

UA EITI

Extractive Industries Transparency Initiative

Ініціатива щодо забезпечення
прозорості у видобувних галузях

Звіт ІПВГ України 2023

Київ, 2024

EY

Зміст

Перелік скорочень та глосарій термінів.....	9
Резюме.....	12
3. Ініціатива щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях у світі та Україні ..	22
3.1 Історія імплементації ІПВГ в Україні та основні події у 2023 році.....	22
3.2 Вплив війни на видобувні галузі та звітність в рамках ІПВГ	27
4. Методологія і підхід до підготовки Звіту ІПВГ	32
4.1 Сфера охоплення Звіту ІПВГ	32
4.2 Збір інформації.....	36
4.3 Процедури аудиту та підтвердження у видобувних компаніях та державних органах..	36
4.3.1 Зміни в законодавстві України щодо аудиту та підтвердження у видобувних компаніях	36
4.3.2 Процедури аудиту та підтвердження в органах державної влади та суб'єктах господарювання державного сектору економіки	38
4.3.3 Перешкоди для належного підтвердження даних за 2023 рік	43
4.4 Якість даних та процедура звірки.....	49
5. Загальна інформація про видобувні галузі	50
5.1 Видобування кам'яного вугілля	50
5.1.1 Запаси вугілля.....	50
5.1.2 Суттєві розвідувальні роботи	52
5.1.3 Обсяги та вартість продукції галузі видобування кам'яного вугілля	52
5.1.4 Експорт та імпорт кам'яного вугілля	56
5.2 Видобування нафти та природного газу	58
5.2.1 Запаси нафти та природного газу	58
5.2.2 Суттєві розвідувальні роботи	63
5.2.3 Обсяги та вартість видобування нафти та природного газу	64
5.2.4 Транспортування природного газу та нафти.....	73
5.2.5 Експорт та імпорт нафти і природного газу.....	91
5.3 Видобування руд заліза	94
5.3.1 Запаси руд заліза	94
5.3.2 Суттєві розвідувальні роботи	95
5.3.3 Обсяги та вартість продукції галузі видобування руд заліза	95
5.3.4 Експорт та імпорт руд заліза та продуктів їх переробки	99
5.4 Видобування руд титану	102
5.4.1 Запаси руд титану	102
5.4.2 Суттєві розвідувальні роботи	106
5.4.3 Обсяги та вартість продукції галузі видобування руд титану	106
5.4.4 Експорт та імпорт руд титану.....	108
5.5 Видобування руд марганцю.....	109
5.5.1 Запаси руд марганцю.....	109
5.5.2 Суттєві розвідувальні роботи	110
5.5.3 Обсяги та вартість продукції галузі видобування руд марганцю	110
5.5.4 Експорт та імпорт руд марганцю	112
5.6 Видобування глини вогнетривких	113
5.6.1 Запаси глини вогнетривких	113
5.6.2 Суттєві розвідувальні роботи	114

5.6.3	Обсяги та вартість продукції галузі видобування глин вогнетривких.....	114
5.6.4	Експорт та імпорт глин вогнетривких	116
5.7	Видобування глин тугоплавких.....	118
5.7.1	Запаси глин тугоплавких.....	118
5.7.2	Суттєві розвідувальні роботи.....	119
5.7.3	Обсяги та вартість продукції галузі видобування глин тугоплавких.....	119
5.7.4	Експорт та імпорт глин тугоплавких	121
5.8	Видобування піску кварцового	122
5.8.1	Запаси піску кварцового	122
5.8.2	Суттєві розвідувальні роботи.....	123
5.8.3	Обсяги та вартість продукції галузі видобування піску кварцового.....	123
5.8.4	Експорт та імпорт піску кварцового	125
5.9	Видобування каміння будівельного.....	128
5.9.1	Запаси каміння будівельного.....	128
5.9.2	Суттєві розвідувальні роботи.....	129
5.9.3	Обсяги та вартість продукції галузі видобування каміння будівельного	129
5.9.4	Експорт та імпорт продуктів обробки каміння будівельного	131
5.10	Видобування руд урану.....	134
5.10.1	Запаси руд урану	134
5.10.2	Суттєві розвідувальні роботи	134
5.10.3	Обсяги та вартість продукції галузі видобування руд урану	135
5.10.4	Експорт та імпорт руд урану.....	136
5.11	Внесок видобувних галузей в економіку України.....	137
5.11.1	Внесок у формальний сектор економіки.....	137
5.11.2	Внесок у неформальний сектор економіки	141
5.12	Платежі видобувних компаній на соціальні та екологічні цілі	142
5.12.1	Обов'язкові соціальні та екологічні платежі, передбачені законодавством... ..	142
5.12.2	Соціальні та екологічні платежі, передбачені договорами	147
5.12.3	Добровільні соціальні витрати та екологічні платежі	150
5.12.4	Фінансування соціальних та інфраструктурних потреб видобувними компаніями	153
5.13	Оцінка регіонального походження платежів на користь держави від видобувних галузей України	154
5.14	Кустарний і дрібномасштабний видобуток корисних копалин	158
6.	Нормативне та фіскальне регулювання видобувних галузей у 2023 році	161
6.1	Огляд законодавства, що регулює питання видобування корисних копалин	161
6.1.1	Стратегічні документи у видобувній галузі.....	162
6.1.2	Кодекс України про надра	168
6.1.3	Гірничий закон України.....	172
6.1.4	Закон України «Про нафту і газ»	172
6.1.5	Закон України «Про ринок природного газу».....	174
6.1.6	Нормативні акти у сфері оподаткування.....	175
6.1.7	Інші нормативні акти	176
6.2	Функції та повноваження органів державної влади у видобувних галузях	180
6.2.1	Органи державної влади, компетенція яких поширюється на всю територію України	180
6.2.2	Органи державної влади, компетенція яких поширюється на місцевому рівні	187

6.3	Реформування регуляторного та фіскального режиму видобувної галузі у 2023 р.	189
6.4	Доступ до інформації про бенефіціарних власників юридичних осіб.....	207
6.5	Фіскальний режим видобувних галузей	218
6.6	Регуляторний режим видобувної галузі.....	236
6.6.1	Реєстр спеціальних дозволів на користування надрами.....	236
6.6.2	Процедура надання спеціальних дозволів на користування надрами.....	238
6.6.3	Договори у видобувних галузях	261
6.6.4	Інші договори, пов'язані з видобуванням корисних копалин	273
6.6.5	Використання місцевої складової у видобувній галузі	277
7.	Регулювання державної участі у видобувних галузях	280
7.1	Визначення «підприємств з державною участю»	280
7.2.	Участь держави у підприємствах видобувних галузей	285
7.2.1	Участь держави у підприємствах видобувних галузей у 2023 р.....	285
7.2.2	Відповідальність держави за покриття витрат підприємств з державною участю	295
7.3.	Фінансові відносини між державою та підприємствами з державною участю ...	298
7.3.1	Положення законодавства України	298
7.3.2	Операції підприємств з державною участю у 2023 році.....	302
7.4.	Платежі підприємств з державною участю на користь держави	310
7.4.1	Законодавство щодо частки чистого прибутку та дивідендів на державну частку	310
7.4.2	Платежі від підприємств з державною участю на користь держави, здійснені у 2023 р.	312
7.5.	Платежі держави на користь підприємств з державною участю	314
7.5.1	Законодавство щодо бюджетної підтримки видобувних галузей.....	314
7.5.2	Субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам.....	318
7.5.3	Надання державних гарантій за запозиченнями суб'єктів господарювання....	318
7.5.4	Обмеження щодо звернення стягнення на майно підприємств з державною участю	321
7.5.5	Компенсація державою витрат на виконання спеціальних обов'язків, покладених на суб'єктів ринку природного газу	322
7.5.6	Реалізація газу та нафти власного видобутку на користь АТ «НАК «Нафтогаз України».....	326
7.5.7	Перевірка державної допомоги	327
7.6.	Функції підприємств з державною участю та платежі суб'єктів господарювання на користь підприємств з державною участю.....	331
7.6.1	Платежі за транспортування нафти і газу.....	331
7.6.2	Виконання геологічно-розвідувальних, пошукових робіт, надання послуг з геологічного вивчення.....	332
7.6.3	Платежі на користь підприємств з державною участю в рамках корпоративних відносин	332
7.7.	Державна політика у сфері управління суб'єктами господарювання державного сектору економіки.....	335
7.7.1	Основні особливості державної політики у сфері управління суб'єктами господарювання державного сектору економіки	335
7.7.2	Державне регулювання у сфері корпоративного управління підприємствами з державною участю.....	339

7.7.3	Державна політика у сфері здійснення закупівель суб'єктами господарювання державного сектору економіки та розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників контрагентів	343
7.7.4	Антикорупційні програми та заходи щодо антикорупційних перевірок підприємств з державної участю	350
7.7.5	Розкриття підприємствами з державною участю інформації про інвестиції у видобувні галузі та про те, як їхні інвестиційні рішення узгоджуються з енергетичним переходом та кліматичними ризиками	352
7.8	Роль держави у допомозі забезпечення потреб енергетичного сектору	353
7.9	Квазіфіскальні операції	353
8.	Управління доходами держави від видобувних галузей	356
8.1	Розподіл доходів держави від видобувних галузей	356
8.2	Управління доходами держави від видобувних галузей	370
8.2.1	Доходи від видобувних галузей, призначені для конкретних цілей, включаючи гендерні та регіональні	370
8.2.2	Бюджетний процес і аудит державних доходів	372
8.2.3	Прогнози доходів держави від видобувних галузей, включаючи прогнози рівня видобування, витрат, цін на продукцію	380
9.	Витрати на реалізацію видобувних проєктів	385
9.1	Політики та практики щодо моніторингу витрат видобувних компаній та управління ризиками втрати доходів	385
9.2	Розкриття звітів податкових перевірок, перевірок витрат, що підлягають відшкодуванню, включаючи донарахування та витрати, визначні неподатковими та такими, що не підлягають відшкодуванню	390
9.3	Задекларовані витрати на реалізацію проєкту, включаючи операційні та капітальні витрати, зокрема витрати з початку реалізації проєкту	390
9.4	Розкриття податкових витрат і пільг	391
10.	Антикорупційна політика видобувного сектору	393
10.1	Опис антикорупційного законодавства	393
10.2	Доступність антикорупційних політик	399
10.2.1	Антикорупційні програми суттєвих підзвітних підприємств з державною участю	399
10.2.2	Антикорупційні програми суттєвих підзвітних підприємств	400
10.2.3	Комплексна перевірка контрагента	402
10.3	Розкриття інформації щодо бенефіціарних власників підрядників компаній з державною участю	405
11.	Гендерні аспекти видобувного сектору	408
11.1	Забезпечення гендерної рівності	408
11.2	Внесок у зайнятість та гендерна структура зайнятості у видобувних галузях	415
11.2.1	Загальні показники зайнятості у видобувній промисловості	415
11.2.2	Зайнятість іноземних громадян у видобувній галузі	416
11.2.3	Гендерні питання та перешкоди у доступі до посад у видобувній промисловості	417
11.2.4	Міжнародні індекси гендерної рівності та їх значення для України.	419
12.	Енергетичний перехід та викиди парникових газів	420
12.1	Зобов'язання, плани та реформи щодо енергетичного переходу в Україні	420

12.1.1	Документи державного планування енергетичної сфери, що визначають вектор розвитку, спрямований на декарбонізацію енергетичного сектору, та їхні основні вимоги	420
12.1.2	Документи державного планування кліматичної сфери та їхні основні цілі ..	422
12.2	Практика розкриття даних про викиди парникових газів компаніями видобувних галузей	423
12.2.1	Методологія збирання статистичної інформації про викиди парникових газів.....	423
12.2.2	Порядок подання інформації про нарахування податку на викиди діоксиду вуглецю.....	424
12.3	Практика розкриття інформації про викиди парникових газів компаніями видобувних галузей.....	426
12.3.1	Методологія збирання статистичної інформації про викиди парникових газів.....	427
12.3.2	Порядок подання інформації про нарахування податку на викиди діоксиду вуглецю.....	430
12.3.3	Фактичні показники викидів діоксиду вуглецю у галузі видобувної промисловості	432
12.3.4	Аналіз звітності українських суттєвих підзвітних компаній видобувної галузі щодо розкриття викидів парникових газів	432
12.3.5	Скорочення викидів метану видобувними компаніями.....	435
13.	Вплив видобувних галузей на навколишнє природне середовище	437
13.1	Нормативно-правове регулювання в сфері впливу видобувних галузей на навколишнє природне середовище	437
13.1.1	Регулювання правовідносин щодо охорони навколишнього природного середовища.....	437
13.1.2	Суб'єкти владних повноважень, які забезпечують управління охороною навколишнього природного середовища, контроль за діяльністю суб'єктів господарювання	440
13.1.3	Право природокористування та обов'язки щодо охорони і відновлення навколишнього середовища	440
13.1.4	Екологічний контроль і моніторинг впливу видобувної галузі на навколишнє природне середовище	448
13.1.5	Програми реабілітації, виведення з експлуатації та закриття видобувних підприємств	478
13.2	Державний контроль за дотриманням природоохоронного законодавства.....	481
13.2.1	Повноваження суб'єктів владних повноважень	481
13.2.2	Санкції у разі порушення правил природокористування та екологічного законодавства щодо регулювання правовідносин у сфері охорони навколишнього природного середовища	484
14.	Звірка даних про податки та інші платежі	494
14.1	Визначення сфери охоплення звіркою в Звіті ІПВГ	494
14.1.1	Підхід до оцінки суттєвості платежів та визначені пороги суттєвості	494
14.1.2	Визначення переліку суттєвих видобувних галузей в межах Звіту ІПВГ.....	494
14.1.3	Визначення переліку суттєвих видів платежів у межах Звіту ІПВГ	497
14.1.4	Визначення переліку суттєвих підзвітних компаній в межах Звіту ІПВГ	502
14.2	Загальні результати звірки платежів	510
14.2.1	Повнота звірки	510
14.2.2	Основні результати звірки	513

14.3	Результати звірки за кожним видом податкових платежів.....	520
14.3.1	Податок та збір на доходи фізичних осіб.....	520
14.3.2	Податок на прибуток	521
14.3.3	Рентна плата за користування надрами.....	522
14.3.4	Податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (без урахування бюджетного відшкодування ПДВ).....	523
14.3.5	Бюджетне відшкодування ПДВ грошовими коштами.....	524
14.3.6	Податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів.	525
14.3.7	Плата за землю з юридичних осіб.....	526
14.3.8	Екологічний податок	527
14.4	Результати звірки за кожним видом неподаткових платежів	528
14.4.1	Дивіденди та сплата частки чистого прибутку	528
14.4.2	Збір за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів.....	529
14.4.3	Єдиний внесок.....	530
15.	Результати аналізу щодо видів надрокористування для суб'єктів господарювання, щодо яких не вдалося зробити висновок щодо належності їх до підзвітних компаній на етапі техніко-економічного аналізу для підготовки звіту ІПВГ.....	531
16.	Рекомендації щодо покращення процесу звітності в рамках ІПВГ	538
16.1	Аналіз реалізації рекомендацій попереднього Звіту ІПВГ України.....	538
16.2	Рекомендації Незалежного адміністратора щодо покращення процесу звітності в рамках ІПВГ	544
Додаток 1.	Список державних органів та установ для проведення опитування в рамках підготовки звіту ІПВГ за 2023р.....	561
Додаток 2.	Список суттєвих підзвітних компаній видобувних галузей України в рамках Звіту ІПВГ за 2023 рік.....	562
Додаток 3.	Бенефіціарні власники підзвітних видобувних компаній.....	567
Додаток 4.	Повноваження органів державної влади України у сфері видобування корисних копалин у 2023 році	596
Додаток 5.	Перелік вугільних шахт, що станом на 2023 рік знаходилися на території, де органи державної влади тимчасово не здійснювали свої повноваження	619
Додаток 6.	Інформація щодо класифікації запасів корисних копалин	621
Додаток 7.	Результати аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами у 2023 р.	622
Додаток 8.	Інформація щодо виданих спеціальних дозволів на користування надрами без аукціону у 2023 р.....	645
Додаток 9.	Інформація щодо продовження строку дії спеціальних дозволів на користування надрами у 2023 р.....	677
Додаток 10.	Інформація щодо внесення змін до спеціальних дозволів на користування надрами у 2023 р.....	683
Додаток 11.	Інформація щодо змін до спеціальних дозволів внаслідок відчуження права на користування надрами у 2023 р.....	731
Додаток 12.	Статус отримання інформації від суттєвих підзвітних компаній за результатами запитів.....	734
Додаток 13.	Консолідована база даних щодо сплати податків та інших платежів суттєвими підзвітними компаніями видобувних галузей, що надали інформацію для Звіту ІПВГ, у 2023 році	739
13.1	Податок та збір на доходи фізичних осіб.....	739
13.2	Податок на прибуток підприємств	744
13.3	Рентна плата за користування надрами.....	748

13.4 Податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (без урахування бюджетного відшкодування ПДВ).....	752
13.5 Бюджетне відшкодування ПДВ грошовими коштами.....	756
13.6 Податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів.....	760
13.7 Плата за землю з юридичних осіб.....	764
13.8 Екологічний податок.....	768
13.9 Дивіденди та сплата частки чистого прибутку.....	772
13.10 Єдиний внесок.....	776
13.11 Збір за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів.....	780
Додаток 14. Консолідована база даних щодо платежів на користь держави (рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин, плати за землю з юридичних осіб та екологічного податку) у розрізі проєктної діяльності підзвітних видобувних компаній у 2023 році.....	784
14.1 Результати звірки рентної плати за користування надрами щодо кожної окремої проєктної діяльності (в розрізі спецдозволів).....	784
14.2 Дані підзвітних видобувних компаній з плати за землю.....	805
14.3 Дані підзвітних видобувних компаній з екологічного податку.....	820
Додаток 15. Консолідована база даних щодо сплати податків та інших платежів суттєвими підзвітними компаніями видобувних галузей які не надали інформацію для Звіту ІПВГ 2023.....	855
Додаток 16 Дослідження розбіжностей та коригування інформації про платежі.....	856
16.1 Податок на прибуток підприємств.....	856
16.2 Рентна плата за користування надрами.....	858
16.3 Податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (без урахування бюджетного відшкодування ПДВ).....	859
16.4 Бюджетне відшкодування ПДВ грошовими коштами.....	860
16.5 Податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів.....	861
16.6 Плата за землю з юридичних осіб.....	862
16.7 Екологічний податок.....	863
16.8 Дивіденди та сплата частки чистого прибутку.....	864
16.9 Єдиний внесок.....	865
16.10 Збір за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів.....	866
Додаток 17. Відповідність Звіту ІПВГ України вимогам Стандарту ІПВГ.....	867

Перелік скорочень та глосарій термінів

Термін	Пояснення
Державні органи	
ВРУ	Верховна Рада України
Держгеонадра	Державна служба геології та надр України
Держпраці	Державна служба з питань праці України, утворена внаслідок реорганізації Держгірпромнагляду і Державної інспекції з питань праці України
Держстат	Державна служба статистики України
ДКЗ	Державна комісія України по запасах корисних копалин
ДМС	Державна митна служба України
ДПС	Державна податкова служба України
Казначейство України	Державна казначейська служба України
КМУ	Кабінет Міністрів України
Міжнародний секретаріат ІПВГ	Незалежний орган, який несе відповідальність за впровадження та управління ІПВГ на міжнародному рівні. Розташований в Осло (Норвегія)
Міндовкілля	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
Мінекономіки	Міністерство економіки України
Міненерго	Міністерство енергетики України
Мінфін	Міністерство фінансів України
Національний секретаріат ІПВГ	Національний орган, який здійснює координацію та надає підтримку ІПВГ на рівні країни
НБУ	Національний банк України
НКРЕКП	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики і комунальних послуг
Підприємства	
ДГП «Геолекспертиза»	Державне геологічне підприємство «Державна комісія з експертизи геологічних проєктів та кошторисів «Геолекспертиза»
ДК «Газ України»	Дочірня компанія «Газ України» акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України»
ДНВП «Геоінформ України»	Державне науково-виробниче підприємство «Державний інформаційний геологічний фонд України»
АТ «НАК «Нафтогаз України»	АТ «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України»
Загальні аббревіатури	
АТ	Акціонерне товариство
БГ ІПВГ	Багатостороння група з імплементації ІПВГ - багатостороння група зацікавлених осіб, що складається з представників уряду, видобувних компаній, громадських організацій, та створена для контролю процесу впровадження ІПВГ в Україні та інформування про висновки Звіту ІПВГ, а також для інтеграції ІПВГ до ширшої діяльності із забезпечення прозорості видобувних галузей
ВАТ	Відкрите акціонерне товариство
ВП	Відокремлений підрозділ
ГЗК	Гірничо-збагачувальний комбінат
Грн	Українська гривня

Термін	Пояснення
ГТС	Газотранспортна система
ДАК	Державна акціонерна компанія
ДАТ	Державне акціонерне товариство
ДВАТ	Державне відкрите акціонерне товариство
дол. США	долари США. Середньорічний курс гривні до долара у 2023 році становив 37,50 грн/дол.
ДП	Державне підприємство, якщо не вказано інше
ДСД	Договір про спільну діяльність
ЄДР	Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань
ЄСВ, єдиний внесок	Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування
ІПВГ	Ініціатива щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях
КФО	Квазіфіскальні операції
МПП	Мале приватне підприємство
НПЗ	Нафтопереробний завод
ПАТ	Публічне акціонерне товариство
ПВКП	Приватне виробничо-комерційне підприємство
ПДВ	Податок на додану вартість
ПДФО	Податок на доходи фізичних осіб
ПЕК	Паливно-енергетичний комплекс
ПрАТ	Приватне акціонерне товариство
СП	Спільне підприємство
УБМР	Управління будівельно-монтажних робіт
УРП	Угода про розподіл продукції
Інші скорочення	
ЕУ	ТОВ «Ернст енд Янг
Бенефіціарний власник	Кінцевий бенефіціарний власник у значенні Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» №361-IX від 06.12.2019 р.
Державний бюджет	Державний бюджет України
Звіт ІПВГ	Звіт, який містить основні результати виконання процедур в рамках впровадження ІПВГ на рівні країни за рік (в даному випадку - за 2023 р.)
Незалежний адміністратор	Стороння незалежна організація, яка надає послуги щодо підготовки Звіту ІПВГ за 2023 р., та в якій немає конфлікту інтересів щодо надання таких послуг
Онлайн платформа ІПВГ	Електронна система подання та аналізу звітності Ініціативи щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях (ІПВГ) в Україні: https://eiti.gov.ua/
Підзвітні організації	Видобувні компанії, державні підприємства, установи та організації, державні органи, які надають звітні дані для подальшої обробки та відображення у Звіті ІПВГ
Суттєві підзвітні компанії	Компанії видобувних галузей та галузі транспортування нафти і природного газу, платежі яких на користь держави були

Термін	Пояснення
	визначенні як суттєві та такі, що підлягали звірці платежів
Суттєві підзвітні галузі	Видобувні галузі та галузь транспортування нафти і природного газу, платежі від яких на користь держави були визначенні як суттєві та такі, що підлягали звірці платежів
Стандарт ІПВГ	Міжнародний стандарт забезпечення прозорості процесів управління природними ресурсами країни в рамках ІПВГ. Для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік використовувався Стандарт ІПВГ в редакції 2023 року.
Спеціальний дозвіл	Спеціальний дозвіл на користування надрами
Суттєві види платежів	Види податкових та інших доходів бюджету (а також ЄСВ), суми сплати за якими від видобувних галузей були визначені як суттєві та такі, що підлягали звірці платежів
Рентна плата за транспортування	Рентна плата за транспортування нафти та нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами територією України, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України
Нормативно-правові акти	
Бюджетний кодекс	Бюджетний кодекс України №2456-VI від 08.07.2010 р.
Гірничий закон	Гірничий закон України №1127-XIV від 06.10.1999 р.
Закон про ІПВГ	Закон України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» №2545-VIII від 18.09.2018 р.
Закон про нафту і газ	Закон України «Про нафту і газ» №2665-III від 12.07.2001 р.
Закон про УРП	Закон України «Про угоди про розподіл продукції» №1039-XIV від 14.09.1999 р.
Кодекс про надра	Кодекс України про надра від 27.07.1994 р. №132/94-ВР
КУпАП	Кодекс України про адміністративні правопорушення №8073-X від 07.12.1984 р.
Митний кодекс	Митний кодекс України №4495-VI від 13.03.2012 р.
Податковий кодекс	Податковий кодекс України №2755-VI від 02.12.2010 р.
Порядок надання спеціальних дозволів	Порядок надання спеціальних дозволів на користування надрами, затверджений постановою КМУ №615 від 30.05.2011 р. (постанова втратила чинність 26.07.2023 року)
Порядок проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів	Порядок проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами, затверджений постановою КМУ №993 від 23.09.2020 р. (з 26.07.2023 порядок був перейменований на «Порядок проведення аукціону (електронних торгів) з продажу спеціального дозволу на користування надрами»)

Резюме

Звіт ІПВГ 2023 року є десятим Звітом України, який підготовлено відповідно до Стандарту ІПВГ. У цьому Звіті представлено підсумки діяльності 11 видобувних галузей упродовж звітного періоду, а саме галузей видобування кам'яного вугілля, природного газу і нафти, руд заліза, титану, марганцю, глин вогнетривких, глин тугоплавких, піску кварцового, каміння будівельного, руд урану, а також галузі транспортування природного газу і нафти у 2023 р. Звіт охоплює дані про запаси корисних копалин, їх експортно-імпорتنі операції, а також роль держави у функціонуванні видобувного сектору. Окрім того, Звіт ІПВГ за 2023 р. містить інформацію щодо нормативного та фіскального регулювання видобувних галузей, їхнього внеску в економіку України, соціальних та екологічних платежів видобувних компаній та їхнього впливу на довкілля.

Внесок видобувних галузей в економіку України

Прямий внесок видобувної галузі у ВВП України у 2023 р. становив 262,56 млрд грн, або 4,02% загального ВВП України. Частка видобувних галузей у загальній вартості експорту товарів та послуг склала 5,66% (7,87% у 2022 р.). Зокрема, найбільшою залишається частка неагломерованих руд заліза, що становить 4,88% загальної вартості експорту товарів та послуг в Україні у 2023 р.

Сукупний обсяг платежів суттєвих підзвітних галузей на користь держави у 2023 р. становив 150,75 млрд грн, що покриває 4,79% усіх надходжень на користь держави за 2023 р.

Обсяг капітальних інвестицій у 2023 р. склав 63 689,01 млн грн, що становить 10,15% сукупного обсягу капітальних інвестицій, здійснених в усій економіці України за звітний період. Найбільшу частку капітальних інвестицій мають галузі видобування руд заліза (6,31% обсягу капітальних інвестицій всіх галузей України), а також видобування кам'яного вугілля (1,83%).

Згідно із Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» органи державної статистики призупинили оприлюднення статистичної інформації, зокрема й щодо середньооблікової кількості штатних працівників усього та за статтю, у період дії воєнного стану та упродовж трьох місяців після його завершення.

Кам'яне вугілля

Галузь видобування кам'яного вугілля відіграє стратегічну роль в енергетичній безпеці України, забезпечуючи паливом теплові електростанції та промисловість. Завдяки значним запасам вугілля, Україна має потенціал для тривалого забезпечення внутрішніх потреб, але залишається залежною від імпорту через специфічні потреби вуглевидобувного комплексу.

У 2023 році обсяги видобування кам'яного вугілля скоротилися на 3,24% порівняно з 2022 роком і склали [REDACTED]. Видобуток розподілявся таким чином:

- ▶ Дніпропетровська область - 60,81%;

- ▶ Донецька область - 35,65%;
- ▶ Інші – 3,54%.

Експорт кам'яного вугілля у 2023 році становив 670,68 тис. т, значна частка якого експортувалася до Індії. Імпорт зменшився на 85,60% порівняно з 2022 роком і склав 666,64 тис. т, що свідчить про скорочення залежності від імпорту, попри продовження викликів війни.

В умовах воєнного стану та цілей України щодо справедливої трансформації вугільних регіонів, галузь кам'яного вугілля потребує комплексного розв'язання значної кількості проблемних питань (безпекових, економічних, соціальних, екологічних, тощо).

Природний газ та нафта

Галузь видобування природного газу та нафти є стратегічно важливою, як для забезпечення енергетичної безпеки України, так і для формування доходів державного бюджету України. У 2023 році на цю галузь припадало 3,83% усіх надходжень на користь держави, що свідчить про її ключове значення. Також 100% акцій найбільшої компанії галузі, АТ «НАК «Нафтогаз України», належить державі в особі КМУ, що визначає значну роль держави у функціонуванні галузі.

Запаси нафти та природного газу в Україні сконцентровані у трьох нафтогазоносних регіонах:

- ▶ Східний регіон (46,17% запасів нафти, 76,08% запасів газу);
- ▶ Західний регіон (39,25% запасів нафти, 13,95% запасів газу);
- ▶ Південний регіон (14,59% запасів нафти, 9,97% запасів газу).

У 2023 році обсяги видобутку природного газу та нафти зросли, що свідчить про стабільний розвиток галузі:

Імпорт природного газу до України упродовж 2023 року становив 12,82 млрд кВт год, що разом у вартісному вираженні склало 1 221,46 млн. дол. США. Найбільше імпортовано було зі Швейцарії (4,01 млрд кВт год; вартість 450,06 млн. дол. США), Словаччини (2,55 млрд кВт год; вартість - 195,70 млн. дол. США), Німеччини (1,78 млрд кВт год; вартість - 199,29 млн. дол. США).

Експорт нафти та нафтопродуктів упродовж 2023 року становив 43,92 тис. т, що у вартісному вираженні склало 49,69 млн дол. США. Найбільше нафти та нафтопродуктів було експортовано до Литви (63,32%) та Гонконгу (5,22%), обсяг стосовно інших країн не перевищує 2,2 тис. т. Імпорт нафти та нафтопродуктів до України упродовж 2023 року становив 7 646,56 тис. т, що у вартісному вираженні склало 7 831,47 млн дол. США. Найбільше імпортовано було з Греції (13,94%), Індії (13,62%), Литви (10,73%) та Польщі (10,33%).

Транспортування газу та нафти

Відповідальність за транспортування природного газу територією України покладено на ТОВ «Оператор ГТС України», сертифікований оператор газотранспортної системи з 2020 року. У 2023 році обсяги транзиту природного газу через Україну становили 14,6 млрд куб. м, що на 29% менше порівняно з 2022 р.

АТ «Укртрансгаз» є єдиним оператором нафтогазотранспортної системи України.

Руди заліза

Значні поклади залізовмісної сировини зосереджені у п'яти залізрудних басейнах та районах: Криворізький та Керченський басейни, які включають запаси бурих залізняків (не розробляються), та Білозерський, Приазовський і Кременчуцький райони, що представлені багатими рудами.

Станом на 2023 рік балансові запаси залізних руд в Україні становили [REDACTED] не зазнали суттєвих змін, оскільки геологорозвідувальні роботи не проводилися.

Обсяги видобування руд заліза скоротилися на 5,81% порівняно з показниками 2022 року до [REDACTED] та склали менше половини середнього обсягу видобування за роки спостереження у Звітах ІПВГ. У 2023 році суттєва частина видобутку руд залізних припадає на:

[REDACTED]

[REDACTED]

У 2023 році суттєві підзвітні компанії галузі реалізували [REDACTED] залізрудної продукції. Загальний обсяг виручки від реалізації продукції склав [REDACTED], з яких:

[REDACTED]

[REDACTED]

Експорт та імпорт

- ▶ Експорт неагломерованих залізних руд та концентратів у 2023 році становив 9,82 млн т, найбільші обсяги експортувалися до Чехії.

- ▶ Імпорт неагломерованих залізних руд та концентратів був незначним і становив лише 0,18 тис. т.
- ▶ Експорт агломерованих залізних руд та концентратів також склав 7,93 млн т.

Галузь видобування залізних руд має суттєвий вплив на економіку України завдяки значному обсягу експорту, який забезпечує валютні надходження. Основними споживачами української залізної руди на експорт є країни Європи.

Попри скорочення видобутку галузь залишається однією з ключових у структурі видобувної промисловості України. Її розвиток залежить від стимулювання геологорозвідки, модернізації виробничих потужностей та зростання експорту, що має стратегічне значення для економіки країни.

Руди титану

Титанову руду визначено стратегічною мінеральною сировиною, що має значний потенціал для розвитку високотехнологічних галузей промисловості як для України, так і ЄС. Державна служба геології та надр України не розкриває інформацію щодо балансових запасів титанових руд, що становлять державну таємницю. Відповідно до оцінки Державної геологічної служби США, у звітному періоді загальний обсяг балансових запасів титанової руди в Україні становив 8 400 тис. т.

Експорт руд та концентратів титану становив 237,03 тис. т на загальну суму 82,06 млн дол. США. Імпорт руд та концентрат титану здійснювався лише з Нідерландів і склав 0,001 тис. т.

Руди марганцю

За обсягом загальних запасів марганцевих руд Україна посідає перше місце в Європі й друге місце у світі (після Південно-Африканської Республіки). Головні запаси марганцевих руд зосереджені у Велико-Токмацькому родовищі Запорізької області та Нікопольському басейні Дніпропетровської області (Східна та Західна частина, а також Федорівське родовище). Окрім того, Державним балансом запасів корисних копалин обліковуються запаси техногенного (створеного в результаті промислової діяльності) [REDACTED]

Експорт руд марганцю та

концентратів у 2023 р. не здійснювався. Імпорт руд марганцю у 2023 р. становив 44,20 тис. т загальною вартістю 7,02 млн дол. США.

Глини вогнетривкі

Україна володіє значними покладами глин вогнетривких, більша половина запасів яких розташована в межах Донецької складчастої споруди. Висока пластичність і дисперсність глин для вогнетривів обумовлюють її застосування у галузях тонкої кераміки та електрокераміки, для створення синтетичного каучуку, в скляній, порцеляно-фаянсовій промисловості, а також для виготовлення спеціальних вогнетривких капсул.

Станом на 01.01.2024 р. обсяг балансових запасів глин вогнетривких становив ██████████, що на 0,03% менше за балансові запаси у 2022 р. Державними балансом України за 2023 р. обліковано 32 родовища глин вогнетривких, більша частина з яких розташована в межах Донецької області – 24 родовища із сумарними балансовими ██████████ (або 68,45% усіх балансових запасів станом на 2023 р.).

Обсяг видобування глин вогнетривких у 2023 р. становив ██████████, що на 81,08% менше порівняно з 2022 р. Експорт глин вогнетривких у 2022 р. склав 447,60 тис. т, а його вартість – 31,20 млн дол. США. Імпорт глин вогнетривких склав 0,03 тис. т на суму 0,006 млн дол. США.

Глини тугоплавкі

Державний фонд корисних копалин налічує 22 родовища глин тугоплавких станом на кінець 2023 року. Найбільша частка, а саме 89,58% балансових запасів глин тугоплавких в Україні, зосереджена в Донецькій, Луганській та Закарпатській областях. Станом на 01.01.2024 р., балансові запаси родовищ глин тугоплавких становлять 76,31 млн т, з них найбільша частка зосереджена в Донецькій області (65,65% загального обсягу балансових запасів).

Загальна динаміка змін обсягів видобування є позитивною, спостерігається збільшення на 31,3% за період 2022-2023 рр. Через відсутність відповідних даних, аналіз вартості видобування, геологорозвідувальних робіт та стану зовнішньої торгівлі глин тугоплавких у 2023 р. не проводився.

Пісок кварцовий

На території України родовища пісків кварцових мають широке розповсюдження та представлені майже в усіх регіонах країни¹. Крім родовищ піску кварцового, Держаним балансом запасів корисних копалин обліковано запаси покладів ліпариту (з вмістом кремнезему 61-76%), що були виявлені в Закарпатській області на ділянці родовища Ардівське. Основними сферами використання ліпариту, як і піску кварцового, є скляна промисловість.

Станом на 01.01.2024 р. в Україні нараховується 46 родовищ сировини скляної (з яких: у промисловій розробці знаходяться 16 родовищ, 3 родовища, які геологічно вивчені на рівні, достатньому для обґрунтування проєктів будівництва гірничодобувних підприємств та 27 родовищ, які не розробляються та підлягають додатковому геологічному вивченню з метою підготовки їх до промислового освоєння).

¹ Згідно з даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

Згідно з даними ДНВП «Геоінформ України» балансові запаси сировини скляної у 2023 році склали [REDACTED]. Родовища піску кварцового найбільш поширені в Харківській області (38,72% сумарних балансових запасів).

Обсяги видобування піску кварцового у 2023 році зросли на 65,8% порівняно з попереднім роком та становили [REDACTED]. Основними видобувними підприємствами (71,59% загального видобутку піску кварцового в Україні у 2023 році) є [REDACTED].

Експорт пісків кремнеземних і пісків кварцових у 2023 році склав 5,46 тис. т на загальну суму 0,29 млн дол. США. Імпорт пісків кремнеземних і пісків кварцових склав 2,56 тис. т вартістю 0,92 млн дол. США.

Каміння будівельне

Обсяги балансових запасів каміння будівельного станом на 01.01.2024 р. за всіма його геолого-промисловими типами становили [REDACTED] що на 0,34% менше порівняно зі станом на 01.01.2023 р. Родовища каміння будівельного представлені в усіх областях України, окрім Чернігівської. Так, найбільші обсяги запасів каміння будівельного розташовані на території Житомирської (20,91%) та Запорізької (12,25%) областей. Майже половину балансових запасів (47,66%) складає граніт.

Обсяги видобування каміння будівельного у 2023 р. збільшилися на 55,30% та становили [REDACTED]. При цьому 71,91% обсягів видобування припадало на граніт. Найбільша частка обсягів видобування каміння будівельного припала на підприємства Рівненської (15,23%) та Житомирської (15,23%) областей.

У 2023 році Україна експортувала 644,89 тис. т гальки, гравію та щебеню на суму 7,78 млн дол. США. Також було імпортовано 148,67 тис. т сировини на суму 15,39 млн дол. США.

Руди урану

Україна володіє значними запасами уранових руд, які переважно залягають у межах Українського щита. Згідно з даними ДНВП «Геоінформ України» за 2020 рік, країна може повністю забезпечувати свої внутрішні потреби в урані за рахунок наявних запасів. Однак наразі рівень розробки цих запасів незначний.

Поклади уранових руд в Україні відзначаються невеликою глибиною залягання продуктивного горизонту, низьким вмістом урану в руді, дуже неоднорідними фільтраційними властивостями продуктивного горизонту. Для урану є характерною розсіюваність у гірських породах і ґрунтах, і лише відносно невелика частка цієї копалини сконцентрована в родовищах. Уранові родовища Українського щита є комплексними і до їх складу також входять молібден, реній, селен, ванадій, скандій та інші хімічні елементи.

Інформація про балансові запаси уранових руд та продуктів їх переробки як у цілому, так і за окремими родовищами, а також інформація про зміст планових і звітних обчислень собівартості вмісту урану у рудах та інші показники становлять державну таємницю.

[REDACTED]

[REDACTED]

Інформація про зовнішню торгівлю рудами та концентратами урану є закритою.

Податкові та інші платежі на користь держави

Обсяг всіх податкових та неподаткових надходжень від підзвітних компаній суттєвих видобувних галузей на користь держави у 2023 р., за даними державних органів, становив 150 754 831,95 тис. грн.

- ▶ компаніями галузі видобування нафти та газу (в т. ч. транспортування) - 89,37% або 134 722 941,10 тис. грн²;
- ▶ компаніями галузі видобування кам'яного вугілля - 10,97% або 16 540 406,74 тис. грн;
- ▶ компаніями галузі видобування руд металів - 0,34% або -508 515,89 тис. грн³.

Як і у минулому, з усіх видів платежів на користь держави від компаній видобувних галузей найбільшою була рентна плата за користування надрами загальнодержавного значення – 39,45% загального обсягу надходжень від підзвітних видобувних галузей (або 59 418 960,19 тис. грн). Друге і третє місця посіли податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (без урахування бюджетного відшкодування ПДВ) та податок на прибуток підприємств – 25,93% (39 057 738,39 тис. грн) та 20,96% (31 602 930,26 тис. грн) відповідно.

Визначення списку підзвітних компаній, які здійснюють діяльність у видобувних галузях

Підзвітними компаніями є підприємства, які зобов'язані подавати звіт про платежі на користь держави. До них належать:

- 1) Підприємства, які займаються діяльністю у видобувних галузях.
- 2) Материнські компанії, що працюють у видобувному секторі.

Згідно із законом про ІПВГ до суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, відносяться фізичні особи-підприємці чи юридичні особи, які здійснюють діяльність у сфері:

- ▶ геологічного вивчення чи видобування корисних копалин загальнодержавного значення, реалізації видобутої продукції, відповідно до спеціального дозволу на користування надрами та угоди про умови користування надрами або на підставі договору (угоди) щодо користування надрами;
- ▶ транспортування трубопроводами природного газу, нафти та газового конденсату, у тому числі з метою транзиту.

До суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, також належать суб'єкти господарювання - учасники договору про спільну діяльність незалежно від їх володіння спеціальним дозволом на користування надрами, на підставі якого здійснюється відповідна проектна діяльність.

² Для цілей визначення суттєвості, компанії, що належали до галузі «Видобування сирої нафти», «Видобування природного газу», «Транспортування нафти та природного газу» було об'єднано в категорію - нафтогазові компанії, або компанії галузі «Нафта та газ»

³ Для цілей визначення суттєвості, компанії, що належали до галузі «Видобування руд заліза», «Видобування руд марганцю» та «Видобування руд титану» було об'єднано в категорію - компанії галузі «Руди металів»

За результатами аналізу інформації, отриманої з Єдиного державного веб-порталу відкритих даних, а також інформації щодо власників ліцензій на транспортування природного газу та нафти, Консультантом був сформований перелік організацій, які володіли спеціальними дозволами на користування надрами або володіли ліцензіями на транспортування у 2023 році. Зазначений перелік компаній складається з 2320 суб'єктів господарювання (у тому числі інвестори (оператори) за УРП та учасники ДСД).

Таблиця 2.1: Кількість суб'єктів господарювання у видобувних галузях, які володіли спеціальними дозволами на користування надрами або ліцензіями на транспортування у звітному періоді

№	Галузь	Кількість суб'єктів господарювання	Частка компаній %
1	Неметалічні	1296	55,86%
2	Води підземні	662	28,53%
3	Нафта та газ	169	7,28%
4	Кам'яне вугілля	92	3,97%
5	Руди металів	54	2,33%
6	Торф	40	1,72%
7	Грязі лікувальні	4	0,17%
8	Транспортування	2	0,09%
9	Води поверхневі	1	0,04%

Підзвітними компаніями в розумінні Закону про ІПВГ є суб'єкти господарювання (фізичні особи-підприємці та юридичні особи), які здійснюють діяльність у видобувних галузях, а саме у сфері геологічного вивчення надр, зокрема з дослідно-промислової розробки родовищ корисних копалин, або видобування корисних копалин **загальнодержавного значення**, на підставі відповідних спеціальних дозволів на користування надрами, та/або діяльність з транспортування трубопроводами природного газу, нафти та газового конденсату.

Тому, не всі компанії, що мають спеціальний дозвіл на користування надрами, є суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях та, відповідно, є підзвітними компаніями. Консультант здійснив аналіз переліку суб'єктів господарювання, які мали спеціальні дозволи на користування надрами, для визначення кількості суб'єктів господарювання, які володіли спеціальними дозволами на геологічне вивчення чи видобування корисних копалин загальнодержавного значення.

Таблиця 2.2: Кількість суб'єктів господарювання в розрізі видів корисних копалин, які володіли спеціальними дозволами на користування надрами у звітному періоді

№	Спеціальні дозволи у розрізі видів корисних копалин	У розрізі суб'єктів господарювання	Частка
1	Корисні копалини загальнодержавного значення	1724	74.37%
2	Корисні копалини місцевого значення	334	14.41%
3	Корисні копалини, вид яких неможливо чітко визначити	251	10.83%
4	Корисна копалина відсутня	9	0.39%

Отримані результати продемонстрували, що 1724 компанії володіли спеціальними дозволами на користування надрами загальнодержавного значення, 334 компанії – місцевого значення. До категорії власників спеціальних дозволів у розрізі корисних копалин,

які неможливо чітко визначити, віднесено 251 компанію. Віднесення компаній до такої категорії обґрунтоване таким:

- ▶ Відповідно до Постанови КМУ №827 окремі види корисних копалин можуть бути загальнодержавного, так і місцевого значення (пісок, суглинок, вапняк тощо). Проте, Постанова КМУ №827⁴ не містить чітких правил щодо того, як визначити вид корисної копалини в таких випадках.
- ▶ Існують випадки, коли спеціальний дозвіл на користування надрами був виданий лише на одну корисну копалину місцевого значення, однак під час здійснення видобувної діяльності було виявлено воду (що ймовірно є супутньою корисною копалиною), яка класифікується корисною копалиною загальнодержавного значення та за яку суб'єкт господарювання сплатив або буде сплачуватиме податок.

У наведених вище прикладах існує неузгодженість, до якої категорії власників спеціальних дозволів слід віднести відповідні компанії для цілей звітування ІПВГ.

Також у процесі аналізу було виявлено дев'ять компаній, які володіли спеціальними дозволами на користування надрами для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.

Послуги з транспортування природного газу та нафти на території України надають лише два суб'єкти господарювання - ТОВ «Оператор ГТС» та АТ «Укртранснафта». Ці суб'єкти господарювання здійснюють свою діяльність відповідно до ліцензій, на підставі чого Консультант додатково рекомендує окремо додати зазначених вище суб'єктів господарювання.

Відповідно до вимог Закону Про ІПВГ, а також рішення БГ ІПВГ від 24.05.2024⁵ було затверджено перелік, до якого увійшли 1724 компанії, які володіли спеціальними дозволами на користування надрами загальнодержавного значення, 251 компанія, яка мала спеціальний дозвіл на корисні копалини, вид яких неможливо чітко визначити, та 2 компанії, які надавали послуги з транспортування природного газу та нафти, і визначено їх підзвітними компаніями, які повинні подати Звіт про платежі на користь держави за 2023 рік.

Статус подання звітів про платежі на користь держави у 2024 році

Станом на момент публікації цього Звіту ІПВГ було отримано 191 звіт про платежі на користь держави, з них 186 звітів через Портал ІПВГ та 5 звітів надісланих на адресу Міністерства енергетики України⁶. У 2024 році на Порталі ІПВГ було створено інформаційний блок «Реєстр паперових звітів». За підтримки Світового Банку в рамках проєкту «Підтримка впровадження ІПВГ в Україні» було надано допомогу Міністерству енергетики України в частині збирання, систематизації, оцифрування та публікації паперових звітів про платежі на користь держави, поданих суб'єктами господарювання упродовж 2021 - 2024 рр.

Відповідно до норм Закону про ІПВГ, Звіти про платежі на користь держави подані суб'єктами господарювання у 2024, були опубліковані на Порталі ІПВГ та доступні у

⁴ Постанова КМУ № 827 «Про затвердження переліків корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення» від 12 грудня 1994 р., <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/827-94-%D0%BF>

⁵ Протокол засідання БГ ІПВГ від 24.05.2024, <https://eiti.org.ua/wp-content/uploads/2024/07/UAEITI-MSG-Minutes-24.05.2024.pdf>

⁶ Звіти про платежі на користь держави були отримані у паперовому вигляді та у форматі pdf.

відкритому доступі за посиланням <https://eiti.gov.ua/pidpriyemstva-ta-organizaciyi/reyster-paperovih-zvitiv/>.

Загальні результати звірки платежів

За даними державних органів у 2023 р., було визначено 59 суттєвих підзвітних видобувних компаній, платежі яких на користь держави були найбільш суттєвими та перевищили встановлений поріг в 100 млн грн за суттєвими потоками доходів (без урахування бюджетного відшкодування ПДВ).

Так, загальна сума надходжень за суттєвими видами платежів на користь держави від цих суттєвих підзвітних компаній у 2023 р. становила 147 337 171,65 тис. грн. (згідно з даними державних органів, та з урахуванням бюджетного відшкодування ПДВ).

З переліку суттєвих підзвітних компаній 53 суб'єкти господарювання надали інформацію щодо обсягів податкових та інших платежів для проведення звірки, а тому повнота звірки платежів у Звіті ІПВГ за 2023 рік становила 98,67%. Суттєві розбіжності між даними державних органів та даними суттєвих підзвітних видобувних компаній було виявлено у 27 компаній. З метою з'ясування причин таких розбіжностей і подальших коригувань інформації Незалежним адміністратором було сформовано і надіслано компаніям додаткові запити.

У результаті первинна розбіжність у сумі 2 615 396,04 тис. грн або 1,90% зменшилася до фінальної розбіжності у сумі -278 044,08 тис. грн або -0,19%. Результати звірки платежів у 2023 році наведено у **Розділі 14**, а результати дослідження розбіжностей наведені в **Додатку 16**.

3. Ініціатива щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях у світі та Україні

3.1 Історія імплементації ІПВГ в Україні та основні події у 2023 році

Ініціатива щодо прозорості у видобувних галузях (з англ. Extractive Industries Transparency Initiative (EITI)) – це міжнародний стандарт, який визначає основу управління та сприяє процесу підвищення рівня прозорості та підзвітності у нафтовій, газовій та гірничій видобувних галузях. Стандарт ІПВГ регламентує розкриття інформації щодо всього ланцюга створення доданої вартості у видобувних галузях, починаючи з надання дозвільних документів на видобування і закінчуючи управлінням та розподілом доходів державою.

ІПВГ була створена в Лондоні в червні 2003 року, і наразі налічує 57 країн світу, які впроваджують Стандарт ІПВГ.

У 2013 році Україна приєдналася до Ініціативи щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях. З моменту приєднання було випущено 9 звітів ІПВГ. Перший національний звіт ІПВГ в Україні охопив 2 видобувні галузі (природний газ і нафту), поточний (десятий) звіт ІПВГ за 2023 рік охоплює 11 видобувних галузей (природний газ, нафта, кам'яне вугілля, руди заліза, титану, марганцю, глини вогнетривкі, глини тугоплавкі, пісок кварцовий, каміння будівельне та руди урану). Основні характеристики Звітів ІПВГ України представлені в таблиці нижче.

Таблиця 3.1: Основні характеристики Звітів ІПВГ України

Звіт ІПВГ	Рік публікації звіту	Сфера охоплення звіту	Всього обсяг платежів усіх компаній суттєвих галузей	З них, суттєві платежі суттєвих компаній (підлягали звірці)	Повнота звірки
Звіт ІПВГ України за 2013	2015	Видобування природного газу і нафти; транспортування природного газу і нафти	26,8 млрд грн	Звірка в розрізі платежів та компаній не проводилася	
Звіт ІПВГ України за 2014-2015	2017	+ видобування вугілля; видобування руд заліза; видобування руд титану;	58,0 млрд грн - 2014 р.	55,6 млрд грн (95,8% всього)	81,5%
		видобування руд марганцю	92,5 млрд грн - 2015 р.	88,4 млрд грн (95,5% всього)	82,8%
Звіт ІПВГ України за 2016	2018	+ видобування глин вогнетривких; видобування глин тугоплавких; видобування піску кварцового	105,0 млрд грн	100,1 млрд грн (95,4% всього)	91,8%
Звіт ІПВГ	2020	+ видобування каміння будівельного	145,4 млрд грн	140,6 млрд грн	98,4%

Звіт ІПВГ	Рік публікації звіту	Сфера охоплення звіту	Всього обсяг платежів усіх компаній суттєвих галузей	З них, суттєві платежі суттєвих компаній (підлягали звірці)	Повнота звірки
України за 2017				(96,7% всього)	
Звіт ІПВГ України за 2018	2021	10 галузей (без змін, порівняно з попереднім роком)	187,9 млрд грн	183,4 млрд грн (97,6% всього)	99,06%
Звіт ІПВГ України за 2019	2020	10 галузей (без змін, порівняно з попереднім роком)	165,4 млрд грн	161,1 млрд грн (97,4% всього)	99,06%
Звіт ІПВГ України за 2020	2021	10 галузей (без змін, порівняно з попереднім роком)	186,7 млрд грн	182,9 млрд грн (98,0% всього)	100%
Звіт ІПВГ України за 2021	2022	10 галузей (без змін, порівняно з попереднім роком)	216,6 млрд грн	211,5 млрд грн (97,6% всього)	Звірка в розрізі платежів та компаній не проводилася
Звіт ІПВГ України за 2022	2023	+ видобування руд урану	188,4 млрд грн	185,4 млрд грн (98,4% всього)	94,55%
Звіт ІПВГ України за 2023	2024	11 галузей (без змін, порівняно з попереднім роком)	150,6 млрд грн	147,2 млрд грн (97,7% всього)	98,67%

Нагляд за процесом розкриття інформації у видобувних галузях відповідно до вимог ІПВГ здійснює багатостороння група з імплементації Ініціативи щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях (БГ ІПВГ).

БГ ІПВГ є постійно діючим колегіальним органом, що створений Міненерго з метою здійснення нагляду за процесом розкриття інформації у видобувних галузях відповідно до вимог ІПВГ.

БГ ІПВГ складається з представників центральних органів виконавчої влади, суб'єктів господарювання видобувних галузей, та громадських об'єднань.

Упродовж 2023 року (до моменту написання Звіту) відбулося 4 засідання БГ ІПВГ. На засіданнях було схвалено Робочий план впровадження ІПВГ на 2023 рік, проєкт Звіту ІПВГ за 2023 рік, Звіт ІПВГ за 2023 рік, оновлено склад БГ ІПВГ та створено 4 тематичних робочі підгрупи.

Упродовж 2023 року команда ІПВГ в Україні продовжує активну роботу з розвитку Електронної системи подання та аналізу звітності ІПВГ (далі - Портал ІПВГ, <https://eiti.gov.ua/>). Зокрема, було проведено низку заходів за підтримки Уряду Німеччини в межах проєкту «Ефективне управління державними фінансами III», що реалізується

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH та здійснено суттєві доопрацювання Порталу ІПВГ⁷.

Важливою подією 2023 року стала міжнародна конференція «10 років Ініціативі прозорості видобувних галузей в Україні: досягнення та перспективи», яка відбулася 1 листопада 2023 року у Києві. В межах заходу представники Уряду, видобувних компаній, громадськості та експертного середовища мали можливість обговорити 10- річний шлях впровадження міжнародного Стандарту ІПВГ в Україні. Захід проходив у гібридному форматі, що сприяло залученню якомога більшої кількості зацікавлених осіб. Серед основних стратегічних цілей команди ІПВГ на наступні 3-5 років визначено основні завдання - збирання інформації, аналіз даних та підготовка щорічних Звітів ІПВГ виключно через Портал ІПВГ; інтеграція даних з ДПС, Мінцифри, Держгеонадра, Держстат, іншими платформами, реєстрами та базами даних

Таблиця 3.2: Основні події в Україні в процесі імплементації ІПВГ упродовж 2009-2023 рр.

Рік	Основні події
2024	<ul style="list-style-type: none"> • Лютий 2024 - публікація дев'ятого національного Звіту ІПВГ за 2022 рік
2023	<ul style="list-style-type: none"> • Січень 2023 - публікація восьмого національного Звіту ІПВГ за 2021 рік • Червень 2023 - Україна стала однією з трьох країн, які отримали престижну відзнаку EITI Chairs Award 2023 за продовження імплементації Стандарту ІПВГ • 01 листопада 2023 - міжнародна конференція «10 років Ініціативі прозорості видобувних галузей в Україні: досягнення та перспективи» • 24 листопада 2023 - оновлено склад БГ ІПВГ
2022	<ul style="list-style-type: none"> • Січень 2022 - публікація сьомого національного Звіту ІПВГ за 2020 рік • 15 січня 2022 - набрання чинності Закону України №1974-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях»
2021	<ul style="list-style-type: none"> • Грудень 2021 - прийняття ВРУ закону України №1974-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях», яким передбачено розкриття інформації про укладені договори (угоди) щодо користування надрами • 27 квітня 2021 - за результатами другої валідації встановлено, що Україна досягла значного прогресу із вдосконаленням у виконанні Стандарту ІПВГ • Лютий 2021 - запуск Електронної системи подання та аналізу звітності Ініціативи щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях (ІПВГ) в Україні • Січень 2021 - публікація п'ятого національного Звіту ІПВГ за 2018 рік

⁷ Річний Звіт про прогрес України 2023, https://eiti.org.ua/wp-content/uploads/2024/09/UAEITI-Annual-Progress-Report-2023_ukr.pdf

Рік	Основні події
2020	<ul style="list-style-type: none"> Грудень 2020 - публікація шостого національного Звіту ІПВГ за 2019 рік 30 червня 2020 - початок другої валідації Травень 2020 - публікація четвертого національного Звіту ІПВГ за 2017 рік
2018	<ul style="list-style-type: none"> Вересень 2018 - прийняття ВР Закону України №2545-VIII «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» 29 червня 2018 - за результатами першої валідації встановлено, що Україна досягла значного прогресу у виконанні Стандарту ІПВГ Травень 2018 - публікація третього національного Звіту ІПВГ за 2016 рік
2017	<ul style="list-style-type: none"> Липень 2017 - розпочато першу валідацію з боку Міжнародного Секретаріату ІПВГ Лютий 2017 - публікація другого національного Звіту ІПВГ за 2014-2015 рр., який покриває два календарні роки та низку додаткових видобувних галузей
2015	<ul style="list-style-type: none"> Грудень 2015 - публікація першого національного Звіту ІПВГ України за 2013 рік 31 липня 2015 - укладено договір з Незалежним адміністратором. Початок підготовки першого Звіту ІПВГ за 2013 рік 16 червня 2015 - ухвалення ВР Закону №421-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях»
2013	<ul style="list-style-type: none"> 17 жовтня 2013 - отримання Україною статусу країни-кандидата ІПВГ
2012	<ul style="list-style-type: none"> 10 жовтня 2012 - створення Багатосторонньої групи зацікавлених осіб з питання імплементації в Україні ІПВГ, до складу якої на засадах паритетності увійшли представники влади, бізнесу та громадськості
2009	<ul style="list-style-type: none"> 30 вересня 2009 - Україна зобов'язується приєднатися до ІПВГ, схвалено Постанову КМУ №1098 «Про приєднання України до Ініціативи щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях»

У рамках Ініціативи щодо підвищення рівня інформованості про ІПВГ, покращення розкриття інформації та звітності від видобувного сектору, відстеження прогресу реалізації ІПВГ в Україні та удосконалення онлайн платформи ІПВГ, Міненерго та організації-партнери Ініціативи регулярно проводять тренінги, семінари та інші заходи. У 2023 році для усіх зацікавлених сторін було проведено низку заходів, а саме:

- ▶ Конференція «Прозорість як запорука стійкості: успішний досвід і вивчені уроки»;
- ▶ Онлайн-обговорення «Забезпечення розкриття інформації про видобувну галузь в умовах війни та післявоєнного відновлення»;
- ▶ Семінар з використання Порталу ІПВГ України для ДПС;

- ▶ Онлайн-тренінг «Звіт про платежі на користь держави: особливості онлайн подання під час дії воєнного стану»;
- ▶ Онлайн-семінар «Партнерство України та ЄС у сировинній галузі: аналіз ризиків та переваг»;
- ▶ Круглий стіл «Стратегічне партнерство України та ЄС у сировинній галузі: аналіз ризиків та переваг»;
- ▶ Демонстрація функціоналу перегляду звітності та документів;
- ▶ Тренінг для тренерів «Дані Порталу ІПВГ: прозорість та підзвітність»;
- ▶ Демонстрація функціоналу адміністрування звітності (листування);
- ▶ Міжнародна конференція «10 років Ініціативі прозорості видобувних галузей в Україні: досягнення та перспективи»;
- ▶ Демонстрація нового функціоналу кабінету адміністратора звітності;
- ▶ Онлайн семінар «Виклики та перспективи багатостороннього діалогу із забезпечення прозорості видобування корисних копалин загальнодержавного значення на території громад Львівської області»;
- ▶ Презентація «Новий план дій України в рамках Партнерства «Відкритий Уряд»: що заплановано та як долучитися до реалізації».

На вебсайті ІПВГ (<http://eiti.org.ua>) міститься інформація про процес впровадження ІПВГ в Україні, актуальні новини, зміни та події, пов'язані з Ініціативою. Крім того, на вебсайті щорічно публікуються попередні Звіти ІПВГ України, звіти з оглядом законодавства та інша корисна інформація.

Впровадженню ІПВГ в Україні сприяє підтримка таких організацій:

- ▶ Уряд Німеччини через проєкт «Ефективне державне управління завдяки GovTech і прозорості в Україні», що реалізується федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH;
- ▶ Міжнародний фонд «Відродження»;
- ▶ Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в Україні;
- ▶ інші зацікавлені сторони (видобувні компанії, неурядові організації, уряд України тощо).

У 2023 р. десятий національний Звіт ІПВГ охоплює 11 видобувних галузей. Загальний обсяг платежів усіх компаній суттєвих підзвітних галузей склав 150,6 млрд грн, з них суттєві платежі суттєвих підзвітних компаній, що підлягали звірці - 147,2 млрд грн.

Упродовж 2023 року відбулося 4 засідання багатосторонньої групи з імплементації Ініціативи щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях (БГ ІПВГ).

Команда ІПВГ в Україні разом із зацікавленими сторонами продовжує активну роботу популяризації ІПВГ, щодо покращення розкриття інформації від видобувного сектору, з розвитку та удосконалення Електронної системи подання та аналізу звітності ІПВГ.

3.2 Вплив війни на видобувні галузі та звітність в рамках ІПВГ

Впровадження ІПВГ залишається одним з пріоритетів для України. Незважаючи на виклики та складну ситуацію, в якій опинилася Україна через повномасштабне вторгнення росії в лютому 2022 року, робота з імплементації Закону України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» та міжнародного Стандарту ІПВГ триває.

Відповідно до Методики визначення розмірів відшкодування збитків, завданих державі внаслідок самовільного користування надрами, затвердженої Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України № 366 від 15.09.2022, у 2023 році Департаментом державного геологічного контролю Державної служби геології та надр України проведено розрахунок розміру відшкодування збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії рф. Розрахунок здійснено для 519 об'єктів надрокористування. Загальна сума збитків становить 11,9 трлн грн⁸.

Згідно з дослідженням Київської школи економіки, станом на травень 2024 року, збитки, завдані енергетичному сектору України внаслідок повномасштабного вторгнення росії, оцінюються у понад 16 млрд доларів США⁹.

Збитки для газового сектору. Сотні свердловин, що належать АТ «Укргазвидобування», найбільшій видобувній компанії природного газу в Україні та дочірньому підприємству державної компанії НАК «Нафтогаз України», опинилися або під окупацією, або розташовані поблизу лінії фронту.

Поточна оцінка збитків, яких зазнали державні та приватні компанії, що займаються видобутком, транспортуванням, розподілом та зберіганням природного газу, становить 0,9 мільярда доларів США.

Збитки нафтовому сектору. Загальні збитки в цій галузі оцінюються в 2,4 млрд доларів США.

Збитки, завдані вугледобувній галузі. За попередньою оцінкою, збитки, завдані вугледобувній галузі внаслідок повномасштабного вторгнення в Україну, становить 0,4 млрд доларів США.

Доступність інформації та даних під час війни

З 24 лютого 2022 року було обмежено доступ громадян до більшості реєстрів, інформаційних систем, як загальнодержавних, так і місцевих, а також до Єдиного державного порталу відкритих даних.

У березні 2022 року Кабінет Міністрів України прийняв постанову № 263¹⁰, згідно з якою «На період воєнного стану міністерства, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади, державні та комунальні підприємства, установи, організації, що належать до сфери їх управління, забезпечують належне функціонування інформаційних, інформаційно-телекомунікаційних та електронно-обчислювальних систем, державних електронних

⁸ Державна служба геології та надр України, Річний звіт 2023,

<https://www.geo.gov.ua/geokontrol/richni-zvity/>

⁹ Київська школа економіки, Оцінка збитків та втрат енергетичного сектору України внаслідок повномасштабного вторгнення Росії, станом на травень 2024 року,

https://kse.ua/wp-content/uploads/2024/06/KSE_Vpliv-vii-ni-na-energetiku-UA-1.pdf

¹⁰ Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних систем, державних електронних реєстрів в умовах воєнного стану» № 263 від 12 березня 2023 р, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/263-2022-%D0%BF/ed20220312#Text>

реєстрів, власниками (володільцями) та/або розпорядниками яких вони є, і захист інформації, що в них обробляється, а також захист державної інформації».

Значна кількість суб'єктів владних повноважень закривала доступ до публічної інформації, причому в багатьох випадках без дотримання спеціальної процедури та належних пояснень. Основним обґрунтуванням, яке надавали органи влади, були міркування безпеки, хоча не для всіх даних таке пояснення було прийнятним і доступ до них був закритий з інших причин. Така політика значно погіршила прозорість роботи органів державної влади та місцевого самоврядування, а громадяни втратили оперативний доступ до відкритих даних, що становлять значний суспільний інтерес.

Громадські організації та ЗМІ неодноразово звертали увагу на те, що існує межа між питаннями безпеки та підзвітністю органів державної влади та місцевого самоврядування. Адже війна, як і COVID, стала для деяких політиків, чиновників та суддів можливістю приховувати дані та блокувати громадський контроль за їхньої роботи. Лише у певних та чітко визначених випадках обмеження доступу до інформації може бути виправданим під час війни.

Якщо доступ до публічної інформації обмежується, розпорядник, як правило, зобов'язаний надати обґрунтування такого обмеження шляхом застосування трискладового тесту. Трискладовий тест¹¹ оцінює, чи переважає шкода від розкриття публічної інформації над суспільним інтересом в її отриманні. Незважаючи на передбачений законом механізм, певні набори даних все ще залишаються закритими.

Інформація, що необхідна для підготовки Звіту ІПВГ, не є винятком. Наприклад, під такі обмеження підпадає інформація про баланс запасів і видобутку корисних копалин, фінансова звітність компаній тощо.

Іншою важливою проблемою є неможливість отримати необхідні дані. Наприклад, Державна служба статистики України не може провести деякі державні статистичні спостереження¹², оскільки компанії звільнені від подання будь-якої звітності під час воєнного стану. Якщо дані будуть неповними (значно меншими за очікувану частку респондентів), оцінка індикаторів може виявитися неможливою. Це у свою чергу тягне за собою неможливість підготовки інших необхідних досліджень - «Тіньова економіка», яке щороку проводить Міністерством економіки України.

Перешкоди у підготовці Звіту ІПВГ за 2023 рік

Найвні обмеження вплинули на процес підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік, оскільки значна частина даних, необхідних для розкриття вимог Стандарту ІПВГ, станом на момент написання цього Звіту була недоступна або непідготовлена відповідними державними органами та видобувними компаніями.

Зважаючи на обмежену наявність необхідної інформації у вільному доступі, Незалежний адміністратор в ході написання Звіту ІПВГ за 2023 рік направив додаткові запити до державних органів (Держгеонадра, Казначейство, Держстат, Міненерго тощо) щодо надання необхідної інформації. Однак в ході аналізу доступності даних для підготовки цього

¹¹ Тест, що складається з трьох частин, є засобом перевірки дотримання необхідних умов для обмеження доступу до публічної інформації.

¹² Статистичне спостереження - це планомірний, науково організований процес збирання даних про масові явища і процеси, що відбуваються в економічній, соціальній та інших сферах життя України та її регіонів, шляхом їх реєстрації за спеціальною програмою, розробленою на основі статистичної методології.

Звіту, було виявлено декілька наборів даних, за якими державні органи з різних причин не мають інформації за 2023 р:

Державну службу геології та надр України:

- ▶ На data.gov.ua. розміщено інформацію щодо спеціальних дозволів на користування надрами, однак вона є неповною. У наборах даних відсутня інформація щодо ЄДРПОУ суб'єкта господарювання, місця реєстрації надрокористувача, терміну дії спеціального дозволу, виду користування надрами та області, типу корисної копалини (загальнодержавного чи місцевого значення), а також відсутні спеціальні дозволи на користування надрами та угоди про користування надрами.

Розміщення на офіційному вебсайті Держгеонадра спеціальних дозволів на користування надрами та угод про умови користування до них триває, проте відкритий доступ до згаданої інформації обмежено¹³.

- ▶ Відсутня інформація щодо геологорозвідувальних робіт за державні та приватні кошти. Видатки на виконання геологорозвідувальних робіт за бюджетною програмою КПКВК «Розвиток мінерально-сировинної бази» Законом України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» від 03.11.2022 № 2710-IX, не передбачені.
- ▶ Відсутня інформація щодо державного балансу запасів корисних копалин України, 2023 р.
Паспорт бюджетної програми «Розвиток мінерально-сировинної бази» на 2022 рік скасовано наказом Міндовкілля від 28.03.2022 №162. Випуски не підготовлені через відсутність фінансування.
- ▶ Не надано відповідь з боку Держгеонадр щодо аналізу прогнозованого видобутку корисних копалин.

Міністерство економіки України:

- ▶ Відсутня інформація щодо «Загальних тенденцій тіньової економіки в Україні за 2023 рік».
- ▶ Не надано інформацію щодо:
 - ▶ здійснення аналізу роботодавців, що проводять або провели гендерний аудит;
 - ▶ проведення аналізу та збирання інформації щодо складення планів дій із забезпечення гендерної рівності, зокрема за результатами проведення гендерних аудитів;
 - ▶ проведення для роботодавців навчальних заходів щодо застосування принципів розширення прав і можливостей жінок.

Державна служба статистики України:

- ▶ Відсутня інформація щодо середньооблікової кількості штатних працівників за окремими видами економічної діяльності за статтю та громадянством у 2023 році (з гендерним поділом).

У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, згідно із законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни», фізичні особи, фізичні особи-підприємці, юридичні особи під час дії воєнного стану або стану війни мають право не подавати статистичну й

¹³ Відповідь Держгеонадр на запит Незалежного адміністратора

фінансову звітність. Частина респондентів скористалася цим правом і не подала упродовж 2022-2024 років звіти, що унеможлиблює формування органами державної статистики об'єктивної статистичної інформації, зокрема й за даними ДСС «Обстеження підприємств з питань статистики праці»¹⁴.

- ▶ Відсутня інформація щодо кількості зайнятих працівників у суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності у розрізі регіонів у 2023 році.
- ▶ Відсутня інформація щодо зайнятості населення у віці 15-70 років за видами зайнятості та статтю за типами професійної діяльності у 2023 році
- ▶ Відсутня інформація щодо неформально зайнятого населення у віці 15-70 років та за видами економічної діяльності секції «В» КВЕД-2010 у 2023

Відповідно до Методологічних положень вищезазначеного ДСС та плану інформація щодо кількості зайнятого населення, у тому числі неформально зайнятого, за видами економічної діяльності, а також інформація за видами зайнятості та статтю по типах професійної діяльності формується щорічно на рівні секцій КВЕД (на рівні розділів, груп та класів КВЕД підготовка не передбачена). Відповідно до норм Закону, у зв'язку зі збройною агресією росії проти України, з лютого 2022 року, органи державної статистики не проводять вибіркові обстеження населення (домогосподарств), у тому числі й «Обстеження робочої сили», тому інформація про кількість зайнятого населення за 2023 рік відсутня.¹⁵

- ▶ Обмеження щодо надання дезагрегованої інформації в розрізі суб'єктів господарювання щодо:
 - ▶ середньооблікової кількості працівників за громадянством та статтю;
 - ▶ кількості та середньомісячної заробітної плати працівників за професійними групами відповідно до кодування професії Класифікатора професій;

Статтею 29 Закону «Про офіційну статистику» встановлено, що первинні дані, отримані органами державної статистики від респондентів під час проведення статистичних спостережень, є конфіденційними, охороняються Законом і використовуються у статистичних цілях. Поширення та передача офіційної державної статистичної інформації та будь-якої іншої статистичної інформації, на підставі якої можна визначити конфіденційні дані щодо конкретного респондента, забороняються¹⁶.

- ▶ Відсутність дезагрегованої інформації про обсяг виробленої продукції за 2023 рік
У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, згідно із законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни», фізичні особи, фізичні особи-підприємці, юридичні особи під час дії воєнного стану або стану війни мають право не подавати статистичну й фінансову звітність. Частина респондентів скористалася цим правом і не подала упродовж 2022-2024 років звіти, що унеможлиблює формування органами державної статистики об'єктивної статистичної інформації, зокрема й за даними ДСС «Обстеження підприємств із питань статистики праці»¹⁷.
- ▶ Обмеження щодо надання дезагрегованої інформації про обсяг та вартість реалізованої продукції за 2023 рік.

¹⁴ Відповідь Держстату на запит Незалежного адміністратора

¹⁵ Відповідь Держстату на запит Незалежного адміністратора

¹⁶ Відповідь Держстату на запит Незалежного адміністратора

¹⁷ Відповідь Держстату на запит Незалежного адміністратора

Статтю 29 Закону «Про офіційну статистику» встановлено, що первинні дані, отримані органами державної статистики від респондентів під час проведення статистичних спостережень, є конфіденційними, охороняються Законом і використовуються у статистичних цілях. Поширення та передача офіційної державної статистичної інформації та будь-якої іншої статистичної інформації, на підставі якої можна визначити конфіденційні дані щодо конкретного респондента, забороняються¹⁸.

Міністерство енергетики України

- ▶ Відсутня інформація щодо вугільних підприємств, зокрема, обсягів видобутку вугілля. Відповідно до наказу Міненерго від 15.03.2023 №92 «Про затвердження Переліку відомостей, що становлять службову інформацію у Міненерго» щодо нерозповсюдження службової інформації, яка має обмежений характер, Міністерством енергетики України з 07.03.2022 тимчасово призупинено надання відповідей на звернення підприємств, установ та організацій, що не стосуються воєнного стану, військової діяльності, надання медичної допомоги, евакуації населення тощо.

Державна екологічна інспекція України

- ▶ Відсутня інформація щодо перевірок та складення протоколів про адміністративне правопорушення упродовж календарного 2023 року, суми штрафних санкцій за порушення законодавства про охорону довкілля в розрізі галузей відсутні. (Держекоінспекція не володіє таким набором даних)¹⁹.
- ▶ Відсутня інформація щодо перевірок та складення протоколів про адміністративне правопорушення упродовж календарного 2023 року, суми штрафних санкцій за порушення законодавства про охорону довкілля в розрізі суб'єктів господарювання. Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 13.03.2022 № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану», відповідно до пункту 1 якої припинено проведення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю) на період воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні». Суттєві підзвітні компанії упродовж 2023 року не перевірялися.

Державна служба зайнятості

- ▶ Відсутня інформація щодо загальної кількості виданих дозволів на застосування праці іноземців та осіб без громадянства окремо по кожному виду економічної діяльності Секції В та Секції Н (49.5 - Трубопровідний транспорт) у 2020 - 2023 роках.
- ▶ Відсутня інформація щодо виданих дозволів на застосування праці іноземців та осіб без громадянства в розрізі чоловіків та жінок. Інформацію надати неможливо, оскільки відповідна інформація не передбачена нормативно-правовими актами²⁰.

Враховуючи наявні обмеження щодо доступу до інформації, в т.ч. наведені вище, Незалежним адміністратором розкриваються дані, що на момент підготовки цього Звіту були наявні у вільному доступі чи надані відповідними розпорядниками даних.

¹⁸ Відповідь Держстату на запит Незалежного адміністратора

¹⁹ Відповідь Держекоінспекції на запит Незалежного адміністратора

²⁰ Відповідь Державної служби зайнятості на запит Незалежного адміністратора

4. Методологія і підхід до підготовки Звіту ІПВГ

4.1 Сфера охоплення Звіту ІПВГ

Сфера охоплення Звіту ІПВГ за 2023 р. включає інформацію про:

- ▶ суб'єкти господарювання, незалежно від їх форми власності, які здійснювали господарську діяльність з видобування корисних копалин, а також транспортування природного газу та нафти територією України. Для цілей проведення звірки платежів від видобувних компаній на користь держави були визначені суттєві підзвітні суб'єкти господарювання – їх перелік наведено у **Додатку 2**.
- ▶ органи виконавчої влади, які контролюють справляння податкових та інших надходжень на користь держави та/або які є розпорядниками інформації, необхідної для підготовки Звіту ІПВГ. Перелік таких органів влади в межах підготовки Звіту ІПВГ за 2023 р. наведено у **Додатку 1**.

Згідно з рішенням БГ ІПВГ (протокол засідання БГ ІПВГ від 08.05.2024 р.²¹), у цьому Звіті ІПВГ за 2023 р. було визначено такі підзвітні галузі:

1. видобування кам'яного вугілля;
2. видобування сирої нафти та природного газу;
3. видобування руд заліза;
4. транспортування нафти та газу;
5. видобування руд титану;
6. видобування руд марганцю;
7. видобування глини для вогнетривів;
8. видобування тугоплавких глини;
9. видобування піску кварцового;
10. видобування каміння будівельного;
11. видобування уранових та торієвих руд (у частині уранових руд).

Звірка платежів від видобувних галузей на користь держави

Згідно з рішенням БГ ІПВГ (протокол засідання БГ ІПВГ від 08.05.2024 р.), у цьому Звіті ІПВГ за 2023 р. звірка даних проводиться за суттєвими компаніями таких галузей:

- ▶ видобування природного газу та нафти (у т.ч. транспортування газу та нафти);
- ▶ видобування кам'яного вугілля;
- ▶ видобування руд металів (руд заліза, руд марганцю та руд титану).

Перелік видобувних компаній суттєвих підзвітних галузей, що були включені до сфери охоплення звіркою в цьому Звіті ІПВГ за 2023 р. наведено у **Додатку 2**. Підхід до оцінки суттєвості надходжень на користь держав та визначення компаній, які повинні підлягати звірці, описано у **Розділі 14.2** Загальні результати звірки платежів.

Старательська та дрібномасштабна розробка корисних копалин

З огляду на відсутність офіційної та достовірної інформації про старательську та дрібномасштабну розробку корисних копалин та географічне розташування можливих об'єктів такої діяльності на територіях, де органи державної влади тимчасово не здійснюють

²¹ Міненерго, Протокол засідання Багатосторонньої групи ІПВГ від 08 травня 2024 року, <https://eiti.org.ua/wp-content/uploads/2024/06/Protokol-08.05.2024.pdf>

своїх повноважень (території, окуповані РФ), можливість проведення такої оцінки відсутня. У зв'язку з цим, а також зважаючи на відсутність інформації у відкритих джерелах, відповідно до рішення БГ ІПВГ (протокол засідання БГ ІПВГ від 24.05.2024²²), у цьому Звіті ІПВГ за 2023 р. не розкривається інформація щодо старательської та дрібномасштабної розробки корисних копалин. Проте БГ ІПВГ має намір розглянути питання такого виду видобувної діяльності, розробити план дій щодо висвітлення її в наступних Звітах ІПВГ або проаналізувати перешкоди до розкриття такої інформації.

Розкриття інформації суб'єктами господарювання, що знаходяться на тимчасово окупованій території та на територіях, де ведуться бойові дії.

Правовий режим тимчасово окупованої території АР Крим:

- ▶ Згідно із законом України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» з 20.02.2014 року територія Автономної Республіки Крим (далі - «АР Крим») та міста Севастополя є тимчасово окупованою територією²³.
- ▶ Здійснення господарської діяльності юридичними особами, місцезнаходження яких є тимчасово окупована територія, дозволяється виключно після зміни їхньої податкової адреси на іншу територію України²⁴.
- ▶ Водночас з 21.11.2021 року на тимчасово окупованій території АР Крим не справляються загальнодержавні та місцеві податки і збори, а платники податків із податковою адресою на тимчасово окупованій території звільняються від подання декларацій, звітності та інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів.
- ▶ Будь-які доходи з джерелом походження з іншої території України, що нараховуються на користь осіб, які мають податкову адресу на тимчасово окупованій території, оподатковуються за правилами, встановленими Податковим кодексом для їхньої виплати за кордон України.
- ▶ Господарські операції з особами, які мають податкову адресу на тимчасово окупованій території, можуть визнаватися контрольованими для цілей трансфертного ціноутворення.
- ▶ ДПС здійснює списання податкового боргу платника податків з податковою адресою на тимчасово окупованій території, який за даними інформаційно-телекомунікаційних систем ДПС виник у період з дати початку тимчасової окупації (20.02.2014 року). Також, зупиняється нарахування штрафних санкцій та пені.

Згідно із законом України «Про внесення зміни до розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України у зв'язку із втратою чинності Законом України «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України» № 1619-IX від 01.07.2021 року²⁵, митні платежі щодо товарів, які переміщуються через митний кордон України з та на

²² Міненерго, Протокол засідання Багатосторонньої групи ІПВГ від 24 травня 2024 року,

<https://eiti.org.ua/wp-content/uploads/2024/07/UAEITI-MSG-Minutes-24.05.2024.pdf>

²³ Ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» № 1207-VII від 15.04.2014 року

²⁴ Ч. 2 Закону України «Про визнання таким, що втратив чинність, Закону України «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України» та внесення змін до деяких законодавчих актів України» № 1618-IX від 01.07.2021 року

²⁵ Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1619-20#Text>

тимчасово окуповану територію Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, не справляються.

Правовий режим інших тимчасово окупованих територій:

1) Статус територій, на яких велися активні бойові дії та/або які були тимчасово окуповані починаючи з 24.02.2022 року:

▶ З початком повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України з 24.02.2022 під тимчасовою окупацією та в зоні ведення бойових дій частково опинилися території низки областей України. Станом на дату підготовки Звіту під тимчасовою окупацією знаходяться території АР Крим і м. Севастополь (вся територія), частини Донецької, Луганської, Запорізької, Херсонської, Миколаївської та Харківської областей.

▶ Правовий режим тимчасового окупованої території визначається Законом України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» № 1207-VII від 15.04.2014 року²⁶. Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання правового режиму на тимчасово окупованій території України» № 2217-IX від 21.04.2022 року²⁷ було розширено визначення тимчасово окупованих територій з метою поширення положень правового режиму для тимчасово окупованих територій а всі відповідні території, а Постановою КМУ «Деякі питання визначення правового режиму на тимчасово окупованій території України» № 1000 від 15.09.2023 року закріплено принцип визначення таких територій як «адміністративна межа²⁸ та «лінія зіткнення²⁹»³⁰. Наразі межі тимчасово окупованої території визначені як:

1) сухопутна територія тимчасово окупованих російською федерацією територій України, водні об'єкти або їхні частини, що знаходяться на цих територіях

2) внутрішні морські води і територіальне море України навколо Кримського півострова, територія виключної (морської) економічної зони України вздовж узбережжя Кримського півострова та прилегло до узбережжя континентального шельфу України, внутрішні морські води, прилеглі до сухопутної території інших тимчасово окупованих російською федерацією територій України, на які поширюється юрисдикція органів державної влади України відповідно до норм міжнародного права, Конституції та законів України;

3) інша сухопутна територія України, внутрішні морські води і територіальне море України, визнані в умовах воєнного стану тимчасово окупованими у встановленому Кабміном порядку;

4) надра під зазначеними вище територіями і повітряний простір над цими територіями.

²⁶ Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text>

²⁷ Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2217-20#Text>

²⁸ Адміністративною межею між тимчасово окупованою територією та іншою територією України є умовна лінія на поверхні землі, що є межею між тимчасово окупованими російською федерацією територіями, що включені до переліку, та іншою територією України, на прилеглих до якої територіях не ведуться бойові дії.

²⁹ Лінією зіткнення між тимчасово окупованою територією та іншою територією України є умовна лінія на поверхні землі, що є межею між тимчасово окупованими Російською Федерацією територіями, що включені до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією, затвердженого Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, та іншою територією України, на прилеглих до якої територіях ведуться бойові дії.

³⁰ Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1000-2023-%D0%BF#Text>

- ▶ Під час режиму тимчасової окупації норми регуляторного законодавства на тимчасово окупованій території не застосовуються³¹.
- ▶ Здійснення господарської діяльності юридичними особами, фізичними особами - підприємцями та фізичними особами, які провадять незалежну професійну діяльність, місцезнаходженням (місцем проживання) яких є тимчасово окупована територія, дозволяється виключно після зміни їхньої податкової адреси на іншу територію України³².
- ▶ З 27.12.2022 набрав чинності Наказ Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України №309³³, який наразі визначає перелік територій, на яких велися активні бойові дії та/або які були тимчасово окуповані (надалі - Перелік). Території, які зазначаються у Переліку, поділяються на території, які окуповані російською федерацією, і території, на яких ведуться (велися) бойові дії. З 06.05.2023 року Перелік може застосовуватися при визначенні особливостей справляння податків і зборів на відповідних територіях за 2023 рік.
- ▶ 18.07.2022 року було прийнято закон, який, зокрема, закріпив застосування загального формулювання «тимчасово окупована російською федерацією територія України» замість «тимчасово окупована територія Автономної Республіки Крим та міста Севастополь» і «тимчасово окуповані території у Донецькій та Луганській областях»³⁴ в Законі України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»³⁵.

Упродовж 2023 року зона ведення бойових дій та тимчасово окуповані території упродовж певного проміжку часу або повністю не контролювалися українським урядом, або певні підприємства призупинили чи припинили діяльність. З огляду на вищевикладене, існує висока імовірність того, що ці підприємства могли:

- а) припинити роботу, не повідомивши про це українські державні органи;
- б) не здійснювати господарську діяльність у 2023 році;
- в) не подавати звітність / подавати її із затримками (що могло призвести до неповноти та/ або недостовірності таких даних) та не сплачувати податки до бюджету України;
- г) змінити своє місцезнаходження, не повідомивши українські державні органи.

Сама можливість зв'язку з тими підприємствами, які не перереєструвалися/перемістилися на підконтрольну Україні територію України, є дуже обмеженою, що може унеможливити проведення процедур, передбачених Стандартом ІПВГ, щодо таких підприємств.

Враховуючи об'єктивні труднощі та обмеження, висвітлені вище, у Звіті ІПВГ за 2023 р. не розкривається інформація про видобувну діяльність, що здійснюється на тимчасово окупованих територіях України. Проте розглядається можливість розкрити таку інформацію

³¹ П. 8 Ст. 13 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» № 1207-VII від 15.04.2014

³² П. 2 Ст. 13 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» № 1207-VII від 15.04.2014

³³ Наказ Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією» № 309 від 22.12.2022

³⁴ Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» щодо приведення окремих його положень у відповідність до Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України»» № 2417-IX від 18.07.2022 року

³⁵ Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» № 1706-VII від 20.10.2014 року

тоді, коли дані про діяльність видобувних галузей на тимчасово окупованих територіях буде доступною.

4.2 Збір інформації

Процес збору інформації від видобувних компаній підзвітних видобувних галузей (в т. ч. транспортування нафти та природного газу), а також від державних органів, включав такі етапи:

- ▶ Консультації з членами БГ ІПВГ і представниками Міненерго щодо сфери охоплення Звіту ІПВГ, а також переліку інформації, яку необхідно включити в опитувальні форми;
- ▶ Складення окремих запитів для державних органів з переліку, що наведений у **Додатку 1**;
- ▶ Розсилання Міненерго та Незалежним адміністратором опитувальних форм і запитів з підписаними супроводжувальними листами від Міненерго;
- ▶ Заповнення опитувальних форм з боку компаній та державних органів згідно з офіційними формами звітності, передбаченими Законом України №2545-VIII «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях»³⁶ та постановою КМУ від 23.09.2020 р. №858 «Деякі питання забезпечення прозорості у видобувних галузях»³⁷, а також окремих опитувальних форм щодо участі держави, затверджених БГ ІПВГ;
- ▶ Надсилання суттєвими підзвітними організаціями заповнених опитувальних форм на онлайн платформі ІПВГ - Електронній системі подання та аналізу звітності Ініціативи щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях (ІПВГ) в Україні <https://eiti.gov.ua/>;
- ▶ Отримання заповнених опитувальних форм відповідальною особою з боку Міненерго та передача Незалежному адміністратору захищеними каналами зв'язку;
- ▶ Обробка опитувальних форм Незалежним адміністратором та формування відповідних інтегрованих показників та інформації для підготовки Звіту ІПВГ.

4.3 Процедури аудиту та підтвердження у видобувних компаніях та державних органах

Незалежним адміністратором було проаналізовано процедури аудиту та підтвердження в органах державної влади та суб'єктах господарювання державного сектору економіки, а також зміни в законодавстві України щодо аудиту та підтвердження у видобувних компаніях.

4.3.1 Зміни в законодавстві України щодо аудиту та підтвердження у видобувних компаніях

Законодавство України, спрямоване на запровадження обов'язкового аудиту та обов'язку ведення звітності за міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, включає:

- ▶ Закон про бухгалтерський облік;

³⁶ Закон України №2545-VIII, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2545-19#Text>

³⁷ Постанова КМУ від 23.09.2020 р. №858, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-2020-n#n14>

- ▶ Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від № 2258-VIII від 21.12.2017 року (далі - «Закон про аудит»).

Відповідно до Закону про аудит, аудиторська діяльність в Україні здійснюється відповідно до міжнародних стандартів аудиту³⁸.

Закон про бухгалтерський облік серед суб'єктів обов'язкового аудиту визначає «суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях»³⁹ (далі - «видобувні компанії») у значенні, наведеному в Законі про ІПВГ.

У 2023 та 2024 рр. перелік суб'єктів обов'язкового аудиту серед суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, включав:

- ▶ юридичних осіб, які здійснюють діяльність у сфері:
 - геологічного вивчення надр, у тому числі з дослідно-промислової розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення;
 - видобування корисних копалин загальнодержавного значення, реалізації видобутої продукції⁴⁰;
 - транспортування трубопроводами природного газу, нафти та газового конденсату, у тому числі з метою транзиту;
 - суб'єктів господарювання - учасників договору про спільну діяльність незалежно від їх володіння спеціальним дозволом на користування надрами, на підставі якого здійснюється відповідна проєктна діяльність.

За загальним правилом, видобувні компанії були зобов'язані:

- ▶ складати фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність за Міжнародними стандартами фінансової звітності⁴¹;
- ▶ підтверджувати фінансову звітність аудиторським звітом⁴²;
- ▶ не пізніше ніж до 30 квітня року, що настає за звітним періодом, оприлюднювати на своєму вебсайті:
 - річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність разом з відповідними аудиторськими звітами;
 - звіт про управління, консолідований звіт про управління;
 - звіт про платежі на користь держави, консолідований звіт про платежі на користь держави (у повному обсязі)⁴³.

За порушення порядку оприлюднення (консолідованої) фінансової звітності разом з аудиторським звітом встановлено адміністративну відповідальність⁴⁴.

У зв'язку із військовою агресією російської федерації проти України, відповідно до Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» № 64/2022 від 24.02.2022

³⁸ Ч. 5 ст. 7 Закону про аудит

³⁹ Ч. 3 ст. 14 Закону про бухгалтерський облік

⁴⁰ Геологічне вивчення чи видобування мають здійснюватися відповідно до спеціального дозволу на користування надрами та угоди про умови користування надрами, на підставі договору (угоди) щодо користування надрами, що також включає інвесторів за угодами про розподіл продукції.

⁴¹ Ч. 2 ст. 12-1 Закону про бухгалтерський облік, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

⁴² Ч. 3 ст. 14 Закону про бухгалтерський облік

⁴³ Ч. 3 ст. 14 Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» №996-XIV від 16.07.1999 р., <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

⁴⁴ Відповідно до ст. 163-16 КУпАП за порушення порядку оприлюднення фінансової звітності або консолідованої фінансової звітності разом з аудиторським звітом на відповідальних осіб може бути накладений штраф у розмірі від однієї тисячі до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян

року⁴⁵, затвердженого Законом № 2102-ІХ⁴⁶ запроваджено режим воєнного стану на території України з 24.02.2022 року. Станом на момент підготовки цього Звіту, воєнний стан продовжено до 08.02.2025 року згідно з Указом президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» № 740/2024 від 28.10.2024 року, затвердженого Законом № 4024-ІХ⁴⁷.

Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» № 2115-ІХ від 03.03.2022 року передбачено, що, зокрема, юридичні особи подають фінансові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, упродовж трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи.

У період дії воєнного стану або стану війни, а також упродовж трьох місяців після його завершення до фізичних осіб, фізичних осіб - підприємців, юридичних осіб не застосовується адміністративна та/або кримінальна відповідальність за неподання чи несвоєчасне подання звітності та/або документів, визначених Законом № 2115-ІХ.

Відповідно, низка суттєвих підзвітних компаній не опублікувала аудиторські звіти за 2023 рік.

4.3.2 Процедури аудиту та підтвердження в органах державної влади та суб'єктах господарювання державного сектору економіки

Державний фінансовий аудит (урядовий контроль). Державний фінансовий контроль забезпечується, зокрема, через проведення державного фінансового аудиту, перевірки державних закупівель, інспектування та моніторингу закупівель в порядку, встановленому КМУ⁴⁸.

Органом, уповноваженим на проведення державного фінансового аудиту, є Державна аудиторська служба (далі - «Держаудитслужба»). Основним завданням Держаудитслужби є реалізація державної політики сфері державного фінансового контролю, здійснення державного фінансового контролю, спрямованого на оцінку ефективного, законного, цільового, результативного використання та збереження державних фінансових ресурсів⁴⁹.

Відповідно до покладених на неї завдань, Держаудитслужба здійснює контроль у:

- ▶ міністерствах, інших органах виконавчої влади;
- ▶ державних фондах, фондах загальнообов'язкового державного соціального страхування, бюджетних установах;
- ▶ суб'єктах господарювання державного сектору економіки, в тому числі суб'єктах господарювання, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків акцій (часток) належать суб'єктам господарювання державного сектору економіки, а також на

⁴⁵ Указ Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» № 64/2022 від 24 лютого 2022 року, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>

⁴⁶ Закон України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» № 2102-ІХ від 24 лютого 2022 року, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2102-20#Text>

⁴⁷ Закон України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» № 4024-ІХ від 29.10.2024 року

⁴⁸ Постанова КМУ «Про затвердження Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання» №252 від 27 березня 2019 р., <https://zakon.rada.gov.ua/laws/252-2019>

⁴⁹ П. 3 Постанови КМУ «Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України» № 43 від 3 лютого 2016 року

підприємствах, в установах та організаціях, які отримують (отримували у періоді, який перевіряється) кошти з бюджетів усіх рівнів;

- ▶ державних фондах та фондах загальнообов'язкового державного соціального страхування або які використовують (використовували у періоді, який перевіряється) державне чи комунальне майно.

Основні напрями державного фінансового контролю, який проводить Держаудитслужба, включають⁵⁰:

- ▶ використання і збереження фінансових ресурсів;
- ▶ правильність визначення потреб у бюджетних коштах і зобов'язань;
- ▶ використання і своєчасне повернення кредитів (позик), отриманих під державні (місцеві) гарантії;
- ▶ законність та ефективність використання державних коштів та майна;
- ▶ стан і достовірність бухгалтерського обліку та фінансової звітності;
- ▶ функціонування системи внутрішнього контролю.

Станом на 2024 рік в Україні законодавчо закріплено порядок проведення Держаудитслужбою чотирьох видів державного фінансового аудиту, а саме:

- ▶ державний фінансовий аудит окремих господарських операцій (операційний), що здійснюються суб'єктами господарювання державного сектору економіки⁵¹:

основним завданням такого аудиту є сприяння запобіганню незаконному, неефективному та нецільовому використанню державних коштів та/або майна, інших активів держави, здійснення контролю за цільовим використанням і своєчасним поверненням кредитів (позик), залучених під державні гарантії, суб'єктами господарювання державного сектору економіки;

- ▶ державний фінансовий аудит діяльності суб'єктів господарювання⁵²:

цей вид аудиту полягає у перевірці та аналізі стану справ щодо законного та ефективного використання державних та/або комунальних коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, стану внутрішнього контролю у суб'єктів господарювання;

- ▶ державний фінансовий аудит виконання бюджетних програм⁵³:

основним завданням цього виду аудиту є аналіз та перевірка законності й ефективності управління і використання коштів державного та місцевих бюджетів під час виконання бюджетних програм, досягнення економії бюджетних коштів та їх цільового використання, досягнення результативних показників бюджетних програм, правильності ведення бухгалтерського обліку, достовірності фінансової та бюджетної звітності, функціонування системи внутрішнього контролю та стану внутрішнього аудиту;

⁵⁰ Ч. 4 п. 4 Постанови КМУ «Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України» № 43 від 3 лютого 2016 року

⁵¹ Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту окремих господарських операцій, що здійснюються суб'єктами господарювання державного сектору економіки, затверджено постановою КМУ №1119 від 27.09.2022 р., <https://zakon.rada.gov.ua/laws/1119-2022>

⁵² Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання №252 від 27.03.2019 р., <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/252-2019>

⁵³ Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм №1017 від 10.08.2004 р., <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1017-2004>

► державний фінансовий аудит виконання місцевих бюджетів⁵⁴:

спрямований на проведення аналізу та перевірки законності й ефективності формування (складення, розгляд, затвердження) і виконання місцевих бюджетів, правильності ведення бухгалтерського обліку об'єктами аудиту, достовірності їх фінансової та бюджетної звітності, функціонування системи внутрішнього контролю та стану внутрішнього аудиту, а також стану використання рухомого і нерухомого майна, коштів, землі, природних ресурсів, що перебувають у комунальній власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, та об'єктів їх спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад.

Аудит проводиться згідно із затвердженим планом проведення заходів державного фінансового контролю, що розміщується на її офіційному вебсайті. Результати державного фінансового аудиту та їх оцінка викладаються у звіті. Застосування міжнародних стандартів під час його проведення законодавством не вимагається.

До повномасштабного вторгнення звіти про результати проведених аудитів знаходилися в публічному доступі та могли бути використані для підготовки Звіту в разі їх наявності. У 2023 та 2024 роках доступ до звітів обмежено у зв'язку з воєнним станом.

Державний зовнішній фінансовий аудит (парламентський контроль). Контроль за використанням бюджетних коштів від імені Верховної Ради України здійснює Рахункова палата України («Рахункова палата»). Повноваження, покладені на Рахункову палату Конституцією України, здійснюються через провадження заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту). Державний зовнішній фінансовий контроль (аудит) забезпечується Рахунковою палатою шляхом здійснення фінансового аудиту, аудиту ефективності, аудиту відповідності⁵⁵, експертизи, аналізу та інших контрольних заходів.

Відповідно до Закону України «Про Рахункову палату»:

- фінансовий аудит полягає у перевірці, аналізі та оцінці правильності ведення, повноти обліку і достовірності звітності щодо надходжень і витрат бюджету, встановлення фактичного стану справ щодо цільового використання бюджетних коштів, дотримання законодавства при здійсненні операцій з бюджетними коштами;
- аудит ефективності передбачає встановлення фактичного стану справ та надання оцінки щодо своєчасності і повноти бюджетних надходжень, продуктивності, результативності, економності використання бюджетних коштів їх розпорядниками та одержувачами, стану внутрішнього контролю розпорядників бюджетних коштів;
- аудит відповідності полягає у перевірці законності, своєчасності та повноти прийняття управлінських рішень, відповідності діяльності об'єктів контролю законодавству та кращим практикам у відповідній сфері⁵⁶.

Рахункова палата здійснює фінансовий аудит, аудит ефективності та аудит відповідності⁵⁷ щодо:

⁵⁴ Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту місцевих бюджетів №698 від 12.05.2007 р., <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-2007>

⁵⁵ Аудит відповідності був доданий до функцій Рахункової Палати Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав військовослужбовців та поліцейських на соціальний захист» № 3621-IX від 21.03.2024 року (набрал чинності 04.04.2024 року) і до 04.05.2024 року не здійснювався.

⁵⁶ Аудит відповідності здійснюється з 04.05.2024 року.

⁵⁷ Аудит відповідності здійснюється з 04.05.2024 року.

- надходжень до Державного бюджету податків, зборів, обов'язкових платежів та інших доходів, включаючи адміністрування контролюючими органами таких надходжень;
- проведення витрат Державного бюджету, використання коштів Державного бюджету, наданих місцевим бюджетам та фондам загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування; здійснення таємних видатків Державного бюджету;
- управління об'єктами державної власності, що мають фінансові наслідки для Державного бюджету, включаючи забезпечення відрахування (сплати) до Державного бюджету коштів, отриманих державою як власником таких об'єктів, та використання коштів Державного бюджету, спрямованих на відповідні об'єкти;
- надання кредитів з Державного бюджету та повернення таких коштів до Державного бюджету;
- операцій щодо державних внутрішніх та зовнішніх запозичень, державних гарантій, обслуговування і погашення державного та гарантованого державою боргу;
- використання кредитів (позик), залучених державою до спеціального фонду державного бюджету від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій, виконання міжнародних договорів України, що призводить до фінансових наслідків для державного бюджету, у межах, які стосуються таких наслідків;
- здійснення закупівель за рахунок коштів державного бюджету;
- виконання державних цільових програм, інвестиційних проектів, державного замовлення, надання державної допомоги суб'єктам господарювання за рахунок коштів Державного бюджету;
- управління коштами Державного бюджету центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів;
- стану внутрішнього контролю розпорядників коштів державного бюджету;
- інших операцій, пов'язаних із надходженням коштів до Державного бюджету та їх використанням;
- надходжень закріплених за місцевими бюджетами загальнодержавних податків і зборів або їх частки та використання коштів місцевих бюджетів у частині видатків, які визначаються функціями держави і передані на виконання Автономній Республіці Крим та місцевому самоврядуванню.

Крім того, Рахункова палата:

- проводить експертизу поданого до ВРУ проекту закону про Державний бюджет (включаючи матеріали, що додаються до цього проекту закону) та готує відповідні висновки;
- аналізує виконання Державного бюджету та готує відповідні висновки, а також пропозиції щодо усунення виявлених відхилень і порушень;
- аналізує річний звіт про виконання закону про Державний бюджет, поданий КМУ, та готує відповідні висновки з оцінкою ефективності управління коштами Державного бюджету, а також пропозиції щодо усунення виявлених порушень та вдосконалення бюджетного законодавства;
- аналізує ефективність використання суб'єктами господарювання пільг із сплати до Державного бюджету податків, зборів, обов'язкових платежів, доцільність функціонування пільгових режимів оподаткування та їх вплив на загальний стан надходжень Державного бюджету;
- здійснює попередній аналіз, до розгляду на засіданнях комітетів ВРУ та на пленарних засіданнях ВРУ, звіту Антимонопольного комітету України та звіту Фонду державного майна України в частині, що впливає на виконання Державного бюджету;

- здійснює попередній аналіз, до розгляду на засіданнях комітетів Верховної Ради України та на пленарних засіданнях Верховної Ради України, щорічного звіту, що містить аналіз функціонування системи публічних закупівель та узагальнену інформацію про результати здійснення контролю у сфері закупівель, протягом трьох місяців з дня його оприлюднення; здійснює за зверненням органів місцевого самоврядування, фондів загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, державних підприємств та інших суб'єктів господарювання державного сектору економіки заходи державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) щодо відповідних місцевих бюджетів та діяльності суб'єктів звернення.

Рахункова палата також здійснює державний зовнішній фінансовий контроль (аудит) у сфері казначейського обслуговування коштів державного бюджету, в межах якого досліджує:

- ▶ дотримання встановленого законодавством порядку казначейського обслуговування бюджетних коштів;
- ▶ дотримання вимог законодавства щодо повернення коштів, помилково або надміру зарахованих до державного бюджету, безспірного списання коштів державного бюджету, бюджетного відшкодування податку на додану вартість;
- ▶ дотримання вимог законодавства щодо ведення обліку бюджетних асигнувань, реєстрації і обліку бюджетних зобов'язань розпорядників і одержувачів коштів державного бюджету, здійснення платежів за цими зобов'язаннями, а також випадки відмови у реєстрації або несвоєчасної реєстрації бюджетних зобов'язань, випадки відмови у проведенні або несвоєчасного проведення платежів;
- ▶ дотримання вимог щодо розміщення на депозитах і повернення тимчасово вільних коштів єдиного казначейського рахунка та коштів валютних рахунків Державного бюджету;
- ▶ дотримання вимог щодо покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів і Пенсійного фонду України за рахунок коштів єдиного казначейського рахунка та повернення таких коштів;
- ▶ правильність ведення бухгалтерського обліку операцій щодо виконання державного бюджету;
- ▶ дотримання порядків і термінів зведення, складання і подання звітності про виконання Державного бюджету України;
- ▶ достовірність фінансової і бюджетної звітності про виконання Державного бюджету України.

Об'єктами контролю Рахункової палати при здійсненні зазначених заходів є, зокрема, ДПС, ДМС та інші органи, що контролюють справляння надходжень до державного бюджету. В межах такого контролю Рахункова палата здійснює аудит ефективності та фінансовий аудит щодо законності, повноти нарахування, своєчасності сплати і зарахування на єдиний казначейський рахунок податків, зборів, обов'язкових платежів, інших доходів державного бюджету, щодо правомірності бюджетного відшкодування податку на додану вартість, надає оцінку ефективності адміністрування контролюючими органами надходжень до державного бюджету та заходів, що вживаються органами стягнення до боржників державного бюджету.

Підставою для здійснення заходів державного фінансового контролю (аудиту) є план роботи Рахункової палати або рішення Рахункової палати про здійснення позапланового заходу зовнішнього фінансового контролю.

За результатами здійснення аудиту складається звіт, складовими частинами якого є акт (за його наявності), висновки та рекомендації.

Рахункова палата застосовує у своїй роботі основні принципи діяльності Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю (INTOSAI), Європейської організації вищих органів фінансового контролю (EUROSAI) та Міжнародні стандарти вищих органів фінансового контролю (ISSAI) в частині, що не суперечить Конституції та законам України.

Рахункова палата публікує щорічні звіти, які, зокрема, містять результати державного фінансового аудиту на своєму офіційному вебсайті: <https://rp.gov.ua/Activity/Reports/>. Дані звітів Рахункової палати (за їх наявності) можуть бути використані для цілей підготовки Звіту, проте через узагальнений характер не можуть вважатися достатніми для підтвердження надходжень від конкретних видобувних підприємств та інших показників відповідно до вимог Стандарту ІПВГ.

Внутрішній аудит розпорядників бюджетних коштів. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також організації, створені ними у встановленому порядку, що повністю утримуються за рахунок відповідно державного чи місцевого бюджету⁵⁸, в їх керівників організують внутрішній контроль і внутрішній аудит та забезпечують їх здійснення у своїх установах, а також на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери їх управління. Внутрішнім аудитом є діяльність, спрямована на удосконалення системи управління, внутрішнього контролю, запобігання фактам незаконного, неефективного та нерезультативного використання бюджетних коштів, виникненню помилок чи інших недоліків у діяльності розпорядника бюджетних коштів і підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління, та яка передбачає надання незалежних висновків і рекомендацій.

Основні засади здійснення внутрішнього контролю і аудиту визначаються КМУ⁵⁹. Внутрішній аудит проводиться відповідно до стандартів, розроблених та затверджених Міністерством фінансів України⁶⁰. Для здійснення внутрішнього аудиту керівник створює самостійний структурний підрозділ внутрішнього аудиту в порядку, визначеному КМУ⁶¹.

Однак враховуючи, що результати внутрішнього аудиту не є публічними, а також з огляду на існуючі недоліки у фактичному проведенні внутрішнього контролю⁶², такі результати не можуть бути використані Незалежним адміністратором у цілях підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік.

4.3.3 Перешкоди для належного підтвердження даних за 2023 рік

Враховуючи вищевикладене, строки проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності видобувних компаній за 2023 рік перенесені до завершення воєнного стану. Незалежний адміністратор припускає, що значна частина видобувних компаній все ще не змогла завершити обов'язкові аудити у зв'язку з війною в Україні. Отже, достовірність відповідних даних для цілей Звіту ІПВГ в частині випадків не зможе бути підтверджена за допомогою аналізу аудиторського висновку.

⁵⁸ Визначення «розпорядників бюджетних коштів» відповідно до Бюджетного кодексу України

⁵⁹ Постанова КМУ «Про затвердження Основних засад здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 вересня 2011 року № 1001» № [1062](#) від 12.12.2018 року

⁶⁰ Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Стандартів внутрішнього аудиту» № [1247](#) від 04.10.2011 року

⁶¹ Постанова КМУ «Деякі питання здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту» № [1001](#) від 28.09.2011 року

⁶² Див. опис недоліків, представлений у тексті Концепції реалізації державної політики у сфері реформування системи державного фінансового контролю до 2020 року; в Звітній інформації про стан функціонування державного внутрішнього фінансового контролю у 2023 році

Також, результати державного фінансового аудиту в органах державної влади не можуть забезпечити Незалежного адміністратора повною та/або достовірною інформацією, необхідною для звірки даних, у зв'язку з відсутністю такої інформації в публічному доступі.

Виконання податкових обов'язків за 2023 звітний рік у 2024 році

Згідно з положеннями Податкового кодексу⁶³, тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного стану на території України, справляння податків і зборів здійснюється з урахуванням певних особливостей⁶⁴.

Зокрема, за відсутності у платника податків можливості своєчасно виконати свій податковий обов'язок (наприклад, щодо дотримання термінів сплати податків та зборів, подання звітності тощо), платники податків звільняються від передбаченої Податковим кодексом відповідальності з обов'язковим виконанням таких обов'язків упродовж шести місяців після припинення або скасування воєнного стану в Україні⁶⁵.

Також, платники податків, які у зв'язку з наслідками їх безпосередньої участі у воєнних діях не дотрималися визначених термінів виконання податкових обов'язків, звільняються від відповідальності за умови виконання обов'язків упродовж одного місяця з дня закінчення дії наслідків, які унеможливили виконання таких обов'язків⁶⁶.

Порядок підтвердження можливості чи неможливості виконання платником податків податкових обов'язків та перелік документів для того підтвердження затверджуються Мінфіном⁶⁷. За неможливості виконання платником податків податкового обов'язку він, подає заяву про відсутність такої можливості разом з вичерпним переліком документів.

Отже, існує імовірність того, що частина платників податку могла мати обмежену можливість подання податкової звітності чи сплати зобов'язань з податку на прибуток за 2023 звітний рік.

Оприлюднення фінансової звітності видобувними компаніями

Згідно з частиною першою статті 14 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999 року (далі - «Закон про бухгалтерський облік») та Порядком подання фінансової звітності, затвердженим Постановою КМУ № 419 від 28.02.2000 року⁶⁸, підприємства зобов'язані подавати фінансову звітність органам, до сфери управління яких вони належать, трудовим колективам на їх вимогу, власникам (засновникам) відповідно до установчих документів.

За загальним правилом суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, зобов'язані не пізніше ніж до 30 квітня року, що настає за звітним періодом, оприлюднювати річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність разом

⁶³ [Ст. 69 підрозділу 10 розділу XX Перехідні положення](#) Податкового кодексу

⁶⁴ Також за відсутності можливості у платника податків щодо своєї філії, представництва, відокремленого чи іншого структурного підрозділу своєчасно виконати свій податковий обов'язок, такий платник податків звільняється від відповідальності, визначеної Податковим кодексом, у межах діяльності, що провадиться через такі філії, представництва, відокремлені чи інші структурні підрозділи, на період до припинення або скасування воєнного стану на території України (це положення діє з 27.05.2022 року).

⁶⁵ [Ст. 69.1 підрозділу 10 розділу XX Перехідні положення](#) Податкового кодексу

⁶⁶ [Ст. 69.3 підрозділу 10 розділу XX Перехідні положення](#) Податкового кодексу.

⁶⁷ Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку підтвердження можливості чи неможливості виконання платником податків обов'язків, визначених у підпункті 69.1 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України, та переліків документів на підтвердження» № [225](#) від 29.07.2022 року.

⁶⁸ Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку подання фінансової звітності» № [419](#) від 28.02.2000

з відповідними аудиторськими звітами на своїй веб-сторінці або своєму вебсайті (у повному обсязі)⁶⁹.

Водночас, Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» № 2115-ІХ від 03.03.2022 року передбачено, що, зокрема, юридичні особи подають фінансові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, упродовж трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи⁷⁰.

У період дії воєнного стану або стану війни, а також упродовж трьох місяців після його завершення до юридичних осіб не застосовується адміністративна та/або кримінальна відповідальність за неподання чи несвоєчасне подання звітності та/або документів⁷¹.

Отже, існує імовірність того, що частина видобувних компаній не подали чи не оприлюднили фінансову звітність за 2023 звітний рік станом на дату підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік, що також може становити перешкоду для виконання вимог доступності та публічності відповідних даних для цілей ІПВГ.

Більш детальна інформація щодо розкриття фінансової звітності та аудиторських висновків суттєвими підзвітними компаніями у 2023 році наведена у **Додатку 12**. Фінансова звітність більшості суттєвих підзвітних компаній, які не опублікували свою фінансову звітність, доступна у відкритих джерелах на сайті «Clarity project», однак вона не містить приміток, аудиторських висновків та відсутня інформація щодо факту перевірки зазначеної звітності аудитором.

Розкриття звітів про платежі на користь держави, консолідованих звітів про платежі на користь держави

Суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, зобов'язані не пізніше ніж до 30 квітня року, що настає за звітним періодом, оприлюднювати, в тому числі, Звіт про платежі на користь держави / Консолідований звіт про платежі на користь держави на своїй веб-сторінці або вебсайті⁷².

Також, згідно із законом про ІПВГ, суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, розкривають свої звіти (консолідовані звіти) про платежі на користь держави щорічно, не пізніше 1 вересня року, що настає після звітного періоду, та забезпечують, їх наявність у публічному доступі упродовж щонайменше трьох років з дня розкриття⁷³.

Згідно із законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» № 2115-ІХ від 03.03.2022 року частина видобувних компаній може не подати чи не оприлюднити Звіти про платежі на користь держави / Консолідовані звіти про платежі на користь держави за 2023 звітний рік

⁶⁹ [П 3. Ст. 14](#) Закону про бухгалтерський облік

⁷⁰ [Пп. 1 п. 1](#) Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» № 2115-ІХ від 03.03. 2022 року

⁷¹ [Пп. 2 п. 1](#) Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» № 2115-ІХ від 03.03. 2022 року

⁷² [П 3. Ст. 14](#) Закону про бухгалтерський облік

⁷³ [Ст. 12](#) Закону про ІПВГ

станом на дату підготовки Звіту ІПВГ, що становитиме суттєву перешкоду щодо виконання вимоги 7 Стандарту ІПВГ.

Доступ до державних реєстрів та відкритих джерел інформації

Відповідно до положень Конституції України⁷⁴, кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію. Здійснення цих прав може бути обмежене законом, зокрема, в інтересах національної безпеки та територіальної цілісності⁷⁵. В умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку дії цих обмежень⁷⁶.

Згідно зі ст. 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації» № 2939-VI від 13.01.2011 року, обмеження доступу до публічної інформації⁷⁷ здійснюється при дотриманні сукупності таких вимог:

- ▶ в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності;
- ▶ розголошення інформації може завдати істотної шкоди цим інтересам;
- ▶ шкода від оприлюднення такої інформації переважає суспільний інтерес в її отриманні.

Внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, з метою захисту національних інтересів та територіальної цілісності нашої держави, розпорядникам⁷⁸ довелося обмежити доступ до певного виду інформації.

Згідно із Законом України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» №80/94-ВР від 05.07.1994 року, порядок передачі, зберігання, функціонування та доступу до державних інформаційних ресурсів та їх резервних копій встановлюється КМУ⁷⁹.

Згідно з Постановою КМУ «Деякі питання забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів в умовах воєнного стану» № 263 від 12.03.2022 року (надалі - «Постанова № 263»), на період дії воєнного стану міністерства, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади, державні та комунальні підприємства, установи, організації, що належать до сфери їх управління, для забезпечення належного функціонування інформаційних,

⁷⁴ Ст. 34 Конституції України № 254к/96-ВР від 28.06.1996 року

⁷⁵ Ст. 34 Конституції України № 254к/96-ВР від 28.06.1996 року

⁷⁶ Ст. 64 Конституції України № 254к/96-ВР від 28.06.1996 року

⁷⁷ Згідно зі ст. 1, 13 Закону України «Про доступ до публічної інформації» № 2939-VI від 13 січня 2011 року, публічна інформація - це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації. Публічна інформація у формі відкритих даних - це публічна інформація у форматі, що дозволяє її автоматизоване оброблення електронними засобами, вільний та безоплатний доступ до неї, а також її подальше використання.

⁷⁸ Згідно зі ст. 13 Закону України «Про доступ до публічної інформації» № 2939-VI від 13 січня 2011 року розпорядниками інформації визнаються:

- суб'єкти владних повноважень - органи державної влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування, органи влади АР Крим, інші суб'єкти, що здійснюють владні управлінські функції та рішення яких є обов'язковими для виконання;
- юридичні особи, що фінансуються з державного, місцевих бюджетів, бюджету АР Крим, - стосовно інформації щодо використання бюджетних коштів;
- особи, якщо вони виконують делеговані повноваження суб'єктів владних повноважень;
- суб'єкти господарювання, які займають домінуюче становище на ринку або наділені спеціальними чи виключними правами, або є природними монополіями, - стосовно інформації щодо умов постачання товарів, послуг та цін на них;
- юридичні особи публічного права, державні/комунальні підприємства або державні/комунальні організації, що мають на меті одержання прибутку, господарські товариства, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій прямо чи опосередковано належать державі та/або територіальній громаді, - стосовно інформації про структуру, принципи формування та розмір оплати праці, винагороди, додаткового блага їхнього керівника, заступника керівника, особи, яка постійно або тимчасово обіймає посаду члена виконавчого органу чи входить до складу наглядової ради.

⁷⁹ Ст. 8 Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» № 80/94-ВР від 05.07.1994 року

інформаційно-комунікаційних та електронних комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів, володільцями (держателями) та/або адміністраторами яких вони є, та захисту інформації, що обробляється в них, а також захисту державних інформаційних ресурсів, можуть, зокрема, зупиняти, обмежувати роботу інформаційних, інформаційно-комунікаційних та електронних комунікаційних систем, а також публічних електронних реєстрів⁸⁰.

Водночас слід зазначити, що відновлення роботи реєстрів, порядок їх функціонування та доступ користувачів для внесення/отримання інформації до/з реєстрів (передбачений законодавством) у період дії воєнного стану, залежить від воєнної обстановки в Україні та нормативного регулювання вказаних питань КМУ чи держателем реєстрів⁸¹.

Отже, організація та надання доступу / отримання інформації з реєстрів здійснюються відповідно до нормативних документів, які регулюють порядок функціонування кожного окремого реєстру, з урахуванням нормативного регулювання роботи реєстрів під час дії воєнного стану, в тому числі Постанови № 263⁸².

На момент підготовки цього Звіту доступ до окремих видів відкритих даних призупинений або значно обмежений через воєнний стан. З огляду на це передбачаються проблеми з отриманням інформації з державних реєстрів та інших відкритих джерел для цілей підготовки Звіту за 2023 рік, наприклад:

- ▶ згідно з Постановою КМУ «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану» № 209 від 06.03.2022 року⁸³ упродовж дії воєнного стану тимчасово був припинений доступ користувачів до єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції⁸⁴, в тому числі до ЄДР, в якому міститься, зокрема, інформація про кінцевих бенефіціарних власників. Наразі доступ до ЄДР надається за умови авторизації з використанням кваліфікованого електронного підпису (надалі - «КЕП»). Також було визначено адміністративно-територіальні одиниці в межах яких припиняється доступ користувачів до реєстрів⁸⁵.
- ▶ згідно з Постановою № 263, з метою відведення загрози національній безпеці, ДНВП «Геоінформ України» та Держгеонадра тимчасово призупиняють доступ до публічних реєстрів та баз даних, зокрема до реєстру спеціальних дозволів на користування надрами⁸⁶, до розміщених копій дозволів на користування надрами разом з угодами про умови користування надрами⁸⁷, обмежено доступ до

⁸⁰ Постанова КМУ «Деякі питання забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів в умовах воєнного стану» № 263 від 12.03.2022 року

⁸¹ Зокрема, питання функціонування єдиних та державних реєстрів в умовах воєнного стану врегульовано положеннями постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану» № 209 від 06.03.2022 року.

⁸² Лист Міністерства юстиції України «Про надання інформації» № 33383/34995-10-22/19 від 02.05.2022 року

⁸³ Постанова КМУ «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану» № 209 від 6.03.2022 року

⁸⁴ Згодом, ДП «НАІС» відновило надання сервісної послуги у формі прикладного програмного інтерфейсу (API) Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань при ідентифікації кваліфікованим електронним підписом.

⁸⁵ Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Переліку адміністративно-територіальних одиниць, в межах яких припиняється доступ користувачів до єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції України, в умовах воєнного стану» № 1307/5 від 01.04.2022 року (втратив чинність 13.01.2023 року), п. 1-2 Постанови КМУ «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану» № 209 від 06.03.2022 року

⁸⁶ Доступ до реєстру: <https://geoinf.kiev.ua/wp/index.html>

⁸⁷ Доступ до розміщених копій дозволів на користування надрами разом з угодами про умови користування надрами, <https://www.geo.gov.ua/nadrokorystuvannya/vydani-speczdozvolu-ta-ugody/>

державного геологічного порталу⁸⁸, до публічної кадастрової карти - шар «Геонадра» з інформацією про видані дозволи на користування надрами⁸⁹, тощо.

Також, очікуються перешкоди в отриманні інформації на запит в державних органів, зокрема тому, що в багатьох державних органів може бути відсутня можливість належного та вчасного опрацювання звернень, запитів та надання відповідей.

Згідно зі ст. 22 Закону України «Про доступ до публічної інформації», розпорядник інформації має право відмовити в задоволенні запиту в таких випадках:

- ▶ розпорядник інформації не володіє і не зобов'язаний відповідно до його компетенції, передбаченої законодавством, володіти інформацією, щодо якої зроблено запит;
- ▶ інформація, що запитується, належить до категорії інформації з обмеженим доступом;
- ▶ особа, яка подала запит на інформацію, не оплатила фактичні витрати, пов'язані з копіюванням або друком;
- ▶ не дотримано вимог до запиту на інформацію.

Розпорядник інформації, який не володіє запитуваною інформацією, але якому за статусом або характером діяльності відомо або має бути відомо, хто нею володіє, зобов'язаний направити цей запит належному розпоряднику з одночасним повідомленням про це запитувача.

Відстрочка в задоволенні запиту на інформацію допускається за умов, якщо запитувана інформація не може бути надана для ознайомлення в передбачені Законом строки у разі настання обставин непереборної сили.

На практиці та згідно з поясненнями окремих державних установ, державні органи, органи місцевого самоврядування відповідно до положень статті 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» здійснюють, в першу чергу заходи, що необхідні для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, тощо⁹⁰. Своєчасність розгляду звернень, запитів на публічну інформацію залежить від об'єкта, якому надіслані звернення або запит, режиму його роботи та наявності технічних можливостей опрацьовувати кореспонденцію (засобів комунікації, інтернету), наближення установи до місць проведення бойових дій, характеру запитуваної інформації та нагальної потреби у ній тощо.

Доступ до статистичної інформації Державної служби статистики України (далі - «Держстат»)

Також дія Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» № 2115-IX від 03.03.2022 року поширюється на надання юридичними особами статистичної інформації до Держстату. Це, в свою чергу, впливає на можливість Держстату публікувати повну і об'єктивну статистичну інформацію. Як наслідок, згідно з інформацією Держстату, у період дії воєнного стану або стану війни, а також упродовж трьох місяців після його завершення органи державної статистики призупиняють оприлюднення статистичної інформації, за винятком індексу

⁸⁸ Доступ до Державного геологічного порталу, <https://nadra.gov.ua/>

⁸⁹ Доступ до карти: <http://newmap.land.gov.ua>

⁹⁰ Для прикладу, див. роз'яснення щодо розгляду звернень та запитів громадян на публічну інформацію в умовах воєнного стану Донецької обласної державної адміністрації, <https://dn.gov.ua/prozora-vlada/dostup-do-publichnoyi-informaciyi/rozyasnennya-shchodo-rozglyadu>

споживчих цін (ІЦ), експорту-імпорту товарів, попередньої оцінки ВВП, окремої інформації за періоди 2022-2023 років, а також за попередні періоди.

4.4 Якість даних та процедура звірки

Процедуру звірки даних Звіту ІПВГ розроблено відповідно до вимог Міжнародного стандарту з аудиту, а саме ISRS 4400 (Завдання з виконання узгоджених процедур). Роботи були здійснені в рамках процедури, визначеної в межах Технічного завдання для Незалежного адміністратора

Проведені процедури звірки не мали на меті проведення аудиту чи перевірки відповідно до Міжнародних стандартів аудиту, Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Це означає, що Незалежний адміністратор не висловлює впевненості щодо операцій платежів, включених до цього звіту.

Отже, висновки з надання впевненості щодо якості власне наданих компаніями та державними органами даних або виявлення шахрайства та помилок, що могли бути допущені компаніями та/або державними органами не надавалися.

Інформація, що буде представлена у Звіті ІПВГ, та/або інформація, надана компаніями видобувних галузей та державними установами, не підлягатиме контролю або процедурам перевірки, якщо інше не зазначено у Стандарті ІПВГ.

Незалежний адміністратор вважав інформацію, надану підзвітними організаціями, повною та достовірною, оскільки:

- ▶ Повнота та достовірність даних, наданих з боку видобувних компаній (приватних та державних), буде підтверджуватися підписами вищих посадових осіб цих компаній, які гарантують коректність надання даних, та/або висновками зовнішнього аудитора щодо наданих даних (за наявності зазначеного висновку), за кожною компанією.

У разі подання видобувними компаніями Звіту про платежі на користь держави в електронному вигляді через електронну систему ІПВГ, достовірність даних буде підтверджуватися кваліфікованим електронним підписом відповідних посадових осіб таких видобувних компаній.

- ▶ Повнота та достовірність даних, отриманих від центральних та регіональних органів влади, буде підтверджуватися підписами вищих посадових осіб відповідного органу та відповідно до принципів взаємодії різних органів влади.

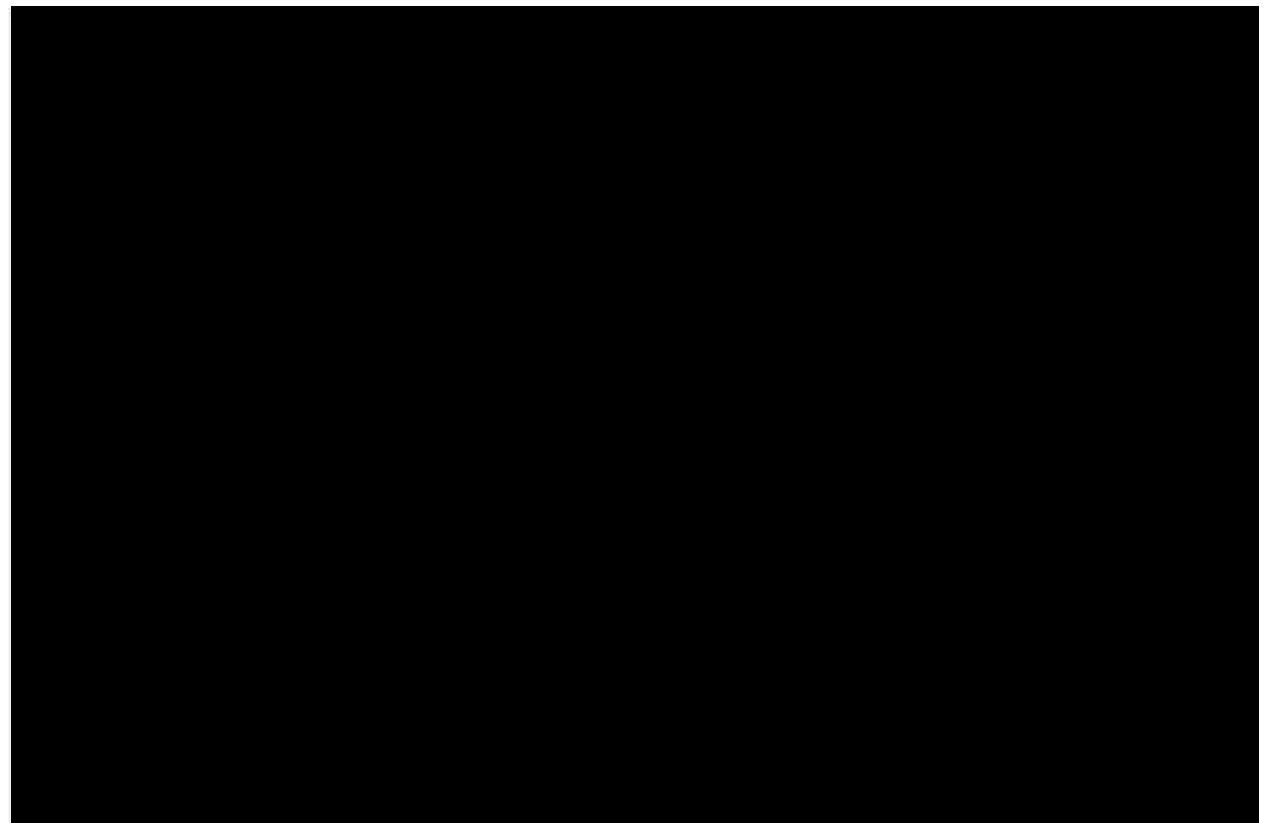
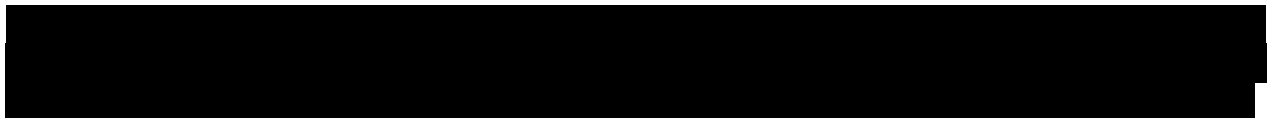
Крім того, передбачається гарантування достовірності інформації, отриманої від компаній, на базі чинних нормативно-правових актів щодо впровадження ІПВГ в Україні.

Інформація щодо наявності у суттєвих підзвітних видобувних компаній фінансової звітності та аудиторського підтвердження наведена у **Додатку 12**.

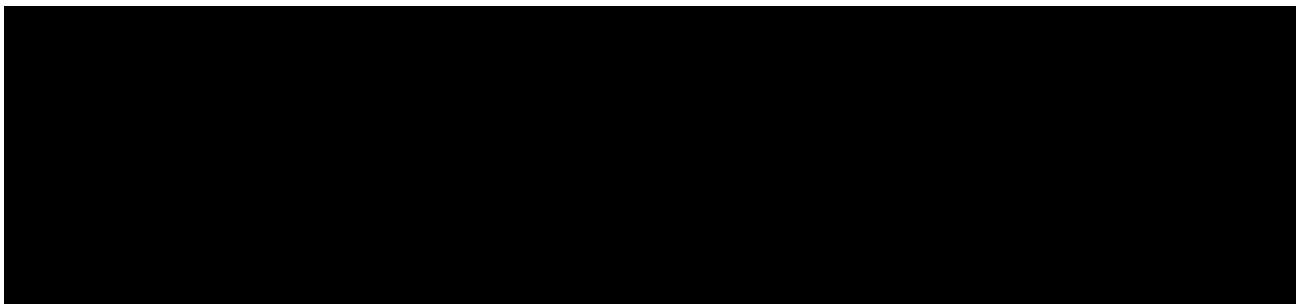
5. Загальна інформація про видобувні галузі

5.1 Видобування кам'яного вугілля

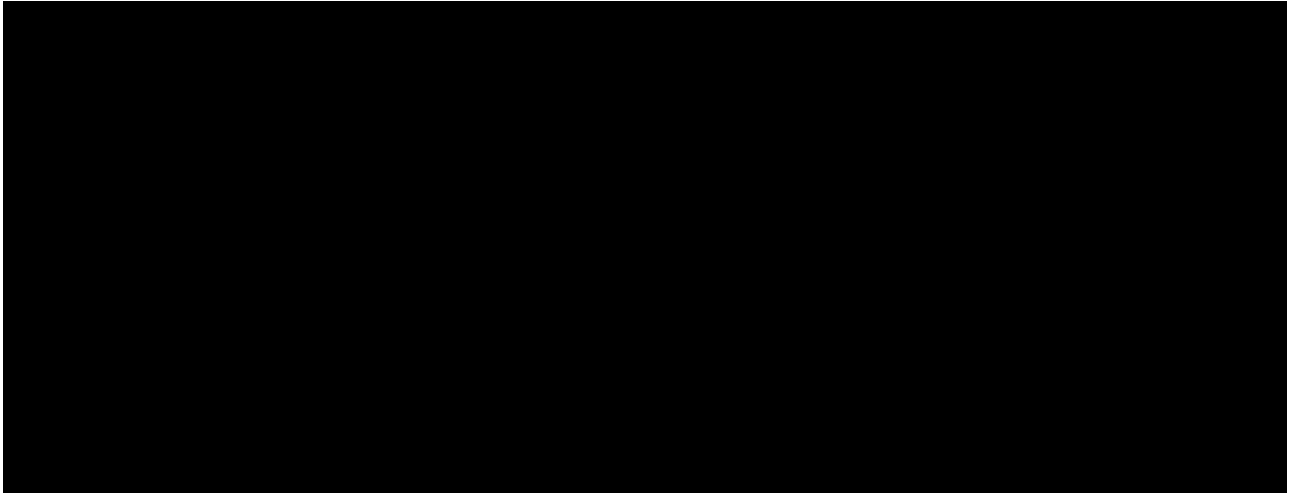
5.1.1 Запаси вугілля

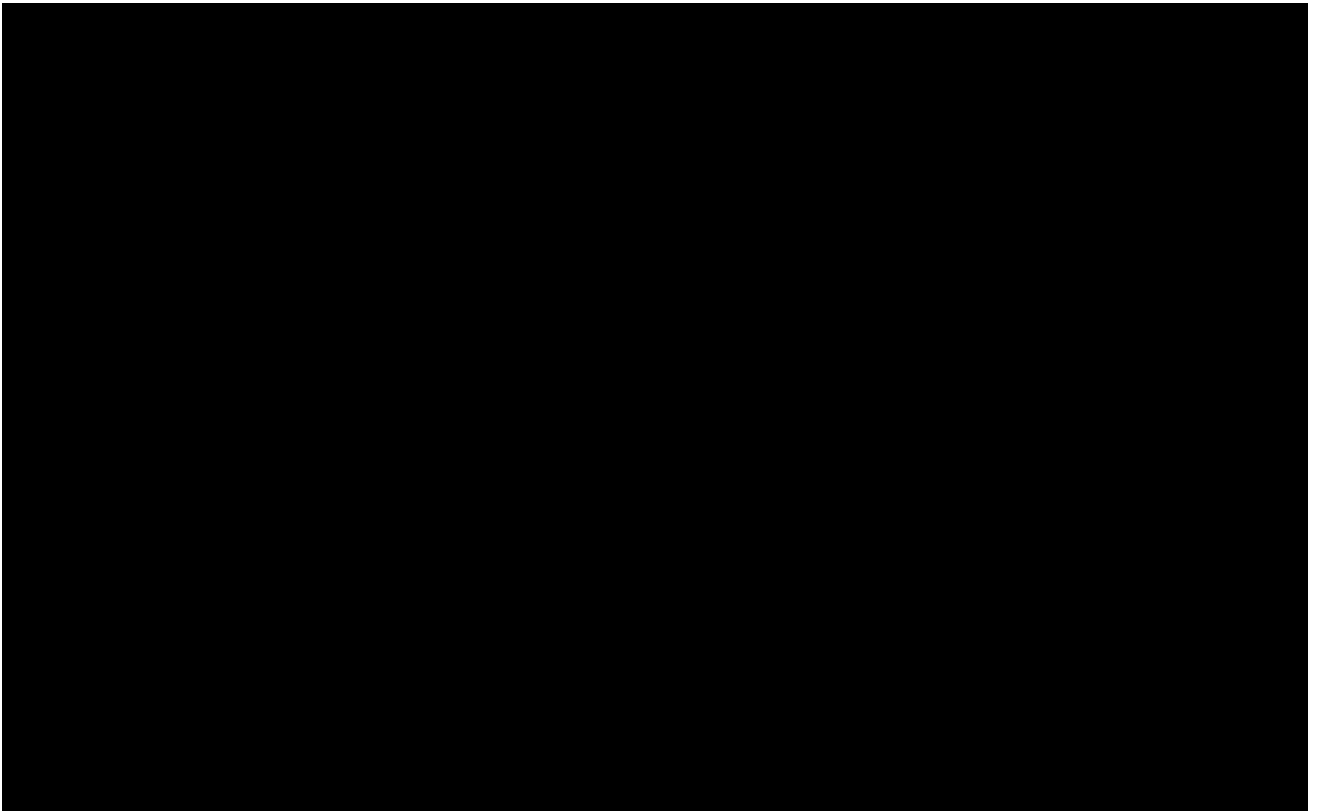
Малюнок 5.1: Географічне розташування кам'яновугільних басейнів в Україні

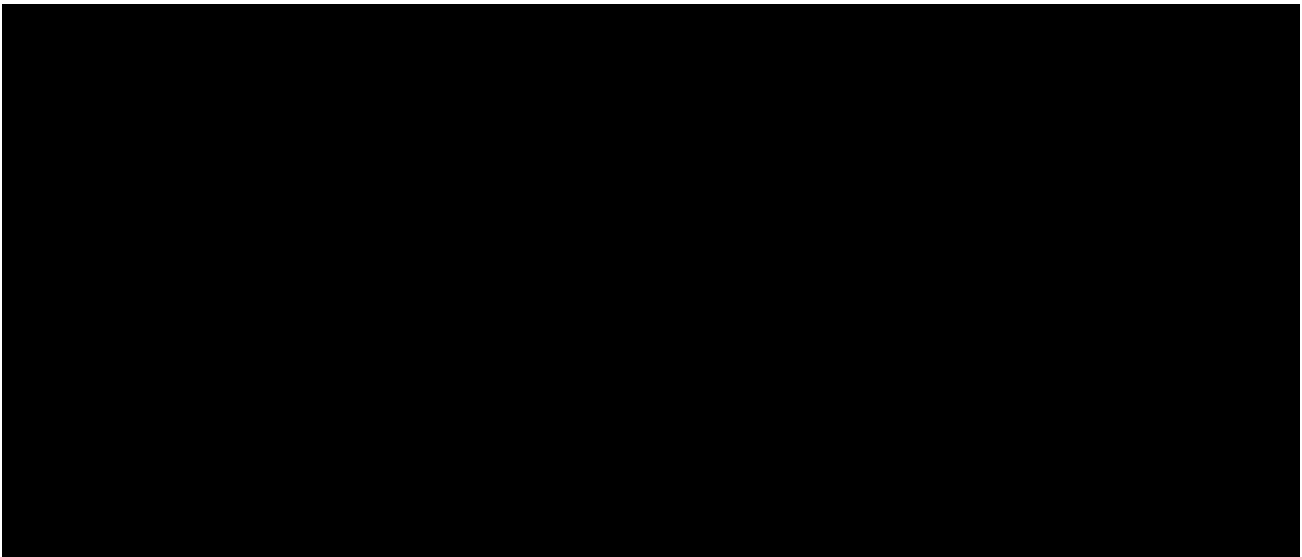
⁹¹ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

Малюнок 5.2: Структура балансових запасів кам'яного вугілля за марками станом на 01.01.2024 р.⁹²

⁹² За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

Малюнок 5.3: Структура балансових запасів кам'яного вугілля за областями України станом на 01.01.2023 та 01.01.2024 рр., млн т

5.1.2 Суттєві розвідувальні роботи

У зв'язку з впровадженням воєнного стану на території України, видатки за бюджетною програмою 2704020 «Розвиток мінерально-сировинної бази», що передбачала фінансування геологічного вивчення надр, а також проведення пошукових і розвідувальних робіт (у т.ч. на неметалічні корисні копалини) Законом «Про Державний бюджет України на 2023 рік» не закладені⁹³. З огляду на відсутність фінансування, геологорозвідувальні роботи у 2023 р. не проводилися. За інформацією Держгеонадр, у 2023 році геологорозвідувальні роботи за власні кошти було проведено лише [REDACTED] [REDACTED] Інформація, щодо загальних витрат на проведення геологорозвідувальних робіт у 2023 році за рахунок приватних коштів видобувних компаній відсутня.

5.1.3 Обсяги та вартість продукції галузі видобування кам'яного вугілля

5.1.3.1 Обсяги видобування кам'яного вугілля

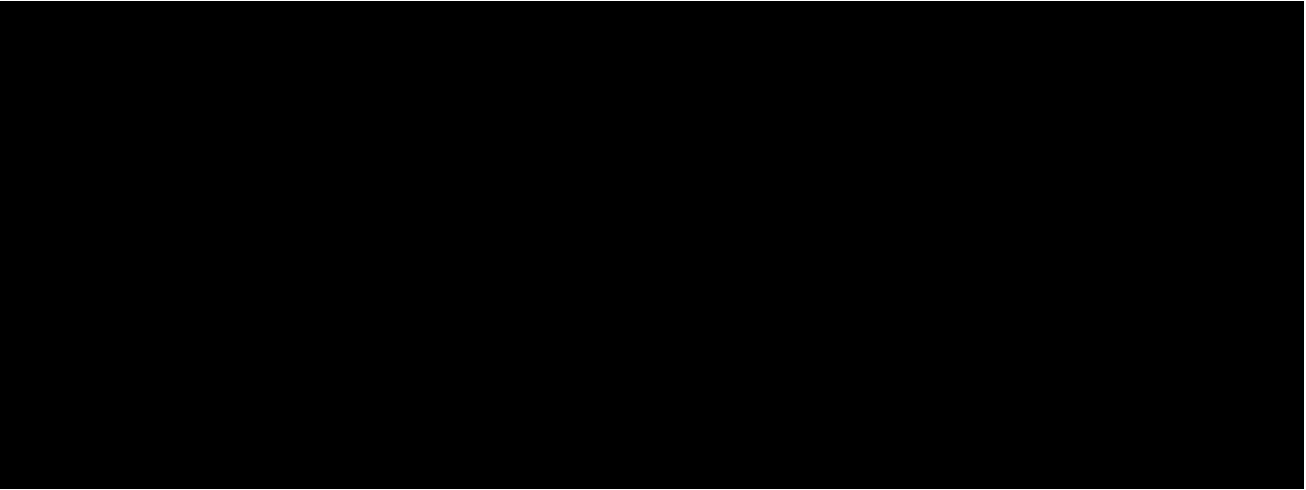
Враховуючи ситуацію, що склалася у зв'язку із військовою агресією росії проти України, та з урахуванням Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни»⁹⁴, інформація щодо обсягів видобування кам'яного вугілля в Україні від Міненерго та Держстату (що використовувалася в рамках підготовки попередніх Звітів ІПВГ) не була надана Незалежному адміністратору у відповідь на запит для цілей підготовки звіту ІПВГ за 2023 р.

За даними ДНВП «Геоінформ України», у 2023 р. на території України було видобуто 14 366,0 тис. т⁹⁵ кам'яного вугілля, що на 3,24% менше порівняно з 2022 р. Найбільша

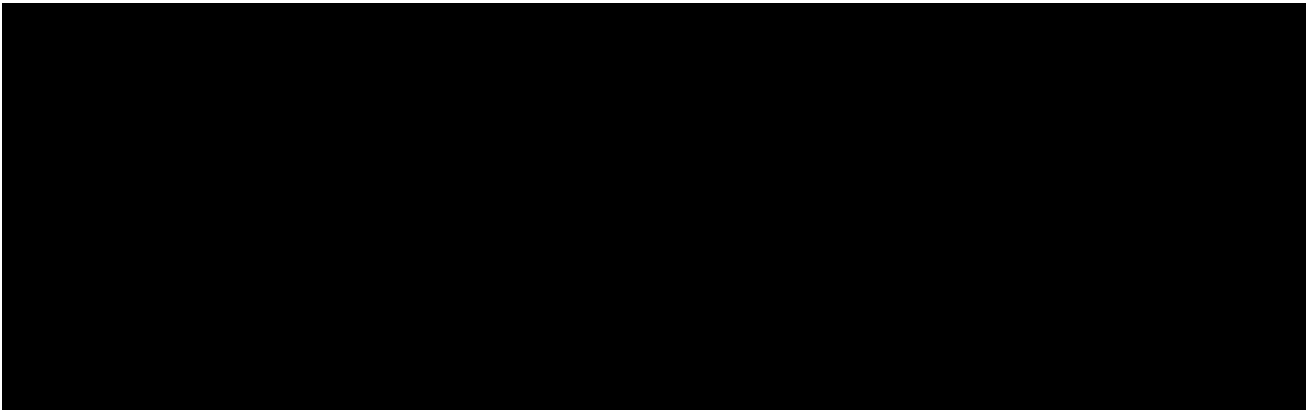
⁹³ Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» №2710-IX від 22.10.2023, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>

⁹⁴ Закон України про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2115-20>

⁹⁵ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

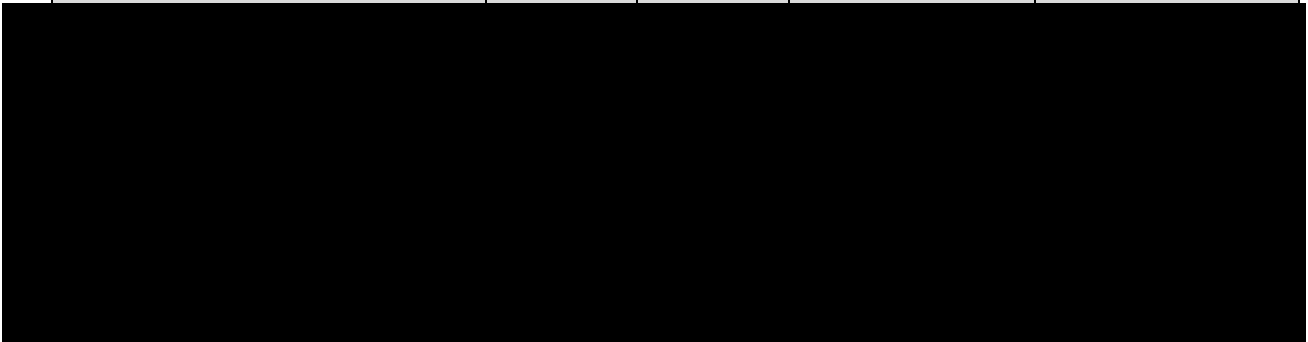

Малюнок 5.4: Обсяги видобування кам'яного вугілля за областями України у 2022-2023 рр.⁹⁶

Таблиця 5.1: Обсяги та динаміка зміни видобування кам'яного вугілля за компаніями у 2022-2023 рр.⁹⁷

	Обсяги видобування кам'яного вугілля, тис. т			
	2022 р.	2023 р.	Приріст у 2023 р. порівняно з 2022 р., %	Частка в загальному обсязі видобування у 2023 р., %

⁹⁶ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

⁹⁷ Дані ДНВП «Геоінформ України», отримані у відповідь на запит для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

	Обсяги видобування кам'яного вугілля, тис. т			
	2022 р.	2023 р.	Приріст у 2023 р. порівняно з 2022 р., %	Частка в загальному обсязі видобування у 2023 р., %

--	--	--	--	--

За умови збереження поточних обсягів видобування кам'яного вугілля на рівні 2023 р., забезпеченість балансовими запасами кам'яного вугілля України становитиме [REDACTED]⁹⁸.

5.1.3.2 Вартість продукції галузі видобування кам'яного вугілля

У межах підготовки цього Звіту ІПВГ для розкриття інформації про вартість продукції галузі видобування кам'яного вугілля було використано три джерела інформації: дані Держстату щодо обсягу реалізації промислової продукції⁹⁹, дані Української енергетичної біржі щодо електронних біржових торгів¹⁰⁰ та дані суттєвих підзвітних видобувних компаній¹⁰¹ щодо їх виручки у 2023 р. Держстат щомісяця опубліковує дані про обсяг реалізованої промислової продукції за видами економічної діяльності (згідно з КВЕД-2010).

Так, за даними Держстату, упродовж 2023 р. підприємствами галузі видобування кам'яного та бурого вугілля (вид економічної діяльності за кодом В05 «Добування кам'яного та бурого вугілля») було реалізовано продукції загальною вартістю 76 975,20 млн грн (без ПДВ та

⁹⁸ Для оцінки забезпеченості балансовими запасами кам'яного вугілля було використано дані про обсяг балансових запасів та обсяги видобування від ДНВП «Геоінформ України».

⁹⁹ Держстат, Обсяг реалізованої промислової продукції за видами діяльності у 2023 році, ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/pr/orp/orp_u/arh_orp_u.html

¹⁰⁰ Українська енергетична біржа. Біржові котирування вугільної продукції та календар торгів за 2023 рік, <https://www.ueex.com.ua/exchange-quotations/coal-products/#data-filter>

¹⁰¹ В рамках підготовки даного Звіту ІПВГ за 2023 р. було визначено перелік суттєвих компаній (детальніше в Розділі 14)

акцизу)¹⁰². У публічному доступі відсутня окрема інформація про вартість продукції галузі видобування кам'яного вугілля.

За даними Української енергетичної біржі, у 2023 році дві суттєві підзвітні компанії представили свої позиції вугільної продукції на електронні біржові торги. Детальніше у таблиці нижче.

Таблиця 5.2: Виручка від реалізації товарної продукції власного видобутку на електронних біржових торгах суттєвими підзвітними компаніями галузі видобування кам'яного вугілля у 2023 р. ¹⁰³

Підприємство	Дата	Товар	Обсяги реалізації товарної продукції, тис. т	Ціна, грн з ПДВ	Ціна, USD з ПДВ
ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»	13.01.2023	Вугілля енергетичне, Vdaf > 35% - FCA	55,0	9 000,00	246,11
	10.02.2023		70,0	8 450,00	231,07
ТОВ «Шахта 1-3 Новгородівська»	16.10.2023		10,0	3 000,00	82,49

Згідно із законом про ІПВГ, в межах підготовки цього Звіту ІПВГ за 2023 р. суттєві підзвітні компанії надали інформацію щодо реалізації продукції їх власного видобування. З усіх суттєвих підзвітних компаній [REDACTED] належали до галузі видобування кам'яного вугілля, з яких [REDACTED] надали згадану вище інформацію. Згідно з наданою ними інформацією, сумарний обсяг виручки від реалізації товарної продукції на території України у 2023 р. склав [REDACTED]. Більш детальну інформацію про виручку від реалізації товарної продукції власного видобутку суттєвими підзвітними компаніями галузі видобування кам'яного вугілля за компаніями наведено нижче (Таблиця 5.3).

Таблиця 5.3: Виручка від реалізації товарної продукції власного видобутку суттєвими підзвітними компаніями галузі видобування кам'яного вугілля у 2023 р. ¹⁰⁴

Підприємство	Обсяги видобування, тис. т	Обсяги реалізації товарної продукції, тис. т	Обсяги реалізації товарної продукції на території України (без ПДВ), млн грн	Виручка від експорту товарної продукції (без ПДВ), млн грн
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

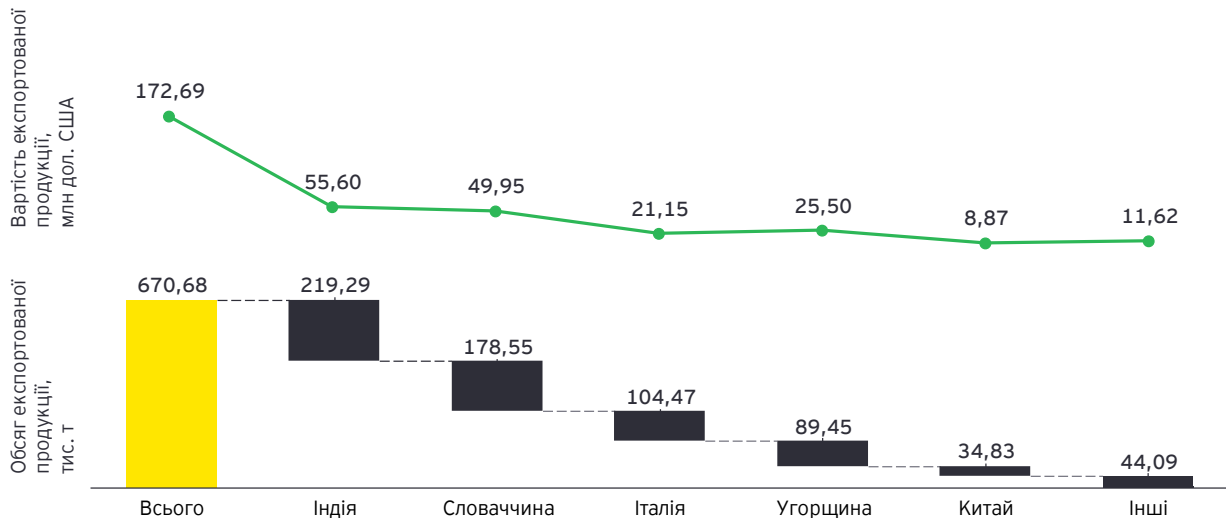
¹⁰² Держстат, Обсяг реалізованої промислової продукції за видами діяльності у 2023 році, ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/pr/orp/orp_u/arh_orp_u.html

¹⁰³ Українська енергетична біржа. Біржові котирування вугільної продукції та календар торгів за 2023 рік, <https://www.ueex.com.ua/exchange-quotations/coal-products/#data-filter>

¹⁰⁴ Згідно з інформацією, що була надана підзвітними (суттєвими) видобувними компаніями відповідно до вимог Закону про ІПВГ

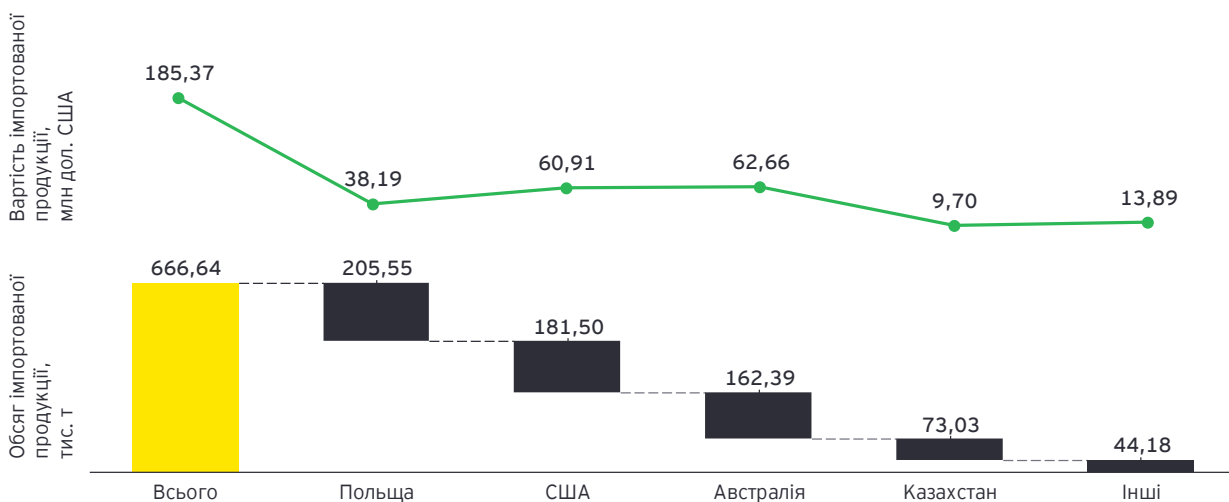
5.1.4 Експорт та імпорт кам'яного вугілля

У 2023 р. обсяг експорту вугілля кам'яного, антрациту склав 670,68 тис. т загальною вартістю 172,69 млн дол. США. Найбільшу кількісну частину кам'яного вугілля, антрациту було експортовано в Індію (32,70%), Словаччину (26,62%) та Італію (15,58%).

Малюнок 5.5: Обсяги експорту вугілля кам'яного, антрациту за країнами в натуральних та грошових одиницях у 2023 р.¹⁰⁵

Обсяг імпорту кам'яного вугілля у 2023 році склав 666,64 тис. т. Водночас, вартість імпорту склала 185,37 млн дол. США. Більшу частину обсягу кам'яного вугілля було імпортовано з Польщі (30,83%), США (27,23%) та Австралії (24,36%).

Малюнок 5.6: Обсяги імпорту вугілля кам'яного, антрациту за країнами в натуральних та грошових одиницях у 2023 р.¹⁰⁶

¹⁰⁵ Джерело: Державна служба статистики України, зовнішня торгівля окремими видами товарів за країнами світу у 2023 році, https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2021/roz_zet/roz_zet.doc

¹⁰⁶ Джерело: Державна служба статистики України, зовнішня торгівля окремими видами товарів за країнами світу у 2023 році, https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2021/roz_zet/roz_zet.doc

Висновки до розділу

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

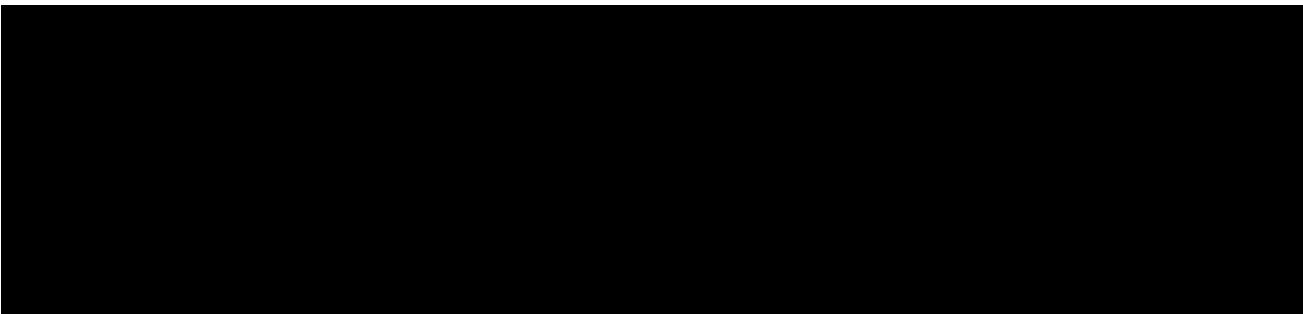
За даними Держстату, упродовж 2023 р. підприємствами галузі видобування кам'яного та бурого вугілля (вид економічної діяльності за кодом В05 «Добування кам'яного та бурого вугілля») було реалізовано продукції загальною вартістю 76 975,20 млн грн (без ПДВ та акцизу).

[Redacted text]

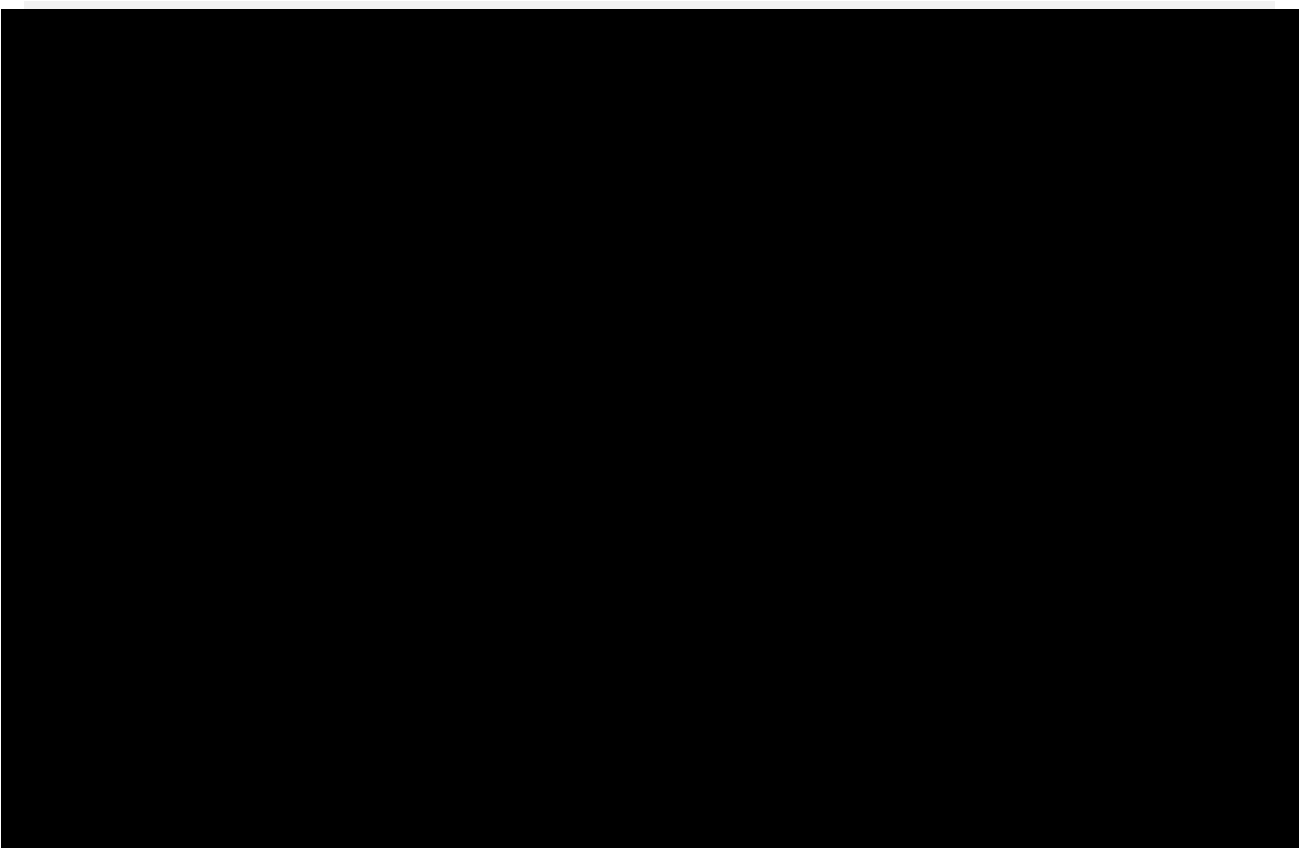
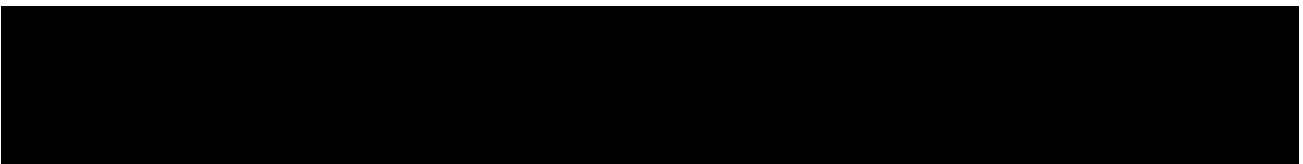
У 2023 році обсяг експорту кам'яного вугілля склав 670,68 тис. т, а основний відсоток експорту було здійснено в Індію. Обсяг імпорту кам'яного вугілля зменшився на 85,60%, і склав 666,64 тис. т.

5.2 Видобування нафти та природного газу

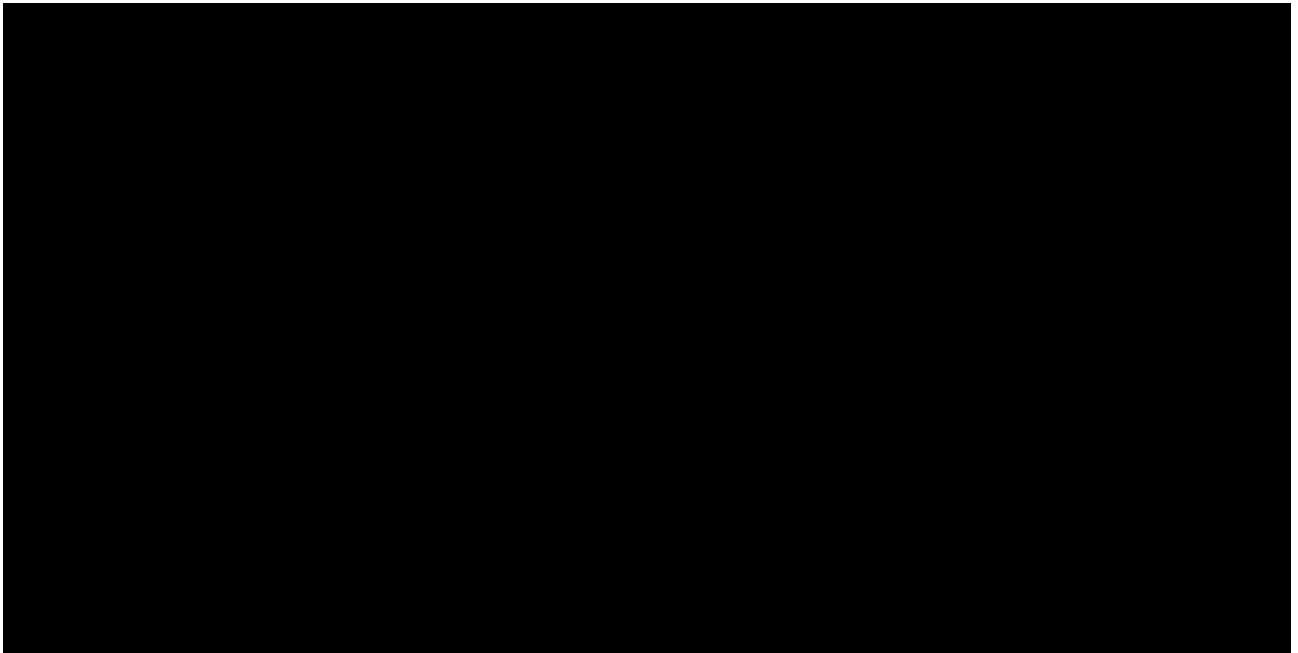
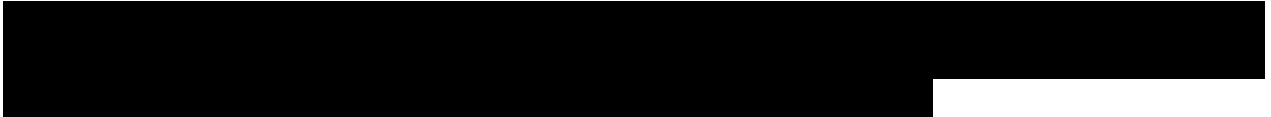
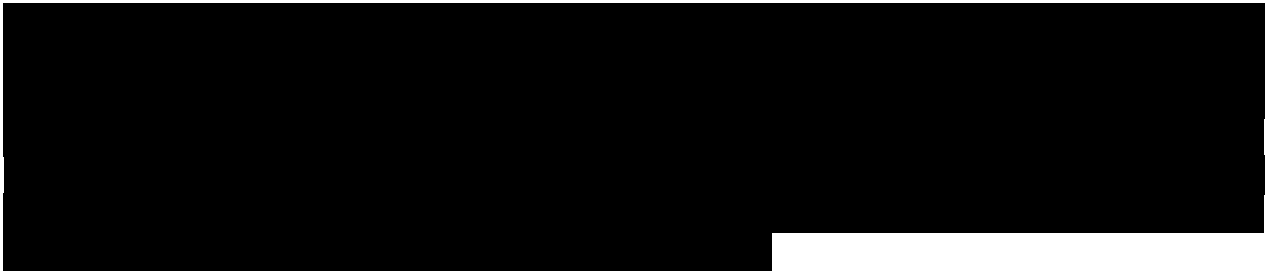
5.2.1 Запаси нафти та природного газу

Більша частина існуючих родовищ вуглеводнів в Україні за своїми характеристиками є комплексними, і за типами поділяються на нафтові, нафтогазові і газонафтові, нафтогазоконденсатні і газоконденсатнонафтові.

Малюнок 5.7: Розташування нафтогазоносних регіонів України

Малюнок 5.8: Обсяги та динаміка зміни балансових запасів природного газу за областями України станом на 01.01.2023 та 01.01.2024¹⁰⁹, млн куб. м

¹⁰⁷

¹⁰⁸ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

¹⁰⁹ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

¹¹⁰

[REDACTED]

[REDACTED]

Таблиця 5.4: Обсяги балансових запасів природного газу за ключовими родовищами в Україні станом на 01.01.2024 р.¹¹¹

Назва родовища	Обсяги балансових запасів природного газу станом на 01.01.2024, млн куб. м	Частка в загальному обсязі балансових запасів в Україні, %
----------------	--	--

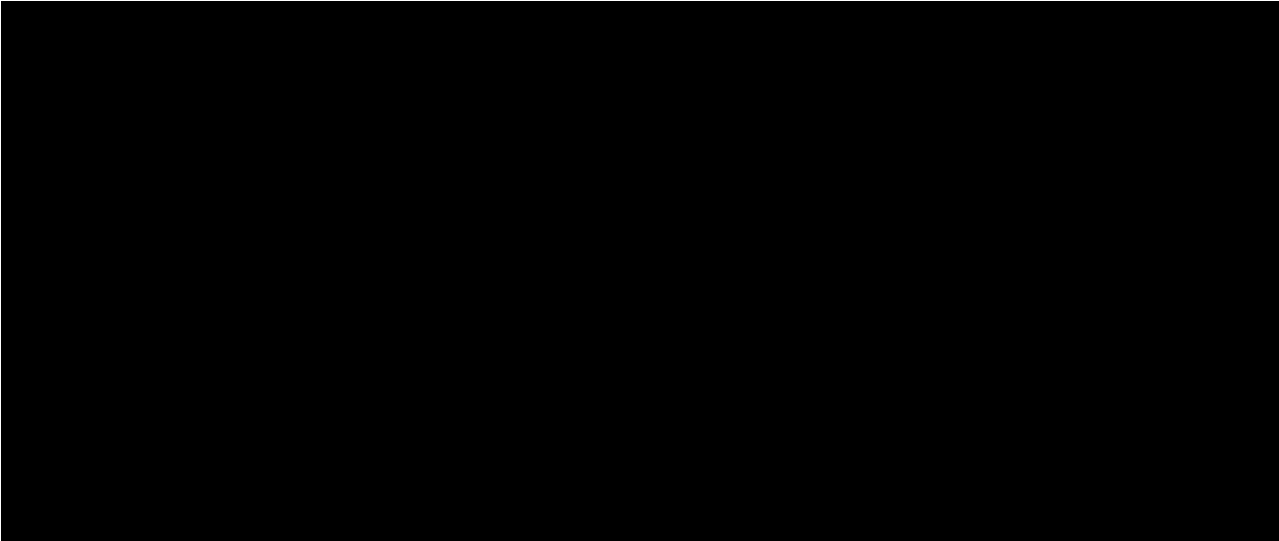
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
------------	------------	------------

[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
------------	------------	------------

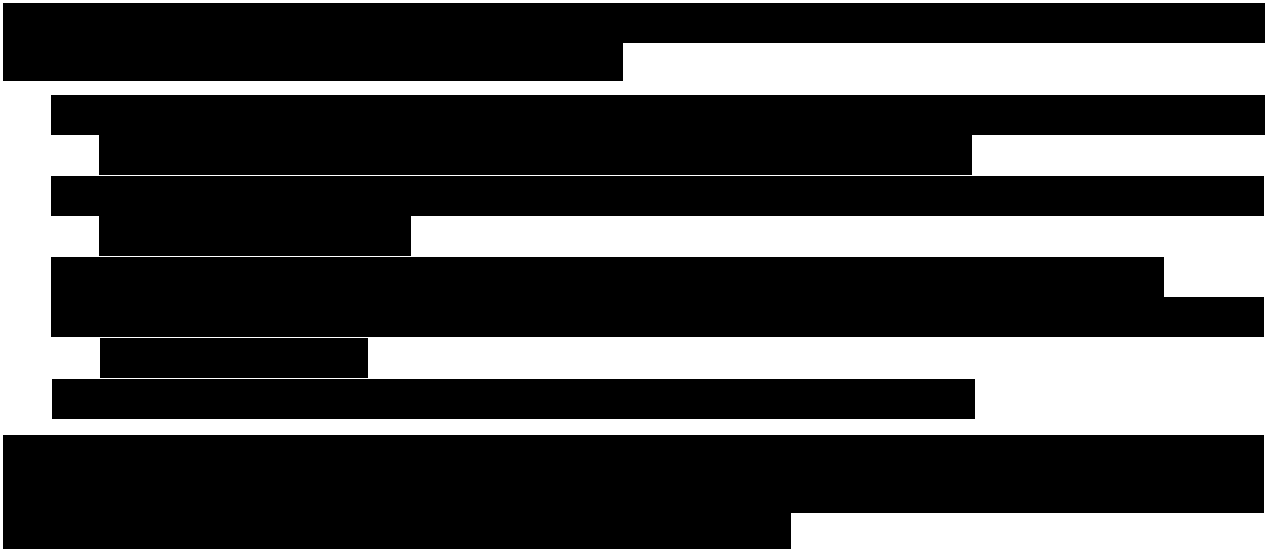
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
------------	------------	------------

¹¹¹ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

¹¹² [REDACTED]

Малюнок 5.9: Обсяги та динаміка зміни балансових запасів нафти за областями України станом на 01.01.2023 та 01.01.2024¹¹³, тис. т

Таблиця 5.5: Обсяги балансових запасів нафти за основними родовищами, що містять запаси нафти, в Україні станом на 01.01.2024 р. ¹¹⁵

Назва родовища	Обсяги балансових запасів нафти станом на 01.01.2024, тис. т	Частка в загальному обсязі балансових запасів в Україні, %
[Redacted content]		

¹¹³ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

¹¹⁴ [Redacted] балансовими запасами (категорій А+В+С1), та 32 родовища із запасами категорій С2 та позабалансовими запасами

¹¹⁵ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік.

Назва родовища	Обсяги балансових запасів нафти станом на 01.01.2024, тис. т	Частка в загальному обсязі балансових запасів в Україні, %

Малюнок 5.10: Обсяги та динаміка зміни балансових запасів газового конденсату за областями України станом на 01.01.2023 та 01.01.2024¹¹⁸, тис. т

¹¹⁶

¹¹⁷

¹¹⁸ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

[Redacted table content]

Таблиця 5.6: Обсяги балансових запасів газового конденсату за основними родовищами, що містять запаси газового конденсату, в Україні станом на 01.01.2024 р.¹²⁰

Назва родовища	Обсяги балансових запасів газового конденсату станом на 01.01.2024, тис. т	Частка в загальному обсязі балансових запасів в Україні, %
[Redacted table content]		

5.2.2 Суттєві розвідувальні роботи

У зв'язку з впровадженням воєнного стану на території України, видатки за бюджетною програмою 2704020 «Розвиток мінерально-сировинної бази», що передбачала фінансування геологічного вивчення надр, а також проведення пошукових і розвідувальних робіт (у т.ч. на вуглеводневі корисні копалини) Законом «Про Державний бюджет України на 2023 рік» не закладені¹²¹. З огляду на відсутність фінансування, геологорозвідувальні роботи у 2023 р. не проводились. За інформацією Держгеонадр, у 2023 році геологорозвідувальні роботи за власні кошти були проведені такими компаніями:

[Redacted list of companies]

¹¹⁹ [Redacted footnote content]

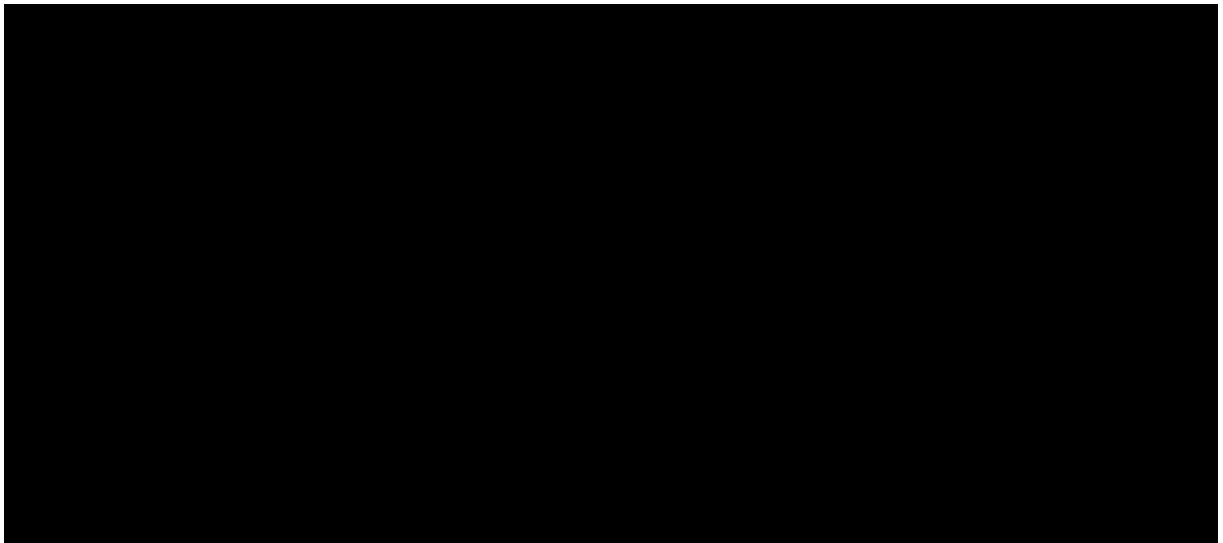
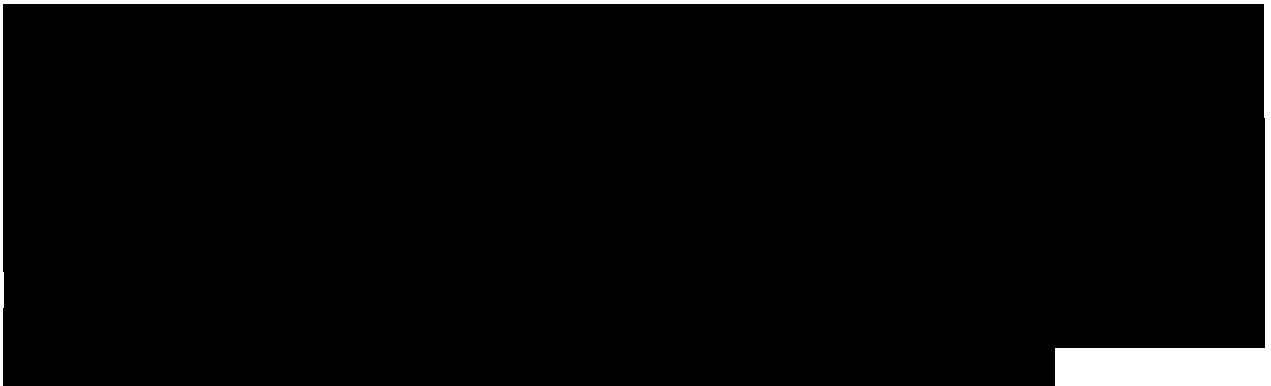
¹²⁰ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

¹²¹ Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» №2710-IX від 22.10.2023, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>

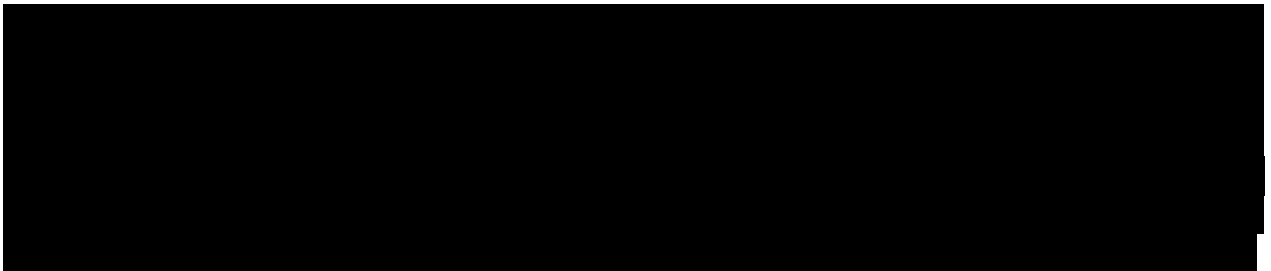
Інформація, щодо загальних витрат на проведення геологорозвідувальних робіт у 2023 році за рахунок приватних коштів видобувних компаній відсутня.

5.2.3 Обсяги та вартість видобування нафти та природного газу

5.2.3.1 Обсяги видобування нафти та природного газу

Малюнок 5.11: Обсяги та динаміка зміни видобування природного газу в Україні за областями у 2022–2023 рр.¹²², млн куб. м

¹²² За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

Таблиця 5.7: Обсяги та динаміка зміни видобування природного газу за компаніями у 2022-2023 рр.¹²³

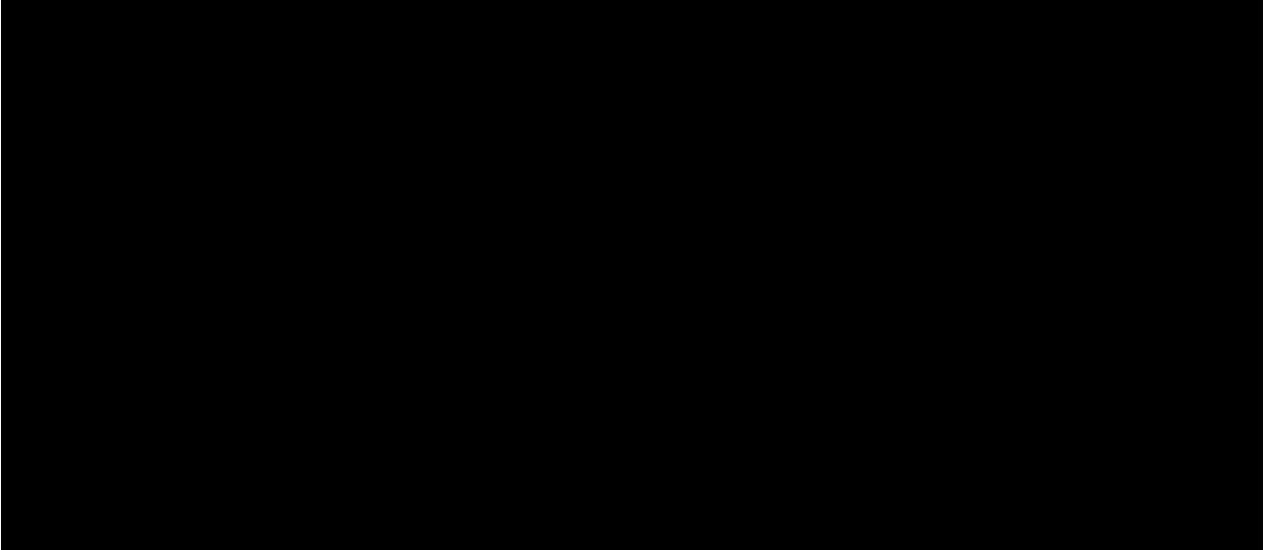
Підприємство	Обсяги видобування природного газу, млн куб. м			
	2022	2023	Приріст, %	Частка в загальному обсязі, %

[Redacted content]

[Redacted content]

¹²³ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

¹²⁴ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік. Дані ДНВП «Геоінформ України» не містять розподілу обсягу видобування за частками власності держави та інвестора (ТОВ «Велл Ко»)

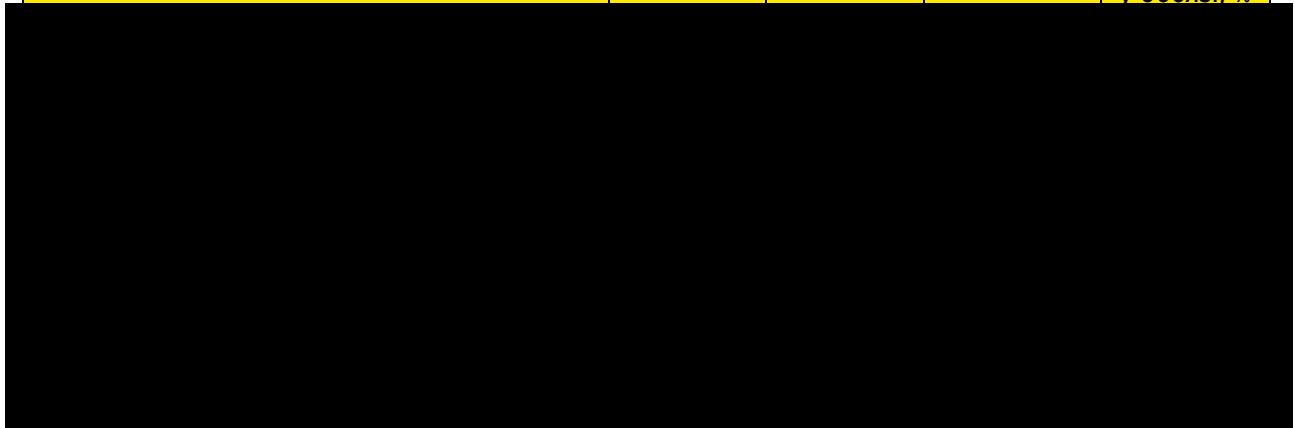

Малюнок 5.12: Обсяги та динаміка зміни видобування нафти в Україні за областями у 2022–2023 рр.¹²⁵, тис. т

Таблиця 5.8: Обсяги та динаміка зміни видобування нафти за компаніями у 2022–2023 рр.¹²⁶

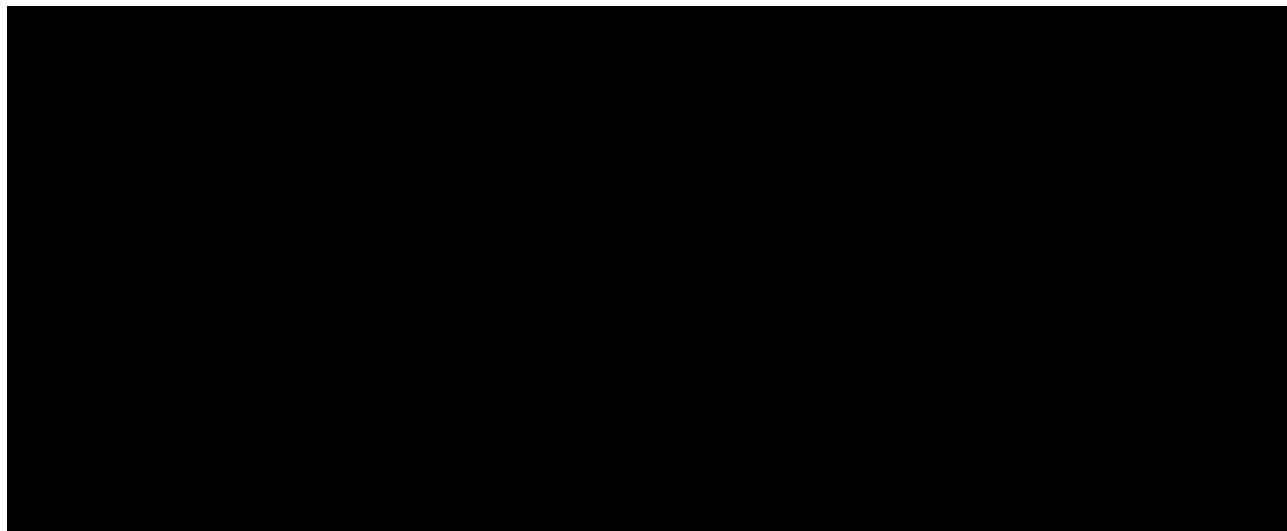
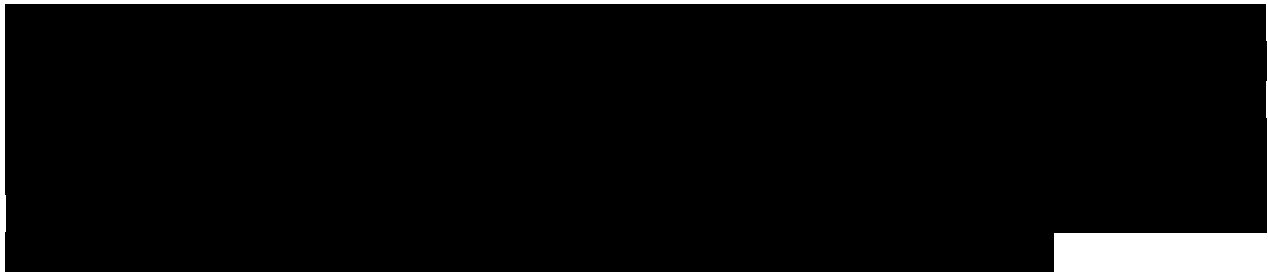
Підприємство	Обсяги видобування нафти, тис. т			
	2022	2023	Приріст, %	Частка в загальному у обсязі, %

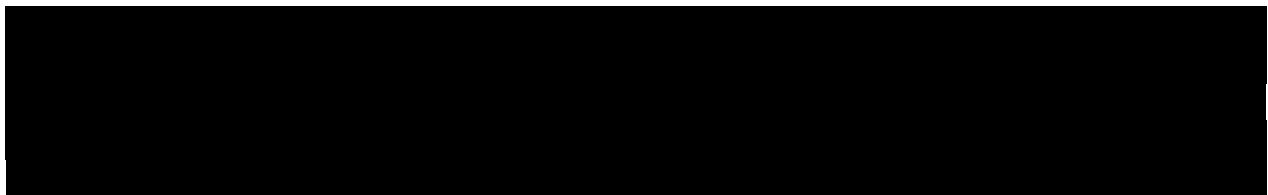
¹²⁵ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

¹²⁶ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

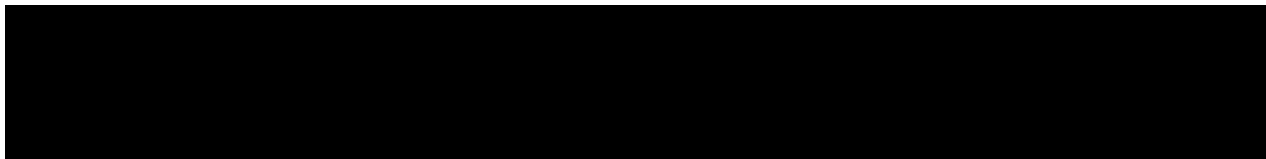
Підприємство	Обсяги видобування нафти, тис. т			
	2022	2023	Приріст, %	Частка в загальному обсязі, %
[Redacted content]				

Малюнок 5.13: Обсяги та динаміка зміни видобування газового конденсату в Україні за областями у 2022–2023 рр.¹²⁷, тис. т

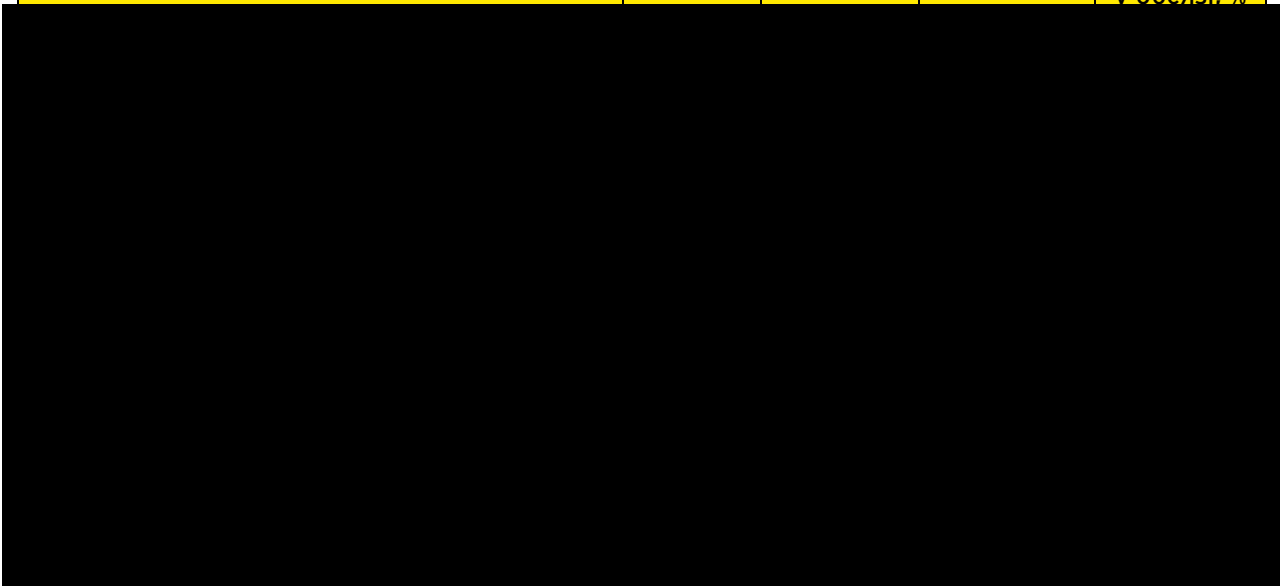

¹²⁷ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

Таблиця 5.9: Обсяги та динаміка зміни видобування газового конденсату за компаніями у 2022–2023 рр.¹²⁸

Підприємство	Обсяги видобування газового конденсату, тис. т			
	2022	2023	Приріст, %	Частка в загальному обсязі, %

5.2.3.2 Вартість видобування нафти та природного газу

У рамках підготовки Звіту ІПВГ за 2023 р. в цілях розкриття інформації про вартість видобування природного газу, нафти та газового конденсату в Україні, було використано дані з трьох джерел інформації: Держстат, розрахунок Незалежного адміністратора на основі відкритих джерел даних та інформація щодо виручки суттєвих підзвітних видобувних компаній¹²⁹, що надана ними відповідно до вимог Закону про ІПВГ¹³⁰.

Відповідно до даних Держстату, у 2023 р. вартість реалізованої продукції галузі видобування нафти та природного газу (вид економічної діяльності В06 «Добування сирової нафти та природного газу» згідно з КВЕД-2010) склала 186 544,1 млн грн (без ПДВ та

¹²⁸ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

¹²⁹ У рамках підготовки Звіту ІПВГ за 2023 р. було визначено перелік суттєвих підзвітних видобувних компаній (детальніше у Розділі 9)

¹³⁰ Згідно із законом України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» від 18 вересня 2018 року №2545–VIII і постановою КМУ від 23 вересня 2020 року №858 «Деякі питання забезпечення прозорості у видобувних галузях», суб'єкти господарювання видобувних галузей надають інформацію про свою діяльність шляхом заповнення звіту про платежі/консолідованого звіту про платежі

акцизу)¹³¹. У публічному доступі відсутня дезагрегована інформація щодо окремої вартості природного газу, нафти та газового конденсату.

Розрахунок Незалежного адміністратора вартості видобутого природного газу, нафти та газового конденсату виконано для розкриття відповідної дезагрегованої інформації. Відсутність цих даних у вільному доступі можна пояснити тим, що в Україні станом на 2023 р. немає повністю нерегульованих ринків видобувної продукції. Розрахунок Незалежного адміністратора базується на середніх значеннях цін на природний газ, нафту і газовий конденсат упродовж 2023 р. Результати розрахунку відображені в таблицях нижче¹³².

Таблиця 5.10: Вартість видобутої нафти та газового конденсату в Україні у 2023 р.

Вид продукції	Обсяги видобування, тис. т	Ціна, грн/т	Вартість згідно з розрахунком Незалежного адміністратора, млн грн
Всього сира нафта (у т.ч. газовий конденсат), з них:	2 204	–	40 974,46
Сира нафта	1 549	24 183,63 ¹³³ 19 583,01 ¹³⁴	30 908,82
Газовий конденсат	655	15 367,40 ¹³⁵	10 065,65

Таблиця 5.11: Вартість видобутого природного газу в Україні у 2023 р.

Вид продукції / Характер власності видобувних підприємств	Обсяги видобування, млн куб. м	Ціна, грн/тис. куб. м	Вартість згідно з розрахунком Незалежного адміністратора, млн грн
Всього природний газ, з них:	18 776	–	163 893,36
Природний газ / Державна власність	15 003	7 420,00 ¹³⁶	111 322,26
Природний газ / Приватна власність	3 773	13 933,50 ¹³⁷	52 571,10

¹³¹ Держстат, Обсяг реалізованої промислової продукції за видами діяльності у 2023 р., https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/pr/orp/orp_u/arh_orp_u.html

¹³² Обсяги видобування нафти та природного газу вказані за інформацією ДНВП «Геоінформ України», наданою у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

¹³³ Ціна сирової нафти розрахована на основі усередненого значення місячної вартості нафти Brent на спот-ринку Європи упродовж 2023 р., FOB (U.S. Energy Information Administration, <https://www.eia.gov/dnav/pet/hist/LeafHandler.ashx?n=pets&rbrte&f=a>) та середньорічного курсу долара (згідно з інформацією НБУ, https://bank.gov.ua/files/Exchange_r.xls)

¹³⁴ Ціна сирової нафти ПАТ «Укрнафта», розрахована на основі середньозваженого значення вартості нафти за даними біржових котирувань ТОВ «Українська енергетична біржа» у 2023 р., без урахування ПДВ: <https://www.ueex.com.ua/exchange-quotations/oil-and-gas-condensate/>. Стартові ціни на біржових аукціонах на нафту ПАТ «Укрнафта» встановлюються державним аукціонним комітетом (згідно із законом України «Про нафту і газ», Постановою КМУ від 16.10.2014 р. №570).

¹³⁵ Ціна газового конденсату ПАТ «Укрнафта», розрахована на основі усередненого значення вартості газового конденсату за даними біржових котирувань ТОВ «Українська енергетична біржа» у 2023 році, без урахування ПДВ: <https://www.ueex.com.ua/exchange-quotations>. Стартові ціни на біржових аукціонах на конденсат видобутку ПАТ «Укрнафта» встановлюються державним аукціонним комітетом (згідно із законом України «Про нафту і газ», Постановою КМУ від 16.10.2014 р. №570). При розрахунку ціни газового конденсату в Україні, для всього обсягу видобування в Україні було застосовано ціни на біржових аукціонах ТОВ «Українська енергетична біржа».

¹³⁶ Постанова Уряду Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-2022-%D0%BF#Text>

¹³⁷ НКРЕКП, Результати моніторингу функціонування ринку природного газу <https://www.nerc.gov.ua/monitoring-rinku-prirodnogo-gazu>. Для розрахунку даних за 2023 р. було використано звіт за IV кв. 2023 р., який містить дані про оптові ціни природного газу за 2023 р. Важливо зазначити, що наведені ціни актуальні для приватних підприємств, тоді як для державних підприємств, виробників теплоенергії, а також ОСББ та ЖБК вартість природного газу становить 7420 гривень (з урахуванням ПДВ) за 1 тис. куб. м.

У таблицях нижче відображена інформація щодо сумарної виручки від реалізації товарної продукції власного видобутку у 2023 р. підзвітними компаніями галузі видобування природного газу, нафти та газового конденсату. Ці дані були отримані від суттєвих підзвітних компаній згідно із законом про ІПВГ для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 р. З усіх суттєвих підзвітних компаній 35 належали до галузі видобування природного газу та сирової нафти,

Таблиця 5.12: Виручка від реалізації товарної продукції власного видобутку суттєвими підзвітними компаніями галузі видобування природного газу у 2023 р.¹³⁸

Підприємство	Обсяги видобування, млн куб. м	Обсяги реалізації товарної продукції, млн куб. м	Виручка від реалізації товарної продукції на території України (без ПДВ), млн грн	Виручка від експорту товарної продукції (без ПДВ), млн грн
[Redacted content]				

¹³⁸ За інформацією, що була надана підзвітними (суттєвими) видобувними компаніями відповідно до вимог Закону про ІПВГ

Підприємство	Обсяги видобування, млн куб. м	Обсяги реалізації товарної продукції, млн куб. м	Виручка від реалізації товарної продукції на території України (без ПДВ), млн грн	Виручка від експорту товарної продукції (без ПДВ), млн грн
--------------	--------------------------------	--	---	--

--	--	--	--	--

Таблиця 5.13: Виручка від реалізації товарної продукції власного видобутку суттєвими підзвітними компаніями галузі видобування нафти у 2023 р.¹³⁹

Підприємство	Обсяги видобування, тис. т	Обсяги реалізації товарної продукції, тис. т	Виручка від реалізації товарної продукції на території України (без ПДВ), млн грн	Виручка від експорту товарної продукції (без ПДВ), млн грн
--------------	----------------------------	--	---	--

--	--	--	--	--

Таблиця 5.14: Виручка від реалізації товарної продукції власного видобутку суттєвими підзвітними компаніями галузі видобування газового конденсату у 2023 р.¹⁴⁰

Підприємство	Обсяги видобування, млн куб. м	Обсяги реалізації товарної продукції, млн куб. м	Виручка від реалізації товарної продукції на території України (без ПДВ), млн грн	Виручка від експорту товарної продукції (без ПДВ), млн грн
--------------	--------------------------------	--	---	--

--	--	--	--	--

¹³⁹ За інформацією, що була надана підзвітними (суттєвими) видобувними компаніями відповідно до вимог Закону про ІПВГ

¹⁴⁰ За інформацією, що була надана підзвітними (суттєвими) видобувними компаніями відповідно до вимог Закону про ІПВГ

Підприємство	Обсяги видобування, млн куб. м	Обсяги реалізації товарної продукції, млн куб. м	Виручка від реалізації товарної продукції на території України (без ПДВ), млн грн	Виручка від експорту товарної продукції (без ПДВ), млн грн
--------------	--------------------------------	--	---	--

--	--	--	--	--

5.2.3.3 Видобування природного газу і нафти за угодами про розподіл продукції, та вартість його реалізації

Угода про розподіл продукції¹⁴¹ (УРП) – особливий вид договору про заснування спільного підприємства, згідно з яким держава доручає іншій стороні (інвестору) на встановлений строк проведення пошуку, розвідки та видобування корисних копалин на визначеній ділянці (ділянках) надр та ведення пов'язаних з угодою робіт, а інвестор зобов'язується виконати доручені роботи за власний рахунок і ризик з подальшою компенсацією витрат і отриманням плати (винагороди) у вигляді частини прибуткової продукції.

¹⁴¹ Закон України від 14.09.1999 №1039-XIV [«Про угоди про розподіл продукції»](#)

Таблиця 5.15: Виручка від реалізації товарної продукції за умовами УРП підзвітними компаніями галузі видобування природного газу у 2023 р.¹⁴²

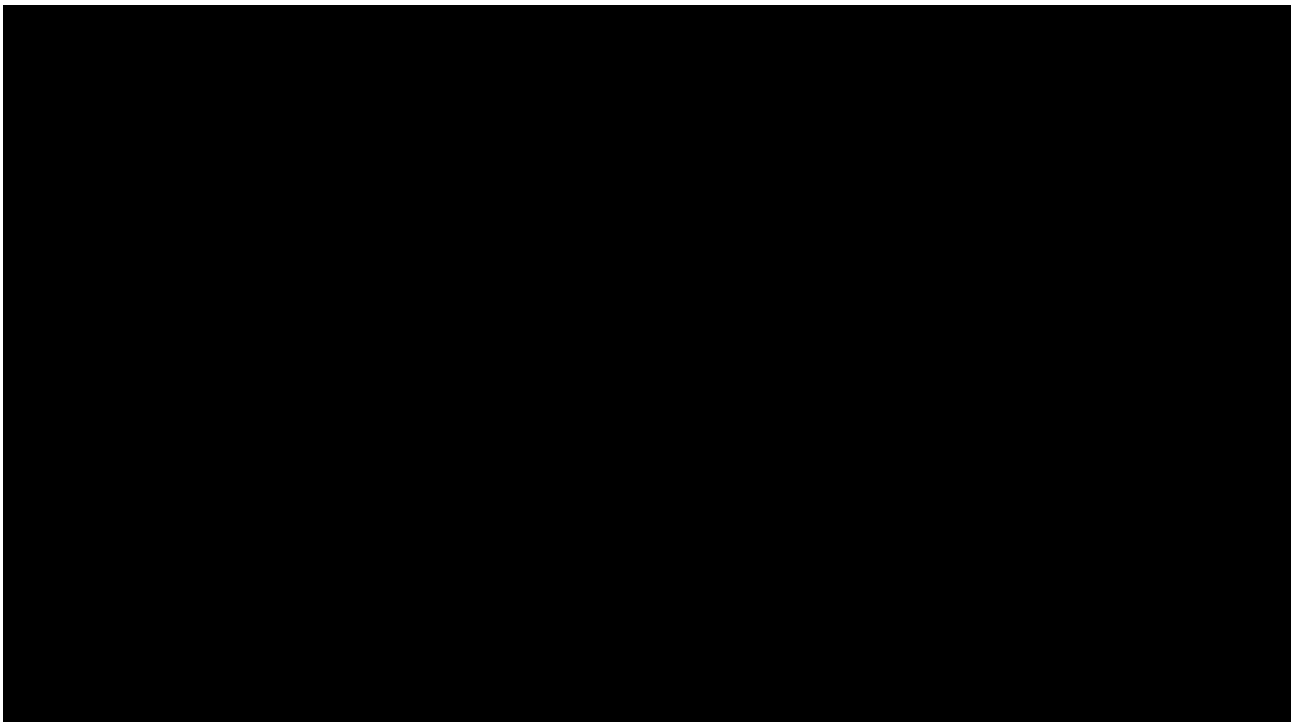
Підприємство	Обсяги видобування, млн куб. м	Обсяги реалізації товарної продукції, млн куб. м	Виручка від реалізації товарної продукції на території України (без ПДВ), млн грн	Виручка від експорту товарної продукції (без ПДВ), млн грн

5.2.4 Транспортування природного газу та нафти

5.2.4.1 Транспортування природного газу

Огляд операційної діяльності газотранспортної системи України

З 01 січня 2020 року сертифікованим оператором газотранспортної системи є ТОВ «Оператор ГТС України», що одноосібно надає послуги з транспортування природного газу територією України. Схематична карта газотранспортних мереж України представлена на малюнку нижче (Малюнок 5.14).

Малюнок 5.14: Схематична карта газотранспортної мережі України¹⁴⁴

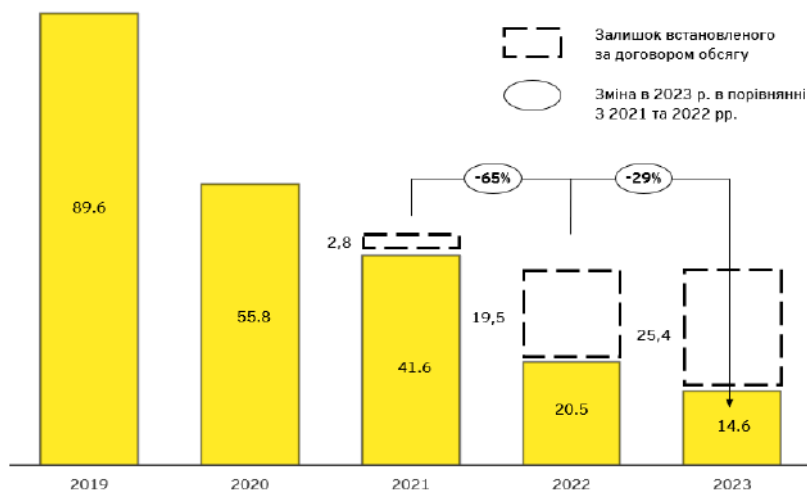
Починаючи з 2020 р. обсяги транзиту природного газу територією України зменшувалися. Збройна агресія росії проти України призвела до ще суттєвішого падіння фактичних обсягів транзиту у 2022 р., падіння обсягів триває і надалі - у 2023 на 65% та 29% порівняно з 2021 та 2022 рр. відповідно. При цьому, дійсна угода між НАК «Нафтогаз України» та ПАТ

¹⁴² За інформацією, що була надана підзвітними (суттєвими) видобувними компаніями відповідно до вимог Закону про ІПВГ

¹⁴³ Частина видобутого природного газу, отриманого ТОВ «Велл Ко» за умовами УРП

¹⁴⁴ Адаптовано з плану розвитку газотранспортної системи на 2020-2029 роки, ТОВ «Оператор газотранспортної системи України», https://tsoua.com/wp-content/uploads/2020/01/TYNDP_2020-2029_TSO-8.pdf

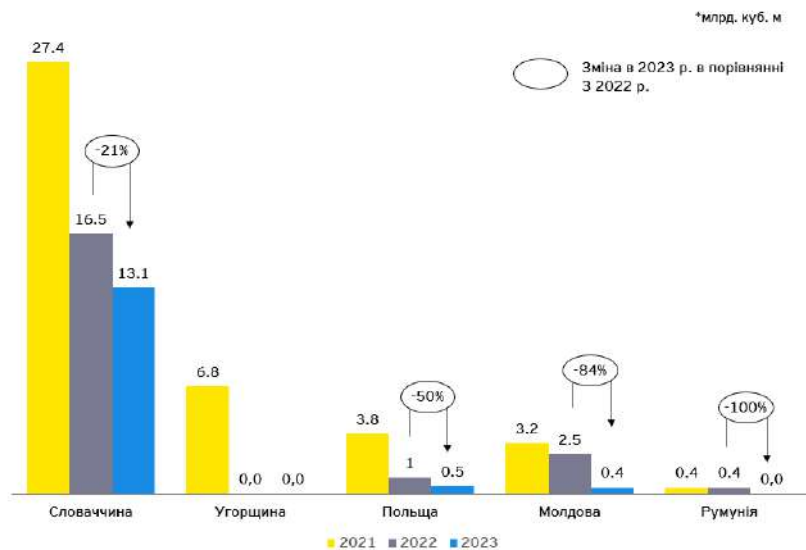
«Газпром», яка була підписана 30 грудня 2019 р., передбачає транзит газу в розмірі щонайменше 40 млрд куб. м з 2021 по 2024 рр. За контрактом оплата обсягу у 40 млрд куб. м є гарантованою навіть за умови менших обсягів транзиту територією України. У 2021 р. законтракований обсяг був повністю використаний, а також було досягнуто домовленості на додаткові обсяги транзиту в розмірі до 4,4 млрд куб. м. У 2022 р. загальний обсяг транзиту склав 20,5 млрд куб. м, що на 19,5 млрд куб. м менше законтракованих об'ємів. А у 2023 р. загальний обсяг транзиту зменшився до 14,6 млрд куб. м, що на 25,4 млрд куб. м менше законтракованих обсягів. Через невиконання законтракованих зобов'язань з боку АТ «Газпром» НАК «Нафтогаз України» подала Прохання про арбітраж до Міжнародного арбітражного суду при Міжнародній торгово-промисловій палаті в Парижі. Динаміка зміни обсягів транспортованого газу мережами України за останні 5 років представлена на **Малюнок 5.15**.

Малюнок 5.15: Обсяги та динаміка зміни транспортування природного газу мережами ГТС України¹⁴⁵, млрд куб. м

Транзит газу мережами Оператора ГТС України здійснюється за двома напрямками: західним (Словаччина, Польща, Угорщина) та південним (Румунія та Молдова). За західним напрямком до Словаччини, Польщі та Угорщини було транспортовано 13,6 млрд куб. м, що на 22% менше за аналогічний показник 2022 р. Транзит газу до Молдови і Румунії мережами Оператора ГТС України склав 3,1 млрд куб. м, це на 6% більше обсягів 2022 р. При цьому, транспортування газу до Румунії у 2023 р. не відбувалося. Обсяги транзиту газу за напрямками у 2021-2023 рр. наведено на малюнку нижче (**Малюнок 5.16**).

¹⁴⁵ Дані за 2019-2021 рр. – Річний звіт за 2021 рік НАК «Нафтогаз України», <https://www.naftogaz.com/short/67171076>, дані за 2022-2023 рр. – Платформа прозорості, Оператора газотранспортної системи, <https://tsoua.com/prozorist/test-platformy/>

Малюнок 5.16: Обсяги транспортування природного газу за напрямками у 2021-2023 рр.¹⁴⁶

У 2022 році внаслідок окупації українських територій російськими військами, окремі вузли ГТС України зазнали втручання в технологічні процеси та несанкціонованих відборів природного газу. Це змусило оператора ГТС України тимчасово припинити приймання газу в Луганській області¹⁴⁷. Після 11 травня 2022 р. транзит російського газу здійснювався тільки через точку ГВС¹⁴⁸ «Суджа» (на кордоні Сумської області). ТОВ «Оператор ГТС України» зауважив, що перенесення потоків газу з ГВС «Сохранівка» на точку ГВС «Суджа» технічно є можливими¹⁴⁹.

Упродовж 2023 р. обсяг закупленого природного газу за кордоном в Україну склав 4,3 млрд куб. м (з них 3.3 млрд куб. м – обсяг природного газу, який було закачано до підземних газосховищ у митному режимі митного складу¹⁵⁰), що в 2,5 рази більше порівняно з 2022 р. Збільшення імпорту пояснюється сертифікацією АТ «Укртрансгаз» в якості європейського оператора ПСГ (підземних сховищ газу). Сертифікація ПСГ дозволяє використовувати українські газосховища для забезпечення енергетичної безпеки в Європі відповідно до Регламенту ЄС щодо безпеки газопостачання¹⁵¹. Це включає зберігання газових запасів іноземних клієнтів та країн, які не мають власних сховищ, а також спільно закуплених запасів газу для кризових ситуацій. Це демонструє повну інтеграцію української газової інфраструктури в європейську систему. Природний газ у 2023 р. імпортувався з Словаччини, Угорщини, Польщі, Румунії та Молдови. Динаміка та структура імпорту природного газу представлені на малюнку нижче (Малюнок 5.17).

¹⁴⁶ Дані за 2021 р. – Ключові показники з транспортування газу Оператора ГТС України (ОГТСУ) у 2021 році, <https://tsoua.com/news/klyuchovi-pokaznyky-z-transportuvannya-gazu-operatora-gts-ukrayiny-ogtsu-u-2021-roczii/>, дані за 2022-2023 рр. – Платформа прозорості, Оператора газотранспортної системи, <https://tsoua.com/prozorist/test-platformy/>

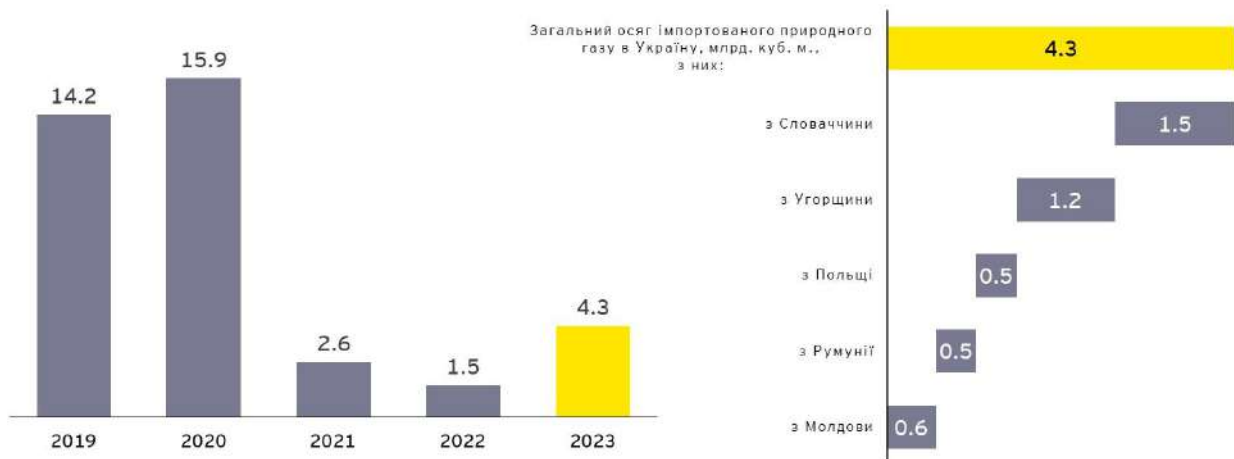
¹⁴⁷ Офіційний сайт ТОВ «Оператор ГТС України», новина від 11.05.2022 року, <https://tsoua.com/news/gazprom-prypynyv-podachu-gazu-cherez-gvs-sohranivka/>

¹⁴⁸ Газовимірювальна станція

¹⁴⁹ Офіційний сайт ТОВ «Оператор ГТС України», новина від 10.05.2022 року, <https://tsoua.com/news/shhodo-tehnichnoi-mozhlyvosti-perenosu-obsyagiv-tranzytu-cherez-gvs-sudzha/>

¹⁵⁰ Дані за 2023 р – Результати моніторингу ринку природного газу НКРЕКП <https://www.nerc.gov.ua/monitoring-rinku-prirodnogo-gazu/rezultati-monitoringu-rinku-prirodnogo-gazu>

¹⁵¹ Офіційний сайт Групи Нафтогаз, новина від 07.04.2023 <https://www.naftogaz.com/news/ukrtransgaz-became-the-second-gas-storage-operator-in-europe>

Малюнок 5.17: Динаміка імпорту природного газу в Україну за 2019–2023 рр. та структура імпорту природного газу у 2023 р. за країнами - експортерами¹⁵², млрд куб. м.

Незалежним Оператором газосховищ України починаючи з 1 січня 2020 р. є АТ «Укртрансгаз» після завершення реформи з відокремлення транспортування газу. На материковій частині України налічуються 12 підземних сховищ газу загальною потужністю 35 млрд куб. м., та одне газосховище на території Криму. Станом на 1 січня 2024 року, три підземні сховища газу (ПСГ) України знаходяться на тимчасово окупованих територіях:

- ▶ Глібовське ПСГ: розташоване в Автономній Республіці Крим, було захоплене під час анексії Криму росією у 2014 році.
- ▶ Вергунське ПСГ: знаходиться в Луганській області, на території, яка з 2014 року контролюється проросійськими силами.
- ▶ Краснопопівське ПСГ: також розташоване в Луганській області, було захоплене після початку повномасштабного вторгнення росії в Україну у 2022 році.

Наразі, на материковій частині України функціонують 10 ПСГ загальною активною місткістю близько 31 млрд куб. м. Найбільшим з них є Більче-Волицько-Угерське ПСГ, яке може вмістити 17,05 млрд куб. м природного газу. Близько 80% потужностей ПСГ розташовані поблизу західного кордону країни, що сприяє стабільній роботі сховищ навіть в умовах військових дій на сході та півдні України.

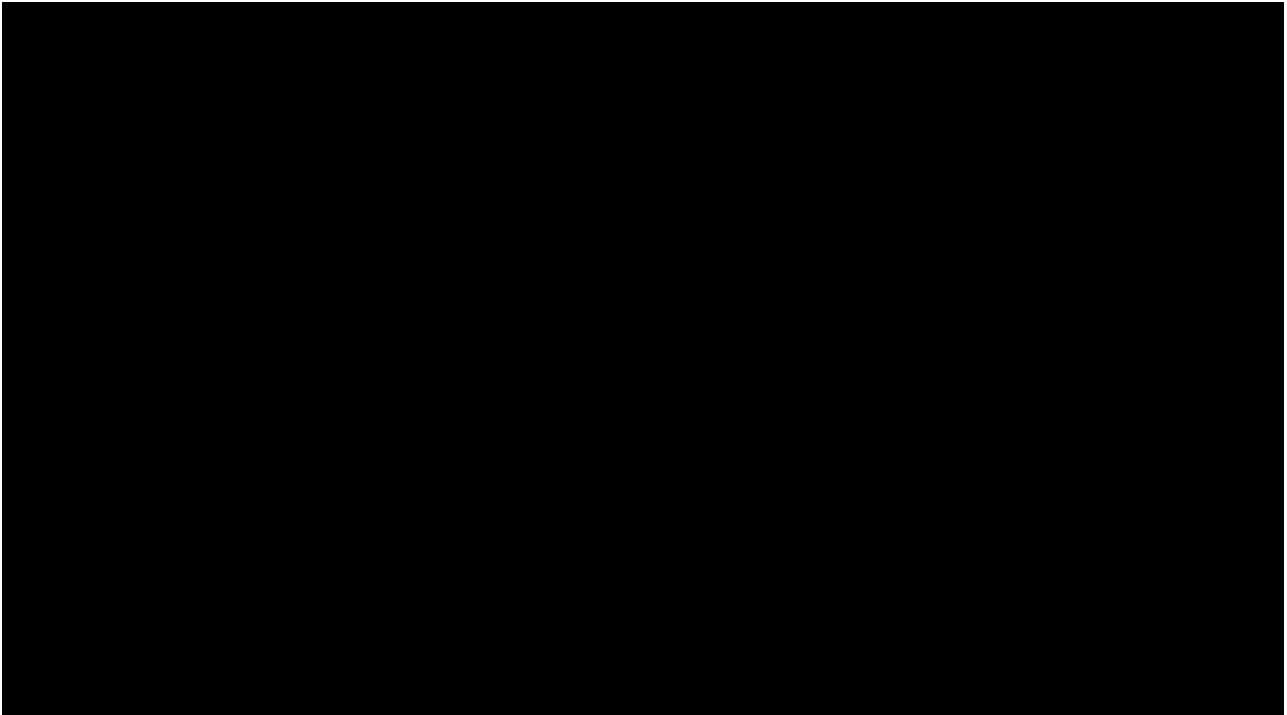
Українські підземні сховища газу займають перше місце за обсягом зберігання в Європі та третє у світі.¹⁵³ Вони відіграють ключову роль у забезпеченні енергетичної безпеки як України, так і Європейського Союзу. Зокрема, у березні 2023 року голова правління НАК «Нафтогаз України» Олексій Чернишов запропонував європейським країнам понад 10 млрд куб. м вільного місця у газосховищах для підготовки до зими.¹⁵⁴

Схематична карта підземних сховищ газу України представлена на малюнку нижче (Малюнок 5.18).

¹⁵² Дані за 2023 р. – Платформа прозорості, Оператора газотранспортної системи, <https://tsoua.com/prozorist/test-platform/>

¹⁵³ Буклет УТГ 2023 рік https://utg.ua/img/menu/company/docs/2023/ukr_16-02-23.pdf

¹⁵⁴ Олексій Чернишов: Україна пропонує країнам Європи понад 10 млрд куб. м вільного місця у газосховищах для підготовки до зими, <https://www.naftogaz.com/news/ukraine-offers-european-countries-free-space-in-gas-storage-facilities-to-prepare-for-winter>

Малюнок 5.18: Карта підземних газосховищ України

Тарифи на послуги транспортування природного газу

Тарифи на послуги транспортування природного газу були визначені згідно з Постановою НКРЕКП від 24.12.2019 №3013 «Про встановлення тарифів для ТОВ «Оператор ГТС України» на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на регуляторний період 2020-2024 рр.» та змінами до цієї постанови (Постанова НКРЕКП від 29.07.2020 №1468 «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 24 грудня 2019 р. №3013»). Перелік тарифів на послуги з транспортування природного газу наведений у наступних таблицях нижче (Таблиця 5.16 та Таблиця 5.17)

Таблиця 5.16: Тарифи на послуги транспортування природного газу для внутрішніх точок входу і виходу на регуляторний період 2020-2024 рр. для ТОВ «Оператор ГТС України»¹⁵⁵

№ з/п	Назва точки входу в газотранспортну систему України/ точки виходу з газотранспортної системи України	Тариф для точки входу	Тариф для точки виходу
		грн за тис. куб. м на добу без ПДВ	
1	Точки входу з фізичним розташуванням від суміжних газовидобувних підприємств (через мережі яких може передаватися природний газ іншого газовидобувного підприємства чи групи газовидобувних підприємств)	101,93	-
2	Віртуальні точки входу з невизначеним фізичним розташуванням з газорозподільної системи (місце надходження газу від газовидобувного підприємства в точці його підключення до газорозподільної системи, через яку, у тому числі, може передаватися газ іншого газовидобувного підприємства чи групи газовидобувних підприємств)	101,93	-
3	Віртуальні точки входу з невизначеним фізичним розташуванням від суміжних газовидобувних підприємств (через мережі яких може передаватися природний газ	101,93	-

¹⁵⁵ Постанова НКРЕКП від 24.12.2019 р. №3013 із змінами, внесеними згідно з Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v3013874-19#n15>

№ з/п	Назва точки входу в газотранспортну систему України/ точки виходу з газотранспортної системи України	Тариф для точки входу	Тариф для точки виходу
		грн за тис. куб. м на добу без ПДВ	
	іншого газовидобувного підприємства чи групи газовидобувних підприємств)		
4	Точки з фізичним розташуванням до/з газосховищ	0,00	0,00
5	Віртуальні точки з невизначеним фізичним розташуванням до/з газосховища чи групи газосховищ	0,00	0,00
6	Віртуальні точки з невизначеним фізичним розташуванням до/з митного складу газосховища чи групи газосховищ	0,00	0,00
7	Точки виходу з фізичним розташуванням до прямих споживачів	-	124,16
8	Точки виходу з фізичним розташуванням до газорозподільних систем	-	124,16
9	Віртуальні точки виходу з невизначеним фізичним розташуванням до газорозподільних систем	-	124,16
10	Віртуальні точки виходу з невизначеним фізичним розташуванням для операцій оператора газотранспортної системи, пов'язаних із закупівлею оператором газотранспортної системи природного газу для власних потреб та виробничо-технологічних витрат	-	0,00

Таблиця 5.17: Тарифи на послуги транспортування природного газу для точок входу і виходу на міждержавних з'єднаннях на регуляторний період 2020-2024 рр. для ТОВ «Оператор ГТС України»¹⁵⁶

№ з/п	Назва точки входу в газотранспортну систему України/точки виходу з газотранспортної системи України	Тариф для точки входу	Тариф для точки виходу
		дол. США за тис. куб. м на добу без ПДВ	
1	Віртуальні або фізичні точки (Германовичі, Дроздовичі, Устилуг) на міждержавному з'єднанні з Польщею	4,45	9,04
2	Віртуальні або фізичні точки (Будінце, Ужгород/Велькі Капушани) на міждержавному з'єднанні зі Словаччиною	4,45	9,68
3	Віртуальні або фізичні точки (Берегдароц, Берегове) на міждержавному з'єднанні з Угорщиною	4,45	9,25
4	Ананьїв	-	8,17
5	Гребеники	0,00	8,17
6	Каушани	0,00	1,13
7	Лиманське	4,45	8,17
8	Олексіївка	4,45	9,71
9	Орлівка/Ісакча	4,45	1,13
10	Сохранівка	16,01	-
11	Суджа	16,01	-
12	Текове/Медіаш Аурит	4,45	8,78
13	Віртуальна точка Республіка Молдова	-	0,56

Тарифи на послуги розподілу природного газу

¹⁵⁶ Постанова НКРЕКП від 24.12.2019 р. №3013 із змінами, внесеними згідно з Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v3013874-19#n15>

У вересні 2022 р. рішенням Дочірньої Компанії «Газ України» НАК «Нафтогаз України» було створено ТОВ «Газорозподільні мережі України», яке має на меті створення автономного та незалежного Національного оператора газорозподільної системи України. ТОВ «Газорозподільні мережі України» передано в експлуатацію державні газорозподільні мережі. В умовах воєнного стану компанія набула досвіду інтеграції 27 газорозподільних підприємств - ПАТ «Донецькоблгаз», АТ «Запоріжгаз», АТ «Луганськгаз», ПрАТ «Мелітопольгаз», АТ «Вінницягаз», АТ «Волиньгаз», АТ «Дніпрогаз», АТ «Дніпропетровськгаз», АТ «Житомиргаз», ПрАТ «Коростишівгаз», АТ «Закарпатгаз», АТ «Івано-Франківськгаз», АТ «Тисменицягаз», АТ «Київоблгаз», АТ «Криворіжгаз», АТ «Кіровоградгаз», АТ «Львівгаз», АТ «Миколаївгаз», АТ «Рівнегаз», АТ «Сумигаз», ПрАТ «Тернопільгаз», АТ «Харківміськгаз», АТ «Харківгаз», АТ «Хмельницькгаз», АТ «Черкасигаз», АТ «Чернівцігаз», АТ «Чернігівгаз». Вони були передані на баланс відповідних новостворених філій ТОВ «Газорозподільні мережі України»¹⁵⁷. Через період передачі компаній міських та обласних газорозподільних підприємств на баланс відповідних новостворених філій ТОВ «Газорозподільні мережі України» упродовж 2023 року, діючі тарифи, що наведені нижче містять інформацію про обидва періоди (до і після передачі).

Таблиця 5.18: Тарифи на послуги розподілу природного газу

№	Назва ліцензіата	Тариф на 2023 рік, грн/куб. м.	Постанова НКРЕКП	Тариф набуває чинності
1	ПрАТ «Гадячгаз»	1,99	№2743 від 22.12.2021	з 01 січня 2022 року
2	ПАТ «Донецькоблгаз»	1,18	№2746 від 22.12.2021	з 01 січня 2022 року
3	АТ «Запоріжгаз»	0,92	№2749 від 22.12.2021	з 01 січня 2022 року
4	АТ «Київгаз»	0,32	№2751 від 22.12.2021	з 01 січня 2022 року
5	ПрАТ «Кременчукгаз»	0,46	№2755 від 22.12.2021	з 01 січня 2022 року
6	АТ «Лубнигаз»	1,99	№2757 від 22.12.2021	з 01 січня 2022 року
7	АТ «Луганськгаз»	1,57	№2758 від 22.12.2021	з 01 січня 2022 року
8	ПАТ «Маріупольгаз»	1,45	№2760 від 22.12.2021	з 01 січня 2022 року
9	ПрАТ «Мелітопольгаз»	1,84	№2761 від 22.12.2021	з 01 січня 2022 року
10	АТ «Одесагаз»	1,09	№2763 від 22.12.2021	з 01 січня 2022 року
11	АТ «Полтавагаз»	1,76	№2764 від 22.12.2021	з 01 січня 2022 року
12	ПрАТ «Тернопільміськгаз»	0,80	№2768 від 22.12.2021	з 01 січня 2022 року
13	ПрАТ «Уманьгаз»	1,95	№2770 від 22.12.2021	з 01 січня 2022 року
14	АТ «Херсонгаз»	1,62	№2773 від 22.12.2021	з 01 січня 2022 року
15	ПрАТ «Шепетівкагаз»	1,07	№2778 від 22.12.2021	з 01 січня 2022 року
16	ПрАТ «НГХП «Сірка»	1,21	№2779 від 22.12.2021	з 01 січня 2022 року
17	ДП «Кременецьке УПРГ»	1,36	№2780 від 22.12.2021	з 01 січня 2022 року

¹⁵⁷ <https://grmu.com.ua/>

№	Назва ліцензіата	Тариф на 2023 рік, грн/куб. м.	Постанова НКРЕКП	Тариф набирає чинності	
18	ТОВ «Газовик»	2,55	<u>№135 від 30.01.2022</u>	з 01 лютого 2021 року	
19	ТОВ «Газпостачсервіс»	2,46	<u>№1192 від 24.06.2020</u>	з 01 липня 2020 року	
20	ТОВ «Спектргаз»	2,35	<u>№2468 від 16.12.2020</u>	з 01 січня 2021 року	
21	АТ «Вінницягаз»	1,76	<u>№2741 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
22	АТ «Волиньгаз»	1,57	<u>№2742 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
23	АТ «Дніпрогаз»	0,90	<u>№2744 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
24	АТ «Дніпропетровськгаз»	1,26	<u>№2745 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
25	АТ «Житомиргаз»	1,70	<u>№2747 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
26	ПрАТ «Коростишівгаз»	1,82	<u>№2754 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
27	АТ «Закарпатгаз»	1,99	<u>№2748 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
28	АТ «Івано-Франківськгаз»	1,86	<u>№2750 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
29	АТ «Тисменицягаз»	1,99	<u>№2769 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
30	АТ «Київоблгаз»	1,49	<u>№2752 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
31	АТ «Криворіжгаз»	0,53	<u>№2756 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
32	АТ «Кіровоградгаз»	1,49	<u>№2753 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
33	АТ «Львівгаз»	1,69	<u>№2759 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
34	АТ «Миколаївгаз»	1,99	<u>№2762 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
35	АТ «Рівнегаз»	1,54	<u>№2765 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
36	АТ «Сумигаз»	1,34	<u>№2766 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
37	ПрАТ «Тернопільгаз»	1,75	<u>№2767 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
38	АТ «Харківміськгаз»	0,43	<u>№2772 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
39	АТ «Харківгаз»	1,99	<u>№2771 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
40	АТ «Хмельницькгаз»	1,54	<u>№2774 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
41	АТ «Черкасигаз»	0,57	<u>№2775 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
42	АТ «Чернівцігаз»	1,99	<u>№2776 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
43	АТ «Чернігівгаз»	1,76	<u>№2777 від 22.12.2021</u>	з 01 січня 2022 року	
44	ТОВ «Газорозподільні мережі України»	Вінницька філія	1,76	<u>№1944 від 30.12.2022 (із змінами)</u>	з 01 жовтня 2023 року
45		Волинська філія	1,57		з 01 грудня 2023 року
46		Дніпровська філія	0,90		з 01 червня 2023 року
47		Дніпропетровська філія	1,26		з 01 жовтня 2023 року
48		Житомирська філія	1,70		з 01 вересня 2023 року
49		Івано-Франківська філія	1,86		з 01 жовтня 2023 року
50		Київська філія	1,49		з 01 вересня 2023 року
51		Криворізька філія	0,53		з 01 серпня 2023 року

№	Назва ліцензіата	Тариф на 2023 рік, грн/куб. м.	Постанова НКРЕКП	Тариф набирає чинності
52		Кропивницька філія	1,49	з 01 червня 2023 року
53		Львівська філія	1,69	з 01 вересня 2023 року
54		Миколаївська філія	1,99	з 01 жовтня 2023 року
55		Сумська філія	1,34	з 01 жовтня 2023 року
56		Харківська міська філія	0,43	з 01 серпня 2023 року
57		Харківська філія	1,99	з 01 липня 2023 року
58		Хмельницька філія	1,54	з 01 жовтня 2023 року
59		Черкаська філія	0,57	з 01 грудня 2023 року
60		Чернігівська філія	1,76	з 01 грудня 2023 року

Тарифи на послуги закачування, зберігання та відбору природного газу з газосховищ

Відповідно до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 30 червня 2022 р. №656 «Про встановлення тарифів на послуги зберігання (закачування, відбору) природного газу в підземних сховищах газу АТ «Укртрансгаз» упродовж 2023 р. діяли наведені нижче тарифи.

Таблиця 5.19: Тарифи на послуги зберігання природного газу

Послуга	Тариф дійсний з 01.07.2022
Закачування природного газу	243,52 грн/тис. куб. м на добу
Зберігання природного газу	0,40 грн/тис. куб. м на добу
Відбір природного газу	253,03 грн/тис. куб. м на добу

Доходи та фінансовий результат діяльності Оператора газотранспортної системи

У відкритому доступі відсутні джерела для оцінки доходу та фінансового результату Оператора ГТС та Оператора газосховищ, оскільки обидві компанії не опублікували фінансову звітність за 2023 р. Тому Незалежним адміністратором було використано дані щодо виручки від транспортування і зберігання газу зі звітності нафтогазових компаній, наданої через платформу ІПВГ¹⁵⁸. Серед суттєвих компаній, 20 прозвітували про фізичні обсяги транспортування видобутого природного газу та сумарні витрати на ці послуги за 2023 р.

Таблиця 5.20: Витрати суттєвих підзвітних компаній на транспортування видобутого природного газу у 2023 р. на користь ТОВ «Оператор ГТС України» (дані суттєвих підзвітних компаній)

№	Назва компанії-платника	Фізичний обсяг природного газу для транспортування, млн куб. м	Сумарні витрати на транспортування, млн. грн
[Redacted data]			

¹⁵⁸ Відповідно до вимог Закону України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» від 18 вересня 2018 року №2545-VIII, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/2545>

№	Назва компанії-платника	Фізичний обсяг природного газу для транспортування, млн куб. м	Сумарні витрати на транспортування, млн. грн

Окрім платежів, здійснених на користь ТОВ «Оператор ГТС України», суттєві підзвітні компанії прозвітували через платформу ІПВГ про платежі за переміщення газу територією України іншими компаніями. Також Оператор ГТС прозвітував про платіж на користь ТОВ «Молдоватрансгаз» у 2023 р. (Таблиця 5.21).

Таблиця 5.21: Інші витрати суттєвих підзвітних компаній на переміщення природного газу у 2023р. (дані суттєвих підзвітних компаній)¹⁵⁹

№	Назва компанії-платника	Фізичний обсяг природного газу для переміщення, млн куб. м	Сумарні витрати на переміщення, млн. грн

¹⁵⁹ Відповідно до інформації, наданої суттєвими підзвітними видобувними компаніями згідно із законом України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» від 18 вересня 2018 року №2545-VIII, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2545-19> і постановою КМУ від 23 вересня 2020 року №858 «Деякі питання забезпечення прозорості у видобувних галузях», <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-2020-%D0%BF>

№	Назва компанії-платника	Фізичний обсяг природного газу для переміщення, млн куб. м	Сумарні витрати на переміщення, млн. грн
---	-------------------------	--	--

У свою чергу, ТОВ «Оператор ГТС України» надав через платформу ІПВГ дані про доходи, отримані у 2023 р. від послуг з транспортування. Сумарний обсяг платежів за послуги Оператора ГТС склав 35 356.31 млн грн, що на 2% більше за показник попереднього року. Інформація про фізичний об'єм, сумарну виручку та ставки тарифу дезагреговано у розрізі різних послуг з транспортування у таблиці нижче.

Таблиця 5.22: Дохід, отриманий ТОВ «Оператор ГТС України» за послуги з транспортування природного газу у 2022 р. (дані ТОВ «Оператор ГТС України») ¹⁶⁰

№	Вид послуги з транспортування природного газу	Фізичний валовий об'єм, млн куб. м	Сумарна виручка, млн грн (без ПДВ)	Ставка тарифу, грн/тис. куб. м
---	---	------------------------------------	------------------------------------	--------------------------------

¹⁶⁰ Відповідно до інформації, наданої суттєвими підзвітними видобувними компаніями згідно із законом України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» від 18 вересня 2018 року №2545-VIII, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2545-19> і постановою КМУ від 23 вересня 2020 року №858 «Деякі питання забезпечення прозорості у видобувних галузях», <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-2020-%D0%BF>

№	Вид послуги з транспортування природного газу	Фізичний валовий об'єм, млн к. б. м	Сумарна виручка, млн грн (без ПДВ)	Ставка тарифу, грн/тис. к. б. м
---	---	-------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------

За рішенням БГ ІПВГ від 24.05.2024 р.¹⁶¹, проведення звірки платежів суттєвих підзвітних компаній за надані послуги транспортування видобутого природного газу з даними ТОВ «Оператор ГТС України» щодо обсягів замовленої потужності транспортування природного газу та вартості даних послуг не здійснюється.

Окрім безпосередньо транспортування, нафтогазовидобувні компанії прозвітували про платежі за інші послуги, пов'язані з користуванням мережею газопроводів. Серед таких послуг плата за експлуатацію котлів, обслуговування складових газотранспортної системи, оплата за небаланси, недотримання параметрів якості газу, фінансове забезпечення виконання зобов'язань тощо.

Таблиця 5.23: Витрати суттєвих підзвітних видобувних компаній на інші послуги у 2023 р. (дані суттєвих підзвітних компаній)¹⁶²

№	Назва компанії-платника	Призначення платежу	Сумарні витрати, тис. грн	Назва компанії, що здійснювала інші послуги
---	-------------------------	---------------------	---------------------------	---

¹⁶¹ Протокол засідання БГ ІПВГ від 24.05.2024 р.

<https://eiti.org.ua/wp-content/uploads/2024/07/UAЕІТІ-MSG-Minutes-24.05.2024.pdf>

¹⁶² Відповідно до інформації, наданої суттєвими підзвітними видобувними компаніями згідно із законом України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» від 18 вересня 2018 року №2545-VIII, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2545-19> і постановою КМУ від 23 вересня 2020 року №858 «Деякі питання забезпечення прозорості у видобувних галузях», <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-2020-%D0%BF>

№	Назва компанії-платника	Призначення платежу	Сумарні витрати, тис. грн	Назва компанії, що здійснювала інші послуги
[Redacted content]				

Суттєві підзвітні компанії подали інформацію про свої витрати на послуги зберігання на користь оператора газосховищ АТ «Укртрансгаз». Обрахунок платежів ведеться за трьома статтями: закачування природного газу, робочий обсяг його зберігання на місяць та відбір. Більшість компаній звітує про ці статті дезагреговано. [Redacted]

(Таблиця 5.24).

Таблиця 5.24: Витрати суттєвих підзвітних видобувних компаній на користь АТ «Укртрансгаз» на зберігання (закачування, відбір) природного газу у 2023 р. (дані суттєвих підзвітних компаній)¹⁶³

№	Назва компанії-платника	Призначення платежу	Сумарні витрати, тис. грн	Назва компанії, що здійснювала зберігання
[Redacted content]				

¹⁶³Відповідно до інформації, наданої суттєвими підзвітними видобувними компаніями згідно із законом України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» від 18 вересня 2018 року №2545-VIII, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2545-19> і постановою КМУ від 23 вересня 2020 року №858 «Деякі питання забезпечення прозорості у видобувних галузях», <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-2020-%D0%BF>

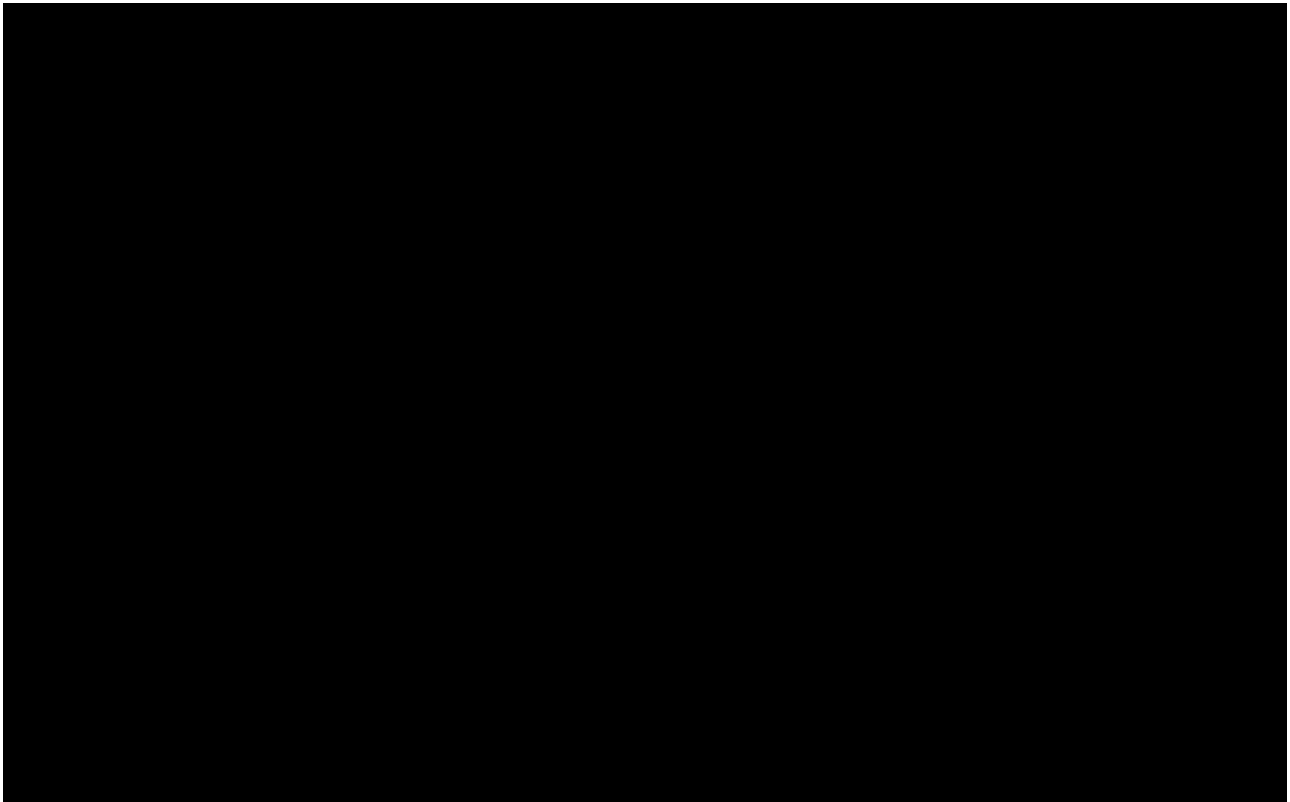
№	Назва компанії-платника	Призначення платежу	Сумарні витрати, тис. грн	Назва компанії, що здійснювала зберігання
[Redacted content]				

5.2.4.2 Транспортування нафти

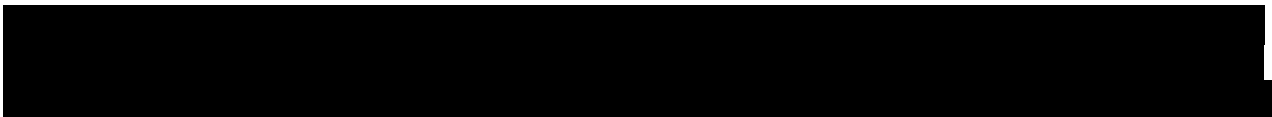
Загальна інформація про системи магістральних нафтопроводів та основні маршрути транспортування

АТ «Укртранснафта», яке є оператором системи магістральних нафтопроводів, одноосібно надає послуги з транспортування нафти, її перевалки з/на морський транспорт та супутні при цьому послуги. Засновником і єдиним акціонером АТ «Укртранснафта» є АТ «НАК «Нафтогаз України». Система магістральних нафтопроводів України, що перебуває у користуванні АТ «Укртранснафта», має загальну довжину 4 772,6 км в однопіттовому виразі, що відповідає 3 509,45 кілометрів по трасі, та діаметр до 1 220 мм.

[Redacted content]

Малюнок 5.19: Схема основних магістральних нафтопроводів України

¹⁶⁴ Офіційний сайт НАК «Нафтогаз України», новина від 11.08.2022 року, <https://www.naftogaz.com/news/oil-transportation-druzhiba-oil-pipeline>

Малюнок 5.20: Обсяги транспортування та транзиту нафти магістральними нафтопроводами України у 2021–2023 рр.¹⁶⁵

Тарифи на транспортування нафти

Тарифи на переміщення нафти магістральними трубопроводами АТ «Укртранснафта» визначені чинною постановою НКРЕКП №2108 від 11.10.2019 року. Постанова передбачала три етапи дії тарифів, останній з яких розрахований на період з 01.11.2021 року до 31.11.2022 року включно. 4 жовтня 2022 року НКРЕКП прийняла рішення зберегти тарифи, дійсні до 31.11.2022 р., на період воєнного стану в Україні та 6 місяців після його припинення.¹⁶⁶

Таблиця 5.25: Тарифи на транспортування нафти магістральними нафтопроводами АТ «Укртранснафта» у 2023 р.¹⁶⁷

№	Назва підприємства	Тариф на транспортування нафти, грн за тону нетто (без ПДВ)
1	НПС «Долина» – НПК «Галичина»	161,50
2	НПС «Гнідинці» – Кременчуцький НПЗ	135,70
3	ЛВДС «Глинсько-Розбишівська» – Кременчуцький НПЗ	80,04
4	н/н «М.Павлівка» –Кременчуцький НПЗ	146,66
5	МНТ «Південний» – Кременчуцький НПЗ	310,09
6	ПЗД «Одеса» –Кременчуцький НПЗ	198,14

Тарифи на транзит нафти не є регульованими і встановлюються на основі договірних відносин. За попередньою згодою з ПАО «Транснефть» з 1 січня 2022 року тариф становив 9,0 євро/т. Підвищення тарифу на транзит російської нафти до рівня 11,5 євро/т відбулося 1 квітня 2022 року. 1 січня 2023 року тариф становив 13,6 євро/т, проте вже 1 червня 2023 року тариф зріс до 17 євро/т, а 1 серпня 2023 року закріпився на рівні 21 євро/т. Таким чином, за 2023 рік тариф на транзит російської нафти зріс майже вдвічі. До початку повномасштабного вторгнення, яке призвело до блокування морських портів України) на маршрут з Одеси до Білорусі діяв тариф 9,98 євро/т¹⁶⁸.

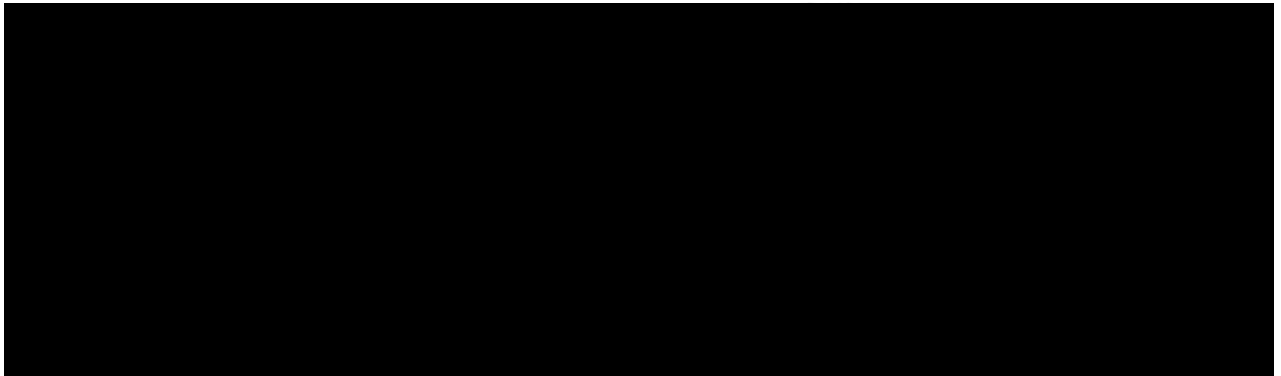
¹⁶⁵ Дані за 2020-2021 рр.: Річний звіт АТ «НАК «Нафтогаз України» за 2021 рік, <https://www.naftogaz.com/67171076>, джерелом даних у 2022-2023 роках є звіт АТ «Укртранснафта» про виручку від транспортування вуглеводнів через платформу ІПВГ

¹⁶⁶ Постанова НКРЕКП від 04.10.2022 №1271, <https://www.nerc.gov.ua/acts/pro-vnesennya-zmin-do-postanovi-nkrekp-vid-11-zhovtnya-2019-roku-2108>

¹⁶⁷ Постанова НКРЕКП від 11.10.2019 №2108, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/v2108874>

¹⁶⁸ НАК «Нафтогаз України», Річний звіт за 2021 рік, <https://www.naftogaz.com/67171076>

Доходи оператора нафтотранспортної системи

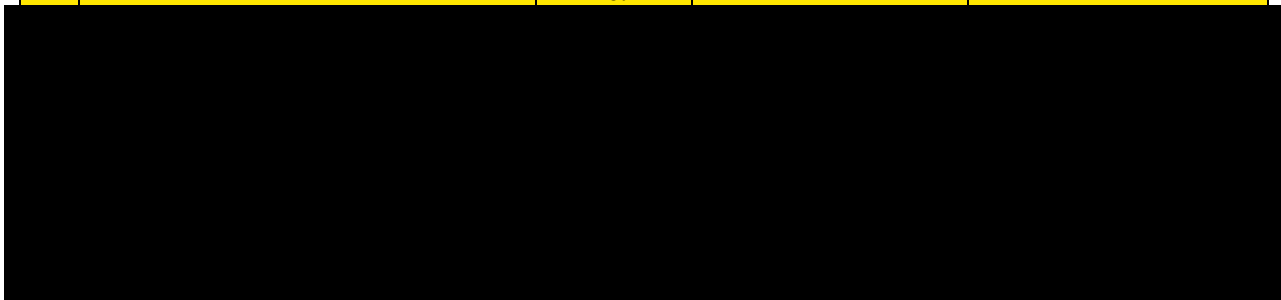
Малюнок 5.21: Дохід АТ «Укртранснафта», 2017-2023 рр., млрд грн¹⁷⁰

Серед підзвітних компаній нафтогазовидобувної галузі лише 4 надали інформацію про витрати на послуги з транспортування нафти.

Таблиця 5.26: Платежі суттєвих підзвітних нафтогазовидобувних компаній за послуги транспортування нафти у 2023 р. (дані підзвітних компаній)^{171,172}

№	Назва компанії-платника	Фізичний обсяг нафти, тис. т	Сумарні витрати на транспортування, млн. грн	Назва компанії, що здійснювала транспортування
---	-------------------------	------------------------------	--	--

№	Назва компанії-платника	Фізичний обсяг нафти, тис. т	Сумарні витрати на транспортування, млн. грн	Назва компанії, що здійснювала транспортування

--	--	--	--	--

Таблиця 5.27: Дохід, отриманий АТ «Укртранснафта» за послуги з транспортування нафти у 2023 р. (дані АТ «Укртранснафта»)^{173,174}

№	Назва компанії-платника	Маршрут транспортування нафти	Фізичний валовий об'єм, тис. т	Сумарна виручка, млн. грн (без ПДВ)	Ставка тарифу, грн/т

Також, через платформу ІПВГ АТ «Укртранснафта» висвітлила інформацію про виручку від зберігання нафти та супутніх послуг загальною сумою 573 208 тис. грн (Таблиця 5.28).

Таблиця 5.28: Дохід, отриманий АТ «Укртранснафта» за зберігання нафти та супутні послуги у 2023 р.¹⁷⁵

№	Назва компанії-платника	Призначення платежу	Сума платежу, тис. грн	Ставка тарифу на зберігання, грн/т

Незалежний адміністратор зміг здійснити порівняння даних ПАТ «Укрнафта» про фактичний об'єм транспортованої нафти та сплачені кошти на користь АТ «Укртранснафта» з аналогічною інформацією, наданою оператором системи магістральних нафтопроводів у 2023 році (Таблиця 5.29).

¹⁷³ Відповідно до інформації, наданої ОГТСУ згідно із законом України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» від 18 вересня 2018 року № 2545-VIII і постановою КМУ від 23 вересня 2020 року № 858 «Деякі питання забезпечення прозорості у видобувних галузях»

¹⁷⁴ Ставку тарифів для ПАО «Транснефть» та ВАТ «Мозирський НПЗ» перековертовано з євро в гривні за середнім курсом НБУ за 2022 р. https://bank.gov.ua/files/Exchange_r.xls

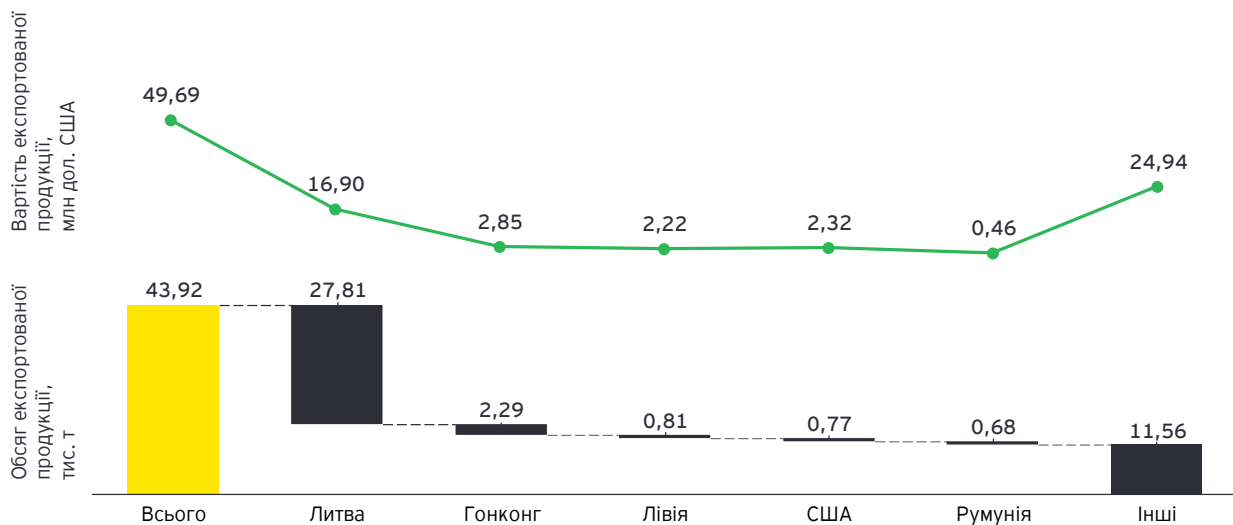
¹⁷⁵ Відповідно до інформації, наданої АТ «Укртранснафта» через платформу ІПВГ

Таблиця 5.29: Звірка даних про платежі за транспортування видобутої нафти у 2023 р.

Назва компанії-платника	Фізичний обсяг транспортування нафти, тис. т		Розбіжність, %	Платежі за транспортування нафти, тис. грн		Розбіжність, %
	Дані АТ «Укртранснафта»	Дані компаній		Дані АТ «Укртранснафта»	Дані компаній	

5.2.5 Експорт та імпорт нафти і природного газу

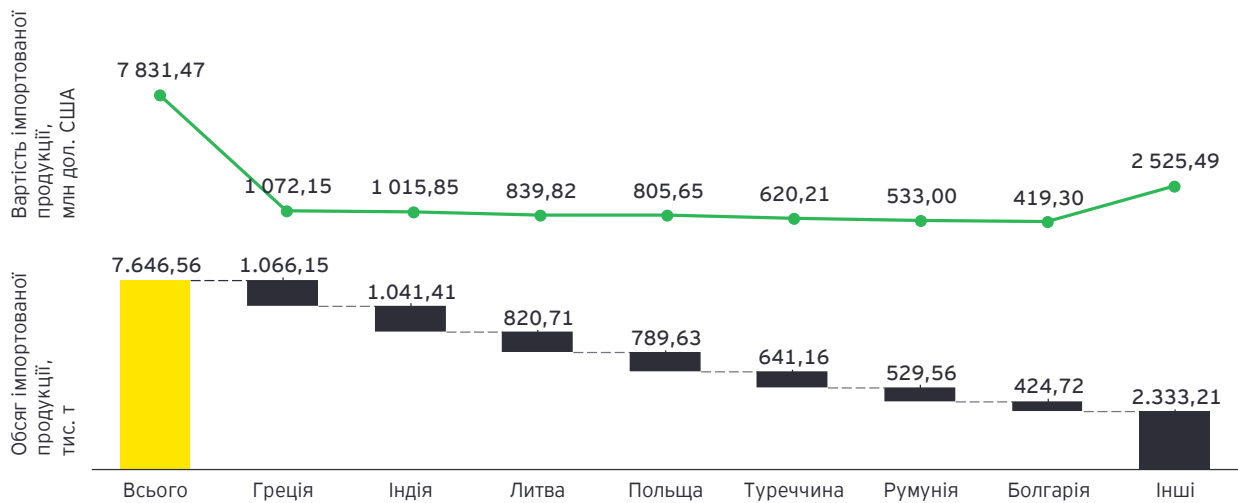
Експорт та імпорт Україною нафти та нафтопродуктів було проаналізовано за кодами УКТ ЗЕД 2709000000 (нафта та нафтопродукти, одержані з бітумінозних порід (мінералів), сири) та 2710000000 (нафта та нафтопродукти, одержані з бітумінозних порід (мінералів), крім сирих). Експорт нафти та нафтопродуктів упродовж 2023 року становив 43,92 тис. т, що у вартісному вираженні склало 49,69 млн дол. США. Найбільше нафти та нафтопродуктів було експортовано до Литви (63,32%) та Гонконгу (5,22%), обсяг інших країн не перевищує 2.2 тис. т.

Малюнок 5.22: Обсяги експорту нафти та нафтопродуктів за країнами в натуральних та грошових одиницях у 2023 р.¹⁷⁶

Імпорт нафти та нафтопродуктів до України упродовж 2023 року становив 7 646,56 тис. т, що у вартісному вираженні склало 7 831, 47 млн дол. США. Найбільше імпортовано було з Греції (13,94%), Індії (13,62%), Литви (10,73%) та Польщі (10,33%).

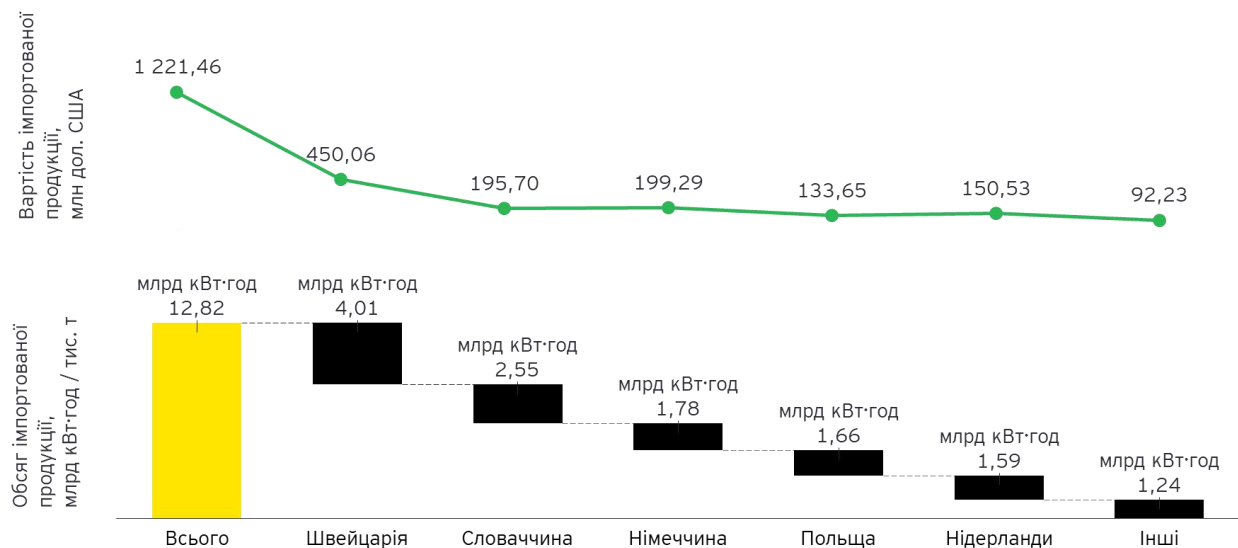
¹⁷⁶ Джерело: Державна служба статистики України, зовнішня торгівля окремими видами товарів за країнами світу у 2023 році, https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2021/roz_zet/roz_zet.doc

Малюнок 5.23: Обсяги імпорту нафти та нафтопродуктів за країнами в натуральних та грошових одиницях у 2023 р¹⁷⁷

Експорт та імпорт Україною природного газу було проаналізовано за кодом УКТ ЗЕД 2711210000. Експорт природного газу упродовж 2023 року був відсутній.

Імпорт природного газу до України упродовж 2023 року становив 12,82 млрд кВт год, що разом у вартісному вираженні склало 1 221,46 млн. дол. США. Найбільше імпортовано було з Швейцарії (4,01 млрд кВт год; вартість 450,06 млн. дол. США), Словаччини (2,55 млрд кВт год; вартість - 195,70 млн. дол. США), Німеччина (1,78 млрд кВт год; вартість - 199,29 млн. дол. США).

Малюнок 5.24: Обсяги імпорту природного газу за країнами в натуральних та грошових одиницях у 2023 р¹⁷⁸

¹⁷⁷ Джерело: Державна служба статистики України, зовнішня торгівля окремими видами товарів за країнами світу у 2023 році, https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2021/roz_zet/roz_zet.doc

¹⁷⁸ Джерело: Державна служба статистики України, зовнішня торгівля окремими видами товарів за країнами світу у 2023 році, https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2021/roz_zet/roz_zet.doc

Висновки до розділу

[Redacted text block]

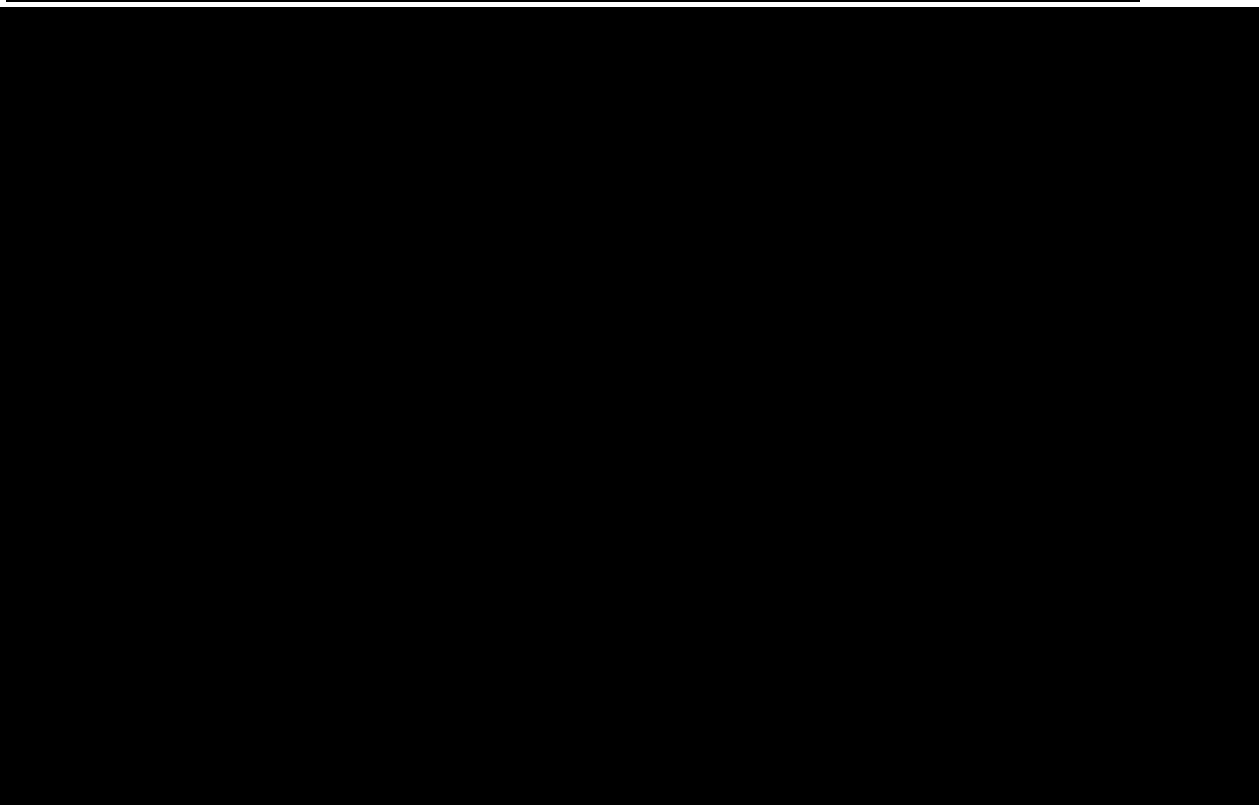
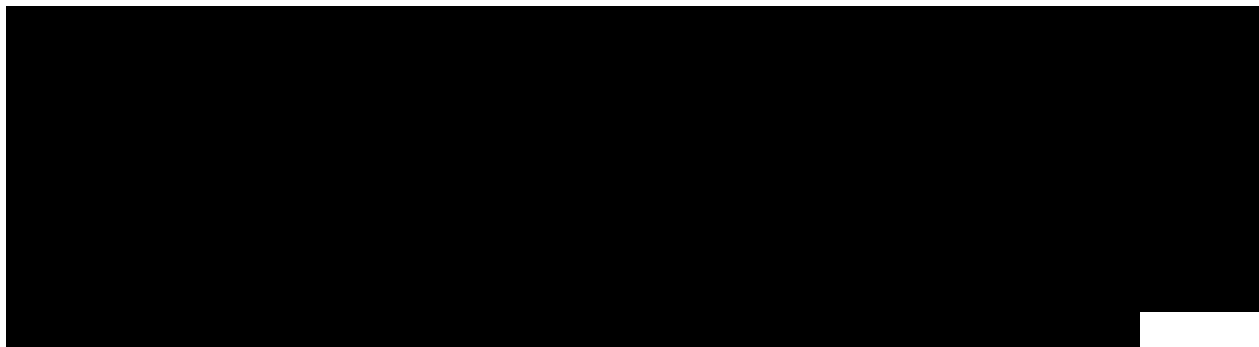
[Redacted text block]

[Redacted text block]

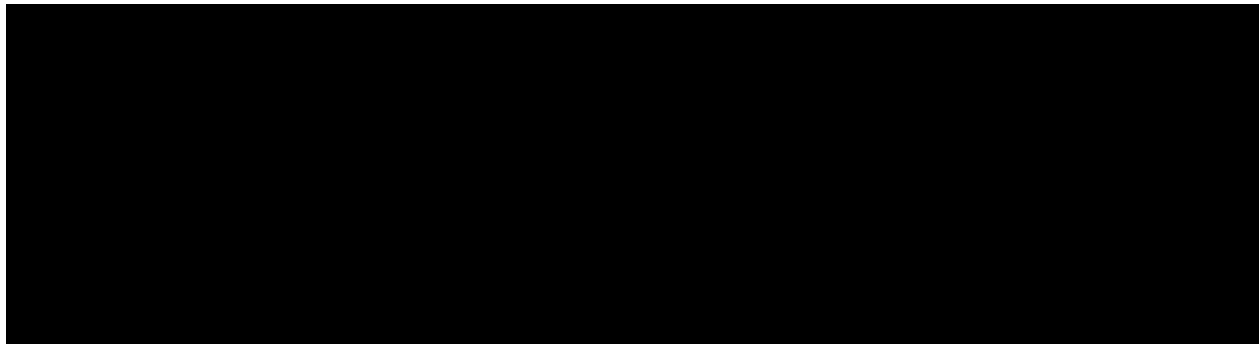
Експорт газів нафтових та інших вуглеводнів в газоподібному стані у 2023 становив 43,92 тис. куб. м. Найбільше сировини експортувалося в Литву (63,32%). Імпорт газів нафтових та інших вуглеводнів в газоподібному стані у 2023 р. склав 7 646,56 тис. куб. м. Найбільший обсяг газів нафтових та інших вуглеводнів в газоподібному стані було імпортовано з Греції.

5.3 Видобування руд заліза

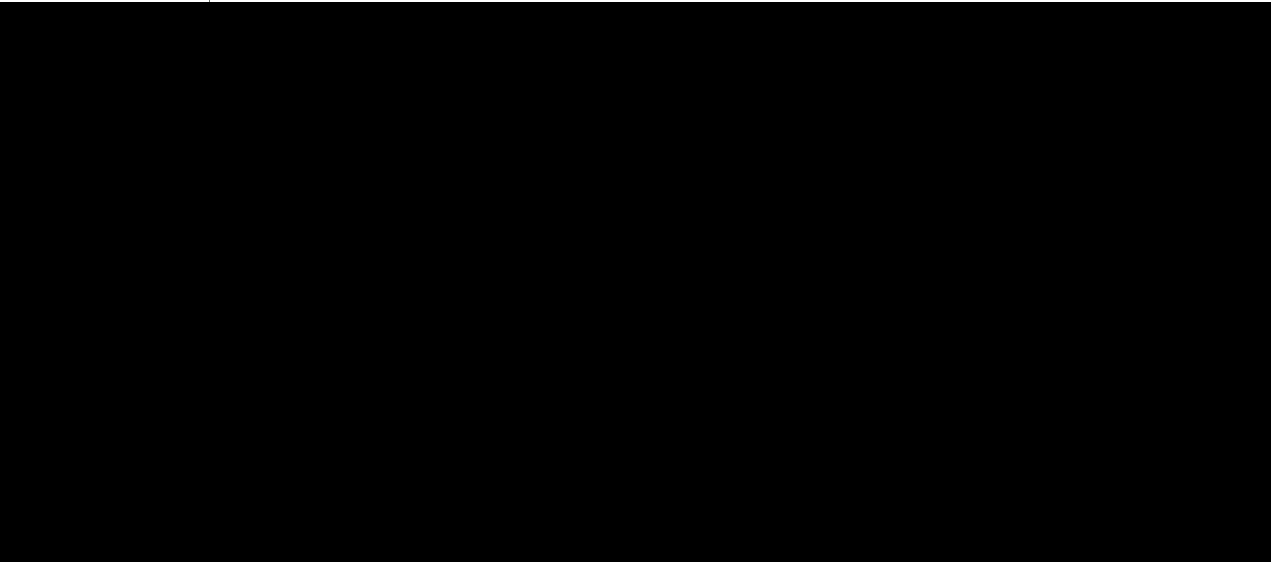
5.3.1 Запаси руд заліза

Малюнок 5.25: Географічне розташування районів та басейнів залягання руд заліза

¹⁷⁹ Геологічна служба США, 2024 рік, Mineral Commodity Summaries 2024 (usgs.gov), <https://pubs.usgs.gov/periodicals/mcs2024/mcs2024.pdf>

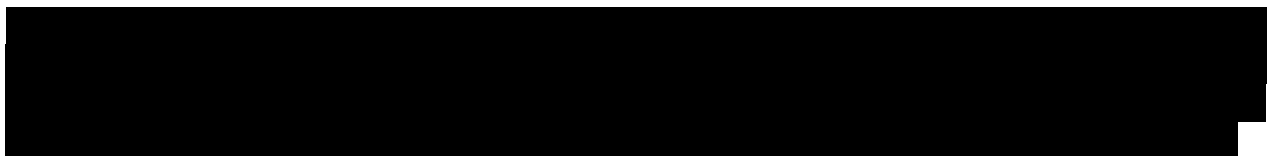
Малюнок 5.26: Структура та динаміка зміни балансових запасів руд заліза за областями України станом на 01.01.2023 р. і 01.01.2024 р., млн т¹⁸⁰

5.3.2 Суттєві розвідувальні роботи

У зв'язку з впровадженням воєнного стану на території України, видатки за бюджетною програмою 2704020 «Розвиток мінерально-сировинної бази», що передбачала фінансування геологічного вивчення надр, а також проведення пошукових і розвідувальних робіт (у т.ч. на неметалічні корисні копалини) Законом «Про Державний бюджет України на 2023 рік»¹⁸¹ не закладені. З огляду на відсутність фінансування, геологорозвідувальні роботи у 2022 р. не проводилися. Інформація, щодо загальних витрат на проведення геологорозвідувальних робіт у 2023 році за рахунок приватних коштів видобувних компаній відсутня.

5.3.3 Обсяги та вартість продукції галузі видобування руд заліза

5.3.3.1 Обсяги видобування руд заліза

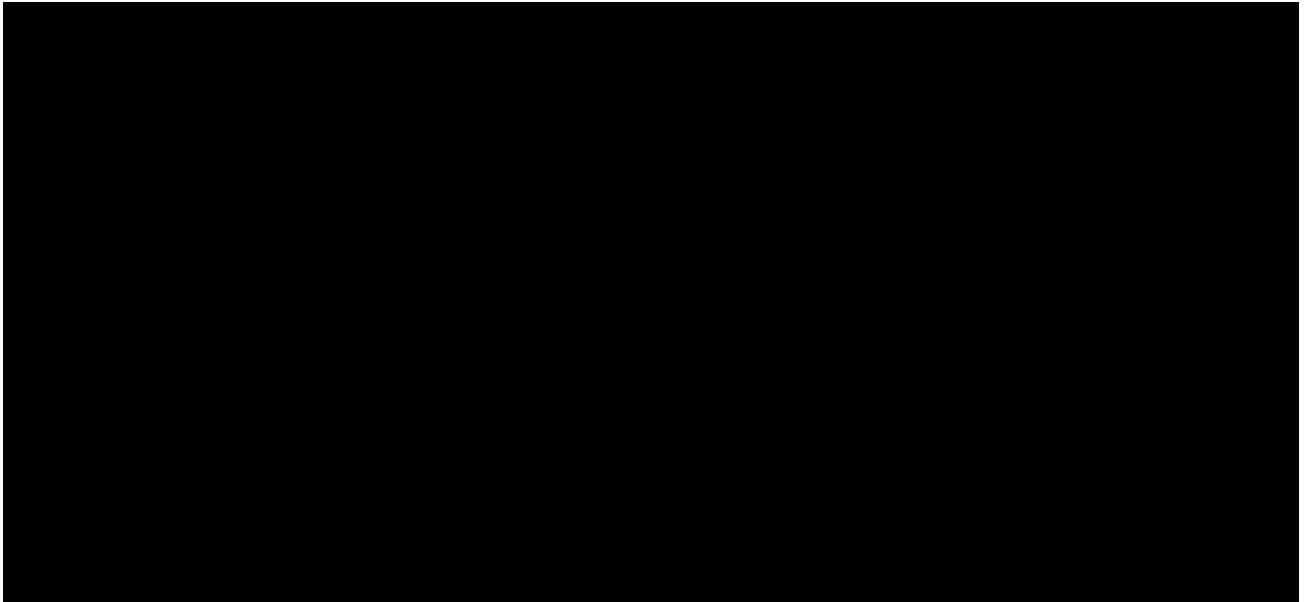

¹⁸⁰ Інформація ДНВП «Геоінформ України», отримана у відповідь на запит Незалежного адміністратора в рамках підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

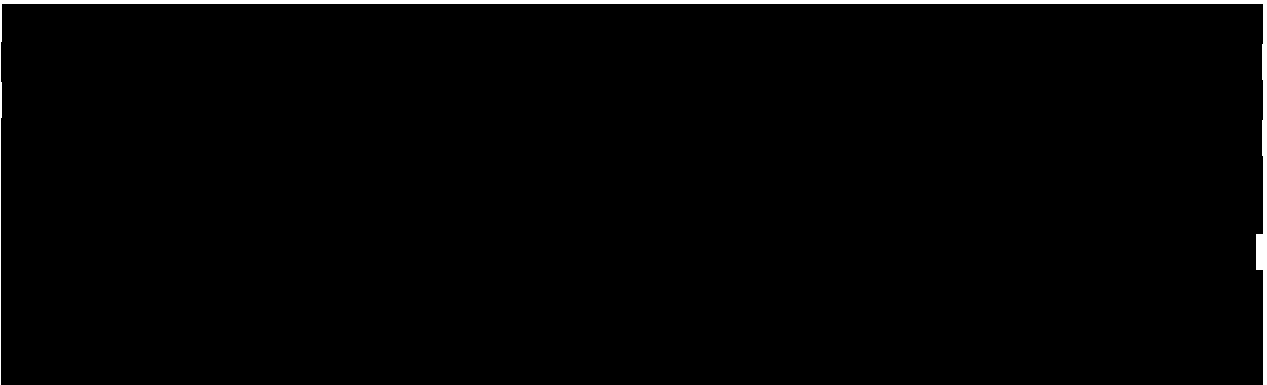
¹⁸¹ Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» №2710-ІХ від 22.10.2023, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>

Малюнок 5.27: Динаміка обсягів видобування руд заліза в Україні у 2015-2023 рр., млн т¹⁸²

Малюнок 5.28: Обсяги видобування руд заліза в Україні за областями у 2023 р., млн т

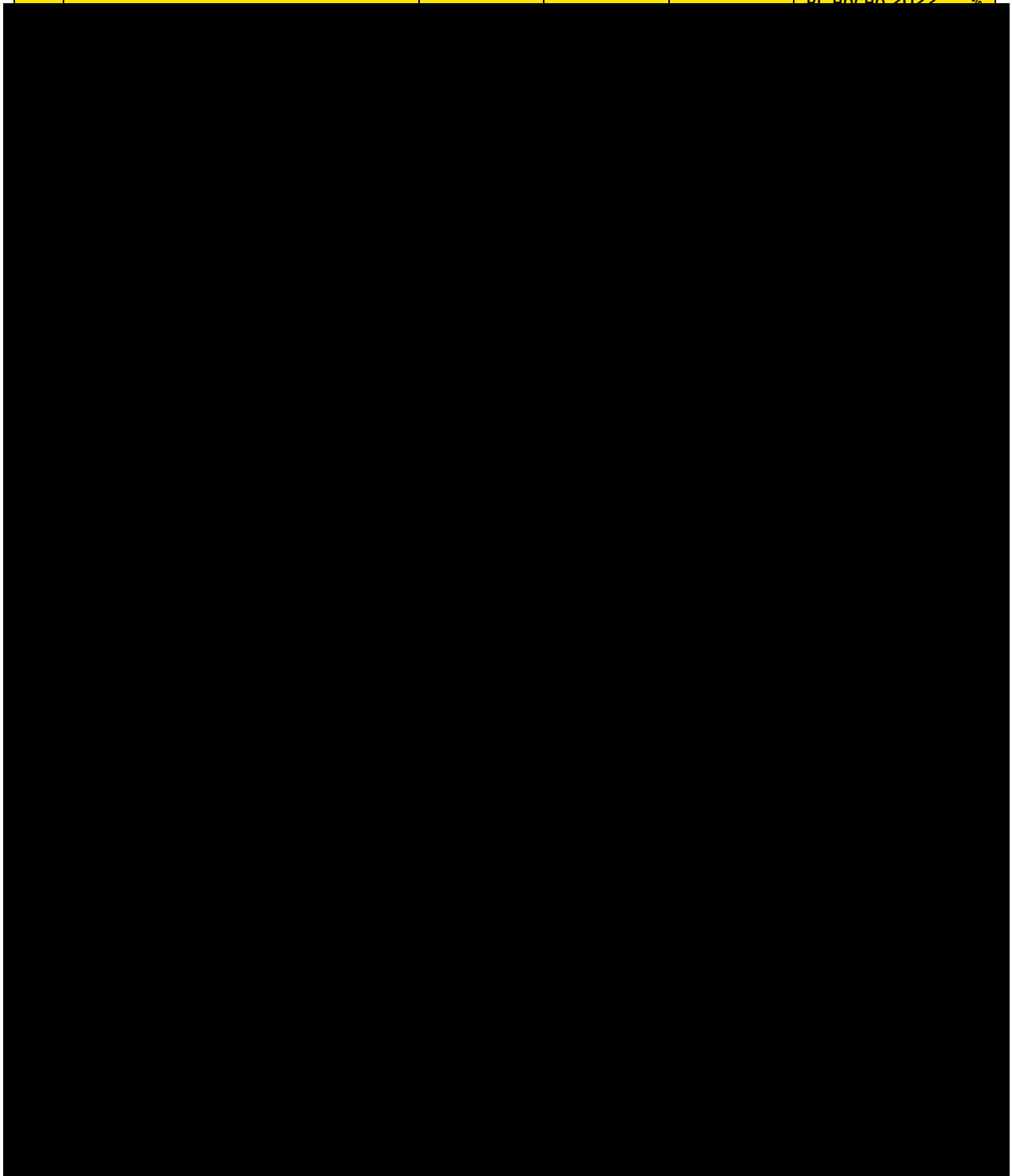
¹⁸² Інформація ДНВП «Геоінформ України», отримана у відповідь на запит Незалежного адміністратора в рамках підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

¹⁸³ Інформація ДНВП «Геоінформ України», отримана у відповідь на запит Незалежного адміністратора в рамках підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

Таблиця 5.30: Обсяги видобування руд заліза за підприємствами і родовищами¹⁸⁴

№	Назва компанії/родовища	Обсяги видобування, тис. т			
		2021	2022	2023	Зміна у 2023 р. відносно 2022 р. %

¹⁸⁴ Інформація ДНВП «Геоінформ України», отримана у відповідь на запит Незалежного адміністратора в рамках підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

№	Назва компанії/родовища	Обсяги видобування, тис. т			
		2021	2022	2023	Зміна у 2023 р. відносно 2022 р., %

--	--	--	--	--	--

5.3.3.2 Вартість продукції галузі видобування руд заліза

У публічному доступі відсутня дезагрегована інформація щодо реалізації продукції галузі видобування руд заліза. За даними Держстату, галузь видобування руд металів (види економічної діяльності з кодом В07 «Добування металевих руд»), до якої входить галузь видобування руд заліза, упродовж 2023 р. реалізувала продукцію загальною вартістю 91 522,90 млн грн¹⁸⁵.

Згідно із законом про ІПВГ, у рамках підготовки цього Звіту ІПВГ за 2023 р. суттєві підзвітні компанії надали інформацію щодо реалізації продукції їх власного видобування. З усіх суттєвих підзвітних компаній, усі 10 компаній, що належать до галузі видобування руд заліза надали згадану вище інформацію. Інформація про обсяги та виручка від реалізації товарної продукції галузі на українському та міжнародному ринках для вказаних компаній наведена у Таблиця 5.31.

Таблиця 5.31: Виручка від реалізації товарної продукції¹⁸⁶ власного видобутку суттєвими підзвітними компаніями галузі видобування руд заліза у 2023 році¹⁸⁷

Підприємство	Обсяги видобування незбагаченої руди, тис. т	Обсяги реалізації товарної продукції, тис. т	Виручка від реалізації товарної продукції на території України (без ПДВ), тис. грн	Виручка від експорту товарної продукції (без ПДВ), тис. грн
--------------	--	--	--	---

--	--	--	--	--

¹⁸⁵ Держстат, Обсяг реалізованої промислової продукції за видами діяльності, http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/pr/orp/orp_u/arh_orp_u.html

¹⁸⁶ Товарна продукція включає у себе руду залізну агломераційну, руду залізну доменну, руди заліза багаті, концентрат залізородний, залізородні окатки (офлюсовані та неофлюсовані), а також залізовмісні продукти повернення окомкування.

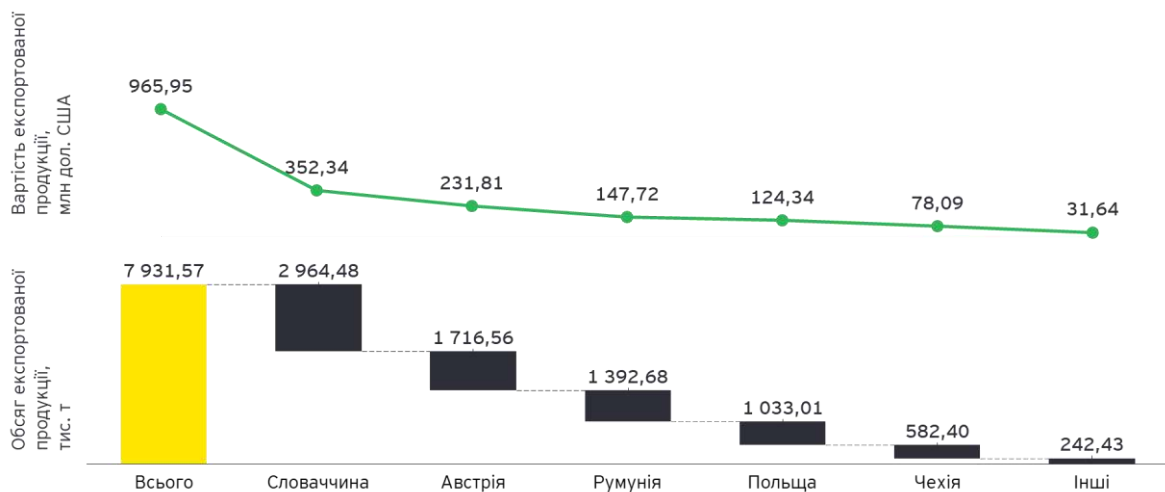
¹⁸⁷ Відповідно до інформації, наданої суттєвими підзвітними компаніями згідно із законом України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» від 18 вересня 2018 року №2545-VIII, <https://zakon.rada.gov.ua/laws>, і постановою КМУ від 23 вересня 2020 року №858 «Деякі питання забезпечення прозорості у видобувних галузях», <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

Підприємство	Обсяги видобування незбагаченої руди, тис. т	Обсяги реалізації товарної продукції, тис. т	Виручка від реалізації товарної продукції на території України (без ПДВ), тис. грн	Виручка від експорту товарної продукції (без ПДВ), тис. грн
--------------	--	--	--	---

--	--	--	--	--

5.3.4 Експорт та імпорт руд заліза та продуктів їх переробки

Експорт агломерованих залізних руд та концентратів у 2023 році склав 7 931,57 тис. т, загальною вартістю 965,95 млн дол. США (більш детально на **Малюнок 5.29**). Найбільше сировини було експортовано в Словаччину (37,38%), Австрію (21,64%) та Румунію (17,56%). У 2023 році імпорт агломерованих залізних руд та концентратів здійснювався лише до Словаччини обсягом 0,07 тис. т. та вартістю 0,01 млн дол США.

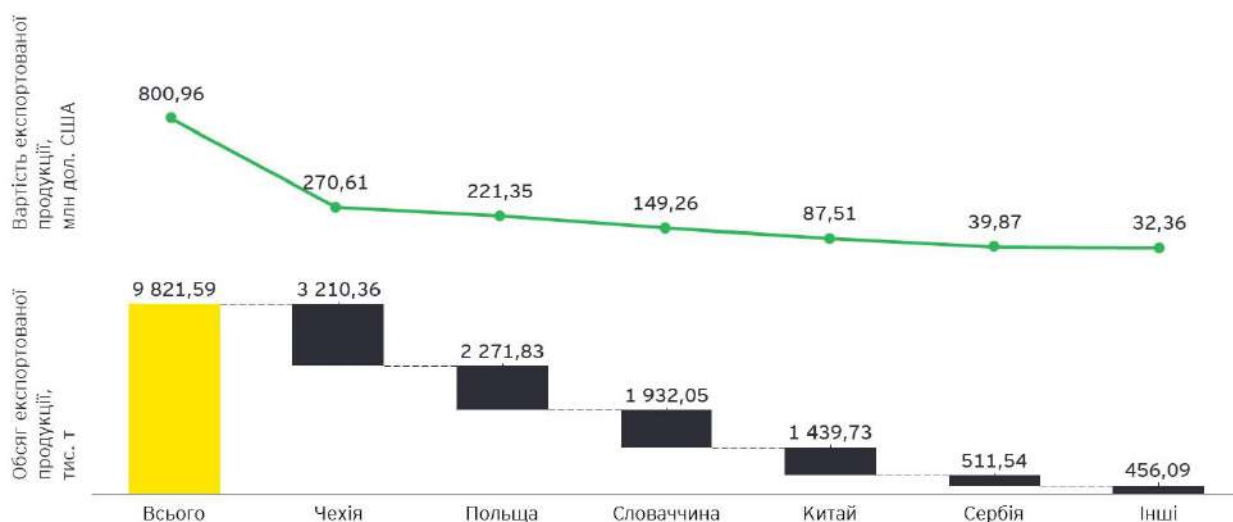

Малюнок 5.29: Обсяги експорту агломерованих залізних руд та концентратів за країнами в натуральних та грошових одиницях у 2023 р. ¹⁸⁸

Експорт неагломерованих залізних руд та концентратів у 2023 році склав 9 821,59 тис. т, загальною вартістю 800,96 млн дол. США (більш детально на **Малюнок 5.30**). Експорт

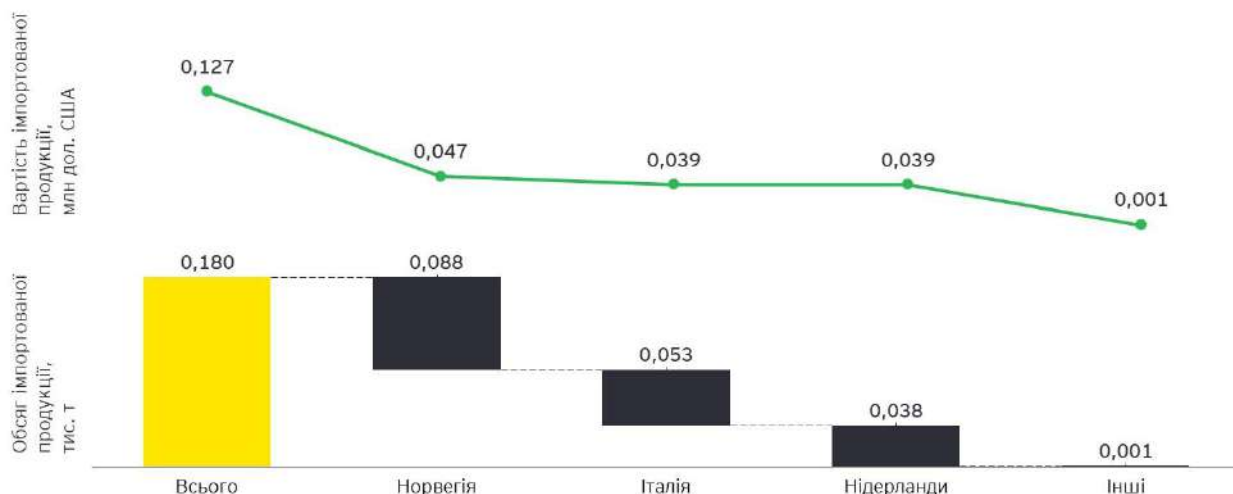
¹⁸⁸ Джерело: Державна служба статистики України, зовнішня торгівля окремими видами товарів за країнами світу у 2023 році, https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2021/roz_zet/roz_zet.doc

сировини здійснювався в 17 країн світу, серед яких найбільше було експортовано в Чехію (32,69%), Польщу (23,13%) та Словаччину (19,67%).

Малюнок 5.30: Обсяги експорту неагломерованих залізних руд та концентратів за країнами в натуральних та грошових одиницях у 2023 р. ¹⁸⁹

Обсяг імпорту неагломерованих залізних руд та концентратів у 2023 році склав 0,18 тис. т на загальну суму 0,13 млн дол. США. Найбільше сировини було імпортовано з Норвегії (48,78%) та Італії (29,32%).

Малюнок 5.31: Обсяги імпорту неагломерованих залізних руд та концентратів за країнами в натуральних та грошових одиницях у 2023 р. ¹⁹⁰

¹⁸⁹ Джерело: Державна служба статистики України, зовнішня торгівля окремими видами товарів за країнами світу у 2023 році, https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2021/roz_zet/roz_zet.doc

¹⁹⁰ Джерело: Державна служба статистики України, зовнішня торгівля окремими видами товарів за країнами світу у 2023 році, https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2021/roz_zet/roz_zet.doc

Висновки до розділу

[Redacted text block]

[Redacted text block]

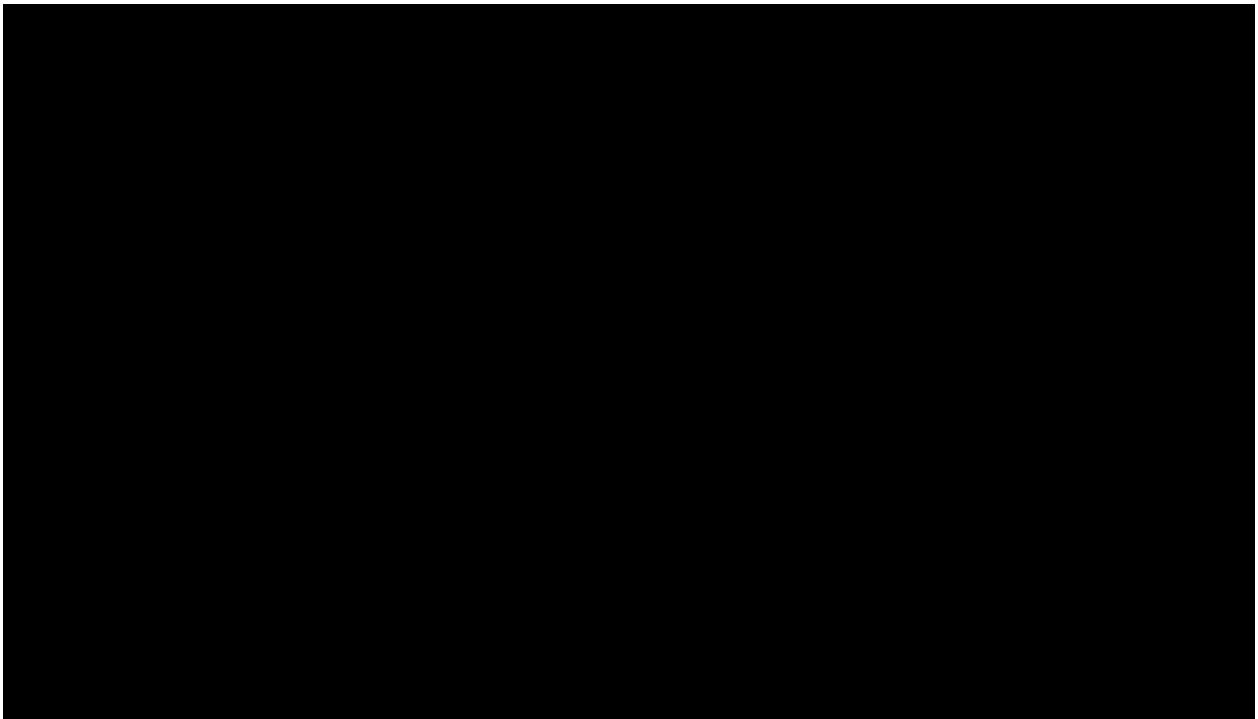
Експорт неагломерованих залізних руд та концентратів у 2023 році склав 9 821,59 тис. т, найбільші обсяги було експортовано в Чехію. Імпорт неагломерованих залізних руд та концентратів становив 0,18 тис. т. Експорт агломерованих залізних руд та концентратів у 2023 році склав 7 931,57 тис. т. У 2023 році імпорт агломерованих залізних руд та концентратів здійснювався лише до Словаччини обсягом 0,07 тис. т.

5.4 Видобування руд титану

5.4.1 Запаси руд титану

Україна володіє значними запасами титанових руд, що представлені 78 родовищами різного рівня дослідженості, які зосереджені в межах Українського кристалічного щита, Дніпровсько-Донецької западини та південно-західного схилу Воронезького кристалічного масиву¹⁹¹. Україна має потужний титановмісний район, основою якого є ільменіт та комплексні рутил-циркон-ільменітові розсипи кайнозою¹⁹². Мінерально-сировинна база титанових руд нараховує 28 розвіданих родовищ, переважна більшість яких є корінними¹⁹³, та понад 30 рудопроявів¹⁹⁴. Більш детальна інформація щодо розташування покладів титанових руд та промислових потужностей з їх переробки відображена на **Малюнок 5.32**.

До 95% титанової сировини спрямовується на виробництво титанового пігменту, що використовується для отримання титанових білил у виготовленні паперу, пластику, кераміки та іншої продукції¹⁹⁵. Іншу частину концентрату (5%) використовується для виробництва металічного титану. Металевий титан переважно використовують в авіаційній, оборонній, медичній галузі промисловості, металургії та суднобудуванні.

Малюнок 5.32: Карта розташування об'єктів та підприємств з видобування титанових руд за областями України¹⁹⁶

¹⁹¹ Закон України «Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року» від 21.04.2011 №3268-VI, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3268-17#n176>

¹⁹² Електронна версія «Великої української енциклопедії», що створена Державною науковою установою «Енциклопедичне видавництво», <https://vue.gov.ua>

¹⁹³ Корінні родовища – первинні скупчення мінеральної речовини в надрах, що не зазнали перетворення і руйнування поблизу земної поверхні. В Україні близько 20% розвіданих родовищ зосереджені в розсипних геолого-промислових типах родовищ.

¹⁹⁴ Стратегічні корисні копалини дороговказ розвитку для України <https://www.geo.gov.ua/wp-content/uploads/presentations>

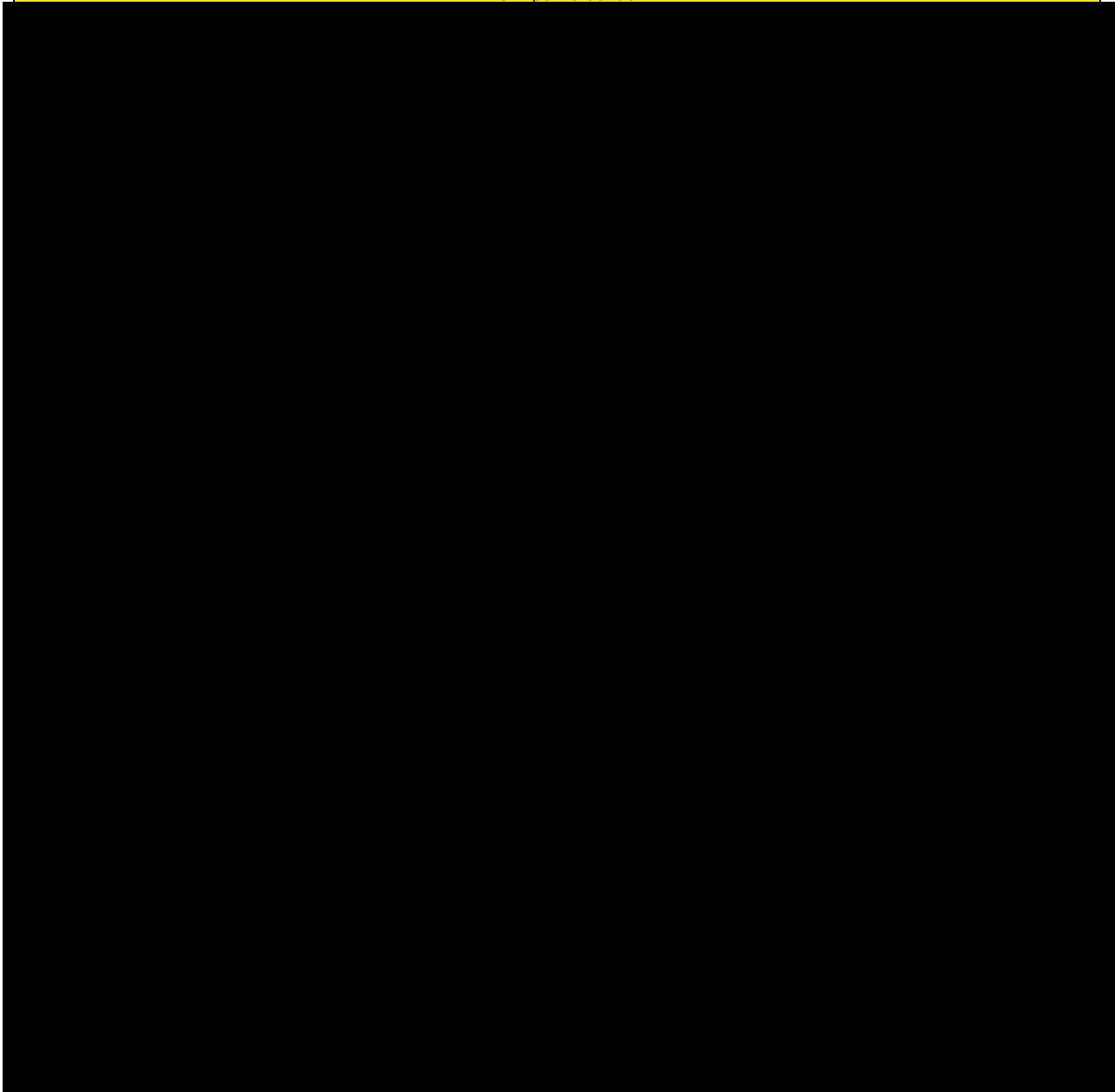
¹⁹⁵ Стратегія титанової галузі до 2030 року, <https://uifuture.org/reports/strategiya-tytanovoyi-galuzi-ukrayiny-2030/>

¹⁹⁶ Інвестиційний атлас надрокористувача, <https://www.geo.gov.ua/investicijni-atlas-nadrokoristuvacha.pdf>

Згідно з Інвестиційним атласом надрокористувача, Житомирська область має значний потенціал в нарощуванні сировинної бази для виробництва титану, оскільки на її території розташовано 24 об'єкти титанових руд¹⁹⁷, з них 8 підготовлені до аукціонів, а 5 є об'єктами підготовленими до УРП. Детальна інформація щодо об'єктів руд титану наведена в Таблиця 5.32.

Таблиця 5.32 Об'єкти руд титану за областями, видом користування надрами, статусом та власником ділянки¹⁹⁸

Назва ділянки	Вид користування надрами	Статус об'єкта	Власник ділянки (назва компанії)
Житомирська область			

¹⁹⁷ Інвестиційний атлас надрокористувача, <https://www.geo.gov.ua/investicijni-atlas-nadrokoristuvacha.pdf>

¹⁹⁸ Згідно з даними Інвестиційного атласу надрокористувача та відповідей Держгеонадр на запити Незалежного адміністратора

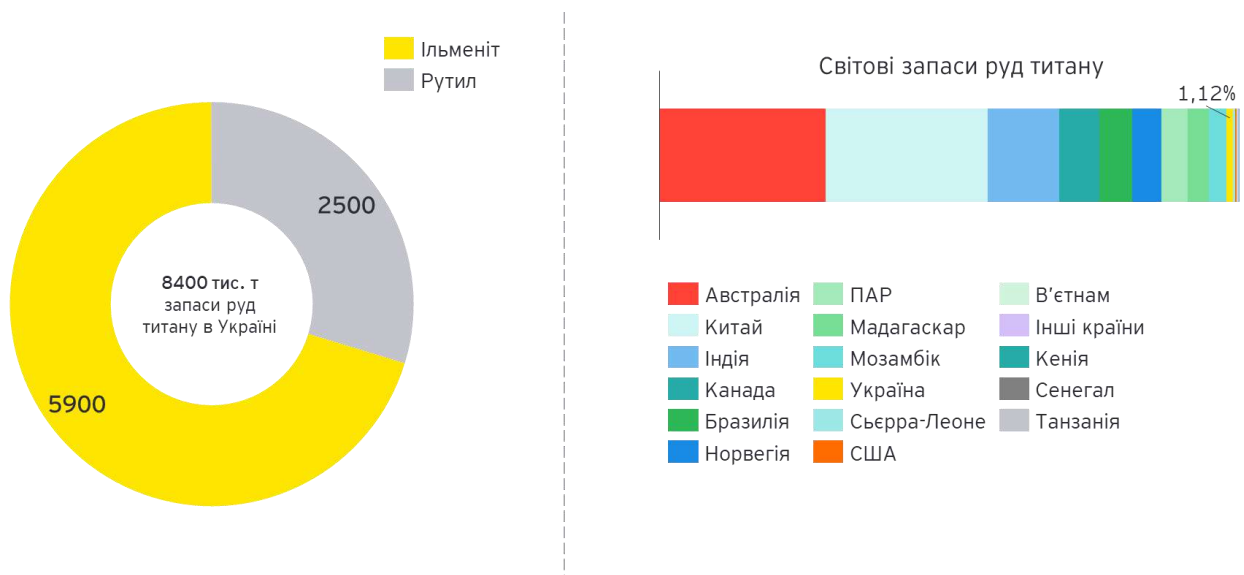
¹⁹⁹ Постанова КМУ від 14 лютого 2023 р. №132 «Про затвердження переліку ділянок надр (родовищ корисних копалин), які мають стратегічне значення для сталого розвитку економіки та обороноздатності держави, що надаватимуться у користування шляхом проведення конкурсів на укладення угод про розподіл продукції», <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-pereliku-dilianok-nadr-rodovyshch-korysnykh-kopalyn-iaki-maiut-stratehichne-t140223>

Назва ділянки	Вид користування надрами	Статус об'єкта	Власник ділянки (назва компанії)
[Redacted content]			

²⁰⁰ Північно-Західна ділянка (залишкові запаси) Малишевського розсипного родовища руд титану та цирконію, що розташована на межі Кіровоградської та Дніпропетровської областей, була врахована до Дніпропетровської області через переважне зосередження ділянок на цій території.

Дані про загальні балансові запаси руд титану не публікуються у вільному доступі, оскільки вони входять до переліку відомостей, що становлять державну таємницю²⁰⁴. Тому, аналіз запасів титанових руд було здійснено на основі достовірних даних дослідження Державної геологічної служби США²⁰⁵. Упродовж 2022-2023 рр. змін у балансових запасах титанових руд в Україні не відбулося, їхній обсяг становить 8 400 тис. т (1,12% світових запасів).

Малюнок 5.33: Запаси руд титану в Україні станом на 01.01.2024 р., тис. т²⁰⁶

²⁰¹ Group DF, <https://groupdf.com/uk/nash-biznes-2/titanovyyi-biznes/>

²⁰² Державний інформаційно-аналітичний центр моніторингу зовнішніх товарних ринків, <https://dzi.gov.ua/press-centre/news>

²⁰³ Відповідно до інформації, наданої суттєвими підзвітними компаніями згідно із законом України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» від 18 вересня 2018 року №2545-VIII і постановою КМУ від 23 вересня 2020 року №858 «Деякі питання забезпечення прозорості у видобувних галузях»

²⁰⁴ Згідно з наказом Центрального управління Служби безпеки України «Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю» від 23 грудня 2020 року №383, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show>

²⁰⁵ Геологічна служба США, 2024 рік, Mineral Commodity Summaries 2024 (usgs.gov), <https://pubs.usgs.gov/periodicals/mcs2024/mcs2024.pdf>

²⁰⁶ Геологічна служба США, 2024 рік, Mineral Commodity Summaries 2024 (usgs.gov), <https://pubs.usgs.gov/periodicals/mcs2024/mcs2024.pdf>

5.4.2 Суттєві розвідувальні роботи

У зв'язку з впровадженням воєнного стану на території України, видатки за бюджетною програмою 2704020 «Розвиток мінерально-сировинної бази», що передбачала фінансування геологічного вивчення надр, а також проведення пошукових і розвідувальних робіт (у т.ч. на неметалічні корисні копалини) Законом «Про Державний бюджет України на 2023 рік»²⁰⁷ не закладені. З огляду на відсутність фінансування, геологорозвідувальні роботи у 2023 р. не проводилися. За інформацією Держгеонадр, у 2023 році геологорозвідувальні роботи за власні кошти були проведені лише [REDACTED]

5.4.3 Обсяги та вартість продукції галузі видобування руд титану

5.4.3.1 Обсяги видобування руд титану

З розвитком екологічно чистого виробництва зростає необхідність в критично важливих матеріалах. Регламентом ЄС щодо постачання критичної сировини, мінерали титанової групи віднесено до переліку стратегічних сировинних матеріалів, що широко застосовуються в аерокосмічній, оборонній, машинобудівній та інших галузях²⁰⁸. Згідно з Національною економічною стратегією на період до 2030 р., в Україні розташовано 5% покладів усіх індустріальних мінералів світу²⁰⁹. Тому фокусування на розробленні та видобуванні пріоритетних корисних копалин, в тому числі титану, створить значний експортний потенціал та посилить позиції України на міжнародній арені.

Станом на 01.01.2024 р. Україна посідає п'ятнадцяте місце у світовому рейтингу видобування титанових руд згідно з оціночними даними Геологічної служби США. Загальний обсяг видобування титанового концентрату становить 110 тис. т, що становить 1,20% світового видобутку

Малюнок 5.34: Оціночні обсяги видобування концентратів титану у 2023 р., тис. т²¹⁰

²⁰⁷ Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» №2710-IX від 22.10.2023, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>

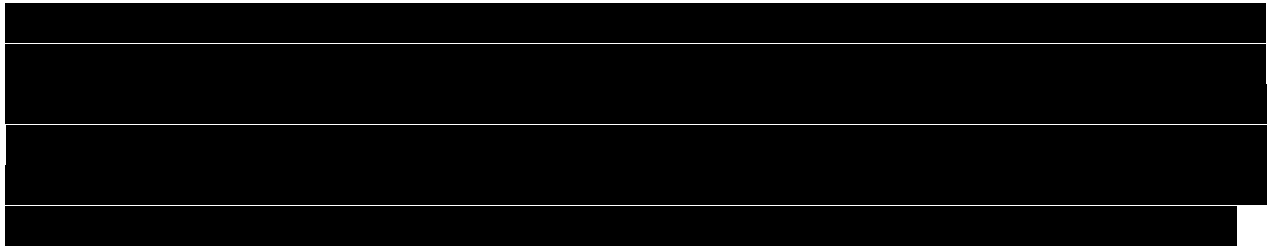
²⁰⁸ European Critical Raw Materials Act, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content>

²⁰⁹ Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179>

²¹⁰ Дані про виробництво концентрату титанового за 2023 є оціночними згідно з дослідженням Геологічної служби США, 2023 рік, Mineral Commodity Summaries 2023 (usgs.gov), <https://pubs.usgs.gov>.

Малюнок 5.35: Оціночні обсяги та динаміка видобування титанового концентрату в Україні за період 2022-2023 рр.

5.4.3.2 Вартість продукції галузі видобування руд титану

Таблиця 5.33: Виручка від реалізації товарної продукції власного видобутку підприємств галузі видобування руд титану у 2023 році²¹²

Підприємство	Обсяги видобування незабагаченої руди	Обсяги реалізації товарної продукції, тис. т	Виручка від реалізації товарної продукції на території України (без ПДВ), млн грн	Виручка від експорту товарної продукції, (без ПДВ), млн грн
--------------	---------------------------------------	--	---	---

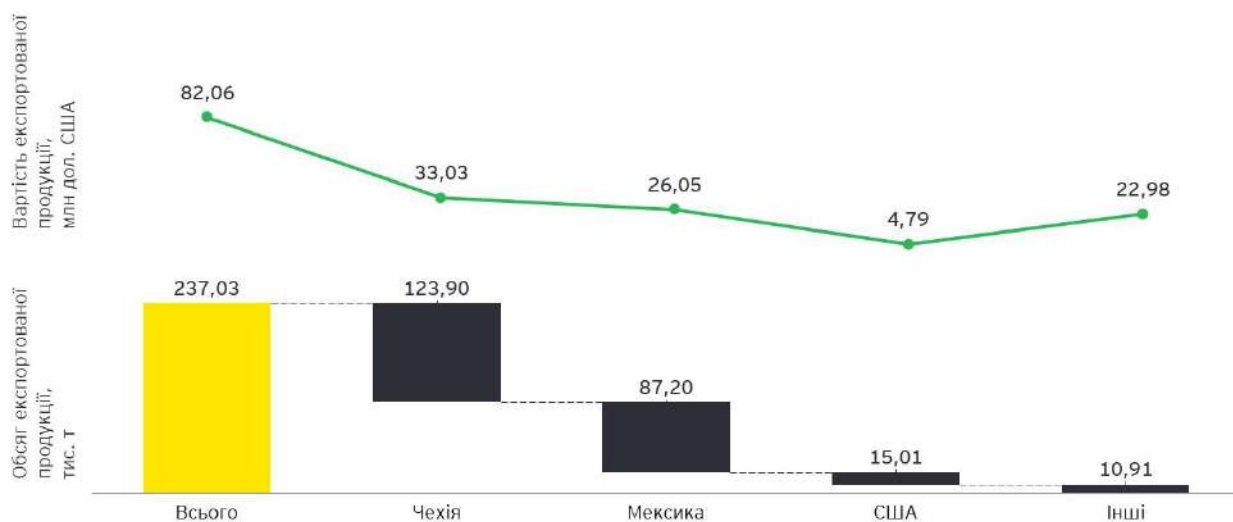
²¹¹ Дослідження Геологічної служби США, 2024 рік, Mineral Commodity Summaries 2024 (usgs.gov), <https://pubs.usgs.gov>.

²¹² Відповідно до інформації, наданої підзвітними компаніями згідно із законом України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» від 18 вересня 2018 року №2545-VIII і постановою КМУ від 23 вересня 2020 року №858 «Деякі питання забезпечення прозорості у видобувних галузях»

5.4.4 Експорт та імпорт руд титану

Експорт руд та концентратів титану у 2023 році склав 237,03 тис. т на загальну суму 82,06 млн дол. США. Всього експорт здійснювався у 27 країн, найбільше всього сировини було направлено в Чехію (52,27% загального обсягу експорту).

Імпорт руд та концентрат титану у 2023 р. склав 0,001 тис. т на загальну суму 0,002 млн дол. США. Сировина була імпортована лише з Нідерландів.

Малюнок 5.36: Обсяги експорту руд та концентратів титану за країнами в натуральних та грошових одиницях у 2023 р.²¹³

Висновки до розділу

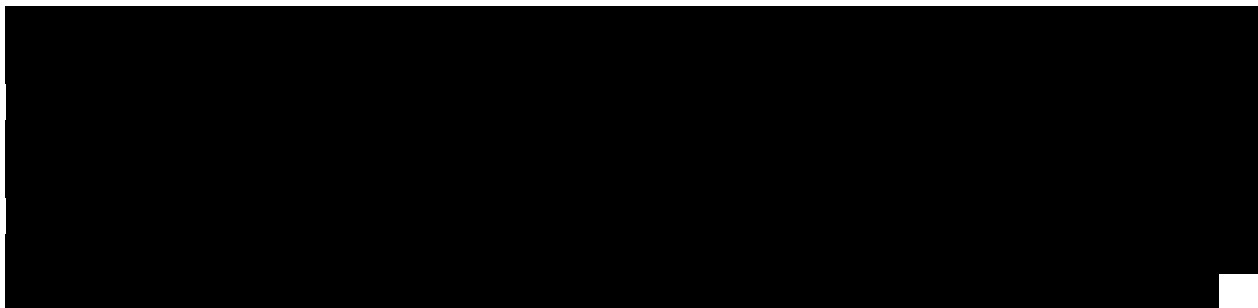
Титанову руду визначено стратегічною мінеральною сировиною, що має значний потенціал для розвитку високотехнологічних галузей промисловості як для України, так і ЄС. Державна служба геології та надр України не розкриває інформацію щодо балансових запасів титанових руд, що становлять державну таємницю.

Експорт руд та концентратів титану становив 237,03 тис. т на загальну суму 82,06 млн дол. США. Імпорт руд та концентрат титану здійснювався лише з Нідерландів і склав 0,001 тис. т.

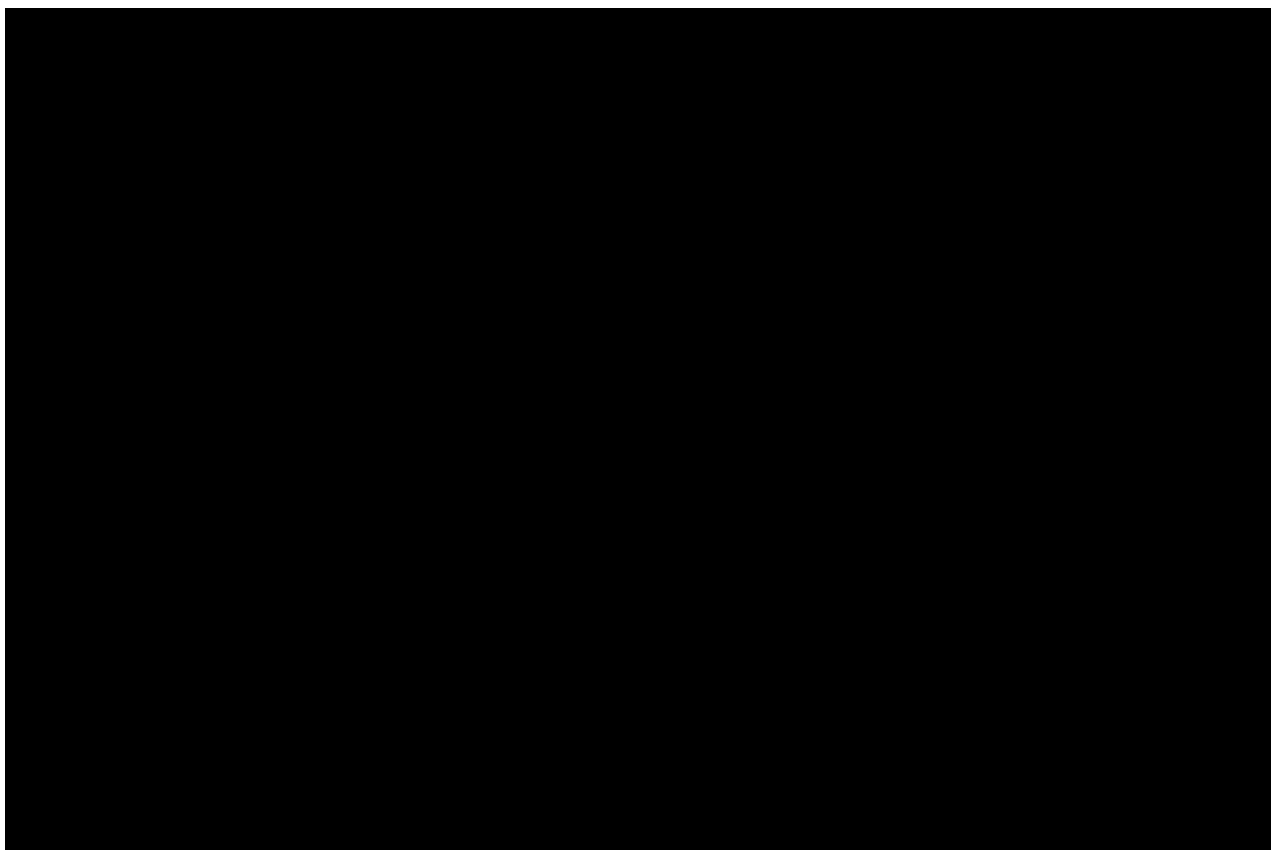
²¹³ Джерело: Державна служба статистики України, зовнішня торгівля окремими видами товарів за країнами світу у 2023 році, https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2021/roz_zet/roz_zet.doc

5.5 Видобування руд марганцю

5.5.1 Запаси руд марганцю

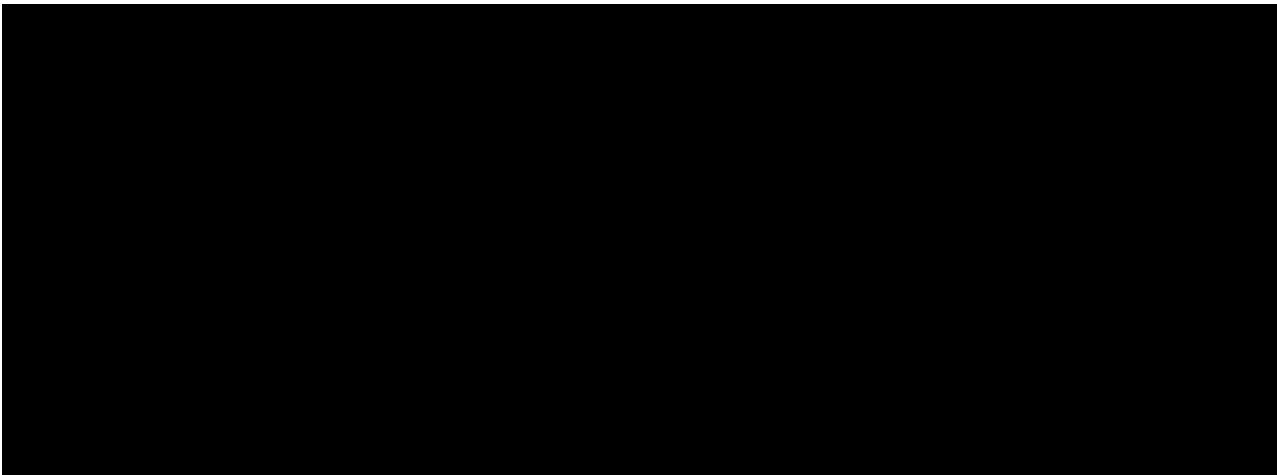
З огляду на мінеральний склад розрізняють три промислових типи руд марганцю: карбонатні, оксидні, оксидно-карбонатні та змішані.

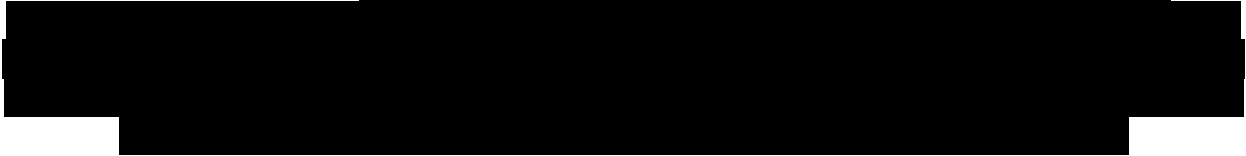
Малюнок 5.37: Географічне розташування районів залягання руд марганцю

²¹⁴ Геологічна служба США, 2024 рік, Mineral Commodity Summaries 2024 (usgs.gov), <https://pubs.usgs.gov/periodicals/mcs2024/mcs2024.pdf>

Малюнок 5.38: Обсяги та динаміка зміни балансових запасів руд марганцю за областями України станом на 01.01.2023

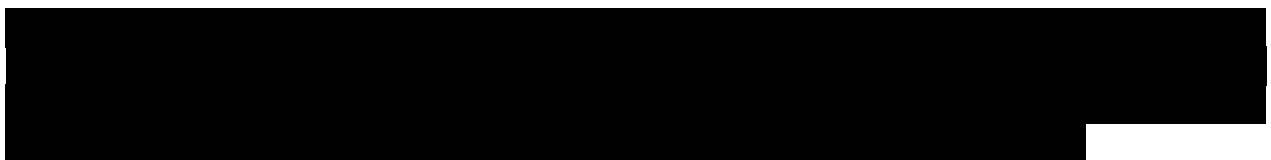

5.5.2 Суттєві розвідувальні роботи

У зв'язку з впровадженням воєнного стану на території України, видатки за бюджетною програмою 2704020 «Розвиток мінерально-сировинної бази», що передбачала фінансування геологічного вивчення надр, а також проведення пошукових і розвідувальних робіт (у т.ч. на неметалічні корисні копалини) Законом «Про Державний бюджет України на 2023 рік»²¹⁶ не закладені. З огляду на відсутність фінансування, геологорозвідувальні роботи у 2023 р. не проводилися. Інформація, щодо загальних витрат на проведення геологорозвідувальних робіт у 2023 році за рахунок приватних коштів видобувних компаній відсутня.

5.5.3 Обсяги та вартість продукції галузі видобування руд марганцю

5.5.3.1 Обсяги видобування руд марганцю

²¹⁵ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

²¹⁶ Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» №2710-ІХ від 22.10.2023, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>

Малюнок 5.39: Обсяги та динаміка зміни видобування руд марганцю в Україні у 2022-2023 рр.²¹⁷

5.5.3.2 Вартість продукції галузі видобування руд марганцю

Деагреговані дані про вартість продукції галузі видобування руд марганцю відсутні в публічних джерелах інформації. За даними Держстату, галузь видобування руд металів (види економічної діяльності з кодом В07 «Добування металевих руд»), до якої входить галузь видобування руд марганцю, упродовж 2023 р. реалізувала продукції загальною вартістю 91 522,90 млн грн²¹⁸ (без ПДВ та акцизу).

Як альтернативне джерело інформації використано дані, що були надані суттєвими компаніями через онлайн-платформу ІПВГ у рамках підготовки цього Звіту ІПВГ за 2023 р. У таблиці нижче наведено обсяги видобутої та реалізованої продукції галузі видобування марганцевих руд та збагачених продуктів з неї, а також дані про сумарну виручку (без урахування ПДВ), що отримали підзвітні компанії від реалізації цієї продукції у 2023 р.

Таблиця 5.34: Виручка від реалізації товарної продукції власного видобутку підзвітними компаніями галузі видобування руд марганцю у 2023 році²¹⁹

Підприємство	Обсяги видобування незбагаченої руди, тис. т	Обсяги реалізації товарної продукції, тис. т	Виручка від реалізації товарної продукції на території України (без ПДВ), млн грн	Виручка від експорту товарної продукції (без ПДВ), млн грн
[Redacted data]				

²¹⁷ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

²¹⁸ Держстат, Обсяг реалізованої промислової продукції за видами діяльності, http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/pr/orp/orp_u/arh_orp_u.html

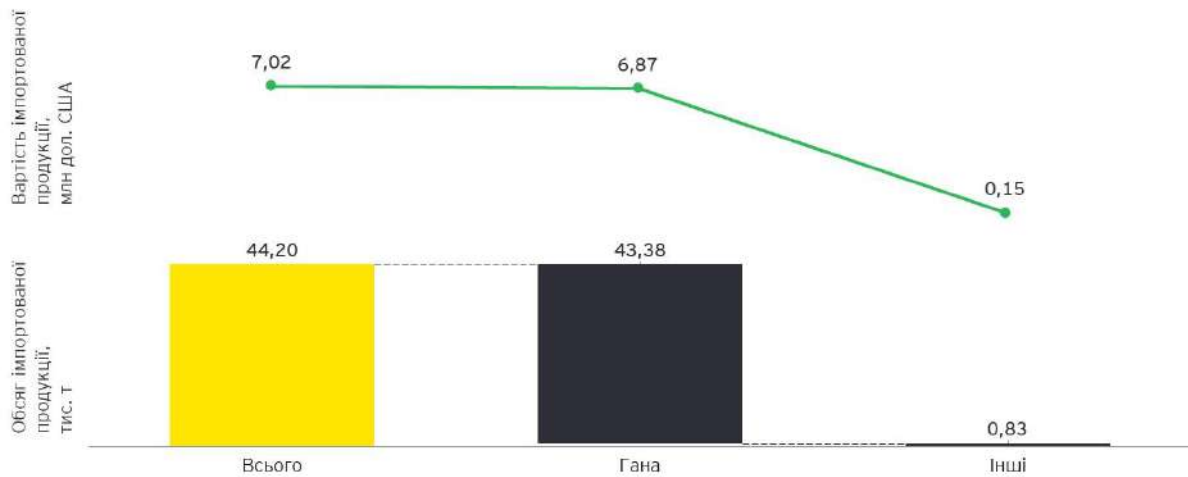
²¹⁹ Відповідно до інформації, наданої суттєвими підзвітними компаніями згідно із законом України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» від 18 вересня 2018 року №2545-VIII і постановою КМУ від 23 вересня 2020 року №858

Підприємство	Обсяги видобування незбагаченої руди, тис. т	Обсяги реалізації товарної продукції, тис. т	Виручка від реалізації товарної продукції на території України (без ПДВ), млн грн	Виручка від експорту товарної продукції (без ПДВ), млн грн
--------------	--	--	---	--

5.5.4 Експорт та імпорт руд марганцю

Упродовж 2023 р. Україна не постачала марганцеву руду і концентрат на експорт.

Обсяг імпорту руд марганцю у 2023 р. становив 44,20 тис. т вартістю 7,02 млн дол. США. Більшу частину обсягу імпорту руд марганцю, а саме 98,13%, було імпортовано з Гани.

Малюнок 5.40: Обсяги імпорту марганцевої руди і концентрату за країнами в натуральних та грошових одиницях у 2023 р.²²⁰

Висновки до розділу

Експорт руд марганцю та концентратів у 2023 р. не здійснювався. Імпорт руд марганцю у 2023 р. становив 44,20 тис. т загальною вартістю 7,02 млн дол. США.

²²⁰ Джерело: Державна служба статистики України, зовнішня торгівля окремими видами товарів за країнами світу у 2023 році, https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2021/roz_zet/roz_zet.doc

5.6 Видобування глин вогнетривких

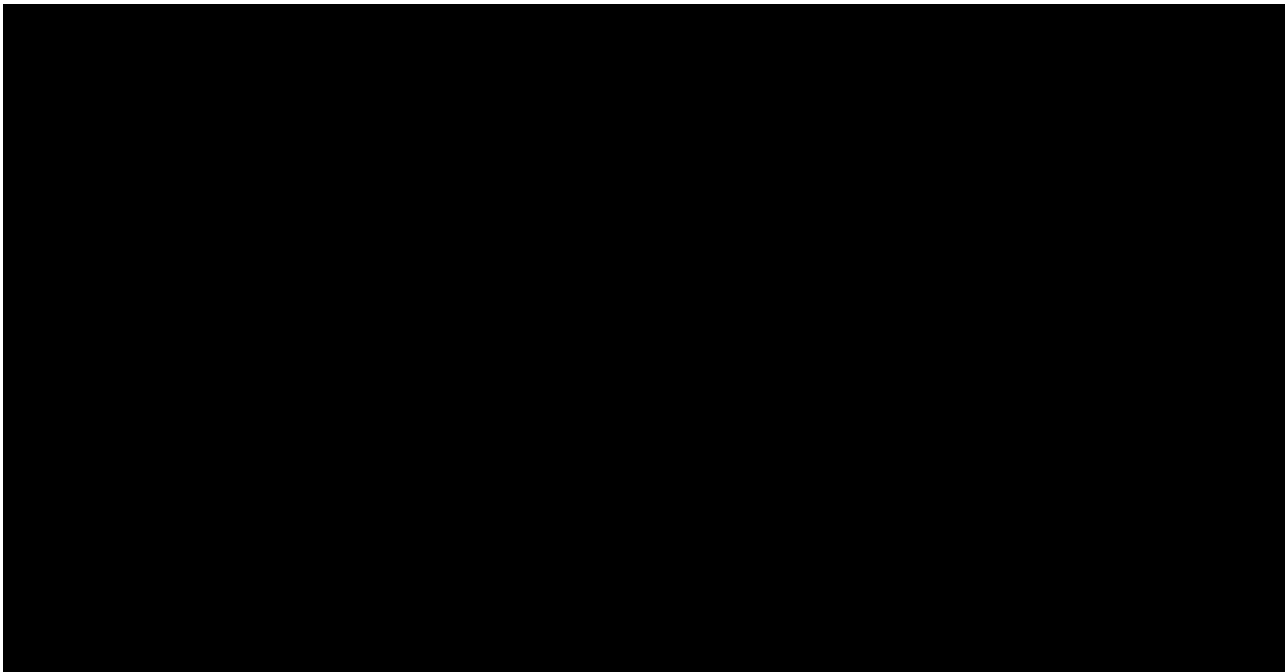
5.6.1 Запаси глин вогнетривких

Висока пластичність і дисперсність глин для вогнетривів зумовлюють їх застосування у галузях тонкої кераміки та електрокераміки, створення синтетичного каучуку, в скляній, порцеляново-фаянсовій промисловості, а також для виготовлення спеціальних вогнетривких капсул²²¹.

Малюнок 5.41: Схематичне зображення розташування родовищ глин вогнетривких на території України

²²¹ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік.

²²² Під час аналізу даних ДНВП «Геоінформ України» щодо обсягів балансових запасів глин вогнетривких, було відзначено що у Держбалансі корисних копалин за 2023 р. відсутні будь-які записи про наявність балансових глин вогнетривких на родовищі Видне (Донецька обл.) у власності ПАТ «Керампром». У зв'язку з цим, Незалежним адміністратором було зроблено припущення щодо обсягів балансових запасів (А+В+С1) глин вогнетривких на родовищі Видне (Донецька обл.), які не зазнали зміни порівняно із 2022 р. через відсутність даних про обсяги видобування, та становили 975,90 тис. т.

Малюнок 5.42: Структура балансових запасів глин вогнетривких за областями України станом на 01.01.2023 та 01.01.2024

5.6.2 Суттєві розвідувальні роботи

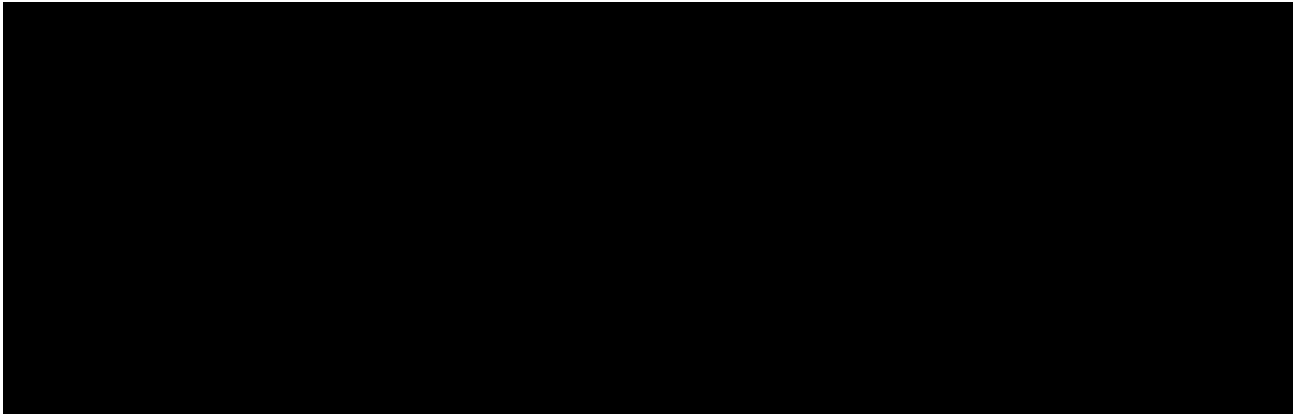
У зв'язку з впровадженням воєнного стану на території України, видатки за бюджетною програмою 2704020 «Розвиток мінерально-сировинної бази», що передбачала фінансування геологічного вивчення надр, а також проведення пошукових і розвідувальних робіт (у т.ч. на неметалічні корисні копалини) Законом «Про Державний бюджет України на 2023 рік»²²³ не закладені. З огляду на відсутність фінансування, геологорозвідувальні роботи у 2023 р. не проводилися. Інформація, щодо загальних витрат на проведення геологорозвідувальних робіт у 2023 році за рахунок приватних коштів видобувних компаній відсутня.

5.6.3 Обсяги та вартість продукції галузі видобування глини вогнетривких

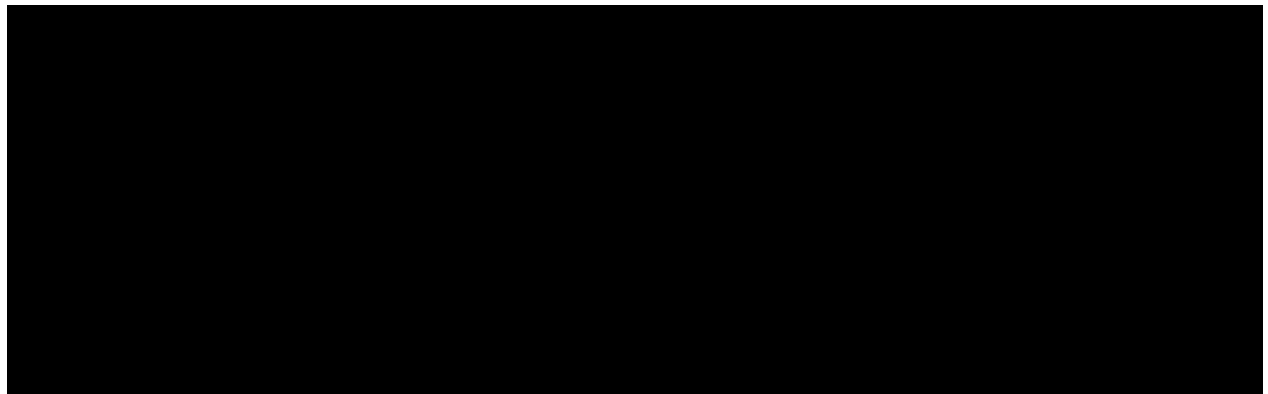
5.6.3.1 Обсяги видобування глини вогнетривких

²²³ Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» №2710-ІХ від 22.10.2023, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>

Малюнок 5.43: Динаміка обсягів видобування глин вогнетривких в Україні у 2011-2023 рр.²²⁴

Малюнок 5.44: Обсяги видобування глин вогнетривких в Україні за областями у 2023 році²²⁵

5.6.3.2 Вартість продукції галузі видобування глин вогнетривких

Відповідно до даних Держстату, упродовж 2023 р. за категорією видів економічної діяльності «Добування каменю, піску та глини» (код КВЕД-2010 – В08.1), до якої входить галузь видобування глин вогнетривких, було реалізовано продукцію загальною вартістю 14 440,3 млн грн²²⁶. Дезагреговані дані щодо реалізації продукції видобутку глин вогнетривких у публічному доступі відсутні.

²²⁴ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

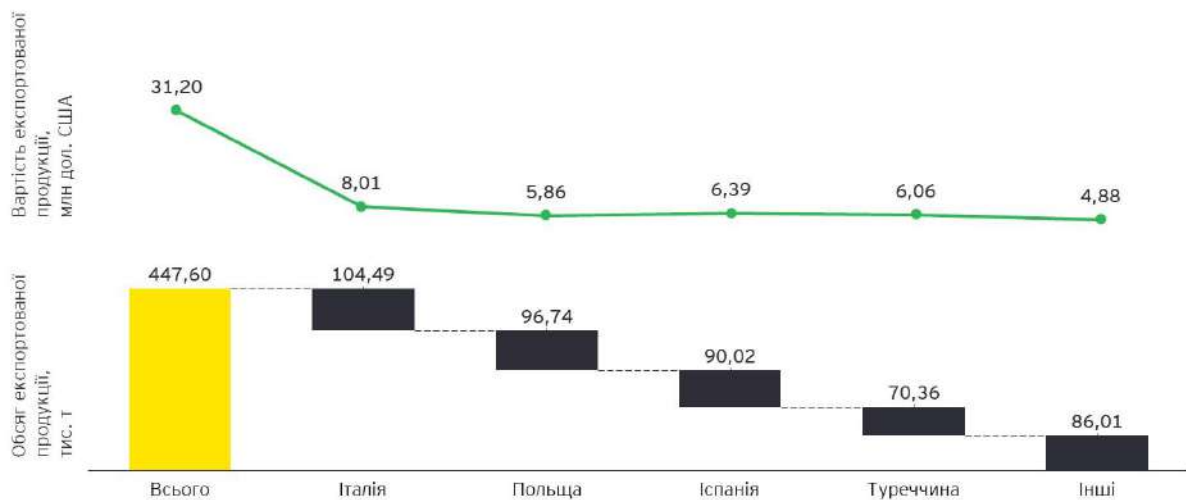
²²⁵ За даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

²²⁶ Держстат, Обсяг реалізованої промислової продукції за видами діяльності у 2023 році (без ПДВ та акцизу), https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/pr/orp/orp_u/arh_orp_u.html

5.6.4 Експорт та імпорт глини вогнетривких

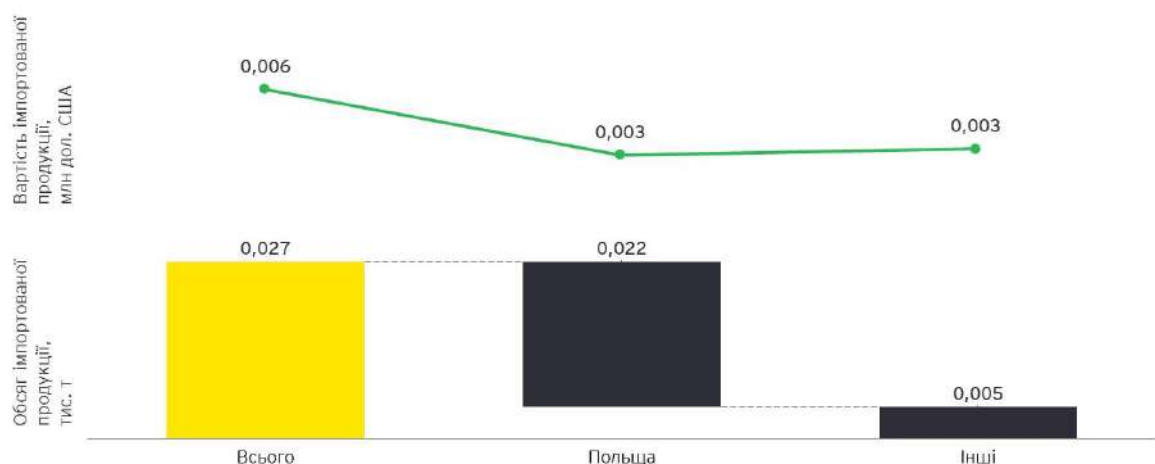
Облік даних про експорт та імпорт в Україні ведеться за допомогою Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД). Глини вогнетривкі обліковуються за кодом УКТ ЗЕД 2508300000.

Обсяг експорту глини вогнетривких у 2023 р. становив 447,60 тис. т, а його вартість – 31,20 млн дол. США. Загалом експорт здійснювався у 15 країн. В Італію та Польщу було експортовано найбільший обсяг сировини, а саме – 23,34% та 21,61% відповідно.

Малюнок 5.45: Обсяги експорту глини вогнетривкої за країнами в натуральних та грошових одиницях у 2023 р.²²⁷

Обсяг імпорту глини вогнетривких у 2023 р. склав 0,03 тис. т, на загальну суму 0,006 млн дол. США. Всього імпорт здійснювався з 4 країн. Найбільше сировини було імпортовано з Польщі (82,06% загального обсягу імпорту).

Малюнок 5.46: Обсяги імпорту глини вогнетривкої за країнами в натуральних та грошових одиницях у 2023 р.²²⁸

²²⁷ Джерело: Державна служба статистики України, зовнішня торгівля окремими видами товарів за країнами світу у 2023 році, https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2021/roz_zet/roz_zet.doc

²²⁸ Джерело: Державна служба статистики України, зовнішня торгівля окремими видами товарів за країнами світу у 2023 році, https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2021/roz_zet/roz_zet.doc

Висновки до розділу

[Redacted text block]

[Redacted text block]

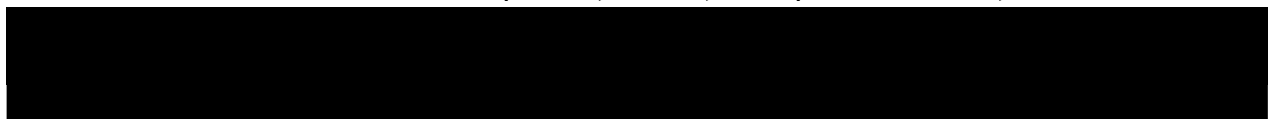
Експорт глин вогнетривких у 2023 р. склав 447,60 тис. т загальною вартістю 31,20 млн дол. США. Імпорт глин вогнетривких склав 0,03 тис. т вартістю 0,006 млн дол. США.

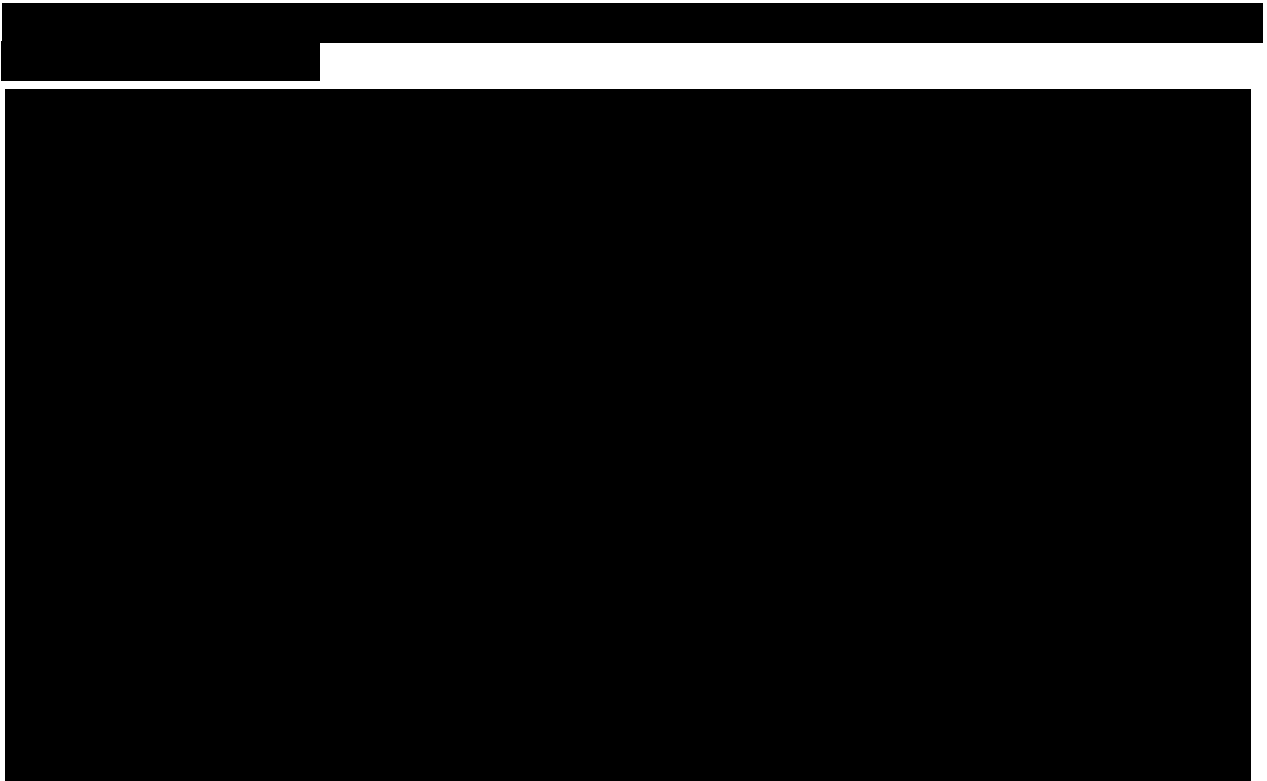
5.7 Видобування глин тугоплавких

5.7.1 Запаси глин тугоплавких

Малюнок 5.47: Розташування родовищ глин тугоплавких в Україні

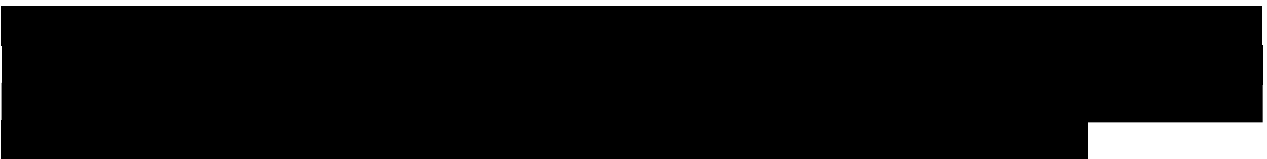
Малюнок 5.48: Структура балансових запасів глин тугоплавких за областями України, млн т²³⁰

5.7.2 Суттєві розвідувальні роботи

У зв'язку з впровадженням воєнного стану на території України, видатки за бюджетною програмою 2704020 «Розвиток мінерально-сировинної бази», що передбачала фінансування геологічного вивчення надр, а також проведення пошукових і розвідувальних робіт (у т.ч. на неметалічні корисні копалини) Законом «Про Державний бюджет України на 2023 рік»²³¹ не закладені. З огляду на відсутність фінансування, геологорозвідувальні роботи державними геологічними службами у 2023 році не проводилися. Інформація, щодо загальних витрат на проведення геологорозвідувальних робіт у 2023 році за рахунок приватних коштів видобувних компаній відсутня.

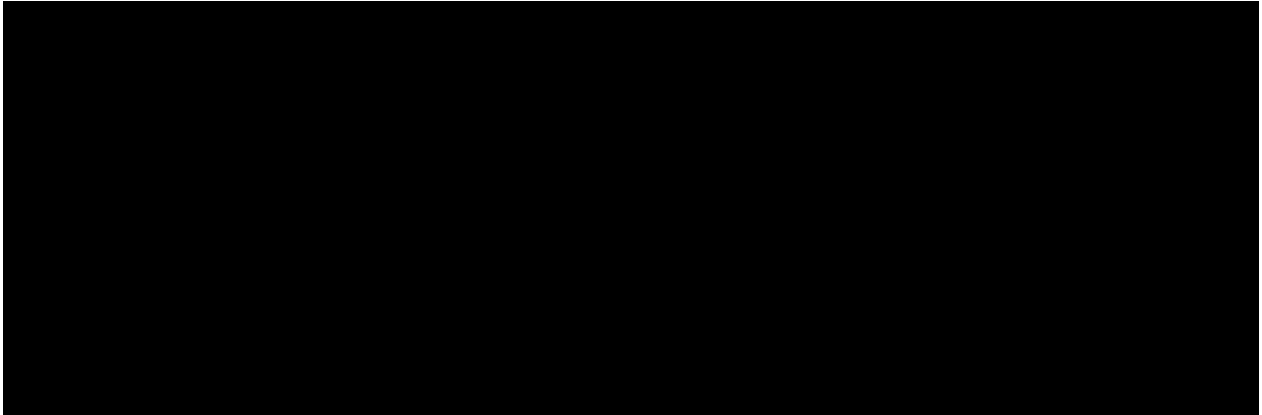
5.7.3 Обсяги та вартість продукції галузі видобування глини тугоплавких

5.7.3.1 Обсяги видобування глини тугоплавких

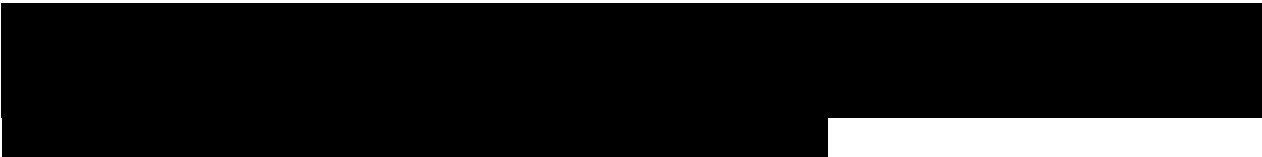

²³⁰ Згідно з даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

²³¹ Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» №2710-ІХ від 22.10.2023, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>

Малюнок 5.49: Динаміка обсягів видобування глин тугоплавких в Україні за період 2010-2023 рр.²³²

Малюнок 5.50: Обсяги та динаміка змін видобування глин тугоплавких за період 2022-2023 рр.²³³

5.7.3.2 Вартість продукції галузі видобування глин тугоплавких

Галузь видобування глин тугоплавких підпадає під вид економічної діяльності Секції В, розділ 8 «Добування каменю, піску та глини» (код КВЕД В08.1). Згідно з агрегованими даними Державної служби статистики України, загальна вартість реалізованої продукції за цим розділом становить 14 440,30 млн грн²³⁴.

²³² Згідно з даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

²³³ Згідно з даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

²³⁴ Офіційний сайт Державної служби статистики України, Обсяг реалізованої промислової продукції за видами діяльності у 2023 році (без ПДВ та акцизу), ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/pr/orp/orp_u/arh_orp_u.html

5.7.4 Експорт та імпорт глин тугоплавких

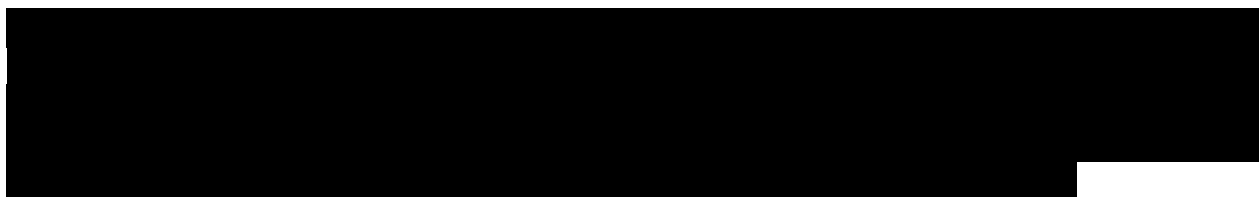
Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД) не передбачає ідентифікацію категорії товарів у галузі видобування глин тугоплавких. Тому аналіз обсягів експорту та імпорту глин тугоплавких у 2023 році не проводився.

Висновки до розділу

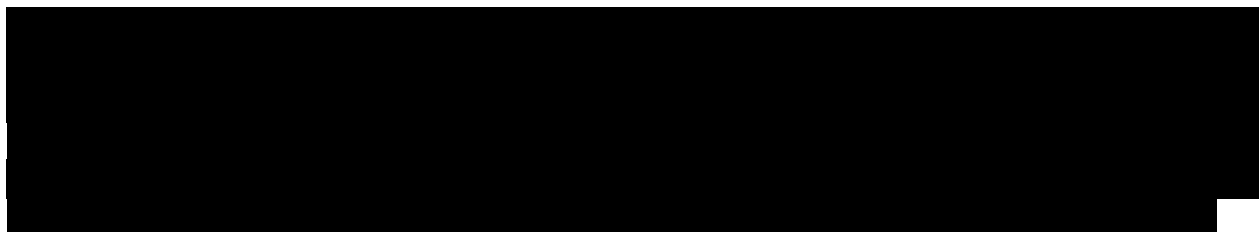

5.8 Видобування піску кварцового

5.8.1 Запаси піску кварцового

Малюнок 5.51: Обсяги балансових запасів сировини скляної, 2017-2023 рр. ²³⁷

²³⁵ Згідно з даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

²³⁶

²³⁷ Згідно з даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

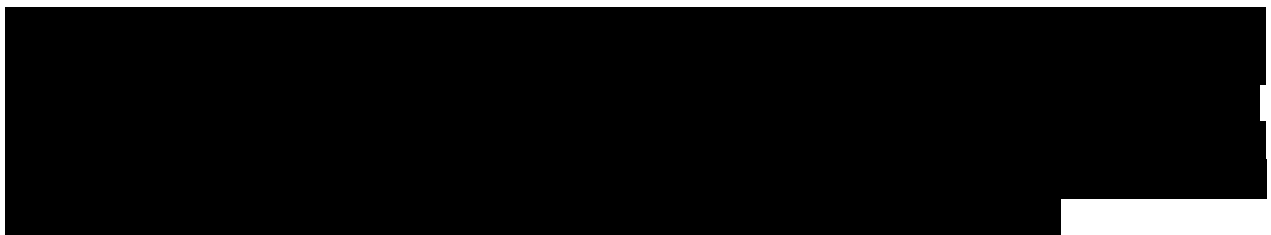
Малюнок 5.52: Обсяги балансових запасів сировини скляної за областями України станом на 01.01.2024 року²³⁸

5.8.2 Суттєві розвідувальні роботи

У зв'язку з впровадженням воєнного стану на території України, видатки за бюджетною програмою 2704020 «Розвиток мінерально-сировинної бази», що передбачала фінансування геологічного вивчення надр, а також проведення пошукових і розвідувальних робіт (у т.ч. на неметалічні корисні копалини) Законом «Про Державний бюджет України на 2023 рік»²³⁹ не закладені. З огляду на відсутність фінансування, геологорозвідувальні роботи державними геологічними службами у 2023 році не проводились. За інформацією Держгеонадр, у 2023 році геолого-розвідувальні роботи за власні кошти були проведені лише [REDACTED] Інформація, щодо загальних витрат на проведення геологорозвідувальних робіт у 2023 році за рахунок приватних коштів видобувних компаній відсутня.

5.8.3 Обсяги та вартість продукції галузі видобування піску кварцового

5.8.3.1 Обсяги видобування піску кварцового

²³⁸ Згідно з даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

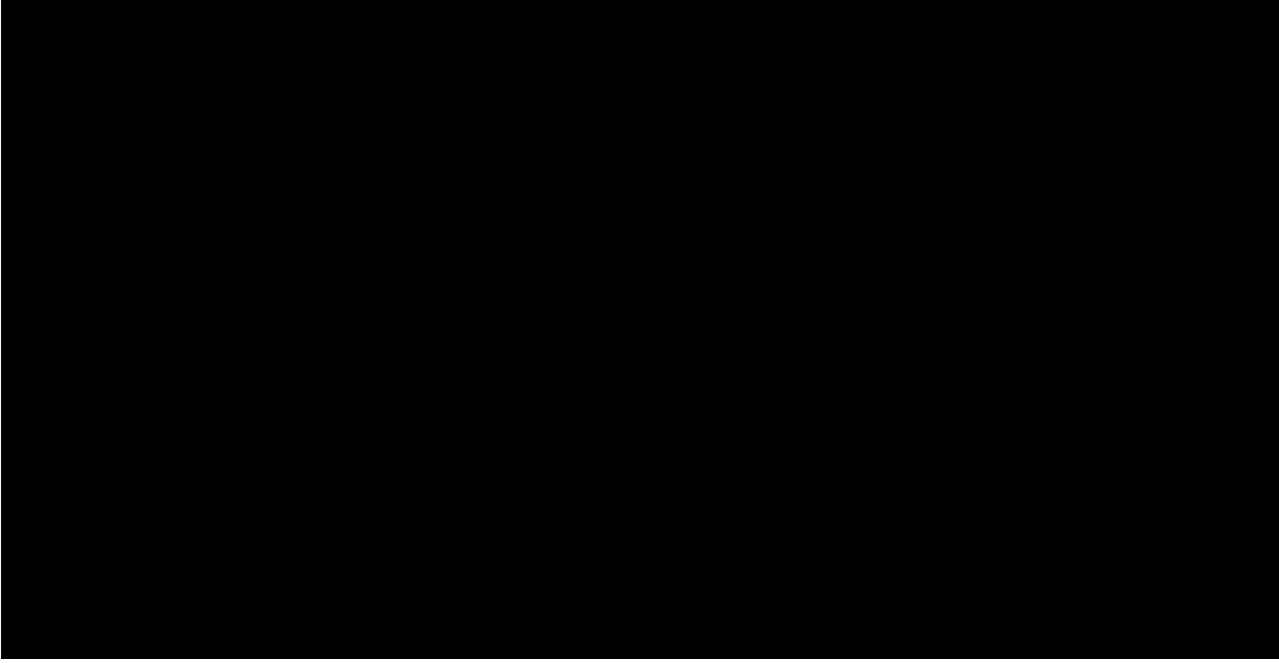
²³⁹ Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» №2710-IX від 22.10.2023, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>

Малюнок 5.53: Динаміка обсягів видобування піску кварцового в Україні у 2010-2023 рр.²⁴⁰

²⁴⁰ Згідно з даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

Малюнок 5.54: Структура обсягів та динаміка зміни видобування піску кварцового за областями України у 2022-2023 рр.²⁴¹

5.8.3.2 Вартість продукції галузі видобування піску кварцового

Відповідно до даних Держстату, упродовж 2023 р. за категорією видів економічної діяльності «Добування каменю, піску та глини» (код КВЕД-2010 В08.1), до якої входить галузь видобування піску кварцового, було реалізовано продукцію загальною вартістю 14 440,30 млн грн²⁴². Загальна вартість реалізованої продукції за цим видом діяльності зросла майже на 24% порівняно з 2022 р. (11 666,30 млн грн). У публічних джерелах інформації, дезагреговані дані про окрему вартість продукції галузі видобування піску кварцового відсутні.

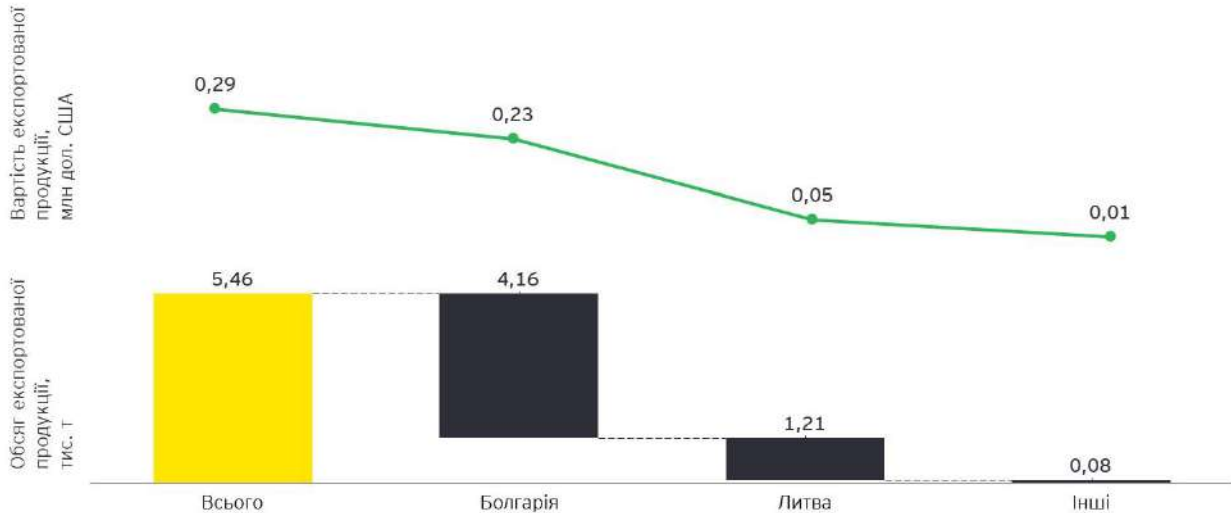
5.8.4 Експорт та імпорт піску кварцового

Відповідно до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД), виокремлення категорії товарів для галузі видобування піску кварцового не передбачається. Відповідно до даних ДМС піски кварцові входять в групу УКТ ЗЕД 2505100000 - піски кремнеземні і піски кварцові.

²⁴¹ Згідно з даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

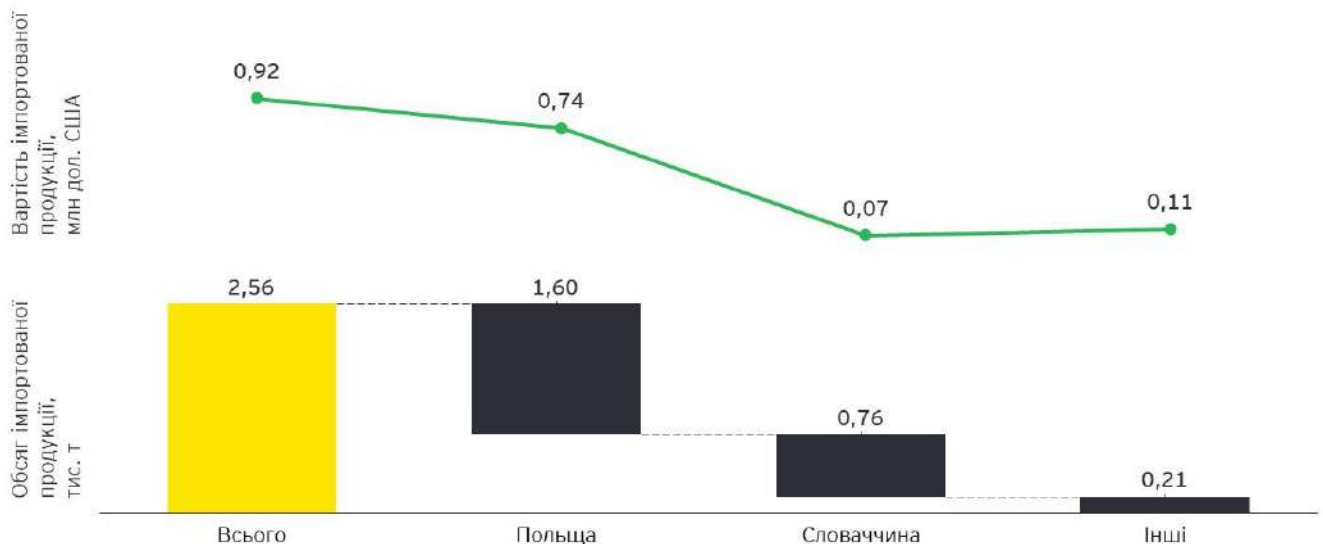
²⁴² Держстат, Обсяг реалізованої промислової продукції за видами діяльності у 2023 році (без ПДВ та акцизу), https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/pr/orp/orp_u/arh_orp_u.html

У 2023 році експорт пісків кремнеземних і пісків кварцових склав 5,46 тис. т на загальну суму 0,29 млн дол. США. Найбільше сировини було експортовано в Болгарію (76,21%) загального обсягу експорту.

Малюнок 5.55. Обсяги експорту пісків кремнеземних і пісків кварцових за країнами в натуральних та грошових одиницях у 2023 р.²⁴³

Імпорт пісків кремнеземних і пісків кварцових склав 2,56 тис. т вартістю 0,92 млн дол. США. Найбільше обсягів сировини було імпортовано з Польщі (62,23%) та Словаччини (29,64%).

Малюнок 5.56: Обсяги імпорту пісків кремнеземних і пісків кварцових за країнами в натуральних та грошових одиницях у 2023 р.²⁴⁴

²⁴³ Джерело: Державна служба статистики України, зовнішня торгівля окремими видами товарів за країнами світу у 2023 році, https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2021/roz_zet/roz_zet.doc

²⁴⁴ Джерело: Державна служба статистики України, зовнішня торгівля окремими видами товарів за країнами світу у 2023 році, https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2021/roz_zet/roz_zet.doc

Висновки до розділу

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 10.03.2022 №245 «Про спрямування коштів до резервного фонду державного бюджету» геологорозвідувальні роботи на родовищах піску кварцового та ліпариту, у рамках реалізації «Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року», затвердженої Законом України від 21.04.2011 №3268-VI, у 2023 році не проводилися.

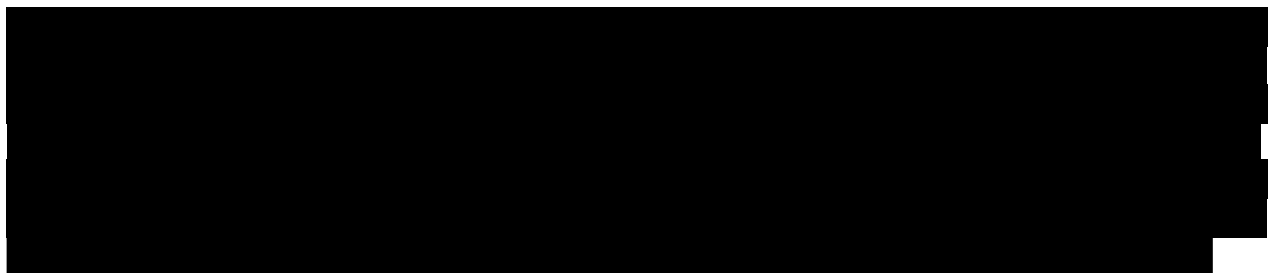
Експорт пісків кремнеземних і пісків кварцових у 2023 році склав 5,46 тис. т на загальну суму 0,29 млн дол. США. Імпорт пісків кремнеземних і пісків кварцових склав 2,56 тис. т вартістю 0,92 млн дол. США.

5.9 Видобування каміння будівельного

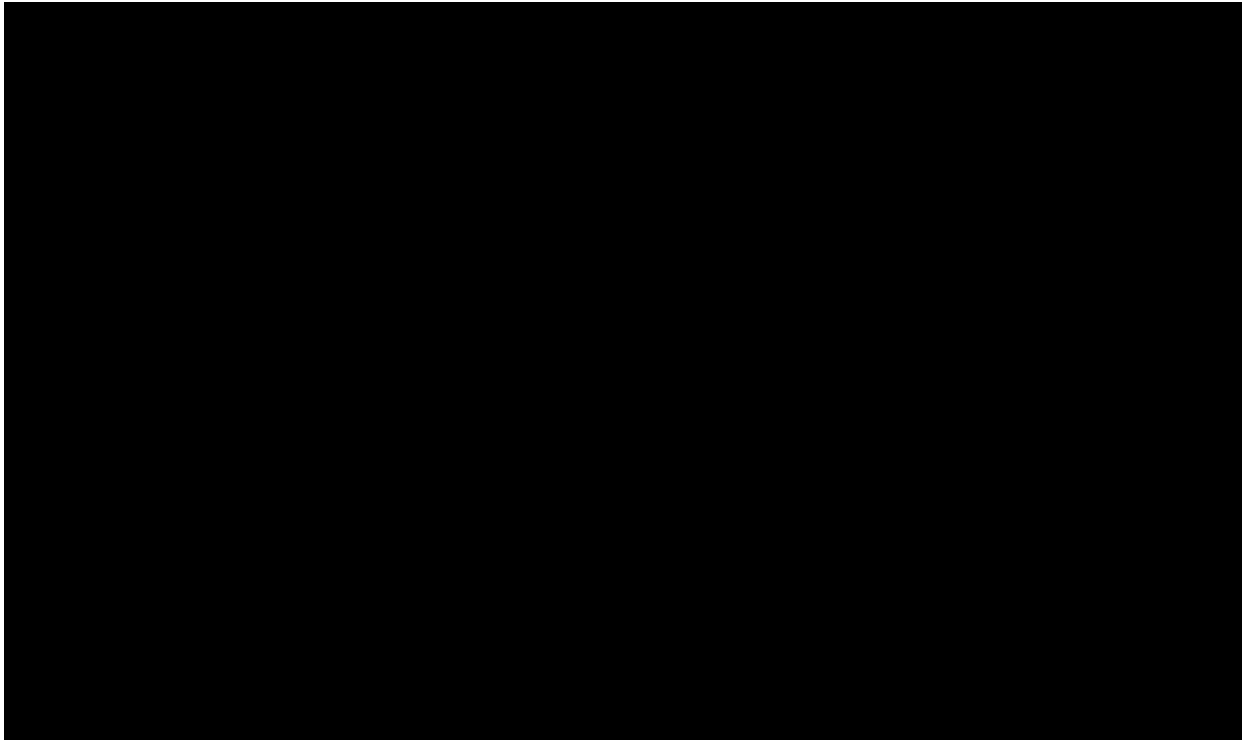
5.9.1 Запаси каміння будівельного

Малюнок 5.57: Структура та динаміка змін обсягів запасів каміння будівельного за областями України станом на 01.01.2023 і 01.01.2024 рр., млн куб. м²⁴⁵

²⁴⁵ Згідно з даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

Малюнок 5.58: Структура та динаміка змін балансових запасів каміння будівельного за його геолого-промисловими типами станом на 01.01.2023 і 01.01.2024, млн куб. м²⁴⁶

5.9.2 Суттєві розвідувальні роботи

У зв'язку з впровадженням воєнного стану на території України, видатки за бюджетною програмою 2704020 «Розвиток мінерально-сировинної бази», що передбачала фінансування геологічного вивчення надр, а також проведення пошукових і розвідувальних робіт (у т.ч. на неметалічні корисні копалини) Законом «Про Державний бюджет України на 2023 рік»²⁴⁷ не закладені. З огляду на відсутність фінансування, геологорозвідувальні роботи державними геологічними службами у 2023 році не проводилися. За інформацією Держгеонадр, у 2023 році геолого-розвідувальні роботи за власні кошти були проведені [REDACTED] інформація, щодо загальних витрат на проведення геологорозвідувальних робіт у 2023 році за рахунок приватних коштів видобувних компаній відсутня.

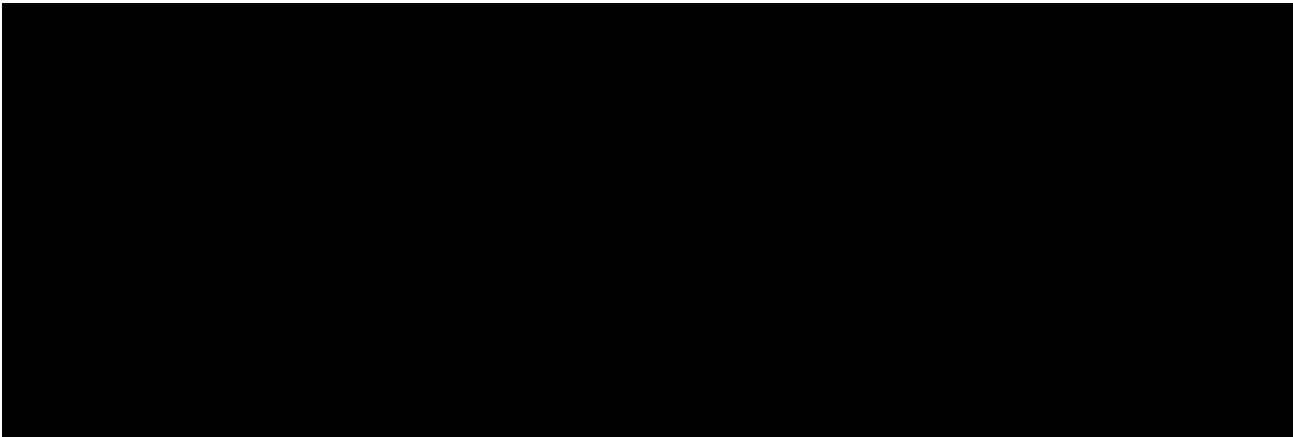
5.9.3 Обсяги та вартість продукції галузі видобування каміння будівельного

5.9.3.1 Обсяги видобування каміння будівельного

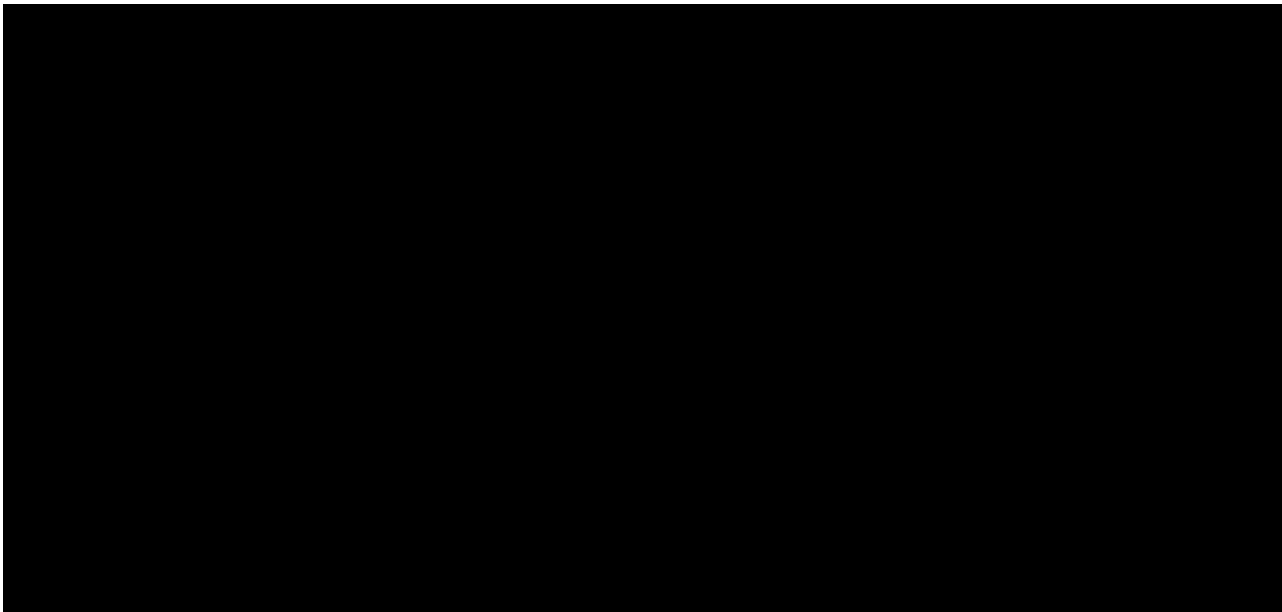
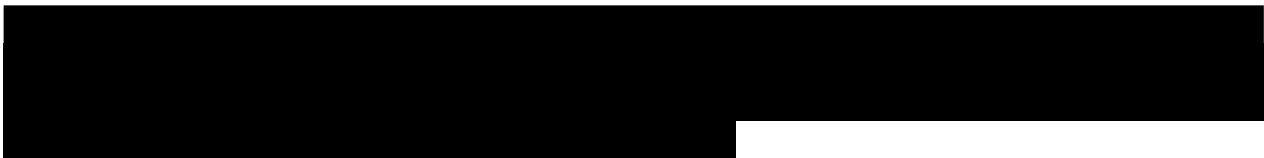

²⁴⁶ Згідно з даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

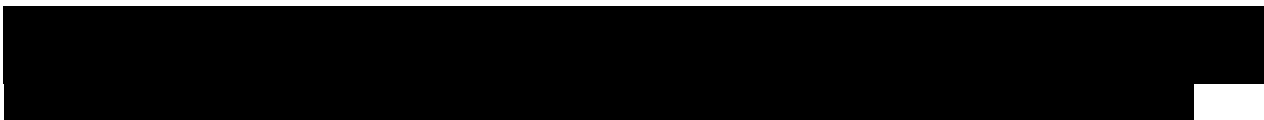
²⁴⁷ Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» №2710-ІХ від 22.10.2023, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>

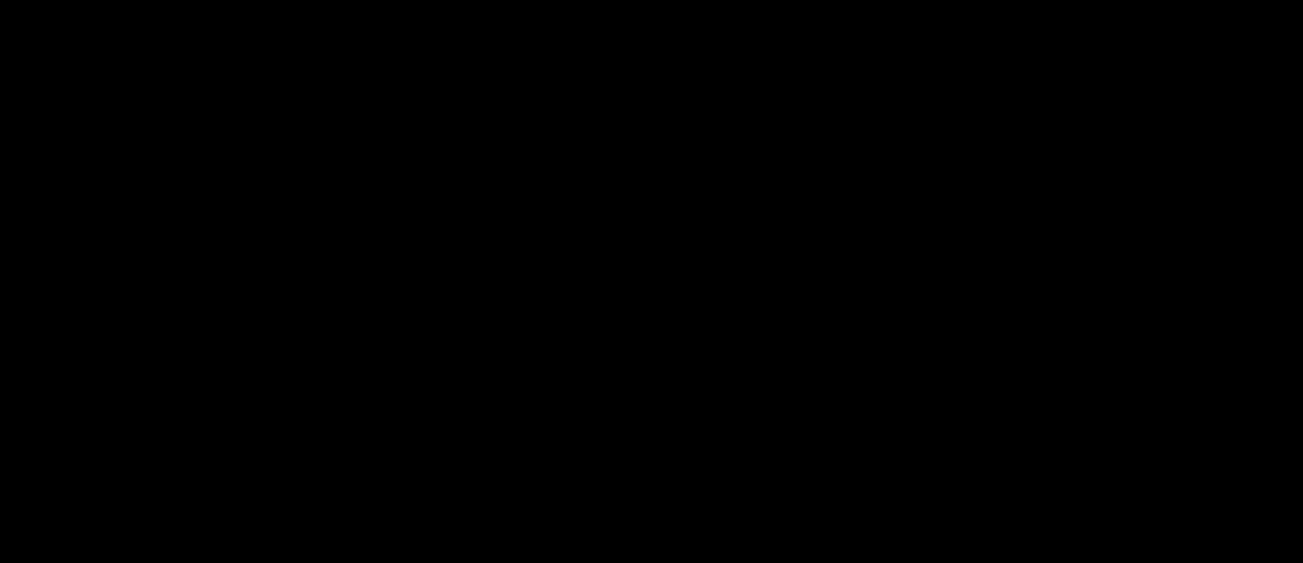
Малюнок 5.59: Обсяги видобування каміння будівельного у 2015-2023 рр., тис. куб. м

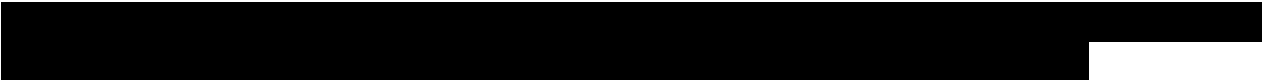
Малюнок 5.60: Структура обсягів видобування каміння будівельного за його геолого-промисловими типами в 2022-2023 рр., тис. куб. м²⁴⁸

²⁴⁸ Згідно з даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

Малюнок 5.61: Обсяги видобування каміння будівельного за областями України у 2023 р., тис. куб. м²⁴⁹

5.9.3.2 Вартість продукції галузі видобування каміння будівельного

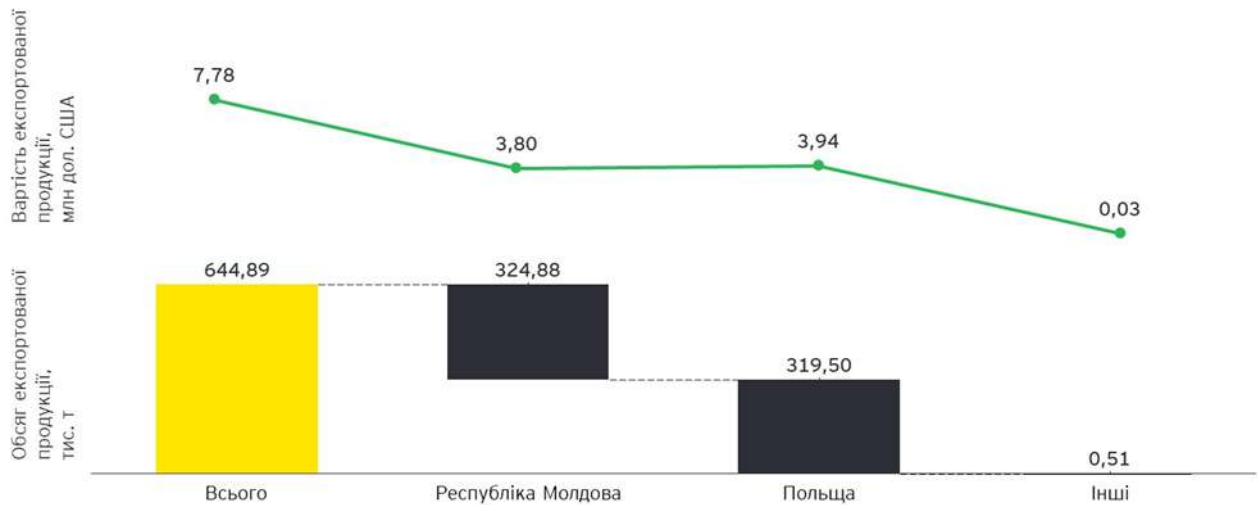
Галузь видобування каміння будівельного підпадає під вид економічної діяльності Секції В, розділ 8 «Добування каменю, піску та глини» (код КВЕД В08.1 «Добування корисних копалин та розроблення кар'єрів»). Згідно з агрегованими даними Державної служби статистики України, загальна вартість реалізованої продукції за цим розділом становить 14 440,30 млн грн, без ПДВ та акцизу²⁵⁰. Джерел даних для більш детальної оцінки вартості продукції галузі видобування каміння будівельного у публічному доступі не виявлено.

5.9.4 Експорт та імпорт продуктів обробки каміння будівельного

У 2023 році обсяг експорту гальки, гравію та щебеню склав 644,89 тис. т, а його вартість – 7,78 млн дол. США. Найбільші обсяги гальки, гравію та щебеню було експортовано в Молдову (50,38%) та Польщу (49,54%).

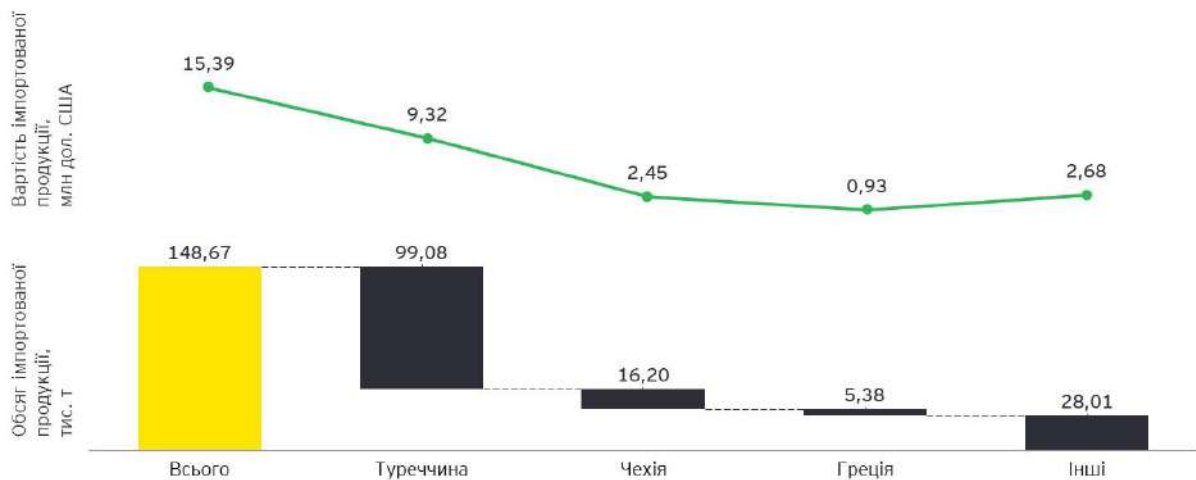
²⁴⁹ Згідно з даними ДНВП «Геоінформ України», отриманими у відповідь на запит Незалежного адміністратора для цілей підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

²⁵⁰ Держстат, Обсяг реалізованої промислової продукції за видами діяльності у 2023 році, https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/pr/orp/orp_u/arh_orp_u.html

Малюнок 5.62: Обсяги експорту гальки, графію та щебеню за країнами в натуральних та грошових одиницях у 2023 р. ²⁵¹

Обсяг імпорту у 2023 році склав 148,67 тис. т загальною вартістю 15,39 млн дол. США. Найбільші обсяги гальки, графію та щебеню було імпортовано з Туреччини (66,65%), Чехії (10,9%) та Словаччини (6,46%).

Малюнок 5.63: Обсяги імпорту гальки, графію та щебеню за країнами в натуральних та грошових одиницях у 2023 р. ²⁵²

²⁵¹ Джерело: Державна служба статистики України, зовнішня торгівля окремими видами товарів за країнами світу у 2023 році,
https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2021/roz_zet/roz_zet.doc

²⁵² Джерело: Державна служба статистики України, зовнішня торгівля окремими видами товарів за країнами світу у 2023 році,
https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2021/roz_zet/roz_zet.doc

Висновки до розділу

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

У 2023 році Україна експортувала 644,89 тис. т гальки, гравію та щебеню на суму 7,78 млн дол. США. Також було імпортовано 148,67 тис. т сировини на суму 15,39 млн дол. США.

5.10 Видобування руд урану

5.10.1 Запаси руд урану

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

5.10.2 Суттєві розвідувальні роботи

[Redacted text block]

²⁵³ Геологічна інвестиційна група, Уран в Україні: забезпеченість запасами, <https://geogroup.com.ua/blog/>

²⁵⁴ Державне науково-виробниче підприємство «Державний інформаційний геологічний фонд України» (ДНВП «Геоінформ України»), Відомості про геологорозвідувальні роботи в Україні на 01.01.2020 р., випуск 93 (руди урану), 2020

²⁵⁵ Згідно з наказом Служби безпеки України від 23.12.2020 р. №383 «Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0052-21#Text>

²⁵⁶ Жовтий кек - кінцева продукція з переробки уранових руд гідрогенних родовищ України.

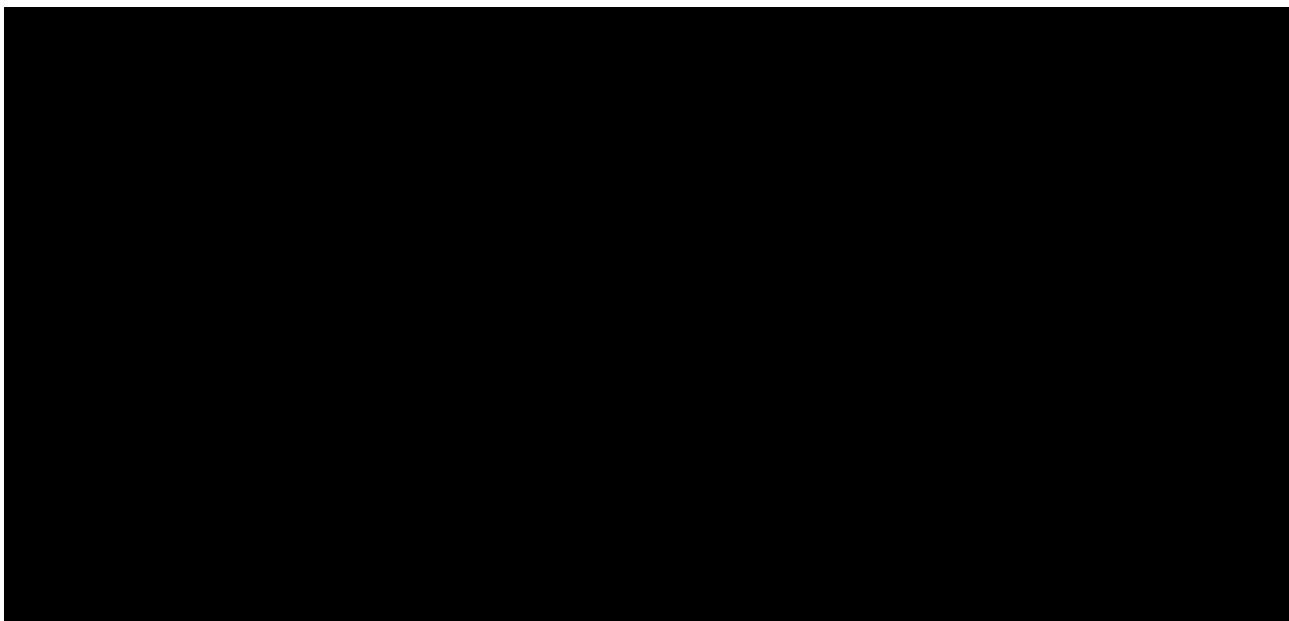
²⁵⁷ Велика Українська Енциклопедія, Україна: видобувна промисловість, Видобуток урану, <https://vue.gov.ua>

5.10.3 Обсяги та вартість продукції галузі видобування руд урану

[Redacted content]

²⁵⁸ Згідно інформації ДНВП «Геоінформ України», отриманій у відповідь на запит Незалежного адміністратора.

²⁵⁹ Звід відомостей, що становлять державну таємницю, затверджений Наказом Центрального управління СБУ №383 від 23.12.2020 р., <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0052-21#Text>

Малюнок 5.64: Динаміка обсягів видобування руд урану та виручки ДП «СхідГЗК» у 2020 - 2023

5.10.4 Експорт та імпорт руд урану

²⁶⁰ Nuclear Energy Agency (NEA) - Uranium 2022: Resources, Production and Demand, https://www.oecd-nea.org/jcms/pl_79960/uranium-2022-resources-production-and-demand

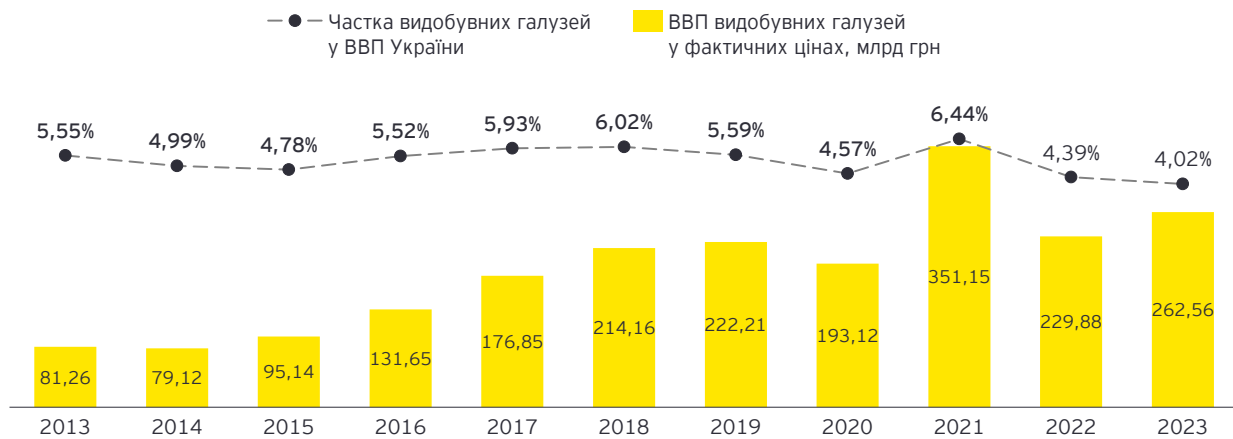
²⁶¹ «Енергоатом» відправив першу партію українського урану канадській Самесо, <https://ua-energy.org/uk/posts/>

5.11 Внесок видобувних галузей в економіку України

5.11.1 Внесок у формальний сектор економіки

5.11.1.1 Внесок у ВВП України

Галузь «Добувна промисловість та розроблення кар'єрів» є ключовою в економічній діяльності України. У 2023 році внесок видобувної галузі²⁶² у ВВП України склав 262,56 млрд грн та зріс на 14,2% порівняно з 2022 роком, однак так і не досягнув значення до повномасштабного вторгнення, - порівняно з 2021 роком (351,19 млрд грн). Окрім того, частка видобувної галузі у ВВП України спала порівняно з 2022 роком до 4,02%. Причиною відповідного зменшення можемо визначити, як результат збільшення обсягу ВВП України у фактичних цінах на 24,8% (6 537,83 млрд грн - 2023).

Малюнок 5.65: Внесок видобувних галузей у ВВП України за період 2013-2023 рр. ^{263, 264, 265}

Дані щодо ВВП окремих видобувних галузей за видами економічної діяльності публікуються Держстатом лише в агрегованому вигляді. Тому, в Звіті ІПВГ за 2023 рік представлені сумарні дані щодо внеску видобувних галузей у ВВП України.

5.11.1.2 Внесок в експорт

До аналізу внеску в експорт України експорту продукції видобувної галузі було проаналізовані дані за рахунками наведеними в Таблиця 5.35. У 2023 році вартість експортованої продукції видобувної галузі склала 2 110,61 млн дол США та зменшилася на 39,2% порівняно з 2022 роком. Частка копалин у загальному експорті товарів 2023 року склала 5,8%, що на 2,0 процентних пункти менше порівняно з 2022 р.

²⁶² Під «видобувними галузями» маються на увазі види економічної діяльності, що належать до «Добувної промисловості і розроблення кар'єрів» - секція В за КВЕД-2010, а саме: В05 «Добування кам'яного та бурого вугілля»; В06 «Добування сирової нафти та природного газу»; В07 «Добування металевих руд»; В08 «Добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів»; В09 «Надання допоміжних послуг у сфері добувної промисловості та розроблення кар'єрів».

²⁶³ Дані за 2022 рік є відмінними від даних у звіті ІПВГ за 2022 рік у зв'язку з оновленням даних Державною службою статистики з урахуванням перегляду платіжного балансу,

https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2022/vvp/vvp_kv/vvpf_22_ue.xls

²⁶⁴ Статистичний збірник «Квартальні розрахунки валового внутрішнього продукту України» за 2010-2021 роки, https://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/03/Arch_krvp.htm

²⁶⁵ Дані за 2023 рік, https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2022/vvp/vvp_kv/vvpf_23_ue.xls

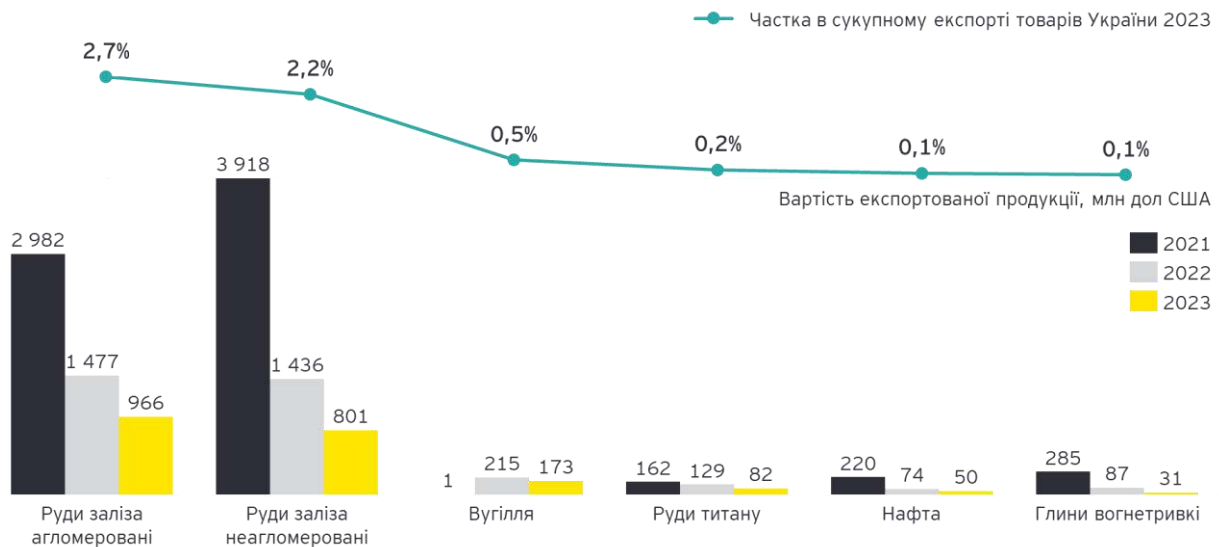
Таблиця 5.35: Перелік кодів УКТ ЗЕД, що були охоплені для внеску видобувної галузі в експорт

УКТ ЗЕД	Скорочена назва	Назва товарної позиції
2517000000	Каміння будівельне	Галька, гравій, щебінь або подрібнене каміння
2505100000	Піски кремнеземні і піски кварцові	Піски кремнеземні і піски кварцові
2508300000	Глини вогнетривкі	Глина вогнетривка
2602000000	Руди марганцю	Руди та концентрати марганцеві
2614000000	Руди титану	Руди та концентрати титанові
2601110000	Руди заліза, неагломеровані	Руди і концентрати залізні неагломеровані
2601120000	Руди заліза, агломеровані	Руди і концентрати залізні агломеровані
2711210000	Газ природний	Гази нафтові: газ природний
2709000000	Нафта	Нафта та нафтопродукти одержані з бітумінозних порід (мінералів), сирі
2710000000	Нафта	Нафта та нафтопродукти, одержані з бітумінозних порід (мінералів), крім сирих
2701000000	Вугілля	Вугілля кам'яне, антрацит

Найбільша вартість експорту спостерігається саме у руд заліза, глин вогнетривких, нафти, руд титану та вугілля. Слід відзначити, спад вартості експорту шести груп товарів, зазначених раніше, порівняно з 2022 роком на 1 315,59 млн дол США (38,5%).

Серед розглянутої групи, найбільший внесок в експорт товарів додають саме руди заліза неагломеровані та агломеровані - 2,7% та 2,2% відповідно. Внесок інших товарів не перевищує 0,5%.

У 2023 році вартість експорту продукції піску (кварцового та кремнезного) і каміння будівельного, склала 0,29 млн дол США та 7,78 млн дол США відповідно, займаючи 0,001% та 0,02% відповідно від вартості експорту товарів. Вартість експорту каміння будівельного зросла у 2023 році порівняно з 2022 роком на 34,5%, однак так і не досягла рівня до повномасштабного вторгнення, - 28,58 млн дол США (0,04% загального експорту товарів) у 2021 році. Вартість експорту піску (кварцового та кремнезного) має спадну тенденцію упродовж 2021 - 2023 рр. (5,67 млн дол США у 2021 році, 0,98 млн дол США у 2022 році). Експорт руд марганцю та газу природного є відсутнім у 2023 році. Вартість експорту руд марганцю не перевищував 0,09 млн дол США упродовж 2021 - 2023 рр. Вартість експорту природного газу становила 47,04 млн дол США у 2021 році, 44,73 млн дол США у 2022 році та була відсутньою у 2023 році, у зв'язку з встановленням нульової квоти на експорт природного газу українського походження.

Малюнок 5.66: Вартість експортованої продукції видобувної галузі та її внесок у експорт товарів України²⁶⁶

5.11.1.3 Внесок в надходження на користь держави

Згідно з даними органів державної влади²⁶⁷, у 2023 році, частка внеску підзвітних видобувних галузей²⁶⁸ у надходженнях Зведеного бюджету України²⁶⁹ та сукупному обсязі єдиного соціального внеску склала 4,79%, що становить 150 754 831,94 тис. грн (Таблиця 5.36). Найбільший внесок серед видобувних галузей, а саме 3,83%, було закумуляовано галузю «Видобування нафти та природного газу».

Таблиця 5.36: Надходження на користь держави у 2023 році²⁷⁰

Видобувна галузь	Платежі від видобувних галузей, тис. грн	Частка в надходженнях на користь держави, %
Видобування нафти та природного газу	120 532 360,08	3,83%
Транспортування нафти та природного газу	-1 495 189,80	-0,05%
Видобування кам'яного вугілля	14 190 581,02	0,45%
Видобування руд марганцю	16 540 406,74	0,53%
Видобування руд титану	362 766,83	0,01%
Видобування руд заліза	623 907,07	0,02%
Всього	150 754 831,94	4,79%

²⁶⁶ Дані Держстату, Зовнішня торгівля окремими видами товарів за країнами світу, https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2024/zd/e_iovt/arh_iovt2023.htm

²⁶⁷ Дані ДПС, ДМС, Держгеонадра, ДКС надані у відповідь на запит для цілей підготовки цього Звіту ІПВГ (детальніше - в Розділі 14)

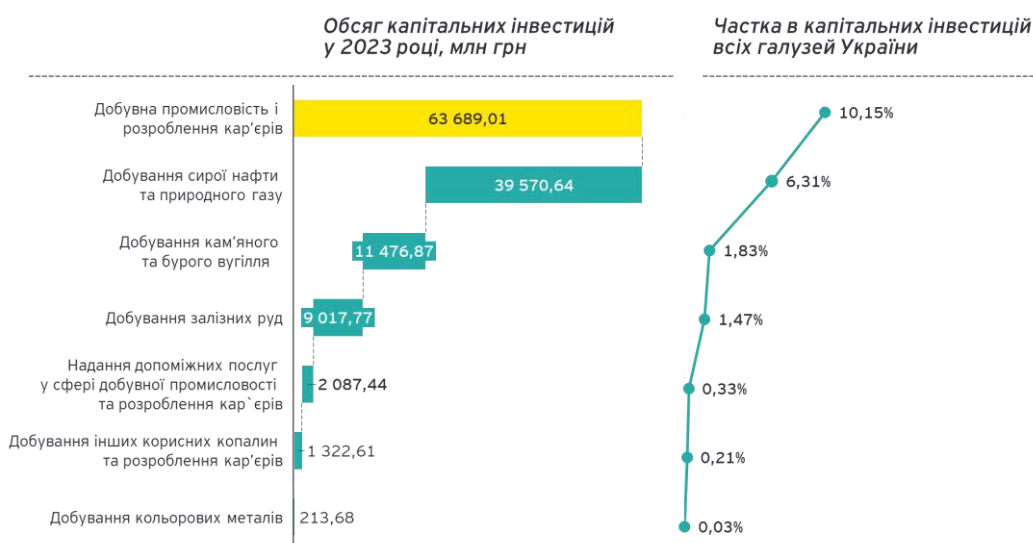
²⁶⁸ Тут (у розділі 5.11.1.3) оцінено внесок у платежі на користь держави від тих видобувних галузей, що були визначені як суттєві (детальніше - в розділі 14)

²⁶⁹ У розрахунку доходів Зведеного бюджету України не враховано доходи від операцій з капіталом, офіційні трансферти від Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ та цільових фондів

²⁷⁰ Надходження на користь держави включають податкові та неподаткові платежі видобувних компаній на користь держави, в тому числі ЄСВ

5.11.1.4 Внесок у капітальні інвестиції

У 2023 році, згідно з даними Державної служби статистики, було зафіксовано зростання сукупного обсягу капітальних інвестицій в Україні на 53,12%. У 2023 році галузю добувної промисловості і розроблення кар'єрів було залучено капітальних інвестицій в обсязі 63 689.01 млн грн, що становить 10,15% сукупного обсягу капітальних інвестицій всіх галузей України у звітному періоді. Найбільшу частку становили інвестиції у видобування сирої нафти та природного газу (6,31%). Порівняно з 2022 роком обсяг капітальних інвестицій видобувної промисловості зріс у 1,5 рази, слід відзначити, що це є результатом низької бази порівняння - 25 396,42 млн грн у 2022 році. Однак, рівень відповідного показника перевершив рівень до повномасштабного вторгнення - 61 307,91 млн грн у 2021 році.

Малюнок 5.67: Внесок видобувних галузей у капітальні інвестиції в Україні у 2023 році²⁷¹

За підсумками звітного періоду, найбільші обсяги капітальних інвестицій припадали на три галузі видобування: 62:31% - на галузь «Видобування сирої нафти та природного газу», 18.02% - на галузь «Видобування кам'яного та бурого вугілля» та 14.16% - на галузь «Видобування залізних руд».

Малюнок 5.68: Частка внеску окремих видів діяльності за КВЕД-2010 в капітальні інвестиції видобувних галузей у 2023 році

²⁷¹ КВЕД-2010: Група 07.2 «Добування руд кольорових металів» включає Клас 07.21 «Добування уранових і торієвих руд» та Клас 07.29 «Добування руд інших кольорових металів»

5.11.2 Внесок у неформальний сектор економіки

Розрахунок обсягу тіньової економіки в Україні проводиться кожні три місяці Міністерством економіки кожні три місяці. Результати дослідження зазвичай були доступні для громадськості на офіційному вебсайті міністерства²⁷². З 2022 року, Міністерство економіки призупинило публікацію результатів проведених досліджень. На момент підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік інформація щодо Загальних тенденцій тіньової економіки в Україні за 2023 рік відсутня.

Методологія дослідження визначена та описана в Методичних рекомендаціях, затверджених наказом №104 від 20.01.2021 року²⁷³. У цих рекомендаціях вказані чотири методи оцінки рівня тіньової економіки в загальному обсязі національної економіки та по окремих галузях економічної діяльності:

- ▶ електричний метод - розрахунки проводяться шляхом порівняння приросту внутрішнього споживання електроенергії з приростом реального ВВП;
- ▶ монетарний метод - передбачає визначення тенденцій зміни в часі співвідношення обсягу готівки до банківських депозитів;
- ▶ метод «витрати населення - роздрібний товарооборот і послуги» - шляхом визначення перевищення грошових витрат населення на споживання над загальним обсягом закупівель товарів і послуг населенням у легальному секторі економіки;
- ▶ метод збитковості підприємств - за цим методом передбачається, що всі збиткові підприємства вважаються такими лише за офіційними статистичними даними, і їхня рентабельність прирівнюється до рентабельності прибуткових підприємств.

Незалежним адміністратором було підготовлено відповідний запит до Міністерства економіки України щодо надання інформації про проведене дослідження.

Міністерство економіки України у своїй відповіді зазначило, що на момент дій воєнного стану, доступ до інформації щодо Загальних тенденцій тіньової економіки в Україні за 2023 рік є обмеженим.

²⁷² Міністерство економіки України, Тенденції тіньової економіки, <https://me.gov.ua/Documents/TendentsiiTinovoiEkonomiki>

²⁷³ Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня тіньової економіки», затверджені наказом Мінекономіки №104 від 20.01.2021, <https://www.me.gov.ua/Documents/Download>

5.12 Платежі видобувних компаній на соціальні та екологічні цілі

Вимога 6.1 Стандарту ІПВГ зобов'язує розкривати інформацію щодо суттєвих обов'язкових витрат видобувних компаній на соціальні та екологічні цілі. У разі, якщо суттєві обов'язкові платежі передбачені договорами, також очікується розкриття відповідних договорів.

1) Якщо істотні витрати компаній на соціальні потреби є обов'язковими згідно із законодавством або договором з урядом, що регулює інвестиції у видобувній галузі, такі угоди та операції повинні бути розкриті (в т.ч. якщо вигоди надаються в натуральній формі).

Якщо бенефіціаром такого обов'язкового видатку на соціальні потреби є третя особа (тобто не урядове відомство), то мають розкриватися назва та посада, а також деталізовані гендерні дані про бенефіціарів, якщо вони доступні.

2) Якщо суттєві екологічні платежі передбачені договором, також необхідно розкривати такі договори та інформацію про платежі.

3) Якщо добровільні соціальні чи екологічні платежі є суттєвими, заохочується дезагреговане розкриття деталізованих гендерних даних про бенефіціарів таких витрат та переказів, якщо вони доступні (з можливістю одностороннього розкриття).

5.12.1 Обов'язкові соціальні та екологічні платежі, передбачені законодавством²⁷⁴

У 2023 році основними соціальними та екологічними платежами видобувних компаній, сплата яких є обов'язковою відповідно до законодавства, були екологічний податок та ЄСВ. Більш детальна інформація наведена в **Додатку 14**.

Відшкодування витрат Пенсійного фонду на виплату та доставку пільгових пенсій

Видобувні підприємства сплачували Пенсійному фонду України відшкодування витрат на виплату та доставку пільгових пенсій відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

- ▶ Пільгові пенсії призначаються працівникам, зайнятим на повний робочий день на підземних роботах чи на інших роботах з особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці за списком №1 та на інших роботах зі шкідливими і важкими умовами праці за списком №2 за переліком, затвердженим КМУ.²⁷⁵ Такі особи мають право на достроковий вихід на пенсію до досягнення стандартного пенсійного віку²⁷⁶.
- ▶ З моменту виходу працівника на пільгову пенсію до досягнення ним пенсійного віку підприємство зобов'язане фінансувати пенсійні виплати. До запровадження пенсійного забезпечення підприємствами через професійні та корпоративні фонди виплата пільгових пенсій здійснюється Пенсійним фондом України²⁷⁷.
- ▶ Виплата пільгових пенсій здійснюється Пенсійним фондом, який надалі звертається до підприємств за відшкодуванням витрат, понесених під час виплати та доставки пенсій пільговим категоріям працівників.

²⁷⁴ Інформація на підставі аналізу здійсненого за кошти Світового Банку в рамках проекту «Підтримка впровадження ІПВГ в Україні»

²⁷⁵ Постанова КМУ «Про затвердження списків виробництв, робіт, професій, посад і показників, зайнятість в яких надає право на пенсію за віком на пільгових умовах» №461 від 24.06.2016 року

²⁷⁶ Ст. 13 Закону України «Про пенсійне забезпечення» №1788-XII від 05.11.1991 року

²⁷⁷ Ст. 114, п. 2 Розділу «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» №1058-IV від 09.07.2003 року

- ▶ Підприємства щомісяця до 25-го числа мають вносити до Пенсійного фонду зазначену в отриманому розрахунку місячну суму фактичних витрат на виплату та доставку пенсій, призначених на пільгових умовах²⁷⁸. Сума отриманих компенсацій від компаній відображалася Пенсійним фондом України у звіті про роботу та виконання бюджету²⁷⁹.

У разі недостатності зазначених коштів фінансування суми, якої не вистачає для повного покриття витрат на виплату та доставку таких пенсій, здійснюється за рахунок коштів загального фонду Державного бюджету України²⁸⁰.

У **Таблиця 5.37** наводиться інформація щодо відшкодування фактичних витрат на виплату та доставку пільгових пенсій у розрізі суттєвих підзвітних компаній надана Пенсійним фондом України на запит Незалежного адміністратора. Чинним Законом про ІПВГ не передбачено розкриття такої інформації, відповідно, інформація у суттєвих підзвітних компаніях не запитувалася. Заборгованість перед Пенсійним фондом станом на 01.01.2024 року, яка становить [REDACTED]

Таблиця 5.37: Інформація щодо відшкодування фактичних витрат на виплату та доставку пільгових пенсій у розрізі суттєвих підзвітних компаній у 2023 році, тис. грн

Платник	Всього сплачено коштів з відшкодування фактичних витрат на виплату та доставку пільгових пенсій у 2023 р.	Список 1	Список 2	Заборгованість станом на 01.01.2024
---------	---	----------	----------	-------------------------------------

²⁷⁸ Постанова Правління Пенсійного фонду України «Про затвердження Інструкції про порядок обчислення і сплати страхувальниками та застрахованими особами внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування до Пенсійного фонду України» №21-1 від 19.12.2003 року

²⁷⁹ Режим доступу: <https://www.pfu.gov.ua/diyalnist/zvity-pro-robotu/>

²⁸⁰ п. 2 Розділу «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» №1058-IV від 09.07.2003 року

Платник	Всього сплачено коштів з відшкодування фактичних витрат на виплату та доставку пільгових пенсій у 2023 р.	Список 1	Список 2	Заборгованість станом на 01.01.2024
---------	---	----------	----------	-------------------------------------

Безоплатне надання вугілля працівникам та пільговим категоріям громадян на побутові потреби

У 2023 році вуглевидобувні компанії здійснювали безоплатне надання вугілля працівникам та пільговим категоріям громадян на побутові потреби, що може вважатися обов'язковим соціальним платежем в натуральній формі. Згідно зі статтею 43 Гірничого Закону²⁸¹, до таких категорій осіб відносяться:

²⁸¹ Гірничий закон, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1127-14/ed20201016#Text>

- ▶ працівники з видобутку (переробки) вугілля та вуглебудівних підприємств за переліком професій, що затверджується Кабінетом Міністрів України²⁸²;
- ▶ пенсіонери, які пропрацювали на підприємствах з видобутку (переробки) вугілля, вуглебудівних підприємствах: на підземних роботах - не менше ніж 10 років для чоловіків і не менше 7 років 6 місяців - для жінок; на роботах, пов'язаних із підземними умовами, - не менше ніж 15 років для чоловіків і не менше 12 років 6 місяців - для жінок; на роботах технологічної лінії на поверхні діючих шахт чи на шахтах, що будуються, розрізах, збагачувальних та брикетних фабриках - не менше ніж 20 років для чоловіків і не менше 15 років - для жінок;
- ▶ пенсіонери, які пропрацювали на підприємствах з видобутку (переробки) вугілля, вуглебудівних підприємствах та мають загальний пільговий стаж на підземних роботах та/або роботах, пов'язаних з підземними умовами, та/або роботах технологічної лінії на поверхні діючих шахт чи на шахтах, що будуються, розрізах, збагачувальних та брикетних фабриках, - не менше ніж 20 років для чоловіків і не менше 15 років - для жінок;
- ▶ особи з інвалідністю і ветерани війни та праці, особи, нагороджені знаками Шахтарської Слави або Шахтарської Доблесті трьох ступенів, особи, інвалідність яких настала внаслідок загального захворювання, у разі, якщо вони користувалися цим правом до настання інвалідності;
- ▶ члени сімей (удовам) працівників, які загинули на підприємствах з видобутку (переробки) вугілля, які мають право на пенсію у зв'язку із втратою годувальника, а також померлих пенсіонерів, які за життя мали таке право.
- ▶ Відповідно до пункту 10.12.3 Галузевої угоди²⁸³, наявної у відкритому доступі, безоплатне забезпечення вугіллям працівників і пенсіонерів вугільної промисловості здійснюється за нормою **5,9 тонн на рік** на будинок або квартиру.
- ▶ Особи, які мають право на безоплатне забезпечення вугіллям та працюють на підприємствах з видобутку (переробки) бурого вугілля, можуть забезпечуватися торф'яними брикетами замість вугілля.

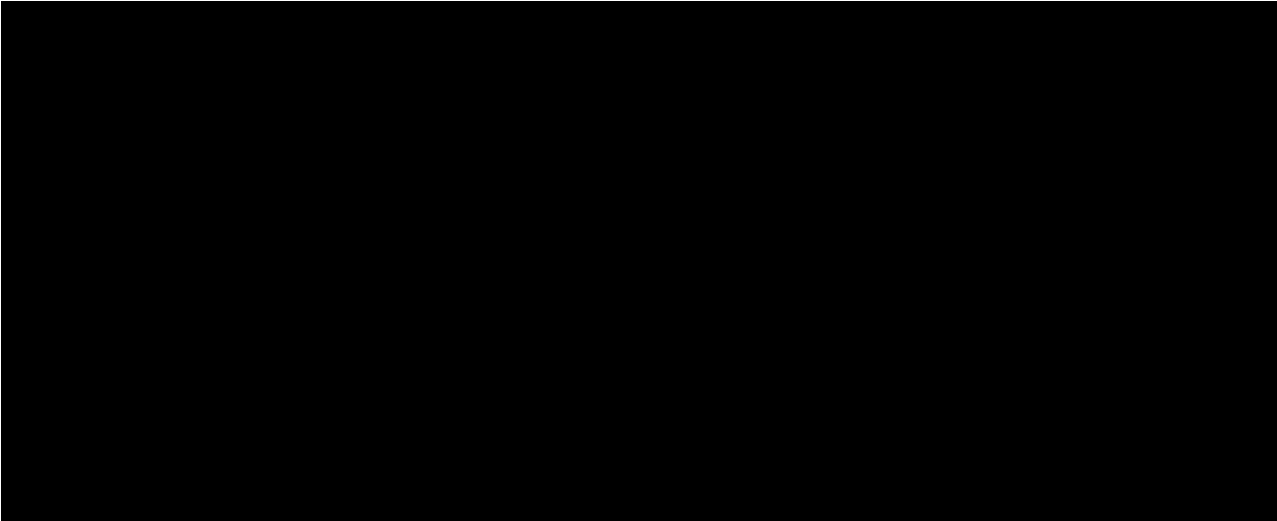
Нижче наведено дані про задоволення потреб споживачів побутовим паливом за цим механізмом у 2023 році. Загальна потреба пільгових категорій населення в забезпеченні побутовим паливом у 2023 році становила 6 013,5 тонн вугілля для 1 102 осіб. Проте, впродовж року було забезпечено 835 осіб, тобто 76% від потреби. Також, розподіл палива між пільговими категоріями не досяг запланованої кількості - сягнув 4 686,4 тонн вугілля, які складають 78% від потреби відповідно. В результаті аналізу інформації про стан забезпечення пільгових категорій вуглеотримувачів побутовим паливом на 2023 рік, Незалежним адміністратором обчислено середні показники розподілу за кожною пільговою групою:

- ▶ на 1 особу з інвалідністю в середньому припадало 5,7 тонн палива;
- ▶ на 1 ветерана - 5,6 тонн;
- ▶ на осіб з сім'ї загиблого шахтаря - 5,3 тонн.

Інформація щодо гендерного розподілу вуглеотримувачів у відкритому доступі не доступна.

²⁸² Постанова КМУ «Про затвердження переліку професій працівників з видобутку (переробки) вугілля та працівників вуглебудівних підприємств, яким безоплатно надається вугілля на побутові потреби і до складу загального місячного або річного оподаткованого доходу яких не включається вартість такого вугілля» №303 від 17 березня 2011 р.

²⁸³ Галузева угода між Міністерством вугільної промисловості України, іншими державними органами, власниками (об'єднаннями власників) підприємств вугільної промисловості та всеукраїнськими профспілками вугільної промисловості), <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001558-03#Text>

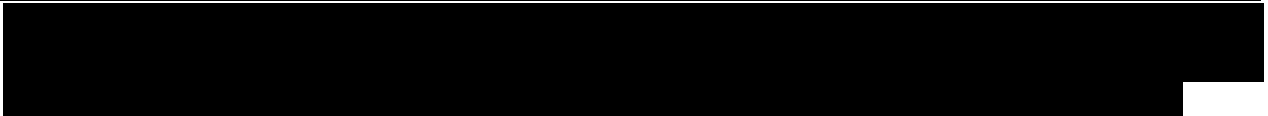
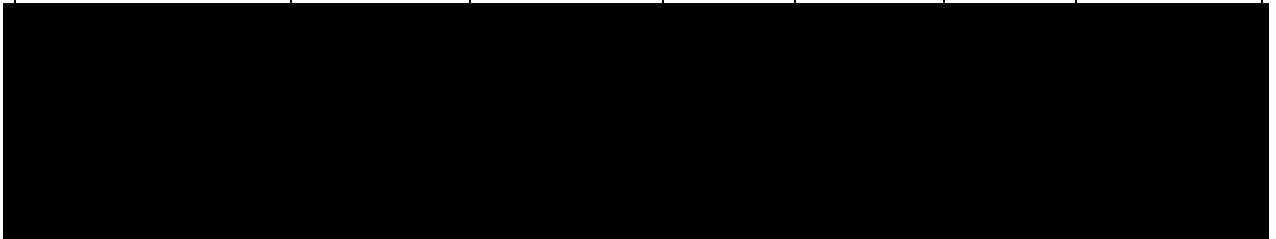

Малюнок 5.69. Забезпечення пільгових категорій вуглеотримувачів побутовим паливом у 2023 році

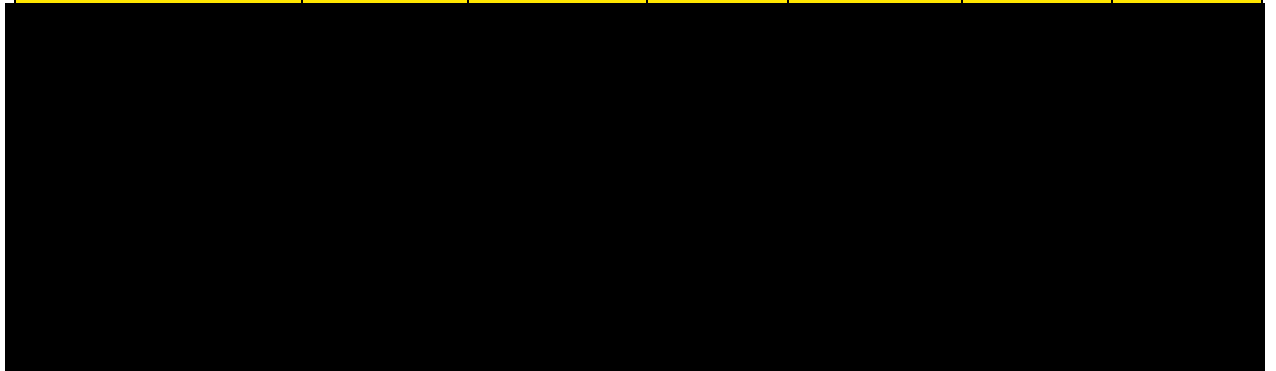
Таблиця 5.38. Інформація про стан забезпечення пільгових категорій вуглеотримувачів побутовим паливом на 2023 рік відповідно до статті 43 Гірничого закону України

Область	Потреба у 2023 році		Вивезено з початку року			
			Всього		Частка виконання	
	осіб	тонн	осіб	тонн	осіб	тонн

Таблиця 5.39. Інформація про стан забезпечення пільгових категорій вуглеотримувачів побутовим паливом на 2023 рік відповідно до статті 43 Гірничого закону України

Область	План на 2023 рік		Вивезено з початку року		Частка виконання	
	осіб	тонн	осіб	тонн	осіб	тонн

5.12.2 Соціальні та екологічні платежі, передбачені договорами

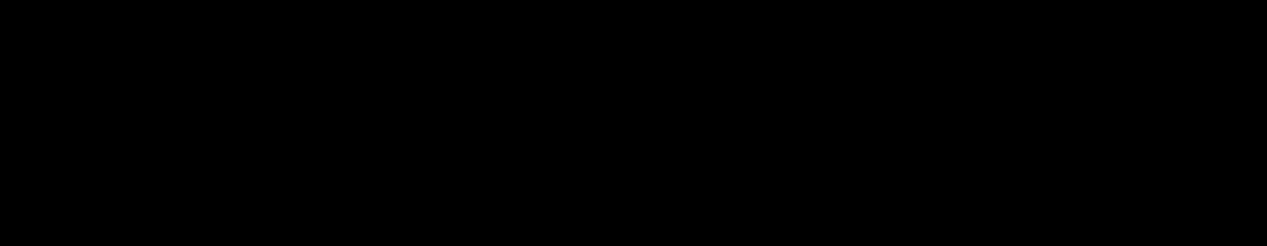
УРП можуть передбачати зобов'язання інвестора здійснювати платежі на соціальні чи екологічні цілі.

Витяги та істотні умови низки УРП, які розміщені на вебсайті Міненерго, передбачають можливість здійснення інфраструктурних та соціальних платежів на користь держави чи місцевих громад. В істотних умовах зазначені загальні положення щодо фінансування соціальних інвестицій та модернізації інфраструктури. Обов'язки здійснення платежів на екологічні цілі прямо не впливають з істотних умов УРП, наявних у публічному доступі.

- ▶ У витягах та істотних умовах УРП, розміщених на вебсайті Міненерго, відсутні переліки отримувачів таких платежів та чіткі умови їхньої сплати, що не надає можливості встановити гендерну належність. У більшості випадків також відсутня інформація щодо сум, що не надає можливості зробити висновок щодо їхньої суттєвості. Усі чинні УРП укладені до 2022 року, тому законодавство не передбачає оприлюднення повних текстів угод. Більш детально статус оприлюднення витягів з УРП наведено в **Розділі 6.6.3**.
- ▶ Держгеонадра надали інформацію щодо соціальних, екологічних та інфраструктурних платежів відповідно до звітності інвесторів за 2023 рік, з якої випливає, що соціальні чи інфраструктурні платежі здійснювалися лише за двома УРП - Зінківською та Угнівською, і що сплачені суми **були нижче порогу суттєвості**, затвердженого БГ ІПВГ на 2023 рік. Держгеонадра також зазначили про те, що соціальні платежі за УРП Юзівська з 2022 року не здійснювалися.

Детальніше див. у **Таблиця 5.40**.

Таблиця 5.40: Зведена інформація з витягів та істотних умов УРП про інфраструктурні та соціальні платежі

Ділянки, щодо яких укладені УРП, та назва інвестора	Інфраструктурні та соціальні платежі	Сума платежів за 2023 рік
		

Ділянки, щодо яких укладені УРП, та назва інвестора	Інфраструктурні та соціальні платежі	Сума платежів за 2023 рік
[Redacted content]		

[Redacted content]

Ділянки, щодо яких укладені УРП, та назва інвестора	Інфраструктурні та соціальні платежі	Сума платежів за 2023 рік
---	--------------------------------------	---------------------------

[Redacted content]		
--------------------	--	--

[Redacted content]		
--------------------	--	--

Ділянки, щодо яких укладені УРП, та назва інвестора	Інфраструктурні та соціальні платежі	Сума платежів за 2023 рік

5.12.3 Добровільні соціальні витрати та екологічні платежі

Компанії видобувного сектору України також звітують про добровільну участь у соціальних проєктах згідно зі статтею 6 Закону про ІПВГ²⁹⁴.

Відповідно до рішення БГ ІПВГ²⁹⁵, у цьому Звіті відображено дані суттєвих компаній, що подали зазначену інформацію через онлайн платформу ІПВГ²⁹⁶ як частину звіту про платежі на користь держави. З огляду на те, що у чинній формі звітування наводиться інформація про витрати без розподілу на соціальні та екологічні напрями, Незалежний адміністратор здійснює цей поділ у розрізі таких категорій:

- ▶ благодійність;
- ▶ освіта і наука, підтримка освітніх установ;
- ▶ благоустрій;
- ▶ підтримка місцевих громад;
- ▶ охорона здоров'я, підтримка медичних закладів;
- ▶ спорт;
- ▶ екологічні заходи.

Перші 6 категорій вважаються підвидами платежів на соціальні цілі, а категорію екологічних видатків виділено окремо. Крім цього, у зв'язку з повномасштабним вторгненням на територію України у 2022 році, значна кількість добровільних витрат видобувних компаній була спрямована на потреби військових формувань та на допомогу громадянам, які постраждали внаслідок бойових дій. З цієї причини Незалежним адміністратором

²⁹³ Для УРП по ділянках Юзівська та Варвинська наведені цитати з угод про розподіл продукції згідно з Листом Держгеонадра №1/12/37592-24 від 02.09.2024 р. через їх відсутність у публічному доступі.

²⁹⁴ Закон про ІПВГ, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2545-19#Text>

²⁹⁵ Протокол засідання багатосторонньої групи з імплементації ІПВГ, <https://eiti.org.ua/wp-content/uploads/2024/07/UAEITI-MSG-Minutes-24.05.2024.pdf>

²⁹⁶ Онлайн Портал ІПВГ, <https://eiti.gov.ua>

виокремлено категорію витрат «Допомога захисникам та зміцнення обороноздатності України». До цієї додаткової категорії у 2023 році належать закупівлі транспортних засобів та палива, засобів індивідуального захисту, тактичного спорядження та інші закупівлі, спрямовані на потреби захисників. Також частину витрат підзвітних компаній видобувної галузі було спрямовано на підтримку внутрішньо переміщених осіб, родин військових та гуманітарну допомогу. Зазначені статті витрат об'єднані у категорію «Благодійність».

З-поміж суттєвих компаній, інформацію щодо витрат на соціальні цілі подали 23 підприємства, 6 з яких належать до галузі видобування руд заліза, 1 до галузі видобування кам'яного вугілля, а решта - до галузі видобування нафти і природного газу.

Найбільші витрати за цільовим призначенням припадають на «Допомогу захисникам» - ця стаття склала 42,18% усіх коштів, добровільно витрачених суттєвими компаніями на потреби суспільства у 2023 році. Загальна сума прозвітованих платежів становить 2 579 186,54 тис. грн.

Таблиця 5.41: Витрати суттєвих видобувних компаній на соціальні та екологічні цілі у 2023 р. у розрізі галузей та цільового спрямування витрат, тис. грн (без ПДВ)

Цільове спрямування витрат	Нафта та газ	Руди заліза	Кам'яне вугілля	Всього	Частка %
Допомога захисникам	74 030,95	103 442,00	910 396,29	1 087 869,24	42,18%
Благодійність	134 072,34	805 792,92	-	939 865,26	36,44%
Підтримка місцевих громад	18 555,30	496 538,99	-	515 094,29	19,97%
Благоустрій	14 619,35	825,49	-	15 444,84	0,60%
Охорона здоров'я, підтримка медичних закладів	5 320,50	5 358,00	-	10 678,50	0,41%
Екологічні заходи	4 023,68	-	-	4 023,68	0,16%
Освіта і наука, підтримка освітніх установ	3 509,20	290,39	-	3 799,59	0,15%
Спорт	2 411,14	-	-	2 411,14	0,09%
Всього	256 542,46	1 412 247,79	910 396,29	2 579 186,54	100%

Таблиця 5.42: Витрати суттєвих підзвітних видобувних компаній на соціальні цілі у 2023 р., у розрізі областей України, тис. грн (без ПДВ)²⁹⁷

Назва області	Нафта та газ	Руди заліза	Кам'яне вугілля	Всього
---------------	--------------	-------------	-----------------	--------

²⁹⁷ У зв'язку з повномасштабним вторгненням росії в Україну, суттєва частина платежів на соціальні цілі була адресована не установам, що займаються соціальним розвитком на місцях, а благодійним фондам або напряму військовим частинам і формуванням у складі ЗСУ. Така допомога на потреби захисників спрямовується переважно у східні та південні регіони, де ведуться бойові дії, а також інші постійні та тимчасові місця дислокації отримувачів. Таким чином, значну частку наданої видобувними компаніями допомоги для зміцнення обороноздатності України неможливо розподілити за регіонами у 2023 році.

Назва області	Нафта та газ	Руди заліза	Кам'яне вугілля	Всього

Серед суттєвих підзвітних компаній нафтогазової галузі, які розкрили інформацію щодо суми платежів на соціальні цілі, лідером у державному секторі є АТ «Укргазвидобування». Інформація про видатки за компаніями наведена у Таблиці нижче.

Таблиця 5.43: Витрати суттєвих підзвітних видобувних компаній на соціальні цілі за 2023 р.

Назва видобувного підприємства	Сектор видобування	Витрати на соціальні та благодійні цілі, тис. грн	Частка %

5.12.4 Фінансування соціальних та інфраструктурних потреб видобувними компаніями

У 2023 році законодавство не передбачало обов'язкових внесків видобувних компаній на розвиток інфраструктури як умови отримання спеціальних дозволів на користування надрами.

5.13 Оцінка регіонального походження платежів на користь держави від видобувних галузей України

Незалежним адміністратором було проведено власну оцінку регіонального походження платежів на користь держави від видобувних галузей України у зв'язку з відсутністю даних щодо регіонального походження платежів на користь держави в офіційній статистиці. Під час аналізу доступних даних і розроблення відповідної методології оцінки регіонального походження платежів було з'ясовано таку інформацію:

- основна частина податкових та неподаткових надходжень, що їх здійснюють компанії видобувних галузей в Україні, не має чітко визначеного цільового спрямування та надходить до загального фонду Державного бюджету та/або в місцевих бюджетів. Винятком є лише єдиний внесок, надходження від якого розподіляються на види загальнообов'язкового державного соціального страхування в пропорціях, що затверджуються КМУ²⁹⁸ (детальна інформація щодо спрямування податків та зборів до державного та/або місцевих бюджетів наведена у **Розділі 8**);
- здебільшого юридична адреса реєстрації компанії та фактичне місце видобутку корисних копалин за спеціальними дозволами на користування надрами відрізняються та можуть не співпадати.

З огляду на це, а також на відсутність об'єктивних офіційних даних, результати оцінки відображають **орієнтовні розміри надходжень** на користь держави, які були згенеровані в конкретному регіоні України у 2023 році внаслідок ведення видобувної діяльності. **Оцінка носить приблизний характер та сформована на основі обґрунтованих припущень.**

Методологія оцінки та основні припущення є такими:

1. Оцінка охоплює податкові та неподаткові надходження від усіх видобувних компаній підзвітних видобувних галузей (видобування природного газу, нафти, кам'яного вугілля, руд заліза, титану та марганцю)²⁹⁹ за усіма видами платежів у 2023 році (включаючи бюджетне відшкодування ПДВ грошовими коштами). Джерело інформації – дані державних органів (ДПС, ДМС та Держгеонадра) щодо надходжень податкових та інших платежів на користь держави у 2023 році, отримані для визначення сфери охоплення Звіту ІПВГ за 2023 рік.
2. Надходження від галузі транспортування нафти та природного газу (АТ «Укртранснафта» та ТОВ «Оператор ГТС України») не були розподілені між регіонами України, оскільки неможливо точно співставити сплату податкових та неподаткових платежів цими компаніями з конкретними регіонами України у зв'язку з особливостями їхньої діяльності.
3. Надходження від АТ «НАК «Нафтогаз України» також не були розподілені між регіонами України, оскільки компанія безпосередньо не займається видобуванням корисних копалин (не має спеціальних дозволів на видобування), через що неможливо з'ясувати, з якими регіонами пов'язана сплата податкових та неподаткових надходжень на користь держави.

²⁹⁸ Пропорції, в яких розподіляється ЄСВ, затверджені Постановою КМУ № 675 від 26.11.2014 'р. «Про затвердження пропорцій розподілу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-2014-n>

²⁹⁹ У **Розділі 14** наведена детальна інформація про визначення переліку підзвітних галузей, що входять до сфери охоплення звіркою у Звіті ІПВГ за 2023 рік.

4. Розподіл надходжень від видобування руд заліза, титану та марганцю між регіонами країни відбувався шляхом зіставлення фактичної адреси ведення діяльності (видобування корисних копалин) та суми сплачених компаніями платежів. Наприклад, якщо компанія веде видобувну діяльність виключно в межах однієї області, всі платежі такої компанії розглядалися як такі, що походять із відповідної області. У разі якщо компанія здійснює видобуток корисних копалин за декількома спеціальними дозволами на користування надрами, що розташовані в різних областях, такі платежі були розділені за регіональним походженням відповідно до обсягів видобування в кожній із областей. Джерело інформації щодо ділянок, на яких ведеться видобувна діяльність, а також обсягів видобування щодо кожного спеціального дозволу - база спеціальних дозволів ДНВП «Геоінформ України», Держгеонадра та відповіді компаній в ході підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік.
5. Сумарні надходження від компаній галузі видобування кам'яного вугілля розподілялися між регіонами України пропорційно обсягам видобування в натуральних одиницях. Тобто, податкові та неподаткові платежі були зіставлені з обсягами видобування та розділені між регіонами у частці, співмірній з часткою видобування у регіоні. Джерело інформації про регіональний розподіл обсягів видобування - ДНВП «Геоінформ України».
6. Визначення сумарних надходжень окремо від галузі видобування природного газу, видобування газового конденсату та видобування нафти базувалися на основі сплачених рентних платежів. Розподіл платежів компаній, які одночасно займаються видобуванням нафти та природного газу, між галузями видобування природного газу, газового конденсату та нафти здійснювався пропорційно до обсягів сплаченої ними рентної плати за користування надрами за відповідними кодами бюджетної класифікації³⁰⁰. Оскільки базою оподаткування рентної плати за користування надрами щодо видобування вуглеводнів є вартість товарної продукції (нафти, конденсату та природного газу), було зроблено припущення, що платежі нафтогазових компаній доцільно розподілити на ті, що пов'язані з видобуванням природного газу, ті, що пов'язані з видобуванням нафти, та ті, що пов'язані з видобуванням газового конденсату пропорційно сплаченій ренті за видобування.
7. Зважаючи на поділ рентних платежів за бюджетною класифікацією на платежі, що сплачуються за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату, в ході оцінки регіонального походження платежів компаній галузі нафти та газу додатково було оцінено регіональне походження платежів за видобування газового конденсату.
8. Регіональний розподіл сумарних надходжень податкових та неподаткових платежів на користь держави окремо від видобування нафти, природного газу та газового

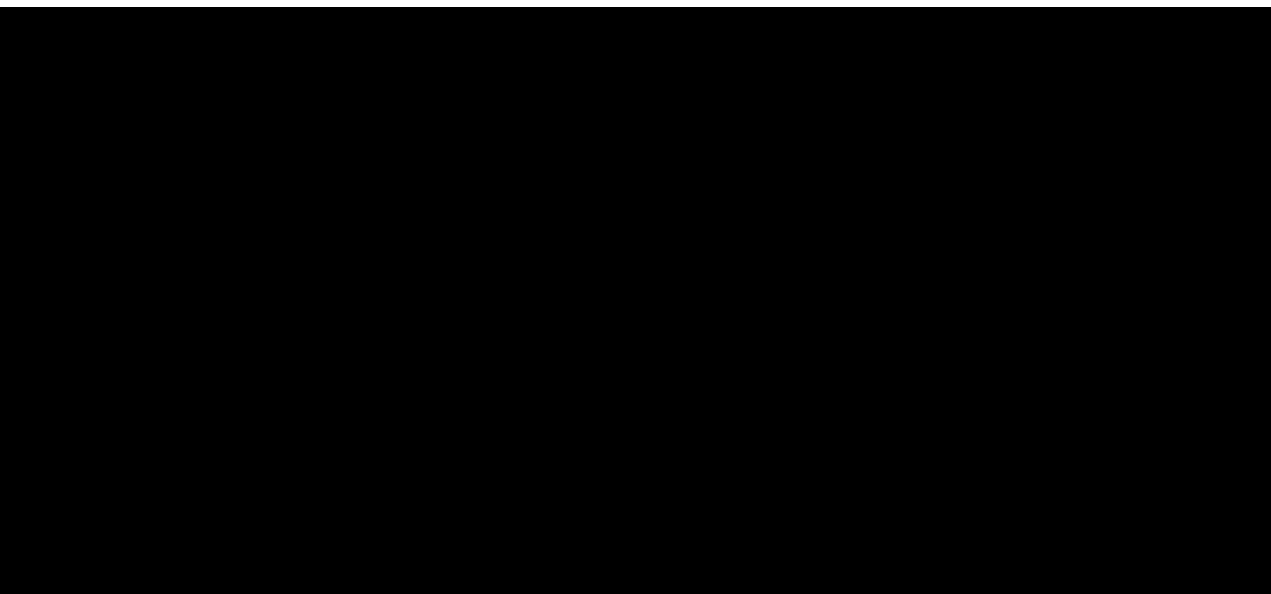
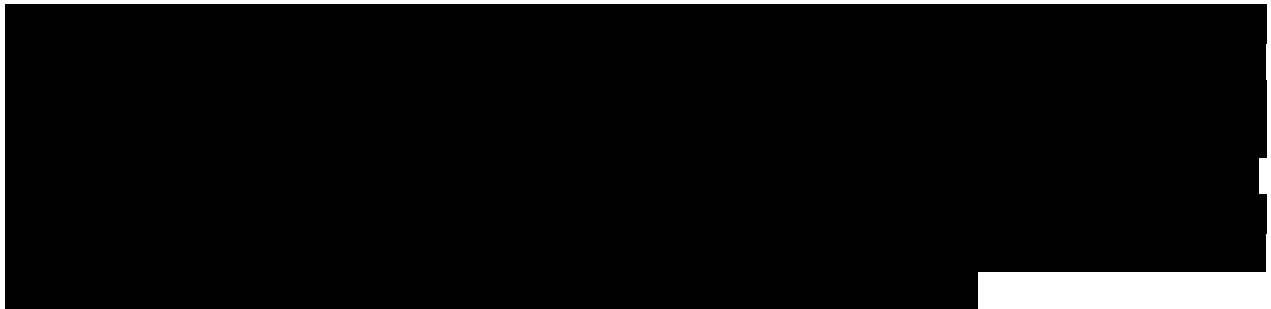
³⁰⁰ Для оцінки регіонального походження платежів галузі видобування нафти та природного газу (в т.ч. газового конденсату) були використані рентні платежі з наступними кодами бюджетної класифікації (ККДБ):

- 13030700 - Рентна плата за користування надрами для видобування нафти (враховуючи платіж 13031100 - Рентна плата за користування надрами для видобування нафти, що нарахована до 1 січня 2018 року, погашення податкового боргу та повернення помилково або надміру сплачених сум до 31 грудня 2017 року);
- 13030800 - Рентна плата за користування надрами для видобування природного газу (враховуючи платіж 13031200 - Рентна плата за користування надрами для видобування природного газу, що нарахована до 1 січня 2018 року, погашення податкового боргу та повернення помилково або надміру сплачених сум до 31 грудня 2017 року);
- 13030900 - Рентна плата за користування надрами для видобування газового конденсату (враховуючи платіж 13031300 - Рентна плата за користування надрами для видобування газового конденсату, що нарахована до 1 січня 2018 року, погашення податкового боргу та повернення помилково або надміру сплачених сум до 31 грудня 2017 року).

конденсату здійснювався пропорційно до регіональної структури видобування відповідних корисних копалин. Джерело даних про регіональний розподіл обсягів видобування - ДНВП «Геоінформ України».

Ґрунтуючись на описаній методології було оцінено регіональне походження **83,33 %** платежів від видобувних галузей у 2023 році (або **119 959,10 млн грн**). З огляду на наявну інформацію, цей підхід є найбільш точним та застосовним. Нерозподіленими на регіони залишилися платежі АТ «НАК «Нафтогаз України» (6,82% сумарних надходжень, або 9 813,00 млн грн), а також усі платежі галузі транспортування нафти та природного газу (9,86 % сумарних надходжень або 14 190,58 млн грн).

Для більш точної оцінки необхідна детальна інформація від компаній суттєвих видобувних галузей. Наприклад, у разі якщо компанія веде діяльність у декількох регіонах, або займається видобуванням одночасно і нафти, і природного газу, зробити коректний розподіл платежів неможливо без отримання детальних пояснень від кожної такої компанії, зокрема для визначення того, яку частку у базі оподаткування за більшістю видів податків становить діяльність щодо видобування конкретного виду корисних копалин.

Малюнок 5.70: Оцінка Незалежним адміністратором регіонального походження платежів на користь держави від суттєвих видобувних галузей України у 2023 році, млн грн

Таблиця 5.44: Результати оцінки Незалежним адміністратором регіонального походження платежів на користь держави від суттєвих видобувних галузей України у 2023 році

Назва регіону	Всього, млн грн.	у тому числі:						
		Нафта	Природний газ	Газовий конденсат	Руди заліза	Руди титану	Руди марганцю	Кам'яне вугілля
[Redacted content]								

5.14 Кустарний і дрібномасштабний видобуток корисних копалин

Зважаючи на відсутність інформації у відкритих джерелах, згідно з рішенням БГ ІПВГ від 24 травня 2024³⁰¹ Звіт ІПВГ за 2023 р. не охоплюватиме розкриття інформації щодо кустарної (старательської) та дрібномасштабної розробки корисних копалин.

З огляду на нові вимоги Стандарту ІПВГ 2023 року Незалежним адміністратором було проаналізовано готовність до звітування відповідно до нового стандарту та проведено додатковий аналіз щодо наявності інформації щодо кустарного і дрібномасштабного видобутку.

В законодавстві України відсутнє визначення терміна «кустарний чи дрібномасштабний видобуток корисних копалин», крім визначення «кустарний та дрібномасштабний видобуток золота», встановлений Мінаматською конвенцією про ртуть³⁰².

Для цілей цієї Конвенції термін «кустарний та дрібномасштабний видобуток золота» означає видобуток золота, який здійснюється окремими старателями або малими підприємствами з обмеженими капіталовкладеннями та невеликими обсягами виробництва.

Політики щодо кустарного та дрібномасштабного видобутку

Обсяги видобування, що не потребують спеціального дозволу: Кодекс про надра визначає окремі випадки, коли видобування корисних копалин місцевого значення, торфу, підземних вод (крім мінеральних) та користування надрами для інших цілей не потребує отримання спеціального дозволу³⁰³:

- ▶ Землевласники і землекористувачі в межах земельних ділянок, які перебувають у їх власності або користуванні, мають право без спеціального дозволу та гірничого відводу видобувати для своїх господарських і побутових потреб, не пов'язаних із відчуженням видобутих корисних копалин:
 - корисні копалини місцевого значення і торф загальною глибиною розробки до двох метрів, а також
 - підземні води (крім мінеральних) для всіх потреб, крім виробництва фасованої питної води, за умови що обсяг видобування підземних вод із кожного з водозаборів не перевищує 300 метрів кубічних на добу.
- ▶ Землевласники і землекористувачі, які є сільськогосподарськими товаровиробниками, частка сільськогосподарського товаровиробництва яких за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 %, в межах наданих їм земельних ділянок мають право без спеціальних дозволів та гірничого відводу видобувати підземні води (крім мінеральних) для сільськогосподарських, виробничих, а також власних господарсько-побутових потреб.

Відповідно дрібномасштабне видобування підземних вод (крім мінеральних) до 300 метрів кубічних на добу з кожного водозабору для цілей, інших, ніж виробництво фасованої питної

³⁰¹ Протокол засідання БГ ІПВГ від 24 травня 2024 року, <https://eiti.org.ua/wp-content/uploads/2024/07/UAEITI-MSG-Minutes-24.05.2024.pdf>

³⁰² Закон України «Про приєднання України до Мінаматської конвенції про ртуть» № 3116-ІХ від 29.05.2023, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3116-20#Text>

³⁰³ Ст. 23 Кодексу про надра

води, так само, як і видобування корисних копалин місцевого значення та торфу для власних потреб, не потребує спеціального дозволу на користування надрами.

Інформація щодо кількості та переліку землекористувачів, які здійснюють видобування корисних копалин у межах, що не потребують отримання спеціальних дозволів на користування надрами, відсутня.

Частка фізичних осіб-підприємців серед власників спеціальних дозволів на користування надрами

У 2023 році 67 фізичних осіб-підприємців володіли спеціальними дозволами на користування надрами, що становить **2,89 %** від загальної кількості власників спеціальних дозволів. Такі надрокористувачі володіють в основному спеціальними дозволами на корисні копалини місцевого значення, такі як: пісок, суглинок, вапняк. Низка надрокористувачів також володіє спеціальними дозволами на підземні води.

Інформація щодо того, яка кількість власників спеціальних дозволів на користування надрами, є малими підприємствами, у відкритому доступі відсутня.

Відповідальність за незаконне видобування корисних копалин: Самовільне користування надрами без отримання спеціальних дозволів у випадках, коли отримання такого дозволу є обов'язковим, є порушенням законодавства про надра, що передбачає відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами³⁰⁴.

Видобування корисних копалин без спеціального дозволу в тих випадках, коли він вимагається законодавством, може вважатися незаконним видобуванням корисних копалин, що в деяких випадках може тягнути за собою кримінальну відповідальність³⁰⁵:

- ▶ видобування корисних копалин місцевого значення у великому розмірі³⁰⁶ та/або корисних копалин загальнодержавного значення: накладення штрафу від 3000 до 5000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавлення волі на строк до трьох років.
- ▶ видобування корисних копалин місцевого значення у значному розмірі³⁰⁷: накладення штрафу до 500 до 800 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеження волі на строк до двох років.

Посилена відповідальність передбачається для незаконного видобування бурштину у великих масштабах.

За даними Держгеонадра, у 2023 році під час проведення перевірок діяльності надрокористувачів виявлено 3 випадки видобування корисних копалин загальнодержавного значення без отримання дозвільних документів (спеціального дозволу на користування надрами або акта про надання гірничого відводу).

³⁰⁴ Наказ Міндовкілля «Про затвердження Методики визначення розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами» № 366 від 15.09.2022 року, для водних ресурсів - Наказ Міндовкілля «Про затвердження Методики розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів» № 389 від 20.07.2009 року

³⁰⁵ Ст. 240 Кримінального кодексу України, окремі положення передбачені для порушень при видобуванні бурштину

³⁰⁶ видобування корисних копалин місцевого значення вважається вчиненим у великому розмірі, якщо їхня вартість у 100 і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

³⁰⁷ Незаконне видобування корисних копалин місцевого значення вважається вчиненим у значному розмірі, якщо їхня вартість у 30 і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

За даними Держгеонадра, на виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України від 19.03.2021 «Щодо стану справ у сфері надрокористування», введеного в дію Указом Президента України від 25.03.2021 № 122 Державною службою геології та надр України опрацьовано отриману від обласних державних адміністрацій інформацію щодо ймовірного незаконного видобування корисних копалин. Перелік ділянок, де зафіксовано ймовірне незаконне видобування корисних копалин (загалом 53 ділянки), направлений до правоохоронних органів.

Доступність інформації щодо обсягів видобутку та експорту продукції кустарного чи дрібномасштабного видобутку

За даними Держгеонадра, інформація про збір та обробку відомості щодо кустарного чи дрібномасштабного видобутку корисних копалин відсутня³⁰⁸.

З огляду на відсутність офіційної та достовірної інформації про кустарну та дрібномасштабну розробку корисних копалин і географічне розташування можливих об'єктів такої діяльності на територіях, де органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження (окуповані території), неможливо здійснити її повноцінну оцінку.

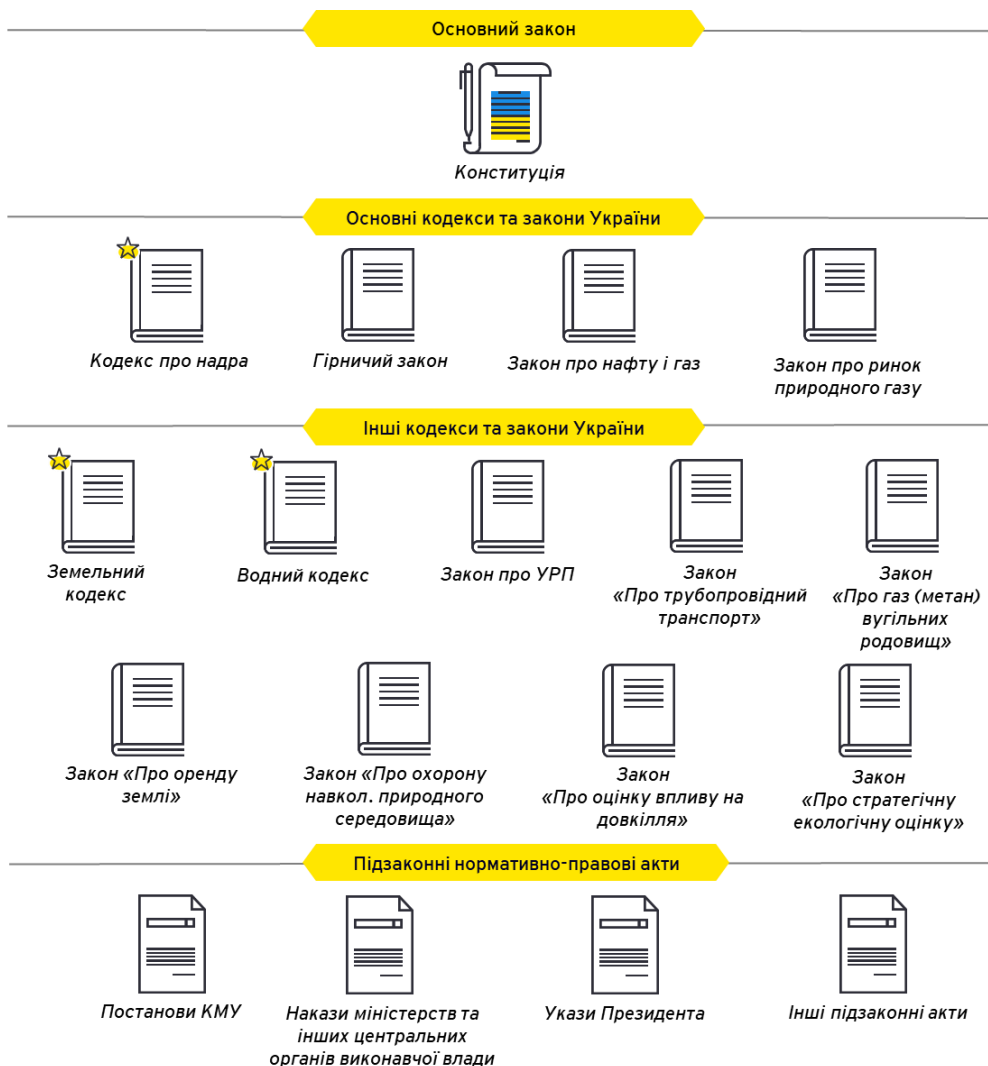
Враховуючи вищевикладене, неможливо навести оціночні дані про обсяги видобутку та експорту корисних копалин у результаті кустарного та дрібномасштабного видобутку, його внеску в економіку та гендерну складову.

³⁰⁸ За інформацією наданою Держгеонадрами на запит Незалежного адміністратора.

6. Нормативне та фінансове регулювання видобувних галузей у 2023 році

6.1 Огляд законодавства, що регулює питання видобування корисних копалин

Відповідно до статті 13 Конституції України надра та природні ресурси, які знаходяться в межах території України, природні ресурси її континентального шельфу, виключної (морської) економічної зони є об'єктами права власності українського народу. Від імені українського народу права власника здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах, визначених Конституцією.

Малюнок 6.1: Нормативне регулювання видобувної галузі

Система українського законодавства, що регулює видобування корисних копалин, є досить складною. Окремі питання можуть регулюватися кількома нормативними актами, які іноді містять розбіжності. Окрім законів, відносини в галузі регулюються значною кількістю підзаконних нормативно-правових актів. Тексти законів і підзаконних актів можна знайти на офіційному сайті Верховної Ради України за посиланням <http://rada.gov.ua> (у цьому Звіті

використано_посилання на нормативно-правові акти, доступні станом на 31.12.2023 р., якщо в тексті не зазначено інше).

У цьому розділі наведено інформацію про стратегічні документи у видобувній галузі, нормативне та податкове регулювання видобувних галузей, актуальні на кінець 2023 року. Якщо окремі правила чи норми були чинні лише в певному періоді, про це зазначається окремо.

6.1.1 Стратегічні документи у видобувній галузі

Основні напрями розвитку та реформування видобувних галузей, що прослідковувалися упродовж 2023 р., були закладені в наведених нижче стратегічних документах³⁰⁹.

Середньостроковий план пріоритетних дій Уряду та програми діяльності КМУ

- ▶ Програма діяльності Уряду на 2023 р. та 2024 р. не затверджувалася КМУ та не подавалася на розгляд ВРУ. Середньостроковий план дій уряду на 2022-2024 рік також не затверджувався через воєнний стан.
- ▶ У березні 2023 року КМУ затвердив план пріоритетних дій Уряду на 2023 рік³¹⁰. Цей план, серед іншого, передбачає:
 - відновлення енергетичного сектору економіки, зокрема шляхом залучення гуманітарної допомоги³¹¹;
 - створення «Платформи оперативного моніторингу стану енергетичної галузі та обліку допомоги «EnergyAid»³¹²;
 - розроблення та подання КМУ проєкту Державної цільової економічної програми розвитку атомно-промислового комплексу до 2026 року для забезпечення сталого функціонування і подальшого розвитку урановидобувного та уранопереробного комплексів для збільшення виробництва уранового оксидного концентрату;
 - розроблення та подання КМУ законопроєкту про відходи видобувної промисловості³¹³.
- ▶ Проте, Звіт про хід та результати діяльності Уряду упродовж 2023 р. не затверджувався.
- ▶ У лютому 2024 року КМУ затвердив новий план пріоритетних дій Уряду на 2024 рік³¹⁴, який продовжує реалізацію ключових напрямів, зокрема передбачених на 2023 рік, та додає, серед іншого, такі нові завдання:
 - здійснення заходів щодо відновлення енергетичного сектору економіки³¹⁵;

³⁰⁹ Також, напрями розвитку видобувної галузі визначаються і в документах, що були прийняті задовго до звітного року, наприклад, в постанові КМУ [«Про затвердження програми «Українське вугілля»](#) № 1205 від 19.09.2001 р., постанові КМУ [«Про хід структурної перебудови вугільної промисловості»](#) № 280 від 28.03.1997 р.

³¹⁰ Розпорядження КМУ [«Про затвердження плану пріоритетних дій Уряду на 2023 рік»](#) № 221-р від 14.03.2023 р.

³¹¹ [П. 87](#) Плану пріоритетних дій Уряду на 2023 рік, затвердженого розпорядженням КМУ № 221-р від 14.03.2023 р.

³¹² [П. 107](#) Плану пріоритетних дій Уряду на 2023 рік, затвердженого розпорядженням КМУ № 221-р від 14.03.2023 р.

³¹³ [П. 539](#) Плану пріоритетних дій Уряду на 2023 рік, затвердженого розпорядженням КМУ № 221-р від 14.03.2023 р.

³¹⁴ Розпорядження КМУ [«Про затвердження плану пріоритетних дій Уряду на 2024 рік»](#) № 137-р від 16.02.2024 р.

³¹⁵ [П. 314](#) Плану пріоритетних дій Уряду на 2024 рік, затвердженого розпорядженням КМУ № 137-р від 16.02.2024 р.

- розроблення та подання КМУ проєкту постанови КМУ про деякі питання використання (реалізації) частини виробленої продукції, що залишається у власності держави відповідно до угоди про розподіл продукції³¹⁶³¹⁷;
- розроблення та подання КМУ проєктів розпоряджень КМУ щодо підписання додаткових угод про розподіл вуглеводнів³¹⁸;
- розроблення та подання КМУ проєкту розпорядження КМУ про схвалення Водневої стратегії України на період до 2050 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації³¹⁹;
- розроблення та подання КМУ проєкту Державної цільової економічної програми розвитку атомно-промислового комплексу України на період до 2028 року для забезпечення сталого функціонування і подальшого розвитку урановидобувного та уранопереробного комплексу для збільшення обсягу виробництва уранового оксидного концентрату³²⁰.

Національна економічна стратегія на період до 2030 р.

Упродовж 2023 року діяла Національна економічна стратегія на період до 2030 р³²¹. Серед стратегічних цілей розвитку видобувної промисловості визначено такі: забезпечення прозорості та доступності видобувної галузі для надходження зовнішніх та внутрішніх інвестицій; забезпечення ефективного функціонування галузі за рахунок розвитку інноваційних підходів та високих технологій; забезпечення задоволення потреб української економіки шляхом створення надійного базису для виробництва продукції з високою доданою вартістю та забезпечення гармонізації видобувної галузі з навколишнім природним середовищем. В енергетичній сфері пріоритетними напрямками було визначено: забезпечення високого рівня енергетичної безпеки, підвищення енергоефективності економіки та забезпечення екологічності енергетичного сектору.

Енергетична стратегія України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність» та Енергетична стратегія України до 2050 року

- ▶ До квітня 2023 р. була чинною Енергетична стратегія на період до 2035 року, затверджена 18.08.2017 р.³²² Зазначена стратегія втратила чинність у зв'язку зі схваленням Енергетичної стратегії України на період до 2050 року³²³.
- ▶ У Стратегії до 2035 р. були окреслені стратегічні орієнтири розвитку паливно-енергетичного комплексу та поетапний план їх досягнення.
- ▶ Стратегія передбачала, що до 2025 р. буде завершено реформування енергетичного комплексу України, досягнуто першочергових цільових показників з безпеки та енергоефективності, забезпечено його інноваційне оновлення та інтеграцію з енергетичним сектором ЄС, а після 2025 р. - забезпечення сталого розвитку

³¹⁶ П. 324 Плану пріоритетних дій Уряду на 2024 рік, затвердженого розпорядженням КМУ № 137-р від 16.02.2024 р.

³¹⁷ На виконання пункту 324 Плану було прийнято Постанову КМУ від 09.02.2024 р. № 169 «Деякі питання використання (реалізації) частини виробленої продукції, що залишається у власності держави відповідно до угоди про розподіл продукції (природного газу)»

³¹⁸ П. 325 Плану пріоритетних дій Уряду на 2024 рік, затвердженого розпорядженням КМУ № 137-р від 16.02.2024 р.

³¹⁹ П. 327 Плану пріоритетних дій Уряду на 2024 рік, затвердженого розпорядженням КМУ № 137-р від 16.02.2024 р.

³²⁰ П. 330 Плану пріоритетних дій Уряду на 2024 рік, затвердженого розпорядженням КМУ № 137-р від 16.02.2024 р.

³²¹ Постанова КМУ «Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року» № 179 від 03.03.2021 р.

³²² Розпорядження КМУ «Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність» № 605-р від 18.08.2017 р.

³²³ Розпорядження КМУ «Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2050 року» № 373-р від 21.04.2023 р.

енергетичного сектору країни, що включатиме низку завдань, серед яких: досягнути зниження енергоємності ВВП більш ніж у два рази, збільшити національний газовидобуток, адаптувати ГТС в умовах розвитку загальноєвропейського ринку природного газу, досягнути конкурентних та прозорих умов функціонування вугільного сектору тощо.

- ▶ План заходів з реалізації (першого) етапу «Реформування енергетичного сектору (до 2020 р.)»³²⁴ не покривав 2023 рік. Міненерго було зобов'язане щорічно готувати звіти про стан реалізації Енергетичної стратегії. Станом на дату підготовки цього Звіту ІПВГ щорічні звіти про стан реалізації Енергетичної стратегії у вільному доступі відсутні³²⁵.
- ▶ Нова Енергетична стратегія України до 2050 року була прийнята 21.04.2023 року³²⁶. Проте вона відсутня у відкритому доступі. На вебсайті³²⁷ Міненерго зазначено, що у стратегії, зокрема, враховані:
 - наслідки повномасштабної війни російської федерації проти України, посилення ролі енергетичної безпеки та зміцнення стійкості енергосистеми;
 - наявність новітніх технологій (зокрема виробництво та використання водню в енергетичних цілях, малі модульні ядерні реактори, установки зберігання енергії тощо), технічні зміни в енергетичному секторі, світові тренди та інноваційні рішення, вимоги до екологічної безпеки згідно з нормами ЄС та прийнятим зобов'язанням України;
 - міжнародні зобов'язання України щодо енергоефективності та використання ВДЕ, зменшення викидів парникових газів тощо.

У Звіті Рахункової палати про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, передбачених Міністерству енергетики України на реструктуризацію вугільної галузі, зазначено, що в Енергетичній стратегії України до 2050 року задекларовано наміри України відмовитися від використання вугілля до 2035 року з урахуванням усіх питань енергетичної безпеки³²⁸.

Стратегія енергетичної безпеки

- ▶ Упродовж 2023 року діяла Стратегія енергетичної безпеки, схвалена Розпорядженням КМУ № 907-р від 04.08.2021 р.³²⁹, розроблена на період до 2025 року на виконання Стратегії національної безпеки України та рішення РНБОУ від 14.09.2020 р. «Про Стратегію національної безпеки України». Стратегія ідентифікує пріоритети забезпечення енергетичної безпеки, описує стратегічний вибір, цілі та завдання, спрямовані на запобігання виникненню ситуацій, які потенційно здатні створити загрози енергетичній безпеці України.
- ▶ На виконання Стратегії на КМУ покладено обов'язок затвердити план заходів з її реалізації. Щорічно Міненерго має проводити підготовку оцінки рівня та загроз

³²⁴ Розпорядження КМУ «Про затвердження плану заходів з реалізації етапу «Реформування енергетичного сектору (до 2020 року)» Енергетичної стратегії України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність» № 497-р від 06.06.2018 р.

³²⁵ До запровадження воєнного стану в 2022 році щорічні звіти про стан реалізації Енергетичної стратегії були доступні на вебсайті Міненерго, але станом на дату цього Звіту ІПВГ посилання неактивне.

³²⁶ Розпорядження КМУ «Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2050 року» № 373-р від 21.04.2023 р.

³²⁷ Інформація за [посиланням](#)

³²⁸ Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, передбачених Міністерству енергетики України на реструктуризацію вугільної галузі, затверджений Рішенням Рахункової палати від 30.01.2024 № 3-2, https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2024/3-2_2024/Zvit_3-2_2024.pdf

³²⁹ Розпорядження КМУ «Про схвалення Стратегії енергетичної безпеки» №907-р від 04.08.2021 р.

енергетичній безпеці України, а один раз на п'ять років перед прийняттям нової редакції Стратегії національної безпеки звіту щодо стану енергетичної безпеки України та оцінку рівня та загроз енергетичній безпеці України. Станом на дату складення цього Звіту ІПВГ жоден із вказаних документів не розміщений у вільному доступі.

Концепція Державної цільової програми справедливої трансформації вугільних регіонів України

Упродовж 2023 року діяла Концепція Державної цільової програми справедливої трансформації вугільних регіонів України на період до 2030 р.³³⁰, схвалена КМУ 22.09.2021 р.

Концепцією передбачено такі основні шляхи справедливої трансформації вугільних громад:

- ▶ створення умов для інвестиційного розвитку, що полягає у підтримці розвитку відповідної інженерної інфраструктури для залучення інвестицій (індустріальні парки, промислові майданчики, будівництво транспортної інфраструктури, підсилюючих електростанцій, складських приміщень тощо), запровадженні механізму підтримки реалізації державних інвестиційних проєктів, пов'язаних з усуненням негативних наслідків ліквідації вугледобувних підприємств, супроводі інвесторів, створенні баз даних об'єктів грінфілд та браунфілд тощо;
- ▶ перехід на альтернативні джерела енергії та підвищення рівня енергоефективності у житлово-комунальній сфері;
- ▶ розв'язання екологічних проблем, у тому числі комплексна рекультивація земель та екологічне відновлення територій вугледобувних регіонів, забезпечення збереження, відновлення та збалансоване використання природоохоронних територій тощо.

У звіті Рахункової палати за 2023 рік зроблено висновок, що вугільна галузь в Україні має низку проблем та потребує реформування. А саме зазначено, що Міненерго необхідно терміново вжити трансформаційних заходів щодо дієвого реформування і забезпечення беззбиткової діяльності державних підприємств вугільної галузі. Основні рекомендації Міненерго:

- ▶ оновлення законодавчої бази, пришвидшення розроблення проєкту концепції реформування вугільної галузі та відповідної комплексної державної програми;
- ▶ визначення пріоритетів поетапної реалізації Енергетичної стратегії України до 2050 року;
- ▶ сприяння розвитку ринку вугілля для зменшення фінансового навантаження на державний бюджет.

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 рр.

- ▶ Упродовж 2023 року діяла Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затверджена КМУ в серпні 2020 р., що визначає генеральний вектор сталого розвитку регіонів та розроблена відповідно до Цілей сталого розвитку України до 2030 р.

³³⁰ [Концепція Державної цільової програми справедливої трансформації вугільних регіонів України на період до 2030 року](#), схвалена постановою КМУ від 22.09.2021 р. № 1024

- ▶ У травні 2021 р. було затверджено план заходів для реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2023 рр³³¹. На вебсайті Міністерства розвитку громад та територій України опублікований Звіт про проведення моніторингу реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та виконання Плану заходів з її реалізації на 2021-2023 роки у 2021-2022 роках³³².
- ▶ У серпні 2024 р. Державну стратегію регіонального розвитку оновили з урахуванням наслідків повномасштабної війни та міжнародних зобов'язань України³³³.

Концепція економічного розвитку Донецької та Луганської областей³³⁴:

- ▶ Концепція була схвалена в грудні 2020 р. і передбачає застосування таких інструментів у вугільній сфері: трансформація вугільної галузі зазначених областей, технічне переоснащення та модернізація шахт, впровадження інноваційних рішень у сфері видобутку вугілля на перспективних шахтах, а також реалізація комплексних програм та проєктів трансформації вугільних регіонів, які сприятимуть диверсифікації економіки шахтарських монофункціональних міст, та заходів щодо пом'якшення негативних соціально-економічних наслідків у разі закриття вугледобувних та вуглепереробних підприємств.
- ▶ У рамках зазначеної Концепції у серпні 2021 р. КМУ затвердив Стратегію економічного розвитку Донецької та Луганської областей на період до 2030 р. та операційний план її реалізації³³⁵. У 2023 та 2024 роках зміни до зазначеної стратегії не вносилися.

Концепція Державної цільової економічної програми розвитку атомно-промислового комплексу до 2026 р.

- ▶ Упродовж 2023 року діяла Концепція Державної цільової економічної програми розвитку атомно-промислового комплексу до 2026 р., затверджена КМУ 29.12.2021 р³³⁶.
- ▶ Метою Програми є модернізація та нарощування виробничих потужностей урановидобувної промисловості для забезпечення поступового збільшення частки вітчизняного урану в ядерному паливі, що його використовують українські атомні електростанції.
- ▶ Міністерство енергетики мало розробити та подати КМУ в 2022 році проєкт Програми. Однак на дату підготовки звіту Програму не було розроблено.
- ▶ У серпні 2023 року Міненерго оприлюднило проєкт постанови КМУ «Про затвердження Державної цільової економічної програми розвитку атомно-промислового комплексу до 2028 року», яка, серед іншого, передбачає внесення змін до чинної Концепції³³⁷.

³³¹ [План заходів на 2021-2023 роки з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки](#), затверджений розпорядженням КМУ від 12.05.2021 № 497-р

³³² Доступ за посиланням: <https://mtu.gov.ua/files/%D0%97%D0%92%D0%86%D0%A2.pdf>

³³³ Постанова КМУ «Про внесення змін до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки» від 13.08.2024 № 940

³³⁴ Розпорядження КМУ «Про схвалення Концепції економічного розвитку Донецької та Луганської областей» № 1660-р від 23.12.2020 р.

³³⁵ Розпорядження КМУ «Про затвердження Стратегії економічного розвитку Донецької та Луганської областей на період до 2030 року» № 1078-р від 18.08.2021 р.

³³⁶ Розпорядження КМУ «Про схвалення Концепції Державної цільової економічної програми розвитку атомно-промислового комплексу на період до 2026 року» № 1804-р від 29.12.2021 р.

³³⁷ Повідомлення про оприлюднення проєкту розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової економічної програми розвитку атомно-промислового комплексу на період до 2028 року» на [вебсайті](#) Міненерго

- ▶ Метою Програми на період до 2028 року є реалізація пріоритетного напрямку державної політики щодо нарощування та модернізації виробничих потужностей урановидобувної галузі для повного задоволення потреб в урані вітчизняної атомної енергетики, створення умов для збереження кваліфікованого персоналу та забезпечення соціального захисту працівників.

Уранова галузь

Упродовж 2023 року було укладено низку важливих угод, спрямованих на розвиток уранової галузі, зокрема на розширення співпраці з СAMECO. Серед них Меморандум щодо розвитку урановидобувної галузі в Україні за допомогою канадських партнерів, підписаний у квітні 2023 р.³³⁸.

Національний план з енергетики та клімату на період до 2030 року

- ▶ У 2024 році КМУ схвалив Національний план з енергетики та клімату на період до 2030 року (далі - НПЕК), який спрямований на узгодження енергетичної та кліматичної політики для забезпечення сталого розвитку та відновлення економіки України.
- ▶ НПЕК є зобов'язанням України в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, а також умовою для розподілу фінансової допомоги ЄС в рамках інструменту Ukraine Facility.³³⁹
- ▶ Планом передбачено вжиття заходів для досягнення цільових показників за вимірами декарбонізації, енергоефективності, енергетичної безпеки внутрішнього енергетичного ринку.
- ▶ В аспекті інтеграції ринків природного газу, відновлюваних та низьковуглецевих газів основні цілі стосуються інтеграції з енергетичними ринками ЄС, виробництва біометану та видобутку природного газу, забезпечення повноти та достовірності обліку газу, а також впровадження вільного ціноутворення на енергетичні ресурси для всіх споживачів з одночасним захистом тих, хто потребує державної підтримки.
- ▶ Серед запланованих політик та заходів для досягнення цільових показників за визначеними вимірами наведені, зокрема:
 - ▶ стимули з нарощування видобутку газу для максимального самозабезпечення;
 - ▶ відновлення нафтопереробки та/або будівництво нового комплексу, а також створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;
 - ▶ створення потужностей з виготовлення паливних касет для забезпечення всіх потреб українських АЕС, розвиток уранового виробництва;
 - ▶ відкриття експорту природного газу тощо³⁴⁰

З метою забезпечення реалізації НПЕК при Міністерстві економіки України створено постійно діючий консультативно-дорадчий орган - Офіс зеленого переходу.³⁴¹

³³⁸ [Вебсайт](#) ДП «НАЕК «Енергоатом»

³³⁹ [Національний план з енергетики та клімату на період до 2030 року](#), схвалений розпорядженням КМУ № 587-р від 25.06.2024 р.

³⁴⁰ [Національний план з енергетики та клімату на період до 2030 року](#), схвалений розпорядженням КМУ № 587-р від 25.06.2024 р.

³⁴¹ [Положення](#) про Офіс зеленого переходу при Міністерстві економіки України, затверджене наказом Мінекономіки № 24210 від 04.10.2024 р. [Склад](#) Офісу зеленого переходу при Міністерстві економіки України, затверджений наказом Мінекономіки № 24210 від 04.10.2024 р.

6.1.2 Кодекс України про надра

Кодекс України про надра № 132/94-ВР від 27.07.1994 р. є основним нормативним актом, що регулює питання раціонального використання та охорони надр. Кодексом визначаються правовий статус надр, види корисних копалин, компетенція органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері регулювання гірничих відносин (тобто відносин, пов'язаних з раціональним використанням та охороною надр), встановлюються правила щодо надання надр у користування та власне умови користування ними.

Зокрема, згідно з Кодексом про надра копалини за своїм значенням поділяються на корисні копалини загальнодержавного і місцевого значення³⁴². Переліки копалин загальнодержавного і місцевого значення затверджені КМУ³⁴³. Згідно з переліками до корисних копалин загальнодержавного значення належать, зокрема, природний газ, нафта, кварцовий пісок, граніт, глина³⁴⁴.

Для користування надрами необхідно отримати спеціальний дозвіл на користування надрами. До 28.03.2023 р. Кодекс про надра прямо забороняв власнику спеціального дозволу у будь-якій формі відчужувати права, надані таким спеціальним дозволом, у тому числі шляхом передачі до статутного капіталу юридичних осіб чи як внесок у спільну діяльність³⁴⁵. Проте з 28.03.2023 р. така заборона скасована та надрокористувач може відчужувати права на користування надрами, надані йому спеціальним дозволом, вносити такі права як внесок до статутного капіталу в деяких випадках, а також вносити їх як внесок у спільну діяльність³⁴⁶. Більше інформації про порядок видачі спеціальних дозволів наведено у **Розділі 6.6.2 цього Звіту**.

В окремих випадках для промислової розробки родовищ корисних копалин та для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, надрокористувачеві також необхідно одержати гірничий відвід. У редакції Кодексу про надра до 28.03.2023 р. було зазначено, що не потребують гірничого відводу користувачі нафтогазоносних надр, а також бурштиноносних надр, які отримали спеціальний дозвіл на користування такими надрами³⁴⁷. В редакції Кодексу про надра з 28.03.2023 р. уточнено, що гірничий відвід надається виключно для гірничих об'єктів, розробка родовищ корисних копалин на яких здійснюється підземним способом, а саме шахт та рудників³⁴⁸. Гірничий відвід надає Держпраці після погодження заявки на отримання гірничого відводу з відповідним територіальним органом Держпраці³⁴⁹. Гірничий відвід засвідчується актом про надання гірничого відводу³⁵⁰. Отже, гірничий відвід скасовано для всіх видів користування надрами, крім промислової розробки на гірничих об'єктах, розробка родовищ корисних копалин на яких здійснюється підземним способом (шахти та рудники).

³⁴² Ст. 6 Кодексу про надра № 132/94-ВР від 27.07.1994 р.

³⁴³ Постанова КМУ «Про затвердження переліків корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення» № 827 від 12.12.1994 р.

³⁴⁴ Перелік копалин загальнодержавного і місцевого значення відносить глину до загальнодержавних корисних копалин, якщо така глина є вогнетривкою, цементною сировиною або сировиною, формувальною та для грудкування залізородних концентратів, сировиною для мінеральних пігментів (глина фарбова), сировиною петругійною та для легких заповнювачів бетону, цегельно-черепичною (глина легкоплавка), сировиною для приготування бурових розчинів (глина бентонітова). Інші різновиди глини Переліком віднесено до корисних копалин місцевого значення

³⁴⁵ Ч. 9 ст. 16 Кодексу про надра № 132/94-ВР від 27.07.1994 р. в редакції до 28.03.2023 р.

³⁴⁶ Стаття 16-1 Кодексу про надра в редакції з 28.03.2023 р.

³⁴⁷ Ч. 7 ст. 17 Кодексу про надра в редакції до 28.03.2023 р.

³⁴⁸ Ч. 2 ст. 17 Кодексу про надра в редакції від 28.03.2023 р.

³⁴⁹ Ч. 3 ст. 17 Кодексу про надра в редакції від 28.03.2023 р.; п. 21 Положення про порядок надання гірничих відводів, затвердженого постановою КМУ від 27.01.1995 р. № 59

³⁵⁰ П. 3 Положення про порядок надання гірничих відводів, затвердженого постановою КМУ від 27.01.1995 р. № 59

Кодекс про надра в редакції від 28.03.2023 р. передбачає, що для визначення промислової цінності родовищ корисних копалин та їхніх запасів щодо кожної ділянки надр встановлюються кондиції на мінеральну сировину, що становлять сукупність вимог до якості й кількості корисних копалин, гірничо-геологічних та інших умов користування ділянками надр³⁵¹. Ключовим нововведенням нової редакції Кодексу про надра від 28.03.2023 р. в частині встановлення кондицій є те, що після змін кондиції встановлюються для кожної ділянки надр, а до змін – до родовищ.

Кондиції на мінеральну сировину підлягають державній експертизі, що здійснюється ДКЗ (до 28.03.2023 р. – Держгеонадра) або іншими уповноваженими підприємствами, установами та організаціями³⁵². Порядок розробки кондицій на мінеральну сировину має встановлювати Міндовкілля³⁵³.

З 28.03.2023 р. ресурси та запаси корисних копалин ділянок надр, запаси корисних копалин, додатково розвіданих у процесі розроблення родовищ корисних копалин, підлягають державній експертизі та затвердженню ДКЗ або іншими уповноваженими підприємствами, установами чи організаціями, з визначенням раціонального напрямку використання корисних копалин, у порядку, встановленому КМУ³⁵⁴. До 28.03.2023 р. Кодекс про надра передбачав, що експертизу та оцінку запасів корисних копалин розвіданих родовищ, а також запасів корисних копалин, додатково розвіданих у процесі розроблення родовищ, проводить Держгеонадра³⁵⁵. Втім, на рівні підзаконного законодавства експертизу та оцінку проводила ДКЗ³⁵⁶.

Кодексом про надра також визначаються права та обов'язки користувачів надр.

До основних прав належать здійснення на наданій ділянці надр геологічного вивчення, комплексної розробки родовищ корисних копалин та інших робіт, а також розпорядження видобутими корисними копалинами. З 28.03.2023 р. надрокористувач також має право відчужувати права на користування надрами, надані йому спеціальним дозволом на користування надрами, шляхом укладення договору купівлі-продажу або внесення таких прав як внесок до статутного капіталу або як внесок у спільну діяльність.

Основними обов'язками користувачів надр є цільове використання надр, забезпечення повноти геологічного вивчення, раціонального, комплексного використання та охорони надр, гарантування безпеки людей, майна та навколишнього природного середовища, здійснення підготовки та розкриття звітів про платежі на користь держави та інформації про укладені договори (угоди) щодо користування надрами для забезпечення прозорості у видобувних галузях³⁵⁷.

³⁵¹ Ст. 45 Кодексу про надра

³⁵² Відповідно до ч. 2 ст. 45 Кодексу про надра

³⁵³ На сьогодні діє Положення про порядок розробки та обґрунтування кондицій на мінеральну сировину для підрахунку запасів твердих корисних копалин у надрах, затверджене [наказом](#) ДКЗ № 300 від 07.12.2005 р.

³⁵⁴ Ч. 4 ст. 45 Кодексу про надра в редакції з 28.03.2023 р.; п. 4 Положення про порядок проведення державної експертизи та оцінки запасів корисних копалин, затвердженого постановою КМУ від 22.12.1994 р. № 865

³⁵⁵ Ч. 4 ст. 45 Кодексу про надра в редакції до 28.03.2023 р.

³⁵⁶ П. 4 Положення про порядок проведення державної експертизи та оцінки запасів корисних копалин, затвердженого постановою КМУ від 22.12.1994 р. № 865 (в редакції до 26.07.2023 р.)

³⁵⁷ Ст. 24 Кодексу про надра

Роботи і дослідження, пов'язані з геологічним вивченням надр, підлягають обов'язковій державній реєстрації³⁵⁸ та обліку³⁵⁹, що здійснює Держгеонадра. Результати виконаних робіт та досліджень передаються на постійне зберігання до Державного інформаційного геологічного фонду України.

Кодекс про надра передбачає право надрокористувача розпоряджатися, у тому числі продавати та передавати у користування резидентам та нерезидентам України геологічну інформацію, створену (придбану) за власні кошти³⁶⁰. У підзаконному законодавстві зазначено, що геологічна інформація є об'єктом цивільно-правових відносин і може використовуватися як внесок до статутного капіталу юридичних осіб³⁶¹. Про реалізацію геологічної інформації повідомляється Держгеонадра³⁶². Геологічна інформація, одержана за рахунок коштів державного бюджету, є державною власністю. Держгеонадра є розпорядником геологічної інформації, яка перебуває у державній власності. Порядок та умови надання відкритої геологічної інформації у користування різним категоріям користувачів надр та її продажу визначаються **Порядком розпорядження геологічною інформацією**³⁶³.

Розмір плати за право користування геологічною інформацією, що одержана за рахунок коштів державного бюджету, визначається Держгеонадра згідно з **Методикою визначення вартості геологічної інформації, отриманої за рахунок коштів державного бюджету**³⁶⁴. Методикою передбачене визначення вартості геологічної інформації з метою компенсації витрат держави за проведені геологорозвідувальні роботи як плата за вторинну (оброблену) геологічну інформацію, лише в разі отримання спецдозволу на користування надрами. Первинна (необроблена) геологічна інформація, яка є у власності держави, надається для ознайомлення безкоштовно в місцях зберігання з одночасним інформуванням Держгеонадра. Надання первинної геологічної інформації, що є державною власністю, яка руйнується в процесі проведення обробки внаслідок її фізичних властивостей (кам'яний матеріал), є оплатним.

Державний контроль за дотриманням правил і нормативів користування надрами здійснюють Держгеонадра та органи місцевого самоврядування. Державний нагляд за веденням робіт з геологічного вивчення надр та їх використання здійснюють Держпраці та її територіальні органи згідно з **Положенням про порядок здійснення державного гірничого нагляду**³⁶⁵. Також державний контроль за використанням і охороною надр здійснює Держгеоінспекція³⁶⁶.

³⁵⁸ Наказ Мінприроди [«Про затвердження Порядку державної реєстрації робіт і досліджень, пов'язаних із геологічним вивченням надр»](#) № 263 від 14.06.2013 р.

³⁵⁹ Наказ Мінприроди [«Про затвердження Порядку обліку робіт і досліджень, пов'язаних із геологічним вивченням надр»](#) № 262 від 14.06.2013 р.

³⁶⁰ [Ч. 14 ст. 39](#) Кодексу про надра

³⁶¹ [П. 3](#) Порядку розпорядження геологічною інформацією, затвердженого постановою КМУ «Питання розпорядження геологічною інформацією» від 07.11.2018 р. № 939

³⁶² [Ч. 16 ст. 39](#) Кодексу про надра

³⁶³ [Порядок розпорядження геологічною інформацією затверджений постановою КМУ «Питання розпорядження геологічною інформацією»](#) № 939 від 07.11.2018 р.

³⁶⁴ Постанова КМУ [«Про затвердження Методики визначення вартості геологічної інформації, отриманої за рахунок коштів державного бюджету»](#) № 1075 від 10.12.2008 р.

³⁶⁵ П. 2 Постанови КМУ [«Про затвердження Положення про порядок здійснення державного гірничого нагляду»](#) № 134 від 21.02.1995 р.

³⁶⁶ [Ч. 3 ст. 61](#) Кодексу про надра

Крім цього, Кодекс про надра містить положення, що регулюють низку інших питань, зокрема, питання геологічного вивчення надр, державного обліку родовищ корисних копалин, проектування та будівництва гірничодобувних об'єктів, охорони надр тощо.

Як було зазначено вище, 28.03.2023 р. набрали чинності зміни до Кодексу про надра Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері користування надрами» № 2805-ІХ.

Серед основних змін до Кодексу про надра, окрім наведених вище, слід зазначити:

- ▶ запровадження права громадян України на частину доходу державного бюджету від рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин³⁶⁷. Набрання чинності цією нормою відбудеться одночасно із введенням в дію закону про економічний паспорт³⁶⁸;
- ▶ створення єдиної державної електронної геоінформаційної системи користування надрами та її складовими³⁶⁹;
- ▶ закріплення загального правила, що доступ до первинної (необробленої) та вторинної (обробленої) геологічної інформації, що є у державній власності, є безоплатним³⁷⁰ (плата (збір) за вторинну (оброблену) геологічну інформацію здійснюється як компенсація витрат держави на проведення геологорозвідувальних робіт у разі отримання спеціального дозволу³⁷¹);
- ▶ під час здійснення державної експертизи та оцінки ресурсів та запасів корисних копалин за заявою користувача надр можуть використовуватися Рамкова класифікація ООН для викопних енергетичних і мінеральних ресурсів (РКООН-2009), класифікація Комітету з міжнародних стандартів звітності по запасах твердих корисних копалин (CRIRSCO), Система управління вуглеводневими ресурсами (PRMS) та інші міжнародні стандарти³⁷²;
- ▶ обмеження щодо права бути надрокористувачем для громадян держави-агресора або юридичних осіб, які зареєстровані на території держави-агресора, юридичних осіб, кінцевими бенефіціарами яких є громадяни держави-агресора, фізичних та юридичних осіб, стосовно яких застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до Закону України «Про санкції»³⁷³;
- ▶ надання надрокористувачам прав на першочергове продовження строку користування надрами та залучення третіх осіб на договірних засадах для виконання окремих видів робіт, пов'язаних з користуванням надрами³⁷⁴;
- ▶ надання спеціального дозволу без аукціону (електронних торгів) для геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промислової розробки родовищ) місцевого значення, видобування корисних копалин місцевого значення за умови що

³⁶⁷ Ч. 2 ст. 4 Кодексу про надра зі змінами, внесеними Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері користування надрами» № 2805-ІХ від 01.12.2022 р.

³⁶⁸ Згідно інформації на вебсайті ВРУ проєкт Закону про економічний паспорт станом на дату цього звіту не прийнятий. 24.01.2022 р. по ньому наданий висновок комітету про розгляд.

³⁶⁹ Ст. 5¹ Кодексу про надра

³⁷⁰ Ч. 7 ст. 39 Кодексу про надра

³⁷¹ Ч. 8 ст. 39 Кодексу про надра

³⁷² Ч. 5 ст. 45 Кодексу про надра

³⁷³ Ч. 3-6 ст. 13 Кодексу про надра

³⁷⁴ П. 4, п. 6 ч. 1 ст. 24 Кодексу про надра

загальна площа ділянки надр, на яку надається спеціальний дозвіл на користування надрами, не перевищує 25 гектарів, тощо.³⁷⁵

У 2023 році втратили чинність³⁷⁶ низка постанов КМУ, зокрема, Постанова «Про Порядок передачі розвіданих родовищ корисних копалин для промислового освоєння»³⁷⁷ та «Про затвердження Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами»³⁷⁸, а також внесені зміни до Методики визначення початкової ціни продажу на аукціоні спеціального дозволу на право користування надрами³⁷⁹ та Порядку проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами³⁸⁰ (детальніше див. **Розділ 6.3**).

6.1.3 Гірничий закон України

Основним законом, що регулює відносини у сфері видобування корисних копалин та проведення гірничих робіт, є **Гірничий закон України** № 1127-XIV від 06.10.1999 р. (далі - «Гірничий закон»)³⁸¹.

Серед іншого, Гірничий закон регулює питання розташування, проектування та будівництва гірничих підприємств, основні вимоги щодо проведення гірничих робіт, заходи технічної безпеки, запобігання аварійним ситуаціям, заходи екологічної безпеки та впливу на навколишнє середовище, а також низку особливостей умов праці у гірничодобувній промисловості.

6.1.4 Закон України «Про нафту і газ»

Основним законом, який регулює відносини щодо користування нафтогазоносними надрами, видобування, транспортування, зберігання та використання нафти, газу та продуктів їх переробки, є **Закон України «Про нафту і газ»** № 2665-III від 12.07.2001 р. (далі - «Закон про нафту і газ»).

До об'єктів нафтогазовидобування належать нафтові та газові свердловини, газопроводи-шлейфи, установки комплексної підготовки газу, установки підготовки газу, установки попередньої підготовки газу, установки комплексної підготовки нафти, тимчасові дослідно-промислові установки підготовки нафти і газу, дотискувальні компресорні станції та інші об'єкти, пов'язані з експлуатацією об'єктів нафтогазовидобування³⁸².

Аналогічно до положень Кодексу про надра порядок користування нафтогазоносними надрами на відповідній ділянці нафтогазоносних надр визначається угодою про умови користування нафтогазоносними надрами, яка є додатком до спеціального дозволу на

³⁷⁵ [П. 2 ч. 1 ст. 16²](#) Кодексу про надра

³⁷⁶ Постанова КМУ [«Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо користування надрами»](#) № 749 від 04.07.2023 р.

³⁷⁷ Постанова КМУ [«Про Порядок передачі розвіданих родовищ корисних копалин для промислового освоєння»](#) № 114 від 14.02.1995 р.

³⁷⁸ Постанова КМУ [«Про затвердження Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами»](#) № 615 від 30.05.2011 р.

³⁷⁹ Постанова КМУ [«Про затвердження Методики визначення початкової ціни продажу на аукціоні \(електронних торгах\) спеціального дозволу на право користування надрами»](#) № 1374 від 15.10.2004 р.

³⁸⁰ Постанова КМУ [«Про затвердження Порядку проведення аукціону \(електронних торгів\) з продажу спеціального дозволу на користування надрами»](#) № 993 від 23.09.2020 р.

³⁸¹ [Гірничий закон](#)

³⁸² [Ст. 1](#) Закону про нафту і газ

користування нафтогазоносними надрами. За загальним правилом нафта та газ, видобуті користувачем нафтогазоносних надр, належать користувачу нафтогазоносних надр³⁸³.

Закон про нафту і газ встановлює, що, якщо діяльність, пов'язана з користуванням нафтогазоносними надрами, здійснюється на умовах договору про спільну інвестиційну діяльність, спільне виробництво, виробничу кооперацію, то один із учасників цього договору зобов'язаний мати спеціальний дозвіл³⁸⁴. Надання спеціального дозволу на видобування нафти і газу (промислово розробку родовищ) здійснюється з урахуванням результатів ОВД³⁸⁵.

Крім цього, з 28.03.2023 року в новій редакції Закону про нафту і газ більше не передбачено права надрокористувача відмовитися від спецдозволу на користування нафтогазоносними надрами, повернути його Держгеонадра та отримати відшкодування сплачених коштів за надання такого спецдозволу у разі обґрунтування недопустимості планової діяльності за висновком ОВД³⁸⁶.

Після закінчення строку дії спеціального дозволу державне майно, що було надане у користування власнику дозволу, повертається державі, а майно (споруди, обладнання), створене власником дозволу в процесі видобування, залишається в його власності³⁸⁷.

Продовження строку дії спеціального дозволу на користування нафтогазоносними надрами, його переоформлення, внесення до нього змін здійснюються безоплатно³⁸⁸. Для компаній та учасників договорів про спільну діяльність, у яких держава прямо або опосередковано володіє часткою 50% та більше, встановлено особливі правила щодо продажу видобутої ними продукції (детальніше див. **Розділ 7.5.6 цього Звіту**).

У 2024 році до Закону про нафту і газ були включені поняття спрощеної тимчасової консервації магістральних трубопроводів транспортування газу та підземних сховищ газу в умовах обмеженого транзиту природного газу³⁸⁹.

Закон про нафту і газ регулює також низку інших питань, серед яких питання введення родовищ нафти та газу у промислове розроблення, питання основних вимог до промислового розроблення, охорони довкілля, особливих умов праці, відповідальності за порушення у нафтогазовій галузі.

Правила розробки нафтових та газових родовищ, прийняті на виконання Закону про нафту і газ, встановлюють основні вимоги до організації та здійснення дослідно-промислової та промислової розробки родовищ вуглеводнів та регламентують відносини суб'єктів господарювання та центральних і місцевих органів виконавчої влади, що виникають під час користування нафтогазоносними надрами, з метою їх комплексного і раціонального використання³⁹⁰.

Зокрема, документ урегулює всі стадії розробки, експлуатації та виведення з розробки газових та нафтових родовищ, а саме стадії підготовки до розробки, вивчення, дорозвідки, облаштування газових, газоконденсатних та нафтових родовищ, видобування вуглеводнів,

³⁸³ [Ст. 10, ст. 28](#) Закону про нафту і газ

³⁸⁴ [Ст. 49](#) Закону про нафту і газ

³⁸⁵ [Абз. 9 ч. 1 ст. 12](#) Закону про нафту і газ

³⁸⁶ Це положення було передбачене у [ч. 4 ст. 14](#) Закону про нафту і газ у редакції до 28.03.2023 р.

³⁸⁷ [Ч. 3 ст. 10](#) Закону про нафту і газ

³⁸⁸ [Ч. 10 ст. 14](#) Закону про нафту і газ у редакції з 28.03.2023 р.

³⁸⁹ [Ст. 42¹](#) Закону про нафту і газ зі змінами, внесеними Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань використання термінології у сфері енергетики» від 21.08.2024 № 3915-ІХ

³⁹⁰ Наказ Мінприроди «Про затвердження Правил розробки нафтових і газових родовищ» № 118 від 15.03.2017 р.

обліку продукції. Також ці Правила визначають особливості контролю розробки родовищ, ведення документації під час розробки родовищ, основні положення охорони праці та безпеки під час виконання усіх видів робіт, а також правила щодо охорони навколишнього природного середовища під час такої розробки родовищ.

У 2023 році до Правил розробки нафтових та газових родовищ було внесено зміни³⁹¹, відповідно до яких розконсервацію свердловин більше не потрібно погоджувати з Держпраці. Цими змінами також виключено погодження з Держпраці типової схеми для кожного району бурових робіт, згідно з якою здійснюються монтаж противикидного обладнання та його обв'язка.

6.1.5 Закон України «Про ринок природного газу»

Закон України «Про ринок природного газу» № 329-VIII від 09.04.2015 р. (далі - «Закон про ринок природного газу») був прийнятий на виконання міжнародних зобов'язань України щодо імплементації Третього енергетичного пакета.

Закон про ринок природного газу охоплює доволі широке коло питань, пов'язаних із функціонуванням ринку природного газу. Закон визначає принципи функціонування ринку природного газу і роль держави на ньому (зокрема, щодо встановлення технічних вимог та ліцензування господарської діяльності на ринку природного газу), правила постачання, транспортування, розподілу і зберігання природного газу, а також правила установки LNG.

Оператором ГТС та газосховищ можуть бути лише суб'єкти господарювання, корпоративні права яких прямо або опосередковано належать державі. Опосередковане володіння можливе через суб'єкта господарювання, у якого усі корпоративні права належать державі.

На виконання Закону про ринок природного газу прийнято кілька важливих підзаконних нормативно-правових актів, зокрема Кодекс газотранспортної системи³⁹² (регламент функціонування газотранспортної системи, який поширюється, в тому числі, на газовидобувні підприємства) та Кодекс газорозподільних систем³⁹³ (визначає взаємовідносини оператора газорозподільних систем із суб'єктами ринку природного газу). Зазначені нормативно-правові акти є ключовими для забезпечення постачання газу газотранспортною та газорозподільною системами України.

У 2022 році було встановлено мораторій на підвищення цін (тарифів) на ринку природного газу та у сфері теплопостачання упродовж дії воєнного стану в Україні та шести місяців після місяця скасування воєнного часу³⁹⁴.

³⁹¹ Наказ Міндовкілля [«Про внесення змін до Правил розробки нафтових і газових родовищ»](#) № 279 від 02.05.2023 р.

³⁹² Постанова НКРЕКП [«Про затвердження кодексу газотранспортної системи»](#) № 2493 від 30.09.2015 р.

³⁹³ Постанова НКРЕКП [«Про затвердження кодексу газорозподільних систем»](#) № 2494 від 30.09.2015 р.

³⁹⁴ 19 липня 2022 року набрав чинності Закон України [«Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування»](#), який встановив мораторій на підвищення цін (тарифів) на ринку природного газу та у сфері теплопостачання. Так, упродовж дії воєнного стану в Україні та шести місяців після місяця скасування, припинення воєнного часу, забороняється підвищення цін на послуги з розподілу газу, виробництва, транспортування та постачання теплової енергії та послуг з постачання теплової енергії та постачання гарячої води. [Законом № 3220-IX](#) від 30.06.2023 р. уточнено, що мораторій на підвищення тарифів застосовується тільки у разі виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, постачання теплової енергії та гарячої води населенню. Операторам газорозподільних систем, суб'єктам господарювання, що здійснюють виробництво та/або транспортування, та/або постачання теплої води і надають доступ з постачання теплої води та постачання гарячої води, постачальникам природного газу щодо яких запроваджено мораторій, ст. 2 вищезазначеного Закону передбачаються компенсаційні гарантії. [Законом № 3764-IX](#) від 04.06.2024 р. звужено застосування мораторію на підвищення тарифів на послуги з розподілу природного газу тільки для побутових споживачів.

6.1.6 Нормативні акти у сфері оподаткування

Оподаткування компаній у видобувних галузях здійснюється відповідно до таких основних нормативно-правових актів:

- ▶ Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 р. визначає перелік податків та зборів та порядок їх адміністрування, права та обов'язки платників податків, компетенцію та повноваження контролюючих органів, а також відповідальність за порушення податкового законодавства³⁹⁵.
- ▶ Митний кодекс України № 4495-VI від 13.03.2012 р. визначає порядок справляння митних платежів під час переміщення товарів через митний кордон України³⁹⁶.
- ▶ Закон України «Про Митний тариф України» № 674-IX від 04.06.2020 р. встановлює ставки ввізного мита для товарів, що ввозяться на митну територію України.³⁹⁷
- ▶ Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» № 2464-VI від 08.07.2010 р. регулює порядок збору та обліку єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування («ЄСВ»)³⁹⁸.
- ▶ Бюджетний кодекс України № 2456-VI від 08.07.2010 р. встановлює порядок затвердження та виконання бюджетів, зокрема, порядок розподілу податків між державним і місцевими бюджетами³⁹⁹.

Окремі питання оподаткування також урегульовані на рівні підзаконних нормативно-правових актів КМУ, Мінфіну, ДПС та ДМС.

Малюнок 6.2: Нормативне регулювання видобувної галузі (основні акти в сфері оподаткування)

³⁹⁵ [Абз. 1 п. 1.1 ст. 1](#) Податкового кодексу України.

³⁹⁶ [Ч. 2 ст. 1](#) Митного кодексу

³⁹⁷ Закон України «Про митний тариф України» № 674-IX від 04.06.2020 р.

³⁹⁸ Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» № 2464-VI від 08.07.2010 р.

³⁹⁹ [Ч. 1 ст. 1](#) Бюджетного кодексу

6.1.7 Інші нормативні акти

- Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» № 1264-XII від 25.06.1991 р.⁴⁰⁰

Цей закон містить основні вимоги щодо використання природних ресурсів, у тому числі корисних копалин. Законом визначаються повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також порядок контролю та нагляду у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Крім того, законом визначені загальні екологічні вимоги, яких необхідно дотримуватися під час використання природних ресурсів (раціональне та економне використання природних ресурсів, здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб тощо), та заходи щодо забезпечення екологічної безпеки під час здійснення різних видів діяльності.

- Закон України «Про трубопровідний транспорт» № 192/96-ВР від 15.05.1996 р.⁴⁰¹

Цим законом регулюються засади діяльності трубопровідного транспорту, зокрема, що стосується сфери видобування нафти та газу, питання промислових трубопроводів (приєднаних мереж), тобто немагістральних трубопроводів у межах виробництв, а також нафтогазових та внутрішньопромислових нафто- і газопроводів. Зокрема, дія Закону поширюється на відносини в галузі трубопровідного транспорту, призначеного для транспортування вуглеводнів та інших продуктів і речовин з місць їх знаходження, видобування (промислу), виготовлення або зберігання до місць їх переробки чи споживання, перевантаження та подальшого транспортування⁴⁰².

- Закон України «Про угоди про розподіл продукції» № 1039-XIV від 14.09.1999 р.⁴⁰³

Цей закон (далі - «Закон про УРП») регулює питання умов проведення конкурсу на укладення УРП, укладення таких угод, їх виконання та порядок припинення їхньої дії, особливості користування надрами на умовах розподілу продукції. Державна реєстрація укладеної УРП здійснюється безоплатно робочим органом Міжвідомчої комісії. З 15 січня 2022 року встановлено обов'язкову вимогу щодо оприлюднення укладеної УРП після державної реєстрації відповідно до Закону України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях»⁴⁰⁴.

- Закон України «Про газ (метан) вугільних родовищ» № 1392-VI від 21.05.2009 р.⁴⁰⁵

Цей закон визначає засади діяльності у сфері геологічного вивчення газу (метану) вугільних родовищ, умови його видобування і вилучення під час дегазації та подальшого використання, у тому числі доступу газу (метану) вугільних родовищ до газотранспортних мереж.

⁴⁰⁰ Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» № 1264-XII від 25.06.1991 р.

⁴⁰¹ Закон України «Про трубопровідний транспорт» № 192/96-ВР від 15.05.1996 р.

⁴⁰² Ст. 4 вищезазначеного Закону

⁴⁰³ Закон України «Про угоди про розподіл продукції» № 1039-XIV від 14.09.1999 р.

⁴⁰⁴ Зміни внесені п. 2 ч. 1 Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях» № 1974-IX від 16.12.2021

⁴⁰⁵ Закон України «Про газ (метан) вугільних родовищ» № 1392-VI від 21.05.2009 р.

- **Земельний кодекс України № 2768-III від 25.10.2001 р.⁴⁰⁶ та Закон України «Про оренду землі» № 161-XIV від 06.10.1998 р.⁴⁰⁷**

Це основні акти земельного законодавства України, які встановлюють порядок надання земельних ділянок у користування для видобування корисних копалин. Проведення геологорозвідувальних робіт потребує наявності угоди з власником землі або погодження із землекористувачем⁴⁰⁸.

Ділянки, на які надаються спеціальні дозволи, обмежуються відповідною площею та глибиною. Розміри та межі ділянок, що надаються у користування, встановлює Держгеонадра. При цьому максимальна площа ділянок, які надаються для геологічного вивчення нафтогазоносних надр, не може перевищувати 500 км², а для ділянок Чорного моря - 1 000 км².⁴⁰⁹

Установам та організаціям, що проводять розвідувальні роботи, при переході зі стану дослідно-промислової розробки у промислову розробку дозволяється використовувати земельну ділянку на підставі угоди на проведення розвідувальних робіт на період оформлення документів, що посвідчують право користування відповідною земельною ділянкою⁴¹⁰.

Оператор ГТС, оператор системи передачі та оператор газосховища набувають право постійного користування земельною ділянкою⁴¹¹.

Крім цього, до 1 січня 2025 року КМУ вилучає земельні ділянки державної власності, які передані або підлягають передачі суб'єкту господарювання у зв'язку з відокремленням діяльності з транспортування природного газу, з постійного користування та надає такі земельні ділянки оператору ГТС на праві постійного користування без зміни цільового призначення⁴¹².

У червні 2024 року прикінцеві положення Земельного кодексу доповнено положенням, яке надає можливість розміщувати електрогенеруючі установки, електричні мережі та інше пов'язане обладнання в межах земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти газотранспортної системи, без вжиття заходів із набуття та державної реєстрації прав власності або користування на земельні ділянки, розробки документації та внесення відомостей до кадастру під зазначеними об'єктами⁴¹³.

- **Водний кодекс України № 213/95-ВР від 06.06.1995 р.⁴¹⁴**

Кодекс регулює питання, пов'язані з використанням водних ресурсів у ході видобування корисних копалин.

Зокрема, цим Кодексом встановлено необхідність одержання дозволу на спеціальне водокористування, яким є забір води з водних об'єктів із застосуванням споруд або технічних пристроїв, використання води та скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти,

⁴⁰⁶ [Земельний кодекс](#)

⁴⁰⁷ Закон України «[Про оренду землі](#)» № 161-XIV від 06.10.1998 р.

⁴⁰⁸ [Ч. 1 ст. 97](#) Земельного кодексу

⁴⁰⁹ [Ст. 19](#) Закону України про нафту і газ

⁴¹⁰ [Ч. 6 ст. 97](#) Земельного кодексу

⁴¹¹ П. е) ч. 2. ст. 92 Земельного кодексу

⁴¹² Зміни, внесені [п. 10 ч. 1](#) Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів країни щодо спрощення процедури приєднання до електричних мереж» № 1657-IX від 15.07.2021 р.

⁴¹³ [П. 13](#) Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та «зеленої» трансформації енергетичної системи України» № 3220-IX від 30.06.2024 р.

⁴¹⁴ [Водний кодекс](#)

в тому числі забір води та скидання забруднюючих речовин із зворотними водами зі застосуванням каналів.

Видобування корисних копалин (крім підземних вод) та водних рослин, вилучення води з надр разом з видобуванням корисних копалин не належать до спеціального водокористування, а тому не потребують отримання дозволу на спеціальне водокористування⁴¹⁵.

- Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» № 2059-VIII від 23.05.2017 р.⁴¹⁶

Цей закон визначає правові та організаційні засади проведення оцінки впливу на довкілля, що полягає у проходженні суб'єктами господарювання спеціальної процедури з метою з'ясування можливих наслідків планованої господарської діяльності для довкілля.

Законом визначено перелік видів діяльності та об'єктів, для яких проведення ОВД є обов'язковим. До них, серед іншого, належать трубопроводи для транспортування газу та нафти з діаметром понад 800 міліметрів і довжиною понад 40 кілометрів, нафтопереробні та газопереробні заводи, видобування нафти та природного газу на континентальному шельфі, видобування корисних копалин загальнодержавного значення, перероблення корисних копалин, у тому числі збагачення тощо⁴¹⁷.

- Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» № 2354-VIII від 20.03.2018 р.⁴¹⁸

Цей закон регулює відносини у сфері оцінки наслідків для довкілля, виконання документів державного планування (стратегій, планів, містобудівної документації, державних цільових програм тощо), виконання яких передбачатиме реалізацію видів діяльності, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури ОВД, або які потребують оцінки, зважаючи на ймовірні наслідки для територій з природоохоронним статусом⁴¹⁹.

Крім цього, Закон визначає суб'єктів стратегічної екологічної оцінки, їх повноваження, порядок здійснення стратегічної екологічної оцінки, тощо.

19.05.2023 р. набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки», яким передбачено, зокрема, впровадження Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки⁴²⁰ - єдиної інформаційно-комунікаційної системи, що забезпечує створення, перегляд, збирання, внесення, накопичення, обробку, використання, розгляд, зберігання, захист, облік та надання

⁴¹⁵ [Ч. 3 ст. 48, ч. 1 ст. 49](#) Водного кодексу

⁴¹⁶ Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» № 2059-VIII від 23.05.2017 р.

⁴¹⁷ [Ст. 3](#) Закону України «Про оцінку впливу на довкілля». ОВД не підлягає діяльності, яка прямо не передбачена ч. 1 та ч. 2 цієї статті, а також, серед іншого, планована діяльність, яка спрямована виключно на забезпечення оборони держави, ліквідацію наслідків надзвичайної ситуації, відновлювальні роботи з ліквідації наслідків збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану та у відбудовний період після закінчення воєнних дій згідно зі змінами, внесеними до абз. 2 ч. 1 ст. 3 вищезазначеної статті Законом України [№ 2132-IX від 15.03.2022](#); зі змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2139-IX від 15.03.2022](#) р.

⁴¹⁸ Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» № 2354-VIII від 20.03.2018 р.

⁴¹⁹ Вищезазначений Закон не поширюється на бюджети, бюджетні програми та фінансові плани, документи державного планування, що стосуються виключно національної оборони або дій у разі надзвичайних ситуацій, а також плану відновлення та розвитку регіонів, планів відновлення та розвитку територіальних громад, зі змінами, внесеними Законом України [«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій»](#) 2389-IX від 09.07.2022 р.

⁴²⁰ Закон України [«Про внесення змін до деяких законів України щодо порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки»](#) № 2717-IX від 03.11.2022

інформації у сфері стратегічної екологічної оцінки. Станом на дату цього Звіту Єдиний реєстр стратегічної екологічної оцінки функціонує на порталі ЕкоСистема⁴²¹.

Низку питань у сфері видобування корисних копалин регулюють численні підзаконні нормативно-правові акти.

Огляд законодавства у сфері запобігання корупції зроблено у **Розділі 10.1**.

Висновки до розділу

Відносини, пов'язані з видобуванням корисних копалин, регулюються Конституцією України, а також значною кількістю законів та підзаконних нормативно-правових актів.

У 2023 році тривала робота над адаптацією законодавства до викликів, пов'язаних зі збройною агресією РФ проти України, а також приведенням законодавства у відповідність до *acquis* ЄС.

За результатами 2023 року було впроваджено значні нормативні зміни у сфері надрокористування, що спрямовані на підвищення рівня прозорості видобувних галузей, спрощення та систематизацію національного законодавства у видобувній галузі, його уніфікацію з положеннями міжнародних договорів, регулювання сфери оптових енергетичних ринків, цифровізацію галузі та оптимізацію адміністративних процедур. Частина запроваджених змін спрямована на подолання проявів енергетичної кризи на ринках природного газу; усунення перешкод для залучення інвестицій, зокрема, шляхом скасування заборони розпоряджатися правами, наданими спеціальним дозволом на користування надрами; полегшення доступу до геологічної інформації (створення Єдиної державної електронної геоінформаційної системи користування надрами), а також усунення недоліків законодавчої техніки.

Водночас, чинне регулювання не є досконалим. Необхідними є подальше розроблення та прийняття нормативно-правових актів, передбачених галузевими стратегічними документами та стандартами ЄС, а також приведення законодавчого масиву у відповідність до сучасних стандартів у видобувних галузях.

Україна має значний природо-ресурсний потенціал, що має велике перспективне значення для її економіки. Законодавство, яке регулює використання природних багатств, повинне сприяти державі та приватним компаніям в ефективній реалізації цього потенціалу.

Закриття доступу до відкритих даних, спричинене воєнним станом, безумовно, суперечить цілям впровадження ІПВГ і у багатьох випадках не є обґрунтованим.

До того ж розроблено законопроект, яким вносяться зміни до Закону про ІПВГ в частині адаптації закону до вимог Стандарту ІПВГ 2023 року.

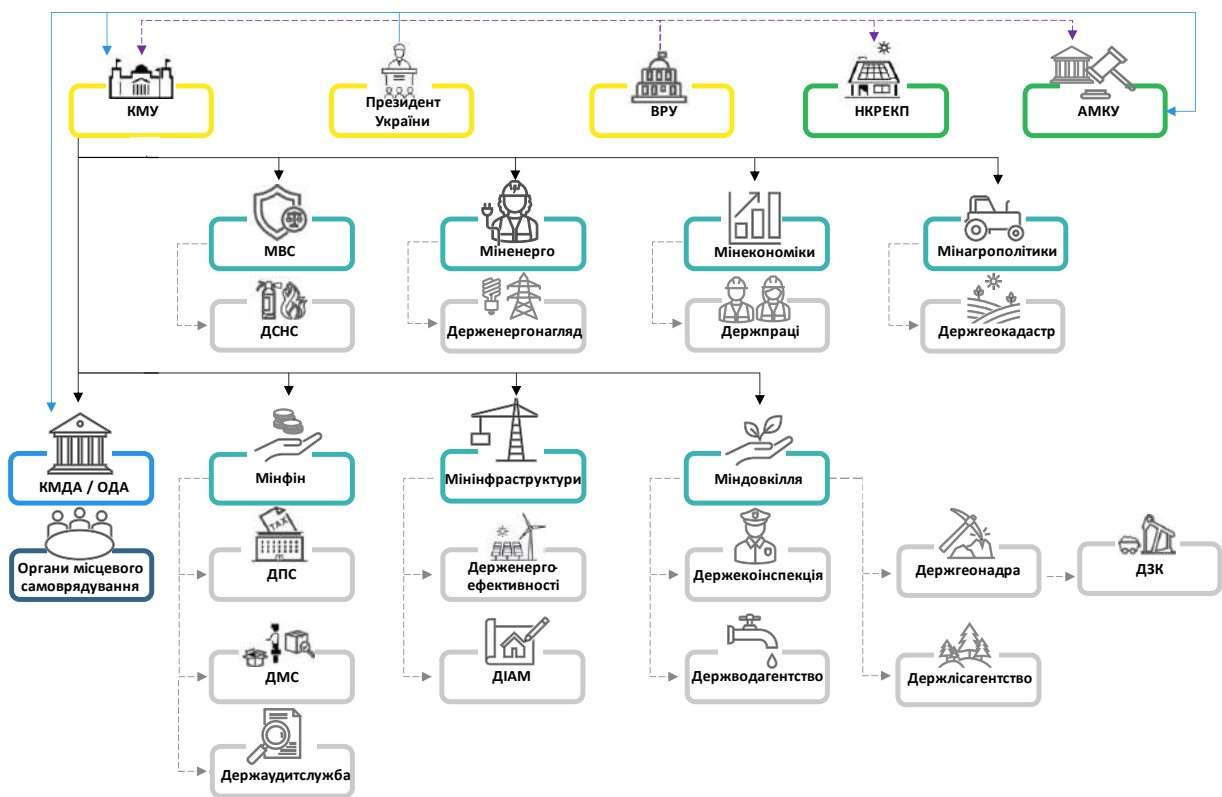
Крім того, в межах ІПВГ значного прогресу досягнуто в оновленні форм Звіту про платежі на користь держави та звіту про отримані платежі. У 2024 році розроблено проект постанови КМУ, яким пропонуються зміни до чинних форм у зв'язку з приведенням у відповідність форм до вимог Закону про ІПВГ.

⁴²¹ Доступ за [посиланням](#)

6.2 Функції та повноваження органів державної влади у видобувних галузях

Діяльність видобувних компаній регулює ціла низка органів державної влади з метою забезпечення раціонального використання природних ресурсів, збереження та охорони надр і навколишнього природного середовища, а також безпечного проведення гірничих робіт.

До системи органів, що здійснюють регулювання у видобувній сфері, належать органи державної влади, компетенція яких поширюється на всю територію України, та місцеві органи влади. Зазначені органи зображені на малюнку нижче⁴²².

Малюнок 6.3: Органи державної влади, що регулюють діяльність видобувних компаній, станом на 31.12.2023

6.2.1 Органи державної влади, компетенція яких поширюється на всю територію України

- ▶ **Верховна Рада України (ВРУ)** визначає основні напрями державної політики у видобувних галузях та здійснює законодавче регулювання відносин у ній, приймаючи закони.

⁴²² Цей розділ не включає інформацію щодо органів державної влади, які фактично не здійснювали регулювання діяльності видобувних компаній у 2023 р. (наприклад, Рада АРК та Рада міністрів АРК тощо).

- ▶ **Президент України** бере участь у законодавчому процесі (має право законодавчої ініціативи, право вето), а також у процедурах призначення керівників деяких органів державної влади.
- ▶ **Кабінет Міністрів України (КМУ)** реалізує державну політику у видобувних галузях та здійснює управління ними як вищий орган у системі органів виконавчої влади. На виконання законів КМУ приймає постанови та розпорядження, в яких деталізує правила, процедури та вимоги. До повноважень КМУ належать створення, реорганізація та ліквідація міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, а також координація їхньої роботи. КМУ відповідальний перед Президентом України і ВРУ, підконтрольний і підзвітний ВРУ.

Основні функції центральних органів виконавчої влади України у сфері видобування корисних копалин, забезпечення раціонального використання природних ресурсів, збереження та охорони надр і навколишнього природного середовища розподілені таким чином:

- ▶ **Міністерство енергетики України (Міненерго)** забезпечує формування та реалізує державну політику, зокрема у вугільно-промисловому, торфодобувному, нафтогазовому та нафтопереробному комплексах, у сфері відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива⁴²³.

У лютому 2023 р. КМУ передав Міністерству розвитку громад, територій та інфраструктури (Мінінфраструктури) функції із забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, альтернативних видів рідкого та твердого палива, енергозбереження та енергоефективності, залишивши за Міністерством енергетики функції із забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів газового палива⁴²⁴.

- ▶ **Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України (Міндовкілля)** забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, екологічної безпеки, забезпечує формування державної політики у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів⁴²⁵. Серед іншого, одними з основних завдань Міндовкілля є забезпечення формування та реалізації державної політики щодо ОВД, стратегічної екологічної оцінки, здійснення державного геологічного контролю⁴²⁶.

Міндовкілля є держателем Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема», здійснюючи її методичне та методологічне забезпечення функціонування⁴²⁷, та сервісу фіксації фактів

⁴²³ [П. 1](#) Положення про Міністерство енергетики України, затвердженого Постановою КМУ «Про затвердження Положення про Міністерство енергетики України» № 507 від 17.06.2020 р.

⁴²⁴ Постанова КМУ [«Деякі питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади у сфері енергоефективності»](#) № 153 від 14 лютого 2023 р.

⁴²⁵ [П. 1](#) Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, затвердженого постановою КМУ «Деякі питання Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів» № 614 від 25.06.2020 р.

⁴²⁶ [П. 3](#) Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України затверджене постановою КМУ «Деякі питання Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів» № 614 від 25.06.2020 р.

⁴²⁷ Відповідно до Постанови КМУ [«Про Єдину екологічну платформу «ЕкоСистема»](#) № 1065 від 11.10.2021 р.

заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу внаслідок надзвичайних ситуацій, подій, збройної агресії рф «ЕкоЗагроза»⁴²⁸.

► **Міністерство розвитку громад та територій України (Мінрегіон)/Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України (Мінінфраструктури)**

Мінрегіон забезпечувало формування та реалізував державну регіональну політику, державну політику у сфері розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою, державну житлову політику і політику у сфері благоустрою населених пунктів, у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель тощо.

Мінрегіон здійснювало розроблення методичних рекомендацій, проведення навчання та поширення інформації щодо важливості підвищення енергетичної ефективності будівель, економічної доцільності здійснення енергоефективних заходів, технічних аспектів їх здійснення, впливу енергетичної ефективності будівель на екологічний стан населених пунктів, світових тенденцій та світового досвіду у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель, необхідності своєчасної оплати спожитих паливно-енергетичних ресурсів⁴²⁹. У грудні 2022 р. ці повноваження були передані Мінінфраструктури⁴³⁰.

► **Антимонопольний комітет України (АМКУ)** є державним органом зі спеціальним статусом, метою діяльності якого є забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та у сфері публічних закупівель. До повноважень АМКУ віднесено, зокрема, проведення розслідувань з метою виявлення порушень законодавства у сфері захисту економічної конкуренції на ринку природного газу за заявами НКРЕКП⁴³¹.

► **Державна служба геології та надр України (Держгеонадра)** є центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, є уповноваженим органом з питань реалізації УРП⁴³², здійснює державний облік родовищ, запасів і проявів корисних копалин, контроль за веденням робіт з геологічного вивчення надр та дотриманням користувачами надр вимог законодавства про надра, видає спеціальні дозволи на користування надрами, здійснює розрахунок початкової ціни продажу на аукціоні спеціальних дозволів на користування надрами тощо.

З 2023 р. Держгеонадра також створює та забезпечує функціонування єдиної державної електронної геоінформаційної системи користування надрами та її складових, виконує функції держателя Державного реєстру спеціальних дозволів на користування надрами, Державного реєстру нафтових та газових свердловин, забезпечує створення та функціонування Державного сховища геологічної інформації та кам'яного матеріалу,

⁴²⁸ Постанова КМУ [«Деякі питання функціонування сервісу фіксації фактів заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу внаслідок надзвичайних ситуацій, подій, збройної агресії Російської Федерації «ЕкоЗагроза»](#) № 783 від 28.07.2023 р.

⁴²⁹ Постанова КМУ [«Про затвердження Положення про Міністерство розвитку громад та територій України»](#) № 197 від 30.04.2014 р.

⁴³⁰ Постанова КМУ [«Про затвердження Положення про Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України»](#) № 460 від 30.06.2015 р.

⁴³¹ [Ч. 1 ст. 1, ч. 1 ст. 7](#) Закону України «Про Антимонопольний комітет України» № 3659-ХІІ від 26.11.1993 р.

⁴³² Постанова КМУ [«Про затвердження Положення про Державну службу геології та надр України»](#) № 1174 від 30.12.2015 р.

здійснює розрахунок розміру збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами⁴³³.

- ▶ Щорічно Голова Держгеонадра затверджує Звіт про виконання Плану роботи за попередній рік відповідно до Програми діяльності Уряду⁴³⁴. Серед результатів діяльності Держгеонадра за 2023 рік можна зазначити здійснення опрацювання 25 указів Президента України щодо застосування санкцій та реалізацію санкції щодо 21 спеціального дозволу на користування надрами шляхом зупинення дії та одного спеціального дозволу на користування надрами шляхом внесення змін до наказу в частині доповнення підстав для зупинення дії спеціального дозволу. Крім того, для забезпечення автоматизації ведення звітності державного обліку запасів корисних копалин між Держгеонадра та ДНВП «Геоінформ України» укладено договір щодо виконання послуг з налаштування інформаційного середовища електронного кабінету надрокористувача з метою подання форм звітності щодо обліку запасів корисних копалин в електронній формі та надання доступу до поданих користувачами надр форм звітності⁴³⁵. **Державна комісія по запасах корисних копалин (ДКЗ)** є установою, що діє при Держгеонадра, до основних завдань якої належать затвердження та переоцінка запасів корисних копалин, прийняття рішення щодо кількості, якості та ступеня вивченості запасів розвіданих родовищ корисних копалин і стану підготовленості їх до промислового освоєння, встановлення кондиції на мінеральну сировину для обчислення запасів корисних копалин у надрах, підготовка висновків про доцільність проектування розроблення та облаштування родовищ на базі попередньо оцінених запасів корисних копалин і введення їх у дослідно-промислову розробку тощо⁴³⁶.
- ▶ **Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП)**, є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, що формується КМУ, та здійснює державне регулювання, моніторинг та контроль за діяльністю суб'єктів господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг, зокрема шляхом забезпечення формування і реалізації цінової та тарифної політики у сферах енергетики, затвердження правил постачання природного газу, видачі ліцензії на провадження діяльності з транспортування, розподілу, зберігання, постачання природного газу та надання послуг установки LNG, здійснення державного регулювання, моніторингу та контролю за діяльністю суб'єктів господарювання у цій сфері. Функції та повноваження НКРЕКП визначені в Законі «Про НКРЕКП»⁴³⁷. З 1 січня 2023 р. НКРЕКП здійснює сертифікацію операторів газосховищ⁴³⁸. У 2023 році НКРЕКП наділено додатковими повноваженнями у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках, зокрема щодо (і) створення та ведення реєстру адміністраторів передачі даних та реєстру адміністраторів платформ інсайдерської інформації; (ii) затвердження переліку практик, які можуть бути маніпулюванням чи спробою

⁴³³ Постанова КМУ «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо користування надрами» № 749 від 4.07.2023 р.

⁴³⁴ Опубліковані Плани роботи та звіти упродовж 2013-2024 рр. на [вебсайті](#) Держгеонадра

⁴³⁵ [Звіт про виконання плану роботи Державної служби геології та надр України за 2023 рік](#), затверджений Головою Держгеонадра

⁴³⁶ Постанова КМУ «Про затвердження Положення про Державну комісію України по запасах корисних копалин» № 1689 від 10.11.2000 р.

⁴³⁷ Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» № 1540-VIII від 22.09.2016 р., Закон України «Про ринок природного газу» № 329-VIII від 09.04.2005 р.

⁴³⁸ [П. 7 ч. 1 ст. 17](#) Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» зі змінами, внесеними Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сертифікації оператора газосховищ та продовження заходів з недопущення банкрутства Державного акціонерного товариства «Чорноморнафтогаз» № 2850-IX від 13.12.2022 р.

маніпулювання; (iii) здійснення моніторингу ринкової поведінки та господарсько-торговельних операцій суб'єктів господарювання, що провадять діяльність з оптовими енергетичними продуктами, з метою виявлення та запобігання зловживанням на оптовому енергетичному ринку⁴³⁹.

- ▶ **Державна служба України з питань праці** (Держпраці) здійснює функцію державного гірничого нагляду, надання гірничих відводів для розроблення родовищ корисних копалин та інших дозвільних документів, пов'язаних з виконанням небезпечних робіт та використанням небезпечних об'єктів⁴⁴⁰.
- ▶ У січні 2022 році КМУ було прийнято рішення щодо реформування регіональної структури Держпраці шляхом ліквідації обласних територіальних управлінь та створення семи міжрегіональних управлінь, юрисдикція яких буде поширюватиметься на кілька областей. Станом на кінець 2022 року нові міжрегіональні територіальні органи вже розпочали свою роботу⁴⁴¹. Законопроектом № 9219⁴⁴² від 18.04.2023 пропонується передати повноваження з гірничого нагляду від Держпраці іншому центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного гірничого нагляду.
- ▶ **Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України** (Держенергоефективності) реалізує державну політику у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів. До повноважень Держенергоефективності у сфері використання корисних копалин належать розроблення, погодження та здійснення контролю за виконанням державних цільових програм у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, реалізація державно-приватного партнерства у цій сфері, здійснення моніторингу за ефективним використанням паливно-енергетичних ресурсів, участь у розгляді та відборі інвестиційних проєктів та проєктів екологічного спрямування у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів⁴⁴³.

Відповідно до впроваджених змін у лютому 2023 року діяльність Держенергоефективності спрямовується і координується КМУ через Міністра розвитку громад, територій та інфраструктури⁴⁴⁴. До цього координація здійснювалася через Міністра енергетики України. Згідно зі змінами від червня 2024 року діяльність Держенергоефективності спрямовується і координується КМУ, а забезпечує координацію роботи Міністр Кабінету Міністрів України⁴⁴⁵.

⁴³⁹ Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» № 1540-VIII від 22.09.2016 р зі змінами, внесеними Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» № 3141-IX від 10.06.2023 р.

⁴⁴⁰ Постанова КМУ «Про затвердження Положення про Державну службу України з питань праці» № 96 від 11.02.2015 р.

⁴⁴¹ Інформація на [вебсайті](#) Держпраці

⁴⁴² [Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування повноважень центральних органів виконавчої влади у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці, поводження з вибуховими матеріалами, здійснення державного гірничого нагляду, здійснення державного нагляду та контролю за додержанням вимог законодавства про працю та зайнятість населення](#) № 9219 від 18.04.2023. Законопроект прийнято за основу, здійснюється підготовка на друге читання.

⁴⁴³ Постанова КМУ «Про затвердження Положення про Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України» № 676 від 26.11.2014 р., зі змінами внесеними Постановою КМУ «Про внесення змін до пункту 4 Положення про Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України» № 876 від 18.08.2021 р.

⁴⁴⁴ Постанова КМУ «Деякі питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади у сфері енергоефективності» № 153 від 14.02.2023 р.

⁴⁴⁵ Постанова КМУ «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 р. № 442 і від 26 листопада 2014 р. № 676» № 671 від 04.06.2024 р.

- ▶ **Державна інспекція енергетичного нагляду України** (Держенергонагляд) є центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання⁴⁴⁶. У січні 2024 року Держенергонагляд наділено повноваженнями у сфері здійснення нагляду на ринку природного газу, зокрема щодо дотримання учасниками ринку природного газу вимог нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації й технічного стану газорозподільних систем, дотримання суб'єктами ринку природного газу, в тому числі на об'єктах його видобутку, вимог нормативно-правових актів з питань технічного стану приладів і вузлів обліку природного газу⁴⁴⁷.
- ▶ **Державна екологічна інспекція України** (Держекоінспекція) здійснює державний нагляд (контроль) за раціональним використанням та охороною природних ресурсів та дотриманням умов спеціальних дозволів на користування надрами та іншими природними ресурсами; вживає заходів щодо припинення самовільного користування надрами та забудови площ залягань корисних копалин з порушенням встановленого порядку⁴⁴⁸.

У 2022 році при Держекоінспекції було створено оперативний штаб для фіксації екопорушень у результаті вторгнення РФ⁴⁴⁹, а з 2023 р. на Держекоінспекцію покладено обов'язок здійснювати розрахунок розміру шкоди, збитків і втрат, завданих навколишньому природному середовищу та природним ресурсам держави внаслідок виникнення аварій, надзвичайних ситуацій, військової агресії, терористичних або інших злочинних дій⁴⁵⁰.

- ▶ **Державне агентство водних ресурсів України** (Держводагентство) реалізує державну політику у сфері водного господарства⁴⁵¹, погоджує проекти на проведення робіт на землях водного фонду, пов'язаних з видобуванням корисних копалин (крім піску, гальки і гравію у руслах малих та гірських річок), виконанням бурових та геологорозвідувальних робіт; видає та анулює дозволи на спеціальне водокористування, здійснює заходи щодо екологічного оздоровлення поверхневих вод та догляду за ними, проводить моніторинг якості вод, розробляє схеми комплексного використання та охорони водних ресурсів тощо.
- ▶ **Державне агентство лісових ресурсів України** (Держлісагентство)⁴⁵² реалізує державну політику у сфері лісового господарства, веде державний лісовий кадастр та облік лісів, організовує видачу у встановленому порядку спеціальних дозволів на використання лісових ресурсів, забезпечує функціонування державної лісової охорони тощо. У 2022 р. розпочалося реформування лісової галузі, а саме: створено дев'ять регіональних офісів лісового та мисливського господарства замість 24 міжрегіональних

⁴⁴⁶ Постанова КМУ [«Деякі питання Державної інспекції енергетичного нагляду України»](#) № 77 від 14.02.2018 р.

⁴⁴⁷ Постанова КМУ [«Деякі питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади у сфері державного енергетичного нагляду \(контролю\) на ринку природного газу»](#) № 1 від 03.01.2024 р.

⁴⁴⁸ Постанова КМУ [«Про затвердження положення про Державну екологічну інспекцію України»](#) № 275 від 19.04.2017 р.

⁴⁴⁹ Інформація на [вебсайті](#) Держекоінспекції; Наказ Держекоінспекції [«Про створення оперативного штабу для фіксації, упорядкування інформації та формування єдиного реєстру збитків заподіяних довкіллю внаслідок вторгнення російської федерації на територію України»](#) №73 від 01.03.2022 р.

⁴⁵⁰ Постанова КМУ [«Про внесення змін до Положення про Державну екологічну інспекцію України»](#) № 1111 від 30.09.2022 р.

⁴⁵¹ Постанова КМУ [«Про затвердження Положення про Державне агентство водних ресурсів України»](#) № 393 від 20.08.2014 р.

⁴⁵² Постанова КМУ [«Про затвердження Положення про Державне агентство лісових ресурсів України»](#) № 521 від 08.10.2014 р.

управління Держлісагентства⁴⁵³. У 2022 році створено державне спеціалізоване господарське підприємство «Ліси України», до якого приєднуються лісгосподарські підприємства, які належали до сфери управління Держлісагентства⁴⁵⁴. Передбачається його подальше перетворення на акціонерне товариство, 100 відсотків акцій якого належать державі⁴⁵⁵.

- ▶ **Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС)**⁴⁵⁶ організовує та забезпечує охорону від пожеж підприємств, установ, організацій та інших об'єктів на підставі договорів. У 2022 на ДСНС покладено функції компетентного органу у сфері діяльності, пов'язаної з об'єктами підвищеної небезпеки⁴⁵⁷. З 2024 року ДСНС здійснює функції національного координатора участі України в Механізмі цивільного захисту ЄС⁴⁵⁸.
- ▶ **Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру (Держгеокадастр)** реалізує державну політику у сфері національної інфраструктури геопросторових даних, топографо-геодезичної і картографічної діяльності, земельних відносин, землеустрою, веде Державний земельний кадастр, здійснює державний контроль за використанням та охороною земель усіх категорій і форм власності, родючості ґрунтів тощо.⁴⁵⁹ В 2022 році мало відбуватися істотне скорочення чисельності працівників органу⁴⁶⁰.
- ▶ **Міністерство фінансів України (Мінфін)**⁴⁶¹ забезпечує формування та реалізує державну податкову, митну, фінансову, бюджетну політику, а також державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового та митного законодавства.
- ▶ **Державна податкова служба України (ДПС)**⁴⁶² реалізує державну податкову політику, здійснює адміністрування та контроль за справлянням податків, зборів та ЄСВ.
- ▶ **Державна митна служба України (ДМС)**⁴⁶³ реалізує державну митну політику, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування законодавства з питань митної справи, забезпечує та здійснює контроль за справлянням митних платежів.
- ▶ **Державна аудиторська служба України (Держаудитслужба)** є центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері державного фінансового

⁴⁵³ Інформація на [Урядовому порталі](#), [Інформація на вебсайті Держлісагентства](#)

⁴⁵⁴ Інформація на [вебсайті](#) ДП «Ліси України»

⁴⁵⁵ Постанова КМУ [«Деякі питання реформування управління лісової галузі»](#) № 1003 від 07.09.2022 р.

⁴⁵⁶ Постанова КМУ [«Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій»](#) № 1052 від 16.12.2015 р.

⁴⁵⁷ Зміни, внесені Постановою КМУ [«Деякі питання ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки»](#) № 1020 від 13.09.2022 р. та Законом України [«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо об'єктів підвищеної небезпеки»](#) № 1686-IX від 15.07.2021 р.

⁴⁵⁸ Постанова КМУ [«Деякі питання Державної служби з надзвичайних ситуацій»](#) № 535 від 10.05.2024 р.

⁴⁵⁹ Постанова КМУ [«Про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру»](#) № 15 від 14.01.2015 р..

⁴⁶⁰ Постанова КМУ [«Питання функціонування територіальних органів Державної служби з питань геодезії, картографії та кадастру»](#) № 301 від 05.05.2021 р.

⁴⁶¹ Постанова КМУ [«Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України»](#) № 375 від 20.08.2014 р.

⁴⁶² Створена згідно з розпорядженням КМУ [«Питання Державної податкової служби»](#) № 682-р від 21.08.2019 р., повноваження ДПС передбачені Постановою КМУ [«Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України»](#) № 227 від 06.03.2019 р.

⁴⁶³ ДМС було створено згідно з Постановою КМУ [«Про утворення Державної податкової служби України та Державної митної служби України»](#) № 1200 від 18.12.2018 р. Повноваження ДМС передбачено Постановою КМУ [«Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України»](#) № 227 від 06.03.2019 р., остаточний поділ - Розпорядження КМУ [«Питання Державної митної служби»](#) № 1217-р від 04.12.2019 р.

контролю. Держаудитслужба здійснює контроль за цільовим, ефективним використанням і збереженням державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів та сприяє забезпеченню законного та ефективного використання державних і комунальних коштів та/або майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку та складення фінансової звітності суб'єктами господарювання державного сектору економіки⁴⁶⁴. У 2023 році Держаудитслужбі було доручено проведення перевірки розрахунку компенсації суб'єктам ринку природного газу, на яких покладаються такі спеціальні обов'язки⁴⁶⁵.

- ▶ **Міністерство економіки України (Мінекономіки)**⁴⁶⁶, серед іншого, забезпечує формування та реалізовує державну політику у сфері управління об'єктами державної власності, в тому числі корпоративними правами держави; розробляє та подає КМУ проекти рішень з питань передачі об'єктів права державної та комунальної власності, здійснює методичне керівництво діяльністю органів виконавчої влади із зазначених питань, здійснює методологічне та нормативно-правове забезпечення з питань управління об'єктами державної власності.
- ▶ **Державна інспекція архітектури та містобудування України (ДІАМ)**⁴⁶⁷ є центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду. У 2024 році ліквідовано п'ять міжрегіональних управлінь ДІАМ⁴⁶⁸.

6.2.2 Органи державної влади, компетенція яких поширюється на місцевому рівні

Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування також мають низку повноважень у сфері видобування корисних копалин та охорони довкілля.

- ▶ **Обласні, Київська міська державні адміністрації** вирішують питання використання природних ресурсів на підвідомчій їм території, здійснюють контроль за використанням та охороною надр та виконують делеговані районними та обласними радами повноваження у видобувній сфері⁴⁶⁹. Крім того, зазначені органи також реалізують повноваження у процедурі ОВД.⁴⁷⁰
- ▶ **Обласні ради та Київська міська рада** здійснюють розподіл між відповідними місцевими бюджетами плати за користування надрами; розроблення, затвердження та виконання місцевих програм розвитку мінерально-сировинної бази, раціонального використання і охорони надр; оголошення геологічних об'єктів, що становлять наукову або культурну цінність, об'єктами природно-заповідного фонду місцевого значення; припинення права на користування ділянкою надр; здійснення контролю за використанням та охороною надр тощо⁴⁷¹.

⁴⁶⁴ [Положення про Державну аудиторську службу України](#), затверджене постановою КМУ № 43 від 03.02.2016 р.

⁴⁶⁵ Постанова КМУ «[Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2020 р. № 1194](#)» № 628 від 24.06.2023 р.

⁴⁶⁶ [Положення про Мінекономіки](#), затверджене постановою КМУ № 459 від 20.08.2014 р.

⁴⁶⁷ [Положення про Державну інспекцію архітектури та містобудування України](#), затверджене постановою КМУ № 1340 від 23.12.2020 р.

⁴⁶⁸ Постанова КМУ «[Деякі питання ліквідації територіальних органів Державної інспекції архітектури та містобудування](#)» № 462 від 26.04.2024 р.

⁴⁶⁹ [Ч. 1 ст. 13, ст. 14, ч. 1 ст. 16](#) Закону України «Про місцеві державні адміністрації» № 586-XIV від 09.04.1999

⁴⁷⁰ Закон України «[Про оцінку впливу на довкілля](#)» № 2059-VIII від 23.05.2017 р.

⁴⁷¹ [Ст. 9¹](#) Кодексу про надра

- ▶ Сільські, селищні, міські, районні ради і ради об'єднаних територіальних громад погоджують надання надр у користування з метою геологічного вивчення, розроблення родовищ корисних копалин місцевого значення⁴⁷² та здійснюють реалізацію місцевих програм розвитку, контроль за використанням та охороною надр тощо⁴⁷³.

Більш детальну інформацію щодо повноважень органів державної влади та місцевого самоврядування у сфері видобування корисних копалин наведено в **Додатку 4** до цього Звіту ІПВГ.

Висновки до розділу

У 2023 році був відсутній єдиний орган формування та реалізації державної політики у видобувних галузях. Повноваження у цій сфері були розподілені між державними органами та установами з різним підпорядкуванням.

Також видобувні компанії були змушені отримувати низку дозвільних документів і погоджень для здійснення своєї основної діяльності у різних органів державної влади та місцевого самоврядування, що створювало суттєве бюрократичне навантаження на діяльність видобувних компаній.

Значний обсяг повноважень щодо регулювання видобувної сфери покладался на Держгеонадра, яка, незважаючи на війну, продовжувала видавати спецдозволи надрокористувачам.

У 2023 році продовжилося запровадження заходів з оптимізації діяльності органів виконавчої влади, зокрема і шляхом скорочення чисельності працівників та територіальних органів державних органів, які реалізують повноваження у сфері видобувних галузей. Здійснювалося удосконалення процесу фіксації фактів заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу внаслідок надзвичайних ситуацій, подій, збройної агресії РФ. Так, було впроваджено сервіс «ЕкоЗагроза», держателем якого визначено Міндовкілля.

Також з метою попередження зловживанню з боку учасників на оптових енергетичних ринках та встановлення відповідальності за маніпулювання та торгівлю на основі інсайдерської інформації НКРЕКП наділено додатковими повноваженнями, а АМКУ уповноважено на проведення розслідувань з метою виявлення порушень законодавства у сфері захисту економічної конкуренції на ринку природного газу за заявами НКРЕКП.

Крім того, у 2024 році Держенергонагляд наділено повноваженнями у сфері здійснення нагляду на ринку природного газу.

⁴⁷² Повноваження виключено на підставі Закону України [«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері користування надрами»](#) № 2805-IX від 01.12.2022 р.

⁴⁷³ [Ст. 10](#) Кодексу про надра

6.3 Реформування регуляторного та фіскального режиму видобувної галузі у 2023 р.

Упродовж 2023-2024 років тривало активне впровадження регуляторних реформ у видобувній галузі, спрямованих на вдосконалення українського законодавства в сфері користування надрами, незважаючи на військову агресію росії проти України та запровадження воєнного стану в лютому 2022 року.

У 2024 році впровадження змін регуляторного та фіскального режиму продовжилось.

Нижче ми описуємо основні напрями реформ у видобувній галузі упродовж 2023-2024 рр.

Нові державні стратегічні та програмні документи у видобувних галузях

- ▶ **Енергетична стратегія України на період до 2050 року**⁴⁷⁴. 21.04.2023 р. прийнято нову енергетичну стратегію на заміну Енергетичної стратегії на період до 2035 року. Енергетична стратегія України на період до 2050 року відсутня у відкритому доступі. З інформації на вебсайті Міненерго⁴⁷⁵ відомо, що у новій стратегії враховано наслідки повномасштабної війни рф проти України, посилення ролі енергетичної безпеки та зміцнення стійкості енергосистеми, розвиток новітніх технологій (зокрема виробництво та використання водню в енергетичних цілях, малі модульні ядерні реактори, установки зберігання енергії тощо), міжнародні зобов'язання України щодо енергоефективності та використання ВДЕ, зменшення викидів парникових газів тощо.
- ▶ **Водна стратегія України на період до 2050 року**⁴⁷⁶. Водна стратегія України на період до 2050 р. та операційний план реалізації у 2022-2024 рр. були схвалені на виконання Рішення РНБО «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»⁴⁷⁷ та міжнародних зобов'язань у сфері водної безпеки. Затверджена стратегія спрямована на захист екологічної безпеки, шляхом впровадження заходів для запобігання впливу забруднюючих речовин, зокрема нафтопродуктів, важких металів, на водні об'єкти, покращення загального стану поверхневих водних масивів та масивів підземних вод, запобігання посухам, паводкам та іншим шкідливим впливам вод.
- ▶ **Концепція Державної цільової екологічної програми зняття з експлуатації уранового об'єкта на 2023-2027 роки**⁴⁷⁸. Метою програми є здійснення безпечного зняття з експлуатації Смолінської шахти шляхом вжиття заходів з її ліквідації, дотримання екологічної безпеки і зниження рівня забруднення радіонуклідами природного походження до рівня, що не впливає на здоров'я людини та навколишнє природне середовище.

⁴⁷⁴ Розпорядження КМУ «Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2050 року» № 373-Р від 21.04.2023 р.

⁴⁷⁵ Інформація за [посиланням](#)

⁴⁷⁶ Розпорядження КМУ «Про схвалення Водної стратегії України на період до 2050 року» № 1134-р від 09.12.2022 р.

⁴⁷⁷ Рішення РНБО «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації» від 23.03.2021 р., ведене в дію Указом Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23.03.2021 р. «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»» № 111/2021 від 23.03.2021 р.

⁴⁷⁸ Розпорядження КМУ «Про схвалення Концепції Державної цільової екологічної програми зняття з експлуатації уранового об'єкта на 2023-2027 роки» № 4-р від 06.01.2023 р.

- ▶ **План пріоритетних дій Уряду на 2023 р⁴⁷⁹**. 14.03.2023 р. було затверджено План пріоритетних дій Уряду на 2023 р., який, серед іншого, передбачає відновлення енергетичного сектору економіки, зокрема шляхом залучення гуманітарної допомоги, створення «Платформи оперативного моніторингу стану енергетичної галузі та обліку допомоги «EnergyAid», розроблення та подання КМУ законопроєкту про відходи видобувної промисловості тощо.
- ▶ **Стратегія формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року⁴⁸⁰**. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 травня 2024 р. № 483-р схвалено Стратегію формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і операційний план заходів з її реалізації у 2024–2026 роках. Метою цієї Стратегії є створення організаційних і правових засад формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату для досягнення сталого розвитку та забезпечення ефективного переходу до низьковуглецевого розвитку держави за умови економічної, енергетичної, продовольчої та екологічної безпеки, підвищення рівня добробуту громадян, зменшення впливів та наслідків зміни клімату та для врахування цілей державної кліматичної політики під час повоєнної відбудови України.
- ▶ **Стратегія впровадження системи торгівлі квотами на викиди парникових газів в Україні на період до 2033 року⁴⁸¹**. 10.06.2024 р. Міндовкілля опублікувало для публічного обговорення проєкт Стратегії впровадження системи торгівлі квотами на викиди парникових газів («СТВ»). Впровадження СТВ повинне забезпечити зниження викидів парникових газів, гнучкість підприємствам у виборі шляхів досягнення екологічних цілей та приєднання України до європейської системи торгівлі викидами.
- ▶ **Національний план з енергетики та клімату на період до 2030 року⁴⁸²**. Розпорядженням від 25 червня 2024 р. № 587 Урядом схвалено Національний план з енергетики та клімату на період до 2030 року, до якого також імплементовані цілі ініціативи Global Methane Pledge. Національний план описує всі наявні на час його розробки стратегічні документи в енергетичній та кліматичній сферах та робить припущення щодо розвитку країни за різних сценаріїв.

Ключові реформи з питань розкриття бенефіціарних власників

У 2023 р. відбулися такі зміни щодо питань розкриття бенефіціарних власників:

- ▶ Набрала чинності Методологія визначення кінцевого бенефіціарного власника у жовтні 2023 р. Юридичні особи будуть зобов'язані подати оновлену інформацію про бенефіціарних власників упродовж шести місяців з дня набрання чинності Методологією (з 03.10.2023 р.), але не раніше 90 днів з дня припинення або скасування воєнного стану в Україні.

⁴⁷⁹ Розпорядження КМУ «Про затвердження плану пріоритетних дій Уряду на 2023 рік» № 221-р від 14.03.2023 р.

⁴⁸⁰ Розпорядження КМУ № 483-р від 30 травня 2024 р. «Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2026 роках»

⁴⁸¹ Повідомлення про оприлюднення проєкту Стратегії впровадження системи торгівлі квотами на викиди парникових газів в Україні на період до 2033 року на [вебсайті](#) Міндовкілля

⁴⁸² Розпорядження КМУ № 587-р від 25 червня 2024 р. «Про схвалення Національного плану з енергетики та клімату на період до 2030 року»

- ▶ Прийнято закон⁴⁸³, яким встановлюється обов'язок розкривати структуру власності та кінцевих бенефіціарних власників іноземної юридичної особи при державній реєстрації відокремленого підрозділу та в разі внесення змін. Розкриття структури власності та кінцевих бенефіціарних власників вимагається при державній реєстрації відокремленого підрозділу та в разі змін - упродовж 30 робочих днів з дня їх виникнення. Закон набрав чинності 03.09.2023 року, але вводиться в дію через рік.
- ▶ Внесено зміни⁴⁸⁴ до Податкового кодексу, якими встановлені вимоги до певних нерезидентів регулярно оновлювати і зберігати інформацію про структуру власності та кінцевих бенефіціарних власників на території України та надавати її до контролюючого органу. Цей обов'язок покладено на (i) нерезидентів, які здійснюють господарську діяльність на території України через постійне представництво (незалежно від наявності зареєстрованого відокремленого підрозділу) та (ii) іноземних юридичних осіб, що мають місце ефективного управління на території України (з винятками). Перший звітний період (квартал) для подання повідомлення до контролюючого органу розпочнеться 1 січня року, наступного за роком, в якому буде припинено або скасовано воєнний стан.
- ▶ Затверджено порядок надання та розгляду пояснень та/або документів для підтвердження відомостей про кінцевих бенефіціарних власників та/або структуру власності у разі внесення державним реєстратором відмітки про можливу недостовірність інформації⁴⁸⁵. Порядок передбачає, що державний реєстратор упродовж трьох робочих днів з дати внесення відмітки про можливу недостовірність інформації про кінцевих бенефіціарних власників та/або структуру власності направляє юридичній особі вимогу про надання письмових пояснень щодо такої недостовірності. У свою чергу, юридична особа упродовж десяти робочих днів з дня отримання зазначеної вимоги повинна надати державному реєстратору письмові пояснення.
- ▶ Затверджена процедура повідомлення Мін'юсту як держателя ЄДР про виявлення розбіжностей між отриманими суб'єктом первинного фінансового моніторингу та розміщеними в ЄДР відомостями про кінцевих бенефіціарних власників та/або структуру власності юридичної особи⁴⁸⁶.

Законопроекти, що перебувають на розгляді

- ▶ Комітет з питань економічного розвитку рекомендував за результатами розгляду у першому читанні прийняти законопроект № 6131-2, що пропонує розширити перелік юридичних осіб, на яких не поширюється вимога щодо подання інформації про кінцевих бенефіціарних власників (включивши громадські організації, благодійні організації тощо). До того ж проєкт закону передбачає, в тому числі, звільнення від обов'язку щорічно підтверджувати відомості про кінцевого бенефіціарного власника.

⁴⁸³ Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування діяльності відокремлених підрозділів юридичної особи, утвореної відповідно до законодавства іноземної держави» № 3257-IX від 14.07.2023 р.

⁴⁸⁴ Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо імплементації міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки» від 20.03.2023 р. № 2970-IX

⁴⁸⁵ Наказ Мін'юсту «Про затвердження Порядку надання юридичною особою пояснень та/або документів для підтвердження відомостей про кінцевого бенефіціарного власника та/або структуру власності юридичної особи, а також порядку їх розгляду» № 2211/5 від 14.06.2023 р.

⁴⁸⁶ Наказ Мін'юсту «Про затвердження Порядку повідомлення держателя Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань про виявлення розбіжностей між отриманими суб'єктом первинного фінансового моніторингу в результаті здійснення належної перевірки та розміщеними в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань відомостями про кінцевих бенефіціарних власників та/або структуру власності юридичної особи» № 2542/5 від 12.07.2023 р.

Враховуючи, що обов'язок щорічно підтверджувати відомості про бенефіціарів вже скасований, а перелік юридичних осіб, на яких не поширюється вимога щодо подання інформації про кінцевих бенефіціарних власників, розширений Законом № 2571-IX, який набрав чинності 29.12.2023 р., то очікується, що законопроект № 6131-2 не буде прийнято у редакції, схваленій комітетом.

Ключові реформи фіскального режиму видобувних галузей

01.08.2023 року набрав чинності Закон України про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану⁴⁸⁷, який, зокрема, відновив перебіг строків, визначених Податковим кодексом або іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, а 9.11.2023 було прийнято закон, який суттєво пом'якшив мораторій на проведення податкових перевірок⁴⁸⁸.

Станом на кінець 2023 року звільнення від відповідальності за несвоєчасне подання податкової звітності та несплату податків зберіглося в разі відсутності у платника податків можливості своєчасно виконати свій податковий обов'язок, з обов'язковим виконанням таких обов'язків упродовж шести місяців після завершення воєнного стану в Україні⁴⁸⁹.

Упродовж 2023-2024 років було зареєстровано декілька вагомих законопроектів, які передбачають внесення змін до Податкового кодексу України:

- ▶ **Проект Закону № 11416-д**⁴⁹⁰, який, зокрема, передбачає такі зміни:
 - ▶ тимчасове підвищення ставки військового збору (до 31.12 року, в якому буде припинено воєнний стан) з 1,5 % до 5 % (за винятком виключень);
 - ▶ зміна механізму розрахунку вартості видобутих корисних копалин для цілей рентної плати, а саме, встановлення мінімальної бази оподаткування для сплати рентної плати за видобування граніту (6,5 дол. США за тонну), піску (5 дол. США за тонну) і каоліну (300 дол. США за тонну);
 - ▶ зміна ставок рентної плати для природного газу (скасування зниженої рентної ставки, якщо фактична ціна реалізації природного газу за звітний період становить 150 доларів США або менше за 1000 куб. м).
- ▶ **Проект Закону № 9596**⁴⁹¹, який 16.07.2024 року за результатами розгляду у першому читанні прийнято за основу, передбачає:
 - ▶ встановлення ставки 0 гривень екологічного податку за викиди діоксиду вуглецю, що утворюються при спалюванні біопалива установками, які використовують біопаливо як єдиний вид палива та які внесено до реєстру установок;
 - ▶ введення визначення біопалива для цілей оподаткування екологічним податком;
 - ▶ обов'язок Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України щомісяця до восьмого числа подавати контролюючим органам інформацію

⁴⁸⁷ Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану» № [3219-IX](#) від 30.06.2023 року

⁴⁸⁸ Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо скасування мораторію на проведення податкових перевірок» № [3453](#) від 09.11.2023 року (набрав чинності 08.12.2023 року)

⁴⁸⁹ [П. 69.1.](#) підрозділу 10 розділу ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу

⁴⁹⁰ Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану» № 11416-д від 30.08.2024 р., законопроект було прийнято 10.10.2024 р., і станом на дату підготовки цього Звіту ІПВГ очікує на підпис Президента України

⁴⁹¹ Реєстр. № [9596](#) від 09.08.2023 року

про установки, внесені до реєстру установок, що використовують біопаливо як єдиний вид палива, упродовж місяця, у порядку, встановленому КМУ.

- ▶ **Проект закону № 10215⁴⁹²**, який станом на кінець 2024 року готується на друге читання, пропонує віднести до підакцизної групи товарів нафту та газовий конденсат з нульовою ставкою акцизного податку, щоб не створювати додаткове податкове навантаження на споживача.

Ключові реформи регуляторного режиму видобувних галузей

У 2023 році було прийнято низку нормативно-правових актів, що вносять зміни до регуляторного режиму видобувних галузей. До таких змін слід віднести:

- ▶ **Закон України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підтримки розвитку вітчизняних галузей надрокористування («Закон № 2805»)**, який набрав чинності 28.03.2023 року та вніс значні зміни до правил надрокористування. Закон впровадив можливість відчужувати права на спецдозволи; обмежено право бути надрокористувачами осіб, які мають зв'язки з країною-агресором, або до яких застосовано санкції; продовжено строк дії спецдозволу на період дії воєнного стану та упродовж шести місяців після його припинення або скасування, запроваджено нову Єдину державну електронну геоінформаційну систему користування надрами, вжито додаткових заходів для боротьби зі «сплячими ліцензіями» та нераціональним використанням надр тощо.
- ▶ **Методика визначення початкової ціни продажу на аукціоні спеціального дозволу на право користування надрами**, яка набрала чинності у липні 2023 року. Методика, зокрема, передбачає зміну початкової ціни дозволів, що надаються на геологічне вивчення; виділення об'єктів обчислення початкової ціни продажу дозволу для дозволів, пов'язаних з видобуванням корисних копалин, та тих, що не пов'язані тощо.
- ▶ **Зміни до Порядку проведення аукціону (електронних торгів) з продажу спеціального дозволу на користування надрами**, які набрали чинності у липні 2023 року. Зміни передбачають зміну розмірів гарантійного внеску; позбавлення переможця аукціону права на отримання спецдозволу (без повернення суми гарантійного внеску) у разі наявного у нього зв'язку з країною-агресором та/або застосування санкцій до переможця або до його бенефіціара тощо.
- ▶ У 2023 році продовжено дію заборони на експорт кам'яного вугілля, антрациту, природного газу українського походження⁴⁹³ У 2024 році дозволено експорт кам'яного вугілля, антрациту в обсязі 1 153 тис. тонн, але продовжено дію заборони на експорт природного газу українського походження⁴⁹⁴.
- ▶ У квітні 2023 року було затверджено нові форми спеціального дозволу на користування надрами, затверджено граничні економічно обґрунтовані строки виконання робіт на

⁴⁹² Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо запровадження системи контролю за обігом нафти, газового конденсату та розчинників» № 10215 від 06.11.2023

⁴⁹³ Затверджено Постановою КМУ «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2023 рік» № 1466 від 27.12.2022 року (набрала чинності 01.01.2023 року)

⁴⁹⁴ Затверджено Постановою КМУ «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2024 рік» № 1402 від 27.12.2023 року (набрала чинності 01.01.2024 року)

ділянці надр, основних видів робіт та низки форм заяв у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр.

- ▶ У червні 2023 року КМУ затвердив **Порядок ведення Державного реєстру спеціальних дозволів на користування надрами**⁴⁹⁵.
- ▶ На виконання указу Президента України № 306/2021 щодо введення в дію рішення РНБО «Про стимулювання пошуку, видобутку та збагачення корисних копалин, які мають стратегічне значення для сталого розвитку економіки та обороноздатності держави»⁴⁹⁶, прийнятого в липні 2021 року, КМУ в лютому 2023 року затвердив перелік ділянок стратегічних надр, що надаватимуться в користування на умовах угод про розподіл продукції⁴⁹⁷. В серпні 2024 року Держгеонадра оприлюднила Проект Постанови КМУ про затвердження переліку ділянок надр, які мають стратегічне значення для сталого розвитку економіки та обороноздатності держави⁴⁹⁸.
- ▶ 02.05.2023 р. до **Правил розробки нафтових і газових родовищ**, які встановлюють основні вимоги до організації та здійснення розробки нафтових і газових родовищ, внесено зміни⁴⁹⁹, відповідно до яких більше не вимагається погодження Держпраці для розконсервації свердловин та для типової схеми для кожного району бурових робіт, за якою здійснюються монтаж противикидного обладнання та його обв'язка.
- ▶ У жовтні 2024 року було прийнято закон⁵⁰⁰ метою якого є розмежування політик одна від одної, що дозволить здійснити перерозподіл функцій між центральними органами виконавчої влади, зокрема, що стосується промислової безпеки, охорони праці, поводження з вибуховими матеріалами, здійснення державного гірничого нагляду.
- ▶ 13.06.2024 р. КМУ затвердив **Порядок здійснення моніторингу геологічного середовища**⁵⁰¹, який визначає механізм організації та здійснення комплексу заходів із спостереження, збирання, оброблення, проведення аналізу та зберігання інформації щодо моніторингу геологічного середовища, обміну інформацією між суб'єктами моніторингу у процесі його здійснення, забезпечення органів державної влади та органів місцевого самоврядування інформацією, збереження та відновлення стану геологічного середовища, раціонального використання його компонентів.
- ▶ У липні 2023 року КМУ затвердив **Порядок ведення Державного реєстру нафтових та газових свердловин**⁵⁰², яким визначено процедуру функціонування та ведення

⁴⁹⁵ Постанова КМУ «Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру спеціальних дозволів на користування надрами» № 659 від 30.06.2023 року

⁴⁹⁶ Рішення РНБО [«Про стимулювання пошуку, видобутку та збагачення корисних копалин, які мають стратегічне значення для сталого розвитку економіки та обороноздатності держави»](#) від 16 липня 2021 року, введене в дію Указом Президента України № 306/2021 від 23.07.2021 р.

⁴⁹⁷ Постанова КМУ «Про затвердження переліку ділянок надр (родовищ корисних копалин), які мають стратегічне значення для сталого розвитку економіки та обороноздатності держави, що надаватимуться у користування шляхом проведення конкурсів на укладення угод про розподіл продукції» № 132 від 14.02.2023 року (постанова набрала чинності 17.02.2023 року)

⁴⁹⁸ Проект постанови Кабінету Міністрів України [«Про затвердження Переліку ділянок надр \(родовищ корисних копалин\), які мають стратегічне значення для сталого розвитку економіки та обороноздатності держави, що надаватимуться у користування шляхом проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами»](#) оприлюднений 15.08.2024 р. на вебсайті Держгеонадра

⁴⁹⁹ Наказ Міндовкілля [«Про внесення змін до Правил розробки нафтових і газових родовищ»](#) № 279 від 02.05.2023 р.

⁵⁰⁰ Закон України [«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування повноважень центральних органів виконавчої влади у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці, поводження з вибуховими матеріалами, здійснення державного гірничого нагляду, здійснення державного нагляду та контролю за додержанням вимог законодавства про працю та зайнятість населення»](#) № 3992-IX від 08.10.2024 р.

⁵⁰¹ Постанова КМУ [«Про затвердження порядку здійснення моніторингу геологічного середовища»](#) № 685 від 13.06.2024 р.

⁵⁰² Постанова КМУ [«Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру нафтових та газових свердловин»](#) № 750 від 21.07.2023 р.

Державного реєстру нафтових та газових свердловин, наповнення його відомостями про нафтові та газові свердловини та доступу до інформації Державного реєстру.

- ▶ 11.07.2023 р. КМУ вніс зміни до Порядку державного обліку артезіанських свердловин, облаштування їх засобами виміральної техніки, об'єму видобутих підземних вод⁵⁰³, якими, серед іншого, врегульовано окремі питання ведення Державного реєстру артезіанських свердловин та зафіксовано положення, що реєстр є складовою частиною єдиної державної електронної геоінформаційної системи користування надрами. Ведення Державного реєстру артезіанських свердловин здійснюється відповідно до Порядку ведення Державного реєстру артезіанських свердловин, затвердженого Кабінетом Міністрів України⁵⁰⁴.
- ▶ 28.02.2024 р. Міндовкілля затвердило Порядок та умови страхування ризиків при промисловій розробці родовищ нафти і газу⁵⁰⁵, спрямований на забезпечення відшкодування шкоди, заподіяної страхувальником навколишньому природному середовищу у зв'язку з аварією чи технічними неполадками при розробці нафтогазового родовища, а також державному майну, що було надане в користування, упродовж строку промислової розробки родовищ нафти і газу.
- ▶ У серпні 2023 року Міндовкілля затвердило критерії з визначення підприємств, установ і організацій, які мають важливе значення для національної економіки у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр в особливий період⁵⁰⁶.
- ▶ 08.05.2023 р. Міндовкілля внесло зміни до уніфікованої форми акта, який складається за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виклавши останній у новій редакції⁵⁰⁷.

У січні 2024 року КМУ вніс зміни до положень про порядок надання гірничих відводів, які, зокрема, передбачали таке⁵⁰⁸:

- ▶ Надання гірничих відводів користувачам на території України передбачається для розробки родовищ корисних копалин підземним способом (шахтами та рудниками).
- ▶ Гірничий відвід надає Держпраці, що засвідчується актом про надання гірничого відводу. Актом про надання гірничого відводу затверджуються межі ділянки надр, наданої на підставі спеціального дозволу на користування надрами (технічні межі), та встановлюються зобов'язання для суб'єкта господарювання, якому надано гірничий відвід.
- ▶ Користування надрами без надання гірничого відводу здійснюється у випадках, передбачених Кодексом про надра.

⁵⁰³ Постанова КМУ «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2012 р. № 963» № 703 від 11.07.2023

⁵⁰⁴ Постанова КМУ «Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру артезіанських свердловин» № 706 від 09.06.2023

⁵⁰⁵ Наказ Міндовкілля «Про затвердження Порядку та умов страхування ризиків при промисловій розробці родовищ нафти і газу» № 212 від 28.02.2024 р.

⁵⁰⁶ Критерії з визначення підприємств, установ і організацій, які мають важливе значення для національної економіки у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр в особливий період, затверджені Наказом Міндовкілля від 14.08.2023 № 573

⁵⁰⁷ Наказ Міндовкілля «Про внесення змін до Уніфікованої форми акта, складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр» № 303 від 08.05.2023 р.

⁵⁰⁸ Постанова КМУ «Про внесення змін до Положення про порядок надання гірничих відводів» № 68 від 09.01.2024 року

Реалізація політики відкритих дверей у сфері надрокористування

Станом на кінець 2024 р. забезпечено публічний доступ до **Каталогу відомостей про геологічну інформацію**, який було створено у 2022 році (розроблений ДНВП «Геоінформ Україна»)⁵⁰⁹. Каталог містить інформацію про вид геологічної інформації (первинна або вторинна), її назву, дату створення такої інформації, місце проведення геологорозвідувальних робіт, зберігача геологічної інформації тощо.

Упродовж 2023 та 2024 років було зареєстровано низку законопроектів, що стосуються регуляторного режиму видобувних галузей, до яких належать:

Проект Закону «Про внесення змін до Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року»⁵¹⁰

- ▶ 04.06.2024 р. законопроект прийнято за основу, станом на дату підготовки цього Звіту готується до другого читання та передбачає такі зміни, спрямовані на вдосконалення законодавства щодо геологічного вивчення надр:
 - ▶ концентрація зусиль на пошук стратегічно важливих корисних копалин і критичної мінеральної сировини;
 - ▶ здійснення геологічного картування територій України, моніторингу підземних вод, ведення державних балансів копалин;
 - ▶ забезпечення зручного доступу до геологічної інформації шляхом запровадження цифрових технологій;
 - ▶ забезпечення сталого джерела фінансування геологорозвідувальних робіт шляхом встановлення фіксованих розмірів наповнення спеціального фонду від користування надрами.

Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про нафту і газ» щодо визначення критичних сховищ газу та критичних магістральних трубопроводів транспортування газу⁵¹¹

- ▶ Законопроект прийнято за основу, станом на дату підготовки цього Звіту готується до другого читання та пропонує такі зміни⁵¹²:
 - ▶ визначення основ для класифікації підземних сховищ газу та магістральних газопроводів та затвердження переліку ключових сховищ та критичних магістральних газопроводів транспортування газу, в порядку, передбаченому КМУ;
 - ▶ виведення з експлуатації підземних сховищ газу, введення в експлуатацію та виведення з експлуатації магістральних трубопроводів нафти, газу та продукти їх переробки в порядку, встановленому КМУ;
 - ▶ затвердження порядку встановлення особливого режиму експлуатації магістральних трубопроводів в умовах обмеженого транзиту природного газу;

⁵⁰⁹ Інформація на [вебсайті](#) Держгеонадра. [Посилання](#) на Каталог відомостей про геологічну інформацію

⁵¹⁰ Проект Закону України «Про внесення змін до Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року» № 6227 від 27.10.2021 р.

⁵¹¹ Проект Закону [про внесення змін до Закону України «Про нафту і газ» щодо визначення критичних сховищ газу та критичних магістральних трубопроводів транспортування газу](#) № 6133 від 05.10.2021 р.

⁵¹² 24.04.2024 надано порівняльну таблицю до другого читання, яка доступна за [посиланням](#)

- ▶ обов'язкове проведення експертизи та оцінки впливу на довкілля спорудження, реконструкцію та виведення з експлуатації підземних сховищ.

Проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про надра щодо запобігання кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України»⁵¹³

- ▶ У законопроекті, метою якого, серед іншого, є удосконалення процедури надання спеціального дозволу на користування надрами без проведення аукціону та створення умов для недопущення скорочення обсягів видобутку природного газу в Україні в період воєнного стану, пропонується внести такі зміни до Кодексу України про надра:
 - ▶ закріпити, що спеціальний дозвіл на користування надрами без проведення аукціону надається у разі: «прийняття Радою національної безпеки і оборони України рішення про здійснення невідкладних заходів із розв'язання кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України, зокрема з метою уникнення збоїв у тепло-, енерго-, електропостачанні або постачанні природного газу»;
 - ▶ визначити суб'єктів господарювання, яким може видаватися спеціальний дозвіл;
 - ▶ передбачити, що спеціальний дозвіл видається на період дії воєнного стану та діє упродовж 12 місяців після його припинення або скасування;
 - ▶ рішення про його надання приймається відповідним дозвільним органом упродовж трьох робочих днів з дня отримання заяви тощо.

Проект Закону про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України щодо особливостей провадження у справах за зверненнями Держгеонадра⁵¹⁴. Законопроектом пропонується дозволити Держгеонадра звертатися до суду з позовом щодо припинення видобування корисних копалин без спеціальних дозволів на користування надрами або зупинення окремих видів робіт з геологічного вивчення та/або видобування надр, що проводяться з порушенням вимог стандартів та правил.

Реформа зовнішнього аудиту

- ▶ 30.10.2024 р. ВРУ підтримала в другому читанні та в цілому проєкт закону № 10044-д⁵¹⁵, який вносить ключові зміни до Закону України «Про Рахункову палату» та низки інших законодавчих актів.
- ▶ Законопроект містить кілька концептуальних новацій, спрямованих на вдосконалення роботи Рахункової палати та зовнішнього аудиту в цілому. Зокрема:
 - Рахункова палата отримає ширший мандат для контролю за коштами місцевих бюджетів, суб'єктів господарювання державного та комунального сектору економіки, позабюджетних фондів, а також коштів міжнародної допомоги;

⁵¹³ Проєкт Закону «Про внесення змін до Кодексу України про надра щодо запобігання кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України» № 11137 від 01.04.2024

⁵¹⁴ Проєкт Закону «Про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України щодо особливостей провадження у справах за зверненнями центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр» № 9372 від 08.06.2023 р.

⁵¹⁵ Проєкт Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Рахункову палату» та деяких інших законодавчих актів України» № 10044-д від 16.09.2024 р.

передбачено можливість здійснювати аудит консолідованої фінансової звітності суб'єктів державного сектору та бюджетів;

- законопроект також передбачає ризикоорієнтований підхід до відбору об'єктів контролю та аудитів, а також спрощення документування результатів, зокрема скасування обов'язку складати акти аудитів.

Реформа корпоративного управління державних підприємств

- ▶ 22.02.2024 р. було прийнято закон⁵¹⁶, покликаний вдосконалити корпоративне управління державних підприємств і господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, відповідно до Керівних принципів ОЕСР з корпоративного управління на підприємствах державної форми власності. Зазначений закон, зокрема, передбачає:
 - ▶ запровадження листа очікувань власника, що має включати цілі діяльності компанії, та деталізовано процедуру затвердження стратегічних планів розвитку, фінансових та інвестиційних планів;
 - ▶ закріплення випадків, коли запровадження однорівневої чи дворівневої структури управління є обов'язковим, на рівні закону встановлено вимоги до кількісного складу, строк повноважень та підстави дострокового припинення повноважень членів наглядових рад;
 - ▶ здійснення періодичного оцінювання діяльності наглядових рад на підставі порядку, затвердженого КМУ (не менше одного разу на три роки), публікування результатів такого оцінювання на вебсайті державного підприємства, господарського товариства;
 - ▶ встановлення можливості сплати дивідендів відповідно до консолідованої звітності юридичними особами, акціонером (засновником, учасником) яких є держава,
 - ▶ прийняття КМУ Політики державної власності, але на дату підготовки цього Звіту ця політика ще не була затверджена, яка повинна передбачати політику винагороди керівників, членів наглядових рад та голів виконавчих органів державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі; державну дивідендну політику.

Функціонування електронних ресурсів

Державний геологічний портал

- ▶ У 2023 році публічний доступ до Державного геологічного порталу⁵¹⁷, який було запущено в 2021 році в тестовому режимі, та який дозволяв інтерактивно відслідковувати інформацію про видані спецдозволи на користування надрами та укладені УРП, залишається обмеженим у зв'язку з воєнним станом. Доступ до

⁵¹⁶ Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення корпоративного управління» № 3587-ІХ від 22.02.2024 р.

⁵¹⁷ [Державний геологічний портал Державної служби геології та надр \(у тестовому режимі\)](#)

Державного геологічного порталу може здійснюватися за електронним підписом, але лише представниками центральних органів влади та органів місцевого самоврядування, які беруть участь у розгляді та погодженні заяв на надання спецдозволів⁵¹⁸.

Функціонування інтерактивного сервісу «Електронний кабінет надрокористувача» (Е-кабінет)

- ▶ Електронний кабінет розміщений на Державному геологічному порталі за адресою: <https://nadra.gov.ua/>. Вхід до системи за наявності технічної можливості здійснюватиметься через екологічну платформу «ЕкоСистема», офіційний вебсайт Держгеонадр або Єдиний державний веб-портал електронних послуг. Доступ до Е-кабінету можливий після проходження процедури ідентифікації. На дату підготовки цього Звіту доступ до Е-кабінету частково обмежений через дію воєнного стану.
- ▶ 28.03.2023 р. затверджене нове Положення про електронний кабінет надрокористувача⁵¹⁹, яке замінило раніше затверджений Порядок функціонування електронного кабінету надрокористувача. У 2023 році Е-кабінет мав стати складовою нової Єдиної геоінформаційної системи.
- ▶ 01.09.2023 р. до Постанов КМУ щодо забезпечення функціонування єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема» було внесено зміни⁵²⁰. Серед іншого, змінами була запроваджена заборона на використання коштів на заходи із технічного адміністрування Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема» у разі, коли таке використання призведе до недофінансування заходів стосовно проведення експертизи, державної реєстрації (перереєстрації) пестицидів та агрохімікатів, збільшення розміру плати за проведення експертизи, державної реєстрації (перереєстрації) пестицидів та агрохімікатів.

Єдина державна електронна геоінформаційна система користування надрами («Єдина геоінформаційна система»)

- ▶ Єдину геоінформаційну систему запроваджено 28.03.2023 року⁵²¹, а положення про неї було затверджено в травні 2023 року⁵²². Єдина геоінформаційна система має інтегрувати щонайменше 16 баз даних та реєстрів, зокрема до державного фонду надр України, реєстру спецдозволів, нафтових, газових і артезіанських свердловин, водного кадастру, державного геологічного вебпорталу.

Відкритий та безоплатний доступ до Єдиної геоінформаційної системи та її складових має здійснюватися через Державний геологічний вебпортал. На дату підготовки цього звіту система повністю ще не запущена. Держгеонадра має створити та забезпечити функціонування Єдиної геоінформаційної системи та її складових.

⁵¹⁸ Доступ за [посиланням](#)

⁵¹⁹ Наказ Міндовкілля «Про затвердження Положення про електронний кабінет надрокористувача» № 177 від 28.03.2023 р.

⁵²⁰ Постанова КМУ «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо забезпечення функціонування Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема» № 937 від 01.09.2023 р.

⁵²¹ Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері користування надрами» № [2805-IX](#) від 01.12.2022 року

⁵²² Затверджена Постановою КМУ «Про затвердження Порядку ведення, функціонування та доступу до інформації єдиної державної електронної геоінформаційної системи користування надрами» № [511](#) від 19.05.2023 року.

Реформи законодавства щодо УРП

- ▶ У лютому 2024 року КМУ затвердив порядок використання (реалізації) частини виробленої продукції, що залишається у власності держави відповідно до УРП⁵²³. Порядок визначає механізм відбору державою її частки прибуткової продукції (природного газу) та реалізації такої частки. До того ж порядок урегулював питання відбору державної частки продукції, яка була видобута до набрання чинності порядком, шляхом підписання Держгеонадра акта про відповідність часток виробленої продукції за результатами проведення комплексної перевірки, з метою реалізації у місячний строк державної частки виробленої продукції.
- ▶ 13.07.2023 р. у першому читанні було прийнято закон⁵²⁴, який пропонує передбачити проведення онлайн-трансляції засідань Міжвідомчої комісії з організації укладення та виконання УРП, переглянути перелік умов для проведення конкурсів на укладення УРП, виключити можливість укладення УРП без проведення конкурсу для ділянок із незначними запасами, а також вдосконалити критерії та порядок їх застосування для визначення переможця конкурсу на укладення УРП. Станом на дату підготовки цього Звіту законопроект готується до другого читання.
- ▶ У 2023 та 2024 роках на опрацюванні в комітеті ВРУ все ще перебуває законопроект⁵²⁵, який пропонує: уточнити перелік умов, за яких може укладатися УРП, та критерії оцінки конкурсних заяв; передбачити вимоги щодо змісту висновків та пропозицій Міжвідомчої комісії щодо визначення переможця конкурсу; передбачити можливість видобутку супутніх корисних копалин з метою комплексного відпрацювання родовищ та зменшення впливу від видобувної діяльності на навколишнє природне середовище тощо.
- ▶ У 2023 та 2024 роках все ще перебував на ознайомленні у ВРУ законопроект № 3791 щодо обліку операцій у рамках УРП, метою якого є урегулювання особливостей відображення операцій за УРП в податковому обліку інвесторів та уникнення подвійного оподаткування фінансових результатів діяльності інвесторів за УРП⁵²⁶.

Реформи у сфері навколишнього природного середовища

Упродовж 2023-2024 років було впроваджено ряд екологічних реформ, спрямованих на посилення охорони довкілля та сталий розвиток:

- ▶ Розпорядженням КМУ від 7 липня 2023 р. № 610-р. схвалено **Концепцію Державної цільової екологічної програми моніторингу довкілля**⁵²⁷. Програма має на меті вирішення таких проблем як застарілість нормативного, технічного та організаційного

⁵²³ Постанова КМУ «Деякі питання використання (реалізації) частини виробленої продукції, що залишається у власності держави відповідно до угоди про розподіл продукції (природного газу)» № 169 від 09.02.2024 р.

⁵²⁴ Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо стимулювання розвитку нафтогазовидобувної галузі», зареєстрований за № 4344 від 09.11.2020 р.

⁵²⁵ Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання розвитку ресурсної бази низьковуглецевої енергетики», зареєстрований за № 5390 від 16.04.2021 р.

⁵²⁶ Проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення оподаткування інвесторів за угодами про розподіл продукції» № 3791 від 03.07.2020 р.

⁵²⁷ Розпорядження КМУ «Про схвалення Концепції Державної цільової екологічної програми моніторингу довкілля» № 610-р від 07.07.2023 р.

забезпечення системи моніторингу довкілля, відсутність цілісної мережі спостережень або брак окремих її компонентів тощо.

- ▶ У липні 2023 року також набрав чинності закон⁵²⁸, який запроваджує **новий вид консультацій, що проводяться - в рамках процедури оцінки впливу довкілля - з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування**. Результати таких консультацій враховуються при прийнятті рішення щодо можливості здійснення планованої діяльності. Інформація про результати цих консультацій оприлюднюється в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля наступного дня після останнього дня громадського розгляду.
- ▶ У лютому 2024 року Міндовкілля затвердило Порядок проведення консультацій з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування щодо оцінки впливу на довкілля та врахування результатів таких консультацій при прийнятті рішення щодо можливості здійснення планованої діяльності⁵²⁹.
- ▶ 13.06.2024 р. КМУ затвердив **Порядок функціонування державної системи моніторингу довкілля та її підсистем**⁵³⁰. Державна система моніторингу довкілля здійснює збирання, оброблення, аналіз, зберігання інформації та обмін інформацією про стан довкілля, вплив на нього, прогнозування його змін та розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття ефективних управлінських рішень в Україні з метою забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку.
- ▶ У квітні 2024 року Держстат, з метою подальшого вдосконалення державного статистичного спостереження та забезпечення отримання повної, всебічної та об'єктивної інформації, затвердив форму державного статистичного спостереження № 1 екологічні витрати (річна) «Звіт про витрати на охорону навколишнього середовища»⁵³¹, а також форму державного статистичного спостереження № 2-ТП (повітря) (річна) «Звіт про викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів»⁵³².
- ▶ У грудні 2023 року КМУ затвердив **Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами**⁵³³. Ліцензійні умови чітко визначають порядок отримання ліцензії підприємствами, які мають намір працювати з небезпечним відходами, - здійснювати їх збирання, зберігання, оброблення, видалення, а також визначають вичерпний перелік організаційних, кадрових, технологічних вимог до таких підприємств, обов'язкових до виконання під час провадження такої діяльності. Порядок

⁵²⁸ Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення та цифровізації процедури оцінки впливу на довкілля» № 3227-ІХ від 13.07.2023 р.

⁵²⁹ Наказ Міндовкілля «Про затвердження порядку проведення консультацій з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування щодо оцінки впливу на довкілля та врахування результатів таких консультацій при прийнятті рішення щодо можливості здійснення планованої діяльності» № 142 від 06.02.2024 р.

⁵³⁰ Постанова КМУ «Деякі питання функціонування державної системи моніторингу довкілля та її підсистем» № 684 від 13 червня 2024

⁵³¹ Наказ Держстат «Про затвердження форми державного статистичного спостереження № 1-екологічні витрати (річна) «Звіт про витрати на охорону навколишнього природного середовища» № 81 від 04.04.2024 р.

⁵³² Наказ Держстат України «Про затвердження форми державного статистичного спостереження № 2-ТП (повітря) (річна) «Звіт про викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів» № 84 від 04.04.2024

⁵³³ Постанова КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами» № 1278 від 5 грудня 2023

здійснення перевірки відповідності матеріально-технічної бази здобувача ліцензії затверджено наказом Міндовкілля⁵³⁴.

- ▶ У жовтні 2023 року КМУ затвердив **Порядок класифікації відходів та Національний перелік відходів**⁵³⁵. Документ визначає процедуру проведення класифікації відходів за видами та властивостями з метою належного управління відходами, запобігання їх негативному впливу на здоров'я людей і навколишнє природне середовище або зменшення такого впливу. Загалом новим Національним переліком передбачено 20 груп та 895 видів відходів, серед яких, зокрема, відходи, що утворюються під час розвідки, видобування корисних копалин та розробки кар'єрів, їх фізичного та хімічного оброблення.

Законопроєкти, що перебувають на розгляді:

Проєкт Закону України «Про управління відходами видобувної промисловості»⁵³⁶

- ▶ Метою цього законопроєкту є визначення правових, економічних та організаційних засад діяльності щодо управління відходами видобувної промисловості для попередження або зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище і здоров'я та безпеку людей, спричиненого управлінням відходами видобувної промисловості, а також запобігання аваріям на об'єктах для відходів видобувної промисловості. Проєктом акта пропонується, зокрема:
 - ▶ визначення низки термінів у сфері управління відходами видобувної промисловості, що надасть можливість уніфікувати термінологічний апарат та запропоновано підходи до класифікації об'єктів для відходів видобувної промисловості;
 - ▶ урегулювати діяльність суб'єктів господарювання в сфері видобувної галузі під час управління відходами видобувної промисловості, експлуатації об'єктів для управління відходами видобувної промисловості, закриття та здійснення пост-експлуатаційних заходів щодо таких об'єктів тощо.

Проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо модернізації державної політики в напрямі досягнення Цілей сталого розвитку та стимулювання впровадження раціональної моделі споживання природних ресурсів і продукції»⁵³⁷

- ▶ У законопроєкті, серед іншого, пропонується визначити основні засади державної політики щодо досягнення Цілей сталого розвитку України, зокрема:
 - ▶ стимулювання переходу до раціональної моделі споживання, яка запобігає виникненню негативних факторів споживання на здоров'я людини та довкілля;
 - ▶ реалізація Національного проєкту впровадження моделі раціонального споживання;

⁵³⁴ Наказ Міндовкілля України «[Про затвердження Порядку здійснення перевірки відповідності матеріально-технічної бази здобувача ліцензії технологічним вимогам до здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами, правилам технічної експлуатації установок та технологічним регламентам](#)» № 729 від 31.10.2023 р.

⁵³⁵ Постанова КМУ «[Про затвердження Порядку класифікації відходів та Національного переліку відходів](#)» № 1102 від 20.10.2023 р.

⁵³⁶ Проєкт Закону «[Про управління відходами видобувної промисловості](#)» № 12180 від 05.11.2024 р.

⁵³⁷ Проєкт Закону «[Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо модернізації державної політики в напрямі досягнення Цілей сталого розвитку та стимулювання впровадження раціональної моделі споживання природних ресурсів і продукції](#)» № 6544 від 24.01.2022 р.

- ▶ систематичне проведення комплексної оцінки впливу споживання на здоров'я людини та довкілля. Станом на дату Звіту законопроект надано для ознайомлення комітетам.

Проект Закону України «Про державний екологічний контроль»⁵³⁸

- ▶ Законопроект прийнято за основу, станом на дату підготовки цього Звіту готується до другого читання та пропонує такі зміни:
 - ▶ запроваджує поняття «державний екологічний контроль» та інтегрованої автоматизованої системи «Екологічний інспектор»;
 - ▶ визначає правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного екологічного контролю (ДЕК), повноваження органів ДЕК;
 - ▶ встановлює відповідальність суб'єктів господарювання за порушення законодавства про охорону навколишнього середовища та використання природних ресурсів.
- ▶ Також на розгляді ВРУ перебувають інші законопроекти у сфері контролю за використанням природних ресурсів:
 - ▶ проєкт Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за кримінальні правопорушення проти довкілля⁵³⁹;
 - ▶ проєкт Закону про основні засади проведення позапланових заходів контролю у сфері охорони навколишнього природного середовища⁵⁴⁰;
 - ▶ проєкт Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо ліцензування діяльності з буріння та використання свердловин для добування підземних вод⁵⁴¹;
 - ▶ проєкт Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за незаконну діяльність з буріння та використання свердловин для добування підземних вод⁵⁴²;
 - ▶ проєкт Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за порушення вимог законодавства у сфері реєстрації викидів та перенесення забруднювачів і відходів⁵⁴³.

⁵³⁸ Проект Закону України «Про державний екологічний контроль» № 3091 від 19.02.2020 р.

⁵³⁹ Проект Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за кримінальні правопорушення проти довкілля» № 6148 від 07.10.2021 р.

⁵⁴⁰ Проект Закону «Про основні засади проведення позапланових заходів контролю у сфері охорони навколишнього природного середовища» № 3417 від 30.04.2020 р.

⁵⁴¹ Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо ліцензування діяльності з буріння та використання свердловин для добування підземних вод» № 9020 від 16.02.2023 р.

⁵⁴² Проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за незаконну діяльність з буріння та використання свердловин для добування підземних вод» № 9021 від 16.02.2023 р.

⁵⁴³ Проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за порушення вимог законодавства у сфері реєстрації викидів та перенесення забруднювачів і відходів» № 9194 від 10.04.2023 р.

Реформи, що стосуються енергетичного переходу

У травні 2023 року набрав чинності закон⁵⁴⁴, який, серед іншого, передбачав створення Державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації («Фонд» у складі спеціального фонду Державного бюджету України з 01.01.2024 року). Джерелами формування Фонду є екологічний податок, державні запозичення та інші надходження. Залучені кошти спрямовуються на фінансове забезпечення заходів та державних цільових програм у сфері енергоефективності, фінансове забезпечення виконання фізичними та юридичними особами зобов'язань за кредитними та лізинговими договорами, виконання боргових зобов'язань держави щодо запозичень у сфері енергоефективності.

З метою урегулювання використання коштів Фонду 21.06.2024 р. КМУ затвердив відповідний порядок⁵⁴⁵.

У жовтні 2024 року набрав чинності закон⁵⁴⁶ спрямований на забезпечення низьковуглецевого розвитку України та який визначає 2050 рік роком досягнення кліматичної нейтральності України. Закон, зокрема, визначає принципи та цілі державної кліматичної політики, національну систему відстеження провадження політик, заходів та прогнозування у сфері зміни клімату, механізми та інструменти (фіскальні, ринкові, організаційно-економічні) досягнення кліматичних цілей, національну систему інвентаризації антропогенних викидів з джерел та абсорбції поглиначами парникових газів.

У липні 2023 року КМУ затвердив план заходів з реалізації кліматичної політики України в рамках участі в глобальній ініціативі зі скорочення викидів метану «Global Methane Pledge»⁵⁴⁷, яким, серед іншого, передбачено зменшення витоків та викидів метану під час видобування, переробки та транспортування природного газу та нафти, впровадження технологій вловлювання та утилізації шахтного метану в рамках програми справедливої трансформації вугільних регіонів, проведення досліджень щодо обсягу викидів метану в окремих секторах та потенціалу їх скорочення.

У квітні 2024 р. набрав чинності Наказ Держстат, яким затверджено форму державного статистичного спостереження № 2-ТП (повітря) (річна) «Звіт про викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів»⁵⁴⁸.

⁵⁴⁴ Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» № 3035-ІХ від 11.04.2023 р.

⁵⁴⁵ Постанова КМУ «Про затвердження Порядку використання коштів державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації» № 761 від 21.06.2024 року (набрання чинності 02.07.2024 року)

⁵⁴⁶ Закон України «Про основні засади державної кліматичної політики» № 3991-ІХ від 08.10.2024 року

⁵⁴⁷ Розпорядження КМУ «Про затвердження плану заходів з реалізації кліматичної політики України в рамках участі в глобальній ініціативі зі скорочення викидів метану «Global Methane Pledge» № 607-р від 07.07.2023 р.

⁵⁴⁸ Наказ Держстатистики України «Про затвердження форми державного статистичного спостереження № 2-ТП (повітря) (річна) «Звіт про викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів» № 84 від 04.04.2024

Стан реформування вуглевидобувної галузі

Оптимізація структури вуглевидобувних підприємств

- ▶ Фонд державного майна України повідомляє, що у 2024 році розглядається можливість продажу ПАТ «Центренерго» як об'єкта великої приватизації⁵⁴⁹.

Мораторій на звернення стягнень з вугледобувних підприємств

- ▶ У березні 2024 р. мораторій на звернення стягнень з вугледобувних підприємств, що було запроваджено наприкінці 2018 року⁵⁵⁰, для забезпечення можливості реформування сектору та недопущення блокування роботи вугільної галузі, було продовжено до 01.01.2025 р⁵⁵¹.

Реформи, що стосуються підвищення ефективності впровадження ІПВГ

Впровадження електронного звітування видобувних компаній (Портал ІПВГ)

- ▶ У 2023 та 2024 році працювала Електронна систему подання та аналізу звітності ІПВГ⁵⁵², впровадження якої спрощує процес звітування та дозволяє проаналізувати відкриті дані у сфері видобування, забезпечити простий і зручний доступ до об'єктивної інформації щодо видобувної галузі та використання корисних копалин. Електронний Портал ІПВГ дозволяла компаніям подавати звіти з ІПВГ за 2023 в 2024 році з використанням електронної системи звітності ІПВГ.
- ▶ Упродовж 2023 р. Портал ІПВГ суттєво доопрацьовано. До порталу ІПВГ було додано:
 - ▶ функціонал автоматичної розсилки електронних повідомлень про подання звіту компаніям, які подали свої звіти через Портал ІПВГ,
 - ▶ автоматичний моніторинг підписаних звітів (повідомлення з інформацією про форми, які необхідно підписати для фіналізації процесу),
 - ▶ форма зворотного зв'язку,
 - ▶ категоризація компаній за галузями та створення переліку суттєвих компаній,
 - ▶ проєктування моделей баз даних та інтерфейсів для взаємодії та інтеграцій з іншими інформаційними системами, вдосконалення існуючих та розробка нових дашбордів для публічної частини Порталу ІПВГ,
 - ▶ розширення наборів даних (суттєві компанії; компанії в розрізі галузей; інформація про КБВ) та переліку довідників тощо⁵⁵³.

⁵⁴⁹ Інформація на [вебсайті](#) Фонду державного майна України

⁵⁵⁰ Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення умов для забезпечення державної політики у вугільній галузі» № 2658-VIII від 18.12.2018 р.

⁵⁵¹ Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення платоспроможності окремих державних підприємств у сфері енергетики, що перебувають у критичному стані» № 3577-IX від 08.03.2024 р.

⁵⁵² Портал даних видобувної галузі (проєкт реалізується за підтримки уряду Німеччини за підтримки проєкту «Ефективне управління державними фінансами III», який імплементується федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH)

⁵⁵³ Інформація на [вебсайті](#) ГО «Нова Енергія» та інформація, надана адміністратором порталу ІПВГ Незалежному адміністратору

Станом на дату підготовки цього Звіту Портал працює, проте деяка інформація прихована з публічного доступу через воєнний стан.

Оновлення форм звіту про платежі на користь держави та звіту про отримані платежі

19.08.2024 р. Міненерго оприлюднило проєкт постанови КМУ «Про внесення змін у додатки до постанови Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2020 р. № 858»⁵⁵⁴. Проєкт розроблено з метою приведення у відповідність до вимог Закону про ІПВГ форми звіту про платежі на користь держави та звіту про отримані платежі.

Водночас у Законі про ІПВГ залишаються питання, що потребують внесення змін, зокрема для відповідності вимогам Стандарту ІПВГ 2023 року. Детальніше рекомендації щодо покращення процесу звітності в межах ІПВГ див. у **Розділі 16**.

⁵⁵⁴ Повідомлення про оприлюднення проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін у додатки до постанови Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2020 р. № 858» на [вебсайті](#) Міненерго

6.4 Доступ до інформації про бенефіціарних власників юридичних осіб

Поняття бенефіціарного власника для цілей Звіту ІПВГ

Згідно з вимогою 2.5.f Стандарту ІПВГ, бенефіціарний власник компанії – це фізична особа, яка прямо або опосередковано володіє юридичною особою або здійснює контроль над нею.

Українське законодавство визначає, що кінцевий бенефіціарний власник (далі – «бенефіціарний власник») – це⁵⁵⁵:

- ▶ для юридичних осіб – будь-яка фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив (прямий чи непрямий) на діяльність юридичної особи (в тому числі через ланцюг контролю/володіння);
- ▶ для трастів, створених відповідно до законодавства країни їх створення, – засновник, довірчий власник, захисник (за наявності), вигодоодержувач (вигодонабувач) або група вигодоодержувачів (вигодонабувачів), а також будь-яка інша фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив (прямий чи непрямий) на діяльність трасту (в тому числі через ланцюг контролю/володіння);
- ▶ для інших подібних правових утворень – особа, яка має статус, еквівалентний або аналогічний особам, зазначеним для трастів.

Ознакою здійснення фізичною особою прямого вирішального впливу на діяльність є безпосереднє володіння часткою у розмірі не менше **25 відсотків** статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи. Для непрямого вирішального впливу – аналогічний відсоток опосередкованого володіння або здійснення вирішального впливу іншим шляхом⁵⁵⁶.

При цьому бенефіціарним власником не вважається особа, яка має формальне право на 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі, але є комерційним агентом, номінальним власником або номінальним утримувачем, або лише посередником щодо такого права.

Відповідно до Закону про ІПВГ та рішення БГЗО, для підготовки звітів з ІПВГ використовується поняття бенефіціарного власника у значенні, передбаченому українським законодавством, виходячи з порогу 25%⁵⁵⁷.

Водночас, Стандарт ІПВГ 2023 року заохочує розкриття бенефіціарних власників з порогом володіння на рівні 10% або нижче для цілей розкриття кінцевих бенефіціарних власників, а

⁵⁵⁵ П. 30 ч.1 ст. 1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» №361-ІХ від 06.12.2019 р. (далі – «Закон про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів»)

⁵⁵⁶ Ознаками здійснення непрямого вирішального впливу на діяльність є принаймні володіння фізичною особою часткою у розмірі не менше 25 відсотків статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи через пов'язаних фізичних чи юридичних осіб, трасти або інші подібні правові утворення, чи здійснення вирішального впливу шляхом реалізації права контролю, володіння, користування або розпорядження всіма активами чи їх часткою, права отримання доходів від діяльності юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування органів управління, а також вчинення правочинів, які надають можливість визначати основні умови господарської діяльності юридичної особи, або діяльності трасту або іншого подібного правового утворення, приймати обов'язкові до виконання рішення, що мають вирішальний вплив на діяльність юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення, незалежно від формального володіння

⁵⁵⁷ Термін «кінцевий бенефіціарний власник» у Законі про ІПВГ застосовується у значенні, наведеному в Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

також розкриття інформації про те, чи є бенефіціарний власник політично значущою особою, незалежно від частки володіння. Для виконання вимоги Стандарту необхідно внесення змін до законодавства.

Єдиний державний реєстр

Україна є однією з країн, де розкриття інформації про бенефіціарних власників юридичних осіб вимагається під час державної реєстрації їх створення, а також у разі внесення змін до відомостей про них⁵⁵⁸.

Така інформація включається до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (далі - «ЄДР») та має бути доступна в онлайн режимі на офіційному вебсайті Мін'юсту (<https://usr.minjust.gov.ua/content/free-search>)⁵⁵⁹ і Єдиному державному порталі відкритих даних⁵⁶⁰. На цих самих ресурсах міститься публічна інформація про учасників (засновників) усіх юридичних осіб, зареєстрованих в Україні, розмір статутного капіталу таких юридичних осіб та відсоток часток у статутному капіталі їхніх учасників (засновників).

На кінець 2023 року до ЄДР включалася така інформація щодо бенефіціарних власників юридичних осіб⁵⁶¹:

- ▶ прізвище, ім'я, по батькові (за наявності);
- ▶ дата народження;
- ▶ країна громадянства (підданства), а в разі, якщо кінцевий бенефіціарний власник-іноземець є громадянином (підданим) декількох країн, - усі країни його громадянства (підданства);
- ▶ серія (за наявності) та номер документа (документів), що посвідчує особу та підтверджує громадянство (підданство), зокрема, але не виключно, паспорта;
- ▶ унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності);
- ▶ місце проживання;
- ▶ реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності);
- ▶ місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності), а також повне найменування, місцезнаходження та ідентифікаційний код (для резидента) засновника юридичної особи, в якому ця особа є бенефіціарним власником;
- ▶ характер та частка бенефіціарного володіння.

⁵⁵⁸ П. 9 ч. 2 ст. 9 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» №755-IV від 15.05.2003 р. (далі - «Закон про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань»)

⁵⁵⁹ Після обмеження доступу через воєнний стан з 26.12.2022 р. доступ до вебсайту поновлено на підставі Постанови КМУ «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України у сферах нотаріату та державної реєстрації» №1422 від 16.12.2022 р. за умови ідентифікації особи, яка бажає отримати такі відомості, з використанням засобів електронної ідентифікації з середнім або високим рівнем довіри)

⁵⁶⁰ Вебдоступ до Єдиного державного порталу відкритих даних (перелік інформації, що публікується, було розширено у липні 2021 р. відповідно до наказу Мін'юсту «Про внесення змін до Переліку інформації, що підлягає оприлюдненню у формі відкритих даних, розпорядником якої є Мін'юст» №2640/5 від 26.07.2021 р.) (станом на дату написання цього Звіту доступ до вебсайту обмежено)

⁵⁶¹З урахуванням змін, внесених Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення регулювання кінцевої бенефіціарної власності та структури власності юридичних осіб» №2571-IX від 06.09.2022 р.

Інформація про номер облікової картки платника податків вноситься до ЄДР, але не підлягає оприлюдненню через обмеження щодо захисту персональних даних⁵⁶².

Розкриття того, чи є бенефіціарний власник політично значущою особою, в ЄДР не передбачено.

ЄДР також дозволяє відстежити зміну мажоритарних власників юридичних осіб.

Законодавство встановлює звільнення від розкриття відомостей про кінцевого бенефіціарного власника для публічних компаній, тобто, юридичних осіб, створених у формі публічного акціонерного товариства, акції яких допущені до торгів принаймні на одній фондовій біржі (регульованому ринку) з переліку⁵⁶³ іноземних фондових бірж, на які поширюються вимоги щодо розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників, рівнозначні тим, що були прийняті Європейським Союзом.⁵⁶⁴

Методологія визначення юридичною особою кінцевого бенефіціарного власника була прийнята у 2023 році⁵⁶⁵.

Доступність інформації у воєнний час: у 2023 році доступ до ЄДР⁵⁶⁶ був відновлений, але потребує ідентифікації особи, яка бажає отримати інформацію, з використанням засобів електронної ідентифікації⁵⁶⁷.

Оприлюднення інформації з ЄДР про кінцевих бенефіціарних власників у формі відкритих даних на Єдиному державному порталі відкритих даних зупинено через воєнний стан⁵⁶⁸.

Відомості з ЄДР також можуть бути отримані через Єдиний державний веб-портал електронних послуг (Портал Дія). Отже, станом на дату підготовки цього звіту, існують декілька способів отримання інформації з ЄДР про кінцевих бенефіціарних власників.

⁵⁶² Ч.1 ст.11 Закону України [«Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань»](#) від 15.05.2003 № 755-IV

⁵⁶³ Постанова КМУ [«Про затвердження переліку іноземних фондових бірж \(регульованих ринків\), на які розповсюджуються вимоги щодо розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників»](#) № 586 від 21 травня 2024 р.

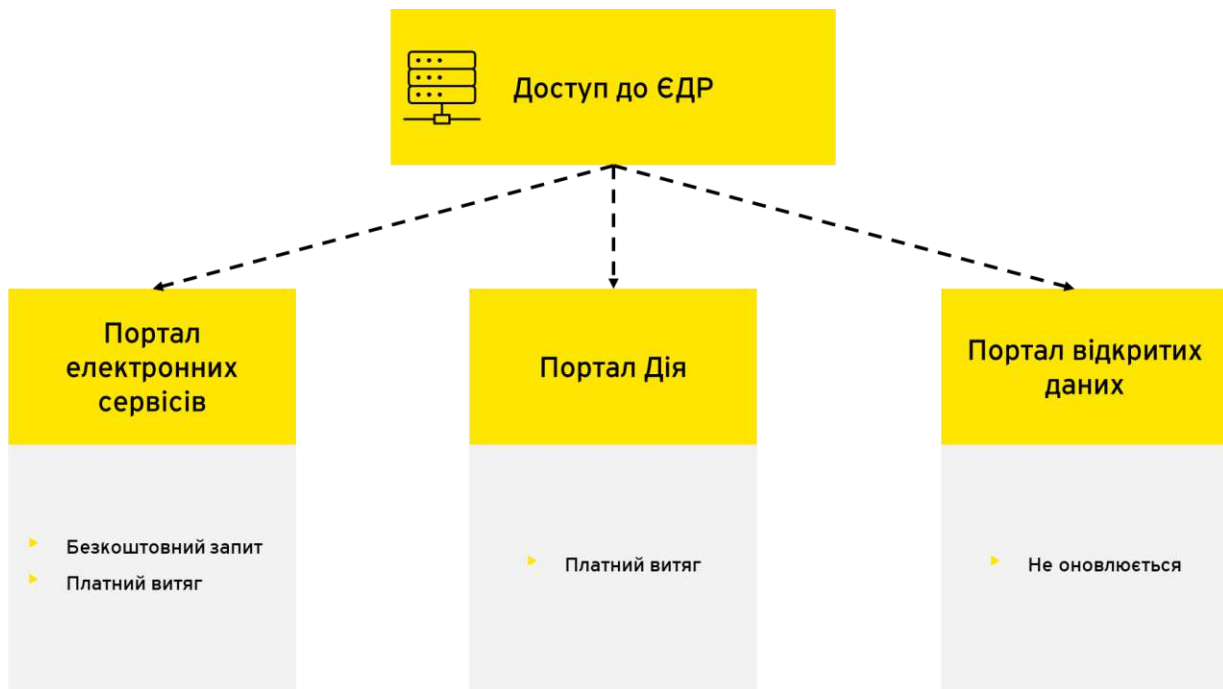
⁵⁶⁴ Ч.8 ст.5¹ «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» № 361-IX від 06 грудня 2019 р.

⁵⁶⁵ [Методологія визначення юридичною особою кінцевого бенефіціарного власника](#), затверджена постановою КМУ і НБУ від 19.09.2023 №1011

⁵⁶⁶ На підставі Постанови КМУ [«Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України у сферах нотаріату та державної реєстрації»](#) №1422 від 16.12.2022 р.

⁵⁶⁷ Вимога щодо електронної ідентифікації для доступу до ЄДР до 16.12.2023 була передбачена Постановою КМУ [«Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану»](#) від 06.03.2022 №209, а від 16.12.2023 - п.1 Розділу IV [Порядку надання відомостей з ЄДР](#), затвердженого наказом Мін'юсту від 05.05.2023 № 1692/5

⁵⁶⁸ П.1 Наказу Мін'юсту [«Про відновлення оприлюднення інформації у формі відкритих даних, розпорядником якої є Міністерство юстиції України»](#) від 31.01.2023 № 423/5

Малюнок 6.4: Доступ до інформації про кінцевих бенефіціарних власників, що міститься у ЄДР

Розкриття структури власності юридичних осіб в ЄДР

Відповідно до Вимоги 2.5(g) Стандарту ІПВГ 2023 року компаніям рекомендується розкривати свою структуру власності, включаючи повний ланцюг юридичних осіб, що ведуть до бенефіціарного власника.

Законом про державну реєстрацію передбачене подання структури власності юридичних осіб до ЄДР⁵⁶⁹. У разі, якщо бенефіціар у юридичної особи відсутній, то у структурі власності юридичної особи зазначається обґрунтована причина відсутності кінцевого бенефіціарного власника, у тому числі кінцевого бенефіціарного власника її засновника, якщо засновник - юридична особа.

Водночас, у зв'язку з війною, обов'язкове розкриття структури власності та оновлення інформації про бенефіціарних власників для юридичних осіб, зареєстрованих до вересня 2023 року, було відкладене до завершення 90 днів після припинення або скасування воєнного стану.⁵⁷⁰

Відповідно структура власності значної кількості видобувних компаній ще відсутня в ЄДР. У тих випадках, коли компанія розкрила структуру власності, доступ до неї можна отримати в ЄДР шляхом надсилання платного запиту.

Інформація щодо доступності структури власності суттєвих компаній в ЄДР наведена в **Додатку 3**. При визначенні компаній, у яких є структура власності, були враховані не лише компанії, які надали інформація про структуру власності до ЄДР, але й компанії з прямою та

⁵⁶⁹ Ч.1 ст.5¹ [«Про запобігання та протидію легалізації \(відмиванню\) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»](#) від 06.12.2019 № 361-ІХ

⁵⁷⁰ П.4 Розділу Х Закону України [«Про запобігання та протидію легалізації \(відмиванню\) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»](#) від 06.12.2019 № 361-ІХ

опосередкованою державною участю. Серед 59 суттєвих компаній структуру власності розкрили 33 компанії.

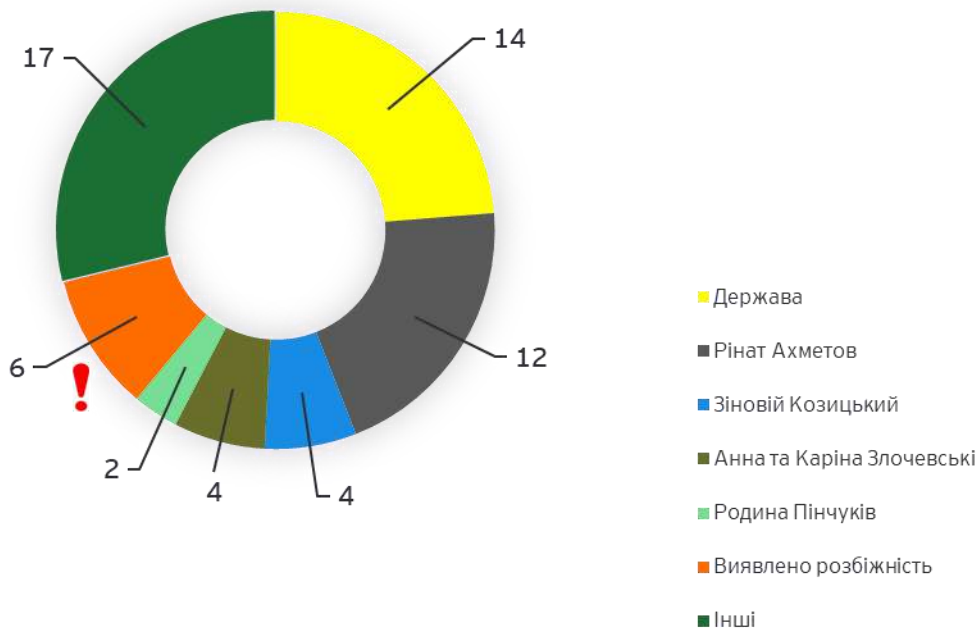

Перелік бенефіціарних власників підзвітних компаній

Інформація про кінцевих бенефіціарних власників підзвітних компаній, що є юридичними особами, є публічно доступною в ЄДР.

У 2023 році 59 компаній з числа підзвітних компаній були визначені як суттєві. Цей перелік включає два договори про спільну діяльність та одну угоду про розподіл продукції.

Бенефіціари за кількістю компаній

Малюнок 6.5: Узагальнена інформація про бенефіціарних власників суттєвих компаній

Більш детальну інформацію щодо бенефіціарних власників суттєвих видобувних компаній та зміну мажоритарних власників суттєвих видобувних компаній наведено у **Додатку 3**.

У деяких випадках незалежним адміністратором було виявлено розбіжності між інформацією, наявною у ЄДР чи в інших публічних джерелах, та інформацією, наданою суттєвими компаніями. У таких випадках було запитано додаткові пояснення та після їх отримання відображено отримані пояснення в **Додатку 3**.

Розкриття інформації щодо політично значущих осіб

У 2023 році в Україні був відсутній реєстр політично значущих осіб. Відкритий Реєстр Національних Публічних Діячів України⁵⁷¹, започаткований ГО «Центр протидії корупції», припинив функціонувати з 2022 року через воєнний стан.

У вересні 2023 року Верховна Рада України розглядала законопроект⁵⁷² про створення Державного реєстру національних публічних діячів, але в остаточній версії закону положення щодо реєстру були виключені⁵⁷³.

Наразі існує неофіційний Реєстр національних публічних діячів, створений компанією Opendatabot⁵⁷⁴, який збирає дані з публічних джерел. Проте цей ресурс має декілька суттєвих обмежень. Зокрема, Opendatabot використовує дані лише з декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, не охоплюючи всіх осіб зі статусом політично значущої особи⁵⁷⁵. Також ресурс не містить інформацію щодо іноземних політично значущих осіб.

У рамках реалізації ІПВГ в Україні здійснюються кроки в напрямку розкриття статусу бенефіціарних власників видобувних компаній як політично значущих осіб. У 2024 році на Порталі ІПВГ в тестовому форматі представлені форми звітності видобувних компаній, що включають графі для розкриття відповідної інформації. Їх заповнення здійснюється суб'єктами господарювання добровільно. Інформація щодо розкриття суттєвими видобувними компаніями статусу політично значущих осіб своїх бенефіціарних власників наведена в **Додатку 3**.

У 2024 році також було розроблено проєкт змін до форм звітності ІПВГ, які передбачають розкриття видобувними компаніями інформації про те, чи є бенефіціарний власник компанії політично значущою особою.

Розкриття інформації щодо кінцевого бенефіціарного власника нерезидентів, які мають представництва в Україні

До вересня 2024 року ЄДР не містив інформацію про бенефіціарних власників нерезидентів, які мають представництва в Україні.

У вересні 2024 р. набрав чинності закон, яким передбачене розкриття інформації про бенефіціарів у ЄДР⁵⁷⁶. Утім, наразі діють перехідні правила, якими передбачений спеціальний порядок перенесення інформації про відокремлені підрозділи нерезидентів до ЄДР, які були зареєстровані до 03.09.2024 р, що має тривати до травня 2025 року⁵⁷⁷.

Водночас, інформація про бенефіціарних власників представництв нерезидентів, які мають спеціальні дозволи на користування надрами, розкривається у звіті про платежі на користь держави, що подається в межах ІПВГ.

⁵⁷¹ Доступ за [посиланням](#)

⁵⁷² Законопроект № 9269-д від 04 вересня 2023 року «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» щодо політично значущих осіб

⁵⁷³ Закон України № 3419-ІХ від 17 жовтня 2023 року, що набрав чинність 29 жовтня 2023 року

⁵⁷⁴ Доступ за [посиланням](#)

⁵⁷⁵ Перелік осіб, уповноважених на подання декларацій визначений у п. 1, пп. «а», «в»-«г» п. 2 ч.1 ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VII

⁵⁷⁶ Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування діяльності відокремлених підрозділів юридичної особи, утвореної відповідно до законодавства іноземної держави» від 14.07.2023 № 3257-ІХ

⁵⁷⁷ [Роз'яснення](#) Мін'юсту №122107/8.4.3/32-24 від 30.08.2024 р.

Розкриття бенефіціарних власників учасників УРП та ДСД

Надрокористування може здійснюватися шляхом виконання ДСД чи УРП.

ДСД та УРП не є юридичними особами, тому інформація щодо їхніх бенефіціарних власників не вноситься до ЄДР. Водночас, в ЄДР наявна інформація щодо бенефіціарних власників учасників ДСД та УРП.

Оскільки інформація щодо учасників ДСД не є публічно доступною, це ускладнює доступ до інформації до бенефіціарних власників ДСД. Якщо перелік учасників ДСД відомий, інформація про бенефіціарних власників може бути знайдена в ЄДР, за умови, що такі учасники є юридичними особами-резидентами.

Інформація щодо бенефіціарних власників суттєвих ДСД та УРП наведена в **Додатку 3**.

Розкриття інформації щодо кінцевих бенефіціарних власників осіб, які подають заявки на участь в аукціонах на видачу спеціальних дозволів

Інформація про учасників аукціонів є публічною, й інформація про бенефіціарних власників учасників аукціонів, які є юридичними особами, є доступна в ЄДР.

Єдиний державний реєстр електронних декларацій

Інформація про державних службовців, які є бенефіціарними власниками (контролерами) юридичних осіб, доступна в Єдиному державному реєстрі декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування⁵⁷⁸.

Зокрема, декларант повинен надати інформацію щодо цінних паперів чи інших корпоративних прав, що належать йому або членам його сім'ї, із зазначенням найменування кожного суб'єкта господарювання, його організаційно-правової форми, коду ЄДРПОУ, частки у статутному (складеному) капіталі товариства, підприємства, організації у грошовому та відсотковому вираженні; а також юридичних осіб, трастів та інших подібних правових утворень, кінцевим бенефіціарним власником (контролером) яких є він або члени його сім'ї⁵⁷⁹.

У вересні 2023 року⁵⁸⁰ електронне декларування за 2022-2023 роки було відновлено та відкрито доступ до реєстру декларацій⁵⁸¹. З 10.12.2023р. НАЗК забезпечило відкритий доступ до Єдиного державного реєстру декларацій⁵⁸².

База даних емітентів цінних паперів

Додатковим публічним джерелом інформації щодо власників юридичних осіб є інформація про власників п'яти і більше відсотків акцій в акціонерних товариствах доступна в базі даних

⁵⁷⁸ [Єдиний державний реєстр електронних декларацій](#) осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

⁵⁷⁹ [П. 4, 5 і 5¹ ч. 1 ст. 46](#) Закону України «Про запобігання корупції» №1700-VII від 14.10.2014 р.

⁵⁸⁰ Закон України «[Про внесення змін до деяких законів України про визначення порядку подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в умовах воєнного стану](#)» №3384-IX від 20.09.2023 р.

⁵⁸¹ [Вебсайт ВРУ](#)

⁵⁸² [Вебсайт НАЗК](#)

емітентів, розміщеній на сайті Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України за посиланням <http://smida.gov.ua/db/emitent>. Ця база даних не містить інформації про бенефіціарних власників.

Зазначена база даних містить, серед іншого, інформацію про фондові біржі, на яких розміщені акції усіх емітентів, що зареєстровані в Україні.

Крім того, перелік усіх фондових бірж, які зареєстровані в Україні, міститься на офіційному сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку⁵⁸³:

Таблиця 6.1: Перелік зареєстрованих фондових бірж

ЄДРПОУ	Назва біржі	Посилання на біржовий список
33718227	ПАТ «Фондова біржа «Перспектива»	http://fbp.com.ua/Trade/StockListPer.aspx
21672206	АТ «Фондова біржа ПФТС»	https://pfts.ua/stock-exchange-pfts/list-pfts
36184092	АТ «Українська біржа»	http://www.ux.ua/ua/issues.aspx

Водночас, акції лише невеликої частини українських емітентів перебувають у біржових переліках фондових бірж. Серед підзвітних компаній упродовж 2023 року були лише дві такі компанії:

- ▶ ПАТ «Укрнафта» - позалістингові цінні папери у біржовому переліку АТ «Фондова біржа ПФТС» та ПАТ «Фондова біржа «Перспектива»;
- ▶ ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» - 27.09.2023 року позалістингові цінні папери виключені з біржового переліку АТ «Українська біржа»⁵⁸⁴ та АТ «Фондова біржа ПФТС»⁵⁸⁵.

Заходи, спрямовані на усунення недоліків розкриття інформації про бенефіціарних власників

Відомості, оприлюднені в ЄДР, не завжди є повними. Наприклад, не завжди є повною інформація про країну громадянства, дату народження, місце проживання, характер і частку володіння, в тому числі з технічних причин (наприклад, у зв'язку з неоднорідністю та відмінностями правил збереження інформації у базі даних упродовж різних періодів функціонування ЄДР). Інформація щодо паспортних даних наявна в ЄДР, але не є публічною з огляду на захист персональних даних.

Крім того, зустрічаються випадки, коли компанії зазначають про відсутність фізичних осіб, які володіють 25% статутного капіталу, тоді як інші показники контролю можуть вказувати на статус бенефіціарного власника, або ж зазначають номінальних власників чи довірчих власників трастів як бенефіціарних власників.

Також є випадки, коли компанії не звітують щодо бенефіціарних власників, оскільки контролюються публічною компанією, але розкриття інформації іноземної публічної компанії вказує на те, що фактично існує кінцевий бенефіціарний власник. Більш детально в Додатку 3.

⁵⁸³ Вебсайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку

⁵⁸⁴ Сайт АТ «Українська біржа»

⁵⁸⁵ Сайт Фондової біржі ПФТС

Відповідно важливими є кроки щодо контролю та покращення процесу розкриття інформації про бенефіціарних власників.

Верифікація та заходи контролю щодо розкриття інформації про бенефіціарних власників

З метою верифікації інформації про бенефіціарних власників законодавством було встановлено обов'язок юридичних осіб оновити відповідну інформацію та подати інформація про структуру власності до ЄДР. Водночас, внаслідок запровадження воєнного стану виконання цих кроків було відкладено до завершення воєнного стану⁵⁸⁶.

Незважаючи на це, у 2023 році було вжито кроків до вдосконалення розкриття кінцевих бенефіціарних власників юридичних осіб. 29.12.2022 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення регулювання кінцевої бенефіціарної власності та структури власності юридичних осіб» №2571-IX, який запровадив штрафні санкції за подання завідомо неправдивих відомостей про кінцевого бенефіціарного власника.

Порядок притягнення до відповідальності та визначення розмірів штрафів за вищенаведені дії встановлено Мін'юстом в вересні 2023 року⁵⁸⁷. Також Мінюстом було розроблено процедуру перевірки розбіжностей щодо відомостей про кінцевих бенефіціарних власників⁵⁸⁸, та Порядок повідомлення про розбіжність щодо відомостей про кінцевих бенефіціарних власників⁵⁸⁹, який набрав чинності в 2024 році. Такий Порядок дозволяє подавати повідомлення про виявлені розбіжності не лише суб'єктам первинного фінансового моніторингу, але й органам державної влади.

Притягнення до відповідальності:

- Мін'юст уповноважений накладати штрафи у розмірі від 17 до 340 тисяч гривень за порушення у сфері державної реєстрації, в тому числі за подання завідомо неправдивих відомостей про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи або про його відсутність.

Законодавством також встановлено адміністративну та в деяких випадках кримінальну відповідальність за неподання/не оновлення інформації щодо бенефіціарних власників⁵⁹⁰.

Реалізація Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд»

17 листопада 2023 року було затверджено план дій із впровадження Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд» у 2023-2025 роках (далі - План дій).⁵⁹¹ У ньому

⁵⁸⁶ П.4 Розділу X Закону України [«Про запобігання та протидію легалізації \(відмиванню\) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»](#) від 06.12.2019 № 361-IX

⁵⁸⁷ [Порядок притягнення до відповідальності та порядок визначення розмірів штрафів за порушення у сфері державної реєстрації юридичних осіб](#), затверджений наказом Мін'юсту №3258/5 від 13.09.2023 р.

⁵⁸⁸ Відповідно до [Порядку проведення перевірки інформації, наданої юридичною особою у поясненні та документах для підтвердження відомостей про кінцевого бенефіціарного власника та/або структуру власності юридичної особи](#), затвердженого Наказом Міністерства юстиції України від 14.09.2023 р. № 3265/5

⁵⁸⁹ [Наказ](#) Мін'юсту № 2542/5 від 12.07.2023 «Про затвердження Порядку повідомлення держателя Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань про виявлення розбіжностей між отриманими суб'єктом первинного фінансового моніторингу в результаті здійснення належної перевірки та розміщеними в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостями про кінцевих бенефіціарних власників та/або структуру власності юридичної особи»

⁵⁹⁰ Ст. 166¹¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення (Закон №8073-X від 07.12.1984 р.), [ст. 205-1](#) Кримінального кодексу України (Закон України №2341-III від 05.04.2001 р.)

⁵⁹¹ [Розпорядження КМУ «Про затвердження плану дій із впровадження Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд» у 2023-2025 роках»](#) № 1049-р від 17.11.2023

наголошено на продовженні реалізації Плану дій «Партнерство «Відкритий Уряд» у 2021-2022 роках, які не було завершено у зв'язку з війною, що включає заходи щодо створення та впровадження єдиної системи перевірки кінцевих бенефіціарних власників.

Глобальний реєстр бенефіціарних власників

Україна приєдналася до Глобального реєстру бенефіціарних власників ще в 2017 році та стала першою державою, що офіційно заявила про готовність надати дані про бенефіціарних власників для реєстру⁵⁹².

Відомості щодо бенефіціарних власників українських компаній, що містяться в ЄДР, частково доступні в Глобальному реєстрі бенефіціарних власників, але для коректного відображення та пошуку необхідна інтеграція. Подальше перетворення даних для досягнення повної відповідності зі стандартом «Beneficial Ownership Data Standard» було визначене серед подальших кроків у рамках Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд» у 2020-2021 рр.⁵⁹³ Проте, цей етап до сих пір не був реалізований.

Виклики щодо розкриття бенефіціарних власників, що впливають з вимог Стандарту 2023 року

Таблиця 6.2: Нові вимоги Стандарту 2023 щодо розкриття бенефіціарних власників та політично значущих осіб

Вимога	Опис	Рекомендація
Рекомендоване зниження відсоткового значення порогу розкриття бенефіціарних власників	Стандарт ІПВГ 2023 року заохочує встановити поріг розкриття інформації щодо кінцевих бенефіціарних власників на рівні 10% або нижче.	Для розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників з нижчим порогом чи без прив'язки до проценту володіння необхідні зміни до законодавства.
Розкриття інформації про приналежність бенефіціарних власників до політично значущих осіб незалежно від частки володіння	Стандарт ІПВГ 2023 року очікує розкриття інформації про наявність політично значущих осіб серед кінцевих бенефіціарних власників незалежно від рівня володіння. Чинне законодавство передбачає розкриття інформації щодо наявності статусу політично значущої особи у бенефіціарного власника з порогом володіння щонайменше 25%.	Для розкриття інформації про політично значущих осіб без прив'язки до проценту володіння необхідні зміни до законодавства.
Стандарт ІПВГ 2023 заохочує розкриття структури власності	За загальним правилом українські компанії зобов'язані подавати інформацію про свою структуру власності до ЄДР ⁵⁹⁴ .	Бажано скасувати відтермінування оновлення даних до закінчення воєнного стану

⁵⁹² Постанова КМУ «Деякі питання надання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» №593 від 08.09.2016 р. в редакції Постанови КМУ №339 від 18.05.2017 р. Згідно з інформацією на [офіційному вебсайті OpenOwnership](#)

⁵⁹³ [Інформація](#) про стан виконання заходів плану дій із впровадження Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд» у 2021 - 2022 роках

⁵⁹⁴ Ч.1 ст.5¹ «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06.12.2019 № 361-IX

	З огляду на воєнний стан не всі компанії розкривають свою структуру власності в ЄДР, оскільки обов'язок подання інформації про таку структуру відкладено до припинення або скасування воєнного стану.	
--	---	--

Висновки до розділу

В українському законодавстві є визначення бенефіціарного власника, яке використовується і для цілей ІПВГ звітності в Україні.

ЄДР містить більшу частину інформації, розкриття якої вимагається вимогою 2.5 Стандарту, крім статусу політично значущих осіб. До того ж, законодавство не містить вимог розкриття кінцевого бенефіціарного власника публічних компаній-нерезидентів, а ЄДР не містить інформації про бенефіціарних власників суб'єктів, які не є юридичними особами (зокрема, представництв нерезидентів (станом на 2023 рік), УРП, ДСД).

Також нові вимоги стандарту щодо зниження порогу розкриття бенефіціарів до 10% та розкриття політично значущих осіб без прив'язки до процентного володіння не відображені в законодавстві.

У грудні 2022 року набрав чинності Закон № 2571-ІХ, який містить низку кроків для подолання цих проблем, включаючи штрафи за надання недостовірної інформації. У 2023 році також були внесені зміни до правил державної реєстрації, які передбачають розкриття структури власності та кінцевих бенефіціарних власників іноземної юридичної особи, що створює відокремлений підрозділ в Україні, та включення відомостей до ЄДР.

Крім ЄДР, додаткову інформацію про компанії можна було отримати через Єдиний державний реєстр електронних декларацій, базу даних емітентів цінних паперів та іншої інформації, публічно доступної на сайті НКЦПФР.

6.5 Фіскальний режим видобувних галузей

Основні податки, що сплачуються компаніями видобувних галузей

У 2023 р. основними податками, які сплачували компанії видобувних галузей, були **податок на додану вартість, податок на прибуток підприємств та рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин**. Крім того, компанії видобувних галузей були зобов'язані сплачувати й інші податки та загальнообов'язкові платежі⁵⁹⁵, що не є особливими саме для цієї галузі.

Компанії, що експлуатували об'єкти магістральних трубопроводів та надавали (організовували) послуги з транспортування вантажів такими трубопроводами, також сплачували рентну плату за транспортування (крім транспортування природного газу)⁵⁹⁶.

Нижче наведено загальну інформацію щодо податків, платежів і зборів, що сплачувалися компаніями видобувних галузей. Якщо інше прямо не зазначено нижче, в цьому розділі наведено правила оподаткування, що діяли станом на 31.12.2023 р.

Компанії сплачують податки на бюджетні рахунки, що відкриті Державним Казначейством України. Правила подальшого розподілу сплачених податків між бюджетами різних рівнів наведені в **Розділі 8** цього Звіту.

Станом на кінець 2023 року звільнення від відповідальності за несвоєчасне подання податкової звітності та несплату податків, запроваджене в 2022 році після введення воєнного стану, збереглося в разі відсутності у платника податків можливості своєчасно виконати свій податковий обов'язок, з обов'язковим виконанням таких обов'язків упродовж 6 місяців після завершення воєнного стану в Україні⁵⁹⁷. Порядок підтвердження неможливості виконання податкових обов'язків затверджує Мінфін.

Інформація щодо фактичних надходжень суттєвих платежів, перелік яких визначений БГ ІПВГ згідно з вимогами Стандарту ІПВГ та які сплачувалися компаніями видобувних галузей у 2023 р., наведена в **Розділі 14** цього Звіту.

Дивіденди на державну частку та частина чистого прибутку на державну частку також прирівнюються до податкових зобов'язань⁵⁹⁸ (детальніше про це зазначено в **Розділі 7.4** цього Звіту).

Податок на прибуток

У 2023 р. податок на прибуток підприємств сплачувався за ставкою 18%.

У 2023 р. об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств для більшості компаній видобувних галузей визначався шляхом коригування фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства, складеній відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або

⁵⁹⁵ Такі, як: рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, мито, акцизний податок, плата за землю, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, екологічний податок, рентна плата за спеціальне використання води, ПДФО, військовий збір та ЄСВ

⁵⁹⁶ [П. 256-1.1](#) Податкового кодексу

⁵⁹⁷ [П. 69.1.](#) підрозділу 10 розділу ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу

⁵⁹⁸ [П. 46.1](#) Податкового кодексу

міжнародних стандартів фінансової звітності, на низку різниць, визначених за правилами Податкового кодексу⁵⁹⁹.

Податковий кодекс не встановлює спеціальних правил визначення оподатковуваного прибутку для компаній видобувних галузей та для осіб, що здійснюють діяльність у видобувних галузях на підставі ДСД.

Податок на прибуток підприємств за угодами про розподіл продукції («УРП») розраховувався за спеціальними правилами. Зокрема, об'єкт оподаткування за УРП обчислювався виходячи з вартості прибуткової продукції, зменшеної на суму ЄСВ та витрат, які не відшкодовані (не підлягають відшкодуванню) компенсаційною продукцією. Інші доходи інвестора не підлягали оподаткуванню податком на прибуток підприємств. Податок на прибуток підприємств від інших видів діяльності, не пов'язаних з виконанням УРП, мав сплачуватися інвестором відповідно до загальних правил⁶⁰⁰.

Рентні платежі, пов'язані з видобувною діяльністю

У 2023 р. діяв такий загальнодержавний податок як **рентна плата**, що справлявся, зокрема, за користування надрами для видобування корисних копалин, користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, транспортування нафти та нафтопродуктів та за спеціальне використання води⁶⁰¹.

Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин

У 2023 р. компанії видобувної галузі⁶⁰² сплачували рентну плату за користування надрами для видобування корисних копалин⁶⁰³.

Об'єктом оподаткування був обсяг товарної продукції гірничого підприємства – видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) (далі – «корисної копалини») у відповідному податковому періоді, вид якої був встановлений кондиціями на мінеральну сировину об'єкта (ділянки) надр⁶⁰⁴.

Податковим кодексом також визначається випадки, коли видобуті корисні копалини не включаються до об'єкта оподаткування рентною платою⁶⁰⁵.

Базою оподаткування була вартість обсягу корисної копалини видобутої у податковому періоді, яка окремо обчислювалася за кожним видом корисної копалини (мінеральної сировини) для кожної ділянки надр на базових умовах поставки (склад готової продукції гірничого підприємства)⁶⁰⁶.

⁵⁹⁹ [п. 134.1.1](#) Податкового кодексу. Для платників податку, у яких річний дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний період не перевищує сорока мільйонів гривень, об'єкт оподаткування може визначатися без коригування фінансового результату до оподаткування на усі різниці (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років), визначені відповідно до положень цього розділу

⁶⁰⁰ [Розділ XVIII](#) Податкового кодексу

⁶⁰¹ [п. 14.1.217](#) Податкового кодексу

⁶⁰² В окремих випадках, визначених [п. 252.1.3-252.1.5](#) Податкового кодексу, рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин сплачується на основі інших дозвільних документів, крім отриманого спеціального дозволу

⁶⁰³ [п. 252.1](#) Податкового кодексу

⁶⁰⁴ [п. 252.3](#) Податкового кодексу

⁶⁰⁵ [п. 252.4](#) Податкового кодексу

⁶⁰⁶ [п. 252.6](#) Податкового кодексу

Ставка податку та коригуючий коефіцієнт для відповідного виду корисної копалини встановлювалися положеннями Податкового кодексу⁶⁰⁷.

Для розрахунку податкового зобов'язання платнику податку необхідно було визначити такі основні елементи щодо відповідного податкового періоду: обсяг видобутої корисної копалини, її вартість, ставку податку та коригуючий коефіцієнт (див. малюнок. нижче)⁶⁰⁸.

Малюнок 6.6: Схема розрахунку рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин, 2023 р.

Далі розглянуто особливості обчислення рентної плати за користування надрами для вуглеводневої сировини (нафти, природного газу, газового конденсату тощо) та для інших видів корисних копалин, охоплених цим Звітом.

Вуглеводнева сировина

Базою оподаткування рентної плати за користування надрами щодо видобутку вуглеводнів була вартість товарної продукції - видобутих у звітному періоді корисних копалин, розрахована за спеціальними правилами⁶⁰⁹:

- ▶ **Для природного газу:**
- ▶ У 2023 році продовжували застосовуватися тимчасові правила для обчислення вартості природного газу для цілей обчислення рентної плати за користування надрами, запроваджені внаслідок введення воєнного стану:
- ▶ До скасування заборони на здійснення експорту природного газу за межі митної території України⁶¹⁰ розрахунок вартості природного газу прив'язано до цін на внутрішньому ринку з використанням максимального показника з таких величин⁶¹¹:
 - ▶ середньозважена ціна у договорах НАК «Нафтогаз України», укладених у рамках закупівлі природного газу власного видобутку на організованих товарних ринках.
 - ▶ середньозважена ціна продажу природного газу за результатами торгів на організованих товарних ринках без ПДВ, у гривнях за 1000 метрів кубічних в місяці, що передує звітному, без урахування НАК «Нафтогаз України» та підприємств, частка НАК «Нафтогаз України» у статутному капіталі яких становить 50 або більше відсотків.

⁶⁰⁷ Розділ IX Податкового кодексу

⁶⁰⁸ п. 252.18 Податкового кодексу

⁶⁰⁹ п. 252.8 Податкового кодексу

⁶¹⁰ Заборона продовжувала діяти упродовж 2023 року, оскільки відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2023 рік» №1466 від 27.12.2022, що включало заборону експорту природного газу українського походження, кам'яного вугілля, антрациту, брикетів, котунів та аналогічних видів твердого палива, одержаних з кам'яного вугілля (крім коксівного вугілля за кодом згідно з УКТЗЕД 2701 12 10 00)

⁶¹¹ п. 69.31 Підрозділу 10 Розділу XIX «Прикінцеві положення» Податкового кодексу. Показники в гривні за 1000 кубічних метрів, без ПДВ

- ▶ середнє арифметичне значення середньої ціни UA VTP Gas price на наступний місяць.
- ▶ Мінекономіки публікує зазначені показники на своєму вебсайті до 10 числа місяця, наступного за звітним періодом.
- ▶ Також продовжувало діяти правило щодо сплати рентної плати лише щодо реалізованого газу.
- ▶ **Для природного газу, реалізованого НАК «Нафтогаз України»** для формування ресурсу природного газу для побутових споживачів та виробників теплової енергії вартістю була ціна, визначена у договорах купівлі-продажу природного газу між платником рентної плати та НАК «Нафтогаз України» у звітному періоді⁶¹².
- ▶ **Для нафти та конденсату:** Мінекономіки обчислювало середню вартість одного бареля нафти Urals відповідно до інформації міжнародного агентства (котирування UralsMediterranean та UralsRotterdam), що перерахована у гривні за тонну за курсом Національного банку України станом на 1 число місяця, що настає за податковим (звітним) періодом (така вартість публікувалася на офіційному вебсайті Мінекономіки)⁶¹³.

При здійсненні контрольованих операцій у випадках, визначених Податковим кодексом, фактична ціна реалізації відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) не може бути менше ціни, визначеної за принципом «втягнутої руки»⁶¹⁴.

Ставки рентної плати за користування надрами для видобування вуглеводнів

Ставки рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин установлювалися Податковим кодексом⁶¹⁵.

- ▶ У 2023 році діяв механізм диференційованої рентної плати для видобутку природного газу, який регулювався залежно від ціни його реалізації. Водночас, продовжувала діяти стабілізація ставок: держава гарантує, що нові ставки рентної плати не можуть збільшуватися до березня 2032 року⁶¹⁶.

Таблиця 6.3: Розмір ставок рентної плати за користування надрами у разі видобутку вуглеводневої сировини у 2023 р.

Об'єкт оподаткування	Ставка
Нафта	
з покладів, які залягають на глибині до 5000 м	31%
з покладів, які залягають на глибині понад 5000 м	16%
видобута в умовах дії УРП	2%
Конденсат	
з покладів, які залягають на глибині до 5000 м	31%
з покладів, які залягають на глибині понад 5000 м	16%
видобутий в умовах дії УРП	2%

⁶¹² [п. 252.8](#) Податкового кодексу

⁶¹³ [п. 252.8](#) Податкового кодексу, [публікації](#) на сайті Мінекономіки

⁶¹⁴ [п. 252.8](#) Податкового кодексу

⁶¹⁵ [п. 252.20](#) Податкового кодексу

⁶¹⁶ [п. 4](#) Підрозділу 9¹ Розділу XIX «Прикінцеві положення» Податкового кодексу

Об'єкт оподаткування	Ставка
Природний газ (будь-якого походження)	
з покладів, які залягають на глибині до 5000 м	14,5%-65% ⁶¹⁷
з покладів, які залягають на глибині понад 5000 м	7%-31% ⁶¹⁸
з покладів на ділянках надр (родовищах) у межах континентального шельфу та/або виключної (морської) економічної зони України	11%
видобутий під час виконання договорів про спільну діяльність	70%
видобутий в умовах дії УРП	1,25%
природний газ, видобутий з нових свердловин з покладів, які повністю або частково залягають на глибині до 5000 метрів	6%-36% ⁶¹⁹
природний газ, видобутий з нових свердловин з покладів, які повністю або частково залягають на глибині понад 5000 метрів	3%-18% ⁶²⁰

У Таблиці 6.4 зазначено фактичні ставки, які застосовувалися до обсягів видобутого природного газу упродовж 2023 року, які були визначені залежно від еквівалента в доларах США фактичної ціни реалізації на внутрішньому ринку (зазначені ставки в таблиці не стосуються випадків, коли рентна плата розраховувалася і сплачувалася за видобутий газ з покладів на ділянках надр (родовищах) у межах континентального шельфу та/або виключної (морської) економічної зони України, видобутий газ під час виконання договорів про спільну діяльність та в умовах дії УРП, оскільки в цих випадках ставка залишалася незмінною і не залежала від фактичної ціни реалізації).

⁶¹⁷ 14,5% - якщо фактична ціна реалізації природного газу за податковий (звітний) період становить 150 доларів США або менше за 1000 метрів кубічних, 29% - якщо фактична ціна є більшою за 150 доларів США за метрів кубічних та не перевищує або дорівнює 400 доларів США за 1000 метрів кубічних, 65% - від частини фактичної вартості, якщо перевищує 400 доларів США за 1000 метрів кубічних

⁶¹⁸ 7% - якщо фактична ціна реалізації природного газу за податковий (звітний) період становить 150 доларів США або менше за 1000 метрів кубічних, 14% - від фактичної ціни реалізації природного газу за податковий (звітний) період, якщо фактична ціна реалізації перевищує або дорівнює 400 доларів США за 1000 метрів кубічних, 31% - від частини фактичної ціни реалізації природного газу за податковий (звітний) період, що перевищує 400 доларів США за 1000 метрів кубічних

⁶¹⁹ 6% - якщо фактична ціна реалізації природного газу за податковий (звітний) період становить 150 доларів США або менше за 1000 метрів кубічних, 12% - від фактичної ціни реалізації природного газу за податковий (звітний) період, якщо фактична ціна реалізації перевищує 150 доларів США та не перевищує або дорівнює 400 доларів США за 1000 метрів кубічних, 36% - від частини фактичної ціни реалізації природного газу за податковий (звітний) період, що перевищує 400 доларів США за 1000 метрів кубічних

⁶²⁰ 3% - якщо фактична ціна реалізації природного газу за податковий (звітний) період становить 150 доларів США або менше за 1000 метрів кубічних, 6% - від фактичної ціни реалізації природного газу за податковий (звітний) період, якщо фактична ціна реалізації природного газу за податковий (звітний) період не перевищує або дорівнює 400 доларів США за 1000 метрів кубічних, 18% - від частини фактичної ціни реалізації природного газу за податковий (звітний) період, що перевищує 400 доларів США за 1000 метрів кубічних

Таблиця 6.4: Фактична ціна реалізації природного газу згідно тимчасовими нормами Податкового кодексу і ставки рентної плати за користування надрами щодо видобутку природного газу, 2023 рік

Місяць, 2023 рік	Фактична ціна реалізації, визначена Мінекономіки ⁶²¹ , грн. за 1 тис. м ³	Еквівалент фактичної ціни реалізації, визначеної Мінекономіки в дол. США ⁶²²	Застосовна ставка рентної плати			
			з покладів до 5000 м	з покладів понад 5000 м	з нових покладів до 5000 м	з нових покладів понад 5000 м
Січень	23 723,43	648,74	65%	31%	36%	18%
Лютий	20 727,73	566,82	65%	31%	36%	18%
Березень	18 680,83	510,84	65%	31%	36%	18%
Квітень	14 382,34	393,30	29%	14%	12%	6%
Травень	11 163,77	305,28	29%	14%	12%	6%
Червень	10 742,81	293,77	29%	14%	12%	6%
Липень	10 833,33	296,25	29%	14%	12%	6%
Серпень	12 500,00	341,82	29%	14%	12%	6%
Вересень	14 849,72	406,08	65%	31%	36%	18%
Жовтень	15 196,24	418,85	65%	31%	36%	18%
Листопад	14 380,68	395,58	29%	14%	12%	6%
Грудень	13 595,70	357,76	29%	14%	12%	6%

Під час розрахунку плати за користування надрами застосовуються коригувальні коефіцієнти (від 0,01 до 0,97) залежно від виду сировини та умов її видобування⁶²³.

Порівняно зі ставками на кінець 2022 р., у 2023 р. ставки рентної плати за видобування нафти, конденсату та природного газу **не змінювались**. У жовтні 2024 року було ВРУ прийняла законопроект, який, зокрема, передбачав відміну зниженої рентної ставки, коли фактична ціна реалізації природного газу за звітний період становить 150 доларів США або менше за 1000 куб. м. Відповідний закон вступив в силу 1.12.2024 року⁶²⁴.

Ставки плати за користування надрами чи рентної плати **за УРП** визначалися в УРП, але не могли бути нижчими за встановлені розділом IX Податкового кодексу на момент укладення УРП. У 2023 році продовжували діяти спеціальні ставки рентної плати: в умовах дії УРП для нафти та конденсату рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин справлялася із застосуванням ставки у розмірі 2% вартості товарної продукції гірничого підприємства, а для природного газу рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин справлялася із застосуванням ставки у розмірі 1,25% вартості товарної продукції гірничого підприємства⁶²⁵.

⁶²¹ Мінекономіки: <https://me.gov.ua/Documents/List/63f4223f-fe52-4a45-8e51-16f9eb21b146?lang=uk-UA&tag=FaktichnaVartistPrirodnogoGazu&pageNumber=3>

⁶²² Курс Нацбанку грн. до дол. США на 1 число місяця, наступного за звітним періодом відповідно до п. 69.31 Підрозділу 10 Розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу

⁶²³ п. 252.22 Податкового кодексу

⁶²⁴ Закон «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у період дії воєнного стану» № 4015-IX від 10.10.2024 року

⁶²⁵ п. 252.20 Податкового кодексу

Для юридичних осіб, які відповідають визначеним критеріям державного володіння⁶²⁶ передбачається спеціальна ставка для оподаткування додаткових обсягів вуглеводневої сировини, видобутої внаслідок реалізації діючих або нових інвестиційних проєктів, якими передбачено нарощування видобутку вуглеводневої сировини, в розмірі 2% вартості додаткового видобутку відповідної вуглеводневої сировини на⁶²⁷:

- ▶ ділянках надр, що характеризуються погіршеними гірничо-геологічними умовами (важковидобувні) або виснаженістю в процесі розробки в попередніх періодах;
- ▶ окремих діючих свердловинах після капітального ремонту;
- ▶ свердловинах, що відновлюються з числа ліквідованих, нових свердловинах чи групах свердловин, що розташовані на таких ділянках надр.

Порядок відбору та затвердження нових інвестиційних проєктів, якими передбачено нарощування видобутку вуглеводневої сировини, порядок визначення додаткових обсягів вуглеводневої сировини, а також порядок контролю за виконанням таких інвестиційних проєктів (програм) визначаються Кабміном за поданням Мінекономіки.

Перелік ділянок надр та/або об'єктів ділянок надр, на яких реалізуються нові інвестиційні проєкти, визначається Міненерго⁶²⁸.

Тимчасові особливості сплати рентної плати за користування надрами для видобування газу

- ▶ У 2023 році продовжували діяти тимчасові правила сплати рентної плати за користування надрами за обсяги природного газу, що були закачані в газосховища та не реалізовані⁶²⁹. Зокрема:
- ▶ Рентна плата за користування надрами для видобування природного газу тимчасово не сплачується в частині обсягів видобутого природного газу, закачаного у газосховища.
- ▶ Сума податкових зобов'язань з рентної плати за користування надрами для видобування природного газу у кожному звітному періоді нараховуватимуться за обсяг видобутого природного газу у відповідному податковому (звітному) періоді, але сплачуватиметься у розмірі, що відповідає обсягу реалізації природного газу у такому податковому (звітному) періоді.
- ▶ Сума рентної плати, що сплачується, обчислюється як різниця між задекларованими податковими зобов'язаннями та добутком обсягу закачаного природного газу і середньозваженої ефективної ставки.
- ▶ У разі реалізації природного газу, закачаного до газосховищ, сума податкових зобов'язань з ренти обчислюється за принципом FIFO, виходячи з середньозваженої ефективної ставки ренти та обсягу газу, що списується з балансу газу, який зберігається в газосховищі.

⁶²⁶ Підприємства, частка держави у статутному капіталі яких становить 25% та більше, господарські товариства, 25% та більше акцій (часток, паїв) яких знаходяться у статутних капіталах інших господарських товариств, контрольним пакетом акцій яких володіє держава, дочірні підприємства, представництва та філії таких підприємств і товариств, учасники договорів про спільну діяльність, відповідно до яких вартість вкладу підприємств, частка держави у статутному капіталі яких становить 25% та більше, господарських товариств, 25% та більше акцій (часток, паїв) яких знаходиться у статутних капіталах інших господарських товариств, контрольним пакетом акцій яких володіє держава, а також дочірніх підприємств, представництв та філій таких підприємств і товариств, становить 25% та більше загальної вартості внесків учасників договорів про спільну діяльність.

⁶²⁷ [П. 252.21](#) Податкового кодексу

⁶²⁸ [Вебсайт](#) Міністерства енергетики України

⁶²⁹ [П. 69.30](#) Підрозділу 10 Розділу ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу

- ▶ Платники рентної плати зобов'язані вести окремий облік обсягів видобутого та реалізованого природного газу.
- ▶ У разі залишку нереалізованого газу на кінець місяця, в якому буде припинено воєнний стан, сума податку сплачуватиметься в періоді реалізації, але не пізніше завершення третього місяця після припинення або скасування воєнного стану на території України.
- ▶ Дія тимчасових положень не поширюється на обсяги природного газу, реалізованого на користь НАК «Нафтогаз України» для формування ресурсу природного газу для потреб побутових споживачів та виробників теплової енергії.
- ▶ Спеціальні правила сплати рентної плати діятимуть до останнього дня місяця, в якому буде припинено воєнний стан на території України.

Інша мінеральна сировина, крім залізних руд та вуглеводневої сировини

Базою оподаткування для корисних копалин, відмінних від вуглеводневої сировини і руд заліза, є їхня вартість, що розраховувалася за більшою з двох величин: за фактичними цінами реалізації або за розрахунковою вартістю корисної копалини⁶³⁰.

Визначення фактичної ціни реалізації корисної копалини⁶³¹:

- ▶ За загальним правилом, сума доходу, отриманого від реалізації виду корисної копалини за податковий період, зменшувалася на суму встановленого Податковим кодексом вичерпного переліку витрат⁶³². У 2023 р. до витрат належали витрати на доставку продукції до споживача та витрати з передпродажної підготовки товарів⁶³³.
- ▶ Вартість одиниці виду видобутої корисної копалини обчислювалася як співвідношення суми доходу від реалізації виду видобутої корисної копалини (з вирахуванням витрат) та обсягу (кількості) відповідного виду реалізованої корисної копалини, що визначається за даними бухгалтерського обліку запасів готової продукції такого платника⁶³⁴.
- ▶ При здійсненні контрольованих операцій у випадках, визначених Податковим кодексом, фактична ціна реалізації відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) не може бути менше за ціну, визначену за принципом «витягнутої руки»⁶³⁵.
- ▶ За відсутності реалізації видобутих корисних копалин або у разі необхідності для введення в цивільний обіг видобутих корисних копалин піддання таких видобутих корисних копалин технологічним операціям, які не передбачені первинною переробкою, база оподаткування рентною платою визначається за розрахунковою вартістю.
- ▶ **Для руд урану передбачене спеціальне правило.** Вартість руд урану, видобутих з корінних родовищ, обчислюється з урахуванням ціни реалізації за звітний період (за відсутності реалізації у цей період - за найближчі попередні податкові періоди) хімічно чистого металу, зменшеної на суму витрат платника рентної плати на збагачення (афінаж) та доставку (перевезення, транспортування) споживачу. Вартість одиниці

⁶³⁰ [п. 252.7](#) Податкового кодексу

⁶³¹ [п. 252.8](#) Податкового кодексу

⁶³² [п. 252.8](#) Податкового кодексу

⁶³³ [п. 252.9](#) Податкового кодексу

⁶³⁴ [п. 252.10](#) Податкового кодексу

⁶³⁵ [п. 252.8](#) Податкового кодексу

товарної продукції гірничого підприємства - руди урану визначається з урахуванням частки (в натуральному вимірі) вмісту хімічно чистого металу в одиниці видобутих корисних копалин⁶³⁶.

$$\text{Вартість} = \frac{\text{Сума доходу, отриманого від реалізації виду корисної копалини} - \text{Витрати (відповідно до положень ПКУ)}}{\text{Обсяг видобутих корисних копалин}}$$

Малюнок 6.7: Формула визначення фактичної ціни реалізації корисної копалини

Визначення вартості корисної копалини за розрахунковою вартістю⁶³⁷:

- ▶ Розрахункова вартість одиниці відповідного виду товарної продукції визначається за формулою, визначеною у Податковому кодексі, яка враховує витрати платника на видобування відповідного виду корисної копалини, коефіцієнт рентабельності гірничого підприємства та обсяг видобутої корисної копалини за звітний період. Коефіцієнт рентабельності гірничого підприємства обчислюється в матеріалах геолого-економічної оцінки запасів корисних копалин ділянки надр, затверджених Держгеонадра.

$$\text{Вартість} = \frac{\text{Витрати (відповідно до положень ПКУ)} + \left(\text{Витрати (відповідно до положень ПКУ)} \times \text{Коефіцієнт рентабельності} \right)}{\text{Обсяг видобутих корисних копалин}}$$

Малюнок 6.8: Формула визначення розрахункової вартості корисної копалини

- ▶ У разі проведення первинної переробки мінеральної сировини, у результаті чого виникають нові види продукції, видобувні компанії визначали суму рентної плати для кожного нового виду продукції з урахуванням виконаних податкових зобов'язань за обсяг відповідного виду видобутої корисної копалини, що був використаний на створення нової продукції, за вирахуванням сум податкових зобов'язань, які виникали за попередніми операціями з певним видом корисної копалини⁶³⁸.

Визначення вартості видобутої мінеральної сировини здійснювалося без урахування наданих платнику державних субвенцій⁶³⁹.

У жовтні 2024 року ВРУ прийняла законопроект, який, зокрема, передбачав зміну механізму розрахунку вартості видобутих корисних копалин для цілей рентної плати, а саме, встановлення мінімальної бази оподаткування для сплати рентної плати за видобування граніту (не менше ніж 6,5 дол. США за тонну), піску (не менше ніж 5 дол. США за тонну) і

⁶³⁶ [п. 252.17](#) Податкового кодексу

⁶³⁷ [п. 252.16](#) Податкового кодексу

⁶³⁸ [п. 252.14](#) Податкового кодексу

⁶³⁹ [п. 252.13](#) Податкового кодексу

каоліну (не менше ніж 300 дол. США за тонну). Відповідний закон вступив в силу 01.12.2024 року⁶⁴⁰.

Таблиця 6.5: Розмір ставок рентної плати за користування надрами у разі видобутку інших видів корисних копалин, крім вуглеводнів і залізної руди, у 2023 р.

Об'єкт оподаткування	Ставка
Рудні (металовмісні (металічні), у тому числі руди) корисні копалини:	
руди чорних (крім руди заліза), кольорових та легувальних металів	6,25 %
руди урановмісних та інших, ніж урановмісні, чорних, кольорових та легувальних металів	5 %
Енергетичні корисні копалини	
вугілля коксівне	1,5 %
Енергетичне	0,75 %
Антрацит	1 %
Буре	1 %
Неенергетичні, нерудні (неметаловмісні (неметалічні)) корисні копалини (у т.ч. пісок кварцовий, води підземні, глини вогнетривкі, глини тугоплавкі, вапняк, граніт, гнейс та інші)	
	5 %

Під час розрахунку плати за користування надрами та рентної плати застосовуються коригуючі коефіцієнти залежно від виду сировини та умов її видобування⁶⁴¹.

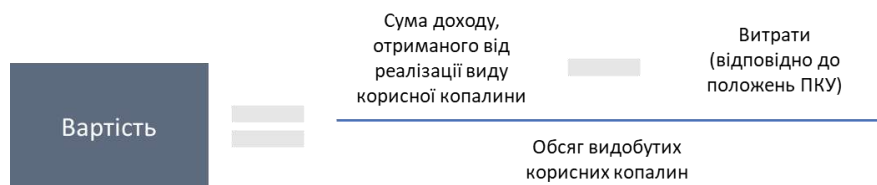

Залізна руда

Упродовж 2023 року діяли наведені нижче правила з оподаткування рентною платою за користування надрами за видобуток руд заліза:

База оподаткування

База оподаткування обчислюється виходячи лише з фактичної ціни реалізації, а не на підставі порівняння двох величин⁶⁴². Фактична ціна реалізації визначалася за загальними правилами, передбаченими для інших корисних копалин, відмінних від вуглеводнів.

Малюнок 6.9: Формула визначення розрахункової вартості корисної копалини - залізної руди

Ставки рентної плати

⁶⁴⁰ Закон «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у період дії воєнного стану» № [4015-IX](#) від 10.10.2024 року

⁶⁴¹ [п. 252.22](#) Податкового кодексу

⁶⁴² [п. 252.7.2](#). Податкового кодексу

- ▶ Ставки рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин для залізної руди застосовувалися з диференціацією залежно від розміру середньої фактичної ціни реалізації, визначеної як середня вартість залізної руди за індексом IODEX 62 % FE CFR China, за інформацією, що офіційно зазначена світовим інформаційним агентством Platts.

Таблиця 6.6: Розмір ставок рентної плати за користування надрами у разі видобутку руд заліза, у 2023 р.

Об'єкт оподаткування	Ставка
Руда заліза, якщо середня вартість залізної руди за індексом IODEX 62% FE CFR China, що офіційно визначений світовим інформаційним агентством Platts, за податковий (звітний) період становить:	
100 доларів США і менше	3,5 %
більше 100 та не перевищує 200 доларів США включно	5 %
більше 200 доларів США	10 %

Також застосовувався спеціальний коефіцієнт 0,9 на ренту для видобутку руд заліза⁶⁴³.

Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних із видобуванням корисних копалин

Компанії, які використовують надра для зберігання нафти, газу, рідких або газоподібних нафтопродуктів, були зобов'язані сплачувати плату за користування надрами в цілях, не пов'язаних із видобуванням корисних копалин, за обсяги підземного простору надр за такими ставками⁶⁴⁴:

- ▶ зберігання природного газу – 0,56 грн на рік за тис. куб. м активного об'єму;
- ▶ зберігання нафти та інших рідких нафтопродуктів – 0,56 грн на рік за куб. м.
- ▶ ставки рентної плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних із видобуванням корисних копалин, за обсяги підземного простору надр не змінилися у 2023 році порівняно з 2022 роком.

Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами територією України, транзитне транспортування трубопроводами територією України

Об'єктом оподаткування рентною платою за транспортування нафти та нафтопродуктів були їхні фактичні обсяги, що транспортуються територією України у податковому періоді, для аміаку – сума добутків відстаней відповідних маршрутів його транспортування (переміщення), узгоджених між платником рентної плати та замовником на відповідний податковий (звітний) період, на обсяги аміаку, транспортованого (переміщеного) кожним маршрутом транспортування⁶⁴⁵.

⁶⁴³ [П. 252.22](#) Податкового кодексу

⁶⁴⁴ [П. 253.5](#) Податкового кодексу

⁶⁴⁵ [П. 256-1.2](#) Податкового кодексу

Компанії, що експлуатують об'єкти магістральних трубопроводів та надають (організують) послуги з транспортування (переміщення) вантажів такими трубопроводами, сплачують рентну плату за такими **ставками**⁶⁴⁶:

Об'єкт оподаткування	Ставка у 2023 р.
Транспортування 1 т нафти чи нафтопродуктів	0,56 дол. США
Транзитне транспортування 1 т аміаку за 100 км відстані відповідних маршрутів його транспортування	2,4 дол. США

У разі зміни тарифів на транспортування до ставок рентної плати застосовується відповідний **коригуючий коефіцієнт**, крім ставки рентної плати за транзитне транспортування аміаку та за транспортування нафти магістральними нафтопроводами для споживачів України.

ПДВ

Об'єктом оподаткування ПДВ є операції з постачання, імпорту та експорту товарів, а також постачання послуг на митній території України⁶⁴⁷.

ПДВ для компаній видобувних галузей **справляється за ставками 20% і 0%**, при цьому окремі операції можуть не оподатковуватися ПДВ.

Імпорт продуктів видобувних галузей оподатковується за ставкою 20% ПДВ на загальних підставах. До експорту товарів застосовувалася нульова ставка ПДВ⁶⁴⁸.

Від'ємне значення ПДВ підлягало відшкодуванню платникам податків⁶⁴⁹. Оскільки галузь видобування руд металів є експортно-орієнтованою, на відміну від галузі видобування нафти та газу, для підприємств цієї галузі характерні значні суми ПДВ до відшкодування з бюджету.

У 2023 р. діяла система електронного адміністрування ПДВ. Ця система передбачає створення спеціальних рахунків платників для обліку сум податку, Єдиного реєстру податкових накладних, складення та реєстрацію податкових накладних в електронній формі, подання звітності з ПДВ в електронній формі усіма платниками тощо.

В 2023 році застосовувалася низка спеціальних правил для суб'єктів видобувних галузей. Зокрема:

- ▶ Звільнялися від оподаткування ПДВ операції із ввезення на митну територію України НАК «Нафтогаз України» природного газу за кодом згідно з УКТ ЗЕД 2711 21 00 00. Ця норма діятиме упродовж шести місяців після завершення воєнного стану⁶⁵⁰.
- ▶ Для УРП було передбачено низку звільнень від ПДВ для імпорту товарів і послуг, призначених для УРП, а також для імпорту продукції, видобутої у виключній (морській) економічній зоні України. Також існував особливий механізм формування

⁶⁴⁶ [П. 256-1.3](#) Податкового кодексу

⁶⁴⁷ [Розділ V](#) Податкового кодексу

⁶⁴⁸ [П. 195.1.1](#) Податкового кодексу

⁶⁴⁹ Відповідно до [п. 200.10](#) Податкового кодексу України (далі – Кодекс) платники податку, які мають право на бюджетне відшкодування відповідно до цієї статті та подали заяву про повернення суми бюджетного відшкодування, отримують таке бюджетне відшкодування в разі узгодження контролюючим органом заявленої суми бюджетного відшкодування за результатами камеральної перевірки.

⁶⁵⁰ [П. 86](#) підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу

податкового кредиту у багатосторонніх УРП оператором УРП та окремими інвесторами в рамках УРП⁶⁵¹.

Мито

При імпорті та експорті окремих товарів з/на територію України справляється мито⁶⁵².

Імпорт газу, нафти, конденсату, вугілля і руд марганцю не обкладався ввізним митом. Імпорт руд титану обкладався ввізним митом за ставками 1-2%, уранових руд та концентратів - за ставкою 2%⁶⁵³. Ставки ввізного мита для імпорту з ЄС, і в тому числі ставку мита на ввезення руд титану (ільменітів та інших), уранових руд та концентратів, було встановлено на рівні 0%⁶⁵⁴.

Експорт газу у газоподібному чи скрапленому стані, крім експорту до держав-членів Енергетичного Співтовариства, оподатковувався вивізним митом за ставкою 35% митної вартості, але не нижче 400 грн за тис. куб. м / тонну⁶⁵⁵. Вивізне мито також застосовується до відходів та брухту чорних та кольорових металів (включаючи титан) за ставкою 15%⁶⁵⁶. Під час експорту нафти та інших продуктів видобувних галузей вивізне мито не стягується.

Для УРП передбачалася низка звільнень від імпортного та експортного мита⁶⁵⁷.

Акцизний податок

Акцизний податок⁶⁵⁸ – це непрямий податок, що справляється за ввезення та реалізацію вироблених в Україні підакцизних товарів.

Акцизний податок не застосовувався до продажу сирової нафти та газу. Імпорт і продаж скрапленого газу місцевого виробництва підлягали оподаткуванню акцизним податком за ставкою 3,67 євро за 1000 л. Імпорт та продаж нафтопродуктів оподатковувалися акцизним податком за ставками, що залежать від виду нафтопродуктів і обсягу ввезення/продажу⁶⁵⁹.

У 2023 р. діяли Система електронного адміністрування реалізації пального (включно з нафтопродуктами і скрапленим газом) та Єдиний реєстр акцизних накладних⁶⁶⁰.

Плата за землю

Плата за землю⁶⁶¹ (складова податку на майно, що є місцевим податком) справляється у формі земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності. Компанії, що здійснюють видобування природних ресурсів та їхнє транспортування трубопроводами, сплачують плату за землю на загальних підставах.

⁶⁵¹ Ст. 337 Податкового кодексу

⁶⁵² Розділ IX Митного кодексу

⁶⁵³ Закон України «Митний тариф України (Групи 01-49)» №2697-IX від 19.10.2022 р.

⁶⁵⁴ Див., зокрема, офіційне повідомлення Мінекономіки щодо ставок ввізного мита для 2023 року

⁶⁵⁵ Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» №309-VI від 03.06.2008 р.

⁶⁵⁶ Закон України «Про ставки вивізного (експортного) мита на брухт легованих чорних металів, брухт кольорових металів та напівфабрикати з їх використанням» №441-V від 13.12.2006 р.

⁶⁵⁷ П. 337.2 Податкового кодексу

⁶⁵⁸ Розділ VI Податкового кодексу

⁶⁵⁹ П. 215.3.4 Податкового кодексу

⁶⁶⁰ Пп. 231-232 Податкового кодексу

⁶⁶¹ Розділ XII Податкового кодексу

База оподаткування – нормативна грошова оцінка земельних ділянок з урахуванням коефіцієнта індексації або площа земельних ділянок (якщо оцінку не проведено). Розмір плати за землю залежав від низки факторів, серед яких – розташування, функціональне призначення та наявність нормативної грошової оцінки земельної ділянки. Підставою для нарахування земельного податку були дані Державного земельного кадастру, Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, а також певних правовстановлювальних документів⁶⁶².

У 2023 р. широкий перелік граничних ставок земельного податку та граничного розміру орендної плати, що визначаються залежно від вищевказаних характеристик, залишався незмінним порівняно з 2022 р.

Тимчасово, з 01.01.2023 року, за земельні ділянки (земельні частки (паї), що розташовані на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих російською федерацією територіях України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією⁶⁶³, плата за землю (земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності) не нараховувалася та не сплачувалася за період з першого числа місяця, в якому було визначено щодо відповідних територій дату початку активних бойових дій або тимчасової окупації, до останнього числа місяця, в якому були завершені активні бойові дії або тимчасова окупація на відповідній території⁶⁶⁴.

У 2023 р. плата за землю за земельні ділянки, надані гірничодобувним підприємствам для видобування корисних копалин та розробки родовищ корисних копалин, справлялася в розмірі 25% податку, обчисленого за правилами Податкового кодексу⁶⁶⁵.

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

Цей податок є складовою податку на майно, справляється власниками житлової і нежитлової нерухомості і обчислюється, виходячи з площі кожного окремого об'єкта нерухомості⁶⁶⁶.

Об'єкт оподаткування – об'єкт житлової та нежитлової нерухомості. База – загальна площа об'єкта, в тому числі його часток. Будівлі промисловості, зокрема виробничі корпуси, цехи, складські приміщення промислових підприємств, не є об'єктом оподаткування цим податком.

У 2023 р. ставки податку не змінювалися. Ставка мала становити не більше ніж 1,5% мінімальної заробітної плати за кв. м⁶⁶⁷. Органи місцевого самоврядування також можуть встановлювати пільги з цього податку.

Тимчасово, з 01.01.2023 року, за об'єкти житлової та/або нежитлової нерухомості, що розташовані на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих російською федерацією територіях України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться

⁶⁶² [П. 286.1](#) Податкового кодексу

⁶⁶³ Перелік таких територій визначається Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією» №309 від 22.12.2022 року

⁶⁶⁴ [П. 69.14](#) Підрозділу XX «Інші перехідні положення» Податкового кодексу

⁶⁶⁵ [П. 284.4](#) Податкового кодексу

⁶⁶⁶ [Розділ XII](#) Податкового кодексу

⁶⁶⁷ [П. 266.5.1](#) Податкового кодексу

(велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією⁶⁶⁸, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, не нараховувався та не сплачувався за період з першого числа місяця, в якому було визначено щодо відповідних територій дату початку активних бойових дій або тимчасової окупації, до останнього числа місяця, в якому були завершені активні бойові дії або тимчасова окупація на відповідній території⁶⁶⁹.

Екологічний податок

Компанії, що здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти або розміщення відходів (за окремими винятками), сплачують екологічний податок⁶⁷⁰. Ставки екологічного податку залежать від виду джерела та об'єкта забруднення, виду та концентрації відходів тощо.

Об'єктом та базою оподаткування були обсяги та види забруднюючих речовин:

- ▶ які викидаються в атмосферне повітря стаціонарними джерелами
- ▶ які скидаються безпосередньо у водні об'єкти
- ▶ обсяги та види (класи) розміщених відходів, крім обсягів та видів (класів) відходів як вторинної сировини, що розміщуються на власних територіях (об'єктах) суб'єктів господарювання
- ▶ обсяги та категорія радіоактивних відходів, що утворюються внаслідок діяльності суб'єктів господарювання та/або тимчасово зберігаються їхніми виробниками понад встановлений особливими умовами ліцензії строк
- ▶ обсяги електричної енергії, виробленої експлуатуючими організаціями ядерних установок (атомних електростанцій)

При цьому, для ставки податку за розміщення відходів, які встановлюються залежно від класу небезпеки та рівня небезпечності відходів, Податковим кодексом передбачалося застосування ставки податку за розміщення відходів, що підпадають під визначення «малонебезпечних нетоксичних відходів гірничої промисловості», на рівні, значно нижчому, ніж для решти малонебезпечних відходів групи IV. У 2023 р. ставка для відходів гірничої промисловості становила 0,54 грн/т відходів, тоді як для решти платників вона становила 5,50 грн/т⁶⁷¹. Таким чином, гірничі підприємства сплачували практично в 10 разів нижчий податок за розміщення малонебезпечних промислових відходів, ніж підприємства інших галузей.

- ▶ У 2023 р. ставки екологічного податку не змінювалися. Для ставки податку за скиди окремих забруднюючих речовин у водні об'єкти передбачається її поетапне збільшення упродовж 2022-2025 років (для 2023 р. ставка становила 60% встановлених Податковим кодексом, для 2024 року вона вже становитиме 90%⁶⁷²).

Упродовж 2023 року не нараховувався та не сплачувався екологічний податок⁶⁷³ за об'єктами оподаткування, що були розташовані:

⁶⁶⁸ Перелік таких територій визначається Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією» №309 від 22.12.2022 року

⁶⁶⁹ П. 69.22 Підрозділу 10 Розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу

⁶⁷⁰ Розділ VIII Податкового кодексу

⁶⁷¹ П. 246.2 Податкового кодексу

⁶⁷² Ст. 245 Податкового кодексу, п. 37 Підрозділу 5 Розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу

⁶⁷³ П. 69.16 Підрозділу 10 Розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу

- на територіях, на яких ведуться або велися бойові дії або на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями росії. Перелік територій, на яких ведуться або велися бойові дії або тимчасово окупованих збройними формуваннями росії, визначається КМУ.
- за місцем розміщення стаціонарних джерел забруднення, за утворення радіоактивних відходів та тимчасове зберігання радіоактивних відходів на земельних ділянках, забруднених вибухонебезпечними предметами.

Екологічний податок за викиди діоксиду вуглецю

У 2023 р. ставка екологічного податку за викиди діоксиду вуглецю від стаціонарних установок становила 30,00 гривень за 1 тонну⁶⁷⁴. При цьому екологічний податок не сплачується за обсяги викидів, що не перевищують 500 т за рік⁶⁷⁵. У 2023 році в Україні була відсутня система торгівлі викидами парникових газів.

Рентна плата за спеціальне використання води

У 2023 р. цей різновид рентної плати⁶⁷⁶ справлявся з фактичного обсягу води, який використовували водокористувачі, з урахуванням обсягу втрат води в їхніх системах водопостачання. Ставки збору встановлювалися у вигляді широкого переліку, залежно від низки факторів (регіон, напрям використання води тощо). У 2023 р. ставки порівняно з 2022 р. не змінилися.

ПДФО

Об'єктом та базою оподаткування податком на доходи фізичних осіб («ПДФО») був загальний (місячний) дохід фізичних осіб. ПДФО⁶⁷⁷ справлявся із за ставкою 18%. Видобувні компанії утримували і сплачували ПДФО із заробітної плати та інших компенсаційних виплат своїх працівників на загальних підставах.

Військовий збір

У 2023 р. продовжував діяти військовий збір⁶⁷⁸. Збір стягувався з доходів фізичних осіб за ставкою 1,5%. Компанії видобувних галузей виступали податковим агентом щодо такого податку.

У жовтні 2024 року ВРУ прийняла законопроект, який, зокрема, передбачав тимчасове підвищення ставки військового збору (до 31.12 року, у якому буде припинено воєнний стан) з 1,5% до 5% (за винятком виключень). Відповідний закон вступив в силу 1.12.2024 року⁶⁷⁹.

ЄСВ

Єдиний соціальний внесок (надалі – «ЄСВ») розраховувався з такими особливостями:

⁶⁷⁴ [П. 243.4](#) Податкового кодексу

⁶⁷⁵ [П. 240.7](#) Податкового кодексу

⁶⁷⁶ [Ст. 255](#) Податкового кодексу

⁶⁷⁷ [Розділ IV](#) Податкового кодексу

⁶⁷⁸ [Підрозділ 10 Розділу XX](#) Податкового кодексу

⁶⁷⁹ Закон «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у період дії воєнного стану» № [4015-IX](#) від 10.10.2024 року

- ▶ єдина ставка для нарахування ЄСВ роботодавцем становила 22% бази оподаткування, за винятком спеціальних ставок нарахування для людей з інвалідністю, які не змінювалися з 2014 р. (8,41%, 5,3% і 5,5%);
- ▶ максимальна величина місячного доходу, з якої сплачується ЄСВ, закріплена на рівні 15 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом (100 500 грн з 01.01.2023 р.⁶⁸⁰)⁶⁸¹.
- ▶ Єдиний внесок не входить до системи оподаткування⁶⁸².

Фіскальний режим контрактів у видобувних галузях

ДСД та УРП підлягають взяттю на окремий податковий облік як платники податків. Учасник ДСД або УРП, відповідальний за обчислення і сплату податків до бюджету під час виконання такого договору, повинен бути додатково взятий на облік як платник податків та вести облік діяльності за ДСД чи УРП окремо від іншої господарської діяльності суб'єкта господарювання, що є стороною договору простого товариства або УРП. Для УРП законодавством передбачено спеціальні правила оподаткування, включаючи низку пільг. Оподаткування ДСД теж має певні особливості, але не передбачає надання учасникам ДСД пільг. Докладна інформація про оподаткування УРП і ДСД наведена у **Розділах 6.6.3. та 6.6.4.**

Інші платежі (бонуси)

Українським законодавством не передбачено такого виду обов'язкового платежу, як «бонус». За отримання спеціального дозволу на користування надрами справляється збір (докладніше - у **Розділі 6.6.2**). УРП можуть містити положення щодо обов'язку інвестора сплатити бонус, наприклад, за підписання УРП або за відкриття родовища (детальніше - див. **Розділ 6.6.3**). Законодавство вимагає оприлюднення інформації про премії та бонуси у Звіті про отримані платежі⁶⁸³.

⁶⁸⁰ [Стаття 8](#) Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» № 2710-ІХ від 03.11.2021 р.

⁶⁸¹ [П. 1.4](#) Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» №2464-VI від 08.07.2010 року

⁶⁸² [Ст. 8](#) Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» №2464-VI від 08.07.2010 року

⁶⁸³ Закон України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» №2545-VIII від 18.09.2018 р.

Висновки до розділу

- ▶ Видобувні компанії сплачували як податки та збори, характерні для всіх галузей (податок на прибуток, ПДВ, ПДФО, ЄСВ), так і податки, пов'язані з користуванням надрами (рентна плата за користування надрами, рентна плата за транспортування нафти та нафтопродуктів тощо).
- ▶ У 2023 році продовжували діяти спеціальні ставки ренти для УРП в розмірі 2% для нафти і конденсату та 1,25% для природного газу.
- ▶ У 2023 році плата за землю за земельні ділянки, надані гірничодобувним підприємствам для видобування корисних копалин та розробки родовищ корисних копалин, справлялася у розмірі 25% податку, обчисленого за правилами Податкового кодексу.
- ▶ У 2023 році продовжували діяти тимчасові норми щодо прив'язки розрахунку ренти за користування газоносними надрами до внутрішніх цін на газ та сплату рентної плати за видобутий газ за фактом його реалізації, які були ухвалені в 2022 році для стабілізації й зменшення податкового навантаження на платників рентної плати за користування надрами для видобування природного газу на час воєнного стану.
- ▶ Упродовж 2023 року видобувна галузь продовжувала бути значним джерелом сплати податків до бюджету незважаючи на те, що вона значно постраждала з початком повномасштабного вторгнення росії на територію України. у 2023 році продовжувала діяти низка пільг та спеціальних правил, запроваджених у 2022 році після введення воєнного стану, які, зокрема, передбачали послаблення відповідальності (адміністративної, фінансової, кримінальної) у разі неможливості своєчасного виконання платниками податків своїх податкових обов'язків, а також звільнення від оподаткування окремими податками на визначених КМУ територіях, на яких ведуться або велися бойові дії або тимчасово окупованих збройними формуваннями російської федерації.
- ▶ Загалом у 2023 році правила обчислення податків порівняно з 2022 роком значно не змінювалися. Більшість податкових надходжень спрямовувалися до державного бюджету, як і в попередні роки.

6.6 Регуляторний режим видобувної галузі

6.6.1 Реєстр спеціальних дозволів на користування надрами

У 2023 році інформація про спеціальні дозволи на користування надрами в Україні та інша пов'язана з ними інформація продовжувала бути в обмеженому доступі у зв'язку з повномасштабним вторгненням росії на територію України.

Реєстр спеціальних дозволів на користування надрами

До обмеження доступу до публічних реєстрів у зв'язку з воєнним станом у березні 2022 року доступ до даних про власників спеціальних дозволів надавався в онлайн-режимі на сайті ДНВП «Геоінформ України»⁶⁸⁴.

Станом на листопад 2024 року доступ до ресурсу залишається обмеженим⁶⁸⁵.

До обмеження доступу пошукова система дозволяла шукати дійсні, недійсні та тимчасово припинені дозволи.

До обмеження доступу в системі були доступні такі відомості:

- ▶ власник дозволу;
- ▶ відомості про ділянку надр, що надається у користування (місцезнаходження, географічні координати, площа, кількість запасів на дату видачі дозволу, ступінь освоєння надр, відомості про апробування запасів);
- ▶ реєстраційний номер дозволу;
- ▶ дата видачі, тривалість і термін дії дозволу;
- ▶ вид корисної копалини;
- ▶ підстава надання дозволу;
- ▶ вид користування надрами, мета користування надрами;
- ▶ особливі умови дозволу;
- ▶ реквізити угоди про умови користування ділянкою надр;
- ▶ джерело фінансування;
- ▶ сума збору, сплаченого за надання спеціального дозволу.

Наразі у публічному доступі на сайті Держгеонадра розміщені накази про надання, продовження строку дії, зупинення дії, поновлення дії, переоформлення, анулювання спеціальних дозволів та внесення змін до них, включаючи як спеціальні дозволи на видобування корисних копалин, так і спеціальні дозволи на проведення геологічного вивчення⁶⁸⁶. Проте, публічний доступ до самих дозволів відсутній з посиланням на обмеження доступу на період воєнного стану.

⁶⁸⁴ ДНВП «Геоінформ України»: <http://geoinf.kiev.ua/specdozvoli/>

⁶⁸⁵ На підставі [пн. 4 п. 1](#) Постанови КМУ «Деякі питання забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів в умовах воєнного стану» №263 від 12.03.2022 р.

⁶⁸⁶ Держгеонадра : <https://www.geo.gov.ua/diyalnist/nakazy/arhiv-nakaziv/>

До того ж, у публічному доступі відсутня інформація про спеціальні дозволи, яка до запровадження воєнного стану публікувалася та інтегрувалася в державних ресурсах, а саме у:

- ▶ Державному геологічному порталі⁶⁸⁷, та
- ▶ Публічній кадастровій карті⁶⁸⁸.

На дату підготовки цього Звіту реєстр спеціальних дозволів на користування надрами не був інтегрований з ЄДР, який містить дані про учасників та кінцевих бенефіціарних власників компаній видобувної галузі.

У червні 2023 року КМУ затвердив порядок ведення нового Державного реєстру спеціальних дозволів на користування надрами⁶⁸⁹. Цей реєстр має бути складовою частиною нової Єдиної електронної геоінформаційної системи користування надрами («Єдина геоінформаційна система»), держателем якої Держгеонадра, що покликана інтегрувати інформаційні ресурси у сфері надрокористування⁶⁹⁰. Станом на дату цього звіту дані реєстру відсутні у відкритому доступі.

Як спроба відкрити інформацію про ліцензії, видані упродовж 2023 року, без шкоди для національної безпеки, перелік спеціальних дозволів та угод про умови користування надрами (із зазначенням такої інформації як назва власника дозволу та його ЄДРПОУ, реєстраційний номер дозволу, дата видачі дозволу, строк дії, реєстраційний номер договору та дата його укладення, вид проєктної діяльності, назва ділянки надр, вид корисної копалини) доступний на Порталі відкритих даних⁶⁹¹, але повні тексти спеціальних дозволів та угод про користування надрами не є загальнодоступними.

Інформація про бенефіціарних власників та зміни мажоритарних учасників

Інформація про бенефіціарних власників спеціальних дозволів, а також учасників аукціонів, які є юридичними особами, наявна у публічному доступі в ЄДР.

Інформація про зміну мажоритарних учасників власників спецдозволів, які є юридичними особами, також може бути отримана з ЄДР. Більш детальна інформація наведена в **Додатку 3**.

Реєстр заяв на отримання спеціальних дозволів на користування надрами

До введення воєнного стану в Україні реєстр заяв на отримання спеціальних дозволів на користування надрами було розміщено на вебсайті ДНВП «Геоінформ України»⁶⁹². На період воєнного стану доступ до реєстру був обмежений.

⁶⁸⁷ Державний геологічний портал : <https://nadra.gov.ua/> . Публічний доступ до Державного геологічного порталу обмежено у зв'язку з воєнним станом, проте, доступ до порталу здійснюється за електронним підписом, але тільки представниками центральних органів влади та місцевого самоврядування, які беруть участь у розгляді та погодженні заяв на надання спецдозволів.

⁶⁸⁸ Публічна кадастрова карта: <https://map.land.gov.ua/>

⁶⁸⁹ Постанова КМУ «Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру спеціальних дозволів на користування надрами» №659 від 30.06.2023 року

⁶⁹⁰ Затверджена Постановою КМУ «Про затвердження Порядку ведення, функціонування та доступу до інформації єдиної державної електронної геоінформаційної системи користування надрами» №511 від 19.05.2023 року. На дату підготовки цього звіту система повністю ще не запущена.

⁶⁹¹ Портал відкритих даних: <https://data.gov.ua/dataset/7a4bd73a-a4e4-4a75-b47c-5b041597c63d>

⁶⁹² Режим доступу: <https://geoinf.kiev.ua/wp/index.html>

Додатково, Держгеонадра зобов'язана оприлюднювати та постійно оновлювати на своєму офіційному вебсайті⁶⁹³ інформацію про заяви на отримання спеціальних дозволів на користування надрами⁶⁹⁴.

Реєстр заяв на отримання спеціальних дозволів на користування надрами є складовою частиною Єдиної геоінформаційної системи⁶⁹⁵. На дату підготовки цього звіту на Державному геологічному порталі⁶⁹⁶ у відкритому доступі розміщена інформація щодо:

- ▶ заяв на отримання спецдозволу без аукціону
- ▶ заяв на продовження дії спецдозволу
- ▶ заяв на внесення змін до спецдозволу
- ▶ заяв на внесення змін до угоди
- ▶ заяв щодо ініціювання ділянки надр для виставлення на аукціон.

6.6.2 Процедура надання спеціальних дозволів на користування надрами

Особа, яка має намір здійснювати геологічне вивчення надр чи видобування корисних копалин на території України, повинна отримати спеціальний дозвіл на кожний вид користування надрами в межах конкретної ділянки, який може видаватися (1) шляхом проведення аукціону або (2) поза межами аукціону⁶⁹⁷.

У 2023 р. функціонував сервіс Єдине вікно надрокористувача. Спеціалісти Держгеонадра проводили консультації та роз'яснення щодо питань надання спеціальних дозволів на користування надрами, їх продажу на аукціоні (електронних торгах), а також процедур продовження строку дії, переоформлення, внесення змін до дозволу, з метою скорочення кількості відмов на підставі некомплектності документів та помилок у заповненні заяв⁶⁹⁸. У 2023 р. та станом на початок листопада 2024 року консультації продовжували проводитися в телефонному режимі за попереднім записом через онлайн-календар на вебсайті Держгеонадра⁶⁹⁹.

Види користування надрами та максимальні строки спеціальних дозволів

До 26.07.2023 року спеціальні дозволи видавалися на такі види користування надрами та, відповідно, на такі максимальні строки:

⁶⁹³ Режим доступу: <https://www.geo.gov.ua/> (розділ «Надрокористування», підрозділ «Стан розгляду заяв»), <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1dlxK0A0BNuM-a0yUZosoZxvUri9M16JsFLEEG0kYrAM/edit?gid=969428158#gid=969428158>

⁶⁹⁴ Ч.1 Ст.5 Закону про ІПВГ

⁶⁹⁵ Ст. 5¹ Кодексу про надра. На дату підготовки цього звіту система повністю ще не запущена.

⁶⁹⁶ Режим доступу: <https://nadra.gov.ua/bd/zayavifree>

⁶⁹⁷ Ст. 16 Кодексу України про надра №132/94-ВР від 27.07.1994 року

⁶⁹⁸ Інформація на вебсайті Держгеонадр

⁶⁹⁹ Інформація про проведення консультацій за допомогою сервісу Єдине вікно надрокористувача на вебсайті Держгеонадр

Таблиця 6.7: Вид користування надрами та максимальні строки надання дозволів (до 26.07.2023 року)

Вид користування надрами	Строк дії дозволу ⁷⁰⁰
Геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин місцевого значення	3 роки
<p>Геологічне вивчення родовищ корисних копалин і геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення</p> <p>Цей вид користування надрами дозволяє користувачеві здійснювати видобування з родовища лише обмеженої кількості корисних копалин для визначення промислової цінності такого родовища та підрахунку запасів корисних копалин</p>	5 років
Геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ нафти і газу, в межах континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони України	10 років
Геологічне вивчення бурштиноносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням бурштину (промислова розробка родовищ).	5 років
<p>Видобування корисних копалин</p> <p>Окрім безпосередньо видобування корисних копалин, цей вид користування охоплює також право користувача проводити в межах наданої йому ділянки надр пошук і розвідку нових покладів корисних копалин. Проте, на практиці існують випадки, коли суди не погоджуються з таким підходом⁷⁰¹.</p>	20 років
Видобування нафти і газу в межах континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони України	30 років
<p>Геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ, з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ):</p> <p>Відповідно до цього виду користування нафтогазоносними надрами після здійснення дослідно-промислової розробки родовища дозволяється вилучати з родовища нафту, газ та супутні їм корисні компоненти</p>	-
<ul style="list-style-type: none"> • на суші 	20 років ⁷⁰²
<ul style="list-style-type: none"> • на континентальному шельфі і в межах виключної (морської) економічної зони України 	30 років*
Будівництво та експлуатація підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, у тому числі споруд для підземного зберігання нафти, газу та інших речовин і матеріалів, захоронення шкідливих речовин і відходів виробництва, скидання стічних вод	20 років

⁷⁰⁰ Дозволи та строки, встановлені відповідними угодами про умови користування надрами, строк дії яких закінчився у період воєнного стану, вважаються такими, що продовжили свою дію автоматично на цей період та упродовж 6 місяців після припинення або скасування воєнного стану. Строки дії інших дозволів, чинних на момент введення воєнного стану, та строки виконання робіт на ділянці надр встановлені відповідними угодами про умови користування надрами, продовжуються автоматично на строк дії воєнного стану (п.14 Порядку надання спеціальних дозволів)

⁷⁰¹ Напр., [Рішення](#) Окружного адміністративного суду м. Києва у справі №640/12699/21 від 08.09.2022 р.

⁷⁰² Строк геологічного вивчення нафтогазоносних надр не міг перевищувати 10 років із цих 20 або 30 років.

Вид користування надрами	Строк дії дозволу ⁷⁰⁰
Будівництво та експлуатація підземних сховищ нафти чи газу	50 років
Виконання УРП	На строк дії УРП (до 50 років)
Створення геологічних територій та об'єктів, що мають важливе наукове, культурне, санітарно-оздоровче значення (наукові полігони, геологічні заповідники, заказники, пам'ятки природи, лікувальні та оздоровчі заклади тощо), в частині їх геологічного вивчення і збереження	Без обмеження

Порядок надання спеціальних дозволів, затверджений Постановою КМУ № 615 від 30.05.2011 року («Постанова №615»), втратив чинність 26.07.2023 року⁷⁰³.

У березні 2023 року строки надання спеціальних дозволів було змінено таким чином:

Таблиця 6.8: Вид користування надрами та максимальні строки надання дозволів (з 28.03.2023 року)

Вид користування надрами	Строк дії дозволу ⁷⁰⁴
<p>Геологічне вивчення, у т.ч. дослідно-промислова розробка, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промислова розробка родовищ).</p> <p>Видобування корисних копалин</p> <p>Будівництво та експлуатація підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, у т.ч. споруд для підземного зберігання нафти, газу та інших речовин і матеріалів, захоронення шкідливих речовин і відходів виробництва, скидання стічних вод, отримання геотермальної енергії (теплової енергії надр), експлуатація підземних споруд, пов'язана із запобіганням підтопленню навколишнього природного середовища внаслідок закриття шахт</p>	від 3 до 20 років
Створення геологічних територій та об'єктів, що мають важливе наукове, культурне, санітарно-оздоровче значення (наукові полігони, геологічні заповідники, заказники, пам'ятки природи, лікувальні, оздоровчі заклади) (крім нафтогазоносних надр).	від 3 до 50 років
Видобуток нафти і газу (промислової розробки родовищ) на суші	Не більше як на 20 років

⁷⁰³ На підставі Постанови КМУ «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо користування надрами» №749 від 04.07.2023 року

⁷⁰⁴ Дозволи та строки, встановлені відповідними угодами про умови користування надрами, строк дії яких закінчився у період воєнного стану, вважаються такими, що продовжили свою дію автоматично на цей період та упродовж 6 місяців після припинення або скасування воєнного стану. Строки дії інших дозволів, чинних на момент введення воєнного стану, та строки виконання робіт на ділянці надр встановлені відповідними угодами про умови користування надрами, продовжуються автоматично на строк дії воєнного стану (п.14 Порядку надання спеціальних дозволів)

Вид користування надрами	Строк дії дозволу ⁷⁰⁴
Видобуток нафти і газу (промислової розробки родовищ) на континентальному шельфі та в межах виключної (морської) економічної зони України .	Не більше як на 30 років
Спорудження та експлуатація підземних сховищ нафти чи газу	Не більш як на 50 років
Виконання УРП.	На строк дії УРП (до 50 років)

У період між набранням чинності Законом №2805 28.03.2023 року та втратою чинності Постановою №615 26.07.2023 року положення цих двох нормативних актів формально діяли одночасно.

Погодження видачі спеціальних дозволів з місцевими громадами

Процедура отримання спеціальних дозволів на користування надрами щодо корисних копалин загальнодержавного значення не передбачала отримання погоджень від місцевих громад.

Водночас, у разі якщо для видобування корисних копалин є необхідним надання в користування земельних ділянок державної чи комунальної власності⁷⁰⁵, орган місцевого самоврядування до початку проведення аукціону (конкурсу) за поданням Держгеонадра затверджує перелік земельних ділянок державної, комунальної власності, розташованих у межах ділянки надр, які мають бути передані переможцю аукціону в користування для видобування корисних копалин.

Крім того, в тих випадках, коли видобувна діяльність потребувала здійснення оцінки впливу на довкілля, ця процедура передбачала проведення консультацій з громадськістю. Так, процедура ОВД передбачає проведення консультацій з громадськістю з обов'язковим документуванням повідомлення про початок обговорень, отриманих пропозицій та зауважень, що надійшли від представників громад, складення протоколів результатів обговорень. Детальніше щодо доступності інформації про ОВД див. **Розділ 13** цього Звіту.

Користування корисними копалинами місцевого значення:

До липня 2023 року процедура визначення переліку ділянок надр передбачала отримання погодження від відповідних районних, міських, селищних, сільських рад і рад об'єднаних територіальних громад для надання у користування ділянок надр, що містили корисні копалини **місцевого** значення. З 26.07.2023 р. оновлена редакція процедури видачі спеціальних дозволів не передбачає погоджень з боку органів місцевого самоврядування щодо надання у користування ділянок надр, що містять корисні копалини місцевого значення.

Угоди про розподіл продукції. Склад міжвідомчої комісії, яка уповноважена вести переговори про укладення УРП, може включати представників органів місцевого

⁷⁰⁵ [Ст. 18¹](#) Кодексу про надра

самоврядування, на території яких розташована ділянка надр, що передається у користування на умовах угоди про розподіл продукції (за згодою таких представників)⁷⁰⁶. Водночас, формально процедура консультацій з місцевими громадами в рамках укладення УРП не передбачена. У 2023 році укладення нових УРП не здійснювалося.

Нормативно-правова база для надання спеціальних дозволів

У 2023 році процедура отримання спеціальних дозволів, окрім Кодексу про надра та Закону про нафту і газ, була урегульована низкою підзаконних нормативно-правових актів, зокрема:

- ▶ Порядком надання спеціальних дозволів⁷⁰⁷ (втратив чинність 26.07.2023 року); Порядком проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів (електронних торгів)⁷⁰⁸ («Порядок проведення аукціонів»);
- ▶ Методикою визначення початкової ціни продажу на аукціоні спеціального дозволу на право користування надрами («Методика»)⁷⁰⁹.

Критерії для надання чи переоформлення спеціальних дозволів

Кваліфікаційні критерії, передбачені законодавством

Одним з принципів надання спеціальних дозволів є наявність у заявника відповідної кваліфікації, матеріально-технічних та фінансових можливостей для користування надрами⁷¹⁰. Водночас, для більшості випадків законодавство України не містить чітких вимог щодо технічних критеріїв, що повинні використовуватися під час ухвалення рішення про надання дозволу.

Фінансові критерії фактично обмежуються обов'язком зі сплати збору за видачу спеціального дозволу.

Кодексом України про надра передбачено перелік підстав для прийняття рішення про відмову в наданні спеціального дозволу на користування надрами, продовженні строку його дії, внесенні змін до спеціального дозволу на користування надрами⁷¹¹.

У разі усунення суб'єктом господарювання причин, що стали підставою для відмови у наданні спеціального дозволу на користування надрами, продовженні строку його дії, внесенні змін до спеціального дозволу на користування надрами заявник має право повторно звернутися із відповідною заявою.

⁷⁰⁶ Постанова КМУ «Про утворення Міжвідомчої комісії з організації укладення та виконання угод про розподіл продукції» №644 від 01.08.2013 року

⁷⁰⁷ Постанова №615

⁷⁰⁸ Постанова КМУ «Про затвердження Порядку проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами» №993 від 23.09.2020 р.

⁷⁰⁹ Постанова КМУ «Про затвердження Методики визначення початкової ціни продажу на аукціоні спеціального дозволу на право користування надрами» №1374 від 15.10.2004 р.

⁷¹⁰ Цей принцип закріплений у [ст. 12](#) Закону про нафту і газ. Водночас для інших корисних копалин таких принципів законодавчо не встановлено. Відповідно до [ст. 16²](#) Кодексу про надра необхідно надавати інформацію щодо наявності у заявника відповідної кваліфікації, матеріально-технічних та фінансових можливостей для отримання спеціального дозволу на будівництво та експлуатацію підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.

⁷¹¹ [ч. 12, ч. 13 ст. 16³](#) Кодексу України про надра

Порядком надання спеціальних дозволів, який втратив чинність 27.07.2023 року, було передбачено перелік підстав для відмови у наданні (переоформленні) спеціального дозволу, продовженні його дії чи зупинення⁷¹²⁷¹³, а саме:

- відсутність в публічному доступі ЄДР відомостей про кінцевого бенефіціарного власника або інформації про його відсутність та/або відсутність інформації про кінцевого бенефіціарного власника відповідно до Закону про ІПВГ у випадку зареєстрованого іноземного представництва;
- наявність розбіжностей між відомостями про кінцевого бенефіціарного власника, які містяться в публічному доступі ЄДР, з інформацією, що надає змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, поданою заявником.

Описані підстави були також закріплені Законом №2805, який набрав чинності 28.03.2023 року. Закон №2805 також запровадив обмеження щодо права бути надкористувачем для громадян держави-агресора або юридичних осіб, які зареєстровані на території держави-агресора, юридичних осіб, кінцевим бенефіціаром яких є громадяни держави-агресора, фізичних та юридичних осіб, стосовно яких застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до Закону України «Про санкції».

- Умови користування надрами, передбачені спеціальними дозволами

Спеціальний дозвіл може містити особливі умови користування надрами. Проте у зв'язку з воєнним станом в Україні наразі закрито публічний доступ до спеціальних дозволів, у тому числі до умов користування надрами. Також у 2023 році через воєнний стан інформація про рекомендації ДКЗ, які включені в особливі умови дозволу, не була доступна для ознайомлення на офіційному сайті ДНВП «Геоінформ Україна».

У 2023 році особливі умови користування надрами також могли передбачатися в угоді про умови користування надрами, що є невід'ємною частиною спеціального дозволу і укладається між Держгеонадра та користувачем надр незалежно від способу отримання спеціального дозволу (у результаті проведення аукціону чи без нього)⁷¹⁴. У 2023 р. угоди про умови користування надрами склалися також з урахуванням економічно обґрунтованих граничних строків робіт за окремими групами корисних копалин згідно основних видів робіт⁷¹⁵. Більш детальна інформація наведена в **Розділі 6.6.3 Договори у видобувних галузях**.

Певні умови користування надрами та розробки родовищ корисних копалин також можуть міститись у матеріалах техніко-економічного обґрунтування кондицій на мінеральну сировину. Однак такі матеріали не є публічно доступними.

Порядок отримання спеціальних дозволів шляхом проведення аукціону

У 2023 році спеціальні дозволи продавалися на електронних аукціонах на базі Прозорро.Продажі.

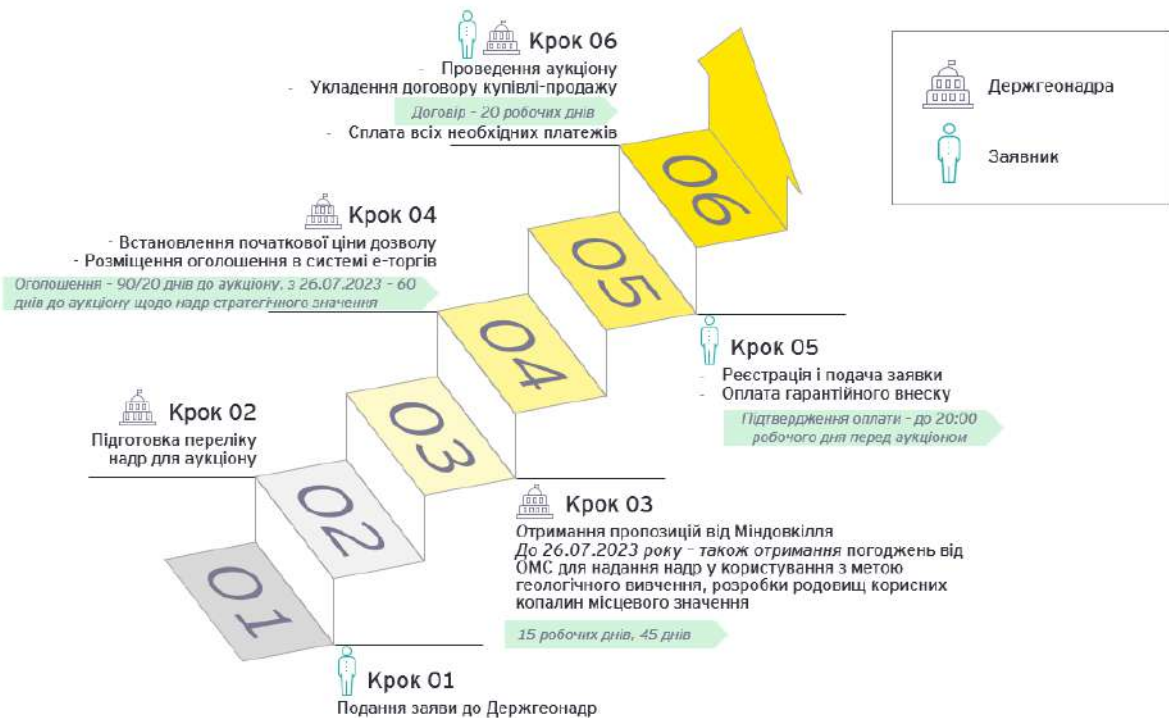
⁷¹² [п. 19, п. 15, п. 21](#) Порядку надання спеціальних дозволів

⁷¹³ Зазначені зміни були внесені відповідно до Постанови КМУ «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо користування надрами» №836 від 26.07.2022 р.

⁷¹⁴ [ч. 7, ст. 16³ Кодексу України про надра і ст. 28](#) Закону про нафту і газ

⁷¹⁵ [п. 4 ч. 8 ст. 16³](#) Кодексу України про надра

Для їх проведення застосовувався Порядок проведення аукціонів. Нижче наведена схема процедури отримання спеціальних дозволів у результаті проведення аукціону у 2023 році:

Малюнок 6.10: Загальний опис процедури одержання спеціальних дозволів за результатами аукціону

У **Додатку 7** наведено інформацію щодо проведених упродовж 2023 р. аукціонів із продажу спеціальних дозволів, у тому числі переможців таких аукціонів.

Далі викладено більш детальний опис усіх етапів організації та проведення аукціонів.

А. Підготовка до аукціону

- Визначення переліку ділянок надр

Процедура визначення переліку ділянок надр, спеціальні дозволи на користування якими виставляються на аукціон, урегульована недостатньо чітко.

Відповідно до Порядку проведення аукціонів, Держгеонадра готувала пропозиції щодо визначення переліку ділянок надр для аукціону з урахуванням заяв, поданих претендентами-суб'єктами господарювання⁷¹⁶. На офіційному сайті Держгеонадра розміщено Правила ініціювання⁷¹⁷ та номінування⁷¹⁸ ділянок надр з метою виставлення їх на аукціон⁷¹⁹. Зазначені правила не містять інформації про те, яким органом та за якою процедурою вони були прийняті.

⁷¹⁶ П. 6 Порядку проведення аукціонів

⁷¹⁷ Ініціювання - це вибір суб'єктом господарювання ділянки надр з Інвестиційного атласу надрокористувача з метою подальшого виставлення її на аукціон з продажу спеціального дозволу на користування надрами шляхом електронних торгів
⁷¹⁸ Номінування - це надання суб'єктом господарювання власної обґрунтованої пропозиції щодо будь-якої ділянки надр, що має містити її назву, вид корисної копалини, вид користування надрами, географічні координати та характеристику, з метою її подальшого опрацювання та виставлення на аукціон з продажу спеціального дозволу на користування надрами шляхом електронних торгів

⁷¹⁹ Режим доступу: <https://www.geo.gov.ua/wp-content/uploads/2022/08/pravyla-initsiuvannia-ta-nominuvannia.pdf>

Ініціювання передбачає вибір ділянки надр з Інвестиційного атласу надрокористувача на сайті Держгеонадра⁷²⁰, а номінування - надання претендентом власної обґрунтованої пропозиції щодо виставлення ділянки надр на аукціоні. Форму заяви щодо ініціювання продажу спеціального дозволу на користування надрами на аукціоні було затверджено у 2023 році⁷²¹.

До 26.07.23 року діяла наведена нижче процедура визначення переліку ділянок надр:

Пропозиції щодо користування ділянками надр, що містять корисні копалини місцевого значення, Держгеонадра надсидало рекомендованим листом з повідомленням про вручення на погодження до відповідних районних, міських, селищних, сільських рад і рад об'єднаних територіальних громад.

Пропозиції щодо визначення переліку ділянок надр, дозволи на користування якими виставляються на аукціон (разом з пояснювальними записками, оглядовими картами та ситуаційними планами, каталогами географічних координат кутових точок, програмами робіт), подавалися Держгеонадра до Міндовкілля для надання нею:

- своїх пропозицій із зазначенням умов, за яких можливе надрокористування на запропонованих ділянках надр, у частині дотримання вимог природоохоронного законодавства; або
- обґрунтованих пропозицій щодо неможливості надрокористування на запропонованих ділянках надр з дотриманням вимог природоохоронного законодавства. При цьому порядок вимагав:

- 1) зазначати в таких пропозиціях шляхи усунення причин неможливості надрокористування (під час повторного розгляду документів Міндовкілля не могло надавати пропозиції з причин, що раніше не були зазначені в обґрунтованих пропозиціях, за винятком неусунення з боку Держгеонадра причин, що стали підставою для попередніх пропозицій⁷²²);
- 2) розміщувати всі пропозиції Міндовкілля на офіційному вебсайті упродовж 3 робочих днів після прийняття відповідного рішення⁷²³.

Отримання таких погоджень та пропозицій здійснювалося, у тому числі, із застосуванням принципу мовчазної згоди. Цей принцип означає, що у разі ненадання відповіді упродовж 15 робочих днів від Міндовкілля та 45-денного строку - від органів місцевого самоврядування, вважається, що погодження було надано.

У разі наявності вищезазначених погоджень і пропозицій, Держгеонадра упродовж 30 календарних днів зобов'язана прийняти рішення про проведення аукціону щодо спеціального дозволу на користування ділянкою надр, що містить корисні копалини місцевого значення⁷²⁴.

⁷²⁰ Режим доступу: <https://www.geo.gov.ua/>

⁷²¹ Постанова КМУ «Про затвердження форм спеціального дозволу на користування надрами, граничних економічно обґрунтованих строків виконання робіт на ділянці надр (з урахуванням геологічних особливостей), основних видів робіт та форм заяв у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр» №353 від 18.04.2023 року

⁷²² [Абзац 5 п.6](#) Порядку проведення аукціонів, в редакції що діяла до 26.07.2023

⁷²³ [Абзац 4 п. 6](#) Порядку проведення аукціонів, в редакції що діяла до 26.07.2023

⁷²⁴ Зазначене рішення приймається у випадку наявності кількох претендентів на отримання спеціального дозволу на користування однією і тією ж ділянкою надр

З 26.07.2023 р. діяла оновлена редакція процедури визначення переліку ділянок надр, спеціальні дозволи на користування якими виставляються на аукціон:

- ▶ для ініціювання продажу спеціального дозволу на користування надрами на аукціоні (електронних торгах) заявник подавав заяву та додаткові матеріали, що включали оглядову карту, ситуаційний план, каталог географічних координат кутових точок, програму робіт;
- ▶ у разі якщо ділянка надр вже була підготовлена для виставлення на аукціон (електронні торги) та інформація про неї розміщена на офіційному вебсайті Держгеонадра, заявник подавав лише заяву із зазначенням назви такої ділянки⁷²⁵.

Ділянки надр, які пропонувалися для виставлення на аукціон (електронні торги) з метою надання спеціального дозволу на геологічне вивчення, подавалися до Міндовкілля, для надання ним:

- погодження із зазначенням умов, за яких можливе надрокористування на запропонованих ділянках надр (у частині дотримання вимог природоохоронного законодавства), протягом 15 робочих днів з дня надходження запиту відповідного дозвільного органу разом з заявою та додатковими матеріалами; або
- відмови у погодженні.

При цьому Міндовкілля мало:

- 1) надати обґрунтовані зауваження (із зазначенням шляхів їх усунення) щодо неможливості надрокористування на запропонованій ділянці надр з дотриманням вимог природоохоронного законодавства;
- 2) оприлюднювати такі погодження та зауваження на своєму офіційному вебсайті протягом трьох робочих днів після прийняття відповідного рішення⁷²⁶.

За новою процедурою отримання таких погоджень та пропозицій також здійснювалася із застосуванням принципу мовчазної згоди.

З липня 2022 року діє правило, за яким ділянки надр (родовища корисних копалин), які мають стратегічне значення для сталого розвитку економіки та обороноздатності держави, виставляються на аукціон лише у межах переліку, затвердженого КМУ⁷²⁷.

КМУ має визначати цей перелік з урахуванням переліку металічних руд та неметалічних корисних копалин, які мають стратегічне значення для сталого розвитку економіки та обороноздатності держави, та забезпечити щорічну актуалізацію такого переліку ділянок надр, що надаватимуться у наступному році у користування на умовах угод про розподіл продукції та шляхом проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами⁷²⁸. Перелік ділянок надр, які мають стратегічне значення для сталого розвитку економіки та обороноздатності держави, було затверджено КМУ 14.02.2023 року тільки для тих ділянок, які надаватимуться у користування шляхом проведення конкурсів на укладення УРП⁷²⁹. В серпні 2024 року Держгеонадра оприлюднила Проєкт Постанови КМУ про

⁷²⁵ [Ч. 10 ст. 16](#) Кодексу України про надра

⁷²⁶ [Ч. 11 ст. 16](#) Кодексу України про надра

⁷²⁷ [Абзац 2 п.10](#) Порядку проведення аукціонів

⁷²⁸ Схвалений [Рішенням](#) Ради національної безпеки і оборони України від 16.7.2021 року, яке було введено в дію Указом Президента України №306/2021 від 23.07.2021 року

⁷²⁹ Постанова КМУ «Про затвердження переліку ділянок надр (родовищ корисних копалин), які мають стратегічне значення для сталого розвитку економіки та обороноздатності держави, що надаватимуться у користування шляхом проведення конкурсів на укладення угод про розподіл продукції» №132 від 14.02.2023 р.

затвердження переліку ділянок надр, які мають стратегічне значення для сталого розвитку економіки та обороноздатності держави⁷³⁰.

Держгеонадра на своєму сайті публікує інформацію стосовно заяв, які надійшли для виставлення ділянок надр на аукціон, з відображенням результатів їх розгляду⁷³¹.

- **Підготовка пакета аукціонної документації та визначення початкової ціни продажу**

Перед проведенням аукціону Держгеонадра повинна підготувати пакет аукціонної документації та визначити початкову ціну продажу дозволу, яка розраховується відповідно до затвердженої Методики, виходячи з вартості запасів і ресурсів корисних копалин родовищ або ділянок надр⁷³².

Розрахунок початкової ціни дозволу здійснюється шляхом множення трьох параметрів щодо кожного виду корисної копалини:

- ▶ Обсяг проектного видобутку - це обсяг виду товарної продукції гірничого підприємства - проектного видобутку корисної копалини (мінеральної сировини) родовища або ділянки надр⁷³³;
- ▶ Ціна одиниці виду корисної копалини становила:
 - Для природного газу, нафти і конденсату: фактичну ціну реалізації, оприлюдненої на офіційному вебсайті Мінекономіки.
 - На всі інші корисні копалини: ціну, визначену відповідно до Методики шляхом опрацювання вихідної інформації, отриманої від ДПС, та інформації ДКЗ (з 26.07.2023 року - ціну, визначену відповідно до Методики шляхом опрацювання вихідної інформації, отриманої від ДПС та ДКЗ, та ціни, оприлюдненої на офіційному вебсайті Держгеонадр за попередній квартал, з вибором більшого із значень).
 - У 2023 році, упродовж періоду воєнного стану дозволялося застосовувати ціну одиниці товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини), яка була опублікована на офіційному вебсайті Держгеонадр у кварталі, що передував введенню воєнного стану (з 26.07.2023 року це дозволялося лише у разі відсутності публікації на офіційному вебсайті

⁷³⁰ Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Переліку ділянок надр (родовищ корисних копалин), які мають стратегічне значення для сталого розвитку економіки та обороноздатності держави, що надаватимуться у користування шляхом проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами» оприлюднений 15.08.2024 р. на вебсайті Держгеонадра

⁷³¹ Вебсайт Державної служби геології та надр України з інформацією про заяви, які надійшли для виставлення ділянок надр на аукціон

⁷³² Методика визначення початкової ціни продажу на аукціоні спеціального дозволу на право користування надрами, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України №1374 від 15.10.2004 р.

⁷³³ Згідно з вихідними даними пункту 3 і перевідними коефіцієнтами, задекларованими у пункті 7 Методики визначення початкової ціни продажу на аукціоні спеціального дозволу

Держгеонадр актуальної ціни одиниці товарної продукції на квартал, в якому здійснюється розрахунок, це положення не застосовувалося ціни реалізації природного газу, нафти і конденсату).

- ▶ Коефіцієнт - це коефіцієнт переходу (частки) від сумарної вартості товарної продукції до початкової ціни продажу дозволу (від 0,002 до 0,0067 залежно від виду корисної копалини). Коефіцієнти переведення в товарну продукцію гірничого підприємства - проєктний видобуток корисної копалини (мінеральної сировини) родовища або ділянки надр запасів (ресурсів) корисних копалин, затверджених (апробованих) ДКЗ в установленому порядку, промислове значення яких не визначено, становили від 0.125 до 1.

26.07.2023 року набрали чинності зміни в Методологію які, зокрема, передбачали⁷³⁴:

- ▶ Зміну початкової ціни дозволів, що надаються на геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислово розробку корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промисловою розробкою родовищ), де запаси корисних копалин не затверджені/апробовані в установленому порядку ДКЗ або не обліковані державним балансом запасів корисних копалин.
- ▶ Окремо виділені об'єкти обчислення початкової ціни продажу дозволу для дозволів, пов'язаних з видобуванням корисних копалин, та для тих, що не пов'язані.
- ▶ Якщо на родовищі або ділянці надр, де запаси корисних копалин затверджені/апробовані в установленому порядку ДКЗ, здійснювалося видобування корисних копалин після проведення державної експертизи та оцінки запасів корисних копалин, обсяг товарної продукції гірничого підприємства - корисної копалини (мінеральної сировини) такого родовища або ділянки надр визначається згідно з даними державного балансу запасів корисних копалин (крім підземних вод), що обліковуються станом на дату проведення розрахунку.

У 2023 році підхід до визначення обсягу проєктного видобутку залишався незмінним. Для визначення обсягу товарної продукції гірничого підприємства - корисної копалини (мінеральної сировини) родовища або ділянки надр, де запаси (ресурси) корисних копалин затверджені (апробовані) в установленому порядку або обліковані державним балансом корисних копалин (крім підземних вод), використовуються дані, які встановлені на дату розрахунку, за пріоритетністю у такому порядку:

- ▶ у Протоколах ДКЗ за результатами проведення державної експертизи та оцінки запасів (ресурсів) корисних копалин;
- ▶ у державному балансі корисних копалин;
- ▶ в актах та протоколах експертної оцінки ресурсів підготовлених та виявлених об'єктів Держгеонадр, протоколах наукової ради з прогнозування, науково-технічних рад підприємств, що належать до сфери управління Держгеонадр.

Водночас, з 26.07.23 р. було змінено підхід до визначення обсягу проєктного видобутку для об'єктів підземних технічних, промислових, теплоенергетичних, питних (для

⁷³⁴ Постанова КМУ «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо користування надрами» №749 від 04.07.2023 року

централізованого та нецентралізованого водопостачання) і мінеральних вод⁷³⁵. Обсяг товарної продукції розраховується на весь строк надання дозволу з урахуванням обсягів відбору (прогнозного відбору) вод з водозабірних споруд, який буде зазначено в особливих умовах дозволу на користування надрами з використанням даних, які встановлені на дату розрахунку, за пріоритетністю у такому порядку:

- ▶ у Протоколах ДКЗ за результатами проведення державної експертизи та оцінки запасів (ресурсів) корисних копалин;
- ▶ у державному балансі корисних копалин;
- ▶ у дозволі на спеціальне водокористування;
- ▶ за подібними свердловинами, що розташовані в аналогічних геолого-гідрогеологічних (приналежність до одного артезіанського басейну, гідрогеологічного масиву, водоносного горизонту та комплексу), гідродинамічних (подібність зон аерації, схожість фільтраційної здатності та параметрів гідростатичного тиску) умовах на відстані до 30 кілометрів.

Наведений механізм мав дозволити надкористувачам спрогнозувати початкову вартість спеціальних дозволів. У складі ДНВП «Геоінформ України» продовжував функціонувати Центр геолого-економічних досліджень та експертиз, який здійснює попередні розрахунки розміру початкової ціни продажу на аукціоні дозволу на користування надрами⁷³⁶. Водночас, онлайн калькулятор, який до введення воєнного стану 24.02.2022 року був доступний на вебсайті ДНВП «Геоінформ України»⁷³⁷, не був доступний станом на початок листопада 2024 року через воєнний стан.

Порядком проведення аукціонів також визначено початкову ціну лота для таких випадків⁷³⁸:

- ▶ 100%⁷³⁹ початкової ціни лота - для повторних аукціонів (а) з продажу спеціального дозволу на геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислово розробку, видобування підземних вод (у тому числі мінеральних), для всіх потреб, а також (б) у разі позбавлення переможця права на отримання дозволу у визначених Порядком проведення аукціонів випадках.
- ▶ 75% початкової ціни лота - для повторних аукціонів в інших випадках.
- ▶ 50% початкової ціни лота - для повторних аукціонів.

- Публікування інформації про проведення аукціону

Упродовж десяти робочих днів з дня прийняття рішення про проведення аукціону Держгеонадра розміщує у системі електронних торгів з продажу дозволів (Прозорро.Продажі) та на своєму офіційному вебсайті оголошення про проведення аукціону⁷⁴⁰.

⁷³⁵ Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо користування надрами» №749 від 04.07.2023 року

⁷³⁶ За даними вебсайту ДНВП «Геоінформ України»

⁷³⁷ Режим доступу: <https://geoinf.kiev.ua/rozraxonok-vartosti-specdozvolu/>

⁷³⁸ Пп. 17 п. 2 та абз 7. П. 16 Порядку проведення аукціонів

⁷³⁹ За загальним правилом у Порядку проведення аукціонів початкова ціна лота повторного аукціону становить 75%

⁷⁴⁰ п. 10 Порядку проведення аукціонів

В оголошенні зазначається основна інформація про аукціон та спеціальний дозвіл (наприклад, назва та місцезнаходження ділянки надр, вид користування надрами та строк, на який видається дозвіл, вимоги до заявників, початкова ціна дозволу, крок аукціону, вартість геологічної інформації та пакета аукціонної документації тощо).

В. Реєстрація учасників

Дії, які повинен вчинити заявник для участі в аукціоні, описані на малюнку нижче:

Малюнок 6.11: Алгоритм дій для участі в аукціоні з продажу спеціальних дозволів

Організатор аукціону до його початку перевіряє надходження гарантійного внеску на зазначений в оголошенні рахунок та, за умови підтвердження факту такого надходження, реєструє заявника як учасника та забезпечує його допуск до участі в аукціоні.

Не допускається до участі в аукціоні заявник у разі зазначення під час реєстрації недостовірних даних та/або даних не в повному обсязі, або ненадходження гарантійного внеску. У 2023 році підставою для відмови у допуску були:

- ▶ відсутність у публічному доступі ЄДР відомостей про кінцевого бенефіціарного власника або інформації про його відсутність; та/або
- ▶ наявність розбіжностей між відомостями про кінцевого бенефіціарного власника, які містяться у публічному доступі ЄДР, з інформацією (даними), що надає змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, поданою заявником,

- ▶ для зареєстрованого іноземного представництва - відсутність інформації про кінцевого бенефіціарного власника відповідно до Закону про ІПВГ.
- ▶ надкористувачем хоче стати фізична або юридична особа, об'єднання юридичних осіб, що мають зв'язок з державою-агресором, знаходяться під санкціями або мають кінцевого бенефіціарного власника під санкціями⁷⁴¹.

Такий заявник повідомляється про недопуск через його особистий кабінет в системі електронних торгів.

С. Проведення аукціону

Аукціон проводиться:

- ▶ через 90 календарних днів з дати розміщення оголошення про проведення аукціону (для нафти, природного газу, конденсату);
- ▶ через 60 календарних днів з дати розміщення оголошення про проведення аукціону (для ділянок надр (родовищ корисних копалин), які мають стратегічне значення для сталого розвитку економіки та обороноздатності держави) (положення діє з 26.07.2023 р.);
- ▶ через - 20 календарних днів з дати розміщення оголошення про проведення аукціону (для всіх інших корисних копалин)⁷⁴².

Аукціон проходить у системі електронних торгів (Прозорро.Продажі) та полягає в повторювальному процесі підвищення цін, що проводиться у три раунди в інтерактивному режимі реального часу.

Аукціон проводиться за умови реєстрації не менше ніж двох претендентів на придбання дозволу⁷⁴³. Крок аукціону безпосередньо залежить від початкової ціни дозволу та визначений Порядком проведення аукціонів (наприклад, крок для дозволу, початкова ціна якого становить від 1 000 000 грн до 2 999 999 грн, становить 20 000 грн; від 3 000 000 грн до 4 999 999 грн - 30 000 грн тощо).

Початкова ціна продажу на аукціоні (електронних торгах) спеціального дозволу на користування надрами визначається відповідно до затвердженої Методики⁷⁴⁴.

Переможцем аукціону визнається покупець, який погодився сплатити найвищу ціну дозволу. Після проведення аукціону переможець укладає з Держгеонадра договір купівлі-продажу дозволу або договір купівлі-продажу дозволу з відкладальною обставиною. Водночас переможець повинен внести у встановлений строк належну до сплати:

- ▶ різницю між ціною продажу дозволу та гарантійним внеском;

⁷⁴¹ Відповідно до положень [ст. 13](#) Кодексу про надра

⁷⁴² До вказаних строків включається день розміщення оголошення про аукціон в системі електронних торгів (Прозорро.Продажі) та на офіційному вебсайті Держгеонадр. Детальніше - [п. 13](#) Порядку проведення аукціонів

▶ ⁷⁴³ [Абз. 3 п. 34](#) Порядку проведення аукціонів. Аукціон за методом покрокового зниження початкової ціни та подальшого подання цінових пропозицій міг проводитися за умови реєстрації одного претендента

⁷⁴⁴ Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики визначення початкової ціни продажу на аукціоні (електронних торгах) спеціального дозволу на право користування надрами» [№ 1374](#) від 15 жовтня 2004 р.

- ▶ винагороду оператору, через якого переможець набув право на участь в аукціоні, яка може становити (i) 0,5% ціни реалізації дозволу, якщо вона становить 15 000 000 грн або більше (ii) 1% ціни реалізації дозволу, якщо вона менше 15 000 000 грн;
- ▶ вартість геологічної інформації;
- ▶ вартість пакета аукціонної документації, яка становить 3,12% початкової ціни лота, але не менше ніж 4 500 гривень і не більше ніж 72 550 гривень⁷⁴⁵.

Невнесення у встановлений строк принаймні однієї із зазначених сум є підставою для позбавлення переможця права на отримання дозволу без повернення гарантійного внеску.

Серед інших підстав для позбавлення переможця права на отримання дозволу є:

- ▶ відмова переможця від підписання протоколу/договору купівлі-продажу дозволу чи їх непідписання у встановлений строк;
- ▶ поширення на заявника/засновника/посадових осіб заявника спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) згідно із Законом України «Про санкції» та актами, прийнятими відповідно до цього закону;
- ▶ непроведення іноземною юридичною особою, визнаною переможцем аукціону, реєстрації свого представництва упродовж 4 місяців з дати підписання договору купівлі-продажу дозволу з відкладальною обставиною;
- ▶ надходження від правоохоронних органів та суб'єктів фінансового моніторингу інформації про здійснення переможцем фінансування тероризму в Україні;
- ▶ відсутність у публічному доступі ЄДР відомостей про кінцевого бенефіціарного власника або інформації про його відсутність; та/або
- ▶ наявність розбіжностей між відомостями про кінцевого бенефіціарного власника, які містяться у публічному доступі ЄДР, з інформацією (даними), що надає змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, поданою заявником;
- ▶ у випадку зареєстрованого іноземного представництва - відсутність інформації про кінцевого бенефіціарного власника відповідно до Закону про ІПВГ;
- ▶ надкористувачем хоче стати фізична або юридична та особи, об'єднання юридичних осіб, що мають зв'язок з державою-агресором, знаходяться під санкціями або мають кінцевого бенефіціарного власника під санкціями (з 26.07.2023 р.).

За публічно доступною інформацією, у 2023 році на електронні торги виставлено 106 спеціальних дозволів на користування надрами, з яких станом на 30.12.2023 рік було продано (71) та додатково (8) спеціальних дозволів, аукціони з продажу яких було оголошено в попередніх роках. Більш детальна інформація про видані у 2023 році спеціальні дозволи через аукціон наведена в **Додатку 7**.

За даними, отриманими від Держгеонадра, упродовж 2023 року не відбувалося відхилень від встановлених процедур надання спеціальних дозволів на користування надрами через та поза межами аукціону.

Порядок отримання спеціальних дозволів без проведення аукціону

⁷⁴⁵ У Порядку проведення аукціонів зазначається, що витрати Держгеонадр на підготовку спеціального дозволу до проведення аукціону відшкодовуються шляхом придбання переможцем пакета аукціонної документації

Підстави надання спеціальних дозволів без проведення аукціону у 2023 році

З 28.03.2023 року надання спеціального дозволу на користування надрами без проведення аукціону (електронних торгів) регулювалося положеннями Кодексу про надра⁷⁴⁶. Водночас, Порядок надання спеціальних дозволів⁷⁴⁷, який також містив перелік підстав для надання спеціальних дозволів без проведення аукціону, втратив чинність лише 26.07.2023 року.

Таблиця 6.9: Перелік підстав для надання спеціальних дозволів без проведення аукціону у 2023 році:

Порядок надання спеціальних дозволів (положення діяли до 26.07.2023 року)	Кодекс про надра (положення діяли з 28.03.2023 року)
Видобування корисних копалин, якщо заявник на підставі спеціального дозволу на користування надрами за власні кошти здійснив геологічне вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин, та подав документи на отримання спеціального дозволу на видобування корисних копалин відповідного родовища не пізніше ніж упродовж 3 років після затвердження запасів.	Видобування корисних копалин, якщо заявник на підставі спеціального дозволу на геологічне вивчення корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин за власні кошти виконав геологічне вивчення ділянки надр та подав документи для отримання спеціального дозволу на видобування корисних копалин на відповідній ділянці надр не більше 2 років після закінчення строку дії відповідного спеціального дозволу.
Одноразове розширення меж не більш як на 50% раніше наданої у користування площі ділянки надр з метою її геологічного вивчення, у т.ч. дослідно-промислової розробки, розміщення підземних сховищ, а також збільшення обсягу видобування корисних копалин за рахунок розширення меж ділянки, але не більш як на 50% запасів, визначених раніше наданим дозволом, за умови, що суміжну ділянку не надано у користування та/або не виставлено на аукціон.	Відсутнє.
Відсутнє.	Геологічне вивчення корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин місцевого значення за умови що загальна площа ділянки надр, на яку надається спеціальний дозвіл на користування надрами, не перевищує 25 гектарів, а заявник є власником земельної ділянки (кількох суміжних земельних ділянок), у межах яких розміщена така ділянка надр.
Геологічне вивчення надр за рахунок коштів державного бюджету	Положення відсутнє. Відповідно до ст. 37 Кодексу про надра у рамках виконання державної програми розвитку мінерально-сировинної бази України проведення геологорозвідувальних робіт та досліджень здійснюється без спеціального дозволу на користування надрами (крім нафтогазоносних надр).
Геологічне вивчення, в т.ч. дослідно-промислова розробка, видобування підземних вод (крім мінеральних) для всіх потреб, крім виробництва фасованої питної води, за умови, що обсяг видобування питних підземних вод з водозаборів перевищує 300 куб. м на добу.	Геологічне вивчення з подальшим видобуванням підземних вод (крім мінеральних) для всіх потреб (крім виробництва фасованої питної води та (або) передачі її для фасування, та (або) для питного водопостачання), а також для видобування підземних вод - за умови що обсяг видобування підземних вод з водозаборів перевищує 300 куб. м на добу.
Геологічне вивчення, в т.ч. дослідно-промислова розробка та видобування природних лікувальних ресурсів лікувально-профілактичними та санаторно-курортними закладами, які спеціалізуються на їх використанні виключно для лікувальних цілей і мають лікувальну інфраструктуру.	Геологічне вивчення з подальшим видобуванням або видобування природних лікувальних ресурсів виключно для лікувальних цілей лікувально-профілактичними та санаторно-курортними закладами, які спеціалізуються на їх використанні і мають лікувальну інфраструктуру.

⁷⁴⁶ Ст. 16² Кодексу про надра

⁷⁴⁷ Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/615-2011-%D0%BF#Text>

Порядок надання спеціальних дозволів (положення діяли до 26.07.2023 року)	Кодекс про надра (положення діяли з 28.03.2023 року)
Будівництво та експлуатація підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, у тому числі споруд для підземного зберігання нафти, газу та інших речовин і матеріалів, захоронення шкідливих речовин і відходів виробництва, скидання стічних вод.	Будівництво та експлуатація підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, у тому числі споруд для підземного зберігання нафти, газу та інших речовин і матеріалів.
Створення геологічних територій та об'єктів, що мають важливе наукове, культурне, санітарно-оздоровче значення (наукові полігони, геологічні заповідники, заказники, пам'ятки природи, лікувальні, оздоровчі заклади тощо), в частині їх геологічного вивчення та збереження (крім нафти і газу)	Відсутнє
Експлуатація підземних споруд, яка пов'язана із запобіганням підтопленню навколишнього природного середовища внаслідок закриття шахт.	Відсутнє
Виконання УРП	Виконання робіт (проведення діяльності), передбачених УРП.
Геологічне вивчення, в т.ч. дослідно-промислово розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення та видобування корисних копалин у зонах відчуження для здійснення обов'язкових заходів у цих зонах відповідно до Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» ⁷⁴⁸ .	Відсутнє
Геологічного вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислової розробки родовищ, з подальшим видобуванням нафти і газу на континентальному шельфі та виключної (морської) економічної зони НАК «Нафтогаз України» та/або господарським товариством, 100 відсотків акцій якого належить НАК «Нафтогаз України», строком на 30 років.	Відсутнє
Відсутнє положення.	Оформлення окремого спеціального дозволу на користування надрами на виділену в результаті розподілу запасів (ресурсів) корисних копалин ділянку надр.
Відсутнє положення.	Створення геологічних територій та об'єктів, що мають важливе наукове, культурне, санітарно-оздоровче значення (крім нафтогазоносних надр).

- Процедура отримання спеціальних дозволів без проведення аукціону

Нижче схематично наведено процедуру надання спеціальних дозволів без проведення аукціону, яка діяла до 26.07.2023 року відповідно до Порядку надання спеціальних дозволів:

⁷⁴⁸ Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/791%D0%B0-12>

Малюнок 6.12: Процедура одержання спеціальних дозволів без проведення аукціону згідно з Порядком надання спеціальних дозволів

Процедура отримання дозволу без проведення аукціону з 28.03.2023 року регулюється Кодексом України про надра і включає наведені нижче етапи:

Заявник подає до відповідного дозвільного органу через електронний кабінет надрокористувача заяву і⁷⁴⁹з зазначенням назви ділянки надр та підстави для отримання спеціального дозволу на користування надрами без проведення аукціону (електронних торгів) разом із пакетом документів. Остаточний перелік документів, які заявник повинен подати Держгеонадра для отримання дозволу, залежить від виду користування надрами та випадку, у зв'язку з яким дозвіл видається без проведення аукціону.

- ▶ Держгеонадра упродовж п'яти робочих днів з дня одержання заяви встановлює наявність або відсутність підстав для залишення такої заяви без розгляду і в разі їх наявності приймає відповідне рішення.
- ▶ Рішення про надання або відмову у наданні спеціального дозволу на користування надрами без проведення аукціону (електронних торгів), про продовження строку дії, внесення змін до спеціального дозволу на користування надрами приймається відповідним дозвільним органом упродовж 25 робочих днів з дня отримання заяви разом з документами.
- ▶ Заявник має сплатити у повному обсязі плату (збір) за надання спеціального дозволу на користування надрами, якщо така плата передбачена, упродовж 30 робочих днів з дати розміщення в електронному кабінеті надрокористувача інформаційного листа

⁷⁴⁹ Форма заяви на отримання спеціального дозволу без проведення аукціону була затверджена Постановою КМУ «Про затвердження форм спеціального дозволу на користування надрами, граничних економічно обґрунтованих строків виконання робіт на ділянці надр (з урахуванням геологічних особливостей), основних видів робіт та форм заяв у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр» № 353 від 18.04.2023

щодо розміру такої плати, який одночасно надсилається на адресу електронної пошти заявника, зазначену в заяві.

У разі надання спеціального дозволу на користування надрами без проведення аукціону (електронних торгів) справляється плата у розмірі 100% початкової ціни продажу відповідного спеціального дозволу на користування надрами на аукціоні (електронних торгах)⁷⁵⁰.

За надання спеціального дозволу на користування надрами без проведення аукціону (електронних торгів) з метою виконання угоди про розподіл продукції справляється плата (збір) у розмірі 1% початкової ціни продажу такого спеціального дозволу на користування надрами на аукціоні (електронних торгах).

- ▶ Внесення результату надання спеціального дозволу на користування надрами без проведення аукціону (електронних торгів) до Державного реєстру спеціальних дозволів на користування надрами не пізніше п'яти робочих днів після підписання заявником відповідної угоди про умови користування надрами та за умови сплати ним плати (збору).

Підставою для прийняття рішення про відмову в наданні спеціального дозволу на користування надрами без проведення аукціону (електронних торгів) з 28.03.2023 року є⁷⁵¹:

- ▶ виявлення у поданих документах недостовірних відомостей
- ▶ відсутність у публічному доступі ЄДР відомостей про кінцевого бенефіціарного власника або інформації про його відсутність та/або наявність розбіжностей між відомостями про кінцевого бенефіціарного власника, які містяться у публічному доступі ЄДР, з інформацією (даними), що надає змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, поданою заявником.
- ▶ у випадку зареєстрованого іноземного представництва - відсутність інформації про кінцевого бенефіціарного власника відповідно до Закону про ІПВГ.
- ▶ виявлення факту того, що надрокористувачем хоче стати фізична або юридична особи, об'єднання юридичних осіб, що мають зв'язок з державою-агресором, знаходяться під санкціями або мають кінцевого бенефіціарного власника під санкціями.

Більш детальна інформація по спеціальним дозволам, виданим без проведення аукціону у 2023 році, наведена в **Додатку 8**.

За даними, отриманими від Держгеонадра, упродовж 2023 року не відбувалося відхилень від встановлених процедур надання спеціальних дозволів на користування надрами через та поза межами аукціону.

Передача спеціальних дозволів

⁷⁵⁰ Ст. 34 Кодексу України про надра

⁷⁵¹ Ч. 12 ст. 16³ Кодексу України про надра

З 28.03.2023 року було запроваджено можливість відчужувати права на користування надрами та вносити їх як внесок у спільну діяльність⁷⁵²:

- ▶ надрокористувач може повністю або частково відчужувати права на користування надрами іншій юридичній особі чи фізичній особі - підприємцю шляхом укладення договору купівлі-продажу таких прав або вносити такі права як внесок до статутного капіталу створеного за його участю суб'єкта господарювання.
- ▶ надрокористувач також має право вносити права на користування надрами, надані йому спеціальним дозволом на користування надрами, як внесок у спільну діяльність.

Часткове відчуження (в тому числі внесення частини прав як внесок в спільну діяльність) може здійснюватися виключно після:

- ▶ розподілу запасів (ресурсів) між ділянками надр раніше розвіданого родовища корисних копалин, на яке надрокористувачу надано право на користування надрами
- ▶ затвердження таких розподілених запасів (ресурсів) Державною комісією України по запасах корисних копалин
- ▶ внесення змін до такого спеціального дозволу на користування надрами в результаті розподілу запасів (ресурсів) корисних копалин або оформлення окремого такого дозволу на відповідну виділену в результаті розподілу запасів (ресурсів) ділянку надр.

Суб'єкт господарювання державного сектору економіки, а також підприємство, господарське товариство, у статутному капіталі якого 50% і більше акцій (часток) належать підприємству або господарському товариству, у статутному капіталі якого є частка держави, має право відчужувати права виключно:

- ▶ юридичній особі, частка держави у статутному капіталі якої становить 100%;
- ▶ юридичній особі, у статутному капіталі якої 50% і більше акцій (часток) належать підприємству або господарському товариству, частка держави у статутному капіталі якого становить 100%;
- ▶ іншій фізичній особі - підприємцю чи юридичній особі виключно за рішенням КМУ

Законодавство не встановлює додаткових технічних чи фінансових критеріїв для відчуження права на користування надрами. Відчуження права на користування надрами також не передбачає отримання погоджень місцевих громад.

Для набуття права на користування надрами новий власник або особа, до статутного капіталу якої внесено як внесок право користування надрами, звертається до Держгеонадр про внесення змін до такого спеціального дозволу.

Права й обов'язки надрокористувача переходять до набувача прав на користування надрами тільки після дати внесення змін до дозволу з одночасним внесенням відповідної інформації до Державного реєстру спеціальних дозволів на користування надрами.

Надрокористувач, який вніс права як внесок у спільну діяльність, продовжує мати права та обов'язки надрокористувача за відповідним спеціальним дозволом.

⁷⁵² [ст. 16¹ Кодексу про надра](#); [ч. 2 ст. 14 Закону про нафту і газ](#)

Інформація щодо спеціальних дозволів, зміни до яких було внесено у 2023 році у зв'язку з відчуженням права на користування надрами, наведено в **Додатку 11**.

Відхилень від передбаченого законодавством процесу внесення змін до спеціальних дозволів з боку Держгеонадра повідомлено не було.

Внесення змін до спеціальних дозволів та їх переоформлення

У певних випадках строк дії спеціального дозволу міг бути продовжений⁷⁵³. Інформація щодо спеціальних дозволів, строк яких був подовжений упродовж 2023 року, наведено в **Додатку 9**.

У разі визнання за рішенням суду, що набрало законної сили, незаконним (безпідставним) зупинення та/або анулювання дозволу, строк дії дозволу та, відповідно, строк користування надрами продовжується Держгеонадра на строк такого зупинення та/або анулювання.

Спеціальні дозволи на користування надрами, строк дії яких закінчився у період дії воєнного стану, на період дії воєнного стану та упродовж шести місяців після його припинення або скасування вважаються продовженими автоматично без прийняття відповідного рішення центрального органу виконавчої влади. Інші спеціальні дозволи на користування надрами, чинні на день введення воєнного стану, на період дії воєнного стану та упродовж трьох місяців після його припинення або скасування вважаються продовженими автоматично⁷⁵⁴.

У певних випадках дозволяється внесення змін та переоформлення спеціальних дозволів.

Перелік підстав для зміни до спеціального дозволу у 2023 році (в період з 28.03.2023 року по 26.07.2023 року формально положення двох актів застосовувалися одночасно.):

Таблиця 6.10: Перелік підстав для зміни до спеціального дозволу у 2023 році

Порядок надання спеціальних дозволів (положення діяли до 26.07.2023 року)	Кодекс про надра (положення діяли з 28.03.2023 року)
Зміна особливих умов та інших відомостей, зазначених у дозволі, в т.ч. щодо продовження строку дії дозволу на строк його незаконного (безпідставного) зупинення та/або анулювання відповідно до рішення суду, що набрало законної сили	Зміна відомостей, зазначених у спеціальному дозволі на користування надрами, у т.ч. щодо продовження строку дії такого спеціального дозволу на користування надрами на строк його зупинення та/або анулювання, визнаного незаконним (безпідставним) відповідно до рішення суду, що набрало законної сили
Зменшення площі ділянки надр за ініціативою надрокористувача або відповідних контролюючих органів	Зменшення площі ділянки надр за ініціативою надрокористувача, а в разі зменшення площі ділянки надр, в межах якої наявні раніше розвідані запаси (ресурси), затверджені протоколами ДКЗ, - після розподілу таких запасів, що підтверджено відповідними протоколами ДКЗ
Положення відсутнє	Розширення меж не більш як на 50% початково наданої у користування площі (активного об'єму - для спеціальних дозволів на користування надрами, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин), за виконанням встановлених умов
Положення відсутнє	Зміна кількості водозабірних споруд та/або обсягів відбору підземних вод, визначених у спеціальному дозволі на користування надрами, - після проведення державної експертизи відповідних геологічних матеріалів та оцінки запасів ДКЗ

⁷⁵³ [п. 14](#) Постанови №615 (до 28.03.2023 року), [ч. 1 ст. 16⁴](#) Кодексу про надра (після 28.03.2023 року)

⁷⁵⁴ [ч. 5](#) і [ч. 6 ст. 15](#) Кодексу про надра

Порядок надання спеціальних дозволів (положення діяли до 26.07.2023 року)	Кодекс про надра (положення діяли з 28.03.2023 року)
Виявлення під час користування надрами даних про нові властивості, якість або кількість корисних копалин після проведення державної експертизи відповідних геологічних матеріалів	Виявлення під час користування надрами в межах площі наданої ділянки надр, наданої нової кількості корисної копалини, яка зазначена у спеціальному дозволі на видобування корисних копалин, після проведення державної експертизи відповідних геологічних матеріалів та оцінки запасів ДКЗ Виявлення під час користування надрами іншої корисної копалини, не зазначеної у спеціальному дозволі на користування надрами, якщо надрокористувач має намір видобувати таку корисну копалину, - після проведення державної експертизи відповідних геологічних матеріалів та оцінки запасів ДКЗ
Положення відсутнє	Зміни виду корисної копалини та (або) напряму використання корисної копалини, якщо такі зміни призвели до зміни виду товарної продукції гірничого підприємства - корисної копалини (мінеральної сировини), яка приймалася для розрахунку початкової ціни продажу такого дозволу при його наданні
Виявлення надрокористувачем після отримання дозволу описок, очевидних помилок	Виявлення надрокористувачем після отримання дозволу описок, очевидних помилок
Положення відсутнє	Відчуження шляхом укладення договору купівлі-продажу права на користування надрами або внесення його як внеску до статутного капіталу створеного за його участю суб'єкта господарювання. При цьому відповідні зміни вносяться виключно в частині власника спеціального дозволу на користування надрами
Утворення шляхом виділу з юридичної особи надрокористувача (крім суб'єкта господарювання державного сектору економіки, а також певних підприємств з державною часткою) юридичної особи з метою продовження діяльності на наданій йому в користування ділянці надр за встановлених умов	Правонаступництва юридичної особи (надрокористувача) у результаті перетворення юридичної особи - власника спеціального дозволу на користування надрами - за заявою надрокористувача, що має бути подана упродовж трьох місяців з дати внесення змін до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань
Утворення господарського товариства, у статутному капіталі якого 100 відсотків акцій належить державі, у результаті реорганізації шляхом злиття	Положення відсутнє
Реорганізація державного підприємства шляхом приєднання до іншого державного підприємства	Положення відсутнє
Отримання юридичною особою в концесію об'єктів права державної власності чи комунальної власності, а також майна господарських товариств, 100% акцій (часток) яких належать державі, територіальній громаді або іншому господарському товариству, 100% акцій (часток) якого належать державі, якщо згідно з умовами концесійного договору, укладеного у період до 31.12.2021 р., концесіонер стає правонаступником надрокористувача	Отримання юридичною особою в оренду чи концесію об'єктів права державної чи комунальної власності, а також отримання в концесію майна господарських товариств, 100% акцій (часток) яких належать державі, територіальній громаді або іншому господарському товариству, 100% акцій (часток) якого належать державі, внаслідок чого орендар (концесіонер) стає надрокористувачем відповідно до діючого спеціального дозволу на користування надрами, без проведення аукціону (електронних торгів), та/або у разі припинення чи розірвання договору оренди чи концесії Отримання юридичною особою в оренду чи концесію цілісного майнового комплексу державного вугледобувного підприємства Повернення орендарем чи концесіонером цілісного майнового комплексу державного вугледобувного підприємства після оренди чи концесії
Положення відсутнє	Розподіл на підставі діючого спеціального дозволу на користування надрами запасів (ресурсів) раніше розвіданих родовищ корисних копалин між ділянками надр після затвердження розподілу (оцінки) таких запасів (ресурсів) ДКЗ за заявою надрокористувача, який має діючий спеціальний дозвіл на геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислово розробку, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промислово

Порядок надання спеціальних дозволів (положення діяли до 26.07.2023 року)	Кодекс про надра (положення діяли з 28.03.2023 року)
	розробку родовищ) або спеціальний дозвіл на видобування корисних копалин.
Положення відсутнє	Приватизація державного підприємства

Внесення змін до спеціального дозволу на користування надрами здійснювалося на підставі заяви надрокористувача та доданих документів (залежно від підстави перелік необхідних документів міг змінюватися), включаючи інформацію про виконання особливих умов спеціального дозволу на користування надрами та пояснювальну записку з обґрунтуванням необхідності внесення змін до спеціального дозволу⁷⁵⁵.

Держгеонадра можуть відмовити у внесенні змін, серед іншого, у разі:

- ▶ несплати у повному обсязі плати за надання спеціального дозволу на користування надрами, якщо така плата передбачена, упродовж 30 робочих днів з дати розміщення в електронному кабінеті надрокористувача інформаційного листа щодо розміру такої плати;
- ▶ виявлення у поданих документах недостовірних відомостей;
- ▶ відсутності у публічному доступі ЄДР відомостей про кінцевого бенефіціарного власника або інформації про його відсутність та/або
- ▶ наявності розбіжностей між відомостями про кінцевого бенефіціарного власника, які містяться у публічному доступі ЄДР, з інформацією (даними), що надає змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, поданою заявником;
- ▶ для зареєстрованого іноземного представництва - відсутність інформації про кінцевого бенефіціарного власника відповідно до Закону про ІПВГ;

З 28.03.2023 року також підставами⁷⁵⁶ для відмови у внесенні змін до спеціального дозволу на користування надрами є:

- ▶ Наявність інформації про неусунення надрокористувачем порушень умов користування надрами, передбачених угодою про умови користування надрами, до якої вносяться зміни, за результатами здійснення останнього заходу державного нагляду (контролю) або наявність податкового боргу з рентної плати.
- ▶ Надрокористувачем хоче стати фізична або юридична особи, об'єднання юридичних осіб, що мають зв'язок з державою-агресором, знаходяться під санкціями або мають кінцевого бенефіціарного власника під санкціями.

Більш детальна інформація про спеціальні дозволи, в які було внесено зміни або які були подовжені у 2023 році, наведена в **Додатку 10**.

⁷⁵⁵ [Ч. 3 ст. 16⁵](#) Кодексу про надра

⁷⁵⁶ [Ч. 15 ст. 16⁵](#) Кодексу про надра

6.6.3 Договори у видобувних галузях

Законодавство щодо оприлюднення договорів у видобувних галузях

Відповідно до нормативних актів, що діяли упродовж 2023 року, Держгеонадра була зобов'язана публікувати разом із інформацією про видані спеціальні дозволи і інформацію про відповідні угоди про умови користування надрами, що є невід'ємною частиною таких спеціальних дозволів⁷⁵⁷.

Закон про ІПВГ вимагав від суб'єктів господарювання у видобувних галузях подавати Міненерго або розміщувати на Онлайн платформі ІПВГ, а, відповідно, від Міненерго розміщувати на своєму вебсайті або на Онлайн платформі ІПВГ:

- ▶ інформацію про істотні умови договорів (угод) щодо користування надрами, укладених до дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях» (до 15.01.2022 року⁷⁵⁸), а також змін до істотних умов таких договорів разом з відповідними витягами з них;
- ▶ копії договорів (угод) щодо користування надрами, що укладаються з дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях» (з 15.01.2022 року), а також зміни до них.
- ▶ Згідно з положеннями Закону про ІПВГ суб'єктам господарювання надавався 1 місяць з дня укладення таких угод для передачі інформації до Міненерго⁷⁵⁹. До запровадження електронної системи ІПВГ отримана інформація про договори (угоди) щодо користування надрами оприлюднюється Міненерго на своєму офіційному вебсайті упродовж 1 місяця з дня її надходження від суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, та залишається публічно відкритою упродовж необмеженого строку⁷⁶⁰.
- ▶ Таким чином, повні тексти договорів (угод) щодо користування надрами, укладені до 15.01.2022 р., можуть не розкриватися. Додатково, залишається неузгодженість щодо періоду, за який потрібно розкривати інформацію про істотні умови договорів (угод) щодо користування надрами, які укладені / до яких внесені зміни до 15.01.2022 року⁷⁶¹.

⁷⁵⁷ [п. 10](#) Порядку надання спеціальних дозволів (втратив чинність 26.07.2023 року), [ст. 163](#) Кодексу про надра, [п. 4 ч. 1 ст. 5](#) Закону про ІПВГ

⁷⁵⁸ Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях» №1974-IX від 16.12.2021 року набрав чинності 15.01.2022 року.

⁷⁵⁹ [ч. 4 ст. 12](#) Закону про ІПВГ

⁷⁶⁰ [ч. 5 ст. 12](#) Закону про ІПВГ

⁷⁶¹ Посилання на Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях» в відповідному положенні Закону про ІПВГ прописано без зазначення номера та дати закону. Станом на сьогодні існує два закони з назвою «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях», один Закон № 521-VIII від 16.06.2015 року, а інший - № 1974-IX від 16.12.2021 року, яким і вносилися зміни в Закон про ІПВГ. Така ситуація не має вплинути на можливість підзвітних організацій розкрити договори, проте формальні неузгодженості можуть виникати щодо того, з якого періоду мають надаватися копії договорів щодо користування надрами.

Угода про умови користування надрами

Основним договірним документом, що визначає умови користування надрами, є угода про умови користування надрами.

Зазначена угода укладається між Держгеонадра та власником спеціального дозволу на користування надрами та є його невід'ємною частиною⁷⁶². Угода повинна містити характеристику ділянки надр та програму робіт, що оформлюються як додатки до угоди, які є її невід'ємною частиною.

Зазначена угода також містить програму робіт, яка оформляється як додаток, та особливі умови користування надрами, що передбачають⁷⁶³:

- 1) вимоги до ефективності робіт;
- 2) сучасні технології видобування та переробки корисних копалин;
- 3) порядок видобування корисних копалин, зокрема з метою запобігання негативним екологічним наслідкам і забезпечення безпеки забудованих територій;
- 4) види, обсяги і строки виконання робіт на ділянці надр;
- 5) підстави для припинення діяльності, пов'язаної з використанням ділянки надр.

В угоді про умови користування ділянкою нафтогазоносних надр, що розташована в межах континентального шельфу або виключної (морської) економічної зони України, укладеній між Держгеонадра і надрокористувачем, можуть встановлюватися відповідно до законодавства **додаткові умови**⁷⁶⁴.

Типові угоди про умови користування надрами затверджені наказом Держгеонадра та розміщені на її офіційному вебсайті⁷⁶⁵.

Обмеження доступу на час воєнного стану Станом на листопад 2024 року публічний доступ до текстів спеціальних дозволів та відповідних угод про умови користування надрами продовжує бути обмеженим у зв'язку з воєнним станом.

Водночас, інформація про підписані угоди про користування надрами (із зазначенням, зокрема, номера, дати укладання, строку дії) розміщується на Онлайн платформі ІПВГ⁷⁶⁶, але без публікації самих текстів угод про умови користування надрами.

⁷⁶² [П. 10](#) Порядку надання спеціальних дозволів (втратив чинність 26.07.2023 року), [ст. 163](#) Кодексу про надра, [ст. 28](#) Закону про нафту і газ

⁷⁶³ [П. 10](#) Порядку надання спеціальних дозволів (втратив чинність 26.07.2023 року), [ст. 163](#) Кодексу про надра

⁷⁶⁴ [Ст. 28](#) Закону про нафту і газ

⁷⁶⁵ Режим доступу: <https://www.geo.gov.ua/nadrokorystuvannya/prymirni-formy-dokumentiv/>

⁷⁶⁶ Режим доступу:

<https://eiti.gov.ua/upravlinnya-vidobuvnim-sektorom/dogovori-licenziyi-dozvoli/dogovori-i-dozvoli-vidobuvnih-pidpriyemstv/>

Угоди про розподіл продукції

► Загальні положення законодавства про УРП

Відповідно до Закону про УРП, УРП передбачає, що держава в особі КМУ на визначений строк доручає інвестору проведення пошуку, розвідки та видобування корисних копалин (у тому числі нафти, газу і конденсату), а інвестор зобов'язується виконати доручені роботи за власний рахунок і на власний ризик.

Інвестор має право на компенсацію витрат, пов'язаних з УРП, за рахунок частини видобутої продукції («компенсаційна продукція»). Квартальна частка компенсаційної продукції не може перевищувати 70% загального обсягу виробленої продукції до повного відшкодування витрат інвестора. Решта продукції («прибуткова продукція») розподіляється між інвесторами та державою в порядку, визначеному УРП. До моменту розподілу вся видобута продукція вважається власністю держави.

За загальним правилом, УРП укладається за результатами проведення конкурсу. Водночас, законодавством також передбачені певні випадки укладення УРП без проведення конкурсу. Більш детальну інформацію щодо таких випадків наведено у цьому підрозділі нижче.

Максимальний строк, на який укладається угода, – 50 років з можливістю подовження за ініціативою інвестора.

► Фінансові та технічні критерії, що використовуються для укладення УРП

Відповідно до Закону про УРП, угода може бути укладена з особою, яка має відповідні фінансово-економічні та технічні можливості або відповідну кваліфікацію для користування надрами⁷⁶⁷. Законодавством не деталізовано, як визначається наявність/ відсутність відповідних можливостей та яка саме кваліфікація необхідна для підтвердження відповідності особи встановленим критеріям. Конкретні вимоги передбачаються умовами конкурсу, які затверджуються КМУ для кожної ділянки у постанові, наявній у відкритому доступі.

Крім того, у випадку проведення конкурсу для укладення УРП серед інформації, яку заявник повинен подати для участі в конкурсі, є відомості про досвід роботи в галузі використання надр.

► Порядок укладення УРП за результатами конкурсу

Проведення конкурсу може ініціювати інвестор шляхом звернення до КМУ чи Міжвідомчої комісії з організації укладення та виконання угод про розподіл продукції (далі – «**Міжвідомча комісія**») з відповідною пропозицією. У такому випадку інвестор повідомляється про результати розгляду його пропозиції не пізніше тримісячного строку.

Проведення конкурсу на укладення УРП можливе у разі наявності хоча б однієї умови з наступного переліку⁷⁶⁸:

- Збитковість для надрокористувачів та держави продовження розробки родовищ корисних копалин, яка обумовлена об'єктивними факторами.

⁷⁶⁷ Відповідно до [статті 4](#) Закону про УРП, враховуючи визначення інвестора (сторони УРП), передбачене у [статті 1](#) Закону про УРП

⁷⁶⁸ [Ч. 2 ст. 6](#) Закону про УРП

- ▶ Відсутність державного фінансування і технічних засобів для освоєння нових великих родовищ корисних копалин, за рахунок освоєння яких забезпечується рівень видобутку корисних копалин у цілому по Україні, необхідний для соціального розвитку та економічної безпеки України.
- ▶ Необхідність залучення спеціальних високозатратних технологій розробки важкодобувних і значних за обсягом запасів корисних копалин, що знаходяться у складних гірничо-геологічних умовах або є залишковими для родовищ, що розробляються, а також необхідність запобігання втратам паливно-енергетичної та мінеральної сировини в надрах.
- ▶ Необхідність забезпечення регіонів власною паливно-енергетичною сировиною, утворення нових робочих місць в районах, де зайнятість населення знаходиться на низькому рівні.
- ▶ Необхідність впровадження новітніх технологій, обладнання передових технічних розробок для забезпечення ефективного пошуку, розвідки та розробки перспективних малодосліджених родовищ корисних копалин.
- ▶ Необхідність освоєння родовищ корисних копалин, розробка яких ведеться в особливо складних умовах.
- ▶ Необхідність дорозвідки, додаткової чи поглибленої розвідки ділянки надр.

Конкурс проводиться на підставі рішення КМУ, прийнятого за поданням Міжвідомчої комісії, де зазначається основна інформація про конкурс (наприклад, строк і порядок проведення конкурсу, ділянка надр/родовищ, щодо якої оголошується конкурс на укладення УРП, мінімальний розмір інвестиції, строк подання заяв на участь у конкурсі, перелік конкурсної документації, вичерпний перелік матеріалів (документів) та відомостей, що мають подавати учасники). Також у рішенні вказуються всі істотні вимоги держави щодо умов та виконання робіт, передбачених УРП.

Після прийняття зазначеного рішення Міжвідомча комісія упродовж двомісячного строку публікує оголошення про проведення конкурсу в офіційних друкованих виданнях України та здійснює інші повноваження з організації проведення конкурсу (наприклад, забезпечує приймання заяв на участь у конкурсі).

Претендент, який бажає взяти участь в конкурсі упродовж строку, встановленого рішенням КМУ про проведення конкурсу, має подати заяву⁷⁶⁹.

За участь у конкурсі вноситься плата, розмір та порядок внесення якої визначаються у рішенні КМУ про проведення конкурсу⁷⁷⁰.

Усі своєчасно подані заяви реєструються Міжвідомчою комісією, після чого вона розглядає та оцінює ці заяви за такими основними критеріями:

- ▶ ступінь раціональності умов використання природних ресурсів, які забезпечує програма робіт на ділянці надр;

⁷⁶⁹ У заяві необхідно серед іншого вказати коротку інформацію про свій досвід роботи в галузі використання надр, а також відомості про технічні і фінансові можливості для виконання робіт та про технології, що будуть застосовані при користуванні надрами, програму робіт на ділянці надр, розміри та види інвестування, додаткові пропозиції щодо виконання умов конкурсу тощо

⁷⁷⁰ Відповідно до ч. 5 ст. 7 Закону про УРП плата за участь у конкурсі, що відбувся, учасникам конкурсу не повертається. У разі якщо конкурс визнано таким, що не відбувся, плата за участь у конкурсі повертається учасникам у повному розмірі.

- ▶ ефективність технологічних рішень ведення робіт;
- ▶ забезпечення оптимальних заходів з охорони довкілля;
- ▶ привабливість умов інвестування;
- ▶ достатність фінансової забезпеченості та міжнародного досвіду учасника для виконання програми робіт та інвестування⁷⁷¹.

Пропозиції Міжвідомчої комісії щодо визначення переможця конкурсу враховуються КМУ під час прийняття рішення. Рішення про визначення переможця має бути прийняте КМУ упродовж трьох місяців від закінчення граничного строку подання конкурсних заяв.

- ▶ Результати конкурсу підлягають опублікуванню в офіційних друкованих виданнях України та доводяться до відома кожного учасника конкурсу. Порядок укладення УРП без проведення конкурсу

Укладення УРП без проведення конкурсу можливе у таких випадках:

- ▶ Якщо ділянка надр яка буде об'єктом УРП, має незначні запаси корисних копалин, що підтверджується висновками відповідних державних органів - за рішеннями КМУ та органу місцевого самоврядування.
- ▶ Якщо надрокористувач - претендент на укладення УРП має спеціальний дозвіл на користування надрами і розпочав діяльність на передбачених ним умовах (незалежно від кількості дозволів та кількості ділянок надр) - за рішенням КМУ⁷⁷².

Рішення КМУ щодо укладення угоди без проведення конкурсу ухвалюється на підставі заяви надрокористувача до Міжвідомчої комісії з пропозицією укласти УРП (двосторонню або багатосторонню) з копіями спеціального дозволу та документів, що підтверджують його правовий статус та фінансові можливості, а також на підставі пропозицій Міжвідомчої комісії щодо можливості укладення УРП. Відповідне рішення ухвалюється у тримісячний строк з дня реєстрації робочим органом Міжвідомчої комісії заяви надрокористувача.

За загальним правилом, УРП укладається з переможцем конкурсу, надрокористувачем, не пізніше ніж через 12 місяців з дня опублікування результатів конкурсу або з дня ухвалення рішення КМУ про укладення УРП без проведення конкурсу.

Розроблення проєкту УРП здійснюється інвестором, за винятком окремих випадків розроблення проєкту Міжвідомчою комісією за рішенням КМУ. Проєкт УРП підлягає обов'язковій експертизі з фінансових, правових та інших питань, визначених Міжвідомчою комісією. Крім того, для провадження під час виконання УРП планованої діяльності, яка підлягає відповідно до законодавства оцінці впливу на довкілля, необхідно попередньо провести зазначену оцінку⁷⁷³.

Проєкт УРП підлягає узгодженню сторонами в частині істотних умов, що не були попередньо враховані учасниками в умовах конкурсу та пропозиціях інвестора. Перелік істотних умов УРП передбачено статтями 8 та 9 Закону про УРП.

Рішення про підписання угоди з боку держави приймається КМУ.

Спеціальний дозвіл на користування надрами для виконання УРП надається без проведення аукціону.

⁷⁷¹ [Ч. 10 ст. 7](#) Закону про УРП

⁷⁷² [Ч. 5 ст. 6](#) Закону про УРП

⁷⁷³ [Ч. 2 ст. 11](#) Закону про УРП

Державний контроль за виконанням УРП має здійснювати КМУ або уповноважений КМУ центральний орган виконавчої влади в порядку та на умовах, визначених УРП та Законом про УРП. Не рідше одного разу на п'ять років КМУ за участю уповноваженого центрального органу виконавчої влади повинен організувати та провести комплексну перевірку виконання умов, передбачених УРП.

Держава гарантує, що упродовж дії УРП до інвесторів буде застосовуватися законодавство, чинне на момент укладення угоди, крім законодавства, що зменшує чи скасовує податки, спрощує ведення господарської діяльності тощо. Гарантії щодо стабільності норм законодавства не поширюються на зміни законодавства, що стосуються питань оборони, національної безпеки, забезпечення громадського порядку та охорони довкілля.

Укладання УРП по ділянках надр, які мають стратегічне значення

У 2023 році КМУ затвердив Перелік ділянок надр (родовищ корисних копалин), які мають стратегічне значення для сталого розвитку економіки та оборотоздатності держави що надаватимуться у користування шляхом проведення конкурсів на укладення угод про розподіл продукції.⁷⁷⁴ Вимога щодо обов'язкового проведення конкурсу поширюється на 26 ділянок з покладами ванадієвих, літієвих, титанових, уранових руд і калійних солей. Водночас, у 2023 та 2024 роках нові конкурси на укладення УРП не оголошувалися.

Інформація про укладені УРП та їх оприлюднення

У відкритих джерелах наявна інформація щодо наведених нижче УРП, підписаних інвесторами з державою Україна в особі КМУ:

Таблиця 6.11: Інформація про укладені УРП

№ УРП	Інвестор	Ділянка	Дата підписання	Наявність спецдозволу	Податкова реєстрація	Опубліковані		
						Істотні умови	Витяг	Текст
б/н	Vanco International Limited	Прикерченська ⁷⁷⁵	19.10.2007	✓	-	-	-	-
б/н	Shell Exploration and Production Ukraine Investments IV B.V. (вийшов з проєкту в 2015 р. ⁷⁷⁶) ТОВ «Надра Юзівська»	Юзівська ⁷⁷⁷	24.01.2013	✓ ⁷⁷⁸	✓	-	-	-
б/н	Chevron Ukraine B.V. (У 2014 р. повідомив в односторонньому порядку про	Одеська ⁷⁸⁰	05.11.2013	- ⁷⁸¹	- ⁷⁸²	-	-	-

⁷⁷⁴ [Перелік ділянок надр \(родовищ корисних копалин\), які мають стратегічне значення для сталого розвитку економіки та оборотоздатності держави що надаватимуться у користування шляхом проведення конкурсів на укладення угод про розподіл продукції](#), затверджений постановою КМУ № 132 від 14.02.2023 р.

⁷⁷⁵ [Вебсайт](#) Української правди з інформацією щодо підписання УРП

⁷⁷⁶ [Вебсайт інформаційного агентства Interfax-Україна з інформацією про вихід Shell з розробки Юзівської площі](#)

⁷⁷⁷ Розпорядження КМУ [«Про визначення уповноваженого органу з питань реалізації Угоди про розподіл вуглеводнів, які видобуватимуться в межах ділянки Юзівська, між Державою Україна та компанією «Шелл Експлорейшн енд Продакшн Юкрейн Інвестментс \(IV\) Б. В.» та товариством з обмеженою відповідальністю «Надра Юзівська» і визнання такими, що втратили чинність, деяких розпоряджень Кабінету Міністрів України» №271-р від 02.04.2021 р.»](#)

⁷⁷⁸ Разом зі звітом про платежі на користь держави за 2023 рік ТОВ «Надра Юзівська» надало скан-копію спецдозволу №4345 від 06.03.2013 рік, власниками якого зазначені Shell Exploration and Production Ukraine Investments IV B.V. та ТОВ «Надра Юзівська». Запитані пояснення у Держгеонадр, чи були внесені зміни до спецдозволу №4345, а саме чи була виключена компанія Shell Exploration and Production Ukraine Investments IV B.V. після її виходу з УРП у 2015 році.

⁷⁸⁰ [Вебсайт](#) Інформаційного агентства Interfax-Україна щодо підписання УРП.

⁷⁸¹ Згідно відомостей з [порталу відкритих даних](#) компанія Chevron Ukraine B.V. до сих пір є власником спецдозволу №4513 від 09.04.2014 р., але у ТОВ «Надра Одеська» спецдозвіл відсутній. Запитані пояснення у Держгеонадр, чи має ТОВ «Надра Одеська» спецдозвіл для реалізації УРП та чи є дана УРП чинною.

⁷⁸² Згідно інформації від ДПС, після зняття з податкового обліку представництва Chevron Ukraine B.V. у 2017 році ТОВ «Надра Одеська» не забезпечило постановку на податковий облік УРП.

№ УРП	Інвестор	Ділянка	Дата підписання	Наявність спецдозволу	Податкова реєстрація	Опубліковані		
						Істотні умови	Витяг	Текст
	вихід з УРП ⁷⁷⁹⁾ ТОВ «Надра Олеська»							
2	ENI Ukraine Shallow Waters B.V. EDF Shallow Waters SAS ТОВ «Води України» АТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз»	Абіха, Кавказька, ділянки Маячна, структури Субботіна ⁷⁸³	27.11.2013	✓	✓	-	-	-
1	АТ «Укргазвидобування» ⁷⁸⁴	Балаклійська	31.12.2020	✓	✓	✓	✓	-
2	АТ «Укргазвидобування»	Бузівська ⁷⁸⁵	31.12.2020	✓	✓	✓	✓	-
3	АТ «Укргазвидобування»	Берестянська	31.12.2020	✓	✓	✓	✓	-
4	АТ «Укргазвидобування»	Іванівська ⁷⁸⁶	31.12.2020	✓	✓	✓	✓	-
5	ТОВ «Гео Альянс Партнерство» Geo Alliance Partnership B. V.	Софіївська	31.12.2020	✓	✓	✓	✓	-
6	Oil&Gas overseas trading B. V. ТОВ «Нафтогазексплуатація»	Зінківська	31.12.2020	✓	✓	✓	✓	-
7	ТОВ «ВЕЛЛ КО»	Угнівська	31.12.2020	✓	✓	✓	-	-
8	Ukrainian Energy L.L.C.	Варвинська ⁷⁸⁷	14.01.2021	- ⁷⁸⁸	✓	-	-	-

Статус укладених УРП у 2023 році

- ▶ Внаслідок повномасштабного вторгнення росії в Україну у 2022 році виконання 11 УРП, підписаних в 2020-2021 роках, було зупинене через з форс-мажор⁷⁸⁹.
- ▶ У відповідь на запит Міненерго повідомило⁷⁹⁰, що станом на 31.12.2023 р. інформація про чинні УРП залишається без змін: упродовж 2023 року не було підписано нових УРП, а чинні УРП не втрачали чинності. Раніше Міненерго повідомляло, що станом на 31.12.2022 році чинними були 12 УРП. Однак у наданому переліку були перелічені тільки ті УРП, які були укладені з 2020 року, а щодо угод по ділянкам Олеська і Юзівська було зазначено, що вони відсутні в Міністерстві.
- ▶ У публікаціях ЗМІ з посиланням на Держгеонадра вказується про 12 чинних УРП станом на 2023 рік, а саме на ділянках: Юзівська, Бузівська, Іванівська, Берестянська, Балаклійська, Софіївська, Угнівська, Зінківська, Варвинська, Охтирська, Грунівська, Ічнянська⁷⁹¹.
- ▶ У звіті Держгеонадр за 2023 рік відзначено, що Держгеонадра опрацювали проекти змін до УРП ділянок: Грунівська, Охтирська, Варвинська, Іванівська, Берестянська,

⁷⁷⁹ Вебсайт Корреспондент.net з інформацією про вихід Chevron з проекту з освоєння Олеської площі

⁷⁸³ Вебсайт РБК-Україна з інформацією про підписання УРП.

⁷⁸⁴ Переможцями конкурсу на укладення зазначеної УРП було визнано АТ «Укргазвидобування» та Vermilion Ukraine Exploration B.V., однак у зв'язку з відмовою останньої від укладення УРП КМУ погодився з пропозицією Міжвідомчої комісії з організації укладення та виконання угод про розподіл продукції щодо укладення УРП з АТ «Укргазвидобування», що відповідало умовам конкурсу та конкурсній заявці. Детальніше див. [публікацію на Урядовому порталі](#)

⁷⁸⁵ Інформація на [Урядовому порталі](#) щодо підписання УРП на ділянках Бузівська, Іванівська, Софіївська, Угнівська, Балаклійська, Зінківська, Берестянська

⁷⁸⁶ Переможцями конкурсу на укладення зазначеної УРП було визнано АТ «Укргазвидобування» та Vermilion Ukraine Exploration B.V., однак у зв'язку з відмовою останньої від укладення УРП КМУ погодився з пропозицією Міжвідомчої комісії з організації укладення та виконання УРП щодо укладення УРП з АТ «Укргазвидобування», що відповідало умовам конкурсу та конкурсній заявці. Детальніше див. [публікацію на Урядовому порталі](#)

⁷⁸⁷ Інформація щодо підписання УРП. У липні 2021 року КМУ схвалив проект договору про внесення змін до цієї УРП (див. розпорядження КМУ [«Про схвалення та підписання Договору про внесення змін до Угоди про розподіл вуглеводнів, які видобуватимуться у межах ділянки Варвинська, між Державою Україна та компанією «Юкрейніан Енерджі Л. Л. С.» \(Ukrainian Energy L. L. C.\)» №757-р від 12.07.2021 р.](#))

⁷⁸⁸ Направлено запит до Держгеонадр з приводу того, чи отримувала компанія Ukrainian Energy L.L.C. спецдозвіл

⁷⁸⁹ Заяви Голови Держгеонадр під час ІХ Міжнародної нафтогазової конференції Ньюфолк НКЦ від 26.05.2022, [за посиланням](#)

⁷⁹⁰ Додаткова інформація до листа Міненерго від 28.08.2023 № 5.2-ВН/369-23

⁷⁹¹ [Nadra Info](#). Микола Колісник: Дві УРП виконуються і дали Україні понад 100 млн куб. м вуглеводнів

Бузівська, Балаклійська, Ічнянська та Угнівська.⁷⁹² У листі⁷⁹³ Міненерго підтвердило, що проекти змін до УРП щодо ділянок Грунівська, Охтирська, Варвинська, Балаклійська, Берестянська та Іванівська у 2023 році підписані не були. 30.04.2024 було підписано та зареєстровано додаткові угоди за №13 до УРП по ділянці Охтирська та №14 до УРП по ділянці Грунівська.

- ▶ У 2024 році заступник міністра енергетики Микола Колісник заявив про фактичне виконання двох угод про розподіл продукції, незважаючи на форс-мажор, спричинений війною. Ними є УРП на ділянці Угнівська (інвестор ТОВ «Велл Ко», угода виконується з весни 2022 року)⁷⁹⁴, а також роботи на ділянці Берестянська (інвестор - АТ «Укргазвидобування», дата початку виконання угоди не оголошена). У 2024 році Україна почала отримувати кошти від використання (реалізації) частини виробленої продукції, що залишається у власності держави відповідно до угод про розподіл продукції. У 2023 році відповідні надходження були відсутні.⁷⁹⁵
- ▶ На ділянці Юзівська, що частково перебуває в зоні бойових дій, здійснювалися підготовчі роботи.⁷⁹⁶
- ▶ На ділянці Олеська з часу виходу Chevron Ukraine B.V. геологічні роботи не були розпочаті. У 2024 році в публічно доступних джерелах повідомляється про наявність у ПАТ «Укрнафта» наміру купити ТОВ «Надра Олеська».⁷⁹⁷
- ▶ Інформація щодо того, чи була чинною у 2023 році угода за ділянкою Прикерченська (2007 р.), відсутня.
- ▶ Інформація щодо того, чи діяла у 2023 році угода за ділянками Абіха, Кавказька, ділянки Маячна, структури Субботіна (2013 р.), відсутня⁷⁹⁸. Спеціальний дозвіл є чинним, але ділянка знаходиться на шельфі Чорного моря на окупованій території⁷⁹⁹.

Держгеонадра планує провести перевірки правильності визначення витрат інвесторів за УРП упродовж вересня 2024 р. - січня 2025 р. З цієї метою було ініційовано створення комісії, зокрема, з представників Міндовкілля, Міненерго, Держаудитслужба, Держпраці та ДПС. Перевірка має бути здійснена щодо ділянок: Балаклійська, Бузівська, Берестянська, Іванівська, Угнівська, Юзівська⁸⁰⁰. Захід державного нагляду (контролю) щодо ТОВ «Велл Ко», яке є інвестором УРП по ділянці Угнівська, був передбачений річним планом Держгеонадр та запланований на серпень 2024 року⁸⁰¹.

За заявою Романа Опімаха у 2024 році надано заяви про оголошення проведення нових конкурсів на укладання УРП на двох ділянках у західній частині України. Також

⁷⁹² [Звіт](#) про виконання плану роботи Державної служби геології та надр України за 2023 рік

⁷⁹³ Лист Міненерго «Про надання інформації щодо змін до угод про розподіл продукції», на виконання листа Директорату ресурсоефективних трансформацій від 03.10.2024 № 5.2-ВН/633-24

⁷⁹⁴ [Nadra Info](#). Микола Колісник: Дві УРП виконуються і дали Україні понад 100 млн куб. м вуглеводнів

⁷⁹⁵ [Nadra Info](#). Мінфін: В 2024 р. Держава отримала перші прибутки від УРП

⁷⁹⁶ Інформація на [вебсайті](#) ТОВ «Надра Юзівська»

⁷⁹⁷ [Nadra Info](#). Джерела: Укрнафта близька до купівлі компанії Надра Олеська

⁷⁹⁸ Зазначені УРП відсутні в переліку УРП за даними Держгеонадра у своїх [інформаційних матеріалах, де міститься 13 УРП](#). Міненерго також повідомило про відсутність інформації щодо статусу цих УРП.

⁷⁹⁹ [Постанова КМУ](#) «Про затвердження переліку об'єктів нафтогазовидобування в межах континентального шельфу України, які є окупованими Російською Федерацією» № 945 від 23.08.2022 р.

⁸⁰⁰ [Nadra Info](#). Джерела: Держгеонадра перевірять витрати шести УРП

⁸⁰¹ Наказ Держгеонадр від 20.11.2023 №596 [«Про затвердження Річного плану здійснення заходів державного нагляду \(контролю\) Державною службою геології та надр України на 2024 рік»](#) (в редакції до 24.09.2024 р.)

надрокористувачі ініціюють конвертацію 17 діючих спеціальних дозволів в Угоди, 15 з яких належать ПАТ «Укрнафта»⁸⁰².

Оприлюднення УРП

До 2018 року законодавство не передбачало обов'язку оприлюднення змісту УРП, і на практиці тексти УРП були конфіденційними.

- ▶ У 2021 році на виконання положень Закону про ІПВГ Міненерго оприлюднило інформацію щодо істотних умов семи УРП, які були підписані 31.12.2020 р.
- ▶ Станом на дату підготовки цього звіту на офіційному сайті Міненерго розміщувалася інформація щодо істотних умов 9 УРП та витяги з 8 УРП, підписаних наприкінці 2020 – 2021 рр. (див. Зведену Інформацію про укладені УРП вище). Відповідно до наявних у відкритих джерелах досліджень статусу розкриття інформації про УРП, опублікована інформація була недостатньо повною, щоб відповідати вимогам Закону про ІПВГ.

Інформація щодо істотних умов УРП, укладених до 2020 року, відсутня у відкритому доступі через відсутність законодавчої вимоги щодо такого оприлюднення.

- ▶ Вимога щодо оприлюднення повних текстів УРП та змін до них набрала чинності в 2022 році та застосовується лише до угод, які були укладені чи змінені після набрання чинності змін до Закону про ІПВГ. Додаткові угоди до УРП по ділянкам Грунівська та Охтирська, що були укладені у квітні 2024 року, не опубліковані на сайті Міненерго.

Фіскальний режим за УРП

Податковий облік учасників УРП й самої УРП, а також оподаткування за УРП здійснюється за спеціальними правилами, визначеним Податковим кодексом, підзаконними нормативно-правовими актами і самою УРП. Упродовж строку дії УРП стягнення з інвестора більшості податків, крім податку на прибуток, ПДВ та рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин, замінюється розподілом виробленої продукції.

При цьому інвестори зобов'язані утримувати та сплачувати податок на доходи фізичних осіб та ЄСВ із заробітної плати та інших виплат своїм працівникам, а також сплачувати збори та мита за послуги державних органів. Податковий кодекс передбачає низку податкових та регуляторних пільг для інвесторів за УРП. Держава гарантує, що права та обов'язки інвестора при виконанні визначених УРП податкових зобов'язань будуть визначатися законодавством, чинним на момент укладення такої УРП (крім законодавства, що скасовує податки/збори або зменшує їх розмір).

Законодавство також передбачає спеціальні правила податкової звітності УРП (її учасників).

- ▶ На дату цього Звіту у ВРУ зареєстрована низка законопроектів, які врегульовують особливості правового регулювання та/або обліку операцій в рамках УРП (детальніше див. Розділ 6.3).

Бонуси на користь держави

⁸⁰² [Nadra Info](#). Джерела: Держгеонадра перевіряють витрати шести УРП
стор. 269 з 898

З інформації, що була наявна у відкритому доступі станом на дату підготовки цього звіту, відомо наступне:

- ▶ За 4 з 7 УРП, підписаних в кінці грудня 2020 року, а саме за УРП на ділянках Балаклійській, Іванівській, Бузівській, Берестянській, виплата на користь держави бонусів (премій та/або інших платежів) у зв'язку з підписанням чи виконанням УРП не передбачена.
- ▶ [REDACTED]
- ▶ Істотні умови щодо ділянки Угнівська не містять інформації щодо виплати бонусів інвестором.
- ▶ Інформація про УРП щодо Варвинської ділянки, підписаної 14.01.2021 р. (інвестор - Ukrainian Energy L.L.C.), а також про УРП щодо Ічнянської ділянки, підписаної 08.11.2021 р. (інвестор - York Energy (UK) Holdings Limited), не була опублікована.
- ▶ Інформація щодо умов УРП, укладених до 2020 року, відсутня у відкритому доступі.

Таблиця 6.12: Бонуси на користь держави за УРП

Ділянки, щодо яких укладені УРП та найменування інвесторів	Бонус на користь держави
[REDACTED]	<ul style="list-style-type: none"> ▶ на Інвестора не покладається жодних обов'язків щодо сплати на користь Держави будь-яких бонусів.
	<ul style="list-style-type: none"> ▶ на користь держави після досягнення певного обсягу видобутку нафти (базового рівня видобутку)⁸⁰⁵; ▶ на користь держави після досягнення певного обсягу видобутку газу (базового рівня видобутку).
	<ul style="list-style-type: none"> ▶ за підписання УРП упродовж 90 днів після набрання чинності такою УРП, за умови завершення низки судових проваджень; ▶ за перше комерційне відкриття упродовж 45 днів після надання оператором повідомлення про таке відкриття державному уповноваженому органу.
	<ul style="list-style-type: none"> ▶ в сумі 5 млн дол. США або еквівалент у гривні при досягненні стабільного розміру видобутку;

[REDACTED]

Ділянки, щодо яких укладені УРП та найменування інвесторів	Бонус на користь держави
[Redacted]	▶ в сумі 10 млн дол. США або еквівалент у гривні при досягненні пікового рівня видобутку.
	▶ істотні умови не містять інформації щодо обов'язку виплати бонусу Інвестором.

Інформація щодо виплати бонусів на користь держави у 2023 році

Для отримання інформації щодо виплати та надходження на користь держави бонусів (премій та/або інших платежів) у зв'язку з УРП було спрямовано запит до Державної податкової служби України, яка відповіла⁸⁰⁹, що бюджетною класифікацією не передбачено кодів для обліку надходжень сум премій (бонусів, виплат чи інших платежів), що підлягають сплаті на користь держави у зв'язку з підписанням (укладенням) УРП, і це не надає можливості виокремити відповідні платежі в загальних надходженнях у 2023 році.

Відповідно, бонуси за УРП у 2023 році на користь держави не сплачувалися.

Обсяги вуглеводневої продукції, видобутої за УРП

Відповідно до Закону про УРП, до моменту розподілу продукції в пункті виміру право власності на всю вироблену за УРП продукцію належить державі. З моменту розподілу продукції в пункті виміру інвестор набуває права власності на компенсаційну продукцію та визначену УРП частину прибуткової продукції, а решта виробленої продукції залишається у власності держави⁸¹⁰.

[Redacted]
[Redacted]

Таблиця 6.13: Обсяги продукції УРП за ділянкою Угнівська⁸¹²

Обсяги продукції (природний газ)	Обсяг, тис м ³
[Redacted]	[Redacted]

Обсяги державної частки прибуткової продукції, отриманої державою

[Redacted]

⁸⁰⁹ Лист Державної податкової служби України №5152/5/99-00-19-03-02-05 від 15.04.2024 р.

⁸¹⁰ Ст. 20 Закону України «Про угоди про розподіл продукції» №1039-XIV від 14.09.1999 року

⁸¹¹ Заяви Голови Держгеонадр під час ІХ Міжнародної нафтогазової конференції Ньюфолк НКЦ від 26.05.2022, [за посиланням](#)

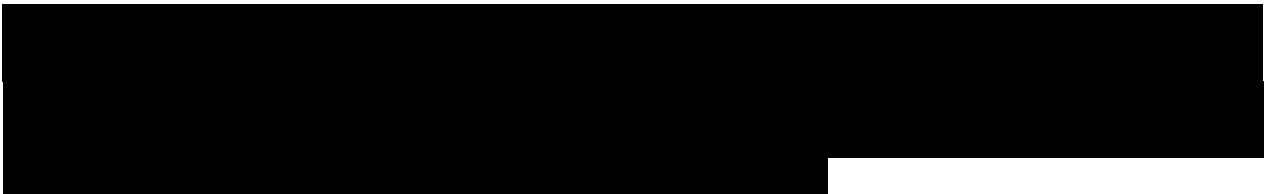
⁸¹² Інформація щодо податкових платежів ТОВ «ВЕЛЛ КО» та Угнівською УРП наведена в Розділі 14 та Додатку 14 цього Звіту.

Закон про УРП передбачає можливість фізичної передачі державі належної їй частини прибуткової продукції, що залишається у власності держави після розподілу, в натуральній формі. Така продукція є неподатковим платежем на користь держави у натуральній формі.

Таблиця 6.14: Обсяги та вартість державної частки продукції УРП по ділянці Угнівська

Обсяг частки держави у прибутковій продукції			Вартість частки держави у прибутковій продукції			Причина розбіжності
Дані ТОВ «ВЕЛЛ КО» тис. куб. м	Дані Держгеонадра тис. куб. м	Розбіжність %	Дані ТОВ «ВЕЛЛ КО» тис. грн	Дані Держгеонадра тис. грн	Розбіжність %	

Держгеонадра повідомили, що державна частка прибуткової продукції не була прийнята державою у 2023 році⁸¹⁴.

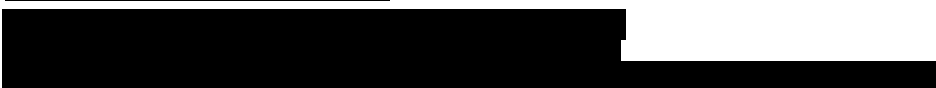
Державна податкова служба також повідомила, що інформація щодо сум надходжень коштів від використання (реалізації) частини виробленої продукції, що залишається у власності держави відповідно до угод про розподіл продукції, та/або кошти у вигляді грошового еквівалента такої державної частини продукції за 2023 р. відсутня в інформаційно-комунікаційній системі ДПС⁸¹⁵.

Суми, одержані державою від реалізації державної частки прибуткової продукції

Оскільки ДК «Газ України» було визначено уповноваженою особою на здійснення всіх дій з вуглеводнями у разі відбору належної державі частки у прибуткових вуглеводнях в натуральній формі в межах виконання укладених УРП⁸¹⁶, було надіслано запит щодо обсягів продукції, отриманої за УРП, що була реалізована державою, та розміру виручки, отриманої від реалізації частки продукції, що належить державі, у 2023 році.

ДК «Газ України» повідомило, що станом на 27.03.2024р. не отримувало від Держгеонадра підтвердження розподілу продукції за угодами про розподіл продукції за 2023 р., у зв'язку з

⁸¹⁶ Розпорядження КМУ «Про визначення уповноваженої особи на здійснення всіх дій з вуглеводнями у разі відбору належної державі Україна частки у прибуткових вуглеводнях в натуральній формі в рамках виконання укладених угод про розподіл вуглеводнів» №332-р від 29.04.2022 р.

чим інформація щодо продажів державної частки прибуткової продукції у 2023 році відсутня⁸¹⁷.

Новий порядок відбору та реалізації державної частки продукції

В лютому 2024 р. був затверджений Порядок використання (реалізації) частини виробленої продукції, що залишається у власності держави відповідно до угоди про розподіл продукції (природного газу)⁸¹⁸. Цей порядок визначає механізм відбору державою державної частки прибуткової продукції та її реалізації. Слід відзначити, що порядок регулює питання відбору та реалізації вуглеводнів, і містить детальні правила лише щодо газу. Інші корисні копалини не підпадають під його дію.

Нові правила передбачають, що реалізацію державної частки прибуткової продукції здійснює ДК «Газ України» на короткостроковому ринку природного газу щодоби за середньозваженою ціною короткострокових стандартизованих продуктів, що оприлюднена оператором ГТС України на офіційному вебсайті на день реалізації.

18.04.2024 р. на вебсайті Української енергетичної біржі було опубліковано інформацію про те, що ДК «Газ України» у квітні вже почала щодня реалізовувати державну частку газу, видобуту в межах УРП, на короткостроковому ринку природного газу.

Мінфін у червні 2024 року повідомив про перші зарахування коштів до бюджету від реалізації державної частки продукції⁸¹⁹.

6.6.4 Інші договори, пов'язані з видобуванням корисних копалин

Договори про спільну діяльність

► Загальні положення законодавства про ДСД

Деякі суб'єкти господарювання, що мають спеціальний дозвіл на користування надрами, укладають ДСД з іншими суб'єктами господарювання.

ДСД не є підставою для виникнення права на користування надрами, а лише регулює цивільно-правові відносини між сторонами договору.

За ДСД їхні учасники зобов'язуються спільно діяти без утворення окремої юридичної особи задля досягнення певної мети. Умови ДСД, у тому числі координація спільних дій учасників або ведення їхніх спільних справ, правовий статус виділеного для спільної діяльності майна, покриття витрат та збитків учасників, їх участь у результатах спільних дій та інші умови визначаються за домовленістю сторін⁸²⁰.

⁸¹⁷ Лист ДК «Газ України» №31/01-199 від 27.03.2024р.

⁸¹⁸ Постанова КМУ [«Деякі питання використання \(реалізації\) частини виробленої продукції, що залишається у власності держави відповідно до угоди про розподіл продукції \(природного газу\)»](#), затверджена постановою КМУ від 09.02.2024 №169

⁸¹⁹ [Nadra Info](#). Мінфін: В 2024 р. Держава отримала перші прибутки від УРП

⁸²⁰ [Глава 77](#) Цивільного кодексу України №435-IV від 16.01.2003 р.

Українське законодавство не містить спеціальних вимог до ДСД у сфері надрокористування. Заборона вносити спеціальні дозволи як внесок до спільної діяльності втратила чинність 28.03.2023 року⁸²¹.

► Укладення ДСД

Укладення ДСД із державними підприємствами і компаніями, частка держави в капіталі яких перевищує 50%, потребувало погодження КМУ⁸²².

► Оприлюднення ДСД

В разі, якщо ДСД було укладено до прийняття Закону про ІПВГ у листопаді 2018 року, законодавство не передбачає вимоги щодо його оприлюднення, і їхні тексти відсутні у вільному доступі.

Якщо ДСД було укладено до 15.01.2022 року, Міненерго зобов'язане публікувати інформацію про його істотні умови разом з витягами з таких угод чи змінами на своєму офіційному вебсайті⁸²³, якщо відповідна інформація була надана надрокористувачем.

Якщо ДСД було укладено після 15.01.2022 року, Міненерго було зобов'язане публікувати копію ДСД, а також змін до них, в разі, якщо відповідна інформація була надана надрокористувачем.

Станом на дату підготовки цього звіту інформація про істотні умови ДСД, копії укладених ДСД, зміни до ДСД не були опубліковані ані на сайті Міненерго, ані на Онлайн платформі ІПВГ. Оскільки всі чинні ДСД в сфері надрокористування уклалися до 2018 року, відсутня законодавча вимога щодо їхнього оприлюднення, та їхні тексти відсутні у відкритому доступі.

Інформація щодо ДСД, які діяли у 2023 р., викладена в **Розділі 7** Звіту.

► Фіскальний режим

Для цілей оподаткування ПДВ учасники ДСД вважаються окремим платником податку. Господарські відносини між учасниками спільної діяльності прирівнюються до відносин на основі окремих цивільно-правових договорів.

Облік результатів спільної діяльності ведеться платником податку (резидентом або постійним представництвом нерезидента), уповноваженим на це іншими сторонами згідно з умовами ДСД, окремо від обліку господарських результатів такого платника податку. Уповноважений платник є відповідальним за адміністрування ПДВ та рентної плати за користування надрами за ДСД⁸²⁴. Облік і сплата податку на прибуток на рівні ДСД не здійснюється, і кожен з учасників ДСД має вести власний облік і адміністрування цього податку.

Договори концесії державного і комунального майна

⁸²¹ Набрання чинності Закону №2805, зокрема внесло зміни до Кодексу про надра в частині надання користувачам надр права внесення спеціальних дозволів як вклад до спільної діяльності (ст. 24 Кодексу про надра).

⁸²² П. 3 Постанови КМУ «Про затвердження Порядку укладення державними підприємствами, установами, організаціями, а також господарськими товариствами, у статутному капіталі яких частка держави перевищує 50 відсотків, договорів про спільну діяльність, договорів комісії, доручення та управління майном» №296 від 11.04.2012 р.

⁸²³ П.3 ч.1 ст.5, ч.2 ст.11 Закону про ІПВГ

⁸²⁴ П. 252.1.3, 14.1.139 Податкового кодексу

Концесія є окремою формою державно-приватного партнерства⁸²⁵. До жовтня 2019 року договори концесії могли укладатися щодо проєктів, які передбачають пошук, розвідку родовищ та видобування корисних копалин, видобування кам'яного вугілля, лігніту (бурого вугілля), його переробку⁸²⁶.

Зокрема, за договором концесії органи державної влади або місцевого самоврядування могли передавати окремі видобувні об'єкти (наприклад, гірничозбагачувальні комбінати) в експлуатацію приватним особам. Такі приватні особи (концесіонери) отримували право вести діяльність, передбачену договором (зокрема, видобування), та отримувати прибуток і продукцію в результаті виконання його умов.

Хоча договір концесії і не надавав права на користування надрами, цей вид договорів був прямо пов'язаний з видобуванням корисних копалин. Зокрема, договір концесії передбачав, що концесіонер виконуватиме види діяльності, чітко передбачені договором, та використовуватиме об'єкт концесії за його призначенням (для видобування корисних копалин), а концесіодавець матиме змогу перевіряти дотримання цієї та інших умов договору та розірвати його, якщо концесіонер їх порушує.

З кінця 2019 року набрав чинності новий Закон України «Про концесію»⁸²⁷, положення якого не поширюються на проєкти з пошуку, розвідки родовищ та видобування корисних копалин⁸²⁸, та яким зі спеціального законодавства вилучені норми щодо особливостей концесії об'єктів паливно-енергетичного комплексу.

Таким чином, упродовж 2023 року нові договори концесії у видобувній сфері не уклалися.

► Чинні договори концесії та їх оприлюднення

Як і з ДСД, рівень розкриття інформації щодо цих договорів залежить від періоду їх укладення. Оскільки всі чинні концесійні договори в сфері надрокористування уклалися до 2018 року, відсутня законодавча вимога щодо їхнього оприлюднення, та їхні тексти відсутні у відкритому доступі.

Реєстр концесійних договорів, що має вестися Мінекономіки, належав до Переліку наборів даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних⁸²⁹.

Водночас у 2023 році у зв'язку з воєнним станом в Україні доступ до відкритих даних обмежено, і станом на дату підготовки цього Звіту інформація із зазначеного Реєстру на Порталі відкритих даних могла бути не повністю оновлена⁸³⁰.

⁸²⁵ Ст. 5 Закону України «Про державно-приватне партнерство» №2404-VI від 01.07.2010 р.

⁸²⁶ Відповідно до абз. 5 ч. 2 ст. 3 Закону України «Про концесії» №997-XIV від 16.07.1999 р. та Закону України «Про особливості оренди чи концесії об'єктів паливно-енергетичного комплексу, що перебувають у державній власності» №3687-VI від 08.07.2011 р.

⁸²⁷ Закон України «Про концесію» №155-IX від 03.10.2019 р.

⁸²⁸ Ч. 6 ст. 2 Закону України «Про концесію» №155-IX від 03.10.2019 р.

⁸²⁹ Реєстр концесійних договорів був включений до Переліку наборів даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних на підставі Постанови КМУ «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» №835 від 21.10.2015 року

⁸³⁰ Режим доступу: <https://data.gov.ua/dataset/3424b437-cba7-44ae-953e-f8f7256a5e3e>

⁸³¹ Режим доступу: <https://data.gov.ua/dataset/3424b437-cba7-44ae-953e-f8f7256a5e3e>

Таблиця 6.15: Чинні концесійні договори у видобувній сфері

Дата реєстрації	№ реєстрації	Конце-сідавець	Концесіонер	Майно, надане в концесію	Розмір концесійного платежу	Строк договору

► Фіскальний режим

Законодавством не передбачені особливості оподаткування діяльності за договорами концесії державного або комунального майна (з окремими винятками). Концесіонер отримує відповідні активи на свій баланс та веде видобувну діяльність від свого імені, сплачуючи усі належні податки і збори відповідно до законодавства.

Платежі за договорами оренди чи концесії цілісного майнового комплексу державного чи комунального підприємства (або їхніх структурних підрозділів), які зараховуються до бюджету, звільняються від ПДВ⁸³².

⁸³² [П 196.1.15](#) Податкового кодексу

6.6.5 Використання місцевої складової у видобувній галузі

Українське законодавство не містить вимоги щодо використання місцевої складової як обов'язкової умови для отримання спеціального дозволу на користування надрами. При цьому тексти типових угод про умови користування надрами передбачають обов'язок надрокористувача використовувати переважно українські товари і послуги тією мірою, у якій їхні ціни та якість, порівняно зі світовими цінами та якістю, будуть технічно, технологічно й економічно доцільними та не призводитимуть до зниження рівня виробництва та екологічної безпеки.

Закон про УРП також містить положення про те, що УРП повинна передбачати обов'язки інвестора щодо:

- ▶ надання переваг продукції, товарам, роботам, послугам та іншим матеріальним цінностям українського походження за рівних умов стосовно ціни, строку виконання, якості, відповідності міжнародним стандартам;
- ▶ прийняття (наймання) на роботу на території України працівників для зазначених в угоді потреб переважно з громадян України та для організації їх навчання в обсягах, передбачених угодою⁸³³.

Закон України «Про концесії», який застосовувався під час укладення концесійних договорів, зазначених у **Розділі 6.6.4** цього Звіту, передбачав серед істотних умов договору концесії умови використання вітчизняних сировини та матеріалів⁸³⁴. Також зазначений закон покладав на концесіонера зобов'язання (i) використовувати на об'єкті концесії технології, матеріали, техніку вітчизняного виробництва, якщо інше не передбачено умовами договору, (ii) укласти відповідно до законодавства трудові договори (контракти), як правило, з працівниками - громадянами України.

Українське законодавство станом на кінець 2023 року не містило вимоги щодо обов'язкового оприлюднення компаніями чи державними органами інформації стосовно місцевої складової як умови відповідних договорів, і така інформація була відсутня в публічному доступі.

Водночас у силу Закону про ІПВГ, Міненерго зобов'язане публікувати (i) інформацію про істотні умови договорів (угод) щодо користування надрами, укладених до 15.01.2022 року, та про зміни до істотних умов договорів (угод) щодо користування надрами разом з витягами з таких угод на своєму офіційному вебсайті та (ii) копії договорів (угод) щодо користування надрами, укладених з 15.01.2022 року та зміни до них. Істотні умови включають інформацію про соціальні зобов'язання, в тому числі положення про:

- ▶ участь у розвитку місцевої інфраструктури;
- ▶ використання робіт, товарів і послуг, які виконуються, постачаються або надаються суб'єктами господарювання, які зареєстровані в межах територіальної громади, на території якої здійснюється діяльність у видобувних галузях.

⁸³³ [Ч. 5 ст. 8](#) Закону про УРП

⁸³⁴ [Абз. 9 ч. 1 ст. 10](#) Закону України «Про концесії» №997-XIV від 16.07.1999 р. Закон втратив чинність 20.10.2019 р., на підставі Закону України «Про концесію» №155-IX від 03.10.2019 р.

Істотні умови частини УРП та відповідні витяги з них опубліковані на офіційному вебсайті Міненерго у 2023 році⁸³⁵. Щодо інших видів договорів інформація залишалася обмеженою у 2023 році у зв'язку з воєнним станом.

У 2023 р. законодавство не зобов'язувало видобувні компанії оприлюднювати свої соціально-економічні угоди, укладені з місцевими громадами, або зазначати підставу укладання таких угод (зокрема, чи було це умовою отримання окремих дозвільних документів).

Обов'язки щодо фінансування соціальних чи інфраструктурних проєктів також могли бути передбачені УРП. Істотні умови частини УРП та відповідні витяги з них опубліковані на офіційному вебсайті Міненерго⁸³⁶.

Висновки до розділу

Загалом нормативне регулювання видобувної діяльності є складним. Незважаючи на воєнний стан, у 2023 році до законодавства були впроваджені нові зміни та продовжувалася адаптація змін попередніх років, які були спрямовані на підвищення рівня прозорості та спрощення процедур у видобувній галузі, а саме:

- ▶ 28.03.2023 року набрав чинності Закон №2805-IX для цілей удосконалення системи користування надрами і зменшення надмірного державного впливу на галузь, яким внесено значні зміни до низки законів та підзаконних актів, що регулюють відносини в сфері надрокористування, та прийнято низку підзаконних актів у сфері надрокористування, включаючи нові форми спеціального дозволу на користування надрами
- ▶ У липні 2023 року втратив чинність Порядок надання спеціальних дозволів.
- ▶ Продаж спеціальних дозволів шляхом проведення електронних торгів відбувалося в більшому обсязі порівняно з 2022 роком, незважаючи на воєнний стан.
- ▶ Продовжував функціонувати електронний кабінет надрокористувача (Е - кабінет), хоча повноцінне функціонування єдиної геоінформаційної системи відкладено через воєнний стан.
- ▶ Водночас, через обмеження воєнного стану залишається закритим доступ до реєстру спеціальних дозволів на користування надрами, хоча інформація про власників спеціальних дозволів частково доступна на порталі відкритих даних.

У 2023 році у зв'язку з повномасштабним вторгненням росії в Україну інтенсивність розвитку видобувної галузі знизилася. Також значною мірою знизився рівень прозорості у видобувній галузі у зв'язку із закриттям/обмеженням доступу до реєстрів та відкритих даних.

Станом на дату цього Звіту, регулювання видобувної галузі потребує подальших змін, що мають підвищити рівень прозорості, зокрема:

- ▶ Відновлення публічного доступу до Реєстру спеціальних дозволів на користування надрами та іншої інформації, що була закрита у зв'язку із запровадженням воєнного стану в 2022 році.
- ▶ Забезпечення публікації усіх особливих умов користування надрами, що зазначаються в спеціальних дозволах (включаючи умови, що містяться в листах державних органів, номери яких зазначаються в реєстрі спеціальних дозволів на користування надрами).

⁸³⁵ Режим доступу: <https://www.mev.gov.ua/storinka/uhody-pro-rozpodil-produktsiyi>

⁸³⁶ Режим доступу: <https://www.mev.gov.ua/storinka/uhody-pro-rozpodil-produktsiyi>

- ▶ Відкритий доступ до повного тексту укладених УРП, концесійних договорів, ДСД та інших угод про користування надрами, що укладені з видобувними підприємствами.
- ▶ Чітке визначення фінансових та технічних критеріїв, які встановлюються для заявників для участі в аукціоні на одержання спеціальних дозволів на користування надрами, в конкурсі на укладення УРП.
- ▶ Посилення ролі громад у відносинах з видобувними компаніями - зокрема, підвищення можливостей контролю за діяльністю компанії з боку громадськості там, де зачіпаються інтереси громади, розроблення уніфікованих підходів до укладення угод про співробітництво громад і видобувних компаній, розкриття текстів та публічний контроль за виконанням таких угод.

7. Регулювання державної участі у видобувних галузях

7.1 Визначення «підприємств з державною участю»

Відповідно до п. 2.6 Стандарту ІПВГ, у тих випадках, де участь держави у видобувних галузях є джерелом істотних платежів, країни, що впроваджують ІПВГ, повинні розкривати інформацію щодо пояснення чинних правил та процедур стосовно фінансових взаємовідносин між урядом та підприємствами з державною участю, наприклад правила та процедури, що регулюють перекази коштів між ними та державою, отримані прибутки, повторне інвестування та фінансування з боку третіх осіб.

Відповідно до Вимоги 2.6 Стандарту ІПВГ, підприємство з державною участю (state-owned entity, SOE)⁸³⁷ - це підприємство, що займається видобувною діяльністю і знаходиться в повній власності або у власності з контролюючою участю держави.

Українське законодавство містить низку понять, що пов'язані з визначенням, наведеним у Стандарті ІПВГ, у тому числі термін «суб'єкти господарювання державного сектора економіки». До цих суб'єктів належать особи, зображені на малюнку нижче⁸³⁸:

Малюнок 7.1: Суб'єкти господарювання державного сектора економіки за Господарським кодексом

- Державні унітарні підприємства

Державне унітарне підприємство (тобто державне підприємство, створене одним засновником) - це підприємство, яке створене компетентним органом державної влади і входить до сфери його управління. Ключовими особливостями державного унітарного підприємства як окремої організаційно-правової форми є:

- ▶ підприємство створюється у розпорядчому порядку (на підставі рішення компетентного органу державної влади);

⁸³⁷ В українському перекладі Стандарту ІПВГ термін «state-owned entity (SOE)» має такий вигляд: «державне підприємство (ДП)». Оскільки термін Стандарту є ширшим, ніж визначення «державного підприємства» в українському законодавстві, для цілей цього звіту поняття «state-owned entity» (в Стандарті ІПВГ) і «державне підприємство» (в українському законодавстві) слід розрізняти

⁸³⁸ [Ч. 2 ст. 22](#) Господарського кодексу України №436-IV від 16.01.2003 р. (далі - «Господарський кодекс»)

- ▶ орган державної влади, до сфери управління якого належить таке підприємство є представником власника і виконує його функції (зокрема, якщо відсутня наглядова рада, то керівник підприємства призначається таким органом);
- ▶ підприємство здійснює діяльність на основі державної власності.

До державних унітарних підприємств належать комерційні, некомерційні й казенні підприємства.

Державне комерційне підприємство є суб'єктом підприємницької діяльності, який несе відповідальність за наслідки своєї діяльності усім належним йому на праві господарського відання майном (тобто з можливістю володіння, користування та обмеженого розпорядження таким майном⁸³⁹).

Створення державних некомерційних підприємств у сфері видобування корисних копалин законодавством не передбачено⁸⁴⁰.

Казенне підприємство створюється за рішенням КМУ, в якому визначається характер діяльності підприємства та орган, до сфери управління якого воно належить. Майно казенного підприємства закріплюється за ним на праві оперативного управління⁸⁴¹.

Казенні підприємства створюються в окремих галузях економіки, визначених Господарським кодексом, зокрема, в яких (i) законом дозволено здійснення господарської діяльності лише державним підприємствам, (ii) основним (понад 50%) споживачем продукції (робіт, послуг) виступає держава, (iii) за умовами господарювання неможлива вільна конкуренція товаровиробників чи споживачів, (iv) переважаючим (понад 50%) є виробництво суспільно необхідної продукції (робіт, послуг), яке за своїми умовами не може бути рентабельним, (v) приватизацію майнових комплексів державних підприємств заборонено законом.⁸⁴²

- **Суб'єкти, державна частка в яких перевищує 50%: пряме володіння**

Також до суб'єктів господарювання державного сектору економіки належать:

- ▶ господарські товариства, у статутному капіталі яких більше 50% акцій (часток) належать державі, та
- ▶ господарські товариства, частка держави в яких становить 100%⁸⁴³.

Як правило, такі господарські товариства створюються шляхом:

- ▶ Корпоратизації існуючих державних підприємств. Державне комерційне підприємство може бути перетворене на акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, 100% акцій (часток) у статутному капіталі якого належать державі⁸⁴⁴. Рішення про таке перетворення приймається уповноваженими суб'єктами управління об'єктами державної власності (засновники). У разі коли підприємство включено до

⁸³⁹ Господарське відання означає речове право, при якому підприємство володіє, користується і розпоряджається майном, закріпленим за ним власником, проте може розпоряджатися окремими видами майна лише за згодою власника у випадках, передбачених законом (ст. 136 Господарського кодексу)

⁸⁴⁰ Оперативне управління означає речове право, при якому підприємство володіє, користується і розпоряджається майном, закріпленим за ним власником, для здійснення некомерційної господарської діяльності. При цьому, власник майна має право вилучати у суб'єкта господарювання майно, що використовується не за призначенням (ст. 137 Господарського кодексу)

⁸⁴¹ Ч. 1 ч. 2 ст. 76 Господарського кодексу

⁸⁴² Ст. 76 Господарського кодексу

⁸⁴³ Ст. 11 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» №185-V від 21.09.2006 р. (далі - «Закон України «Про управління об'єктами державної власності»»)

⁸⁴⁴ Ч. 7 ст. 74 Господарського кодексу

переліку об'єктів, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, таке рішення погоджується з КМУ⁸⁴⁵.

- ▶ Створення нового товариства у формі акціонерного товариства, засновником якого виступає орган, уповноважений управляти державним майном⁸⁴⁶. У цьому випадку відповідний орган приймає рішення про створення товариства та самим же рішенням може затвердити його статут.

Наприклад, АТ «НАК «Нафтогаз України» і НАК «Надра України» є акціонерними товариствами, які були створені на підставі розпорядчих актів⁸⁴⁷.

Для таких товариств законодавство встановлює особливі вимоги щодо здійснення корпоративного управління (див. **Розділ 7.7** нижче).

У разі передачі таким господарським товариствам майна, що належить до державної власності, закріплення за ними такого майна може здійснюватися на спеціальному праві, відмінному від права власності. Так, об'єкти, що не підлягають приватизації, можуть передаватися на праві господарського відання чи оперативного управління, з включенням або без включення його до балансу товариства.

Деякі господарські товариства містять у назві посилання на «національний» статус, але це не впливає на їхній правовий статус. Особливості правового статусу господарських товариств, що належать до суб'єктів державного сектору економіки, визначаються наявністю участі держави в їхньому статутному капіталі.

- **Суб'єкти, державна частка в яких перевищує 50%: опосередковане володіння**

У підприємств, що знаходяться під опосередкованим контролем держави (зокрема, дочірніх підприємств державних підприємств, а також підприємств, більше 50% акцій яких належить суб'єктам господарювання державного сектору економіки), недостатньо визначений статус.

Суттєві підзвітні компанії, що знаходяться в опосередкованій державній власності, визначені в **Додатку 2**. Серед них, наприклад, АТ «Укргазвидобування», АТ «Укртрансфанта» (100% акцій яких є у володінні АТ «НАК «Нафтогаз України»).

Зазначені підприємства формально не відповідають визначенню «суб'єктів господарювання державного сектору економіки», яке не містить критерію опосередкованого володіння. Водночас в окремих випадках органи державної влади здійснюють деякі функції власника таких підприємств на підставі законів чи підзаконних актів. Зокрема:

- ▶ Реорганізація дочірніх підприємств АТ «НАК «Нафтогаз України», що провадять діяльність з транспортування магістральними трубопроводами і зберігання у підземних газосховищах, здійснюється за рішенням КМУ⁸⁴⁸.

⁸⁴⁵ П. 2 [Порядку перетворення державного унітарного комерційного підприємства в акціонерне товариство](#), затвердженого постановою КМУ № 802 від 29.08.2012 р., п. 3 [Порядку перетворення державного унітарного комерційного підприємства в товариство з обмеженою відповідальністю, 100 відсотків часток у статутному капіталі якого належать державі](#), затвердженого постановою КМУ № 274 від 08.03.2024 р.

⁸⁴⁶ [Ч. 1 ст. 9](#) Закону України «Про акціонерні товариства» №514-VI від 17.09.2008 р. У 2023 році відповідний закон втратив чинність на підставі нового Закону України «Про акціонерні товариства» №2465-IX від 01.01.2023, який містить аналогічну норму в [ч. 1 ст. 5](#)

⁸⁴⁷ Постанова КМУ [«Про утворення Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України»](#) №747 від 25.05.1998 р., постанова КМУ [«Про утворення Національної акціонерної компанії «Надра України»](#) №1128 від 14.07.2000 р.

⁸⁴⁸ [Ч. 3 ст. 7](#) Закону України «Про трубопровідний транспорт» №192/96-ВР від 15.05.1996 р.

Відчуження основних фондів, акцій та часток у статутному капіталі таких підприємств забороняється, за винятком передачі майна для здійснення функцій оператора Єдиної газотранспортної системи України⁸⁴⁹.

- ▶ Господарські товариства, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких знаходяться у статутних капіталах господарських товариств, частка держави в яких становить 100%, серед іншого, зобов'язані:
 - сплачувати дивіденди безпосередньо до Державного бюджету⁸⁵⁰;
 - оприлюднювати інформацію про свою діяльність у тому самому порядку, що й суб'єкти господарювання державного сектору економіки⁸⁵¹;
 - оприлюднювати інформацію про використання ними публічних коштів на єдиному веб-порталі використання публічних коштів⁸⁵².
- ▶ Окремі акти КМУ містять положення, які передбачають залишення 100% корпоративних прав (акцій, часток) деяких підприємств, акції яких належать АТ «НАК «Нафтогаз України», в державній власності, попри те, що ці корпоративні права (акції, частки) були передані до статутного капіталу АТ «НАК «Нафтогаз України» або набуті в інший спосіб⁸⁵³.
- ▶ Державне майно, передане таким господарським товариствам, може закріплюватися за ними на праві, відмінному від права власності (зокрема, на праві господарського відання чи оперативного управління, з включенням або без включення його до балансу товариства⁸⁵⁴).

Питання про те, чи можна відносити видобувні компанії, що перебувають в опосередкованому державному володінні, до «суб'єктів господарювання державного сектору економіки», вже кілька разів розглядалося судами, і висновки різних судів залишаються непослідовними.

Підхід для цілей Звіту ІПВГ

Відповідно до Закону України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» інформацію щодо підприємств з державною участю, розкриття якої вимагається Стандартом ІПВГ (в тому числі щодо фінансових відносин з державою), повинні розкривати лише

⁸⁴⁹ Ч. 5 Ст. 7 Закону України «Про трубопровідний транспорт» №192/96-ВР від 15.05.1996 р.

⁸⁵⁰ Ч. 5 ст. 11 Закону України «Про управління об'єктами державної власності». У 2024 році до ч. 5 ст. 11 цього Закону внесено ряд змін, зокрема використано термін «господарські товариства, акціонером (учасником) яких є господарське товариство, у статутному капіталі якого 50 і більше відсотків акцій (часток) належать державі». Такі господарські товариства сплачують дивіденди безпосередньо господарському товариству, якщо вони включені до консолідованої фінансової звітності господарського товариства. Якщо господарські товариства, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, набуті в результаті примусового відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного стану, та акціонером (учасником) яких є господарське товариство, у статутному капіталі якого 50 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, сплачують дивіденди безпосередньо до державного бюджету України

⁸⁵¹ Постанова КМУ «Про затвердження Порядку оприлюднення інформації про діяльність державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, а також господарських товариств, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких належать господарським товариствам, частка держави в яких становить 100 відсотків» №1067 від 09.11.2016 р.

⁸⁵² Цей обов'язок визначений вищезазначеною постановою КМУ; Законом України «Про відкритість використання публічних коштів» №183-VIII від 11.02.2015 р.

⁸⁵³ Постанова КМУ «Про затвердження переліку об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави» №83 від 04.03.2015 р.

⁸⁵⁴ Наприклад, відповідно до п. 4.3 Статуту АТ «Укргазвидобування» товариство має використовувати державне майно відповідно до законодавства. Майно, що є державною власністю і надане товариству у користування, господарське відання чи управління, включається до його активів.

суб'єкти господарювання державного сектору економіки, що не враховує підприємства, які знаходяться під опосередкованим контролем держави⁸⁵⁵. Проте неврахування таких суб'єктів може зашкодити досягненню мети та дотриманню принципів Стандарту ІПВГ, адже значна кількість підприємств, що знаходяться під опосередкованим контролем держави, відіграють важливу роль у нафтогазовій та видобувній галузях України.

Відповідно, з метою повноти розкриття інформації для цілей цього звіту, БГ ІПВГ прийняла рішення вважати підприємства з державною участю (SOE) відповідно до Вимоги 2.6 Стандарту ІПВГ (1) суб'єктів господарювання державного сектору економіки та (2) підприємства, в яких держава опосередковано володіє більше ніж 50% акцій (часток).

Схематично цей підхід можна зобразити таким чином:

Малюнок 7.2: Поняття підприємства з державною участю для цілей ІПВГ Звіту

⁸⁵⁵ [Ч. 4 розділу I](#) Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях» №1974-IX від 16.12.2021 р.

7.2. Участь держави у підприємствах видобувних галузей

Внесок держави у розвиток видобувних галузей України є суттєвим. Державні організації володіють або беруть участь у статутному капіталі деяких видобувних підприємств. Крім того, держава надає гарантії за кредитами видобувним компаніям, інвестує в їхній розвиток шляхом реалізації бюджетних програм, надання безвідсоткових бюджетних позик тощо. Зокрема, держава відіграє значну роль в галузях видобування кам'яного вугілля, нафти та газу, адже великі підприємства цих галузей знаходяться в прямому чи опосередкованому володінні держави.

У цьому звіті, згідно з рішенням БГ ІПВГ від 24.05.2024 р., розкривається інформація щодо участі держави й державної підтримки тільки тих компаній, які є суттєвими підзвітними в межах Звіту ІПВГ за 2023 рік та перебувають у прямій або опосередкованій власності держави (Таблиця 7.1).

Таблиця 7.1. Перелік суттєвих підприємств у державній власності

Галузь	Назва компанії
[Redacted content]	

7.2.1 Участь держави у підприємствах видобувних галузей у 2023 р.

7.2.1.1 Участь держави у підприємствах галузі видобування кам'яного вугілля

У зв'язку з воєнним станом на території України відслідковування діяльності підприємств, що знаходяться у власності держави та у сфері управління Міненерго, ускладнилося. Частина шахт та видобувних підприємств, що описувалися у межах цього розділу Звіту, опинилася на територіях, непідконтрольних уряду України та/або зазнала руйнувань. Крім того, діяльність окремих державних підприємств галузі призупинена з причини близькості бойових дій та повітряних ударів. Така ситуація призвела до закриття публічного доступу до чинного переліку державних підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Міністерства енергетики України. Незалежним адміністратором використана непублічна інформація. Слід зазначити, що у зв'язку з воєнним станом видано наказ про збір інформації щодо збитків, завданих суб'єктам його управління внаслідок військової агресії з боку російської федерації⁸⁵⁶.

⁸⁵⁶ Міненерго, Наказ №191 від 23.07.2023р., <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0191922-23#Text>

У Звіті ІПВГ за 2023 рік до суттєвих компаній галузі видобування кам'яного вугілля, якими володіє держава, увійшли 5 підприємств, а саме:

7.2.1.2 Участь держави у підприємствах галузі видобування нафти та природного газу

У галузі видобування нафти та природного газу державна участь є суттєвою на різних етапах видобувної діяльності. На стадії розвідування запасів основним підприємством галузі є НАК «Надра України», що контролюється Державною службою геології та надр України. Найбільша компанія галузі - АТ «НАК «Нафтогаз України» - є національною акціонерною компанією, що входить до сфери контролю Кабінету Міністрів України. Бізнес модель АТ «НАК «Нафтогаз України» охоплює повний цикл діяльності, в т. ч. розвідку та розробку родовищ нафти й газу, експлуатаційне та розвідувальне буріння, транспортування нафти та зберігання нафти й газу, постачання природного й скрапленого газу споживачам.

Після процедури анбандлінгу окремим учасником нафтогазового комплексу став ТОВ «Оператор ГТС України». Оператор є природною монополією, що забезпечує транспортування природного газу споживачам України та країнам Європейського Союзу.

Нижче наведено перелік дочірніх компаній найбільшої компанії нафтогазової галузі України АТ «НАК «Нафтогаз України» (Таблиця 7.2) та перелік підприємств, у статутних капіталах яких була міноритарна частка АТ «НАК «Нафтогаз України». Також виділено підприємства в опосередкованій власності держави через дочірні компанії АТ «НАК «Нафтогаз України»:

Таблиця 7.2: Перелік дочірніх підприємств, що контролюються АТ «НАК «Нафтогаз України» у 2023 р.^{857,858}

Назва підприємства	Ідентифікаційний код юридичної особи	Частка статутного капіталу, що належить АТ «НАК «Нафтогаз України»	
		Станом на кінець 2022 р.	Станом на кінець 2023 р.
Видобування природного газу та нафти, її переробка			
АТ «Укргазвидобування»	30019775	100%	100%
АТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз»	00153117	100%	100%
ДП «Закордоннафтогаз»	36858992	100%	100%
ПАТ «Укрнафта»	00135390	50% ⁸⁵⁹	50%
ПАТ «Укртатнафта»	00152307	43%+57% ⁸⁶⁰	43%+57%
Транспортування нафти і природного газу			
АТ «Укртрансгаз»	30019801	100%	100%
АТ «Укртранснафта»	31570412	100%	100%
АТ «Укрспецтрансгаз»	00157842	100%	100%

⁸⁵⁷ Джерела даних за 2022 рік: Окрема звітність <https://www.naftogaz.com/short/ffcd7dfa>, Консолідована <https://www.naftogaz.com> Джерела даних за 2023 р.: Консолідована <https://www.naftogaz.com/short/90f3caf9>, Окрема [naftogaz.com/short/7db58045](https://www.naftogaz.com/short/7db58045)

⁸⁵⁸ Дані з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців на платформі <https://youcontrol.com.ua>

⁸⁵⁹ Від 6.11.2022 примусового відчужено у власність держави, детальна контекстуальна інформація нижче

⁸⁶⁰ Від 6.11.2022 примусового відчужено у власність держави, детальна контекстуальна інформація нижче

Назва підприємства	Ідентифікаційний код юридичної особи	Частка статутного капіталу, що належить АТ «НАК «Нафтогаз України»	
		Станом на кінець 2022 р.	Станом на кінець 2023 р.
ТОВ «Міжнародний консорціум з управління та розвитку газотранспортної системи України»	32349152	50% ⁸⁶¹	50%
Інші види діяльності			
ДП «Нафтогаз Біоенергія»	38727388	100%	100%
ДП «Нафтогаз-Енергосервіс»	30167066	100%	100%
ДП «Укравтогаз»	36265925	100%	100%
ДП «Нафтогазбезпека»	32253350	100%	100%
ДП «Будівельник» ⁸⁶²	30308580	100%	100%
ВАТ «Кіровоградгаз»	03365222	51%+33% ⁸⁶³	51%+33%
ПАТ «Донецькоблгаз»	03361075	88,18%	88,18%
ДК «Газ України»	31301827	100%	100%
NAFTOGAZ AMERICAS LLC	н/д	100% ⁸⁶⁴	100%
Naftogaz Slovakia S.R.O	н/д	100% ⁸⁶⁵	100%
Компанія «Петросаннан» (Petrosannan Company (Єгипет))	н/д	50%	50%
Нафтогаз Трейдинг Юроп АГ (Naftogaz Trading Europe S.A. (Швейцарія))	н/д	100%	100%
ТОВ «Надра Юзівська»	38077614	100%	100%
ПрАТ «Бережанигаз»	21136718	50,75%	50,75%
ВАТ «Тернопільгазбуд»	02127360	51%	51%
ТОВ «Нафтогаз Цифрові Технології»	42257608	100%	100%
Теплова енергія (коментар нижче)			
ПрАТ «Миколаївська Теплоелектроцентраль»	30083966	99,91%	99,91%
АТ «Сєверодонецька Теплоелектроцентраль»	00131050	100%	100%
АТ «Криворізька теплоцентраль»	00130850	99,99%	99,99%
АТ «Дніпровська Теплоелектроцентраль»	00130820	99,93%	99,93%
АТ «Херсонська Теплоелектроцентраль»	00131771	99,83%	99,83%
АТ «Одеська ТЕЦ»	05471158	99,99%	99,99%

Національна комісія з цінних паперів та фондових ринків прийняла рішення про примусове відчуження у власність держави акцій ПАТ «Укрнафта» і ПАТ «Укртатнафта» у 2022 році. Регулятор дозволив списання акцій цих підприємств з рахунків приватних осіб на користь держави в особі суб'єкта управління об'єктами державної власності Міністерства оборони України⁸⁶⁶. Таким чином, підприємство на час воєнного стану повністю контролюється державою.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України, акції декількох теплогенеруючих підприємств, а саме АТ «Дніпровська ТЕЦ», ПрАТ «Миколаївська ТЕЦ», АТ «КТЦ»,

⁸⁶¹ Друга половина до 2022 року належала «Газпром», але була вилучена відповідно до Закону «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності російської федерації та її резидентів» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/2116>

⁸⁶² Від 11.01.2014 р. - в стані припинення

⁸⁶³ 32,92% акцій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.05.2022 №429-р передано в управління акціонерному товариству «Державне акціонерне товариство «Чорноморнафтогаз» (дочірній компанії АТ «НАК «Нафтогаз»)

⁸⁶⁴ Прийнято рішення про створення юридичної особи Naftogaz Americas LLC, єдиним учасником якої буде НАК «Нафтогаз України».

⁸⁶⁵ Утворено у 2022 році.

⁸⁶⁶ За даними Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України, <https://smida.gov.ua/00152307>, <https://smida.gov.ua/00135390>

АТ «Херсонська ТЕЦ», АТ «Одеська ТЕЦ», АТ «Сєверодонецька теплоелектроцентрально», передано до статутного капіталу Групи «Нафтогаз Україна». Пакети акцій теплових електростанцій перейшли у власність 11 жовтня 2022 року і впродовж 2023 року залишаються у складі Групи.

Група має закордонні дочірні підприємства, серед яких Naftogaz Trading Europe S.A. у Женеві (Швейцарія), з 11 квітня 2022 року - Naftogaz Slovakia S.R.O. з реєстрацією у Словаччині для надання адміністративних послуг, також у Групи наявна дочірня Naftogaz Americas LLC для представлення інтересів НАК «Нафтогаз України» у США.

З липня 2022 року згідно з угодою з Національним Агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА), Група здійснює управління 26 підприємствами строком на 5 років. Усі підприємства є операторами регіональних газорозподільних мереж. Акти передачі корпоративних прав підписані сторонами договорів 5 липня 2022 року. Станом на 2023 рік Група не здійснює контроль щодо корпоративних прав компаній операторів регіональних газорозподільних мереж у розумінні МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність», виступаючи в ролі агента за договорами управління корпоративними правами⁸⁶⁷.

Таблиця 7.3: Перелік підприємств, у статутних капіталах яких була неконтролююча частка АТ «НАК «Нафтогаз України» у 2023 р.

Назва підприємства	Ідентифікаційний код юридичної особи	Частка статутного капіталу, що належить АТ «НАК «Нафтогаз України»	
		Станом на кінець 2022 р. ⁸⁶⁸	Станом на кінець 2023 р.
АТ «Газтранзит»	25273549	40,22%	40,22%
ПАТ «Закарпаттягазбуд»	02127331	39%	39%
ПрАТ «Укрбудтрансгаз» ⁸⁶⁹	24937036	20%	20%
ПАТ «Оператор газорозподільної системи «Кримгаз» ⁸⁷⁰	03348117	25% + 15,45% ⁸⁷¹	25% + 15,45%
АТ «Оператор газорозподільної системи «Сумигаз»	03352432	25% + 1 акція	25% + 1 акція
АТ «Оператор газорозподільної системи «Київоблгаз»	20578072	25% + 1 акція	25% + 1 акція
АТ «Оператор газорозподільної системи «Запоріжгаз»	03345716	25% + 1 акція	25% + 1 акція
АТ «Оператор газорозподільної системи «Полтавагаз»	03351912	25% + 1 акція	25% + 1 акція
АТ «Оператор газорозподільної системи «Хмельницькгаз»	05395598	25% + 1 акція	25% + 1 акція
АТ «Оператор газорозподільної системи «Луганськгаз»	05451150	25% + 1 акція	25% + 1 акція
АТ «Оператор газорозподільної системи «Тисменицягаз»	20538865	25% + 1 акція	25% + 1 акція
АТ «Оператор газорозподільної системи «Дніпропетровськгаз»	03340920	25% + 1 акція	25% + 1 акція

⁸⁶⁷ Консолідована звітність АТ «НАК «Нафтогаз України» за 2023р., <https://www.naftogaz.com>

⁸⁶⁸ Інформація надана у відповідь на запит Незалежного адміністратора від НАК «Нафтогаз України»

⁸⁶⁹ Від 13.02.2023 порушено справу про банкрутство

⁸⁷⁰ Від 14.01.2013 порушено справу про банкрутство відповідно до даних на платформі <https://youcontrol.com.ua>

⁸⁷¹ Частка, якою володіє дочірня компанія ДАТ «Чорноморнафтогаз»

Назва підприємства	Ідентифікаційний код юридичної особи	Частка статутного капіталу, що належить АТ «НАК «Нафтогаз України»	
		Станом на кінець 2022 р ⁸⁶⁸ .	Станом на кінець 2023 р.
ПрАТ «Гадячгаз»	05524660	25% + 1 акція	25% + 1 акція
ПрАТ «Кременчукгаз»	03351734	25% + 1 акція	25% + 1 акція
АТ «Оператор газорозподільної системи «Рівнегаз»	03366701	25% + 1 акція	25% + 1 акція
АТ «Оператор газорозподільної системи «Лубнигаз»	05524713	25% + 1 акція	25% + 1 акція
ПАТ «Уманьгаз»	03361419	25% + 1 акція	25% + 1 акція
ПрАТ «Шепетівкагаз»	03361394	25% + 1 акція	25% + 1 акція
ПрАТ «Тернопільміськийгаз»	21155959	25% + 1 акція	25% + 1 акція
ПАТ «Оператор газорозподільної системи «Севастопольгаз»	03358305	25% + 1 акція	25% + 1 акція
АТ «Оператор газорозподільної системи «Миколаївгаз»	05410263	25% + 1 акція	25% + 1 акція
АТ «Оператор газорозподільної системи «Івано-Франківськийгаз»	03361046	25% + 1 акція	25% + 1 акція
ПАТ «Оператор газорозподільної системи «Львівгаз»	03349039	25% + 1 акція	25% + 1 акція
АТ «Оператор газорозподільної системи «Вінницягаз»	03338649	25% + 1 акція	25% + 1 акція
АТ «Оператор газорозподільної системи «Чернігівгаз»	03358104	25% + 1 акція	25% + 1 акція
ПрАТ «По газопостачанню та газифікації «Монастирськийгаз»	21135833	25% + 1 акція	25% + 1 акція
ПрАТ «По газопостачанню та газифікації «Підволочиськийгаз»	14055654	25% + 1 акція	25% + 1 акція
ПрАТ «По газопостачанню та газифікації «Чортківгаз»	21155830	25% + 1 акція	25% + 1 акція
ПрАТ «По газопостачанню та газифікації «Бучачгаз»	21136689	25% + 1 акція	25% + 1 акція
ПрАТ «По газопостачанню та газифікації «Заліщикигаз»	21131775	25% + 1 акція	25% + 1 акція
ПрАТ «По газопостачанню та газифікації «Борщівгаз»	21133751	25% + 1 акція	25% + 1 акція
ПрАТ «По газопостачанню та газифікації «Теребовлягаз»	21156166	25% + 1 акція	25% + 1 акція
ПрАТ «По газопостачанню та газифікації «Гусятингаз»	21135371	25% + 1 акція	25% + 1 акція
ПрАТ «По газопостачанню та газифікації «Тернопільгаз»	03353503	25% + 1 акція	25% + 1 акція
ПрАТ «По газопостачанню та газифікації «Зборівгаз»	21138352	25% + 1 акція	25% + 1 акція
ПрАТ «По газопостачанню та газифікації «Збаражгаз»	21131887	25% + 1 акція	25% + 1 акція
ПрАТ «По газопостачанню та газифікації «Кременецьгаз»	14028568	25% + 1 акція	25% + 1 акція
ПрАТ «Мелітопольгаз»	05535349	25% + 1 акція	25% + 1 акція
ПрАТ «По газопостачанню та газифікації «Київпропангаз»	05457000	17,06%	17,06%

Назва підприємства	Ідентифікаційний код юридичної особи	Частка статутного капіталу, що належить АТ «НАК «Нафтогаз України»	
		Станом на кінець 2022 р. ⁸⁶⁸	Станом на кінець 2023 р.
ПрАТ «Девон»	30780664	12,13%	12,13%
ПрАТ «Ензим»	32278747	12,52%	12,52%
ПрАТ «Айтрон-Укргаз Метерс Компані»	22939385	11,17% ⁸⁷²	11,17%
АТ «Оператор газорозподільної системи «Черкасигаз»	03361402	9,969%	9,969%

Низка дочірніх компаній АТ «НАК «Нафтогаз України» має дочірні компанії або набуті частки у статутних капіталах інших підприємств (Таблиця 7.4). Переважну їх більшість можна віднести до асоційованих підприємств АТ «НАК «Нафтогаз України».

Таблиця 7.4: Перелік підприємств, в статутних капіталах яких була частка дочірніх компаній АТ «НАК «Нафтогаз України» у 2023 р.

Назва підприємства	Ідентифікаційний код юридичної особи	Частка в статутному капіталі	
		Станом на кінець 2022 р.	Станом на кінець 2023 р.
АТ «Укргазвидобування»⁸⁷³ - видобувна діяльність			
ТОВ «Олександр»	24362185	100%	100%
ТОВ «Нафтогаз Дріллінг»	43596067	100%	100%
ТОВ «Шебелинська Вода»	23917617	98,27% ⁸⁷⁴	98,27%
ПАТ «Укрнафта»⁸⁷⁵ - видобувна діяльність			
Спільне українсько-американське підприємство «Укркарпатойл ЛТД»	23152126	100%	100%
СП «Каштан Петролеум ЛТД»	23703371	55%	55%
СП «Бориславська нафтова компанія» у формі ТОВ	22402928	25,1%	25,1%
ТОВ «Укрнафта-Постач»	43012009	100%	100%
ТОВ «Агрофірма «Джерело»	32166189	100%	100%
ТОВ «Полив'яне-Агро»	32468774	100%	100%
ТОВ «Охтирка-Агро»	32364689	100%	100%
ТОВ «Качанове-Агро»	32387266	100%	100%
ТОВ «Агрофірма Миколаївка»	31141997	100%	100%
ТОВ «Воскресенське-Агро»	32415151	100%	100%

⁸⁷² В стані припинення за інформацією, наданою АТ «НАК «Нафтогаз України»

⁸⁷³ АТ «Укргазвидобування», Консолідована фінансова звітність за 2022 рік, надана через Портал ІПВГ. Дані з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців на Портал <https://youcontrol.com.ua>

⁸⁷⁴ Залишок 1,73% належать прямо АТ «НАК «Нафтогаз України»

⁸⁷⁵ Дані з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців на платформі <https://youcontrol.com.ua>

Назва підприємства	Ідентифікаційний код юридичної особи	Частка в статутному капіталі	
		Станом на кінець 2022 р.	Станом на кінець 2023 р.
Закрите страхове акціонерне товариство «Ворскла» ⁸⁷⁶	23047240	79%	79%
ЗАТ «Фонд-Сервіс»	25200208	74%	74%
ТОВ «Нафта-актив»	44240926	100% ⁸⁷⁷	100%
ЗАТ «Українська нафтогазова страхова компанія»	21148965	57,62%	57,62%
ТОВ Транспортно-виробнича фірма «Нафтотранссервіс»	25653832	49,90%	49,90%
ТОВ «Секьюрайті»	37309470	49%	49%
ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз»⁸⁷⁸ - видобувна діяльність			
НП КНПФ «Чорноморнафтогаз»	33326529	н/д ⁸⁷⁹	100%
ДП «Чорноморнафтогазінвест»	37729289		100%
ТОВ «Керченський морський завод «Фрегат» ⁸⁸⁰	32316153		57,99%
ТОВ «Інститут «Шельф»	04825950		45,00%
ДП «Чорноморнафтогазсервіс»	32173773		100,00%
АТ «Укртрансгаз»⁸⁸¹ - зберігання вуглеводнів			
ПрАТ «Енерготехнології»	33833671	24%	24%
ТОВ «Когенераційні технології УТГ»	32493617	38%	38%
АТ «Укртранснафта»⁸⁸² - транспортування вуглеводнів			
ТОВ «Нафтогаз Ойл Трейдинг»	43302216	100%	100%
ТОВ «Укртранснафта сервіс»	41435718	100%	100%
ТОВ «Трансмунай» ⁸⁸³	34300318	50%	50%
ТОВ «Міжнародне трубопровідне підприємство «Сарматія»	140002677	28,79%	н/д

⁸⁷⁶ Від 16.05.2008 р. - в стані припинення відповідно до даних на платформі <https://youcontrol.com.ua>

⁸⁷⁷ Компанію засновано у 2021 році.

⁸⁷⁸ ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз», Річна інформація емітента цінних паперів за 2022 рік, https://chornomornaftogaz.com.ua/zvit_emitenta_2022/;

Дані з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців на платформі <https://youcontrol.com.ua>

⁸⁷⁹ У зв'язку із загальновідомим фактом тимчасової окупації території Автономної Республіки Крим, компанії втратили доступ до своїх активів і до відновлення конституційного ладу України на тимчасово окупованій території здійснення господарської діяльності відповідно до вимог законодавства України неможливе. Законом України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» встановлено особливий правовий режим і визначено особливості діяльності підприємств, установ і організацій в умовах цього режиму.

⁸⁸⁰ В стані припинення у зв'язку з визнанням юридичної особи банкрутом.

⁸⁸¹ АТ «Укртрансгаз», Дані з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців на платформі <https://youcontrol.com.ua>

⁸⁸² АТ «Укртранснафта», Окрема фінансова звітність за 2022 рік, що надана Незалежному адміністратору через платформу ІПВГ, Дані з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців на платформі <https://youcontrol.com.ua>

⁸⁸³ Спільне підприємство, 50% належить юридичній особі з реєстрацією у Казахстані

Назва підприємства	Ідентифікаційний код юридичної особи	Частка в статутному капіталі	
		Станом на кінець 2022 р.	Станом на кінець 2023 р.
ПрАТ «Страхова компанія «Трансмагістраль»	31630408	59,18%	92% + 3% + 5% ⁸⁸⁴
ТОВ «Сі Транс»	32244367	100%	100% ⁸⁸⁵
ТОВ «Корпоративний фонд «Укртранснафта»	32074529	100%	100%
- Фонд у свою чергу має дочірню ТОВ «Київська інвестиційна будівельна компанія» та ТОВ «УТН безпека»	32588420 41356372	100%	100%
ДК «Газ України»⁸⁸⁶			
ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз України»	42399676	100%	100%
ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз Трейдинг»	40121452	100%	100%
ТОВ «Нафтогаз Тепло»	42399765	100%	100%
ТОВ «Газорозподільні мережі України»	44907200	100% ⁸⁸⁷	100%
АТ «Кіровоградгаз»⁸⁸⁸			
ДП «Центргаз»	31146068	100%	100%
ДП «Нафтогаз Біоенергія»			
ТОВ «Нафтогаз Біоенергія - А»	44768427	100%	100%
ТОВ «Нафтогаз Біоенергія - Т»	44689656	100%	100%
ТОВ «Захід Технолджі Груп»	42634876	65%	65%
ТОВ «Рембуд Альянс»	41466531	100%	100% ⁸⁸⁹

Порівняно з 2022 роком, було виявлено низку змін у структурі власності дочірніх компаній АТ «НАК «Нафтогаз України».

Від 23 травня 2023 року Кабінет Міністрів України Розпорядженням №454-р ухвалив рішення про передачу в управління ПАТ «Укрнафта» 100% корпоративних прав ПрАТ «ВК «Укрнафтобуріння». Відповідно до Розпорядження №454-р, укладено договір з Національним Агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА) на управління корпоративними правами. Акт приймання-передачі корпоративних прав був підписаний 7 липня 2023 року. Відповідно до цього договору права ПАТ «Укрнафта» на отримання змінних вигід обмежені, а також угода може бути достроково розірвана. Таким чином, станом на дату підписання

⁸⁸⁴ З них 3% належать ТОВ «Корпоративний фонд «Укртранснафта» і 5% - Первинна Профспілкова Організація АТ «Укртранснафта» <https://www.transmagistral.com.ua/affiliates/>

⁸⁸⁵ З них 26% АТ «Укртранснафта» і 74% ТОВ «Корпоративний фонд «Укртранснафта»

⁸⁸⁶ Дані з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців на платформі <https://youcontrol.com.ua>

⁸⁸⁷ Утворено у 2022 році, детальна контекстуальна інформація нижче

⁸⁸⁸ Регулярна інформація за 4 квартал 2022 року, відомості про емітента, <https://smida.gov.ua/86451>

⁸⁸⁹ Дочірнє підприємство «Нафтогаз Біоенергія» НАК «Нафтогаз України» прийняло частку у статутному капіталі ТОВ «Рембуд Альянс», яка складає 100% статутного капіталу, за відповідним актом від 04.11.2022 р. Інформація надана у відповідь на запит до НАК «Нафтогаз України»

консолідованої фінансової звітності, Група не здійснює контроль щодо ПрАТ «ВК «Укрнафтобуріння» у розумінні МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність», виступаючи в ролі агента за договором управління корпоративними правами.

28 листопада 2023 року за рішенням Шостого апеляційного адміністративного суду було анульовано дію дозволу ПрАТ «ВК «Укрнафтобуріння» на видобуток у межах Сахалінського нафтогазоконденсатного родовища. Внаслідок цього з 1 грудня 2023 року видобуток на Сахалінському родовищі припинено, а виробничі потужності – законсервовано.

Антимонопольний комітет України на засіданні 14 березня 2024 року надав дозволи на концентрації у вигляді надання дозволу ПАТ «Укрнафта» на набуття в управління часток у статутних капіталах 18 суб'єктів Групи «Глуско». 15 березня 2024 року було підписано акти приймання-передачі між ПАТ «Укрнафта» та Агентством з розшуку та менеджменту активів (АРМА).

Ключовою для галузі видобування є державна компанія НАК «Надра України», управління якою здійснює Державна служба геології і надр України. Діяльність компанії спрямована на розвиток мінерально-сировинної бази України, виконання інвестиційних проєктів з розвідки і видобутку корисних копалин, проведення геологічних досліджень. У відкритому доступі відсутня актуальна на 2023 рік інформація щодо участі НАК «Надра України» у інших підприємствах галузі.

Перелік договорів про спільну діяльність компаній галузі видобування нафти й природного газу та основну інформацію щодо таких договорів наведено у таблиці нижче. Інформацію було зібрано Незалежним адміністратором на основі відповідей суттєвих підзвітних компаній та з відкритих джерел.

Таблиця 7.5: Інформація щодо договорів про спільну діяльність у нафтогазовій галузі у 2023 р.

Номер договору про спільну діяльність	Уповноважений платник податків та інші учасники	Вид та обсяг внеску державного партнера ⁸⁹⁰	Частка в прибутках за 2023 рік
ПАТ «Укрнафта»			
Договір №35/809-СД про спільну діяльність від 20.07.2004 р.	Уповноважений платник податків: НГВУ «Полтаванафтогаз» ПАТ «Укрнафта» (22525915) Інші учасники: ПАТ «Укрнафта» (00135390) ПК «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед»	н/д	н/д
Договір №35/78 від 24.02.2003	Уповноважений платник податків: НГВУ «Охтирканафтогаз» ПАТ «Укрнафта» (05398533) Інші учасники: ПАТ «Укрнафта» (00135390), НАК «Надра України»	н/д	н/д
ДСД від 24.12.1997 р. №999/97	Уповноважений платник податків: НГВУ «Полтаванафтогаз» ПАТ «Укрнафта» (22525915) Інші учасники: ПАТ «Укрнафта» (00135390), Компанія «Моментум Ентерпрайзис (Істерн Юроп) Лтд»	н/д	н/д
Договір №35/4 від 19.01.1999 р.	Уповноважений платник податків: ПрАТ «Галс-К» (31566427) Інші учасники: ТОВ «Картон	60%	н/д

⁸⁹⁰ У відповіді на запит про роль держави відсутня інформація щодо обсягу вкладу державного партнера.

Номер договору про спільну діяльність	Уповноважений платник податків та інші учасники	Вид та обсяг внеску державного партнера ⁸⁹⁰	Частка в прибутках за 2023 рік
	Трейдінг Україна» (25662676), ПАТ «Укрнафта» (00135390)		
.ДСД від 07.09.2001 р., Додаткова угода №4	Уповноважений платник податків: ПрАТ «Галс-К» (31566427) Інші учасники: ТОВ «Картон Трейдінг Україна» (25662676), ПАТ «Укрнафта» (00135390)	н/д	н/д
Договір №410/95 про спільну діяльність від 14.09.1995 р. (403739512)	Уповноважений платник податків: НГВУ «Полтаванафтогаз» ПАТ «Укрнафта» (22525915) Інші учасники: ПАТ «Укрнафта» (00135390), ТОВ Агрофірма «Джерело» (32166189)	н/д	н/д
ДСД від 21.12.2000 р. №5/56	Уповноважений платник податків: НГВУ «Полтаванафтогаз» ПАТ «Укрнафта» (22525915) Інші учасники: ПАТ «Укрнафта» (00135390), ТОВ «Надра-Інвест» (31249008)	н/д	н/д
ДСД від 11.11.1999 р. №35/176	Уповноважений платник податків: НГВУ «Охтирканафтогаз» ПАТ «Укрнафта» (05398533) Інші учасники: ПАТ «Укрнафта» (00135390), ТОВ «Навігатор Комплект» (34644874), ТОВ «Технопаклюкс» (34350175), Компанія «Tranget Limited»	н/д	н/д
ДСД №01 від 20 березня 1998 р.	Знятий з обліку		
ДСД від 28.01.2008 р. №35/21	Уповноважений платник податків: АТ «Укрнафта» (00135390) Інші учасники: СП «Каштан Петролеум Лтд» (23703371)	н/д	н/д
Договір №35/71 - СД від 01.07.2007 р. (273812905)	У процесі зняття з обліку		
АТ «Укргазвидобування»⁸⁹¹			
Договір від 24.19.2000 р. «Геологічне вивчення та розробка газових родовищ у Азовському і Чорному морях та Керченському півострові» (строк дії - 25 років)	Уповноважений платник податків: АТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз» (106995222) Інші учасники: АТ «Укргазвидобування» (30019775), АТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз» (00153117)	88 458,7 тис. грн. (матеріали/роботи та грошові кошти) ⁸⁹²	100%

7.2.1.3 Участь держави у підприємствах галузі видобування руд заліза, марганцю, титану та урану

Руди заліза

Видобування руд заліза у 2023 році здійснювалося лише компаніями приватного сектору економіки.

⁸⁹¹ Джерелом інформації є відповіді компанії на запит про роль держави

⁸⁹² У зв'язку з анексією АР Крим відсутня можливість контролювати активи СД та вести спільну діяльність

Руди марганцю

Видобування руд марганцю в Україні відбувається виключно приватними компаніями.

Руди титану

У 2023 році до переліку суттєвих компаній, що здійснюють видобування руд титану в Україні увійшло одне державне підприємство - [REDACTED]. Компанія займається розробкою титано-цирконієвих родовищ і виробництвом рутилового та ільменітового концентратів, пісків циркон-рутил-ільменітоносних, а також наданням послуг зі збагачення концентратів.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Руди урану

Видобування руд уранових в Україні здійснювалося одним підприємством державної власності ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат», компанія не входить до переліку суттєвих у 2023 році.

7.2.1.4 Участь держави у підприємствах галузі видобування глин вогнетривких, глин тугоплавких, піску кварцового та каміння будівельного

У галузі видобування глин тугоплавких, глин вогнетривких і піску кварцового державні компанії у 2023 р. видобування не здійснювали.

Каміння будівельне

Станом на 2023 р. до видобування будівельного каміння в Україні здебільшого були залучені приватні компанії, які ведуть діяльність на родовищах відповідно до отриманих дозвільних документів. У галузі наявні компанії державної власності, проте їхній внесок не суттєвий.

7.2.2 Відповідальність держави за покриття витрат підприємств з державною участю

Відповідальність держави за зобов'язаннями підприємств з державною участю (як підзвітних, так і будь-яких інших українських підприємств) може бути різною залежно від рівня володіння (пряме чи опосередковане) та організаційно-правової форми відповідного підприємства, зокрема:

⁸⁹³ Фонд державного майна України, <https://privatization.gov.ua/product/privatization-at-oghk/>

Суб'єкт господарювання	Загальне правило щодо відповідальності держави
Державні комерційні підприємства	Держава та орган, до сфери управління якого входить таке підприємство, не несуть відповідальності за його зобов'язаннями ⁸⁹⁴ .
Державні казенні підприємства	Держава, в особі органу, до сфери управління якого входить таке підприємство, несе повну субсидіарну (додаткову) відповідальність за його зобов'язаннями в разі недостатності коштів, що перебувають у його розпорядженні, для виконання своїх зобов'язань ⁸⁹⁵ .
Акціонерні товариства	Держава несе ризик збитків, пов'язаних із діяльністю акціонерних товариств, що знаходяться у безпосередній власності держави, в межах належних їй (тобто відповідному органу, що діє від імені держави) акцій ⁸⁹⁶ .
Товариства з обмеженою відповідальністю	Держава не відповідає за зобов'язаннями товариства. Товариство несе відповідальність за своїми зобов'язаннями всім належним йому майном ⁸⁹⁷ .
Підприємства під опосередкованим контролем держави	Держава не відповідає за зобов'язаннями таких суб'єктів, а підприємства з державною участю несуть відповідальність за зобов'язаннями створених ними суб'єктів господарювання на загальних підставах. Зокрема, учасники акціонерного товариства або товариства з обмеженою відповідальністю несуть ризик збитків, пов'язаних з діяльністю товариства, лише в межах вартості своїх акцій або внесків ⁸⁹⁸ .

Отже, за загальним правилом на державу (в тому числі уповноважений державний орган) не покладений обов'язок покривати витрати підприємств з державною участю. Держава несе відповідальність за зобов'язаннями підприємств, що перебувають у прямій власності держави, як звичайний акціонер (учасник), що повністю вніс свій внесок до капіталу підприємства, незалежно від етапів проектного циклу видобувних підприємств. Інші особливості покриття державою їхніх витрат законодавством України не передбачені.

⁸⁹⁴ [Ч. 5 ст. 74](#) Господарського кодексу

⁸⁹⁵ [Ч. 7 ст. 77](#) Господарського кодексу

⁸⁹⁶ [Ч. 2 ст. 3](#) Закону України «Про акціонерні товариства» №514-VI від 17.09.2008 р. Аналогічне положення передбачене [ч. 2 ст. 3](#) нового Закону України «Про акціонерні товариства» №2465-IX від 01.01.2023 р. При цьому статутний капітал будь-якого господарського товариства не може формуватися за рахунок бюджетних коштів, майна державних підприємств, яке відповідно до закону не підлягає приватизації, а також майна, що перебуває в оперативному управлінні бюджетних установ, якщо інше не передбачено законом (див. [ч. 1 ст. 86](#) Господарського кодексу)

⁸⁹⁷ [Ст. 3](#) Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» №2275-VIII від 06.02.2018 р.

⁸⁹⁸ Наприклад, залежно від організаційно-правової форми створеного господарського товариства, учасники товариства з обмеженою відповідальністю несуть ризик збитків, пов'язаних з діяльністю товариства, лише в межах своїх внесків, з додатковою відповідальністю - додаткову солідарну відповідальність у визначеному установчими документами однаково кратному розмірі до вкладу кожного з учасників, учасники повного товариства - додаткову солідарну відповідальність усім своїм майном, а командитного - або лише в межах вкладу (вкладники), або додаткову солідарну відповідальність усім своїм майном (повні учасники) (див. [ст. 80](#) Господарського кодексу, [Глава 8](#) Цивільного кодексу України № 435-IV від 16.01.2003 р., [ст. 56](#) Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» №2275-VIII від 06.02.2018 р., [ст. 66, 75](#) Закону України «Про господарські товариства» №1576-XII від 19.09.1991 р.)

Як зазначено в **Розділі 7.1** **Розділі 7.1**, певні особливості встановлені для казенних підприємств, але серед підзвітних компаній вони відсутні. Натомість більшість підзвітних компаній з державною участю належить до державних комерційних підприємств.

У статутних документах найбільших підзвітних підприємств з державною участю, що знаходяться в публічному доступі, відсутні будь-які особливості фінансових відносин з державою/уповноваженим державним органом.

Відповідно до інформації, одержаної Незалежним адміністратором від підзвітних компаній з державною участю, відхилень від описаних вище загальних правил щодо відповідальності держави за зобов'язаннями таких підзвітних компаній у 2023 році не виявлено.

Правила щодо відповідальності держави за зобов'язаннями підзвітних підприємств з державною участю викладені в **Додатку 2**.

Окремі розділи цього Звіту також містять інформацію про:

- 1) права, обов'язки та відповідальність держави за покриття витрат у межах договорів у видобувних галузях (ДСД, УРП) - див. **Розділи 6.6.3 та 6.6.4**;
- 2) заходи державної підтримки, які, серед іншого, можуть мати наслідком покриття витрат окремих підприємств з державною участю - див. **Розділ 7.5**.

7.3. Фінансові відносини між державою та підприємствами з державною участю

7.3.1 Положення законодавства України

▶ Фінансові плани підприємств з державною участю

Відповідно до законодавства України, всі підприємства з державною участю зобов'язані складати та затверджувати річний та з поквартальною розбивкою фінансовий план на кожен наступний рік⁸⁹⁹, відповідно до якого підприємство отримує доходи та здійснює видатки в межах, визначених законодавством України. Формально цей документ, серед іншого, визначає обсяг та спрямування коштів для виконання функцій відповідного підприємства упродовж року відповідно до установчих документів.

Фінансові плани повинні містити, зокрема, такі таблиці⁹⁰⁰:

- ▶ «Основні фінансові показники» (включає такі розділи: I «Формування фінансових результатів», II «Сплата податків, зборів та інших обов'язкових платежів», III «Капітальні інвестиції», IV «Коефіцієнтний аналіз», VI «Кредитна політика» (заплановані показники), VII «Дані про персонал та витрати на оплату праці»);
- ▶ I. Інформація до фінансового плану;
- ▶ II. Розрахунки з бюджетом;
- ▶ III. Рух грошових коштів;
- ▶ IV. Капітальні інвестиції;
- ▶ V. Інформація щодо отримання та повернення залучених коштів;
- ▶ VI. Джерела капітальних інвестицій;
- ▶ VII. Капітальне будівництво.

У 2022 році на період дії воєнного стану підприємствам з державною участю було дозволено складати фінансові плани за скороченою формою⁹⁰¹. Однак у листопаді 2023 року відповідний наказ був скасований⁹⁰², нових особливостей щодо структури фінансового плану на час дії правового режиму воєнного стану не запроваджено. За загальним правилом, фінансові плани підприємств з державною участю підлягають затвердженню до 1 вересня року, що передує плановому, якщо інше не передбачено законом⁹⁰³:

- ▶ підприємств, що є суб'єктами природних монополій⁹⁰⁴, та підприємств, плановий розрахунковий обсяг чистого прибутку яких перевищує 50 мільйонів гривень - КМУ (проект рішення КМУ подається суб'єктом управління, до сфери управління яких

⁸⁹⁹ [ч. 2 ст. 75](#), [ч. 2 ст. 75²](#), [ч. 8 ст. 77](#), [ч. 3 ст. 89](#) Господарського кодексу

⁹⁰⁰ [Додаток 1](#), [додаток 2](#) до Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, затвердженого наказом Мінекономрозвитку №205 від 02.03.2015 р.

⁹⁰¹ [п. 3](#) Наказу Мінекономіки «Про деякі питання фінансового планування в умовах воєнного стану» №938-22 від 21.04.2022 р.

⁹⁰² [п. 2](#) Наказу Мінекономіки «Про затвердження Змін до Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки та визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства економіки України від 21 квітня 2022 року № 938-22» № 15161 від 10.10.2023 р.

⁹⁰³ [ч. 2 ст. 75](#) Господарського кодексу; [п. 5-6](#) Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, затвердженого Наказом Мінекономрозвитку №205 від 02.03.2015 р.

⁹⁰⁴ Див. [Зведений перелік суб'єктів природних монополій](#), що публікується на щомісячній основі на офіційному вебсайті АМКУ

належать підприємства, на погодження до Мінекономіки та Мінфіну). Наприклад, КМУ повинен затверджувати фінансові плани компаній групи Нафтогаз (АТ «НАК «Нафтогаз України», АТ «Укртрансгаз» та АТ «Укргазвидобування»);

- ▶ інших підприємств - органами, до сфери управління яких вони належать. Наприклад, Міненерго повинен затверджувати фінансові плани ДП «Мирноградвугілля», ДП «Селидіввугілля». Водночас, ТОВ «Оператор ГТС України», АТ «Магістральні газопроводи України» та АТ «Укртрансгаз» розробляють фінансові плани в порядку, визначеному їхніми установчими документами⁹⁰⁵. Проект фінансового плану ТОВ «Оператор ГТС України» подається на затвердження Міненерго, а проект рішення про затвердження фінансового плану АТ «Укртрансгаз» подається до Мінекономіки.

Зведені показники фінансових планів повідомляються Мінфіну та враховуються під час формування державного бюджету⁹⁰⁶. Суб'єкти господарювання мають право вносити зміни до фінансового плану не більше двох разів на рік⁹⁰⁷.

Контроль за своєчасним складанням фінансових планів підприємств та виконанням показників затверджених фінансових планів підприємств здійснюють суб'єкти управління таких підприємств⁹⁰⁸, що подають інформацію щодо затвердження та виконання фінансових планів до Мінекономіки.

У свою чергу, Мінекономіки здійснює аналіз та узагальнення отриманої інформації та публікує зведені показники виконання фінансових планів на офіційному вебсайті⁹⁰⁹.

У разі незатвердження річних фінансових планів у встановленому порядку суб'єкти господарювання державного сектору економіки можуть здійснювати витрати, які безпосередньо пов'язані з виробництвом та реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг) та не можуть здійснювати продаж, списання державного майна, виплату винагороди (премії) керівникам. При цьому до затвердження річних фінансових планів забороняється здійснювати витрати на⁹¹⁰:

- ▶ капітальні інвестиції (за винятком випадків, рішення щодо яких прийнято Кабінетом Міністрів України);
- ▶ придбання та оренду легкових автомобілів;
- ▶ маркетингові та інформаційно-консультаційні послуги;
- ▶ консалтингові послуги;
- ▶ страхування (крім витрат на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, обов'язкове страхування та страхування відповідно до міжнародних договорів);
- ▶ представницькі заходи;
- ▶ виробництво та розповсюдження реклами;
- ▶ благодійну, спонсорську та іншу допомогу.

Повні тексти фінансових планів та звітів про їх виконання відсутні в публічному доступі.

⁹⁰⁶ [п. 5](#) Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, затвердженого Наказом Мінекономрозвитку №205 від 02.03.2015 р.

⁹⁰⁷ [п. 8](#) Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, затвердженого Наказом Мінекономрозвитку №205 від 02.03.2015 р.

⁹⁰⁸ [п. 10-12](#) Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, затвердженого Наказом Мінекономрозвитку №205 від 02.03.2015 р.

⁹⁰⁹ [Інформація щодо фінансового планування підприємств](#) на офіційному вебсайті Міністерства економіки України

⁹¹⁰ Постанова КМУ [«Про порядок здійснення витрат суб'єктами господарювання державного сектору економіки у разі незатвердження \(непогодження\) річних фінансових планів у встановленому порядку»](#) № 899 від 03.10.2012 р.

На практиці механізм складання та погодження фінансових планів на підприємствах з державною участю не є ефективним та не дозволяє отримати об'єктивні дані про планові фінансові показники діяльності того чи іншого підприємства. Здебільшого фінансові плани затверджуються із запізненням або не затверджуються взагалі⁹¹¹. Наприклад, фінансові плани АТ «НАК «Нафтогаз України»⁹¹², АТ «Укргазвидобування»⁹¹³, АТ «Укртранснафта»⁹¹⁴ на 2023 рік були затверджені 19 грудня 2023 року, а фінансовий план ПАТ «Укрнафта»⁹¹⁵ - 26 травня 2023 року.

У зв'язку з вищезазначеним, БГ ІПВГ було прийнято рішення використовувати інформацію з фінансової звітності, а не з фінансових планів та звітів про їх виконання.

Так, виходячи із законодавства України та положень статутів підзвітних підприємств з державною участю, фінансування діяльності підприємств з державною участю може здійснюватися з різних джерел, у тому числі з:

- ▶ коштів державного та місцевих бюджетів, зокрема в рамках реалізації цільових бюджетних програм (див. **Розділ 7.5.1** цього Звіту) та здійснення внесків до статутного капіталу (див. **Розділ 7.3.2** цього Звіту);
- ▶ фінансових ресурсів, залучених на поворотній основі, наприклад, у вигляді одержання кредитів чи позик, випуску облігацій з урахуванням певних обмежень;
- ▶ дивідендів від суб'єктів господарювання, учасниками яких вони є⁹¹⁶;
- ▶ власних коштів за результатами господарської діяльності, з урахуванням обмежень щодо розпорядження прибутком, зокрема обов'язку виплати дивідендів або частини чистого прибутку до державного бюджету (детальніше див. **Розділ 7.4** цього Звіту);
- ▶ інших джерел, не заборонених законом.

Законодавчі обмеження щодо окремих джерел фінансування описані нижче в цьому розділі.

▶ Фінансування через статутний капітал

Державне підприємство як організаційно-правова форма не передбачає можливості участі приватного інвестора, оскільки таке підприємство створюється компетентним органом державної влади в розпорядчому порядку на базі відокремленої частини державної власності⁹¹⁷, а майно підприємства закріплюється за ним на праві господарського відання чи на праві оперативного управління⁹¹⁸.

Щодо господарських товариств, державна частка у статутному капіталі яких перевищує 50%, законодавство не забороняє участь приватного інвестора в таких товариствах, проте порядок проведення додаткової емісії акцій (для АТ) або внесення додаткових вкладів (для

⁹¹¹ [Звіт про результати аналізу ефективності управління об'єктами державної власності у газовому секторі, що мають фінансові наслідки для державного бюджету](#), затверджений рішенням Рахункової палати №34-2 від 21.12.2021 р.

⁹¹² Розпорядження КМУ [«Про затвердження фінансового плану акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» на 2023 рік» № 1159-р від 19.12.2023](#)

⁹¹³ Розпорядження КМУ [«Про затвердження фінансового плану акціонерного товариства «Укргазвидобування» на 2023 рік» № 1152-р від 19.12.2023 р.](#)

⁹¹⁴ Розпорядження КМУ [«Про затвердження фінансового плану акціонерного товариства «Укртранснафта» на 2023 рік» 1194-р від 22.12.2023 р.](#)

⁹¹⁵ Розпорядження КМУ [«Про затвердження фінансового плану публічного акціонерного товариства «Укрнафта» на 2023 рік» від 26.05.2023 р.](#)

⁹¹⁶ Право створювати інших суб'єктів господарювання на основі належного їм майна передбачене для підприємств з державною участю відповідно до [ст. 135](#) Господарського кодексу

⁹¹⁷ [Ч. 1 ст. 73](#) Господарського кодексу

⁹¹⁸ [Ч. 3 ст. 73](#) Господарського кодексу

ТОВ) передбачає викуп акцій/внесення внесків лише державою⁹¹⁹. Аналогічних порядків для приватних інвесторів не встановлено.

Натомість законодавство України передбачає можливість участі приватного інвестора в АТ/ТОВ шляхом приватизації державного пакету акцій/частки в статутному капіталі⁹²⁰. Крім того, державні підприємства можуть бути перетворені на АТ у процесі приватизації, що дозволить участь приватного інвестора в управлінні АТ, створеним на базі колишнього державного підприємства⁹²¹. Так, наприклад, АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія» та ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська» включені до переліку об'єктів великої приватизації⁹²².

Крім того, держава як акціонер (учасник) підприємств з державною участю бере участь в управлінні такими підприємствами, що включає прийняття рішень про збільшення статутного капіталу для покриття касових дефіцитів.

► Боргове фінансування

Залучення підприємством з державною участю грошових коштів на поворотній основі у вигляді кредитів, позик чи випуску облігацій, надання гарантій або поруки за такими зобов'язаннями, потребує погодження Мінфіну, органу виконавчої влади, що здійснює функції з управління державною власністю або Мінекономіки, залежно від умов залучення та підпорядкування підприємства.

Зокрема, Мінфін погоджує внутрішні довгострокові (більше одного року) та зовнішні зобов'язання, а орган виконавчої влади, що здійснює функції з управління державною власністю (або Мінекономіки, якщо функції управління здійснює КМУ) – внутрішні короткострокові (до одного року) зобов'язання⁹²³.

Додаткові погодження можуть встановлюватися статутами підприємств з державною участю.

► Виплата дивідендів та нерозподілений прибуток

Правила розподілу прибутку та виплати дивідендів залежать від організаційно-правової форми підприємства з державною участю.

Так, розподіл прибутку державних комерційних, казенних підприємств здійснюється відповідно до затвердженого фінансового плану з урахуванням вимог Господарського кодексу та інших законів⁹²⁴.

В АТ виплата дивідендів за простими акціями здійснюється з чистого прибутку звітного року та/або нерозподіленого прибутку, та/або резервного капіталу на підставі рішення загальних зборів АТ у строк, що не перевищує шість місяців з дня прийняття загальними зборами рішення про виплату дивідендів. Виплата дивідендів за привілейованими акціями здійснюється з чистого прибутку за звітний рік та/або нерозподіленого прибутку, та/або

⁹¹⁹ П. 1 постанови КМУ «Питання прийняття рішення щодо проведення додаткових емісій акцій, їх викупу державою або внесення додаткових внесків до статутних капіталів господарських товариств» №796 від 06.06.2007 р.

⁹²⁰ П. 5 ч. 2, ч. 3 ст. 5 Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» №2269-VIII від 18.01.2018 р. визначено, що пакети акцій (часток) суб'єктів господарювання, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі) можуть бути об'єктами приватизації

⁹²¹ Ст. 17 Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» №2269-VIII від 18.01.2018 р.

⁹²² Розпорядження КМУ «Про затвердження переліку об'єктів великої приватизації державної власності» № 36-р від 16.01.2019 р.

⁹²³ Див. п. 2 Порядку погодження залучення державними підприємствами, у тому числі господарськими товариствами (крім банків), у статутному капіталі яких 50 та більше відсотків акцій (часток) належать державі, кредитів (позик), надання гарантій або поруки за такими зобов'язаннями, затвердженого постановою КМУ №809 від 15.06.2011 р.

⁹²⁴ Ч. 9 ст. 75, ч. 8 ст. 77 Господарського кодексу

резервного капіталу, сформованого для виплати дивідендів за привілейованими акціями, відповідно до статуту акціонерного товариства упродовж шести місяців після закінчення звітного року⁹²⁵.

У ТОВ виплата дивідендів здійснюється за рішенням загальних зборів про їх виплату в строк, що не перевищує шість місяців⁹²⁶.

Незалежно від організаційно-правової форми низка підприємств з державною участю зобов'язана перераховувати частину чистого прибутку до державного бюджету за особливими правилами (див. **Розділ 7.4** цього Звіту).

7.3.2 Операції підприємств з державною участю у 2023 році

У цьому Звіті ІПВГ, згідно з рішенням БГ ІПВГ від 24.05.2024 р., розкривається інформація щодо участі держави й державної підтримки лише тих видобувних компаній, що були визначені як суттєві компанії в межах Звіту за 2023 рік та перебувають у прямій або опосередкованій власності держави. Також, було встановлено поріг суттєвості для операцій за участю компаній з державною участю у розмірі 10 млн грн за одним видом платежу за календарний рік.

7.3.2.1 Операції підприємств з державною участю галузі видобування кам'яного вугілля

До переліку суттєвих компаній галузі увійшли п'ять державних компаній, жодна з яких станом на момент підготовки цього Звіту не опублікувала фінансовий звіт за 2023 рік. Також, жодна з перелічених вуглевидобувних компаній (**Таблиця 7.6**) не надала фінансової звітності та інформації щодо обсягу реінвестицій і нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) через платформу ІПВГ. Тому Незалежному адміністратору не доступні джерела для опису операцій цих підприємств.

Таблиця 7.6: Операції вуглевидобувних підприємств з державною участю у 2023 р.

Назва компанії	Обсяг залучення зовнішнього фінансування	Частина чистого прибутку, розподіленого на здійснення реінвестицій	Обсяг нерозподіленого прибутку/непокритого збитку, тис. грн	
			станом на 01.01.2023 р.	станом на 31.12.2023 р.
ДП «Львіввугілля» ⁹²⁷	Див. розділ 7.5.1, розділ 7.5.3.	-	-3 711 994	-3 954 571
ДП «Мирноградвугілля» ⁹²⁸	Див. розділ 7.5.1, розділ 7.5.3.	-	-5 118 027	-5 526 005
ДП «Селидіввугілля» ⁹²⁹	Див. розділ 7.5.1, розділ 7.5.3.	-	н/д	н/д
ДП «Вугільна компанія	Див. розділ 7.5.1, розділ 7.5.3.	-	-2 460 165	-2 783 057

⁹²⁵ [ч. 2 ст. 30](#) Закону України «Про акціонерні товариства» №514-VI від 17.09.2008 р. Аналогічне положення передбачене [ч. 3 ст. 34](#) Закону України «Про акціонерні товариства» №2465-IX від 01.01.2023 р.

⁹²⁶ [Ст. 26](#) Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» №2275-VIII від 06.02.2018 р.

⁹²⁷ Відповідно до інформації на <https://clarity-project.info/edr/32323256/finances>, що не містить приміток, аудиторських висновків та відсутня інформація щодо факту перевірки зазначеної звітності аудитором.

⁹²⁸ Відповідно до інформації на <https://clarity-project.info/edr/32087941/finances>, що не містить приміток, аудиторських висновків та відсутня інформація щодо факту перевірки зазначеної звітності аудитором.

⁹²⁹ Фінансова звітність компанії не опублікована на вебсайті чи на платформі ІПВГ. У відповіді на запит про роль держави інформація про реінвестиції та нерозподілений прибуток не прозвітовані.

Назва компанії	Обсяг залучення зовнішнього фінансування	Частина чистого прибутку, розподіленого на здійснення реінвестицій	Обсяг нерозподіленого прибутку/непокритого збитку, тис. грн	
			станом на 01.01.2023 р.	станом на 31.12.2023 р.
«Краснолиманська» ⁹³⁰				
ДП «Добропіллявугілля-Видобуток» ⁹³¹	Див. розділ 7.5.1, розділ 7.5.3.	-	-303 402	-1 775 359

Таким чином, серед державних компаній у галузі видобування кам'яного вугілля відсутня інформація про операції підприємств з державною участю.

Єдиною вугільною компанією, яка прозвітувала на запит про роль держави, є

7.3.2.2 Операції підприємств з державною участю галузі видобування нафти та природного газу

Згідно з відповідями підзвітних компаній галузі видобування природного газу й нафти на запит про роль держави, у 2023 році здійснення реінвестицій виявлено лише у однієї компанії. Інформацію щодо обсягу зовнішнього фінансування, нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) нафтогазових компаній у 2023 році наведено в таблиці нижче.

Таблиця 7.7: Операції підзвітних нафтогазовидобувних компаній з державною участю у 2023 р.⁹³²

Назва компанії	Обсяг залучення зовнішнього фінансування у звітному періоді	Частина чистого прибутку, розподіленого на реінвестиції	Обсяг нерозподіленого прибутку/непокритого збитку, тис. грн	
			станом на 01.01.2023 р.	станом на 31.12.2023 р.
АТ «Укргазвидобування»	Див. розділ 7.5.1, розділ 7.5.3.	146 106	13 004 445	23 437 892
АТ «НАК «Нафтогаз України»	Див. розділ 7.5.1, розділ 7.5.3.	-	11 375 090	10 192 975
ПАТ «Укрнафта» ⁹³³	Див. розділ 7.5.1, розділ 7.5.3.	-	-15 215 499	1 255 758
ТОВ «СП «Укркарпатоїл ЛТД» ⁹³⁴	Див. розділ 7.5.1, розділ 7.5.3.	-	-521 274.00	95 057.00

⁹³⁰ Відповідно до інформації на <https://clarity-project.info/edr/31599557/finances>, що не містить приміток, аудиторських висновків та відсутня інформація щодо факту перевірки зазначеної звітності аудитором.

⁹³¹ Відповідно до інформації на <https://clarity-project.info/edr/43895975/finances>, що не містить приміток, аудиторських висновків та відсутня інформація щодо факту перевірки зазначеної звітності аудитором.

⁹³² Джерелами даних є відповіді компаній на запит про роль держави або інші публічні джерела

⁹³³ Фінансова звітність відповідно до інформації на <https://clarity-project.info/edr/00135390/finances>, що не містить приміток, аудиторських висновків та відсутня інформація щодо факту перевірки зазначеної звітності аудитором.

⁹³⁴ Фінансова звітність відповідно до інформації на <https://clarity-project.info/edr/23152126/finances>, що не містить приміток, аудиторських висновків та відсутня інформація щодо факту перевірки зазначеної звітності аудитором.

⁹³⁵ АТ «Укртранснафта», Окрема фінансова звітність станом на 31 грудня 2023 року, що надана Незалежному адміністратору через платформу ІПВГ

Назва компанії	Обсяг залучення зовнішнього фінансування у звітному періоді	Частина чистого прибутку, розподіленого на реінвестиції	Обсяг нерозподіленого прибутку/непокритого збитку, тис. грн	
			станом на 01.01.2023 р.	станом на 31.12.2023 р.

Упродовж 2023 року підзвітні видобувні й транспортувальні компанії галузі нафти й газу з державною участю здійснювали із контрольованими державою сторонами наступні операції:

- ▶ АТ «НАК «Нафтогаз України»⁹³⁷

Компанія проводить істотні операції із підприємствами та установами, які контролюються, перебувають під спільним контролем або зазнають істотного впливу з боку Уряду України. До таких підприємств та установ належать АТ «Державний ощадний банк України», АТ «Укркрексімбанк», АТ «Укргазбанк», податкові органи, компанії Групи Нафтогаз, «Оператор газотранспортної системи України» («ОГТСУ»), частина підприємств, що виробляють тепло, частина газзбутів та частина регіональних газорозподільних підприємств.

Таблиця 7.8: Залишки по розрахунках АТ «НАК «Нафтогаз України» з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2023 р., тис. грн.

Стаття розрахунків/ Пов'язані особи	Пов'язані особи	Компанії Групи Нафтогаз
Довгострокові фінансові інвестиції	498 962	327 595 006
Довгострокова дебіторська заборгованість	45 061	131 836
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	2 366 283	37 287 518
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	2 964 686	1 869 696
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом:	2 222 342	-
у тому числі з податку на прибуток	1 711 013	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	2 062 453	3 180 930
Гроші та їх еквіваленти	34 616 653	-
Витрати майбутніх періодів	1 618	-
Інші оборотні активи	343 635	-
Короткострокові кредити банків	-10 377 928	-
Поточна кредиторська заборгованість довгостроковими зобов'язаннями	-11 520 035	-
Поточна кредиторська заборгованість товари, роботи, послуги	-83 297	-24 151 927

Упродовж дванадцяти місяців, що закінчилися 31 грудня 2023 року, Компанія в межах діючих відновлювальних кредитних ліній, відкритих в державних банках, здійснила погашення кредитної заборгованості у сумі 19 100 мільйонів гривень, та залучила кредитні кошти на таку саму суму в зазначеному періоді.

⁹³⁶ Інформація з відповіді на запит про роль держави.

⁹³⁷ АТ «НАК «Нафтогаз України», Окрема фінансова звітність за 2023 рік, <https://www.naftogaz.com/short/7db58045>
Консолідована фінансова звітність за 2023 рік, <https://www.naftogaz.com/short/90f3caf9>

У лютому та березні 2023 року Компанія у повному обсязі виконала зобов'язання за кредитною угодою з ЄБРР щодо погашення основної суми кредиту, відсотків та комісій. У вересні 2023 року ЄБРР повідомив Компанію про схвалення надання кредиту під державні гарантії на суму до 200 млн євро для фінансування створення стратегічних резервів природного газу. 22 листопада 2023 року між НАК «Нафтогаз України» та Європейським банком реконструкції та розвитку підписано кредитну угоду у розмірі до 200 млн євро. Водночас, упродовж 2023 року Групою погоджено реструктуризацію кредитів та кредитних ліній, отриманих в українських банках, на загальну суму 28 мільярдів гривень (враховуючи невикористану частину ліміту кредитних ліній) з перенесенням термінів погашення кредитної заборгованості на листопад 2023 року - лютий 2025 року.

Таблиця 7.9: Операції АТ «НАК «Нафтогаз України» з пов'язаними сторонами за 2023 рік, тис. грн.

Операція/ Пов'язані особи	Пов'язані особи	Компанії Групи Нафтогаз
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	-	99 338 549
Інші операційні доходи	-	22 076
Дохід/(витрати) від участі в капіталі	-56 260	26 770 775
Інші фінансові доходи	241 564	143 508
Фінансові витрати	-3 208 688	-56 038

Таблиця 7.10: Закупівлі АТ «НАК «Нафтогаз України» з пов'язаними сторонами за 2023 рік, тис. грн.

Вид закупівлі/ Пов'язані особи	Пов'язані особи	Компанії Групи Нафтогаз
Послуги з транзиту газу	-29 421 063	-
Послуги з транспортування газу	-282 273	-
Закупівля природного газу	-	-86 612 996
Інші послуги	-18 260	-101 886
Комунальні послуги	-986	-949
Послуги з ремонту та обслуговування	-183	-
Професійні послуги	-67	-94 681
Закупівля інших матеріалів	-22	-
Послуги із зберігання природного газу	-	-5 084 695

► АТ «Укргазвидобування»⁹³⁸

АТ «Укргазвидобування» знаходиться під кінцевим контролем Уряду України, відповідно усі контрольовані державою підприємства вважаються пов'язаними сторонами під спільним контролем. Компанія здійснює значну кількість операцій з Акціонером - АТ «НАК «Нафтогаз України», дочірніми компаніями АТ «Укргазвидобування», іншими українськими підприємствами, що контролюються Акціонером, та іншими компаніями під кінцевим контролем Уряду України.

За 2023 рік операції з АТ «НАК «Нафтогаз України» склали 85% загальної суми чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) компанії. Майже 100% дебіторської

⁹³⁸ АТ «Укргазвидобування», Окрема фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року, <https://uqv.com.ua/uploads/UGV>

заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги станом на 31 грудня 2023 року були представлені заборгованістю від АТ «НАК «Нафтогаз України».

До інших підприємств, контрольованих державою, належать державні банки, де станом на 31 грудня 2023 року зберігається 100% загальної суми грошей та їх еквівалентів АТ «Укргазвидобування». Також Товариство станом на 31 грудня 2023 року мало кредити у державних банках, що становили 39% загальної суми зобов'язань Компанії.

Таблиця 7.11: Залишки по розрахунках АТ «Укргазвидобування» з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2023 р., тис. грн.

Стаття розрахунків/ Пов'язані особи	АТ«НАК «Нафтогаз України»	Дочірні компанії АТ «Укргаз- видобування»	Дочірні компанії АТ«НАК «Нафтогаз України»	Інші компанії під кінцевим контролем Уряду України
Довгострокові фінансові інвестиції	-	766 575	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	20 917 213	-	294	-
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	-	-	1 921	150 345
Довгострокова дебіторська заборгованість	-	-	-	500
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	-	-	-	183 160
Інша поточна дебіторська заборгованість	-	2 886	122 619	4 065
Гроші та їхні еквіваленти	-	-	-	509 906
Довгострокові кредити банків	-	-	-	-1 595 261
Короткострокові кредити банків	-	-	-	-11 288 014
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	-2 834	-20 990	-435 773	-290 214
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	-176 381	-46	-386 923	-7
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	-	-	-	-5 354 657
Інші поточні зобов'язання	-	-308 471	-325 779	-10 648

Таблиця 7.12: Операції АТ «Укргазвидобування» з пов'язаними сторонами за 2023 рік, тис. грн.

Операції/ Пов'язані особи	АТ«НАК «Нафтогаз України»	Дочірні компанії АТ «Укргаз- видобування»	Дочірні компанії АТ«НАК «Нафтогаз України»	Інші компанії під кінцевим контролем Уряду України
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	79 744 642	48	6 306 838	1 576
Інші операційні доходи	32	164	94 729	294 695
Інші отримані послуги	9 612	463 308	885 271	729 287
Дохід від участі в капіталі	-	13 157	-	-
Придбання та виготовлення активів	-	26 809	3 399 686	548 874
Отримані послуги з транспортування газу	-	-	6 187	2 207 283
Інші фінансові доходи	-	-	-	29 815

▶ АТ «Укртранснафта»⁹³⁹

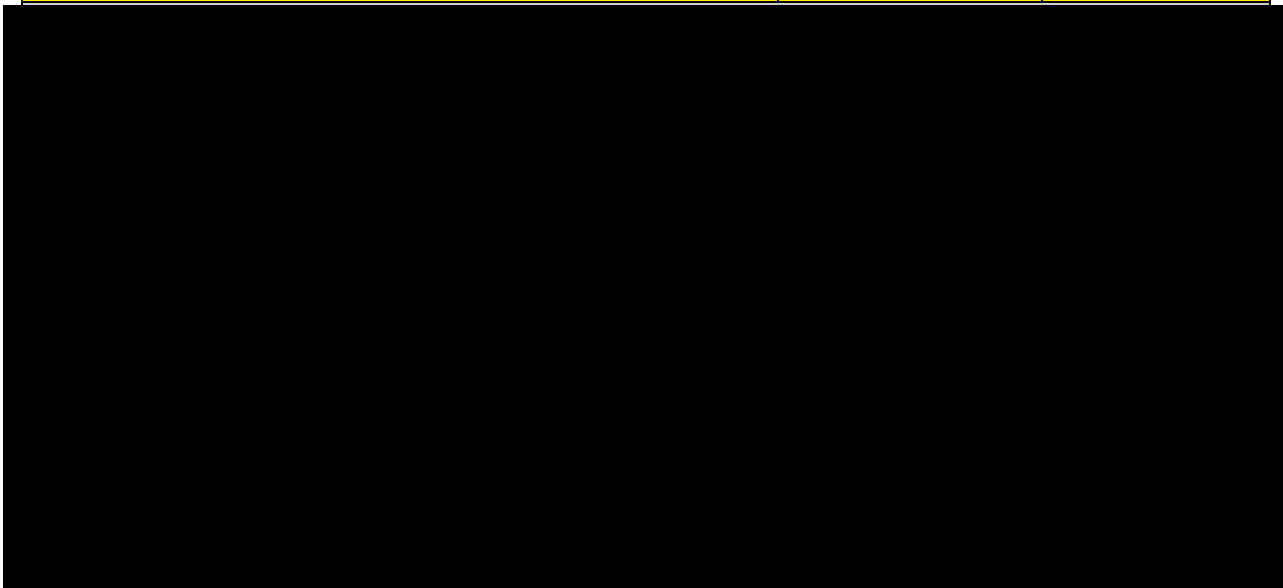

Таблиця 7.13: Співвідношення доходів та витрат АТ «Укртранснафта» отриманих від операцій з підприємствами, що перебувають під спільним контролем або зазнають істотного впливу з боку Уряду України за 2022 - 2023 рр.

Показник	2023	2022
[Redacted]		

Таблиця 7.14: Залишки дебіторської заборгованості по операціям з підприємствами, які контролюються, перебувають під спільним контролем або зазнають істотного впливу з боку Уряду України, тис. грн.

Показник	Станом на 31.12.2023	Станом на 31.12.2022 рік
[Redacted]		

Таблиця 7.15: Залишки поточних зобов'язань за товари, роботи, послуги перед підприємствами, які контролюються, перебувають під спільним контролем або зазнають істотного впливу з боку Уряду України, тис. грн.

Показник	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
[Redacted]		

⁹³⁹ АТ «Укртранснафта», Окрема фінансова звітність станом на 31 грудня 2023 року, що надана Незалежному адміністратору через платформу ІПВГ

7.3.2.3 Операції підприємств з державною участю галузі видобування руд заліза, марганцю та титану

Відповідно до інформації, наведеної в Розділі 7.2.1.3, серед підзвітних компаній галузей видобування руд заліза та марганцю не було таких, що прямо чи опосередковано належать державі.

У галузі видобування титанових руд до державного сектору належить лише АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»⁹⁴⁰, відповідно до фінансової звітності якої операції купівлі-продажу з пов'язаними сторонами здійснюються за звичайними цінами, переважно такими самим, як і з непов'язаними постачальниками та покупцями.

Таблиця 7.16: Залишки по розрахунках АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія» з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2023 р., тис. грн.

	Суб'єкти господарювання підконтрольні акціонерам	Інші суб'єкти господарювання	Всього
--	--	------------------------------	--------

⁹⁴⁰ Фінансова звітність АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія» за 2023 р. була надана через платформу ІПВГ стор. 308 з 898

	Суб'єкти господарювання підконтрольні акціонерам	Інші суб'єкти господарювання	Всього
[Redacted]			
[Redacted]			

Таблиця 7.17: Операції АТ «Об'єднана гірничо - хімічна компанія» з пов'язаними особами за 2023 р., тис. грн.

	Суб'єкти господарювання підконтрольні акціонерам	Інші суб'єкти господарювання	Всього
[Redacted]			

7.4. Платежі підприємств з державною участю на користь держави

7.4.1 Законодавство щодо частки чистого прибутку та дивідендів на державну частку

Платежі на користь держави є основним видом платежів до державного бюджету. З метою підвищення контролю за їх сплатою адміністрування зазначених платежів покладено на податкові органи⁹⁴¹.

До платників частини чистого прибутку (доходу)/дивідендів на державну частку, які порушили правила подання звітності з цих платежів або порядок сплати (перерахування), податкові органи мають право застосувати штрафні (фінансові) санкції (штрафи) та пеню за такі порушення в порядку, визначеному Податковим кодексом⁹⁴².

► Сплата частки чистого прибутку державними унітарними підприємствами

За наявності фінансових ресурсів державні унітарні підприємства повинні відраховувати до державного бюджету частину свого чистого прибутку за відповідний період у розмірі 80%⁹⁴³.

Державні унітарні підприємства подавали розрахунок частини чистого прибутку до ДПС у складі декларації з податку на прибуток разом з фінансовою звітністю⁹⁴⁴. Сплачена частина чистого прибутку зараховувалася до загального фонду державного бюджету.

► Дивіденди господарських товариств, що перебувають у прямому державному володінні

За загальним правилом господарські товариства, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, повинні приймати рішення про відрахування не менше 30% чистого прибутку на виплату дивідендів, до 1 травня року, що настає за звітним⁹⁴⁵.

У 2024 році до цього правила були внесені зміни, згідно з якими не встановлено чіткий розмір частки прибутку, що має бути спрямований на виплату дивідендів. Натомість наглядові ради господарських товариств, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, повинні надавати акціонеру пропозиції щодо визначення розміру частини чистого прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів, а загальні збори акціонерів (учасників) затверджують розмір частини чистого прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів відповідно до Державної дивідендної політики (станом на дату підготовки Звіту Державна дивідендна політика ще не була затверджена)⁹⁴⁶.

Дивіденди нараховуються пропорційно розміру державної частки у статутних капіталах зазначених господарських товариств і повинні бути сплачені до Державного бюджету не пізніше 1 липня року, що настає за звітним.

- КМУ встановлює базовий норматив відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності у відповідному

⁹⁴¹ [П. 49.19 ст. 49](#) Податкового кодексу

⁹⁴² [Лист ДПС України](#) №9109/7/99-00-05-05-01-07 від 09.06.2020 р.

⁹⁴³ [П. 1](#) Постанови КМУ «Про затвердження Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями» №138 від 23.02.2011 р.

⁹⁴⁴ [П. 3](#) вищезазначеної постанови КМУ, [п. 46.2](#) Податкового кодексу

⁹⁴⁵ [Абз 4 ч. 5 ст. 11](#) Закону України «Про управління об'єктами державної власності» №185-V від 21.09.2006 р..

⁹⁴⁶ [П. 5](#) Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення корпоративного управління» № 3587-IX від 22.02.2024 р.

році. Цей норматив для 2023 року щодо прибутку, отриманого за результатами діяльності в 2022 році, становив, зокрема⁹⁴⁷: 30% для АТ «НАК «Нафтогаз України» ;

- ▶ 50% для господарських товариств, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, а також господарських товариств, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких належать господарським товариствам, частка держави в яких становить 100%, у тому числі дочірніх підприємств (за умови спрямування 30% чистого прибутку на відновлення пошкодженого майна та протидію збройній агресії російської федерації);.

При цьому господарські товариства можуть приймати рішення щодо відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів, у розмірі більшому за встановлений базовий норматив⁹⁴⁸.

Малюнок 7.3: Базовий норматив відрахування частки прибутку у 2023 р. за результатами господарської діяльності у 2022р.

Крім того, Законом України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» передбачено, що у разі неприйняття рішення про нарахування дивідендів до 1 травня року⁹⁴⁹:

- ▶ господарські товариства, у статутному капіталі яких 100% акцій (часток) належать державі, та господарські товариства, 100% акцій (часток) яких належать господарським товариствам, частка держави в яких становить 100%, сплачують до державного бюджету частину чистого прибутку на державну частку в розмірі не менше 90%;
- ▶ інші господарські товариства, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, та господарські товариства, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких належать господарським товариствам, частка держави в яких становить 100%, сплачують до державного бюджету та іншим учасникам господарського товариства пропорційно розміру їхніх акцій (часток) частину чистого прибутку в розмірі не менше 90%.

При цьому на суму несвоєчасно сплаченої частини чистого прибутку до державного бюджету контролюючими органами нараховується пеня⁹⁵⁰. Аналогічні заходи були вжиті у 2024 році⁹⁵¹

⁹⁴⁷ [П. 1](#) Постанови КМУ «Про затвердження базового нормативу відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності у 2022 році господарських товариств, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави» № 358 від 18.04.2023 р.

⁹⁴⁸ [П. 2](#) Постанови КМУ «Про затвердження базового нормативу відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності у 2022 році господарських товариств, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави» № 358 від 18.04.2023 р.

⁹⁴⁹ [Ст. 20](#) Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» №2710-IX від 03.11.2022 р.

⁹⁵⁰ [Ст. 20](#) Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» №2710-IX від 03.11.2022 р.

⁹⁵¹ [Ст. 20](#) Закону України «Про державний бюджет України на 2024 рік» № 3460-IX від 01.11.2023 р.

► **Дивіденди підприємств, що перебувають в опосередкованому державному володінні**

Господарські товариства, 50% і більше акцій (часток) яких знаходяться у статутних капіталах господарських товариств, частка держави в яких становить 100%, зобов'язані сплачувати дивіденди безпосередньо до Державного бюджету України за правилами, встановленими Законом України «Про управління об'єктами державної власності»⁹⁵².

Недосконале формулювання цього правила призводило до судових спорів щодо того, чи поширюється воно на господарські товариства, 50% і більше акцій (часток) були отримані акціонером не шляхом внесення до статутного капіталу.

Згідно зі змінами від 2024 року встановлені такі правила⁹⁵³:

- дочірні підприємства та господарські товариства, акціонером (учасником) яких є господарське товариство, у статутному капіталі якого 50 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, включені до консолідованої фінансової звітності такого господарського товариства, здійснюють розподіл прибутку за рішенням вищого органу, а в разі прийняття рішення про спрямування частини чистого прибутку на виплату дивідендів - сплачують дивіденди безпосередньо господарському товариству;
- господарські товариства, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, набуті в результаті примусового відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного стану, та акціонером (учасником) яких є господарське товариство, у статутному капіталі якого 50 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, сплачують дивіденди безпосередньо до державного бюджету України.

Обсяги перерахування до державного бюджету частки чистого прибутку та дивідендів суттєвими компаніями у 2023 р. наведені в **Розділі 9.2** цього Звіту.

7.4.2 Платежі від підприємств з державною участю на користь держави, здійснені у 2023 р.

7.4.2.1 Платежі від підприємств з державною участю галузі видобування кам'яного вугілля

Відповідно до даних державних органів (ДПС, ДМС, Держгеонадра), наданих у відповідь на запит Незалежного адміністратора в межах підготовки Звіту ІПВГ за 2023 р., сума надходжень податкових та інших платежів на користь держави від компаній галузі видобування кам'яного вугілля становила 16 540 406,74 тис. грн⁹⁵⁴. З них, 255,30 тис. грн дивідендів та частки чистого прибутку було сплачено на користь держави компаніями галузі видобування кам'яного вугілля. З цієї суми дивідендів та частки чистого прибутку, 119,73 тис. грн (або 47,90% загальної суми дивідендів та частки чистого прибутку) сплатили суттєві підзвітні видобувні компанії:

██████████ 119,73 тис. грн.

⁹⁵² [Ч. 5 ст. 11](#) Закону України «Про управління об'єктами державної власності» №185-V від 21.09.2006 р.

⁹⁵³ [Абз. 6, абз. 7 ч. 5 ст. 11](#) Закону України «Про управління об'єктами державної власності» №185-V від 21.09.2006 р. (у редакції від 01.07.2024 р.)

⁹⁵⁴ Наведена сума включає обсяг платежів від усіх компаній галузі видобування кам'яного вугілля за всіма видами платежів (у тому числі разом з бюджетним відшкодуванням ПДВ). Список компаній галузі був сформований на основі даних Держгеонадра про володіння спецдозволами на користування надрами. Детальніше у **Розділі 14**.

У **Розділі 14** наведені детальні дані щодо надходжень на користь держави у розрізі видів платежів та за окремими суттєвими підзвітними компаніями.

7.4.2.2 Платежі від підприємств з державною участю галузі видобування нафти та природного газу

З усіх видобувних галузей, найбільший обсяг платежів на користь держави надходить від галузі видобування нафти і природного газу (в т.ч. транспортування) та становить 89,37% сукупного обсягу надходжень платежів видобувного сектору в Україні. У 2023 р., згідно з даними державних органів (ДПС, ДМС, Держгеонадра), сума надходжень податкових та інших платежів на користь держави галузі видобування нафти і природного газу та галузі транспортування нафти і природного газу склала 134 722 941,10 тис. грн⁹⁵⁵. З них, компанії галузі нафти та газу (в т.ч. транспортування) сплатили 1 481 297,76 тис. грн дивідендів та сплати частки чистого прибутку на користь держави, з яких 1 479 756,94 тис. грн дивідендів та сплати частки чистого прибутку на користь держави сплатили суттєві підзвітні видобувні компанії:

- ▶ [REDACTED] – 1 479 756,94 тис. грн.

У **Розділі 14** наведено деталізовану інформацію щодо надходжень у розрізі підзвітних компаній та видів платежів.

Слід зазначити, що відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України №129 від 09 лютого 2024 року для АТ «НАК «Нафтогаз України» встановлено базовий норматив відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності у 2023 році на рівні 95% чистого прибутку. У лютому 2024 року Компанія на виконання Розпорядження Кабінету Міністрів України № 163-р від 27 лютого 2024 року авансом перерахувала до державного бюджету 16 275 тис. грн дивідендів за 2023 рік. Ця сума становить 95% обсягу чистого прибутку, розрахованого за прогнозними результатами фінансово-господарської діяльності Компанії у 2023 році⁹⁵⁶.

7.4.2.3 Платежі від підприємств з державною участю галузі видобування руд заліза, марганцю та титану

За даними державних органів (ДПС, ДМС, Держгеонадра), у 2023 році загальний обсяг платежів на користь держави компаній галузей видобування руд: заліза, марганцю та титану сягнув -505 515,89 тис. грн⁹⁵⁷. [REDACTED]

Детальна інформація у розрізі видів платежів і підзвітних компаній наведена у **Розділі 14**.

⁹⁵⁵ Наведена сума включає обсяг платежів від усіх компаній галузі видобування нафти і природного газу (в т.ч. транспортування) за всіма видами платежів (у тому числі разом з бюджетним відшкодуванням ПДВ). Список компаній галузі був сформований на основі даних Держгеонадра про володіння спецдозволами на користування надрами. Детальніше у **Розділі 14**.

⁹⁵⁶ АТ «НАК «Нафтогаз України», Окрема фінансова звітність за 2023 рік, <https://www.naftogaz.com/short/7db58045>

⁹⁵⁷ Наведена сума включає обсяг платежів від всіх компаній галузі видобування руд заліза, марганцю та титану за всіма видами платежів (у тому числі разом з бюджетним відшкодуванням ПДВ). Список компаній галузі був сформований на основі даних Держгеонадра про володіння спецдозволами на користування надрами. Детальніше у **Розділі 9**.

7.5. Платежі держави на користь підприємств з державною участю

Законодавство України передбачає можливість надання державою підтримки суб'єктам господарювання з метою створення сприятливих організаційних та економічних умов для розвитку підприємництва⁹⁵⁸.

7.5.1 Законодавство щодо бюджетної підтримки видобувних галузей

Державна підтримка видобувних галузей може включати надання видобувним компаніям коштів за затвердженими відповідним Законом про Державний бюджет програмами. Таке надання відбувається згідно з порядком, що затверджується КМУ для кожної програми.

Бюджетний кодекс України передбачає, що головні розпорядники бюджетних коштів мають розробляти порядок використання таких коштів за програмами, передбаченими у державному бюджеті, а КМУ чи такий головний розпорядник, за погодженням із Мінфіном, має його затвердити. Затвердження порядків щодо програм, які визначені відповідним Законом про державний бюджет уперше, має відбутися упродовж 30 днів з дня набрання чинності таким законом⁹⁵⁹.

7.5.1.1 Програми бюджетної підтримки в галузі видобування кам'яного вугілля

Відповідно до Закону України «Про державний бюджет України на 2023 рік» у 2023 році на підтримку вугільної галузі було заплановано такі бюджетні програми⁹⁶⁰:

- ▶ **Заходи з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств (код програмної класифікації – 2401070)**

На виконання бюджетної програми було заплановано 502 899 900 грн із загального фонду державного бюджету. За період з січня по грудень виконано 71,08% річного плану (357 501 478,17 грн)⁹⁶¹.

Головним розпорядником бюджетних коштів та відповідальним виконавцем бюджетної програми є Міненерго.

Бюджетні кошти використовуються з метою: (i) виконання заходів з підготовки до ліквідації вугледобувних підприємств, робіт і заходів з ліквідації таких підприємств, (ii) забезпечення утримання водовідливних комплексів у безпечному стані, будівництво і реконструкція яких передбачені проєктами ліквідації шахт, за умови, що забезпечення їх подальшого функціонування до вартості таких проєктів не включене.

Одержувачами бюджетних коштів визначено⁹⁶²:

- ▶ державні вугледобувні підприємства або господарські товариства з видобутку вугілля, 100% акцій яких належать державі, на яких або у відокремлених підрозділах яких здійснюються заходи з підготовки до ліквідації;

⁹⁵⁸ Ст. 16, 26, 48 Господарського кодексу

⁹⁵⁹ Ч. 7 ст. 20 Бюджетного кодексу України №2456-VI від 08.07.2010 р.

⁹⁶⁰ Додаток 3 Закону України «Про державний бюджет України на 2023 рік» № 2710-IX від 03.11.2022 р.

⁹⁶¹ Згідно з даними державного веб-порталу [Open budget](#), створеного відповідно до [Концепції створення інтегрованої інформаційно-аналітичної системи «Прозорий бюджет»](#), схваленої розпорядженням КМУ № 92-р від 11.02.2016 р.

⁹⁶² П. 2, п. 3 [Порядку використання бюджетних коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств](#), затвердженого постановою КМУ № 93 від 21.02.2018 р.

- ▶ державні підприємства, на які Міненерго покладено функції замовника з виконання робіт і заходів з ліквідації вугледобувних підприємств;
- ▶ державні підприємства, на яких покладено функції з утримання водовідливних комплексів, будівництво і реконструкція яких передбачені проєктами ліквідації шахт, за умови, що забезпечення їх подальшого функціонування до вартості таких проєктів не включене;
- ▶ державні вугледобувні підприємства або господарські товариства з видобутку вугілля, 100 відсотків акцій яких належать державі, - замовники техніко-економічного обґрунтування недоцільності подальшої експлуатації вугледобувного підприємства.

- ▶ **Гірничорятувальні заходи на вугледобувних підприємствах (код програмної класифікації - 2401100)**

На виконання бюджетної програми заплановано 275 400 000 грн. За період січень-грудень виконано 99,99% річного плану (275 396 679,62 грн)⁹⁶³.

Головним розпорядником бюджетних коштів та відповідальним виконавцем бюджетної програми є Міненерго. Одержувачами бюджетних коштів є⁹⁶⁴:

- ▶ центральний штаб Державної воєнізованої гірничорятувальної служби у вугільній промисловості («ДВГРС»);
- ▶ воєнізовані гірничорятувальні загони ДВГРС.

- ▶ **Реструктуризація вугільної галузі (код програмної класифікації - 2401590)**

У державному бюджеті на 2023 рік виділено 2 995 867 500 грн для цілей реалізації програми. Станом на грудень 2023 року було виконано 93,78% річного плану (2 809 684 827,57 грн)⁹⁶⁵.

Міненерго визначено головним розпорядником бюджетних коштів і відповідальним виконавцем бюджетної програми. Одержувачами бюджетних коштів в межах програми «Реструктуризація вугільної галузі» є⁹⁶⁶:

- ▶ вугледобувні підприємства державної форми власності;
- ▶ господарські товариства з видобутку вугілля, 100% акцій яких належать державі;
- ▶ ДП «Дирекція по будівництву об'єктів», на яке покладено функції з утримання об'єкта незавершеного будівництва «Будівництво шахти № 10 «Нововолинська» ДП «Волиньвугілля» (коригування)».

- ▶ **Надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва паливно-енергетичного комплексу (код програмної класифікації - 2401110)**

Законом України «Про державний бюджет України на 2023 рік» визначено фінансування за бюджетною програмою у розмірі 350 000 000 грн із загального фонду⁹⁶⁷.

Надання державної підтримки суб'єктам підприємництва здійснюється Фондом розвитку підприємництва в межах бюджетних коштів, отриманих від Міненерго, як часткова

⁹⁶³ Згідно з даними державного веб-порталу [Open budget](#).

⁹⁶⁴ П. 2 [Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення гірничорятувальних заходів на вугледобувних підприємствах](#), затвердженого постановою КМУ № 154 від 23.02.2011 р.

⁹⁶⁵ Згідно з даними державного веб-порталу [Open budget](#).

⁹⁶⁶ П. 2 [Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для реструктуризації вугільної галузі](#), затвердженого постановою КМУ № 80 від 23.01.2019 р.

⁹⁶⁷ Веб-порталу [Open budget](#) не містить даних про виконання програми.

компенсація Фондом процентних ставок за кредитами суб'єктів підприємництва з метою здешевлення вартості кредитів, що пов'язані із відновленням, ремонтом або заміною пошкоджених внаслідок бойових дій об'єктів енергетичної інфраструктури теплових електростанцій та теплоелектроцентралей⁹⁶⁸.

Державна підтримка надається через банки, які відповідають визначеним критеріям (наприклад, дотримання регулятивних вимог, відсутність заборгованості зі сплати податків)⁹⁶⁹, та може здійснюватися разом із⁹⁷⁰:

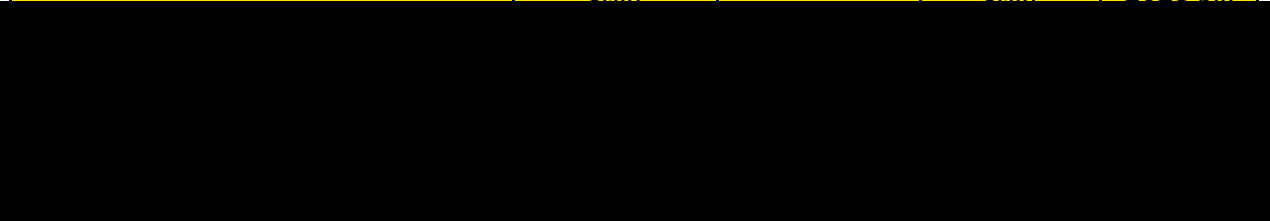
- ▶ державною підтримкою, яка може надаватися відповідно до законодавства місцевими державними (військовими) адміністраціями та органами місцевого самоврядування на підставі регіональних та місцевих програм відновлення та розвитку за рахунок місцевих бюджетів з урахуванням вимог Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання»;
- ▶ наданням місцевих гарантій.
 - ▶ Програма державної підтримки, спрямована на розміщення внутрішньо переміщених осіб

У 2023 році діяла державна програма, яка передбачала надання компенсації за спожиті комунальні послуги під час безоплатного розміщення ВПО у будівлях (приміщеннях) об'єктів державної, комунальної та приватної власності у період воєнного стану, яка фінансувалася з резервного фонду державного бюджету¹¹.

Для отримання компенсації державними закладами забезпечувалося подання інформації центральному органу виконавчої влади, до сфери управління якого вони належать. Для державних закладів сфери управління Міненерго затверджені суми компенсації спочатку спрямовувалися з резервного фонду державного бюджету Міненерго, яке в подальшому розподіляло кошти між закладами згідно з отриманими запитами.

Таблиця 7.18: Програми бюджетної підтримки в галузі видобування вугілля у 2023 р.⁹⁷¹

Назва бюджетної програми	Загальний фонд, тис. грн		Спеціальний фонд, тис. грн	
	план з урахуванням внесених змін	касове виконання за 2023 рік	план з урахуванням внесених змін	касове виконання за 2023 рік

⁹⁶⁸ П. 2, п. 5, п. 8 [Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва паливно-енергетичного комплексу](#), затвердженого постановою КМУ № 627 від 19.06.2023 р.

⁹⁶⁹ Додаток до [Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва паливно-енергетичного комплексу](#), затвердженого постановою КМУ № 627 від 19.06.2023 р.

⁹⁷⁰ П. 3, п. 6, п. 8 [Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва паливно-енергетичного комплексу](#), затвердженого постановою КМУ № 627 від 19.06.2023 р.

¹¹ Постанова КМУ «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації за спожиті комунальні послуги під час розміщення внутрішньо переміщених осіб у будівлях (приміщеннях) об'єктів державної, комунальної та приватної власності у період воєнного стану» №261 від 11.03.2022 року

⁹⁷¹ Дані Казначейства (річний звіт про виконання Державного бюджету України за 2022 рік (розділ II.1)), що були отримані у відповідь на запит у межах підготовки Звіту ІПВГ за 2022 рік

Назва бюджетної програми	Загальний фонд, тис. грн		Спеціальний фонд, тис. грн	
	план з урахуванням внесених змін	касове виконання за 2023 рік	план з урахуванням внесених змін	касове виконання за 2023 рік
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Таблиця 7.19. Обсяги допомоги, отримані від органів державної влади та місцевого самоврядування

Вид державної допомоги	Сума державної допомоги, тис. грн
[REDACTED]	[REDACTED]

7.5.1.2 Програми бюджетної підтримки в галузі видобування нафти та природного газу

Згідно із законом України «Про державний бюджет України на 2023 рік» у 2023 році підтримка в галузі видобування нафти й природного газу надається в межах бюджетної програми «Надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва паливно-енергетичного комплексу» (код програмної класифікації - 2401110) (див. Розділ 7.5.1.1).

⁹⁷² Згідно з інформацією, що була надана суттєвими підзвітними видобувними компаніями через портал ІПВГ

⁹⁷³ Згідно з інформацією, що була надана суттєвими підзвітними видобувними компаніями через портал ІПВГ

7.5.1.3 Програми бюджетної підтримки в галузі видобування руд заліза, марганцю та титану

Відповідно до Закону України «Про державний бюджет України на 2023 рік» не заплановано надання підтримки в межах бюджетних програм для підприємств, що здійснюють видобуток руд заліза, марганцю та титану.

7.5.2 Субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам

Відповідно до Бюджетного кодексу у Державному бюджеті України можуть передбачатися трансферти місцевим бюджетам, зокрема субвенції⁹⁷⁴. Порядок та умови надання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам визначаються КМУ⁹⁷⁵.

У Законі України «Про державний бюджет України на 2023 рік»⁹⁷⁶ та Законі України «Про Державний бюджет України на 2024 рік»⁹⁷⁷ не заплановано видатків на надання субвенцій на компенсації різниць у тарифах та інших субвенцій, що могли б стосуватися забезпечення потреб видобувних галузей.

7.5.3 Надання державних гарантій за запозиченнями суб'єктів господарювання

У 2023 році, відповідно до Бюджетного кодексу, державні гарантії могли надаватися на підставі⁹⁷⁸:

- ▶ рішення КМУ - для забезпечення часткового виконання боргових зобов'язань суб'єктів господарювання - резидентів України у розмірі, що не перевищує 80% загальної суми таких боргових зобов'язань за портфелем кредитів, та 80% - за кожним окремим кредитом⁹⁷⁹;
- ▶ міжнародних договорів України - для забезпечення повного або часткового виконання боргових зобов'язань суб'єктів господарювання - резидентів України.

Такі гарантії надаються виключно в межах і за напрямками, передбаченими відповідним Законом про Державний бюджет⁹⁸⁰. За дорученням КМУ відповідні правочини щодо його рішень вчиняє Голова Боргового агентства України⁹⁸¹.

Гарантії мають надаватися на умовах платності, строковості та забезпечення виконання зобов'язань⁹⁸². Бюджетним кодексом визначені обов'язкові умови правочину щодо надання державної гарантії:

- ▶ предмет гарантії;
- ▶ повні найменування та місцезнаходження суб'єкта господарювання і кредитора;
- ▶ обсяг кредиту (позики);
- ▶ обсяг гарантійних зобов'язань та порядок їх виконання;

⁹⁷⁴ [Ч. 1 ст. 97](#) Бюджетного кодексу

⁹⁷⁵ [Ч. 2 ст. 97](#) Бюджетного кодексу

⁹⁷⁶ Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» № 2710-IX від 03.11.2022 р.

⁹⁷⁷ Закон України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» № 3460-IX від 09.11.2023 р.

⁹⁷⁸ [Ч. 1 ст. 17](#) Бюджетного кодексу

⁹⁷⁹ Дію [абз. 1 ч. 1 ст. 18](#) Бюджетного кодексу було призупинено в частині гарантованого державою боргу на 2023 рік згідно із Законом України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» №2710-IX від 03.11.2022 р.

⁹⁸⁰ [Ч. 1 ст. 17](#) Бюджетного кодексу

⁹⁸¹ [Ч. 1 ст. 17](#) Бюджетного кодексу

⁹⁸² [Абз. 1 ч. 3 ст. 17](#) Бюджетного кодексу

- ▶ права та обов'язки гаранта і кредитора;
- ▶ умови настання гарантійного випадку;
- ▶ строк дії гарантії⁹⁸³.

Також обов'язковою умовою надання державної гарантії, крім гарантій на портфельній основі, є укладення договору між Борговим агентством України та суб'єктом господарювання про погашення заборгованості суб'єкта господарювання перед державою за виконання гарантійних зобов'язань⁹⁸⁴.

Обов'язковою умовою надання державної гарантії на портфельній основі є внесення суб'єктом господарювання - резидентом України плати за надання такої гарантії, а також надання майнового або іншого забезпечення виконання боргових зобов'язань за кредитним договором перед банком-кредитором⁹⁸⁵.

Боргове агентство України веде Реєстр державних гарантій, наданих упродовж бюджетного періоду, а Мінфін веде Реєстр місцевих запозичень та місцевих гарантій⁹⁸⁶. Проте інформація про державні гарантії, надані з 2004 року й дотепер, публікується на сайті Мінфіну за адресою: <https://mof.gov.ua/uk/reestr-derzhavnih-garantij>.

Детальніше про державні гарантії, надані підприємствам з державною участю, в підрозділах нижче.

7.5.3.1 Гарантії за позиками підприємств галузі видобування кам'яного вугілля

Жодна з п'яти підзвітних вугільних компаній з державною участю не опублікувала та не надала на платформі ІПВГ фінансову звітність за 2023 рік. Відповідно, відсутні джерела для висвітлення інформації щодо довгострокових і короткострокових кредитів та гарантій за позиками, які компанії оприлюднюють у своїй фінансовій звітності.

За даними Казначейства прострочена заборгованість перед державою за кредитами, залученими вугільними компаніями під державні гарантії залишається лише у АТ «Лисичанськвугілля», але товариство у 2023 році не увійшло до переліку суттєвих підзвітних компаній.⁹⁸⁷

Жодна з компаній галузі видобування кам'яного вугілля у відповідях на запит про роль держави не надала інформації про державні гарантії за кредитами у 2023 році. У публічному доступі відсутня інформація щодо кредитування компаніями з державною участю інших компаній.

7.5.3.2 Гарантії за позиками підприємств галузі видобування нафти та природного газу

Інформація про короткострокові та довгострокові позики підзвітних компаній з участю держави у галузі видобування нафти та природного газу (в т. ч. транспортування), що була доступна у фінансовій звітності за 2023 рік, наведена у таблиці нижче.

⁹⁸³ [Абз. 2 ч. 3 ст. 17](#) Бюджетного кодексу

⁹⁸⁴ [Абз. 5 ч. 3 ст. 17](#) Бюджетного кодексу

⁹⁸⁵ [Абз. 4 ч. 3 ст. 17](#) Бюджетного кодексу

⁹⁸⁶ [Ч. 4 ст. 18](#) Бюджетного кодексу

⁹⁸⁷ Казначейство, Звіт про прострочену заборгованість суб'єктів господарювання перед державою за кредитами (позиками), залученими під державні гарантії станом на 01 січня 2024 року, наданий для цілей написання цього звіту ІПВГ

Таблиця 7.20: Інформація про зобов'язання за позиками нафтогазових компаній станом на 31.12.2023 р.

Компанія	Загальний обсяг заборгованості станом на 31.12.2023 р.
АТ «Укргазвидобування» ⁹⁸⁸	Довгострокові кредити - 1 595 261 тис. грн. Короткострокові кредити - 11 288 014 тис. грн.
АТ «НАК «Нафтогаз України» ⁹⁹⁰	Довгострокові кредити - 50 359 889 тис. грн. Короткострокові кредити - 48 791 569 тис. грн. Станом на 31.12.2023 року, позики компанії в сумі 14 627 989 тис. грн були гарантовані державою.

Казначейство України веде облік простроченої заборгованості за кредитами під державні гарантії та надходжень до Державного бюджету у рахунок її погашення. Відповідно до обліку Казначейства надходження за державними гарантіями у звітному періоді склали 13 285 981 грн. від АТ НАК «Нафтогаз України». Прострочена заборгованість перед державою за кредитами, залученими нафтогазовими компаніями під державні гарантії станом на 31.12.2023 р. відсутня.⁹⁹¹

У відповідь на запит про роль держави інформацію про кредитні портфелі розкрили АТ «Укргазвидобування» (див. **Таблиця 7.21:**) та АТ «НАК «Нафтогаз України» (див. **Таблиця 7.21**)

Таблиця 7.21: Кредитні договори АТ «Укргазвидобування» станом на 31.12.2023 р.

АТ «Укргазвидобування» ⁹⁹²				
Позикодавець	Сума заборгованості на 31.12.2023 р.	Обсяг платежів у 2023 р.	Термін погашення	
АТ «НАК «Нафтогаз України» ⁹⁹³				
Позикодавець	Вид позики	Сума позики згідно договору / кредитний ліміт	Державні гарантії	Термін погашення

⁹⁸⁸ АТ «Укргазвидобування», Окрема фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року, <https://ugv.com.ua/page/docs?count=1>

⁹⁸⁹ АТ «Укртранснафта», Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року, що надана Незалежному адміністратору через платформу ІПВГ

⁹⁹⁰ АТ «НАК «Нафтогаз України», Окрема фінансова звітність станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року, <https://www.naftogaz.com/short/7db58045>

⁹⁹¹ Казначейство, Звіт про прострочену заборгованість суб'єктів господарювання перед державою за кредитами (позиками), залученими під державні гарантії станом на 01 січня 2024 року, наданий для цілей написання цього звіту ІПВГ

⁹⁹² Дані з відповідей компанії та АТ «Укргазвидобування», Окрема фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року, <http://ugv.com.ua/uploads/>

⁹⁹³ Дані з відповідей компанії та АТ «НАК «Нафтогаз України», Окрема фінансова звітність станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року, <https://www.naftogaz.com/short/7db58045>

Позикодавець	Вид позики	Сума позики згідно договору / кредитний ліміт	Державні гарантії	Термін погашення
--------------	------------	---	-------------------	------------------

--	--	--	--	--

7.5.3.3 Гарантії за позиками підприємств галузі видобування руд заліза, марганцю та титану

Єдиною підзвітною компанією з державною участю у галузі видобування руд є АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія», що здійснює видобування руд титану. [REDACTED]

Компанія не брала позики з державними гарантіями і у публічному доступі немає інформації про надання нею позик іншим компаніям.

7.5.4 Обмеження щодо звернення стягнення на майно підприємств з державною участю

У 2023 році заборонялося звернення стягнення на майно державних підприємств та господарських товариств, у статутних капіталах яких частка держави становить не менше 25%, за рішеннями, що підлягають виконанню Державною виконавчою службою⁹⁹⁴.

Як виняток мораторій не поширювався на примусову реалізацію майна для погашення заборгованості перед АТ «НАК «Нафтогаз України» та її дочірніми підприємствами, що здійснювали постачання природного газу на підставі ліцензії⁹⁹⁵, крім випадків, якщо відповідні об'єкти не підлягали приватизації⁹⁹⁶.

Наразі законодавство визначає категорії об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації, лише в загальних рисах (до цього переліку входять, у тому числі, магістральні нафто- і газопроводи та магістральний трубопровідний транспорт, що обслуговують потреби держави в цілому, підземні нафто- та газосховища)⁹⁹⁷, однак конкретний перелік таких об'єктів на дату цього Звіту не затверджений⁹⁹⁸. За таких обставин

⁹⁹⁴ Ст. 1 Закону України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» №2864-III від 29.11.2001 р.

⁹⁹⁵ Постанова КМУ «Про затвердження Порядку примусової реалізації майна для погашення заборгованості перед публічним акціонерним товариством «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» та його дочірніми підприємствами, що здійснювали постачання природного газу на підставі ліцензії» №749 від 04.10.2017 р.

⁹⁹⁶ Виняток щодо заборгованості перед НАК «Нафтогаз України» не поширюється також на підприємства, перед якими у держави є підтверджена в установленому порядку заборгованість з відшкодування різниці в тарифах на теплову енергію та послуги з опалення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню (ст. 1 Закону України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» №2864-III від 29.11.2001 р.).

⁹⁹⁷ Ст. 4 Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» №2269-VIII від 18.01.2018 р.

⁹⁹⁸ Постанова ВРУ «Про порядок денний одинадцятій сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» № 3562-IX від 06.02.2024 р.

вищезазначений виняток із застосування мораторію фактично розширений до прийняття такого переліку.

7.5.5 Компенсація державою витрат на виконання спеціальних обов'язків, покладених на суб'єктів ринку природного газу

► Покладення спеціальних обов'язків та їхній зміст

Відповідно до статті 11 Закону України «Про ринок природного газу», з метою забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу на суб'єктів ринку природного газу у виключних випадках та на визначений строк можуть покладатися спеціальні обов'язки в обсязі та на умовах, визначених КМУ після консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства⁹⁹⁹.

Закон України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання»¹⁰⁰⁰ прямо визначає, що на компенсацію обґрунтованих витрат на надання послуг у сфері функціонування ринку природного газу (тобто виконання спеціальних обов'язків, покладених на суб'єктів ринку природного газу) не поширюється дія зазначеного закону. Натомість, виходячи з визначення послуг, що становлять загальний економічний інтерес (до яких належать послуги у сфері функціонування ринку природного газу¹⁰⁰¹), наведеного в цьому законі, така компенсація є державною підтримкою¹⁰⁰².

У 2023 році продовжувала діяти Постанова КМУ, якою покладено нові спеціальні обов'язки на таких суб'єктів ринку природного газу:

- **ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз Трейдинг»** - обов'язок до 15 квітня 2024 року (у 2024 році продовжено до 30 квітня 2025 року¹⁰⁰³) реалізовувати природний газ постачальникам природного газу в обсягах, необхідних побутовим споживачам, постачання яким такі постачальники здійснюють у відповідному періоді постачання, та укласти договори постачання природного газу з суб'єктами господарювання, які провадять господарську діяльність з виробництва електричної енергії на теплових електростанціях, теплоелектроцентралях, газотурбінних та газопоршневих установках¹⁰⁰⁴;
- **ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз України»** - обов'язок та упродовж дії воєнного стану, а також упродовж шести місяців після його припинення або скасування реалізовувати природний газ операторам газорозподільних систем у розмірі нормативних, понаднормованих витрат та виробничо-технологічних витрат,

⁹⁹⁹ Ч. 1 Ст. 11 Закону України «Про ринок природного газу» №329-VIII від 09.04.2015 р.

¹⁰⁰⁰ Ч. 2 ст. 3 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» №1555-VII від 01.07.2014 р.

¹⁰⁰¹ П. 2 Переліку послуг, що становлять загальний економічний інтерес, затвердженого постановою КМУ «Про затвердження переліку послуг, що становлять загальний економічний інтерес» №420-2018-п від 23.05.2018 р.

¹⁰⁰² П. 14 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» №1555-VII від 01.07.2014 р. визначає послуги, що становлять загальний економічний інтерес, як послуги, пов'язані із задоволенням особливо важливих загальних потреб громадян, що не можуть надаватися на комерційній основі без державної підтримки.

¹⁰⁰³ Постанова КМУ «Про внесення змін до Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу» № 958 від 23.08.2024 р.

¹⁰⁰⁴ Пп. 1, 6 п. 4, п. 8¹, п. 8² Положення «Про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу» затвердженого постановою КМУ №222 від 06.03.2022 р.

втратах, зумовлених воєнними діями та понесених у зв'язку із запобіганням/врегулюванням гуманітарних кризових ситуацій¹⁰⁰⁵;

- ▶ **ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз України»** як на суб'єкта господарювання, що здійснює функції постачальника «останньої надії»¹⁰⁰⁶, покладено обов'язок до 30 квітня 2023 року (включно) постачати природний газ споживачам, які не належать до категорії побутових споживачів і виконують життєво важливі функції для забезпечення обороноздатності держави¹⁰⁰⁷. У 2024 році це положення виключено, строк виконання таких спеціальних обов'язків не продовжено¹⁰⁰⁸;
- ▶ **НАК «Нафтогаз України»** - обов'язок забезпечувати ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз Трейдинг» та ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз України» (у тому числі як постачальника «останньої надії») ресурсом природного газу, необхідним для забезпечення виконання їхніх спеціальних обов'язків по 15 квітня 2024 року (у 2024 році строк продовжено до 30 квітня 2025 року¹⁰⁰⁹)¹⁰¹⁰;
- ▶ **АТ «Укргазвидобування» і Державне акціонерне товариство «Чорноморнафтогаз»** - щодо продажу природного газу, а на **НАК «Нафтогаз України»** - щодо формування ресурсу природного газу для побутових споживачів, операторів газорозподільних систем, виробників електричної енергії і виробників теплової енергії шляхом придбання такого газу до 15 квітня 2024 року (у 2024 році строк продовжено до 30 квітня 2025 року¹⁰¹¹)¹⁰¹².

Постачання здійснюється на умовах, за цінами та в порядку, визначених відповідною постановою КМУ про покладення спеціальних обов'язків.

¹⁰⁰⁵ Пп. 2 п. 4, п. 6 Положення «Про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу» затвердженого постановою КМУ №222 від 06.03.2022 р.

¹⁰⁰⁶ Відповідно до Розпорядження КМУ «Про визначення товариства з обмеженою відповідальністю «Газопостачальна компанія «Нафтогаз України» постачальником «останньої надії» №917-р від 22.07.2020 р. та розпорядження КМУ «Про визначення товариства з обмеженою відповідальністю «Газопостачальна компанія «Нафтогаз України» постачальником «останньої надії» №793-р від 12.09.2023 р., згідно з яким ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз України» визначено постачальником «останньої надії» на період воєнного стану та упродовж шести місяців після його припинення або скасування.

¹⁰⁰⁷ Пп. 3 п. 4, п. 7 Положення «Про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу» затвердженого постановою КМУ №222 від 06.03.2022 р.

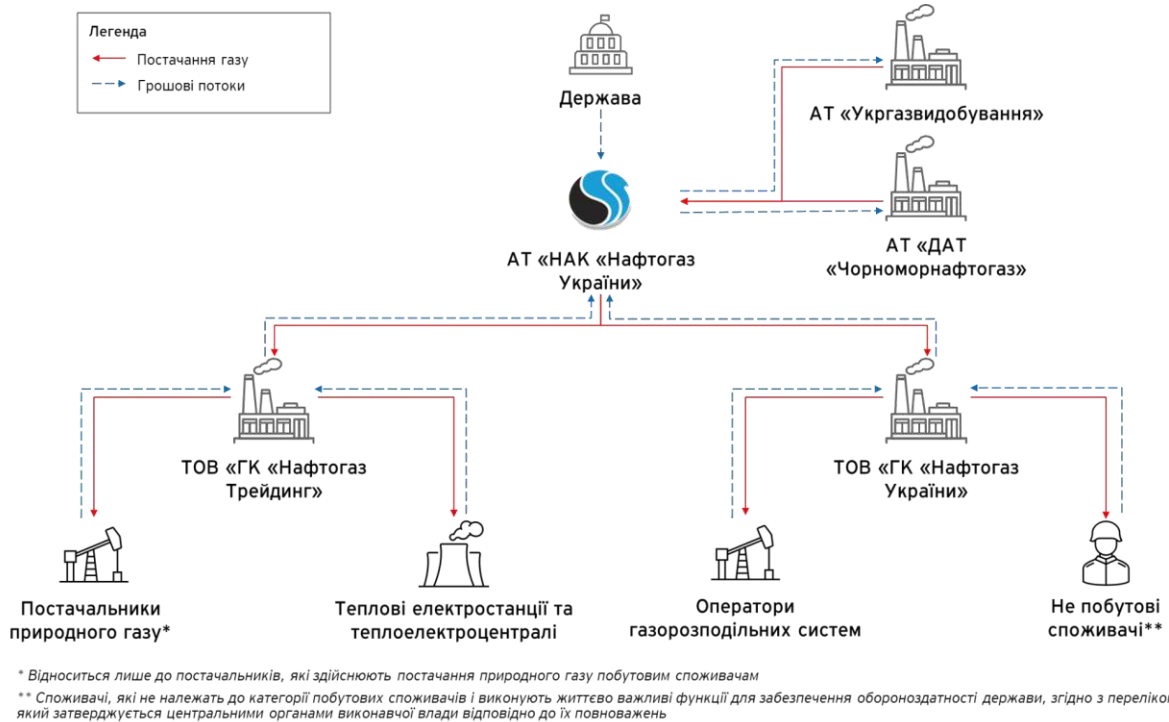
¹⁰⁰⁸ Постанова КМУ «Про внесення змін до Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу» № 406 від 12.04.2024 р.

¹⁰⁰⁹ Постанова КМУ «Про внесення змін до Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу» № 958 від 23.08.2024 р.

¹⁰¹⁰ Пп. 4 п. 4, п. 8 Положення «Про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу» затвердженого постановою КМУ №222 від 06.03.2022 р.

¹⁰¹¹ Постанова КМУ «Про внесення змін до Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу» № 958 від 23.08.2024 р.

¹⁰¹² Пп. 5 п. 4, п. 9 Положення «Про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу» затвердженого постановою КМУ №222 від 06.03.2022 р.

Малюнок 7.4: Постачання газу та платежі в рамках покладення спеціальних обов'язків на ринку природного газу

У 2023 році законодавство також передбачало спеціальні обов'язки щодо постачання природного газу виробникам теплової енергії та бюджетним установам. Відповідні спеціальні обов'язки покладено на:

- ▶ ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз Трейдинг» щодо постачання до 15 квітня 2024 року за договорами з виробниками теплової енергії, а саме¹⁰¹³:
 - виробниками теплової енергії, які здійснюють виробництво теплової енергії для всіх категорій споживачів;
 - виробниками теплової енергії - об'єднаннями співвласників багатоквартирного будинку, житлово-будівельними (житловими, обслуговуючими) кооперативами, управителями багатоквартирних будинків та суб'єктами господарювання, що використовують природний газ з метою гарячого водопостачання і опалення багатоквартирних будинків;
 - виробниками теплової енергії, що використовують природний газ для виробництва електричної енергії (когенерація);
 - виробниками теплової енергії, управління майном яких здійснюється суб'єктами господарювання, які залучені АРМА для всіх категорій використання природного газу.
- ▶ ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз Трейдинг» щодо забезпечення постачання природного газу до 15 квітня 2024 року споживачам, що є бюджетними

¹⁰¹³ Пп. 1 п.4, п. 5 Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу щодо особливостей постачання природного газу виробникам теплової енергії та бюджетним установам, затвердженого постановою КМУ № 812 від 19.07.2022 р.

установами відповідно до Бюджетного кодексу, закладам охорони здоров'я державної та комунальної власності, релігійним організаціям¹⁰¹⁴;

- ▶ ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз України» щодо забезпечення постачання природного газу до 15 квітня 2024 року споживачам, що є підприємствами, установами, організаціями, на балансі яких перебувають гуртожитки (та/або інші житлові будівлі, у яких постійно або тимчасово проживають побутові споживачі)¹⁰¹⁵;
- ▶ НАК «Нафтогаз України» щодо забезпечення ресурсом природного газу, необхідним для забезпечення виконання спеціальних обов'язків¹⁰¹⁶:
 - до 15 квітня 2024 року ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз Трейдинг»;
 - до 15 квітня 2024 року ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз України».

У 2024 році строк виконання таких спеціальних обов'язків було продовжено до 30 квітня 2025 року¹⁰¹⁷.

- ▶ Компенсація витрат, пов'язаних з виконанням спеціальних обов'язків

Закон України «Про ринок природного газу» надає суб'єкту ринку природного газу, на якого покладаються спеціальні обов'язки, право на отримання компенсації економічно обґрунтованих витрат, здійснених таким суб'єктом, зменшених на доходи, отримані у процесі виконання покладених на нього спеціальних обов'язків, та з урахуванням допустимого рівня прибутку відповідно до порядку, затвердженого КМУ¹⁰¹⁸. Джерела фінансування та порядок визначення компенсації є обов'язковими складовими рішення КМУ про покладення спеціальних обов'язків¹⁰¹⁹.

Законодавство передбачає, що суб'єктам ринку природного газу, на яких покладаються спеціальні обов'язки, вищезазначені економічно обґрунтовані витрати компенсуються щомісяця¹⁰²⁰.

Кошти державного бюджету для фінансування компенсацій витрат на виконання спеціальних обов'язків, за винятком сум відшкодування витрат, понесених суб'єктами ринку природного газу та у сфері тепlopостачання внаслідок воєнних дій та з метою запобігання настанню гуманітарних кризових ситуацій на ремонт пошкоджених виробничих потужностей та інфраструктури, використовуються виключно для розрахунків з:

- ▶ АТ «НАК «Нафтогаз України»;
- ▶ ТОВ «ГК «Нафтогаз Трейдинг»;
- ▶ ТОВ «ГК «Нафтогаз України»;

¹⁰¹⁴ Пп. 2 п.4, п. 6 Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу щодо особливостей постачання природного газу виробникам теплової енергії та бюджетним установам, затвердженого постановою КМУ № 812 від 19.07.2022 р..

¹⁰¹⁵ Пп. 4 п.4, п. 6¹ Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу щодо особливостей постачання природного газу виробникам теплової енергії та бюджетним установам, затвердженого постановою КМУ № 812 від 19.07.2022 р..

¹⁰¹⁶ Пп. 3 п.4, п.7 Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу щодо особливостей постачання природного газу виробникам теплової енергії та бюджетним установам, затвердженого постановою КМУ № 812 від 19.07.2022 р..

¹⁰¹⁷ Постанова КМУ «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 19 липня 2022 р. № 812» № 957 від 23.08.2024 р.

¹⁰¹⁸ Ч. 7 ст. 11 Закону України «Про ринок природного газу» №329-VIII від 09.04.2015 р.

¹⁰¹⁹ Ч. 4 ст. 11 Закону України «Про ринок природного газу» №329-VIII від 09.04.2015 р.

¹⁰²⁰ Ч. 5 ст. 2 Закону України «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері тепlopостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування» №2479-IX від 29.07.2022 р.

- ▶ ТОВ «Оператор ГТС України»,
- ▶ АТ «Укртрансгаз»¹⁰²¹.

Порядок визначення компенсації, що надається суб'єктам ринку природного газу, на яких покладаються спеціальні обов'язки¹⁰²², передбачає норму, згідно з якою надання компенсації здійснюється з урахуванням вимог бюджетного законодавства, та встановлює формулу для розрахунку такої компенсації з урахуванням низки показників, у тому числі обсягу економічно обґрунтованих витрат відповідного суб'єкта. У 2023 році положення та формули розрахунків цього порядку були оновлені у зв'язку зі встановленням нових спеціальних обов'язків.

Результати розрахунків, здійснених за формулою визначення компенсації, підлягають перевірці Держаудитслужбою за поданням суб'єктів ринку природного газу.

Фінансування компенсацій суб'єктам ринку природного газу, на яких покладаються спеціальні обов'язки, має здійснюватися за рахунок видатків державного бюджету за цільовим призначенням, що передбачаються законом про Державний бюджет України на відповідний період¹⁰²³. Водночас, ані Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік»¹⁰²⁴, ані Закон України «Про Державний бюджет України на 2024 рік»¹⁰²⁵ станом на дату підготовки Звіту положень щодо компенсації для суб'єктів господарювання, що здійснюють спеціальні обов'язки, **не містять**.

7.5.6 Реалізація газу та нафти власного видобутку на користь АТ «НАК «Нафтогаз України»

Законодавство України зобов'язує низку суб'єктів щомісячно продавати виключно на біржових торгах нафту сирову, газовий конденсат власного видобутку (крім обсягів, що використовуються на власні технологічні потреби) та скраплений газ:

- ▶ підприємства, частка держави у статутному капіталі яких становить 50% та більше,
- ▶ господарські товариства, 50% та більше акцій (часток) яких знаходяться у статутних капіталах інших господарських товариств, акціонером яких є держава і володіє в них контрольним пакетом акцій, а також
- ▶ дочірні підприємства, представництва та філії таких підприємств і товариств,
- ▶ учасників договорів про спільну діяльність та/або осіб, уповноважених договорами про спільну діяльність, укладеними за участю зазначених підприємств¹⁰²⁶.

До березня 2023 року такі продажі здійснювалися на спеціальних аукціонах. КМУ встановлювало стартову ціну¹⁰²⁷, нижче якої продаж нафти сирової й газового конденсату власного видобутку такими суб'єктами не допускався.

¹⁰²¹ [Ч. 2 ст. 3](#) Закону України «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері тепlopостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування» №2479-IX від 29.07.2022 р.

¹⁰²² Постанова КМУ «[Про затвердження Порядку визначення компенсації, що надається суб'єктам ринку природного газу, на яких покладаються спеціальні обов'язки](#)» №1194 від 03.12.2020 р.

¹⁰²³ [Ч. 1 ст. 3](#) Закону України «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері тепlopостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування» №2479-IX від 29.07.2022 р.

¹⁰²⁴ Закон України «[Про Державний бюджет України на 2023 рік](#)» № 2710-IX від 03.11.2022 р.

¹⁰²⁵ Закон України «[Про Державний бюджет України на 2024 рік](#)» № № 3460-IX від 09.11.2023 р.

¹⁰²⁶ [Ст. 4-1](#) Закону України «Про нафту і газ» №2665-III від 12.07.2001 р.

¹⁰²⁷ Порядок визначення стартової ціни та процедуру проведення аукціонів затверджений постановою КМУ «[Про організацію та проведення біржових аукціонів з продажу нафти сирової, газового конденсату власного видобутку і скрапленого газу](#)» №570 від 16.10.2014 р.

При цьому, якщо нафта сира та/або газовий конденсат повністю або частково не реалізовані під час чергового та додаткового біржового аукціону, відповідні обсяги нафти /скрапленого газу мали реалізовуватися на користь АТ «НАК «Нафтогаз України» за стартовою ціною.¹⁰²⁸

У березні 2023 року зазначені правила були змінені, зокрема:

- ▶ дозволено здійснювати продажі на біржових торгах;
- ▶ у Законі України «Про нафту і газ» було змінено правила визначення стартової ціни на біржових торгах:
 - стартова ціна для нафти сирової й газового конденсату власного видобутку визначається як середнє арифметичне значення котирувань URALS (Urals (Mediterranean) та Urals (Rotterdam)) за даними видання «Crude Oil Marketwire» агентства «Platts» за 10 відомих котирувальних днів, що передують даті оголошення біржових торгів, що відбувається за 5 робочих днів до дати проведення біржових торгів. Для розрахунку стартової ціни використовується курс гривні до долара США, встановлений НБУ на день оголошення біржових торгів;
 - стартова ціна для скрапленого газу власного виробництва встановлюється за цінами, що склалися за результатами попередніх біржових торгів;
- ▶ передача нафти сирової й газового конденсату власного видобутку та скрапленого газу власного виробництва на умовах договорів комісії, давальницької переробки, інших договорів, що не передбачають передачу права власності на них, не допускається;
- ▶ у ході біржових торгів ціна може вільно встановлюватися між продавцем (постачальником) та покупцем (споживачем) на конкурентних засадах¹⁰²⁹.
- ▶ При цьому постанова КМУ, яка регулювала процедуру біржових торгів та обов'язковий продаж нафти та газового конденсату на користь АТ «НАК «Нафтогаз України» підприємствами з державною участю, втратила чинність¹⁰³⁰.

7.5.7 Перевірка державної допомоги

Закон України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» передбачає, що державна допомога має перевірятися Антимонопольним комітетом України («АМКУ») на допустимість для конкуренції¹⁰³¹.

За своєю природою державною допомогою суб'єктам господарювання вважається їхня підтримка у будь-якій формі за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності¹⁰³².

¹⁰²⁸ П. 43 Порядку визначення стартової ціни та процедуру проведення аукціонів затверджений постановою КМУ [«Про організацію та проведення біржових аукціонів з продажу нафти сирової, газового конденсату власного видобутку і скрапленого газу»](#) №570 від 16.10.2014 р.

¹⁰²⁹ Ч. 2-3, 3, 4 ст. 4-1 Закону України «Про нафту і газ» №2665-III від 12.07.2001 р.

¹⁰³⁰ Постанова КМУ [«Про внесення зміни до пункту 4 Положення про Міністерство енергетики України та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України»](#) №260 від 24.02.2023.

¹⁰³¹ Ст. ст. 12, 13 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» №1555-VII від 01.07.2014 р.

¹⁰³² П. 1 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» №1555-VII від 01.07.2014 р.

Державна допомога може бути надана в різних формах (наприклад, у вигляді субсидій, гарантій, збільшення державної частки в статутному капіталі суб'єктів господарювання, податкових пільг, компенсації збитків тощо)¹⁰³³.

Критерії допустимості державної допомоги для конкуренції визначаються КМУ для окремих категорій державної допомоги.¹⁰³⁴

У 2023 році діяли Критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання у вугільній галузі¹⁰³⁵, що визначали такі критерії оцінки допустимості державної допомоги в цій галузі:

- ▶ недопущення суттєвої нерівності умов діяльності конкуруючих між собою суб'єктів господарювання у вугільній галузі;
- ▶ недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на ринках виробництва теплової та електричної енергії;
- ▶ зменшення впливу на навколишнє природне середовище в результаті видобутку вугілля вугільними підприємствами, яким надається допомога на закриття (ліквідацію).

Така державна допомога може бути допустимою, якщо (1) надається на чітко визначені цілі (ліквідацію вугледобувних підприємств, покриття виняткових витрат тощо) та (2) покриває лише витрати, що стосуються вугілля для виробництва електричної енергії, комбінованого виробництва тепла та електричної енергії, виробництва коксу і як пального для доменних печей у сталеливарній промисловості.

Критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на охорону навколишнього природного середовища¹⁰³⁶ передбачають будівництво або переоснащення об'єктів енергетичної інфраструктури, на яку поширюються тарифи та умови підключення до мережі, визначені законодавством України, для цілей охорони навколишнього природного середовища.

Відповідно до цих Критеріїв, до об'єктів енергетичної інфраструктури входять устаткування і споруди, що розміщені на території України, включаючи ті, що зв'язують її з однією або кількома іншими країнами, а саме:

- ▶ магістральні та розподільні трубопроводи для транспортування природного газу та біогазу, які є частиною мережі, за винятком трубопроводів високого тиску, що використовуються для розподілу природного газу до переробних заводів чи/або до кінцевого розвантажувального терміналу;
- ▶ підземні сховища, підключені до газопроводів високого тиску, що використовуються для розподілу природного газу;

¹⁰³³ Відповідно до [ст. 4](#) Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» №1555-VII від 01.07.2014 р. державна допомога може надаватися у вигляді субсидій та грантів, дотацій, податкових пільг, відстрочення або розстрочення сплати податків, зборів чи інших обов'язкових платежів, списання боргів (включно із заборгованістю за надані державні послуги), списання штрафних санкцій, компенсації збитків суб'єктам господарювання, надання гарантій, кредитів на пільгових умовах, зменшення фінансових зобов'язань суб'єктів господарювання перед фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування, надання, прямо чи опосередковано, суб'єктам господарювання товарів чи послуг за цінами нижче ринкових або придбання товарів чи послуг суб'єктів господарювання за цінами, вище ринкових, продажу державного майна за цінами, нижче ринкових, збільшення державної частки в статутному капіталі суб'єктів господарювання або збільшення вартості державної частки на умовах, неприйнятних для приватних інвесторів.

¹⁰³⁴ [Ч. 2 ст. 6](#) Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» №1555-VII від 01.07.2014 р.

¹⁰³⁵ Постанова КМУ [«Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання у вугільній галузі»](#) №38 від 13.01.2021 р.

¹⁰³⁶ Постанова КМУ [«Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на охорону навколишнього природного середовища»](#) №1060 від 11.10.2021 р.

- ▶ об'єкти для приймання, зберігання та регазифікації або декомпресії скрапленого природного газу (LNG) або стисненого природного газу (CNG);
- ▶ будь-яке обладнання або установки, включаючи компресорні станції, необхідні для безпечного, надійного та ефективного функціонування системи або для забезпечення реверсивної здатності;
- ▶ трубопроводи, що використовуються для транспортування сирої нафти;
- ▶ насосні станції і сховища, необхідні для роботи трубопроводів для сирої нафти;
- ▶ обладнання або установки, необхідні для належного, безпечного та ефективного функціонування відповідної системи, у тому числі системи захисту, моніторингу та контролю, а також реверсивне обладнання;
- ▶ діоксид вуглецю - мережа трубопроводів, зокрема пов'язаних компресорних станцій, для транспортування діоксиду вуглецю до місця зберігання з метою закачування діоксиду вуглецю у відповідні підземні геологічні утворення для зберігання.

Витратами, що можуть бути відшкодовані отримувачу державної допомоги, є капітальні інвестиції на будівництво або переоснащення вищенаведених об'єктів енергетичної інфраструктури. Розмір такої державної допомоги не повинен перевищувати різницю між витратами, що можуть бути відшкодовані отримувачу державної допомоги, та операційним прибутком від інвестицій отримувача державної допомоги.

Будь-яка нова державна допомога, а також поточна допомога в разі внесення значних змін до неї, може бути надана лише після отримання позитивного рішення АМКУ¹⁰³⁷. Державна допомога, надана всупереч вимогам законодавства, вважається незаконною та підлягає припиненню та поверненню державі¹⁰³⁸ відповідно до рішення АМКУ.

При цьому Законом передбачені деякі винятки, в тому числі для державної допомоги, пов'язаної з наданням послуг, що становлять загальний економічний інтерес (серед них - послуги у сфері функціонування ринку природного газу в рамках покладення спеціальних обов'язків)¹⁰³⁹.

АМКУ веде Реєстр програм державної допомоги за посиланням: <http://pdd.amc.gov.ua/portal/registry/registryofstateaid/list>.

АМКУ щорічно складає річний звіт про надання державної допомоги за попередній фінансовий рік до 1 вересня наступного року, подає його КМУ на затвердження та публікує в газеті «Урядовий кур'єр» та на урядовому вебсайті¹⁰⁴⁰. Звіти АМКУ про надання державної допомоги суб'єктам господарювання на основі інформації, наданої органами державної влади та місцевого самоврядування, за посиланням: <https://amcu.gov.ua/pro-nas/zvitnist/riczni-zviti-pro-nadannya-derzhavnoyi-dopomogi>. Звіт за 2023 рік: <https://amcu.gov.ua/pro-nas/zvitnist/riczni-zviti-pro-nadannya-derzhavnoyi-dopomogi/2023>.

На період воєнного стану та упродовж одного року після його припинення надавачів державної допомоги тимчасово звільнили від обов'язку повідомляти АМКУ про нову або чинну державну допомогу, а всю державну допомогу, яка надається під час дії воєнного стану, визнано допустимою для конкуренції. Крім того, встановлено правило, за яким окремі положення Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», зокрема

¹⁰³⁷ [Ч. 1-2 ст. 9](#) Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» №1555-VII від 01.07.2014 р.

¹⁰³⁸ [Ч. 9 ст. 11](#) Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» №1555-VII від 01.07.2014 р.

¹⁰³⁹ Постанова КМУ [«Про затвердження переліку послуг, що становлять загальний економічний інтерес»](#) №420 від 23.05.2018 р.

¹⁰⁴⁰ [Ч. 7 ст. 16](#) Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» №1555-VII від 01.07.2014 р.

ті, що регулюють ведення Реєстру державної допомоги, не застосовуються¹⁰⁴¹. Зазначене ускладнило реалізацію повноважень АМКУ та функціонування національної системи контролю державної допомоги, зокрема й у частині ведення Реєстру програм державної допомоги та складення річного звіту про надання державної допомоги¹⁰⁴².

¹⁰⁴¹ [Ч. 5²](#) Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» №1555-VII від 01.07.2014 р.

¹⁰⁴² [Річний звіт АМКУ про надання державної допомоги суб'єктам господарювання в Україні за 2022 рік](#)

7.6. Функції підприємств з державною участю та платежі суб'єктів господарювання на користь підприємств з державною участю

Законодавство України не передбачає загального вичерпного переліку функцій, що повинні виконуватися підприємствами з державною участю. Такі функції найчастіше передбачені статутами відповідних підприємств.

Підприємства з державною участю **не наділені повноваженнями щодо збору податків.**

У деяких випадках держава покладає на окремих суб'єктів господарювання обов'язки, які не передбачені їхніми статутними документами (наприклад, обов'язок постачати природний газ виробникам теплової енергії за фіксованою ціною - див. **Розділ 7.5.5** цього Звіту; обов'язок продажу нафти, газового конденсату власного видобування та скрапленого газу на біржових аукціонах - див. **Розділ 7.5.6** цього Звіту).

Як правило, видобувні компанії здійснюють платежі на користь підприємств із державною участю за надані послуги/виконані роботи. Окремою групою платежів є платежі в рамках корпоративних відносин між підприємствами з державною участю (як засновниками або учасниками) та видобувними компаніями, що знаходяться у їх власності.

Оскільки узагальнена інформація щодо таких платежів чи вичерпний перелік таких можливих платежів у законодавстві відсутні, нижче наведено окремі види платежів, що є суттєвими для української економіки.

7.6.1 Платежі за транспортування нафти і газу

Платежі за надання послуг з транспортування нафти і газу, які підприємства здійснюють на користь АТ «Укртранснафта» та ТОВ «Оператор ГТС України», є одним із найсуттєвіших потоків платежів на користь підприємств із державною участю. Такі платежі здійснюються на підставі договорів з цими підприємствами.

Типові договори про надання послуг транспортування і зберігання газу затверджені НКРЕКП¹⁰⁴³. Тексти цих договорів є обов'язковими для застосування без зміни їхнього змісту, але з можливістю конкретизувати їхні умови¹⁰⁴⁴.

Тарифи на транспортування нафти магістральними нафтопроводами, а також на транспортування газу магістральними і транскордонними газопроводами встановлюються НКРЕКП. Зокрема, у 2023 р. діяли:

- ▶ постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів на транспортування нафти магістральними трубопроводами АТ «Укртранснафта» для споживачів України на перехідний період» до останнього дня шостого місяця, наступного за місяцем припинення або скасування воєнного стану в Україні¹⁰⁴⁵;

¹⁰⁴³ Постанова НКРЕКП «Про затвердження Типового договору зберігання (закачування, відбору) природного газу» №2499 від 30.09.2015 р.; постанова НКРЕКП «Про затвердження Типового договору транспортування природного газу» №2497 від 30.09.2015 р.

¹⁰⁴⁴ Відповідно до ч. 4 ст. 179 Господарського кодексу

¹⁰⁴⁵ Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів на транспортування нафти магістральними трубопроводами АТ «Укртранснафта» для споживачів України на перехідний період» №2108 від 11.10.2019р. з оновленими тарифами на сайті НКРЕКП за посиланням: <https://www.nerc.gov.ua/sferi-diyalnosti/prirodnij-gaz/tarifi-dlya-pidpriyemstv-naftogazovoyi-sferi/tarifi-na-transportuvannya-nafti-magistralnimi-truboprovodami-ukrtransnafta>

- ▶ постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів для ТОВ «Оператор ГТС України» на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на регуляторний період 2020-2024 роки»¹⁰⁴⁶.

Інформація за 2023 р. щодо тарифів, витрат компаній на транспортування нафти та газу, доходів операторів нафто- і газотранспортної систем та інших платежів, пов'язаних з транспортуванням, викладена в **Розділі 5.2.4** цього Звіту.

7.6.2 Виконання геологічно-розвідувальних, пошукових робіт, надання послуг з геологічного вивчення

Видобувні компанії потребують отримання певних послуг у зв'язку з пошуком, розвідкою та видобутком корисних копалин. Такі та деякі інші послуги, що напряду не пов'язані з видобуванням, надавали, зокрема, спеціалізовані державні геологічні підприємства, установи та організації, що належать до сфери управління Держгеонадра¹⁰⁴⁷, та інші державні підприємства. Наприклад:

- ▶ Державне підприємство «Українська геологічна компанія» є геологорозвідувальним підприємством, яке виконує геологічні, гідрогеологічні, геофізичні роботи тощо¹⁰⁴⁸;
- ▶ ДНВП «Геоінформ України» надає послуги з підготовки геолого-інвестиційного паспорта ОТГ, підготовки пакету геологічної документації для отримання спеціальних дозволів, складення довідки щодо геологічної характеристики ділянки надр та координат, опрацювання фондів геологічних матеріалів, послуги з визначення початкової ціни продажу спеціальних дозволів на аукціоні, розміру збору за продовження строку дії спеціального дозволу тощо¹⁰⁴⁹;
- ▶ Державне геофізичне підприємство «Укргеофізика» є основним надавачем геофізичних послуг в Україні, в тому числі з проведення сейсмічних досліджень і геофізичних досліджень та робіт у свердловинах, обробки та інтерпретації сейсмічної інформації, рудної та інженерної геофізики тощо¹⁰⁵⁰.

Водночас, ці компанії не здійснюють видобувну діяльність та, відповідно, не належать до «підприємств з державною участю» та/або інших підзвітних компаній для цілей ІПВГ Звіту.

7.6.3 Платежі на користь підприємств з державною участю в рамках корпоративних відносин

Положення законодавства України

Підприємства з державною участю як акціонери (учасники) видобувних компаній (у тому числі інших підприємств з державною участю у формі господарських товариств) можуть реалізувати низку корпоративних прав щодо таких компаній, у тому числі:

¹⁰⁴⁶ Постанова НКРЕКП [«Про встановлення тарифів для ТОВ «Оператор ГТС України» на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на регуляторний період 2020-2024 роки»](#) №3013 від 24.12.2019 р.

¹⁰⁴⁷ [Вебсайт](#) Державної служби геології та надр України з Переліком державних геологічних підприємств та організацій, що належать до сфери управління Державної служби геології та надр України (відповідно до вимог законодавства, на період дії воєнного стану відкритий доступ до цього розділу сайту обмежено).

¹⁰⁴⁸ [Вебсайт](#) ДП «Українська геологічна компанія»

¹⁰⁴⁹ [Вебсайт](#) ДНВП «Геоінформ України» з переліком платних послуг ДНВП «Геоінформ України»

¹⁰⁵⁰ [Вебсайт](#) Державного геофізичного підприємства «Укргеофізика»

- ▶ право отримувати певну частку прибутку (дивіденди) (з урахуванням обмежень, встановлених для господарських товариств, 50% і більше акцій (часток) яких знаходяться у статутних капіталах господарських товариств, частка держави в яких становить 100%, - див. **Розділ 7.4** вище) та активів таких підприємств у разі їх ліквідації відповідно до закону. Дивіденди сплачуються за рішенням загальних зборів акціонерів (учасників);
- ▶ право на участь в управлінні такими підприємствами, що включає, в тому числі, прийняття рішень про ліквідацію, збільшення та зменшення статутного капіталу, а також (якщо застосовано) рішення про вихід зі складу їхніх учасників з виплатою вартості частки у статутному капіталі (таке право мають, наприклад, учасники ТОВ).

Підприємства з державною участю можуть збільшувати статутні капітали інших підприємств з державною участю за рахунок грошових коштів або майна - як за власним рішенням загальних зборів акціонерів (учасників), так і в силу положень законодавства.

Дані про дивіденди на користь компаній з державною участю

Для підготовки інформації щодо сплати дивідендів дочірніми компаніями АТ «НАК «Нафтогаз України», що є підзвітними компаніями в межах Звіту ІПВГ за 2023 р. було проаналізовано їхню фінансову звітність.

У зв'язку з військовою агресією росії проти України, та з урахуванням Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни»¹⁰⁵¹, на вебсайтах компаній не опублікована фінансова звітність за 2023 рік дочірніх компаній ПАТ «Укрнафта» та АТ «Укртранснафта». Фінансова звітність АТ «Укртранснафта» була надана через платформу ІПВГ.

Дані про сплату дивідендів дочірніми компаніями АТ «НАК «Нафтогаз України», що є підзвітними компаніями в межах Звіту ІПВГ за 2023 р, наведені в таблиці нижче (**Таблиця 7.22**). Сумарний обсяг отриманих/сплачених дивідендів АТ «НАК «Нафтогаз України» від усіх дочірніх компаній у 2023 році склав 9 557 804 тис. грн.

Таблиця 7.22: Сплата дивідендів дочірніми компаніями АТ «НАК «Нафтогаз України», що є підзвітними компаніями в межах Звіту ІПВГ за 2023 р.

Назва підприємства	Частка АТ «НАК «Нафтогаз України» у статутному капіталі компанії станом на кінець 2023 р.	Сума отриманих/сплачених дивідендів у 2023 році, тис. грн
Всього отримано дивідендів АТ «НАК «Нафтогаз України» від усіх дочірніх компаній ¹⁰⁵²	-	9 557 804
АТ «Укргазвидобування» сплачено дивідендів ¹⁰⁵³	100%	2 776 021
ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз» сплачено дивідендів ¹⁰⁵⁴	100%	0

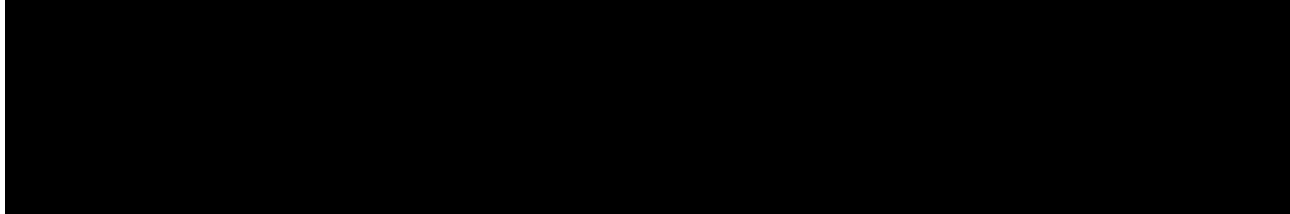
¹⁰⁵¹ Закон України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» № 2115-ІХ від 03.03.2022 р.

¹⁰⁵² АТ «НАК «Нафтогаз України», Окрема фінансова звітність станом на та за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року, <https://www.naftogaz.com/short/ffcd7dfa>

¹⁰⁵³ АТ «Укргазвидобування», Окрема фінансова звітність за рік, що закінчився 31.12.2023 року, <https://ugv.com.ua/page/docs?count=1>

¹⁰⁵⁴ ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз», Річна інформація емітента цінних паперів за 2023 рік, https://chornomornaftogaz.com.ua/images/pdf/Fin_zvit_2023.pdf

Назва підприємства	Частка АТ «НАК «Нафтогаз України» у статутному капіталі компанії станом на кінець 2023 р.	Сума отриманих/сплачених дивідендів у 2023 році, тис. грн
--------------------	---	---

У попередніх звітних періодах Незалежний адміністратор зазначав обсяг дивідендів, отриманих дочірніми компаніями АТ «НАК «Нафтогаз України», що займаються видобуванням і транспортуванням (зберіганням) нафти та природного газу, від їх видобувних дочірніх підприємств. Однак у 2023 році АТ «Укргазвидобування» та АТ «Укртранснафта» не отримали дивідендів від дочірніх компаній. Щодо інших компаній інформація не доступна.

¹⁰⁵⁵ Фінансова звітність ПАТ «Укрнафта» за 2023 рік не опублікована

¹⁰⁵⁶ Від 06.11.2022 примусово відчужено у власність держави в особі Міністерства оборони України

¹⁰⁵⁷ Дані про фінансову звітність для АТ «Укртрансгаз» не опубліковані

¹⁰⁵⁸ Дані про фінансову звітність за рік, що закінчився 31.12.2023 р. для АТ «Укртранснафта» були отримані з платформи ІПВГ

7.7. Державна політика у сфері управління суб'єктами господарювання державного сектору економіки

7.7.1 Основні особливості державної політики у сфері управління суб'єктами господарювання державного сектору економіки

Особливості управління об'єктами державної власності¹⁰⁵⁹, в тому числі – регулювання фінансових відносин держави і підприємств, власником яких частково чи повністю є держава, встановлені в Законі України «Про управління об'єктами державної власності». Окремі положення також містяться в Конституції України, Господарському кодексі, Цивільному кодексі України, Законах України «Про захист економічної конкуренції», «Про господарські товариства», «Про оренду державного та комунального майна», «Про акціонерні товариства», «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», «Про нафту і газ» та інших.

Функції з управління об'єктами державної власності здійснюють органи державної влади, серед яких: КМУ, міністерства (наприклад, Міненерго, Мінекономіки) та інші центральні органи виконавчої влади, в тому числі Держгеонадра та Фонд державного майна України.

У 2023 році для підвищення ефективності та прозорості управління в Україні діяла низка баз даних та інформаційних порталів, які ведуться уповноваженими державними органами, наприклад:

- ▶ Реєстр об'єктів державної власності (в тому числі корпоративних прав, що належать державі у статутних капіталах господарських організацій), який формується Фондом державного майна України на основі інформаційної взаємодії з суб'єктами управління¹⁰⁶⁰. Інформація з Реєстру надається Фондом державного майна України у відповідь на письмові запити органів влади, підприємств, установ, організацій та громадян¹⁰⁶¹. Інформація про надання доступу до Реєстру, а також про особливості формування Реєстру доступна за посиланнями: <https://www.spfu.gov.ua/ua/content/spf-stateproperty-iproviding.html>, <https://www.spfu.gov.ua/ua/content/spf-stateproperty-forming.html>
- ▶ Перелік суб'єктів господарювання державного сектору економіки, який ведеться Фондом державного майна України, доступний за посиланням: <https://www.spfu.gov.ua/ua/content/spf-subekti-gospodaruvannya.html>
- ▶ Реєстр контрактів, укладених з керівниками суб'єктів господарювання державного сектору економіки, який ведеться Мінекономіки¹⁰⁶². Наразі електронний доступ до Реєстру обмежений.

¹⁰⁵⁹ До таких об'єктів, зокрема, належать майно, передане державним підприємствам і корпоративні права, що належать державі у статутних капіталах господарських організацій ([ч. 1 ст. 3](#) Закону України «Про управління об'єктами державної власності» № 185-V від 21.09.2006 р.)

Відносини, пов'язані з управлінням корпоративними правами держави, регулюються Законом України «Про управління об'єктами державної власності». ([ст. 172](#) Господарського кодексу)

¹⁰⁶⁰ Порядок ведення реєстру затверджено постановою КМУ [«Про формування і ведення Реєстру корпоративних прав держави»](#) №1679 від 29.10.2003 р.

¹⁰⁶¹ Наказ Фонду державного майна України [«Про затвердження Порядку та умов користування Єдиним реєстром об'єктів державної власності»](#) № 622 від 23.03.2005 р.

¹⁰⁶² Постанова КМУ [«Про формування та ведення реєстру контрактів, укладених з керівниками суб'єктів господарювання державного сектору економіки»](#) № 991 від 21.12.2016 р.

- ▶ Портал державних підприємств на сайті Мінекономіки (Pro.Zvit), на якому консолідується інформація про статус підприємств, їхні фінансові результати. Наразі електронний доступ до порталу обмежений.
- ▶ Інформація про результати моніторингу ефективності управління об'єктами державної власності, проведеного Мінекономіки¹⁰⁶³. Наразі електронний доступ до інформації обмежений.
- ▶ Зведені показники виконання фінансових планів суб'єктами господарювання державного сектору економіки, що формуються Мінекономіки, доступні за посиланням: <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=00bbbf50-cea4-4438-ab49-3e1cef452d14&tag=FinansovePlanuvannia>.

Зазначені бази даних містять інформацію про суб'єктів господарювання державного сектору економіки (тобто підприємства, що перебувають в опосередкованій державній власності, до них не включені).

У 2023 році Міненерго затвердило перелік державних підприємств, що належать до сфери його управління, а також господарських товариств, в яких Міненерго здійснює функцію з управління корпоративними правами держави. Водночас перелік відсутній у відкритому доступі.

Наразі Мінекономіки не публікує кількість державних підприємств в Україні, тому така інформація недоступна щодо 2023 року. Проте, відповідно до Реєстру суб'єктів господарювання державного сектору економіки ФДМУ, станом на 1 квітня 2024 року в Україні існують 3088 державних підприємств, їх об'єднань, дочірніх підприємств та господарських товариств, державна частка у статутному капіталі яких перевищує 50%¹⁰⁶⁴.

Через введення воєнного стану в Україні у 2022 році доступ до окремих джерел інформації був обмежений у цілях забезпечення інформаційної безпеки в Україні, тому частини інформації немає у відкритому доступі.

Розроблення та імплементація політики державної власності є однією з вимог Меморандумів МВФ про економічну і фінансову політику у контексті реформи суб'єктів господарювання, які належать державі.

У межах реформи управління державними підприємствами КМУ було ухвалено декілька документів, які містять стратегічне бачення держави щодо того, які державні підприємства в довгостроковій перспективі повинні залишитися у державній власності (стратегічно важливі для держави, наприклад, АТ «НАК «Нафтогаз України»), а які - бути передані в концесію, приватизовані або ж ліквідовані¹⁰⁶⁵.

¹⁰⁶³ [Порядок здійснення контролю за виконанням функцій з управління об'єктами державної власності та критеріїв визначення ефективності управління об'єктами державної власності](#), затверджений постановою КМУ №832 від 19 червня 2007 р.

¹⁰⁶⁴ [Реєстр \(перелік\) суб'єктів господарювання державного сектору економіки \(державних підприємств, їх об'єднань, дочірніх підприємств та господарських товариств, державна частка у статутному капіталі яких перевищує 50 відсотків\)](#) з інформацією про суб'єкти управління та окремі показники фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання, станом на 01.04.2024 р.

¹⁰⁶⁵ [Публікація на Урядовому порталі](#) щодо стратегічного бачення управління державними підприємствами. [Деталі на сайті КМУ](#) щодо реформи управління державними підприємствами (у тому числі проміжні результати). Ще одним документом, який регулює політику держави при управлінні підприємствами з державною участю, є постанова КМУ [«Про затвердження Основних концептуальних підходів до підвищення ефективності управління корпоративними правами держави»](#) №155 від 11.02.2004 р. Через введення воєнного стану в Україні у 2022 році, доступ до цих ресурсів може бути обмежений.

КМУ затверджено Основні засади впровадження політики власності щодо суб'єктів господарювання державного сектору економіки¹⁰⁶⁶, що були складені з урахуванням Рекомендацій щодо корпоративного управління державними підприємствами Організації економічного співробітництва та розвитку. Відповідно до цього документа в державній власності повинні залишатися лише ті суб'єкти господарювання, які виконують функції, безпосередньо покладені на державу, якщо такі функції не можуть у повній мірі виконуватися суб'єктами господарювання недержавного сектору, а саме:

- ▶ є природними монополіями, щодо яких не розроблені спеціальні умови для їх приватизації;
- ▶ забезпечують безпеку держави або здійснюють іншу діяльність, яка має життєво важливе значення для суспільства і не може у повній мірі виконуватися суб'єктами господарювання недержавного сектору.

Також визначено, що управління суб'єктами господарювання державного сектору економіки повинне здійснюватися на основі таких принципів:

- ▶ винятковість державної власності;
- ▶ визначення чітких цілей діяльності;
- ▶ паритетність у регулюванні державних та комерційних компаній;
- ▶ розмежування функцій власника і регулятора;
- ▶ професійність в управлінні суб'єктами господарювання;
- ▶ дотримання прозорості своєї діяльності для зниження корупційних ризиків;
- ▶ соціальна відповідальність.

Зокрема, в рамках реформи у складі органів управління суб'єктів державного сектору економіки, що відповідають певним критеріям¹⁰⁶⁷, було передбачено створення наглядових рад у встановленому порядку. Крім того, відповідно до Основних засад були затверджені окремі політики власності для деяких особливо важливих для економіки України підприємств.

Щодо АТ «НАК «Нафтогаз України», що визначений в рамках реформи як стратегічно важливий для держави суб'єкт господарювання, КМУ було окремо затверджено:

- ▶ Політику власності АТ «НАК «Нафтогаз України»¹⁰⁶⁸, яка визначає пріоритети, згідно з якими держава володіє компанією, основні напрями її діяльності та показники ефективності, спосіб, у який держава реалізує свої права власності щодо компанії, тощо;

¹⁰⁶⁶ Інформація щодо основних засад впровадження політики власності щодо суб'єктів господарювання державного сектору економіки на [Урядовому порталі](#)

¹⁰⁶⁷ Постанова КМУ [«Деякі питання управління державними унітарними підприємствами та господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій \(часток\) належать державі»](#) №142 від 10.03.2017 р. Суб'єкти господарювання, в яких повинна бути створена наглядова рада, визначаються за наявності принаймні одного з наступних критеріїв: (1) вартість активів згідно з даними останньої річної фінансової звітності перевищує 2 мільярди гривень; (2) розмір чистого доходу згідно з даними останньої річної фінансової звітності перевищує 1,5 мільярди гривень; (3) розмір статутного капіталу новоутвореного суб'єкта перевищує 2 мільярди гривень; (4) наявність 10 або більше акціонерів - власників простих акцій відповідного господарського товариства

¹⁰⁶⁸ Постанова КМУ [«Деякі питання діяльності акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України»](#) №982 від 21.10.2020 р.

- ▶ Основні напрями діяльності АТ «НАК «Нафтогаз України» на 2021 рік¹⁰⁶⁹;
- ▶ Положення про принципи формування наглядової ради АТ «НАК «Нафтогаз України»¹⁰⁷⁰.

З листопада 2022 року головою правління є Олексій Чернишов¹⁰⁷¹. Новий склад наглядової ради був призначений у січні та грудні 2023 року¹⁰⁷².

За результатами фінансово-господарської діяльності АТ «НАК «Нафтогаз України» за 2023 рік КМУ затвердив збиток у сумі 782 353 076 гривень та консолідований прибуток у сумі 23 123 246 766 гривень (з якого прибуток, що належить акціонеру АТ «НАК «Нафтогаз України», становить 12 821 094 608 гривень). 95% суми прибутку, що належить АТ «НАК «Нафтогаз України», було вирішено спрямувати на виплату дивідендів до державного бюджету, 5% на виконання статутних цілей¹⁰⁷³.

У вересні 2022 року затверджено вимоги до порядку подання і затвердження стратегічного плану розвитку, який має визначати місію, стратегічні напрями, цілі та завдання економічного та соціального розвитку діяльності підприємства, кадрові і матеріальні ресурси, що необхідні для їх реалізації на довгостроковий період, потенційні ризики та управління ними¹⁰⁷⁴. Цей наказ поширюється, зокрема, на АТ «НАК «Нафтогаз України».

У лютому 2024 року було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення корпоративного управління»¹⁰⁷⁵, покликаний вдосконалити корпоративне управління підприємствами з державною участю відповідно до Керівних принципів ОЕСР з корпоративного управління на підприємствах державної форми власності. Зазначений закон, зокрема, включає розробку КМУ Політики державної власності¹⁰⁷⁶, невід'ємними частинами якої є:

- ▶ Політика винагороди керівників державних унітарних підприємств та голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;
- ▶ Політика винагороди членів наглядових рад державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;
- ▶ Державна дивідендна політика.

¹⁰⁶⁹ Постанова КМУ «Основні напрями діяльності акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» на 2021 рік» №1011 від 27 вересня 2021 р.

¹⁰⁷⁰ Постанова КМУ «Питання формування наглядової ради публічного акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» №232 від 29.03.2017 р.

¹⁰⁷¹ Розпорядження КМУ «Про призначення Чернишова О.М. головою правління акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» №983-р від 03.11.2022 р.

¹⁰⁷² Розпорядження КМУ «Деякі питання наглядової ради акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» №55-р від 24.01.2023 р.

Розпорядження КМУ «Питання наглядової ради акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» № 1221-р від 29.12.2023 р.

¹⁰⁷³ Розпорядження КМУ «Питання річних загальних зборів акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» № 567-р від 21.06.2024 р.

¹⁰⁷⁴ Наказ Мінекономіки «Про затвердження форм та Порядку подання і затвердження стратегічного плану розвитку, звіту про виконання стратегічного плану розвитку та інформації про затвердження стратегічних планів розвитку суб'єктів господарювання державного сектору економіки та їх виконання» №2897 від 01.09.2022 р.

¹⁰⁷⁵ Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення корпоративного управління» № 3587-IX від 22.02.2024 р.

¹⁰⁷⁶ Ч. 1 ст. 11⁶ Закону України «Про управління об'єктами державної власності» № 185-V від 21.09.2006 р. (в редакції від 01.07.2024 р.)

КМУ було надано шестимісячний строк з дня набрання змінами чинності для прийняття Політики державної власності¹⁰⁷⁷, але на дату підготовки цього Звіту ця політика ще не була затверджена.

Водночас політики власності державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50% акцій (часток) належать державі зберігають чинність до моменту затвердження Політики державної власності¹⁰⁷⁸.

У 2023 році ОЕСР та уряд України розпочали реалізацію чотирирічної програми ОЕСР-Україна, яка підтримує численні реформи, в тому числі державного управління, а також має на меті допомогти Україні зі вступом до ОЕСР та ЄС. Програма забезпечить підтримку Україні в умовах війни, водночас гарантуючи найкраще використання допомоги на відбудову для сприяння економічному розвитку¹⁰⁷⁹.

7.7.2 Державне регулювання у сфері корпоративного управління підприємствами з державною участю

► Органи управління підприємств з державною участю

Органами управління державних унітарних підприємства є¹⁰⁸⁰:

- керівник підприємства, який призначається (обирається) суб'єктом управління або наглядовою радою такого підприємства (у разі її створення) і є підзвітним органу, який його призначив (обрав);
- наглядова рада підприємства (у разі її створення), яка контролює і регулює діяльність керівника підприємства.

Особливості управління господарським товариством, у статутному капіталі якого є корпоративні права держави, визначаються спеціальними законами залежно від виду товариства з урахуванням специфіки, встановленої законодавством, що регулює управління державною власністю, зокрема Законом України «Про управління об'єктами державної власності»¹⁰⁸¹.

Структура управління акціонерним товариством може бути однорівневою або дворівневою¹⁰⁸². За однорівневої структури органами управління акціонерним товариством є загальні збори та рада директорів, що передбачає здійснення функцій контролю та управління діяльністю акціонерного товариства єдиним колегіальним органом - радою директорів.¹⁰⁸³ За дворівневої структури органами управління акціонерним товариством є загальні збори, орган, відповідальний за здійснення нагляду (наглядова рада), і виконавчий орган (колегіальний або одноосібний). Дворівнева структура управління передбачає чіткий розподіл функцій з безпосереднього управління поточною (операційною) діяльністю акціонерного товариства, які здійснює виконавчий орган, та функцій контролю за роботою виконавчого органу та інших керівників акціонерного товариства, які здійснює наглядова

¹⁰⁷⁷ [П. 8](#) Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення корпоративного управління» № 3587-IX від 22.02.2024 р.

¹⁰⁷⁸ [П. 3](#) Прикінцевих та перехідних положень Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення корпоративного управління» № 3587-IX від 22.02.2024 р.

¹⁰⁷⁹ [OECD - Ukraine Country Programme](#)

¹⁰⁸⁰ [Ч. 6 ст. 73](#) Господарського кодексу

¹⁰⁸¹ [Ч. 1 ст. 89](#) Господарського кодексу, [ч. 2 ст. 1](#) Закону України «Про акціонерні товариства» №2465-IX від 01.01.2023 р., [ч. 3 ст. 1](#) Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» №2275-VIII від 06.02.2018 р.

¹⁰⁸² [Ч. 1 ст. 4](#) Закону України «Про акціонерні товариства» №2465-IX від 01.01.2023 р.

¹⁰⁸³ [Ч. 2 ст. 4](#) Закону України «Про акціонерні товариства» №2465-IX від 01.01.2023 р.

рада.¹⁰⁸⁴ Органами товариства з обмеженою відповідальністю є загальні збори учасників, наглядова рада (у разі створення) та виконавчий орган¹⁰⁸⁵.

Так, наприклад, структура управління АТ «НАК «Нафтогаз», ПАТ «Укрнафта», ТОВ «Оператор ГТС України», АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія» є дворівневою, органами управління є загальні збори, наглядова рада, виконавчий орган (правління або дирекція). Натомість АТ «Укргазвидобування» має однорівневу структуру управління, яка складається із загальних зборів та генерального директора¹⁰⁸⁶.

Управління корпоративними правами держави в господарських товариствах та державними унітарними підприємствами здійснюють відповідні суб'єкти управління об'єктами державної власності шляхом призначення представників держави для участі у загальних зборах господарських товариств, надання кандидатур членів наглядової ради загальним зборам акціонерів (учасників) (якщо держава не є єдиним акціонером (учасником) господарського товариства) та призначення (обрання) представників держави і незалежних членів наглядових рад державних унітарних підприємств та господарських товариств, єдиним акціонером (учасником) яких є держава¹⁰⁸⁷. Водночас якщо держава є єдиним акціонером (учасником), функції з управління корпоративними правами виконуються безпосередньо, без скликання загальних зборів акціонерів (учасників) господарського товариства¹⁰⁸⁸.

Наглядова рада обов'язково створюється на державних унітарних підприємствах та господарських товариствах, у статутному капіталі яких більше 50% акцій (часток) належать державі, за наявності одного з таких критеріїв¹⁰⁸⁹:

- ▶ вартість активів згідно з даними останньої річної фінансової звітності перевищує 2 млрд. гривень;
- ▶ розмір чистого доходу згідно з даними останньої річної фінансової звітності перевищує 1,5 млрд. гривень;
- ▶ розмір статутного капіталу новоствореного державного унітарного підприємства, господарського товариства на дату його утворення перевищує 2 млрд. гривень;
- ▶ кількість акціонерів - власників простих акцій становить 10 або більше осіб.

До складу наглядових рад державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50% акцій (часток) належать державі, входять незалежні члени наглядової ради, кількість яких повинна становити більшість членів наглядової ради¹⁰⁹⁰. При цьому кількість членів наглядової ради державного унітарного підприємства не може бути менше п'яти осіб та більше 11 осіб, а строк повноважень члена такої наглядової ради становить три роки¹⁰⁹¹.

¹⁰⁸⁴ [Ч. 3 ст. 4](#) Закону України «Про акціонерні товариства» №2465-IX від 01.01.2023 р.

¹⁰⁸⁵ [Ч. 1 ст. 28](#) Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» №2275-VIII від 06.02.2018 р.

¹⁰⁸⁶ Дані щодо структури управління з розміщених у відкритому доступі установчих документів: п. 54 Статуту АТ «НАК «Нафтогаз України», п. 9.1 Статуту АТ «Укргазвидобування», розділ 9 Статуту ПАТ «Укрнафта», п. 9.2 Статуту ТОВ «Оператор ГТС України», п. 5.3 Статуту АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»

¹⁰⁸⁷ [Ч. 3 ст. 11](#) Закону України «Про управління об'єктами державної власності» № 185-V від 21.09.2006 р.

¹⁰⁸⁸ [Ч. 4 ст. 11](#) Закону України «Про управління об'єктами державної власності» № 185-V від 21.09.2006 р.

¹⁰⁸⁹ [Критерії відповідно до яких утворення наглядової ради є обов'язковим на державних унітарних підприємствах та в господарських товариствах, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій \(часток\) належать державі](#), затверджені постановою КМУ № 142 від 10.03.2017 р.

¹⁰⁹⁰ [Ч. 2 ст. 11²](#) Закону України «Про управління об'єктами державної власності» № 185-V від 21.09.2006 р.

¹⁰⁹¹ П. 5, п. 7 [Порядку утворення, організації діяльності та ліквідації наглядової ради державного унітарного підприємства та її комітетів](#), затвердженого постановою КМУ № 142 від 10.03.2017 р.

У наглядових радах державних унітарних підприємств, акціонерних товариствах, у статутному капіталі яких більше 50% акцій (часток, паїв) прямо або опосередковано належать державі, обов'язково створюються такі комітети¹⁰⁹²:

- ▶ комітет з питань аудиту;
- ▶ комітет з питань визначення винагороди посадовим особам;
- ▶ комітет з питань призначень.

Виключна компетенція наглядової ради державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі якого є корпоративні права держави, визначається законом та установчими документами¹⁰⁹³.

У 2024 році Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення корпоративного управління»¹⁰⁹⁴ до законодавства, що регулює здійснення управління об'єктами державної власності, було внесено такі основні зміни:

- ▶ закріплення однорівневої та дворівневої структури корпоративного управління в Законі України «Про управління об'єктами державної власності», а саме¹⁰⁹⁵:
 - однорівнева - може бути застосована у державних унітарних підприємствах та господарських товариствах, у статутному капіталі яких більше 50% акцій (часток) належать державі, у яких створення наглядової ради не є обов'язковим. У такому разі до ради директорів входять і виконавчі, і невиконавчі директори, а більшість у кількісному складі ради директорів становлять незалежні невиконавчі директори. За застосування однорівневої структури управління до ради директорів застосовуються усі положення законодавства, що регулює управління об'єктами державної власності, щодо наглядової ради, а до невиконавчого члена ради директорів - усі положення щодо члена наглядової ради;
 - дворівнева - є обов'язковою для державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50% акцій (часток) належать державі, у разі якщо вони відповідають критеріям, визначеним КМУ у Політиці державної власності або встановленим законом.
- ▶ закріплення кількісного складу наглядової ради державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50% акцій (часток) належать державі, який не може становити менше 5 та більше 9 осіб¹⁰⁹⁶;
- ▶ запровадження Політики державної власності, що має бути затверджена КМУ¹⁰⁹⁷;
- ▶ закріплення процедури оцінювання діяльності наглядової ради державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50% акцій

¹⁰⁹² П. 16 [Порядку утворення, організації діяльності та ліквідації наглядової ради державного унітарного підприємства та її комітетів](#), затвердженого постановою КМУ № 142 від 10.03.2017 р., [ч. 2 ст. 76](#) Закону України «Про акціонерні товариства» №2465-IX від 01.01.2023 р.

¹⁰⁹³ [Ст. 11⁴](#) Закону України «Про управління об'єктами державної власності» № 185-V від 21.09.2006 р., [ст. 71](#) Закону України «Про акціонерні товариства» №2465-IX від 01.01.2023 р.

¹⁰⁹⁴ Закон України [«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення корпоративного управління»](#) № 3587-IX від 22.02.2024 р.

¹⁰⁹⁵ [Ч. 1 ст. 11²](#) Закону України «Про управління об'єктами державної власності» № 185-V від 21.09.2006 р. (в редакції від 01.07.2024 р.)

¹⁰⁹⁶ [Ч. 2 ст. 11²](#) Закону України «Про управління об'єктами державної власності» № 185-V від 21.09.2006 р. (в редакції від 01.07.2024 р.)

¹⁰⁹⁷ [Ст. 11⁶](#) Закону України «Про управління об'єктами державної власності» № 185-V від 21.09.2006 р. (в редакції від 01.07.2024 р.)

(часток) належать державі, Таке оцінювання має здійснюватися не менше одного разу на три роки у порядку, визначеному КМУ, з оприлюдненням результатів вебсайті відповідного підприємства/товариства¹⁰⁹⁸;

- ▶ закріплення особливостей парламентського контролю за ефективністю управління корпоративними правами держави, який повинен здійснюватися комітетом ВРУ, до предмета відання якого належать питання державної економічної політики¹⁰⁹⁹.

Інформація про корпоративне управління компаній з державною участю також відображається в їхніх статутах.

За загальним правилом обов'язковому оприлюдненню шляхом розміщення державним унітарним підприємством, господарським товариством, у статутному капіталі якого більше 50% акцій (часток) належать державі, а також господарським товариством, 50 і більше відсотків акцій (часток) якого належать господарському товариству, частка держави в якому становить 100%, на власній веб-сторінці або на офіційному вебсайті суб'єкта управління підлягає, зокрема, така інформація щодо корпоративного управління¹¹⁰⁰:

- ▶ статут;
- ▶ структура власності господарського товариства;
- ▶ біографічна довідка керівника державного унітарного підприємства, голови та членів виконавчого органу господарського товариства;
- ▶ біографічні довідки членів наглядової ради, принципи їх добору, членство у наглядових радах інших суб'єктів господарювання, а також зазначення того, хто із членів наглядової ради державного унітарного підприємства є незалежним;
- ▶ річні звіти наглядової ради, керівника державного унітарного підприємства / виконавчого органу господарського товариства;
- ▶ структура, принципи формування і розмір винагороди керівника / членів виконавчого органу та членів наглядової ради.

Інформація щодо наявності статутів суттєвих підприємств з державною участю у відкритому доступі наведена в **Додатку 2**.

Додатково інформація про корпоративне управління підприємств з державною участю, які є емітентами цінних паперів, підлягає розкриттю відповідно до законодавства про ринки. До такої інформації віднесено, зокрема, інформацію про орган управління емітента, його посадових осіб та засновників, звіт керівництва, який повинен містити інформацію про корпоративне управління (у складі регулярної інформації)¹¹⁰¹, та інформацію про зміну складу посадових осіб емітента (у складі особливої інформації)¹¹⁰².

За загальним правилом регульована інформація розкривається шляхом¹¹⁰³:

¹⁰⁹⁸ [Ст. 117](#) Закону України «Про управління об'єктами державної власності» № 185-V від 21.09.2006 р. (в редакції від 01.07.2024 р.)

¹⁰⁹⁹ [Ст. 161](#) Закону України «Про управління об'єктами державної власності» № 185-V від 21.09.2006 р. (в редакції від 01.07.2024 р.)

¹¹⁰⁰ [Ч. 8 ст. 73, ч. 3 ст. 90](#) Господарського кодексу

¹¹⁰¹ [Ч. 3 ст. 126](#) Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» № 3480-IV від 23.02.2006 р.

¹¹⁰² [Ч. 1 ст. 128](#) Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» № 3480-IV від 23.02.2006 р.

¹¹⁰³ [Ч. 1, ч. 2 ст. 124](#) Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» № 3480-IV від 23.02.2006 р.

- ▶ розміщення в базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків (<https://smida.gov.ua/db>);
- ▶ розміщення на вебсайті учасника ринків капіталу та/або професійного учасника організованих товарних ринків;
- ▶ подання до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Водночас слід враховувати, що у зв'язку з дією в Україні правового режиму воєнного стану доступ до певної інформації може бути обмежений. Так, наприклад, на період дії воєнного стану емітенти цінних паперів звільняються від обов'язку розкривати регульовану інформацію (крім розкриття особливої інформації)¹¹⁰⁴. У зв'язку з цим виникають труднощі з доступом до актуальної інформації на вебсайтах деяких підзвітних компаній з державною участю - емітентів цінних паперів.

Крім того, згідно з Постановою НКРЕКП № 349 під час дії воєнного стану та до останнього дня місяця, наступного за місяцем його припинення або скасування, на вебсайтах ліцензіатів та/або учасників оптового енергетичного ринку повинен бути закритий доступ до інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури, зокрема щодо персональних даних працівників енергетичного сектору із зазначенням місця роботи та посади, та чутливої інформації, яка може ідентифікувати об'єкти критичної інфраструктури¹¹⁰⁵. З огляду на вищевикладене доступ до відповідної інформації на вебсайтах окремих суттєвих компаній-ліцензіатів НКРЕКП¹¹⁰⁶ може бути прихований з посиланням на Постанову НКРЕКП № 349 або без зазначення причини. Так, наприклад, ТОВ «Оператор ГТС України» обмежено доступ до інформації про структуру компанії.

7.7.3 Державна політика у сфері здійснення закупівель суб'єктами господарювання державного сектору економіки та розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників контрагентів

Основним законодавчим актом, що встановлює основи державної політики у сфері здійснення закупівель, є Закон України «Про публічні закупівлі»¹¹⁰⁷.

До замовників, які здійснюють закупівлі відповідно до цього Закону, віднесено, зокрема, суб'єктів господарювання, в яких:

- органам державної влади належить частка у статутному капіталі в розмірі більше ніж 50% або такі органи чи інші замовники володіють більшістю голосів у вищому органі суб'єкта господарювання чи правом призначати більше половини складу виконавчого органу або наглядової ради, та

¹¹⁰⁴ Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «[Щодо розкриття регульованої інформації емітентами цінних паперів під час дії воєнного стану в Україні](#)» № 1159 від 12.09.2022 р.

¹¹⁰⁵ Постанова НКРЕКП «[Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури](#)» № 349 від 26.03.2022 р.

¹¹⁰⁶ Окремі суттєві компанії з державною участю є ліцензіатами НКРЕКП та включені до [Реєстру суб'єктів господарювання, які провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, діяльність яких регулюється НКРЕКП](#) (дані станом на 30.06.2024 р.), а саме: (i) АТ «НАК «Нафтогаз України» володіє ліцензіями на перепродаж електричної енергії та постачання природного газу; (ii) АТ «Укргазвидобування» - ліцензіями на виробництво електричної енергії та постачання природного газу; (iii) ТОВ «Оператор ГТС України» - ліцензією на транспортування природного газу; (iv) АТ «Укртрансфаста» - ліцензіями на транспортування нафти та нафтопродуктів магістральними трубопроводами; (v) АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія» - ліцензіями на постачання електричної енергії споживачу та постачання природного газу.

¹¹⁰⁷ Закон України «[Про публічні закупівлі](#)» № 922-VIII від 25.12.2015 р.

-які здійснюють діяльність у сферах забезпечення транспортування, розподілу, зберігання, постачання природного газу на користь третіх осіб, видобутку природного газу та розробки родовищ нафти і газу, вугілля, інших видів твердого палива, видобутку нафти, вугілля, інших видів твердого палива¹¹⁰⁸.

Поняття підприємства з державною участю для цілей Звіту ІПВГ включає не лише підприємства з прямою державною участю, але й підприємства, в яких держава опосередковано володіє більше ніж 50% акцій (часток). Оскільки в окремих суттєвих підприємствах (АТ «Укргазвидобування», ТОВ «СП «Укркарпатоїл ЛТД», АТ «Укртранснафта») держава здійснює володіння часткою опосередковано через суб'єктів господарювання державного сектору економіки, які є замовниками в розумінні Закону України «Про публічні закупівлі» та володіють більшістю у вищому органі управління таких підприємств, законодавство про публічні закупівлі поширюється на таких суб'єктів.

Відповідно, у 2023 році всі суттєві підприємства з державною участю, включені до сфери охоплення звіту ІПВГ, здійснювали закупівлі згідно із законодавством про публічні закупівлі.

Водночас у законодавстві наявна невизначеність щодо поширення Закону України «Про публічні закупівлі» на підприємства, активи яких передані в управління замовникам в розумінні Закону України «Про публічні закупівлі», до яких із суттєвих компаній у 2023 році належало ПрАТ «ВК «Укрнафтобуріння».

Відсутня інформація про те, що ПрАТ «ВК «Укрнафтобуріння» проводило закупівлі відповідно до процедури публічних торгів у 2023 чи в 2024 році. Компанія проводить закупівлі на електронних майданчиках, однак такі закупівлі здійснюються відповідно до процедури комерційних торгів (непублічних), тобто в добровільному порядку, й інформація щодо деталей закупівель не є публічною.

Публічні закупівлі повинні здійснюватися з дотриманням таких принципів¹¹⁰⁹:

- ▶ добросовісна конкуренція серед учасників;
- ▶ максимальна економія, ефективність та пропорційність;
- ▶ відкритість та прозорість на всіх стадіях закупівель;
- ▶ недискримінація учасників та однакове ставлення до них;
- ▶ об'єктивне та неупереджене визначення переможця;
- ▶ запобігання корупційним діям і зловживанням.

Закупівлі здійснюються відповідно до річного плану, до якого включаються заплановані закупівлі. Такий річний план та зміни до нього безоплатно оприлюднюються замовником в електронній системі закупівель¹¹¹⁰.

Замовник самостійно та безоплатно через авторизовані електронні майданчики оприлюднює в електронній системі закупівель¹¹¹¹ інформацію про закупівлю, яка може додатково оприлюднюватися в інших засобах масової інформації, на вебсайті замовника

¹¹⁰⁸ Ч. 2 ст. 2 Закону України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015 р.

¹¹⁰⁹ Ч. 1 ст. 5 Закону України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015 р.

¹¹¹⁰ Ч. 1 ст. 4 Закону України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015 р.

¹¹¹¹ Наприклад, [Prozorro.gov.ua](https://prozorro.gov.ua), [Zakupivli.pro](https://zakupivli.pro), [SmartTender](https://smartertender.gov.ua), [Public Bid](https://publicbid.gov.ua)

або на вебсайтах відповідних органів державної влади та органів місцевого самоврядування¹¹¹².

Така інформація про закупівлю, зокрема, включає оголошення про проведення закупівлі, тендерну документацію, договір про закупівлю та всі додатки до нього, звіт про виконання договору про закупівлю, звіт про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель, звіт про результати проведення закупівлі¹¹¹³.

У звіті про результати проведення закупівлі з використанням електронної системи закупівель обов'язково зазначаються, зокрема, кількість учасників закупівлі та найменування і місцезнаходження учасника, з яким укладено договір про закупівлю; повне найменування та місцезнаходження кожного суб'єкта господарювання, який буде залучений переможцем, з яким укладено договір про закупівлю, до надання послуг як співвиконавця або виконання робіт як субпідрядника, в обсязі не менше ніж 20% вартості договору про закупівлю¹¹¹⁴.

Звіт про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель, повинен містити, зокрема, інформацію про найменування постачальника товарів, виконавця робіт чи надавача послуг (ЄДРПОУ, місцезнаходження), кількість, місце та строк поставки товарів, виконання робіт чи надання послуг, ціну, строк виконання договору¹¹¹⁵. При цьому на період дії правового режиму воєнного стану замовники можуть не публікувати інформацію про своє місцезнаходження та/або місцезнаходження постачальників (виконавців робіт та надавачів послуг), та/або місце поставки товарів, виконання робіт чи надання послуг, якщо поширення такої інформації несе ризики для безпеки замовника та/або постачальників (виконавців робіт та надавачів послуг)¹¹¹⁶.

У зв'язку з дією правового режиму воєнного стану на території України КМУ встановлено Особливості здійснення публічних закупівель¹¹¹⁷.

Особливостями здійснення публічних закупівель визначено такі види закупівель у період дії воєнного стану:

- ▶ відкриті торги (для закупівлі товарів і послуг, вартість яких становить або перевищує 100 тис. грн, послуг з поточного ремонту, вартість яких становить або перевищує 200 тис. грн, робіт, вартість яких становить або перевищує 1,5 млн грн)¹¹¹⁸;
- ▶ використання електронного каталогу для закупівлі товару вартість яких становить або перевищує 100 тис. грн¹¹¹⁹;
- ▶ укладення договору про закупівлю без застосування відкритих торгів та/або електронного каталогу для закупівлі товару для придбання товарів і послуг, вартість яких становить або перевищує 100 тис. грн, послуг з поточного ремонту, вартість яких становить або перевищує 200 тис. грн, та робіт, вартість яких становить або перевищує

¹¹¹² [Ч. 4 ст. 10](#) Закону України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015 р.

¹¹¹³ [Ст. 10](#) Закону України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015 р.

¹¹¹⁴ [Ч. 1 ст. 19](#) Закону України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015 р.

¹¹¹⁵ [Ч. 3 ст. 3](#) Закону України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015 р.

¹¹¹⁶ [П. 3^б Прикінцевих та перехідних положень](#) Закону України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015 р.

¹¹¹⁷ [Особливості здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та упродовж 90 днів з дня його припинення або скасування](#), затверджені постановою КМУ № 1178 від 12.10.2022 р.(далі - «Особливості здійснення публічних закупівель»)

¹¹¹⁸ [П. 10](#) Особливостей здійснення публічних закупівель

¹¹¹⁹ [П. 10](#) Особливостей здійснення публічних закупівель

1,5 млн. грн, може здійснюватися у разі наявності умов, визначених Особливостями здійснення публічних закупівель¹¹²⁰.

Крім того, закупівлі, вартість яких є меншою за вартість, що встановлена Особливостями здійснення публічних закупівель (тобто 100 тис. грн, 200 тис. грн, 1,5 млн. грн для закупівель товарів і послуг, послуг з поточного ремонту, робіт відповідно), можуть здійснюватися в електронній системі закупівель відповідно до умов, визначених адміністратором електронної системи закупівель, у тому числі через електронний каталог для закупівлі товарів. Такі умови, зокрема, визначено наказом ДП «Прозорро» № 25 від 20.10.2022¹¹²¹. Такі закупівлі також можуть здійснюватися без використання електронної системи закупівель¹¹²².

Розкриття особи контрагента підприємств з державною участю може здійснюватися шляхом оприлюднення відповідної інформації про закупівлю в порядку, встановленому Законом України «Про публічні закупівлі», з урахуванням положень Особливостей здійснення публічних закупівель, зокрема звіту про результати проведення закупівлі, звіту про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель.

На період дії воєнного стану встановлено правило, відповідно до якого у разі здійснення закупівлі, вартість якої є меншою ніж 50 тис. гривень, без використання електронної системи закупівель не вимагається оприлюднення звіту про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель¹¹²³. У зв'язку з цим обмежується доступ до інформації про постачальників, яка повинна міститися в такому звіті.

Крім того, Законом України «Про публічні закупівлі» та Особливостями здійснення публічних закупівель визначено випадки, коли замовник повинен прийняти рішення про відмову учаснику процедури закупівлі в участі у відкритих торгах та зобов'язаний відхилити тендерну пропозицію, зокрема¹¹²⁴:

- ▶ у ЄДР відсутня інформація про КБВ (крім нерезидентів) (інформація про КБВ);
- ▶ учасник процедури закупівлі або КБВ, член або учасник (акціонер) юридичної особи - учасника процедури закупівлі є особою, до якої застосовано санкцію у вигляді заборони на здійснення у неї публічних закупівель товарів, робіт і послуг, крім випадку, коли активи такої особи у встановленому законодавством порядку передані в управління Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

Водночас законодавством встановлено Особливості здійснення публічних закупівель таку специфіку підтвердження відсутності зазначених підстав відмови:

- ▶ замовник не вимагає документального підтвердження публічної інформації, що оприлюднена у формі відкритих даних та/або міститься у відкритих публічних електронних реєстрах, доступ до яких є вільним, або публічної інформації, що є

¹¹²⁰ [П. 13](#) Особливостей здійснення публічних закупівель

¹¹²¹ [Наказ ДП «Прозорро» № 25 від 20.10.2022](#) «Про затвердження Інструкції про порядок використання електронної системи закупівель у разі здійснення закупівель, вартість яких є меншою за вартість, що встановлена в особливостях здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та упродовж 90 днів з дня його припинення або скасування та зупинення дії наказу ДП «Прозорро» від 19.03.2019 року №10

¹¹²² [П. 11](#) Особливостей здійснення публічних закупівель

¹¹²³ [П. 11](#) Особливостей здійснення публічних закупівель

¹¹²⁴ [Ч. 1 ст. 17](#) Закону України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015 р., [п. 47](#) Особливостей здійснення публічних закупівель

доступною в електронній системі закупівель, крім випадків, коли доступ до такої інформації є обмеженим на момент оприлюднення оголошення про проведення відкритих торгів¹¹²⁵;

- ▶ учасник процедури закупівлі підтверджує відсутність підстав шляхом самостійного декларування відсутності таких підстав в електронній системі закупівель під час подання тендерної пропозиції¹¹²⁶;
- ▶ замовник не вимагає від учасника процедури закупівлі будь-яких документів, що підтверджують відсутність підстав, крім самостійного декларування відсутності таких підстав учасником процедури закупівлі¹¹²⁷;
- ▶ у разі коли учасник процедури закупівлі має намір залучити інших суб'єктів господарювання як субпідрядників/співвиконавців в обсязі не менше ніж 20 відсотків вартості договору про закупівлю у разі закупівлі робіт або послуг для підтвердження його відповідності кваліфікаційним критеріям, замовник перевіряє таких суб'єктів господарювання щодо відсутності підстав недопуску¹¹²⁸.

Слід зазначити, що в окремих випадках переможець процедури закупівлі повинен надати замовнику шляхом оприлюднення в електронній системі закупівель документи, що підтверджують відсутність інших підстав недопуску. Це стосується підтвердження відсутності притягнення керівника учасника процедури закупівлі до відповідальності за вчинення корупційного правопорушення або правопорушення, пов'язаного з корупцією; відповідальності за вчинення правопорушення, пов'язаного з використанням дитячої праці чи будь-якими формами торгівлі людьми; за кримінальне правопорушення, вчинене з корисливих мотивів (зокрема, пов'язане з хабарництвом, шахрайством та відмиванням коштів), судимість з якого не знято або не погашено¹¹²⁹.

Підтвердження інформації про кінцевого бенефіціарного власника та відсутності санкцій здійснюється учасником процедури закупівлі шляхом самостійного декларування та не потребує документального підтвердження. Така інформація розміщена у відкритих реєстрах, а саме

ЄДР: <https://usr.minjust.gov.ua/content/free-search1131>. Доступ до відомостей про КБВ юридичної особи є безоплатним та може бути отриманий в електронній формі заявником, ідентифікованим з використанням засобів електронної ідентифікації із середнім або високим рівнем довіри¹¹³².

- ▶ Державний реєстр санкцій¹¹³³: <https://drs.nsd.gov.ua/>

У Державному реєстрі санкцій міститься інформація, зокрема, про перелік санкцій, що застосовуються, скасовуються чи змінюються, у розрізі кожної особи, щодо якої

¹¹²⁵ [Ч. 5 ст. 17](#) Закону України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015 р., [п. 47](#) Особливостей здійснення публічних закупівель

¹¹²⁶ [П. 47](#) Особливостей здійснення публічних закупівель

¹¹²⁷ [П. 47](#) Особливостей здійснення публічних закупівель

¹¹²⁸ [Ч. 7 ст. 17](#) Закону України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015 р., [п. 47](#) Особливостей здійснення публічних закупівель

¹¹²⁹ [Ч. 6 ст. 17](#) Закону України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015 р., [п. 47](#) Особливостей здійснення публічних закупівель

¹¹³⁰ [П. 9 ч. 2 ст. 9](#) Закону про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

¹¹³¹ [П. 9 ч. 2 ст. 9](#) Закону про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

¹¹³² [П. 1, П. 2 Розділу VI](#) Порядку надання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, затвердженого наказом Мін'юсту № 1692/5 від 05.05.2023 р.

¹¹³³ Державний реєстр санкцій запрацював з 01.02.2024 р. згідно з даними [веб-порталу](#) Ради національної безпеки і оборони України.

застосовано санкції, та відомості для ідентифікації осіб, щодо яких застосовані санкції¹¹³⁴.

Реєстр створено з метою надання безоплатного публічного доступу до актуальної, достовірної інформації про всіх суб'єктів, щодо яких застосовано санкції¹¹³⁵, та забезпечено можливість отримати витяг в електронній формі¹¹³⁶.

Отже, з інформації, що публікується в межах процедури закупівлі, є можливим встановити особу контрагента, та перевірити його бенефіціарних власників в ЄДР, який є відкритим реєстром.

Значна кількість підзвітних компаній з державною участю має на своїх вебсайтах розділ, присвячений закупівлям, де розміщено, зокрема, інформацію про закупівлі, політики закупівель, плани закупівель¹¹³⁷.

В Україні діє система органів, що здійснює державне регулювання та контроль у сфері закупівель.

Також слід зазначити, що в подальшому планується удосконалення нормативно-правового регулювання публічних закупівель. Потреба у запровадженні більш ефективної системи публічних закупівель пов'язана з необхідністю гармонізації законодавства України як кандидата на вступ до ЄС з директивами ЄС та реалізацією проєктів, спрямованих на повоєнну відбудову України. Так, у 2023 році ОЕСР були розроблені такі основні рекомендації для створення передумов запровадження ефективної системи публічних закупівель у контексті повоєнної відбудови України¹¹³⁸:

- ▶ розробка єдиної узгодженої з міжнародними стандартами правової бази, яка охоплює всю сферу публічних закупівель, включаючи державні контракти, концесії та державно-приватне партнерство;
- ▶ повна відповідність української системи публічних закупівель міжнародно визнаним принципам, політикам, правовому регулюванню та практикам;
- ▶ зменшення адміністративного тягаря та спрощення правил для забезпечення прозорих та швидких процедур закупівель;
- ▶ стимулювання залучення іноземного капіталу не лише шляхом застосування недискримінаційних критеріїв, але й шляхом усунення бюрократичних та практичних бар'єрів;
- ▶ запровадження інструментів для просування сталих закупівель та зміцнення місцевої економіки без порушення принципу недискримінації;
- ▶ забезпечення підвищення рівня прозорості та моніторингу у поєднанні із збалансованим підходом до централізації закупівельних операцій з метою мінімізації шахрайства та корупції;

¹¹³⁴ [Ч. 10 ст. 5⁴](#) Закону України «Про санкції» № 1644-VII від 14.08.2014 р.

¹¹³⁵ [Ч. 2 ст. 5³](#) Закону України «Про санкції» № 1644-VII від 14.08.2014 р.

¹¹³⁶ [П. 29](#) Положення про Державний реєстр санкцій, затвердженого наказом Ради національної безпеки і оборони України від 29.01.2024 р.

¹¹³⁷ Закупівлі [Групи Нафтогаз](#), [АТ «Укргазвидобування»](#), [ПАТ «Укрнафта»](#), [ТОВ «Оператор ГТС України»](#), [АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»](#), [ДП «Львіввугілля»](#), [ДП «Добропіллявугілля-Видобуток»](#)

¹¹³⁸ OECD policy paper: [Public procurement in the post-war reconstruction of Ukraine - main challenges](#)

- ▶ підтримка централізованих закупівельних установ (включно з системою нагляду та контролю) з акцентом на зміцнення професійного та технічного потенціалу цих установ;
- ▶ підтримка розбудови потенціалу замовників та суб'єктів господарювання (особливо малих і середніх) з метою заохочення їх до участі в публічних закупівлях;
- ▶ здійснення ефективного незалежного аудиту та моніторингу закупівельних операцій (укладення та виконання договорів) як з боку державних органів, так і з боку громадянського суспільства.

Крім того, у 2024 році КМУ схвалено Стратегію реформування системи публічних закупівель на 2024-2026 роки та затверджено операційний план її реалізації у 2024-2025 роках¹¹³⁹, які значною мірою враховують рекомендації ОЕСР.

Доступність даних про державні закупівлі державних підприємств

Було проаналізовано публічну електронну систему - Prozorro. Prozorro - це основна електронна система публічних закупівель в Україні, яка забезпечує відкритий та прозорий доступ до тендерної документації, договорів та результатів закупівель державних підприємств. У 2023 році суттєвими підзвітними компаніями планувалося здійснення закупівель на загальну суму 61 737,61 млн грн, а фактично укладено договорів на суму 56 534,78 млн грн.

Таблиця 7.23: Аналіз інформації про закупівлі суттєвих підзвітних підприємств державного сектору у 2023 році

№	ЄДРПОУ	Назва компанії	Орієнтовна вартість закупівель, що відбулися, млн грн	Сума платежу за договором, млн грн	Очікувана вартість закупівель, що не відбулися, млн грн	Загальна кількість здійснених покупок, шт.	Загальна кількість закупівель, що не відбулися, шт.
1	30019775	АТ «Укргазвидобування»	38 451,03	33 260.58	11 992.63	3000	988
2	00135390	ПАТ «Укрнафта»	6 667,04	6 624.24	2 654.08	2510	871
3	42795490	ТОВ «Оператор газотранспортної системи України»	4 841,20	5 188.73	1 749.12	1229	232
4	20077720	НАК «Нафтогаз України»	601,61	541.72	22.41	324	51
5	31570412	АТ «Укртранснафта»	5 623,78	5 382.93	485.82	952	239
6	23152126	ТОВ СП «Укркарпатойл ЛТД»				0	0
7	32323256	ДП «Львіввугілля»	876,91	871.34	1 718.13	347	58
8	43895975	ДП «Добропіллявугілля-Видобуток»	1 907,94	1 837.53	1 395.98	966	275
9	33426253	ДП «Селидіввугілля»	640,76	615.32	1 359.15	325	34
10	32087941	ДП «Мирноградвугілля»	590,61	572.90	736.33	584	29
11	31599557	ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська»	580,72	685.73	30.60	23	4
12	36716128	АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»	956,01	953.78		627	0
Всього			61 737.61	56 534.78	22 144,26	10 887	2 781

Формально ПрАТ «Укрнафтобуріння» не є державною компанією, а знаходиться в управлінні ПАТ Укрнафти. У 2023 році ПрАТ «Укрнафтобуріння» не проводило закупівлі

¹¹³⁹ Розпорядження КМУ «Про схвалення Стратегії реформування системи публічних закупівель на 2024-2026 роки та затвердження операційного плану її реалізації у 2024-2025 роках» № 76-р від 02.02.2024 р.

товарів та послуг через електронні майданчики. Перші лоти ПрАТ «Укрнафтобуріння» були розміщені на комерційних торгах у листопаді 2024 році. Такі закупівлі проводяться відповідно до процедури комерційних торгів (непублічних), тобто в добровільному порядку.

7.7.4 Антикорупційні програми та заходи щодо антикорупційних перевірок підприємств з державної участю

▶ Антикорупційна програма юридичної особи

Законодавством України встановлено загальне правило, згідно з яким юридичні особи, їхні керівники та засновники повинні забезпечувати розробку та вжиття¹¹⁴⁰:

- ▶ заходів, які є необхідними та обґрунтованими для запобігання і протидії корупції у діяльності юридичної особи;
- ▶ регулярної оцінки корупційних ризиків у діяльності юридичної особи.

Водночас встановлено випадки, коли затвердження антикорупційної програми є обов'язковим, а саме¹¹⁴¹:

- ▶ у державних, комунальних підприємств, господарських товариствах (у яких державна або комунальна частка перевищує 50 відсотків), де середньооблікова чисельність працюючих за звітний (фінансовий) рік перевищує 50 осіб, а обсяг валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) за цей період перевищує сімдесят мільйонів гривень;
- ▶ в юридичних осіб, які є учасниками процедури закупівлі відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі»¹¹⁴², якщо вартість закупівлі товару (товарів), послуги (послуг), робіт дорівнює або перевищує 20 мільйонів гривень.

Крім того, до повноважень Міненерго віднесено забезпечення здійснення заходів щодо запобігання корупції і контроль за їх реалізацією у підприємствах, установах та організаціях, що належать до сфери його управління, та господарських товариствах, щодо яких Міненерго здійснює управління корпоративними правами держави¹¹⁴³. Так, наприклад, антикорупційна програма таких юридичних осіб підлягає погодженню з Міненерго¹¹⁴⁴.

Для реалізації антикорупційної програми керівником юридичної особи або її учасниками (засновниками) призначається уповноважена особа¹¹⁴⁵.

Законодавчо визначено перелік положень, які може містити антикорупційна програма юридичної особи, зокрема¹¹⁴⁶:

¹¹⁴⁰ [Ч. 1 ст. 61](#) Закону України «Про запобігання корупції» № 1700-VII від 14.10.2014 р.

¹¹⁴¹ [Ч. 1 ст. 62](#) Закону України «Про запобігання корупції» № 1700-VII від 14.10.2014 р.

¹¹⁴² Закон України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015 р.

¹¹⁴³ [Положення про Міністерство енергетики України](#), затверджене постановою КМУ № 507 від 17.06.2020 р.

¹¹⁴⁴ Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України (Міненерговугілля) «Про затвердження Порядку погодження антикорупційних програм державних підприємств, установ, організацій та об'єднань, що належать до сфери управління Міненерговугілля, та господарських товариств, щодо яких Міненерговугілля здійснює управління корпоративними правами держави» № 158 від 11.03.2016 р. У 2019 році згідно з постановою КМУ «Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» № 829 від 02.09.2019 р. Міненерговугілля приєднано до Міністерство енергетики та захисту довкілля, яке визначено правонаступником його майна, прав і обов'язків. У 2020 році відповідно до постанови КМУ «Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» № 425 від 27.05.2020 р. Міністерство енергетики та захисту довкілля України перейменовано на Міненерго.

¹¹⁴⁵ [Ч. 1 ст. 64](#) Закону України «Про запобігання корупції» № 1700-VII від 14.10.2014 р.

¹¹⁴⁶ [Ч. 1 ст. 63](#) Закону України «Про запобігання корупції» № 1700-VII від 14.10.2014 р.

- ▶ вичерпний перелік та опис антикорупційних заходів, стандартів, процедур та порядок їх виконання (застосування), зокрема порядок проведення періодичної оцінки корупційних ризиків у діяльності юридичної особи;
- ▶ норми професійної етики, права і обов'язки працівників та засновників (учасників) у зв'язку із запобіганням і протидією корупції;
- ▶ права і обов'язки, порядок звітування уповноваженого як посадової особи, відповідальної за запобігання корупції;
- ▶ порядок здійснення належного нагляду, контролю та моніторингу за дотриманням антикорупційної програми, а також оцінки результатів здійснення передбачених нею заходів;
- ▶ застосування заходів дисциплінарної відповідальності до працівників, які порушують положення антикорупційної програми;
- ▶ порядок вжиття заходів реагування щодо виявлених фактів корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, зокрема, інформування уповноважених державних органів, проведення внутрішніх розслідувань.

НАЗК затверджено Типову антикорупційну програму юридичної особи¹¹⁴⁷. Така Типова антикорупційна програма містить правила здійснення перевірок кандидатів на посади, перевірок ділових партнерів та перевірок під час укладення правочинів про злиття або поглинання, зокрема:

- ▶ перевірка кандидатів на посади проводиться з метою: (i) встановити, чи не викликає укладення трудового договору з кандидатом корупційні ризики; (ii) встановити, чи не призведе укладення трудового договору з кандидатом до порушення антикорупційного законодавства; (iii) переконатися у тому, що кандидат зобов'язується дотримуватися правил антикорупційної програми¹¹⁴⁸;
- ▶ перевірка здійснюється щодо потенційних ділових партнерів (до дати укладення правочинів) і наявних ділових партнерів (після встановлення правовідносин з ними)¹¹⁴⁹;
- ▶ критерії, підстави, процедура та періодичність здійснення перевірки ділових партнерів визначаються у внутрішніх документах, які розробляє уповноважена особа (особа, відповідальна за реалізацію антикорупційної політики) та затверджує керівник (виконавчий орган)¹¹⁵⁰;
- ▶ процедури перевірки, періодичність здійснення перевірок та критерії відбору ділових партнерів визначаються залежно від сфери та місця здійснення діяльності, структури компанії, характеру та рівня корупційних ризиків, які можуть виникнути у відносинах із діловим партнером¹¹⁵¹;
- ▶ перевірка під час укладення правочинів про злиття або поглинання відбувається до укладення відповідного правочину (включає, зокрема, вивчення історії та діяльності

¹¹⁴⁷ [Типова антикорупційна програма юридичної особи](#), затверджена наказом НАЗК № 794/21 від 10.12.2021 р.

¹¹⁴⁸ [П. 7 Розділу VI](#) Типової антикорупційної програми юридичної особи, затверджена наказом НАЗК № 794/21 від 10.12.2021 р.

¹¹⁴⁹ [Пп. 3 п. 2 Розділу VI](#) Типової антикорупційної програми юридичної особи, затвердженої наказом НАЗК № 794/21 від 10.12.2021 р.

¹¹⁵⁰ [Пп. 5 п. 2 Розділу VI](#) Типової антикорупційної програми юридичної особи, затвердженої наказом НАЗК № 794/21 від 10.12.2021 р.

¹¹⁵¹ [Пп. 6 п. 2 Розділу VI](#) Типової антикорупційної програми юридичної особи, затвердженої наказом НАЗК № 794/21 від 10.12.2021 р.

об'єкта злиття або поглинання, структури його засновників/учасників /КБВ, можливих зв'язків з офіційними особами, виявлення випадків корупції; перевірка наявності діючих санкцій; встановлення кола контрагентів об'єкта злиття або поглинання (з високими корупційними ризиками тощо) та після (виявлення невідповідностей у системі антикорупційних заходів об'єкта злиття або поглинання, забезпечення відповідності та визначення коригувальних заходів)¹¹⁵².

Публікація антикорупційної програми та вебсайтах підзвітних компаній з державною участю у видобувній галузі прямо не вимагається законом, але є досить поширеною практикою¹¹⁵³. Опубліковані на вебсайтах антикорупційні програми містять правила перевірки контрагентів.

7.7.5 Розкриття підприємствами з державною участю інформації про інвестиції у видобувні галузі та про те, як їхні інвестиційні рішення узгоджуються з енергетичним переходом та кліматичними ризиками

Інформація про інвестиції у видобувні галузі (включаючи активи та зобов'язання) підприємств з державною участю може бути відображена у фінансовій звітності (Розділ 7.7.3). При цьому фінансова звітність не містить детальної інформації про інвестиції у видобувні галузі, дезагрегованої попроєктно, а відображає загальні дані щодо інвестицій у видобувні галузі (наприклад, інвестиції в активи розвідки та оцінки запасів корисних копалин) або щодо інвестиційної діяльності загалом.

Законодавством прямо не передбачено обов'язку компаній з державною участю розкривати інформацію про те, яким чином міркування енергетичного переходу та кліматичних ризиків впливали на їхні інвестиційні рішення.

Однак інвестиційні рішення у видобувній галузі з великою ймовірністю передбачатимуть здійснення діяльності, що потребуватиме проведення оцінки впливу на довкілля (зокрема, здійснення оцінки кліматичних ризиків).

Окремі суттєві компанії з державною участю мають на своїх вебсайтах присвячені діяльності в сфер екології розділи, де розміщують екологічні політики та здійснюють загальне інформування про заходи, що вживаються для екологізації виробництва та скорочення викидів. В опублікованих екологічних політиках підвищення енергоефективності процесів виробництва, протистояння змінам клімату, відкритість інформації та прозорість діяльності визначаються як основні принципи та зобов'язання підприємств¹¹⁵⁴.

¹¹⁵² [П. 6 Розділу VI](#) Типової антикорупційної програми юридичної особи, затвердженої наказом НАЗК № 794/21 від 10.12.2021 р.

¹¹⁵³ [Антикорупційна програма АТ «НАК «Нафтогаз України»](#), [Антикорупційна програма АТ «Укргазвидобування»](#), [Антикорупційна програма ТОВ «Оператор ГТС України»](#), [Антикорупційна програма АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»](#), [Антикорупційна програма ДП «Львіввугілля»](#), [Антикорупційна програма ДП «Добропіллявугілля-Видобуток»](#)

¹¹⁵⁴ Вебсайт [ТОВ «Оператор ГТС України»](#), вебсайт [АТ «НАК «Нафтогаз»](#), [Екологічна політика ПАТ «Укрнафта»](#), [Екологічна політика АТ «Укргазвидобування»](#), [Декарбонізаційна концепція АТ «Укргазвидобування»](#),

7.8 Роль держави у допомозі забезпечення потреб енергетичного сектору

У результаті військових дій та обстрілів майно багатьох видобувних компаній було знищене або пошкоджене. На тлі суттєвих руйнувань енергетичної інфраструктури України було запроваджено механізми запитів щодо екстреного відновлення. У 2022 році на базі Міненерго створено Робочу групу з питань організації гуманітарної допомоги в енергетичній галузі¹¹⁵⁵, яка обробляє запити компаній, зокрема у гірничодобувній промисловості. Допомога надходить від спонсорів державного та приватного секторів з різних держав та розподіляється через Фонд підтримки енергетики України.

Незалежний адміністратор звернувся до Міненерго із запитом щодо обсягу гуманітарної допомоги на потреби енергетичного сектору, спрямованої суттєвим компаніям упродовж 2023 року. Директорат стратегічного планування та європейської інтеграції надав узагальнену інформацію щодо допомоги у розрізі компаній (Таблиця 7.24).

Таблиця 7.24: Об'єм переданої допомоги на забезпечення потреб енергетичного сектору у 2023 році¹¹⁵⁶

№	Назва платника	Об'єм наданої допомоги, тонн

7.9 Квaziфіскальні операції

Стандартом ІПВГ до квазіфіскальних операцій підприємств з державною участю віднесено операції зі здійснення публічних соціальних витрат (наприклад, платежі за соціальні послуги, публічну інфраструктуру, паливні субсидії та обслуговування національного боргу тощо), поза межами національного бюджетного процесу.

Згідно з рішенням БГ ІПВГ для розкриття інформації про квазіфіскальні операції береться до уваги визначення, передбачене бюджетним законодавством України¹¹⁵⁷. Квазіфіскальними операціями вважаються операції органів державної влади і місцевого самоврядування,

¹¹⁵⁵ Наказ Міненерго № 142 від 31.03.2022, <https://www.mev.gov.ua/file/2022-04/2031.03.2022.pdf>

¹¹⁵⁶ Таблицю створено Незалежним адміністратором за даними, отриманими від Міненерго у відповідь на запит про розподіл допомоги на забезпечення потреб енергетичного сектору.

¹¹⁵⁷ П. 26¹ ч. 1 ст. 2 Бюджетного кодексу

суб'єктів господарювання державного сектору економіки, а також господарських товариств, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких належать господарським товариствам, частка держави в яких становить 100%, що не відображаються у показниках бюджету, але можуть призвести до зменшення надходжень бюджету та/або потребувати додаткових витрат бюджету в майбутньому.

Перелік квазіфіскальних операцій затверджено КМУ в 2012 році¹¹⁵⁸. Операції, що стосуються видобувного сектору¹¹⁵⁹ та відповідають визначенню Стандарту ІПВГ, включають:

- ▶ здійснення НАК «Нафтогаз України» та іншими суб'єктами господарювання державного сектору економіки запозичень, за якими у разі зміни власника та з інших причин, встановлених у кредитному договорі (проспекті емісії облігацій), виникають зобов'язання щодо дострокового погашення запозичень;
- ▶ постачання природного газу за пільговими цінами підприємствам теплоенергетики для виробництва теплової енергії, яка споживається населенням;
- ▶ накопичення дебіторської заборгованості НАК «Нафтогаз України» за продаж природного газу населенню і підприємствам теплоенергетики.

Перелік квазіфіскальних операцій не адаптований під чинне правове регулювання, оскільки не оновлювався з 2012 року.

Наразі постачання природного газу за встановленими цінами здійснюється в межах виконання спеціальних обов'язків. У зв'язку з воєнним станом у 2023 році на окремі компанії державної Групи Нафтогаз покладено спеціальні зобов'язання щодо постачання газу за встановленими цінами для забезпечення загальносуспільних інтересів¹¹⁶⁰. Докладно механізм покладення спеціальних обов'язків описаний у **Розділі 7.5.5**.

Запит щодо квазіфіскальних операцій адресувався усім суттєвим видобувним компаніям. Інформація, отримана від АТ «НАК «Нафтогаз України», зазначена у таблиці нижче. Станом на 31.12.2023 р. підприємство не здійснює постачання газу споживачам у розумінні Закону України «Про ринок природного газу» та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність на ринку природного газу України, однак забезпечує формування ресурсу природного газу для ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз Трейдинг», яке, в свою чергу, здійснює постачання природного газу.

Таблиця 7.25: Квазіфіскальні операції у газовидобувній галузі у 2023 р.

Показник	Сума, тис. грн
Постачання природного газу постачальниками природного газу підприємствам, що генерують теплову та/або електричну енергію для забезпечення безперебійного функціонування об'єднаної енергетичної системи України за цінами та на умовах, що визначені постановою КМУ №222 від 06.03.2022 року	-

¹¹⁵⁸ Розпорядження КМУ [«Про затвердження переліку квазіфіскальних операцій і органів влади \(управління\), відповідальних за проведення оцінки можливого впливу таких операцій на показники бюджету»](#) № 692-р від 01.08.2012 р.

¹¹⁵⁹ Розпорядження КМУ [«Про затвердження переліку квазіфіскальних операцій і органів влади \(управління\), відповідальних за проведення оцінки можливого впливу таких операцій на показники бюджету»](#) № 692-р від 01.08.2012 р.

¹¹⁶⁰ [Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу](#), затверджене постановою КМУ №222 від 06.03.2022 р. [Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу щодо особливостей постачання природного газу виробникам теплової енергії та бюджетним установам](#), затверджене постановою КМУ № 812 від 19.07.2022 р.

Показник	Сума, тис. грн
Постачання природного газу постачальниками природного газу виробникам теплової енергії та бюджетним установам за цінами та на умовах, що визначені постановою КМУ №812 від 19.07.2022 року	-
Накопичення дебіторської заборгованості Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України», ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз України», ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз Трейдинг» за продаж природного газу населенню, бюджетним установам, установам, які забезпечують обороноздатність, і підприємствам теплоенергетики ¹¹⁶¹	17 651 377,86
Здійснення Національною акціонерною компанією «Нафтогаз України» та іншими суб'єктами господарювання державного сектору економіки запозичень, за якими у разі зміни власника та з інших причин, встановлених у кредитному договорі (проспекті емісії облігацій), виникають зобов'язання щодо дострокового погашення запозичень	

Крім квазіфіскальних операцій, згідно з рішенням БГ ІПВГ від 24.05.2024 р.¹¹⁶², додатково розкриваються суми нарахованих, але не сплачених зобов'язань з рентної плати за користування надрами для видобування природного газу щодо обсягів газу видобутого, але не реалізованого в поточному звітному періоді.

Ця інформація розкривається у зв'язку зі спеціальними правилами Податкового кодексу, запровадженими Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей визначення рентної плати за користування надрами для видобування природного газу на період дії воєнного стану»¹¹⁶³, що дозволяють видобувним компаніям сплачувати ренту в періоді реалізації. У 2023 році отримано інформацію від однієї компанії державного сектору та трьох компаній приватного сектору про наявність та накопичені суми на початок та кінець звітної періоду. Стан розрахунків з державою відображено нижче (Таблиця 7.26).

Таблиця 7.26. Інформація про суму нарахованих, але не сплачених зобов'язань з рентної плати за користування надрами для видобування природного газу щодо обсягів газу видобутого, але не реалізованого станом на 01.01.2024 р.

Назва компанії	Накопичена сума на кінець звітної періоду, тис. грн
ПАТ «Укрнафта»	2 902 105,80
ТОВ «Перша українська газонафтова компанія»	242 406,00
ПрАТ «Природні ресурси»	46 809,90
ТОВ «Східний геологічний союз»	21 076,18

¹¹⁶¹ Згідно з відповіддю АТ «НАК «Нафтогаз України» надається дебіторська заборгованість підприємств ТКЕ станом на 31.12.2023. Компанія не постачає природний газ населенню. У 2022 році НАК «Нафтогаз України» не постачала газ підприємствам ТКЕ.

¹¹⁶² Протокол засідання БГ ІПВГ від 23.09.2024р.,

<https://eiti.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/Protokol-BH-IPVH-23.09.2024.pdf>

¹¹⁶³ Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей визначення рентної плати за користування надрами для видобування природного газу на період дії воєнного стану» № 2261-IX від 12.05.2022 р.

8. Управління доходами держави від видобувних галузей

8.1 Розподіл доходів держави від видобувних галузей

В Україні у 2023 році не було окремих правил розподілу доходів від видобувних галузей, і застосовувалися загальні правила, визначені Бюджетним кодексом та іншими нормативно-правовими актами¹¹⁶⁴.

Компанії сплачують податкові і неподаткові платежі на визначені рахунки, відкриті Державним Казначейством України. У процесі казначейського обслуговування доходів та інших надходжень державного бюджету органи Казначейства України здійснюють в автоматизованому режимі розподіл платежів між загальним та спеціальним фондами державного бюджету, між державним і місцевими бюджетами відповідно до нормативів відрахувань, визначених бюджетним законодавством, та перераховують розподілені кошти за приналежністю¹¹⁶⁵.

Бюджетна класифікація є єдиним систематизованим згрупуванням доходів, видатків, кредитування, фінансування бюджету, боргу відповідно до законодавства України та міжнародних стандартів і є обов'язковою для застосування всіма учасниками бюджетного процесу в межах бюджетних повноважень¹¹⁶⁶. Отримані податкові й неподаткові платежі мають відображатися згідно із встановленими кодами бюджетної класифікації, які затверджуються Мінфіном¹¹⁶⁷.

У 2023 році суттєві платежі видобувних компаній відображалися в доходах бюджетів відповідних рівнів, за винятком ЄСВ, який не є податком.

Додаткові ресурси, які містять інформацію про виконання бюджетів:

- ▶ У межах інтегрованої інформаційно-аналітичної системи «Прозорий бюджет» надавався доступ до інформації про публічні кошти на всіх стадіях планування та використання, зокрема, про основні бюджетні показники, для інформування широкого кола громадськості в доступній формі про основні цілі, завдання та пріоритети бюджетної політики, джерела наповнення бюджету, обґрунтування бюджетних витрат, планові й досягнуті результати використання бюджетних коштів¹¹⁶⁸.
- ▶ Державний вебпортал бюджету для громадян¹¹⁶⁹ дозволяє аналізувати структуру доходів та видатків як державного, так і обласного бюджетів за категоріями, в динаміці, в розрізі фондів та розпорядників, а також стан виконання річного плану конкретного бюджету. Наприклад, наявна можливість отримати загальні дані щодо видатків державного бюджету або конкретного обласного бюджету на охорону навколишнього природного середовища, в тому числі на запобігання та ліквідацію забруднення

¹¹⁶⁴ Зокрема, Законом України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» № 2710-IX від 03.11.2022 року, Постановою КМУ «Про затвердження пропорцій розподілу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» № 675 від 26.11.2014 року та іншими

¹¹⁶⁵ П. 2.2 Порядку казначейського обслуговування доходів та інших надходжень державного бюджету, затвердженого Наказом Мінфіну «Про затвердження Порядку казначейського обслуговування доходів та інших надходжень державного бюджету» № 43 від 29.01.2013 року

¹¹⁶⁶ П. 1 ст. 8 Бюджетного кодексу

¹¹⁶⁷ П. 2 ст. 8 Бюджетного кодексу, Наказ Мінфіну «Про бюджетну класифікацію» № 11 від 14.01.2011 року

¹¹⁶⁸ Концепція була ухвалена Розпорядженням КМУ № 92-р від 11.02.2016 р., режим доступу до ресурсу: [e-data \(edata.gov.ua\)](https://edata.gov.ua)

¹¹⁶⁹ Режим доступу: <https://openbudget.gov.ua/>

навколишнього природного середовища, збереження природно-заповідного фонду, фундаментальні й прикладні дослідження і розробки у сфері охорони навколишнього природного середовища. За допомогою Єдиного вебпорталу використання публічних коштів також можливо відстежувати витрати державного бюджету в режимі реального часу (можливий пошук за розпорядниками бюджетних коштів, конкретними транзакціями, регіонами тощо)¹¹⁷⁰.

Наведена інформація в інформаційно-аналітичній системі «Прозорий бюджет» не надає можливості встановити, які кошти надійшли від видобувних компаній.

- ▶ З 2021 року працює інтерактивна податкова карта України на сайті Державної податкової служби України¹¹⁷¹, на якій можна бачити податкові надходження до державного та місцевих бюджетів за різними податками та видами діяльності. Потенційно, розвиток цього ресурсу може дозволити різним зацікавленим сторонам у зручній формі відстежувати обсяги податкових надходжень від компаній видобувних галузей до бюджетів, оскільки дозволяє фільтрацію за КВЕДами платників податків. Ресурс містить інформацію щодо періодів починаючи з січня 2023 року.

Правила розподілу суттєвих податкових та неподаткових платежів між бюджетами

Податкові платежі

- Податок на прибуток

Бюджетний кодекс передбачав, що 90% податку на прибуток, сплаченого приватними підприємствами, спрямовується до загального фонду Державного бюджету України, 10% – до загального фонду обласних бюджетів та бюджету міста Києва¹¹⁷². При цьому податок на прибуток, сплачений державними підприємствами, повністю зараховувався до складу загального фонду Державного бюджету України¹¹⁷³.

Дивіденди на державну частку та частина чистого прибутку на державну частку також прирівнювалися до податкових зобов'язань¹¹⁷⁴ та спрямовувалися повністю до загального фонду державного бюджету (докладніше про це зазначено в **Розділі 7.4** цього Звіту).

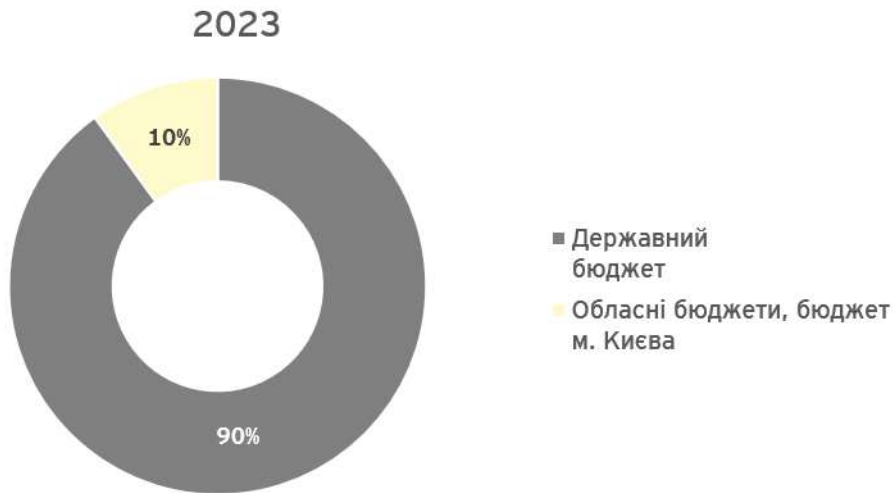
¹¹⁷⁰ Режим доступу: <https://spending.gov.ua/new>

¹¹⁷¹ Режим доступу: <https://map.tax.gov.ua/main>

¹¹⁷² [п. 66.1.1](#) Бюджетного кодексу, [п. 64.1.17](#) Бюджетного кодексу

¹¹⁷³ [п. 29.2.2](#) Бюджетного кодексу

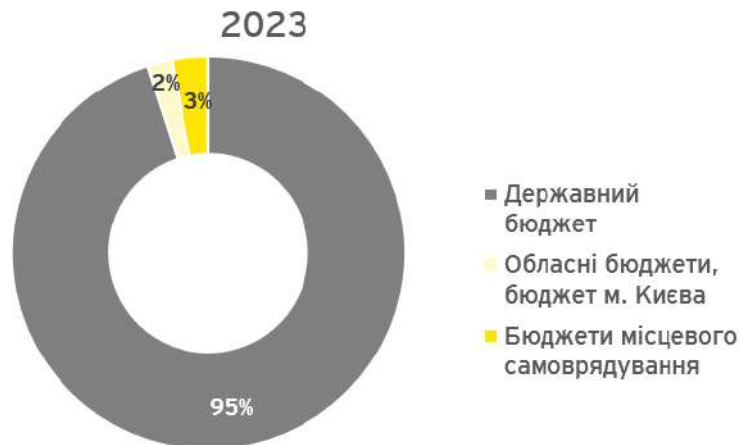
¹¹⁷⁴ [п. 19¹.1.52](#), [п. 46.1](#) Податкового кодексу

Малюнок 8.1: Розподіл податку на прибуток підприємств (сплаченого приватними компаніями) між бюджетами різних рівнів (загальне правило згідно з Бюджетним кодексом¹¹⁷⁵)

- Рентна плата за користування надрами для видобування вуглеводнів

У 2023 р. 5% рентної плати за видобування вуглеводнів зараховувалися до загального фонду місцевих бюджетів, що розподілялися залежно від місцезнаходження (місця видобутку) відповідних природних ресурсів, а 95% – до загального фонду Державного бюджету, крім рентної плати за користування надрами в межах континентального шельфу та/або виключної (морської) економічної зони України, яка зараховувалася до загального фонду Державного бюджету в повному обсязі¹¹⁷⁶.

Малюнок 8.2: Розподіл рентної плати за користування надрами для видобування вуглеводнів між бюджетами різних рівнів згідно з Бюджетним кодексом

¹¹⁷⁵ Бюджетним кодексом також встановлені спеціальні правила розподілу податку на прибуток підприємств та інших податків до бюджету АРК та м. Севастополя, але враховуючи окупацію Криму державою-агресором, ця норма не виконувалася у 2023 р., тому в цьому Звіті ми не описуємо механізм такого розподілу

¹¹⁷⁶ [П. 29.2.5-1](#) Бюджетного кодексу

- Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин, інших, ніж вуглеводні

Рентна плата за видобування корисних копалин (крім вуглеводнів) загальнодержавного значення розподілялася між загальними фондами бюджетів таким чином¹¹⁷⁷:

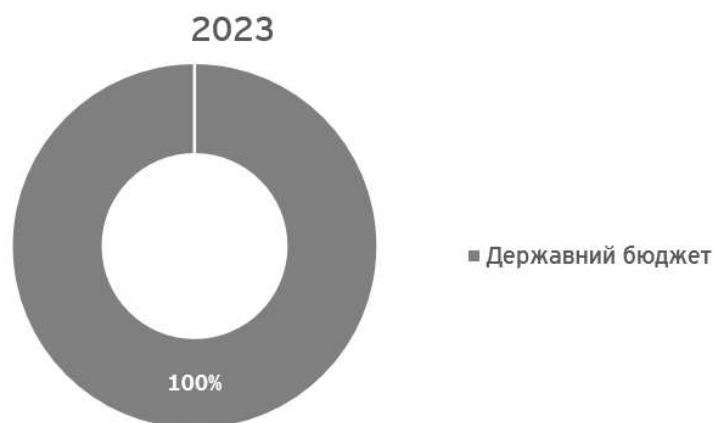

Малюнок 8.3: Розподіл рентної плати за користування надрами для видобування інших корисних копалин загальнодержавного значення між бюджетами різних рівнів

Рентна плата за видобування корисних копалин місцевого значення надходила до бюджету місцевого самоврядування за місцезнаходженням (місцем розташування) відповідних природних ресурсів у повному обсязі¹¹⁷⁸.

- Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними трубопроводами та нафтопродуктопроводами

У 2023 році платежі за цим видом ренти повністю зараховувалися до загального фонду Державного бюджету¹¹⁷⁹.

Малюнок 8.4: Розподіл рентної плати за транспортування між бюджетами різних рівнів згідно з Бюджетним кодексом

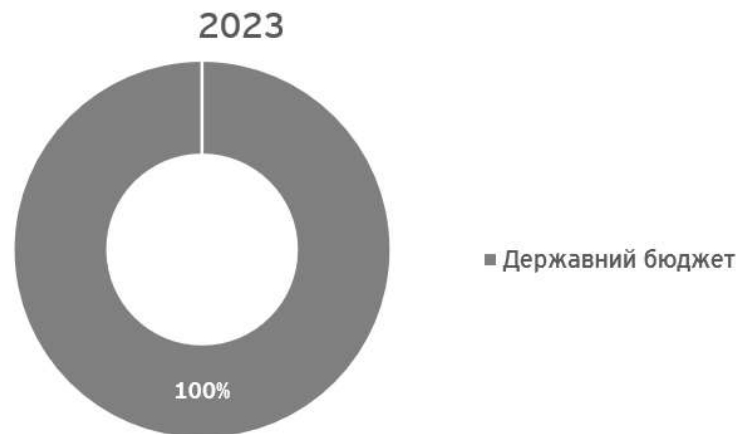
¹¹⁷⁷ [п. 29.2.5](#) Бюджетного кодексу

¹¹⁷⁸ [п. 64.1](#) Бюджетного кодексу

¹¹⁷⁹ [п. 29.2.12](#) Бюджетного кодексу

- Податок на додану вартість (ПДВ)

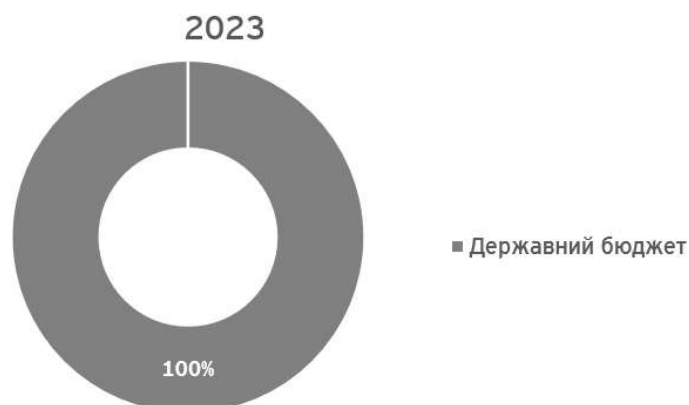
У 2023 р. ПДВ надходив до загального фонду Державного бюджету в повному обсязі¹¹⁸⁰.

Малюнок 8.5: Розподіл ПДВ між бюджетами різних рівнів згідно з Бюджетним кодексом

- Мито

У 2023 р. ввізне та вивізні мито зараховувалося до загального фонду Державного бюджету в повному обсязі¹¹⁸¹. Ввізне мито на нафтопродукти зараховувалося в повному обсязі до спеціального фонду Державного бюджету¹¹⁸² і спрямовувалося до Державного дорожнього фонду¹¹⁸³.

Малюнок 8.6: Розподіл мита між бюджетами різних рівнів згідно з Бюджетним кодексом

- Акциз

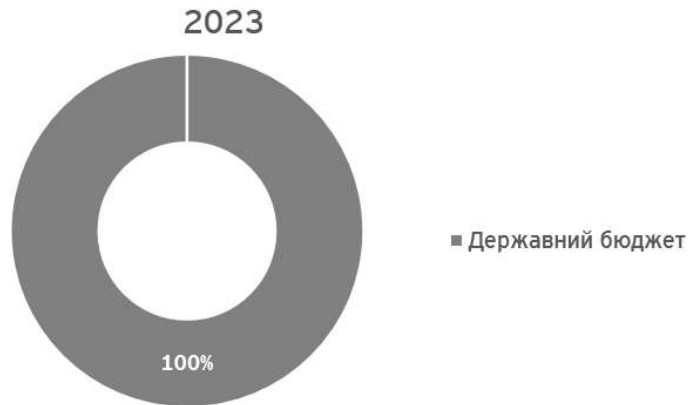
¹¹⁸⁰ [П. 29.2.6](#) Бюджетного кодексу

¹¹⁸¹ [Пп. 29.2.9-29.2.10](#) Бюджетного кодексу

¹¹⁸² [П. 29.3.3](#) Бюджетного кодексу

¹¹⁸³ [Ст. 24²](#) Бюджетного кодексу

Акцизний податок з вироблених в Україні та ввезених на митну територію України підакцизних товарів сплачувався до загального фонду Державного бюджету в повному обсязі¹¹⁸⁴. При цьому у 2023 р. 13,44% акцизного податку з виробленого в Україні та ввезеного на митну територію України пального у порядку, визначеному КМУ, зараховувалися до загального фонду бюджетів місцевого самоврядування¹¹⁸⁵.

Малюнок 8.7: Розподіл акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів між бюджетами різних рівнів (загальне правило згідно з Бюджетним кодексом)

- Плата за землю

У 2023 р. плата за землю надходила до загального фонду бюджетів місцевого самоврядування¹¹⁸⁶ за місцезнаходженням земельної ділянки в повному обсязі¹¹⁸⁷.

¹¹⁸⁴ [п. 29.2.7](#) Бюджетного кодексу

¹¹⁸⁵ [п. 64.16-1](#) Бюджетного кодексу

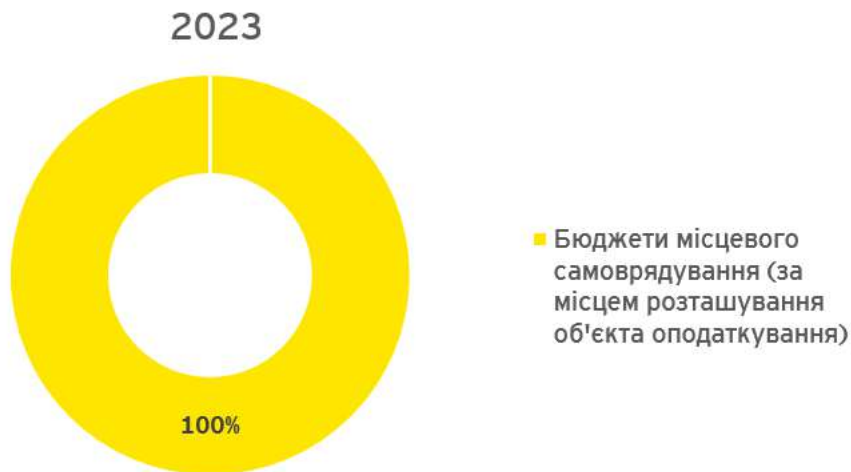
¹¹⁸⁶ Тобто до бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад чи бюджетів районів у містах у разі створення районних у місті рад (відповідно до [п. 2.1](#) Бюджетного кодексу)

¹¹⁸⁷ [п. 64.1.19](#) Бюджетного кодексу

Малюнок 8.8: Розподіл плати за землю між бюджетами різних рівнів згідно з Бюджетним кодексом

- Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

У 2023 р. податок надходив до загального фонду бюджетів місцевого самоврядування¹¹⁸⁸ за місцем розташування об'єкта/об'єктів оподаткування в повному обсязі¹¹⁸⁹.

Малюнок 8.9: Розподіл податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, між бюджетами різних рівнів згідно з Бюджетним кодексом

- Екологічний податок

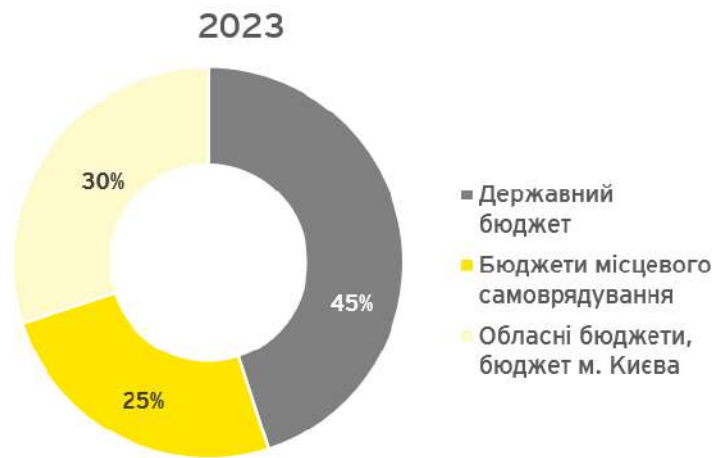
- ▶ Відповідно до положень Бюджетного кодексу, за загальним правилом, 45% сплаченого екологічного податку спрямовувалося до загального фонду Державного бюджету, інші 55% розподілялися між спеціальними фондами місцевих бюджетів різних рівнів¹¹⁹⁰ (крім екологічного податку, що справляється за викиди в атмосферне повітря діоксиду вуглецю стаціонарними джерелами забруднення, який у 2023 р. зараховувався до загального фонду Державного бюджету у повному обсязі).
- ▶ З 2024 року екологічний податок, що справляється за викиди в атмосферне повітря діоксиду вуглецю стаціонарними джерелами забруднення, у повному обсязі зараховувався до спеціального фонду Державного бюджету, і спрямовувався до

¹¹⁸⁸ Тобто до бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад чи бюджетів районів у містах у разі створення районних у місті рад (відповідно до [п. 2.1](#) Бюджетного кодексу)

¹¹⁸⁹ [п. 64.1.19](#) Бюджетного кодексу

¹¹⁹⁰ [п. 29.2.16-1](#) та [п. 69-1.1.4-1](#) Бюджетного кодексу, 55% зараховувалося до спеціального фонду бюджету м. Києва

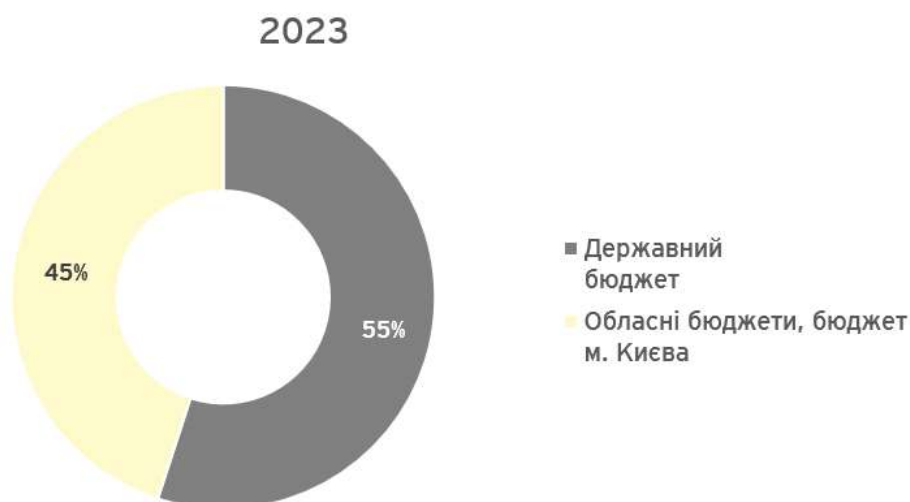
Державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації.

Малюнок 8.10: Розподіл екологічного податку між бюджетами різних рівнів (загальне правило), 2023 р.

- Рентна плата за спеціальне використання води

За загальним правилом 45% сплаченої рентної плати за спеціальне використання води спрямовувалося до загального фонду Державного бюджету, 10% – до спеціального фонду Державного бюджету, інші 45% – до загального фонду місцевих бюджетів¹¹⁹¹ (крім рентної плати за спеціальне використання води водних об'єктів місцевого значення, яка зараховувалася до загального фонду бюджетів місцевого самоврядування за місцем податкової реєстрації платника рентної плати¹¹⁹²).

¹¹⁹¹ [п. 29.2.4](#) Бюджетного кодексу

¹¹⁹² [п. 64.1.30](#) Бюджетного кодексу

Малюнок 8.11: Розподіл збору (рентної плати) за спеціальне використання води між бюджетами різних рівнів (загальне правило згідно з Бюджетним кодексом)

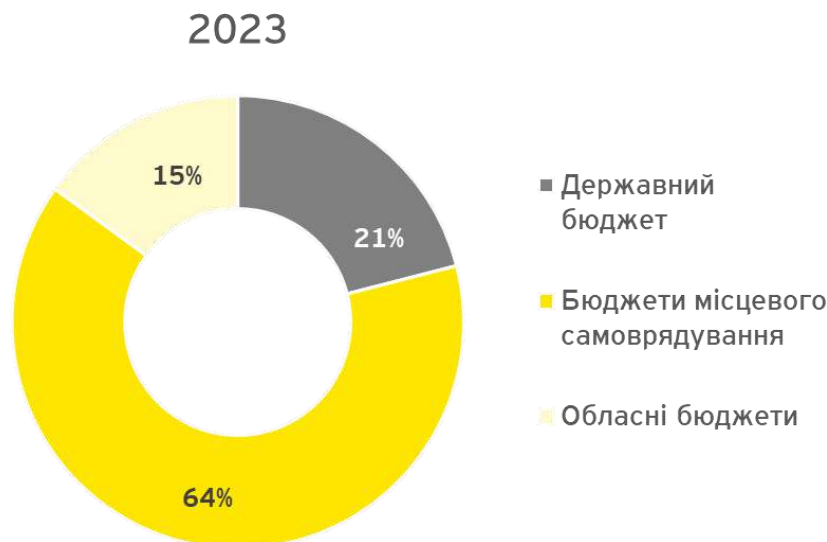
- Податок на доходи фізичних осіб

Упродовж 2023 року діяли тимчасові норми щодо розподілу ПДФО (крім сплаченого на території м. Києва та крім ПДФО від оподаткування доходів у вигляді грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу): 21% зараховувалося до загального фонду Державного бюджету, 64% – до загального фонду бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад, 15% – до загального фонду обласних бюджетів¹¹⁹³.

Розподіл ПДФО, сплаченого на території м. Києва: 60% зараховувалося до загального фонду Державного бюджету, 40% – до загального фонду бюджету м. Києва.

Як тимчасовий виняток з положень Бюджетного кодексу, сплачений ПДФО від оподаткування доходів у вигляді грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу з 01.10.2023 року по 31.12.2023 року розподілявся таким чином: частина цього ПДФО, що належить до доходів загального фонду відповідних місцевих бюджетів, зараховувалося в повному обсязі до спеціального фонду Державного бюджету України та спрямовувалося у таких пропорціях за такими напрямками¹¹⁹⁴:

- ▶ 50% – Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України на здійснення заходів із закупівлі спеціальної техніки та обладнання.
- ▶ 50% – Міністерству оборони України для закупівлі артилерійських систем.

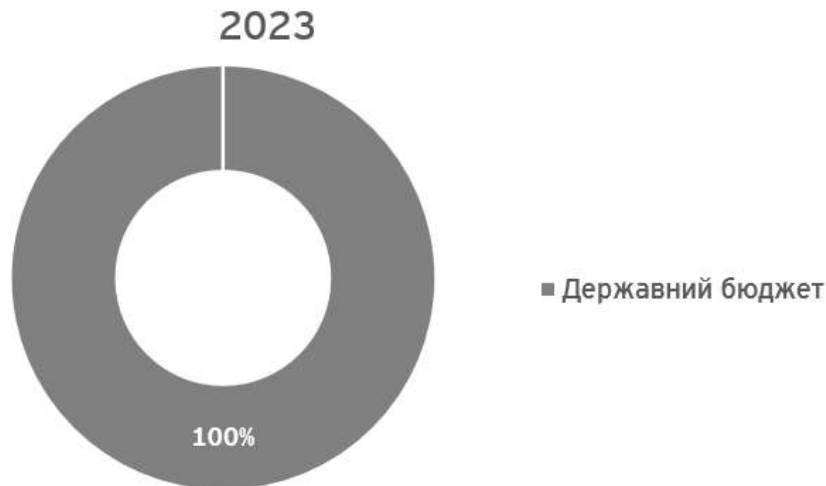
Малюнок 8.12: Розподіл ПДФО між бюджетами різних рівнів (загальне правило), 2023 р.

¹¹⁹³ Ст. 23 Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» № 2710-IX від 03.11.2022 року. Аналогічна норма діяла упродовж 2024 року (Ст. 42 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» № 3460-IX від 09.11.2023 року)

¹¹⁹⁴ П. 60 Розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу

- Військовий збір

Військовий збір у повному обсязі надходив до загального фонду Державного бюджету¹¹⁹⁵.

Малюнок 8.13: Розподіл військового збору між бюджетами різних рівнів

Неподаткові платежі

- Єдиний соціальний внесок (ЄСВ)

Компанії сплачували ЄСВ на небюджетні рахунки ДПС, відкриті в органах Казначейської служби, який далі відповідно до затвердженого порядку розподіляється автоматично за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування відповідно до визначених пропорцій розподілу та перераховується до фондів загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування¹¹⁹⁶. Кошти, що надходили від сплати ЄСВ та від застосування відповідних фінансових санкцій, пов'язаних з несвоєчасною сплатою/несплатою ЄСВ, не зараховувалися до Державного бюджету України або бюджетів інших рівнів.

Пропорції розподілу коштів від ЄСВ до фондів за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування затверджуються КМУ за погодженням зі сторонами соціального діалогу¹¹⁹⁷.

У 2023 році сплачений ЄСВ розподілявся за трьома напрямками (за деякими винятками,

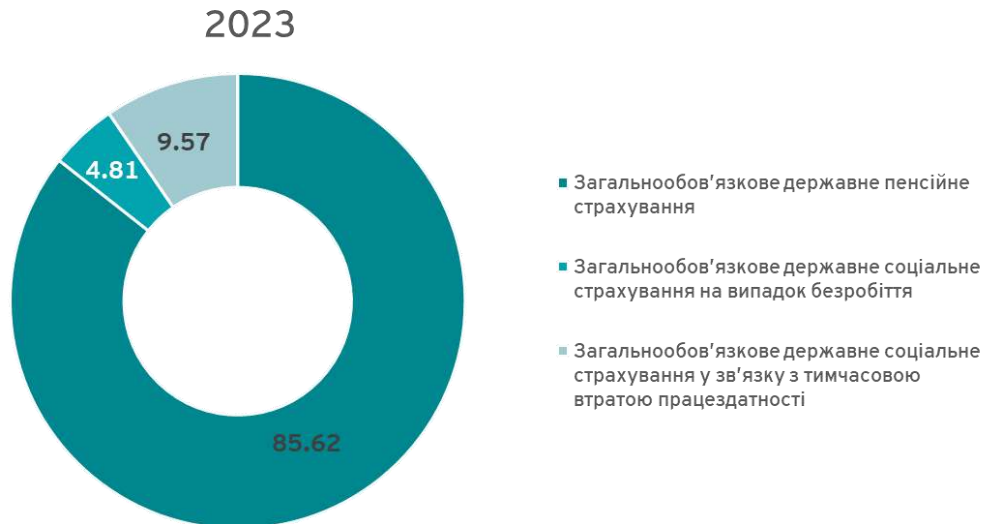
¹¹⁹⁵ П. 29.2.1-2. Бюджетного кодексу

¹¹⁹⁶ П. 3 Розділу III Положення про рух коштів єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженого Наказом Мінфіну «Про затвердження Положення про рух коштів єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» № 54 від 12.02.2016 року

¹¹⁹⁷ Ст. 8 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» № 2464-VI від 08.07.2010 р.

передбаченими відповідною постановою КМУ)¹¹⁹⁸, як визначено на малюнку нижче.

Звітність щодо отримання та використання коштів, отриманих від сплати ЄСВ, публікувалася відповідними фондами за результатами звітного року.

Малюнок 8.14: Розподіл сплаченого ЄСВ за напрямками, %

- Платежі Пенсійному фонду України для відшкодування витрат на виплату та доставку пенсій, призначених на пільгових умовах

До запровадження пенсійного забезпечення через професійні та корпоративні фонди особам, які працювали або працюють на підземних роботах, роботах з особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці за переліком №1 та на інших роботах зі шкідливими і важкими умовами праці за переліком №2 виробництв, робіт, професій, посад і показників, затвердженими КМУ¹¹⁹⁹, та за результатами атестації робочих місць, на посадах, що надають право на призначення пенсії за віком на пільгових умовах, виплата пільгових пенсій здійснюється Пенсійним фондом України¹²⁰⁰.

Підприємства мали відшкодувати відповідні витрати Пенсійного фонду України на виплату та доставку таких пенсій, призначених на пільгових умовах¹²⁰¹:

- ▶ Розмір сум до відшкодування на поточний рік визначався органами Пенсійного фонду України щорічно у розрахунках фактичних витрат на виплату та доставку

¹¹⁹⁸ Постанова КМУ «Про затвердження пропорцій розподілу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» № 675 від 26.11.2014 р.

¹¹⁹⁹ Постанова КМУ «Про затвердження списків виробництв, робіт, професій, посад і показників, зайнятість в яких надає право на пенсію за віком на пільгових умовах» № 461 від 24.06.2016 року

¹²⁰⁰ Ст. 114, п. 2 Розділу «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» № 1058-IV від 09.07.2003 року

¹²⁰¹ Визначено Розділом 6 Інструкції про порядок обчислення і сплати страхувальниками та застрахованими особами внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування до Пенсійного фонду України, затвердженої Постановою правління Пенсійного фонду України «Про затвердження Інструкції про порядок обчислення і сплати страхувальниками та застрахованими особами внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування до Пенсійного фонду України» № 21-1 від 19.12.2003 року

пільгових пенсій, які надсилалися підприємствам до 20.01 поточного року та упродовж місяця з новопризначених (перерахованих) пенсій.

- ▶ Підприємства щомісяця до 25-го числа мали вносити до Пенсійного фонду зазначену в розрахунку місячну суму фактичних витрат на виплату та доставку пенсій, призначених на пільгових умовах.

Сума отриманих компенсацій від компаній відображалася Пенсійним фондом України у звіті про роботу та виконання бюджету¹²⁰². У разі недостатності зазначених коштів фінансування суми, якої не вистачає для повного покриття витрат на виплату та доставку таких пенсій, здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України¹²⁰³.

- **Збір за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів**

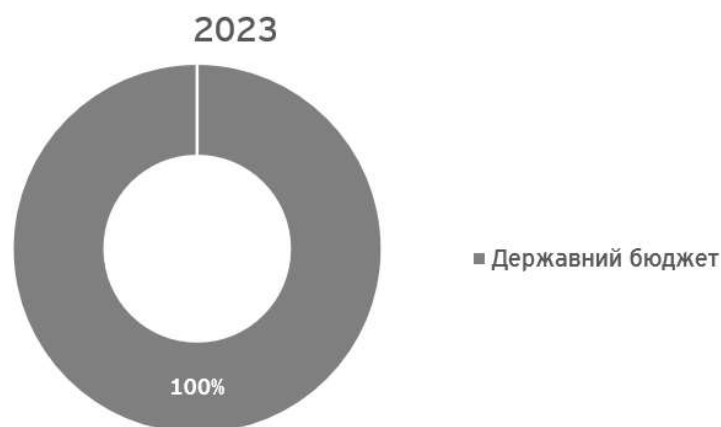
За видачу спеціальних дозволів на користування надрами справляється збір¹²⁰⁴.

Розмір збору за надання спеціального дозволу на користування надрами визначається за результатами аукціону (електронних торгів). У разі надання спеціального дозволу на користування надрами без проведення аукціону справляється збір у розмірі 100% початкової ціни продажу відповідного спеціального дозволу на користування надрами на аукціоні.

За надання спеціального дозволу на користування надрами без проведення аукціону з метою виконання угоди про розподіл продукції справляється збір у розмірі 1% початкової ціни продажу такого спеціального дозволу на користування надрами на аукціоні.

Початкова ціна продажу на аукціоні (електронних торгах) спеціального дозволу на користування надрами визначається відповідно до методики, що затверджується КМУ¹²⁰⁵.

Збір у повному обсязі надходив до загального фонду Державного бюджету¹²⁰⁶.

Малюнок 8.15: Розподіл збору за надання та продовження строку дії спеціальних дозволів на користування надрами між бюджетами різних рівнів

¹²⁰² Режим доступу: <https://www.pfu.gov.ua/diyalnist/zvity-pro-robotu/>

¹²⁰³ п. 2 Розділу «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» № 1058-IV від 09.07.2003 року

¹²⁰⁴ Ст. 28 Кодексу про Надра

¹²⁰⁵ Ст. 34 Кодексу про надра

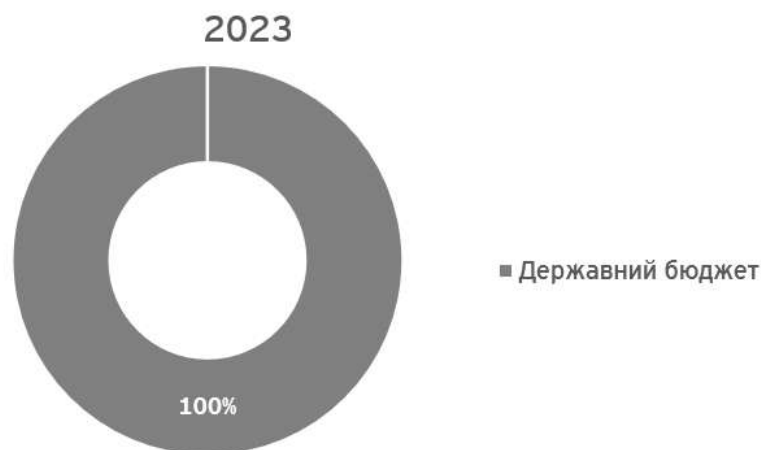
¹²⁰⁶ п. 29.1.28 Бюджетного кодексу

- **Вартість пакета аукціонної документації**

Пакет аукціонної документації - це документи, підготовку яких здійснює Держгеонадра, що містять відомості про ділянку надр, дозвіл у межах якої виставляється на аукціон (назва та координати, місцезнаходження, загальна інформація про геологічну будову, початкова ціна лота, програма робіт), проєкт угоди про умови користування надрами¹²⁰⁷.

Переможець аукціону (електронних торгів) з продажу спеціального дозволу на користування надрами має компенсувати Держгеонадра вартість пакета аукціонної документації¹²⁰⁸, що становить 3,12% початкової ціни лота, але не менше ніж 4500 гривень і не більше ніж 72 550 гривень¹²⁰⁹.

Компенсація вартості пакета аукціонної документації належить до категорії «Надходження від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством» за кодом бюджетної класифікації «25010100». Відповідно до положень Бюджетного кодексу, такі надходження вважаються складовими частинами спеціального фонду Державного бюджету і спрямовуються на покриття витрат, пов'язаних з організацією та наданням послуг з боку Держгеонадра згідно з їх основною діяльністю¹²¹⁰.

Малюнок 8.16: Розподіл сум компенсацій вартості пакета аукціонної документації між бюджетами різних рівнів згідно з Бюджетним кодексом

- **Плата компенсації витрат держави за проведені геологорозвідувальні роботи, плата за послуги за первинну та вторинну геологічну інформацію**

Компенсація витрат держави на проведення геологорозвідувальних робіт справляється виключно у разі отримання спеціального дозволу на користування надрами як плата (збір) за вторинну (оброблену) геологічну інформацію. Розмір такої компенсації встановлюється

¹²⁰⁷ [П. 2.1.15](#) Порядку проведення аукціону (електронних торгів) з продажу спеціального дозволу на користування надрами, який було затверджено Постановою КМУ «Про затвердження Порядку проведення аукціону (електронних торгів) з продажу спеціального дозволу на користування надрами» № 993 від 23.09.2020 року

¹²⁰⁸ [П. 9](#) Порядку проведення аукціону (електронних торгів) з продажу спеціального дозволу на користування надрами, який було затверджено Постановою КМУ «Про затвердження Порядку проведення аукціону (електронних торгів) з продажу спеціального дозволу на користування надрами» № 993 від 23.09.2020 року

¹²⁰⁹ [П. 2.1.15](#) Порядку проведення аукціону (електронних торгів) з продажу спеціального дозволу на користування надрами, який було затверджено Постановою КМУ «Про затвердження Порядку проведення аукціону (електронних торгів) з продажу спеціального дозволу на користування надрами» № 993 від 23.09.2020 року

¹²¹⁰ [П. 4. Ст. 13](#) Бюджетного кодексу

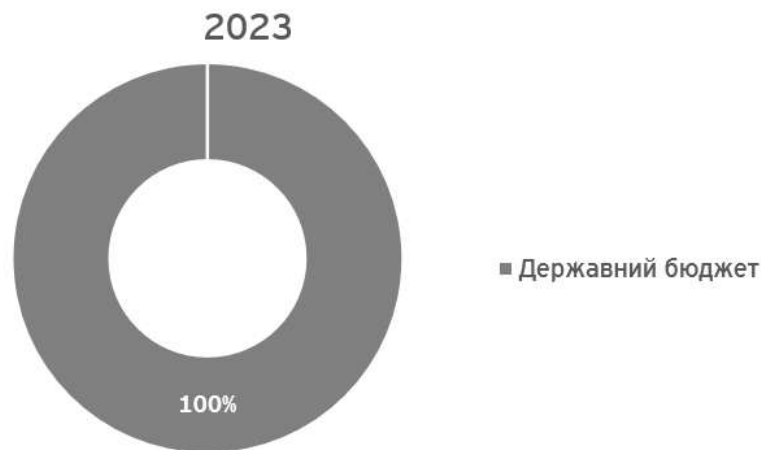
відповідно до методики визначення вартості геологічної інформації, отриманої за рахунок коштів державного бюджету, що затверджується КМУ¹²¹¹¹²¹².

Компенсація витрат держави на проведення геологорозвідувальних робіт не справляється у разі отримання спеціального дозволу на користування надрами з метою виконання робіт за рахунок коштів державного бюджету.

Компенсація витрат держави за проведені геологорозвідувальні роботи належить до категорії «Надходження від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством» за кодом бюджетної класифікації «25010100». Відповідно до положень Бюджетного кодексу, такі надходження вважаються складовими частинами спеціального фонду Державного бюджету і спрямовуються на покриття витрат, пов'язаних з організацією та наданням послуг Держгеонадрами згідно з їх основною діяльністю¹²¹³.

У 2023 році КМУ дозволив спрямувати залишки коштів станом на 01.01.2023 року від отриманого збору за вторинну (оброблену) геологічну інформацію при оформленні спеціального дозволу на користування надрами, які не були використані до 01.09.2023 року, Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України на закупівлю спеціальної техніки та обладнання¹²¹⁴.

У 2024 році КМУ дозволив використовувати зазначені залишки на здійснення заходів у сфері оборони.

Малюнок 8.17: Розподіл плати компенсації витрат держави за проведені геологорозвідувальні роботи між бюджетами різних рівнів згідно з Бюджетним кодексом

¹²¹¹ Ст. 39 Кодексу про надра

¹²¹² Постанова КМУ «Про затвердження Методики визначення вартості геологічної інформації, отриманої за рахунок коштів державного бюджету» № 1075 від 10.12.2008 року

¹²¹³ П. 4. Ст. 13 Бюджетного кодексу

¹²¹⁴ Ст. 38 Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» № 2710-IX від 03.11.2022 року

8.2 Управління доходами держави від видобувних галузей

8.2.1 Доходи від видобувних галузей, призначені для конкретних цілей, включаючи гендерні та регіональні

Для бюджетного процесу у 2023 р. залишалися притаманними централізація ухвалення рішень у ході бюджетного процесу (крім особливих норм, введених на час дії воєнного стану), складність довгострокового прогнозування та неможливість відстеження спрямування конкретних платежів від видобувних компаній після їх зарахування до бюджетів.

Більшість надходжень від компаній видобувної галузі (податкових і неподаткових) не спрямовуються на якісь конкретні програми або інвестиції на субнаціональному рівні, які б, зокрема, враховували інтереси певних географічних регіонів або жінок та інших маргіналізованих груп населення, а перераховуються до загальних фондів бюджетів (державного чи місцевого), за винятком певних видів платежів (частини екологічного податку, збору за спеціальне водокористування та окремих суттєвих неподаткових платежів).

Кошти, які спрямовуються до загального фонду державного чи місцевих бюджетів, не мають визначених напрямів використання¹²¹⁵.

Окремі види платежів у 2023 році мали визначене спрямування:

1) Частина екологічного податку:

Сплачений екологічний податок у розмірі 55% розподілявся між спеціальними фондами місцевих бюджетів різних рівнів¹²¹⁶. При цьому екологічний податок, що справлявся за викиди в атмосферне повітря діоксиду вуглецю стаціонарними джерелами забруднення, у 2023 р. зараховувався до загального фонду Державного бюджету у повному обсязі.

Кошти, які спрямовувалися до спеціальних фондів місцевих бюджетів, мали використовуватися за цільовим призначенням та призначатися на фінансування природоохоронних заходів, також витрачатися на заходи, передбачені рішенням про місцевий бюджет відповідно до законодавства¹²¹⁷. Орієнтовний перелік природоохоронних заходів встановлював КМУ¹²¹⁸, а конкретні заходи визначалися у відповідному місцевому бюджеті.

Звіти про виконання паспортів бюджетних програм за звітний бюджетний період мали публікуватися відповідними головними розпорядниками бюджетних коштів шляхом розміщення на своїх офіційних сайтах (або в інший спосіб відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації»)¹²¹⁹.

З 2024 року порядок розподілу екологічного податку було змінено, й екологічний податок, що справляється за викиди в атмосферне повітря діоксиду вуглецю стаціонарними джерелами забруднення, у повному обсязі зараховувався до спеціального фонду

¹²¹⁵ Ст. 13 Бюджетного кодексу

¹²¹⁶ П. 29.2.16-1 та п. 69-1.1.4-1 Бюджетного кодексу, 55% зараховувалося до спеціального фонду бюджету м. Києва

¹²¹⁷ Ст. 70 Бюджетного кодексу

¹²¹⁸ Постанова КМУ «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» № 1147 від 17.09.1996 року

¹²¹⁹ Ч. 5 ст. 28 Бюджетного кодексу

Державного бюджету, і спрямовувалися до Державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації.

Кошти Державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації спрямовуються на:

- ▶ 1) фінансове забезпечення заходів та державних цільових програм у сфері енергоефективності, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення викидів вуглецю;
- ▶ 2) фінансове забезпечення компенсації, відшкодування, здешевлення зобов'язань фізичних та юридичних осіб за кредитними та лізинговими договорами, які укладені для реалізації енергоефективних заходів, впровадження енергосервісу, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення викидів вуглецю;
- ▶ 3) виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, отриманими державою на реалізацію інвестиційних проєктів у сфері енергоефективності, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення викидів вуглецю¹²²⁰.

2) Частина рентної плати за спеціальне використання води:

До спеціального фонду Державного бюджету спрямовується 10% рентної плати за спеціальне використання води (крім рентної плати за спеціальне використання води водних об'єктів місцевого значення), а саме - до Державного фонду розвитку водного господарства.

Кошти державного фонду розвитку водного господарства спрямовувалися на фінансове забезпечення заходів з¹²²¹:

- експлуатації водогосподарського комплексу;
- будівництва та реконструкції меліоративних систем;
- захисту від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь;
- централізованого водопостачання сільських населених пунктів, які користуються привізною водою;
- модернізації та розвитку водогосподарського комплексу.

Порядок використання коштів державного фонду розвитку водного господарства визначався КМУ¹²²².

3) ЄСВ:

Надходження від ЄСВ використовувалися на цілі, передбачені законодавством про загальнообов'язкове державне соціальне страхування¹²²³, яке включає пенсійне страхування, страхування на випадок безробіття та страхування на випадок втрати працездатності.

Звітність щодо отримання та використання коштів, отриманих від сплати ЄСВ, публікувалася

¹²²⁰ Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» № 3035-IX від 11.04.2023 року

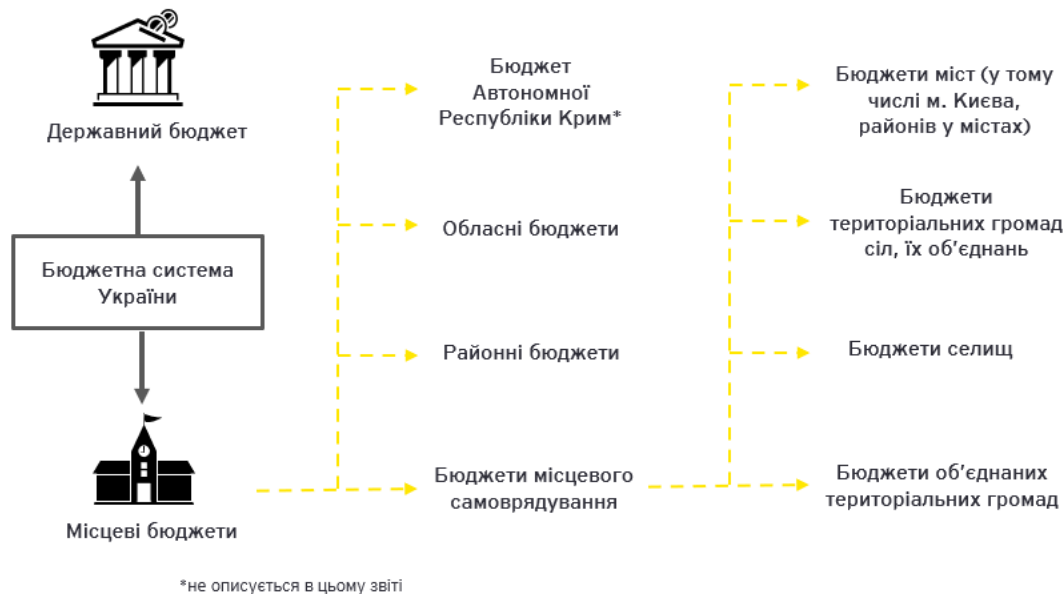
¹²²¹ Ст. 24⁴ Бюджетного кодексу

¹²²² Постанова КМУ «Деякі питання використання коштів у сфері управління водними ресурсами» № 401 від 23.05.2018 року

¹²²³ Ст. 8 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від № 2464-VI 08.07.2010 р.

відповідними фондами за результатами звітного року:

- Пенсійний фонд України публікував звіти¹²²⁴ щодо отриманих сум за загальнообов'язковим державним пенсійним страхуванням та загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності (загальні суми без розподілу на компанії та галузі).
- Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття також готував звіт на виконання бюджету фонду за результатами 2023 року (загальні суми без розподілу на компанії та галузі), який публікувався на вебсайті Державного центру зайнятості¹²²⁵.

Малюнок 8.18: Види бюджетів

8.2.2 Бюджетний процес і аудит державних доходів

Стандартний процес для порядку складання, затвердження, виконання, звітування про виконання Державного та місцевих бюджетів та контролю за дотриманням бюджетного законодавства («Бюджетний процес») детально регламентований Бюджетним кодексом.

У відповідності до Бюджетного кодексу Бюджетний процес має поділятися на п'ять стадій (див. **Малюнок 8.19: Бюджетний процес в Україні** нижче)¹²²⁶:

- 1) складання та розгляд Бюджетної декларації (прогнозу місцевого бюджету) і прийняття рішення щодо них;
- 2) складання проєктів бюджетів;
- 3) розгляд проєкту та прийняття закону про Державний бюджет України (рішення про

¹²²⁴ Режим доступу: <https://www.pfu.gov.ua/diyalnist/zvity-pro-robotu/>

¹²²⁵ Режим доступу: https://old.dcz.gov.ua/sites/default/files/postanova_69.pdf

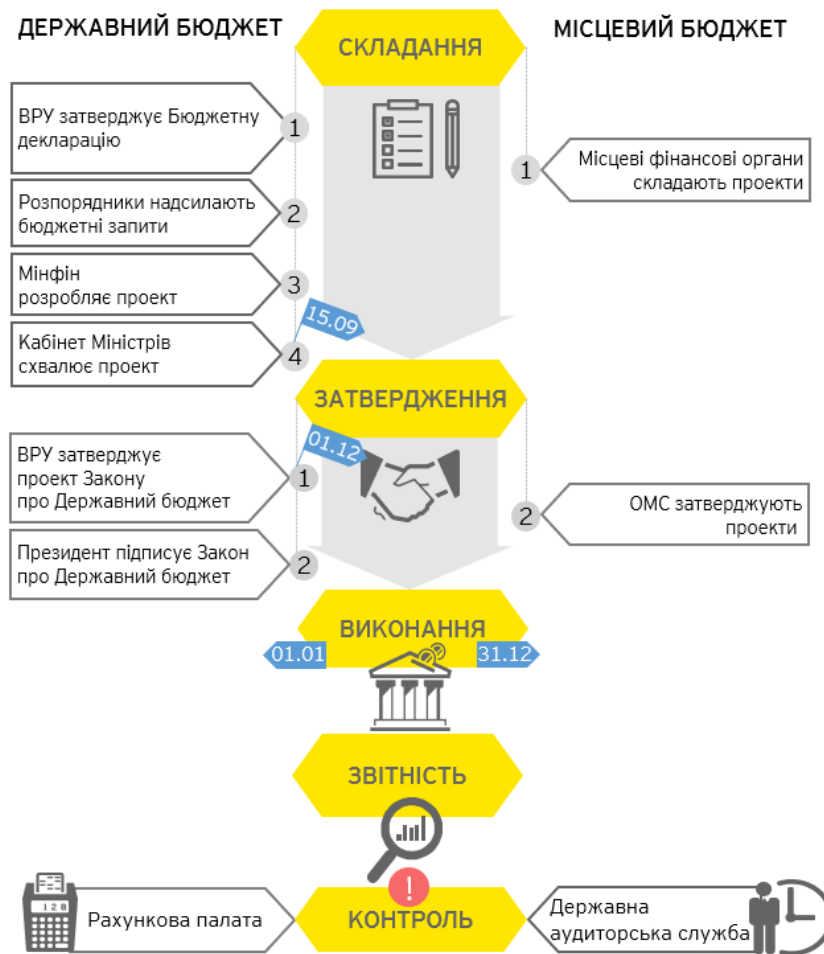
¹²²⁶ Ст. 19 Бюджетного кодексу

місцевий бюджет);

4) виконання бюджету, включаючи внесення змін до закону про Державний бюджет України (рішення про місцевий бюджет);

5) підготовка та розгляд звіту про виконання бюджету і прийняття рішення щодо нього.

Внаслідок повномасштабного вторгнення росії на територію України 24.02.2022 року та введення Указом Президента України воєнного стану 24.02.2022 року¹²²⁷ було прийнято низку нормативно-правових актів, які змінили порядок виконання частини стадій Бюджетного процесу на час воєнного стану¹²²⁸.

Малюнок 8.19: Бюджетний процес в Україні

Нижче наведено основні особливості Бюджетного процесу в Україні упродовж 2023 року:

¹²²⁷ Указ Президента України «Про введення воєнного стану» № 64/2022 від 24.02.2022 року

¹²²⁸ Закон України «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» № 2134-IX від 15.03.2022 року, Указ Президента України «Про утворення військових адміністрацій» № 68/2022 від 24.02.2022 року, Постанова КМУ «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану» № 252 від 11.03.2022 року

Таблица 8.1: Особливості окремих етапів Бюджетного процесу у 2023 році

Етапи бюджетного процесу	Відповідальні за виконання і передбачений термін для виконання	Особливості виконання упродовж 2023 року
ФОРМУВАННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ БЮДЖЕТІВ		
Схвалення Бюджетної декларації, складеної Мінфіном спільно з іншими головними розпорядниками коштів державного бюджету (прийняття відповідної постанови КМУ) ¹²²⁹	Кабінет Міністрів України Термін: не пізніше 01.06 року, що передує плановому	Проект Бюджетної декларації на 2022-2024 роки був поданий Мінфіном та схвалений КМУ у законодавчо передбачений строк ще в 2021 році ¹²³⁰ . При цьому, у зв'язку з російським вторгненням та відповідними законодавчими змінами у 2022 році, Кабінет Міністрів не схвалював Бюджетну декларацію на 2023-2025 роки і відповідно не подавав її до Верховної Ради ¹²³¹ , хоча Мінфін здійснював саму підготовку Бюджетної декларації на 2023-2025 роки ¹²³² .
Розгляд ВРУ питання щодо Бюджетної декларації ¹²³³	ВРУ Термін: не пізніше 15.07 року, що передує плановому	ВРУ взяла до відома Бюджетну декларацію на 2022-2024 роки, схвалену Постановою КМУ «Про схвалення Бюджетної декларації на 2022-2024 роки» № 548 від 31.05.2021 року ¹²³⁴ та схвалила рекомендації Верховної Ради України щодо бюджетної політики ¹²³⁵ .
Схвалення проекту закону про Державний бюджет України та подання його ВРУ ¹²³⁶	КМУ Термін: не пізніше 15.09 поточного року	КМУ 13.09.2022 року схвалив проект Державного бюджету ¹²³⁷ та подав із відповідними супровідними документами ВРУ та Президенту України відповідно до положень Бюджетного кодексу ¹²³⁸ .
Прийняття закону про Державний бюджет України на наступний рік ¹²³⁹	ВРУ Термін: до 01.12 року, що передує плановому	ВРУ 03.11.2022 року розглянула та затвердила Закон про Державний бюджет України ¹²⁴⁰ . Закон був підписаний Президентом України 23.11.2022 року.
Затвердження місцевих бюджетів ¹²⁴¹	Відповідні місцеві ради	Станом на 26.12.2022 року переважна більшість була затверджена без порушення вимог бюджетного законодавства рішенням відповідної місцевої ради до 25.12 року, що

¹²²⁹ Ст. 33 Бюджетного кодексу, Ст. 152 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» № 1861-VI від 10.02.2010 року

¹²³⁰ Повідомлення від 01.06.2021 року на офіційному сайті Мінфіну. Бюджетну декларацію було схвалено 31.05.2021 року. Згідно ч. 7 ст. 33 Бюджетного Кодексу КМУ має схвалити Бюджетну декларацію не пізніше 01.06 року, що передує плановому.

¹²³¹ Повідомлення Комітету Верховної Ради України з питань бюджету «Щодо представлення законопроекту про державний бюджет на 2023 рік» від 20.09.2022 року

¹²³² Лист Мінфіну № 04110-08-2/1972 від 21.01.2022 року «Про підготовку Бюджетної декларації на 2023-2025 роки» та повідомлення на офіційному сайті Мінфіну

¹²³³ Ст. 152 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України»

¹²³⁴ Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-2021-%D0%BF#Text>

¹²³⁵ Повідомлення на вебсайті ВРУ від 15.07.2021 року

¹²³⁶ Ст. 37 Бюджетного кодексу, Ст. 153 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» № 1861-VI від 10.02.2010 року

¹²³⁷ Повідомлення Міністерства фінансів України від 13.09.2022 року

¹²³⁸ Ст. 37 Бюджетного кодексу

¹²³⁹ Ст. 159 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» № 1861-VI від 10.02.2010 року

¹²⁴⁰ Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» № 2710-IX від 03.11.2022 року

¹²⁴¹ Ст. 77 Бюджетного кодексу

Етапи бюджетного процесу	Відповідальні за виконання і передбачений термін для виконання	Особливості виконання упродовж 2023 року
	Термін: до 25.12 (включно) року, що передує плановому	<p>передує плановому, і лише 18 % загальної кількості місцевих бюджетів не було затверджено в законодавчо встановлений строк.</p> <p>Станом на 10.03.2023 року 2,44 % загальної кількості місцевих бюджетів (39 місцевих бюджетів з 1 597) не було затверджено¹²⁴². З них 32 місцевих бюджети не було затверджено з причини знаходження громад у зоні бойових дій або на тимчасово окупованих територіях.</p> <p>Відповідно до положень Бюджетного Кодексу, місцеві державні адміністрації, виконавчі органи відповідних місцевих рад забезпечують оприлюднення тексту прийнятого рішення про місцевий бюджет на своїх офіційних сайтах або в інший спосіб відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації»¹²⁴³ у 10-денний строк з дня його прийняття¹²⁴⁴. Також рішення про місцеві бюджети можуть розміщуватися органами місцевого самоврядування на своїх вебсайтах та на Порталі відкритих даних¹²⁴⁵.</p>
ВНЕСЕННЯ ЗМІН		
Внесення змін до закону про Державний бюджет ¹²⁴⁶	ВРУ Термін: упродовж бюджетного періоду	Зміни до закону про Державний бюджет України мають вноситися виключно законами про внесення змін до закону про Державний бюджет України ¹²⁴⁷ . Упродовж 2023 року зміни до Державного бюджету приймалися чотири рази ¹²⁴⁸ .
Внесення змін до рішення про місцевий бюджет ¹²⁴⁹	Відповідні місцеві ради (на підставі офіційного висновку місцевого фінансового органу) Термін: упродовж бюджетного періоду	Рішення про внесення змін до місцевих бюджетів має ухвалюватися відповідними місцевими радами на підставі офіційного висновку місцевого фінансового органу. Упродовж двох тижнів після офіційного опублікування закону про Державний бюджет, здійснювалося коригування обсягів

¹²⁴² Інформація про стан затвердження місцевих бюджетів на 2023 рік від 26 грудня 2022 року.

¹²⁴³ Закон України «Про доступ до публічної інформації» № 2939-VI від 13.01.2011 року.

¹²⁴⁴ Ч. 4 статті 28 Бюджетного кодексу.

¹²⁴⁵ Режим доступу: <https://data.gov.ua/>.

¹²⁴⁶ Ст. 160 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» № 1861-VI від 10.02.2010 р., ст. 52 Бюджетного кодексу

¹²⁴⁷ Ст. 52 Бюджетного кодексу.

¹²⁴⁸ Визначальним фактором наявності змін було виконання Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» № 2710-IX від 03.11.2022 року в умовах повномасштабного вторгнення і відповідної значної нестабільності економічних показників порівняно з прогнозами, які закладалися при затвердженні Державного бюджету.

¹²⁴⁹ Ст. 78 Бюджетного кодексу

Етапи бюджетного процесу	Відповідальні за виконання і передбачений термін для виконання	Особливості виконання упродовж 2023 року
		міжбюджетних трансфертів відповідно до затвердженого державного бюджету ¹²⁵⁰ .
ЗВІТНІСТЬ		
Звітність про виконання бюджетів	<p>Мінфін</p> <p>Термін: Звітність про виконання державного та місцевого бюджетів поділяється, зокрема, на оперативну, місячну, квартальну та річну¹²⁵¹. Особливості подання кожного виду звітності встановлювалися бюджетним законодавством.</p>	<p>Мінфін публікує звітність про виконання Державного бюджету за 2023 рік на щомісячній основі на своєму сайті¹²⁵².</p> <p>За загальною процедурою, річний звіт про виконання закону про Державний бюджет має подаватися КМУ Президенту України, ВРУ та Рахунковій палаті не пізніше 01.04 року, наступного за звітним. За узгодженою процедурою, Рахункова палата України упродовж двох тижнів готує та подає ВРУ висновки про використання коштів Державного бюджету України з оцінкою ефективності такого використання, а також пропозиції щодо усунення виявлених порушень. Такий річний звіт про виконання Державного бюджету має розглядатися ВРУ за спеціальною процедурою¹²⁵³.</p> <p>КМУ затвердило Постанову «Про схвалення звіту про виконання Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» № 341-р від 23.04.2024 року¹²⁵⁴. Проект Постанови «Про звіт про виконання Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» був одержаний ВРУ 19.06.2024 року, але не був затверджений¹²⁵⁵. Таким чином, для 2023 року цей етап не виконаний повністю.</p>
<p>Публікування інформації про виконання місцевих бюджетів (крім бюджетів сіл і селищ) у газетах, визначених відповідними місцевими радами¹²⁵⁶</p> <p>Оприлюднення, шляхом розміщення на своїх офіційних сайтах (або в</p>	<p>Місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, головні розпорядники коштів місцевих бюджетів</p>	<p>Звіти про виконання бюджету могли розміщуватися органами місцевого самоврядування на своїх вебсайтах та Порталі відкритих даних¹²⁵⁸.</p>

¹²⁵⁰ Абз. 3 ч. 2 ст. 77 Бюджетного кодексу.

¹²⁵¹ Ст. 58 Бюджетного кодексу

¹²⁵² Режим доступу: https://mof.gov.ua/uk/budget_2023-582

¹²⁵³ Ст. 161-162 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» № 1861-VI від 10.02.2010 р.

¹²⁵⁴ Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/341-2024-%D1%80#Text>

¹²⁵⁵ Режим доступу: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/44453>

¹²⁵⁶ Ч. 5 ст. 28 Бюджетного кодексу

¹²⁵⁸ Режим доступу: <https://data.gov.ua/>.

Етапи бюджетного процесу	Відповідальні за виконання і передбачений термін для виконання	Особливості виконання упродовж 2023 року
інший спосіб відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» ¹²⁵⁷)	Термін: не пізніше 1 березня року, що настає за роком звіту	
КОНТРОЛЬ		
Контроль за виконанням бюджету ¹²⁵⁹	Рахункова палата України Термін: упродовж і після закінчення всіх етапів бюджетного процесу	На всіх стадіях бюджетного процесу (які були виконані для 2023 року) мали здійснюватися аудит та оцінка ефективності управління бюджетними коштами, а також контроль за дотриманням бюджетного законодавства. Функцію контролю за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням здійснювала Рахункова палата України ¹²⁶⁰ , що публікувала відповідні звіти на своєму вебсайті ¹²⁶¹ . Висновки про результати аналізу річного звіту про виконання Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» були опубліковані Рахунковою палатою України на сайті 07.05.2024 року ¹²⁶² .

Упродовж 2023 року продовжувала діяти низка нормативно-правових актів, за якими етапи Бюджетного процесу виконувалися зі змінами на час діє воєнного стану в Україні, основними з яких були:

- 1) Закон України «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» № 2134-IX від 15.03.2022 року¹²⁶³ (Закон 2134-IX), який, зокрема закріпив наведені нижче зміни до бюджетного процесу, які діють в умовах воєнного стану:

Таблиця 8.2: Бюджетний процес на час воєнного стану, 2023 рік

Стандартні норми згідно з положеннями Бюджетного кодексу	Тимчасові норми на час воєнного стану за Законом 2134-IX
Виключно законом про Державний бюджет України визначаються надходження та витрати Державного бюджету України.	Не застосовується
Передача коштів між загальним та спеціальним фондами бюджету дозволяється лише в межах бюджетних призначень шляхом внесення змін	Не застосовується

¹²⁵⁷ Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>

¹²⁵⁹ Ст. 110 Бюджетного кодексу

¹²⁶⁰ Закон України «Про Рахункову палату» № 576-VIII від 02.07.2015 р.

¹²⁶¹ Звіт Рахункової Палати за 2023 рік містить інформацію щодо виконання Державного бюджету. Режим доступу: <https://rp.gov.ua/Reports/?id=1898>

¹²⁶² Режим доступу: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2024/22-1_2024/Vysn_22-1_2024.pdf

¹²⁶³ Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2134-%D0%86%D0%A5>

Стандартні норми згідно з положеннями Бюджетного кодексу	Тимчасові норми на час воєнного стану за Законом 2134-ІХ
до закону про Державний бюджет України, прийняття рішення про місцевий бюджет або про внесення змін до нього (крім випадку, передбаченого ч. 2 ст. 57 Бюджетного кодексу).	
Стратегія управління державним боргом на середньостроковий період формується з урахуванням показників, визначених Бюджетною декларацією та законом про Державний бюджет України.	Не застосовується до 1.01.2024 ¹²⁶⁴
Обов'язковість погодження з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету (відповідною комісією Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевої ради) рішення Кабінету Міністрів України (Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевої державної адміністрації, виконавчого комітету відповідної місцевої ради) про перерозподіл видатків бюджету і надання кредитів з бюджету, передачу бюджетних призначень, а також норми закону про Державний бюджет України в частині обов'язковості погодження з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету рішень Кабінету Міністрів України.	Не застосовується
Закони України або їхні окремі положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету), приймаються: <ul style="list-style-type: none"> - не пізніше 15 липня року, що передує плановому, вводяться в дію не раніше початку планового бюджетного періоду - після 15 липня року, що передує плановому, вводяться в дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим 	Не застосовується
Терміни публікування звітів про виконання бюджету, що, зокрема, включає: <ul style="list-style-type: none"> - Обов'язкове публікування звітів місцевих бюджетів не пізніше 01.03 року, що настає за звітним роком - Подання річного звіту про виконання закону про Державний бюджет КМУ до ВРУ, Президента України та Рахункової палати не пізніше 01.04 року, наступного за звітним - Публічне подання інформації про виконання бюджетних програм головними розпорядниками бюджетних коштів публічного представлення до 15.03 року, що настає за звітним 	Не застосовується
Обов'язкове складення та затвердження Бюджетної декларації, складення та схвалення прогнозів місцевих бюджетів	Не застосовується до 1.01.2024 ¹²⁶⁵
Зміни до закону про Державний бюджет України можуть вноситися виключно законами про внесення змін до закону про Державний бюджет України у визначених Бюджетним кодексом випадках	Не застосовується
Дотримання термінів подання звітності про виконання Державного бюджету: <ul style="list-style-type: none"> - Місячний звіт про виконання Державного бюджету подається Казначейством України Верховній Раді України, Президенту 	Не застосовується

¹²⁶⁴ Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо забезпечення передбачуваності бюджетної політики та посилення боргової стійкості» № [3278-ІХ](#) від 27.07.2023 року

¹²⁶⁵ Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо забезпечення передбачуваності бюджетної політики та посилення боргової стійкості» № [3278-ІХ](#) від 27.07.2023 року

Стандартні норми згідно з положеннями Бюджетного кодексу	Тимчасові норми на час воєнного стану за Законом 2134-ІХ
України, Кабінету Міністрів України, Рахунковій палаті та Міністерству фінансів України не пізніше 15 числа місяця, наступного за звітним <ul style="list-style-type: none"> - Квартальний звіт про виконання Державного бюджету - не пізніше 35 днів після закінчення звітного кварталу - Річний звіт про виконання закону про Державний бюджет України подається Кабінетом Міністрів України Верховній Раді України, Президенту України та Рахунковій палаті не пізніше 1.04 року, наступного за звітним 	
Обов'язковість погодження з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету рішень Кабінету Міністрів України про розподіл та перерозподіл обсягів субвенцій та додаткових дотацій з державного бюджету місцевим бюджетам між місцевими бюджетами	Не застосовується

- 2) Указ Президента України «Про утворення військових адміністрацій» № 68/2022 від 24.02.2022¹²⁶⁶ року, яким було створено обласні й районні військові адміністрації на базі державних адміністрацій, які, зокрема, мали права здійснення повноважень зі складення та затвердження місцевого бюджету, внесення змін до нього, забезпечення виконання відповідного бюджету¹²⁶⁷.
- 3) Постанова КМУ «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану» № 252 від 11 березня 2022 року¹²⁶⁸, яка передбачала виконання та формування місцевих бюджетів відповідно до бюджетного законодавства з урахуванням таких особливостей:
 - внесення змін до місцевого бюджету здійснюється без ухвалення відповідного рішення місцевою радою.
 - перерозподіл видатків бюджету та надання кредитів з бюджету за бюджетними програмами, включаючи резервний фонд бюджету, додаткові дотації та субвенції, у межах загального обсягу бюджетних призначень головного розпорядника бюджетних коштів, а також збільшення видатків розвитку за рахунок зменшення інших видатків здійснюється без погодження відповідною комісією місцевої ради.
 - виконавчі комітети відповідних місцевих рад, місцеві державні адміністрації, військово-цивільні адміністрації або військові адміністрації можуть приймати рішення про перерахування коштів з місцевого бюджету державному бюджету з метою відсічі збройної агресії росії проти України.

¹²⁶⁶ Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/68/2022>

¹²⁶⁷ Повноваження військових адміністрацій визначені [ст. 15](#) Закону України «Про правовий режим воєнного стану» № 389-VIII від 12.05.2015 року

¹²⁶⁸ Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/252-2022-%D0%BF#Text>

8.2.3 Прогнози доходів держави від видобувних галузей, включаючи прогнози рівня видобування, витрат, цін на продукцію.

Бюджетне прогнозування доходів тісно пов'язане з прогнозними макроекономічними показниками економічного та соціального розвитку країни, податковою політикою, динамікою бази оподаткування, ефективністю податкового адміністрування.

Згідно з принципом обґрунтованості, визначеним у Бюджетному кодексі України, бюджет формується на реалістичних макропоказниках та розрахунках надходжень бюджету і витрат бюджету, що здійснюються відповідно до чинного законодавства.

Міністерство фінансів України звертається з листами до центральних органів виконавчої влади, зокрема, які забезпечують формування та реалізацію державної політики економічного та соціального розвитку, державної політики в паливно-енергетичному комплексі, щодо розвитку на середньостроковий період відповідної галузі, в тому числі прогнозних обсягів видобутку корисних копалин, динаміки їхніх цін, що є базою оподаткування податками.

Постановою¹²⁶⁹ від 15 липня 2021 р. «Про Бюджетну декларацію на 2022-2024 р.» передбачено планування прогнозів державних доходів. Бюджетна декларація¹²⁷⁰ на 2022-2024 р. не містить інформації про доходи від видобувної галузі у розрізі її складових. Проводиться збирання даних стосовно прогнозованих обсягів виробництва та цін на сировинні товари, але такі дані відсутні у відкритому доступі.

Згідно з інфляційним звітом¹²⁷¹ Національного банку України за липень 2023 року очікується зниження ціни на нафту Brent на 17,8 дол./бар на 2023 рік та на 1,3 дол./бар на 2024 рік. На 2025 рік прогнозується встановлення ціни на рівні 69,5 дол./бар.

8.2.3.1 Відсоток запланованих податкових надходжень від видобувних галузей у загальних прогнозованих доходах держави

Незалежним адміністратором було надіслано запит до Міністерства фінансів¹²⁷² на отримання інформації щодо здійснення аналізу та прогнозування податкових надходжень від підприємств видобувних галузей. Міністерство фінансів надало інформацію від Державної податкової служби України щодо процедури нарахувань, заборгованості, переplat, наданих розстрочок та обсягів видобутку нафти, природного газу та газового конденсату у розрізі АТ «Укргазвидобування», ПАТ «Укрнафта» та інших газовидобувних підприємств, а також обсягів видобутку корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення, вартості видобутку корисних копалин та очікуваних нарахувань рентної плати у поточному періоді. Згідно зі статтями 33 та 45 Бюджетного кодексу України¹²⁷³, прогнозування надходжень рентної плати здійснюється шляхом оцінки прогнозних макроекономічних показників економічного та соціального розвитку України.

¹²⁶⁹ «Про Бюджетну декларацію на 2022-2024 р.» від 15 липня 2021 р.,

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1652-20-Text>

¹²⁷⁰ Бюджетна декларація на 2022-2024 р.,

<https://mof.gov.ua/storage/files>

¹²⁷¹ Інфляційний звіт НБУ за липень 2023 р.,

https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Inflation_Report_for_Experts_pr_2023-Q3.pdf?v=7

¹²⁷² Лист до Міністерства фінансів - у відповідь на запит незалежного адміністратора Міністерство фінансів надало відповідь стосовно запланованих податкових надходжень

¹²⁷³ Бюджетний кодекс України від 24 серпня 2023 р.,

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/ed20230824-Text>

При прогнозуванні враховуються такі показники, як середньорічна ціна на нафту марки Brent, середньорічна ціна на природний газ у країнах Європи, світова ціна на залізні руди, індекс споживчих цін, індекс виробників промислової продукції у видобувній промисловості і розробленні кар'єрів, обмінний курс гривні до долара США, зміна роздрібних цін на природний газ для населення. Середньострокове планування доходів бюджету в частині нарахувань рентної плати здійснюється на підставі інформації, наданої НАК «Нафтогаз Україна», АТ «Укргазвидобування» та ПАТ «Укрнафта» стосовно фактичних, очікуваних та прогнозних обсягів видобутку нафти, природного газу та газового конденсату.

Згідно зі статтею 38 Бюджетного кодексу України, Міністерство фінансів надає оцінку та детальні розрахунки показників у розрізі класифікації доходів бюджету. За прогнозними даними згідно з додатком № 1 до Закону України «Про Державний бюджет України¹²⁷⁴ на 2024 рік» заплановані податкові надходження від видобувних галузей становлять 54 875 830,3 грн та складають 3,14 % прогнозованих надходжень до державного бюджету на 2024 рік.

8.2.3.2 Вплив енергетичного переходу та кліматичних ризиків на бюджетне планування

Згідно із законом України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» від 11.04.2023 № 3035-IX, з 2024 року було створено державний фонд декарбонізації та енергоефективної трансформації у складі спеціального фонду Державного бюджету України, джерелом наповнення якого будуть кошти екологічного податку, що справляється за викиди в атмосферне повітря діоксиду вуглецю стаціонарними джерелами забруднення

Згідно з Бюджетною Декларацією¹²⁷⁵ на 2025-2027 роки одним із пріоритетних напрямів концентрації обмежених фінансових ресурсів держави є енергетична незалежність. У середньостроковому періоді очікується прискорення економічного зростання валового внутрішнього продукту з 2,7 відсотка у 2025 році до 6,2 відсотка в 2027 році. Основним стримуючим фактором економічного розвитку є руйнація енергетичних потужностей України, відновлення яких потребує значних ресурсів та часу.

Враховуючи важливість посилення енергонезалежності, продовжиться державна підтримка здійснення заходів з енергоефективності за рахунок державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації.

У 2025–2027 роках передбачено зростання обсягу видатків на заходи з енергоефективності за рахунок прогнозного зростання надходжень до спеціального фонду державного бюджету екологічного податку, що справляється за викиди в атмосферне повітря діоксиду вуглецю стаціонарними джерелами забруднення, який є джерелом формування державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації, а саме: у 2025 році – 1 750 млн. грн., у 2026 році – 1 867,2 млн. грн, у 2027 році – 1 867,2 млн. грн.

Наразі в Україні наразі відсутня система торгівлі викидами парникових газів, проте оподатковуються викиди діоксиду вуглецю від стаціонарних установок.

¹²⁷⁴ Закон України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» від 15 вересня 2023 р., <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/42796>

¹²⁷⁵ Бюджетна декларація - це документ середньострокового бюджетного планування, що визначає засади бюджетної політики і показники державного бюджету на середньостроковий період та є основою для складення проєкту державного бюджету і прогнозів місцевих бюджетів

Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів, спрямованих на зменшення обсягів викидів (збільшення абсорбції) парникових газів¹²⁷⁶, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2011 р. № 348. Порядок визначає механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою «Державна підтримка заходів, спрямованих на зменшення обсягів викидів (збільшення абсорбції) парникових газів, у тому числі на утеплення приміщень закладів соціального забезпечення, розвиток міжнародного співробітництва з питань зміни клімату», що надійшли від продажу частин встановленої кількості викидів парникових газів, передбаченого статтею 17 Кіотського протоколу до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, а також коштів, передбачених у державному бюджеті. Одержувачами бюджетних коштів є юридичні та фізичні особи, що здійснюють реалізацію проєктів цільових екологічних (зелених) інвестицій та заходи щодо виконання Кіотського протоколу до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату.

З огляду на неспровоковану агресію РФ проти України та необхідність переспрямування додаткових коштів на підтримку обороноздатності країни Державний бюджет на 2023 рік не передбачав видатків за бюджетної не передбачав видатків за бюджетною програмою «Державна підтримка заходів, спрямованих на зменшення обсягів викидів (збільшення абсорбції) парникових газів, у тому числі на утеплення приміщень закладів соціального забезпечення, розвиток міжнародного співробітництва з питань зміни клімату».

8.2.3.3 Прогнози видобутку видобувних компаній та очікувані строки окупності проєктів

Стандарт ІПВГ 2023 року заохочує розкриття видобувними компаніями прогнозів видобутку та очікуваних строків окупності проєктів.

Законодавством не передбачено розкриття видобувними компаніями прогнозів видобутку та очікуваних строків окупності видобувних проєктів.

У рамках 9 міжнародної науково-практичної конференції «Надрокористування в Україні. Перспективи інвестування¹²⁷⁷», що була проведена 08-10.10.2024, директором з геологорозвідки та розробки родовищ АТ «Укргазвидобування» було представлено прогнози видобутку(експлуатаційне буріння, пошуково-розвідувальне буріння) на 2025 рік, що становлять 1 259 млн. м3.

Рекомендовано винести питання щодо розкриття прогнозів видобутку та окупності проєктів видобувних компаній на розгляд БГ ІПВГ для подальшого обговорення.

Незалежним адміністратором був направлений запит до Державної служби геології та надр України¹²⁷⁸ для надання інформації стосовно прогнозованого видобутку та очікуваних строків окупності проєктів видобувних компаній. На момент підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік, відповіді не отримано.

Висновки до розділу

¹²⁷⁷ Програма конференції «Надрокористування в Україні. Перспективи інвестування» від 8-10 жовтня 2024 р., https://conf.dkz.gov.ua/files/program_%202024.pdf

¹²⁷⁸ Лист до Державної служби геології та надр України - незалежним адміністратором було підготовано та надіслано лист до Держгеонадра для отримання інформації стосовно прогнозів видобутку та оцінки окупності проєктів

Порядок складення, затвердження, виконання, звітування про виконання державного та місцевих бюджетів, а також контролю за дотриманням бюджетного законодавства регламентовано Бюджетним кодексом України.

З початком повномасштабного вторгнення росії на територію України, та введення воєнного стану з 24.02.2022 р. виконання бюджетів та подання відповідної звітності про виконання здійснювалися за нормами воєнного часу. Нестабільність макроекономічної ситуації також значно зменшила можливість для довгострокового планування.

У рамках бюджетного процесу для 2023 року не виконувалася стадія складення та розгляду Бюджетної декларації, тобто у зв'язку зі змінами бюджетного процесу, які діють в умовах воєнного стану не здійснювалася підготовка Бюджетної декларації на 2023-2025 роки як документа середньострокового бюджетного планування.

Упродовж 2023 року продовжують діяти зміни у Бюджетному кодексі з метою посилення гнучкості та підвищення оперативності прийняття рішень на рівні місцевих бюджетів на час воєнного стану в Україні. Також продовжують діяти спрощені умови виконання бюджетних повноважень військовими адміністраціями та низка норм Бюджетного кодексу, які не застосовуються в умовах воєнного стану (зокрема, щодо вищезазначеного складання Бюджетної декларації), прогнозів місцевих бюджетів, дотримання терміну подання річного звіту про виконання закону про Державний бюджет, дотримання термінів подання щомісячної й квартальної звітності про виконання Державного бюджету та звітності про виконання місцевих бюджетів тощо).

Незважаючи на повномасштабну війну, Мінфін та головні розпорядники бюджетних коштів продовжують впроваджувати гендерно орієнтоване бюджетування на національному та місцевому рівнях. Міністерство видало листи-інструкції для головних розпорядників коштів державного та місцевих бюджетів з рекомендацією застосовувати гендерний підхід при формуванні бюджетних запитів у 2023-2025 роках. У пояснювальній записці до проекту закону про Державний бюджет на 2023 рік міститься інформація про реалізацію гендерно орієнтованого бюджетування у бюджетних програмах і наголошується про особливу актуальність гендерно орієнтованого бюджетування в умовах обмежених бюджетних ресурсів.

Для бюджетного процесу у 2023 році залишалися притаманними централізація ухвалення рішень в рамках Бюджетного процесу (крім особливих норм, введених на час дії воєнного стану), відсутність системності щодо здійснення середньострокового планування та неможливість відстеження спрямування конкретних платежів від видобувних компаній після їх зарахування до бюджетів (за винятком частини екологічного податку, плати за спеціальне використання води). Це надалі стримує можливості місцевих громад у забезпеченні своїх потреб та може призводити до зниження стимулу громад у співпраці з видобувними компаніями.

Водночас, незважаючи на воєнний стан, у 2023 році діяли та були доступні такі ресурси як інтегрована інформаційно-аналітична система «Прозорий бюджет», Державний веб-портал бюджету для громадян, Єдиний веб-портал використання публічних коштів, інтерактивна податкова карта України.

Продовжують діяти запроваджені позитивні зрушення щодо децентралізації бюджетних надходжень (зокрема, спрямування 5% рентної плати за видобування вуглеводнів до місцевих бюджетів, спрямування 30% частки рентної плати за користування надрами для видобування інших корисних копалин загальнодержавного значення за місцезнаходженням (місцем видобутку) відповідних природних ресурсів.

Бюджетне прогнозування доходів тісно пов'язане з прогнозними макроекономічними показниками економічного та соціального розвитку країни, податковою політикою, динамікою бази оподаткування, ефективністю податкового адміністрування.

Постановою¹²⁷⁹ від 15 липня 2021 р. «Про Бюджетну декларацію на 2022-2024 р.» передбачено планування прогнозів державних доходів. Бюджетна декларація¹²⁸⁰ на 2022-2024 р. не містить інформації про доходи від видобувної галузі у розрізі її складових. Проводиться збирання даних стосовно прогнозованих обсягів виробництва та цін на сировинні товари, але такі дані відсутні у відкритому доступі.

Згідно з інфляційним звітом¹²⁸¹ Національного банку України за липень 2023 року очікується зниження ціни на нафту Brent на 17,8 дол./бар на 2023 рік та на 1,3 дол./бар на 2024 рік. На 2025 рік прогнозується встановлення ціни на рівні 69,5 дол./бар.

Законодавством не передбачено розкриття видобувними компаніями прогнозів видобутку та очікуваних строків окупності видобувних проєктів.

¹²⁷⁹ «Про Бюджетну декларацію на 2022-2024 р.» від 15 липня 2021 р.,

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1652-20-Text>

¹²⁸⁰ Бюджетна декларація на 2022-2024 р.,

<https://mof.gov.ua/storage/files>

¹²⁸¹ Інфляційний звіт НБУ за липень 2023 р.,

https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Inflation_Report_for_Experts_pr_2023-Q3.pdf?v=7

9. Витрати на реалізацію видобувних проєктів

9.1 Політики та практики щодо моніторингу витрат видобувних компаній та управління ризиками втрати доходів

► Загальні правила моніторингу витрат на видобувні проєкти

Відповідно до вимоги 4.10 А Стандарту ІПВГ, країни, що впроваджують ІПВГ, зобов'язані розкривати державну політику і практику моніторингу витрат на нафтові, газові та видобувні проєкти та управління ризиками втрати доходів. Це має стосуватись розкриття відповідних законів нормативно-правових актів і політик, а також заходів, вжитих для моніторингу витрат.

Видобувні компанії розкривають інформацію про свої витрати у фінансовій звітності, зокрема у звіті про фінансові результати, відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Фінансова звітність разом із декларацією з податку на прибуток підприємств подається до органів Державної податкової служби та підлягає оприлюдненню.

Законодавство не містить спеціальних правил моніторингу витрат для видобувних компаній.

Звітність щодо обліку запасів корисних копалин, що подається видобувними компаніями, містить деякі показники, що стосуються витрат. Так, звітний баланс запасів корисних копалин (форма 5-ГР) містить відомості про собівартість одиниці товарної продукції.

Видобувні компанії також подають статистичну звітність щодо витрат на охорону навколишнього природного середовища¹²⁸².

► Моніторинг витрат підприємств з державною участю

Українське законодавство передбачає низку правил щодо перевірки витрат підприємств з державною участю. Зазначені перевірки не передбачають перевірку витрат на реалізацію видобувних проєктів в розрізі окремих проєктів, а стосуються діяльності підприємств в цілому.

Державний фінансовий контроль забезпечується Державною аудиторською службою України (Держаудитслужба) через проведення державного фінансового аудиту, інспектування, перевірки закупівель та моніторингу закупівель¹²⁸³.

► Державний фінансовий аудит

Державний фінансовий аудит полягає у перевірці та аналізі стану справ щодо законного та ефективного використання державних та/або комунальних коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, стану внутрішнього контролю у суб'єктів господарювання¹²⁸⁴.

Об'єктами державного фінансового аудиту є, серед іншого, суб'єкти господарювання державної власності, у тому числі державні підприємства, господарські товариства, у статутному капіталі яких державна частка акцій (часток, паїв) перевищує 50%, їхні дочірні підприємства, а також підприємства, господарські товариства, у статутному капіталі яких

¹²⁸² <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0155832-22#Text>.

¹²⁸³ Ч. 2 ст. 2 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» № 2939-XII від 26.01.1993 р.

¹²⁸⁴ П. 3 Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затвердженого постановою КМУ № 252 від 27.03.2019 р.

50 і більше відсотків належать державним підприємствам та господарським товариствам, у статутному капіталі яких державна частка акцій (часток, паїв) перевищує 50%, об'єднання таких підприємств¹²⁸⁵.

Аудит проводиться згідно із затвердженим планом проведення заходів державного фінансового контролю, що розміщується на офіційному вебсайті Держаудитслужби¹²⁸⁶. Так, у 2023 році заплановано проведення державного фінансового аудиту діяльності АТ «Укртрансфанта»¹²⁸⁷, АТ «НАК «Нафтогаз України»¹²⁸⁸.

У межах проведення державного фінансового аудиту основними завданнями є, зокрема, проведення аналізу та перевірки:

- ▶ ефективності фінансово-господарської діяльності об'єкта аудиту, яка визначається як співвідношення отриманих результатів до запланованих з урахуванням використаних для їх досягнення ресурсів;
- ▶ законного (цільового) та ефективного використання активів об'єкта аудиту та стану їх збереження;
- ▶ правильності ведення бухгалтерського обліку та достовірності фінансової звітності;
- ▶ інвестиційної діяльності об'єкта аудиту¹²⁸⁹.

Оформлення результатів аудиту здійснюється шляхом підготовки та узгодження проєкту звіту про результати аудиту, який подається об'єкту аудиту разом із супровідним листом із зазначенням строку інформування про виконання пропозицій, рекомендацій та результати їх впровадження¹²⁹⁰.

Орган Держаудитслужби з метою інформування громадськості розміщує звіт на офіційному вебсайті Держаудитслужби¹²⁹¹. Однак під час дії воєнного стану звіти не опубліковані.

▶ Операційний аудит

Крім того, з метою сприяння запобіганню незаконному, неефективному та нецільовому використанню державних коштів та/або майна, інших активів держави, здійснення контролю за цільовим використанням і своєчасним поверненням кредитів (позик), залучених під державні гарантії, Держаудитслужбою може бути проведений операційний аудит, тобто державний фінансовий аудит окремих господарських операцій, що здійснюються суб'єктами господарювання державного сектору економіки¹²⁹². Суб'єкти

¹²⁸⁵ П. 4 Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затвердженого постановою КМУ № 252 від 27.03.2019 р.

¹²⁸⁶ П. 9 Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затвердженого постановою КМУ № 252 від 27.03.2019 р.

¹²⁸⁷ [План проведення заходів державного фінансового контролю Державної аудиторської служби України на II квартал 2023 року](#)

¹²⁸⁸ [План проведення заходів державного фінансового контролю Державної аудиторської служби України на III квартал 2023 року.](#)

¹²⁸⁹ П. 5 Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затвердженого постановою КМУ № 252 від 27.03.2019 р.

¹²⁹⁰ П. 6, п. 28 Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затвердженого постановою КМУ № 252 від 27.03.2019 р.

¹²⁹¹ П. 32 Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затвердженого постановою КМУ № 252 від 27.03.2019 р.

¹²⁹² П. 2 Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту окремих господарських операцій, що здійснюються суб'єктами господарювання державного сектору економіки, затвердженого постановою КМУ № 1119 від 27.09.2022 р.

господарювання державного сектору економіки, щодо яких проводиться операційний аудит, та строки його проведення визначаються за рішенням КМУ або за дорученням Прем'єр-міністра України¹²⁹³.

Операційний аудит, серед іншого, передбачає такі заходи:

- ▶ проведення моніторингу господарських операцій, що здійснюються суб'єктами господарювання, вартість яких дорівнює або перевищує 100 тис. грн, крім господарських операцій, пов'язаних з цільовим використанням і своєчасним поверненням кредитів (позик), залучених під державні гарантії, які підлягають моніторингу суцільним порядком, та проведення перевірки ризикових операцій щодо законності та ефективності використання коштів та/або майна, інших активів, дотримання принципів корпоративного управління, правильності ведення, достовірності бухгалтерського обліку та фінансової звітності.
- ▶ проведення перевірки ризикових операцій щодо законності та ефективності використання коштів та/або майна, інших активів, дотримання принципів корпоративного управління, правильності ведення, достовірності бухгалтерського обліку та фінансової звітності

За результатами операційного аудиту формується аудиторський звіт в електронній формі або у трьох примірниках в паперовій формі, які надаються Держаудитслужбі, керівникові суб'єкта господарювання, органу управління¹²⁹⁴.

▶ Інспектування

Інспектування Держаудитслужба проводить, зокрема, у суб'єктів господарювання державного сектору економіки, в тому числі суб'єктів господарювання, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків акцій (часток) належать суб'єктам господарювання державного сектору економіки, також у підприємствах, установах та організаціях, які отримували кошти з бюджетів усіх рівнів, державних фондів та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування або використовують державне чи комунальне майно.

Інспектування проводиться у формі планових та позапланових виїзних ревізій та полягає у документальній і фактичній перевірці певного комплексу або окремих питань фінансово-господарської діяльності об'єкта контролю¹²⁹⁵.

У 2023 році було заплановано проведення ревізії окремих питань фінансово-господарської діяльності ПАТ «Укрнафта», ТОВ «Оператор ГТС України»¹²⁹⁶, АТ «Укртранснафта»¹²⁹⁷, АТ «НАК «Нафтогаз України».

Крім того, з метою підтвердження виду, обсягу операцій та розрахунків для з'ясування їх реальності та повноти відображення в обліку об'єкта контролю органами державного

¹²⁹³ [П. 1](#) Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту окремих господарських операцій, що здійснюються суб'єктами господарювання державного сектору економіки, затвердженого постановою КМУ № 1119 від 27.09.2022 р.

¹²⁹⁴ [П. 12, п. 13](#) Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту окремих господарських операцій, що здійснюються суб'єктами господарювання державного сектору економіки, затвердженого постановою КМУ № 1119 від 27.09.2022 р.

¹²⁹⁵ [П. 2](#) Порядку проведення інспектування Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами, затвердженого постановою КМУ № 550 від 20.04.2006 р.

¹²⁹⁶ [План проведення заходів державного фінансового контролю Державної аудиторської служби України на I квартал 2023 року](#)

¹²⁹⁷ [План проведення заходів державного фінансового контролю Державної аудиторської служби України на III квартал 2023 року.](#)

фінансового контролю можуть проводитися зустрічні звірки¹²⁹⁸ в юридичних особах, які (i) мали правовідносини з об'єктом контролю та/або (ii) залучалися для виконання договірних відносин із об'єктом контролю, та/або (iii) товари, роботи, послуги яких використовувалися для виконання договірних відносин. Про проведення зустрічної звірки не повідомляється¹²⁹⁹.

Результати ревізії оформляються актом, в якому фіксуються виявлені допущені об'єктом контролю порушення законодавства. Про результати ревізії, якою виявлено порушення законів та інших нормативно-правових актів, інформуються органи управління об'єкта контролю та за необхідності відповідні органи державної влади та органи місцевого самоврядування. Відомості про результати ревізії можуть оприлюднюватися через засоби масової інформації¹³⁰⁰.

За результатами ревізії органи фінансового контролю уповноважені, зокрема¹³⁰¹:

- ▶ вживати заходів для забезпечення притягнення до адміністративної, дисциплінарної та матеріальної відповідальності винних у допущенні порушень працівників об'єктів контролю;
- ▶ порушувати перед відповідними державними органами питання про визнання недійсними договорів, укладених із порушенням законодавства;
- ▶ звертатися до суду в інтересах держави щодо усунення виявлених у ході ревізій порушень законодавства з питань збереження і використання активів, а також стягнення у дохід держави коштів, одержаних за незаконними договорами, без встановлених законом підстав або з порушенням вимог законодавства;
- ▶ застосовувати заходи впливу за порушення бюджетного законодавства;
- ▶ передавати акти таких ревізій з додатками до правоохоронних органів у разі, якщо під час їх проведення виявлено порушення, за які передбачено кримінальну відповідальність або які містять ознаки корупційних правопорушень.

Контроль за виконанням фінансового плану

Законодавством України встановлений обов'язок для підприємств з державною участю складати та виконувати фінансові плани на кожен наступний рік¹³⁰². Більш детальна інформація про фінансові плани наведена в **Розділі 7.3.1** цього Звіту.

Контроль за виконанням фінансового плану передбачає подання звіту про виконання фінансового плану. У звіті про виконання фінансового плану повинна міститися інформація про фактично отримані доходи і витрати та фактичне надходження і використання фінансових ресурсів за звітний період¹³⁰³.

¹²⁹⁸ Зустрічна звірка - метод документального та фактичного підтвердження в об'єкта зустрічної звірки виду, обсягу і якості операцій та розрахунків для з'ясування їх реальності та повноти відображення в обліку об'єкта контролю ([п. 3](#) Порядку проведення інспектування Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами, затвердженого постановою КМУ № 550 від 20.04.2006 р.).

¹²⁹⁹ [П. 8, п. 26](#) Порядку проведення інспектування Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами, затвердженого постановою КМУ № 550 від 20.04.2006 р.

¹³⁰⁰ [П. 35, п. 47, п. 51](#) Порядку проведення інспектування Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами, затвердженого постановою КМУ № 550 від 20.04.2006 р.

¹³⁰¹ [П. 45, п. 48, п. 49, п. 50](#) Порядку проведення інспектування Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами, затвердженого постановою КМУ № 550 від 20.04.2006 р.

¹³⁰² [ч. 2 ст. 75, ч. 2 ст. 75², ч. 8 ст. 77, ч. 3 ст. 89](#) Господарського кодексу

¹³⁰³ [Додаток 2](#) до Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, затвердженого Наказом Мінекономрозвитку № 205 від 02.03.2015 р.

Звіт про виконання фінансового плану підприємства подається підприємством з державною участю суб'єкту управління разом з пояснювальною запискою щодо результатів діяльності такого підприємства із зазначенням значних відхилень фактичних показників від планових. При цьому звіт про виконання фінансового плану підприємства за IV квартал подається разом із звітом про виконання фінансового плану за рік.¹³⁰⁴

Суб'єкти управління подають Мінекономіки зведені показники виконання фінансових планів. До таких зведених показників додаються перелік підприємств, що належать до сфери управління суб'єкта управління, пояснювальна записка та довідка щодо загальної кількості підприємств, кількості підприємств, яким було затверджено фінансові плани та які звітували про виконання фінансових планів, у тому числі щодо кількості прибуткових і збиткових підприємств.

► Перевірки витрат УРП

Законодавством передбачена перевірка витрат, понесених інвестором за УРП, в розрізі проєкту. Інвестор за УРП має право на компенсацію витрат, пов'язаних з УРП, за рахунок частини видобутої продукції.

Сторони УРП погоджують програму робіт та бюджет, яка має містити інформацію про заплановані витрати на виконання УРП¹³⁰⁵. Проте, такі програми робіт відсутні у вільному доступі.

Державний контроль за виконанням угоди про розподіл продукції здійснює КМУ в межах комплексної перевірки раз на п'ять років та уповноважений КМУ центральний орган виконавчої влади в порядку та на умовах, визначених угодою¹³⁰⁶. Щодо більшості укладених УРП таким органом є Держгеонадра¹³⁰⁷.

У 2023 році перевірки витрат, що підлягають відшкодуванню, за УРП, Держгеонадра не проводилися.

Інспекційний портал <https://inspections.gov.ua/> був недоступний через воєнний стан.

За інформацією з відкритих джерел, на 2024 рік Держгеонадра заплановано здійснення перевірки витрат, що підлягають відшкодуванню, щодо шести УРП¹³⁰⁸.

► Податкові перевірки

Податкові органи здійснюють податкові перевірки, предметом яких є своєчасність, достовірність, повнота нарахування та сплата передбачених ПКУ податків та зборів¹³⁰⁹, включаючи податок на прибуток. Оскільки в основі розрахунку об'єкта податку на прибуток лежить фінансовий результат до оподаткування, визначений у фінансовій звітності видобувних підприємств, підготовленій відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, податкові органи також перевіряють правильність відображення витрат у

¹³⁰⁴ [П. 11](#) Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, затвердженого Наказом Мінекономрозвитку № 205 від 02.03.2015 р.

¹³⁰⁵ [П. 9 ч. 2 ст. 8](#) Закону України «Про угоди про розподіл продукції» від 14.09.1999 № 1039-XIV

¹³⁰⁶ [Ч. 1 ст. 28](#) Закону України «Про угоди про розподіл продукції» від 14.09.1999 № 1039-XIV

¹³⁰⁷ Уповноважений орган щодо кожної УРП визначений окремими розпорядженнями КМУ. Наприклад, таким органом щодо УРП по ділянці Угнівська призначений [Розпорядженням КМУ від 28.12.2020 р. № 1657-р](#), по ділянці Балаклійська - [Розпорядженням КМУ від 28.12.2020 р. № 1655-р](#)

¹³⁰⁸ [Nadra-info](#)

¹³⁰⁹ [П. 75.1.2](#) ст. 75 ПКУ

бухгалтерському обліку та повноти визначення фінансового результату до оподаткування згідно з бухгалтерським обліком відповідно до МСФЗ¹³¹⁰.

Перевірка правильності формування витрат не здійснюється податковими органами попроєктно, оскільки нарахування податку на прибуток не прив'язане до спецдозволів, а залежать від результатів усієї діяльності платника податків.

ДПС повідомила, що за 2023 рік було проведено 66 документальних податкових перевірок щодо 14 суттєвих компаній¹³¹¹.

9.2 Розкриття звітів податкових перевірок, перевірок витрат, що підлягають відшкодуванню, включаючи донарахування та витрати, визначні неподатковими та такими, що не підлягають відшкодуванню

Пунктом 4.10(b) Стандарту ІПВГ очікується розкриття звітів податкових перевірок, перевірок витрат, що підлягають відшкодуванню (або резюме таких звітів), включаючи донарахування та витрати, визначені неподатковими та такими, що не підлягають відшкодуванню.

Законодавство України не передбачає публічного розкриття актів податкових перевірок чи податкових повідомлень-рішень.

Інформація про результати податкових перевірок, в тому числі щодо донарахувань, відноситься до відкритих даних, які мають публікуватися на Порталі відкритих даних. Однак, на порталі ця інформація розміщена у недезагрегованому вигляді, що не дозволяє проаналізувати дані про донарахування в розрізі суб'єктів господарювання.

Міненерго направило запит до ДПС з проханням надати копії актів документальних перевірок суттєвих компаній за 2023 рік та про суми податкових зобов'язань, нарахованих та сплачених за результатами перевірок суттєвих компаній за 2023 рік.

У відповідь ДПС не надала запитану інформацію, обґрунтовуючи тим, що надання актів документальних перевірок можливе лише у разі отримання письмової згоди на розголошення відомостей від платників податків¹³¹².

Акти Держгеонадра, що приймаються за результатами перевірки правильності нарахування компенсаційних витрат за угодами про розподіл продукції, не публікуються.

9.3 Задекларовані витрати на реалізацію проєкту, включаючи операційні та капітальні витрати, зокрема витрати з початку реалізації проєкту

Видобувні компанії відображають витрати на реалізацію видобувних проєктів у своїй фінансовій звітності.

¹³¹⁰ П. 20.1.44 ст. 20 ПКУ

¹³¹¹ Лист ДПС № 10950/5/99-00-19-03-02-05 від 02.09.2024 р.

¹³¹² Лист ДПС № 10950/5/99-00-19-03-02-05 від 02.09.2024 р.

Формати звітів щодо розкриття витрат у фінансовій звітності в МСБО 1¹³¹³ не встановлено, але передбачено мінімальний перелік статей витрат, що підлягають розкриттю у звіті про фінансові результати, а також у звіті про сукупний дохід.

Відповідно до МСБО 1 суб'єкт господарювання повинен подавати аналіз витрат, визнаних у прибутку чи збитку, із застосуванням класифікації, яка базується або на характері витрат або на їхній функції суб'єкта господарювання, залежно від того, який аналіз забезпечує надійну та більш доречну інформацію. Цей Стандарт вимагає від управлінського персоналу обирати подання, яке є достовірним і більш доречним.

МСБО 1 зобов'язує суб'єкта господарювання при здійсненні класифікації витрат за функцією, розкривати додаткову інформацію про характер витрат, зокрема витрати на амортизацію та витрати на виплати працівникам. Ця вимога, в цілому, дотримана у діючому в Україні форматі «Звіту про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід)» (далі – Звіт). Зокрема, в Звіті в Розділі I «Фінансові результати» розкривається інформація про витрати відповідно до їх функції (в розрізі собівартості реалізованої продукції (робіт, послуг), адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних витрат, фінансових витрат, витрат від участі в капіталі, інших витрат). При цьому в Розділі III «Елементи операційних витрат» розкривається інформація про операційні витрати за характером витрат (матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація, інші операційні витрати).

Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) також вимагають розкриття інформації про капітальні витрати в рамках фінансової звітності компанії. Розкриття капітальних витрат зазвичай здійснюється в контексті різних стандартів МСФЗ.

Таким чином, МСФЗ не вимагає від компаній розкривати дезагреговані дані на рівні проєкту, а лише агреговані дані найбільш суттєвих статей витрат, які допоможуть забезпечити відповідність та порівнянність інформації для користувачів фінансової звітності.

Окрім цього, фінансова звітність компанії формується за один рік, тому розкриття інформації щодо всіх витрат понесених з початку проєкту не вимагається.

У наданій суттєвими підзвітними компаніями фінансовій звітності за 2023 рік, дезагрегована інформація за проєктними витратами не розкрита.

9.4 Розкриття податкових витрат і пільг

Відповідно до вимоги стандарту 4.1(e) компаніям рекомендується розкривати інформацію про податкові витрати та пільги у звітному періоді.

Слід зазначити, що податкове законодавство з 2015 року не містить поняття «податкові витрати».

З 2015 року під час розрахунку об'єкта податку на прибуток враховується фінансовий результат до оподаткування, визначений відповідно до правил бухгалтерського обліку, який зменшується або збільшується на спеціальні податкові різниці, перелік яких зазначений у ПКУ. Відповідно декларації з податку на прибуток не містять переліку витрат, а лише фінансовий результат та податкові різниці, що зменшують або збільшують його.

¹³¹³ Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 (МСБО 1). Подання фінансової звітності, https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013#Text

Інформація про податкові пільги зазначається у податкових деклараціях з податку на прибуток підприємств. Однак, податкові декларації не є публічними.

Інформація про втрати бюджету від надання податкових пільг (за видами податків та зборів) наявна в переліку наборів даних, що публікуються в форматі відкритих даних¹³¹⁴ та оприлюднюється на порталі відкритих даних data.gov.ua. Водночас ця інформація є узагальненою і не надає можливості визначити суми та види податкових пільг, що застосовувалися видобувними підприємствами.

Міненерго направило запит до ДПС з проханням надати таку інформацію про суттєві компанії за 2023 рік:

- ▶ суми задекларованих податкових пільг та
- ▶ суми податкових коригувань, що зменшили фінансовий результат.

У відповідь ДПС не надала запитану інформацію, обґрунтовуючи тим, що вона не передбачена у звітах про платежі на користь держави¹³¹⁵.

Законодавство не передбачає спеціальних правил моніторингу витрат для видобувних компаній. Інформацію про витрати видобувні компанії розкривають у фінансовій звітності, статистичній звітності, а також у звітному балансі запасів корисних копалин.

Фінансова звітність видобувних компаній складається відповідно до МСФЗ. МСФЗ не вимагає від компаній розкривати дезагреговані дані про витрати на рівні проєкту, а лише агреговані дані найбільш суттєвих статей витрат, які допоможуть забезпечити відповідність та порівнянність інформації для користувачів фінансової звітності. Окрім цього, фінансова звітність компанії формується за один рік, тому розкриття інформації щодо всіх витрат, понесених з початку проєкту, не вимагається правилами складання фінансової звітності.

Перевірка витрат видобувних компаній здійснюється податковими органами в межах контролю за правомірністю їх нарахування. Стосовно підприємств з державною участю перевірку витрат також здійснює Держаудитслужба. Водночас, такі перевірки не передбачають контроль витрат на реалізацію видобувних проєктів, а стосуються діяльності компаній в цілому.

Перевірку компенсаційних витрат, понесених при виконанні УРП, здійснює КМУ в межах комплексної перевірки раз на п'ять років або уповноважений КМУ орган відповідно до положень УРП. Для більшості чинних УРП таким органом є Держгеонадра.

Законодавством не передбачене розкриття актів перевірок чи податкових повідомлень-рішень. Інформація про результати податкових перевірок належить до відкритих даних, але на Порталі відкритих даних інформація розміщена лише узагальнена інформація.

Розкриття податкових витрат видобувних підприємств не є можливим, бо поняття «податкові витрати» не застосовується у законодавстві України з 2015 року, витрати відображаються у фінансовій звітності. У деклараціях з податку на прибуток розкривається інформація про податкові різниці, що зменшують фінансовий результат до оподаткування та про податкові пільги. Проте, податкові декларації не є публічними.

Інформація про втрати бюджету від наданих податкових пільг оприлюднюється на Порталі відкритих даних, але вона є загальною і не дозволяє встановити суми податкових пільг, якими скористалися видобувні компанії.

¹³¹⁴ Постанова КМУ «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» № 835 від 21.10.2015 р.

¹³¹⁵ Лист ДПС № 10950/5/99-00-19-03-02-05 від 02.09.2024 р.

10. Антикоруptionна політика видобувного сектору

10.1 Опис антикорупційного законодавства

Корупція в Україні є однією з проблем, що стоїть на перешкоді її економічного розвитку та благополуччя. Існування такого явища є несумісним з євроінтеграційними зобов'язаннями України.

Правові засади регулювання, запобігання та протидії корупції передбачено в таких нормативно-правових актах:

- ▶ Закон України «Про запобігання корупції» № 1700-VII від 14.10.2014 (далі - «Закон про запобігання корупції») ¹³¹⁶

Цей закон визначає загальні правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні, зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень, основні з яких окреслено нижче.

- ▶ **Антикорупційна експертиза нормативно-правових актів.** До превентивних механізмів належать антикорупційна експертиза, що проводиться з метою виявлення в чинних нормативно-правових актах та проєктах нормативно-правових актів факторів, що сприяють або можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень, розроблення рекомендацій стосовно їх усунення. ¹³¹⁷

Результати антикорупційної експертизи чинних нормативно-правових актів у разі виявлення факторів, що сприяють або можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень, підлягають обов'язковому оприлюдненню на офіційному вебсайті органу, який проводив відповідну експертизу. ¹³¹⁸

Спеціальна перевірка. Одне з центральних місць серед антикорупційних заходів займає спеціальна перевірка ¹³¹⁹. Її проведення є обов'язковим стосовно осіб, що претендують на обіймання посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, а також посад з підвищеним корупційним ризиком, перелік яких затверджується Національним агентством запобігання корупції ¹³²⁰. Спеціальній перевірці підлягають відомості про особу, зокрема щодо достовірності інформації, зазначеної в декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

- ▶ **Обов'язок декларування.** Закон регламентує обов'язкове декларування активів, доходів та видатків державних посадових осіб. У контексті видобувної галузі такі заходи вживаються щодо осіб, які приймають рішення про надання спеціальних дозволів на користування надрами ¹³²¹.
- ▶ **Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища.** Особам, уповноваженим на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, а також прирівняним до них особам забороняється використовувати свої службові

¹³¹⁶ Закон України «Про запобігання корупції» №1700-VII від 14.10.2014

¹³¹⁷ Ст. 55 Закону про запобігання корупції

¹³¹⁸ Ч. 6 ст. 55 Закону про запобігання корупції

¹³¹⁹ Ст. 56 Закону про запобігання корупції

¹³²⁰ [Наказ](#) НАЗК «Про затвердження Переліку посад з високим та підвищеним рівнем корупційних ризиків» № 249/23 від 06.11.2023 р.

¹³²¹ [ст. 45](#) Закону про запобігання корупції

повноваження або своє становище та пов'язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, у тому числі використовувати будь-яке державне чи комунальне майно або кошти в приватних інтересах.¹³²²

- ▶ **Обмеження щодо одержання подарунків.** Таким особам забороняється безпосередньо або через інших осіб вимагати, просити, одержувати подарунки для себе чи близьких їм осіб: у зв'язку із здійсненням такими особами діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування; якщо особа, яка дарує, перебуває в підпорядкуванні такої особи.¹³²³
- ▶ **Антикорупційна стратегія та антикорупційні програми.** Закон про запобігання корупції передбачає, що засади державної антикорупційної політики на відповідний період визначаються Верховною Радою України в Антикорупційній стратегії. Заходи, спрямовані на реалізацію цієї стратегії, визначаються державною антикорупційною програмою.

Також Законом встановлюється прийняття антикорупційних програм визначеними публічними суб'єктами, включаючи міністерства, інші центральні органи виконавчої влади тощо).

Закон також встановлює правові засади відповідальності за порушення в сфері запобігання корупції.

- ▶ **Правовий статус НАЗК.** Закон є правовою основою діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції («НАЗК»), що є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику. НАЗК є відповідальним перед Верховною Радою України і підконтрольним їй та підзвітний Кабінету Міністрів України.¹³²⁴

До повноважень НАЗК, зокрема, належать:

- ▶ проведення аналізу: стану запобігання та протидії корупції в Україні, діяльності державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування у сфері запобігання та протидії корупції; статистичних даних, результатів досліджень та іншої інформації стосовно ситуації щодо корупції;
- ▶ розроблення проєктів Антикорупційної стратегії та державної антикорупційної програми з виконання Антикорупційної стратегії;
- ▶ формування та реалізація антикорупційної політики, розроблення проєктів нормативно-правових актів з цих питань;
- ▶ забезпечення ведення Єдиного порталу повідомлень викривачів, Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення;
- ▶ погодження антикорупційних програм державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, розроблення типової антикорупційної програми юридичної особи;

¹³²² Ст. 22 Закону про запобігання корупції

¹³²³ Ч. 1 ст. 23 Закону про запобігання корупції

¹³²⁴ Ч.2 ст. 4 Закону про запобігання корупції

- ▶ залучення громадськості до формування, реалізації та моніторингу антикорупційної політики;
- ▶ координація виконання міжнародних зобов'язань у сфері формування та реалізації антикорупційної політики, співпраця з державними органами, неурядовими організаціями іноземних держав та міжнародними організаціями в межах своєї компетенції тощо.

Кодекс про надра та профільні підзаконні акти

Кодекс про надра не містить загальних правил щодо запобігання корупції у видобувних галузях. Водночас він передбачає окремі антикорупційні за своєю суттю механізми, зокрема:

- ▶ проведення електронних аукціонів для придбання спеціальних дозволів на користування надрами з метою запобігання корупційним правопорушенням;
- ▶ закріплення правил видачі спеціальних дозволів на рівні закону, а не підзаконних актів;
- ▶ запровадження Єдиної державної електронної геоінформаційної системи користування надрами та електронного кабінету надрокористувача;
- ▶ подання документів на продовження строку чи внесення змін до спеціального дозволу через електронний кабінет надрокористувача на державному геологічному порталі, що спрямовані на взаємодію надрокористувачів з Держгеонадра в електронній формі;
- ▶ продовження цифровізації геологічної інформації тощо.

Деякі з цих змін було запроваджено Законом № 2805, що набрав чинності 28.03.2023 р., яким внесено зміни до Кодексу про надра (більш детально див. у розділі 6.1.2).

Такі галузеві правила є важливими з позиції мінімізації корупційних ризиків. Обумовленість надання публічних послуг особистою взаємодією з посадовими особами відповідних органів є фактором, який створює можливість використання уповноваженим суб'єктом свого становища з метою отримання неправомірної вигоди.

Нормативні зміни, спрямовані на впровадження наскрізної діджиталізації видобувної галузі, окрім цілей спрощення та пришвидшення здійснення регуляторних процедур, мають на меті мінімізацію залежності прийняття владних рішень від розсуду конкретної посадової особи, підвищення прозорості діяльності публічних органів, надання громадськості доступу до інформації та стимулювання здійснення нею заходів контролю.

У 2023 та 2024 роках також було прийнято низку підзаконних актів та вжито кроків з метою реалізації зазначених вище механізмів, включаючи розроблення Положення про електронний кабінет надрокористувача, розширення його функціоналу в частині подання електронних форм щодо реєстрації робіт і досліджень з геологічного вивчення надр, подання даних до Державного реєстру артезіанських свердловин через електронний кабінет надрокористувача¹³²⁵. Також розпочато розроблення функціоналу з автоматизації вводу протоколів ДКЗ до баз даних для автоматизації процесу ведення державних балансів запасів корисних копалин.

¹³²⁵ Відповідно до постанови КМУ від 11 липня 2023р. № 703 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2012 р. № 963»

▶ Антикору́пційні стратегії та програми

Антикорупційна стратегія.

Чинну Антикору́пційну стратегію на 2021-2025 роки затверджено Законом України «Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки». Метою стратегії є досягнення прогресу в запобіганні та протидії корупції, а також забезпечення злагодженості та системності антикорупційної діяльності всіх органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Стратегія зосереджується на запобіганні корупції у пріоритетних сферах, зокрема, таких як: справедливий суд, прокуратура та органи правопорядку, державне регулювання економіки, митна справа та оподаткування, державний та приватний сектори економіки, будівництво, земельні відносини та інфраструктура, сектор оборони, охорона здоров'я, освіта і наука та соціальний захист. Видобувні галузі не зазначені в переліку пріоритетних сфер.

У кожній із пріоритетних сфер Антикору́пційна стратегія визначає ключові проблеми та формулює стратегічні результати, яких слід досягти для їх вирішення.

Державна антикорупційна програма: У березні 2023 року на виконання Антикору́пційної стратегії було затверджено Державну антикорупційну програму на 2023-2025 роки, яка передбачає комплекс антикорупційних заходів для досягнення цілей у вищезгаданих пріоритетних сферах¹³²⁶.

В основу розробки Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки було покладено такі основні принципи антикорупційної політики:

- ▶ **оптимізація функцій держави та місцевого самоврядування**, реалізація чого передусім передбачає: усунення дублювання повноважень різними органами;
- ▶ **тимчасове припинення** реалізації малоефективних повноважень, що супроводжуються високим рівнем корупції, до запровадження належних процедур, які мінімізуватимуть відповідні корупційні ризики;
- ▶ усунення випадків реалізації одним і тим самим органом повноважень, поєднання яких створює додаткові корупційні ризики;
- ▶ **цифрова трансформація** реалізації повноважень органами державної влади та органами місцевого самоврядування;
- ▶ **прозорість діяльності та відкриття даних** як основа для мінімізації корупційних ризиків у їх діяльності;
- ▶ створення на противагу існуючим корупційним практикам **більш зручних та законних способів задоволення потреб фізичних і юридичних осіб**;
- ▶ забезпечення **невідворотності юридичної відповідальності** за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, що створює й додатковий превентивний ефект;
- ▶ формування суспільної нетерпимості до корупції, утвердження **культури доброчесності та поваги до верховенства права**.¹³²⁷

¹³²⁶ Постанова КМУ «Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023 - 2025 роки» № 220-2023-п від 04.03.2023 р.

¹³²⁷ Вебсайт НАЗК. [Загальна інформація](#) про Антикору́пційну стратегію та Державну антикорупційну програму

Державною антикорупційною програмою у сфері державного регулювання економіки передбачається здійснення заходів, спрямованих на запобігання вибірковому застосуванню обов'язкових правил для бізнесу, надмірному та необґрунтованому регуляторному навантаженню на бізнес, неефективному державному регулюванню, які у комплексі та окремо обумовлюють корупційні практики.

У сфері державного та приватного сектору економіки очікується (1) законодавче визначення вимог щодо запровадження дієвих систем внутрішнього контролю та управління корупційними ризиками у діяльності підприємств державної форми власності; (2) підвищення обсягу публічно доступної інформації (фінансової та нефінансової) про суб'єктів господарювання, в яких держава має частку власності; (3) розвиток інституту антикорупційного комплаєнсу у приватному секторі в Україні.

18.10.2024 р. КМУ ухвалив постанову № 1194, якою внесено комплексні зміни до Державної антикорупційної програми на 2023 - 2025 роки. Зміни обумовлені необхідністю коригування пріоритетів державної політики через воєнний стан, перерозподілом повноважень органів влади, а також скороченим періодом реалізації програми. У 2024 році КМУ опублікував Інформацію щодо виконання міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади заходів Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки, строк виконання яких визначено у 2023, 2024 роках.

Як зазначається в інформаційних матеріалах НАЗК, з набранням чинності Антикорупційною стратегією на 2021-2025 роки та Державною антикорупційною програмою на 2023-2025 роки в Україні відбулася суттєва зміна концептуального підходу до формування державної антикорупційної політики. Попередня Антикорупційна стратегія та Державна програма з її реалізації (2014-2020 роки) зосереджувалася на пріоритетах, пов'язаних зі створенням системи сучасних антикорупційних інструментів (правових інститутів), та розбудові системи антикорупційних органів, що мали забезпечити ефективну реалізацію цих інструментів.

При цьому мінімізація корупції в окремих секторах/сферах суспільного життя відбувалося через проведення галузевих реформ, які здійснювалися шляхом реалізації положень інших програмних документів держави (Програми дій Уряду, щорічних Планів пріоритетних дій Уряду тощо).

Водночас Концепція Антикорупційної стратегії на 2021-2025 роки та Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки ґрунтується на поєднанні обох зазначених підходів, адже у розділах 2 і 4 цих документів визначено напрями подальшого удосконалення загальної системи запобігання та протидії корупції, а у розділі 3 - найбільш пріоритетні сфери з точки зору подолання корупції.

Збалансоване поєднання цих підходів надасть змогу не лише знизити рівень корупції, підвищити довіру громадян до органів влади, але й суттєво підвищити темпи соціально-економічного зростання України.¹³²⁸

Антикорупційні програми державних органів: Антикорупційні програми повинні затверджуватися також у міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади та інших державних органах, юрисдикція яких поширюється на всю територію України.

¹³²⁸ Вебсайт НАЗК. [Загальна інформація](#) про Антикорупційну стратегію та Державну антикорупційну програму

Так, наприклад, у березні 2024 року Наказом Голови Держгеонадра було затверджено Антикоруційну програму Держгеонадра на 2023-2025 роки, яка, серед іншого, передбачає такі індикатори її виконання¹³²⁹:

- ▶ відкриття доступу до актуальної інформації про природні ресурси та її оцифрування, створення функції обліку та контролю за природними ресурсами;
- ▶ створення інтерактивних віртуальних кімнат даних за всіма об'єктами, які можна отримати у користування;
- ▶ розміщення інформацію щодо проведення електронних аукціонів;
- ▶ забезпечення надання електронних послуг на Єдиній екологічній платформі «ЕкоСистема»;
- ▶ електронне звітування через функціонал Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема».

На вебсайті НАЗК¹³³⁰ опубліковано Звіт Держгеонадра за перше півріччя 2024 року щодо Заходів з реалізації засад загальної відомчої політики, виконання антикорупційної стратегії та державної антикорупційної програми.

Антикорупційні програми суб'єктів господарювання: Крім цього, серед механізмів запобігання корупції у діяльності юридичних осіб, закон закріплює обов'язок затвердження антикорупційних програм - комплекс правил, стандартів і процедур щодо виявлення, протидії та запобігання корупції у діяльності юридичної особи¹³³¹.

Такі антикорупційні програми мають бути обов'язково затверджені в:

- державних/комунальних підприємствах та господарських товариствах із державною/комунальною часткою понад 50 %, де середня кількість працюючих упродовж року перевищує 50 осіб, а обсяг валового доходу від реалізації продукції за рік становить понад 70 млн грн;
- юридичних особах, які є учасниками тендерів на Prozorro, якщо вартість предмета закупівлі дорівнює або перевищує 20 млн грн.

Текст антикорупційної програми повинен перебувати у постійному відкритому доступі для працівників юридичної особи, проте чинною редакцією закону не передбачено вимоги щодо публікування такої програми на вебсайтах для публічного доступу.

Інші видобувні компанії не зобов'язані затверджувати антикорупційні програми. Проте закон вимагає від усіх без винятку юридичних осіб вживати заходів щодо запобігання корупції у своїй діяльності, регулярно оцінювати корупційні ризики й усувати їх.

Детальніше про антикорупційні програми підприємств з державною участю дивіться у розділі 7.7.5.

- ▶ Закон України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» №2545-VIII від 18.09.2018¹³³²

¹³²⁹ Наказ Держгеонадр «Про затвердження Антикоруційної програми Держгеонадр на 2023-2025 роки» № 129 від 22.03.2024 р.

¹³³⁰ <https://antycorportal.nazk.gov.ua/uploads/uo/37536031/report-912/nacp-report-912.pdf>

¹³³¹ Ст. 62 Закону про запобігання корупції

¹³³² Закон України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» № 2545-VIII від 18.09.2018

Закон визначає правові засади регулювання та організації збирання, розкриття та поширення інформації з метою забезпечення прозорості та запобігання корупції у видобувних галузях в Україні.

Зокрема, з метою забезпечення прозорості та запобігання корупції у видобувних галузях, закон встановлює обов'язок для суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, регулярно розкривати дані у формі звітів про платежі на користь держави, включаючи деталізовану інформацію про податки і збори, інші платежі, сплачені або належні до сплати отримувачам платежів¹³³³.

Отримувачі платежів, у свою чергу, також зобов'язані публікувати узагальнену інформацію про отримані платежі від таких суб'єктів господарювання на своєму вебсайті або, за наявності, в загальнодоступній електронній системі подання та аналізу звітності¹³³⁴.

► **Закон України «Про державну службу» №889-VIII від 10.12.2015 р.**¹³³⁵

Цей закон встановлює правила етичної поведінки та закріплює зобов'язання дотримуватися вимог законодавства у сфері запобігання і протидії корупції, запобігати виникненню реального, потенційного конфлікту інтересів під час проходження державної служби для державних службовців, які здійснюють повноваження, в тому числі у видобувній галузі.

Закон також передбачає проведення спеціальної перевірки у випадку та порядку, що передбачені Законом про запобігання корупції, при прийнятті рішення про призначення особи на посаду державної служби¹³³⁶, а також оцінювання результатів службової діяльності державних службовців щороку на предмет дотримання ними правил етичної поведінки та вимог законодавства у сфері запобігання корупції¹³³⁷.

Крім цього, закон також передбачає відповідальність для державних службовців у вигляді відсторонення останнього від виконання посадових обов'язків, а також припинення державної служби у разі вчинення ним корупційного правопорушення¹³³⁸.

10.2 Доступність антикорупційних політик

10.2.1 Антикорупційні програми суттєвих підзвітних підприємств з державною участю

На підставі інформації доступної у відкритому доступі, було проаналізовано доступність антикорупційних програм суттєвих підзвітних підприємств з державною участю. За результатами аналізу було встановлено, що лише 9 компаній з 12 публічно розкривають інформацію щодо своїх антикорупційних питань. Також слід наголосити, що деякі компанії мають старі антикорупційні програми, які можуть не повній мірі відповідати вимогам Закону України про Антикорупційну діяльність.

Єдиним учасником суттєвої ДСД (назва) з державною часткою є ПАТ «Укрнафта», яка повинна мати Антикорупційну програму.

¹³³³ [Ст. 6](#) Закону про ІПВГ

¹³³⁴ [Ст. 7](#) Закону про ІПВГ

¹³³⁵ Закон України «Про державну службу» № 889-VIII від 10.12.2015 р.

¹³³⁶ [Ч. 3 ст. 31](#) Закону про державну службу

¹³³⁷ [Ч. 2 ст. 44](#) Закону про державну службу

¹³³⁸ [Ч. 6 ст. 72](#) Закону про державну службу

Таблиця 10.1: Перелік суттєвих видобувних компаній державного сектору, які оприлюднили на своїх вебсайтах антикорупційні програми

№	ЄДРПОУ	Назва компанії	Наявність антикорупційної програми у відкритому доступі	Рік прийняття антикорупційної програми	Посилання на відкритий доступ
1		АТ «Укргазвидобування»	Так	2023	Посилання
2		ПАТ «Укрнафта»	Ні	-	-
3		ТОВ «Оператор ГТС України»	Так	2019	Посилання
4		НАК «Нафтогаз України»	Так	2023	Посилання
5		АТ «Укртранснафта»	Ні	-	-
6		ТОВ «СП «Укркарпатоїл ЛТД»	Ні	-	-
7		ДП «Львіввугілля»	Так	2023	Посилання
8		АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»	Так	2024	Посилання
9		ДП «Добропіллявугілля-Видобуток»	Так	2023	Посилання
10		ДП «Селидіввугілля»	Так	2017	Посилання
11		ДП «Мирноградвугілля»	Так	2017	Посилання
12		ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська»	Так	2019	Посилання

10.2.2 Антикорупційні програми суттєвих підзвітних підприємств

Законодавство не містить прямого зобов'язання, що підприємства приватного сектору повинні розробляти антикорупційну програму, попри це низка суттєвих підзвітних компаній розкриває інформацію про Антикорупційні програми та політики.

Деякі приватні компанії не мають антикорупційної програми, натомість відображають принципи управління корупційними ризиками та протидії корупції в окремих документах, таких як Кодекси етичної поведінки, Кодекси ділового партнерства, Процедури антикорупційної перевірки тощо.

Також прослідковується тенденція, коли одна антикорупційна програма поширюється на низку компаній групи, у зв'язку з чим у самих компаній можуть бути відсутні антикорупційні програми (наприклад компанії групи ДТЕК чи Метінвест).

Таблиця 10.2: Антикорупційні програми суттєвих підзвітних компаній

№	ЄДРПОУ	Назва компанії	Наявність антикорупційної програми у відкритому доступі	Рік прийняття антикорупційної програми	Посилання на відкритий доступ
1		СП «Каштан Петролеум ЛТД»	Ні	-	-
2		ТОВ «Нафтогаздія»	Ні	-	-
3		ПрАТ «Нафтогазвидобування»	Так	-	Посилання
4		ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»	Так	-	Посилання
5		ПрАТ «Видобувна компанія «Укрнафтобуріння»	Так	2017	Посилання
6		ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»	Так	-	Посилання
7		ТОВ «Енергосервісна компанія «Еско-Північ»	Ні	-	-
8		ТОВ «Надра-Геоінвест»	Ні	-	-

№	ЄДРПОУ	Назва компанії	Наявність антикорупційної програми у відкритому доступі	Рік прийняття антикорупційної програми	Посилання на відкритий доступ
9		ПрАТ «Північний ГЗК»	Так	-	Посилання
10		ПрАТ «Шахтоуправління «Покровське»	Так	-	Посилання
11		ПрАТ «Центральний ГЗК»	Так	-	Посилання
12		ПрАТ «Інгулецький ГЗК»	Так	-	Посилання
13		АТ «Південний ГЗК»	Ні	-	-
14		АТ «Криворізький залізорудний комбінат»	Ні	-	-
15		ПрАТ «Полтавський ГЗК»	Так	-	Посилання
16		ТОВ «Єривський ГЗК»	Так	-	Посилання
17		ПрАТ «Природні ресурси»	Ні	-	-
18		СП «Полтавська газонафтова компанія»	Так	2022	Посилання
19		ТОВ «Косул»	Так	-	Посилання
20		ТДВ «Шахта Білозерська»	Так	-	Посилання
21		ТОВ «Краснолиманське»	Ні	-	-
22		ПрАТ «Укргазвидобуток»	Так	-	Посилання
23		Представництво компанії «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед»	Так	-	Посилання
24		ТОВ «Пром-Енерго Продукт»	Так	-	Посилання
25		ТОВ «Стрийнафтогаз»	Ні	-	-
26		ТОВ «Системойнженерінг»	Ні	-	-
27		АТ «Покровський ГЗК»	Ні	-	-
28		ТОВ «Горизонти»	Ні	-	-
29		ПрАТ «Суша Балка»	Ні	-	-
30		ТОВ «Енергія-95»	Ні	-	-
31		ТОВ «Перша українська газонафтова компанія»	Ні	-	-
32		ТОВ «Проект Буд»	Ні	-	-
33		ПП «Нордік»	Ні	-	-
34		АТ «Марганецький ГЗК»	Ні	-	-
35		ТОВ «ВЕЛЛ КО»	Ні	-	-
36		ТОВ «Нафтогазрегіон»	Так	-	Посилання
37		ТОВ «Рудомайн»	Ні	-	-
38		СП «Бориславська нафтова компанія» у формі ТОВ	Ні	-	-
39		ТОВ ВКФ «Велта»	Ні	-	-
40		ТОВ «Альфа-Газ»	Ні	-	-
41		ТОВ «Парі»	Ні	-	-
42		ТОВ «Східна геологічна спілка»	Ні	-	-
43		ТОВ «Українська бурова компанія»	Ні	-	-
44		ТОВ «Шахта 1-3 «Новгородівська»	Ні	-	-
Істотні Угоди та договори					
45		Договір про спільну діяльність № В/Н від 10.06.1997 р. - уповноважений представник ДП «Юсенко Україна» - 30051913			
		ДП «Юсенко Україна»	Ні	-	-
		ТОВ «Юсенко Надра»	Ні	-	-
46		Угода про розподіл продукції № 7 від 31.12.2020 - інвестор (оператор) ТОВ «ВЕЛЛ КО» 43002645			
		ТОВ «Велл Ко»	Ні	-	-

10.2.3 Комплексна перевірка контрагента

Вимога 1.2 в Стандарті ІПВГ заохочує компанії, які входять до складу багатосторонньої групи зацікавлених сторін, залучатися до ретельних процесів комплексної перевірки. Іншим компаніям, що звітують, також рекомендується брати участь у ретельних процесах належної перевірки.

Разом із загально-правовою перевіркою документації та історії діяльності такого суб'єкта у сучасних реаліях виникає необхідність комплексної перевірки контрагента - due diligence (дью ділідженс), яка включає всебічний аналіз внутрішніх процесів партнера щодо:

- ▶ наявності антикорупційних політик та ефективності організації роботи з управління корупційними ризиками;
- ▶ заходів мінімізації корупційних ризиків;
- ▶ доброчесності контрагента;
- ▶ відгуків та результатів виконання попередніх робіт.

Due Diligence, можуть відрізнятися одна від одної як за об'єктом перевірки (нерухомість, корпоративні права, укладення кредитного договору), так і за сферою (фінансова, юридична, комерційна). Здійснення перевірки контрагентів перед укладенням договору допоможе виявити потенційні ризики у співпраці.

На підставі проведеного аналізу антикорупційних програм доступних у відкритому доступі, Незалежний адміністратор встановив наявність комплексної перевірки у суттєвих підзвітних компаніях, які є членами БГ ІПВГ.

Таблиця 10.3: Процедура комплексної перевірки у суттєвих підзвітних компаній, представники яких є членами БГ ІПВГ

№	ЄДРПОУ	Назва компанії	Наявність антикорупційної програми,	Процеси комплексної юридичної перевірки в компанії
1		НАК «Нафтогаз України»	https://www.naftogaz.com/short/b1557cfa	п. 6.2 Компанія проводить належну перевірку потенційних та існуючих ділових партнерів на предмет дотримання ними антикорупційного законодавства. У разі виникнення обґрунтованих сумнівів щодо репутації ділового партнера компанія залишає за собою право відмовити у встановленні або продовженні ділових відносин відповідно до вимог законодавства, зокрема Закону України «Про публічні закупівлі».
2		АТ «Укргазвидобування»	https://ugv.com.ua/uk/page/komplains	В антикорупційній політиці зазначено таке: 6.2.5. Для вивчення ділового партнера Компанія має право запитувати, а діловий партнер зобов'язаний надавати необхідну інформацію, в тому числі інформацію про його кінцевого бенефіціарного власника, структуру власності та пов'язаних осіб. 6.2.6 Критерії, підстави, порядок та періодичність проведення процедур належної перевірки ділових партнерів Товариства визначаються відповідно до

№	ЄДРПОУ	Назва компанії	Наявність антикорупційної програми,	Процеси комплексної юридичної перевірки в компанії
				положень, викладених у внутрішніх документах Товариства. 6.2.10 Матеріали комплексної перевірки ділових партнерів зберігаються щонайменше п'ять років
3		«ДТЕК Нафтогаз»	antikoruptsiyna-programa-dtek.pdf	Відповідно до п. 9.5 Антикорупційної програми, Компанія завжди проводить належну перевірку потенційних посередників, дотримуючись своїх внутрішніх процедур належної перевірки потенційних ділових партнерів. Також описано «червоні прапорці», які є підставою для поглибленої перевірки Посередника та характеру запланованих ділових відносин з ним, а також для повідомлення Відповідального працівника з питань комплаєнсу.
4		ПАТ Укрнафта»	Zvit_pro_upravlinn_ua2020.pdf (ukrnafta.com)	У Звіті керівництва за 2020 рік зазначено, що Антикорупційна програма очікує на затвердження Правлінням. Однак програма не доступна на офіційному вебсайті. Крім того, в компанії діють розпорядчі документи щодо перевірки учасників закупівель товарів, робіт і послуг. Це робиться з метою встановлення фактів змови учасників тендерів, виявлення осіб, які раніше вчиняли корупційні правопорушення або пов'язані з корупцією, а також встановлення пов'язаних осіб, які були учасниками процедур. У компанії також розроблено методичні рекомендації щодо перевірки контрагентів з метою виявлення та запобігання корупції у сфері закупівель товарів та послуг. Однак на цей момент зазначені документи та інструкції не є доступними у відкритому доступі.
5		ПрАТ «Природні ресурси»	-	Компанія «Природні ресурси» входить до складу групи компаній «Гео-Альянс». Гео-Альянс регулярно організовує тендери з продажу газового конденсату, сирої нафти та скрапленого газу власного видобутку. Тендери проводяться в електронній формі на торговому майданчику SmartTender. Для проведення переддоговірної перевірки контрагента Компанія надає для заповнення Інформаційну форму учасника торгів, яка розміщена на сайті - Природний газ Група компаній Гео-Альянс

Закон України «Про публічні закупівлі» визначає основною формою договорів державних органів договори про публічні закупівлі. Відповідно всі компанії державного сектору повинні здійснювати належну перевірку контрагентів.

Незалежним адміністратором було проаналізовано наявність такої перевірки у антикорупційних програмах суттєвих видобувних компаній державного сектору

Таблиця 10.4: Наявність вимог щодо комплексної перевірки у суттєвих видобувних компаній державного сектору у відкритому доступі

№	ЄДРПОУ	Назва компанії	Наявність антикорупційної програми,	Процеси комплексної юридичної перевірки в компанії
1		ТОВ «Оператор ГТС України»	Посилання	Програма Відповідності 10.10. Оператором ГТС упроваджено Концепцію перевірки потенційних контрагентів, якою передбачено порядок перевірки потенційних контрагентів/учасників (переможців) процедур закупівель з метою отримання інформації, зокрема, про притягнення учасника до відповідальності за вчинення у сфері закупівель корупційного правопорушення, вчинення учасником антиконкурентних узгоджених дій, що стосуються спотворення результатів торгів (тендерів) тощо.
2		АТ «Укртранснафта»	-	-
3		ТОВ «СП «Укркарпатойл ЛТД»	-	-
4		ДП «Львіввугілля»	Посилання	Державне підприємство інформує ділових партнерів до встановлення ділових відносин з ними про принципи та вимоги Підприємства у сфері запобігання та протидії корупції, які передбачені цією Програмою, іншими політиками, розробленими на її виконання, в тому числі про процедуру обов'язкової перевірки ділових партнерів. Підприємство здійснює перевірку потенційних ділових партнерів (до дати укладення правочинів) і наявних ділових партнерів (після встановлення правовідносин з ними).
5		АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»	Посилання	2.3 Товариство здійснює перевірку потенційних ділових партнерів і наявних ділових партнерів 2.7. Перевірка ділових партнерів Товариства здійснюється а метою: 1) перевірки ділової репутації ділового партнера на предмет толерантності до корупції; 2) перевірки наявності у ділового партнера антикорупційної програми;

№	ЄДРПОУ	Назва компанії	Наявність антикорупційної програми,	Процеси комплексної юридичної перевірки в компанії
				З) виявлення можливих корупційних ризиків у зв'язку з укладенням (виконанням) правочину
6		ДП «Добропіллявугілля-Видобуток»	<u>Посилання</u>	Підприємство здійснює перевірку потенційних ділових партнерів (до дати укладення правочинів) і наявних ділових партнерів (після встановлення праввідносин з ними).
7		ДП «Селидіввугілля»	-	-
8		ДП «Мирноградвугілля»	<u>Посилання</u>	Критерії та процедури відбору ділових партнерів для різних сфер діяльності Юридичної особи розробляє Уповноважений та затверджує керівник. Уповноважений проводить антикорупційну перевірку наявних або потенційних ділових партнерів Юридичної особи з метою оцінки наявності корупційних ризиків. При цьому Уповноважений перевіряє, чи має діловий партнер репутацію суб'єкта, діяльність якого пов'язана з корупцією (навіть за відсутності відповідних судових рішень), та чи не буде діловий партнер використовуватися як посередник для передачі третім особам (або для отримання від третіх осіб неправомірної вигоди).
9		ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська»	<u>Посилання</u>	Антикорупційна перевірка ділових партнерів

10.3 Розкриття інформації щодо бенефіціарних власників підрядників компаній з державною участю

Розкриття особи контрагента підприємств з державною участю може здійснюватися шляхом оприлюднення відповідної інформації про закупівлю в порядку, встановленому Законом України «Про публічні закупівлі» з урахуванням положень Особливостей здійснення публічних закупівель, зокрема звіту про результати проведення закупівлі, звіту про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель.

Крім того, Законом України «Про публічні закупівлі» та Особливостями здійснення публічних закупівель до випадків, коли замовник повинен прийняти рішення про відмову учаснику процедури закупівлі в участі у відкритих торгах та зобов'язаний відхилити тендерну пропозицію, віднесено, зокрема¹³³⁹, такі:

- ▶ у ЄДР відсутня інформація про КБВ (крім нерезидентів) (інформація про КБВ);

¹³³⁹ [Ч. 1 ст. 17](#) Закону України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015 р., [п. 47](#) Особливостей здійснення публічних закупівель

- ▶ учасник процедури закупівлі або КБВ, член або учасник (акціонер) юридичної особи - учасника процедури закупівлі є особою, до якої застосовано санкцію у вигляді заборони на здійснення у неї публічних закупівель товарів, робіт і послуг, крім випадку, коли активи такої особи у встановленому законодавством порядку передані в управління Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

Водночас законодавством встановлено Особливості здійснення публічних закупівель з такою специфікою підтвердження відсутності зазначених підстав відмови:

- ▶ замовник не вимагає документального підтвердження публічної інформації, що оприлюднена у формі відкритих даних та/або міститься у відкритих публічних електронних реєстрах, доступ до яких є вільним, або публічної інформації, що є доступною в електронній системі закупівель, крім випадків, коли доступ до такої інформації є обмеженим на момент оприлюднення оголошення про проведення відкритих торгів¹³⁴⁰;
- ▶ учасник процедури закупівлі підтверджує відсутність підстав шляхом самостійного декларування відсутності таких підстав в електронній системі закупівель під час подання тендерної пропозиції¹³⁴¹;
- ▶ замовник не вимагає від учасника процедури закупівлі будь-яких документів, що підтверджують відсутність підстав, крім самостійного декларування відсутності таких підстав учасником процедури закупівлі¹³⁴²;
- ▶ якщо учасник процедури закупівлі має намір залучити інших суб'єктів господарювання як субпідрядників/співвиконавців в обсязі не менше ніж 20 відсотків вартості договору про закупівлю у разі закупівлі робіт або послуг для підтвердження його відповідності кваліфікаційним критеріям, замовник перевіряє таких суб'єктів господарювання щодо відсутності підстав недопуску¹³⁴³.

Підтвердження інформації про КБВ та відсутності санкцій здійснюється учасником процедури закупівлі лише шляхом самостійного декларування та не потребує документального підтвердження. Така інформація розміщена у відкритих реєстрах, а саме:

- ▶ ЄДР: <https://usr.minjust.gov.ua/content/free-search>¹³⁴⁴.

Відомості, що містяться в ЄДР, є відкритими і загальнодоступними¹³⁴⁵. Доступ до відомостей про КБВ юридичної особи є безоплатним та може бути отриманий в електронній формі заявником, ідентифікованим з використанням засобів електронної ідентифікації із середнім або високим рівнем довіри¹³⁴⁶.

- ▶ Державний реєстр санкцій¹³⁴⁷: <https://drs.nsd.gov.ua/>

¹³⁴⁰ [Ч. 5 ст. 17](#) Закону України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015 р., [п. 47](#) Особливостей здійснення публічних закупівель

¹³⁴¹ [П. 47](#) Особливостей здійснення публічних закупівель

¹³⁴² [П. 47](#) Особливостей здійснення публічних закупівель

¹³⁴³ [Ч. 7 ст. 17](#) Закону України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015 р., [п. 47](#) Особливостей здійснення публічних закупівель

¹³⁴⁴ [П. 9 ч. 2 ст. 9](#) Закону про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

¹³⁴⁵ [Ч. 1 ст. 11](#) Закону про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

¹³⁴⁶ [П. 1, П. 2 Розділу VI](#) Порядку надання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, затвердженого наказом Мін'юсту № 1692/5 від 05.05.2023 р.

¹³⁴⁷ Державний реєстр санкцій запрацював з 01.02.2024 р. згідно з даними [веб-порталу](#) Ради національної безпеки і оборони України.

У Державному реєстрі санкцій міститься інформація, зокрема, про перелік санкцій, що застосовуються, скасовуються чи змінюються, у розрізі кожної особи, щодо якої застосовано санкції, та відомості для ідентифікації осіб, щодо яких застосовані санкції¹³⁴⁸.

Реєстр створено з метою надання безоплатного публічного доступу до актуальної, достовірної інформації про всіх суб'єктів, щодо яких застосовано санкції¹³⁴⁹, та забезпечено можливість отримати витяг в електронній формі¹³⁵⁰.

Отже, з інформації, що підлягає опублікуванню в межах процедури закупівлі, є можливим встановити особу контрагента та його КБВ, дані про якого повинні міститися в ЄДР, який є відкритим реєстром.

¹³⁴⁸ [Ч. 10 ст. 5⁴](#) Закону України «Про санкції» № 1644-VII від 14.08.2014 р.

¹³⁴⁹ [Ч. 2 ст. 5³](#) Закону «Про санкції» № 1644-VII від 14.08.2014 р.

¹³⁵⁰ [П. 29](#) Положення про Державний реєстр санкцій, затвердженого наказом Ради національної безпеки і оборони України від 29.01.2024 р.

11. Гендерні аспекти видобувного сектору

11.1 Забезпечення гендерної рівності

Виконання вимог Стандарту ІПВГ пов'язане із забезпеченням інтересів різноманітних соціальних груп, у тому числі з дотриманням гендерної рівності. У своїй нормативній діяльності Україна дотримується міжнародних тенденцій та впроваджує відповідні заходи для утвердження гендерного паритету.

Основними нормативно-правовими актами у сфері протидії дискримінації та забезпечення гендерної рівності є:

- ▶ Конституція України;
- ▶ Кодекс законів про працю;
- ▶ Сімейний кодекс України;
- ▶ Виборчий кодекс України (зокрема, у частині впровадження гендерних квот);
- ▶ Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»;
- ▶ Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»;
- ▶ Закон України «Про рекламу»;
- ▶ Постанова КМУ «Питання проведення гендерно-правової експертизи» № 997 від 28.11.2018 р.;
- ▶ Постанова КМУ «Деякі питання забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» № 930 від 09.10.2020 р.
- ▶ Розпорядження КМУ «Про затвердження Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року» № 1544-р від 28.10.2022 р.;
- ▶ Концепція комунікації у сфері гендерної рівності, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.09.2020 № 1128-р¹³⁵¹, тощо.

Відповідно до статті 24 Конституції України громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Рівність прав жінки і чоловіка забезпечується: наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей у громадсько-політичній і культурній діяльності, у здобутті освіти і професійній підготовці, у праці та винагороді за неї; спеціальними заходами щодо охорони праці і здоров'я жінок, встановленням пенсійних пільг; створенням умов, які надають жінкам можливість поєднувати працю з материнством; правовим захистом, матеріальною і моральною підтримкою материнства і дитинства, включаючи надання оплачуваних відпусток та інших пільг вагітним жінкам і матерям.¹³⁵²

Національна стратегія у сфері прав людини¹³⁵³ визначає стратегічною ціллю рівні права та можливості жінок та чоловіків у всіх сферах діяльності, що має бути досягнута шляхом виконання таких завдань:

¹³⁵¹ На виконання Концепції прийнято [Розпорядження КМУ](#) «Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції комунікації у сфері гендерної рівності» № 79-р від 27.01.2023 р.

¹³⁵² Стаття 24 Конституції України № 254к/96-ВР від 28.06.1996 р.

¹³⁵³ [Указ Президента України](#) «Про Національну стратегію у сфері прав людини» № 119/2021 від 24.03.2021 р.

- ▶ забезпечення врахування потреб різних груп жінок і чоловіків під час розроблення проєктів нормативно-правових актів, загальнодержавних стратегій розвитку, стратегій розвитку областей, міст, об'єднаних територіальних громад;
- ▶ забезпечення застосування комплексного ґендерного підходу до формування, моніторингу та оцінки державної політики у всіх сферах життя суспільства;
- ▶ запровадження комплексних заходів щодо подолання дискримінації за ознакою статі, зокрема ґендерних стереотипів;
- ▶ створення умов для розширення економічних можливостей жінок, запровадження комплексних заходів з протидії всім формам професійної сегрегації за ознакою статі, зменшення розриву в оплаті праці жінок і чоловіків, нерівності у розподілі сімейних обов'язків.

На виконання Національної стратегії у сфері прав людини розроблено **План дій на 2021-2023 роки**¹³⁵⁴, що передбачає низку відповідних заходів (станом на дату підготовки цього Звіту, більшість з таких заходів є виконаною).

Однією з **Цілей сталого розвитку України до 2030 року (ЦСР)** є забезпечення ґендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчат¹³⁵⁵. Моніторинг реалізації Цілей провадиться на основі індикаторів, у розрізі яких здійснюється збирання даних Держстатом¹³⁵⁶. 09.10.2024 р. оприлюднено проєкт розпорядження КМУ¹³⁵⁷, що має на меті оновлення індикаторів та завдань Цілей сталого розвитку у зв'язку зі збройною агресією РФ та викликами, які постали перед Україною¹³⁵⁸. Проєктом передбачаються такі завдання з реалізації цілі 5 «ґендерна рівність»¹³⁵⁹:

- ▶ забезпечення реалізації ефективної державної політики в усіх сферах життєдіяльності суспільства для зменшення проявів нерівності жінок та чоловіків і недопущення дискримінації;
- ▶ зниження рівня насильства за ознакою статі та домашнього насильства, забезпечення ефективного запобігання його проявам та надання своєчасної допомоги постраждалим;
- ▶ розширення доступу населення до послуг із планування сім'ї та зниження рівня підліткової народжуваності;
- ▶ забезпечення надання державної підтримки, розвитку інфраструктури дошкільної освіти і догляду за дітьми та членами сім'ї, які потребують сторонньої допомоги, а також заохочення до рівного розподілу домашньої роботи та догляду;
- ▶ забезпечення рівних можливостей представництва жінок і чоловіків на вищих рівнях прийняття рішень у політичному та суспільному житті;
- ▶ розширення економічних можливостей жінок;
- ▶ сприяння розширенню прав і можливостей жінок за допомогою цифрових технологій;
- ▶ забезпечення наскрізності принципів ґендерної рівності в освіті.¹³⁶⁰

¹³⁵⁴ [Розпорядження КМУ](#) «Про затвердження плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на 2021-2023 роки» № 756-р від 23.06.2021 р.

¹³⁵⁵ Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» № 722/2019 від 30.09.2019 р.

¹³⁵⁶ [Розпорядження КМУ](#) № 686 від 21.08.2019 р. «Питання збору даних для моніторингу реалізації цілей сталого розвитку»

¹³⁵⁷ [Проєкт розпорядження КМУ](#) «Деякі питання забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку в Україні»

¹³⁵⁸ [Вебсайт](#) Урядового Порталу

¹³⁵⁹ [Вебсайт](#) Урядового Порталу

¹³⁶⁰ [Додаток](#) до проєкту розпорядження КМУ «Деякі питання забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку в Україні»

Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»¹³⁶¹ спрямований на досягнення паритетного становища жінок і чоловіків у всіх сферах життєдіяльності суспільства шляхом правового забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, ліквідації дискримінації за ознакою статі та застосування спеціальних тимчасових заходів, спрямованих на усунення дисбалансу між можливостями жінок і чоловіків реалізовувати рівні права, надані їм Конституцією і законами України.

Законом передбачена ґендерно-правова експертиза - аналіз чинного законодавства, проєктів нормативно-правових актів, результатом якого є надання висновку щодо їх відповідності принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. Ґендерно-правова експертиза проводиться в порядку, визначеному КМУ.¹³⁶²

Так, згідно зі ст. 4 Закону, у разі встановлення невідповідності нормативно-правового акта принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків висновок ґендерно-правової експертизи надсилається до органу, який прийняв такий нормативно-правовий акт; а також, висновок ґендерно-правової експертизи є обов'язковою складовою пакета документів, що подаються разом з проєктом нормативно-правового акта до розгляду.¹³⁶³

Забезпечення рівних прав чоловіків та жінок здійснюється шляхом реалізації повноважень широкого кола суб'єктів, а саме Верховної Ради України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, КМУ¹³⁶⁴, Мінсоцполітики¹³⁶⁵, інших органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування¹³⁶⁶, центрів з надання безоплатної правничої допомоги, загальних та спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб, громадських об'єднань, іноземних неурядові організацій, роботодавців тощо.

Заходи, що складають такий механізм, поширюються на низку відносин - від нормопроекування та нормотворчого процесу до здійснення контролю за дотриманням принципу недискримінації, реагування на порушення та притягнення винних осіб до відповідальності. Законом передбачено здійснення заходів щодо забезпечення рівних прав жінок та чоловіків у:

- ▶ громадсько-політичній сфері (у виборчому процесі, у сфері державної служби та служби в органах місцевого самоврядування);
- ▶ соціально-економічній сфері (рівні права та можливості у працевлаштуванні, просуванні по роботі, підвищенні кваліфікації та перепідготовці; під час укладення колективних договорів та угод, у здійсненні підприємницької діяльності, у сфері соціального захисту);
- ▶ у сфері освіти та в медіа;
- ▶ запобіганні та протидії насильству за ознакою статі.

¹³⁶¹ [Закон України](#) «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» № 2866-IV від 08.09.2005 р.

¹³⁶² [Порядок](#) проведення ґендерно-правової експертизи, затверджений постановою Кабінету Міністрів України № 997 від 28.11.2018 р.

¹³⁶³ [Стаття 4](#) Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» № 2866-IV від 08.09.2005 р.

¹³⁶⁴ Урядовий уповноважений з питань ґендерної політики є уповноваженою КМУ посадовою особою, на яку покладено функцію з організації здійснення КМУ повноважень у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства (детальніше - [Положення про Урядового уповноваженого з питань ґендерної політики](#), затверджене постановою КМУ № 390 від 7 червня 2017 р.).

¹³⁶⁵ Відповідно до п. 1 [Положення про Мінсоцполітики](#), затвердженого постановою КМУ від 17.06.2015 № 423, Мінсоцполітики є спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків

¹³⁶⁶ Відповідно до [ч. 2, ст. 12](#) Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування визначається уповноважена особа (координатор) з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі

Гендерний паритет в органах виконавчої влади забезпечується шляхом створення відповідальних підрозділів з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, основними завданнями якого є¹³⁶⁷:

- 1) забезпечення надання жінкам і чоловікам рівних прав та можливостей (відповідно до компетенції органу влади);
- 2) координація роботи інших структурних підрозділів органу влади з питань застосування гендерних підходів під час проведення аналізу та оцінювання впливу державної/регіональної політики на жінок і чоловіків, стратегічного планування, організації та моніторингу діяльності (відповідно до компетенції органу влади).

Також у міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київській та Севастопольській міських, районних, районних у містах Києві та Севастополі держадміністраціях призначаються радники з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі¹³⁶⁸.

Гендерний аудит

У рамках виконання Національної стратегії у сфері прав людини на 2021 - 2023 роки, з метою оцінювання стану забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, виявлення існуючих проблем, визначення шляхів скорочення гендерної нерівності, аналізу змін у цій сфері, а також підвищення рівня обізнаності працівників щодо застосування комплексного гендерного підходу в їхній діяльності, установам, підприємствам та організаціям рекомендується проводити гендерний аудит.

Мінсоцполітики розробило відповідні методичні рекомендації щодо проведення гендерного аудиту¹³⁶⁹.

Гендерний аудит надає змогу проаналізувати, як принципи забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків враховуються у кадровій політиці та діяльності підприємства, установи, організації (в тому числі через можливе включення гендерної складової до стратегічних, програмних, проєктних, фінансових документів, планів та документів поточної діяльності підприємства, установи, організації), а також визначити механізми: підвищення ефективності управління людськими ресурсами та розвитку потенціалу жінок і чоловіків з урахуванням їхніх ціннісних орієнтирів тощо.

Відповідно до Методичних рекомендацій гендерний аудит проводиться робочою групою, що формується з дотриманням гендерного балансу (не менше 30% представництва однієї статі). Окрім представників різних структурних підрозділів підприємства, рекомендується залучати до складу групи й зовнішніх фахівців, у тому числі представників міжнародних організацій, які працюють у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

За загальним правилом, тривалість гендерного аудиту не має перевищувати 14 днів, упродовж яких робочій групі рекомендується провести опитування та співбесіди з працівниками підприємства, установи, організації, зустрічі з партнерськими організаціями та в останній день проведення гендерного аудиту організувати обговорення проєкту

¹³⁶⁷ [Типове положення](#) про відповідальний підрозділ з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, затверджене постановою КМУ № 930 від 09.10.2020 р.

¹³⁶⁸ [Типове положення](#) про радника з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі, затверджене постановою КМУ № 930 від 09.10.2020 р.

¹³⁶⁹ [Методичні рекомендації](#) щодо проведення гендерного аудиту підприємствами, установами та організаціями, затверджені наказом Мінсоцполітики від 09.08.2021 № 448

рекомендацій за результатами процедури і проєкту плану заходів для усунення виявлених проблем у сфері забезпечення ґендерної рівності з усіма працівниками.¹³⁷⁰

Паралельно з взаємодією робочої групи з колективом підприємства, установи, організації чи іншими заінтересованими особами здійснюється аналіз документації та матеріалів відповідного суб'єкта, оцінювання наявності в них ґендерної складової. Документи та матеріали, що підлягають розгляду, можуть бути згруповані за такими напрямками:

- ▶ політика підприємства, установи, організації щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків (установчі документи, штатний розклад, посадові інструкції тощо);
- ▶ інформування (статистична, фінансова, адміністративна та інша звітність; плани діяльності; річні звіти, дослідження тощо);
- ▶ кадровий потенціал та людські ресурси (накази про призначення, звільнення та переведення; порядок проведення конкурсу на обіймання посад; порядок направлення на курси підвищення кваліфікації, семінари, інші види професійного навчання працівників тощо);
- ▶ корпоративна та організаційна культура (колективна угода (договір), правила корпоративної етики тощо);
- ▶ умови праці, в тому числі створення інклюзивного та доступного середовища (документи з охорони праці; колективна угода (договір)).

Результати аналізу документів та матеріалів, а також висновки, отримані від проведених опитувань та співбесід викладаються у звіті про проведення ґендерного аудиту в таких розділах:

- ▶ вступ (мета, завдання, тривалість, етапи проведення);
- ▶ методологія;
- ▶ результати аналізу документації;
- ▶ результати опитування працівників;
- ▶ висновки за напрямками проведення дослідження;
- ▶ рекомендації.

У Національному плані дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» звертається увага, що за результатами глобального дослідження «Попередження конфліктів, перетворення сектору правосуддя та забезпечення миру», проведеного структурою «ООН – Жінки», встановлено, що розширення прав і можливостей жінок сприяє успіху мирних переговорів і досягненню тривалого миру, пришвидшує відновлення економіки, зміцнює миротворчі операції, підвищує ефективність гуманітарної допомоги та може сприяти протидії насильницькому екстремізму.¹³⁷¹

Також План для реалізації Ukraine Facility визнає центральну роль відновлення внутрішніх зв'язків у суспільстві та зміцнення соціальної згуртованості, необхідної для відновлення та відбудови країни. Зокрема, принципи ґендерної рівності простежуються в кожному пункті Плану. Додатково приділяється увага реформі публічних закупівель з дотриманням принципів ґендерної рівності (зокрема, відповідно до Регламенту Європейського парламенту і Ради (ЄС) 2018/1046 від 18 липня 2018 року).¹³⁷²

¹³⁷⁰ П.1.4 Методичних рекомендацій щодо проведення ґендерного аудиту підприємствами, установами та організаціями, затверджених Наказом Мінсоцполітики № 448 від 09.08.2021 р.

¹³⁷¹ [Розпорядження КМУ](#) «Про затвердження Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року» № 1544-р від 28.10.2022 р

¹³⁷² С. 10 [Плану для реалізації Ukraine Facility, 2024-2027](#)

Наведеному плану передував Національний план відновлення, який, хоча і не був затверджений жодним офіційним документом, однак упродовж 2022-2023 років його редакції фактично підміняли собою урядові політики та документи щодо реформ.¹³⁷³

Указом Президента України «Про Національну раду з питань відновлення України після війни» від 21 квітня 2022 року (№ 266/2022) було створено Національну раду з питань відновлення України після війни для розроблення стратегій, планів дій, пропозицій щодо першочергових реформ та відповідних нормативно-правових актів, які регулюватимуть процеси відновлення країни. Вже у травні 2022 року Урядова уповноважена з гендерної політики та представники міжнародної спільноти розпочали адвокацію необхідності інтеграції гендерних підходів у процес планування відновлення. На основі здійснених напрацювань «Гендерну рівність та інклюзію» було проголошено одним із семи принципів відновлення України на Конференції з відновлення України в Лугано (Швейцарія, 3-5 липня 2022 року).¹³⁷⁴

Національний план дій за час свого розроблення та вдосконалення був викладений у трьох редакціях. Під час розроблення третьої версії документа Офіс реформ визначив сім пріоритетних сфер для посилення зусиль з інтеграції гендерних підходів. Враховуючи поточний стан безпеки, зокрема атаки на енергетичну інфраструктуру восени та взимку 2022 року, серед пріоритетних сфер було названо, зокрема, й енергетичну безпеку. Центром економічного відновлення за підтримки Посольства Великої Британії було розроблено більш ґрунтовні пропозиції щодо інтеграції гендерної проблематики, які були спрямовані на:

- ▶ розширення представництва жінок у професіях, в яких вони традиційно були недостатньо представлені, зокрема в енергетиці;
- ▶ розширення доступу жінок до ресурсів, інформації, фінансування тощо, у тому числі для підприємництва в цих галузях;
- ▶ визнання внеску жінок та підвищення їхньої видимості в тих сферах діяльності, де вони представлені недостатньо;
- ▶ подолання незбалансованості соціального захисту та підтримки; і
- ▶ усунення чинників, що призводять до гендерних розривів - зокрема, гендерних стереотипів щодо «жіночих» та «чоловічих» професій, здатності жінок бути успішними підприємцями, ролі жінок та чоловіків у сім'ї та суспільстві.¹³⁷⁵

У 2021 році гендерний розрив в оплаті праці в Україні, за даними Державної служби статистики, становив 18,6%. Станом на кінець 2021 року найбільший розрив в оплаті праці між чоловіками та жінками (де жінки заробляли в середньому на 30% менше чоловіків) спостерігався в таких секторах, як мистецтво, спорт, розваги та відпочинок; фінансова та страхова діяльність; поштова та кур'єрська діяльність; авіаційний транспорт.¹³⁷⁶ У сфері промисловості розмір заробітної плати жінок становив 75,3% заробітної плати чоловіків (станом на кінець 2021 року)¹³⁷⁷.

З метою економічного уповноваження жінок 15 вересня 2023 року Уряд ухвалив Національну стратегію подолання гендерного розриву в оплаті праці на період до 2030 року

¹³⁷³ С. 37 Звіту «Гендерний профіль країни: Україна» (оновлений, липень 2023). EU4GenderEqualityReform Helpdesk.

¹³⁷⁴ С. 36 Звіту «Гендерний профіль країни: Україна» (оновлений, липень 2023). EU4GenderEqualityReform Helpdesk.

¹³⁷⁵ С. 36 Звіту «Гендерний профіль країни: Україна» (оновлений, липень 2023). EU4GenderEqualityReform Helpdesk.

¹³⁷⁶ С. 50 Звіту «Гендерний профіль країни: Україна», підготовленого в межах проєкту «ЄС за гендерну рівність: Служба допомоги реформам» у липні 2023 року

¹³⁷⁷ Державна служба статистики України, «Середньомісячна заробітна плата за статтю та видами економічної діяльності за квартал», 2021 рік

та затвердив операційний план заходів на 2023-2025 роки. Мета – до 2030 року досягти скорочення ґендерного розриву в оплаті праці з 18,6 % до 13,6 %.¹³⁷⁸

Забезпечення ґендерної рівності у видобувній галузі

Реалізація Ініціативи прозорості видобувної галузі в Україні, так само, як і функціонування інших сфер суспільного життя, здійснюється з дотриманням принципів недискримінації та забезпечення ґендерної рівності відповідно до нормативно встановлених засад і вимог.

Проекти нормативно-правових актів, що розробляються на виконання вимог Стандарту ІПВГ, мають відповідати встановленим у програмних документах цілям та пріоритетам, а також проходять обов'язкову ґендерно-правову експертизу (у складі правової експертизи, що здійснюється Мін'юстом) з метою запобігання прийняттю нормативно-правових актів, положення яких не відповідатимуть принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.¹³⁷⁹

При формуванні персонального складу Багатосторонньої групи забезпечується дотримання принципу представництва однієї статі, що має становити не менше 30 відсотків складу від кожної групи заінтересованих осіб Багатосторонньої групи. Суб'єкт господарювання, який здійснює діяльність у видобувних галузях, громадське об'єднання можуть запропонувати не більше одного представника для участі в зборах та не більше двох кандидатів різної статі до складу Багатосторонньої групи, з яких, за рішенням зборів, обирається один член Багатосторонньої групи з огляду на необхідність забезпечення ґендерного балансу при формуванні складу Багатосторонньої групи.¹³⁸⁰

Сформований склад Багатосторонньої групи демонструє дотримання вимог щодо ґендерного паритету. Зокрема, до її складу входять сім жінок та вісім чоловіків. При цьому у 2023 році головою БГЗО була жінка).¹³⁸¹

Відповідно до змісту вищенаведених нормативних положень суб'єктам господарювання, що здійснюють діяльність у видобувній сфері, рекомендовано проводити ґендерний аудит з метою виявлення та нівелювання проблем, пов'язаних із забезпеченням рівності жінок та чоловіків.

Водночас дослідження щодо становища жінок у сфері енергетики демонструють достатньо негативні показники. Цей сектор економіки вирізняється характеристиками ґендерної сегрегації. Як зазначається в оновленому Звіті «ґендерний профіль країни: Україна», в енергетичному секторі частка жінок-працівниць залишається досить низькою. Останні доступні дані свідчать про те, що упродовж 2013-2017 років жінки становили приблизно 23-27 % від загальної кількості працівників.¹³⁸² Такі диспропорції призводять до розриву в оплаті праці та стереотипів щодо «жіночих» і «чоловічих» професій.

¹³⁷⁸ Вебсайт Міністерства економіки України. Скорочення ґендерного розриву в оплаті праці з 18,6 % до 13,6 % та старт національної кампанії «Звісно, зможеш!» – як Україна рухається до економічного уповноваження жінок у часи великої війни?

¹³⁷⁹ Постанова КМУ «Питання проведення ґендерно-правової експертизи» № 997 від 28.11.2018 р.

¹³⁸⁰ Наказ Міненерго «Про затвердження Положення про багатосторонню групу з імплементації Ініціативи щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях» № 580 від 08.09.2020 р.

¹³⁸¹ Наказ Міненерго «Про внесення змін до складу багатосторонньої групи з імплементації Ініціативи щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях» № 356 від 14.11.2023 р.

¹³⁸² С. 28. Дячук О., Галустян Ю., Близнюк В., Подолець Р. та Трипольська Г., Жінки та чоловіки в енергетичному секторі України, Heinrich Boll Stiftung, Київ, 2019. https://ua.boell.org/sites/default/files/genger_in_energy_report_2019.pdf

11.2 Внесок у зайнятість та ґендерна структура зайнятості у видобувних галузях

11.2.1 Загальні показники зайнятості у видобувній промисловості

До повномасштабного вторгнення у Звітах ІПВГ наводилися дані щодо середньооблікової кількості штатних працівників (в т. ч. у розподілі за статтю) у видобувних галузях, отримані від Держстату у відповідь на запит Незалежного адміністратора. Отримання зазначених даних за 2023 рік виявилось неможливим згідно із Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни», оскільки фізичні особи, фізичні особи-підприємці, юридичні особи під час воєнного стану мають право не подавати статистичну звітність. Це унеможливило формування органами державної статистики об'єктивної статистичної інформації.

Таким чином, органи державної статистики призупинили оприлюднення статистичної інформації, у тому числі й щодо середньооблікової кількості штатних працівників усього та за статтю, у період дії воєнного стану та упродовж трьох місяців після його завершення. У зв'язку з вищенаведеною інформацією порівняння даних наведених у цьому розділі з даними попередніх Звітів ІПВГ є недоцільним.

Малюнок 11.1: Кількість і частка зайнятих працівників у суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності у 2023 році^{1383, 1384, 1385}

¹³⁸³ Держстат, кількість зайнятих працівників у суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності (2010-2023), https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/sze_20.htm

¹³⁸⁴ Інформація за 2021–2023 роки сформована на основі фактично поданих підприємствами звітів та проведених дооцінок показників. Дані за 2023 рік наведено без урахування тимчасово окупованих російською федерацією територій та частини територій, на яких ведуться (велися) бойові дії.

¹³⁸⁵ Дані за галузю видобування кам'яного та бурого вугілля не оприлюднюються з метою виконання вимог Закону України «Про офіційну статистику» щодо забезпечення гарантій органів державної статистики стосовно статистичної конфіденційності.

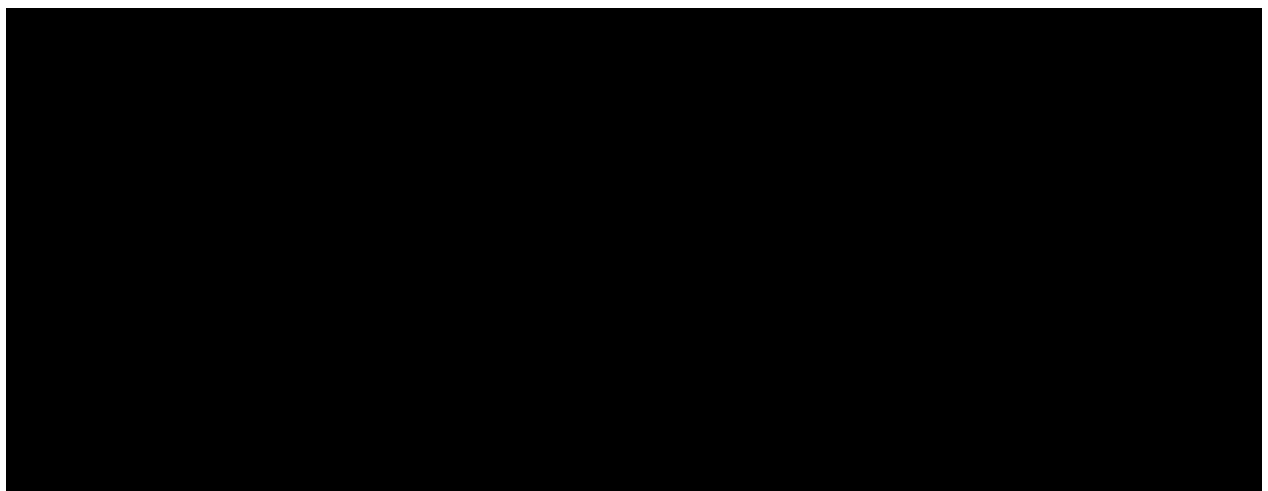
Відповідно до фактично поданих підприємствами звітів та проведених дооцінок показників Держстату кількість зайнятих працівників у суб'єктів господарювання добувної промисловості й розроблення кар'єрів становила 147 тис. осіб, що складає 1,95 % цього показника загалом по Україні. Натомість у галузі добування металевих руд працювали 44 тис. осіб, серед яких 31 тис. осіб припадало на галузь добування залізних руд. У суб'єктах господарювання галузі добування сирової нафти та природного газу працювали 38 тис. осіб, що становить 0,50 % працівників суб'єктів господарювання України. У галузі добування каменю, піску та глини працювали 17 тис. осіб (0,22 % працівників України).

Окремо в рамках подання Звіту про платежі на користь держави, підзвітні компанії розкривають інформацію про загальну кількість працівників із дезагрегацією за ґендером та рівнем посади. Детальна інформація в розрізі компаній наведена на Порталі ІПВГ в розділі Працівники (<https://eiti.gov.ua/ekonomichni-ta-socialni-efekti/pracivniki/>).

11.2.2 Зайнятість іноземних громадян у видобувній галузі

У період з 2020 по 2023 роки видобувні компанії України продовжили активно залучати іноземних фахівців для задоволення потреб у кваліфікованій робочій силі. У 2022 році через повномасштабне вторгнення росії в Україну кількість виданих дозволів на застосування праці іноземців зменшилася майже в чотири рази порівняно з 2021 роком. Нижче наведено детальну інформацію про кількість виданих дозволів на застосування праці іноземців та осіб без громадянства у видобувних галузях за цей період.

За даними, наданими Державним центром зайнятості, у рамках підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік загальна кількість виданих дозволів на застосування праці іноземців або осіб без громадянства продовжила

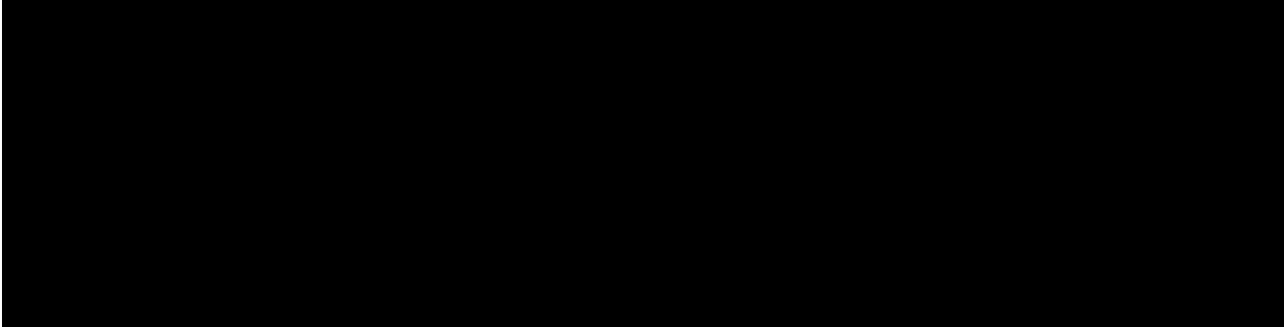
Малюнок 11.2: Кількість виданих дозволів на застосування праці іноземців або осіб без громадянства за всіма видами економічної діяльності та в розрізі видів економічної діяльності КВЕД у період з 2020 по 2023 рр.¹³⁸⁶

¹³⁸⁶ Інформація надана Державним центром зайнятості у рамках підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

Таблиця 11.1: Кількість діючих та з них виданих у 2023 році дозволів на застосування праці іноземців або осіб без громадянства у розрізі суттєвих підзвітних компаній¹³⁸⁷

ЄДРПОУ	Назва компанії	Усього діючих дозволів	З них видано у 2023 році
--------	----------------	------------------------	--------------------------

Слід зазначити, що інформація щодо кількості виданих дозволів, розподілених за статтю, відсутня, оскільки нормативно-правові акти не передбачають збирання таких даних.

11.2.3 Гендерні питання та перешкоди у доступі до посад у видобувній промисловості

Результати аналізу інституціональних умов забезпечення гендерної рівності на підприємствах енергетики України демонструють значну декларативність принципу забезпечення рівності прав і можливостей жінок та чоловіків. У Звіті «Гендерні аспекти зайнятості в енергетичному секторі України» наголошується, що нормативно-правове забезпечення дотримання встановлених міжнародними зобов'язаннями України принципів і правил забезпечення рівних прав і можливостей доступу до вільно обраної та продуктивної зайнятості в сфері енергетики досі слабо орієнтоване на специфічні обмеження та перешкоди для зайнятості жінок, що зумовлені технологічними й організаційними особливостями процесів праці в енергетиці. Така ситуація зумовлює розрив між формальними нормами та господарськими практиками, що відповідають одна одній лише за формальними ознаками (наявність норми), але не за реальним ресурсним забезпеченням її виконання в особливих умовах галузі та з урахуванням специфічних потреб жінок, які мають запитані в енергетиці професійно-кваліфікаційні характеристики.¹³⁸⁸

Більше того, впровадження політики гендерної рівності під час здійснення корпоративного управління підприємствами, установами, організаціями сприймається як додатковий тягар, - зокрема, як вказується в згаданому дослідженні, - «як джерела зростання напруження та посилення навантаження на працівників через дотримання додаткових норм і регламентів поведінки у виробничому середовищі, а не можливості усунення бар'єрів для розвитку персоналу та підвищення ефективності використання людського потенціалу компанії».¹³⁸⁹

¹³⁸⁷ Інформація надана Державним центром зайнятості у рамках підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

¹³⁸⁸ С. 5 Звіту «Гендерні аспекти зайнятості в енергетичному секторі України», за підтримки USAID Проєкту енергетичної безпеки, 2021

¹³⁸⁹ С. 5 Звіту «Гендерні аспекти зайнятості в енергетичному секторі України», за підтримки USAID Проєкту енергетичної безпеки, 2021

Очевидно, що неусвідомлення нагальності забезпечення ґендерного паритету та формальне ставлення до дотримання відповідних вимог є суттєвими перешкодами до реального втілення принципу рівності в енергетичному секторі.

Авторами Звіту окреслюються проблеми, з якими стикаються жінки при побудові кар'єри на підприємствах енергетичного сектору: починаючи від впливу освіти та її рівня на кар'єрне просування та завершуючи його темпами й амплітудою зростання оплати праці. Загалом за всіма критеріями жінки перебувають у менш вигідному становищі, ніж чоловіки:

- ▶ для жінок є більш вагомими, ніж для чоловіків, формальні фактори відповідності вимогам посади як детермінанти кар'єрного зростання;
- ▶ стратегія трудової поведінки, ґрунтується на збереженні тривалих трудових відносин з роботодавцем, поширеніша серед жінок;
- ▶ абсолютні масштаби приймання жінок на роботу в енергетиці суттєво поступаються масштабам приймання чоловіків;
- ▶ жінки, трудовий шлях яких розпочинається з нижчих кваліфікаційних рівнів, мають значно гірші перспективи кар'єрного зростання, ніж чоловіки;
- ▶ ґендерний розрив в оплаті праці - 18,6 % заробітної плати чоловіків;
- ▶ нерівність у питаннях переходу між професійно-кваліфікаційними групами, висока ймовірність наявності «скляної стелі» стосовно керівних посад і посад топ менеджерського рівня, що суттєво зменшує вірогідність обіймання посади високого рівня жінкою порівняно з чоловіком.¹³⁹⁰

За результатами опитування, проведеного щодо доступності зайнятості в енергетиці:

Більшість жінок є фахівцями та професіоналами, що не долучені до виконання функцій керівництва трудовими колективами (52,1 % жінок-респондентів). Серед чоловіків-респондентів таких, хто зайнятий на посадах фахівців і професіоналів, які не передбачають виконання функцій керівництва трудовими колективами, лише 21,2 %. А на керівних посадах зайнято 28,7 % жінок, які надали відповідь на відповідне запитання, і 39,2 % чоловіків. Так само більша частка чоловіків обіймає робітничі робочі місця: 39,8 % серед чоловіків-респондентів проти 19,2 % серед жінок-респондентів.¹³⁹¹

Серед респондентів, які мають вищу освіту, явно переважають фахівці та професіонали, не долучені до виконання функцій керівництва трудовими колективами: їх питома вага становить 50 % усіх, хто навів відповіді на відповідне запитання. Серед жінок із вищою освітою на таких посадах зайнято 66,8 % усіх респонденток, а серед чоловіків – 28,1 % респондентів. На керівних посадах зайнято 24,6 % жінок із вищою освітою і 49,4 % чоловіків із вищою освітою. Нарешті, на робітничих робочих місцях зайнято 8,6 % респонденток із вищою освітою та 22,5 % чоловіків-респондентів із вищою освітою.¹³⁹²

Зокрема, усього 13,2 % респондентів обох статей без вищої освіти виявилися зайнятими на керівних посадах, при цьому цей показник має статистично значущі розбіжності стосовно жінок і чоловіків: серед жінок лише 6,9 % респонденток без вищої освіти виявилися зайнятими на керівних посадах, а серед чоловіків – 20,7 %. Такий розподіл відповідей може свідчити про наявність нерівних умов щодо доступності керівних посад для жінок і чоловіків,

¹³⁹⁰ С. 7 Звіту «ґендерні аспекти зайнятості в енергетичному секторі України», за підтримки USAID Проєкту енергетичної безпеки, 2021

¹³⁹¹ ґендерно-дезагрегований аналіз. ГО Поруч <https://mev.gov.ua/sites/default/files/2024-03/deyaki-genderni-aspekti-stanovischa-pracivnikiv-energetichnoi-galuzi-pid-chas-viyni.pdf>

¹³⁹² ґендерно-дезагрегований аналіз. ГО Поруч <https://mev.gov.ua/sites/default/files/2024-03/deyaki-genderni-aspekti-stanovischa-pracivnikiv-energetichnoi-galuzi-pid-chas-viyni.pdf>

зокрема через неоднакове застосування формальних вимог відповідності посаді для жінок і чоловіків.¹³⁹³

11.2.4 Міжнародні індекси гендерної рівності та їх значення для України.

Державною службою статистики здійснюється збирання даних для моніторингу гендерної рівності за визначеними індикаторами. Разом із цим, як зазначено у звіті «Гендерний профіль країни» у 2023 році внаслідок дії воєнного стану, Уряд (у тому числі Держстат) не здійснював публікування нових офіційних статистичних даних з розподілом за статтю. Відсутність актуальних даних, розподілених за статтю, та гендерної статистики становить певні складнощі для впровадження ініціатив у сфері гендерної рівності. Для збирання та аналізу таких даних необхідна підтримка, що має надаватися за погодженням уряду і за умови дотримання інтересів національної безпеки.¹³⁹⁴

Автори Звіту про Гендерний профіль країни виокремлюють три основні міжнародні індекси прогресу у досягненні гендерної рівності - Звіт про глобальний гендерний розрив (Global Gender Gap Report), Індекс розвитку з врахуванням гендерних факторів (Gender Development Index, GDI) та Індекс розвитку з врахуванням гендерної нерівності (Gender Inequality Index, GII).

За даними Звіту про глобальний гендерний розрив за 2023 рік Україна має 0,714 бали (за шкалою від 0,001 до 1, де 1 означає повний гендерний паритет) та займає 66 місце з 146 країн. Це свідчить про значний, але неповний прогрес у напрямку гендерної рівності. Проте війна негативно вплинула на цей показник, загостривши нерівність через загальне погіршення економічної ситуації та доступу до ресурсів для маргіналізованих груп, зокрема жінок.

Індекс розвитку з урахуванням гендерних факторів для жінок становив 1,012 (індекс людського розвитку для жінок - 0,776, а для чоловіків - 0,766, на основі яких вираховується Індекс розвитку з урахуванням гендерних факторів). У 2021 році Україна посідала 49 місце з 153 країн в Індексі розвитку з врахуванням гендерної нерівності, маючи показник в 0,200.¹³⁹⁵

Авторами цитованого дослідження звертається увага на суттєве погіршення прогресу в просуванні принципів гендерної рівності та розширенні прав і можливостей жінок внаслідок повномасштабного російського вторгнення. Наголошується, що війна привнесла численні складнощі, які поглибили вже наявну гендерну нерівність в українському суспільстві - зокрема, це підвищення рівня гендерно зумовленого насильства та погіршення доступу різних груп жінок до необхідних послуг. Тому надзвичайно важливо розширити підтримку уряду та громадянського суспільства для забезпечення сталості гендерних перетворень, рівного залучення жінок та чоловіків до процесів післявоєнного відновлення та розвитку України та відповідного отримання переваг від них.¹³⁹⁶

¹³⁹³ Гендерно-дезагрегований аналіз. ГО Поруч <https://mev.gov.ua/sites/default/files/2024-03/deyaki-genderni-aspekti-stanovischa-pracivnikiv-energetichnoi-galuzi-pid-chas-viyni.pdf>

¹³⁹⁴ С. 3 Звіту «Гендерний профіль країни Україна», підготовленого в межах проєкту «ЄС за гендерну рівність: Служба допомоги реформам» у липні 2023 року.

Водночас, на сайті Держстату вже розміщуються дані у розділі «Жінки та чоловіки» відповідно до різних сфер життєдіяльності (поточний статус - «розділ у стадії наповнення»). Станом на дату підготовки цього Звіту опубліковано відомості щодо кількості жінок та чоловіків у сфері освіти за 2022 та 2023 роки

¹³⁹⁵ С. 9 Звіту «Гендерний профіль країни Україна», підготовленого в межах проєкту «ЄС за гендерну рівність: Служба допомоги реформам» у липні 2023 року

¹³⁹⁶ С. 1 Звіту «Гендерний профіль країни Україна», підготовленого в межах проєкту «ЄС за гендерну рівність: Служба допомоги реформам» у липні 2023 року

12. Енергетичний перехід та викиди парникових газів

12.1 Зобов'язання, плани та реформи щодо енергетичного переходу в Україні

Наміри України здійснити «зелений» енергетичний перехід знайшли відображення у стратегічних документах, що визначають плани розвитку країни.

На загальнонаціональному рівні Національна економічна стратегія України на період до 2030 року¹³⁹⁷, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 179, визначає одним з ключових орієнтирів в економічній політиці України декарбонізацію економіки (підвищення енергоефективності, розвиток відновлюваних джерел енергії, розвиток циркулярної економіки та синхронізація з ініціативою «Європейський зелений курс»). У Стратегії йдеться про необхідність створення можливостей для досягнення кліматичної нейтральності (для економіки в цілому) до 2060 року.

12.1.1 Документи державного планування енергетичної сфери, що визначають вектор розвитку, спрямований на декарбонізацію енергетичного сектору, та їхні основні вимоги

Як сторона договору про заснування Енергетичного співтовариства, Україна, серед іншого, керується рішеннями ради Міністрів Енергетичного співтовариства. Рішенням 2022/02/МС-ЕпС88 від 15 грудня 2022 року Рада міністрів Енергетичного Співтовариства прийняла спільні енергетичні та кліматичні цілі Договірних сторін до 2030 року. У цьому рішенні для України зафіксовано наведені нижче цілі для зниження вуглецеємності економіки:

- ▶ скорочення викидів парникових газів на 65 % порівняно з рівнем 1990 року до 309 млн т CO₂-екв.;
- ▶ частка відновлюваних джерел енергії у структурі валового кінцевого енергоспоживання не менше 27 %;
- ▶ первинне споживання енергії не більше 91,47 млн т н.е., кінцеве споживання енергії - 50,45 млн т н.е.

Шляхи та методи досягнення індикаторів, визначених у рішенні Ради Міністрів, знайшли своє відображення в наведених нижче документах державного планування енергетичного сектору.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2023 р. № 373 схвалено Енергетичну стратегію України на період до 2050 року¹³⁹⁸. Стратегія визначає основні напрями розвитку всіх галузей енергетичного сектору, з особливим упором на розвиток низьковуглецевої генерації та відмову від використання вугілля для виробництва електроенергії.

Розпорядженням від 25 червня 2024 р. № 587 Урядом схвалено Національний план з енергетики та клімату на період до 2030 року¹³⁹⁹, до якого також імплементовано цілі

¹³⁹⁷ Постанова КМУ № 179 від 3 березня 2021 «Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#Text>

¹³⁹⁸ Розпорядження КМУ № 373-р від 21 квітня 2023 р. «Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2050 року» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/373-2023-%D1%80#Text>

¹³⁹⁹ Розпорядження КМУ № 587-р від 25 червня 2024 р. «Про схвалення Національного плану з енергетики та клімату на період до 2030 року» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/587-2024-%D1%80#Text>

ініціативи Global Methane Pledge. У Національному плані описано всі наявні на час його розроблення стратегічні документи в енергетичній та кліматичній сферах та зроблено припущення щодо розвитку країни за різних сценаріїв.

Національний план дій з відновлюваної енергетики на період до 2030 року¹⁴⁰⁰ та план заходів з його виконання затверджено розпорядженням Уряду від 13 серпня 2024 р. № 761. Зокрема, вказаний Національний план ставить за мету збільшити частку енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, у структурі валового кінцевого споживання енергії України у 2030 році. У документі здійснено оцінку загального внеску, очікуваного за кожним джерелом відновлюваної енергії, для виконання обов'язкових індикативних цілей на 2030 рік та індикативної проміжної траєкторії досягнення частки енергії з відновлюваних джерел енергії на 2025-2030 роки.

Постанова Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2021 р. № 1024 «Про схвалення Концепції Державної цільової програми справедливої трансформації вугільних регіонів України на період до 2030 року»¹⁴⁰¹ визначила старт комплексної реформи вугільних регіонів. У розумінні Концепції вугільні регіони визначаються як регіони, на території яких розташовані вугледобувні та вуглепереробні підприємства, в тому числі ті, які перебувають у стадії ліквідації, консервації або переорієнтації на інші види економічної діяльності, та підприємства вугільної теплової генерації незалежно від форми власності.

Для стимулювання виробництва тепла з відновлюваних джерел енергії Верховною Радою України прийнято Закон України від 21 березня 2017 р. № 1959-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про тепlopостачання» щодо стимулювання виробництва теплової енергії з альтернативних джерел енергії»¹⁴⁰², яким передбачено встановлення стимулюючого тарифу на теплову енергію з альтернативних джерел. Тариф на теплову енергію з альтернативних джерел встановлюється на рівні 90 відсотків діючого тарифу на теплову енергію з газу (а за його відсутності - на рівні середньозваженого тарифу на теплову енергію з газу в розрізі регіонів).

Індикативні цілі, визначені вищенаведеними документами державного планування:

- ▶ скорочення викидів ПГ на 65 % порівняно з рівнем 1990 р. до 2030 року;
- ▶ кліматична нейтральність енергетичного сектору України до 2050 року;
- ▶ створення можливостей для досягнення кліматичної нейтральності (для економіки в цілому) до 2060-го року;
- ▶ виведення з експлуатації державної вугільної генерації до 2035 року;
- ▶ скорочення викидів метану на 30 % до 2030 р. від рівня 2020 р.;
- ▶ частка відновлюваних джерел енергії у структурі загального кінцевого енергоспоживання має становити не менше ніж 27 % у 2030 році;
- ▶ первинне споживання енергії у 2030 році не повинне перевищувати 72 224 тис. т н.е., а кінцеве споживання енергії - 42 168 тис. т н.е.;
- ▶ сукупний обсяг заощадженої енергії при кінцевому використанні за 2021- 2030 роки повинен становити не менше 16 405 тис. т н.е.;

¹⁴⁰⁰ Розпорядження КМУ № 761-р від 13 серпня 2024 р. «Про затвердження Національного плану дій з відновлюваної енергетики на період до 2030 року та плану заходів з його виконання» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/761-2024-%D1%80#Text>

¹⁴⁰¹ Постанова КМУ № 1024 від 22 вересня 2021 р. «Про схвалення Концепції Державної цільової програми справедливої трансформації вугільних регіонів України на період до 2030 року» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1024-2021-%D0%BF#Text>

¹⁴⁰² Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про тепlopостачання» щодо стимулювання виробництва теплової енергії з альтернативних джерел енергії» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1959-19#Text>

- ▶ очікувана економія енергії у будівлях органів державної влади становить не менше 24,9 ГВт-год/рік.

В Україні також прийнято план заходів з реалізації кліматичної політики України в рамках участі в глобальній ініціативі зі скорочення викидів метану «Global Methane Pledge»¹⁴⁰³. Цей план встановлює чіткі завдання, відповідальних та часові рамки виконання завдань у рамках реалізації кліматичної політики в частині моніторингу викидів метану, досягнення цілей щодо їх зменшення та конкретних дій, що покликані стимулювати модернізацію обладнання та впровадження сучасних технологій.

12.1.2 Документи державного планування кліматичної сфери та їхні основні цілі

Україна ратифікувала Паризьку угоду¹⁴⁰⁴ однією з перших (14 липня 2016 року). Угода набрала чинності 4 листопада 2016 року, на тридцятий день після її ратифікації 55-ма Сторонами Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, на частку яких, за оцінками, припадає в сукупності щонайменше 55 % загальних глобальних викидів парникових газів (ПГ).

На виконання вимог Паризької угоди країни-підписанти готують та подають до секретаріату РКЗК ООН національно визначені внески, що окреслюють зобов'язання сторін зі скорочення викидів парникових газів. Оновлений національно визначений внесок України було затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 липня 2021 р. № 868 «Про схвалення Оновленого національно визначеного внеску України до Паризької угоди»¹⁴⁰⁵; документ передбачає скорочення загальних викидів парникових газів України до 2030 року на 65 % порівняно з рівнем викидів 1990 року. Ця сама мета зафіксована у Рішенні Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства 2022/02/MC-En.

Загальна мета політик з адаптації до змін клімату полягає у зменшенні уразливості до їх наслідків і зниженні викидів парникових газів, що призводять до таких змін. Політики розробляються на основі оцінки уразливостей країни до зміни клімату та національних стратегій адаптації. З цією метою на національному рівні розроблено низку стратегічних документів.

Стратегію низьковуглецевого розвитку України до 2050 року¹⁴⁰⁶ розроблено на виконання міжнародних зобов'язань України згідно з пунктом 19 Статті 4 Паризької угоди, пунктом 35 Рішення 1/CP.21 Конференції Сторін Рамкової конвенції ООН про зміну клімату. Стратегія визначає національне бачення відокремлення подальшого економічного зростання та соціального розвитку держави від збільшення обсягу викидів парникових газів. Протокольним рішенням засідання Кабінету Міністрів України від 18 липня 2018 року підтримано та схвалено пропозицію Мінприроди щодо направлення Стратегії до Секретаріату Рамкової конвенції ООН про зміну клімату.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 травня 2024 р. № 483-р було схвалено Стратегію формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до

¹⁴⁰³ Розпорядження КМУ № 607-р від 7 липня 2023 р. «Про затвердження плану заходів з реалізації кліматичної політики України в рамках участі в глобальній ініціативі зі скорочення викидів метану «Global Methane Pledge» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/607-2023-%D1%80#Text>

¹⁴⁰⁴ Паризька угода https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_161#Text

¹⁴⁰⁵ Розпорядження КМУ № 868-р від 30 липня 2021 р. «Про схвалення Оновленого національно визначеного внеску України до Паризької угоди» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/868-2021-%D1%80#Text>

¹⁴⁰⁶ Стратегія низьковуглецевого розвитку України до 2050 року <https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/zmina-klimatu/pom-yakshennya-zminy-klimatu/strategiya-nyzkovugletsevo-rozvytku-ukrayiny-do-2050-roku/>

2035 року¹⁴⁰⁷ і операційний план заходів з її реалізації у 2024–2026 роках. Кроссекторальний характер Стратегії має забезпечити системний підхід до вирішення питання адаптації до зміни клімату.

Новий поштовх до розвитку кліматична сфера отримала після ухвалення 08 листопада 2024 року Закону України «Про основні засади державної кліматичної політики»¹⁴⁰⁸. Закон встановлює основні засади державної кліматичної політики, спрямованої на забезпечення низьковуглецевого розвитку України, адаптації до зміни клімату, визначає 2050 рік роком досягнення кліматичної нейтральності, наближаючи українське законодавство до acquis ЄС у цій сфері. Також Законом передбачено створення Науково-експертної ради з питань зміни клімату та збереження озонового шару.

12.2 Практика розкриття даних про викиди парникових газів компаніями видобувних галузей

12.2.1 Методологія збирання статистичної інформації про викиди парникових газів

Відповідно до Постанови НКРЕКП від 26.04.2019 № 642 ДП «Оператор ринку» оприлюднює інформацію про частку кожного джерела енергії, використаного для виробництва електричної енергії, дані представлено у Таблиці 12.1.

Таблиця 12.1: Інформація про обсяг та частку кожного джерела енергії, що використовується для виробництва електроенергії, проданої на ринку «на добу наперед» та/або внутрішньодобовому ринку.

Джерело енергії, що використовується для виробництва електроенергії	Рік				
	2019 (друге півріччя) ¹⁴⁰⁹	2020 ¹⁴¹⁰	2021 ¹⁴¹¹	2022 ¹⁴¹²	2023 ¹⁴¹³

¹⁴⁰⁷ Розпорядження КМУ № 483-р від 30 травня 2024 р. «Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024–2026 роках» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/483-2024-%D1%80#Text>

¹⁴⁰⁸ Закон України «Про основні засади державної кліматичної політики» <https://www.rada.gov.ua/news/razom/254264.html>

¹⁴⁰⁹ Інформація про обсяги та частку кожного джерела енергії, використаного для виробництва електричної енергії, проданої на ринку «на добу наперед» та/або внутрішньодобовому ринку за 2019 рік, <https://www.oree.com.ua/index.php/web/524>

¹⁴¹⁰ Інформація про обсяги та частку кожного джерела енергії, використаного для виробництва електричної енергії, проданої на ринку «на добу наперед» та/або внутрішньодобовому ринку за 2020 рік, <https://www.oree.com.ua/index.php/web/12441>

Інформація про обсяги та частку кожного джерела енергії, використаного для виробництва електричної енергії, проданої на ринку «на добу наперед» та/або внутрішньодобовому ринку за 2021 рік, <https://www.oree.com.ua/index.php/web/10355>

¹⁴¹² Інформація про обсяги та частку кожного джерела енергії, використаного для виробництва електричної енергії, проданої на ринку «на добу наперед» та/або внутрішньодобовому ринку за 2022 рік, <https://www.oree.com.ua/index.php/web/10553>

¹⁴¹³ Інформація про обсяги та частку кожного джерела енергії, використаного для виробництва електричної енергії, проданої на ринку «на добу наперед» та/або внутрішньодобовому ринку за 2023 рік, <https://www.oree.com.ua/index.php/web/10835>

Джерело енергії, що використовується для виробництва електроенергії	Рік				
	2019 (друге півріччя) ¹⁴⁰⁹	2020 ¹⁴¹⁰	2021 ¹⁴¹¹	2022 ¹⁴¹²	2023 ¹⁴¹³

Спостерігаються значні зміни в структурі використання різних джерел енергії для виробництва електроенергії.

що свідчить про поступовий відхід від цього традиційного, але менш екологічного виду палива, також це пов'язано зі знищенням частини потужностей вугільної генерації України.

12.2.2 Порядок подання інформації про нарахування податку на викиди діоксиду вуглецю

Наразі практика розкриття даних видобувними компаніями досить розрізнена. Нижче наведено зведену таблицю, що містить розбивку за компаніями та їхніми практиками розкриття в рамках енергетичного переходу.

Таблиця 12.2: Розкриття даних видобувними компаніями в рамках енергетичного переходу

Назва компанії	Коментар
Арселор Міттал	У загальнокорпоративному звіті наведено інформацію щодо інвестиційних проєктів з енергоефективності та споживання енергії компанії: спостерігається збільшення енергоефективних інвестиційних проєктів та незначне збільшення використання енергії з відновлюваних джерел.
Метінвест	Оприлюднено дані щодо прямого споживання енергії групою компаній. Скорочення споживання є наслідком зупинення роботи підприємств у Маріуполі та Авдіївці.
ТОВ «ДТЕК ВДЕ»	У 2023 році компанія згенерувала понад 1 млрд кВт-год на сонячних та вітрових електростанціях.
ТОВ «Пром-Енерго Продукт»	Групою компаній Smart Energy (до якої входить ТОВ «Пром-Енерго Продукт») впроваджується установка сонячних панелей, які забезпечують електроенергією роботу свердловин.

Основна мета переходу видобувного сектору на чисту енергію полягає в зниженні викидів парникових газів, що допоможе уповільнити темпи глобального потепління. Однією з основних рушійних сил переходу до стійкої енергетики є широке використання відновлюваних джерел енергії, таких як сонячна та вітрова¹⁴¹⁴.

Наразі у звітах вітчизняних видобувних компаній відсутня інформація про перехід на відновлювані джерела енергії, конкретні плани з модернізації інфраструктури для підтримання більш стійких енергетичних рішень та про фінансові зобов'язання, спрямовані на підтримку проєктів з переходу на відновлювані джерела енергії.

У загальнокорпоративному звіті компанії ArcelorMittal за 2023 рік (Fact Book 2023) представлено дані щодо затвердження інвестиційних проєктів з енергоефективності та споживання енергії, проте у звітах виробничого підрозділу ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» ця інформація відсутня. Слід зауважити, що наведені у таблиці нижче дані стосуються не

¹⁴¹⁴ What the energy transition means for our business, [What the energy transition means for our business \(riotinto.com\)](https://www.riotinto.com/en/what-the-energy-transition-means-for-our-business)

лише дочірніх компаній ArcelorMittal видобувної галузі, але й охоплюють діяльність усієї групи ArcelorMittal.

Таблиця 12.3: Затвердження інвестиційних проєктів з енергоефективності та споживання енергії компанії ArcelorMittal¹⁴¹⁵

Показник	Одиниці вимірювання	2021	2022	2023
Затвердження інвестиційних проєктів з енергоефективності	\$ (млн)	442	802	1,716
Відновлена та повторно використана енергія на місці, як % загального споживання первинної енергії	%	26,7	27,8	27,6
Енергія з відновлюваних джерел, як % загального споживання первинної енергії	%	0,09	0,13	0,41
Електроенергія з відновлюваних джерел та відновлювана енергія, як % загального споживання електроенергії	%	39,6	41,9	41,4
Продаж енергії за типом (тепло, пар або електроенергія), як % загального споживання первинної енергії	%	1,7	1,6	1,9

З 2021 року суттєво (більш ніж в чотири рази) збільшився обсяг енергоефективних інвестиційних проєктів. Також спостерігається, хоч і незначне, але поступове збільшення частки енергії з відновлюваних джерел у загальному споживанні первинної енергії.

У річному звіті за 2023 рік оприлюднено дані щодо прямого споживання енергії групою компаній Metinvest.

Таблиця 12.4: Пряме споживання енергії групою компаній Metinvest, ТДж¹⁴¹⁶

Тип палива	Звітний період		
	2021	2022	2023
Кокс	110 794	41 291	28 258
Металургійне вугілля	43 650	10 558	2 568
Природний газ	43 098	12 503	11 865
Електроенергія	33 093	14 314	13 298
Дизельне пальне	6 207	3 454	3 064
Бензин	67	48	45
Загалом (паливо)	203 817	67 854	45 801
Загалом	236 910	82 168	59 099

Поступове скорочення прямого споживання енергії у 2022-2023 рр. пов'язане із повномасштабним вторгненням росії і, як наслідок, зупиненням роботи підприємств у Маріуполі та Авдіївці.

У звіті ПрАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат» та інших компаніях групи Metinvest відсутня інформація щодо прямого споживання енергії, що обумовлено відсутністю нормативних вимог чинного законодавства.

Окремо слід зауважити, що існує невизначеність щодо звітування у разі укладання договору про спільну діяльність або угоди про розподіл продукції, за якими безпосередньо не передбачено розкриття таких показників. Необхідним є прийняття рішення БГ ІПВГ щодо визначення, яким чином звітувати компаніям, які не є суттєвими, однак є учасниками договору про спільну діяльність або угоди про розподіл продукції, за якими здійснюються суттєві потоки платежів.

¹⁴¹⁵ Fact Book 2023, <https://corporate-cm-prod.arcelormittal.com/media/shqb4sw5/arcelor-mittal-fact-book-2023.pdf>

¹⁴¹⁶ Annual report Metinvest 2023, <https://metinvestholding.com/ar2023/pdf/en/Metinvest%20Annual%20Report%202023.pdf>

На офіційному сайті структурного підрозділу ДТЕК ВДЕ, який діє в межах загальної корпоративної структури групи компаній ДТЕК, зазначено, що за підсумками 2023 року компанія згенерувала понад 1 млрд кВт-год на сонячних та вітрових електростанціях¹⁴¹⁷.

У розділі «Екологічна безпека» офіційного сайту компанії ТОВ «Пром-Енерго Продукт» зазначено, що з метою забезпечення живлення свердловин активно впроваджується установка сонячних панелей. Наразі такі джерела енергії працюють на десяти свердловинах Smart Energy (групи компаній до яких входить ТОВ «Пром-Енерго Продукт»), забезпечуючи необхідний обсяг електроенергії для роботи свердловин¹⁴¹⁸.

В умовах воєнного стану Україна стикається з численними викликами у процесі розкриття інформації відповідно до вимог звітності в розділі енергетичного переходу. Воєнні дії, постійні загрози безпеці та порушення інфраструктури ускладнюють виконання зобов'язань, передбачених стандартами. Однак, незважаючи на складні умови, Україна зобов'язана зберігати рівень прозорості та відповідності міжнародним стандартам.

Наразі компанії не готують нефінансові звіти, проте схвалена Кабінетом Міністрів України Стратегія запровадження підприємствами звітності зі сталого розвитку¹⁴¹⁹ передбачає складення таких звітів відповідно до вимог ESRS, зокрема розкриття підприємствами даних щодо споживання енергії згідно з вимогою ESRS E1-5¹⁴²⁰.

12.3 Практика розкриття інформації про викиди парникових газів компаніями видобувних галузей

Як і в практиці розкриття даних у рамках енергетичного переходу, видобувні компанії мають розрізнену практику щодо розкриття інформації про викиди парникових газів. Здебільшого компанії обмежуються публікуванням цільових показників та оприлюдненням впровадження сертифікаційних систем. Зведена таблиця нижче містить ключові дані щодо розкриття підзвітними видобувними компаніями інформації щодо викидів парникових газів, стратегій зі скорочення обсягу викидів парникових газів та сертифікації систем менеджменту.

Таблиця 12.5: Розкриття даних щодо викидів, стратегій декарбонізації та екологічного менеджменту

Назва компанії	Коментар
СП «Полтавська газонафтова компанія»	У звіті наведено інформацію щодо скорочення викидів CO ₂ (2022), проте відсутні конкретні показники щодо викидів.
ДТЕК ВДЕ	Використання ВДЕ дозволило знизити викиди CO ₂ на 1,1 млн т (2023).
АТ «Укргазвидобування»	Компанія має стратегію зниження вуглецевого сліду та впроваджує сучасні технології, спрямовані на попередження, моніторинг та усунення витоків метану. Компанія отримала сертифікат системи екологічного менеджменту ISO 14001:2015.
ТОВ «Оператор ГТС України»	Компанія розробила стратегічний напрям «Декарбонізація та чистий розвиток». У 2023 році скоротилися викиди парникових газів: CO ₂ на 32%, метану на понад 36% (порівняно з 2022 роком) завдяки реалізованим заходам з модернізації обладнання. Компанія звітує за стандартами OGMP 2.0.

¹⁴¹⁷ Сталий розвиток, <https://renewables.dtek.com/sustainable-development/>

¹⁴¹⁸ Екологічна безпека, <https://prom-energo.com.ua/ua/social-info/eco-safety>

¹⁴¹⁹ Стратегія запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку, <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/uploads/public/671/61d/a12/67161da12a762397519610.pdf>

¹⁴²⁰ Draft European Sustainability Reporting Standards ESRS E1 Climate change, <https://www.efrag.org/sites/default/files/sites/webpublishing/SiteAssets/08%20Draft%20ESRS%20E1%20Climate%20Change%20November%202022.pdf>

	Компанія отримала сертифікат системи екологічного менеджменту ISO 14001:2015.
НАК «Нафтогаз України»	Компанія встановила цілі щодо скорочення викидів парникових газів до 2040 року та розробляє комплексний план з декарбонізації, який передбачає скорочення витоків метану. Компанія отримала сертифікат системи екологічного менеджменту ISO 14001:2015.
АТ «Криворізький залізорудний комбінат»	Компанія отримала сертифікат системи екологічного менеджменту ISO 14001:2015.
АТ «Південний гірничо-збагачувальний комбінат»	Компанія отримала сертифікат системи екологічного менеджменту ISO 14001:2015.
ПрАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат»	Компанія отримала сертифікат системи екологічного менеджменту ISO 14001:2015.

Відповідно до вимоги 3.4 «Викиди парникових газів», компанії заохочуються до розкриття своїх викидів парникових газів відповідно до провідних міжнародних стандартів. Така практика сприяє прозорості та підвищує відповідальність компаній перед суспільством. Багатосторонній групі зацікавлених сторін рекомендується вимагати у компаній розкриття дезагрегованої інформації про викиди¹⁴²¹.

12.3.1 Методологія збирання статистичної інформації про викиди парникових газів

Наказ Державної служби статистики України «Про затвердження форми державного статистичного спостереження № 2-ТП (повітря) (річна) «Звіт про викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів»¹⁴²² регулює щорічне подання показників викидів за категоріями джерел викидів для видобувної галузі, включаючи процеси видобутку, переробки, транспортування та обробки корисних копалин, зокрема:

- ▶ неорганізовані викиди, що утворюються в процесі видобутку та переробки вугілля;
- ▶ неорганізовані викиди, що утворюються в процесі пошуку родовищ, видобутку і транспортування нафти і природного газу;
- ▶ кар'єрні розробки та видобування корисних копалин за винятком вугілля;
- ▶ зберігання, обробка та транспортування корисних копалин;
- ▶ інше використання корисних копалин.

Відповідно до наказу Державної служби статистики «Про затвердження форми державного статистичного спостереження № 1-екологічні витрати (річна) «Звіт про витрати на охорону навколишнього природного середовища»¹⁴²³ видобувні підприємства повинні звітувати за відповідними категоріями видів природоохоронної діяльності та витрат, які включають охорону атмосферного повітря, очищення стічних вод, поводження з відходами, захист і відновлення ґрунтів, зниження шумового та вібраційного впливу, збереження біорізноманіття та забезпечення радіаційної безпеки. Цей звіт повинні подавати юридичні особи до територіальних органів Держстату не пізніше 28 лютого наступного року.

¹⁴²¹ EITI STANDARD 2023, <https://eiti.org/sites/default/files/2023-06/2023%20EITI%20Standard.pdf>

¹⁴²² Наказ Державної служби статистики України «Про затвердження форми державного статистичного спостереження № 2-ТП (повітря) (річна) «Звіт про викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів» № 159 від 08.06.2022, <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0159832-22#n11>

¹⁴²³ Наказ Державної служби статистики України «Про затвердження форми державного статистичного спостереження № 1-екологічні витрати (річна) «Звіт про витрати на охорону навколишнього природного середовища» № 155 від 08.06.2022, <https://stat.gov.ua/uk/page-contents/nakaz-vid-08062022-no-155>

Для видобувної галузі застосовуються такі найменування виду природоохоронної діяльності і витрат, спрямованих на охорону атмосферного повітря і попередження змін клімату та захист озонового шару:

- ▶ запобігання забрудненню атмосферного повітря шляхом модифікації виробничих процесів технологій та заміни сировини (код 111, 112);
- ▶ очищення та підвищення дисперсії димових і відпрацьованих газів, вентиляційних викидів (код 121, 122);
- ▶ моніторинг, лабораторні дослідження (код 130);
- ▶ отримання дозвільної документації та інші заходи (код 140).

Методологічні положення встановлюються для стандартизації процесу збирання, обробки та аналізу статистичних даних, що забезпечує їхню точність, співставність та узгодженість на національному рівні.

Метою державного статистичного спостереження є створення інформації про обсяги забруднюючих речовин та парникових газів, які викидаються в атмосферу в результаті діяльності резидентів на економічній території країни, що використовується для підтримки екологічного та економічного аналізу. Методологічні положення державного статистичного спостереження «Рахунок викидів в атмосферне повітря»¹⁴²⁴ визначають методику розрахунку даних для щорічних звітів. Звіти повинні подавати всі підприємства, що здійснюють викиди в атмосферне повітря. В таблиці наведено пункти Додатків до методологічного положення, що стосуються видобувної галузі.

Таблиця 12.6: Додатки до методологічних положень державного статистичного спостереження «Облік викидів в атмосферне повітря» в розрізі видобувної галузі

Додаток до Методологічних положень державного статистичного спостереження «Рахунок викидів в атмосферне повітря»	Положення Додатків у розрізі видобувної галузі
Додаток 1. Перелік речовин рахунка викидів в атмосферне повітря	Викиди CO ₂ , N ₂ O, CH ₄ , HFCs, PFCs, SF ₆ (парникові гази); викиди NO ₂ , SO ₂ , CO, NMVOCs, NH ₃ (забруднюючі речовини); речовини суспендованих твердих частинок (PM ₁₀ та PM _{2.5}).
Додаток 2. Угруповання видів економічної діяльності для публікування результатів державного статистичного спостереження «Рахунок викидів в атмосферне повітря»	Секція В (видобувна промисловість та розроблення кар'єрів); включає видобування кам'яного та бурого вугілля, видобування нафти і природного газу, видобування металевих руд, інші види видобувної промисловості.
Додаток 3. Показники, що поширюються за результатами статистичного спостереження	Загальна кількість викидів в атмосферне повітря від діяльності суб'єктів господарювання та домогосподарств; включає всі зазначені вище речовини для розрахунку за видами економічної діяльності.
Додаток 4. Опис інформації, яка використовується у статистичному спостереженні	Адміністративні дані від Міндовкілля щодо національних кадастрів викидів парникових газів (КВПГ) та забруднюючих речовин (КВЗР); дані з ДСС «Викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря».
Додаток 5. Схема кадастрового методу вироблення даних РВП (рахунка викидів в атмосферне повітря)	Використання національних кадастрів викидів, включаючи видобувну промисловість; принцип території для врахування всіх викидів на національній території.

¹⁴²⁴ Методологічні положення державного статистичного спостереження «Рахунок викидів в атмосферне повітря» № 129 від 30.03.2023 <https://stat.gov.ua/sites/default/files/2023-10/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%F>

Додаток до Методологічних положень державного статистичного спостереження «Рахунок викидів в атмосферне повітря»	Положення Додатків у розрізі видобувної галузі
Додаток 6. Різниця між принципом резидентства, що використовується в РВП, і принципом території, що застосовується в національних кадастрах викидів	Принцип резидентства: облік викидів, що створені резидентами, незалежно від місця їх діяльності; принцип території: облік всіх викидів на території країни, незалежно від резидентства.
Додаток 7. Схема енергетичного методу вироблення даних РВП	Використання даних про енергетичне споживання для розрахунку викидів; специфічні коефіцієнти викидів для кожного виду палива та забруднюючої речовини.
Додаток 8. Схема методу багатocільової системи вироблення даних РВП	Комбінація кадастрових даних та інших статистичних даних для комплексного обліку викидів.
Додаток 9. Схема зв'язку матриць статистичного спостереження	Використання взаємопов'язаних таблиць для обліку викидів за видами діяльності та цільовими групами.
Додаток 10. Інформація щодо сполучних позицій, які використовуються при складенні РВП	Коригування даних для врахування діяльності резидентів за кордоном та нерезидентів на території країни.
Додаток 11. Угрупування за 77 видами економічної діяльності для розроблення таблиці РВП Євростату	Деталізація видів економічної діяльності за КВЕД, включаючи видобувну промисловість.
Додаток 12. Таблиця РВП Євростату	Формат подання даних про викиди за видами економічної діяльності та цільовими групами.
Додаток 13. Таблиця РВП СПЕО	Узгодження даних з Системою природно-економічного обліку (СПЕО) для інтеграції екологічної та економічної статистики.

Відповідно до підпункту 1 пункту 1 Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни»¹⁴²⁵ фізичні особи, фізичні особи-підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, передбачені нормами чинного законодавства, в документальній та/або електронній формі, упродовж трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану. У зв'язку з цим отримання даних за державним статистичним спостереженням, зокрема з використанням статистичної звітності, та адміністративних даних, зазначених у розділі IV цих Методологічних положень, може бути неповним.

Методика розрахунку викидів парникових газів¹⁴²⁶, згідно з якою компанії подають дані про обсяги викидів, базується на положеннях Закону України «Про офіційну статистику»¹⁴²⁷ і враховує Методологічні положення державного статистичного спостереження «Рахунок викидів в атмосферне повітря»¹⁴²⁸. Вона висвітлюється в положеннях Регламенту ЄС № 691/2011 від 6 липня 2011 року¹⁴²⁹ щодо Європейських еколого-економічних рахунків і Центральній основі Системи природно-економічного обліку 2012 року, прийнятій Статистичною комісією ООН як перший міжнародний стандарт для природно-економічного обліку.

¹⁴²⁵ Закон України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» № 3384-IX від 20.09.2023, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2115-20#Text>

¹⁴²⁶ Методика розрахунку викидів парникових газів для рахунку викидів в атмосферне повітря, <https://stat.gov.ua/sites/default/files/2023-10/%D0%9C%>

¹⁴²⁷ Закон України «Про офіційну статистику» № 2524-IX від 16.08.2022, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>

¹⁴²⁸ Методологічні положення державного статистичного спостереження «Рахунок викидів в атмосферне повітря» № 129 від 30.03.2023 <https://stat.gov.ua/sites/default/files/2023-10/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0F>

¹⁴²⁹ Regulation (EU) No 691/2011 of the European Parliament and of the Council of 6 July 2011 on European environmental economic accounts Text with EEA relevance, Regulation - 691/2011 - EN - EUR-Lex, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32011R0691>

У період дії воєнного стану або стану війни, а також упродовж трьох місяців після його завершення статистична інформація може не поширюватися, зважаючи на відсутність звітів та будь-яких інших документів, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства. Користувачів буде додатково проінформовано шляхом публікування відповідного оголошення на офіційному вебсайті Держстату.

Кабінетом Міністрів України схвалено Стратегію запровадження підприємствами звітності зі сталого розвитку¹⁴³⁰, яка передбачає складення звітності зі сталого розвитку (ESRS) згідно з Європейськими стандартами, подання та оприлюднення підприємствами звіту¹⁴³¹. В свою чергу, ESRS E1¹⁴³² вимагає розкриття:

- ▶ валових обсягів викидів парникових газів за Scope 1 (прямі викиди з власних контрольованих джерел)¹⁴³³;
- ▶ валових обсягів викидів парникових газів за Scope 2 (непрямі викиди від генерації закупленої електроенергії, пари, опалення та охолодження, які споживає компанія);
- ▶ валових обсягів викидів парникових газів за Scope 3 (охоплює всі інші непрямі викиди, що виникають у ланцюгу створення вартості компанії);
- ▶ загального обсягу викидів парникових газів.

Реалізація цієї Стратегії сприятиме отриманню користувачами звітності зі сталого розвитку достовірної та об'єктивної інформації, необхідної для оцінювання екологічних і соціальних аспектів діяльності підприємств та їхнього впливу на навколишнє природне середовище.

12.3.2 Порядок подання інформації про нарахування податку на викиди діоксиду вуглецю

Пунктом 240.7 ст. 240 Податкового кодексу України¹⁴³⁴ визначено, що не є платниками податку за викиди діоксиду вуглецю суб'єкти, зазначені у пункті 240.1 статті 240 Кодексу, якими здійснюються такі викиди в обсязі не більше 500 т за рік.

У разі якщо річний обсяг викидів діоксиду вуглецю перевищує 500 т за рік, суб'єкти зобов'язані зареєструватися платниками податку у податковому (звітному) періоді, в якому відбулося таке перевищення. Ці платники зобов'язані скласти та подати податкову звітність, нарахувати та сплатити податок за податковий (звітний) період, у якому відбулося таке перевищення.

Форма Податкової декларації екологічного податку затверджена наказом МФУ від 17.08.2015 № 715 зі змінами¹⁴³⁵. Невід'ємною частиною Декларації є додатки (розрахунки)¹⁴³⁶, зокрема, розрахунок за викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення (додаток 1 до Декларації).

¹⁴³⁰ Розпорядження «Стратегія запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку» № 1015-р від 18.10.2024 <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-stratehii-zaprovadzhennia-pidpriemstvamy-zvitnosti-iz-stalo-a1015r>

¹⁴³¹ Стратегія запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку, <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/uploads/public/671/61d/a12/67161da12a762397519610.pdf>

¹⁴³² Draft European Sustainability Reporting Standards ESRS E1 Climate change, <https://www.efrag.org/sites/default/files/sites/webpublishing/SiteAssets/08%20Draft%20ESRS%20E1%20Climate%20Change%20November%202022.pdf>

¹⁴³³ Technical Guidance for Calculating Scope 3 Emissions, https://ghgprotocol.org/sites/default/files/2023-03/Scope3_Calculation_Guidance_0%5B1%5D.pdf

¹⁴³⁴ Податковий кодекс України (зі змінами) № 2755-VI від 01.10.2024, <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2755-17#Text>

¹⁴³⁵ Наказ «Про затвердження форми Податкової декларації екологічного податку» № 715 від 17.08.2015, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1052-15#Text>

¹⁴³⁶ Форма Податкової декларації зі змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства фінансів № 488 від 07.09.2023, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/file/text/110/f447313n29.docx>

Факт перевищення граничного обсягу викидів діоксиду вуглецю встановлюється шляхом інвентаризації, загальні принципи якої визначені Інструкцією про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, затвердженою наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України № 448 від 27.06.2023¹⁴³⁷. Зокрема, інвентаризація викидів забруднюючих речовин, які не визначені за безпосередніми інструментальними вимірами, наприклад, діоксиду вуглецю, виконується за матеріалами технологічного регламенту або розрахунковим методом.

Підставою не нараховувати та не сплачувати екологічний податок у 2023 році є розташування об'єктів оподаткування на земельних ділянках, до яких належать:

- ▶ визначені Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України¹⁴³⁸ території можливих бойових дій, території активних бойових дій, тимчасово окуповані російською федерацією території України;
- ▶ земельні ділянки, які забруднені вибухонебезпечними предметами або були визнані потенційно забрудненими вибухонебезпечними предметами¹⁴³⁹.

Ненарахування та несплата екологічного податку платником за об'єкти оподаткування, що виникають на ділянках, які забруднені вибухонебезпечними предметами або були визнані потенційно забрудненими вибухонебезпечними предметами відбувається у разі обов'язкового виконання двох умов:

- ▶ Подання до органу місцевого самоврядування заяви про потенційне забруднення земельної ділянки вибухонебезпечними предметами
- ▶ Прийняття таким органом місцевого самоврядування рішення про звільнення від справляння плати за землю за земельну ділянку, зазначену у такій заяві

Право не нараховувати та не сплачувати екологічний податок припиняється з першого числа місяця, що настає після дати, зазначеної у колонці «Дата завершення бойових дій» відповідного переліку територій¹⁴⁴⁰. У зазначеному переліку відсутні території з датою завершення бойових дій у 2023 році.

Земельні ділянки вважаються потенційно забрудненими вибухонебезпечними предметами з першого числа місяця, на який припадає дата прийняття рішення органу місцевого самоврядування про надання податкових пільг зі сплати місцевих податків та зборів на підставі заяви платника податків, і цей період завершується останнім числом місяця, на який припадає одна з наведених нижче дат:

- ▶ останній день строку, на який надано пільгу зі сплати місцевих податків та/або зборів відповідно до прийнятого рішення (у тому числі з урахуванням змін, внесених до такого рішення);
- ▶ дата скасування відповідного рішення;

¹⁴³⁷ Наказ «Про затвердження Інструкції про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами» № 448 від 27.06.2023, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1475-23#n17>

¹⁴³⁸ Наказ «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією» № 309 від 22.12.2022, <https://minre.gov.ua/2023/01/02/pro-zatverdzhennya-pereliku-terytorij-na-yakyyh-vedutsya-velysya-bojovi-diyi-abo-tymchasovo-okupovanyh-rosijskoyu-federacziyeyu/>

¹⁴³⁹ Підстави не нараховувати та не сплачувати екологічний податок у 2022 та 2023 роках, <https://tax.gov.ua/baneryi/onlayn-navchannya/ekologichniy-podatok/osoblivosti-spravlyannya-podatku-zboru/693440.html>

¹⁴⁴⁰ Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією, https://minre.gov.ua/wp-content/uploads/2023/01/2_novyy_perelik_21.12.22.pdf

- ▶ дата початку обстеження земельної ділянки операторами протимінної діяльності чи визнання земельної ділянки придатною для використання залежно від того, яка з них настане раніше.

12.3.3 Фактичні показники викидів діоксиду вуглецю у галузі видобувної промисловості

Згідно з даними, наданими у відповідь на запит до Держстату¹⁴⁴¹, у 2023 році загальний обсяг викидів діоксиду вуглецю (CO₂) у галузі видобувної промисловості склав 1 444,26 тис т, що на 3,01 % нижче порівняно з 2022 роком¹⁴⁴².

Таблиця 12.7: Кількість викидів діоксиду вуглецю в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів за категоріями КВЕД-2010 видобувної промисловості у 2022 та 2023 році

Галузь добувної промисловості (за КВЕД-2010)	Обсяг викидів діоксиду вуглецю, тис. т	
	2022	2023
Видобувна промисловість і розроблення кар'єрів (код КВЕД - В), в тому числі:	1 489,04	1 444,26
Добування кам'яного вугілля (код КВЕД - В05.10)	211,85	177,86
Добування сирової нафти та природного газу (код КВЕД - В06)	866,43	867,19
Добування металевих руд (код КВЕД - В07), включаючи добування залізних руд та руд кольорових металів	358,80	340,95
Добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів (код КВЕД - В08)	29,73	30,92
Надання допоміжних послуг у сфері видобувної промисловості та розроблення кар'єрів (код КВЕД - В09)	22,23	27,34

Найбільший обсяг викидів діоксиду вуглецю у галузі видобувної промисловості у 2023 році припадає на добування сирової нафти та природного газу (код КВЕД - В06), що становить 60,04 % загального обсягу. У секторі добування кам'яного вугілля у 2023 році є значне скорочення (на 16,04 %) порівняно з попереднім роком.

12.3.4 Аналіз звітності українських суттєвих підзвітних компаній видобувної галузі щодо розкриття викидів парникових газів

Для аналізу поточної ситуації щодо розкриття викидів парникових газів 59 суттєвими підзвітними українськими компаніями видобувної галузі було використано їхні офіційні вебсайти, нефінансові звіти, екологічні політики, звіти для інвесторів, річні звіти про діяльність та звіти з управління, залежно від доступності цих документів на офіційних ресурсах. Серед обраних компаній 33 належать до нафтогазової галузі, 14 представляють сектор видобутку металічних руд, та 10 - сектор видобутку кам'яного вугілля¹⁴⁴³.

¹⁴⁴¹ Інформація Держстату, надана у відповідь на запит Незалежного адміністратора в межах підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

¹⁴⁴² Інформація Держстату, надана у відповідь на запит Незалежного адміністратора в межах підготовки Звіту ІПВГ за 2022 рік

¹⁴⁴³ Суттєві підзвітні компанії, <https://eiti.gov.ua/pidpriyemstva-ta-organizaciyi/suttjevi-pidzvitni-kompaniyi/>

У звіті про управління СП «Полтавська газонафтова компанія» (за 2022 рік) міститься інформація про скорочення викидів CO₂, проте відсутні конкретні показники. Крім того, наведено інформацію щодо викидів сполук азоту, однак викиди закису азоту (парниковий газ) не відокремлено¹⁴⁴⁴.

На офіційному сайті структурного підрозділу ДТЕК ВДЕ, який діє в межах загальної корпоративної структури групи компаній ДТЕК, зазначено, що генерація енергії на сонячних та вітрових електростанціях дозволила знизити викиди CO₂ в атмосферу на 1,1 млн т¹⁴⁴⁵, проте дані щодо викидів групи компаній або окремих підприємств відсутні.

На офіційному сайті ТОВ «Оператор ГТС України» зазначено, що обсяг викидів CO₂ зменшився на 32 %, а обсяги викиду метану на понад 36 % порівняно з 2022 роком завдяки сталій екологічній політиці та реалізованим заходам з модернізації обладнання¹⁴⁴⁶. Компанія щорічно звітує за стандартами OGMP 2.0 (єдиної комплексної системи звітності, що базується на вимірах і підвищує точність і прозорість звітності про викиди метану¹⁴⁴⁷).

Окремі компанії публікують результати екологічного моніторингу, проте дані щодо викидів парникових газів відсутні.

З метою досягнення вуглецевої нейтральності та виконання вимог «Стратегії низьковуглецевого розвитку України до 2050 року» деякі видобувні компанії взяли на себе публічні зобов'язання щодо зниження викидів парникових газів до певного цільового року:

- ▶ АТ «НАК «Нафтогаз України» до 2040 року¹⁴⁴⁸;
- ▶ ТОВ «ДТЕК Груп» до 2040 року¹⁴⁴⁹;
- ▶ Ferrexpo plc, до складу якої входить ПрАТ «Полтавський гірничозбагачувальний комбінат», до 2050 року¹⁴⁵⁰.

Окремі компанії розробили власні стратегії декарбонізації та впроваджують проєктні рішення для зменшення свого впливу на довкілля. Ключові аспекти стратегій і підходів представлено нижче.

НАК «Нафтогаз України» встановив ціль зі зниження до нетто-нуля викидів парникових газів від операційної діяльності до 2040 року. Наразі компанія розробляє комплексний план з декарбонізації, який враховуватиме досвід міжнародних практик та стандартів, а також:

- ▶ проводить моніторинг та знижує прямі викиди парникових газів (Scope 1). Це здійснюється за рахунок скорочення витоків метану та продування газом свердловин. У підсумку компанія не лише зменшує вплив на довкілля, але й скорочує неефективні витрати ресурсів;
- ▶ планує збільшувати генерацію електроенергії з відновлюваних джерел для власного споживання та впроваджувати енергоефективні рішення у виробничих процесах для скорочення непрямих викидів (Scope 2);

¹⁴⁴⁴ Звіт про управління СП «Полтавська газонафтова компанія», <https://www.ppc.net.ua/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%BO%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%202022.pdf>

¹⁴⁴⁵ Сталій розвиток, <https://renewables.dtek.com/sustainable-development/>

¹⁴⁴⁶ ОГТСУ у 2023-му році провів 2 189 природоохоронних заходів, <https://tsoua.com/news/ogtsu-v-2023-mu-rocz-i-proviv-2-189-prirodooohoronnih-zahodiv/#:~:text=>

¹⁴⁴⁷ What is OGMP 2.0? A solution to the methane challenge, <https://ogmpartnership.com/a-solution-to-the-methane-challenge/>

¹⁴⁴⁸ Сталій розвиток, <https://www.naftogaz.com/sustainability#:~:E%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8%20%D0%A3%D0%BA%D1%82%20%D0%BD%D0%BD%D1%8F%202022.pdf>

¹⁴⁴⁹ Інтегрований Звіт 2020, Фінансові та нефінансові показники <https://dtek.com/investors-and-partners/reports/2020/>

¹⁴⁵⁰ Delivering progress on Scope 1, 2 and 3 emissions,

<https://www.ferrexpo.com/responsibility/carbon-footprint/#:~:text=The%20Group%20is%20targeting%20a%2010%25%20reduction%20in,presented%20on%20a%20per%20unit%20of%20production%20basis>

- ▶ вбачає розвиток низьковуглецевих бізнесів як ключовий рушій на шляху до кліматично нейтрального майбутнього через зниження викидів від використання продукції кінцевими споживачами (Scope 3). Пріоритетними джерелами нових видів енергії для компанії є біоенергетика та водень з огляду на зростаючий попит та можливість декарбонізації вуглецеємних секторів економіки¹⁴⁵¹.

АТ «Укргазвидобування» має стратегію зниження вуглецевого сліду, яка включає:

- ▶ впровадження сучасних технологій попереджувального та капітального ремонту свердловин без стравлювання газу в атмосферу;
- ▶ зменшення викидів природного газу в атмосферу під час проведення промислових досліджень свердловин;
- ▶ впровадження новітніх технологій механізованого видобутку газу (плунжер-ліфт, капілярні системи);
- ▶ організація та проведення пошуку місць витоків через негерметичність обладнання систем збирання, підготовки та транспортування вуглеводнів із застосуванням технології Leaks Detection and Repair та їхнє усунення;
- ▶ проведення пошуково-геологічних досліджень природного водню, гідротермальних ресурсів або свердловинних теплообмінників та геологічних і техніко-економічних досліджень доцільності геологічного захоронення CO₂, поліпшення роботи геотермальних проєктів;
- ▶ утилізація частини викидів CO₂ за рахунок експериментальних установок метанізації;
- ▶ впровадження ринкових механізмів протидії зміні клімату: торгівля квотами на викиди CO₂ та вуглецеві податки;
- ▶ реалізація проєктів, спрямованих на енергозбереження під час здійснення виробничої діяльності Товариства¹⁴⁵².

ТОВ «Оператор ГТС України» планує зосередити зусилля у стратегічному напрямі «Декарбонізація та чистий розвиток» за такими аспектами:

- ▶ природний газ як перехідне паливо. Зниження викидів через заміщення вугілля для досягнення цілей Паризької угоди та Зеленого курсу ЄС на 5-15 років;
- ▶ інтеграція енергетичних систем. Стратегія розвитку спільних газових та електричних мереж для балансування ВДЕ та прискорення декарбонізації України;
- ▶ відновлювані гази (водень, біометан). Майбутнє транспортування і зберігання відновлюваних газів через ГТС України, включаючи водневу економіку після 2030 року;
- ▶ стиснений природний газ. Розвиток екологічного транспорту на метані для зниження викидів та залежності від дизельного палива¹⁴⁵³.

Поширеною практикою серед українських видобувних компаній є сертифікація в рамках ДСТУ ISO 14001:2015 Системи екологічного управління. Вимоги та настанови щодо застосовування (ISO 14001:2015, IDT), що свідчить про впровадження системи екологічного менеджменту та використовуються підприємствами, які мають на меті розробити та реалізувати екологічну політику і завдання, враховуючи правові й інші вимоги. Проте цей стандарт не конкретизує вимоги щодо висвітлення інформації про викиди парникових газів компаній. Зокрема, наведені нижче компанії не розкривають ці показники:

¹⁴⁵¹ Скорочення викидів, <https://www.naftogaz.com/emission-reductions>

¹⁴⁵² Декарбонізаційна концепція АТ «Укргазвидобування», <https://ugv.com.ua/uk/page/dekarbonizacijna-koncepcija>

¹⁴⁵³ Декарбонізація та ГТС майбутнього ТОВ «Оператор ГТС України», <https://tsoua.com/pro-nas/upravlinnya-kompanieu/dekarbonizacija-ta-gts-maibutniogo/>

- ▶ АТ «Укргазвидобування»¹⁴⁵⁴;
- ▶ НАК «Нафтогаз України»¹⁴⁵⁵;
- ▶ АТ «Криворізький залізорудний комбінат»¹⁴⁵⁶;
- ▶ АТ «Південний гірничо-збагачувальний комбінат»¹⁴⁵⁷;
- ▶ ПрАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат»¹⁴⁵⁸;
- ▶ ТОВ «Оператор ГТС України»¹⁴⁵⁹.

Прозорість та підзвітність у питаннях викидів парникових газів є критично важливими для забезпечення сталого розвитку та покращення екологічного добробуту громадян. З огляду на це міжнародні стандарти звітності щодо викидів парникових газів відіграють важливу роль у сприянні відкритості та ефективному управлінню викидами. Проте для виконання вимог цих стандартів в Україні необхідно внести певні зміни до існуючих форм звітності про викиди парникових газів та підходів до розкриття інформації.

Для досягнення цієї мети можна розглянути такі зміни до Звіту про викиди парникових газів: додати інформацію про викиди з урахуванням специфіки провадженої діяльності. Включення даних про викиди парникових газів з розподілом за видами діяльності (видобуток, переробка, транспортування, виготовлення окатишів тощо) допоможе оцінити вплив кожного етапу на загальні викиди компанії, а не лише загальний корпоративний вуглецевий слід. Це дозволить виявити та усунути найбільш значущі джерела викидів на етапі виробництва, що сприятиме ефективнішому управлінню викидами.

12.3.5 Скорочення викидів метану видобувними компаніями

Затверджена Державною службою статистики України форма № 2-ТП (повітря) (річна) «Звіт про викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів»¹⁴⁶⁰ передбачає надання інформації територіальному органу Держстату щодо викидів парникових газів, зокрема обсягів викидів метану.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України затверджено план заходів з реалізації кліматичної політики України в рамках участі в глобальній ініціативі зі скорочення викидів метану «Global Methane Pledge»¹⁴⁶¹. Завдання щодо зменшення обсягу витоків та викидів метану під час видобування, переробки і транспортування природного газу та нафти передбачають такі заходи:

- ▶ проведення повного відстеження обсягів витоків метану під час видобування, переробки та транспортування природного газу та нафти;

¹⁴⁵⁴ Сертифікат системи менеджменту відповідно до EN ISO 14001:2015 АТ «Укргазвидобування», https://ugv.com.ua/uploads/ukrgasvydobuvannya_c_ukr_um_23_e_print.pdf

¹⁴⁵⁵ Сертифікат системи менеджменту відповідно до EN ISO 14001:2015 НАК «Нафтогаз України», <https://www.naftogaz.com/short/a987bec3>

¹⁴⁵⁶ Сертифікат системи менеджменту відповідно до EN ISO 14001:2015 АТ «Криворізький залізорудний комбінат», <https://www.krruda.dp.ua/ecology/certificate.pdf>

¹⁴⁵⁷ Сертифікат системи менеджменту відповідно до EN ISO 14001:2015 АТ «Південний гірничо-збагачувальний комбінат», <https://www.ugok.com.ua/upload/iblock/22f/%D0%>

¹⁴⁵⁸ Турбота про довкілля, <https://sevgok.metinvestholding.com/ua/responsibility/safety/environment>

¹⁴⁵⁹ Сертифікат системи менеджменту відповідно до EN ISO 14001:2015 ТОВ «Оператор ГТС України», https://tsoua.com/wp-content/uploads/2024/10/Sertyfikat-EN-ISO-9001_2015-14001_2015-45001_2018.pdf

¹⁴⁶⁰ Наказ Державної служби статистики України «Про затвердження форми державного статистичного спостереження № 2-ТП (повітря) (річна) «Звіт про викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів» № 159 від 08.06.2022 <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0159832-22#n11>

¹⁴⁶¹ План заходів з реалізації кліматичної політики України в рамках участі в глобальній ініціативі зі скорочення викидів метану «Global Methane Pledge» затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України № 607-р від 07.07.2023, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/607-2023-%D1%80#Text>

- ▶ запровадження ефективного обліку обсягів витоків метану на підприємствах енергетичного сектору відповідно до ініціативи OGMP 2.0;
- ▶ розроблення та затвердження секторального плану дій зі скорочення витоків метану та передбачення таких заходів в інвестиційних програмах на державних підприємствах нафтогазового сектору;
- ▶ передбачення в інвестиційних програмах на державних підприємствах нафтогазового сектору здійснення заходів з модернізації джерел витоків метану;
- ▶ розроблення та затвердження вимог до оператора газотранспортної системи та операторів газорозподільних систем щодо регулярних практик виявлення та усунення витоків з газових мереж (LDAR);
- ▶ запровадження додаткових економічних та регуляторних заходів, що стимулюватимуть скорочення викидів метану;
- ▶ розроблення та затвердження Національної настанови з обліку викидів парникових газів для нафтогазової галузі України з урахуванням кращих міжнародних практик та регулювання Європейського Союзу.

В якості відповідальних за виконання заходів окрім міністерств та відомств залучено деякі підзвітні видобувні компанії (за згодою), такі як НАК «Нафтогаз України», ТОВ «Оператор ГТС України», АТ «Укргазвидобування» тощо. На сьогодні зазначені видобувні компанії впроваджують заходи щодо скорочення витоків метану в межах своїх декарбонізаційних стратегій, викладених у п.12.3.4.

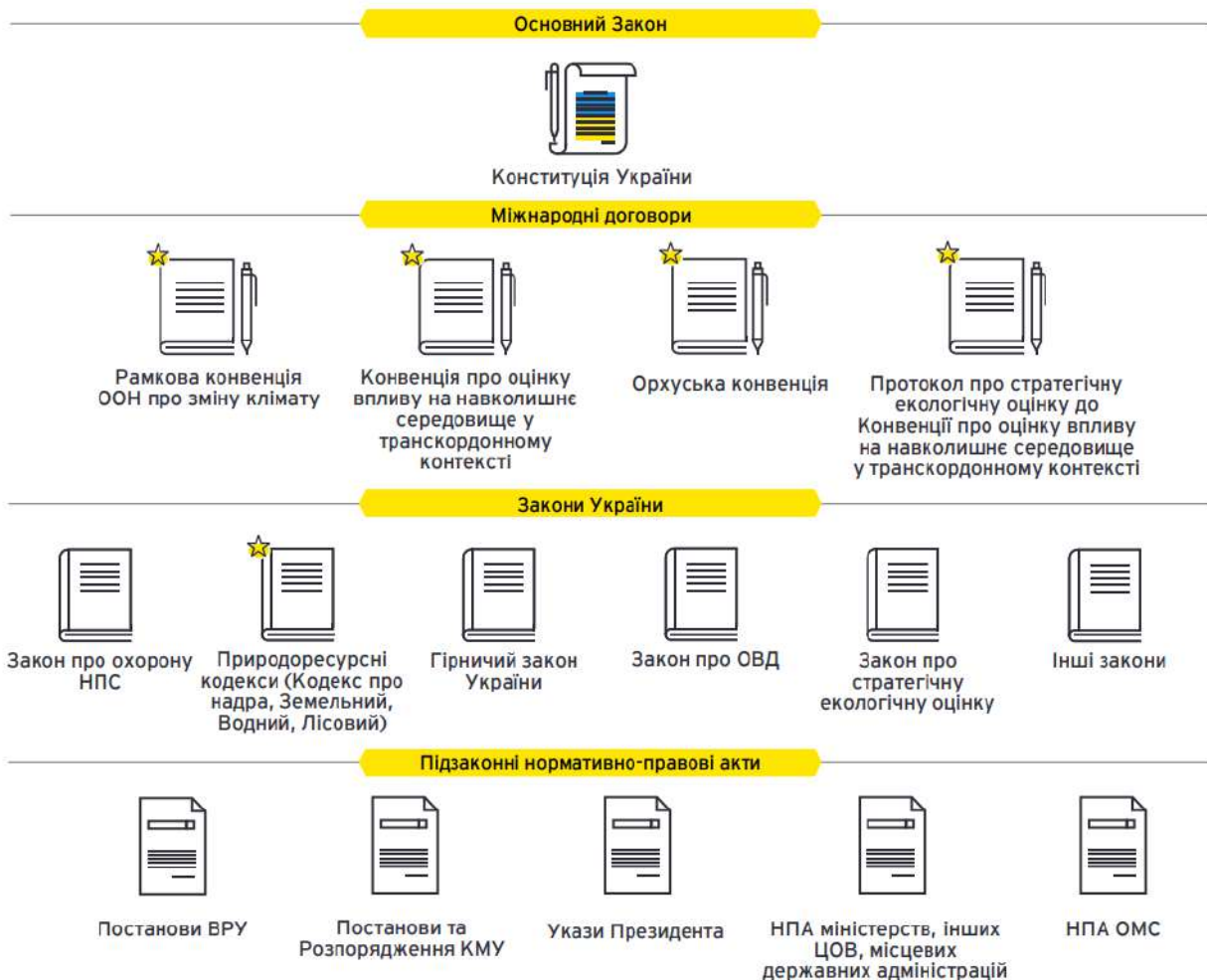
Однак у звітах та на офіційних сайтах видобувних компаній наразі відсутня інформація щодо обсягів витоків метану, що пов'язано з відсутністю вимог чинного законодавства щодо розкриття таких даних.

13. Вплив видобувних галузей на навколишнє природне середовище

13.1 Нормативно-правове регулювання в сфері впливу видобувних галузей на навколишнє природне середовище

13.1.1 Регулювання правовідносин щодо охорони навколишнього природного середовища

Охорону навколишнього середовища, його захист від негативних наслідків людської діяльності, а також раціональне використання та відновлення природних ресурсів регулює екологічне законодавство України, що також включає нормативно-правові акти щодо користування природними ресурсами.

Малюнок 13.1: Нормативне регулювання у сфері охорони навколишнього природного середовища

Конституція України як нормативно-правовий акт, що має найвищу юридичну силу, закріплює основні положення охорони навколишнього природного середовища,

раціонального використання природних ресурсів (зокрема, але не виключно: ст. ст. 13, 16, 41)¹⁴⁶².

Частиною національного законодавства України щодо захисту навколишнього природного середовища є також міжнародні договори, стороною яких є Україна, зокрема:

- ▶ Рамкова конвенція Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату¹⁴⁶³;
- ▶ Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті¹⁴⁶⁴;
- ▶ Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська конвенція)¹⁴⁶⁵;
- ▶ Протокол про приєднання України до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства¹⁴⁶⁶;
- ▶ Угода про асоціацію між Україною та ЄС (в частині положень щодо захисту довкілля)¹⁴⁶⁷;
- ▶ Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті¹⁴⁶⁸;
- ▶ Паризька угода¹⁴⁶⁹

Норми міжнародних договорів мають пріоритет над нормами законодавства України (крім Конституції)¹⁴⁷⁰.

Інформацію щодо міжнародних договорів у сфері охорони навколишнього природного середовища, стороною яких є Україна, оприлюднено у форматі відкритих даних¹⁴⁷¹.

Спеціальним законом щодо охорони довкілля є Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»¹⁴⁷² (далі - «Закон про охорону НПС»). Згідно зі ст. 1 його завданням є, серед іншого, регулювання відносин у галузі охорони, використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки, запобігання і ліквідації негативного впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище, збереження природних ресурсів тощо¹⁴⁷³.

¹⁴⁶² Конституція України № [254к/96-ВР](#) від 28.06.1996

¹⁴⁶³ Закон України «Про ратифікацію Рамкової конвенції ООН про зміну клімату» № [435/96-ВР](#) від 29.10.1996

¹⁴⁶⁴ Закон України «Про ратифікацію Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті, № [534-XIV](#) від 19.03.1999

¹⁴⁶⁵ Закон України «Про ратифікацію Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля» № [832-XIV](#) від 06.07.1999

¹⁴⁶⁶ Закон України «Про ратифікацію Протоколу про приєднання України до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства» № [2787-VI](#) від 15.12.2010,

¹⁴⁶⁷ Закон України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» № [1678-VII](#) від 16.09.2014

¹⁴⁶⁸ Закон України «Про ратифікацію Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті» № [562-VIII](#) від 01.07.2015

¹⁴⁶⁹ Закон України «Про ратифікацію Паризької угоди» № 1469-VIII від 14.07.2016

¹⁴⁷⁰ [Ст. 71](#) Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» № 1264-XII від 25.06.1991

¹⁴⁷¹ Інформація доступна на Порталі відкритих даних: [Перелік міжнародних угод у сфері охорони навколишнього природного середовища, стороною яких є Україна, та стан їх виконання - Набори даних - Data.gov.ua](#)

¹⁴⁷² Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» № [1264-XII](#) від 25.06.1991

¹⁴⁷³ [Ст. 1](#) Закону про охорону НПС

Регулювання права власності та права користування природними ресурсами здійснюється Земельним кодексом України¹⁴⁷⁴, Кодексом про надра¹⁴⁷⁵, Лісовим кодексом України¹⁴⁷⁶, Водним кодексом України¹⁴⁷⁷ та іншими законами.

Деякі інші закони України, що визначають основні принципи державної політики та регулюють окремі питання у сфері природоохоронної діяльності:

- ▶ «Про оцінку впливу на довкілля»¹⁴⁷⁸ (далі - «Закон про ОВД»);
- ▶ «Про екологічний аудит»¹⁴⁷⁹ (далі - «Закон про ЕА»);
- ▶ «Про стратегічну екологічну оцінку»¹⁴⁸⁰ (далі - «Закон про СЕО»);
- ▶ «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»¹⁴⁸¹;
- ▶ «Про нафту і газ»¹⁴⁸²;
- ▶ Гірничий закон України¹⁴⁸³
- ▶ «Про охорону атмосферного повітря»¹⁴⁸⁴;
- ▶ «Про управління відходами»¹⁴⁸⁵;
- ▶ «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»¹⁴⁸⁶;

Іншими законами, які безпосередньо не стосуються регулювання екологічних правовідносин у нафтогазовій та гірничовидобувній галузях, але впливають на отримання дозволів та перевірку дотримання вимог екологічного законодавства, є:

- ▶ «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»¹⁴⁸⁷;
- ▶ «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності»¹⁴⁸⁸;
- ▶ «Про доступ до публічної інформації»¹⁴⁸⁹ тощо.

Постанови ВРУ¹⁴⁹⁰, постанови та розпорядження КМУ¹⁴⁹¹, укази Президента України, накази міністерств та інші підзаконні нормативно-правові акти урегульовують специфічні відносини щодо охорони навколишнього природного середовища та користування природними ресурсами.

¹⁴⁷⁴ Земельний кодекс України № [2768-III](#) від 25.10.2001

¹⁴⁷⁵ Кодекс про надра № [132/94-ВР](#) від 27.07.1994

¹⁴⁷⁶ Лісовий кодекс України № [3852-XII](#) від 21.01.1994

¹⁴⁷⁷ Водний кодекс України № [213/95-ВР](#) від 06.06.1995

¹⁴⁷⁸ Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» № [2059-VIII](#) від 23.05.2017

¹⁴⁷⁹ Закон України «Про екологічний аудит» № [1862-IV](#) від 24.06.2004

¹⁴⁸⁰ Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» № [2354-VIII](#) від 20.03.2018

¹⁴⁸¹ Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» № [2806-IV](#) від 06.09.2005

¹⁴⁸² Закон України «Про нафту і газ» № [2665-III](#) від 12.07.2001

¹⁴⁸³ Закон України «Гірничий закон України» № [1127-XIV](#) від 06.10.1999

¹⁴⁸⁴ Закон України «Про охорону атмосферного повітря» № [2707-XII](#) від 16.10.1992

¹⁴⁸⁵ Закон України «Про управління відходами» № [2320-IX](#) від 20.06.2022

¹⁴⁸⁶ Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» № [2697-VIII](#) від 28.02.2019

¹⁴⁸⁷ Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» № [877-V](#) від 05.04.2007

¹⁴⁸⁸ Закон України «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» № [3392-VI](#) від 19.05.2011

¹⁴⁸⁹ Закон України «Про доступ до публічної інформації» № [2939-VI](#) від 13.01.2011

¹⁴⁹⁰ Наприклад, Постанова ВРУ «Про Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки» № [188/98-ВР1](#) від 05.03.1998

¹⁴⁹¹ Наприклад, Розпорядження КМУ «Про затвердження Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року» № [443-р](#) від 21.04.2021

Права та обов'язки щодо охорони навколишнього природного середовища покладені на різних суб'єктів владних повноважень, тому відповідне регулювання цієї діяльності закріплюється нормативно-правовими актами інших галузей права (адміністративного, податкового, господарського тощо).

У 2023 та 2024 роках було прийнято нові нормативно-правові акти або внесено зміни до чинних актів в сфері екологічного законодавства. Більш детально у **Розділі 6.3**.

13.1.2 Суб'єкти владних повноважень, які забезпечують управління охороною навколишнього природного середовища, контроль за діяльністю суб'єктів господарювання

Державне управління в галузі охорони навколишнього природного середовища здійснюють Кабінет Міністрів України, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві ради та виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, державні органи із охорони навколишнього природного середовища і використання природних ресурсів та суб'єкти владних повноважень відповідно до законодавства України¹⁴⁹². Повноваження контролю покладаються на низку інших органів.

Детальну інформацію про повноваження суб'єктів владних повноважень, діяльність яких має вплив на видобувний сектор, наведено в **Додатку 4** до цього Звіту.

13.1.3 Право природокористування та обов'язки щодо охорони і відновлення навколишнього середовища

Право природокористування в Україні забезпечено Конституцією України¹⁴⁹³. «Використання природних ресурсів в Україні здійснюється в порядку загального і спеціального використання природних ресурсів»¹⁴⁹⁴.

Використання природних ресурсів у господарській діяльності здійснюється на підставі спеціальних дозволів¹⁴⁹⁵.

- ▶ Спеціальний дозвіл на користування надрами: платний, що встановлено ст. 34 Кодексу про надра¹⁴⁹⁶.
- ▶ Дозвіл на спеціальне водокористування: безоплатний¹⁴⁹⁷.
- ▶ Спеціальний дозвіл на спеціальне використання лісових ресурсів (лісорубний квиток): видається безоплатно¹⁴⁹⁸.

Окрім плати за дозвіл, потрібно здійснювати плату за ресурс (рентна плата)¹⁴⁹⁹¹⁵⁰⁰.

¹⁴⁹² [Ст. 16](#) Закону про охорону НПС

¹⁴⁹³ Ст. ст. [13](#), [41](#) Конституції України

¹⁴⁹⁴ [Ст. 38](#) Закону про охорону НПС

¹⁴⁹⁵ [Ст. 38](#) Закону про охорону НПС

¹⁴⁹⁶ [Ст. 34](#) Кодексу про надра

¹⁴⁹⁷ [П. 7](#) Постанови КМУ «Про затвердження Порядку видачі дозволів на спеціальне водокористування та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 10 серпня 1992 р. № 459» № 321 від 13.03.2002

¹⁴⁹⁸ [П. 24](#) Постанови КМУ «Про реалізацію експериментального проєкту щодо видачі спеціального дозволу на спеціальне використання лісових ресурсів (лісорубного квитка) та сертифіката про походження лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів в електронній формі <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/483-2023-r/ed20230512>» № 483 від 12.05.2023;

[Ст. 69](#) Лісового кодексу України

¹⁴⁹⁹ [Ст. 4-1](#) Закону про дозвільну систему у сфері господарської діяльності

¹⁵⁰⁰ [Ст. 251](#) Податкового кодексу України

Суб'єкт господарювання, який здійснює викиди в атмосферне повітря, отримує дозвіл на викиди, а також подає звіт про викиди та перенесення забруднювачів і відходів¹⁵⁰¹.

Суб'єкт господарювання, який є утворювачем відходів, подає декларацію про відходи - у разі, якщо його діяльність призводить до утворення небезпечних відходів або річний обсяг утворення відходів, що не є небезпечними, перевищує 50 тонн¹⁵⁰².

Право природокористування не існує без кореспондуючих обов'язків. Особи, які отримують такі дозволи зобов'язані дотримуватися обов'язків щодо дотримання раціональних умов використання природних ресурсів та запобігання негативним екологічним наслідкам. Загальні обов'язки передбачені Конституцією України, а спеціальні - у відповідних законах¹⁵⁰³.

Наразі сформовано систему спеціальних обов'язків (які можуть бути майновими та немайновими), визначених у земельному, водному, надровому, лісовому та інших актів законодавства. Порушення встановлених у законодавстві обов'язків тягне за собою застосування заходів юридичної відповідальності.

Нижче буде стисло проаналізовано деякі з найважливіших екологічних обов'язків у видобувній галузі.

13.1.3.1 Обов'язок здійснювати діяльність з дотриманням вимог екологічної безпеки, інших екологічних нормативів та лімітів використання природних ресурсів

Використання природних ресурсів видобувними компаніями здійснюється з дотриманням екологічних вимог¹⁵⁰⁴. Порядок видобування корисних копалин, зокрема з метою запобігання негативним екологічним наслідкам і забезпечення безпеки забудованих територій, включається до особливих умов надрокористування, що є невід'ємною частиною спеціального дозволу на користування надрами¹⁵⁰⁵.

13.1.3.2 Обов'язок щодо здійснення платежів, пов'язаних з отриманням права на природокористування, та податкових платежів

У зв'язку з природокористуванням та залежно від видів природних ресурсів, обсягу прав та обмежень, встановлених відповідними спеціальними дозволами на користування природними ресурсами, видобувні компанії-власники цих дозволів можуть сплачувати такі податки:

- 1) **рентну плату** за використання природних ресурсів, а саме:
 - a. користування надрами для видобування корисних копалин;
 - b. користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин;
 - c. спеціальне водокористування;
 - d. спеціальне використання лісових ресурсів.

¹⁵⁰¹ [П. 1](#) Постанова КМУ «Про затвердження Порядку подання та розміщення звіту суб'єкта господарювання про дотримання умов дозволу на викиди та виконання заходів щодо здійснення контролю за дотриманням встановлених гранично допустимих викидів забруднюючих речовин» № 58 від 20.01.2023

¹⁵⁰² [П. 2](#) Постанова КМУ «Деякі питання подання декларації про відходи» № 556 від 07.05.2022

¹⁵⁰³ [Ст. 12](#) Закону про охорону НПС

¹⁵⁰⁴ [Ст. 40](#) Закону про охорону НПС

¹⁵⁰⁵ [Ч. 8 ст. 16³](#) Кодексу про надра

- 2) **екологічний податок** як компенсацію збитків, завданих навколишньому природному середовищу внаслідок його забруднення шляхом здійснення:
- a. викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення;
 - b. скидів забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти;
 - c. розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах (крім розміщення окремих видів відходів як вторинної сировини на власних територіях);
 - d. утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені);
 - e. тимчасового зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад встановлений особливими умовами ліцензії строк.

Правила оподаткування рентною платою та екологічним податком, а також їх розподіл між бюджетами різних рівнів викладено в **Розділі 6.5** цього Звіту.

13.1.3.3 Обов'язок з відновлення навколишнього природного середовища

Окремі дозволи на користування природними ресурсами можуть містити спеціальні обов'язки щодо відновлення навколишнього середовища. Наприклад:

- ▶ Спеціальні дозволи на користування надрами (в примірних угодах про умови користування надрами) зобов'язують надрокористувачів у разі зупинення дії дозволу (1) проводити на ділянці надр роботи із запобігання виникненню аварійної ситуації або усунення її наслідків, (2) виконувати заходи, спрямовані на усунення порушень, що стали підставою для зупинення дії дозволу; (3) здійснювати рекультивацію порушених земель¹⁵⁰⁶.
- ▶ Дозволи на спеціальне водокористування містять відомості щодо природоохоронних заходів, що спрямовуються на охорону вод, зменшення рівня забруднення та забезпечення раціонального використання водних та інших природних ресурсів тощо, та строків їх реалізації¹⁵⁰⁷.

Рекультивація порушених земель - це комплекс організаційних, технічних і біотехнологічних заходів, спрямованих на відновлення ґрунтового покриву, поліпшення стану та продуктивності порушених земель, що здійснюється за рахунок фізичних та юридичних осіб, з ініціативи або вини яких порушено ґрунтовий покрив¹⁵⁰⁸.

Обов'язок щодо рекультивації земель встановлюється різними законами¹⁵⁰⁹. Відповідні заходи з рекультивації передбачаються робочим проєктом землеустрою, проєктами будівництва гірничодобувних об'єктів.

Робочі проєкти землеустрою розробляються з метою здійснення заходів, серед іншого, з рекультивації порушених земель, зняття та перенесення родючого шару ґрунту, консервації деградованих та малопродуктивних угідь. Робочий проєкт землеустрою передбачає, серед

¹⁵⁰⁶ [Примірні угоди](#) на користування надрами на вебсайті Держгеонадра. Наказ Держгеонадра «Про затвердження примірних угод про умови користування надрами» № 278 від 03.08.2022

¹⁵⁰⁷ Наказ Мінекології України «Про затвердження форми дозволу на спеціальне водокористування та форми нормативного розрахунку водокористування і водовідведення» № 234 від 23.06.2017

¹⁵⁰⁸ [Ст. 52](#) Закону України «Про охорону земель» № 962-IV від 19.06.2003

¹⁵⁰⁹ [Ст. 50](#) Кодексу про надра, [ст. 166](#) Земельного кодексу України, [ст. 50](#) Кодексу про надра, [ст. 18, 46, 52, 55](#), Закону України «Про охорону земель», [ст. 54](#) Закону України «Про землеустрій», Закону України «Про охорону земель» № 962-IV від 19.06.2003

іншого, проєктні рішення з визначення комплексу заходів та обсягу робіт з охорони земель; перелік обмежень у використанні земельної ділянки¹⁵¹⁰.

Також проєкт рекультивациі земель, порушених під час проведення пошуку, розвідки та видобування корисних копалин, є істотною умовою УРП¹⁵¹¹.

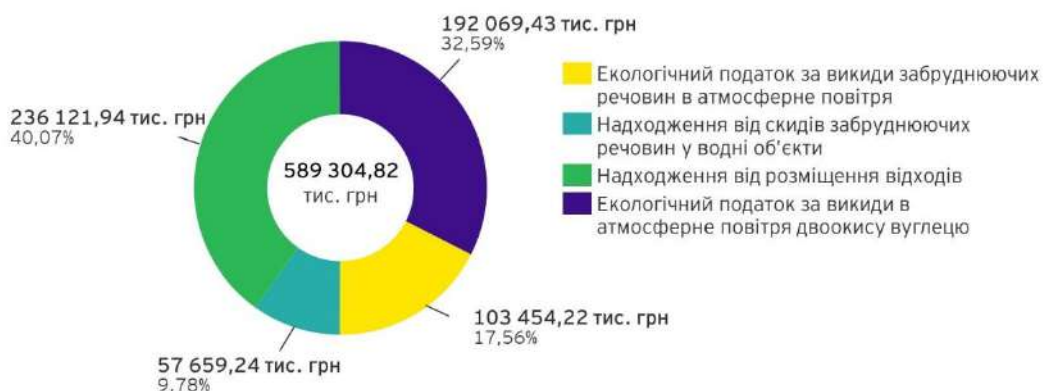
Кодекс про надра передбачає аналогічний обов'язок приводити земельні ділянки, порушені при користуванні надрами, в стан, придатний для подальшого їх використання у суспільному виробництві¹⁵¹². Державний контроль за належним виконанням обов'язків з рекультивациі земель здійснює Держгеокадастр¹⁵¹³.

13.1.3.4 Витрати видобувних галузей на охорону навколишнього природного середовища

За даними Державної податкової служби, загальна сума екологічного податку, сплачена суттєвими підзвітними компаніями в державний бюджет у 2023 році, склала 589 304,82 тис. грн, що на 28,47 % менше порівняно з 2022 роком. Важливо відзначити, що у 2023 році не нараховувався екологічний податок за утворення радіоактивних відходів та/або їх тимчасове зберігання, а також податок за викиди діоксиду вуглецю стаціонарними джерелами забруднення (повернення помилково та/або надміру сплачених коштів у 2023 році).

Як і у попередньому році, найбільшу частку надходжень забезпечили платежі за розміщення відходів у спеціально відведених місцях або на об'єктах, хоча сума скоротилася на 45,01 % і склала 236 121,94 тис. грн (для порівняння у 2022 році ці надходження становили 429 374,93 тис. грн).

Серед екологічного податку найменшу частку у 2023 році становили надходження за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти – 9,78 % або 57 659,24 тис. грн. Проте, порівняно з попереднім роком, ця сума зросла на 72,86 %. Надходження екологічного податку за викиди в атмосферне повітря діоксиду вуглецю від стаціонарних джерел у 2023 році становили 192 069,43 тис. грн, що на 16,73 % менше порівняно з 2022 роком.

Малюнок 13.2: Структура надходжень екологічного податку від підзвітних видобувних галузей на користь держави у 2023 році¹⁵¹⁴

¹⁵¹⁰ Ст. 54 Закон України «Про землеустрій» № 858-IV від 22.05.2003

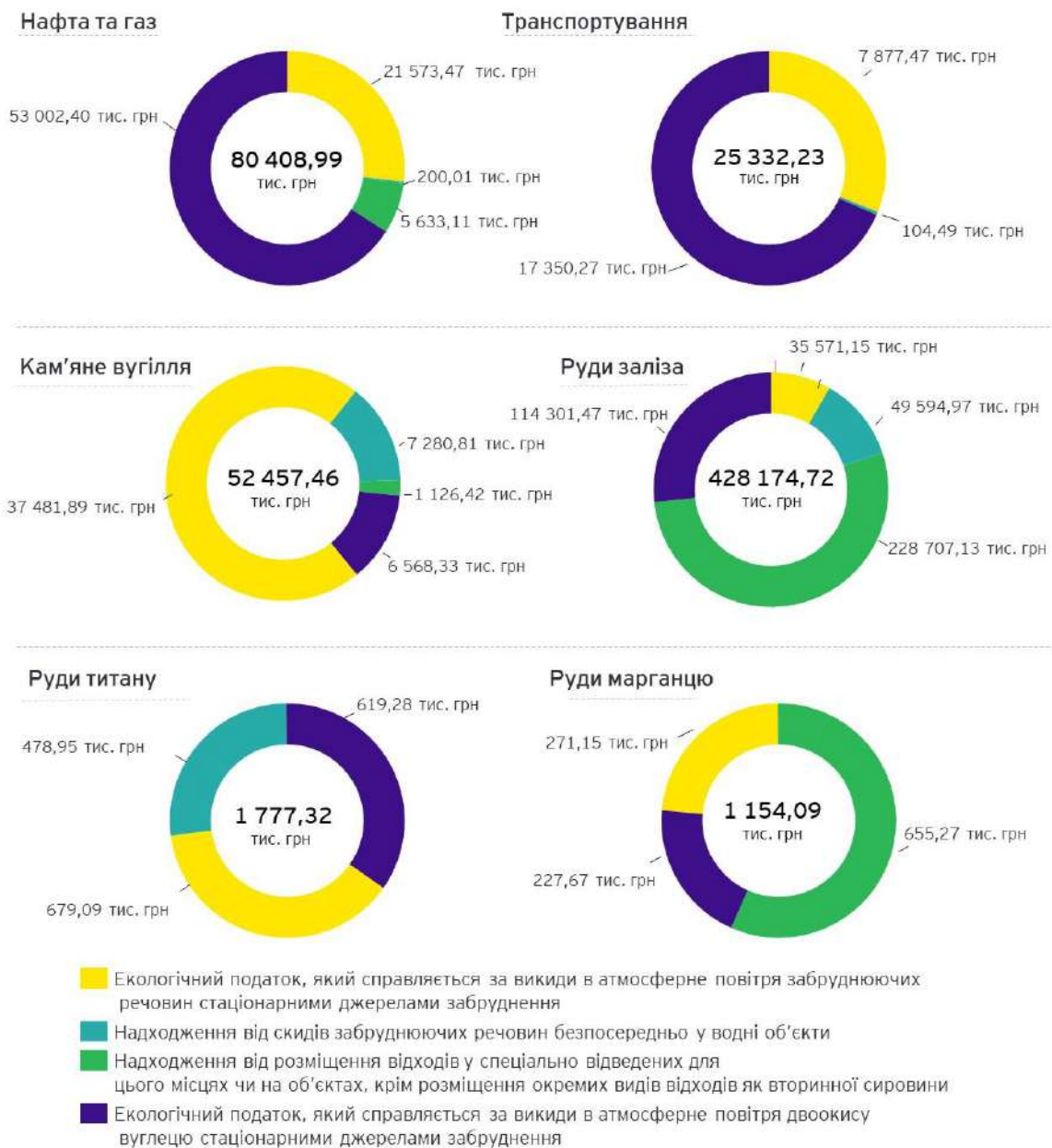
¹⁵¹¹ Ст. 8 Закону України «Про угоди про розподіл продукції» № 1039-XIV від 14.09.1999

¹⁵¹² Ст. 24 Кодексу про надра

¹⁵¹³ Абз. 10 пп. 33 п. 4 Постанови КМУ «Про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру» № 15

¹⁵¹⁴ Дані ДПС, отримані у відповідь на запит у межах підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

Найбільші обсяги надходжень екологічного податку на користь держави надійшли від підприємств галузі видобутку руд заліза, яка забезпечила 73 % загальних надходжень екологічного податку (428 174,72 тис. грн). На протипагу компанії галузі видобутку руд титану та марганцю забезпечили найменші суми сплаченого екологічного податку, становлячи лише 0,11 % і 0,20 % відповідно від загальних надходжень. Для видобутку руд титану загальна сума екологічного податку складала 1 777,32 тис. грн, з яких основна частка припала на викиди CO₂ (619,28 тис. грн) та розміщення відходів (655,27 тис. грн). Аналогічно галузь видобутку руд марганцю сплатила всього 1 154,09 тис. грн, переважно за розміщення відходів (655,27 тис. грн).

Малюнок 13.3: Структура надходжень екологічного податку від підзвітних видобувних галузей на користь держави у 2023 році у розрізі суттєвих видобувних галузей¹⁵¹⁵

¹⁵¹⁵ Дані ДПС, отримані у відповідь на запит у межах підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

Згідно з даними Держстат¹⁵¹⁶ у **Таблиці 13.1 та Таблиці 13.2** представлено динаміку капітальних інвестицій та витрат на охорону навколишнього природного середовища за видами економічної діяльності видобувних галузей у 2022 та 2023 роках.

Загальна сума витрат складається з капітальних інвестицій, поточних витрат та інвестицій у капітальний ремонт основних засобів природоохоронного призначення. За даними, наведеними у **Таблиці 13.2**, загальний обсяг витрат добувної промисловості та розроблення кар'єрів (код КВЕД - В) у 2023 році збільшився на 9,97 % і склав 7 221 309,40 тис. грн. Найбільші капітальні інвестиції у 2023 році були спрямовані на захист і реабілітацію ґрунту, підземних і поверхневих вод, загальний обсяг яких становив 874 773,80 тис. грн.

Поточні витрати на охорону навколишнього природного середовища в галузі добувної промисловості та розроблення кар'єрів (код КВЕД - В) у 2023 році зросли на 28,8 % порівняно з 2022 роком і склали 5 544 527,20 тис. грн. Обсяг інвестицій у капітальний ремонт основних засобів природоохоронного призначення у 2023 скоротився в 3,4 рази порівняно з 2022 роком і становив 54 679,60 тис. грн.

Найбільший обсяг капітальних інвестицій та витрат на охорону навколишнього середовища у добувній промисловості та розроблення кар'єрів (код КВЕД - В) припадав на галузь добування металевих руд (код КВЕД - В07), включаючи добування залізних руд та руд кольорових металів. У 2022 році витрати в цій галузі склали 6 013 830,60 тис. грн, а у 2023 році вони дещо зросли до 6 475 844,10 тис. грн. Найменший обсяг капітальних інвестицій та витрат на охорону навколишнього середовища як у 2022, так і у 2023 році припадав на добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів (код КВЕД - В08) і становив менше 1 %.

¹⁵¹⁶ Держстат, Витрати на охорону навколишнього природного середовища, <https://stat.gov.ua/uk/datasets/vytraty-na-okhoronu-navkolyshnoho-pryrodnoho-seredovyscha>

Таблиця 13.1: Капітальні інвестиції та витрати на охорону навколишнього природного середовища за видами економічної діяльності у 2022 році¹⁵¹⁷

Галузь (за КВЕД-2010)	Усього в 2022 р., тис. грн	в тому числі:							
		капітальні інвестиції, з них:						поточні витрати	інвестиції у капітальний ремонт основних засобів природоохоронного призначення
		усього	охорона атмосферного повітря і проблеми зміни клімату	очищення зворотних вод	поводження з відходами	захист і реабілітація ґрунту, підземних і поверхневих вод	інші напрями природоохоронної діяльності		
Добувна промисловість та розроблення кар'єрів (код КВЕД - В), в тому числі:	6 566 643,40	1 939 680,70	106 600,60	14 012,90	1 009 810,50	807 522,40	1 734,30	4 441 224,00	185 738,70
Добування кам'яного та бурого вугілля (код КВЕД - В05)	335 714,30	19 332,50	782,70	11 953,80	6 320,80	75,80	199,40	316 381,80	0,00
Добування сирої нафти та природного газу (код КВЕД - В06)	198 044,70	30 198,80	194,70	0,00	86,00	29 098,10	820,00	167 845,90	0,00
Добування металевих руд (код КВЕД - В07), включаючи добування залізних руд та руд кольорових металів	6 013 830,60	1 889 691,90	105 311,20	2 014,40	1 003 400,30	778 317,00	649,00	3 938 428,10	185 710,60
Добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів (код КВЕД - В08)	19 053,80	457,50	312,00	44,70	3,40	31,50	65,90	18 568,20	28,10

¹⁵¹⁷ Держстат, Витрати на охорону навколишнього природного середовища, <https://stat.gov.ua/uk/datasets/vytraty-na-okhoronu-navkolyshnoho-pryrodnoho-seredovyshcha>

Таблиця 13.2: Капітальні інвестиції та витрати на охорону навколишнього природного середовища за видами економічної діяльності у 2023 році¹⁵¹⁸

Галузь (за КВЕД-2010)	Усього в 2023 р., тис. грн	в тому числі							
		капітальні інвестиції, з них:						поточні витрати	інвестиції у капітальний ремонт основних засобів природоохоронного призначення
		усього	охорона атмосферного повітря і проблеми зміни клімату	очищення зворотних вод	поводження з відходами	захист і реабілітація ґрунту, підземних і поверхневих вод	інші напрями природоохоронної діяльності		
Добувна промисловість та розроблення кар'єрів (код КВЕД - В), в тому числі:	7 221 309,40	1 622 102,60	38 417,50	12 033,00	691 864,00	874 773,80	5 014,30	5 544 527,20	54 679,60
Добування кам'яного та бурого вугілля (код КВЕД - В05)	453 534,80	15 613,70	927,40	9 392,1	2 745,10	137,60	2 411,50	437 921,10	0,00
Добування сировини нафти та природного газу (код КВЕД - В06)	270 461,30	49 151,70	109,50	0	1 338,70	46 417,80	1 285,70	221 309,60	0,00
Добування металевих руд (код КВЕД - В07), включаючи добування залізних руд та руд кольорових металів	6 475 844,10	1 555 701,80	37 116,90	2 420,4	687 780,20	828 206,10	178,20	4 865 529,00	54 613,30
Добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів (код КВЕД - В08)	21 469,20	1 635,40	263,70	220,5	0,00	12,30	1 138,90	19 767,50	66,30

¹⁵¹⁸ Держстат, Витрати на охорону навколишнього природного середовища, <https://stat.gov.ua/uk/datasets/vytraty-na-okhoronu-navkolyshnoho-pryrodnoho-seredovyschcha>

13.1.4 Екологічний контроль і моніторинг впливу видобувної галузі на навколишнє природне середовище

13.1.4.1 Екологічний контроль і моніторинг

Екологічний моніторинг передбачає збирання, обробку, збереження та аналіз інформації про стан навколишнього середовища, прогнозування його змін та розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття ефективних управлінських рішень¹⁵¹⁹.

Методологічне забезпечення об'єднання складових частин і компонентів системи моніторингу покладається на Міндовкілля¹⁵²⁰.

- ▶ **1) Правове регулювання системи моніторингу довкілля з урахуванням особливостей правового режиму воєнного стану. Доступ громадськості.**

Порядок здійснення державного моніторингу навколишнього природного середовища визначається КМУ¹⁵²¹.

У 2023 р. схвалено Концепцію Державної цільової екологічної програми моніторингу довкілля¹⁵²², метою якої є розбудова цілісної системи моніторингу довкілля, підвищення ефективності її функціонування для підтримання екологічної рівноваги на території України, забезпечення конституційного права людини на безпечне довкілля.

- ▶ Концепція пропонує структурну перебудову системи моніторингу довкілля, дані якої будуть спрямовані на задоволення інформаційних потреб державного управління у сфері охорони навколишнього природного середовища для прийняття управлінських рішень.
- ▶ Для реалізації необхідне набрання законної сили Законом щодо державної системи моніторингу довкілля, який був прийнятий в березні 2023 року¹⁵²³, що відбудеться після скасування або припинення воєнного стану.

Спостереження за станом окремих складових навколишнього природного середовища (різних видів земель, вод, атмосферного повітря тощо), рівнем його забруднення здійснюється спеціально уповноваженими державними органами в межах їхньої компетенції, відповідно до Положення про державну систему моніторингу довкілля¹⁵²⁴ та положень про державний моніторинг окремих складових довкілля (вод¹⁵²⁵, атмосферного

¹⁵¹⁹ Ст. 22 Закону про охорону НПС

¹⁵²⁰ П. 4 Постанови КМУ «Деякі питання Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів» № 614 від 25.06.2020

¹⁵²¹ Постанова КМУ «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля» № 391 від 30.03.1998

¹⁵²² Розпорядження КМУ «Про схвалення Концепції Державної цільової екологічної програми моніторингу довкілля» № 610-р від 07.07.2023

¹⁵²³ Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля» № 2973-IX від 20.03.2023

¹⁵²⁴ Згідно з Постановою КМУ «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля» № 391 від 30.03.1998, що визначає порядок здійснення такого моніторингу, Моніторинг довкілля здійснюють Мінагрополітики, Міндовкілля, ДАЗВ (крім державного моніторингу вод), Держгеонадра, Мінрегіон, ДКА, а також ДСНС, Держлісагентство, Держводагентство, Держгеокадастр та їх територіальні органи, підприємства, установи та організації, що належать до сфери їх управління, обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації, а також орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища

¹⁵²⁵ Постанова КМУ «Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу вод» № 758 від 19.09.2018

повітря¹⁵²⁶, земель¹⁵²⁷). Підприємства, установи та організації, діяльність яких призводить або може призвести до погіршення стану довкілля, також зобов'язані здійснювати такі спостереження та безоплатно передавати відповідним державним органам аналітичні матеріали своїх спостережень.

Недоліком є відсутність систематизації та достатньої публічності інформації державного моніторингу (наприклад, деякі дані доступні на «Екосистемі», деякі дані доступні на Порталі відкритих даних¹⁵²⁸, деякі дані закриті через правовий режим воєнного стану (реєстр ОВД) або через відсутність законодавчого обов'язку (дані екологічного аудиту).

У 2024 році було прийнято Постанову КМУ «Деякі питання функціонування державної системи моніторингу довкілля та її підсистем», яка затверджує оновлений порядок державної системи моніторингу довкілля, проте який набере чинності через шість місяців з дня скасування чи припинення воєнного стану. Порядок визначає, що до системи моніторингу включено такі підсистеми: моніторинг атмосферного повітря, моніторинг вод, моніторинг земель і ґрунтів, моніторинг лісів, моніторинг біологічного та ландшафтного різноманіття, моніторинг у сфері управління відходами, моніторинг геологічного середовища, моніторинг впливу фізичних факторів (температура, шум, вібрація, іонізуюче та неіонізуюче випромінювання). Також Постанова визначає, що дані відображаються на Єдиній екологічній платформі «ЕкоСистема»¹⁵²⁹. Тому законодавчо визначено, що «ЕкоСистема» - є комплексною та єдиною платформою, де можна буде відстежувати інформацію про стан довкілля.

«ЕкоСистема» має на меті забезпечити централізований доступ до екологічної інформації, опублікованої різними органами державної влади та місцевого самоврядування¹⁵³⁰. Держателем платформи є Міндовкілля¹⁵³¹. На вебпорталі розміщені ресурси, що містять інформацію про стан довкілля (в тому числі результати державного моніторингу, реєстри спеціальних дозволів на користування природними ресурсами, інформація про видані ліцензії, викиди забруднюючих речовин тощо), і ведеться робота над збільшенням кількості оприлюдненої інформації.

¹⁵²⁶ Постанова КМУ «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря» № [827](#) від 14.08.2019

¹⁵²⁷ Постанова КМУ «Про затвердження Положення про моніторинг земель» № [661](#) від 20.08.1993; Наказ Міністерства аграрної політики України «Про затвердження Положення про моніторинг ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення» № [51](#) від 26.02.2004

¹⁵²⁸ Інформація щодо атмосферного повітря на Порталі відкритих даних: [Щоденні спостереження за забрудненням атмосферного повітря - Набори даних - Data.gov.ua](#)

¹⁵²⁹ Постанова КМУ «Деякі питання функціонування державної системи моніторингу довкілля та її підсистем» № [684](#) від 13.06.2024

¹⁵³⁰ Єдина екологічна платформа «ЕкоСистема»: [Головна | ЕкоСистема \(eco.gov.ua\)](#); Постанова КМУ «Про Єдину екологічну платформу «ЕкоСистема»» № [1065 від 11.10.2021](#)

¹⁵³¹ [П. 2](#) Постанови КМУ «Про Єдину екологічну платформу «ЕкоСистема»» № [1065 від 11.10.2021](#)

Малюнок 13.4: Огляд інформації, яка міститься на платформі «ЕкоСистема» станом на жовтень 2024

Електронний кабінет надкористувача є складовою платформи «ЕкоСистема»¹⁵³².

Запровадження ресурсу є значним позитивним кроком на шляху до відкритості даних у сфері екології та користування природними ресурсами, проте станом на 2024 рік, як і раніше, ця платформа потребує подальшого наповнення¹⁵³³.

На вебсайті Міндовкілля є розділ «Екологічний моніторинг», в якому розміщується інформація про стан довкілля¹⁵³⁴, яка однак не завжди є актуальною¹⁵³⁵.

Також в Україні існують державні та приватні електронні сервіси, які допомагають отримати доступ до даних державних органів, у тому числі для комплексного аналізу стану довкілля. Наприклад:

Об'єкт моніторингу	Електронні сервіси
Моніторинг якості повітря	<ul style="list-style-type: none"> ▶ SaveEcoBot ▶ CityScale ▶ EcoCity ▶ ЛУН Місто Air ▶ Київ Цифровий (додаток)

Функцію екологічного контролю докладніше буде описано в підрозділі 8.2.

¹⁵³² [П. 14](#) Наказ Міндовкілля України «Про затвердження Положення про електронний кабінет надкористувача» № 177 від 28.08.2023

¹⁵³³ Наприклад, 17 реєстрів, які будуть частиною «Екосистеми» досі перебувають в розробленні: [Реєстри | ЕкоСистема \(eco.gov.ua\)](#).

¹⁵³⁴ Інформація на [вебсайті Міндовкілля](#)

¹⁵³⁵ Стан атмосферного повітря у місті Вінниця (архів за 2020-2022 роки): [Вінниця - Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України \(mer.gov.ua\)](#)

13.1.4.2 Екологічне інформаційне забезпечення

► Дані моніторингу довкілля

Згідно із законом про охорону НПС, об'єкти, що шкідливо впливають або можуть вплинути на стан довкілля, підлягають державному обліку. Такий облік повинен включати види та кількість шкідливих речовин, що потрапляють у довкілля, види й розміри шкідливих фізичних та біологічних впливів на нього¹⁵³⁶.

У 2022 році доступ до багатьох публічних ресурсів, зокрема до відкритих даних, було закрито у зв'язку з воєнним станом. 03.05.2023 р. Міндовкілля визначило перелік наборів даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, незважаючи на правовий режим воєнного стану. Проте станом на жовтень 2024 року доступ залишається обмеженим¹⁵³⁷.

У жовтні 2023 р. набрали чинності зміни¹⁵³⁸, відповідно до яких особливості державного обліку у сфері реєстрації викидів та перенесення забруднювачів і відходів та у сфері моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів визначаються Законами про Національний реєстр викидів та перенесення забруднювачів та про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів.

З 01.09.2022 по 30.09.2023 діяв експериментальний проєкт щодо взяття на державний облік об'єктів, які справляють або можуть справити шкідливий вплив на здоров'я людей і стан атмосферного повітря, видів та обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, в електронній формі¹⁵³⁹. Для цього було створено окремий модуль на порталі «ЕкоСистема».

17.05.2024 КМУ затвердив зміну щодо оприлюднення переліку наборів екологічних даних, що приводиться у відповідності до Законів про управління відходами,¹⁵⁴⁰

Також надання екологічної інформації щодо об'єктів, які є найбільшими забруднювачами довкілля, повинне здійснюватися шляхом щоквартального інформування населення через ЗМІ про них та про стан довкілля в районі впливу цих об'єктів¹⁵⁴¹. У цій частині публічно доступні окремі набори відкритих даних (наприклад, перелік об'єктів, які є найбільшими забруднювачами навколишнього природного середовища зі скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти¹⁵⁴²).

Отже, українське законодавство встановлює вимоги щодо збирання, обробки та надання у вільний доступ населення інформації щодо природних ресурсів та екологічного стану довкілля.

¹⁵³⁶ Ст. 24 Закону про охорону НПС

¹⁵³⁷ Наказ Міндовкілля України «Про деякі питання оприлюднення відкритих даних Міндовкілля» № 290 від 03.05.2023

¹⁵³⁸ Закон України «Про Національний реєстр викидів та перенесення забруднювачів» № 2614-IX від 20.09.2022

¹⁵³⁹ Постанова КМУ «Про реалізацію експериментального проєкту щодо взяття на державний облік (зняття з обліку і коригування відомостей про об'єкт) об'єктів, які справляють або можуть справити шкідливий вплив на здоров'я людей і стан атмосферного повітря, видів та обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, в електронній формі» № 891 від 05.08.2022

¹⁵⁴⁰ Постанова КМУ «Про внесення змін у додаток до Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» № 578 від 17.05.2024

¹⁵⁴¹ Наказом Мінприроди України «Про затвердження Положення про щоквартальне інформування населення через ЗМІ про об'єкти, які є найбільшими забруднювачами навколишнього природного середовища» № 397 від 01.11.2005

¹⁵⁴² Інформація з порталу відкритих даних за [посиланням](#)

► Бази даних природних ресурсів

База даних	Опис	Доступ до інформації
Державний земельний кадастр	Єдина державна геоінформаційна система відомостей про землі, розташовані в межах кордонів України, їх цільове призначення, обмеження у їх використанні, а також дані про кількісну і якісну характеристику земель, їх оцінку, про розподіл земель між власниками і користувачами ¹⁵⁴³ . Основа для ведення кадастрів інших природних ресурсів ¹⁵⁴⁴ .	<u>Публічна кадастрова карта. Через воєнний стан обмежено публічний доступ громадськості до даних</u> ¹⁵⁴⁵ .
Національної інфраструктури геопросторових даних	НІГД - взаємопов'язана сукупність організаційної структури, технічних і програмних засобів, базових та тематичних наборів геопросторових даних, метаданих, сервісів, технічних регламентів, стандартів, технічних специфікацій, необхідних для виробництва, оновлення, оброблення, зберігання, оприлюднення, використання геопросторових даних та метаданих, іншої діяльності з такими даними ¹⁵⁴⁶ . НІГД містить, серед іншого, <ul style="list-style-type: none"> ► банк геодезичних даних; ► бази наборів базових геопросторових даних; ► бази наборів тематичних геопросторових даних; ► бази геопросторових даних у складі інформаційних систем кадастрів та реєстрів; ► дані дистанційного зондування Землі; ► цифрові моделі рельєфу¹⁵⁴⁷. 	<u>Національна інфраструктура геопросторових даних. З 24.02.2022 року до завершення воєнного стану Держателем геопорталу Національної інфраструктури геопросторових даних прийнято рішення про обмеження доступу до публічної частини системи</u> ¹⁵⁴⁸ .
Єдина державна електронна геоінформаційна система користування надрами	Єдина державна електронна геоінформаційна система користування надрами включає такі складові, серед іншого, <ul style="list-style-type: none"> ► Державний фонд надр України, у тому числі Державний фонд родовищ корисних копалин та резерв цього фонду; ► державний реєстр спеціальних дозволів на користування надрами; ► державний реєстр нафтових та газових свердловин; ► державний реєстр артезіанських свердловин; ► державний водний кадастр (розділ «Підземні води»); ► державний геологічний веб-портал; ► електронний кабінет єдиної державної 	Станом на 2024 рік система поки що не функціонує.

¹⁵⁴³ [Ст. 1](#) Закону про Державний земельний кадастр

¹⁵⁴⁴ [Ст. 193](#) Земельного кодексу України

¹⁵⁴⁵ [Закон про Державний земельний кадастр](#)

¹⁵⁴⁶ [Ст. 1](#) Закону України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» № 554-IX від 13.04.2020

¹⁵⁴⁷ [П. 4](#) Постанова КМУ «Про затвердження Порядку функціонування національної інфраструктури геопросторових даних» № 532 від 26.05.2021

¹⁵⁴⁸ Національна інфраструктура геопросторових даних: [Авторизація \(nsdi.gov.ua\)](https://nsdi.gov.ua)

База даних	Опис	Доступ до інформації
	електронної геоінформаційної системи користування надрами та електронний кабінет надрокористувача; <ul style="list-style-type: none"> ▶ форми звітності щодо обліку запасів корисних копалин, що подаються користувачами надр; ▶ інформація про ділянки надр, запропоновані для отримання спеціальних дозволів на користування надрами шляхом проведення аукціону (електронних торгів) ¹⁵⁴⁹. 	
Державний кадастр родовищ і проявів корисних копалин	Містить відомості про кожне родовище, включене до Державного фонду родовищ корисних копалин, про кількість та якість запасів корисних копалин і наявних у них компонентів, про гірничо-технічні, гідро-геологічні та інші умови розроблення родовища та його геолого-економічну оцінку, а також відомості про кожен прояв корисних копалин ¹⁵⁵⁰ .	Публічна кадастрова карта містить частину інформації про родовища: спеціальні дозволи, місця скупчення корисних копалин та нафтогазових свердловин, однак наразі <u>через воєнний стан обмежено публічний доступ громадськості до даних</u> ¹⁵⁵¹ .
Державний баланс запасів корисних копалин	Містить відомості про якість, кількість та ступінь вивченості корисних копалин на родовищах, що мають промислове значення, їх розміщення, рівень промислового освоєння, а також відомості про видобуток, втрати і забезпеченість суспільного виробництва розвіданими запасами корисних копалин ¹⁵⁵² .	Дані державного балансу запасів корисних копалин України ¹⁵⁵³ . Інформація доступна.
Державний водний кадастр	Ведеться з метою систематизації даних державного обліку вод та визначення наявних для використання водних ресурсів ¹⁵⁵⁴ .	Дані доступні за посиланням <u>на окремому сайті</u> або на <u>порталі відкритих даних</u> .
Державний лісовий кадастр	Ведеться з метою ефективної організації охорони і захисту лісів, раціонального використання лісового фонду України, відтворення лісів, здійснення систематичного контролю за якісними і кількісними змінами лісів ¹⁵⁵⁵ .	Державний лісовий кадастр має обмежений публічний доступ ¹⁵⁵⁶ . Шар «Ліси» на <u>Публічній кадастровій карті</u> містить частину інформації: код підприємства-користувача; номер лісництва; назва лісництва; назва ділянки (лісового урочища), однак через воєнний стан обмежено доступ

¹⁵⁴⁹ [Ст. 51](#) Кодексу про надра, Постанова КМУ «Про затвердження Порядку ведення, функціонування та доступу до інформації єдиної державної електронної геоінформаційної системи користування надрами» № [511](#) від 19.05.2023

¹⁵⁵⁰ [Ст. 43](#) Кодексу України про надра

¹⁵⁵¹ [Закон про Державний земельний кадастр](#)

¹⁵⁵² [Ст. 44 Кодексу України про надра](#). Підрахунок та облік підлягають також як загальні запаси нафти, нафтового бітуму, природного газу, конденсату, етану, пропану, бутанів, гелію та інших корисних компонентів за наявності їх на місці залягання, так і балансові, умовно балансові, позабалансові та запаси з невизначеним промисловим значенням відповідно до [п. 15](#) Постанови КМУ «Про затвердження Класифікації запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду надр» № 432 від 05.05.1997

¹⁵⁵³ Інформація на Порталі відкритих даних: [Дані державного балансу запасів корисних копалин України - Набори даних - Data.gov.ua](#)

¹⁵⁵⁴ [Ст. 28](#) Водного кодексу України

¹⁵⁵⁵ [Ст. 49](#) Лісового кодексу України

¹⁵⁵⁶ Доступ наявний за посиланням: [Геопортал: Ліси України|forestry.org.ua](#)

База даних	Опис	Доступ до інформації
		громадськості до даних Публічної кадастрової карти ¹⁵⁵⁷ .
Регіональні кадастри природних ресурсів	Систематизоване зведення відомостей про кількісні, якісні та інші характеристики усіх природних ресурсів, виявлених на території Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, а також про обсяг, характер і режим їх використання ¹⁵⁵⁸ .	Ресурси відсутні в публічному доступі.
▶ Національний реєстр викидів та перенесення забруднювачів	Національний реєстр викидів та перенесення забруднювачів - єдина державна інформаційно-комунікаційна система даних, що забезпечує створення, збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення та надання даних про викиди та перенесення забруднювачів і відходів ¹⁵⁵⁹ .	Дані доступні за посиланням ¹⁵⁶⁰ .

13.1.4.3 Екологічне ліцензування та дозвільна система

Міндовкілля

Викиди в атмосферне повітря

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами можуть здійснюватися на підставі дозволу на викиди, який видається Міндовкілля, або через центри надання адміністративних послуг.¹⁵⁶¹

До першої групи належать об'єкти, які взяті на державний облік і мають виробництва або технологічне устаткування, на яких повинні впроваджуватися екологічно безпечні технології та методи управління¹⁵⁶².

Міндовкілля видає, анулює, здійснює переоформлення документів дозвільного характеру на, серед іншого, викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для об'єктів, які взяті на державний облік і мають виробництва або технологічне устаткування, на яких повинні впроваджуватися екологічно безпечні технології та методи управління (об'єкти першої групи), та об'єктів, що знаходяться на території зони відчуження, зони безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи¹⁵⁶³.

Строк дії дозволу на викиди, виданого суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до першої групи, суб'єкту господарювання, об'єкт якого знаходиться на території зони

¹⁵⁵⁷ [П.п. 4. п. 1](#) Постанови КМУ «Деякі питання ведення та функціонування Державного земельного кадастру в умовах воєнного стану» № 564 від 07.05.2022

¹⁵⁵⁸ Постанова КМУ «Про затвердження Положення про регіональні кадастри природних ресурсів» № [1781](#) від 28.12.2001

¹⁵⁵⁹ [Ст. 1](#) Закону України «Про Національний реєстр викидів та перенесення забруднювачів» № 2614-ІХ від 20.09.2022

¹⁵⁶⁰ Інформація на єдиному екологічному вебпорталі «Екосистемі»: [Національний реєстр викидів та перенесення забруднювачів | ЕкоСистема \(eco.gov.ua\)](#)

¹⁵⁶¹ [Ч. 6 ст. 11](#) Закону про охорону атмосферного повітря

¹⁵⁶² [Ч. 7 ст. 11](#) Закону про охорону атмосферного повітря

¹⁵⁶³ [Підпункт 51 п. 4](#) Постанови КМУ «Деякі питання Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів» № 614 від 25.06.2020

відчуження, зони безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, - сім років¹⁵⁶⁴.

Дозволи на викиди видаються за умови:

- ▶ неперевищення упродовж строку їх дії встановлених нормативів екологічної безпеки;
- ▶ неперевищення нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин стаціонарних джерел;
- ▶ дотримання вимог до технологічних процесів у частині обмеження викидів забруднюючих речовин.

Суб'єкт господарювання щороку подає до дозвільного органу звіт про дотримання умов дозволу на викиди та виконання заходів щодо здійснення контролю за дотриманням встановлених гранично допустимих викидів забруднюючих речовин. Подання звіту та його розміщення на інтернет-ресурсі дозвільного органу здійснюються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України¹⁵⁶⁵.

Міндовкілля зобов'язане публікувати перелік дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами об'єктів 1, 2, 3 груп із зазначенням номера та строку дії¹⁵⁶⁶.

Інформація щодо наданих дозволів наявна у відкритому доступі¹⁵⁶⁷.

У 2023 році розпочав функціонування Національний реєстр викидів та перенесення забруднювачів (далі - «Реєстр») - державна інформаційно-комунікаційна система даних, що забезпечує створення, збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення та надання даних про викиди та перенесення забруднювачів і відходів¹⁵⁶⁸. Держателем та адміністратором Реєстру є Міндовкілля.

Контролюючим органом у сфері реєстрації викидів та перенесення забруднювачів і відходів є Держекоінспекція.

Залученими органами у сфері реєстрації викидів та перенесення забруднювачів і відходів є МВС, Мінінфраструктури, Державіаслужба, Держпродспоживслужба, Держпраці, Мінагрополітики, Міненерго¹⁵⁶⁹.

Реєстр є функціональним модулем ЕкоСистеми. Доступ до Реєстру здійснюється через ЕкоСистему¹⁵⁷⁰. Інформація з НРВПЗ доступна, однак для її перегляду необхідно авторизуватися¹⁵⁷¹.

¹⁵⁶⁴ [Ч. 8 ст. 11](#) Закону про охорону атмосферного повітря

¹⁵⁶⁵ [Ч. 11 ст. 11](#) Закону про охорону атмосферного повітря

¹⁵⁶⁶ Постанова КМУ «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» № 835 від 21 жовтня 2015

¹⁵⁶⁷ Інформація військових обласних адміністрацій на Порталі відкритих даних: [Перелік дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами об'єктів 1, 2, 3 груп із зазначенням номера та строку дії - II квартал 2024 Облік суб'єктів господарювання I, II, III груп.xlsx - Data.gov.ua](#)

¹⁵⁶⁸ [П. 13 ч. 1 ст. 1](#) Закону України «Про Національний реєстр викидів та перенесення забруднювачів» № 2614-IX від 20.09.2022

¹⁵⁶⁹ [П. 4](#) Постанови КМУ «Про затвердження Порядку ведення Національного реєстру викидів та перенесення забруднювачів» № 560 від 2 червня 2023

¹⁵⁷⁰ [Пункти 5, 6](#) Постанови КМУ «Про затвердження Порядку ведення Національного реєстру викидів та перенесення забруднювачів» № 560 від 2 червня 2023

¹⁵⁷¹ Інформація доступна за посиланням: [Національний реєстр викидів та перенесення забруднювачів | ЕкоСистема \(eco.gov.ua\)](#)

Викиди забруднюючих речовин

Згідно з даними, наданими Державною службою статистики України у відповідь на запит Незалежного адміністратора, у 2023 році основний обсяг забруднюючих речовин, які надійшли в повітряний басейн за категоріями джерел викидів, припав на неорганізовані викиди, що утворюються в процесі пошуку родовищ, видобутку і транспортування нафти та природного газу. Загальна маса цих викидів склала 7 837,34 т, що становить 46,59% загального обсягу забруднюючих речовин за цими категоріями.

Найбільші обсяги викидів забруднюючих речовин у повітряний басейн припадають на:

- ▶ неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС) – 39,61 % (або 6 663,29 т);
- ▶ оксид вуглецю – 22,01 % (або 3 702,73 т);
- ▶ тверді частинки – 26,51 % (або 4 458,89 т), зокрема, частинки Тч2.5 і Тч10;
- ▶ діоксид азоту – 9,70 % (або 1 631,29 т);
- ▶ діоксид сірки – 2,12 % (або 356,07 т).

Під час процесів пошуку, видобутку та транспортування нафти і природного газу утворюються найбільші викиди неметанових летких органічних сполук (4 664,04 т), оксиду вуглецю (2 071,76 т) та діоксиду азоту (1 039,55 т). Кар'єрні розробки та видобування корисних копалин, за винятком вугілля, є основним джерелом викидів твердих частинок (2 975,62 т).

Таблиця 13.3. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за категоріями джерел викидів у 2023 році, т¹⁵⁷²

Категорія джерел викидів	Кількість викинутих в атмосферне повітря забруднюючих речовин, т									Всього за зазначеними категоріями
	Діоксид сірки	Діоксид азоту	Оксид вуглецю	Неметанові леткі органічні сполуки	Поліароматичні вуглеводні	Тверді частинки Тч2,5	Тверді частинки Тч10	Аміак	Метали та їхні сполуки	
Неорганізовані викиди, що утворюються в процесі видобутку та переробки вугілля	120,96	16,35	417,26	2,73	0,01	14,60	235,85	-	0,09	807,84
Неорганізовані викиди, що утворюються в процесі пошуку родовищ, видобутку і транспортування нафти і природного газу	8,06	1 039,55	2 071,76	4 664,04	0,00	21,40	32,46	0,07	-	7 837,34
Неорганізовані викиди від поширення (розподілу) нафтопродуктів	37,00	26,88	118,00	1 126,45	8,81	0,79	3,91	0,02	-	1 321,86
Неорганізовані викиди від переробки та зберігання нафти	14,53	23,39	41,28	437,95	0,03	0,30	0,58	0,23	-	518,28
Кар'єрні розробки та видобування корисних копалин, за винятком вугілля	170,01	291,17	937,51	62,89	0,04	501,29	2 474,33	0,13	0,02	4 437,38
Зберігання, обробка та транспортування корисних копалин	5,51	233,95	116,93	369,23	0,01	90,49	1 082,91	0,45	-	1 899,48
Всього забруднюючих речовин	356,07	1 631,29	3 702,73	6 663,29	8,89	628,86	3 830,03	0,89	0,10	16 822,16

¹⁵⁷² Інформація надана від Держстат у відповідь на запит у межах підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік.

Відходи

Міндовкілля забезпечує здійснення заходів з реалізації державної політики у сфері управління відходами, включаючи видачу дозволів на здійснення операцій з оброблення відходів, ліцензування господарської діяльності з управління небезпечними відходами, надання публічного доступу до узагальнених даних у сфері управління відходами та інформування громадськості про управління відходами, реєстрації декларацій про відходи¹⁵⁷³.

Власники відходів, діяльність яких призводить до утворення небезпечних відходів, або власники відходів, що не є небезпечними, річний обсяг утворення яких перевищує 50 тонн, один раз на рік подають декларацію про відходи¹⁵⁷⁴.

Для отримання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів було створено Інформаційну систему управління відходами (функціональний модуль Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема»)¹⁵⁷⁵, яка забезпечує, серед іншого, можливість подання документів суб'єктом господарювання в електронній формі з метою одержання дозвільних документів¹⁵⁷⁶.

Видача, відмова у видачі, анулювання дозволу здійснюються виключно в електронній формі через інформаційну систему управління відходами (далі - «система»), що є функціональним модулем Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема»¹⁵⁷⁷.

Заява про отримання дозволу за формою згідно з додатком 1 та документи до неї можуть бути подані безпосередньо до Міндовкілля або через адміністратора у центрі надання адміністративних послуг за вибором суб'єкта господарювання або уповноваженої ним особи в паперовій або електронній формі шляхом використання Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, зокрема через інтегровані з ним інформаційні системи державних органів та органів місцевого самоврядування, системи¹⁵⁷⁸.

Інформація щодо наданих дозволів наявна у відкритому доступі, однак для перегляду необхідно здійснити авторизацію, відповідно до встановлених вимог¹⁵⁷⁹¹⁵⁸⁰.

Інформація щодо декларацій про відходи наявна у відкритому доступі¹⁵⁸¹.

Дані щодо відходів

¹⁵⁷³ [Підпункт 25-2 п. 4](#) Постанова КМУ «Деякі питання Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів» № 614 від 25.06.2020

¹⁵⁷⁴ [Ч. 1 ст. 45](#) Закону України «Про управління відходами» № 2320-IX від 20.06.2022

¹⁵⁷⁵ [П. 3](#) Постанови КМУ «Про затвердження Порядку створення та адміністрування інформаційної системи управління відходами» № 1279 від 05.12.2023

¹⁵⁷⁶ [П. 6](#) Постанови КМУ «Про затвердження Порядку створення та адміністрування інформаційної системи управління відходами» № 1279 від 05.12.2023

¹⁵⁷⁷ [П. 5](#) Постанови КМУ «Про затвердження Порядку видачі, відмови у видачі, анулювання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів» № 1328 від 19 грудня 2023

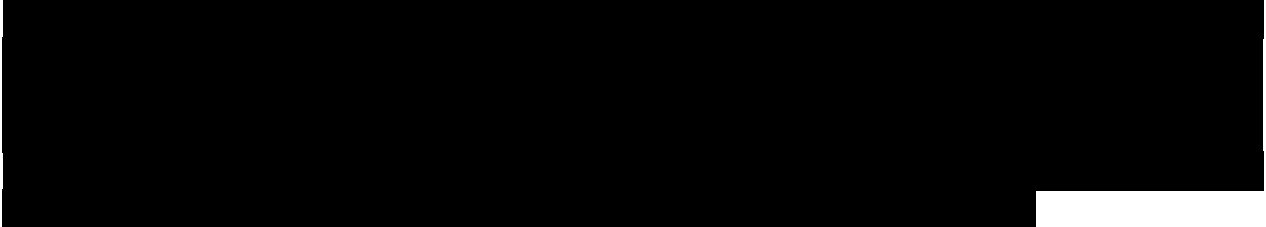
¹⁵⁷⁸ [П. 6](#) Постанови КМУ «Про затвердження Порядку видачі, відмови у видачі, анулювання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів» № 1328 від 19 грудня 2023

¹⁵⁷⁹ Постанова КМУ «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» № 835 від 21.10.2015

¹⁵⁸⁰ Інформація доступна на Єдиній екологічній платформі «ЕкоСистема»: [Реєстр дозволів на здійснення операцій з оброблення відходів | ЕкоСистема \(eco.gov.ua\)](#)

¹⁵⁸¹ Інформація доступна на Порталі відкритих даних: [Перелік декларацій про відходи - Набори даних - Data.gov.ua](#)

¹⁵⁸² Інформація, надана від Держстат у відповідь на запит Незалежного адміністратора у рамках підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік, про утворення відходів усіх класів небезпеки за видами економічної діяльності та за класифікаційними групуваннями державного класифікатора відходів за 2022-2023 роки (за результатами ДСС «Відходи», <https://stat.gov.ua/uk/datasets/vidkhody>)

Таблиця 13.4: Обсяг утворених відходів у галузях видобувної промисловості у 2022-2023 рр.¹⁵⁸³

Категорія відходів	Обсяг утворених відходів у 2022 р., тис. т	Обсяг утворених відходів у 2023 р., тис. т
[Redacted content]		

Таблиця 13.5: Обсяг утворених відходів у галузях видобувної промисловості за видами економічної діяльності у 2022-2023 рр.¹⁵⁸⁴

Галузь добувної промисловості (за КВЕД-2010)	Обсяг утворення відходів усіх класів небезпеки за 2022 р., тис. т	Обсяг утворення відходів усіх класів небезпеки за 2023 р., тис. т
[Redacted content]		

¹⁵⁸³ Інформація надана від Держстат у відповідь на запит Незалежного адміністратора в межах підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

¹⁵⁸⁴ Інформація надана від Держстат у відповідь на запит Незалежного адміністратора в межах підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

Галузь добувної промисловості (за КВЕД-2010)	Обсяг утворення відходів усіх класів небезпеки за 2022 р., тис. т	Обсяг утворення відходів усіх класів небезпеки за 2023 р., тис. т

Викиди в атмосферне повітря

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами можуть здійснюватися після отримання дозволу на викиди, виданого суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до другої або третьої групи, обласними, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями, органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища або через центри надання адміністративних послуг¹⁵⁸⁵.

До першої групи належать об'єкти, які взяті на державний облік і мають виробництва або технологічне устаткування, на яких повинні впроваджуватися екологічно безпечні технології та методи управління. До другої групи належать об'єкти, які взяті на державний облік і не мають виробництв або технологічного устаткування, на яких повинні впроваджуватися екологічно безпечні технології та методи управління. До третьої групи належать об'єкти, які не належать до першої і другої груп¹⁵⁸⁶.

Строк дії дозволу на викиди, виданого суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до другої групи, - десять років, об'єкт якого належить до третьої групи, - необмежений¹⁵⁸⁷.

Дозволи на викиди видаються за умови:

- ▶ неперевищення упродовж строку їх дії встановлених нормативів екологічної безпеки;
- ▶ неперевищення нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами;
- ▶ дотримання вимог до технологічних процесів у частині обмеження викидів забруднюючих речовин.

У разі зміни параметрів джерел викидів, їхньої кількості, кількісного та якісного складу забруднюючих речовин, впровадження заходів щодо скорочення викидів, до зазначених дозволів вносяться зміни¹⁵⁸⁸. Суб'єкт господарювання щороку подає до дозвільного органу звіт про дотримання умов дозволу на викиди та виконання заходів щодо здійснення контролю за дотриманням встановлених гранично допустимих викидів забруднюючих речовин. Подання звіту та його розміщення на інтернет-ресурсі дозвільного органу

¹⁵⁸⁵ [Ч. 5 ст. 11](#) Закону про охорону атмосферного повітря

¹⁵⁸⁶ [Ч. 7 ст. 11](#) Закону про охорону атмосферного повітря

¹⁵⁸⁷ [Ч. 8 ст. 11](#) Закону про охорону атмосферного повітря

¹⁵⁸⁸ [Ч. 10 ст. 11](#) Закону про охорону атмосферного повітря

здійснюються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України¹⁵⁸⁹. Інформація щодо наданих дозволів наявна у відкритому доступі¹⁵⁹⁰¹⁵⁹¹.

13.1.4.4 Заходи з оцінки, які мають на меті зменшення негативного впливу на довкілля

1) Оцінка впливу на довкілля (ОВД)

Об'єкти та суб'єкти ОВД

Оцінка впливу на довкілля здійснюється з метою запобігання шкоді довкіллю від провадження господарської діяльності, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Суб'єктами ОВД є суб'єкти господарювання, суб'єкти владних повноважень: уповноважений центральний орган, уповноважені територіальні органи, інші органи виконавчої влади, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, громадськість, а у випадках, визначених Законом, – держава походження та зачеплена держава¹⁵⁹².

До діяльності та об'єктів (перша та друга категорії планованої діяльності, яка може мати негативний вплив на стан довкілля), які підпадають під дію Закону про ОВД та стосуються видобувної діяльності та екологічного менеджменту, належать, серед іншого:

Перша категорія¹⁵⁹³:

- ▶ видобування нафти та природного газу на континентальному шельфі;
- ▶ трубопроводи для транспортування газу, нафти, хімічних речовин діаметром понад 800 міліметрів і довжиною понад 40 кілометрів;
- ▶ потужності для зберігання нафти, нафтохімічної або хімічної продукції місткістю 200 тисяч тонн або більше;
- ▶ нафтопереробні та газопереробні заводи, установки з газифікації або зрідження вугілля чи бітумінозного сланцю;
- ▶ управління відходами (об'єкти оброблення небезпечних відходів, об'єкти оброблення відходів, що не є небезпечними, потужністю 100 тонн на добу або більше);
- ▶ установки для уловлювання вуглекислого газу з джерел, зазначених у цій частині, або з річною потужністю 1,5 мегатонни та більше, геологічні сховища вуглекислого газу;
- ▶ установки для очищення стічних вод продуктивністю, що перевищує еквівалент чисельності населення в розмірі 150 тисяч осіб;

Друга категорія:

- ▶ глибоке буріння, у тому числі геотермальне буріння, буріння з метою зберігання радіоактивних відходів, буріння з метою водопостачання (крім буріння з метою вивчення стійкості ґрунтів);

¹⁵⁸⁹ Ч. 11 ст. 11 Закону про охорону атмосферного повітря

¹⁵⁹⁰ Постанова КМУ «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» № 835 від 21 жовтня 2015

¹⁵⁹¹ Інформація військових обласних адміністрацій на Порталі відкритих даних: [Перелік дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря у 2020-2023 роках - Набори даних - Data.gov.ua](#) або [Перелік дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря у 2020-2023 роках - Набори даних - Data.gov.ua](#)

¹⁵⁹² Ст. 2 Закону про ОВД

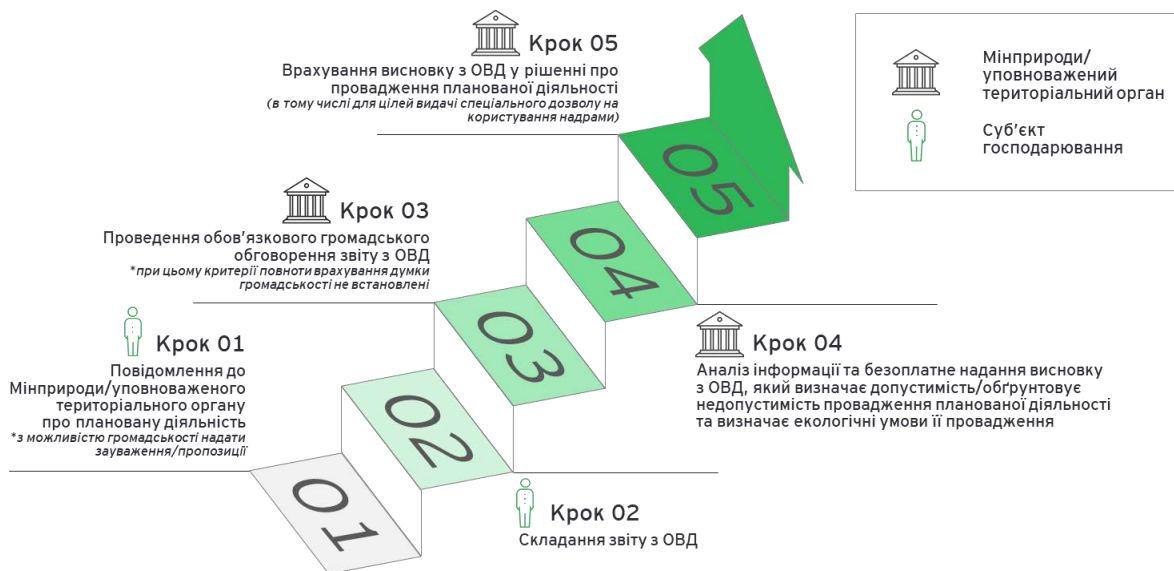
¹⁵⁹³ Ст. 3 Закону про ОВД

- ▶ видобувна промисловість (видобування корисних копалин, крім корисних копалин місцевого значення, які видобуваються землевласниками чи землекористувачами в межах наданих їм земельних ділянок з відповідним цільовим використанням, перероблення корисних копалин, у тому числі збагачення);
- ▶ енергетична промисловість (зберігання та переробка вуглеводневої сировини (природного газу, газу сланцевих товщ, газу, розчиненого у нафті, газу центрально-басейнового типу, газу (метану) вугільних родовищ, конденсату, нафти, бітуму нафтового, скрапленого газу, поверхневе та підземне зберігання викопного палива чи продуктів їх переробки на площі 500 квадратних метрів і більше або об'ємом (для рідких або газоподібних) 15 кубічних метрів і більше; промислове брикетування кам'яного і бурого вугілля);
- ▶ виробництво та обробка металу;
- ▶ господарська діяльність, що призводить до скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти, та забір води з водних об'єктів за умови, що водозабір підземних вод перевищує 300 кубічних метрів на добу;
- ▶ будівництво магістральних продуктопроводів (трубопроводів для транспортування газу, аміаку, нафти або хімічних речовин).

При визначенні необхідності проведення ОВД враховуються критерії визначення планованої діяльності та об'єктів, що не підлягають ОВД¹⁵⁹⁴.

Стадії ОВД як адміністративної процедури

Порядок здійснення ОВД регулюється Законом про охорону НПС, Законом про ОВД. Законодавство регулює послідовність здійснення усіх дій, що складають стадії ОВД.

Малюнок 13.5: Процедура ОВД

Дані щодо ОВД

Оцінка впливу на довкілля зарекомендувала себе як інструмент для контролю діяльності підприємств і суттєвий крок до прозорості видобувної галузі в Україні. Вона впорядковує

¹⁵⁹⁴ Постанова КМУ «Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля» № 1010 від 13.12.2017

процес проведення громадських слухань, передачі документації для висновку з ОВД, а також ведення публічного реєстру. Проте у зв'язку з військовим станом інформація в реєстрі наразі відображається не повністю, що обмежує доступ до деяких документів.

З огляду на важливість впливу видобувної галузі на довкілля ми проаналізували доступність інформації про екологічні наслідки діяльності видобувних компаній. ОВД як трьохсторонній процес залучає суб'єкта господарювання, громаду, яка може бути потенційно задіяною впливом, та уповноважені державні органи, які аналізують надану інформацію та ухвалюють рішення щодо дозволу або заборони планованої діяльності.

Відповідно до чинного законодавства України усі супровідні документи, які формуються в рамках процедури оцінки впливу на довкілля, підлягають оприлюдненню в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля¹⁵⁹⁵. Наразі реєстр містить обмежений обсяг інформації про плановану діяльність, включаючи:

- ▶ назву справи;
- ▶ загальний опис планованої діяльності без уточнення технічних характеристик;
- ▶ категорію, до якої віднесено справу;
- ▶ орган, що здійснює процедуру ОВД (уповноважений орган);
- ▶ інформацію про етапи та строки розгляду документації.

Новий реєстр з оцінки впливу на довкілля було запроваджено в рамках єдиної платформи ЕкоСистема. Він містить інформацію про проведені процедури ОВД в 2024 році в більш розширеному доступі та дозволяє переглядати та завантажувати документи, що розміщені згідно з відповідними відкритими справами про оцінку впливу на довкілля. Попередній Єдиний реєстр з оцінки впливу на довкілля¹⁵⁹⁶ містить інформацію про процедури ОВД, що були розпочаті до 29 грудня 2023 року¹⁵⁹⁷ та можуть поповнюватися виключно додатковою інформацією для Звіту в період громадського обговорення, а доступ до інформації з реєстру надаватиметься для громадськості за попередньою процедурою запиту. Обмеженість доступу до інформації до Реєстру обумовлена дією військового стану, через що інформація у Єдиному реєстрі з ОВД відображається частково, зокрема функціонально обмежена можливість завантажувати розміщені документи.

Нами було надіслано інформаційний запит до Міндовкілля як до розпорядника вищеперерахованих реєстрів для з'ясування обставин неповноти розкриття інформації та відмінностей щодо доступності даних у наявних реєстрів, що буде висвітлено нижче в розділі.

Згідно з отриманою інформацією на запит до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України про особливості процедур ОВД у видобувному секторі, що були проведені упродовж 2023 року, уповноваженим органом було отримано дев'ять повідомлень від видобувних компаній про плановану діяльність за першою категорією діяльності та 50 повідомлень за другою категорією відповідно. Інформація про отримані повідомлення про плановану діяльність до уповноважених територіальних органів до Міндовкілля не доводиться та знаходиться у розпорядженні вищезазначених уповноважених територіальних органів.

¹⁵⁹⁵ Єдиний реєстр з оцінки впливу на довкілля, Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, <https://eia.menr.gov.ua/>

¹⁵⁹⁶ Реєстр з оцінки впливу на довкілля на платформі «ЕкоСистема», е-ОВД, <https://eco.gov.ua/categories/e-ovd>

¹⁵⁹⁷ На ЕкоСистемі запрацював новий Реєстр з оцінки впливу на довкілля, <http://eco.gov.ua/news/na-ekosystemi-zapratsiuuv-novy-reiestr-z-otsinky-vplyvu-na-dovkillia>

Згідно із пунктом 8 Порядку¹⁵⁹⁸ усі документи з оцінки впливу на довкілля в електронному вигляді подаються суб'єктом господарювання уповноваженому центральному органу або уповноваженому територіальному органу через електронний кабінет Реєстру.

Ведення Реєстру та внесення документів до Реєстру забезпечують уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган у межах своїх повноважень.

Враховуючи вищезазначене, Міндовкілля надало інформацію у відповідь на запит щодо кількості повідомлень про плановану діяльність у розрізі категорій діяльності, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, які надані на розгляд до уповноваженого центрального органу.

Таблиця 13.6. Кількість повідомлень про плановану діяльність, що були надіслані до Міндовкілля суттєвими підзвітними компаніями у 2023 р¹⁵⁹⁹.

ЄДРПОУ	Назва юридичної особи	Категорія 1 ¹⁶⁰⁰	Категорія 2 ¹⁶⁰¹
	АТ «Укргазвидобування»	1	16
	ПАТ «Укрнафта»	2	4
	ТОВ «Оператор ГТС України»	-	6
	ТрАТ «Нафтогазвидобування»	-	5
	ТрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»	2	4
	ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»	1	2
	ТОВ «Надра-Геоінвест»	-	1
	ТрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»	1	1
	ТОВ «Нафтогаздія»	-	4
	ТОВ «Косул»	-	1
	ГДВ «Шахта «Білозерська»	1	-
	Представництво «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед» (без права юридичної особи)	-	4
	ТОВ «Рудомайн»	1	-
	ТОВ «Альфа-Газ»	-	2
Всього		59	

Наступним етапом для проведення процедури ОВД є подання компанією звіту з ОВД, який вона формує самостійно, висвітлюючи аспекти планованого впливу діяльності на довкілля.

Згідно з інформацією від Міндовкілля, суттєвими підзвітними видобувними компаніями у 2023 році було підготовлено та надіслано до Міндовкілля 71 звіт про ОВД. З 59 підзвітних видобувних компаній звіт з ОВД було подано 20 компаніями.

¹⁵⁹⁸ П. 8 Постанови «Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля», <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1026-2017-%D0%BF#Text>

¹⁵⁹⁹ Інформація надана від Міндовкілля у відповідь на запит у межах підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік.

¹⁶⁰⁰ У процедурі ОВД об'єкти та види діяльності поділяються на 1 і 2 категорії залежно від потенційного рівня впливу на навколишнє середовище, зокрема Категорія 1 включає об'єкти та діяльність, які можуть мати значний вплив на довкілля, потребують обов'язкового проведення процедури ОВД і підлягають більш детальному аналізу та контролю. Це, зокрема, великі промислові об'єкти, такі як електростанції, нафтопереробні заводи, великий видобуток природних ресурсів (вугільні шахти, кар'єри тощо), а також об'єкти інфраструктури, здатні призвести до значного забруднення повітря, води або земель. Для таких об'єктів передбачено обов'язкове громадське обговорення та ретельний аналіз потенційних наслідків для довкілля.

¹⁶⁰¹ У процедурі ОВД об'єкти та види діяльності поділяються на 1 і 2 категорії залежно від потенційного рівня впливу на навколишнє середовище, зокрема Категорія 2 включає об'єкти та діяльність з потенційно меншим впливом на довкілля, для яких також потрібно здійснювати ОВД, але вимоги до аналізу менш суворі, ніж для першої категорії. Це, наприклад, середні промислові об'єкти, невеликі гідротехнічні споруди, ферми та об'єкти середнього рівня забруднення. Вони можуть мати локальний вплив, але не настільки значний, як об'єкти першої категорії.

Таблиця 13.7. Інформація щодо отриманих Міндовкілля звітів з ОВД суттєвих підзвітних видобувних компаній у 2023 р.¹⁶⁰²

ЄДРПОУ	Назва юридичної особи	Кількість наданих звітів з ОВД у 2023 році
	АТ «Укргазвидобування»	17
	ПАТ «Укрнафта»	5
	ТОВ «Оператор ГТС України»	9
	ПрАТ «Нафтогазвидобування»	4
	ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»	3
	ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»	2
	ТОВ «Надра-Геоінвест»	2
	ПрАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат»	1
	АТ «Криворізький залізрудний комбінат»	1
	ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»	2
	ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»	1
	ТОВ «Нафтогаздія»	4
	ТОВ «Косул»	2
	Представництво «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед» (без права юридичної особи)	5
	ТОВ «Горизонти»	1
	ТОВ «Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат»	2
	АТ «Марганецький гірничо-збагачувальний комбінат»	5
	ТОВ «Рудомайн»	2
	ТОВ «Альфа-Газ»	2
	ТОВ «Східний геологічний союз»	1
Всього		71

Участь громадськості в ОВД

Порядки проведення громадських слухань¹⁶⁰³, передачі документації для надання висновку з ОВД та ведення єдиного реєстру з ОВД¹⁶⁰⁴ затверджені КМУ, тому участь мешканців громад в ОВД передбачена та відбувається під час дії воєнного стану.

Публічний доступ до даних щодо ОВД

У 2023 році було внесено зміни щодо ОВД згідно із Законом щодо внесення змін до деяких законів України про удосконалення та цифровізацію процедури оцінки впливу на довкілля України № 3227-ІХ, який набрав чинності 29.12.2023. Внаслідок змін наразі функціонують два реєстри ОВД: новий, який працює на єдиній екологічній платформі «ЕкоСистема»¹⁶⁰⁵, та старий, який містить інформацію про процедури ОВД, розпочаті до 29.12.2023¹⁶⁰⁶.

Старий реєстр надає можливість переглянути наведену нижче інформацію щодо ОВД (з урахуванням обмежень правового режиму воєнного стану):

- 1) інформація щодо назви планованої діяльності, яка підлягає оцінці впливу на довкілля;
- 2) повне найменування юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи-підприємця, який є замовником діяльності;

¹⁶⁰² Інформація надана від Міндовкілля у відповідь на запит у межах підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік.

¹⁶⁰³ Постанова КМУ «Про затвердження Порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля» № 989 від 13.12.2017

¹⁶⁰⁴ Постанова КМУ «Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля» № 1026 від 13.12.2017

¹⁶⁰⁵ Єдина екологічна платформа «ЕкоСистема»: e-ОВД

¹⁶⁰⁶ Єдиний реєстр оцінки впливу на довкілля: eia.menr.gov.ua/uk/cases/page-19

3) регіон (область) де планується діяльність;

4) інформація щодо строків громадського обговорення діяльності (початкова та кінцева дати, коли можна ознайомитися з документами).

Водночас процедури з ОВД, розпочаті до 29 грудня 2023 року, можна буде завершити з використанням старого реєстру.

Провадження планованої господарської діяльності забороняється, якщо надрокористувач не забезпечує в повному обсязі дотримання екологічних умов, передбачених у висновку з ОВД¹⁶⁰⁷.

Через воєнний стан наразі є обмеження щодо відкритого доступу до даних Реєстру з ОВД¹⁶⁰⁸ – як старого¹⁶⁰⁹, так і нового¹⁶¹⁰.

Оцінка соціального впливу під час ОВД

Законодавством не визначається обов'язок з оцінки впливу видобувної діяльності на соціальні аспекти населення.

Однак Міндовкілля розробило методичні рекомендації, які:

- ▶ надають нормативно-методичне забезпечення підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля, відповідно до Закону про ОВД;
- ▶ визначають найкращу практику підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля.

Згідно із законодавством про охорону навколишнього природного середовища ОВД здійснюється з урахуванням, серед іншого, перспектив соціально-економічного розвитку регіону, потужності та видів сукупного впливу шкідливих факторів та об'єктів на навколишнє природне середовище.

Фактори довкілля, вплив планованої діяльності на які оцінюють, визначені Законом: це кліматичні фактори (у тому числі зміна клімату та викиди парникових газів), атмосферне повітря, поверхневі й підземні води, землі й ґрунти, здоров'я населення, ландшафт, флора, фауна, біорізноманіття, природні території та об'єкти, матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину, соціально-економічні умови та взаємозв'язки між цими факторами.

У розділі щодо оцінки впливу на соціально-економічні умови рекомендується аналізувати на поточний стан та визначати ймовірність впливу на такі фактори, як: 1) здоров'я населення; 2) доступ населення до природних ресурсів і екологічно безпечного для життя і здоров'я людей навколишнього природного середовища¹⁶¹¹.

Проблемним регуляторним аспектом є те, що звіти про громадські обговорення, які є частиною оцінки впливу на довкілля, є закритими з початку повномасштабного вторгнення росії в Україну. Наразі протоколи про громадське слухання, що були проведені 2023 року та раніше, може переглянути лише той суб'єкт господарювання, який провадить процедуру ОВД для своєї діяльності.

¹⁶⁰⁷ Ч. 6 ст. 3 Закону про ОВД

¹⁶⁰⁸ Наказом Міндовкілля України «Про часткове відкриття доступу до Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля» № 225 від 15.06.2022

¹⁶⁰⁹ Єдиний реєстр оцінки впливу на довкілля: eia.menr.gov.ua/uk/cases/page-19

¹⁶¹⁰ Єдина екологічна платформа «ЕкоСистема»: e-ОВД

¹⁶¹¹ Наказ Міндовкілля «Про затвердження Загальних методичних рекомендацій щодо змісту та порядку складання звітів з оцінки впливу на довкілля» № 193 від 15.03.2021

За наданою Міндовкілля інформацією загалом було проведено 316 громадських обговорень щодо представлених звітів з оцінки впливу на довкілля за 2023 рік. Зокрема, 71 громадське обговорення було проведено для планованої діяльності компаній видобувних галузей, що становить 22,4 % усіх проведених обговорень.

Звіт про громадське обговорення публікується в Єдиному реєстрі з ОВД упродовж трьох днів після завершення обговорення. У період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться в режимі відеоконференції. Згідно з отриманою інформацією від Міндовкілля, під час проведення громадських слухань у режимі відеоконференції реєстрація та облік учасників, згідно із затвердженою формою, не здійснюються.

Упродовж 2023 року оплата за проведення громадських обговорень, що була здійснена суб'єктами господарювання видобувних галузей, становила 146 669,52 грн (детальніше в Таблиці 13.9).

Таблиця 13.8. Оплата за проведення громадських обговорень, що надійшла до Міндовкілля безпосередньо від суб'єктів господарювання упродовж 2023 р.¹⁶¹²

ЄДРПОУ	Назва юридичної особи	Сума сплачених платежів за проведення громадських слухань за 2023 р.
	ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»	67 710,92
	ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»	14 078,02
	ТДВ «Шахта «Білозерська»	25 401,28
	ТОВ «Горизонти»	14 078,02
	ТОВ «Рудомайн»	25 401,28
Всього		146 669,52

Як вже було зазначено, висновок з ОВД на останньому етапі погодження територіальним або центральним уповноваженим органом може бути не наданий, що унеможлиблює проведення планованої діяльності підприємства. Таким чином, Міндовкілля надало інформацію щодо загальної кількості наданих висновків з ОВД та кількості відмов для компаній видобувних галузей за 2023 рік. Міндовкілля видало 66 висновків з ОВД видобувним компаніям. У видачі висновку було відмовлено за п'ятьма процедурами ОВД без розкриття в публічному доступі причин відмови. Більш детальна інформація щодо статусу справ з ОВД та причин відмови розкривається в Єдиному реєстрі з ОВД¹⁶¹³, що є доступним за попередньою авторизацією.

Таблиця 13.9. Загальна кількість наданих висновків з ОВД та кількість відмов для компаній видобувних галузей від Міндовкілля у 2023 році.¹⁶¹⁴

ЄДРПОУ	Назва компанії	Кількість наданих висновків з ОВД	Кількість відмов у наданні висновку з ОВД
	АТ «Укргазвидобування»	20	-
	ПАТ «Укрнафта»	3	1
	ТОВ «Оператор ГТС України»	7	-
	ПрАТ «Нафтогазвидобування»	5	-
	ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»	2	-
	ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»	1	-
	ТОВ «Надра-Геоінвест»	2	-

¹⁶¹² Інформація надана від Міндовкілля у відповідь на запит у межах підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

¹⁶¹³ Реєстр з оцінки впливу на довкілля на платформі «ЕкоСистема», е-ОВД, <https://eco.gov.ua/categories/e-ovd>

¹⁶¹⁴ Інформація надана від Міндовкілля у відповідь на запит у межах підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік

ЄДРПОУ	Назва компанії	Кількість наданих висновків з ОВД	Кількість відмов у наданні висновку з ОВД
	ПрАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат»	1	-
	АТ «Криворізький залізорудний комбінат»	-	1
	ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»	2	-
	ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»	1	-
	ТОВ «Нафтогаздія»	4	-
	ТОВ «Косул»	2	-
	Представництво «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед» (без права юридичної особи)	4	1
	ТОВ «Горизонти»	1	-
	ТОВ «Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат»	1	1
	АТ «Марганецький гірничо-збагачувальний комбінат»	7	-
	ТОВ «Рудомайн»	-	1
	ТОВ «Альфа-Газ»	2	-
	ТОВ «Східний геологічний союз»	1	-
Всього		66	5

Післяпроектний моніторинг

Якщо це передбачено висновком з оцінки впливу на довкілля, суб'єкт господарювання забезпечує здійснення післяпроектного моніторингу з метою виявлення розбіжностей і відхилень у прогнозованих рівнях впливу та ефективності заходів із запобігання забрудненню довкілля та його зменшення.

Порядок, строки і вимоги до здійснення післяпроектного моніторингу визначаються у висновку з оцінки впливу на довкілля. За результатами післяпроектного моніторингу, за потреби, суб'єкт господарювання та уповноважений територіальний орган, а у випадках, визначених частинами третьою і четвертою статті 5 цього Закону про ОВД, - уповноважений центральний орган узгоджують вжиття додаткових заходів і дій із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу господарської діяльності на довкілля¹⁶¹⁵.

Моніторинг впливу рекомендується планувати як систему регулярних спостережень за встановленою програмою, яка включає 1) періодичні або регулярні вимірювання фактичних рівнів впливу на фактори та об'єкти довкілля з використанням прямих (інструментальних) вимірювань і спостережень, 2) визначення прогностичних рівнів, 3) оцінку наслідків, виходячи з фактичних і прогностичних рівнів, а також 4) виявлення незареєстрованих впливів (які не були оцінені під час здійснення ОВД).

Наприклад, згідно із законом України «Про метрологію та метрологічну діяльність» контроль стану навколишнього природного середовища належить до сфери законодавчо регульованої метрології, а також положенням частини п'ятої статті 7 зазначеного Закону про те, що результати вимірювань повинні бути доступні юридичним і фізичним особам, які мають щодо них обґрунтований інтерес, рекомендується оприлюднювати результати прямих вимірювань, виконані в рамках Програми моніторингу, наприклад на вебсайті суб'єкта господарювання або іншими способами, передбаченими законодавством¹⁶¹⁶.

¹⁶¹⁵ Ч. 1 ст. 13 Закону про ОВД

¹⁶¹⁶ Наказ Міндовкілля «Про затвердження Загальних методичних рекомендацій щодо змісту та порядку складання звітів з оцінки впливу на довкілля» № 193 від 15.03.2021

Вимоги щодо опублікування документації післяпроектного моніторингу в законі про ОВД не передбачено, однак суб'єкт господарювання може подати її самостійно. В Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля формується реєстраційна справа із зазначенням реєстраційного номера, в якій зберігаються такі документи щодо планованої діяльності: повідомлення про плановану діяльність, відомості про оприлюднення інформації, зауваження та пропозиції громадськості, звіт з оцінки впливу на довкілля, висновок або рішення уповноважених органів, звіт про громадське обговорення, а також інші документи, подані суб'єктом господарювання (у разі подання)¹⁶¹⁷.

Рекомендований період звітування може охоплювати:

- ▶ повний календарний рік;
- ▶ частину року від дати початку здійснення господарської діяльності (або початку календарного року) до дати завершення господарської діяльності (або завершення календарного року).

Міндовкілля, як уповноважений центральний орган, у 2023 році отримало 32 звіти про проведення післяпроектного моніторингу від десяти суттєвих підзвітних видобувних компаній.

Таблиця 13.10. Відомості про суб'єктів господарювання, на яких з Міндовкіллям було покладено необхідність здійснення післяпроектного моніторингу упродовж 2023 р.¹⁶¹⁸

ЄДРПОУ	Назва компанії	Отримані результати здійснення післяпроектного моніторингу
	АТ «Укргазвидобування»	14
	ПАТ «Укрнафта»	1
	ПрАТ «Нафтогазвидобування»	4
	ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»	2
	ТОВ «Надра-Геоінвест»	2
	ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»	2
	ТОВ «Нафтогаздія»	2
	ТОВ «Косул»	2
	Представництво «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед» (без права юридичної особи)	2
	ТОВ «Східний геологічний союз»	1
Всього		32

Одночасно з поданням звіту до уповноваженого органу компаніям рекомендовано забезпечити доступ до звіту з післяпроектного моніторингу відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації»¹⁶¹⁹. Доступ може бути надано шляхом подання звіту за запитом або шляхом його опублікування на офіційному вебсайті компанії в мережі Інтернет (з урахуванням обмежень у доступі до інформації в умовах воєнного стану)¹⁶²⁰.

Відповідальність за порушення вимог законодавства щодо ОВД

За невиконання екологічних умов висновку з ОВД для суб'єкта господарювання встановлено дисциплінарну, адміністративну, цивільну та кримінальну відповідальність. Крім того, діяльність, що провадиться з порушенням законодавства про ОВД, може бути:

¹⁶¹⁷ Ч. 12 ст. 4 Закону про ОВД

¹⁶¹⁸ Інформація надана Міндовкілля у відповідь на запит в межах підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік.

¹⁶¹⁹ Закон України «Про доступ до публічної інформації» <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2939-17#Text>

¹⁶²⁰ Методологічні рекомендації щодо здійснення післяпроектного моніторингу, <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0291926-24#n10>

- ▶ тимчасово заборонена (зупинена): до виконання встановлених у висновку з ОВД екологічних умов зупиняється експлуатація підприємства чи окремих його цехів (дільниць) і одиниць обладнання;
- ▶ припинена: повністю припиняється експлуатація підприємства чи окремих його цехів (дільниць) і одиниць обладнання¹⁶²¹.

Рішення про тимчасову заборону (зупинення) або припинення діяльності у зв'язку з порушенням законодавства про ОВД приймається судом за позовом Держекоінспекції, її територіальних органів або за позовом інших осіб, права та інтереси яких порушено.

Крім того, відсутній обов'язок з проведення ОВД проєктів УРП - таким чином, інвестор зобов'язаний провести ОВД планованої діяльності до початку її проведення, але вже після укладення УРП¹⁶²².

Як зазначено вище, 29.12.2023 р. набрав чинності закон, який має спростити здійснення процедури оцінки впливу на довкілля для суб'єктів господарювання, які є замовниками планованої діяльності, а також для громадськості в частині спрощення формату надання зауважень та пропозицій під час громадських обговорень у ході оцінки впливу на довкілля¹⁶²³.

2) Стратегічна екологічна оцінка

Об'єктами стратегічної екологічної оцінки (СЕО) є документи державного планування - стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

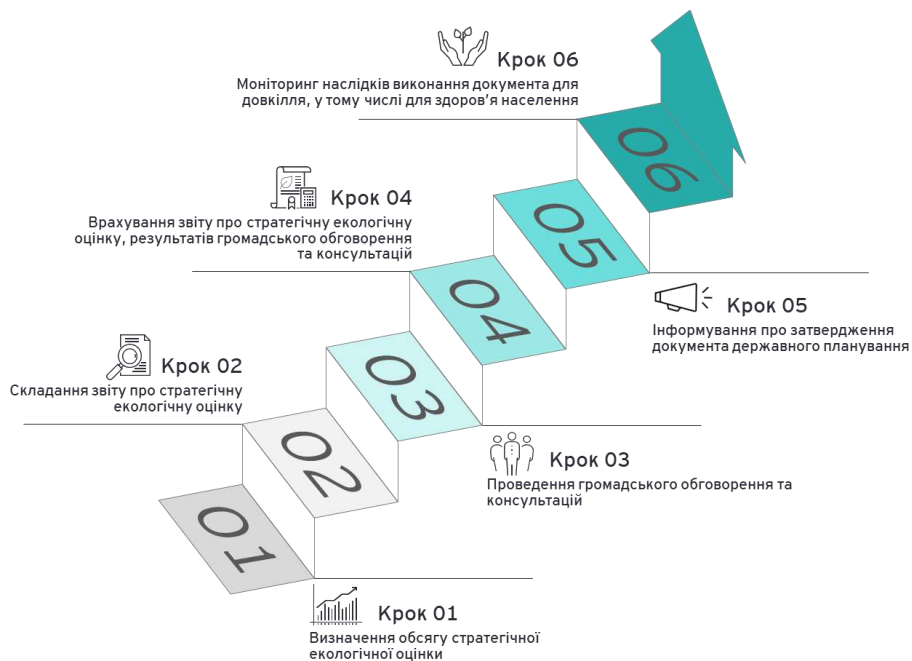
СЕО здійснюється у процесі розроблення документа державного планування, до його подання для затвердження, а здійснення такої оцінки забезпечує замовник (як правило, орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування, який є відповідальним за розроблення документів державного планування)¹⁶²⁴.

¹⁶²¹ Ст. 16 Закону про ОВД

¹⁶²² Ст. 11 Закону про УРП

¹⁶²³ Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення та цифровізації процедури оцінки впливу на довкілля» № 3227-IX від 13.07.2023

¹⁶²⁴ Ст. 9 Закону про СЕО

Малюнок 13.6: Етапи проведення стратегічної екологічної оцінки

Участь громадськості в SEO

Замовник своєчасно забезпечує можливості для участі громадськості у стратегічній екологічній оцінці проєкту документа державного планування, за умови доступності для розгляду всіх альтернативних варіантів¹⁶²⁵. Проєкт документа державного планування та звіт про стратегічну екологічну оцінку оприлюднюються на офіційному вебсайті замовника та вносяться ним до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості.

Повідомлення про оприлюднення проєкту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку розміщується на офіційному вебсайті замовника, а у сільських населених пунктах - також не менш ніж у трьох публічних місцях (на дошках оголошень органів місцевого самоврядування, об'єктів соціально-культурного призначення, на стаціонарно обладнаних зупинках маршрутних транспортних засобів, у місцях, визначених та обладнаних органами місцевого самоврядування, та в інших місцях масового перебування населення), та вноситься ним до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки¹⁶²⁶.

Публічний доступ до даних щодо SEO

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» передбачає функціонування Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки для створення, обробки, обліку та надання інформації у сфері стратегічної екологічної оцінки. Реєстр створюється з використанням програмного забезпечення, що має бути сумісним, зокрема, з Єдиним реєстром з оцінки впливу на довкілля, містобудівним кадастром, Державним земельним кадастром тощо¹⁶²⁷.

¹⁶²⁵ Ст. 12 Закону про SEO

¹⁶²⁶ Ст. 12 Закону про SEO

¹⁶²⁷ Ст. 9-1 Закону про SEO

Інформація, внесена до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки, є публічною та відкритою. Вільний доступ до неї забезпечується через мережу Інтернет¹⁶²⁸. Дані реєстру стають доступні лише після авторизації¹⁶²⁹.

Оцінка соціального впливу під час СЕО

Оскільки об'єктом СЕО є документи державного планування, Міністерством екології та природних ресурсів у 2018 році розробило методичні рекомендації щодо підготовки СЕО.¹⁶³⁰ Соціальний вплив під час здійснення СЕО аналізується та враховується.

Відповідальність за порушення вимог законодавства щодо СЕО

Правопорушеннями у сфері стратегічної екологічної оцінки визначені: (1) нездійснення стратегічної екологічної оцінки, (2) порушення процедури стратегічної екологічної оцінки та (3) неврахування результатів стратегічної екологічної оцінки під час затвердження документів державного планування.

Нездійснення стратегічної екологічної оцінки та порушення процедури екологічної оцінки є підставою для:

- ▶ скасування рішень органів державної влади та органів місцевого самоврядування про затвердження документів державного планування, визнання документів державного планування недійсними;
- ▶ відмови у погодженні та затвердженні проєктів документів державного планування;
- ▶ відмови у погодженні встановлення та зміни цільового призначення земельних ділянок, а також меж населених пунктів, що здійснюються на підставі або з урахуванням відповідних документів державного планування¹⁶³¹.

3) Екологічний аудит

У межах здійснення екологічного контролю доцільно розглядати його спеціальний вид - екологічний аудит. Екологічний аудит - це незалежний процес оцінювання об'єкта екологічного аудиту для встановлення відповідності визначених видів діяльності, заходів, умов, системи екологічного управління та інформації з цих питань вимогам законодавства України про охорону навколишнього природного середовища та іншим критеріям екологічного аудиту¹⁶³².

Об'єкти та суб'єкти аудиту

Об'єктами екологічного аудиту можуть бути:

- ▶ підприємства, установи та організації, їхні філії та представництва чи об'єднання, окремі виробництва, інші господарські об'єкти;
- ▶ системи екологічного управління;
- ▶ інші об'єкти, передбачені законом¹⁶³³.

Суб'єктами екологічного аудиту є: замовники; виконавці екологічного аудиту.

¹⁶²⁸ Ст. 9-1 Закону про СЕО

¹⁶²⁹ Єдина екологічна платформа «ЕкоСистема»: Єдиний реєстр стратегічної екологічної оцінки | ЕкоСистема (eco.gov.ua)

¹⁶³⁰ Наказ Мінприроди України «Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» № 296 від 10.08.2018

¹⁶³¹ Ст. ст. 18, 19 Закону про СЕО

¹⁶³² Ст. 1 Закону про ЕА

¹⁶³³ Ст. 2 Закону про ЕА

Замовниками екологічного аудиту можуть бути зацікавлені центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, інші юридичні, а також фізичні особи¹⁶³⁴.

Екологічний аудит може бути обов'язковим або добровільним.

Екологічний аудит проводиться сертифікованими виконавцями екологічного аудиту¹⁶³⁵.

Результати екологічного аудиту подаються у формі звіту про екологічний аудит, який містить, серед іншого, висновки щодо виявлених невідповідностей екологічних характеристик об'єкта аудиту вимогам законодавства¹⁶³⁶. У червні 2020 р. на сайті Міндовкілля були опубліковані методичні рекомендації щодо підготовки, здійснення та оформлення звіту про екологічний аудит, розроблені для всіх етапів проведення екологічного аудиту¹⁶³⁷.

Стадії аудиту

Закон про ЕА не передбачає стадій процедури. Проте, аналізуючи положення Закону, можна виділити такі стадії:

- ▶ перевірка первинної документації, журналів реєстрації та інших матеріалів, що реєструють показники природоохоронної діяльності;
- ▶ збирання інформації в рамках проведення аудиту, включаючи співбесіду з персоналом;
- ▶ візуальне обстеження об'єкта, перевірка стану й експлуатації технічних засобів;
- ▶ інструментальний аналіз параметрів навколишнього середовища і факторів негативного впливу;
- ▶ вироблення рекомендацій з удосконалення природоохоронної діяльності і раціонального використання природних ресурсів.

Участь громадськості в аудиті

Участь громадськості у проведенні аудиту не передбачена.

Публічний доступ до даних щодо аудиту

Обов'язкове оприлюднення звітів екологічного аудиту та висновків, що є невід'ємною частиною звітів, дії, які були вчинені для усунення виявлених порушень під час аудиту, - Законом не передбачено. Проектом закону № 6349 «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення процедури проведення екологічного аудиту» передбачено забезпечення оприлюднення висновків обов'язкового екологічного аудиту на офіційних вебсайтах замовників екологічного аудиту та Міндовкілля. Проте 14.07.2023 проєкт було відхилено та знято з розгляду¹⁶³⁸.

Оцінка соціального впливу під час аудиту

Закон прямо не передбачає проведення аудиту щодо соціального впливу об'єкта аудиту. Однак замовник аудиту може узгодити обсяг робіт, що може включати й соціальний

¹⁶³⁴ Ст. 3 Закону про ЕА

¹⁶³⁵ Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України «Про затвердження Положення про сертифікацію екологічних аудиторів» № 27 від 29.01.2007

¹⁶³⁶ Ст. 7 Закону про ЕА

¹⁶³⁷ Вебсайт Міндовкілля: Методичні рекомендації щодо підготовки, здійснення та оформлення звіту про екологічний аудит

¹⁶³⁸ Проєкт Закону України «Проєкт Закону про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення процедури проведення екологічного аудиту» № 6349 від 25.11.2021

вплив¹⁶³⁹. Аналогічно звіт про екологічний аудит може містити рекомендації щодо заходів, яких необхідно вжити для усунення виявлених невідповідностей.

Методичні рекомендації щодо підготовки, здійснення та оформлення звіту про екологічний аудит не передбачають вимог щодо оцінки соціального впливу об'єкта аудиту¹⁶⁴⁰.

Звіт про екологічний аудит є власністю його замовника і підставою для прийняття ним відповідних рішень¹⁶⁴¹.

Відповідальність за порушення вимог законодавства щодо аудиту

Відповідно до закону порушення правил проведення екологічного аудиту може мати наслідком притягнення до дисциплінарної, адміністративної чи кримінальної відповідальності.

13.1.4.5 Галузеві функції екологічного управління

Держгеонадра

Надрокористування

Держгеонадра видає спеціальні дозволи на користування надрами (більш детально - в розділі 6)¹⁶⁴².

Державне агентство водних ресурсів України

Водокористування

Дозвіл на спеціальне водокористування (забір води з водних об'єктів із застосуванням споруд або технічних пристроїв, використання води та скидання у водні об'єкти забруднюючих речовин, включаючи забір води та скидання забруднюючих речовин із зворотними водами із застосуванням каналів¹⁶⁴³) видається та анулюється територіальними органами Держводагентство, а у разі використання води водних об'єктів у зоні відчуження та зоні безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, - Держводагентством¹⁶⁴⁴.

Інформація щодо наданих дозволів наявна у відкритому доступі¹⁶⁴⁵.

За даними Державного агентства водних ресурсів України¹⁶⁴⁶, у 2023 році в сфері економічної діяльності «Добувна промисловість та розроблення кар'єрів» було зареєстровано 380 водокористувачів, що офіційно перебувають на обліку. За цей період зазначені підприємства забрали з природних водних об'єктів 213,09 млн куб. м води, що на

¹⁶³⁹ Ст. 20 Закону про ЕА

¹⁶⁴⁰ Вебсайт Міндовкілля: Методичні рекомендації щодо підготовки, здійснення та оформлення звіту про екологічний аудит

¹⁶⁴¹ Ст. 20 Закону про ЕА

¹⁶⁴² [Пункти 9, 10](#) Постанови КМУ «Про затвердження Положення про Державну службу геології та надр України» № 1174 від 30.12.2015

¹⁶⁴³ [П. 1](#) Постанови КМУ «Про затвердження Порядку видачі дозволів на спеціальне водокористування та внесення змін до постанови» № 459 від 10.08.1992

¹⁶⁴⁴ [Пункти 2, 3](#) Постанови КМУ «Про затвердження Порядку видачі дозволів на спеціальне водокористування та внесення змін до постанови» № 459 від 10.08.1992

¹⁶⁴⁵ Інформація на Порталі відкритих даних: [Реєстр виданих дозволів на спеціальне водокористування - Набори даних - Data.gov.ua](#)

¹⁶⁴⁶ Інформація Державного агентства водних ресурсів, надана у відповідь на запит Незалежного адміністратора в межах підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік, також доступна за посиланням:

<https://e-services.davr.gov.ua/parlor/p-report-genn-advanced/generate?type=1&year=2023>

9,67% більше порівняно з 2022 роком. Обсяги скинутої зворотної води становили 120,55 млн куб. м, що на 7,56 % менше, порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Загальний показник використання свіжої води за всіма галузями у 2023 році склав 65,34 млн куб. м, що демонструє незначне зниження на 0,06% порівняно з 2022 роком. Найбільші обсяги води були використані для виробничих потреб, що становило 49,76 млн куб. м. На питні та санітарні потреби було виділено 4,83 млн куб. м, а для інших потреб – 10,75 млн куб. м.

Найбільшими споживачами свіжої води залишаються галузь видобування металевих руд, яка використала 44,93 млн куб. м, і галузь видобування кам'яного та бурого вугілля, де використання склало 11,17 млн куб. м. У 2023 році спостерігається суттєве зростання обсягів оборотної та послідовно використаної води, які досягли 1510,90 млн куб. м, що на 19,66 % більше, порівняно з 2022 роком.

На тлі цих змін спостерігається негативна динаміка у показниках скиду транзитної води. Якщо в 2022 році обсяг транзитної води становив 0,17 млн куб. м, то у 2023 році цей показник зменшився на 17,65 % і склав 0,14 млн куб. м.

У 2023 році також спостерігається значне скорочення скиду забруднених стічних вод у поверхневі водойми – на 35,21 %, до 50,18 млн куб. м. Це позитивна тенденція, що відображає покращення показників очистки або зменшення загального обсягу виробничих викидів. Проте обсяг скинутих нормативно чистих зворотних вод зріс на 91,47 % і досяг 43,75 млн куб. м.

Найбільшими забруднювачами поверхневих водойм, як і раніше, залишаються галузі добування металевих руд, кам'яного і бурого вугілля та видобування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів. Сукупний обсяг забруднених стічних вод, скинутих цими галузями у 2023 році, склав 50,18 млн куб. м, що дорівнює 100 % загального обсягу забруднених стоків підзвітних галузей.

Слід зазначити, що нормативне очищення стічних вод забезпечується всіма підзвітними галузями, хоча серед них виділяється галузь надання допоміжних послуг у сфері добувної промисловості та розроблення кар'єрів, де співвідношення використання свіжої води до обсягів забору із природних водних об'єктів досягло 325,0 %.

Таблиця 13.11: Обсяги використання водних ресурсів за категоріями видів економічної діяльності у 2023 р., млн куб. м¹⁶⁴⁷

Показник	Видобувна промисловість і розроблення кар'єрів	У тому числі:				
		Добування кам'яного і бурого вугілля	Добування сирової нафти та природного газу	Добування металевих руд	Добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів	Надання допоміжних послуг у сфері добувної промисловості та розроблення кар'єрів
Кількість водокористувачів	380	30	38	28	268	16
Забрано з природних водних об'єктів	213.09	83.72	9.98	90.43	28.96	0.01

¹⁶⁴⁷ Інформація доступна на порталі електронних послуг Держводагентства за посиланням: <https://e-services.davr.gov.ua/parlor/p-report-genn-advanced/generate?type=1&year=2023>

Показник	Видобувна промисловість і розроблення кар'єрів	У тому числі:				
		Добування кам'яного і бурого вугілля	Добування сирової нафти та природного газу	Добування металевих руд	Добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів	Надання допоміжних послуг у сфері добувної промисловості та розроблення кар'єрів
У т.ч. з підземних водних об'єктів	198,85	83,45	7,92	79,00	28,46	0,01
У т.ч. з природних водних об'єктів	65,34	11,17	5,51	44,93	3,70	0,04
Загальне водовідведення	4,83	1,27	0,43	2,89	0,24	0,02
Скинуто в поверхневі водні об'єкти зворотних (стічних) вод: всього	49,76	5,02	2,66	39,72	2,34	0,02
Скинуто в поверхневі воді об'єкти зворотних (стічних) вод: забруднених	10,75	4,88	2,43	2,33	1,12	0,00
Скинуто в поверхневі водні об'єкти зворотних (стічних) вод: нормативно чистих без очистки	148,95	56,34	5,68	57,98	28,94	0,03
Скинуто в поверхневі водні об'єкти зворотних (стічних) вод: нормативно очищених на спорудах	120,55	56,33	0,12	36,06	28,03	0,02
Скинуто транзитної води	50,18	40,02	-	6,96	3,20	-
Оборотне повторне послідовне використання	43,75	1,81	-	26,07	15,87	-

Державна служба України з питань праці

Гірничий відвід

Держпраці видає гірничі відводи для розробки родовищ корисних копалин, будівництва та експлуатації підземних споруд та інших цілей, не пов'язаних із видобуванням корисних копалин¹⁶⁴⁸.

У 2023 році гірничі відводи для розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, будівництва і експлуатації підземних споруд та інших цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, надавала Держпраці. Гірничі відводи для розроблення родовищ корисних копалин місцевого значення надавалися територіальними органами Держпраці¹⁶⁴⁹.

¹⁶⁴⁸ [Підпункт 30 п. 4](#) Постанови КМУ «Про затвердження Положення про Державну службу України з питань праці» № 96 від 11.02.2015

¹⁶⁴⁹ [Пункти 21, 22](#) Постанови КМУ «Про затвердження Положення про порядок надання гірничих відводів» № 59 від 27.01.1995

З 25.01.2024 гірничі відводи для розробки родовищ корисних копалин підземним способом надає Держпраці після погодження заявки на отримання гірничого відводу з відповідним територіальним органом Держпраці¹⁶⁵⁰. Було скасовано одержання гірничого відводу для розробки родовищ корисних копалин відкритим способом (кар'єрами, розрізами), через свердловини (мінеральні води, вуглеводні), методом вилуговування (солі, бішофіт тощо) та для будівництва і експлуатації підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, у тому числі на континентальному шельфі та у виключній (морській) економічній зоні¹⁶⁵¹.

Інформація щодо наданих гірничих відводів для розробки родовищ корисних копалин місцевого значення розміщена на офіційному сайті Держпраці за посиланням: <http://surl.li/blqtxa>, але може бути недоступна через воєнний стан.

Інформація щодо гірничих відводів для розробки корисних копалин загальнодержавного значення в публічному доступі відсутня, незважаючи на зобов'язання згідно із чинним законодавством (Держпраці повинна публікувати дані про інформацію щодо гірничих відводів, наданих для розробки родовищ корисних копалин підземним способом)¹⁶⁵².

Таблиця 13.12: Інформація щодо погоджених гірничих відводів у 2023 році

№	Код ЄДРПОУ	Назва суб'єкта господарювання	Погоджено проєктів
1		АТ «Укргазвидобування»	39
2		ПрАТ «Видобувна компанія «Укрнафтобуріння»	1
3		ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»	2
4		ПрАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат»	1
5		АТ «Криворізький залізорудний комбінат»	1
6		ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»	2
7		АТ «Південний гірничо-збагачувальний комбінат»	3
8		ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»	4
9		СП «Полтавська газонафтова компанія»	2
10		ПрАТ «Суха Балка»	1
11		ТОВ «Єривський гірничо-збагачувальний комбінат»	1
12		ТОВ «Енергія-95»	1
13		ТОВ «Перша українська газонафтова компанія»	1
14		АТ «Марганецький гірничо-збагачувальний комбінат»	3
		Всього	69

У зв'язку з вищезазначеним, посадові особи Держпраці та її територіальних органів упродовж 2023 року не здійснювали планові та позапланові заходи державного гірничого нагляду¹⁶⁵³.

¹⁶⁵⁰ П. 21 Постанови КМУ «Про затвердження Положення про порядок надання гірничих відводів» № 59 від 27.01.1995

¹⁶⁵¹ [Набрали чинності зміни до Положення про порядок надання гірничих відводів - Державна служба України з питань праці \(dsp.gov.ua\)](http://dsp.gov.ua)

¹⁶⁵² Постанова КМУ «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» № 835 від 21 жовтня 2015

¹⁶⁵³ Інформація отримана від Державної Служби України з питань праці у відповідь на запит у межах підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік.

13.1.5 Програми реабілітації, виведення з експлуатації та закриття видобувних підприємств

13.1.5.1 Правове регулювання припинення діяльності гірничих підприємств

Припинення діяльності гірничих підприємств (підприємства всіх форм власності, які здійснюють видобування, переробку і збагачення корисних копалин¹⁶⁵⁴) здійснюється у формі ліквідації, реорганізації або консервації гірничих підприємств¹⁶⁵⁵.

Ліквідація або консервація гірничого підприємства здійснюється за проектом, затвердженим власником (керівником) гірничого підприємства, який включає соціально-економічне обґрунтування, технічне рішення, пропозиції про можливе відновлення гірничих робіт, використання гірничих виробок, будівель, споруд іншого призначення, заходи, спрямовані на запобігання небезпечному впливу на інші підприємства, довкілля та людей, та який пройшов оцінку впливу на довкілля, технічну та інші види експертиз, а також погоджений у встановленому законодавством порядку з органами гірничого нагляду, органами місцевого самоврядування та іншими зацікавленими органами¹⁶⁵⁶.

Для здійснення ліквідації чи консервації гірничодобувного об'єкта або його ділянки підприємство, якому належить цей об'єкт, подає заяву:

- ▶ міністерству або органу виконавчої влади, який уповноважений управляти державним майном, - якщо підприємство державної форми власності;
- ▶ органу місцевого самоврядування - якщо підприємство іншої форми власності.

Усі питання, пов'язані з ліквідацією чи консервацією гірничодобувного об'єкта або його ділянки, відпрацьовуються в проекті, який до затвердження підприємство-власник об'єкта подає на комплексну державну експертизу¹⁶⁵⁷.

Державні експертизи, які є складовими частинами комплексної державної експертизи, проводяться з питань екологічної безпеки, охорони праці та надр, землевпорядкування, пожежної безпеки тощо - відповідно до чинних законодавчих та інших нормативних актів, що регламентують порядок виконання цих експертиз¹⁶⁵⁸.

У разі позитивного висновку комплексної державної експертизи засновник підприємства видає наказ про ліквідацію чи консервацію об'єкта¹⁶⁵⁹.

Вилучення з користування земельних ділянок при ліквідації гірничодобувного об'єкта відбувається за рішенням відповідного органу місцевого самоврядування після прийняття засновником рішення про ліквідацію цього об'єкта¹⁶⁶⁰.

¹⁶⁵⁴ [П. 1](#) Наказу Міністерства промислової політики України «Про затвердження Положення про проектування гірничодобувних підприємств України та визначення запасів корисних копалин за ступенем підготовленості до видобування» № 221 від 07.05.2004

¹⁶⁵⁵ [Ст. 44](#) Гірничого закону України

¹⁶⁵⁶ [Ст. 45](#) Гірничого закону України

¹⁶⁵⁷ [П. 2.3.](#) Наказу Міністерства праці та соціальної політики України «Про затвердження Порядку погодження питань ліквідації та консервації гірничодобувних об'єктів або їх ділянок» № 41 від 12.03.1999

¹⁶⁵⁸ [П. 2.3.1.](#) Наказу Міністерства праці та соціальної політики України «Про затвердження Порядку погодження питань ліквідації

та консервації гірничодобувних об'єктів або їх ділянок» № 41 від 12.03.1999

¹⁶⁵⁹ [П. 2.5.](#) Наказу Міністерства праці та соціальної політики України «Про затвердження Порядку погодження питань ліквідації та консервації гірничодобувних об'єктів або їх ділянок» № 41 від 12.03.1999

¹⁶⁶⁰ [П. 2.6.](#) Наказу Міністерства праці та соціальної політики України «Про затвердження Порядку погодження питань ліквідації та консервації гірничодобувних об'єктів або їх ділянок» № 41 від 12.03.1999

Попри те що Порядок погодження питань ліквідації та консервації гірничодобувних об'єктів або їх ділянок досі чинний, його положення містять посилання на органи державної влади, які вже не функціонують, або процедури, які вже не здійснюються, а тому ці законодавчі положення потребують оновлення.

Процес ліквідації передбачає фізичну ліквідацію гірничого підприємства, охорону довкілля; подолання негативних соціально-економічних наслідків ліквідації гірничого підприємства; переведення та функціонування гірничого підприємства у водовідливному режимі. Однак подолання негативних соціально-економічних наслідків включає лише два заходи: завершення спорудження недобудованих житлових будинків, що перебували на балансі гірничого підприємства на момент прийняття рішення про його ліквідацію, та безоплатне забезпечення вугіллям категорій осіб, визначених частиною п'ятою статті 48 Гірничого закону України¹⁶⁶¹.

Щодо закриття уранових шахт, прямо передбачено, що їхня діяльність може бути припинена шляхом їх ліквідації або перепрофілювання для випуску іншої продукції, а також тимчасового зупинення (консервації) у порядку, встановленому законодавством України. Проєкт ліквідації, перепрофілювання чи тимчасового зупинення (консервації) уранових об'єктів повинен включати соціально-економічне обґрунтування, пропозиції щодо можливого використання гірничих виробок та споруд, заходи щодо запобігання небезпечному впливу виробничої діяльності на населення і довкілля, радіаційного контролю, зберігання радіоактивних відходів, дезактивації і рекультивації земель, а також пройти оцінку впливу на довкілля та інші державні експертизи згідно із законодавством України¹⁶⁶².

Рекультивація земель

Основними екологічними вимогами у сфері проведення гірничих робіт є, серед іншого, своєчасне проведення рекультивації земель¹⁶⁶³.

Особи, які отримали спеціальний дозвіл на використання надр згідно з угодою про умови користування надрами, зобов'язані забезпечувати охорону надр та довкілля в межах ділянки надр, наданої в користування, а також приведення порушених земель у стан, придатний для використання за призначенням, або придатний для подальшого їх використання у суспільному виробництві відповідно до Програми робіт¹⁶⁶⁴.

Робочі проєкти землеустрою розробляються з метою здійснення заходів з рекультивації порушених земель, зняття та перенесення родючого шару ґрунту, консервації деградованих та малопродуктивних угідь, поліпшення сільськогосподарських і лісгосподарських угідь, захисту земель від ерозії, підтоплення, заболочення, вторинного засолення, висушення, зсувів, ущільнення, закислення, забруднення промисловими та іншими відходами, радіоактивними та хімічними речовинами. Робочий проєкт землеустрою включає, серед іншого, проєктні рішення з визначення комплексу заходів та обсягу робіт з охорони земель; перелік обмежень у використанні земельної ділянки¹⁶⁶⁵.

Робочі проєкти землеустрою відсутні у відкритому доступі.

¹⁶⁶¹ П. 18 Постанови КМУ «Про затвердження Порядку ліквідації збиткових вугледобувних та вуглепереробних підприємств» № 939 від 27 серпня 1997

¹⁶⁶² Ст. 12 Закону України «Про видобування і переробку уранових руд» № 645/97-ВР від 19.11.1997

¹⁶⁶³ Ст. 34 Гірничого закону України

¹⁶⁶⁴ Наказ Держгеонадра «Про затвердження примірних угод про умови користування надрами» № 278 від 03.08.2022

¹⁶⁶⁵ Ст. 54 Закон України «Про землеустрій» № 858-IV від 22.05.2003

13.1.5.2 Правове регулювання консервації та ліквідації родовищ нафти і газу

Консервація та ліквідація нафтових, газових та інших пов'язаних з видобуванням нафти і газу свердловин здійснюються відповідно до вимог чинних нормативно-правових актів, а також ДСТУ 7285:2012 «Нафтова і газова промисловість. Консервація свердловин. Загальні технічні вимоги та порядок проведення робіт»¹⁶⁶⁶.

При спорудженні нафтогазових свердловин на родючих землях і землях активного господарського використання до початку монтажу бурового обладнання необхідно зняти родючий шар ґрунту для здійснення рекультивації після завершення буріння та облаштування устя свердловини.¹⁶⁶⁷

Проектна документація на облаштування нафтогазового родовища повинна передбачати, серед іншого, порядок рекультивації порушених і забруднених земель, створення і оснащення необхідними технічними засобами, автономною системою аварійного зв'язку та оповіщення для оперативного інформування персоналу і населення про можливу небезпеку, створення і забезпечення необхідними технічними засобами автоматизованої системи контролю повітряного середовища з метою створення безпечних умов праці та раннього виявлення можливих аварійних викидів¹⁶⁶⁸.

Заходи з охорони навколишнього природного середовища під час буріння нафтогазових свердловин мають включати, серед іншого, нейтралізацію та захоронення відпрацьованих бурових стічних вод, промивальних рідин та бурового шламу на території бурового майданчика; збирання, очищення і/або повторне використання бурових стічних вод та їх утилізацію після закінчення спорудження свердловини, де це є можливим; знімання та роздільне складування родючого та мінерального ґрунтів для потреб подальшої рекультивації; раціональне використання і обов'язкову рекультивацію землі після ліквідації свердловини; створення мережі контрольних пунктів для спостереження за складом поверхневих і підземних вод, приземного шару атмосфери, а також, за необхідності, ґрунтів у межах санітарно-захисних зон споруджуваних свердловин¹⁶⁶⁹.

Надрокористувач згідно з угодою про умови користування нафтогазоносними надрами зобов'язаний провести рекультивацію земельної ділянки (консервацію, ліквідацію свердловин (гірничодобувного об'єкта)¹⁶⁷⁰.

13.1.5.3 Участь громадськості. Публічний доступ до даних

Можливість участі мешканців громади в обговоренні рішень щодо закриття/консервації/ліквідації/рекультивації гірничих та нафтогазових об'єктів прямо законодавством не передбачена, однак у разі здійснення ОВД чи СЕО зацікавлені фізичні

¹⁶⁶⁶ Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження національних стандартів України та скасування національних стандартів України і нормативних документів в Україні» № 1525 від 29.12.2012; Наказ Мінекономіки України «Про затвердження Правил безпеки в нафтогазодобувній промисловості» № 2610 від 27.04.2023; Постанова Держгіртехнагляду СРСР «Положення про порядок ліквідації нафтових, газових та інших свердловин і списання витрат на їх спорудження» № 19 від 27.12.1989

¹⁶⁶⁷ П. 1.3. Розділу V Наказу Мінекономіки «Про затвердження Правил безпеки в нафтогазодобувній промисловості» № 2610 від 27.04.2023

¹⁶⁶⁸ П. 1.1. Розділу VI Наказу Мінекономіки «Про затвердження Правил безпеки в нафтогазодобувній промисловості» № 2610 від 27.04.2023

¹⁶⁶⁹ П. 46 Розділу XVII Наказу Міндовкілля «Про затвердження Правил розробки нафтових і газових родовищ» № 118 від 15.03.2017

¹⁶⁷⁰ Наказ Держгеонадра «Про затвердження примірних угод про умови користування надрами» № 278 від 03.08.2022

особи мають право брати участь в обговореннях та право на доступ до відповідної інформації з урахуванням обмежень правового режиму воєнного стану.

13.2 Державний контроль за дотриманням природоохоронного законодавства

13.2.1 Повноваження суб'єктів владних повноважень

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів

Заходи державного нагляду (контролю) Держекоінспекції

Держекоінспекція є центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику зі здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів¹⁶⁷¹.

Держекоінспекція здійснює державний нагляд (контроль) за дотриманням суб'єктами владних повноважень, підприємствами, установами та організаціями, фізичними особами вимог законодавства, серед іншого:

- ▶ про екологічну та радіаційну безпеку, оцінку впливу на довкілля, стратегічну екологічну оцінку, моніторинг, звітність та верифікацію викидів парникових газів, зокрема:
- ▶ щодо виконання умов висновків з оцінки впливу на довкілля, висновків державної екологічної експертизи;
- ▶ про охорону земель, надр, зокрема щодо:
 - ▶ консервації деградованих і малопродуктивних земель;
 - ▶ виконання екологічних вимог під час надання у власність і користування, зокрема в оренду, земельних ділянок;
 - ▶ дотримання екологічних нормативів з питань використання та охорони земель;
 - ▶ ведення будівельних, днопоглиблювальних робіт, видобування піску і гравію, прокладення кабелів, трубопроводів та інших комунікацій на землях водного фонду;
 - ▶ використання та охорони надр;
- ▶ про охорону, раціональне використання вод та відтворення водних ресурсів, зокрема щодо:
 - ▶ використання води (водних об'єктів) відповідно до цілей та умов їх надання водокористувачам;
 - ▶ про охорону атмосферного повітря, зокрема щодо:
 - ▶ наявності та дотримання умов дозволів на викиди забруднюючих речовин;
 - ▶ дотримання нормативів у галузі охорони атмосферного повітря;
 - ▶ дотримання екологічних показників нафтопродуктів (автомобільного бензину та дизельного палива), які реалізуються шляхом оптової та роздрібною торгівлі суб'єктами господарювання;
 - ▶ з питань запобігання утворенню та управління відходами, зокрема щодо:
 - ▶ подання декларацій про відходи;
 - ▶ ведення обліку відходів та подання звітності;

¹⁶⁷¹ П. 1 Постанови КМУ «Про затвердження Положення про Державну екологічну інспекцію України» № 275 від 19.04.2017

- ▶ для своєчасного та повного виконання заходів із захисту земель від засмічення та забруднення відходами¹⁶⁷².

На офіційному сайті Держекоінспекції розміщено перелік запитань до суб'єктів господарювання, що ставляться під час перевірки¹⁶⁷³, такси та методики нарахування збитків у разі виявлення порушення¹⁶⁷⁴.

З 01.01.2023 по 31.12.2023 територіальними органами Держекоінспекції проведено 4655 перевірок та складено 8075 протоколів про адміністративні правопорушення¹⁶⁷⁵.

За перші три квартали 2023 року територіальними органами Держекоінспекції проведено 8067 перевірок та складено 7348 протоколів про адміністративні правопорушення¹⁶⁷⁶.

Проте у відкритому доступі відсутня інформація щодо кількості видобувних компаній у складі загальної кількості суб'єктів господарювання, які були перевірені упродовж 2023 та 2024 років.

Також відсутня інформація про кількість усунених порушень за результатами заходів державного нагляду (контролю), оскільки немає обов'язку щодо публікування такої інформації¹⁶⁷⁷.

Заходи державного нагляду (контролю) Держгеонадра

Держгеонадра здійснює державний контроль за геологічним вивченням надр (державний геологічний контроль) та раціональним і ефективним їх використанням, проводить планові та позапланові перевірки надрокористувачів, за результатами яких (у разі виявлення порушень вимог законодавства) складає акти, видає обов'язкові до виконання вказівки (приписи), визначає строк для усунення виявлених недоліків і порушень вимог законодавства, здійснює державний контроль за дотриманням правил і нормативів користування нафтогазоносними надрами¹⁶⁷⁸.

Питання самовільного використання надр без отримання спеціального дозволу на користування надрами входять до сфери питань, які мають перевірятися Держгеонадра.

Заходи державного нагляду (контролю) Держгеокадастру

Держгеокадастр організовує та здійснює державний контроль за використанням та охороною земель усіх категорій та форм власності у частині дотримання вимог земельного законодавства щодо використання та охорони земель, а саме за:

- ▶ виконанням вимог щодо використання земельних ділянок за цільовим призначенням;
- ▶ розміщенням, проєктуванням, будівництвом та введенням в дію об'єктів, що негативно впливають або можуть вплинути на стан земель;
- ▶ здійсненням комплексу необхідних заходів щодо захисту земель від ерозії, селів, підтоплення, заболочування, вторинного засолення, переосушення, ущільнення, псування, забруднення, засмічення відходами, заростання бур'янами, чагарниками та дрібноліссям;

¹⁶⁷² П. 4 Постанови КМУ «Про затвердження Положення про Державну екологічну інспекцію України» № 275 від 19.04.2017

¹⁶⁷³ Перелік запитань

¹⁶⁷⁴ Такси та методики нарахування збитків

¹⁶⁷⁵ Інформація на Порталі відкритих даних

¹⁶⁷⁶ Інформація на Порталі відкритих даних

¹⁶⁷⁷ Постанова КМУ «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» № 835 від 21 жовтня 2015

¹⁶⁷⁸ П. 4 Постанови КМУ «Про затвердження Положення про Державну службу геології та надр України» № 1174 від 30.12.2015

- ▶ дотриманням строків своєчасного повернення тимчасово зайнятих земельних ділянок та обов'язкового здійснення заходів щодо приведення їх у стан, придатний для використання за призначенням;
- ▶ виконанням умов зняття, збереження і використання родючого шару ґрунту під час проведення гірничодобувних, геологорозвідувальних, будівельних та інших робіт, пов'язаних з порушенням ґрунтового покриву, своєчасного проведення рекультивації порушених земель в обсягах, передбачених робочим проєктом землеустрою;
- ▶ дотриманням правил, встановленого режиму експлуатації протиерозійних, гідротехнічних споруд, збереженням захисних насаджень і межових знаків;

Державне агентство водних ресурсів України

Держводагентство є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра захисту довкілля та природних ресурсів і який реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, управління, використання та відтворення поверхневих водних ресурсів¹⁶⁷⁹.

Заходи державного нагляду (контролю) Держводагентство не здійснює¹⁶⁸⁰.

Заходи державного нагляду (контролю) Держпраці

Держпраці¹⁶⁸¹ має право, зокрема, здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері гірничих відносин на підприємствах вугільної, гірничорудної та нерудної промисловості, під час проведення гірничих робіт, будівництва та експлуатації, ліквідації або консервації гірничих підприємств; здійснює нагляд (контроль) за дотриманням умов спеціальних дозволів на користування надрами в частині державного гірничого нагляду¹⁶⁸².

Процедура здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про працю юридичними особами (зокрема їхніми структурними та відокремленими підрозділами, які не є юридичними особами) та фізичними особами, які використовують найману працю, регулюється окремим нормативно-правовим актом¹⁶⁸³.

Публічний доступ до даних щодо результатів нагляду (контролю)

На період дії воєнного стану органи державного нагляду (контролю) здійснюють виключно позапланові заходи державного нагляду (контролю) за наявності загрози, що має негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та гарантування безпеки держави, а також для виконання міжнародних зобов'язань України¹⁶⁸⁴.

¹⁶⁷⁹ П.1 Постанови КМУ «Про затвердження Положення про Державне агентство водних ресурсів України» № 393 від 20.08.2014

¹⁶⁸⁰ Постанова КМУ «Про затвердження Положення про Державне агентство водних ресурсів України» № 393 від 20.08.2014

¹⁶⁸¹ П. 1 Положення про Державну службу України з питань праці, затвердженого Постановою КМУ від 11 лютого 2015 р. № 96

¹⁶⁸² Підпункти 18, 19, п. 4. Постанови КМУ «Про затвердження Положення про Державну службу України з питань праці» № 96 від 11.02.2015

¹⁶⁸³ Постанова КМУ «Деякі питання здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю» № 823 від 21.08.2019

¹⁶⁸⁴ П. 2 Постанови КМУ «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану» № 303 від 13.03.2022

Результати позапланових перевірок не публікуються у відкритому доступі, оскільки інспекційний портал закритий¹⁶⁸⁵.

Водночас плани комплексних перевірок (коли один і той самий суб'єкт господарювання внесено до річних планів здійснення заходів державного нагляду (контролю) різних органів державного нагляду (контролю)) публікуються відповідно до статті 5 Закону про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, але планові перевірки не проводяться¹⁶⁸⁶.

Плани комплексних перевірок наявні у відкритому доступі¹⁶⁸⁷.

13.2.2 Санкції у разі порушення правил природокористування та екологічного законодавства щодо регулювання правовідносин у сфері охорони навколишнього природного середовища

Порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища може мати негативні наслідки для користувача природних ресурсів, у тому числі позбавлення права природокористування, притягнення до відповідного виду юридичної відповідальності.

Закон про охорону НПС визначає, що порушення законодавства України про охорону навколишнього середовища тягне за собою дисциплінарну, цивільну, адміністративну і кримінальну відповідальність¹⁶⁸⁸.

Відповідальність за порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища несуть особи, винні у:

- ▶ порушенні прав громадян на екологічно безпечне навколишнє природне середовище;
- ▶ порушенні норм екологічної безпеки;
- ▶ порушенні вимог законодавства про оцінку впливу на довкілля, у тому числі поданні завідомо неправдивого звіту з ОВД чи висновку з ОВД;
- ▶ неврахуванні у встановленому порядку результатів ОВД та невиконанні екологічних умов, визначених у висновку з ОВД;
- ▶ допущенні наднормативних, аварійних і залпових викидів і скидів забруднюючих речовин та інших шкідливих впливів на навколишнє природне середовище;
- ▶ перевищенні лімітів та порушенні інших вимог використання природних ресурсів;
- ▶ самовільному спеціальному використанні природних ресурсів;
- ▶ невжитті заходів щодо попередження та ліквідації екологічних наслідків аварій та іншого шкідливого впливу на навколишнє природне середовище;
- ▶ невиконанні розпоряджень органів, які здійснюють державний контроль у галузі охорони навколишнього природного середовища, та вчиненні опору їхнім представникам;

¹⁶⁸⁵ Наказ ДРС «Про затвердження Порядку здійснення заходів з блокування та надання доступу до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю)» № 220 від 27.12.2022

¹⁶⁸⁶ П. 1 Постанови КМУ «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану» № 303 від 13.03.2022

¹⁶⁸⁷ Наказ ДРС «Про затвердження Плану здійснення комплексних заходів державного нагляду (контролю) органів державного нагляду (контролю) на 2024 рік» № 183 від 14.11.2023

¹⁶⁸⁸ Ст. 68 Закону про охорону НПС

- ▶ відмові від надання своєчасної, повної та достовірної інформації про стан навколишнього природного середовища, а також про джерела забруднення, у приховуванні випадків аварійного забруднення навколишнього природного середовища або фальсифікації таких відомостей;
- ▶ порушенні вимог законодавства України при здійсненні стратегічної екологічної оцінки тощо.

А. Позбавлення права природокористування

Надрокористування

Дія спецдозволу на використання надр може бути зупинена з боку Держгеонадра безпосередньо або за поданням Мінприроди (Міндовкілля), Держпраці, МОЗ, Держекоінспекції, органів місцевого самоврядування, ДПС у разі¹⁶⁸⁹:

- ▶ порушення надрокористувачем умов користування надрами, передбачених дозволом або угодою про умови користування ділянкою надр;
- ▶ виникнення внаслідок проведення робіт, пов'язаних з користуванням ділянкою надр, безпосередньої загрози життю чи здоров'ю працівників або населення;
- ▶ невиконання умов висновків з ОВД;
- ▶ відсутності висновку з ОВД з видобування корисних копалин;
- ▶ наявності підстав, передбачених Законом України «Про санкції»;
- ▶ відсутності в ЄДР відомостей про кінцевого бенефіціарного власника.

Анулювання спецдозволу може здійснюватися у випадках:

- ▶ заподіяння внаслідок проведення робіт, пов'язаних з користуванням ділянкою надр, безпосередньої шкоди життю чи здоров'ю людей або виникнення істотного забруднення навколишнього природного середовища;
- ▶ невиконання, за винятком наявності обставин, що не залежать від надрокористувача, затвердженої програми робіт з порушенням строків на понад один рік з дати закінчення виконання відповідного етапу програми робіт;
- ▶ встановлення факту подання в заяві про видачу спеціального дозволу на користування надрами та документах, що додаються до неї, недостовірних відомостей щодо заявника;
- ▶ невжиття надрокористувачем заходів для усунення причин зупинення дії спеціального дозволу на користування надрами у зв'язку з порушенням вимог законодавства - після зупинення дії спеціального дозволу на користування надрами у зв'язку з таким порушенням із наданням достатнього часу для їх усунення;
- ▶ застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) відповідно до Закону України «Про санкції» у вигляді анулювання спеціального дозволу на користування надрами;
- ▶ наявності підстави, передбаченої частиною четвертою статті 16-1 Кодексу про надра;
- ▶ виявлення підстав для анулювання спеціального дозволу на користування надрами, передбачених Законом України «Про газ (метан) вугільних родовищ» - для спеціальних

¹⁶⁸⁹ П. 21 Постанови КМУ «Про затвердження Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами» № 615 від 30.05.2011 (втратила чинність 26.07.2023)

дозволів на геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислову розробку, та видобування газу (метану) вугільних родовищ.

Кодекс про надра розрізняє підстави, коли спецдозвіл анулює Держгеонадра, а коли – суд¹⁶⁹⁰.

Право користування надрами під час виконання УРП може бути обмежене, тимчасово заборонене (зупинене) або припинене лише з боку КМУ, у разі виникнення безпосередньої загрози життю та здоров'ю людей або довкіллю в порядку, передбаченому УРП¹⁶⁹¹.

Після зупинення дії дозволу надрокористувач зобов'язаний зупинити проведення на наданій йому в користування ділянці надр робіт, передбачених дозволом.

Також надрокористувачеві може бути відмовлено у продовженні строку дії спецдозволу на користування надрами або й взагалі наданні такого дозволу, зокрема за наявності зауважень Міндовкілля у разі невиконання вимог природоохоронного законодавства щодо підтримання належного стану навколишнього природного середовища під час користування надрами¹⁶⁹².

Водокористування

Орган, що видав дозвіл на спеціальне водокористування, може звернутися до адміністративного суду з позовом про застосування заходу реагування у вигляді анулювання дозволу з підстав:

- ▶ встановлення факту подання в заяві та документах, що додаються до неї, недостовірної інформації;
- ▶ передачі водогосподарських споруд іншим водокористувачам;
- ▶ систематичної, упродовж двох і більше податкових (звітних) періодів, несплати збору за спеціальне водокористування у встановлені законом строки;
- ▶ порушення умов спеціального водокористування та охорони вод, стосовно яких центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику зі здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів, раніше було видано припис про їх усунення з наданням достатнього часу для їх усунення¹⁶⁹³.

Припинення права спеціального водокористування здійснюється Держводагентством.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря

Міндовкілля, обласні, Київська, Севастопольська міські державні адміністрації анулюють дозвіл, зокрема в разі скасування центральним (територіальним) органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, висновку щодо можливості видачі дозволу;

Анулювання дозволу на викиди може бути застосовано як санкцію до фізичних та юридичних осіб, а також юридичних осіб, які знаходяться під контролем таких фізичних або юридичних осіб, відповідно до Закону про санкції.

¹⁶⁹⁰ Ч. 3 ст. 26 Кодексу про надра

¹⁶⁹¹ Ч. 2 ст. 17 Закону про УРП

¹⁶⁹² Така підстава для відмови була закріплена у Постанові КМУ «Про затвердження Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами» № 615 від 30.05.2011 (втратила чинність 26.07.2023)

¹⁶⁹³ Ст. 55 Водного кодексу України

Призупинення господарської діяльності суб'єкта господарювання повністю або частково за рішенням суду, яке набрало законної сили, здійснюється з таких підстав:

- ▶ встановлення факту надання в заяві про видачу дозволу на викиди та документах, що додаються до неї, недостовірної інформації;
- ▶ провадження суб'єктом господарювання певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності, на які отримано дозвіл на викиди, з порушенням вимог законодавства, щодо яких центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику зі здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, було раніше видано припис про їх усунення з наданням достатнього часу для цього¹⁶⁹⁴.

Положення щодо видачі дозволів на здійснення операцій у сфері поводження з відходами та на спеціальне використання лісових ресурсів відсутні.

Отже, одним із суттєвих наслідків порушення природоохоронного законодавства для видобувних компаній може бути припинення чи обмеження права на користування надрами, водними ресурсами та на викиди в атмосферне повітря.

Б. Адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення природоохоронного законодавства

Адміністративна та кримінальна відповідальність за екологічні правопорушення і злочини встановлена у відповідних кодексах.

Кримінальний кодекс України у Розділі VIII передбачає 18 видів кримінальних правопорушень проти довкілля¹⁶⁹⁵, відповідальність за які, залежно від виду правопорушення, може бути у вигляді: штрафу, арешту, обмеження волі, позбавлення волі без права обіймати певні посади/займатися певною діяльністю, з конфіскацією майна або без такої.

Адміністративна відповідальність за порушення екологічного законодавства передбачається Розділом II КУпАП (переважно Главою 6 «Адміністративні правопорушення, що посягають на власність» та Главою 7 «Адміністративні правопорушення у сфері охорони природи, використання природних ресурсів, охорони культурної спадщини») та, залежно від виду правопорушення, супроводжується попередженням, накладенням штрафу (в окремих випадках з конфіскацією незаконно добутих об'єктів навколишнього середовища або заборонених знарядь добування)¹⁶⁹⁶.

Застосування заходів адміністративної або кримінальної відповідальності не звільняє винних від компенсації шкоди, заподіяної забрудненням навколишнього природного середовища та погіршенням якості природних ресурсів.

Незаконно добуті природні ресурси та виготовлена з них продукція підлягають безоплатному вилученню, а знаряддя правопорушення - конфіскації.

В. Відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок порушення законодавства про довкілля

¹⁶⁹⁴ Ст. 11-1 Закону про охорону атмосферного повітря

¹⁶⁹⁵ Закон України «Кримінальний кодекс України» № 2341-III від 05.04.2001

¹⁶⁹⁶ Закон України «Кодекс України про адміністративні правопорушення» (статті 1 - 212-24) № 8073-X від 07.12.1984

Якщо видобувна компанія веде господарську діяльність з порушенням природоохоронного законодавства та заподіює шкоду навколишньому середовищу, за загальним правилом така компанія зобов'язана компенсувати шкоду в повному обсязі¹⁶⁹⁷.

Найчастіше така компенсація здійснюється на підставі рішення суду за позовом Держекоінспекції, яка розраховує розмір заподіяної шкоди відповідно до встановленої методики¹⁶⁹⁸.

13.2.2.1 Перевірки та санкції за порушення видобувними компаніями екологічного законодавства

Наразі Держгеонадра здійснюють заходи контролю у сфері охорони навколишнього природного середовища, а саме: обстеження з метою попередження фактів самовільного користування надрами, в т. ч. видобування піску і гравію на землях водного фонду, попередження пожеж у лісових масивах, сільгоспугіддях, територіях та об'єктах ПЗФ, а також з метою попередження та виявлення фактів браконьєрства водних біоресурсів тощо.

За порушення вимог природоохоронного законодавства складено 10 762 протоколи про адміністративні правопорушення та накладено штрафні санкції на 10 107 порушників природоохоронного законодавства на загальну суму 2 млн 788 тис. грн. До Державного бюджету стягнуто 2 млн 750 тис. грн.

Збитків, заподіяних державі внаслідок порушення вимог природоохоронного законодавства, розраховано на загальну суму 1 млрд 453 млн 726 тис. грн. Пред`явлено претензій та позовів на загальну суму 666 млн 680 тис. грн. Стягнуто збитків у добровільному та примусовому порядку через рішення судів на загальну суму 104 млн 568 тис. грн.¹⁶⁹⁹.

Держекоінспекція не веде облік порушень у розрізі галузей або видів діяльності суб'єктів господарювання. Проте відповідно до статті 41 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»¹⁷⁰⁰ всі результати заходів державного нагляду вносяться до Інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду, держателем якої є Державна регуляторна служба України. Ця система дозволяє отримати доступ до необхідної інформації про проведені заходи державного контролю.

У межах підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік Незалежний адміністратор звернувся із запитом до Держекоінспекції щодо надання інформації про проведені заходи контролю із забезпечення дотримання екологічних норм упродовж звітного періоду в розрізі суттєвих підзвітних видобувних компаній. Запит передбачав надання інформації про 59 суттєвих підзвітних видобувних компаній.

Відповідно до отриманої інформації, 59 суттєвих підзвітних компаній видобувної галузі упродовж 2023 року Держекоінспекцією не перевірялися.

¹⁶⁹⁷ Ст. 69 Закону про охорону НПС, ст. 56 Закону про охорону земель, ст. 67 Кодексу про надра, ст. 111 Водного кодексу, ст. 34 Закону про охорону атмосферного повітря, ст. 58 Закону про управління відходами) тощо

¹⁶⁹⁸ Підпункт 8 п. 4. Постанови КМУ «Про затвердження Положення про Державну екологічну інспекцію України» № 275 від 19.04.2017

¹⁶⁹⁹ Відповідь Державної екологічної інспекції України «Про надання інформації для підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік»

¹⁷⁰⁰ Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» № 877-V від 05.04.2007, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text>

13.2.2.2 Здійснення державного нагляду за геологічним вивченням надр та їх раціональним і ефективним використанням

Державний нагляд за діяльністю надрокористувачів в Україні здійснюється відповідно до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»¹⁷⁰¹ та Кодексу України про надра¹⁷⁰², що закріплює правові основи, принципи, а також повноваження державних органів у сфері нагляду. Основним контролюючим органом є Державна служба геології та надр України, яка забезпечує нагляд за дотриманням суб'єктами господарювання норм щодо геологічного вивчення, видобування та раціонального використання надр.

Для ефективного нагляду Держгеонадра розробляє річні та щомісячні плани перевірок, затверджені наказами. Перевірки проводяться з урахуванням ризик-орієнтованого підходу:

- ▶ **Високий ризик** – перевірки не частіше одного разу на два роки.
- ▶ **Середній ризик** – один раз на три роки.
- ▶ **Низький ризик** – один раз на п'ять років.

Ці інтервали відповідають нормам Постанови Кабінету Міністрів України № 913 від 31.10.2018¹⁷⁰³. Основою для таких перевірок є оцінка потенційних ризиків для навколишнього середовища та економіки, пов'язаних з різними видами надрокористування.

Відповідно до даних Держгеонадр¹⁷⁰⁴, у 2023 році, через обмеження, викликані воєнним станом, планові перевірки не проводилися. Це надало змогу контролюючому органу зосередитися на позапланових перевірках, які потребували особливої уваги у зв'язку з підвищеним ризиком незаконного використання надр під час війни.

У 2023 році Держгеонадра провели шість позапланових перевірок. Ці перевірки були обумовлені або добровільними заявами надрокористувачів, які прагнули перевірити свою діяльність, або зверненнями громадян, що сигналізували про можливі порушення надрокористувачами їхніх прав.

Із загальної кількості перевірок основна частина припадає на видобування корисних копалин (66,6 %), що підтверджує актуальність контролю саме за діяльністю, пов'язаною з видобуванням ресурсів. Цей вид діяльності має найбільший вплив на довкілля та пов'язаний із ризиками нелегального використання надр, особливо в періоди економічної та соціальної нестабільності.

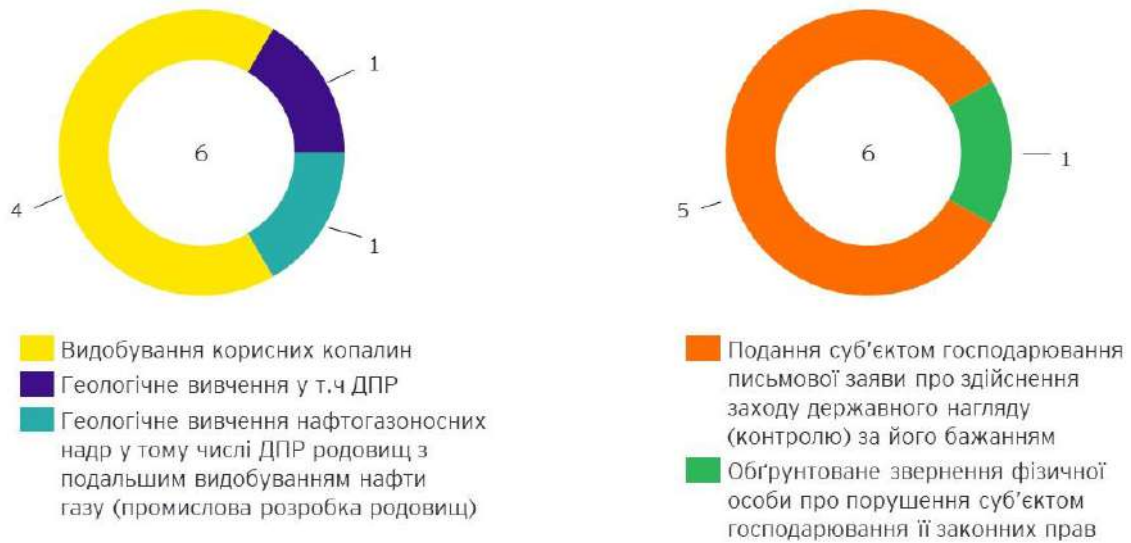
Позапланові перевірки, проведені Держгеонадра у 2023 році, були здійснені на підставі звернень, що мали обґрунтовані підстави та важливе значення для забезпечення прозорості у галузі надрокористування.

¹⁷⁰¹ Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» № 877-V від 05.04.2007, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text>

¹⁷⁰² Кодекс України «Про надра» № 132/94-ВР від 27.07.1994, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132/94-%D0%B2%D1%80#Text>

¹⁷⁰³ Постанова КМУ «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою геології та надр», № 913 від 31.10.2018, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/913-2018-%D0%BF#Text>

¹⁷⁰⁴ Інформація надана Державною службою геології та надр у відповідь на запит Незалежного адміністратора в рамках підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік, доступна також за посиланням на сайті Держгеонадра (Звіт про результати роботи Департаменту державного геологічного контролю Державної служби геології та надр України за 2023 рік), <https://www.geo.gov.ua/geokontrol/richni-zvity/>

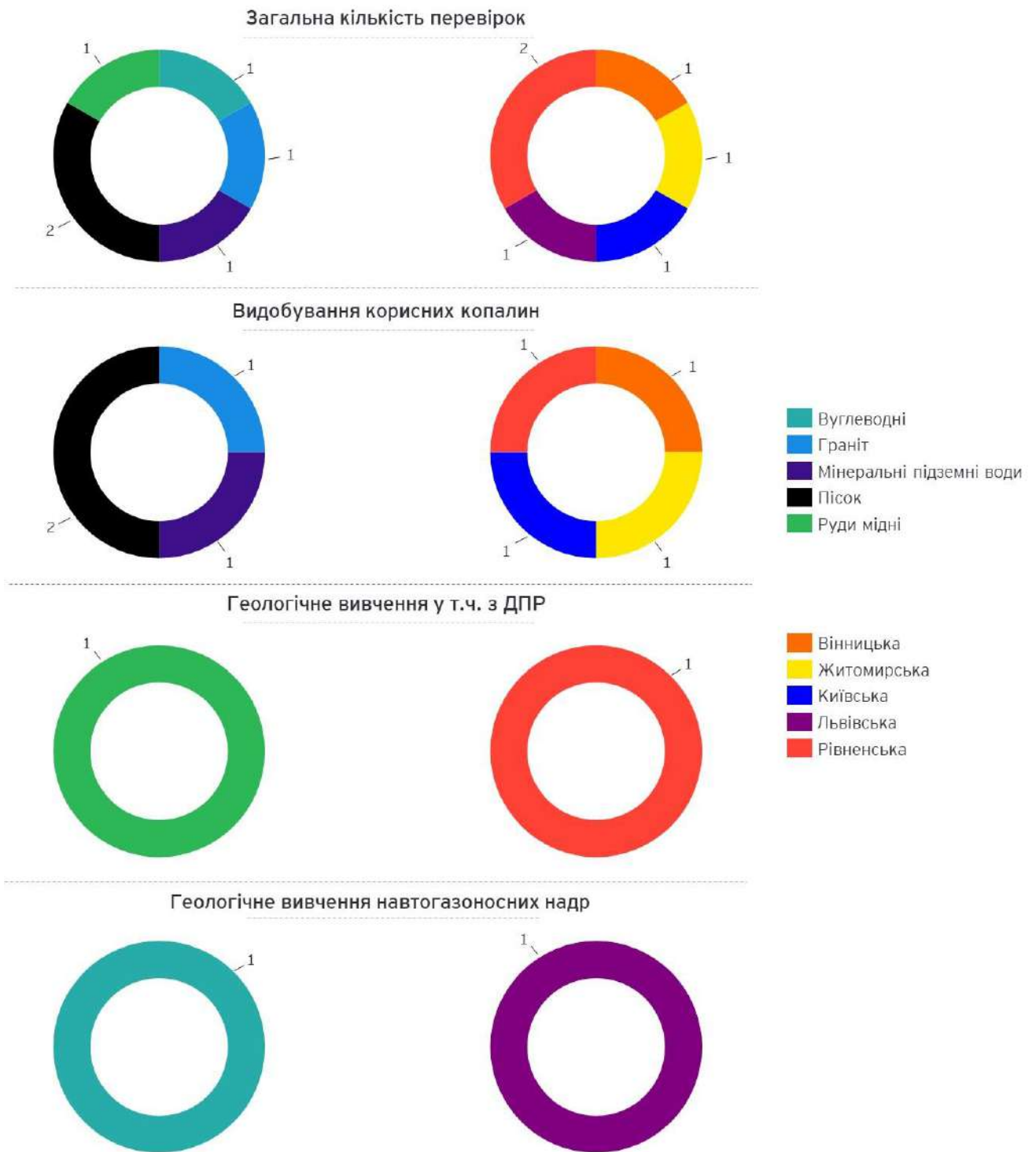

Малюнок 13.7: Розподіл проведених перевірок за видами користування надрами та за підставами для їх проведення¹⁷⁰⁵

Переважну більшість перевірок було ініційовано надрокористувачами (83,3 %), що може свідчити про прагнення компаній до підтримання відповідності законодавчим вимогам навіть у складних умовах.

Позапланові перевірки проводилися в різних регіонах України, що дозволяє оцінити географічну активність та особливості видів корисних копалин, що видобуваються.

¹⁷⁰⁵ Звіт про результати роботи Департаменту державного геологічного контролю Державної служби геології та надр України за 2023 рік, <https://www.geo.gov.ua/geokontrol/richni-zvity/>

Малюнок 13.8: Узагальнені дані про кількість проведених перевірок за корисними копалинами та за адміністративно-територіальною структурою України ¹⁷⁰⁶

У результаті проведених перевірок було виявлено порушення, які стосувалися недотримання норм геологічного вивчення, документування та контролю видобування. За результатами перевірок було видано шість приписів на усунення виявлених недоліків,

¹⁷⁰⁶ Звіт про результати роботи Департаменту державного геологічного контролю Державної служби геології та надр України за 2023 рік, <https://www.geo.gov.ua/geokontrol/richni-zvity/>

складено один адміністративний протокол і видано постанову про закриття справи через малозначність.

Також на підставі результатів аналізу заходів, вжитих надрокористувачами щодо усунення порушень, подань Міністерства екології та природних ресурсів України та в межах реалізації санкцій, застосованих до юридичних та фізичних осіб, за поданням Департаменту державного геологічного контролю Робочою групою з питань надрокористування у 2023 році прийнято понад 900 рішень щодо подальшої дії спеціальних дозволів на користування надрами, у тому числі щодо:

Таблиця 13.13: Розподіл рішень щодо спеціальних дозволів на користування надрами у 2023 році¹⁷⁰⁷

Вид рішення	Кількість рішень
Зупинення дії спеціальних дозволів на користування надрами	123
Внесення зміни до наказів Держгеонадр в частині підстав для зупинення дії спеціальних дозволів на користування надрами	47
Надання додаткових термінів для усунення порушень	578
Анулювання спеціальних дозволів на користування надрами	65
Поновлення дії спеціальних дозволів на користування надрами	115
Всього	928

Держгеонадра здійснювали перевірку дозволів на відповідність умовам користування надрами. У разі коли компанії систематично не усували виявлених порушень або не виконували приписи, було винесено рішення про анулювання таких дозволів. У 2023 році було скасовано 121 спеціальний дозвіл, зокрема:

- ▶ **На виконання судових рішень** – 77 дозволів, що становило 63,6 % усіх анульованих спеціальних дозволів. Йдеться про випадки, коли надрокористувачі не виконували судові рішення про усунення порушень.
- ▶ **Відмова суб'єкта господарювання** – 18 спеціальних дозволів (14,9 % загальної кількості), коли самі надрокористувачі ініціювали припинення своєї діяльності з певних причин.
- ▶ **Припинення діяльності суб'єкта** – 12 дозволів (9,9 %) було анульовано через ліквідацію або закриття підприємств.
- ▶ **Інші підстави** – 8 дозволів анульовано у зв'язку з втратою потреби в користуванні надрами та розширенням меж раніше виданих дозволів.

Відповідно до Методики визначення розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами¹⁷⁰⁸, у 2023 році проведено розрахунок розмірів відшкодування збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації. Розрахунок проведено по 519 об'єктам надрокористування. Загальний розмір збитків становить 11,9 трлн гривень. Матеріали розрахунків направлені до органів прокуратури.

¹⁷⁰⁷ Звіт про результати роботи Департаменту державного геологічного контролю Державної служби геології та надр України за 2023 рік, <https://www.geo.gov.ua/geokontrol/richni-zvity>

¹⁷⁰⁸ Затверджена Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України від 15.09.2022 № 366, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1337-22#Text>

Висновки до розділу

За інформацією, наданою незалежному адміністратору Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, упродовж 2023 року на основі звітів з ОВД видобувним компаніям було видано 66 висновків з ОВД, а за п'ятьма процедурами ОВД відмовлено у видачі висновку без розкриття причин у публічному доступі.

Відповідно до даних Держстат загальний обсяг утворених відходів у галузях видобувної промисловості за видами економічної діяльності (код КВЕД - В) для усіх класів небезпеки у 2023 році склав 154 525,00 тис. т.

Обсяг викидів діоксиду вуглецю в галузі добувної промисловості і розробки кар'єрів (код КВЕД – В) у 2023 році склав 1 444,26 тис. т тоді як обсяг викидів забруднюючих речовин – 299,28 тис. т.

У 2023 році зареєстрованими водокористувачами відібрано з природних водних об'єктів 213,09 млн куб. м води та скинуто всього 148,95 млн куб. м зворотних вод.

Загальний показник використання свіжої води за всіма галузями становив 65,34 млн куб. м. Найбільшим споживачем свіжої води традиційно залишається галузь добування металевих руд - 44,93 млн куб. м.

Згідно з даними ДПС загальна сума екологічного податку від підзвітних видобувних галузей на користь держави у 2023 році сягає 589 304,82 тис. грн що на 28,47 % менше за показник 2022 року.

Відповідно до інформації, наданої Державною екологічною інспекцією України, упродовж 2023 року перевірки суттєвих підзвітних видобувних компаній не проводилися.

Згідно з інформацією отриманою від Держгеонадра, останньою проведено шість позапланових перевірок діяльності надрокористувачів. За результатами перевірок, проведених у 2023 році Держгеонадра, складено один протокол про адміністративні правопорушення, за яким через малозначність було винесено постанову про закриття справи. Крім того у 2023 році було прийнято понад 900 рішень щодо подальшої дії спеціальних дозволів на користування надрами, а також анульовано 121 спеціальний дозвіл на користування надрами.

14. Звірка даних про податки та інші платежі

14.1 Визначення сфери охоплення звіркою в Звіті ІПВГ

14.1.1 Підхід до оцінки суттєвості платежів та визначені пороги суттєвості

Відповідно до Технічного завдання, з метою визначення сфери охоплення Звіту ІПВГ України Консультант здійснив оцінку суттєвості надходжень на користь держави. В результаті було визначено перелік видобувних галузей та видобувних підприємств, а також перелік видів платежів, що є суттєвими та підлягатимуть звірці в межах підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік. Процес оцінки суттєвості складається з таких послідовних кроків:

1. Аналіз даних про сукупні надходження на користь держави від видобувних галузей. Визначення переліку тих галузей, надходження від яких є найбільш суттєвими (такі видобувні галузі називаються суттєвими підзвітними видобувними галузями) (детальніше в підрозділі 0).

2. Аналіз дезагрегованих даних про надходження на користь держави від усіх попередньо визначених видобувних компаній суттєвих видобувних галузей у розрізі видів податкових та неподаткових платежів. Визначення переліку видів платежів на користь держави, обсяги яких є найбільш суттєвими (такі види платежів називаються суттєвими видами платежів) (детальніше в підрозділі 0).

3. Аналіз дезагрегованих даних про надходження на користь держави у розрізі видобувних підприємств, що входять до переліку попередньо визначених суттєвих видобувних галузей, та у розрізі суттєвих видів платежів на користь держави. Визначення переліку видобувних компаній, суттєві платежі яких на користь держави є найбільшими (такі компанії називаються суттєвими підзвітними компаніями) (детальніше в пункті 0).

Таким чином, Консультант отримав дані від державних органів про надходження податкових та інших платежів та розкрив дані від видобувних компаній про сплачені ними платежі, якщо компанії подали такі дані в межах звітування за Законом про ІПВГ.

14.1.2 Визначення переліку суттєвих видобувних галузей в межах Звіту ІПВГ

З метою визначення переліку суттєвих підзвітних галузей Консультант склав перелік усіх видобувних галузей¹⁷⁰⁹ згідно із загальною Класифікацією видів економічної діяльності (КВЕД-2010). Сформований перелік був включений до запиту до ДПС щодо надходжень податкових та інших платежів на користь держави. Зазначена частина запиту передбачала надання ДПС інформації щодо надходжень податкових та інших платежів на користь держави в розрізі видів економічної діяльності за КВЕД-2010¹⁷¹⁰, що належать до видобувної промисловості та трубопровідного транспорту.

¹⁷⁰⁹ У цілях цього Звіту під «видобувними галузями» маються на увазі галузі видобувної промисловості і галузь трубопровідного транспорту

¹⁷¹⁰ Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД-2010), http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html

У результаті Консультант отримав від ДПС дані щодо надходжень податкових та інших платежів за переліком видобувних галузей за класифікацією видів економічної діяльності. Проаналізувавши цю інформацію, Консультантом було зроблено такі висновки:

- **95,90%** надходжень до Зведеного бюджету та надходжень ЄСВ від усіх видобувних галузей у 2023 році припадало на такі галузі як (1) видобування природного газу, (2) видобування нафти, (3) трубопровідний транспорт, (4) видобування кам'яного вугілля.
- **4,10%** припадало на всі інші видобувні галузі, в яких здебільшого працює значна кількість невеликих та середніх компаній, що суттєво ускладнює процес збирання та звірки даних про платежі.

З огляду на це з метою виконання вимог Стандарту ІПВГ, включаючи вимогу 4.1¹⁷¹¹, а також Інструкції №13 «Визначення суттєвості, порогів звітності та підзвітних суб'єктів»¹⁷¹², до сфери охоплення Звіту ІПВГ за 2023 рік було включено такі суттєві підзвітні галузі:

- Добування природного газу;
- Добування сирової нафти;
- Трубопровідний транспорт;
- Добування кам'яного вугілля.

Згідно з рішеннями членів БГ ІПВГ (Протокол засідання БГ ІПВГ від 08.05.2024 року), зважаючи на економічну важливість видобування руд титану та марганцю, а також плани уряду щодо приватизації ключових титанових підприємств, **додатково до визначених** за результатами техніко-економічного аналізу **суттєвих підзвітних видобувних галузей** до Звіту ІПВГ за 2023 рік **включено** (далі - суттєві підзвітні видобувні галузі):

- Добування залізних руд;
- Добування руд титану;
- Добування руд марганцю.

Таблиця 14.1: Обсяг надходжень податкових та інших платежів на користь держави від видобувних галузей у розрізі видів економічної діяльності (КВЕД-2010) у 2023 році

Код КВЕД-2010	Вид економічної діяльності	Надходження на користь держави у 2023 р.	
		тис. грн	% сумарних платежів
_B06.20	Добування природного газу	68 579 694,65	51,32%
_B06.10	Добування сирової нафти	29 408 666,04	22,01%
_B05.10	Добування кам'яного вугілля	16 103 210,20	12,05%
_H49.50	Трубопровідний транспорт	14 046 572,63	10,51%
_B08.11	Добування декоративного та будівельного каменю, вапняку, гіпсу, крейди та глинистого сланцю	1 601 087,08	1,20%
_B08.12	Добування піску, гравію, глини і каоліну	1 211 312,03	0,91%
_B07.29	Добування руд інших кольорових металів	1 012 099,55	0,76%
_B07.10	Добування залізних руд	943 152,57	0,71%

¹⁷¹¹ Стандарт ІПВГ, вимога 4, <https://eiti.org/eiti-requirements#r4>

¹⁷¹² Інструкція №13 «Визначення суттєвості, порогів звітності та підзвітних суб'єктів» до Вимоги 4.1 Стандарту ІПВГ, https://eiti.org/sites/default/files/2021-12/guidance_note_13_on_defining_materiality_2016.pdf

Код КВЕД-2010	Вид економічної діяльності	Надходження на користь держави у 2023 р.	
		тис. грн	% сумарних платежів
_B07.21	Добування уранових і торієвих руд	411 339,04	0,31%
_B08.99	Добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів, н.в.і.у.	139 212,61	0,10%
_B08.92	Добування торфу	120 292,69	0,09%
_B08.93	Добування солі	21 754,08	0,02%
_B08.91	Добування мінеральної сировини для хімічної промисловості та виробництва мінеральних добрив	15 003,45	0,01%
_B05.20	Добування бурого вугілля	5 520,56	0,004%
Всього		133 618 917,20	100%

Крім того, згідно з рішеннями БГ ІПВГ (Протокол засідання БГ ІПВГ від 08.05.2024) у Звіті ПВГ за 2023 рік розкрита **окрема контекстуальна інформація** (у разі її доступності у відкритих джерелах) щодо таких видобувних галузей:

- Добування вогнетривких глин (глин для вогнетривів);
- Добування тугоплавких глин;
- Добування піску кварцового (піску для скляної промисловості);
- Добування каміння будівельного;
- Добування уранових та торієвих руд (у частині уранових руд).

Звірка платежів компаній, які працюють у вказаних вище видобувних галузях (добування вогнетривких та тугоплавких глин, піску кварцового, каміння будівельного та уранових руд), згідно з рішеннями БГ ІПВГ (Протокол засідання БГ ІПВГ від 08.05.2024) проводиться не буде.

Водночас, звертаємо увагу, що низка суб'єктів господарювання, які володіли спеціальними дозволами на користування надрами, не є видобувними компаніями за основним видом діяльності. У цьому контексті йдеться про суб'єктів господарювання, які володіють спеціальними дозволами на видобування води підземної та поверхневої, питної, лікувальних грязей. До таких суб'єктів можна віднести, зокрема:

Державні підприємства та органи державного управління:

- АТ НАЕК «Енергоатом»
- Національний Банк України
- ДП «Адміністрація Морських Портів України»
- ДП «Міжнародний аеропорт «Бориспіль»

Комунальні підприємства:

- КП «Київтеплоенерго»
- КП «Київський Метрополітен»
- КП «Харківводоканал»

Приватні підприємства:

- ПАТ «Фармак»
- ТОВ «Глобинський М'ясокомбінат»
- ПАТ «Оболонь»

- ТОВ «Сандора»

Виходячи з вищевикладеного, Консультант рекомендував виключити видобування води підземної та поверхневої, питної, лікувальних грязей з сфери охоплення Звіту ІПВГ та ініціювати внесення відповідних змін до Закону України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» та виключення зі сфери охоплення закону видобування води підземної та поверхневої, питної, лікувальних грязей.

Згідно з рішенням БГ ІПВГ від 08.05.2024, питання виключення галузі видобування води підземної та поверхневої, питної, лікувальних грязей з сфери охоплення Звіту ІПВГ залишається відкритим, оскільки потребує додаткового дослідження в наступному році.

14.1.3 Визначення переліку суттєвих видів платежів у межах Звіту ІПВГ

З метою визначення переліку суттєвих видів податкових та інших платежів на користь держави Консультант склав перелік підприємств підзвітних видобувних галузей, що у звітному періоді (2023 рік) володіли спеціальними дозволами на користування надрами (далі - спецдозволи). Відповідно до інформації про вид корисної копалини, щодо якої підприємствам були видані спецдозволи, всі виявлені підприємства були класифіковані за відповідними суттєвими видобувними галузями. Джерелом інформації щодо переліку надрокористувачів були дані з бази спецдозволів ДНВП «Геоінформ України», отримані Консультантом з Єдиного державного вебпорталу відкритих даних¹⁷¹³.

Сформований перелік підприємств був включений до запиту до ДПС, ДМС, Держгеонадра та Мінекономіки щодо надходжень податкових та інших платежів на користь держави. Зазначена частина запиту передбачала надання з боку ДПС, ДМС, Держгеонадра та Мінекономіки інформації щодо надходжень податкових та інших платежів на користь держави в розрізі видобувних підприємств підзвітних галузей (за попередньо сформованим переліком).

В результаті, Консультант отримав наведені нижче дані від:

- **ДПС** - щодо усіх податкових та неподаткових платежів (включно з бюджетним відшкодуванням ПДВ грошовими коштами), облік та контроль за справлянням яких належить до компетенції ДПС, у розрізі видобувних підприємств;
- **ДМС** - щодо сплати податкового платежу з ККДБ 14070000 «Податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів»;
- **Держгеонадра** - щодо окремих неподаткових платежів та платежу з ККДБ 22012100 «Збір за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів»;

¹⁷¹³ База даних ДНВП «Геоінформ України» про спецдозволи до початку повномасштабної війни росії проти України знаходилася у відкритому доступі. Проте після 24 лютого 2022 року, з міркувань безпеки держава обмежила доступ до деяких даних, у тому числі у сфері видобувних галузей.

- **Мінекономіки** - щодо фактичної сплати дивідендів (доходу), нарахованих на акції (частки) господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність (ККДБ - 21010500)¹⁷¹⁴.

У Таблиця 14.2 наведена консолідована інформація на основі даних, отриманих від зазначених державних органів. Дані в таблиці включають надходження на користь держави від усіх видобувних компаній, що належать до суттєвих підзвітних галузей, визначених попередньо - детальніше в пункті О.

Таблиця 14.2: Дані державних органів щодо надходжень податкових та інших платежів на користь держави від компаній суттєвих підзвітних видобувних галузей у 2023 році

Код платежу за бюджетною класифікацією	Назва платежу	Розпорядник/отримувач	Податковий/неподатковий платіж	Надходження у 2023 р.	
				тис. грн	%
13030000	Рентна плата за користування надрами загальнодержавного значення	ДПС	Податковий	59 418 960,19	39,41%
14060100	Податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів - робіт послуг	ДПС	Податковий	39 057 738,39	25,91%
11020000	Податок на прибуток підприємств	ДПС	Податковий	31 711 395,58	21,04%
14060200	Бюджетне відшкодування ПДВ грошовими коштами	ДПС	Податковий	-14 947 961,65	-9,92%
11010000	Податок та збір на доходи фізичних осіб	ДПС	Податковий	9 700 020,90	6,43%
-	ЄСВ	ДПС	Неподатковий	9 679 052,85	6,42%
14070000	Податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів	ДМС	Податковий	7 068 677,92	4,69%
18010500, 18010600	Плата за землю з юридичних осіб	ДПС	Податковий	3 093 632,31	2,05%
22012100	Збір за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів	Держгеонадра	Неподатковий	1 854 568,22	1,23%
21010100, 21010500	Дивіденди та сплата частки чистого прибутку	ДПС	Неподатковий	1 492 214,98	0,99%
14020000	Акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів - продукції	ДПС	Неподатковий	1 309 737,45	0,87%

¹⁷¹⁴ Мінекономіки розпоряджається даними щодо цього платежу (а саме - дивідендів (доходу), нарахованих на акції (частки) господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність) у частині обліку нарахування та сплати пені. У відповідь на запит Мінекономіки надало дані тільки про сплату основного платежу (не в частині пені), які повністю співпадали з даними ДПС

Код платежу за бюджетною класифікацією	Назва платежу	Розпорядник/отримувач	Податковий/неподатковий платіж	Надходження у 2023 р.	
				тис. грн	%
19010000	Екологічний податок	ДПС	Податковий	589 304,82	0,39%
13080000	Рентна плата за транспортування	ДПС	Податковий	571 746,49	0,38%
18010000 (без 18010500, 18010600)	Податок на майно -без земельного податку та орендної плати з юридичних осіб	ДПС	Податковий	119 002,41	0,08%
13020000	Рентна плата за спеціальне використання води	ДПС	Податковий	17 162,52	0,01%
19090500	Податки та збори не віднесені до інших категорій	ДПС	Неподатковий	6 311,81	0,00%
22010000	Плата за надання адміністративних послуг	ДПС	Неподатковий	4 735,52	0,00%
-	Інші види платежів	Держгеонадра	Неподатковий	4 059,21	0,00%
21080000	Інші надходження	ДПС	Неподатковий	2 144,60	0,00%
13060000	Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України	ДПС	Податковий	918,59	0,00%
18030000	Туристичний збір	ДПС	Податковий	648,52	0,00%
14040000	Акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів	ДПС	Податковий	426,14	0,00%
18050000	Єдиний податок	ДПС	Податковий	330,22	0,00%
13010000	Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів	ДПС	Податковий	4,67	0,00%
18040000	Збір за провадження торговельної діяльності -роздрібна оптова валютними цінностями ресторанне господарство із придбанням торгового патенту що справлявся до 1 січня 2015 року	ДПС	Неподатковий	(0,71)	0,00%
-	Вартість пакета аукціонної документації	Держгеонадра	Неподатковий	0,00	0,00%
-	Плата компенсації витрат держави за проведені	Держгеонадра	Неподатковий	0,00	0,00%

Код платежу за бюджетною класифікацією	Назва платежу	Розпорядник/отримувач	Податковий/неподатковий платіж	Надходження у 2023 р.	
				тис. грн	%
	геологорозвідувальні роботи				
Всього компанії суттєвих підзвітних галузей				150 754 831,95	100%

На основі консолідованої інформації від всіх державних органів (ДПС, ДМС, Мінекономіки і Держгеонадра) щодо податкових та інших надходжень на користь держави було проаналізовано суттєвість платежів, сплачених видобувними компаніями у 2023 році.

Зважаючи на вимоги Стандарту ІПВГ, а також Інструкцію №13 (щодо визначення суттєвості, порогів звітності й підзвітних суб'єктів), у 2023 році за рішенням БГ ІПВГ (Протокол засідання БГ ІПВГ від 24.05.2024 року) був встановлений поріг суттєвості для надходжень за видами платежів у розмірі **0,4%**. Враховуючи зазначений поріг суттєвості, для включення до Звіту ІПВГ за 2023 рік Консультант визначив такий перелік потоків доходів (платежів):

- Рентна плата за користування надрами загальнодержавного значення (ККДБ 13030000)
- Податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (без урахування бюджетного відшкодування ПДВ) (ККДБ 14060000 (без 14060200))
- Податок на прибуток підприємств (ККДБ 11020000)
- Бюджетне відшкодування ПДВ грошовими коштами (ККДБ 14060200)
- Податок та збір на доходи фізичних осіб (ККДБ 11010000)
- ЄСВ
- Податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів (ККДБ 14070000)
- Плата за землю з юридичних осіб (ККДБ 18010500, 18010600)
- Збір за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів
- Дивіденди та сплата частки чистого прибутку (ККДБ 21010100, 21010500)
- Акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції)
- Екологічний податок (ККДБ 19010000)

Згідно з даними ДПС щодо податкових та неподаткових платежів, у 2023 році до бюджету України надходили значні обсяги акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції), що входять до встановленого порогу суттєвості в 0,4%. Проте цей платіж не відноситься безпосередньо до видобувної діяльності, тобто накладається на діяльність, непов'язану з видобуванням корисних копалин. Таким чином, відповідно до рішення БГ ІПВГ від 08.05.2024 року, з переліку суттєвих податкових платежів було виключено «Акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції)» як такий, що не має прямого відношення до видобувної діяльності.

Починаючи з 7 квітня 2021 року внесено зміни до додатка до постанови Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 року №106¹⁷¹⁵, згідно з якими розпорядником інформації щодо платежу «Дивіденди (дохід), нараховані на акції (частки) господарських товариств, у

¹⁷¹⁵ Постанова Кабінету Міністрів України від 16.02.2011 року №106 «Деякі питання ведення обліку податків, зборів, платежів та інших доходів бюджету», <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/106-2011-%D0%BF#Text>

статутних капіталах яких є державна власність» (ККДБ 21010500) є ДПС, а Мінекономіки розпоряджається даними щодо цього платежу у частині обліку нарахування та сплати пені.

Таким чином, інформацію щодо надходжень платежів за категорією «Дивіденди та сплата частки чистого прибутку» (ККДБ 21010100, 21010500) Консультант отримав за допомогою окремих запитів до ДПС і Мінекономіки. В результаті аналізу отриманої інформації було визначено, що у 2023 році компаніями суттєвих підзвітних видобувних галузей не було сплачено пені за зазначеним платежем, а тому для підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік будуть використані лише дані ДПС.

Отже, рішенням БГ ІПВГ (Протокол засідання БГ ІПВГ від 24.05.2024 року) погоджено наведений нижче перелік платежів в якості таких, що є суттєвими в рамках Звіту ІПВГ за 2023 рік:

1. Рентна плата за користування надрами загальнодержавного значення (ККДБ 13030000)
2. Податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (без урахування бюджетного відшкодування ПДВ) (ККДБ 14060000 (без 14060200))
3. Податок на прибуток підприємств (ККДБ 11020000)
4. Бюджетне відшкодування ПДВ грошовими коштами (ККДБ 14060200)
5. Податок та збір на доходи фізичних осіб (ККДБ 11010000)
6. ЄСВ
7. Податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів (ККДБ 14070000)
8. Плата за землю з юридичних осіб (ККДБ 18010500, 18010600)
9. Збір за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів
10. Дивіденди та сплата частки чистого прибутку (ККДБ 21010100, 21010500)
11. Екологічний податок (ККДБ 19010000)

Усі перераховані вище види платежів (далі - суттєві види платежів) становлять 98,65% усіх надходжень податкових та інших платежів на користь держави від компаній суттєвих підзвітних видобувних галузей у 2023 році.

Таблиця 14.3: Обсяг надходжень на користь держави від компаній суттєвих підзвітних видобувних галузей за суттєвими видами платежів у 2023 році

Код платежу за бюджетною класифікацією	Назва платежу	Державний орган - отримувач	Податковий/неподатковий платіж	Надходження у 2023 р.	
				тис. грн	%
13030000	Рентна плата за користування надрами загальнодержавного значення	ДПС	Податковий	59 418 960,19	39,41%
14060100	Податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг)	ДПС	Податковий	39 057 738,39	25,91%
11020000	Податок на прибуток підприємств	ДПС	Податковий	31 711 395,58	21,04%

Код платежу за бюджетною класифікацією	Назва платежу	Державний орган - отримувач	Податковий/неподатковий платіж	Надходження у 2023 р.	
				тис. грн	%
14060200	Бюджетне відшкодування ПДВ грошовими коштами	ДПС	Податковий	-14 947 961,65	-9,92%
11010000	Податок та збір на доходи фізичних осіб	ДПС	Податковий	9 700 020,90	6,43%
ЄСВ	Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування	ДПС	Неподатковий	9 679 052,85	6,42%
14070000	Податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів	ДМС	Податковий	7 068 677,92	4,69%
18010500, 18010600	Плата за землю з юридичних осіб	ДПС	Податковий	3 093 632,31	2,05%
22012100	Збір за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів	Держгеонадра	Неподатковий	1 854 568,22	1,23%
21010100, 21010500	Дивіденди та сплата частки чистого прибутку	ДПС	Неподатковий	1 492 214,98	0,99%
19010000	Екологічний податок	ДПС	Податковий	589 304,82	0,39%
Всього за суттєвими видами платежів				148 717 604,51	98,65%
Несуттєві види платежів				2 037 227,44	1,35%
Всього компанії суттєвих галузей за всіма видами платежів				150 754 831,95	100,00%

14.1.4 Визначення переліку суттєвих підзвітних компаній в межах Звіту ІПВГ

З метою визначення переліку суттєвих підзвітних компаній у видобувних галузях, Консультант сформував і надіслав запит до державних органів (ДПС, ДМС, Мінекономіки та Держгеонадра) (детальніше в **підрозділах 0 та 0**). Отримана від державних органів інформація була деталізована як за окремими видами податкових та інших платежів, так і за видобувними компаніями. Як зазначалося вище у **пункті 0**, перелік видобувних компаній було складено на основі набору даних «Перелік спеціальних дозволів на користування надрами (у тому числі на користування нафтогазоносними надрами)» за 2023 рік. Такий підхід дозволив визначити не лише суттєві види платежів на користь держави (детальніше в **пункті 0**), але й провести оцінку суттєвості надходжень на користь держави від кожної компанії у суттєвих підзвітних видобувних галузях (видобування природного газу, нафти, кам'яного вугілля, руд заліза, руд титану та руд марганцю, а також транспортування нафти та природного газу).

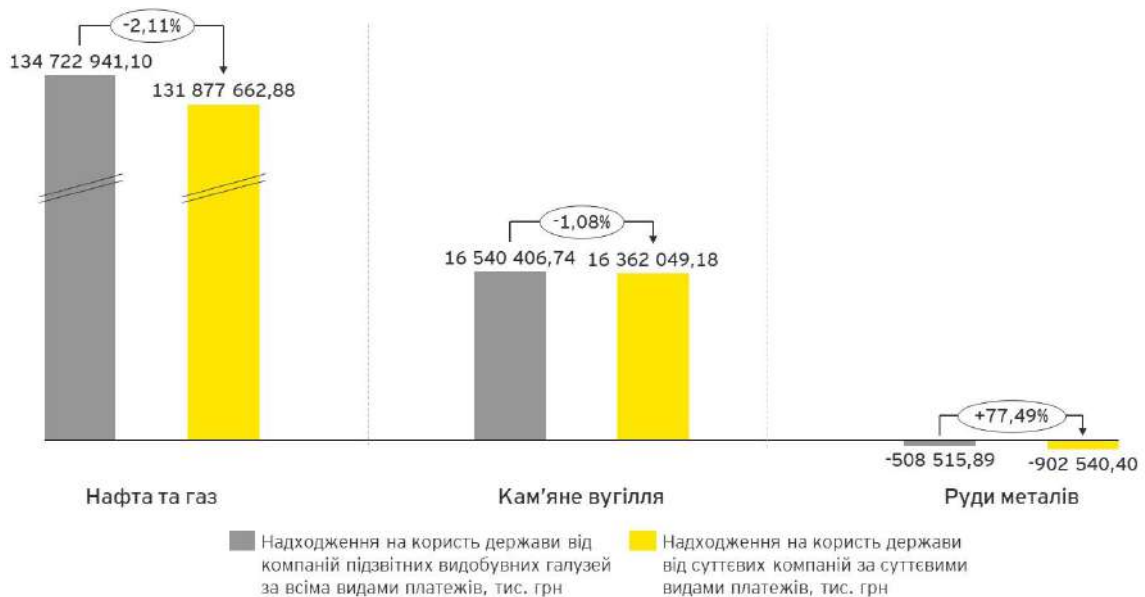
Серед переліку видів суттєвих платежів наявний платіж «Бюджетне відшкодування податку на додану вартість грошовими коштами» (ККДБ 14060200). Цей вид платежу (компенсації) обліковується як число з від'ємним значенням, а тому знижує загальний обсяг надходжень на користь держави від компаній, що отримують відшкодування ПДВ. Саме тому для

коректного визначення переліку суттєвих компаній у Звіті ІПВГ за 2023 рік і дотримання вимоги 4.1 Стандарту ІПВГ, оцінка суттєвості надходжень від окремих компаній здійснювалася без урахування цього платежу.

За результатами аналізу отриманої від державних органів інформації був сформований перелік з **59** компаній суттєвих підзвітних видобувних галузей, частка яких у сумарних надходженнях на користь держави за суттєвими видами платежів (не враховуючи бюджетне відшкодування ПДВ) у 2023 році склала **99,08%**.

Згідно з даними державних органів, сумарні надходження від усіх компаній підзвітних видобувних галузей за всіма видами платежів (з урахуванням бюджетного відшкодування ПДВ) у 2023 році становили 150 754 831,95 тис. грн. З них, 147 337 171,65 тис. грн (97,73%) усі видобувні компанії підзвітних галузей сплатили за 11 суттєвими видами платежів (детальніше у **пункті 0**).

Відповідно, за всіма видами платежів компаній підзвітних видобувних галузей 89,37% (134 722 941,10 тис. грн) було сплачено компаніями галузі видобування нафти та газу (в т. ч. транспортування)¹⁷¹⁶, 10,97% (16 540 406,74 тис. грн) компаніями галузі видобування кам'яного вугілля, а -0,34% (-508 515,89 тис. грн) припало на компанії галузі видобування руд металів¹⁷¹⁷ (**Малюнок 14.1**).

Малюнок 14.1: Надходження на користь держави від усіх компаній підзвітних видобувних галузей за всіма видами платежів у порівняно з надходженнями на користь держави від суттєвих компаній за суттєвими видами платежів у 2023 р.

¹⁷¹⁶ Для цілей визначення суттєвості, компанії, що належали до галузі «Видобування сирової нафти», «Видобування природного газу», «Транспортування нафти та природного газу», було об'єднано в категорію - нафтогазові компанії, або компанії галузі «Нафта та газ»

¹⁷¹⁷ Для цілей визначення суттєвості, компанії, що належали до галузі «Видобування руд заліза», «Видобування руд марганцю» та «Видобування руд титану», було об'єднано в категорію - компанії галузі «Руди металів»

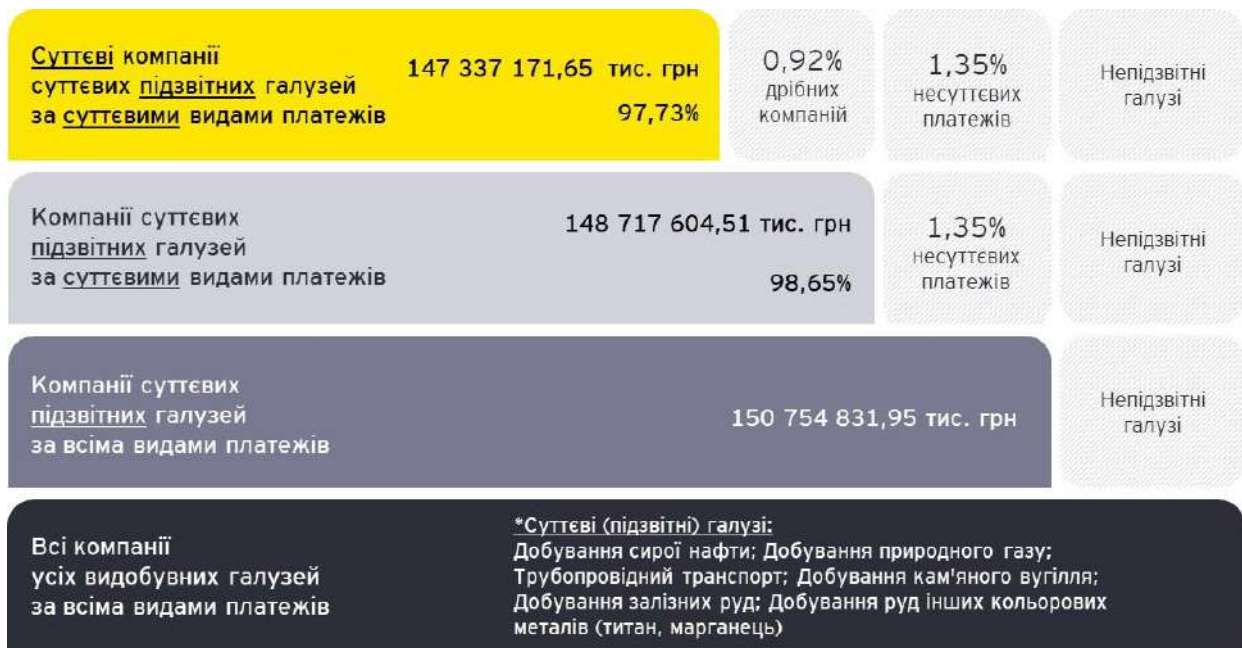

Малюнок 14.2: Обсяг надходжень на користь держави від всіх компаній підзвітних видобувних галузей у розрізі суттєвих видів платежів у 2023 р.

Згідно з рішенням БГ ІПВГ (Протокол засідання БГ ІПВГ від 24.05.2024 року), для цілей визначення переліку суттєвих видобувних компаній підзвітних видобувних галузей, а також дотримання вимоги 4.1 Стандарту ІПВГ, у 2023 році був встановлений поріг суттєвості надходжень на користь держави для ідентифікації суттєвих підзвітних компаній у розмірі **100 млн грн**. За результатами аналізу отриманої від державних органів інформації та на основі встановленого порогу був сформований перелік з 59 суттєвих підзвітних компаній, що у 2023 році сплатили на користь держави за суттєвими видами платежів (з урахуванням бюджетного відшкодування ПДВ) 147 337 171,65 тис. грн, або 97,73% сумарних надходжень за всіма видами платежів від усіх компаній суттєвих підзвітних видобувних галузей (Малюнки 14.3 та 14.4).

Малюнок 14.3: Кількість суттєвих компаній і обсяг надходжень на користь держави за суттєвими видами платежів (з урахуванням бюджетного відшкодування ПДВ) у 2023 р.

Малюнок 14.4: Схематичне зображення процесу оцінки суттєвості для Звіту ІПВГ (з урахуванням бюджетного відшкодування ПДВ) за 2023 рік

Перелік підзвітних організацій, які було визначено як суттєві в рамках Звіту ІПВГ за 2023 рік (далі - «суттєві підзвітні компанії»), наведено в таблиці нижче (Таблиця 14.4).

Таблиця 14.4: Обсяг надходжень за суттєвими видами платежів від суттєвих підзвітних компаній в рамках Звіту ІПВГ за 2023 рік

№	Код ЄДРПОУ/ податковий номер	Назва платника	Галузь	Надходження (без бюджетного відшкодування ПДВ), тис. грн		Бюджетне відшкодування ПДВ, тис. грн	Надходження за всіма суттєвими видами платежів, тис. грн
				тис. грн	%		
Нафта та газ, у т.ч. транспортування:				132 108 719,79	100,00%	-231 056,91	131 877 662,88
1		АТ «Укргазвидобування»	Нафта та газ				
2		ПАТ «Укрнафта»	Нафта та газ				
3		ПрАТ «Нафтогазвидобування»	Нафта та газ				
4		ТОВ «Оператор ГТС України»	Транспортування				
5		АТ НАК «Нафтогаз України»	Нафта та газ				
6		ТОВ «Енерго-сервісна компанія «Еско-Північ»	Нафта та газ				
7		ПрАТ «Видобувна компанія «Укрнафтобуріння»	Нафта та газ				
8		ТОВ «Надра-Геоінвест»	Нафта та газ				
9		АТ «Укртранснафта»	Транспортування				
10		ТОВ «Нафтогаздія»	Нафта та газ				
11		ПрАТ «Природні ресурси»	Нафта та газ				
12		СП «Полтавська газонафтова компанія»	Нафта та газ				
13		ТОВ «Косул»	Нафта та газ				
14		ПрАТ «Укргазвидобуток»	Нафта та газ				
15		ТОВ «СП «Укркарпатоїл ЛТД»	Нафта та газ				
16		Представництво «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед» (без права юридичної особи)	Нафта та газ				
17		ТОВ «Системойлінженерінг»	Нафта та газ				
18		ТОВ «Стрийнафтогаз»	Нафта та газ				
19		ТОВ «Горизонти»	Нафта та газ				

№	Код ЄДРПОУ/ податковий номер	Назва платника	Галузь	Надходження (без бюджетного відшкодування ПДВ), тис. грн		Бюджетне відшкодування ПДВ, тис. грн	Надходження за всіма суттєвими видами платежів, тис. грн
				тис. грн	%		
20		ТОВ «Перша українська газонафтова компанія»	Нафта та газ				
21		ТОВ «Енергія-95»	Нафта та газ				
22		ПП «Проект-Буд»	Нафта та газ				
23		ПП «Нордік»	Нафта та газ				
24		ТОВ «ВЕЛЛ КО»	Нафта та газ				
25		ТОВ «Нафтогазрегіон»	Нафта та газ				
26		Угода про розподіл продукції від 31.12.2020 №7 - інвестор (оператор) ТОВ «ВЕЛЛ КО» 43002645	Нафта та газ				
27		СП «Бориславська нафтова компанія» в формі ТОВ	Нафта та газ				
28		ДСД від 19.01.1999 № 35/4 - уповноважена особа ПрАТ «Галс-К» 31566427	Нафта та газ				
29		ТОВ «Альфа-Газ»	Нафта та газ				
30		ТОВ «Парі»	Нафта та газ				
31		ТОВ «Східний геологічний союз»	Нафта та газ				
32		СП «Каштан Петролеум ЛТД»	Нафта та газ				
33		Договір про спільну діяльність від 10.06.1997 № Б/Н - уповноважена особа ДП «Юсенко Україна» 30051913	Нафта та газ				
34		ТОВ «Українська бурова компанія»	Нафта та газ				
35		ТОВ «Пром-Енерго Продукт»	Нафта та газ				
Кам'яне вугілля:				13 480 343,63	100 00%	-	13 480 343,63
36		ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»	Кам'яне вугілля				

№	Код ЄДРПОУ/ податковий номер	Назва платника	Галузь	Надходження (без бюджетного відшкодування ПДВ), тис. грн		Бюджетне відшкодування ПДВ, тис. грн	Надходження за всіма суттєвими видами платежів, тис. грн
				тис. грн	%		
37		ПрАТ «Шахтоуправління «Покровське»	Кам'яне вугілля				
38		ТДВ «Шахта «Білозерська»	Кам'яне вугілля				
39		ТОВ «Краснолиманське»	Кам'яне вугілля				
40		ДП «Львіввугілля»	Кам'яне вугілля				
41		ДП «Добропіллявугілля-Видобуток»	Кам'яне вугілля				
42		ДП «Селидіввугілля»	Кам'яне вугілля				
43		ТОВ «Шахта 1-3 «Новгородівська»	Кам'яне вугілля				
44		ДП «Мирноградвугілля»	Кам'яне вугілля				
45		ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська»	Кам'яне вугілля				
Руди металів (руди заліза, руди марганцю, руди титану):				13 677 469,03	100 00%	-14 580 009,43	-902 540,40
46		ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»	Руди металів				
47		ПрАТ «Північний гірничо- збагачувальний комбінат»	Руди металів				
48		АТ «Криворізький залізорудний комбінат»	Руди металів				
49		ПрАТ «Полтавський гірничо- збагачувальний комбінат»	Руди металів				
50		АТ «Південний гірничо- збагачувальний комбінат»	Руди металів				
51		ПрАТ «Центральний гірничо- збагачувальний комбінат»	Руди металів				
52		ТОВ «Єристівський гірничо- збагачувальний комбінат»	Руди металів				
53		ПрАТ «Інгулецький гірничо- збагачувальний комбінат»	Руди металів				

№	Код ЄДРПОУ/ податковий номер	Назва платника	Галузь	Надходження (без бюджетного відшкодування ПДВ), тис. грн		Бюджетне відшкодування ПДВ, тис. грн	Надходження за всіма суттєвими видами платежів, тис. грн
				тис. грн	%		
55		АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»	Руди металів				
56		АТ «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат»	Руди металів				
57		ПрАТ «Суха Балка»	Руди металів				
57		АТ «Марганецький гірничо-збагачувальний комбінат»	Руди металів				
58		ТОВ «Рудомайн»	Руди металів				
59		ТОВ Виробничо-комерційна фірма «Велта»	Руди металів				
Всього суттєві компанії суттєвих підзвітних галузей				162 148 238,00	99,07%	-14 811 066,34	147 337 171,65
Всього інші компанії суттєвих підзвітних галузей				1 517 328,16	0,93%	-136 895,31	1 380 432,85
Всього компанії суттєвих підзвітних галузей				163 665 566,16	100,00%	-14 947 961,65	148 717 604,51

14.2 Загальні результати звірки платежів

14.2.1 Повнота звірки

У 2023 році було визначено 59 компаній, що підлягали звірці податкових та неподаткових платежів на користь держави. Усі суттєві підзвітні компанії, згідно з даними державних органів, сумарно за суттєвими видами платежів сплатили 147 337 171,65 тис. грн (з урахуванням бюджетного відшкодування ПДВ). У межах підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік, від 53 з 59 суттєвих підзвітних компаній було отримано інформацію про їх платежі на користь держави¹⁷¹⁸.

Для проведення оцінки суттєвості надходжень на користь держави і визначення суттєвих видів платежів і суттєвих підзвітних компаній були сформовані та направлені запити до ДПС, ДМС, Мінекономіки та Держгеонадра. У 2023 році усі державні органи, які є розпорядниками інформації про сплату суттєвих видів платежів на користь держави, надали необхідні дані для цілей проведення звірки податкових та інших надходжень.

Таким чином, Незалежним адміністратором було звірено дані про надходження на користь держави від 53 суттєвих компаній в обсязі 145 371 584,17 тис. грн (згідно з наданою інформацією органів державної влади). У результаті, повнота звірки склала 98,67% за обсягом надходжень на користь держави. Загальний обсяг надходжень від суттєвих підзвітних компаній, що не надали необхідну інформацію для звірки, становить 1 965 587,48 тис. грн або 1,33%.

При цьому для порівняння, повнота звірки платежів у Звіті ІПВГ за 2022 рік становила 94,55%.

Серед підзвітних видобувних галузей, найвищого показника повноти звірки було досягнуто для компаній державного сектору економіки у галузях видобування руд металів і нафти та газу (100% і 100% відповідно).

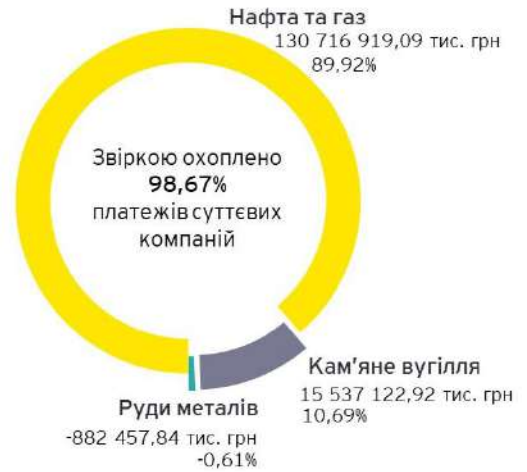
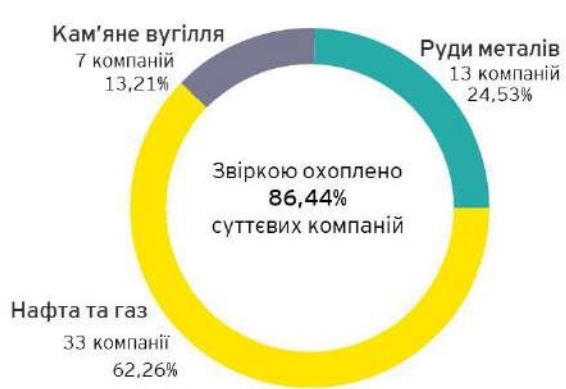
Більш детальну інформацію щодо повноти звірки в розрізі видобувних галузей і форми власності компаній наведено в **Таблиця 14.5**.

З загального обсягу суттєвих надходжень на користь держави від 59 суттєвих підзвітних видобувних компаній в розмірі 147 337 171,65 тис. грн:

- ▶ 64,48% надходжень припадає на 33 компанії, що пройшли звірку платежів і які, згідно з наданою ними інформацією, проходили аудиторську перевірку фінансової звітності за результатами 2023 року;
- ▶ 34,19% надходжень припадає на 20 компаній, що пройшли звірку платежів і які не надали інформацію про проходження аудиторської перевірки;
- ▶ 1,33% надходжень припадає на 6 компаній, що не пройшли звірку платежів і які не надали інформацію про проходження аудиторської перевірки.

Детальна інформація про наявність аудиту фінансової звітності суттєвих підзвітних видобувних компаній і посилання до їх публічної фінансової звітності (за її наявності) наведені в **Додатку 11** та **Додатку 12**.

¹⁷¹⁸ Детальніше про статус надання інформації суттєвими підзвітними компаніями наведена у **Додатку 12**.

Малюнок 14.5: Кількість компаній і обсяг надходжень за суттєвими видами платежів (з урахуванням бюджетного відшкодування ПДВ), щодо яких було проведено звірку у 2023 році

Таблиця 14.5: Повнота звірки надходжень на користь держави від підзвітних видобувних компаній у 2023 році у розрізі видобувних галузей і компаній за формою власності

Галузь	Підприємство з державною участю / у приватній власності ¹⁷¹⁹	Обсяг надходжень			Кількість компаній		
		Підлягали звірці, тис. грн	Звірено, тис. грн	Повнота звірки за обсягом надходжень, %	Підлягали звірці	Звірено	Повнота звірки за кількістю компаній, %
Нафта та газ	Всього, з них:	131 877 662,88	130 716 919,09	99,12%	35	33	94,29%
	Державна	98 195 715,28	98 195 715,28	100,00%	7	7	100,00%
	Приватна	33 681 947,60	32 521 203,81	96,55%	28	26	92,86%
Руди металів	Всього, з них:	-902 540,40	-882 457,84	97,77%	14	13	92,86%
	Державна	257 954,05	257 954,05	100,00%	1	1	100,00%
	Приватна	-1 160 494,46	-1 140 411,90	98,27%	13	12	92,31%
Кам'яне вугілля	Всього, з них:	16 362 049,18	15 537 122,92	94,96%	10	7	70,00%
	Державна	1 771 576,12	1 231 260,59	69,50%	5	3	60,00%
	Приватна	14 590 473,05	14 305 862,34	98,05%	5	4	80,00%
УСІ ГАЛУЗІ	Всього, з них:	147 337 171,65	145 371 584,17	98,67%	59	53	89,83%
	Державна	100 225 245,46	99 684 929,92	99,46%	13	11	84,62%
	Приватна	47 111 926,20	45 686 654,25	96,97%	46	42	91,30%

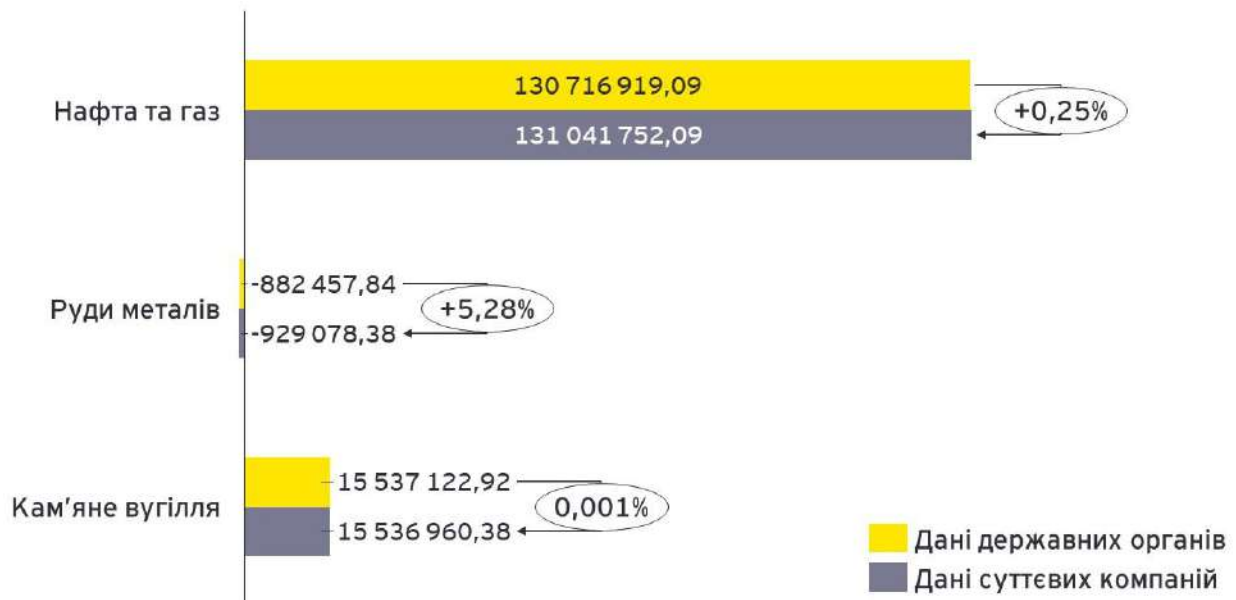
¹⁷¹⁹ Для цілей цього звіту БГ ІПВГ прийняла рішення вважати підприємствами з державною участю (SOE) відповідно до Вимоги 2.6 Стандарту ІПВГ (1) суб'єктів господарювання державного сектору економіки та (2) підприємства, в яких держава опосередковано володіє більше ніж 50% акцій (часток).

14.2.2 Основні результати звірки

У ході проведення звірки обсяг податкових та неподаткових надходжень на користь держави від 53 підзвітних компаній, що надали інформацію для проведення звірки, за даними державних органів становив 145 371 584,17 тис. грн у 2023 році. Згідно з даними 53 підзвітних компаній у 2023 році вони сплатили на користь держави 145 649 634,09 тис. грн. Таким чином, за результатами проведення звірки платежів фінальна розбіжність між даними державних органів і підзвітних видобувних компаній склала -278 049,92 тис. грн, або -0,19%.

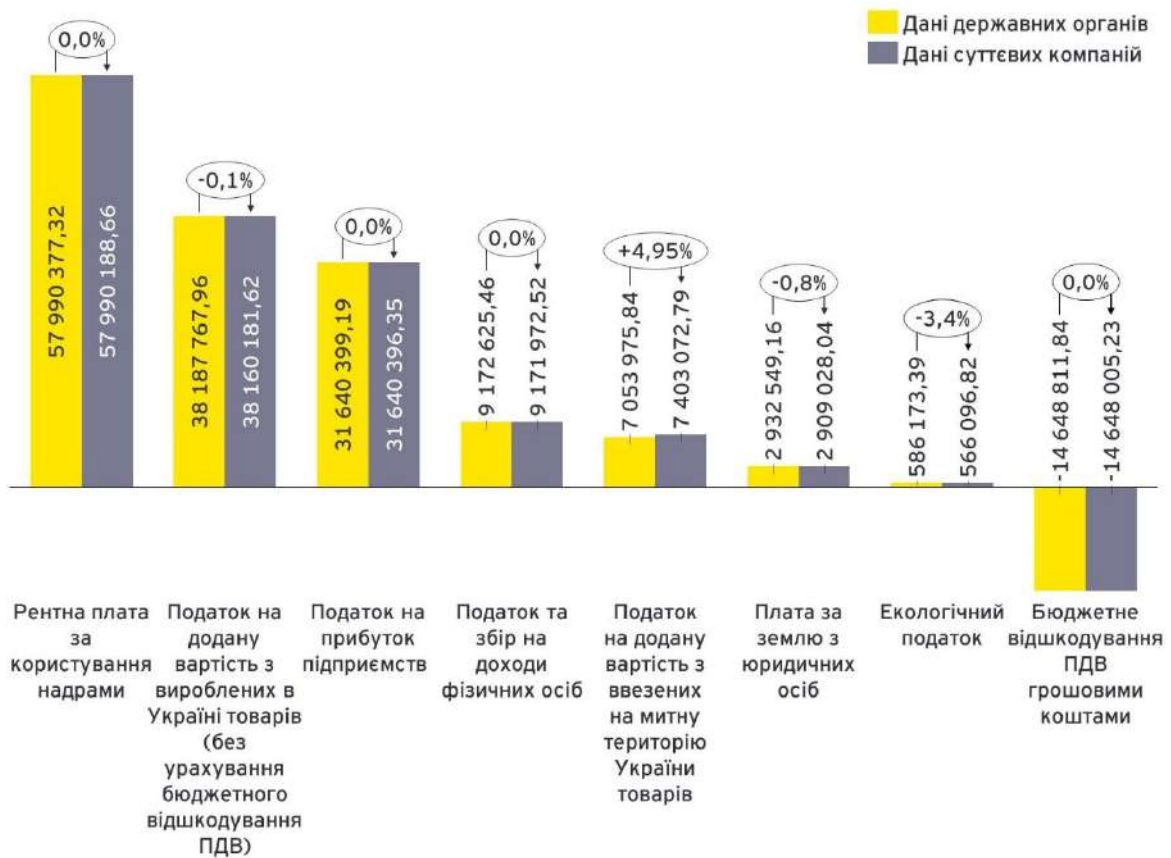
Звірка суттєвих платежів проходила у два етапи. Після проведення первинної звірки було здійснено дослідження виявлених розбіжностей і уточнено фінальні дані щодо надходжень за суттєвими видами платежів від підзвітних видобувних компаній. У результаті цього, первинна розбіжність у сумі 2 615 396,04 тис. грн, або 1,90% зменшилася до фінальної розбіжності в сумі -278 049,92 тис. грн, або -0,19%.

Після проведення звірки та здійснення уточнень щодо сплати за суттєвими видами платежів найбільша розбіжність між даними суттєвих компаній та державних органів в абсолютному вимірі залишилася в галузі видобування нафти і газу -324 833,00 тис. грн, або -0,25%, а у відсотковому - в галузі видобування руд металів 46 620,54 тис. грн, або -5,28%. На третьому місці за обсягом розбіжностей знаходиться галузь видобування кам'яного вугілля 162,54 тис. грн, або 0,001%.

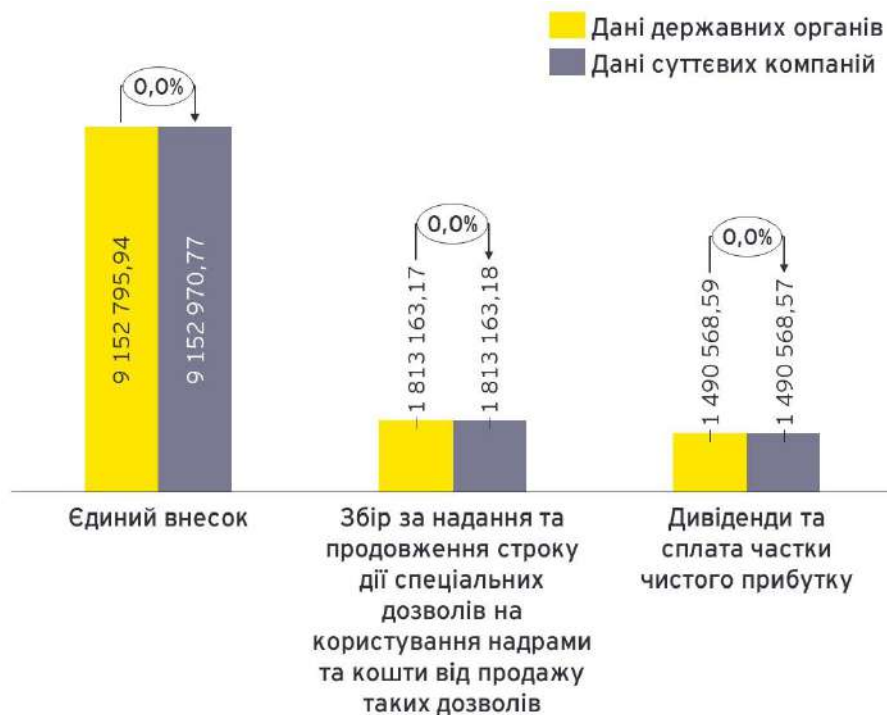

Малюнок 14.6: Результати фінальної звірки надходжень на користь держави у 2023 році в розрізі видобувних галузей, тис. грн

У розрізі суттєвих видів платежів, найбільша розбіжність між даними державних органів і даними компаній в абсолютному і відсотковому вимірі залишилася за платежем «Податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів» - 349 096,95 тис. грн або -4,95% сумарних надходжень за зазначеним платежем від усіх суттєвих видобувних компаній. На другому місці в абсолютному вимірі знаходиться платіж «Плата за землю з юридичних осіб» - фінальна розбіжність склала 23 521,12 тис. грн або 0,80%.

Малюнок 14.7: Результати фінальної звірки надходжень на користь держави у 2023 році у розрізі суттєвих податкових видів платежів, тис. грн

Малюнок 14.8: Результати фінальної звірки надходжень на користь держави у 2023 році у розрізі суттєвих неподаткових видів платежів, тис. грн

У розрізі форми власності підзвітних видобувних компаній обсяг розбіжностей між даними державних органів і компаній у прямій та опосередкованій власності держави перевищував обсяг розбіжностей для компаній у приватній власності держави. Зокрема розбіжність для приватних компаній склала 73 168,50 тис. грн, або 0,16%, а для компаній у прямій та опосередкованій власності держави -351 218,42 тис. грн, або -0,35%.

Підсумки дослідження розбіжностей за результатами звірки на рівні компаній

У результаті проведення первинної звірки платежів були виявлені суттєві розбіжності¹⁷²⁰ між даними державних органів і 27 підзвітних видобувних компаній. Водночас у 26 компаній суттєвих розбіжностей з даними державних органів виявлено не було. Для того, щоб дослідити виявлені розбіжності і провести коригування за наявності похибок та неточностей у первинних даних, було сформовано і надіслано додаткові запити для уточнень до відповідних 27 суттєвих компаній.

Під час первинної звірки була виявлена неповнота даних наданих ДПС щодо фактично сплачених платежів у 2023 році та розбіжність у відомостях компаній, через які виникла суттєва розбіжність у сумі податкових надходжень з податку на прибуток підприємств, що становила -6 539 029,38 тис. грн. Незалежним адміністратором було підготовлено та надіслано уточнюючі запити до суб'єктів господарювання, у звітах яких виявлено розбіжності, та за результатами отриманих відповідей також до ДПС.

У результаті отриманих відповідей суттєві підзвітні компанії підтвердили правильність зазначених сум у звітах про платежі на користь держави. Водночас ДПС скоригувала надану раніше інформацію, підтвердивши дані компаній. Це призвело до зміни загальної суми надходжень від підзвітних компаній суттєвих галузей за всіма видами платежів: з 143 962 682,28 тис. грн до 150 754 831,95 тис. грн. Відповідно, змінилася і сума сплати за суттєвими платежами від суттєвих підзвітних компаній: з 140 545 021,98 тис. грн до 147 337 171,65 тис. грн.

В результаті дослідження розбіжностей між даними державних органів і видобувних компаній, було виявлено найпоширеніші причини їх виникнення:

- ▶ невиключення компаніями до загальної суми окремих видів сплачених платежів дрібніших складових (підвидів) таких платежів. Державні органи надали дані за усіма суттєвими платежами у дезагрегованому вигляді, тоді як компанії могли вказувати не усі підвиди відповідного податкового або неподаткового платежу на користь держави;
- ▶ невиключення компаніями до загальної суми сплачених податкових платежів сум штрафів (пені), сплачених у зв'язку з порушенням вимог податкового законодавства в частині перерахування до бюджету сум відповідних податкових зобов'язань;
- ▶ невиключення компаніями до Звіту про платежі на користь держави відповідних податкових та інших платежів у зв'язку з відсутністю чіткого переліку платежів, що потребують розкриття в рамках звітування. Найчастіше компаніями не були включені наступні платежі:
 - ПДВ з ввезених на митну територію України товарів (головна причина невиключення - ПДВ на митниці адмініструється ДМС, при цьому компанії вказували у Звіті про

¹⁷²⁰ Згідно з рішенням БГ ІПВГ (Протокол засідання БГ ІПВГ від 24.05.2024 р.) був прийнятий поріг суттєвості розбіжностей між даними державних органів і даними компаній у розмірі 5% від суми платежу. Крім цього були встановлені абсолютні рамки:

- Розбіжність не є суттєвою, якщо вона менше 1 000 грн (не зважаючи на розмір розбіжності у відсотках);
- Розбіжність є суттєвою, якщо вона більше 1 000 000 грн (не зважаючи на розмір розбіжності у відсотках).

платежі на користь держави лише ті податкові платежі, що адмініструються ДПС та відображають в особистому кабінеті);

- Збір за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів (головна причина невключення - не визначення зазначеного платежу як податку або збору при заповненні Звіту про платежі на користь держави або зазначення суми сплати у категорії «Інші»);
- ▶ технічні помилки;
- ▶ особливості обліку сплачених податкових зобов'язань у компаній та різниця в підходах до обліку податкових платежів та надходжень у компаній та державних органів відповідно (наприклад, включення компаніями до Звіту про платежі на користь держави нарахованих та сплачених податків УРП, тоді як державні органи обліковують сплату виключно в рамках зареєстрованого платника податків).

Детальну інформацію щодо дослідження виявлених суттєвих розбіжностей та коригувань даних (загальна звірка) наведено в **Додатку 16**.

Підсумки дослідження розбіжностей за результатами звірки на рівні проєктної діяльності

На початку проведення звірки на рівні кожної окремої проєктної діяльності (спецдозволів) були ідентифіковані та враховані основні обмеження, що можуть вплинути на обсяг та процедуру проведення звірки:

- ▶ Згідно з Податковим кодексом України, видобувні компанії зобов'язані здійснювати окремий облік витрат і доходів щодо кожного виду мінеральної сировини та за кожним об'єктом надр, на який надано спеціальний дозвіл¹⁷²¹. Проте, законодавством України не передбачено облік та декларування плати за землю з юридичних осіб та екологічного податку в розрізі окремої проєктної діяльності, що унеможлиблює проведення звірки зазначених платежів на користь держави щодо кожної окремої проєктної діяльності (спеціального дозволу) через відсутність необхідних даних як у видобувних компаній, так і у відповідних органів державної влади. У зв'язку з цим, звірка у розрізі спецдозволів на видобування була проведена лише щодо рентної плати за користування надрами¹⁷²². Водночас, для виконання Вимоги 4.7 Стандарту ІПВГ, звірка щодо плати за землю з юридичних осіб та екологічного податку була проведена на рівні компанії.
- ▶ На відміну від звірки на рівні компаній, звірка щодо кожної окремої проєктної діяльності може бути проведена лише на основі нарахованих платежів, а не сплачених у звітному періоді. В першу чергу це пов'язано з тим, що державні органи можуть здійснити розбивку рентної плати за користування надрами за спецдозволами лише щодо нарахованих платежів на основі даних податкових декларацій. Сплачені платежі

¹⁷²¹ Згідно з пунктом 2 статті 252 Податкового кодексу, видобувні компанії, що сплачують рентну плату за користування надрами для видобування корисних копалин, для цілей оподаткування здійснюють окремий бухгалтерський та податковий облік витрат і доходів щодо кожного виду мінеральної сировини та за кожним об'єктом надр, на який надано спеціальний дозвіл на користування надрами, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

¹⁷²² Звірку було проведено для таких видів рентної плати за користування надрами:

- рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення (код платежу 13030100);
- рентна плата за користування надрами для видобування нафти (код платежу 13030700);
- рентна плата за користування надрами для видобування природного газу (код платежу 13030800);
- рентна плата за користування надрами для видобування газового конденсату (код платежу 13030900);
- Рентна плата за користування надрами для видобування кам'яного вугілля коксівного та енергетичного (код платежу 13031500);
- Рентна плата за користування надрами для видобування залізних руд (код платежу 13031600).

технічно можна розбити за областями і місцевими бюджетами, а деякі спецдозволи поширюються на ділянки в межах двох і більше адміністративних областей, тобто надходження за одним спецдозволом можуть розподілятися до місцевих бюджетів кількох адміністративних областей, що унеможлиблює ідентифікацію їхніх обсягів.

З огляду на це звірка щодо кожної окремої проєктної діяльності була проведена лише стосовно нарахованої рентної плати за користування надрами у 2023 році. Водночас дані суттєвих видобувних компаній за платежами із плати за землю з фізичних осіб та екологічного податку щодо кожної окремої проєктної діяльності, надані в ході звітування для Звіту ІПВГ за 2023 рік, представлені в односторонньому порядку в **Додатку 14**.

Загалом, 53 суттєві видобувні компанії у 2023 році прозвітували за 310 спецдозволами на користування надрами для видобування корисних копалин. Найбільша кількість спецдозволів належали АТ «Укргазвидобування» та ПАТ «Укрнафта», що разом мали понад 238 спеціальних дозволів (близько 74% спецдозволів усіх підзвітних видобувних компаній).

Детальні дані щодо нарахованої рентної плати за користування надрами в розрізі спецдозволів у своїх первинних відповідях надало 47 компаній; 6 видобувних компаній не сплачують рентну плату у зв'язку з особливостями своєї діяльності.

У результаті проведення звірки щодо нарахованої рентної плати за користування надрами в розрізі спецдозволів, у 23 з 53 підзвітних видобувних компаній було виявлено суттєві¹⁷²³ розбіжності. Найпоширенішими причинами їх виникнення були такі:

- ▶ включення компаніями до нарахованої рентної плати штрафів, пені, перенесених з минулих періодів сум нарахування заборгованої рентної плати, а також рентної плати по уточнюючих деклараціях, поданих і нарахованих в особових рахунках у 2023 році за попередні періоди, тоді як у даних державних органів зазначені нарахування не відображаються;
- ▶ допущення ДПС помилок у відомостях у фактично нарахованих платежах у звітному періоді, а саме:
 - не всі нарахування щодо рентної плати містять відповідне відображення номерів спеціальних дозволів;
 - у відомостях не відображено коригувань щодо нарахованої рентної плати, а всі нараховані платежі і коригування відображаються окремими рядками під одним спеціальним дозволом без конкретизації;
 - відсутність помісячних нарахувань по деяким корисним копалинам за спеціальним дозволом;
 - технічні помилки у вигляді перетворення номера спеціального дозволу на користування надрами у п'ятизначне число.
- ▶ Неврахування компаніями при заповненні Звіту про платежі на користь держави рентної плати за користування надрами для видобування інших корисних копалин загальнодержавного значення (ККДБ 13030100).

Дані державних органів і компаній щодо нарахованої рентної плати у розрізі проєктної діяльності (в розрізі спецдозволів) та результати їх звірки представлені в **Додатку 14**.

¹⁷²³ Згідно з рішенням БГ ІПВГ (Протокол засідання БГ ІПВГ від 25.05.2024 р.) був прийнятий поріг суттєвості розбіжностей між даними державних органів і даними компаній у розмірі 5% від суми платежу. Крім цього були встановлені абсолютні рамки:

- Розбіжність не є суттєвою, якщо вона менше 1 000 грн (не зважаючи на розмір розбіжності у відсотках)
- Розбіжність є суттєвою, якщо вона більше 1 000 000 грн (не зважаючи на розмір розбіжності у відсотках)

Таблиця 14.6: Результати звірки надходжень на користь держави у 2023 році у розрізі видобувних галузей

Галузь	Первинні дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані компаній	Розходження	Дані державних органів	Дані компаній	Розходження
Нафта та газ	126 479 598,08	120 608 399,17	5 871 198,91	130 716 919,09	131 041 752,09	-324 833,00
Руди металів	-1 317 356,99	-918 097,03	-399 259,96	-882 457,84	-929 078,38	46 620,54
Кам'яне вугілля	12 655 417,37	15 511 960,28	-2 856 542,91	15 537 122,92	15 536 960,38	162,54
Всього	137 817 658,46	135 202 262,42	2 615 396,04	145 371 584,17	145 649 634,09	-278 049,92

Таблиця 14.7: Результати звірки надходжень на користь держави у 2023 році у розрізі форми власності компаній

У власності держави ¹⁷²⁴ /приватній власності	Первинні дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані компаній	Розходження	Дані державних органів	Дані компаній	Розходження
Державна	99 684 929,92	98 765 020,59	919 909,33	99 684 929,92	100 036 148,34	-351 218,42
Приватна	38 132 728,54	36 437 241,83	1 695 486,71	45 686 654,25	45 613 485,75	73 168,50
Всього	137 817 658,46	135 202 262,42	2 615 396,04	145 371 584,17	145 649 634,09	-278 049,92

¹⁷²⁴ «У власності держави» означає у прямій або опосередкованій власності держави

Таблиця 14.8: Результати звірки надходжень на користь держави у 2023 році у розрізі видів платежів

Вид платежу	Первинні дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані компаній	Розходження	Дані державних органів	Дані компаній	Розходження
Рентна плата за користування надрами	57 455 016,19	50 636 734,37	6 818 281,82	57 990 377,32	57 990 188,66	188,66
Податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (без урахування бюджетного відшкодування ПДВ)	37 980 392,94	37 917 610,05	62 782,89	38 187 767,96	38 160 181,62	27 586,34
Податок на прибуток підприємств	24 848 249,52	31 278 813,58	-6 539 029,38	31 640 399,19	31 640 396,35	2,84
Податок та збір на доходи фізичних осіб	9 162 587,09	9 433 386,55	-270 799,46	9 172 625,46	9 171 972,52	652,94
Єдиний внесок	9 143 934,13	9 155 706,96	-11 772,83	9 152 795,94	9 152 970,77	-174,83
Податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів	7 053 975,84	7 413 190,58	-359 214,74	7 053 975,84	7 403 072,79	-349 096,95
Плата за землю з юридичних осіб	2 932 445,26	2 902 959,32	29 485,94	2 932 549,16	2 909 028,04	23 521,12
Збір за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів	1 813 163,17	21 907,80	1 791 255,37	1 813 163,17	1 813 163,18	-0,01
Дивіденди та сплата частки чистого прибутку	1 490 568,59	524 838,35	965 730,24	1 490 568,59	1 490 568,57	0,02
Екологічний податок	586 137,58	565 120,09	21 017,49	586 173,39	566 096,82	20 076,57
Бюджетне відшкодування ПДВ грошовими коштами	-14 648 811,84	-14 648 005,23	-806,61	-14 648 811,84	-14 648 005,23	-806,61
Всього	137 817 658,46	135 202 262,42	2 615 396,04	145 371 584,17	145 649 634,09	-278 049,92

14.3 Результати звірки за кожним видом податкових платежів

14.3.1 Податок та збір на доходи фізичних осіб

За результатами проведення звірки платежів за 2023 рік обсяг надходжень на користь держави за податком та збором на доходи фізичних осіб від видобувних компаній за даними державних органів становив 9 172 625,46 тис. грн, а за даними видобувних компаній 9 172 625,46 тис. грн. Сума розбіжностей між даними платників податку та даними державних органів, за результатами первинного запиту, становила - 271 458,24 тис грн, після проведення звірки та уточнень сума розбіжностей склала 652,94 тис грн.

Таблиця 14.9: Результати звірки надходжень за податком та збором на доходи фізичних осіб у 2023 році, тис. грн

Податок та збір на доходи фізичних осіб	Результати первинного запиту	Коригування даних за результатами звірки	Фінальні дані після проведення звірки
Видобувні галузі, всього			
Дані держави	9 172 625,46	0,00	9 172 625,46
Дані платників	9 443 430,76	271 458,24	9 171 972,52
Розходження	- 270 805,30	- 271 458,24	652,94
Видобування нафти та газу			
Дані держави	4 406 623,37	0,00	4 406 623,37
Дані платників	4 678 400,04	271 458,24	4 406 941,80
Розходження	- 271 776,67	- 271 458,24	-318,43
Видобування руд металів			
Дані держави	2 651 042,75	0,00	2 651 042,75
Дані платників	2 650 019,18	0,00	2 650 019,18
Розходження	1 023,57	0,00	1 023,57
Видобування кам'яного вугілля			
Дані держави	2 114 959,34	0,00	2 114 959,34
Дані платників	2 115 011,54	0,00	2 115 011,54
Розходження	- 52,20	0,00	- 52,20

14.3.2 Податок на прибуток

За результатами проведення звірки платежів за 2023 рік обсяг надходжень на користь держави за податком на прибуток підприємств від видобувних компаній за даними державних органів становив 31 640 399,19 тис. грн, а за даними видобувних компаній 31 640 396,35 тис. грн. Сума розбіжностей між даними платників податку та даними державних органів, за результатами первинного запиту, становила -6 584 657,19 тис. грн, а після проведення звірки та уточнень сума розбіжностей склала 2,84 тис. грн¹⁷²⁵.

Таблиця 14.10: Результати звірки надходжень за податком на прибуток підприємств у 2023 році, тис. грн

Податок на прибуток підприємств	Результати первинного запиту	Коригування даних за результатами звірки	Фінальні дані після проведення звірки
Видобувні галузі, всього			
Дані держави	24 802 621,71	-6 837 777,48	31 640 399,19
Дані платників	31 278 813,58	- 253 117,45	31 640 396,35
Розходження	-6 584 657,19	-6 584 660,03	2,84
Видобування нафти та газу			
Дані держави	21 870 910,84	-3 475 544,97	25 346 455,81
Дані платників	24 984 873,07	- 253 117,45	25 346 455,84
Розходження	-3 113 962,23	-3 222 427,52	-0,03
Видобування руд металів			
Дані держави	274 298,37	- 434 899,16	709 197,53
Дані платників	709 194,42	0,00	709 194,42
Розходження	- 434 896,05	- 434 899,16	3,11
Видобування кам'яного вугілля			
Дані держави	2 703 040,31	-2 881 705,55	5 584 745,86
Дані платників	5 584 746,09	0,00	5 584 746,09
Розходження	-2 881 705,78	-2 881 705,55	- 0,23

¹⁷²⁵ Під час первинної звірки було виявлено неповноту даних наданих ДПС щодо фактично сплачених платежів у 2023 році, через яку виникла суттєва розбіжність у сумі податкових надходжень з податку на прибуток підприємств, що становила - 6 539 029,38 тис. грн. Незалежним адміністратором було підготовлено та надіслано уточнюючі запити до суб'єктів господарювання, у звітах яких виявлено розбіжності, та за результатами отриманих відповідей також до ДПС. У результаті отриманих відповідей суттєві підзвітні компанії підтвердили правильність зазначених сум у звітах про платежі на користь держави. Водночас ДПС скоригувала надану раніше інформацію, підтвердивши дані компаній.

14.3.3 Рентна плата за користування надрами

За результатами проведення звірки платежів за 2023 рік обсяг надходжень на користь держави за рентною платою за користування надрами від видобувних компаній за даними державних органів становив 57 990 377,32 тис. грн, а за даними видобувних компаній - 57 990 188,66 тис. грн. Сума розбіжностей між даними платників податку та даними державних органів, за результатами первинного запиту, становила 6 818 281,82 тис. грн, а після проведення звірки та уточнень сума розбіжностей становить 188,66 тис. грн.

Таблиця 14.11: Результати звірки надходжень за рентною платою за користування надрами у 2023 р., тис. грн

Рентна плата за користування надрами	Результати первинного запиту	Коригування даних за результатами звірки	Фінальні дані після проведення звірки
Видобувні галузі, всього			
Дані держави	57 990 377,32	0,00	57 990 377,32
Дані платників	51 172 094,04	-6 818 094,62	57 990 188,66
Розходження	6 818 283,28	6 818 094,62	188,66
Видобування нафти та газу			
Дані держави	54 218 116,42	0,00	54 218 116,42
Дані платників	47 400 003,19	-6 818 094,62	54 218 097,81
Розходження	6 818 113,23	6 818 094,62	18,61
Видобування руд металів			
Дані держави	3 198 705,10	0,00	3 198 705,10
Дані платників	3 198 669,65	0,00	3 198 669,65
Розходження	35,45	0,00	35,45
Видобування кам'яного вугілля			
Дані держави	573 555,80	0,00	573 555,80
Дані платників	573 421,20	0,00	573 421,20
Розходження	134,60	0,00	134,60

14.3.4 Податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (без урахування бюджетного відшкодування ПДВ)

За результатами проведення звірки платежів за 2023 рік обсяг надходжень на користь держави за податком на додану вартість з вироблених в Україні товарів (без урахування бюджетного відшкодування ПДВ) від видобувних компаній за даними державних органів становив 38 187 767,96 тис. грн, а за даними видобувних компаній 38 160 181,62 тис. грн. Сума розбіжностей між даними платників податку та даними державних органів, за результатами первинного запиту, становила 62 782,89 тис. грн, а після проведення звірки та уточнень сума розбіжностей зменшилася до 27 586,34.

Таблиця 14.12: Результати звірки надходжень за податком на додану з вироблених в Україні товарів (без урахування бюджетного відшкодування ПДВ) у 2023 р., тис. грн

Податок на додану вартість	Результати первинного запиту	Коригування даних за результатами звірки	Фінальні дані після проведення звірки
Видобувні галузі, всього			
Дані держави	38 187 767,96	0,00	38 187 767,96
Дані платників	38 124 985,07	- 35 196,55	38 160 181,62
Розходження	62 782,89	35 196,55	27 586,34
Видобування нафти та газу			
Дані держави	33 934 797,88	0,00	33 934 797,88
Дані платників	33 872 221,13	- 34 990,41	33 907 211,54
Розходження	62 576,75	34 990,41	27 586,34
Видобування руд металів			
Дані держави	921,04	0,00	921,04
Дані платників	714,89	- 206,14	921,03
Розходження	206,15	206,14	0,01
Видобування кам'яного вугілля			
Дані держави	4 252 049,04	0,00	4 252 049,04
Дані платників	4 252 049,05	0,00	4 252 049,05
Розходження	- 0,01	0,00	- 0,01

14.3.5 Бюджетне відшкодування ПДВ грошовими коштами

За результатами проведення звірки платежів за 2023 рік обсяг бюджетного відшкодування податку на додану вартість грошовими коштами видобувним компаніям за даними державних органів становив -14 648 811,84 тис. грн, а за даними видобувних компаній - 14 648 005,23 тис. грн. Сума розбіжностей між даними платників податку та даними державних органів, за результатами первинного запиту, становила - 806,61 тис. грн, а після проведення звірки та уточнень сума розбіжностей не змінилась.

Таблиця 14.13: Результати звірки бюджетного відшкодування податку на додану вартість грошовими коштами у 2023 р., тис. грн

Податок на додану вартість	Результати первинного запиту	Коригування даних за результатами звірки	Фінальні дані після проведення звірки
Видобувні галузі, всього			
Дані держави	-14 648 811,84	0,00	-14 648 811,84
Дані платників	-14 648 005,23	0,00	-14 648 005,23
Розходження	- 806,61	0,00	- 806,61
Видобування нафти та газу			
Дані держави	- 231 056,91	0,00	- 231 056,91
Дані платників	- 231 056,94	0,00	- 231 056,94
Розходження	0,03	0,00	0,03
Видобування руд металів			
Дані держави	-14 417 754,92	0,00	-14 417 754,92
Дані платників	-14 416 948,29	0,00	-14 416 948,29
Розходження	- 806,63	0,00	- 806,63
Видобування кам'яного вугілля			
Дані держави	0,00	0,00	0,00
Дані платників	0,00	0,00	0,00
Розходження	0,00	0,00	0,00

14.3.6 Податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів

За результатами проведення звірки платежів за 2023 рік обсяг надходжень на користь держави за податком на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів від видобувних компаній за даними державних органів становив 7 053 975,84 тис. грн, а за даними видобувних компаній 7 403 072,79 тис. грн. Сума розбіжностей між даними платників податку та даними державних органів, за результатами первинного запиту, становила - 359 214,74 тис. грн, а після проведення звірки та уточнень сума розбіжностей склала - 349 096,95 тис. грн.

Таблиця 14.14: Результати звірки надходжень за податком на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів у 2023 році, тис. грн

ПДВ з ввезених на митну територію України товарів	Результати первинного запиту	Коригування даних за результатами звірки	Фінальні дані після проведення звірки
Видобувні галузі, всього			
Дані держави	7 053 975,84	0,00	7 053 975,84
Дані платників	7 413 190,58	10 117,79	7 403 072,79
Розходження	- 359 214,74	- 10 117,79	- 349 096,95
Видобування нафти та газу			
Дані держави	5 313 681,46	0,00	5 313 681,46
Дані платників	5 665 797,45	- 69,70	5 665 867,15
Розходження	- 352 115,99	69,70	- 352 185,69
Видобування руд металів			
Дані держави	1 273 205,26	0,00	1 273 205,26
Дані платників	1 280 304,26	10 187,49	1 270 116,77
Розходження	- 7 099,00	- 10 187,49	3 088,49
Видобування кам'яного вугілля			
Дані держави	467 089,12	0,00	467 089,12
Дані платників	467 088,87	0,00	467 088,87
Розходження	0,25	0,00	0,25

14.3.7 Плата за землю з юридичних осіб

За результатами проведення звірки платежів за 2023 рік обсяг надходжень на користь держави за платою за землю з юридичних осіб від видобувних компаній за даними державних органів становив 2 932 549,16 тис. грн, а за даними видобувних компаній 2 909 028,04 тис. грн. Сума розбіжностей між даними платників податку та даними державних органів, за результатами первинного запиту, становила 29 485,94 тис. грн, а після проведення звірки та уточнень сума розбіжностей склала 23 521,12 тис. грн.

Таблиця 14.15: Результати звірки надходжень за платою за землю з юридичних осіб у 2023 році, тис. грн

Плата за землю з юридичних осіб	Результати первинного запиту	Коригування даних за результатами звірки	Фінальні дані після проведення звірки
Видобувні галузі, всього			
Дані держави	2 932 549,16	0,00	2 932 549,16
Дані платників	2 903 063,22	- 5 964,82	2 909 028,04
Розходження	29 485,94	5 964,82	23 521,12
Видобування нафти та газу			
Дані держави	394 714,77	0,00	394 714,77
Дані платників	388 710,27	- 5 964,82	394 675,09
Розходження	6 004,50	5 964,82	39,68
Видобування руд металів			
Дані держави	2 482 202,03	0,00	2 482 202,03
Дані платників	2 458 817,58	0,00	2 458 817,58
Розходження	23 384,45	0,00	23 384,45
Видобування кам'яного вугілля			
Дані держави	55 632,36	0,00	55 632,36
Дані платників	55 535,37	0,00	55 535,37
Розходження	96,99	0,00	96,99

14.3.8 Екологічний податок

За результатами проведення звірки платежів за 2023 рік обсяг надходжень на користь держави за екологічним податком від видобувних компаній за даними державних органів становив 586 173,39 тис. грн, а за даними видобувних компаній 566 096,82 тис. грн. Сума розбіжностей між даними платників податку та даними державних органів, за результатами первинного запиту, становила 21 017,49 тис. грн, а після проведення звірки та уточнень сума розбіжностей склала 20 076,57 тис. грн.

Таблиця 14.16: Результати звірки надходжень за екологічним податком у 2023 р., тис. грн

Екологічний податок	Результати первинного запиту	Коригування даних за результатами звірки	Фінальні дані після проведення звірки
Видобувні галузі, всього			
Дані держави	586 173,39	0,00	586 173,39
Дані платників	565 155,90	- 940,92	566 096,82
Розходження	21 017,49	940,92	20 076,57
Видобування нафти та газу			
Дані держави	104 323,41	0,00	104 323,41
Дані платників	103 378,09	- 940,92	104 319,01
Розходження	945,32	940,92	4,40
Видобування руд металів			
Дані держави	429 609,60	0,00	429 609,60
Дані платників	409 537,41	0,00	409 537,41
Розходження	20 072,19	0,00	20 072,19
Видобування кам'яного вугілля			
Дані держави	52 240,38	0,00	52 240,38
Дані платників	52 240,40	0,00	52 240,40
Розходження	- 0,02	0,00	- 0,02

14.4 Результати звірки за кожним видом неподаткових платежів

14.4.1 Дивіденди та сплата частки чистого прибутку

За результатами проведення звірки платежів за 2023 рік обсяг надходжень на користь держави за дивідендами та сплатою частки чистого прибутку від видобувних компаній за даними державних органів становив 1 490 568,59 тис. грн, а за даними видобувних компаній 1 490 568,57 тис. грн. Сума розбіжностей між даними платників податку та даними державних органів, за результатами первинного запиту, становила 965 730,24 тис. грн, а після проведення звірки та уточнень сума розбіжностей склала 0,02 тис. грн.

Таблиця 14.17: Результати звірки надходжень за дивідендами та сплатою частки чистого прибутку у 2023 році, тис. грн

Дивіденди та сплата частки чистого прибутку	Результати первинного запиту	Коригування даних за результатами звірки	Фінальні дані після проведення звірки
Видобувні галузі, всього			
Дані держави	1 490 568,59	0,00	1 490 568,59
Дані платників	524 838,35	- 965 730,22	1 490 568,57
Розходження	965 730,24	965 730,22	0,02
Видобування нафти та газу			
Дані держави	1 479 756,94	0,00	1 479 756,94
Дані платників	514 026,72	- 965 730,22	1 479 756,94
Розходження	965 730,22	965 730,22	0,00
Видобування руд металів			
Дані держави	10 691,92	0,00	10 691,92
Дані платників	10 691,90	0,00	10 691,90
Розходження	0,02	0,00	0,02
Видобування кам'яного вугілля			
Дані держави	119,73	0,00	119,73
Дані платників	119,73	0,00	119,73
Розходження	0,00	0,00	0,00

14.4.2 Збір за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів

За результатами проведення звірки платежів за 2023 рік обсяг надходжень на користь держави за збором за надання та продовження строку дії спеціальних дозволів на користування надрами та коштами від продажу таких дозволів від видобувних компаній за даними державних органів становив 1 813 163,17 тис. грн, а за даними видобувних компаній 1 813 163,18 тис. грн. Сума розбіжностей між даними платників податку та даними державних органів, за результатами первинного запиту, становила 1 791 255,37 тис. грн, а після проведення звірки та уточнень сума розбіжностей склала - 0,01 тис. грн.

Таблиця 14.18: Результати звірки надходжень за збором за надання та продовження строку дії спеціальних дозволів на користування надрами та коштами від продажу таких дозволів у 2023 році, тис. грн

Збір за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів	Результати первинного запиту	Коригування даних за результатами звірки	Фінальні дані після проведення звірки
Видобувні галузі, всього			
Дані держави	1 813 163,17	0,00	1 813 163,17
Дані платників	21 907,80	-1 791 255,38	1 813 163,18
Розходження	1 791 255,37	1 791 255,38	- 0,01
Видобування нафти та газу			
Дані держави	1 788 163,07	0,00	1 788 163,07
Дані платників	21 907,80	-1 766 255,28	1 788 163,08
Розходження	1 766 255,27	1 766 255,28	- 0,01
Видобування руд металів			
Дані держави	0,00	0,00	0,00
Дані платників	0,00	0,00	0,00
Розходження	0,00	0,00	0,00
Видобування кам'яного вугілля			
Дані держави	25 000,10	0,00	25 000,10
Дані платників	0,00	- 25 000,10	25 000,10
Розходження	25 000,10	25 000,10	0,00

14.4.3 Єдиний внесок

За результатами проведення звірки платежів за 2023 рік обсяг надходжень на користь держави за єдиним соціальним внеском від видобувних компаній за даними державних органів становив 9 152 795,94 тис. грн, а за даними видобувних компаній 9 152 970,77 тис. грн. Сума розбіжностей між даними платників податку та даними державних органів, за результатами первинного запиту, становила - 11 772,83 тис. грн, а після проведення звірки та уточнень сума розбіжностей склала - 174,83 тис. грн.

Таблиця 14.19: Результати звірки надходжень за єдиним внеском у 2023 році, тис. грн

Єдиний внесок	Результати первинного запиту	Коригування даних за результатами звірки	Фінальні дані після проведення звірки
Видобувні галузі, всього			
Дані держави	9 152 795,94	0,00	9 152 795,94
Дані платників	9 164 568,77	11 598,00	9 152 970,77
Розходження	- 11 772,83	- 11 598,00	- 174,83
Видобування нафти та газу			
Дані держави	3 961 342,88	0,00	3 961 342,88
Дані платників	3 971 918,77	10 598,00	3 961 320,77
Розходження	- 10 575,89	- 10 598,00	22,11
Видобування руд металів			
Дані держави	2 779 721,86	0,00	2 779 721,86
Дані платників	2 780 901,97	1 000,00	2 779 901,97
Розходження	- 1 180,11	- 1 000,00	- 180,11
Видобування кам'яного вугілля			
Дані держави	2 411 731,20	0,00	2 411 731,20
Дані платників	2 411 748,03	0,00	2 411 748,03
Розходження	- 16,83	0,00	- 16,83

15. Результати аналізу щодо видів надрокористування для суб'єктів господарювання, щодо яких не вдалося зробити висновок щодо належності їх до підзвітних компаній на етапі техніко-економічного аналізу для підготовки звіту ІПВГ

У травні 2024 року під час засідання БГ ІПВГ було обговорено результати техніко-економічного аналізу для підготовки Звіту ІПВГ за 2023 рік. Під час аналізу було виявлено, що не всі суб'єкти господарювання, що володіють спеціальними дозволами на користування надрами, є підзвітними компаніями, які здійснюють діяльність у видобувних галузях в розумінні Закону про ІПВГ.

Відповідно до Закону про ІПВГ підзвітними компаніями є підприємства, які зобов'язані подавати звіт про платежі на користь держави, а саме:

- 1) підприємства, які здійснюють діяльність у видобувних галузях;
- 2) материнські підприємства у видобувних галузях.

Згідно з Законом про ІПВГ до суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, відносяться фізична особа - підприємець чи юридична особа, яка здійснює діяльність у сфері:

- ▶ геологічного вивчення чи видобування корисних копалин загальнодержавного значення, реалізації видобутої продукції, відповідно до спеціального дозволу на користування надрами та угоди про умови користування надрами, чи на підставі договору (угоди) щодо користування надрами;
- ▶ транспортування трубопроводами природного газу, нафти та газового конденсату, у тому числі з метою транзиту.

До суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, також відносяться суб'єкти господарювання - учасники договору про спільну діяльність незалежно від їх володіння спеціальним дозволом на користування надрами, на підставі якого здійснюється відповідна проектна діяльність.

Відповідно, в розумінні Закону про ІПВГ підзвітними компаніями є суб'єкти господарювання (фізичні особи-підприємці та юридичні особи), які здійснюють діяльність у видобувних галузях, а саме у сфері геологічного вивчення надр, у тому числі з дослідно-промислової розробки родовищ корисних копалин, чи видобування корисних копалин **загальнодержавного значення**, на підставі відповідних спеціальних дозволів на користування надрами, та/або діяльність з транспортування трубопроводами природного газу, нафти та газового конденсату.

За результатами аналізу інформації, отриманої з Єдиного державного веб-порталу відкритих даних, а також інформації щодо власників ліцензій на транспортування природного газу та нафти, Консультантом був сформований перелік організацій, які володіли спеціальними дозволами на користування надрами і володіли ліцензіями на транспортування вуглеводнів у 2023 році.

Зазначений перелік компаній складається з 2320 суб'єктів господарювання (у тому числі інвестори (оператори) за УРП та учасники ДСД).

Таблиця 15.1: Суб'єкти господарювання у видобувних галузях, які володіли спеціальними дозволами на користування надрами чи ліцензіями на транспортування у звітному періоді

№	Галузь	Кількість суб'єктів господарювання	Частка компаній %
1	Неметалічні	1296	55,86%
2	Води підземні	662	28,53%
3	Нафта та газ	169	7,28%
4	Кам'яне вугілля	92	3,97%
5	Руди металів	54	2,33%
6	Торф	40	1,72%
7	Грязі лікувальні	4	0,17%
8	Транспортування	2	0,09%
9	Води поверхневі	1	0,04%

Було визначено, що не всі компанії, що мають спеціальний дозвіл на користування надрами, є підзвітними компаніями. Консультант здійснив аналіз переліку суб'єктів господарювання, які мали спеціальні дозволи на користування надрами, для визначення кількості суб'єктів господарювання, які володіли спеціальними дозволами на геологічне вивчення чи видобування корисних копалин загальнодержавного значення.

Таблиця 15.2: Кількість суб'єктів господарювання в розрізі видів корисних копалин, які володіли спеціальними дозволами на користування надрами у звітному періоді

№	Спеціальні дозволи у розрізі видів корисних копалин	У розрізі суб'єктів господарювання	Частка
1	Корисні копалини загальнодержавного значення	1724	74,37%
2	Корисні копалини місцевого значення	334	14,41%
3	Корисні копалини, вид яких неможливо чітко визначити	251	10,83%
4	Корисна копалина відсутня	9	0,39%

Отримані результати продемонстрували, що 1724 компанії володіли спеціальними дозволами на користування надрами загальнодержавного значення, 334 компанії – місцевого значення. До категорії власників спеціальних дозволів у розрізі корисних копалин, які неможливо чітко визначити, віднесені 251 компанії.

Таким чином, за даними Держгеонадр, розміщеними на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних, неможливо чітко встановити, яка кількість компаній відноситься до таких, що володіють спецдозволами на корисні копалини місцевого значення, а яка кількість володіють спецдозволами на корисні копалини загальнодержавного значення, що ускладнює визначення переліку підзвітних компаній для цілей звітування ІПВГ.

Опис проблематики та пропозиції щодо вирішення проблеми з визначенням переліку підзвітних суб'єктів господарювання

Однією з причин неможливості чіткого встановлення того, чи належить корисна копалина до корисних копалин загальнодержавного значення, пов'язана з тим, що відповідно до законодавства окремі види корисних копалин можуть мати як загальнодержавне, так і місцеве значення (пісок, суглинок, вапняк, тощо). Проте, Постанова КМУ №827¹⁷²⁶ не містить чітких правил, як визначається належність корисної копалини до загальнодержавного чи до місцевого значення в таких випадках, і відповідна інформація відсутня у відкритому доступі.

¹⁷²⁶ Постанова КМУ № 827 «Про затвердження переліків корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення» від 12 грудня 1994 р., <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/827-94-%D0%BF>

На думку Незалежного адміністратора, найбільш ефективним підходом до вирішення цієї проблеми є включення окремої графи до набору даних Держгеонадр «Перелік спеціальних дозволів на користування надрами (у тому числі на користування нафтогазоносними надрами)». У цій графі повинна відображатися інформація, яка забезпечить можливість чіткого встановлення того, чи корисна копалина має загальнодержавне чи місцеве значення. Такий підхід є найбільш оптимальним, оскільки Держгеонадра володіють відповідною інформацією.

Іншою перешкодою у визначенні переліку підзвітних компаній є те, що набір даних Держгеонадра не в усіх випадках зазначає інформацію про всі корисні копалини, передбачені спеціальним дозволом.

Наприклад, у Спеціальному дозволі на користування надрами ДП «Львіввугілля» № 3687 від 09.12.2005 р. зазначено відомості щодо двох корисних копалини, а саме вугілля кам'яного та підземних вод, а у наборах відкритих даних зазначено лише кам'яне вугілля. Згідно з інформацією, поданої ДП «Львіввугілля» у звіті про платежі на користь держави у 2024 році зазначено, що в межах цього спеціального дозволу на користування надрами є дві корисні копалини. Подібна ситуація прослідковується і у спецдозволі № 3686 від 09.12.2005 р., відповідного до якого вугілля кам'яне - це основна корисна копалина, а підземні води та газ (метан) вугільних родовищ є супутніми. Набір відкритих даних Держгеонадр передбачає лише вугілля кам'яне, коли сама компанія у звіті про платежі на користь держави зазначає воду, а також наводить обсяги видобутку води в межах даних спецдозволів.

Відповідно, для вирішення цієї проблеми важливим аспектом є доповнення відомостей у графі «Корисна копалина» в наборі даних Держгеонадр «Перелік спеціальних дозволів на користування надрами». Для встановлення підзвітності суб'єктів господарювання на етапі техніко-економічного аналізу Геонадра рекомендується відображати перелік усіх основних та супутніх корисних копалин, передбачених у спеціальному дозволі на користування надрами, оскільки спеціальний дозвіл може містити як корисні копалини місцевого, так і загальнодержавного значення.

Доповнення набору даних Держгеонадр розміщених на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних створить можливість для Порталу ІПВГ у майбутньому автоматично формувати перелік суттєвих підзвітних компаній та верифікувати достовірність та повноту відображення інформації у звітах про платежі на користь держави поданих видобувними компаніями.

Також, згідно Постанови КМУ «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» № 835 від 21 жовтня 2015 року, форма для зворотного зв'язку може включати форму для залишення коментарів на сторінці набору даних, гіперпосилання на таку форму чи надіслання листа електронною поштою на адресу відповідальної особи розпорядника інформації. Тобто, у разі необхідності, громадськість може з своєї сторони залишити коментарі до розпорядника інформації, яким є Держгеонадра, щодо розширення діючого набору даних відповідними графами.

У випадку, якщо Держгеонадрами не буде здійснено оновлення набору даних у наступному році, інших потенційним варіантом для визначення переліку підзвітних компаній може бути співставлення відомостей Держгеонадр з відомостями ДПС щодо нарахованої рентної плати в розрізі спеціальних дозволів. Зазначений підхід був застосований під час визначення переліку підзвітних компаній для 2023 року. Цей підхід мав низку труднощів та неузгодженостей, які виникли через неповноту даних ДПС, а саме:

- ▶ відсутність інформації у графі «Номер» та «Дата» спеціального дозволу на користування надрами;
- ▶ відсутність у відкритому доступі спеціального дозволу на користування надрами, що у свою чергу обмежувало можливість встановити наявність води як супутньої корисної копалини;
- ▶ відсутність графі для інформації щодо дозволу на спеціальне водокористування;
- ▶ компанії, які володіли спеціальними дозволами на корисні копали місцевого значення, також сплачували рентну плату за воду;
- ▶ єдиною підставою, яка забезпечила можливість встановити наявність сплати рентної плати за користування надрами для видобування інших корисних копалин загальнодержавного значення стало зазначення відповідних кодів Кодифікатора корисних копалин.

Для вирішення зазначеної проблеми у наступному році буде необхідно звернутися до ДПС з проханням додати до набору даних додаткові графі, які міститимуть інформацію щодо дозволу на спеціальне водокористування, а не лише спеціального дозволу на користування надрами.

При цьому факт сплати рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин - підземних вод не в усіх випадках передбачає наявність спеціального дозволу на користування надрами через особливості правового регулювання видобування підземних вод. Відповідно, низка компаній, що сплачують ренту за користування надрами для видобування підземних вод, не відповідають визначенню суб'єктів господарювання у видобувних галузях в розумінні Закону про ІПВГ, і не відносяться до підзвітних компаній.

Особливості регулювання видобування підземних вод

До видобування підземних вод застосовний подвійний правовий режим.

Відповідно до Водного кодексу України № 213/95-ВР від 06.06.1995 року («Водний кодекс») підземні води та джерела належать до водного фонду України¹⁷²⁷.

Спеціальне водокористування – це забір води з водних об'єктів із застосуванням споруд або технічних пристроїв, використання води та скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти, включаючи забір води та скидання забруднюючих речовин із зворотними водами із застосуванням каналів.

Спеціальне водокористування здійснюється фізичними та юридичними особами для задоволення питних потреб населення, а також для господарсько-побутових, лікувальних, оздоровчих, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, рибогосподарських та інших державних і громадських потреб¹⁷²⁸.

Спеціальне водокористування є платним та здійснюється на підставі дозволу на спеціальне водокористування, яке видає Державне агентство водних ресурсів України («Держводагентство»)¹⁷²⁹. З метою стимулювання раціонального використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів справляється збір за спеціальне водокористування, який включає рентну плату за спеціальне використання води та екологічний податок за скиди

¹⁷²⁷ Ст. 3 Водного кодексу

¹⁷²⁸ Ст. 48 Водного кодексу

¹⁷²⁹ Ст. 49 Водного кодексу

забруднюючих речовин у водні об'єкти, які встановлюються Податковим кодексом України¹⁷³⁰.

Водний кодекс містить вичерпний перелік діяльності, яка не належить до спеціального водокористування (і яка, відповідно не потребує отримання дозволу і сплати рентної плати за спеціальне водокористування), який, зокрема, включає¹⁷³¹:

- ▶ усунення шкідливої дії вод (підтоплення, засолення, заболочення);
- ▶ використання підземних вод для вилучення корисних компонентів;
- ▶ вилучення води з надр разом з видобуванням корисних копалин;
- ▶ забір та/або використання води в об'ємі до 5 м. куб. на добу, крім тієї, що використовується для виробництва (входить до складу) напоїв та фасованої питної води.

Відповідно до Кодексу про надра підземні води є частиною надр і є корисними копалинами загальнодержавного значення відповідно до переліку корисних копалин загальнодержавного значення¹⁷³².

Користування надрами, у тому числі видобування підземних прісних вод, здійснюється на підставі спеціального дозволу на користування надрами, який видає Держгеонадра¹⁷³³. За видобування корисних копалин справляється плата у вигляді рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин¹⁷³⁴.

За загальним правилом, рентна плата за видобування підземних вод нараховувалася і сплачувалася за ставкою 5% від вартості товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини)¹⁷³⁵.

В окремих визначених випадках спеціальний дозвіл не вимагається¹⁷³⁶:

- ▶ Землевласникам і землекористувачам в межах земельних ділянок, які перебувають у їх власності або користуванні, для видобування підземних вод (крім мінеральних) для всіх потреб, крім виробництва фасованої питної води, за умови що обсяг видобування підземних вод із кожного з водозаборів не перевищує 300 метрів куб. на добу. При цьому такі надрокористувачі сплачують рентну плату за видобування корисних копалин на підставі дозволів на спеціальне водокористування¹⁷³⁷.
- ▶ Землевласникам і землекористувачам, які є сільськогосподарськими товаровиробниками, частка сільськогосподарського товаровиробництва яких за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75%, і які в межах наданих їм земельних ділянок видобувають підземні води (крім мінеральних) для сільськогосподарських, виробничих, а також власних господарсько-побутових потреб.

Відповідно до Податкового кодексу, платниками рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин не є суб'єкти підприємництва, які відповідно до законодавства відносяться до фермерських господарств. Інші землевласники та землекористувачі, що провадять господарську діяльність з видобування підземних вод

¹⁷³⁰ [Ст. 30](#) Водного кодексу, [ст. 255](#) Податкового кодексу

¹⁷³¹ [Ст. 48](#) Водного кодексу

¹⁷³² Затверджений постановою КМУ «Про затвердження переліків корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення» №827 від 12.12.1994 року

¹⁷³³ [Ст. 19](#) Кодексу про надра

¹⁷³⁴ [Стаття 28](#) Кодексу про надра

¹⁷³⁵ [П. 252.20](#) Податкового кодексу

¹⁷³⁶ [Ст. 23](#) Кодексу про надра

¹⁷³⁷ [П. 252.1.4](#) Податкового кодексу

сплачують рентну плату за користування надрами для видобування корисних копалин на підставі дозволів на спеціальне водокористування¹⁷³⁸.

Отже, компанії, що здійснюють видобування підземних вод, залежно від обсягів видобутку та напрямку використання води можуть бути зобов'язані отримати або як дозвіл на спеціальне водокористування, так і спеціальний дозвіл на користування ділянкою надр, або лише дозвіл на спеціальне водокористування, або ж здійснювати видобування підземних вод без отримання дозволів.

При цьому при видобуванні підземних вод надрокористувач може сплачувати два види рентної плати: рентну плату за спеціальне водокористування та рентну плату за видобування корисних копалин. Податковим кодексом також визначено перелік випадків, коли рентна плата за спеціальне використання води не справляється¹⁷³⁹.

	Дозвіл на спеціальне водокористування	Спеціальний дозвіл на користування надрами	Чи є компанія підзвітною для цілей ІПВГ
Видобування підземних вод в обсязі менше 5 м куб. на добу (вода не використовується для виробництва (входить до складу) напоїв та фасованої питної води)	не потрібний	не потрібний	ні
Видобування підземних вод для використання води для виробництва фасованої питної води незалежно від обсягів видобування	потрібний	потрібний	так
Видобування підземних вод в обсязі більше 5 м куб. на добу, але менше 300 м куб. на добу з кожного з водозаборів (вода не використовується для виробництва фасованої питної води і не здійснюється видобування мінеральних вод)	потрібний	не потрібний При цьому рентна плата за видобування корисних копалин сплачується на підставі дозволу на спецводокористування	ні
Видобування підземних вод в обсязі більше 5 м куб. на добу, але менше 300 м куб. на добу з кожного з водозаборів, якщо вода використовується для виробництва фасованої питної води або здійснюється видобування мінеральних вод	потрібний	потрібний	так
Видобування підземних вод в обсязі більше 300 куб метрів на добу з кожного з водозаборів	потрібний	потрібний	так

¹⁷³⁸ [п. 252.1.4](#) Податкового кодексу

¹⁷³⁹ [п. 255.4](#) Податкового кодексу

Отже, отримання інформації від ДПС щодо сплати рентної плати за користування надрами загальнодержавного значення суб'єктами господарювання на підставі дозволу на спеціальне водокористування допоможе встановити перелік компаній, які сплачують податок, не маючи спеціального дозволу на користування надрами, і, відповідно, не є підзвітними компаніями для цілей Закону про ІПВГ.

Висновки до розділу

Для вирішення проблем із визначенням переліку підзвітних компаній в наступних роках рекомендовано наступний підхід:

1. Держгеонадра мають розширити перелік даних у наборі «Перелік спеціальних дозволів на користування надрами (у тому числі на користування нафтогазоносними надрами)» шляхом добавлення графи із зазначенням типу корисної копалини (загальнодержавного чи місцевого значення) та зазначенням всіх основних та супутніх корисних копалин передбачених у спеціальному дозволу на користування надрами.

2. Звернутися до ДПС з проханням додати в набори даних додаткові графи, які міститимуть інформацію щодо дозволу на спеціальне водокористування, а не лише спеціального дозволу на користування надрами, що дозволить виділити компанії, які сплачують ренту за видобування підземних вод на підставі дозволу на спеціальне водокористування, і не є підзвітними компаніями в розумінні Закону про ІПВГ.

16. Рекомендації щодо покращення процесу звітності в рамках ІПВГ

16.1 Аналіз реалізації рекомендацій попереднього Звіту ІПВГ України

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі щодо стану реалізації
1	Забезпечити використання одних і тих же методичних підходів до відображення інформації про податкові та інші платежі державними органами та видобувними компаніями.	 Високий	<p><u>Рекомендація врахована частково.</u></p> <p>Станом на листопад 2024 р. на Порталі ІПВГ розміщені Методичні рекомендації для суб'єктів господарювання, які роз'яснюють питання щодо подання звітів про платежів на користь держави та консолідованих звітів про платежі на користь держави. Наразі відсутні методичні рекомендації для органів державної влади. У той самий час механізм подачі, опрацювання, відображення та можливість надання роз'яснень на платформі органами державної влади не функціонує у повному обсязі.</p> <p>02.08.2023 р. відбулося підписання Протоколу №1 про порядок взаємодії ДПС, та Міненерго щодо обміну інформацією, необхідною для ведення електронної системи подання та аналізу звітності ІПВГ до Угоди від 13.07.2021 про інформаційне співробітництво між ДПС та Міненерго¹⁷⁴⁰.</p> <p>У серпні 2024 року відбулася зустріч представників Міненерго та ДПС щодо якості інформації отриманої в рамках протоколу обміну інформацією</p> <p>Однією з основних стратегічних цілей розвитку ІПВГ в Україні визначена інтеграція даних ДПС, Мінцифри, Держгеонадра й інших платформ, реєстрів й баз даних (наприклад Оператора ГТС України).</p>
2	Забезпечити чітке визначення у Законі про ІПВГ поняття транспортування природного газу та нафти та того чи поширюються вимоги Закону про ІПВГ на діяльність зі зберігання вуглеводнів.	 Високий	<p><u>Рекомендація врахована частково та перебуває в процесі доопрацювання.</u></p> <p>Триває обговорення щодо необхідності поширення вимог Закону про ІПВГ на діяльність зі зберігання вуглеводнів із урахуванням того, що стандарт не охоплює зберігання.</p> <p>У проєкті постанови КМУ, яким вносяться зміни до форм звітності, пропонується</p>

¹⁷⁴⁰ Інформація щодо співпраці Міністерства енергетики України з Державною податковою службою України з питань ініціативи прозорості видобувних галузей, <https://mev.gov.ua>

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі щодо стану реалізації
			залишити звітування щодо зберігання вуглеводнів.
3	<p>Доповнити інформацію, яка підлягає розкриттю підзвітними суб'єктами відповідно до Закону про ІПВГ та форм звітування, іншою інформацією, що необхідна для виконання вимог Стандарту ІПВГ.</p> <p>Забезпечити можливість надсилання додаткових запитів до підзвітних організацій через електронну систему ІПВГ для отримання інформації, що не покривається затвердженими формами.</p>	 Високий	<p><u>Рекомендація врахована частково та перебуває в процесі імплементації.</u></p> <p>Із прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях» №1974-ІХ 16.12.2021 року було закріплено термін «політично значущі особи», що відповідає Вимозі 2.5 Стандарту ІПВГ та «квазіфіскальні операції». Закріплено перелік додаткової інформації, яку зобов'язуються розкривати суб'єкти господарювання державного сектору економіки (квазіфіскальні операції, обсяг субсидій та дотацій, суму платежів за викиди діоксиду вуглецю).</p> <p>Розроблено проєкт постанови КМУ, якою вносяться зміни до форм звітності ІПВГ для приведення їх у відповідність до вимог Стандарту ІПВГ 2019 року.</p> <p>Готується законопроект, яким пропонується внести зміни до Закону про ІПВГ, яким передбачена низка змін, необхідних для приведення закону до вимог стандарту ІПВГ 2023 року.</p>
4	<p>Уточнити, що в частині органів державної влади «отримувачами платежів» є «органи, що контролюють справляння надходжень бюджету» в розрізі кодів бюджетної класифікації, які належать до платежів для цілей Закону про ІПВГ.</p>	 Високий	<p><u>Рекомендація врахована та перебуває в процесі імплементації.</u></p> <p>Розроблено законопроект, яким пропонується внести зміни до Закону про ІПВГ, передбачено уточнення, що в частині органів державної влади «отримувачами платежів» є «органи, що контролюють справляння надходжень бюджету».</p>
5	<p>Надати Незалежному адміністратору можливість на рівні Закону про ІПВГ додатково запитувати та уточнювати не лише «інформацію про платежі», але й іншу інформацію, що необхідна для підготовки Звіту ІПВГ та є обов'язковою для розкриття відповідно до Закону про ІПВГ</p>	 Високий	<p><u>Рекомендація врахована та перебуває в процесі імплементації.</u></p> <p>Готується законопроект, яким пропонується внести зміни до Закону про ІПВГ пропонується надати Міненерго або Незалежному адміністратору можливість додатково запитувати та уточнювати не лише «інформацію про платежі», але й іншу інформацію, що необхідна для підготовки звіту ІПВГ.</p>
6	<p>Закріпити чіткий обов'язок щодо розкриття істотних умов договорів (угод) щодо користування</p>	 Високий	<p><u>Рекомендація не врахована.</u></p> <p>Незважаючи на зміни до Закону про ІПВГ, які набрали чинності у 2022 році, обов'язок щодо</p>

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі щодо стану реалізації
	<p>надрами, що були укладені та/або змінені до дати набрання чинності Законом про ІПВГ, забезпечити фактичне розкриття такої інформації на вебсайті Міненерго, а також надати методичні рекомендації щодо підходу до її розкриття.</p> <p>Уточнити строк оприлюднення істотних умов/копій (угод) щодо користування надрами на вебсайті Міненерго після створення порталу ІПВГ</p>		<p>розкриття істотних умов договорів (угод) щодо користування надрами, що були укладені та/або змінені починаючи з 2021 року, але до дати набрання чинності Законом про ІПВГ, не був запроваджений.</p> <p>Станом на момент підготовки цього Звіту не розроблені методичні рекомендації розкриття істотних умов угод про користування надрами.</p>
7	<p>Привести Закон про ІПВГ у відповідність до Вимоги 2.4 Стандарту ІПВГ, в тому числі в частині обов'язку з розкриття повних текстів угод про користування надрами, що укладені (будуть укладені) та/або змінені (будуть змінені) з 01.01.2021 року</p>	<p style="text-align: center;"> Високий</p>	<p><u>Рекомендація врахована частково.</u></p> <p>Законом передбачено розкриття копій договорів (угод) щодо користування надрами - щодо договорів (угод), укладених з дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях» (15.01.2022 року), а також будь-яких змін до них.</p>
8	<p>Спрощення доступу до інформації щодо ключових аспектів ІПВГ, зокрема до технічної інформації щодо запасів корисних копалин, особливо руд титану</p>	<p style="text-align: center;"> Високий</p>	<p><u>Рекомендація врахована частково</u></p> <p>На data.gov.ua було опубліковано перелік власників спеціальних дозволів на користування надрами</p> <p>Постановою КМУ «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» № 835 від 21.10.2015 передбачено, що Держгеонадра зобов'язані публікувати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Дані державного балансу запасів корисних копалин; ▶ Дані державного кадастру родовищ і проявів корисних копалин; ▶ Інформація про стан мінерально-сировинної бази України <p>У 2023 р. та 2024 р. інформація щодо запасів корисних копалин у зв'язку з повномасштабним вторгненням у відкритому доступі відсутня.</p>
9	<p>Впровадження єдиної методології оцінки запасів корисних копалин, яка буде гармонізована з найкращими світовими практиками, наприклад, на базі міжнародного шаблону звітності</p>	<p style="text-align: center;"> Високий</p>	<p><u>Рекомендація врахована частково.</u></p> <p>Компанії галузі видобування природного газу та нафти для обліку використовують систему управління ресурсами і запасами вуглеводнів (Petroleum Resources Management System,</p>

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі щодо стану реалізації
	по результатах геологорозвідувальних робіт, мінеральних ресурсів та запасів (CRIRSCO Template).		PRMS), що є найбільш прийнятою у світі класифікацією в нафтогазовидобувній сфері. Кодексом України «Про надра» передбачено, що під час здійснення державної експертизи та оцінки ресурсів та запасів корисних копалин за заявою користувача надрами можуть використовуватися Рамкова класифікація ООН для викопних енергетичних і мінеральних ресурсів (РКООН-2009), класифікація Комітету з міжнародних стандартів звітності по запасах твердих корисних копалин (CRIRSCO), Система управління вуглеводневими ресурсами (PRMS) та інші міжнародні стандарти.
10	Розглянути доцільність проведення окремого дослідження для виявлення можливих додаткових квазіфіскальних операцій, властивих для видобувних компаній України, з метою включення інформації про такі операції до форм звітності ІПВГ та виконання вимоги 6.2 Стандарту ІПВГ	 Середній	<u>Рекомендація не врахована.</u>
11	Вдосконалити процес збору даних для попроєктного звітування в межах Стандарту ІПВГ шляхом внесення змін до Закону про ІПВГ та форм звітування	 Середній	<u>Рекомендація частково врахована.</u> У проєкті змін до Постанови КМУ щодо форм звітності запропоновані зміни, що мають покращити процес попроєктного звітування. Водночас, податкові органи не мають можливості надати інформацію про сплату рентної плати попроєктно.
12	Розглянути можливість впровадження відповідних нормативних змін до бюджетної системи України для того, щоб рух платежів від видобувних компаній можна було відслідковувати (як на шляху до державного бюджету країни, так і на етапі перерозподілу за допомогою міжбюджетних трансфертів у місцеві бюджети)	 Середній	<u>Рекомендація не врахована.</u>
13	Уніфікувати та спростити доступ до інформації про обсяги видобування корисних копалин	 Середній	<u>Рекомендація не врахована.</u>
14	Зробити публічно доступною дезагреговану інформацію про		<u>Рекомендація не врахована.</u>

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі щодо стану реалізації
	вартість продукції окремих видобувних галузей	Середній	
15	<p>Забезпечити повноцінне функціонування онлайн Порталу ІПВГ, в тому числі:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ звітування державними органами щодо інформації про отримані платежі від видобувних компаній через онлайн-платформу ІПВГ; ▶ здійснити технічні доопрацювання, які б дозволили консолідувати, фільтрувати за різними критеріями і обробляти інформацію від всіх видобувних компаній. 	 Середній	<p><u>Рекомендація врахована частково.</u></p> <p>На момент підготовки цього Звіту продовжується впровадження відбуваються технічні випробування функціонування нових можливостей оброблення та візуалізації даних, поданих суб'єктами господарювання на онлайн-платформі ІПВГ. Наприклад, впроваджена можливість створювати дашборди, що покращують рівень сприйняття інформації на порталі ІПВГ, на базі MS Power BI.</p> <p>Процес звітування державними органами про отриманні платежі від видобувних компаній через онлайн-платформу перебувають на стадії узгодження процесу обміну даними.</p>
16	<p>Внести зміни у форми звітів про платежі на користь держави для чіткого визначення обов'язку розкривати інформацію не тільки про соціальні, а і про екологічні платежі у відповідності до Вимоги 6.1 Стандарту ІПВГ (у тому числі у форми автоматичного звітування на онлайн платформі ІПВГ)</p>	 Середній	<p><u>Рекомендація врахована частково та перебуває в процесі імплементації.</u></p> <p>Готується законопроект, яким пропонується, серед іншого, внести зміни до статті 6 Закону про ІПВГ, уточнивши, що розкриттю підлягає також інформація про участь у екологічних проектах чи програмах.</p> <p>Пропонується також передбачити надання видобувними компаніями до Міненерго, або розміщення на Порталі ІПВГ, копій договорів (угод), укладених для участі у соціальних, екологічних або інфраструктурних програмах та/або проектах, які реалізуються в місцях розміщення виробничих потужностей.</p> <p>Після прийняття законопроекту відповідні зміни також необхідно буде внести до форм звітності ІПВГ.</p>
17	<p>Узгодити визначення терміну «суб'єкт господарювання державного сектора економіки» у Законі про ІПВГ з тим, яке використовується у Звітах ІПВГ і відповідає визначенню підприємства з державною участю (state-owned entity, SOE) згідно з Вимогою 2.6 Стандарту ІПВГ</p>	 Середній	<p><u>Рекомендація врахована та перебуває в процесі імплементації.</u></p> <p>Готується законопроект, яким передбачено узгодження термінів.</p>
18	<p>Передбачити процес консультування з Незалежним адміністратором під час</p>	 Середній	<p><u>Рекомендація частково врахована.</u></p> <p>У 2024 році Незалежний адміністратор здійснював розробку оновлених форм звітності</p>

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі щодо стану реалізації
	підготовки/внесення змін у форми звітності для суб'єктів господарювання, які подаються ними за Законом про ІПВГ		та надавав пропозиції до проєкту Закону про ІПВГ. Проте, формально вимога щодо консультування з Незалежним адміністратором не закріплена в Законі про ІПВГ.
19	Продовжити централізацію та публікацію інформації в межах державної платформи «ЕкоСистема» для полегшення доступу до інформації щодо впливу видобувних галузей на стан довкілля	 Низький	Рекомендація врахована частково.
20	Надати можливість пошуку результатів перевірок Держекоінспекції суб'єктів господарювання з поділом на види економічної діяльності	 Низький	Рекомендація не врахована.

16.2 Рекомендації Незалежного адміністратора щодо покращення процесу звітності в рамках ІПВГ

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі
1.	Забезпечити використання одних і тих же методичних підходів до відображення інформації про податкові та інші платежі державними органами та видобувними компаніями.	 Високий	<p>Незважаючи на те, що Міністерством енергетики України були розміщені Методичні рекомендації для суб'єктів господарювання на платформі ІПВГ, органи державної влади, які є розпорядниками інформації, не подають звіти про платежі на користь держави та не здійснюють обмін даними через платформу ІПВГ. Це, у свою чергу, унеможлиблює вироблення уніфікованого підходу для відображення інформації.</p> <p>Враховуючи це, необхідно завершити процес обміну даними зі всіма розпорядниками інформації та платформою ІПВГ, для розроблення уніфіковано підходу щодо подачі необхідної інформації, її опрацювання, відображення та можливість розроблення окремих Методичних рекомендації для представників органів державної влади.</p> <p>Також необхідно внести зміни до форм звітності ІПВГ.</p>
2.	<p>Доповнити інформацію, яка підлягає розкриттю підзвітними суб'єктами відповідно до Закону про ІПВГ та форм звітування, інформацією, що необхідна для виконання вимог Стандарту ІПВГ 2023</p> <p>Забезпечити можливість надсилання додаткових запитів до підзвітних організацій через електронну систему ІПВГ для отримання інформації, що не покривається затвердженими формами.</p>	 Високий	<p>Відповідно до Закону про ІПВГ, подання інформації про платежі підзвітними організаціями здійснюється в обсязі та за формами, затвердженими КМУ. На дату цього звіту форми звітності з ІПВГ затверджені Постановою КМУ №858 від 23 вересня 2020 року.</p> <p>Від змісту та обсягу запитуваних даних згідно з формами звітності ІПВГ значним чином залежить повнота розкриття інформації згідно зі Стандартом ІПВГ, якість Звіту ІПВГ та швидкість його підготовки. Слід зазначити, що підзвітні компанії та відповідні органи державної влади в більшості випадків надавали усю необхідну додаткову інформацію на запити Міненерго та Незалежного адміністратора.</p> <p>Наразі також розроблено проект змін до форм звітності, що мають покращити процес звітування, для приведення форм у відповідності до Закону про ІПВГ. Також готується законопроект для приведення Закону про ІПВГ у відповідність до вимог Стандарту 2023. Водночас, зазначені зміни ще не були прийняті та поточні форми не містять інформації, необхідної для виконання низки вимог Стандарту ІПВГ 2023 року:</p> <ol style="list-style-type: none"> Вимоги 2.2 (наприклад, через часткове оприлюднення інформації відповідальними органами на своїх офіційних сайтах щодо угод про користування надрами, а також у зв'язку з обмеженим доступом до публічної інформації через воєнний стан в Україні) Вимоги 2.4 (наприклад, інформація про істотні умови договорів (угод) щодо користування надрами на сайті Міненерго є вибірковою і неповною, а також не включена до форм звітності). Оскільки значна частина інформації не перебуває в офіційному публічному доступі, вона

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі
			<p>повинна бути запитана додатково шляхом направлення запитів до видобувних компаній, Міненерго та Держгеонадра</p> <p>3) Вимоги 2.5.F (розкриття інформації про політично значущих осіб незалежно від рівня їх бенефіціарного володіння, розкриття інформації кінцевих бенефіціарних власників з пороговими значеннями частки власності на рівні 10% або нижче)</p> <p>4) Вимоги 2.5.G (розкриття структури власності)</p> <p>5) Вимоги 2.6.D. (розкриття підприємствами з державною участю інформації про інвестиції у видобувні галузі (включаючи активи та зобов'язання), розкриття інформації про те, як їхні інвестиційні рішення узгоджуються з міркуваннями щодо енергетичного переходу та кліматичних ризиків).</p> <p>6) Вимоги 2.6.E. (розкриття підприємствами з державною участю інформації про особу та бенефіціарних власників своїх агентів або посередників, постачальників або підрядників у суттєвих транзакціях, якщо інформація не може бути зібрана з відкритих джерел)</p> <p>7) Вимоги 3.1 (наприклад, частина інформації щодо розвідки відсутня у публічному доступі, для її отримання надсилається запит у Держгеонадра)Вимоги 3.3.B. (розкриття даних про обсяги експорту та вартість за видами продукції та компанією-експортером із розбивкою даних про експорт за операціями, а також оцінка експорту, отриманого в результаті кустарної та дрібномасштабної діяльності)</p> <p>8) Вимоги 3.3.D (розкриття інформації про обсяги та вартість реалізованих продажів у розрізі проектів компаніями-експортерами та покупцями продукції, включаючи сировинними трейдерами)</p> <p>9) Вимоги 3.3.E (розкриття даних про експорт за регіонами, країнами призначення та покупцями, інформації про те, чи є покупець пов'язаною стороною)</p> <p>10) Вимоги 4.1 (розкриття інформації про податкові відрахування та пільги у звітному періоді)</p> <p>11) Вимоги 4.1 (наприклад, форма звіту про платежі на користь держави не передбачає подання звітності про податкові платежі, які сплачуються під податковим номером УРП чи ДСД, та технічно не адресує внесення деталей про платежі в натуральній формі)</p> <p>12) Вимоги 4.2 (наприклад, форми не передбачають подання звітності про інформацію про продаж нафти, газу та/або мінеральних ресурсів або інших доходів у натуральній формі, що були отримані державою), а також розкриття відповідних договорів купівлі-продажу державної частки продукції з компаніями-покупцями)</p>

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі
			<p>13) Вимоги 4.10.В (розкриття остаточних звітів про витрати та про податкові перевірки або резюме цих звітів, включаючи витрати, які не підлягають відшкодуванню, а також донарахування, які будуть отримані державою в результаті цього)</p> <p>14) Вимоги 4.10.С (розкриття задекларованих витрат з розбивкою за проєктами, а також за витратами, пов'язаними з операційними та капітальними витратами)</p> <p>15) Вимоги 5.3.С (розкриття прогнозованих рівнів видобутку за проєктами та орієнтовні терміни, пов'язані з відшкодуванням витрат)</p> <p>16) Вимоги 6.1 (наприклад, у зв'язку з відсутністю визначення поняття «соціальний проєкт» інформація про витрати на охорону навколишнього середовища може бути зібрана не в повній мірі)</p> <p>17) Вимоги 6.1.А (розкриття деталізованих ґендерних даних про бенефіціарів обов'язкових видатків на соціальні потреби, якщо такими бенефіціарами є треті особи (тобто не урядове відомство); контракти та будь-які інші документи, передбачені законодавством, які описують рівень та розподіл матеріальних обов'язкових соціальних витрат)</p> <p>18) Вимоги 6.1.В (розкриття контрактів, якими передбачені екологічні платежі)</p> <p>19) Вимоги 6.2 (інформація щодо квазіфіскальних операцій взагалі відсутня у формах для звітування)</p> <p>Внесенню змін до форм звітності в багатьох випадках має передувати внесення змін до законодавства, яке ще не адаптоване до вимог Стандарту ІПВГ 2023 року.</p>
3.	<p>Уточнити, що в частині органів державної влади «отримувачами платежів» є «органи, що контролюють справляння надходжень бюджету» в розрізі кодів бюджетної класифікації, які належать до платежів для цілей Закону про ІПВГ</p>	<p> Високий</p>	<p>Законодавство України не визначає поняття «орган державної влади, орган влади АР Крим або орган місцевого самоврядування, що <u>отримує</u> платежі».</p> <p>Відповідно до бюджетного законодавства України, податки, збори та інші доходи державного бюджету зараховуються безпосередньо на єдиний казначейський рахунок Державної казначейської служби України (далі - «Казначейство України»). Воно здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів та бухгалтерський облік усіх видатків та надходжень державного бюджету України. Отже, формально саме Казначейство України може вважатися «отримувачем платежів» у термінології Закону про ІПВГ.</p> <p>Водночас, Казначейство України не володіє інформацією про платежі з деталізацією на рівні окремої видобувної компанії, тому дані від Казначейства є недостатніми для підготовки звіту ІПВГ.</p> <p>Наразі Незалежний адміністратор одержує інформацію про платежі від органів, що контролюють справляння надходжень бюджету в розрізі кодів бюджетної класифікації доходів бюджету, а саме:</p>

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі
			<p>ДПС, ДМС, Держгеонадра, відповідно до Бюджетного кодексу України та Постанови КМУ №106 від 16.02.2011 р. Однак такі органи не отримують відповідні платежі (не мають права акумулювати такі надходження на власних рахунках), а лише здійснюють контроль за правильністю та своєчасністю їх справляння.</p> <p>Від чіткого визначення суб'єктного складу отримувачів платежів, які зобов'язані складати звіти про отримані платежі, залежить у тому числі ефективність функціонування електронної системи ІПВГ.</p>
4.	<p>Надати Незалежному адміністратору можливість на рівні Закону про ІПВГ додатково запитувати та уточнювати не лише «інформацію про платежі», але й іншу інформацію, що необхідна для підготовки Звіту ІПВГ та є обов'язковою для розкриття відповідно до Закону про ІПВГ</p>	<p> Високий</p>	<p>Відповідно до ст. 5 Закону про ІПВГ, Відповідно до Закону про ІПВГ Незалежний адміністратор позбавлений можливості додаткового запиту інформації не про платежі, яка також необхідна для підготовки Звіту ІПВГ та обов'язок розкриття якої передбачений Законом про ІПВГ та/або формами звітності, затвердженими КМУ (наприклад, дані про обсяги видобування, бенефіціарних власників, угоди про користування надрами, фінансування підприємств, що перебувають у власності держави, тощо). На практиці органи державної влади та компанії надавали відповідну інформацію в добровільному порядку. Водночас, відсутність такого права є недоліком. Відповідні зміни включені до законопроекту, який зараз перебуває на стадії розробки.</p>
5.	<p>Закріпити обов'язок щодо розкриття істотних умов угод про користування надрами, що були укладені та/або змінені починаючи з 2021 року, але до дати набрання чинності Законом про ІПВГ, забезпечити фактичне розкриття такої інформації на вебсайті Міненерго, а також надати методичні рекомендації щодо підходу до розкриття такої інформації.</p>	<p> Високий</p>	<p>Закон про ІПВГ передбачає обов'язкове розкриття істотних умов угод про користування надрами, а саме: угод про умови користування надрами, УРП, ДСД та інших договорів, на підставі яких здійснюється проектна діяльність (у тому числі діяльність з транспортування трубопроводами вуглеводнів). Зокрема, закон покладає обов'язок на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, - надавати Міненерго інформацію про істотні умови угод про користування надрами разом із відповідними витягами із таких угод; - Міненерго - оприлюднювати інформацію про угоди на офіційному вебсайті. <p>Закон про ІПВГ історично зобов'язував Міненерго та Держгеонадра публікувати інформацію щодо тих угод, які були укладені або до яких вносились зміни після набрання чинності Законом про ІПВГ (тобто після 16.11.2018 р.).</p> <p>Додатково, згідно з Законом про внесення змін щодо ІПВГ, копії договорів (угод) про користування надрами розкриваються після набрання чинності Законом про внесення змін щодо ІПВГ (після 15 січня</p>

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі
	Уточнити строк оприлюднення істотних умов/копій (угод) щодо користування надрами на вебсайті Міненерго після створення порталу ІПВГ		<p>2022 року). Отже, договори (угоди) про користування надрами, які укладені до цього періоду і в які не вносяться зміни, можуть не розкриватися у зв'язку із неузгодженістю положень законодавства.</p> <p>Обов'язок надати / оприлюднити інформацію про договори (угоди) щодо користування надрами протягом 90 днів з дня набрання чинності Законом про ІПВГ, визначений у Прикінцевих та перехідних положеннях, не конкретизує період, за який така інформація повинна бути надана / оприлюднена.</p> <p>Окрім цього, ст 12 Закону про ІПВГ, що врегульовує строки оприлюднення на вебсайті Міненерго інформації про істотні умови / копії договорів (угод) щодо користування надрами, встановлює для міністерства місячний строк на оприлюднення лише до запровадження платформи ІПВГ. Відповідно, нечітко врегульований строк оприлюднення в разі отримання Міненерго копій договорів (угод) щодо користування надрами протягом після запровадження платформи ІПВГ. Крім того, для уніфікації підходу до розкриття істотних умов та витягів з УРП, рекомендується прийняття методичних рекомендацій для такого розкриття.</p> <p>Станом на дату підготовки цього звіту істотні умови не всіх УРП, укладених в 2021 році, опубліковані на вебсайті Міненерго.</p>
6.	Привести Закон про ІПВГ у відповідність до Вимоги 2.4 Стандарту ІПВГ, в тому числі в частині обов'язку з розкриття повних текстів угод про користування надрами, що укладені (будуть укладені) та/або змінені (будуть змінені) з 01.01.2021 р., та забезпечити відновлення доступу до копій спеціальних дозволів та угод про користування надрами	 Високий	<p>Як зазначено вище, Закон про ІПВГ передбачає розкриття копій договорів (угод) щодо користування надрами лише щодо договорів (угод), укладених з дня набрання чинності Закону про внесення змін щодо ІПВГ (15.01.2022 р.), а також будь-яких змін до них.</p> <p>Для приведення Закону про ІПВГ у відповідність до Вимоги 2.4 Стандарту ІПВГ необхідно внести додаткові зміни до Закону про ІПВГ, якими встановити обов'язок з розкриття повних текстів угод про користування надрами, що укладені (будуть укладені) та/або змінені (будуть змінені) з 01.01.2021 р., а не з 15.01.2022 р., як це визначено у Законі про ІПВГ в редакції, чинній на дату цього Звіту.</p> <p>Також необхідно забезпечити відновлення публікації копій спеціальних дозволів та повних текстів угод про користування надрами, доступ до яких був закритий у зв'язку з воєнним станом.</p>
7.	Спрощення доступу до інформації щодо ключових аспектів ІПВГ, зокрема до технічної інформації щодо	 Високий	<p>Забезпечити більш повне і детальне розкриття Держгеонадра геологічної інформації у відкритому доступі, що дозволить пересвідчитись в її повноті. А також публікування такої інформації у форматі, придатному до її автоматизованої консолідації та обробки.</p> <p>Відновити доступ до реєстрів та інформації, доступ до яких був обмежений у зв'язку з воєнним станом.</p>

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі
	запасів корисних копалин, особливо руд титану		Розглянути питання щодо перегляду статусу інформації щодо запасів руд титану як державної таємниці.
8.	Впровадження єдиної методології оцінки запасів корисних копалин, яка буде гармонізована з найкращими світовими практиками, наприклад, на базі міжнародного шаблону звітності по результатах геологорозвідувальних робіт, мінеральних ресурсів та запасів (CRIRSCO Template)	 Високий	Впровадження універсальної системи оцінки запасів корисних копалин та публічної звітності по них в Україні в усіх видобувних галузях, що були б сумісні з міжнародними стандартами. Це сприятиме підвищенню прозорості даних про поточний стан запасів, дасть змогу достовірно оцінювати дані про мінерально-сировинні активи підприємств видобувних галузей при публічному розміщенні акцій, отриманні банківських гарантій і кредитуванні та, в кінці кінців, суттєво допоможе у підвищенні інвестиційної привабливості видобувних галузей України.
9.	Починаючи з 2025 року здійснювати оцінку матеріальності неподаткового платежу «витрат на виплату та доставку пільгових пенсій по Списку 1 та Списку 2»	 Високий	У зв'язку з встановлення потенційно суттєвих платежів під видобувних компаній в сторону Пенсійного фонду України, рекомендується здійснювати його щорічну оцінку та у разі підтвердження матеріальності включення його до переліку обов'язкових соціальних платежів.
10.	Створити Національний Секретаріат ІПВГ	 Високий	Впровадження ІПВГ потребує приділяти увагу повсякденній діяльності з підтримки уряду та багатосторонньої групи зацікавлених сторін у виконанні їхніх функцій. Одним із способів зробити це, як це зробили майже всі країни, що впроваджують ІПВГ, є створення Національного секретаріату.
11.	Звернутися до Держгеонадр з проханням розширити набір даних «Перелік спеціальних дозволів на користування надрами (у тому числі на користування нафтогазоносними	 Високий	Держгеонадрам рекомендується розширити перелік даних у наборі «Перелік спеціальних дозволів на користування надрами (у тому числі на користування нафтогазоносними надрами)» шляхом додавання графі із зазначенням типу корисної копалини (загальнодержавного чи місцевого значення) та зазначенням всіх основних та супутніх корисних копалин, передбачених у спеціальному дозволу на користування надрами.

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі
	надрами)», який розміщений на data.gov.ua		
12.	Спільно з ДПС напрацювати механізми можливого покращення якості даних щодо платежів підзвітних компаній щодо нарахованої рентної плати попроектно	 Високий	У зв'язку з виявленням значної кількості неточностей у відомостях ДПС, які передаються Незалежному адміністратору та наданих даних в рамках протоколу обміну з Міненерго необхідно напрацювати механізми вирішення даної проблеми. У майбутньому можуть виникнути суттєві складнощі в частині автоматизації процесу звірки платежів за допомогою Порталу ІПВГ.
13.	Розширення змісту форми звіту про отримані платежі	 Високий	Чинна форма звіту про отримані платежі не передбачає розкриття частини інформації, що вимагається стандартом ІПВГ. Зокрема, вона не адаптована під платежі, що не мають коду бюджетної класифікації, а також платежі в натуральній формі (частка держави в прибутковій продукції), а також не містить значну кількість інформації, що має бути розкрита отримувачами платежів.
14.	Забезпечення єдиного підходу до звітування за УРП та ДСД	 Високий	<p>Наразі Законом про ІПВГ обов'язок подання звітів про платежі на користь держави передбачений для інвестора за УРП та для уповноваженої особи за ДСД.</p> <p>Оскільки УРП та ДСД є окремими платниками податку, звіт, який подано під податковим номером інвестора/уповноваженої особи, не буде повно розкривати інформацію про УРП/ДСД, бо частина податків сплачується під податковим номером УРП/ДСД. Також не врегульовано звітування за УРП з кількома інвесторами, а також ситуації, коли уповноважена особа за ДСД не співпадає з особою, яка є власником спеціального дозволу на користування надрами.</p> <p>При цьому УРП та ДСД не є самостійними суб'єктами розкриття інформації.</p> <p>Слід внести зміни до Закону про ІПВГ та форм звітності для врегулювання питання звітування за УРП та ДСД.</p>
15.	Відновити доступ до відкритих даних та розширити обсяг відкритих даних	 Високий	<p>У зв'язку з військовою агресією РФ в Україні було обмежено доступ до низки ресурсів, які до повномасштабного вторгнення були відкритими.</p> <p>Рішенням Верховного Суду була сформована позиція, що обмеження доступу до інформації може здійснюватися при дотриманні сукупності таких вимог (виконання т.зв. «трискладового тесту»):</p> <ul style="list-style-type: none"> - виключно в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи кримінальним правопорушенням, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі
			<p>інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя</p> <ul style="list-style-type: none"> - розголошення інформації може завдати істотної шкоди цим інтересам - шкода від оприлюднення такої інформації переважає суспільний інтерес в її отриманні <p>Відсутність висновку розпорядника інформації щодо наявності хоча б однієї з наведених вище трьох підстав означає, що відмова у доступі до публічної інформації є необґрунтованою.</p> <p>Водночас, на практиці, доступ до більшості баз даних, відкритий публічний доступ до яких необхідний для виконання вимог Стандарту ІПВГ, залишається закритим або обмеженим без наведення конкретних причин та/або без наведення результатів проведеного «трискладового тесту».</p> <p>Рекомендується працювати над відновлення доступу до відкритих даних та розширення обсягу відкритих даних, а в разі, коли закриття даних обумовлено безпековими міркуваннями, забезпечити проведення «трискладового тесту» для обґрунтування обмеження доступу.</p>
16.	Розширити обсяг інформації про участь держави та забезпечити розкриття інформації про участь держави видобувними компаніями, незалежно від того, чи є вони компаніями з державною участю	 Високий	<p>Звіт про платежі на користь держави містить обмежений обсяг інформації про участь держави, який є вужчим, аніж у Законі про ІПВГ та Стандарті ІПВГ 2023.</p> <p>Рекомендується внести зміни до Закону про ІПВГ з метою розширення обсягу інформації, який додатково розкривається суб'єктами господарювання державного сектору економіки та суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, в яких держава опосередковано володіє більше ніж 50% акцій (часток), для виконання Вимог 2.6 та 4.5 Стандарту.</p>
17.	Адвокатувати зміни до законодавства щодо запровадження нижчого порогу розкриття інформації про політично значущих осіб та прийняття рішення щодо доцільності зниження порогу розкриття кінцевих бенефіціарних власників до 10%	 Високий	<p>1. За Стандартом ІПВГ 2023 року очікується розкриття інформації про наявність політично значущих осіб серед кінцевих бенефіціарних власників незалежно від рівня володіння.</p> <p>Чинне законодавство передбачає розкриття інформації щодо наявності статусу політично значущої особи у бенефіціарного власника з порогом володіння щонайменше 25%.</p> <p>З огляду на обов'язковість вимоги стандарту про політично значущих осіб БГ ІПВГ рекомендується обговорити питання адвокації змін до нормативно-правових актів з метою запровадження нижчого порогу розкриття інформації про політично значущих осіб для видобувних галузей.</p> <p>2. Стандарт ІПВГ 2023 року заохочує встановити поріг розкриття інформації щодо кінцевих бенефіціарних власників на рівні 10% або нижче.</p>

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі
			<p>БГ ІПВГ має прийняти рішення щодо доцільності ініціювання внесення змін до законодавства та запровадження нижчого порогу для розкриття бенефіціарів для видобувних галузей.</p> <p>В разі, якщо буде прийняте рішення не ініціювати відповідні зміни з огляду на рекомендаційність вимоги стандарту, БГ ІПВГ матиме обґрунтовувати застосування законодавчо встановленого відсотка розкриття рівнем ризиків, пов'язаних з таким розкриттям</p>
18.	<p>Адвокація змін до законодавства щодо більш раннього розкриття повної структури власності</p>	<p> Високий</p>	<p>Стандарт ІПВГ 2023 заохочує розкриття структури власності підзвітних компаній.</p> <p>Наразі обов'язок щодо розкриття структури власності відтерміновано до закінчення дії воєнного стану. БГ ІПВГ може розглянути можливість адвокації більш раннього розкриття повної структури власності шляхом внесення змін до нормативно-правових актів, які дозволяють відтермінувати оновлення даних до закінчення воєнного стану.</p>
19.	<p>Обмежити незастосовність відповідальності за не публікацію фінансової звітності з аудиторським висновком, неподання звіту про платежі на користь держави та статистичних звітів</p>	<p> Високий</p>	<p>Відповідно до Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» у період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його припинення чи скасування особи, відповідальність не застосовується за порушення строків:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подання та оприлюднення річної фінансової звітності та річної консолідованої фінансової звітності з аудиторським висновком - Подання звіту про платежі на користь держави та консолідованого звіту про платежі на користь держави. - Статистичних звітів. <p>Зазначені правила призводять до того, що не всі підзвітні компанії публікують фінансову звітність та подають звіти про платежі на користь держави. Крім того, внаслідок недостатньої інформації Держстат не може публікувати низку статистичних спостережень, що негативно впливає на доступність даних, необхідних для підготовки звіту ІПВГ. Рекомендується ініціювати внесення змін до законодавства та звужити застосування відповідного звільнення.</p>
20.	<p>Забезпечити визначення того, чи поширюються вимоги Закону про ІПВГ на діяльність зі зберігання вуглеводнів.</p>	<p> Середній</p>	<p>Закон про ІПВГ поширюється на видобувні галузі та діяльність з транспортування трубопроводами вуглеводнів, у тому числі з метою транзиту. При цьому, у формах звітності, затверджених КМУ, наявні питання не тільки про витрати на транспортування вуглеводнів та доходи від надання таких послуг, а й питання про зберігання вуглеводнів, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Розділ IV, таблиця 4 «Платежі за послуги зберігання (закачування, відбору) та інші платежі операторам транспортних систем протягом звітного періоду»;

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі
			<p>Розділ IV, таблиця 6 «Платежі за послуги зберігання (закачування, відбору) та інші платежі, отримані оператором транспортної системи».</p> <p>Незважаючи на це, Закон ІПВГ не містить чіткої вказівки про те, що його дія поширюється і на діяльність зі зберігання вуглеводнів. Наразі йде обговорення щодо доцільності внесення до законопроекту положень про зберігання, враховуючи відсутність відповідних вимог стандарту.</p> <p>З 2020 року зберігання природного газу в Україні відокремлене від діяльності з транспортування природного газу. Зберігання природного газу здійснює АТ «Укртрансгаз», який є оператором газосховищ України. Оскільки діяльність зі зберігання природного газу формально не відноситься до транспортування вуглеводнів відповідно до законодавства й не покривається ані Законом про ІПВГ, ані Стандартом ІПВГ, БГЗО має прийняти рішення щодо доцільності охоплення відповідної діяльності в Звіті ІПВГ.</p>
21.	<p>Розглянути доцільність проведення окремого дослідження для виявлення можливих додаткових квазіфіскальних операцій, властивих для видобувних компаній України, з метою включення інформації про такі операції до форм звітності ІПВГ та виконання вимоги 6.2 Стандарту ІПВГ</p>	<p style="text-align: center;"> Середній</p>	<p>Стандарт ІПВГ вимогою 6.2 акцентує увагу на розкритті у Звіті ІПВГ інформації щодо квазіфіскальних витрат підприємств, що перебувають у власності держави. Відповідно до Стандарту, квазіфіскальні витрати покривають заходи, за допомогою яких такі підприємства здійснюють публічні соціальні витрати та враховують платежі за соціальні послуги, державну інфраструктуру, паливні субсидії та обслуговування національного боргу тощо, поза межами національного бюджетного процесу.</p> <p>Стандарт також зазначає, що БГ ІПВГ повинна розробити процес звітування з урахуванням дотримання рівня прозорості, співмірного з іншими потоками платежів та доходів, а також з розкриттям даних дочірніх підприємств та спільних підприємств. При визначенні поняття квазіфіскальних витрат рекомендується враховувати напрацювання МВФ.</p> <p>Закон про ІПВГ передбачає використання терміну «квазіфіскальні операції» в значенні, визначеному Бюджетним кодексом. При цьому перелік квазіфіскальних операцій, передбачений Розпорядженням КМУ № 692-р від 01.08.2012 року, є застарілим, зокнайменше в частині продажу природного газу населенню та теплокомуненерго за цінами, нижчими порівняно з промисловими споживачами, вважаючи на значні зміни законодавства в частині регулювання покладення спеціального обов'язку (ПСО) протягом останніх років.</p> <p>Для підвищення ефективності звітування щодо КФО Незалежний адміністратор рекомендує провести дослідження для виявлення інших операцій видобувних компаній, що можуть мати ознаки квазіфіскальних, крім тих, що визначені КМУ, із перспективою їх включення до зазначеної постанови КМУ та/або форм звітності ІПВГ. Аналогічна рекомендація міститься в звіті за результатами другої валідації України.</p>

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі
22.	Вдосконалити процес збору даних для попроектного звітування в межах Стандарту ІПВГ шляхом внесення змін до Закону про ІПВГ та форм звітування	 Середній	<p>Рішенням Міжнародного Секретаріату розпочато процес поступового переходу усіх країн в рамках Стандарту ІПВГ на розкриття в річних звітах інформації, дезагрегованої за окремими проектами.</p> <p>Постановою КМУ «Деякі питання забезпечення прозорості у видобувних галузях» №858 від 23.09.2020 р. затверджено форми для звітування згідно з Законом про ІПВГ, що передбачають попроектне звітування щодо (i) рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин, (ii) плати за землю та (iii) екологічного податку.</p> <p>Водночас, законодавством не передбачена можливість надання попроектної інформації отримувачами платежів, що на практиці унеможлиблює звірку платежів на рівні проекту.</p> <p>Крім того, податковим законодавством України не передбачене декларування плати за землю та екологічного податку в розрізі окремої проектної діяльності, що значно ускладнює підготовку видобувними компаніями звіту про платежі в цій частині.</p> <p>У Законі про ІПВГ запроваджене відображення загальної суми сплати за землю та/або екологічного податку в розрізі адміністративно-територіальної одиниці, на території якої здійснюється така проектна діяльність, у разі неможливості відображення загальної суми за кожним видом платежів щодо окремої проектної діяльності. Незалежний адміністратор пропонує внести додаткові зміни до Закону про ІПВГ з урахуванням того, що проектна діяльність може здійснюватись на території декількох адміністративно-територіальних одиниць.</p>
23.	Розглянути можливість впровадження відповідних нормативних змін до бюджетної системи України для того, щоб рух платежів від видобувних компаній можна було відслідковувати (як на шляху до державного бюджету країни, так і на етапі перерозподілу у місцеві бюджети)	 Середній	<p>Можливість відслідковування надходжень до місцевих бюджетів, які реально надійшли від видобувних компаній, що працюють в регіоні, допоможе підвищити прозорість та ефективність використання коштів регіонами.</p> <p>Метою цієї рекомендації є підвищення доступності для широкого загалу інформацію про частку в сумарних доходах місцевих бюджетів (в т.ч. за рахунок трансфертів), яку складають платежі від видобувних компаній, що реально працюють у цьому регіоні.</p>
24.	Уніфікувати та спростити доступ до інформації про обсяги видобування корисних копалин	 Середній	<p>Необхідно уніфікувати методологію та підходи для визначення обсягів видобування та забезпечити вільний доступ до детальної інформації про обсяги видобування в Україні, зокрема за регіонами, що акумулюється декількома державними органами - Держстатом, Держгеонадра, Міненерго і ДПС.</p>

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі
25.	Зробити публічно доступною дезагреговану інформацію про вартість продукції окремих видобувних галузей	 Середній	<p>Забезпечити публікування Держстатом інформації про вартість продукції (випуск) та вартість реалізованої продукції галузей економіки, що була б деталізована за галузями і підгалузями, в тому числі тими, що охоплюються Звітом ІПВГ.</p> <p>Наразі, відповідна інформація Держстату доступна у відкритому доступі тільки в узагальненій формі, що, як правило, об'єднує декілька галузей.</p>
26.	<p>Забезпечити повноцінне функціонування онлайн платформ ІПВГ, в тому числі:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ звітування державними органами щодо інформації про отримані платежі від видобувних компаній через онлайн-платформу ІПВГ; <p>здійснити технічні доопрацювання, які б дозволили консолідувати, фільтрувати за різними критеріями і обробляти інформацію від всіх видобувних компаній;</p>	 Середній	<p>Виконання цих рекомендацій дозволить проводити звірку даних про платежів видобувних компаній на користь держави безпосередньо на онлайн-платформі ІПВГ. Крім того, це зробить можливим зручну і швидку консолідацію і обробку даних про платежі видобувних компаній безпосередньо на платформі.</p>
27.	<p>Узгодити визначення терміну «суб'єкт господарювання державного сектора економіки» у Законі про ІПВГ з тим, яке використовується у Звітах ІПВГ і відповідає визначенню підприємства з державною участю (state-</p>	 Середній	<p>В Закон про ІПВГ було внесено термін «суб'єкт господарювання державного сектора економіки», що вживається у значенні, наведеному у ст. 22 Господарського кодексу, а саме, суб'єктами господарювання державного сектора економіки є суб'єкти, що діють на основі лише державної власності, а також суб'єкти, державна частка у статутному капіталі яких перевищує 50 відсотків чи становить величину, яка забезпечує державі право вирішального впливу на господарську діяльність цих суб'єктів. Визначення «суб'єкт господарювання державного сектора економіки» в значенні Господарського кодексу є вужчим, ніж те, що використовувалось Незалежним адміністратором в цілях підготовки Звіту ІПВГ.</p> <p>Згідно з рішеннями БГ ІПВГ, у Звітах ІПВГ під підприємствами з державною участю («state-owned entity») відповідно до Вимоги 2.6 Стандарту ІПВГ слід вважати 1) суб'єктів господарювання</p>

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі
	owned entity, SOE) згідно з Вимогою 2.6 Стандарту ІПВГ		<p>державного сектора економіки у видобувних галузях та 2) видобувні підприємства, в яких держава опосередковано володіє більше ніж 50% акцій (часток).</p> <p>Таким чином, закріплення в Законі про ІПВГ визначення, що є вужчим за те, що використовувався раніше для підготовки Звіту про ІПВГ, може негативно відобразитись на якості та повноті отриманої інформації. Зокрема, Зокрема, частина підзвітних організацій, в тому числі в яких держава здійснює опосередковане володіння, не будуть підпадати під таке звітування.</p>
28.	Передбачити процес консультування з Незалежним адміністратором під час підготовки/внесення змін у форми звітності для суб'єктів господарювання, які подаються ними за Законом про ІПВГ	 Середній	<p>Частиною 2 статті 6 Закону ІПВГ передбачено, що підготовка звіту про платежі на користь держави здійснюється суб'єктами розкриття інформації в обсязі та за формою, погодженими багатосторонньою групою з імплементації ІПВГ та затвердженими КМУ.</p> <p>Законом про внесення змін щодо ІПВГ було виключено з Закону про ІПВГ положення про необхідність погодження форм звітності Незалежним адміністратором¹⁷⁴¹. Водночас, технічне завдання щодо надання послуг Незалежного адміністратора з підготовки та погодження звіту ІПВГ за 2023 рік покладає на нього обов'язок з розробки за необхідності шаблонів звітності¹⁷⁴².</p> <p>Рекомендується передбачити у Законі про ІПВГ процесу <u>консультації</u> з Незалежним адміністратором для внесення змін до форм звітності. Відсутність такої процедури може негативно відобразитись на якості та повноті отриманої згідно з формами інформації та створити необхідність надсилання більшої кількості додаткових запитів.</p>
29.	Внести в зміни в закон «Про запобігання корупції» в частині обов'язкового публікування антикорупційних програм всіма видобувними компаніями	 Середній	<p>З метою виконання нової вимоги Стандарту ІПВГ 2023 року передбачити, що всі компанії видобувного сектору повинні мати та розкривати інформацію щодо своїх антикорупційних програм.</p> <p>До моменту внесення відповідних змін у закон, передбачити окремий блок питань у запиті на роль держави</p>
30.	Дослідити питання доцільності розкриття інформації щодо	 Середній	

¹⁷⁴¹ Згідно з попередньою версією Закону про ІПВГ форми для звітування погоджувались Незалежним адміністратором та багатосторонньою групою з імплементації ІПВГ, але у разі запровадження електронної системи подання та аналізу звітності форми мали погоджуватись тільки багатосторонньою групою.

¹⁷⁴² Зокрема, Етапом 1 підготовки Звіту ІПВГ (Попередній аналіз і початковий звіт) передбачено, що за необхідністю Незалежний адміністратор розробить шаблони звітності для затвердження БГ ІПВГ. Згідно з Додатком №2 до Договору, Звіт також має включати підготовлені Виконавцем документи, зокрема шаблони і форми для заповнення.

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі
	<p>транспортування інших корисних копалин, ніж вуглеводні</p>		<p>Відповідно до стандарту доходи від транспортування мають включати всі корисні копалини, якщо вони є істотними.</p> <p>В чинній редакції Закону про ІПВГ та у формах підлягають розкриттю доходи від транспортування операторів транспортних систем тільки щодо вуглеводнів.</p> <p>В разі, якщо доходи держави від транспортування інших видів корисних копалин будуть визнані БГ ІПВГ суттєвими, можна розглянути можливість внесення змін до Закону про ІПВГ з розширенням переліку суб'єктів розкриття у ст. 4 Закону про ІПВГ, додавши державні компанії (в прямій чи опосередкованій власності держави), що здійснюють транспортування корисних копалин, інших, ніж вуглеводні та передбачити для них обов'язок розкривати інформацію про виручку від транспортування корисних копалин.</p>
31.	<p>Щорічно здійснювати оцінку матеріальності платежу щодо безкоштовного забезпечення вугіллям на побутові потреби</p>	<p> Середній</p>	<p>З метою всебічного охоплення інформації щодо суми платежів на безоплатне забезпечення вугіллям на побутові потреби державними та приватними видобувними компаніями та розкриття гендерного розподілу, рекомендується включити окремо блок питань у запит на роль держави.</p>
32.	<p>Спільно з Міндовкілля напрацювати механізми розкриття інформації щодо викидів парникових газів у розрізі суб'єктів господарювання та дезагрегованому вигляді</p>	<p> Середній</p>	<p>Згідно з Вимогою 3.4 Стандарту ІПВГ, компаніям рекомендується розкривати інформацію про викиди парникових газів (ПГ) відповідно до існуючих провідних стандартів розкриття інформації.</p> <p>Українське законодавство не містить прямої норми щодо розкриття (публікування) суб'єктами господарювання інформації про викиди парникових газів.</p> <p>Проект змін до закону про ІПВГ передбачає розкривати загальні обсяги викидів парникових газів в CO2 еквіваленті з визначенням там, де це можливо, за видами парникових газів, видами діяльності або видами продукції.</p> <p>У зв'язку з чим виникає необхідність доступності дезагрегованих даних належної якості, які будуть систематично публікуватися у дезагрегованому вигляді.</p>
33.	<p>Впровадження звітування про платежі у натуральній формі на користь держави та про платежі, що не мають коду бюджетної класифікації</p>	<p> Середній</p>	<p>Закон про ІПВГ передбачає, що до платежів на користь держави можуть відноситися, в тому числі, платежі в натуральній формі.</p> <p>Водночас, чинна форма звіту про платежі на користь держави не адаптована під звітування про платежі у натуральній формі на користь держави та звітування за платежами, які не мають коду бюджетної класифікації.</p> <p>Рекомендовано доповнити Звіт про платежі на користь держави додатковим підрозділом для платежів в натуральній формі.</p>

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі
34.	Передбачити розкриття витрат на охорону довкілля, участь в екологічних та інфраструктурних проектах, які вимагаються Стандартом	 Середній	<p>Вимоги до звіту про платежі на користь держави, передбачені в ст. 6 Закону про ІПВГ та форма звіту про платежі на користь держави не передбачає витрати на охорону довкілля, участь в екологічних та інфраструктурних проектах, які вимагаються Стандартом.</p> <p>Рекомендується внести зміни до Закону про ІПВГ, передбачивши, що звіт (консолідований звіт) про платежі на користь держави включає також інформацію щодо витрат на охорону довкілля, участі в екологічних та інфраструктурних проектах, які є обов'язковими відповідно до законодавства чи передбачені договором з державою, та загальну суму платежів за такими проектами.</p>
35.	Перелік платежів на користь держави в Законі про ІПВГ та інформації, що має міститися в звітах, має бути невичерпним	 Середній	<p>Термін «платіж» у Законі про ІПВГ визначений як «будь-який платіж, здійснений суб'єктом господарювання...безпосередньо у зв'язку з діяльністю у видобувних галузях». Проте, у цьому ж терміні перед переліком видів платежів зазначені слова «а саме», що може розглядатися як вичерпний перелік в законі, і зазначений перелік є вужчим, ніж фактично розкривається у формах.</p> <p>Це створює суперечність зі стандартом ІПВГ, який містить невичерпний перелік платежів.</p> <p>Рекомендується розширити визначення «платіж» у ст. 1 Законі про ІПВГ та зробити його невичерпним.</p> <p>Також слід передбачити, що обсяг інформації, що має міститися в звіті про платежі на користь держави та звіті про отримані платежі, не є вичерпним.</p>
36.	Зобов'язати публічні компанії та їхні дочірні підприємства надавати посилання на звітність з вебсайтів фондових бірж, де містяться відомості про кінцевого бенефіціарного власника	 Середній	<p>Стандарт ІПВГ вимагає від публічних компаній та їх дочірніх підприємств розкривати інформацію про КБВ з фондових бірж, проте наразі ця вимога не відображена в законодавстві.</p> <p>З метою приведення процесу звітування до вимог Стандарту, рекомендується закріпити в Законі про ІПВГ обов'язок для суб'єктів розкриття, включаючи видобувні компанії, що є дочірніми підприємствами публічних компаній-нерезидентів, відображати у звітах (консолідованих) звітах про платежі на користь держави посилання на звітність з вебсайту фондової біржі, де містяться відомості про КБВ.</p> <p>Після внесення змін до Закону про ІПВГ буде вимагатися внесення відповідних змін до форм звітності.</p>
37.	Забезпечити розкриття інформації про кредити, державні гарантії, отримані від держави чи підприємств з державною участю видобувними компаніями,	 Середній	<p>Закон про ІПВГ передбачає розкриття всіма видобувними компаніями інформації про обсяги фінансування, отриманого від органів державної влади.</p> <p>Стандарт ІПВГ вимагає розкриття також інформації щодо кредитів або кредитних гарантій від уряду та видобувних підприємств з державною участю, а також суттєвих платежів видобувних компаній на користь підприємств з державною участю.</p>

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі
	що не мають державної участі		Рекомендується розширити перелік інформації про роль держави, що має подаватися видобувними компаніями, незалежно від того, чи мають вони державну участь. Для цього потрібні будуть зміни до Закону про ІПГ та до форм звітності.
38.	Закріпити вимоги щодо розкриття в Бюджетній декларації низки інформації	 Середній	Рекомендується закріпити вимоги щодо розкриття в Бюджетній декларації деталізованої інформації з описом та прогнозом надходжень від видобувного сектору, міркуваннями щодо енергетичного переходу та кліматичних ризиків, публікувати дані, пов'язані з прогнозованими обсягами виробництва та цінами на сировинні товари.
39.	Продовжити централізацію та публікацію інформації в межах державної платформи «ЕкоСистема» для полегшення доступу до інформації щодо впливу видобувних галузей на стан довкілля	 Низький	<p>У травні 2021 р. була запущена у тестовому режимі національна онлайн-платформа «ЕкоСистема»¹⁷⁴³, що має на меті забезпечити централізований доступ до екологічної інформації, опублікованої різними органами державної влади та місцевого самоврядування. Держателем платформи є Міндовкілля.</p> <p>Наразі на цьому веб-порталі централізовано розміщені посилання на велику кількість джерел інформації про стан довкілля (в тому числі результати державного моніторингу, реєстри спеціальних дозволів на користування природними ресурсами, інформація про видані ліцензії, викиди забруднюючих речовин тощо), і постійно ведеться робота над збільшенням кількості оприлюдненої інформації.</p> <p>Попри те, що запровадження ресурсу є значним позитивним кроком на шляху до відкритості даних в сфері екології та користування природними ресурсами, ця платформа потребує вдосконалення та подальшого наповнення. До того ж платформа «ЕкоСистема» здебільшого є агрегатором реєстрів та інформації, яка розміщена на вебсайтах органів державної влади або на порталі відкритих даних.</p>
40.	Відновити розміщення інформації про перевірки Держекоінспекції та надати можливість пошуку результатів перевірок Держекоінспекції суб'єктів господарювання з поділом на види економічної діяльності	 Низький	<p>Станом на грудень 2024 року на вебсайті Держекоінспекції є розділи з інформацією про планові та позапланові перевірки за 2018 та 2019 рр. (посилання не активні). За 2020-2024 рр. інформація відсутня.</p> <p>До обмеження доступу інформація про результати перевірок публікувалася на державному Інспекційному порталі без можливості швидкого оброблення цієї інформації та без вказівок на основний вид діяльності конкретного суб'єкта господарювання. Так само, через особливості збору і зберігання інформації, у Держекоінспекції відсутня можливість надати у відповідь на запит інформацію про проведені перевірки і накладені штрафи у розрізі видів діяльності (наприклад, КВЕД-2010)с</p>

¹⁷⁴³ [Офіційний веб-портал «ЕкоСистема»](#)

№	Рекомендація	Ступінь важливості	Коментарі
41.	Відновити доступ до Інспекційного порталу	 Низький	Станом на грудень 2024 року через воєнний стан відсутній доступ громадськості до Інспекційного порталу, на якому до повномасштабного вторгнення РФ публікувалася інформація про заходи контролю, що проводяться державними органами. Рекомендується ініціювати зміни до законодавства для відновлення доступу.

Додаток 1. Список державних органів та установ для проведення опитування в рамках підготовки звіту ІПВГ за 2023р.

Центральні органи виконавчої влади

1. Міністерство фінансів України
2. Міністерство економіки України
3. Міністерство енергетики України
4. Міністерство юстиції України
5. Державна податкова служба України
6. Державна митна служба України
7. Державна казначейська служба України
8. Державна служба геології та надр України
9. Державна служба статистики України
10. Державна екологічна інспекція України
11. Державне агентство водних ресурсів України
12. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

Додаток 2. Список суттєвих підзвітних компаній видобувних галузей України в рамках Звіту ІПВГ за 2023 рік

№	Компанії (платники податків)	Галузь	Суб'єкт господарювання державного сектору економіки відповідно до закону	Підприємство з державною участю/у приватній власності ¹⁷⁴⁴	Назва юридичної особи або державного органу, через які держава володіє часткою у статутному капіталі компанії	Загальне правило щодо відповідальності держави за зобов'язаннями підприємств з державною участю	Наявність статуту державних підприємств у публічному доступі	Материнська компанія
1	АТ «Укргазвидобування»	Нафта та газ	Ні	Державне (опосередковане володіння)	АТ «НАК «Нафтогаз України» - 100%(змін у звітному періоді не було)	Держава не відповідає за зобов'язаннями АТ, а АТ «НАК «Нафтогаз України» несе ризик збитків, пов'язаних з діяльністю АТ, лише в межах вартості своїх акцій	✓	НАК «Нафтогаз України»
2	ПАТ «Укрнафта»	Нафта та газ	Так	Держава володіє опосередковано через АТ «НАК «Нафтогаз України» - 50,000001%; прямо 49,999998%	АТ «НАК «Нафтогаз України» - 50%+1 акція, Міністерство оборони України - 49%(у звітному періоді відбулося примусове відчуження акцій)	Держава не відповідає за зобов'язаннями ПАТ, а АТ «НАК «Нафтогаз України» несе ризик збитків, пов'язаних з діяльністю АТ, лише в межах вартості своїх акцій	✓	НАК «Нафтогаз України» Міністерство Оборони України
3	ТОВ «Оператор ГТС України»	Транспортування	Ні	Державна (опосередковане володіння)	АТ «Магістральні газопроводи України» - 100	Держава не відповідає за зобов'язаннями ПАТ, а АТ «НАК «Нафтогаз України» несе ризик збитків, пов'язаних з діяльністю АТ, лише в межах вартості своїх акцій	✓	Держава в особі органу управління
4	ПрАТ «Нафтогазвидобування»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-
5	АТ НАК «Нафтогаз України»	Нафта та газ	Так	Державна (пряме володіння)	Держава в особі КМУ - 100% (змін у звітному періоді не було)	Держава несе ризик збитків, пов'язаних з діяльністю АТ «НАК «Нафтогаз України», в межах належних їй (КМУ) акцій	✓	Держава в особі КМУ

¹⁷⁴⁴ Для цілей цього звіту БГ ІПВГ прийняло рішення підприємствами з державною участю (з англ. - state-owned entity/SOE) відповідно до Вимоги 2.6 Стандарту ІПВГ вважати(1) суб'єктів господарювання державного сектору економіки у видобувних галузях та 2) видобувні підприємства, в яких держава опосередковано володіє більше ніж 50% акцій(часток). Детальніше про визначення «підприємств з державною участю» у Розділі 7.1

№	Компанії (платники податків)	Галузь	Суб'єкт господарювання державного сектору економіки відповідно до закону	Підприємство з державною участю/у приватній власності ¹⁷⁴⁴	Назва юридичної особи або державного органу, через які держава володіє часткою у статутному капіталі компанії	Загальне правило щодо відповідальності держави за зобов'язаннями підприємств з державною участю	Наявність статуту державних підприємств у публічному доступі	Материнська компанія
6	ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»	Кам'яне вугілля	Ні	Приватна	-	-	-	-
7	ПрАТ «Видобувна компанія «Укрнафтобуріння»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-
8	ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»	Руди заліза	Ні	Приватна	-	-	-	-
9	ТОВ «Енерго-сервісна компанія «Еско-Північ»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-
10	ТОВ «Надра-Геоінвест»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-
11	АТ «Укртранснафта»	Транспортування	Ні	Державна (опосередковане володіння)	АТ «НАК «Нафтогаз України» - 100% (змін у звітному періоді не було)	-	Нема	НАК «Нафтогаз України»
12	ПрАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат»	Руди заліза	Ні	Приватна	-	-	-	-
13	ПрАТ «Шахтоуправління «Покровське»	Кам'яне вугілля	Ні	Приватна	-	-	-	-
14	АТ «Криворізький залізорудний комбінат»	Руди заліза	Ні	Приватна	-	-	-	-
15	ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»	Руди заліза	Ні	Приватна	-	-	-	-
16	АТ «Південний гірничо-збагачувальний комбінат»	Руди заліза	Ні	Приватна	-	-	-	-
17	ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»	Руди заліза	Ні	Приватна	-	-	-	-
18	ТОВ «Нафтогаздія»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-
19	ПрАТ «Природні ресурси»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-
20	СП «Полтавська газонафтова компанія»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-
21	ТОВ «Косул»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-
22	ТДВ «Шахта «Білозерська»	Кам'яне вугілля	Ні	Приватна	-	-	-	-
23	ТОВ «Краснолиманське»	Кам'яне вугілля	Ні	Приватна	-	-	-	-

№	Компанії (платники податків)	Галузь	Суб'єкт господарювання державного сектору економіки відповідно до закону	Підприємство з державною участю/у приватній власності ¹⁷⁴⁴	Назва юридичної особи або державного органу, через які держава володіє часткою у статутному капіталі компанії	Загальне правило щодо відповідальності держави за зобов'язаннями підприємств з державною участю	Наявність статуту державних підприємств у публічному доступі	Материнська компанія
24	ПрАТ «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат»	Руди заліза	Ні	Приватна	-	-	-	-
25	ТОВ «СП «Укркарпатоїл ЛТД»	Нафта та газ	Ні	Державна (опосередковане володіння)	ПАТ «Укрнафта» - 100% (змін у звітному періоді не було)	Держава та АТ «НАК Нафтогаз України» не відповідають за зобов'язаннями ТОВ, а ПАТ «Укрнафта» несе ризик збитків, пов'язаних з діяльністю ТОВ, лише в межах вартості свого вкладу	Нема	ПАТ «Укрнафта»
26	ПрАТ «Укргазвидобуток»	Нафта та газ	Ні		-	-	-	-
27	ДП «Львіввугілля»	Кам'яне вугілля	Так	Державна (пряме володіння)	Держава в особі Міненерго - 100% (змін у звітному періоді не було)	Держава та Міненерго не несуть відповідальності за зобов'язаннями ДП	Нема	Міністерство енергетики України
28	Представництво «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед» (без права юридичної особи)	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-
29	АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»	Руди титану	Так	Державна (пряме володіння)	Держава в особі Мінекономрозвитку - 100% (змін у звітному періоді не було)	Держава несе ризик збитків, пов'язаних з діяльністю АТ, в межах належних їй (Мінекономрозвитку) акцій	✓	Держава в особі Фонд державного майна
30	ДП «Добропіллявугілля-Видобуток»	Кам'яне вугілля	Так	Державна (пряме володіння)	Держава в особі Міненерго - 100% (змін у звітному періоді не було)	Держава та Міненерго не несуть відповідальності за зобов'язаннями ДП	Нема	Міністерство енергетики України
31	ТОВ «Стрийнафтогаз»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-
32	ТОВ «Системойнженерінг»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-
33	АТ «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат»	Руди марганцю	Ні	Приватна	-	-	-	-
34	ТОВ «Горизонти»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-
35	ПрАТ «Суха Балка»	Руди заліза		Приватна	-	-	-	-

№	Компанії (платники податків)	Галузь	Суб'єкт господарювання державного сектору економіки відповідно до закону	Підприємство з державною участю/у приватній власності ¹⁷⁴⁴	Назва юридичної особи або державного органу, через які держава володіє часткою у статутному капіталі компанії	Загальне правило щодо відповідальності держави за зобов'язаннями підприємств з державною участю	Наявність статуту державних підприємств у публічному доступі	Материнська компанія
36	ТОВ «Єрстівський гірничо-збагачувальний комбінат»	Руди заліза	Ні	Приватна	-	-	-	-
37	ТОВ «Енергія-95»	Нафта та газ		Приватна	-	-	-	-
38	ДП «Селидіввугілля»	Кам'яне вугілля	Так	Державна (пряме володіння)	Держава в особі Міненерго - 100% (змін у звітному періоді не було)	Держава та Міненерго не несуть відповідальності за зобов'язаннями ДП	Нема	Міністерство енергетики України
39	ТОВ «Перша українська газонафтова компанія»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-
40	ТОВ «Шахта 1-3 «Новгородівська»	Кам'яне вугілля	Ні	Приватна	-	-	-	-
41	ПП «Проект-Буд»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-
42	ПП «Нордік»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-
43	АТ «Марганецький гірничо-збагачувальний комбінат»	Руди марганцю	Ні	Приватна	-	-	-	-
44	ДП «Мирноградвугілля»	Кам'яне вугілля	Так	Державна (пряме володіння)	Держава в особі Міненерго - 100% (змін у звітному періоді не було)	Держава та Міненерго не несуть відповідальності за зобов'язаннями ДП	Нема	Міністерство енергетики України
45	ТОВ «ВЕЛЛ КО»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-
46	ТОВ «Нафтогазрегіон»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-
47	ТОВ «Рудомайн»	Руди заліза	Ні	Приватна	-	-	-	-
48	Угода про розподіл продукції від 31.12.2020 №7 - інвестор (оператор) ТОВ «ВЕЛЛ КО» 43002645	УРП	Ні	Приватна	-	-	-	-
49	СП «Бориславська нафтова компанія» в формі ТОВ	Нафта та газ	Ні	Приватна	ПАТ «Укрнафта» - 25,0999% (змін у звітному періоді не було)	-	-	-
50	ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська»	Кам'яне вугілля	Так	Державна (пряме володіння)	Держава в особі Міненерго - 100% (змін у звітному періоді не було)	Держава та Міненерго не несуть відповідальності за зобов'язаннями ДП	Нема	Міністерство енергетики України

№	Компанії (платники податків)	Галузь	Суб'єкт господарювання державного сектору економіки відповідно до закону	Підприємство з державною участю/у приватній власності ¹⁷⁴⁴	Назва юридичної особи або державного органу, через які держава володіє часткою у статутному капіталі компанії	Загальне правило щодо відповідальності держави за зобов'язаннями підприємств з державною участю	Наявність статуту державних підприємств у публічному доступі	Материнська компанія
51	ТОВ Виробничо-комерційна фірма «Велта»	Руди титану	Ні	Приватна	-	-	-	-
52	ДСД від 19.01.1999 № 35/4 - уповноважена особа ПрАТ «Галс-К» 31566427	ДСД	Ні	Державна (опосередковане володіння)	НГВУ «Чернігівнафтогаз» ПАТ «Укрнафта» - 60,06257% (змін у звітному періоді не було)	Держава та АТ «НАК «Нафтогаз України» не відповідають за зобов'язаннями, а ПАТ «Укрнафта» несе ризик збитків, пов'язаних з діяльністю ТОВ, лише в межах вартості свого вкладу	-	-
53	ТОВ «Альфа-Газ»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-
54	ТОВ «Парі»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-
55	ТОВ «Східний геологічний союз»	Нафта та газ	Ні	Приватна	ПАТ «Укрнафта» - 54,995% (змін у звітному періоді не було)	-	-	-
56	СП «Каштан Петролеум ЛТД»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	Нема	ПАТ «Укрнафта»
57	Договір про спільну діяльність від 10.06.1997 № Б/Н - уповноважена особа ДП «Юсенко Україна» 30051913	ДСД	Ні	Приватна	-	-	-	-
58	ТОВ «Українська бурова компанія»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-
59	ТОВ «Пром-Енерго Продукт»	Нафта та газ	Ні	Приватна	-	-	-	-

Додаток 3. Бенефіціарні власники підзвітних видобувних компаній

- ▶ Інформація, наведена нижче, базується на інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі - «ЄДР») станом на 31 грудня 2023 р. та звітах про платежі на користь держави, поданих видобувними компаніями, з урахуванням наступного.
 - ▶ ЄДР не містить інформації щодо бенефіціарних власників державних і комунальних підприємств, оскільки для таких підприємств вони відсутні відповідно до законодавства¹⁷⁴⁵. Водночас, ЄДР містить інформацію щодо засновників (учасників) державних і комунальних підприємств, якими можуть бути, наприклад, державні органи, в управлінні яких перебувають такі підприємства. Хоча щодо відсутності бенефіціарних власників інформація зазначається непослідовно (в одних випадках зазначається, що бенефіціарний власник відсутній, а в інших - інформації немає взагалі), це не має негативного впливу на стан розкриття інформації про бенефіціарних власників.
 - ▶ Відомості про деяких суб'єктів (наприклад, договори про спільну діяльність, угоди про розподіл продукції) не включаються до ЄДР, внаслідок чого інформація про бенефіціарних власників таких суб'єктів не може бути отримана через ЄДР¹⁷⁴⁶. Для розкриття бенефіціарних власників по договорам про спільну діяльність та угодам про розподіл продукції Незалежний адміністратор використовував інформацію в ЄДР про учасників/інвесторів таких угод в разі її наявності.
- ▶ Для підготовки наведеної нижче таблиці також використовувалися дані, розміщені на вебсайтах фондових бірж (операторів організованих ринків капіталу), Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України (SMIDA), а також інші публічно доступні джерела.
- ▶ У разі виявлення фактів, які можуть свідчити про розбіжності щодо кінцевих бенефіціарних власників, було запитано додаткові пояснення в суттєвої компанії та відображено отримані пояснення в цьому додатку до звіту ІПВГ.
- ▶ Для встановлення доступності інформації щодо структури власності до бенефіціарного власника використовувалися дані ЄДР, а також інші відкриті дані.

Позначка застосовується, коли:

- 1) виявлено розбіжності щодо бенефіціарного власника між даними ЄДР та даними компанії, або
- 2) виявлено розбіжності щодо бенефіціарного власника між даними ЄДР/компанії та отриманими з публічно доступних офіційних джерел.

¹⁷⁴⁵ [Стаття 641](#) Господарського кодексу України

¹⁷⁴⁶ У таких випадках, визначалися бенефіціарні власники учасників суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність у видобувних галузях, (у разі їх розкриття).

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
1.						
2.						
3.						
4.						

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
5.	[Redacted content]					
6.						
7.						
8.						

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
9.						
10.						
11.						
12.						

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
13.						

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
14.						
15.						
16.						

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
17.	[Redacted content]					
18.						
19.						

[Redacted footer text]

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
20.						
21.						
22.						

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар						
23.												
24.												

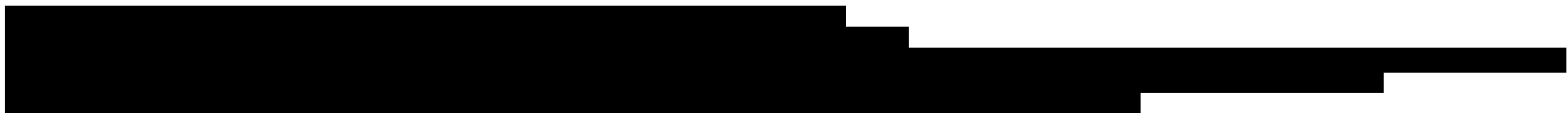
№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
25.						
26.						

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
						

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
27.						

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар						
												
28.												
29.												

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
						
30.						
31.						
32.						

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
33.						
34.						

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
35.						
36.						
37.						

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
38.						
39.						
40.						

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
41.						
42.						
43.						

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
44.						

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
45.						

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
[Redacted content]						

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
46.						

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар												
47.																		
48.																		
49.																		

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар						
50.												
51.												

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
52.						
53.						
54.						

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
55.	[Redacted content]					
56.						
57.						

№	Найменування та код ЄДРПОУ	Бенефіціарний власник суттєвої компанії	Державне володіння	Чи є бенефіціар політично значущою особою	Чи розкрита структура власності	Коментар
58.	[Redacted content]					
59.						

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

Компанія	До змін у 2023 році		Після змін у 2023 році	
	Учасник	Частка	Учасник	Частка

Додаток 4. Повноваження органів державної влади України у сфері видобування корисних копалин у 2023 році

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
Верховна Рада України (ВРУ) ¹⁷⁶⁴	1) Приймає закони ¹⁷⁶⁵ ; 2) Визначає основні напрямки державної політики ¹⁷⁶⁶ ; 3) Затверджує загальнодержавні програми розвитку видобувних галузей ¹⁷⁶⁷ .	Виборний орган	Конституція України; Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» ¹⁷⁶⁸ ; Кодекс про надра; Гірничий закон; Закон про нафту і газ; Закон про охорону навколишнього природного середовища
Президент України ¹⁷⁶⁹	1) Бере участь у законодавчому процесі (право законодавчої ініціативи, підписання / право вето щодо законів, прийнятих Верховною Радою України); 2) Видає укази і розпорядження, які є обов'язковими до виконання на території України ¹⁷⁷⁰ .	Виборний орган	Конституція України Закон України «Про особливу процедуру усунення Президента України з поста (імпичмент)» ¹⁷⁷¹
Кабінет Міністрів України (КМУ) ¹⁷⁷²	1) Забезпечує проведення фінансової, цінової, інвестиційної та податкової політики; політики у сферах екологічної безпеки і природокористування;	Відповідальний перед Президентом України і Верховною Радою України,	Конституція України; Закон України «Про Кабінет Міністрів України» ¹⁷⁷⁴ ;

¹⁷⁶⁴ Верховна Рада України є єдиним органом законодавчої влади в Україні

¹⁷⁶⁵ Повноваження ВРУ закріплені в [ст. 85](#) Конституції України. Відповідно до [п. 5 ч. 1 ст. 92](#) Конституції України, засади використання природних ресурсів визначаються винятково законами України. Окрім Конституції України, основними законодавчими актами, що регулюють відносини у сфері видобування нафти та газу, є [Кодекс про надра](#), [Закон про нафту і газ](#), [Гірничий закон](#), [Закон про ринок природного газу](#), [Закон про УРП](#) тощо

¹⁷⁶⁶ Постанова ВРУ [«Про Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки»](#) №188/98-ВР від 05.03.1998 р.

¹⁷⁶⁷ Закон України [«Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 р.»](#) №3268-VI від 21.04.2011 р.

¹⁷⁶⁸ Закон України [«Про Регламент Верховної Ради України»](#) №1861-VI від 10.02.2010 р.

¹⁷⁶⁹ Президент України є Главою держави та формально не належить до жодної з гілок влади (законодавчої, виконавчої, судової)

¹⁷⁷⁰ [Ст. 93](#), [102](#), [103](#), [106](#) Конституції України

¹⁷⁷¹ [Закон України «Про особливу процедуру усунення Президента України з поста \(імпичмент\)»](#) № 39-IX від 10.09.2019 р.

¹⁷⁷² КМУ є вищим органом у системі органів виконавчої влади

¹⁷⁷⁴ Закон України [«Про Кабінет Міністрів України»](#) №2591-VI від 07.10.2010 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
	2) Здійснює державне управління у сфері охорони та раціонального використання землі, її надр, водних ресурсів, інших природних ресурсів, спрямовує та координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади; 3) Приймає рішення про утворення, реорганізацію та ліквідацію міністерств та інших центральних органів виконавчої влади за поданням Прем'єр-міністра України; 4) Видає постанови і розпорядження, які є обов'язковими до виконання; 5) Бере участь у законодавчому процесі (право законодавчої ініціативи); 6) Реалізує державну політику в нафтогазовій галузі; 7) Приймає рішення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу ¹⁷⁷³ ; 8) Здійснює державне управління у галузі геологічного вивчення, використання і охорони надр; 9) Укладає УРП та здійснює контроль за їх виконанням з боку держави; 10) Здійснює державне регулювання гірничої справи та державне управління в галузі охорони навколишнього природного середовища; 11) Визначає порядки ведення Єдиного реєстру з ОВД та громадських слухань у процесі ОВД, передачі документації для надання висновку з ОВД та порядок фінансування ОВД.	підконтрольний і підзвітний Верховній Раді України	Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» ¹⁷⁷⁵ ; Кодекс про надра; Гірничий закон ; Закон про нафту і газ; Закон про ринок природного газу; Закон про охорону навколишнього природного середовища; Закон України «Про трубопровідний транспорт»; Закон про УРП Закон про ОВД
Міністерство енергетики України (Міненерго)	1) Забезпечує формування та реалізацію державної політики у паливно-енергетичному комплексі; 2) Забезпечує формування та реалізацію державної	Міненерго спрямовується і координується КМУ	Положення про Міністерство енергетики України ¹⁷⁷⁷

¹⁷⁷³ Рішення КМУ, інших органів виконавчої влади можуть застосовуватися у частині, що не суперечить рішенням КМУ про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу відповідно до [ч. 6 ст. 11](#) ЗУ про ринок природного газу зі змінами, внесеними Законом України «Про заходи, спрямовані на подолання кризових явищ та забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу» №1639-IX від 14.07.2021 р.

¹⁷⁷⁵ Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» №3166-VI від 17.03.2011 р.

¹⁷⁷⁷ Постанова КМУ «Про затвердження Положення про Міністерство енергетики України» №507 від 17.06.2020 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
	<p>політики у сфері нагляду (контролю) у галузі теплопостачання;</p> <p>3) Забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів газового палива;</p> <p>4) Здійснює управління у сфері наукової та науково-технічної діяльності в паливно-енергетичному комплексі;</p> <p>5) Приймає рішення щодо введення підземних сховищ нафти, газу та продуктів їх переробки у дослідно-промислому та промислому експлуатацію;</p> <p>6) Розробляє і затверджує правила безпеки постачання природного газу;</p> <p>7) Розробляє, затверджує та впроваджує в межах повноважень, передбачених Законом України «Про ринок природного газу», Національний план дій;</p> <p>8) Забезпечує в межах повноважень, передбачених законом, організацію та проведення аукціонів з продажу нафти, газового конденсату та скрапленого газу¹⁷⁷⁶;</p> <p>9) Затверджує стратегічні плани розвитку державних підприємств, що належать до сфери управління Міненерго, та господарських товариств, щодо яких Міненерго здійснює функції з управління корпоративними правами держави;</p> <p>10) Веде облік об'єктів державної власності, що належать до сфери управління Міненерго, здійснює контроль за їх ефективним використанням та збереженням, здійснює в межах повноважень, передбачених законом, управління державними підприємствами, установами та організаціями, а також корпоративними правами держави;</p> <p>11) Самостійно та незалежно здійснює управління корпоративними правами, що належать державі у статутному капіталі суб'єктів господарювання, які діють на підставі ліцензії на провадження діяльності з</p>	<p>(головний орган у системі центральних органів виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику в паливно-енергетичному комплексі, формування та реалізацію державної політики у сфері відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів газового палива та у сфері нагляду (контролю) у галузях електроенергетики і теплопостачання)</p>	

¹⁷⁷⁶ Зазначене повноваження було виключене у 2023 році на підставі Постанови КМУ [«Про внесення зміни до пункту 4 Положення про Міністерство енергетики України та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України»](#) №260 від 24.03.2023 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
	<p>транспортування природного газу;</p> <p>12) Бере в установленому порядку участь у визначенні способів приватизації вугледобувних підприємств, що належать до сфери управління Міненерго, здійснює інші функції з управління об'єктами державної власності, що належать до сфери управління Міненерго, тощо.</p>		
<p>Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України (Міндовкілля)</p>	<p>1) Розробляє проекти законів та інших нормативно-правових актів з питань, що належать до його компетенції;</p> <p>2) Здійснює нормативно-правове регулювання низки питань, зокрема щодо обліку робіт з геологічного вивчення надр, обліку обсягу погашених і видобутих корисних копалин та їх втрат, обліку нафтових і газових свердловин тощо;</p> <p>3) Веде облік об'єктів державної власності, що перебувають в його управлінні, здійснює контроль за їх ефективним використанням та збереженням;</p> <p>4) Забезпечує у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр нормативно-правове регулювання, в тому числі з питань визначення порядку розробки кондицій на мінеральну сировину, функціонування каталогу відомостей про геологічну інформацію, Державного сховища геологічної інформації та кам'яного матеріалу і порядку передачі до нього первинної геологічної інформації;</p> <p>5) Визначає порядки надання спеціальних дозволів на користування надрами, проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами;</p> <p>6) Надає пропозиції щодо надання чи продовження строку дії спеціальних дозволів на користування надрами та пропозиції щодо визначення переліку ділянок надр, дозволи на користування якими виставляються на аукціон, з одночасним зазначенням умов, за яких можливе надрокористування;</p>	<p>Спрямовується і координується КМУ</p> <p>(головний орган у системі центральних органів виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, екологічної та в межах повноважень, передбачених законом, біологічної і генетичної безпеки; забезпечує формування державної політики у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр; щодо здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів)</p>	<p>Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України¹⁷⁸⁰</p>

¹⁷⁸⁰ [Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України](#), затверджене Постановою КМУ «Деякі питання Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів» №614 від 25.06.2020 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
	<p>7) Розробляє методики проведення моніторингу навколишнього природного середовища;</p> <p>8) Видає сертифікати на право проведення екологічного аудиту, веде реєстр екологічних аудиторів та юридичних осіб, що мають право на проведення екологічного аудиту, затверджує положення про сертифікацію екологічних аудиторів та про ведення реєстру екологічних аудиторів;</p> <p>9) Бере участь у плануванні та здійсненні заходів із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і реагування на них;</p> <p>10) Встановлює порядок надання інформації про стан навколишнього природного середовища і порядок організації та проведення публічних слухань або відкритих засідань з охорони навколишнього природного середовища;</p> <p>11) Є держателем Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема», здійснює її методичне та методологічне забезпечення функціонування;</p> <p>12) здійснює підготовку та подання КМУ пропозицій щодо застосування, скасування та внесення змін до спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), що вносяться КМУ на розгляд Ради національної безпеки і оборони України відповідно до <u>Закону України «Про санкції»</u>, та бере участь у формуванні, реалізації та моніторингу ефективності державної санкційної політики з питань, що належать до його компетенції¹⁷⁷⁸;</p> <p>13) Є держателем сервісу фіксації фактів заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу внаслідок надзвичайних ситуацій, подій, збройної агресії рф «ЕкоЗагроза»¹⁷⁷⁹.</p>		

¹⁷⁷⁸ Зі змінами, внесеними Постановою КМУ «Про внесення до деяких постанов Кабінету Міністрів України змін щодо удосконалення державної санкційної політики» №772 від 07.07.2022 р.

¹⁷⁷⁹ Постанова КМУ «Деякі питання функціонування сервісу фіксації фактів заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу внаслідок надзвичайних ситуацій, подій, збройної агресії Російської Федерації «ЕкоЗагроза»» № 783 від 28.07.2023 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України (Мінінфраструктури) ¹⁷⁸¹	<p>1) Забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, альтернативних видів рідкого та твердого палива, енергозбереження, енергетичної ефективності;</p> <p>2) Забезпечення технічного регулювання у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, альтернативних видів рідкого та твердого палива, енергозбереження, енергетичної ефективності;</p> <p>3) Здійснює розроблення методичних рекомендацій, проведення навчання та поширення інформації щодо важливості підвищення енергетичної ефективності будівель, економічної доцільності здійснення енергоефективних заходів, технічних аспектів їх здійснення, впливу енергетичної ефективності будівель на екологічний стан населених пунктів, світових тенденцій та світового досвіду у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель, необхідності своєчасної оплати спожитих паливно-енергетичних ресурсів; Подає пропозиції КМУ щодо встановлення річних квот підтримки на наступні п'ять років з метою економічного стимулювання, забезпечення ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, альтернативних видів рідкого та твердого палива, енергоефективності та енергозбереження.</p>	<p>Спрямовується і координується КМУ</p> <p>(головний органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику, зокрема, і у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, альтернативних видів рідкого та твердого палива, енергозбереження, забезпечення енергетичної ефективності)</p>	Положення про Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України ¹⁷⁸²
Антимонопольний комітет України (АМКУ)	1) Проводить розслідування з метою виявлення порушень законодавства у сфері захисту економічної конкуренції на ринку природного газу за заявами НКРЕКП.	<p>Підконтрольний Президенту України та підзвітний ВРУ</p> <p>(державний орган із спеціальним статусом, метою діяльності якого є</p>	Закон України «Про Антимонопольний комітет України» ¹⁷⁸³

¹⁷⁸¹ У грудні 2022 року було прийнято Постанову КМУ [«Деякі питання діяльності центральних органів виконавчої влади»](#) №1400 від 17.12.2022 р., відповідно до якої повноваження Міністерства розвитку громад та територій України перейшли до Мінінфраструктури

¹⁷⁸² [Положення про Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України](#), затвердження постановою КМУ № 460 від 30.06.2015 р.

¹⁷⁸³ Закон України «Про Антимонопольний комітет України» № 3659-ХІІ від 26.11.1993 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
		забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та у сфері публічних закупівель)	
Державна служба геології та надр України (Держгеонадра)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр; 2) Організовує та координує проведення робіт з геологічного вивчення надр на основі державних комплексних або цільових програм, міжгалузевих і галузевих планів, проєктів, норм і правил; 3) Здійснює державний контроль за геологічним вивченням надр (державний геологічний контроль) та їх раціональним і ефективним використанням, зокрема за веденням обліку видобування нафти, газу та супутніх компонентів; 4) Здійснює та веде державний облік родовищ, запасів і проявів корисних копалин¹⁷⁸⁴ та веде державний кадастр родовищ і проявів корисних копалин, державний баланс запасів корисних копалин, а також каталог відомостей про геологічну інформацію; 5) Здійснює державну реєстрацію та веде облік робіт і досліджень, пов'язаних з геологічним вивченням надр; 6) Видає, анулює, зупиняє, переоформлює, продовжує строк дії та поновлює дію спеціальних дозволів; 7) Здійснює контроль за дотриманням нормативів, стандартів та інших вимог щодо геологічного вивчення і використання надр, умов спеціальних використання надр, умов спеціальних дозволів та угод про умови користування надрами; 	<p>Спрямовується і координується КМУ через Міністра захисту довкілля та природних ресурсів</p> <p>(центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, є уповноваженим органом з питань реалізації УРП)¹⁷⁸⁸</p>	<p>Кодекс про надра; Закон про нафту і газ; Закон України «Про газ (метан) вугільних родовищ»; Закон України «Про державну геологічну службу України»¹⁷⁸⁹; Положення про Державну службу геології та надр України¹⁷⁹⁰; Порядок надання спеціальних дозволів на користування надрами¹⁷⁹¹</p>

¹⁷⁸⁴ Постанова КМУ [«Про затвердження Порядку державного обліку родовищ, запасів і проявів корисних копалин»](#) №75 від 31.01.1995 р.

¹⁷⁸⁸ П. 1 [Положення про Державну службу геології та надр України](#)

¹⁷⁸⁹ Закон України [«Про державну геологічну службу України»](#) №1216-XIV від 04.11.1999 р.

¹⁷⁹⁰ Постанова КМУ [«Про затвердження Положення про Державну службу геології та надр України»](#) №1174 від 30.12.2015 р.

¹⁷⁹¹ Постанова КМУ [«Про затвердження Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами»](#) № 615 від 30.05.2011 р. Законом України [«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері користування надрами»](#) № 2805-IX від 01.12.2022 р. до Кодексу про надра внесено зміни, якими більш детально на рівні закону описану порядок надання спеціальних дозволів на користування надрами.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
	<p>8) Розпоряджається геологічною інформацією в установленому порядку;</p> <p>9) Формує та веде електронний кабінет надрокористувача¹⁷⁸⁵;</p> <p>10) Проводить планові та позапланові перевірки надрокористувачів, за результатами яких (у разі виявлення порушень вимог законодавства) складає акти, видає обов'язкові для виконання вказівки (приписи) про усунення виявлених недоліків і порушень вимог законодавства;</p> <p>11) Здійснює державний контроль за дотриманням правил і нормативів користування нафтогазоносними надрами;</p> <p>12) Здійснює контроль за виконанням угод про розподіл продукції;</p> <p>13) Здійснює розрахунок початкової ціни продажу на аукціоні спеціальних дозволів на користування надрами¹⁷⁸⁶;</p> <p>14) Виконує функції держателя Державного реєстру спеціальних дозволів на користування надрами, Державного реєстру нафтових та газових свердловин, Державного реєстру артезіанських свердловин¹⁷⁸⁷.</p>		
<p>Державна комісія по запасах корисних копалин (ДКЗ)</p>	<p>1) Встановлює кондиції на мінеральну сировину для обчислення запасів корисних копалин у надрах;</p> <p>2) Приймає рішення щодо кількості, якості та ступеня вивченості запасів розвіданих родовищ корисних копалин і стану підготовленості їх до промислового освоєння;</p> <p>3) Проводить науково-технічну діяльність, пов'язану з проведенням на замовлення користувачів надр державної експертизи геологічних матеріалів з вивчення і</p>	<p>Діє при Держгеонадра</p> <p>(установа, що провадить науково-технічну діяльність, пов'язану з проведенням державної експертизи геологічних матеріалів з вивчення і використання надр</p>	<p>Положення про Державну комісію України по запасах корисних копалин¹⁷⁹²</p>

¹⁷⁸⁵ Відповідно до Закону України [«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про видобуток бурштину та інших корисних копалин»](#) №402-IX від 19.12.2019 р.

¹⁷⁸⁶ Відповідно до Постанови КМУ [«Про внесення зміни до пункту 4 Положення про Державну службу геології та надр України»](#) №1056 від 27.09.2022 р.

¹⁷⁸⁷ Постанова КМУ [«Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо користування надрами»](#) № 749 від 04.07.2023 р.

¹⁷⁹² Постанова КМУ [«Про затвердження Положення про Державну комісію України по запасах корисних копалин»](#) №1689 від 10.11.2000 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
	<p>використання надр та оцінки запасів корисних копалин;</p> <p>4) Проводить експертизу геологічної інформації з обчислення запасів корисних копалин;</p> <p>5) Бере участь у проведенні комплексної державної експертизи проєктів промислового освоєння родовищ, реконструкції діючих гірничодобувних і збагачувальних комплексів, а також їх ліквідації; перевіряє обґрунтованість, ефективність та якість проєктних рішень гірничодобувних підприємств щодо повноти використання розвіданих запасів родовищ корисних копалин.</p>	<p>та оцінки запасів корисних копалин)</p> <p>ДКЗ у своїй діяльності керується Конституцією й законами України, актами Президента України і КМУ, Положенням про ДКЗ, а також наказами Міндовкільля.</p>	
<p>Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Регулятор здійснює державне регулювання, моніторинг та контроль за діяльністю з: <ul style="list-style-type: none"> - виробництва, передачі, розподілу, розподілу малими системами розподілу, постачання електричної енергії, зберігання енергії, агрегації; - організації купівлі-продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, забезпечення купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом, трейдерської діяльності; - з транспортування, розподілу, зберігання (закачування, відбору), надання послуг установки LNG, постачання природного газу; - транспортування нафти, нафтопродуктів та інших речовин трубопровідним транспортом. 2) Бере участь у формуванні та забезпеченні реалізації єдиної державної політики у сферах функціонування ринків природного газу, нафти та нафтопродуктів, тощо; 3) Розробляє і затверджує: <ul style="list-style-type: none"> - умови та правила провадження ліцензованої діяльності, 	<p>Підзвітна ВРУ, утворюється КМУ</p> <p>(постійно діючий центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом, що здійснює державне регулювання, моніторинг та контроль за діяльністю суб'єктів господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг)¹⁷⁹⁴</p>	<p>Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»¹⁷⁹⁵;</p> <p>Закон України «Про ринок природного газу»;</p> <p>Закон України «Про газ (метан) вугільних родовищ»;</p> <p>Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг¹⁷⁹⁶</p>

¹⁷⁹⁴ Відповідно до [ст. 1](#) Закону про НКРЕКП

¹⁷⁹⁵ Закон України «Про національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» №1540-VIII від 11.06.2017 р.

¹⁷⁹⁶ [Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг](#), затверджене указом Президента України №715/2014 від 10.09.2014 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
	<ul style="list-style-type: none"> - порядки контролю за дотриманням ліцензійних умов; - показники якості надання послуг суб'єктами природних монополій у сферах енергетики та комунальних послуг та суб'єктами, що провадять діяльність на суміжних ринках; - порядки (правила) організації обліку та звітності за видами ліцензованої діяльності; - кодекси систем передачі та розподілу електричної енергії, газотранспортної та газорозподільних систем, кодекси газосховищ та установки LNG, підготовлені операторами, та ініціює внесення змін до них; - форми звітності суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, та порядок їх подання; - порядок розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку; - порядок ліцензування видів господарської діяльності, державне регулювання яких здійснюється НКРЕКП. <p>4) Затверджує правила постачання природного газу;</p> <p>5) Сертифікує операторів системи передачі та газотранспортної системи або приймає рішення про відмову в сертифікації¹⁷⁹³;</p> <p>6) Здійснює ліцензування на провадження діяльності з транспортування, розподілу, зберігання, постачання природного газу та надання послуг установки LNG; Затверджує правила для постачальника «останньої надії» як частини правил постачання природного газу, у тому числі правил для визначення ціни природного газу, що постачається таким постачальником;</p> <p>7) Здійснює моніторинг рівня прозорості в діяльності</p>		

¹⁷⁹³ З 2023 року НКРЕКП також сертифікує операторів газосховищ або приймає рішення про відмову у сертифікації у зв'язку з набранням чинності Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сертифікації оператора газосховищ та продовження заходів з недопущення банкрутства Державного акціонерного товариства «Чорноморнафтогаз» №2850-IX від 13.12.2022 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
	<p>суб'єктів ринку природного газу, зокрема рівня оптових цін на природний газ, а також забезпечення дотримання суб'єктами ринку природного газу (крім споживачів) зобов'язань щодо розміщення інформації;</p> <p>8) Розробляє та затверджує кодекси систем передачі та розподілу електричної енергії, газотранспортної та газорозподільних систем, кодекси газосховищ та установки LNG;</p> <p>9) Встановлює мінімальні стандарти та вимоги до якості обслуговування споживачів та постачання природного газу;</p> <p>10) Погоджує Національний план дій;</p> <p>11) Здійснює моніторинг поведінки на ринку та господарсько-торговельної діяльності суб'єктів ринку природного газу щодо операцій, які стосуються оптових енергетичних продуктів, з метою виявлення та запобігання зловживанням на ринку природного газу;</p> <p>12) Має право ініціювати і проводити розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку.</p>		
<p>Державна служба з питань праці (Держпраці)</p>	<p>1) Здійснює державне управління у галузі геологічного вивчення, використання і охорони надр</p> <p>2) Надає гірничі відводи для розробки родовищ корисних копалин, будівництва і експлуатації підземних споруд та інших цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин місцевого значення надаються територіальними управліннями Держпраці¹⁷⁹⁷</p> <p>3) Здійснює державний нагляд (контроль) у сфері гірничих відносин на підприємствах вугільної, гірничорудної та нерудної промисловості, під час проведення гірничих робіт, будівництва та експлуатації,</p>	<p>Спрямовується і координується КМУ через Першого віце-прем'єр - міністра України - Міністра економіки</p> <p>(центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сферах промислової безпеки, охорони праці, державного гірничого нагляду,</p>	<p>Кодекс про надра; Гірничий закон; Закон про нафту і газ; Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки»¹⁸⁰¹; Положення про Державну службу України з питань праці¹⁸⁰²; Положення про порядок здійснення державного гірничого нагляду¹⁸⁰³; Положення про порядок</p>

¹⁷⁹⁷ Ст. 17 Кодексу про надра. Відповідно до статті 17 у редакції Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері користування надрами» №2805-IX від 01.12.2022 р., що набрав чинності 01.01.2023, гірничий відвід надається тільки для шахт та рудників.

¹⁸⁰¹ Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки» №2245-III від 18.01.2001 р.

¹⁸⁰² Постанова КМУ «Про затвердження Положення про Державну службу України з питань праці» №96 від 11.02.2015 р.

¹⁸⁰³ Постанова КМУ «Про затвердження Положення про порядок здійснення державного гірничого нагляду» №134 від 21.02.1995 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
	<p>ліквідації або консервації гірничих підприємств¹⁷⁹⁸;</p> <p>4) Здійснює нагляд (контроль) за дотриманням умов спеціальних дозволів у частині державного гірничого нагляду;</p> <p>5) Організовує проведення державної технічної експертизи безпеки проведення гірничих робіт;</p> <p>6) Здійснює вибіркові перевірки щодо наявності і виконання проєктів ведення робіт з геологічного вивчення надр, розробки родовищ корисних копалин;</p> <p>7) Погоджує ліквідацію та консервацію гірничих об'єктів або їх ділянок, споруд, пов'язаних із користуванням надрами, в установленому законодавством порядку, погоджує проєкти проведення дослідно-промислового видобування корисних копалин, проєкти і щорічні плани їх видобування та переробки тощо;</p> <p>8) Припиняє роботи, пов'язані з користуванням надрами, у випадку виявлення порушень щодо гірничого вивчення надр тощо¹⁷⁹⁹;</p> <p>9) Здійснює контроль за відповідністю визначеним вимогам віднесення вугільних шахт, що небезпечні внаслідок наявності газу, можливості раптових викидів та гірських ударів, до відповідних категорій;</p> <p>10) Організовує та здійснює державний нагляд (контроль) у сфері функціонування ринку природного газу в частині підтримання належного технічного стану систем, вузлів і приладів обліку природного газу на об'єктах його видобутку та забезпечення безпечної і надійної експлуатації об'єктів Єдиної газотранспортної системи;</p> <p>11) Здійснює державний гірничий нагляд з питань правильності розробки родовищ корисних копалин;</p>	<p>державного регулювання у сфері безпечного поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення та ін.)</p>	<p>надання гірничих відводів¹⁸⁰⁴; Порядок надання спеціальних дозволів</p>

¹⁷⁹⁸ Державний гірничий нагляд - це нагляд за додержанням підприємствами, установами, організаціями та громадянами актів законодавства, правил і норм щодо ведення робіт, пов'язаних з геологічним вивченням надр, їх використанням та охороною, а також використанням і переробкою мінеральної сировини ([п. 1](#) Положення про порядок здійснення державного гірничого нагляду, затверджене постановою КМУ №134 від 21.02.1995 р.)

¹⁷⁹⁹ З 2023 року ст. 63 Кодексу про надра викладена у новій редакції на підставі Закону України [«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері користування надрами»](#) №2805-IX від 01.12.2022 р. В результаті, Держпраці втрачене це повноваження.

¹⁸⁰⁴ Постанова КМУ [«Про затвердження Положення про порядок надання гірничих відводів»](#) №59 від 27.01.1995 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
	<p>додержання правил проведення геологічних і маркшейдерських робіт під час дослідно-промислової розробки та експлуатації родовищ корисних копалин; додержання правил та технологій переробки мінеральної сировини; правильності та своєчасності проведення заходів, що гарантують безпеку людей, майна і навколишнього природного середовища, гірничих виробок і свердловин від шкідливого впливу робіт, пов'язаних із користуванням надрами; повноти вивчення родовищ корисних копалин, гірничо-технічних, інженерно-геологічних, гідрогеологічних та інших умов їх розробки, будівництва та експлуатації підземних споруд, захоронення шкідливих речовин і відходів виробництва; виконання вимог щодо охорони надр під час встановлення кондицій на мінеральну сировину та експлуатації родовищ корисних копалин; повноти видобування оцінених запасів корисних копалин і наявних у них компонентів; додержання встановленого порядку обліку запасів корисних копалин, обґрунтованості та своєчасності їх списання тощо¹⁸⁰⁰.</p>		
<p>Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України (Держенергоефективності)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Здійснює державне регулювання у сфері геологічного вивчення, видобування та використання газу (метану) вугільних родовищ на вільних ділянках; 2) Здійснює державний нагляд та контроль за додержанням законодавства у сфері геологічного вивчення, видобування та використання газу (метану) вугільних родовищ; 3) Розробляє, погоджує та здійснює контроль за 	<p>Спрямовується і координується КМУ через Віце-прем'єр-міністра з відновлення України - Міністра розвитку громад, територій та інфраструктури¹⁸⁰⁵</p>	<p>Закон України «Про газ (метан) вугільних родовищ»¹⁸⁰⁶; Положення про Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження</p>

¹⁸⁰⁰ [п. 17](#) Положення про Держпраці, затвердженого Постановою КМУ «Про затвердження Положення про Державну службу України з питань праці» №96 від 11.02.2015 р. зі змінами, внесеними Постановою КМУ [«Про внесення змін до Положення про Держпраці»](#) №1117 від 28.10.2021 р. Так, у вересні 2022 р. у Держпраці були виключені повноваження щодо здійснення державного нагляду (контролю) у сфері діяльності, пов'язаної з об'єктами підвищеної небезпеки та потенційно небезпечними об'єктами, з питань проведення ідентифікації та декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки; проведення реєстрації декларацій безпеки об'єктів підвищеної небезпеки, ведення державного реєстру об'єктів підвищеної небезпеки та відповідно до змін, внесених Постановою КМУ [«Деякі питання ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки»](#) №1030 від 13.09.2022 р.

¹⁸⁰⁵ У червні 2024 року постановою КМУ [«Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 р. № 442 і від 26 листопада 2014 р. № 676»](#) № 671 від 04.06.2024 р. внесено зміни до Положення про Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України, згідно з якими координацію роботи Держенергоефективності забезпечує Міністр КМУ.

¹⁸⁰⁶ Закон України [«Про газ \(метан\) вугільних родовищ»](#) №1392-VI від 21.05.2009 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
	<p>виконанням державних цільових програм у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, погоджує галузеві, регіональні та місцеві програми у цій сфері;</p> <p>4) Реалізує державно-приватне партнерство у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів;</p> <p>5) Здійснює моніторинг за ефективним використанням паливно-енергетичних ресурсів;</p> <p>6) Бере участь у розгляді та відборі інвестиційних проектів та проектів екологічного спрямування у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, та альтернативних видів палива, здійснює моніторинг їх впровадження.</p>	<p>(центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження та альтернативних видів палива)</p>	<p>України¹⁸⁰⁷</p>
<p>Державна інспекція енергетичного нагляду України (Держенергонагляд)</p>	<p>1) Організовує та здійснює державну політику у сфері нагляду (контролю) на ринку природного газу;</p> <p>2) Здійснює державний енергетичний нагляд (контроль) за дотриманням суб'єктами ринку природного газу, в тому числі на об'єктах його видобутку, вимог нормативно-правових актів з питань технічного стану приладів і вузлів обліку природного газу;</p> <p>3) Здійснює державний енергетичний нагляд (контроль) за дотриманням учасниками ринку природного газу вимог нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації і технічного стану газорозподільних систем; бере участь у роботі комісій з розслідування причин і наслідків аварій і пожеж на обладнанні учасників ринку природного газу, які призвели до порушення режимів роботи інших учасників ринку природного газу, проведенні моніторингу безпеки постачання електричної енергії та природного газу в Україні за дорученням Міненерго¹⁸⁰⁸.</p>	<p>Спрямовується і координується КМУ через Міністра енергетики</p> <p>(центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу)</p>	<p>Положення про Державну інспекцію енергетичного нагляду України¹⁸⁰⁹</p>

¹⁸⁰⁷ Постанова КМУ [«Про затвердження Положення про Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України»](#) №676 від 26.11.2014 р. я

¹⁸⁰⁸ Держенергонагляд наділено повноваженнями у сфері здійснення нагляду на ринку природного газу у 2024 році відповідно до постанови КМУ [«Деякі питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади у сфері державного енергетичного нагляду \(контролю\) на ринку природного газу»](#) № 1 від 03.01.2024 р.

¹⁸⁰⁹ [Положення про Державну інспекцію енергетичного нагляду України](#), затверджене постановою КМУ № 77 від 14.02.2018 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
Державна екологічна інспекція України (Держекоінспекція)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства про екологічну безпеку, законодавства щодо використання та охорони надр, наявності дозволів, лімітів та квот на спеціальне використання природних ресурсів, дотримання їх умов; 2) Здійснює контроль та нагляд за дотриманням умов спеціального дозволу на використання надр¹⁸¹⁰; 3) Вживає заходів щодо припинення самовільного користування надрами та забудови площ залягань корисних копалин з порушенням установленого порядку; 4) Має право звернутися до особи (юридичної особи), що завдала збитків державі внаслідок порушення законодавства про надра, з претензією про необхідність відшкодування збитків¹⁸¹¹; 5) Здійснює розрахунок розміру шкоди, збитків і втрат, завданих навколишньому природному середовищу та природним ресурсам держави з питань, що належать до її компетенції, внаслідок виникнення аварій, надзвичайних ситуацій, військової агресії, військових, терористичних або інших злочинних дій, у тому числі з початку дії правового режиму воєнного стану¹⁸¹². 	<p>Спрямовується і координується КМУ через Міністра захисту довкілля та природних ресурсів</p> <p>(центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів)</p>	<p>Кодекс про надра; Закон про охорону навколишнього природного середовища; Положення про Державну екологічну інспекцію України¹⁸¹³;</p>
Державне агентство водних ресурсів України (Держводагентство)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Видає та анулює дозволи на спеціальне водокористування; 2) Здійснює заходи щодо екологічного оздоровлення поверхневих вод та догляду за ними; 3) Проводить моніторинг якості вод; 4) Розробляє схеми комплексного використання та охорони водних ресурсів; 	<p>Спрямовується і координується КМУ через - Міністра захисту довкілля та природних ресурсів</p> <p>(центральний орган виконавчої влади, який</p>	<p>Водний кодекс України; Положення про Державне агентство водних ресурсів України¹⁸¹⁴</p>

¹⁸¹⁰ У липні 2023 Держекоінспекція позбавлена цього повноваження у зв'язку зі втратою чинності Порядку надання спеціальних дозволів на підставі Постанови КМУ [«Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо користування надрами»](#) №749 від 04.07.2023 р.

¹⁸¹¹ З 2023 року Держекоінспекція не розглядає спори, а лише має право звернутися до особи (юридичної особи), що завдала збитків державі внаслідок порушення законодавства про надра, з претензією про необхідність відшкодування збитків на підставі Закону України [«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері користування надрами»](#) №2805-IX від 01.12.2022 р.

¹⁸¹² Постанова КМУ [«Про внесення змін до Положення про Державну екологічну інспекцію України»](#) №1111 від 30.09.2022 р.

¹⁸¹³ Постанова КМУ [«Про затвердження Положення про Державну екологічну інспекцію України»](#) №275 від 19.04.2017 р.

¹⁸¹⁴ Постанова КМУ [«Про затвердження Положення про Державне агентство водних ресурсів України»](#) №393 від 20.08.2014 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
	5) Аналізує та узагальнює звіти водокористувачів щодо використання водних ресурсів, перевіряє їх достовірність; 6) Погоджує нормативи водопостачання; 7) Погоджує проекти на проведення робіт на землях водного фонду (крім робіт на землях, зайнятих морями), пов'язаних з видобуванням корисних копалин (крім піску, гальки і гравію у руслах малих та гірських річок), а також виконанням бурових та геологорозвідувальних робіт.	реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, управління, використання та відтворення поверхневих водних ресурсів)	
Державне агентство лісових ресурсів України (Держлісагентство)	1) Організовує видачу в установленому порядку спеціальних дозволів на використання лісових ресурсів; 2) Веде державний лісовий кадастр та облік лісів; 3) Здійснює моніторинг лісів; 4) Забезпечує функціонування державної лісової охорони.	Спрямовується і координується КМУ через Міністра захисту довкілля та природних ресурсів (центральный орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства)	Лісовий кодекс України; Положення про Державне агентство лісових ресурсів України ¹⁸¹⁵
Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС)	1) Організовує та забезпечує охорону від пожеж підприємств, установ, організацій та інших об'єктів на підставі договорів; 2) Виконує функції компетентного органу у сфері діяльності, пов'язаної з об'єктами підвищеної небезпеки ¹⁸¹⁶ ; 3) Бере участь у реалізації державної політики у сфері протимінної діяльності та виконанні міжнародних зобов'язань у цій сфері у взаємодії з Національним органом з питань протимінної діяльності, центром протимінної діяльності та центром гуманітарного	Спрямовується і координується КМУ через Міністра внутрішніх справ (центральный орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню,	Кодекс цивільного захисту України; Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки» ¹⁸¹⁹ ; Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій ¹⁸²⁰

¹⁸¹⁵ Постанова КМУ [«Про затвердження Положення про Державне агентство лісових ресурсів України»](#) №521 від 08.10.2014 р.

¹⁸¹⁶ На підставі змін, внесених Законом України [«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо об'єктів підвищеної небезпеки»](#) №1686-IX від 15.07.2021 р. (набрання чинності - 06.08.2022 р.) та Постановою КМУ [«Деякі питання ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки»](#) №1020 від 13.09.2022 р.

¹⁸¹⁹ Закон України [«Про об'єкти підвищеної небезпеки»](#) №2245-III від 18.01.2001 р.

¹⁸²⁰ Постанова КМУ [«Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій»](#) №1052 від 16.12.2015 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
	розмінування ¹⁸¹⁷ ; 4) Здійснює функції національного координатора участі України в Механізмі цивільного захисту ЄС ¹⁸¹⁸	ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб, а також гідрометеорологічної діяльності)	
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру (Держгеокадастр)	1) Здійснює державний нагляд у сфері землеустрою ¹⁸²¹ ; 2) Координує топографо-геодезичну і картографічну діяльність; 3) Веде та адмініструє Державний земельний кадастр, його інформаційну взаємодію з іншими інформаційними системами; 4) Вносить клопотання щодо обмеження або зупинення освоєння земельних ділянок у разі розробки корисних копалин, проведення геологорозвідувальних, пошукових та інших робіт з порушенням вимог земельного законодавства.	Спрямовується і координується КМУ через Міністра аграрної політики та продовольства ¹⁸²² (центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері національної інфраструктури геопросторових даних, земельних відносин, землеустрою, у сфері Державного земельного кадастру)	Земельний кодекс України; Закон України «Про Державний земельний кадастр» ¹⁸²³ Положення про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру
Міністерство фінансів України (Мінфін)	1) Розробляє проекти законів та інших нормативно-правових актів з питань, що належать до його компетенції; 2) Здійснює підготовку та подання КМУ пропозицій	Спрямовується і координується КМУ	Положення про Міністерство фінансів України ¹⁸²⁴ Бюджетний кодекс

¹⁸¹⁷ Згідно зі змінами, внесеними постановою КМУ [«Про внесення до деяких постанов Кабінету Міністрів України змін з питань протимінної діяльності»](#) №1188 від 11.08.2023 р.

¹⁸¹⁸ Відповідно до постанови КМУ [«Деякі питання Державної служби з надзвичайних ситуацій»](#) № 535 від 10.05.2024 р.

¹⁸²¹ Повноваження виключено на підставі Постанови КМУ [«Про внесення змін до Положення про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру та визнання такою, що втратила чинність, постанови Кабінету Міністрів України від 12.09.2018 р. №727»](#) №164 від 24.02.2023 р.

¹⁸²² Відповідно до [Положення про Держгеокадастр](#), затвердженого постановою КМУ №15 від 14.01.2015 р. зі змінами. З 2023 року Держгеокадастр здійснює забезпечення організації формування та ведення Державного картографо-геодезичного фонду України - згідно зі змінами, внесеними Постановою КМУ [«Про внесення змін до Положення про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру та визнання такою, що втратила чинність, постанови Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2018 р. №727»](#) №164 від 24.02.2023 р.

¹⁸²³ Закон України [«Про Державний земельний кадастр»](#) № 3613-VI від 07.07.2011 р.

¹⁸²⁴ [Положення про Міністерство фінансів України](#), затверджене постановою КМУ № 375 від 20.08.2014 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
	<p>щодо застосування, скасування та внесення змін до спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій);</p> <p>3) Прогнозує обсяги доходів державного бюджету, визначає обсяги фінансування державного бюджету, повернення кредитів до державного бюджету та орієнтовні граничні показники видатків державного бюджету та надання кредитів з державного бюджету (включаючи обсяг видатків та надання кредитів на національну безпеку і оборону) на середньостроковий період; Розробляє проєкт закону про Державний бюджет України на відповідний рік та готує відповідні матеріали, що додаються до нього.</p>	<p>(головний орган в системі центральних органів виконавчої влади, що, зокрема, забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику, забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері контролю за дотриманням бюджетного законодавства, державного фінансового контролю, єдиної державної податкової, митної політики)</p>	
Державна податкова служба України (ДПС)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Здійснює облік платників податків, зборів (зокрема рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин) та контроль за їх справлянням та надходженням до бюджетів; 2) Видає обов'язкові до виконання накази організаційно-розпорядчого характеру, організовує і контролює їх виконання; 3) Здійснює контроль та нагляд за дотриманням умов спеціального дозволу¹⁸²⁵; 4) Здійснює фінансову експертизу проєктів УРП¹⁸²⁶. 	<p>Спрямовується і координується КМУ через Міністра фінансів</p> <p>(центральний орган виконавчої влади, який реалізує, в тому числі, державну податкову політику)</p>	<p>Податковий кодекс; Положення про Державну податкову службу¹⁸²⁷; Порядок надання спеціальних дозволів¹⁸²⁸</p>
Державна митна служба України (ДМС)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Реалізує державну митну політику, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування законодавства з питань митної справи; 	<p>Спрямовується і координується КМУ через Міністра фінансів</p>	<p>Митний кодекс; Положення про Державну</p>

¹⁸²⁵ Повноваження відповідно до [Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами](#), затвердженого постановою КМУ № 615 від 30.05.2011 р. У 2023 році порядок втратив чинність.

¹⁸²⁶ [П. 7](#) Положення про Міжвідомчу комісію з організації укладення та виконання угод про розподіл продукції, затверджене Постановою КМУ [«Про утворення Міжвідомчої комісії з організації укладення та виконання угод про розподіл продукції»](#) №644 від 01.08.2013 р.

¹⁸²⁷ Постанова КМУ [«Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України»](#) №227 від 06.03.2019 р.

¹⁸²⁸ У 2023 році порядок втратив чинність на підставі Постанови КМУ [«Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо користування надрами»](#) №749 від 04.07.2023 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
	2) Забезпечує та здійснює контроль за справлянням митних платежів.	(центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну митну політику)	митну службу ¹⁸²⁹
Державна аудиторська служба України (Держаудитслужба)	1) Здійснює контроль у міністерствах, інших органах виконавчої влади, державних фондах, фондах загальнообов'язкового державного соціального страхування, бюджетних установах, суб'єктах господарювання державного сектору економіки, в тому числі суб'єктах господарювання, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків акцій (часток) належать суб'єктам господарювання державного сектору економіки, а також на підприємствах, в установах та організаціях, які отримують (отримували у періоді, який перевіряється) кошти з бюджетів усіх рівнів, державних фондів та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування або використовують (використовували у періоді, який перевіряється) державне чи комунальне майно; 2) Реалізує державний фінансовий контроль через здійснення державного фінансового аудиту, перевірки та моніторингу закупівель, інспектування (ревізії); 3) Здійснює контроль за цільовим, ефективним використанням і збереженням державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів; 4) Проводить оцінку достовірності фінансової звітності підконтрольних установ; 5) Сприяє забезпеченню законного та ефективного використання державних і комунальних коштів та/або майна, інших активів держави, правильності ведення	Спрямовується і координується КМУ через Міністра фінансів (центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю)	Положення про Державну аудиторську службу України ¹⁸³¹ Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» ¹⁸³² Закон України «Про публічні закупівлі» ¹⁸³³

¹⁸²⁹ Постанова КМУ «Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України» №227 від 06.03.2019 р.

¹⁸³¹ Положення про Державну аудиторську службу України, затверджене постановою КМУ № 43 від 03.02.2016 р.

¹⁸³² Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» № 2939-ХІІ від 26.01.1993 р.

¹⁸³³ Закон України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
	<p>бухгалтерського обліку та складення фінансової звітності суб'єктами господарювання державного сектору економіки, визначеними в установленому порядку;</p> <p>б) Вживає в установленому порядку заходів до усунення виявлених під час здійснення державного фінансового контролю порушень законодавства та притягнення до відповідальності винних осіб;</p> <p>Проводить перевірку розрахунку компенсації суб'єктам ринку природного газу, на яких покладаються такі спеціальні обов'язки¹⁸³⁰.</p>		
Міністерство економіки України (Мінекономіки)	<p>1) Формує та забезпечує реалізацію державної політики у сфері управління об'єктами державної власності, державної цінової політики, а також щодо здійснення державного гірничого нагляду;</p> <p>2) Веде облік договорів та моніторинг їх виконання, укладених у межах державно-приватного партнерства, концесійних договорів;</p> <p>3) Здійснює методологічне та нормативно-правове забезпечення з питань управління об'єктами державної власності;</p>	<p>Спрямовується і координується КМУ</p> <p>(головний орган у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує у тому числі державну політику економічного, соціального розвитку і торгівлі, державну цінову політику у сфері технічного регулювання, стандартизації, метрології та метрологічної діяльності, управління об'єктами державної власності тощо)</p>	<p>Постанова КМУ «Питання Міністерства економіки»¹⁸³⁴; Закон України «Про державно-приватне партнерство»¹⁸³⁵; Закон України «Про управління об'єктами державної власності»</p>
Державна інспекція архітектури та містобудування України (ДІАМ)	<p>1) Здійснює державний архітектурно-будівельний нагляд за дотриманням вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм, стандартів і правил;</p>	<p>Спрямовується та координується КМУ через Віце-прем'єр-міністра з відновлення України -</p>	<p>Положення про Державну інспекцію архітектури та містобудування України¹⁸³⁷</p>

¹⁸³⁰ Постанова КМУ «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2020 р. № 1194» № 628 від 24.06.2023 р.

¹⁸³⁴ Постанова КМУ «Питання Міністерства економіки» №459 від 20.08.2014 р.

¹⁸³⁵ Закон України «Про державно-приватне партнерство» №2404-VI від 01.07.2010 р.

¹⁸³⁷ Положення про ДІАМ, затверджене Постановою КМУ «Деякі питання функціонування органів архітектурно-будівельного контролю та нагляду» №1340 від 23.12.2020 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
	<p>2) Проводить перевірки відповідності виконання підготовчих та будівельних робіт вимогам будівельних норм, стандартів і правил, тощо;</p> <p>3) Видає обов'язкові до виконання приписи щодо усунення порушень вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм, стандартів і правил.</p>	<p>Міністра розвитку громад, територій та інфраструктури¹⁸³⁶</p> <p>(центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду)</p>	
<p>Обласні, Київська міська державні адміністрації</p>	<p>1) Вирішують питання використання природних ресурсів на підвідомчій їм території;</p> <p>2) Здійснюють контроль за використанням та охороною надр, беруть участь в моніторингу стану навколишнього природного середовища;</p> <p>3) Погоджують видобування корисних копалин місцевого значення і торфу із застосуванням спеціальних технічних засобів¹⁸³⁸;</p> <p>4) Виконують делеговані районними та обласними радами повноваження, зокрема щодо забезпечення ефективного використання природних ресурсів;</p> <p>5) Реалізують повноваження у сфері ОВД;</p> <p>6) Затверджують ліміти використання місцевих природних ресурсів, скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище (в межах підвідомчої території).</p>	<p>Місцеві державні адміністрації здійснюють виконавчу владу в областях та районах, містах Києві та Севастополі.</p> <p>Голови місцевих державних адміністрацій під час здійснення своїх повноважень відповідальні перед Президентом України та КМУ, підзвітні і підконтрольні КМУ.</p> <p>Місцеві державні адміністрації є підзвітними і підконтрольними відповідним районним, обласним радам у частині повноважень, делегованих їм відповідними районними, обласними</p>	<p>Конституція України; Кодекс про надра; Закон про охорону навколишнього природного середовища; Закон України «Про місцеві державні адміністрації»¹⁸⁴¹; Закон України «Про столицю України - місто-герой Київ»¹⁸⁴²</p>

З квітня 2023 року діяльність ДІАМ спрямовується та координується КМУ через Міністра розвитку громад, територій та інфраструктури відповідно до Постанови КМУ [«Про внесення до деяких актів Кабінету Міністрів України змін щодо найменувань окремих центральних органів виконавчої влади»](#) №416 від 28.04.2023 р. Раніше діяльність ДІАМ координувалася через Міністра розвитку громад та територій.

¹⁸³⁸ Ч. 3 ст. 23 Кодексу про надра виключена на підставі Закону України [«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері користування надрами»](#) №2805-IX від 01.12.2022 р.

¹⁸⁴¹ Закон України [«Про місцеві державні адміністрації»](#) №586-XIV від 09.04.1999 р.

¹⁸⁴² Закон України [«Про столицю України - місто-герой Київ»](#) №401-XIV від 15.01.1999 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
		радами, а також у виконанні рішень рад з цих питань ¹⁸³⁹ . Київський міський голова як голова Київської міської державної адміністрації під час здійснення своїх повноважень у сфері виконавчої влади відповідальний перед Президентом України і КМУ, а також підзвітний і підконтрольний КМУ ¹⁸⁴⁰	
Обласні, Київська міська ради	<ol style="list-style-type: none"> 1) Надають надра у користування для розробки родовищ корисних копалин місцевого значення¹⁸⁴³; 2) Розподіляють між відповідними місцевими бюджетами плату за користування надрами; 3) Припиняють право на користування ділянкою надр у випадках, встановлених законом¹⁸⁴⁴; 4) Розробляють, затверджують та виконують місцеві програми розвитку мінерально-сировинної бази, раціонального використання і охорони надр; 5) Здійснюють контроль за використанням та охороною надр. 	Органи та посадові особи місцевого самоврядування є підзвітними, підконтрольними і відповідальними перед територіальними громадами. Під час здійснення повноважень місцевого самоврядування Київська міська державна адміністрація як виконавчий орган є підконтрольною, підзвітною і відповідальною перед Київською міською радою	Конституція України; Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» ¹⁸⁴⁵ ; Закон України «Про столицю України – місто-герой Київ»; Кодекс про надра
Сільські, селищні, міські, районні ради і ради об'єднаних територіальних	<ol style="list-style-type: none"> 1) Погоджують надання надр у користування з метою геологічного вивчення, розробки родовищ корисних 	Органи та посадові особи місцевого самоврядування є підзвітними, підконтрольними	Конституція України; Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»;

¹⁸³⁹ [Стаття 118](#) Конституції України

¹⁸⁴⁰ Відповідно до [Рішення КСУ у справі №1-45/2003 \(про особливості здійснення виконавчої влади та місцевого самоврядування у місті Києві\)](#) №21-рп/2003 від 25.12.2003 р.

¹⁸⁴³ П. 1 ст. 9¹ Кодексу про надра виключено на підставі Закону України [«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері користування надрами»](#) №2805-IX від 01.12.2022 р. З 2023 року обласні, Київська міська ради не надають надра у користування для розробки корисних копалин місцевого значення.

¹⁸⁴⁴ [П. 7 ст. 9-1](#) Кодексу про надра

¹⁸⁴⁵ Закон України [«Про місцеве самоврядування в Україні»](#) №280/97-ВР від 21.05.1997 р.

Орган влади	Основні функції/повноваження у сфері видобування корисних копалин	Підпорядкування органу влади	Основні нормативно-правові акти
<p>громад</p>	<p>копалин місцевого значення¹⁸⁴⁶;</p> <p>2) Здійснюють реалізацію місцевих програм розвитку мінерально-сировинної бази, раціонального використання та охорони надр;</p> <p>3) Створюють, реорганізують та ліквідують або консервують гірничі підприємства комунальної власності</p> <p>4) погоджують умови конкурсу по кожній ділянці нафтогазоносних надр;</p> <p>5) Здійснюють контроль за використанням та охороною надр;</p> <p>6) Здійснюють подання до Держгеонадр з метою тимчасового зупинення дії спеціального дозволу на користування нафтогазоносними надрами, зокрема, у разі неодноразового порушення вимог законодавства щодо охорони довкілля і раціонального використання нафтогазоносних надр¹⁸⁴⁷ тощо.</p>	<p>і відповідальними перед територіальними громадами¹⁸⁴⁸.</p> <p>Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади¹⁸⁴⁹</p>	<p>Кодекс про надра; Закон про нафту і газ; Гірничий закон</p>

¹⁸⁴⁶ Повноваження виключено Законом України [«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері користування надрами»](#) №2805-IX від 01.12.2022 р.

¹⁸⁴⁷ Повноваження виключено Законом України [«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері користування надрами»](#) №2805-IX від 01.12.2022 р. - внесені зміни до ст. 26 Закону України [«Про нафту і газ»](#)

¹⁸⁴⁸ Відповідно до [ч. 1 ст. 75](#) Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» №280/97-ВР від 21.05.1997 р.

¹⁸⁴⁹ [ч. 2 ст. 11](#) Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» №280/97-ВР від 21.05.1997 р.

Додаток 5. Перелік вугільних шахт, що станом на 2023 рік знаходилися на території, де органи державної влади тимчасово не здійснювали свої повноваження

Нижче наведений перелік вуглевидобувних підприємств та їх шахт, що станом на 31.12.2023 р. знаходилися на тимчасово непідконтрольній уряду України території, де органи державної влади не здійснювали свої повноваження.

№	Назва шахти	У власності держави/ приватній власності	Місце розташування
	ДП «Донецька вугільна енергетична компанія»:		
1	ВП «Шахта Трудівська»	державна	Донецька область
2	ВП «Шахта ім. Є.Т. Абакумова»		
3	ВП «Шахта ім. О.О. Скочинського»		
4	ВП «Шахта ім. Челюскінців»		
5	ВП «Шахта ім. М.І. Калініна»		
6	ВП «Шахта «Жовтневий рудник»		
	ДП «Макіїввугілля»:		
8	ВП «Шахта Холодна Балка»	державна	Донецька область
9	ВП «Шахта ім. В. М. Бажанова»		
10	ВП «Шахтоуправління ім. В.І. Леніна»		
11	ВП «Шахта ім. В. І. Леніна»		
12	ВП «Шахта Калинівська-Східна»		
13	ВП «Шахта Бутівська»		
14	ВП «Шахта Чайкіно»		
15	ВП «Шахтоуправління ім. С. М. Кірова»		
16	ВП «Шахта Північна»		
17	ДП «Артемвугілля»	державна	Донецька область
	ДП «Орджонікідзевугілля»:		
18	СП «Шахта «Ольховатська»	державна	Донецька область
19	СП «Шахта «Вуглегірська»		
20	СП «Шахта «Булавинська»		
21	СП «Шахта Єнакіївська»		
22	СП «Шахта «Полтавська»		
23	СП «Шахта ім.Карла Маркса»		
	ДП «Шахтарськантрацит»:		
24	ВП «Шахта Шахтарська-Глибока»	державна	Донецька область
25	ВП «Шахта «Ілвайська»		
26	ВП «Шахтоуправління ім. 17 партз'їзду»		
27	ВП «Шахта №17»		
	ДП «Торезантрацит»:		
28	ВП «Шахта «Прогрес»	державна	Донецька область
29	ВП «Шахтоуправління «Волинське»		
30	ВП «Шахтоуправління ім. Л. І. Лутугіна»		
31	ДП «Сніжнеантрацит»	державна	Донецька область
32	ПАТ «Шахтоуправління «Донбас»	державна	Донецька область

№	Назва шахти	У власності держави/ приватній власності	Місце розташування
33	ДП «Шахта Лідівка»	державна	Донецька область
34	ДП «Шахта ім. К.І. Кисільова»	державна	Донецька область
	ДП «Луганськвугілля»:		
35	ВП «Шахтоуправління Луганське»	державна	Луганська область
36	ВП «Шахта «Черкаська»		
37	ВП «Шахта «Вергелівська»		
38	ВП «Шахта ім. 19 з'їзду КПРС»		
39	ВП «Шахта «Фащівська»		
40	ВП «Шахта «Лутугінська»		
41	ВП «Шахта «Ніканор-Нова»		
42	ВП «Шахта ім. Артема»		
43	ДП «Шахта Крепінська»	державна	Луганська область
44	ДВАТ «Шахта «Білоріченська»	державна	Луганська область
45	ДП «Шахта №5»	державна	Луганська область
	ДП «Донбасантрацит»:		
46	ВП «Шахта «Міусинська»	державна	Луганська область
47	ВП «Шахта «Новопавлівська»		
48	ВП «Шахта «Княгинівська»		
49	ВП «Шахта «Краснолуцька»		
50	ВП «Шахта «Краснокутська»		
51	ВП «Шахта «Хрустальська»		
52	ВП «Шахта ім.Ізвестій»		
	ДП «Антрацит»:		
53	ВП «Шахта «Партизанська»	державна	Луганська область
54	ВП «Шахта «Комсомальська»		
	ДП «Первомайськ вугілля»:		
55	ВП «Шахта «Ломоватська»	державна	Луганська область
56	ВП «Шахта «Золоте»		
57	ВП «Шахта «Первомайська»		
58	ВП «Шахта «Тошківська»		
59	ВП «Шахта «Первомайська Західна»		
60	ВП «Шахта «Гірська»		
61	ВП «Шахта Карбоніт»		
	АТ «Лисичанськвугілля»:		
62	ВП «Шахта ім. Д.Ф. Мельникова»	державна	Луганська область
63	ВП «Шахта Привільнянська»		
64	ВП «Шахта Новодружеська»		
65	ВП «Шахта ім. Г.Г. Капустіна»		

Додаток 6. Інформація щодо класифікації запасів корисних копалин

На практиці у видобувних галузях прийнято використовувати дві класифікації запасів:

1) **Класифікація за ступенем техніко-економічного вивчення** (згідно з Класифікацією запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду надр, затвердженого Постановою КМУ №432 від 05.05.1997 р., Інструкцією із застосування Класифікації запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду надр до геолого-економічного вивчення ресурсів перспективних ділянок та запасів родовищ нафти і газу, затвердженої Наказом Державної комісії по запасах корисних копалин №46 від 10.07.1998 р.):

- Балансові (видобувні), видобування яких є економічно доцільним і які повинні відповідати характеристикам, встановленим під час підрахунку запасів у надрах;
- Умовно балансові та позабалансові, ефективність видобування яких на момент оцінки не може бути визначена однозначно або видобування і використання яких на момент оцінки є економічно недоцільним;
- Запаси з невизначеним призначенням, для яких виконано початкову геолого-економічну оцінку з використанням припущених технологічних та економічних вихідних даних.

2) **Класифікація за ступенем геологічного вивчення**

• Класифікація запасів родовищ твердих порід за ступенем розвіданості (Згідно з Інструкціями із застосування Класифікації запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду надр до родовищ вугілля, металевих руд тощо):

- А, В та С₁ (розвідані і вивчені з різним ступенем деталізації);
- С₂ (попередньо оцінені).

• Класифікація запасів родовищ нафти і газу за ступенем розвіданості (згідно з Інструкцією із застосування Класифікації запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду надр до геолого-економічного вивчення ресурсів перспективних ділянок та запасів родовищ нафти і газу, затвердженої Наказом Державної комісії по запасах корисних копалин №46 від 10.07.1998 р.):

- Розвідані запаси - А (вивчені повноцінно), В (вивчені на підставі промислових притоків нафти чи газу), С₁ (вивчені за результатами дослідно-промислової розробки та випробування);
- Перспективні ресурси - С₂ (вивчені за результатами випробування та дослідження свердловин), С₃ (продуктивність пластів визначена на відомих родовищах району);
- Прогнозні ресурси - Д₁ (прогнозні ресурси в межах крупних регіональних структур з доведеною нафтогазоносністю), Д₂ (прогнозні ресурси, нафтогазоносність яких ще не доведена).

• Міжнародна класифікація ООН

- Код 111 (достовірні) - розвідані, детально оцінені запаси, які можна ефективно видобути;
- Коды 121 та 122 (вірогідні) - балансові і попередньо оцінені запаси;
- Коды 211, 221 та 222 - відповідно розвідані та попередньо розвідані запаси, віднесені за промисловим призначенням до умовно-балансових та позабалансових;

Коди 331, 332, 333, 334 - відповідно розвідані запаси, попередньо розвідані запаси, перспективні та прогнозні ресурси, віднесені до промислових запасів з невизначеним промисловим значенням

Додаток 7. Результати аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами у 2023 р.

Інформація про аукціони, за результатами яких у 2023 році було видано спеціальні дозволи на користування надрами

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
Результати проведення аукціону, який відбувся 08.11.2022											
1	Ділянка Мочулянка-1	граніт	загальнодержавного	Рівненська область, Рівненський район	180.50	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Лендстон» (44258142); 2) Виробничо-приватна фірма «Каменяр-Древ» (31148678)	ТОВ «Лендстон» 44258142	5461	11.01.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 29.12.2022											
2	Ділянка Федорівська-10	бурштин	загальнодержавного	Рівненська область, Сарненський район	261.35	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Гранітний кар'єр Полісся» (43860476); 2) ТОВ «Тімбер Маркетплейс» (44611410)	ТОВ «Гранітний кар'єр Полісся» 43860476	5462	12.01.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 29.11.2022											
3	Площа Рибницька	газ природний	загальнодержавного	Івано-Франківська область, Коломийський район	9 145.60	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) АТ «Укргазвидобування» (30019775); 2) ТОВ «Електронні торгівельні технології» (42093946)	АТ «Укргазвидобування» 30019775	5463	02.02.2023
4	Площа Майорівська	газ природний, конденсат	загальнодержавного	Полтавська область, Полтавський район	1 102 000.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Нафтогаздія» (44508495); 2) АТ «Укргазвидобування» (30019775)	ТОВ «Нафтогаздія» 44508495	5464	03.02.2023

¹⁸⁵⁰ Інформація про бенефіціарних власників учасників аукціону доступна в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (розшифрувати) та документах, наданих учасниками аукціону (див. за посиланням на аукціон).

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
								3)ТОВ «Велл Інвестум» (45029962); 4) ТОВ «Сенс-Д» (41131571); 5) ТОВ «Електронні торгівельні технології» (42093946)			
5	Бірківсько-Зіньківська площа	газ природний, конденсат	загальнодержавного	Полтавська область, Миргородський район	211 000.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Нафтогазрегіон» (44594228); 2) Акціонерне товариство «Укргазвидобування» (30019775); 3) ТОВ «Тімбер Маркетплейс» (44611410)	ТОВ «Нафтогазрегіон» 44594228	5465	03.02.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 12.12.2022											
6	Різдвянська ділянка	сировина піщано-гравійна	загальнодержавного	Івано-Франківська область, Івано-Франківський район	515.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Логіст-Постач» (41164565); 2) ТОВ «Ескорс» (42215039); 3) ТОВ «Перша гранітна компанія» (44083788)	ТОВ «Логіст-Постач» 41164565	5466	06.02.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 16.12.2022											
7	Підгірна ділянка	пісок кварцовий	загальнодержавного	Київська область, Обухівський район	7 790.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ Інвестиційно-будівельна компанія «Інтеграл Груп» (37560169); 2) ТОВ «Коркоп Видобування» (44955076)	ТОВ «Коркоп Видобування» 44955076	5467	09.02.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 12.12.2022											
8	Східна ділянка Балаклійського родовища	пісок	місцевого значення	Харківська область, Ізюмський район	3 010.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Київ Алмаз Видобування» (44695642); 2) ТОВ Інвестиційно-будівельна компанія «Інтеграл Груп» (37560169);	ТОВ «Київ Алмаз Видобування» 44695642	5468	14.02.2023

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
								3) ТОВ «Моноліт Союз» (35659242); 4) ТОВ «Бріз Трейд Компані» (44291043); 5) ТОВ «Тімбер Маркетплейс» (44611410)			
Результати проведення аукціону, який відбувся 29.12.2022											
9	Меденицька ділянка	торф	загальнодержавного	Львівська область, Стрийський та Дрогобицький райони	1 180.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Захід-Ресурс 2022», (44676677); 2) ТОВ «Гірничий геолого-технологічний центр»,(35395971)	ТОВ «Захід-Ресурс 2022» 44676677	5469	16.02.2023
10	Ділянка Рівненська-724	бурштин	загальнодержавного	Рівненська область, Сарненський район	362.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Хупо Се Трейд», (43858996); 2) ТОВ «Перша Поліська Старательська Артіль», (44244192)	ТОВ «Хупо Се Трейд» 43858996	5470	16.02.2023
11	Ділянка Рівненська-347	бурштин	загальнодержавного	Рівненська область, Сарненський район	970.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) «Амберпром», (43858523); 2) ТОВ «Перша Поліська Старательська Артіль», (44244192)	ТОВ «Амберпром» 43858523	5471	16.02.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 11.01.2023											
12	Ділянка Федорівська-9	бурштин	загальнодержавного	Рівненська область, Сарненський район	437.28	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Гранітний Кар'єр Полісся», (43860476); 2) ТОВ «Перша Поліська Старательська Артіль», (44244192); 3) ТОВ «Амберкінг», (43858582); 4) ТОВ «Вертеп», (44189633); 5) ТОВ «Амбер-Груп», (43860277)	ТОВ «Амбер-Груп» 43860277	5472	16.02.2023

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
Результати проведення аукціону, який відбувся 29.12.2022											
13	Ділянка Студита	граніт	загальнодержавного	Миколаївська область, Вознесенський район	322.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Ростгранкар'єр», 35641209; 2) ТОВ «СК Автострой», (37477703)	ТОВ «Ростгранкар'єр» 35641209	5475	17.02.2023
14	Петрівське родовище	пісок та вапняк	загальнодержавного	Івано-Франківська область, Івано-Франківський район	368.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Кар'єр 21», (44140383); 2) ТОВ «Проспект Груп», (42280637)	ТОВ «Кар'єр 21» 44140383	6673	17.02.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 11.01.2023											
15	Ділянка Вишгородська	пісок	місцевого значення	Київська область, Вишгородський район	35 050.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Київ Фундамент Буд» (42046278); 2) ПрАТ «Судноплавна Компанія «Укррічфлот» (00017733 3) ПП «Мінералс Груп» (43382951); 4) ТОВ «Керолайн ЛТД» (42517927); 5) ТОВ «Кардікс Ван» (43132053); 6) ТОВ «Фортіс Девелопмент Груп» (42822581); 7) ТОВ «Укрбудтрестсервіс» (34429737); 8) ПрАТ «Спеціалізоване Управління «Трансгідромеханізація» (01385930); 9) ТОВ «Альянс-Союз» (30440191); 10) ТОВ «Сітек Захід» (44422282); 11) ТОВ «Кольорові Піски» (44092059);	ТОВ «Вістерс Лейн», 42967163	5477	22.02.2023

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
								12) ТОВ «Себо» (43837397); 13) ТОВ «Барден Компані» (42285622); 14) ТОВ «Ольшаницький Каменедробильний Завод», (42571151); 15) ТОВ «Артгалерея» (43114406); 16) ТОВ «Хупо Се Трейд» (43858996); 17) ФОП «Прядільников Олександр Анатолійович» (2945401191) 18) ТОВ «Діурн» (44592168); 19) ТОВ «Ракас» (44585700); 20) ПАТ «Судноплавна Компанія «Укррічфлот» (00017733); 21) ТОВ «Кардікс Ван» (43132053); 22) ТОВ «Архітект Ренью», (43513242); 23) ТОВ «Антарес Груп 2023» (44753845); 24) ТОВ «Вінтер Агро Харвест» , (44070517); 25) ТОВ «Транспортна Компанія «Паралель 50» (43962716); 26) ТОВ «Фрістей 2023», (44836140); 27) ТОВ «Вістерс Лейн», (42967163)			
Результати проведення аукціону, який відбувся 18.01.2023											

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
16	Кам'янецьке-2 родовище	пісковик	загальнодержавного	Тернопільська область, Тернопільський район	51.90	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Ібм Груп» (40143387); 2) ТОВ «Технічна Інвентаризація Об'єктів Нерухомості», (44595216)	ТОВ «Ібм Груп» 40143387	6676	23.02.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 29.12.2022											
17	Цеценівське родовище	крейда	загальнодержавного	Тернопільська область, Кременецький район	805.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ФОП «Обидьонов Віктор Семенович», 1772508114; 2) ТОВ «Трейд Компані Плюс»,(44793275); 3) ТОВ «Міжнародний Інститут Проблем Управління Та Фінансових Ризиків», (32296279)	ТОВ «Міжнародний Інститут Проблем Управління Та Фінансових Ризиків» 32296279	6678	01.03.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 07.02.2023											
18	Перлівське (Адабаське) родовище	граніт	загальнодержавного	Кіровоградська область, Новоукраїнський район	3 840.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Управління Механізації та Транспорту Трансбуд», (37475592); 2) ТОВ «Флот Юа», (44931593)	ТОВ «Управління Механізації та Транспорту Трансбуд» 37475592	6679	03.03.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 18.01.2023											
19	Ділянка Дружбівська	бурштин	загальнодержавного	Житомирська область, Коростенський район	1 075.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Грейт Сг Юкрейн», 44326107; 2) ТОВ «Грін Буд Комп», (41592034)	ТОВ «Грейт Сг Юкрейн» 44326107	5480	03.03.2023
20	Ділянка Гальбин-2	бурштин	загальнодержавного	Рівненська область, Сарненський район	172.50	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Полісся Інвестмент Девелопмент Груп», (43709013); 2) ТОВ «Українські Видобувні Технології», (45015174)	ТОВ «Українські Видобувні Технології», 45015174	5481	03.03.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 29.12.2022											

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
21	Ділянка Рівненська-289	бурштин	загальнодержавного	Рівненська область, Сарненський район	10 000.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Адвокатська компанія «Гранд», (32249999); 2) ТОВ «Технобуд», (21682274); 3) ТОВ «Перша Поліська Старательська Артіль», (44244192); 4) ТОВ «Амберпром», (43858523)	ТОВ «Амберпром» 43858523	5483	07.03.2023
22	Ділянка Карпихинська	бурштин	загальнодержавного	Рівненська область, Сарненський район	4 100.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) «Полісся Інвестмент Девелопмент Груп», (43709013); 2) ТОВ «Українські Видобувні Технології», (45015174); 3) ТОВ «Амберкінг», (43858582)	ТОВ «Амберкінг» 43858582	5484	07.03.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 09.11.2021											
23	Шахтоділянка, виділена по пласту f1 в межах ділянки «Красноармійська перспектива»	кам'яне вугілля	загальнодержавного	Донецька область, Покровський район	2 050.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Спецбудінжиніринг» (41505596) 2) ТОВ «Українська вуглевидобувна компанія» 3) ТОВ «Файнштейн» (44479941)	ТОВ «Українська вуглевидобувна компанія» 43744612	5487	23.03.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 15.03.2023											
24	Лунківська ділянка	сировина піщано-гравійна	загальнодержавного	Чернівецька область, Чернівецький район	113.65	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Лунка Реббел»,(44858866); 2) ТОВ «Пастораль О.О.Груп», (40831636)	ТОВ «Лунка Реббел» 44858866	5498	18.04.2023
25	Ділянка «Баня» (свердловини №№3ре, 2ре, 4р)	води підземні мінеральні без специфічних	загальнодержавного	Львівська область, Стрийський район	611.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами	1) Дочірнє підприємство Прикарпатське будівельно - монтажне управління ЗАТ	ТОВ «Ліранс» 44430728	6687	21.04.2023

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
	<u>Моршинського родовища</u>	компонентів та властивостей розсільні та міцні розсільні					проведення аукціону	«Карпаткурортбуд», (02576260) 2) Підприємство Житлово Комунального Господарства Моршинської Міської Ради, (31475513); 3) ТОВ «Ліранс», (44430728) 4) ТОВ «Дім Здоров'я Мармуровий Палац», (43951526)			
26	<u>Ділянка №2 Задвір'ївського родовища</u>	пісок кварцовий	загальнодержавного	Львівська область, Львівський район	17 100.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Бімекс Україна», (34914211); 2) ПП «Регіональний Центр Оцінки Майна», (38933898); 3) ТОВ «Торговий Дім «Ресурси України», (44381676); 4) ТОВ «Міжнародний Інститут Проблем Управління Та Фінансових Ризиків», (32296279); 5) ТОВ «Холдингова Компанія «Індастріал Логістік Хаб», (44197950); 6) ТОВ «Бк-Скай», (41970568); 7) ТОВ «Ліранс», (44430728); 8) ТОВ «Гласвер Технолоджіс», (44994597); 9) ПАТ «Акціонерна страхова компанія «Скарбниця», (13809430)	ТОВ «Гласвер Технолоджіс» 44994597	6688	21.04.2023
27	<u>Родовище Верба-1 (урочище Дворище)</u>	торф	загальнодержавного	Рівненська область, Дубенський район	260.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за	1) ТОВ «Геоленд Сервіс», (40093111); 2) ТОВ «Стронг-Брук», (41081924)	ТОВ «Геоленд Сервіс», 40093111	6689	21.04.2023

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
							результатами проведення аукціону				
28	Ділянка Руденьке	сировина піщано-гравійна	загальнодержавного	Чернівецька область, Чернівецький район	81.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Родничок», (14270565); 2) ТОВ «Бізнес Груп Буковина», (41347606)	ТОВ «Родничок», 14270565	5500	21.04.2023
29	Зубівська ділянка	пісковик	загальнодержавного	Тернопільська область, Тернопільський район	1 502.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ПП ЖБК «Яселко», (36370125); 2) ТОВ «Надра ППС», (40725793); 3) ТОВ «Камінь Поділля», (39464383)	ТОВ «Камінь Поділля» 39464383	5503	03.05.2023
30	Кодринське родовище	пісок кварцовий	загальнодержавного	Київська область, Бучанський район	9 210.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ПП «Регіональний Центр Оцінки Майна»,(38933898); 2) ТОВ «Броктрейд Груп», (42230481); 3) ТОВ «Комісар Індастрі», (41694075); 4) ТОВ «Ростгранкар'ер 3», (44653733); 5) ТОВ «Аджіяск», (43601904); 6) ТОВ «Бетон Буд Україна», (44717236); 7) ТОВ «Коркоп Видобування», (44955076); 8) ТОВ «Надра Девелопмент», (44671642)	ТОВ «Коркоп Видобування», 44955076	6693	05.05.2023
31	Долинське родовище	сіль кам'яна (галіт)	загальнодержавного	Івано-Франківська область, Калуський район	8 555.56	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Сапіжар», (43356225); 2) ТОВ «Сілк Вей Корпорейшн», (44054411);	ТОВ «Планета Комфорт» 37998142	6695	05.05.2023

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
								3) ТОВ «Сивий Потік», (44884828); 4) ТОВ «Холдингова Компанія Індастріал Логістік Хаб», (44197950); 5) ТОВ «Планета Комфорт», (37998142)			
32	<u>Сколівське родовище</u>	пісковик	загальнодержавного	Львівська область, Стрийський район	27 000.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Со Груп», (43134438); 2) ТОВ «Гірничий Геолого-Технологічний Центр»,(35395971) 3) ТОВ «Планета Комфорт», (37998142) 4) ТОВ «Корисна Копальня», (44304193); 5) ТОВ «Кар'єр-Сколе»,(44744076) 6) ТОВ «Гравел», (45062012)	ТОВ «Гравел» 45062012	6696	08.05.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 17.04.2023											
33	<u>Остап'ївське родовище</u>	суглинок	місцевого значення	Тернопільська область, Тернопільський район	216.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Перфектер», (39640759); 2) ТОВ «Скала-Дар», (35970041); 3) ТОВ «Бк-Скай», (41970568)	ТОВ «Перфектер» 39640759	6697	10.05.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 21.04.2023											
34	<u>Західно-Тереблянська ділянка</u>	кам'яна сіль	загальнодержавного	Закарпатська область, Тячівський район	4 910.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ПАТ «МХП», (25412361); 2) ТОВ «Ді Сі Ейч Ріел Істейт», (35255771); 3) ТОВ «Торговий дім Сіль Закарпаття», (44833129); 4) ТОВ «Міжнародний Інститут Проблем Управління Та	ТОВ «Закарпатська Видобувна Компанія» 44788951	5504	10.05.2023

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
Результати проведення аукціону, який відбувся 17.04.2023											
35	<u>Ділянка №2 Роздільського родовища</u>	глина легкоплавка, суглинок, супісок	загальнодержавного	Львівська область, Стрийський район	1 321.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Дністер Транс», (44856984); 2) ТОВ «ОКС РІТЕЙЛ», (44266902)	ТОВ «Дністер Транс» 44856984	6701	11.05.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 04.04.2023											
36	<u>Родовище Довге</u>	сапрпель	місцевого значення	Волинська область, Камінь-Каширський район	321.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Сивий Потік»,(44884828); 2) ТОВ «Планета Комфорт», (37998142)	ТОВ «Сивий Потік» 44884828	6703	12.05.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 17.04.2023											
37	<u>Родовище Веприк</u>	сапрпель	місцевого значення	Волинська область, Камінь-Каширський район	113.70	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами	1) ТОВ «Сивий Потік»,(44884828);	ТОВ «Сивий Потік» 44884828	6704	12.05.2023

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
							проведення аукціону	2) ТОВ «Планета Комфорт», (37998142)			
38	<u>Родовище Гривинське</u>	сапропель	місцевого значення	Волинська область, Камінь-Каширський район	563.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Сивий Потік»,(44884828); 2) ТОВ «Планета Комфорт», (37998142)	ТОВ «Сивий Потік» 44884828	6705	12.05.2023
39	<u>Родовище Тростне</u>	сапропель	місцевого значення	Волинська область, Камінь-Каширський район	242.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Сивий Потік»,(44884828); 2) ТОВ «Планета Комфорт», (37998142)	ТОВ «Сивий Потік» 44884828	6706	12.05.2023
40	<u>Шахтоділянка №2, виділена у межах поля шахти ім. О.Г. Стаханова (пласт к5в)</u>	Основні: кам'яне вугілля; супутні: газ (метан) вугільних родовищ, германій у вугіллі кам'яному	загальнодержавного	Донецька область, Покровський район	25 000.10	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Краснолиманське» (32281519); 2) ТОВ «Ліга Інвестицій», (41799321); 3) ТОВ «Електронні торгівельні технології», (42093946)	ТОВ «Краснолиманське» 32281519	6707	23.05.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 15.03.2023											
41	<u>Ділянка Єльне-1</u>	бурштин	загальнодержавного	Рівненська область, Сарненський район	7 280.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Сандроп», (44491534); 2) ТОВ «Харківвуглезбут», (43402658)	ТОВ «Сандроп», 44491534	5511	26.05.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 17.03.2023											
42	<u>Ділянка Єльне</u>	бурштин	загальнодержавного	Рівненська область, Сарненський район	6 635.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Сандроп», (44491534); 2) ТОВ «БурПром», (43664718); 3) ТОВ «ЮА Коалтрейдкомпані», (44907991); 4) ТОВ «Коксохімічна Збагачувальна	ТОВ «Електрон Стоун», 44475617	5512	26.05.2023

№	Назва ділянки надр та посилення на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
								Фабрика Воскресенська, (42265561); 5) ТОВ «Електрон Стоун»,(44475617)			
Результати проведення аукціону, який відбувся 17.04.2023											
43	<u>Центральна ділянка Озерянського родовища</u>	торф	загальнодержавного	Житомирська область, Коростенський район	5 431.56	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Спарті», (44890653); 2) ТОВ «Енергобіо», (44960919); 3) ТОВ «Сонячна Долина», (40098225)	ТОВ «Спарті», 44890653	6710	12.06.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 05.09.2023											
44	<u>Родовище Відсічне</u>	пісок	місцевого значення	Житомирська область, Житомирський район	9 010.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Массив Плюс», (44023886); 2) ТОВ «Перша Гранітна Компанія», (44083788); 3) ТОВ «Еко-Нест Плюс», (37692009)	ТОВ «Массив Плюс» 44023886	6747	31.10.2023
45	<u>Північно-Східна ділянка Кіровоградського родовища</u>	граніт	загальнодержавного	Кіровоградська область, Кропивницький район	3 300.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Тімголд», (45067725); 2) ПП «Стройкерамика», (35192867)	ПП «Стройкерамика» 35192867	6748	31.10.2023
46	<u>Ділянка Східна №1 Шадурського родовища</u>	габро	загальнодержавного	Житомирська область, Житомирський район	3 070.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Шадурівський Габровий Кар'єр» (45310077); 2) ТОВ «Укрстандартгран» (45212219); 3) ФОП «Корчинський Олексій Анатолійович» (309022252)	ТОВ «Шадурівський Габровий Кар'єр» 45310077	6749	31.10.2023
47	<u>Південно-Західна ділянка Берестовецького родовища</u>	базальт	загальнодержавного	Рівненська область, Рівненський район	450.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами	1) ПП «Ресурснадра» (37965997);	ПП «Ресурснадра» 37965997	6750	31.10.2023

№	Назва ділянки надр та посилення на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
							проведення аукціону	2) ТОВ «Костопільба-Зальтінвест» (36951009)			
48	<u>Дзигівське родовище (ділянка №1)</u>	глина	загальнодержавного	Вінницька область, Могилів-Подільський район	402.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ПП «Моноліт Поділля» (39697460); 2) ТОВ «Укрцемент» (43106201); 3) ТОВ «Агропослугтранссервіс» (32909058); 4) ФОП Чорна Ася Іванівна (2770421946)	ПП «Моноліт Поділля» 39697460	6751	01.11.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 14.09.2023											
49	<u>Борисівська ділянка</u>	пісок, гравій, піщано-гальковий матеріал	загальнодержавного	Хмельницька область, Шепетівський район	4 780.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Борисівський кар'єр»,(44865847) 2) ТОВ «Буд-Мат-Сервіс», (45024093)	ТОВ «Борисівський кар'єр» 44865847	5560	03.11.2023
50	<u>Безлюдівська-1 ділянка</u>	пісок	місцевого значення	Харківська область, Харківський район	1 000.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Корисна Копальня», (44304193); 2) ТОВ «Київ Алмаз Видобування», (44695642)	ТОВ «Корисна Копальня» 44304193	5561	03.11.2023
51	<u>Негребівське родовище (ділянки № 23 та № 20)</u>	пісок	місцевого значення	Житомирська область, Житомирський район	6 001.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Друга гранітна компанія», (44055923); 2) ТОВ «Сандтек», (44837008)	ТОВ «Друга гранітна компанія» 44055923	5562	07.11.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 21.09.2023											
52	<u>Завальська ділянка (частина Північна, частина Південна)</u>	галька, гравій, піщано-гальковий матеріал, пісок	загальнодержавного	Івано-Франківська область, Коломийський район та Чернівецька область, Чернівецький район	1 700.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Вгр Сервіс», (22194022); 2) ТОВ «Українська Видобувна Компанія», (44878903); 3) ТОВ «Укр-Буд 2023»,(44962434)	ТОВ «Українська Видобувна Компанія» 44878903	5563	07.11.2023

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
53	<u>Ділянка Чернігівська-1</u>	пісок	місцевого значення	Чернігівська область, Чернігівський район	8 400.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Виробнича Компанія Автострада», (43079409); 2) ТОВ «Корисна Копальня», (44304193)	ТОВ «Виробнича Компанія Автострада» 43079409	5564	07.11.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 05.09.2023											
54	<u>Центральна ділянка Вашківецького родовища</u>	піщано-гравійні породи	загальнодержавного	Чернівецька область, Вижницький район, Івано-Франківська область, Коломийський район	20 000.10	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «УНІ», (37072641); 2) ТОВ «Гірничий Геолого-Технологічний Центр», (35395971); 3) ФОП Артеменко Антон Павлович, (3411304399); 4) ТОВ «ВГР Сервіс», (22194022); 5) ТОВ «Чернівецький Гравійно-Піщаний кар'єр», (42294440); 6) ФОП Мензатюк Василь Іванович, (3027708714); 7) ТОВ «Промресурс Р.С.»,(41146258); 8) ТОВ «Бук ТБ», (37722546); 9) ТОВ «Черембуд», (42425213)	ТОВ «Черембуд», 42425213	6754	09.11.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 21.09.2023											
55	<u>Ділянка Маргіт 3, де розташована свердловина № 6-Р</u>	підземні води мінеральні (лікувальні о-столові)	загальнодержавного	Закарпатська область, Мукачівський район	2 555.01	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ФОП Кірокісян Олена Сергіївна, (3149724660); 2) ТОВ «Маргіт», (22070231)	ТОВ «Маргіт», 22070231	5566	09.11.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 10.10.2023											

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
56	<u>Ділянка Стриганецька, площа</u> <u>Центральна та площа</u> <u>Південна</u>	вапняк	місцевого значення	Івано-Франківська область, Івано-Франківський район	1 051.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Стриганецький кар'єр», (34217162); 2) ФОП Харченко Олег Петрович, (2648213715)	ТОВ «Стриганецький кар'єр», 34217162	5567	09.11.2023
57	<u>Ділянка Мурашка</u>	граніт	загальнодержавного	Вінницька область, Жмеринський район	1 020.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Підземні Ресурси», (43762466); 2) ТОВ «Гео-Інвест Консалтинг», (42961931)	ТОВ «Підземні Ресурси» 43762466	5568	10.11.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 05.09.2023											
58	<u>Родовище «Під Бором»</u>	торф	загальнодержавного	Івано-Франківська область, Калуський район	35 200.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Меткон Плюс» (37536864); 2) ТОВ «Рожнятів Торф» (44964515); 3) ТОВ «Костопіль Тор» (42626886); 4) ТОВ «Зелена Неділя» (45263703); 5) ТОВ «Планета Комфорт» (37998142); 6) ТОВ «Свята Вечера» (44866369); 7) ТОВ «Аркан. прикарпатський індустріальний парк» (43009593); 8) ТОВ «Фортуна ІФ» (42881076)	ТОВ «Рожнятів Торф» 44964515	6755	13.11.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 14.09.2023											
59	<u>Межиріченська та Сілецька ділянки</u> <u>Межиріченського родовища</u>	пісок	місцевого значення	Львівська область, Червоноградський район	10 000.22	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Девелопмент Бізнес»,(43674354); 2) ПП «Добувна компанія Двірцівська», (44360855); 3) ТОВ «Вест Дрог», (41226144);	ТОВ «Галич сервіс автотранс» 38350341	5571	15.11.2023

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
								4) ТОВ «Галич сервіс автотранс», (38350341); 5) ТОВ «Перв'ятичі-Агроком», код (33087366); 6) ТОВ «Гірничозбагачувальна фабрика Центр», (41808131); 7) ТОВ «АМП Агро-Трейд», (41935937)			
60	Хотимирська ділянка	гіпс	місцевого значення	Івано-Франківська область, Івано-Франківський район	20 002.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Карпати Ресурс», (45334793); 2) ПП «Троянські гіпси»,(33208749); 3) ТОВ «Біттрейд Перспектива (44568219); 4) ТОВ «Азимут 47», (44457755); 5) ТОВ «Тайронс Груп»,(43550436); 6) ТОВ «ІВК Захід», (45190756)	ТОВ «Азимут 47» 44457755	5574	21.11.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 19.10.2023											
61	Східна ділянка Єлиховицького родовища	пісок	місцевого значення	Львівська область, Золочівський район	325.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Надробудсервіс», (41817324); 2) ТОВ «Укрбудтрестсервіс», (34429737)	ТОВ «Надробудсервіс» 41817324	5575	21.11.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 10.10.2023											
62	Родовище Ірговицьке	суглинок	місцевого значення	Тернопільська область, Тернопільський район	320.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Добробуд», (32750406); 2) ТОВ «Терком Констракшн», (45407155)	ТОВ «Добробуд», 32750406	6760	21.11.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 19.10.2023											

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
63	<u>Ділянка балка Курудорова (блоки №№ 5, 13, 14,15) Біляївського родовища</u>	пісок та гравійно-піщана порода	загальнодержавного	Одеська область, Одеський район	2 600.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Ацлаха», (39429354); 2) ТОВ «Трейд Шторм», (41555029)	1) ТОВ «Ацлаха», 39429354	6761	21.11.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 21.09.2023											
64	<u>Ділянка Нововолинська 7 техногенна (вдвал шахти № 7 Нововолинська)</u>	кам'яне вугілля	загальнодержавного	Волинська область, Володимирський район	3 799.90	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «СПС», (45147135); 2) ТОВ «І Цирця», (37082419); 3) ТОВ «Гірничозбагачувальна фабрика Богучарська», (43278110)	«Гірничозбагачувальна фабрика Богучарська» 43278110	5576	22.11.2023
65	<u>Ділянка Гамалівка Львівського родовища</u>	торф	загальнодержавного	Львівська область, Львівський район	3 320.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Біогумос», (32923203); 2) ТОВ «Запорізька-Агропромислова-Компанія», (35037008); 3) ТОВ «Грінтопс Енерджі Україна», (38975021); 4) ТОВ «Гірничовидобувна компанія СДК», (40642762)	ТОВ «Грінтопс Енерджі Україна» 38975021	5577	22.11.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 24.10.2023											
66	<u>Ділянка Сергіївка</u>	бурштин	загальнодержавного	Рівненська область, Вараський район	1 880.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Полісся Природ Ресурс (45307090); 2) ТОВ «Крітфайтер», (45050905)	ТОВ «Полісся Природ Ресурс» 45307090	5578	22.11.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 19.10.2023											
67	<u>Лівобережна ділянка Млівського родовища</u>	суглинок, глина, мергель	загальнодержавного	Черкаська область, Черкаський район	528.45	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами	1) ПП «Цеглабуд», (33430317); 2) ТОВ «Компанія ЕОС»,(35369496)	ПП «Цеглабуд» 33430317	5579	23.11.2023

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
							проведення аукціону				
Результати проведення аукціону, який відбувся 21.09.2023											
68	<u>Ділянка Чернівська-2</u>	галька, гравій, піщано-гальковий матеріал, пісок	загальнодержавного	Івано-Франківська область, Івано-Франківський район	27 000.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Будтехтранс ІФ»,(41722594); 2) ТОВ «Корисна Копальня», (44304193); 3) ТОВ «Європейські Будівельні Технології», (33859883)	ТОВ «Корисна Копальня» 44304193	5580	23.11.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 31.10.2023											
69	<u>Північно-Плещівське родовище</u>	граніт	загальнодержавного	Житомирська область, Коростенський район	6 026.72	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Люкс Граніт»,(45028314) 2) ТОВ «ЛП», (45338967)	ТОВ «Люкс Граніт» 45028314	6762	23.11.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 10.10.2023											
70	<u>Ділянка Осова</u>	бурштин	загальнодержавного	Рівненська область, Сарненський район	2 362.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «ПІВНІЧ ДОБУДПРОМ», (44667505); 2) ТОВ «Екоцентрресурс», (43603168); 3) ТОВ «Агромехтрейд», (43603351)	ТОВ «Екоцентрресурс» 43603168	5581	24.11.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 07.11.2023											
71	<u>Родовище Охнич</u>	сапропель	місцевого значення	Волинська область, Камінь-Каширський район	701.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Волиньторф», (45261533); 2) ТОВ «Сивий Потік»,(44884828); 3) ТОВ «Зелена Неділя», (45263703)	ТОВ «Волиньторф» 45261533	5582	24.11.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 10.10.2023											
72	<u>Ділянка Алмазна (свердловина № 19)</u>	підземні води мінеральні (природні столові)	загальнодержавного	Київська область, Білоцерківський район	99.12	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами	1) ТОВ «Торгово-логістичний дім», (42367733);	ТОВ «Торгово-логістичний дім» 42367733	5583	24.11.2023

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
							проведення аукціону	2) ФОП Гаврачинська Марина Сергіївна, (3461111467)			
Результати проведення аукціону, який відбувся 19.10.2023											
73	<u>Ділянка Молницька-2</u>	гравій, піщано-гальковий матеріал	загальнодержавного	Чернівецька область, Чернівецький район	1 100.10	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ФОП Онофрей Штефан Костянтинович, (3359 802992); 2) ТОВ «Буковинські Надра Плюс», (41598167); 3) ПП «Надра-Груп», (42009346)	ПП «Надра-Груп», 42009346	5584	27.11.2023
74	<u>Тишицьке родовище</u>	пісок	місцевого значення	Львівська область, Червоноградський район	11 000.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ФОП Вартовник Іван Михайлович, (2904103195); 2) ТОВ «Торгова група Укрресурс», (38057032); 3) ПП «Добувна компанія Двіріцівська», (44360855)	ФОП Вартовник Іван Михайлович 2904103195	5585	28.11.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 11.10.2023											
75	<u>Ділянка Клячаново (проектна свердловина № 3-К)</u>	підземні води мінеральні (лікувальні)	загальнодержавного	Закарпатська область, Мукачівський район	3 911.10	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) Фермерське господарство «Агротайм Плюс», (42713423); 2) ТОВ «Росбуд», (33681570)	Фермерське господарство «Агротайм Плюс», 42713423	5591	08.12.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 10.10.2023											
76	<u>Майницька ділянка (ділянки №1, №2, №3)</u>	торф	загальнодержавного	Львівська область, Самбірський район	5 022.02	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Торфлайн», (42450983); 2) Селянське (фермерське) господарство «Трубіж», (25294273); 3) ТОВ «Зелена Неділя», (45263703)	ТОВ «Зелена Неділя», 45263703	5592	11.12.2023

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
77	Родовище Великий Луг	граніт	загальнодержавного	Житомирська область, Житомирський район	9 555.29	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) Дочірнє підприємство «Тня», (38613258); 2) ТОВ «Аспектагро», (39415535)	Дочірнє підприємство «Тня», 38613258	6766	11.12.2023
78	Гарбузівське родовище (ділянка Гарбузів та ділянка Біля с. Манаїв)	торф	загальнодержавного	Тернопільська область, Тернопільський район	2 900.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Західна компанія Дакор», (32936228); 2) ПАТ «Тернопільський кар'єр»,(00292623)	ТОВ «Західна компанія Дакор» 32936228	5593	15.12.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 15.11.2023											
79	Ділянка Осова-1	бурштин	загальнодержавного	Рівненська область, Сарненський район	3 120.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1. ТОВ «Полісся Природ Ресурс», (45307090); 2. ТОВ «Амберкінг Юкрейн», (44950460) 3. ТОВ «Перша Поліська Старательська Артіль», (44244192); 4. ТОВ «Екоцентрресурс», (43603168)	ТОВ «Екоцентрресурс» 43603168		
Результати проведення аукціону, який відбувся 19.10.2023											
80	Ділянка Сюртівська Західна	пісок кварцовий	загальнодержавного	Закарпатська область, Ужгородський район	12 000.81	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Закарпатський промисловий ресурс», (45284299); 2) ТОВ «І ЦИРЦЕЯ», (37082419); 3) ТОВ «Закарпат Універсал Буд-Р», (44454948); 4) ТОВ «Корисна Копальня», (44304193)	ТОВ «Корисна Копальня» 44304193	5594	15.12.2023
81	Маяківська ділянка	торф	загальнодержавного	Полтавська область, Лубенський район	4 200.00	-	запропонована найвища цінова	1) ТОВ «Скрипка», (45244565);	ТОВ «Торговий Дім Латтерія»	5595	15.12.2023

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
	родовища Оржиця 3						пропозиція за результатами проведення аукціону	2) ФОП Яцюк Олександр Олександрович, (3122013255); 3) ТОВ «Науково-Виробниче Підприємство Енерго-Плюс»,(38655518); 4) ТОВ «Торговий Дім Латтерія», (39529377); 5) ТОВ «Зелена Неділя», (45263703)	39529377		
Результати проведення аукціону, який відбувся 01.12.2023											
82	Ділянка Охоче-1	пісок кварцовий	загальнодержавного	Харківська область, Красноградський район	5 905.70	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1)ТОВ «Новаскло», (45310255) 2) ТОВ «С.Т. Трейд», (33626346)	ТОВ «Новаскло» 45310255	6769	15.12.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 15.11.2023											
83	Левківське родовище	суглинок	місцевого значення	Вінницька область, Тульчинський район	210.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Керамсвіт», (35793306); 2) ФОП Ковальчук Ольга Романівна, (2329205082)	ТОВ «Керамсвіт», 35793306	5597	27.12.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 01.12.2023											
84	Полівська-2 ділянка	пісок, піщано-гальковий матеріал	загальнодержавного	Вінницька область, Могилів-Подільський район	385.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1)ТОВ «Геомінерал», (45221967) 2)ТОВ «Зодчий», (13331945)	ТОВ «Геомінерал» 45221967	5598	27.12.2023
Результати проведення аукціону, який відбувся 14.12.2023											
85	Жабокруцька ділянка	гіпс	місцевого значення	Івано-Франківська область, Івано-Франківський район	1 300.00	-	запропонована найвища цінова пропозиція за результатами проведення аукціону	1) ТОВ «Азимут 47», (44457755); 2) Тов «Лібро Трейдинг», (39525896);	ТОВ «Бітрейд Перспектива» 44568219	5599	27.12.2023

№	Назва ділянки надр та посилання на аукціон	Вид корисної копалини	Загальнодержавного /місцевого значення	Місцезнаходження ділянки надр	Ціна продажу лоту тис.грн	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Учасники аукціону ¹⁸⁵⁰	Переможець аукціону (назва та ЄДРПОУ/ ІПН)	Номер виданого спеціального дозволу	Дата видачі спеціального дозволу
								3) ТОВ «Бітрейд Перспектива», (44568219); 4) ТОВ «Збруч Ресурс», (43690418)			

Додаток 8. Інформація щодо виданих спеціальних дозволів на користування надрами без аукціону у 2023 р.

Інформація щодо виданих спеціальних дозволів на користування надрами для видобутку корисних копалин без аукціону у 2023 році

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна / місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
На підставі Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами № 615										
1	6668	10.01.2023	АТ «Укргазвидобування» 456890578	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ, розчинений у нафті, газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Новоукраїнське родовище	-	-	одноразове розширення меж ділянки	<u>Наказ №364</u> від <u>26.10.2022</u>
2	6669	13.01.2023	Комунальне житлово-експлуатаційне підприємство Глевахівської сільської ради 33018727	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Глевахівське родовище (свердловини № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ №253</u> від <u>25.07.2022</u>
3	6670	24.01.2023	ТОВ «Золота гірка» 30913209	видобування корисних копалин, лікувальні мінеральні підземні води (теплоенергетичні підземні води як комплексна гідромінеральна сировина)	загальнодержавна	Золотогірське родовище ділянка «Золотогірська» (свердловина №1-ЗГ)	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ №391</u> від <u>11.11.2022</u>
4	6671	06.02.2023	ТОВ «Агрокомплекс Зелена долина» 32721857	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Зеленодолинське родовище	-	-	здійснення геологічного вивчення	<u>Наказ №103</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
						ділянки «Вила» (свердловина № 645), «Тиманівська» (свердловина № 795), «Паланська» (свердловина № 1), «Гнатківська» (свердловина № 2)			ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Від 21.02.2022</u>
5	6672	10.02.2023	ТОВ «Кар`єр Основа» 38878214	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Оснoв`янське родовище ділянки №1, № 2	-	-	одноразове розширення меж ділянки	<u>Наказ №420 від 01.12.2022</u>
6	6674	21.02.2023	АТ «Укргазвидобування» 30019775	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний	загальнодержавна	Липовецьке родовище	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ №420 від 01.12.2022</u>
7	6675	21.02.2023	ТОВ «ДП Чернігів Екоінвест» 43115402	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Чернігівське родовище	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №33 від 26.01.2023</u>
8	6677	23.02.2023	ПП «Новокон» 43808070	видобування корисних копалин, суглинки	місцева	Новокосянтинівське родовище	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №32 від 26.01.2023</u>
9	6680	06.03.2023	ТОВ «Цегольня Фортеця» 42926656	видобування корисних копалин, суглинки	місцева	Оліївське родовище	-	-	здійснення геологічного вивчення	<u>Наказ №33 від 26.01.2023</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
									ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	
10	6681	22.03.2023	ТОВ «Надра» 21749506	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Сокільське родовище ділянка Західна	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	Наказ №32 від 26.01.2023
11	6682	22.03.2023	ФОП Бернатович Богдан Мирославович 2492401173	видобування корисних копалин, вапняк	місцева	родовище «Голиця»	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	Наказ №472 від 26.12.2022
12	6683	23.03.2023	АТ «Кварцсамоцвіти» 5396155	видобування корисних копалин, п`єзокварц, моріон, берил, топаз	загальнодержавна	Волинське родовище, південна та центральна частини Вишняківська та Дворищанська ділянки	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	Наказ №440 від 09.12.2022
13	6684	29.03.2023	ТОВ «Надра Ресурс» 39491506	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Витачівське родовище	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин	Наказ №32 від 26.01.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
									місцевого значення	
14	6685	07.04.2023	ТОВ «Ярославський Цегельний Завод» 43873459	видобування корисних копалин, суглинок	місцева	Ярославське родовище	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №33</u> <u>від</u> <u>26.01.2023</u>
15	6686	21.04.2023	Мале ПП «Комета» 13550802	видобування корисних копалин, габро	загальнодержавна	Північнобрідське родовище	-	-	одноразове розширення меж ділянки	<u>Наказ №116</u> <u>від</u> <u>13.03.2023</u>
16	6690	01.05.2023	ТОВ «Сенд Буд» 42542251	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Звинячівське родовище	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ №60</u> <u>від</u> <u>08.02.2023</u>
17	6691	01.05.2023	ТОВ «Надія-Кварц» 42475657	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Корчаківське родовище	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ №60</u> <u>від</u> <u>08.02.2023</u>
18	6692	04.05.2023	ТОВ «Ленд Буд Сервіс» 42163981	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Кульчинське родовище Південна частина Валер'янівської ділянки	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин	<u>Наказ №32</u> <u>від</u> <u>26.01.2023</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
									місцевого значення	
19	6694	05.05.2023	ТОВ «Компанія Ортус» 37834815	видобування корисних копалин, вапняк	загальнодержавна	Дмитрашків-Трудівське родовище, ділянка «Кар'єрна»	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ №166 від 27.03.2023</u>
20	6698	10.05.2023	ТОВ «Церсаніт Мінералз» 42363718	видобування корисних копалин, каолін первинний, жорства польвошпатова, кристалічні породи	загальнодержавна	Дубрівське родовище, Центральо-Глинянська ділянка	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ № 116 від 13.03.2023</u>
21	6699	10.05.2023	ПП «Прогрес 11» 02800331	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Родовище Прогрес	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ №166 від 27.03.2023</u>
22	6700	11.05.2023	ТОВ «Кварц-М» 42151583	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Коршівське родовище Північна ділянка	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №32 від 26.01.2023</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
23	6702	12.05.2023	ТОВ «Сендбуд» 43913653	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Черниховецьке родовище	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №33 від 26.01.2023</u>
24	6708	05.06.2023	ПАТ «Керампром» 24655289	видобування корисних копалин, пісок	загальнодержавна	Видне родовище	-	-	одноразове розширення меж ділянки	<u>Наказ №391 від 11.11.2022</u>
25	6709	16.06.2023	ПАТ «Івано-Франківськцемент» 00292988	видобування корисних копалин, гіпс	загальнодержавна	Медухівське родовище	-	-	одноразове розширення меж ділянки	<u>Наказ №166 від 27.03.2023</u>
26	6712	04.07.2023	КП «Дніпроприродресурс Дніпропетровської обласної ради» 38199556	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Сотницьке родовище	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ №82 від 22.02.2023</u>
27	6713	05.07.2023	ТОВ «Вест Вей» 40817370	видобування корисних копалин, технічні підземні води	загальнодержавна	Луцьке родовище Північно-Західна ділянка (свердловини №№ 1, 2)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод	<u>Наказ №82 від 22.02.2023</u>
28	6714	13.07.2023	ТОВ «Верес ЛТД» 14051099	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Запущанське родовище	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №594 від 13.08.2021</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
29	6719	25.07.2023	ПАТ «Центренерго» 22927045	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Трипільське родовище ділянка Трипільська (свердловини №№ 7, 33, 41)	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ №82</u> від <u>22.02.2023</u>
30	6720	26.07.2023	ТОВ «Свалявські Мінеральні Води» 00371512	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Полянське родовище ділянка «Поляна Джерельна», джерело № 1 (каптажі №№ 1а, 1б, 1в)	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ №71</u> від <u>09.02.2017</u>
31	6724	31.07.2023	ПАТ «Турбівський каоліновий завод» 05474145	видобування корисних коаплин, первинний каолін, суглинок, глини	загальнодержавна	Пляхівське родовище	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ № 116</u> від <u>13.03.2023</u>
32	6727	15.08.2023	ТОВ «Літинський цегельний завод» 01203395	видобування корисних копалин, суглинок	місцева	Соснівське-4 родовище	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі	<u>Наказ № 252</u> від <u>23.05.2023</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
									спецдозволу за власні кошти	
33	3832	28.06.1910	Мале ПП «Андезит» 22102244	видобування корисних копалин, андезит-базальт	загальнодержавна	Толоконське родовище, Центральна ділянка	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ №261</u> <u>від 30.05.2023</u>
34	6728	21.08.2023	ТОВ «Українська Каолінова Компанія» 22058282	видобування корисних копалин, каолін первинний	загальнодержавна	Велико-Гадоминецьке родовище ділянка № 1	-	-	одноразове розширення меж ділянки	<u>Наказ №116</u> <u>від 13.03.2023</u>
35	6734	31.08.2023	ТОВ «Біг Енергоресурс» 39278125	видобування корисних копалин, питних підземних вод	загальнодержавна	Святопетрівське родовище ділянка Святопетрівська (свердловини №№ 1(04-13), 1(20-13), 1-С, 2(05-13), 2(22-13), 2-П, 3, 4)	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ №247</u> <u>від 18.05.2023</u>
36	6735	01.09.2023	ТОВ «Українська чорноморська індустрія» 32790454	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Чорноморське родовище ділянка «УЧІ» (свердловини №№ 77-Є/8696, 78-Є/8697, 80-Є/8698)	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ №166</u> <u>від 27.03.2023</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
37	6736	04.09.2023	КП «Комунсервіс» 32429709	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Хорольське 4 родовище ділянка Хорольська 4 (свердловини №№ 115, 116, 747-В, 1220ре (резервна), 1221ре (резервна), 1233ре, 1264-В, 211)	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ №247</u> від <u>18.05.2023</u>
38	6737	06.09.2023	ПП «Лайм і Ко» 33704445	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Мишківське родовище	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ №252</u> від <u>23.05.2023</u>
39	6753	02.11.2023	Квартирно-експлуатаційний відділ міста Хмельницький 07928461	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Раківське родовище ділянка Раківська (свердловини №№ 4, 5, 7, 8, 9, 10, 13, 15,16, 17, 18)	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ №247</u> від <u>18.05.2023</u>
40	6759	20.11.2023	КП «Корюківкаводоканал» Корюківської міської ради 35606756	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Корюківське родовище ділянка № 1 (свердловина №4) та ділянка №2 (свердловини № 1, 2, 3)	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі	<u>Наказ №220</u> від <u>21.04.2023</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
									спецдозволу за власні кошти	
41	6764	04.12.2023	КП Виконавчого Органу Київради (Київської Міської Державної Адміністрації) «Київтеплоенерго» 40538421	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Київське родовище ділянка «ТЕЦ №5» ПАТ «Київенерго» (свердловини №№ 1а, 2, 3)	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ №82 від 22.02.2023</u>
42	6767	11.12.2023	ТОВ «Прайд Аква Групп» 42434563	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Київське родовище ділянка «Прайд Аква Групп» (свердловина № 1)	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ №208 від 14.04.2023</u>
43	6768	13.12.2023	ПАТ «Лекхім-Харків» 22676945	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Лекхімівське родовище ділянка Лекхімівська (свердловини №№ 1-2001, 2)	-	-	здійснення геологічного вивчення ділянки надр та підрахунок запасів корисних копалин на підставі спецдозволу за власні кошти	<u>Наказ №252 від 23.05.2023</u>
44	6711	16.06.2023	ПП «Надра-Сервіс» 34019150	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Бірюківське родовище	-	-	одноразове розширення меж ділянки	<u>Наказ №208 від 14.04.2023</u>
На підставі Кодексу України про Надра від 28.03.2023										

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
1	6717	22.08.2023	ТОВ «Агро-Трейд-Форм» 41550062	видобування корисних копалин, пісок	місцева	родовище «Гута Юстинівка»	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка розвіданих запасів, апробацію прогнозних ресурсів	<u>Наказ №328 від 06.07.2023</u>
2	6725	09.08.2023	ТОВ «Надра-Геоінвест» 35602704	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, нафта, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Скоробогатьківське родовище (південний блок)	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка розвіданих запасів, апробацію прогнозних ресурсів	<u>Наказ №344 від 10.07.2023</u>
3	6726	21.08.2023	ТОВ «ЮД К» 33384219	видобування корисних копалин, технічних підземних вод	загальнодержавна	Присамарське-2 родовище (свердловини № 1, 2, 3, 4)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод для усіх потреб, до 300 метр.куб/доба	<u>Наказ №364 від 19.07.2023</u>
4	6715	28.08.2023	Виробничий кооператив «Підгір'я» 20816689	видобування корисних копалин, суглинок	місцева	Підгірцівське-II родовище	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка розвіданих запасів, апробацію прогнозних ресурсів	<u>Наказ №325 від 04.07.2023</u>
5	6723	29.08.2023	ТОВ «Олевськ-Агро 2016»	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Гута-Юстинівське-2 родовище	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка розвіданих запасів, апробацію прогнозних ресурсів	<u>Наказ №361 від 17.07.2023</u>
6	6716	01.09.2023	ТОВ «Аразанд» 43976378	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Ручківське родовище	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка	<u>Наказ №304</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
									розвіданих запасів, апробацію прогнозних ресурсів	<u>Від</u> <u>27.06.2023</u>
7	6731	06.09.2023	Виробничо-комерційне підприємство «Явір - Інвест» 21319929	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Крупецьке-3 родовище	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка розвіданих запасів, апробацію прогнозних ресурсів	<u>Наказ №</u> <u>399</u> <u>від</u> <u>08.08.2023</u>
8	6718	05.09.2023	ПАТ «Домобудівний Комбінат №4» 05503160	видобування корисних копалин, технічні підземні води	загальнодержавна	родовище «Лугове» ділянка «Лугова» (свердловини № 1(11), 2(6/н), 3(05/03-08)	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка розвіданих запасів, апробацію прогнозних ресурсів	<u>Наказ</u> <u>№328</u> <u>від</u> <u>06.07.2023</u>
9	6721	19.09.2023	ПП «Таргет Актив» 43631064	видобування корисних копалин, пісок, глина, суглинки	місцева	Коломацьке родовище	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка розвіданих запасів, апробацію прогнозних ресурсів	<u>Наказ</u> <u>№349</u> <u>від</u> <u>12.07.2023</u>
10	6732	22.09.2023	ТОВ «Укроліяпродукт» 00687267	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	родовище Зіньківське-3 (свердловина № 2288)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод для усіх потреб, до 300 метр.куб/доба	<u>Наказ</u> <u>№392</u> <u>від</u> <u>01.08.2023</u>
11	6733	22.09.2023	ТОВ «Логіст-Постач» 41164565	видобування корисних копалин, піщано-гальковий матеріал	загальнодержавна	Німшинське родовище	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка розвіданих запасів, апробацію	<u>Наказ</u> <u>№422</u> <u>від</u> <u>21.08.2023</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
									прогнозних ресурсів	
12	6729	25.09.2023	ТОВ «Надробудсервіс» 41817324	видобування корисних копалин, пісок	місцева	родовище «Кутківці»	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка розвіданих запасів, апробацію прогнозних ресурсів	Наказ №386 від 28.07.2023
13	6730	25.09.2023	ТОВ «Бузький Піщаний Кар'єр» 43963499	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Бузьке-3 родовище	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка розвіданих запасів, апробацію прогнозних ресурсів	Наказ №399 від 08.08.2023
14	6742	13.11.2023	ТОВ «Прикарпатська Енергетична Компанія» 36042045	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний	загальнодержавна	Гравівська площа, у тому числі Гравівське родовище	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка розвіданих запасів, апробацію прогнозних ресурсів	Наказ №464 від 15.09.2023
15	6722	13.10.2023	ТОВ «Ред.Мет» 37728464	видобування корисних копалин, бурштин	загальнодержавна	родовище «Золоте», в тому числі ділянка Центральна	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка розвіданих запасів, апробацію прогнозних ресурсів	Наказ №358 від 14.07.2023
16	6738	13.10.2023	ТОВ «Глобал Проект Інвест Ломпертсаз» 35771392	видобування корисних копалин, теплоенергетичні підземні води	загальнодержавна	родовище «Чігосуг» (свердловина № 1-Ч)	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка розвіданих запасів, апробацію прогнозних ресурсів	Наказ №414 від 15.08.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
17	5549	20.10.2023	ТОВ «Спиртовий завод Лопатин» 43412336	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Лопатинське родовище ділянка Лопатинська (свердловини № 1-Е, 2-Е, 3-Е)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод для усіх потреб, до 300 метр.куб/доба	<u>Наказ №435</u> від <u>29.08.2023</u>
18	6740	23.10.2023	ТОВ «Стрийнафтогаз» 39454684	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат	загальнодержавна	Добрівлянське родовище	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка розвіданих запасів, апробацію прогнозних ресурсів	<u>Наказ №459</u> від <u>12.09.2023</u>
19	6744	25.10.2023	ТОВ «Кооператив Піщинка» 40313980	видобування корисних копалин, пісок	місцева	родовище Лозовецьке-1	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка розвіданих запасів, апробацію прогнозних ресурсів	<u>Наказ №487</u> від <u>22.09.2023</u>
20	6743	27.10.2023	ТОВ «Кардікс Ван» 43132053	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Процівське-2 родовище	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка розвіданих запасів, апробацію прогнозних ресурсів	<u>Наказ №505</u> від <u>02.10.2023</u>
21	6746	30.10.2023	ТОВ «Чарівщина Плюс» 41302078	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Болязубівське-2 родовище	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка розвіданих запасів, апробацію прогнозних ресурсів	<u>Наказ №529</u> від <u>17.10.2023</u>
22	6739	30.10.2023	ТОВ «Україніан Дігінг Компані»	видобування корисних копалин, пісок	місцева	родовище «Любич»	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка	<u>Наказ №471</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
			41915051						розвіданих запасів, апробацію прогнозних ресурсів	<u>Від 19.09.2023</u>
23	6745	01.11.2023	ТОВ «Вістерс Лейн» 42967163	видобування корисних копалин, пісок	місцева	родовище Рославське	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка розвіданих запасів, апробацію прогнозних ресурсів	<u>Наказ №505 від 02.10.2023</u>
24	6741	30.11.2023	ДП «Адміністрація Морських Портів України» 38727770	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Ренійське 1 родовище (свердловини № 7511, 7512, 28-Р)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод для усіх потреб, до 300 метр.куб/доба	<u>Наказ №505 від 02.10.2023</u>
25	6752	08.12.2023	ТОВ «Транском-19» 40852629	видобування корисних копалин, граніт	загальнодержавна	Північнолисецьке родовище	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка розвіданих запасів, апробацію прогнозних ресурсів	<u>Наказ №542 від 23.10.2023</u>
26	6758	20.12.2023	Львівське Міське Кп «Львівводоканал» 03348471	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	родовище «Малечковичі» ділянка «Малечковичі» (каптажне джерело № 1, свердловина № 1а-11483)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод для питного водопостачання, незалежно від обсягу	<u>Наказ №575 від 09.11.2023</u>
27	6763	25.12.2023	ФОП Сачук Сергій Васильович 2957116791	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Дворовицьке родовище	-	-	геологічне вивчення ділянки, оцінка розвіданих запасів, апробацію	<u>Наказ №588 від 15.11.2023</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
									прогнозних ресурсів	

Інформація щодо виданих спеціальних дозволів на користування надрами для геологічного вивчення надр (у тому числі ДПР) без аукціону у 2023 році

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/ місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
На підставі Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами № 615										
1	5473	16.02.2023	ТОВ «Ронтед» 44550311	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, суглинки	місцева	ділянка «Судіївська»	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №228</u> від <u>12.07.2022</u>
2	5474	16.2.2023	ТОВ «Арес Інвест» 44858803	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	ділянка «Заплава»	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №32</u> від <u>26.01.2023</u>
3	5476	17.02.2023	ТОВ «Рава-Руський Спиртовий Завод» 43894050	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислово розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, питні підземні води	загальнодержавна	водозабір «Рава-Руська» (свердловини № 1, 2)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод	<u>Наказ №364</u> від <u>26.10.2022</u>
4	5478	22.02.2003	ТОВ «Франко Сенд» 44883007	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	ділянка «Трахтемирівська»	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №32</u> від <u>26.01.2023</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/ місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
5	5479	22.2.2023	ТОВ «Каховка Будресурс» 43941111	геологічне вичення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	Малокаховська ділянка	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №955</u> <u>від 09.12.2021</u>
6	5482	06.03.2023	ТОВ «Потутори-Вапно» 42783967	геологічне вичення ділянок надр корисних копалин, вапняк	місцева	ділянка Тростянецька	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №955</u> <u>від 09.12.2021</u>
7	5485	15.03.2023	ТОВ «Біломікс» 44589752	геологічне вичення ділянок надр корисних копалин, вапняк	місцева	Білоцерківська ділянка	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №32</u> <u>від 26.01.2023</u>
8	5486	20.03.2023	ТОВ «Максима Захід Гіпс» 44736196	геологічне вичення ділянок надр корисних копалин, гіпс	місцева	Городищенська ділянка	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №32</u> <u>від 26.01.2023</u>
9	5488	24/03/2023	ТОВ «Будівельник» 13361478	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	ділянка Згоранська-2	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №33</u> <u>від 26.01.2023</u>
10	5489	27.03.2023	ДП «НАК Надра України» 01432478	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, руди титанові	загальнодержавна	Аврамівське залишкове родовище	-	-	геологічне вивчення надр за рахунок коштів державного бюджету	<u>Наказ №383</u> <u>від 09.09.2020</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/ місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
11	5490	27.03.2023	ФОП Підзамецький Андрій Васильович 3577108798	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	Чорнівсько-Східна ділянка	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №955</u> від <u>09.12.2021</u>
12	5491	31.03.2023	ТОВ «Кардікс Ван» 43132053	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	ділянка Городище	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №32</u> від <u>26.01.2023</u>
13	5492	04.04.2023	ПП «Надра Експерт» 44876838	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	ділянка Світла	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №32</u> від <u>26.01.2023</u>
14	5493	04.04.2023	ТОВ «ТМБ-Захід» 40539624	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	ділянка Радівська	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №33</u> від <u>26.01.2023</u>
15	5494	07.04.2023	ТОВ «СО Пісок» 44708132	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	Світловодська ділянка	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №33</u> від <u>26.01.2023</u>
16	5495	07.04.2023	ТОВ «Фенікс 22» 44815885	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	ділянка Калкаївська	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №32</u> від <u>26.01.2023</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/ місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
17	5496	13.04.2023	ТОВ «Волиньбуд-Кам» 44803843	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	Камінь-Каширська ділянка	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	Наказ №32 від 26.01.2023
18	5497	13.04.2023	ТОВ «Моноліт Холдінг Промбуд» 44164950	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	ділянка Ладизинська	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	Наказ №33 від 26.01.2023
19	5499	21.04.2023	ТОВ «Рейсіс Україна» 42897903	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	Східнооснов'янська ділянка	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	Наказ №32 від 26.01.2023
20	5501	02.05.2023	КП «Ладан-послуга» Ладанської сільської ради 42654379	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, питні підземні води	загальнодержавна	водозабір підприємства (свердловини № 1, 3, 8, 10, 11)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод	Наказ №751 від 20.10.2021
21	5502	02.05.2023	ТОВ «Конгломерат ІФ» 44032597	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	Південно-Липівська ділянка	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	Наказ №33 від 26.01.2023
22	5505	10.05.2023	ТОВ «Церсаніт Мінералз» 42363718	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ	загальнодержавна	Дубрівське родовище Північно-Глинянська ділянка	-	-	одноразове розширення меж ділянки	Наказ №60 від 08.02.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/ місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				корисних копалин загальнодержавного значення, каолін первинний, пегматит (польовий шпат)						
23	5506	11.05.2023	ТОВ «Універсал-Агробуд» 03586182	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, суглинок	місцева	Острозька-1 ділянка	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	Наказ №32 від 26.01.2023
24	5507	12.05.2023	ТОВ «Почаївське виробничо-будівельне управління» 44657434	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, суглинок	місцева	ділянка Качина	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	Наказ №32 від 26.01.2023
25	5508	23.05.2023	ТОВ «БК-Промбудресурс» 35694748	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	Північна і південна частини ділянки «Коржі»	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	Наказ №32 від 26.01.2023
26	5509	25.05.2023	ТОВ «Інвестагро 2000» 40495273	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	Турбівська-2 ділянка	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	Наказ №32 від 26.01.2023
27	5510	25.05.2023	ТОВ «Нафтогазгеорозвідка» 43027125	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням	загальнодержавна	Будищансько-Чутівська площа	-	-	одноразове розширення меж ділянки	Наказ №235 від 04.05.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/ місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ природний, конденсат						
28	5513	29.05.2023	ТОВ «Профітті Групп» 44069941	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	ділянка Квітнева	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №33 від 26.01.2023</u>
29	5514	30.05.2023	ТОВ «Надробудсервіс» 41817324	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	ділянка «Кутківці-2» площа № 1 та площа № 2	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №33 від 26.01.2023</u>
30	5515	05.06.2023	ТОВ «Філія Зелений Гай» 44281543	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	ділянка Бузька-4	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №32 від 26.01.2023</u>
31	5516	05.06.2023	ТОВ «Філія Південний кар`єр» 44721923	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	ділянка Бузька-5	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №32 від 26.01.2023</u>
32	5517	07.06.2023	ПП «Водаландія» 34244163	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного	загальнодержавна	Антонівський прояв (свердловина № 308)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод	<u>Наказ №116 від 13.03.2023</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/ місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				значення, питні підземні води						
33	5518	08.06.2023	ПП «Виробниче підприємство Надія» 43646840	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	ділянка Нянівська	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	Наказ №33 від 26.01.2023
34	5519	12.06.2023	ТОВ «Вода Карпат» 44206529	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, питні підземні води	загальнодержавна	Витвицька ділянка Витвицького родовища (свердловина № 1Е-7А)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод	Наказ №420 від 01.12.2022
35	5520	29.06.2023	ТОВ «Придніпровський олійноекстракційний завод» 39974537	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, питні підземні води	загальнодержавна	Новобалашівська ділянка (свердловини № 10-01 РЕ, 10-02 РЕ, 10-03 РЕ, 10-04 РЕ, 10-05 РЕ)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод	Наказ №472 від 26.12.2022
36	5521	29.06.2023	КП «Керуюча компанія Новосілки» Чабанівської селищної ради Фастівського району Київської області 25655972	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, питні підземні води	загальнодержавна	водозабір підприємства (свердловини № 3-69-79, 2-3/03/16, 5-012018, 4-87-79)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод	Наказ №472 від 26.12.2022
37	5522	05.07.2023	ТОВ «Вендичанська цегла» 38608066	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	ділянка Вендичанська	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин	Наказ №33 від 26.01.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/ місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
									місцевого значення	
38	5525	11.07.2023	Фермерське господарство «Агрокомплекс Інвест» 43622285	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, суглинок	місцева	Великоглибочецька-2 ділянка	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №33 від 26.01.2023</u>
39	5527	21.07.2023	ПП «Славутич» 32147481	геологічне вивчення, вапняк	місцева	Нагорянська ділянка	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №33 від 26.01.2023</u>
40	5528	24.07.2023	КП Водопровідно-Каналізаційного Господарства «Бориспільводоканал» 20578712	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, питні підземні води	загальнодержавна	водозабір підприємства (свердловини № 2, 19, 20, 23, 24, 26, 27, 28, 29)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод	<u>Наказ №82 від 22.02.2023</u>
41	5530	26.07.2023	КП «Теплоенергетик» Кропивницької міської ради 24153576	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, питні підземні води	загальнодержавна	Обознівська ділянка Кіровоградського родовища (свердловини № 8244, 8244А)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод	<u>Наказ №116 від 13.03.2023</u>
42	5538	15.08.2023	ТОВ «Галицький вапняковий кар`єр» 43960813	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, вапняк	місцева	ділянка Кремидівська	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №228 від 12.07.2022</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/ місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
43	5539	16.08.2023	КП «Бібрський водоканал» Бібрської міської ради 43966862	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, питні підземні води	загальнодержавна	водозабір підприємства (свердловини № 1, 2)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод	<u>Наказ №887 від 19.11.2021</u>
44	5543	04.09.2023	Первомайське КП «Тепломережі» 31679569	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, питні підземні води	загальнодержавна	водозабір ділянка Грушине (свердловини №№ 1, 2, 4), водозабір ділянка Караченців (свердловина № 3)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод	<u>Наказ №208 від 14.04.2023</u>
45	5547	18.09.2023	Міське КП «Миколаївводоканал» 31448144	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, технічні підземні води	загальнодержавна	ділянки Корабельна (свердловини № 2а, 3, 4, 4а, 5а, 6, 8, 25-22, 26-22, 257-22), Матвіївська (свердловини № 7564, 6432), Коренівська (свердловини №№ 16, 11-Д, 13-К), Варварівська ділянки (свердловини № 1, 2730, 3020)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод	<u>Наказ №208 від 14.04.2023</u>
46	5558	17.10.2023	ПП «Ярина» санаторій «Конвалія» 20776323	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, мінеральні	загальнодержавна	Помірецька ділянка Трускавецького родовища (свердловина № 85-РГ)	-	-	суд	<u>Наказ №451 від 20.10.2020</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/ місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				лікувальні підземні води						
47	5559	20.10.2023	ПАТ «Комунальник» 03357791	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, питні підземні води	загальнодержавна	Сновська ділянка (свердловини № 1/2000/49, 2/2079, 3/3590, 4/2003/30)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод	<u>Наказ №409</u> <u>від 31.10.2018</u>
48	5565	07.11.2023	ТОВ «Коларівський кар'єр» 39537613	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	ділянка «Коларівська»	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №549</u> <u>від 22.07.2021</u>
49	5569	10.11.2023	ТОВ «Чарівщина Плюс» 41302078	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	ділянка «Болязубівське-3»	-	-	геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №228</u> <u>від 12.07.2022</u>
50	5572	20.11.2023	ТОВ «Сонек» 33520384	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, питні підземні води	загальнодержавна	водозабір підприємства (свердловини № 1, 2, 3, 4, 5)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод	<u>Наказ №449</u> <u>від 15.06.2021</u>
51	5573	20.11.2023	ТОВ «Компанія Клімат Плюс» 38538354	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного	загальнодержавна	Борокський водозабір (свердловини № 1, 2, 3)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод	<u>Наказ №247</u> <u>від 18.05.2023</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/ місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				значення, питні підземні води						
На підставі Кодексу України про Надра від 28.03.2023										
1	5526	21.08.2023	ТОВ «Закарпатська видобувна компанія» 44788951	геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова розробка корисних копалин з подальшим видобуванням (промислова розробка родовищ), технічні підземні води	загальнодержавна	Південно-Західна Терезька ділянка (проектні свердловини № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод для усіх потреб, до 300 метр.куб/доба	<u>Наказ №304</u> від <u>27.06.2023</u>
2	5529	22.08.2023	ТОВ «Гранділенд» 42880837	геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова розробка, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промислова розробка родовищ), вапняк, пісок	місцева	Новотростянецьке родовище Південно-Східна ділянка	-	-	геологічне вивчення та дослідно-промислова розробка корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №328</u> від <u>06.07.2023</u>
3	5537	01.09.2023	ФОП Шевчук Василь Миколайович 2747416891	геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова розробка корисних копалин з подальшим видобуванням (промислова розробка родовищ), пісок	місцева	ділянка Запусти	-	-	геологічне вивчення та дослідно-промислова розробка корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №364</u> від <u>19.07.2023</u>
4	5523	04.09.2023	ФОП Копинець Іван Іванович 3341208759	геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова	місцева	ділянка «Тийглаш»	-	-	геологічне вивчення та дослідно-промислова	<u>Наказ №297</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/ місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				розробка, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промислова розробка родовищ), пісок					розробка корисних копалин місцевого значення	<u>Від 16.06.2023</u>
5	5541	11.09.2023	ТОВ «Фансідар» 35702156	геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова розробка, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промислова розробка родовищ), пісок, суглинок	місцева	Шарівська-2 ділянка	-	-	геологічне вивчення та дослідно промислова розробка корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №399</u> <u>Від 08.08.2023</u>
6	5531	20.09.2023	ФОП Блінова Анастасія Олександрівна 3289118365	геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова розробка, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промислова розробка родовищ), пісок	місцева	ділянки «Єлисеївська»	-	-	геологічне вивчення та дослідно промислова розробка корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №328</u> <u>Від 06.07.2023</u>
7	5545	22.09.2023	ФОП Росада Юрій Іванович 2056802914	геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова розробка, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промислова	місцева	ділянка Селменська-1	-	-	геологічне вивчення та дослідно промислова розробка корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №435</u> <u>Від 29.08.2023</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/ місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				розробка родовищ), пісок						
8	5534	22.09.2023	Чернівецьке Обласне КП «Бальнеологічний санаторій Брусниця» 02005881	геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова розробка, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промислова розробка родовищ), мінеральні підземні води	загальнодержавна	Брусницька ділянка Брусницького родовища (свердловини № 31-Д, 515-ре)	-	-	геологічне вивчення та розробка з подальшим видобуванням лікувальних ресурсів	<u>Наказ №335 від 07.07.2023</u>
9	5544	27.09.2023	ФОП Касинець Федір Юрійович 1750102057	геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова розробка, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промислова розробка родовищ), пісок	місцева	ділянка Цеглівська-5	-	-	геологічне вивчення та дослідно-промислова розробка корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №422 від 21.08.2023</u>
10	5551	03.10.2023	ТОВ «Дюнпром» 44477085	геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова розробка, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промислова розробка родовищ), пісок, суглинок, супісок	місцева	Григорівська ділянка	-	-	геологічне вивчення та дослідно-промислова розробка корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ від №441 від 04.09.2023</u>
11	5546	04.10.2023	ФОП Курах Ольга Юріївна	геологічне вивчення, у тому	місцева	Тийглашська-1 ділянка	-	-	геологічне вивчення та	<u>Наказ №435</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/ місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
			2121004409	числі дослідно-промислова розробка, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промислова розробка родовищ), пісок					дослідно промислова розробка корисних копалин місцевого значення	<u>Від 29.08.2023</u>
12	5535	04.10.2023	ПАТ «Володимир-Волинська птахофабрика» 00851376	геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова розробка корисних копалин з подальшим видобуванням (промислова розробка родовищ), питні підземні води	загальнодержавна	водозабір підприємства (свердловини № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод для усіх потреб, до 300 метр.куб/доба	<u>Наказ №344</u> <u>Від 10.07.2023</u>
13	5550	10.10.2023	КП «Міськтепловоденергія» 36588183	геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова розробка корисних копалин з подальшим видобуванням (промислова розробка родовищ), питні підземні води	загальнодержавна	ділянка «Діючий міський водозабір» («Баланівська») (свердловини №2, 3, 13) Кам'янець-Подільського родовища	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод для питного водопостачання, незалежно від обсягу	<u>Наказ №435</u> <u>Від 29.08.2023</u>
14	5554	20.10.2023	ФОП Котюк Сергій Сергійович 2874206232	геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова розробка корисних копалин з подальшим видобуванням (промислова	місцева	Козинська ділянка	-	-	геологічне вивчення та дослідно промислова розробка корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №448</u> <u>Від 06.09.2023</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/ місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				розробка родовищ), крейда						
15	5548	25.10.2023	КП «Чугуїввода» 36555336	геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова розробка корисних копалин з подальшим видобуванням (промислова розробка родовищ), питні підземні води	загальнодержавна	водозабірна ділянка в с. Велика Бабка (свердловини № 1, 2), водозабірна ділянка в с. Зарожне (свердловина № 1), водозабірна ділянка в м. Чугуїв (свердловини № 2, 2К, 3 (спостережна), 4, 5 (резервна), 6, 7, 8 (резервна), 9 (резервна), 11, 16, 17)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод для питного водопостачання, незалежно від обсягу	<u>Наказ №435</u> від <u>29.08.2023</u>
16	5555	15.11.2023	КП «Міськводоканал» Мукачівської міської ради	геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова розробка корисних копалин з подальшим видобуванням (промислова розробка родовищ), питні підземні води	загальнодержавна	ділянка «Чинадіївська» Мукачівського родовища (свердловини №№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод для питного водопостачання, незалежно від обсягу	<u>Наказ №487</u> від <u>22.09.2023</u>
17	5556	20.11.2023	КП «Пирятинський міський водоканал» 41536514	геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова розробка корисних копалин з подальшим видобуванням (промислова розробка родовищ), питні підземні води	загальнодержавна	водозабір підприємства (свердловини № 1, 27-Д-66, 1)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод для питного водопостачання, незалежно від обсягу	<u>Наказ №487</u> від <u>22.09.2023</u>
18	5542		Санаторій «Прикордонник-	геологічне вивчення, у тому	загальнодержавна	ділянка, де розташована	-	-	геологічне вивчення та	<u>Наказ №396</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/ місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
			Немирів» (Військова Частина 1487) Державної Прикордонної Служби України 14321630	числі дослідно-промислова розробка корисних копалин з подальшим видобуванням (промислова розробка родовищ), мінеральні підземні води		артезіанська свердловина № 3-РК			розробка з подальшим видобуванням лікувальних ресурсів	<u>Від 04.08.2023</u>
19	5552	27.11.2023	ФОП Єрко Роман Георгійович 3008123876	геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова розробка корисних копалин з подальшим видобуванням (промислова розробка родовищ), пісок	місцева	Пилиповичська ділянка	-	-	геологічне вивчення та дослідно-промислова розробка корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №464</u> <u>Від 15.09.2023</u>
20	5587	20.12.2023	ФОП Ткаченко Галина Іванівна 1984427506	геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова розробка корисних копалин з подальшим видобуванням (промислова розробка родовищ), пісок	місцева	Здвижівська ділянка	-	-	геологічне вивчення та дослідно-промислова розробка корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ №588</u> <u>Від 15.11.2023</u>
21	5590	27.12.2023	КП «Павлоградське виробниче управління водопровідно - каналізаційного господарства» Павлоградської міської ради 03341345	геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова розробка корисних копалин з подальшим видобуванням (промислова	загальнодержавна	ділянка ВНС «Північна» (свердловина № 1е)	-	-	геологічне вивчення та видобування підземних вод для питного водопостачання, незалежно від обсягу	<u>Наказ №623</u> <u>Від 05.12.2023</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/ місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				розробка родовищ), питні підземні води						
22	5589	28.12.2023	ФОП Корнійчук Василь Олександрович 1972428296	геологічне вивчення, у тому числі дослідно- промислова розробка корисних копалин з подальшим видобуванням (промислова розробка родовищ), пісок	місцева	Корнійчуківська ділянка (Північна, Західна, Східна частини)	-	-	геологічне вивчення та дослідно промислова розробка корисних копалин місцевого значення	<u>Наказ</u> <u>№607</u> <u>від</u> <u>23.11.2023</u>

Додаток 9. Інформація щодо продовження строку дії спеціальних дозволів на користування надрами у 2023 р.

Інформація щодо продовження строку дії спеціальних дозволів на користування надрами для видобутку корисних копалин у 2023 році

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
На підставі Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами № 615										
1	5308	13.01.2011	ТОВ «Гірник ВВ» 34749921	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Закрупецьке родовище	-	-	продовження строку дії дозволу	<u>Наказ №61</u> від 08.02.2023
2	2309	13.11.2000	ПАТ «Укрнафта» 00135390	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ, розчинений у нафті, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Ромашівське родовище	-	-	продовження строку дії дозволу	<u>Наказ №83</u> від 22.02.2023
3	3482	28.10.2004	ТОВ «Курязький завод виробів» 32446368	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Гавридівське родовище, ділянка № 3	-	-	продовження строку дії дозволу	<u>Наказ №137</u> від 20.03.2023
4	3030	02.07.2003	ТДВ «Свалявські мінеральні води» 00371512	видобування корисних копалин, мінеральні лікувально-столові підземні води	загальнодержавна	ділянка Свалявського родовища, де розташована свердловина № 26	-	-	продовження строку дії дозволу	<u>Наказ №253</u> від 23.05.2023
5	3031	02.07.2003	ТДВ «Свалявські мінеральні води» 00371512	видобування корисних копалин, мінеральні лікувально-столові підземні води	загальнодержавна	Полянське родовище ділянка «Ведмежа» (свердловина №4-к)	-	-	продовження строку дії дозволу	<u>Наказ №263</u> від 31.05.2023 № 263
6	1737	05.02.1999	Пат «Укрнафта» 00135390	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ, розчинений у нафті	загальнодержавна	Ріпнянське родовище до глибини 1000 м	-	-	суд	Наказ №378 від 28.11.2014

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
7	2737	17.06.2002	Драбівське колективне підприємство «Агропромбуд» 03587879	видобування корисних копалин, суглинки	місцева	Драбівське-2 родовище	-	-	внесення змін на основі виявлення помилок	<u>Наказ №412</u> від 31.10.2018
8	5699	14.01.2013	КП «Баранівка міськводоканал» 36082884	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Баранівське родовище	-	-	внесення змін на основі виявлення помилок	<u>Наказ №248</u> від 19.05.2023 <u>Наказ №249</u> від 19.05.2023
9	4827	25.12.2008	ТОВ «Стрийський гравійний дробильно-сортувальний завод» 03575474	видобування корисних копалин, піщано-гравійна сировина	загальнодержавна	Піщано-Ходовицьке родовище (Лівобережна частина)	-	-	внесення змін, зменшення ділянки надр та виявлення нових властивостей	<u>Наказ №392</u> від 11.11.2022 <u>Наказ №393</u> від 11.11.2022
10	4706	30.09.2008	АТ «Українська залізниця» 40075815	видобування корисних копалин, діорит, граніт	загальнодержавна	Клесівське-VII родовище, ділянка 2	-	-	зміна особливих умов та відомостей, виявлення описок	<u>Наказ №263</u> від 31.05.2023 <u>Наказ №265</u> від 31.05.2023
11	5356	13.01.2011	ТОВ «Інвестиційна компанія» 32741920	видобування корисних копалин, граніт	загальнодержавна	Прудянське родовище	-	-	внесення змін на основі виявлення нових властивостей	<u>Наказ №209</u> від 14.04.2023 <u>Наказ №210</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
										Від 17.04.2023
На підставі Кодексу України про Надра від 28.03.2023										
1	3685	09.12.2005	ДП «Львіввугілля» 32323256	видобування корисних копалин, кам'яне вугілля, питні підземні води	загальнодержавна	поле шахти «Степова» (пласти: b1, n11, n9, n8в, n8, n7в, n7, n7н)	-	-	продовження строку дії	Наказ <u>№359</u> від 14.07.2023
2	2933	28.02.2003	ТОВ «Папернянський кар'єр скляних пісків» 22830723	видобування корисних копалин, пісок кварцовий	загальнодержавна	Грибово-Руднянське родовище	-	-	продовження строку дії	Наказ <u>№382</u> від 25.07.2023
3	5635	07.09.2012	ТОВ «Південь» 31915317	видобування корисних копалин, пісковіку	загальнодержавна	Писарівське родовище, ділянка «Червоний берег-1»	-	-	продовження строку дії	Наказ <u>№460</u> від 12.09.2023
4	3367	28.07.2004	ПП «Графіт» 31877282	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Зарудечківське родовище	-	-	продовження строку дії	Наказ <u>№530</u> від 17.10.2023
5	5490	02.03.2012	ТОВ «Технологічна Група» 34129925	видобування корисних копалин, піску	місцева	Зеленогаївське родовище ділянка «Західна»	-	-	продовження строку дії	Наказ <u>№599</u> від 20.11.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
6	2396	26.03.2001	ДП«Волиньторф» 00426302	видобування корисних копалин, торф	загальнодержавна	родовище «Вутишно»	-	-	зменшення площі ділянки, виявлення нової кількості копалини	<u>Наказ №330</u> від 06.07.2023 <u>Наказ №336</u> від 07.07.2023
7	5303	13.01.2011	ПАТ «Дубрик» 13980603	видобування корисних копалин, суглинок, пісок	місцева	Загірцівське родовище	-	-	зміни відомостей, виявлення описок	<u>Наказ №387</u> від 28.07.2023 <u>Наказ №388</u> від 28.07.2023
8	2942	28.02.2003	ТОВ «Кварцит ДМ» 30155197	видобування корисних копалин, кварцит	загальнодержавна	Васильківське родовище, ділянка «Балка Лабзунова»	-	-	зміни відомостей, виявлення описок	<u>Наказ №453</u> від 08.09.2023 <u>Наказ №461</u> від 12.09.2023
9	3347	20.07.2004	ПАТ «Укрнафта» 00135390	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ, розчинений у нафті, газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Північно-Долинське родовище	-	-	зміни відомостей, виявлення описок, виявлення нової кількості корисної копалини	<u>Наказ №424</u> від 21.08.2023 <u>Наказ №436</u> від 29.08.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
10	3348	20.07.2004	ПАТ «Укрнафта» 00135390	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, нафта, газ, розчинений у нафті, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Рудівсько-Червонозаводське родовище	-	-	зміни відомостей, виявлення описок, виявлення нової кількості корисної копалини, виявлення копалини, не зазначеної у дозволі	Наказ №424 від 21.08.2023 Наказ №443 від 04.09.2023

Інформація щодо продовження строку дії спеціальних дозволів на користування надрами для геологічного вивчення корисних копалин у 2023 році

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
1	4757	12.04.2016	КП «Миргородводоканал» Миргородської міської ради 03362560	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, питні підземні води	загальнодержавна	водозабір підприємства № 1 (свердловини № 1а/1-г, 15а, 18/1552, 1/3600, 2/3600, 3/3717, 6, 7а/1227-ре, 8/1226-ре, 9, 10, 14, 15/686-В, 16/494, 17/4116, 20/918-В); водозабір підприємства № 2 (свердловини № 106/1505-ре, 13/1251-ре, 21а, 5/3747, 6/3600, 7/3600, 8/3600, 9/3600, 10/4116, 10а/3600, 12/4116, 21/4116);	-	-	продовження строку дії дозволу	Наказ №888 від 19.11.2021

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
						водозабір підприємства № 3 (свердловини № 1/22/34, 3/0669-92, 5/0676-101)				
2	4864	04.10.2017	ТОВ «Агропромислове підприємство Львівське» 20789952	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, мінеральні підземні води	загальнодержавна	ділянка «Брюховичі - свердловина №4»	-	-	продовження строку дії дозволу	<u>Наказ №83</u> від 17.02.2022
3	5158	31.03.2021	ТОВ «Сендвест» 43137025	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	ділянка Завидівська	-	-	продовження строку дії дозволу	<u>Наказ №137</u> від 20.03.2023
4	4904	08.05.2018	КП «Комунальник», Радивилівської міської ради 37344625	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, питні підземні води	загальнодержавна	Радивилівська ділянка (свердловини №№ 7, 9, 10)	-	-	виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №249</u> від 19.05.2023 <u>Наказ №248</u> від 19.05.2023
5	4889	15.02.2018	ТОВ «Геліадор» 40418796	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, питні підземні води	загальнодержавна	Старицький водозабір ділянка «Урочище Верховина» (свердловина № 1)	-	-	продовження строку дії дозволу	<u>Наказ №248</u> від 19.05.2023

Додаток 10. Інформація щодо внесення змін до спеціальних дозволів на користування надрами у 2023 р.

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надкористувача та ЄДРПОУ	Вид надкористування та корисна копалина	Загальнодержавна / місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
На підставі Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами № 615										
1	3321	19.12.2003	ТОВ «Волиньхолдінг» 20134889	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	ділянка Торчинського родовища (свердловина № 1015)	-	-	переоформлення дозволу у зв'язку з правонаступництвом юридичної особи	<u>Наказ №264</u> від 31.05.2023
2	6540	30.07.2021	ТОВ «Санаторно Оздоровчий Комплекс Брусниця» 43630665	видобування корисних копалин, мінеральні лікувальні підземні води	загальнодержавна	Брусницьке родовище Брусницька ділянка (свердловини № 516-ре, 31-П)	-	-	виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №370</u> від 31.10.2022
3	4156	22.12.2006	ТОВ «Доломіт-3» 33491123	видобування корисних копалин, вапняк	загальнодержавна	Давидово-Бридське родовище	-	-	виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №3</u> від 04.01.2022
4	4978	18.08.2009	ПП «Урочище Трояни» 33586890	видобування корисних копалин, гіпс	місцева	Свиргівське родовище	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №151</u> від 29.04.2020
5	5103	14.01.2010	Приватне агропромислове підприємство «Дзвін» 30787900	видобування корисних копалин, суглинок	місцева	Лосяцьке родовище	-	-	виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №889</u> від 19.11.2021
6	6339	26.04.2019	Приватне агропромислове підприємство «Дзвін» 30787900	видобування корисних копалин, пісковик	загальнодержавна	родовище «Перейма»	-	-	виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №957</u> від 09.12.2021

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надкористувача та ЄДРПОУ	Вид надкористування та корисна копалина	Загальнодержавна / місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
7	343	05.09.1995	ПАТ «Первомайський гар'єр Граніт» 00292356	видобування корисних копалин, граніт	загальнодержавна	Боєславчицьке родовище	-	-	зменшення площі ділянки надр, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №152</u> від 10.02.2021 <u>Наказ №341</u> від 29.09.2022
8	6153	16.11.2016	ТОВ «Еко Ресурс» 35206806	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Сорочинське родовище	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №672</u> від 17.09.2021
9	5873	20.11.2013	Державне спеціалізоване підприємство «Чорнобильська АЕС» 14310862	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Чорнобильське родовище Янівська ділянка (свердловини № 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11)	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №415</u> від 01.12.2022
10	3245	14.10.2003	ТОВ «Станівецький Цегельний Завод» 32319924	видобування корисних копалин, суглинки	місцева	Станівецьке родовище	-	-	виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №84</u> від 22.02.2023
11	5309	13.01.2011	ТОВ «Собі» 16476986	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Деснянське-нижнього родовища (ділянки Південно-Західна та Північна)	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №370</u> від 31.10.2022
12	4625	18.12.2007	ТОВ «Лейківпісок» 38159340	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Лейківське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших	<u>Наказ №62</u> від 08.02.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна / місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
									відомостей у дозволі	
13	6353	18.07.2019	ТОВ «Габро Ресурс» 42367398	видобування корисних копалин, габронорит	загальнодержавна	Сліпчицьке родовище, Східна ділянка	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №441</u> від 09.12.2022
14	5964	22.07.2014	ТОВ «Овруч Стоун» 38335496	видобування корисних копалин, кварцит	загальнодержавна	Овруцьке родовище Товкачівська ділянка	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №471</u> від 26.12.2022
15	5105	14.01.2010	ФОП Сачук Василь Костянтинович 2014003550	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Метківське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення описок та помилок	<u>Наказ №370</u> від 31.10.2022
16	5076	06.04.2023	ТОВ «Магма-Пласт Лтд» 36104991	видобування корисних копалин, габро	загальнодержавна	Губенківське-4 родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей	<u>Наказ №3</u> від 04.01.2022

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надкористувача та ЄДРПОУ	Вид надкористування та корисна копалина	Загальнодержавна / місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
									корисних копалин	
17	2559	12.10.2001	АТ «Криворізький залізорудний комбінат» 00191307	видобування корисних копалин, залізні руди	загальнодержавна	поле шахти «Родіна»	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі	<u>Наказ №393</u> від 11.11.2022
18	2558	12.10.2001	АТ «Криворізький залізорудний комбінат» 00191307	видобування корисних копалин, залізні руди	загальнодержавна	поле шахти «Гвардійська»	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі	<u>Наказ №393</u> від 11.11.2022
19	2557	12.10.2001	АТ «Криворізький залізорудний комбінат» 00191307	видобування корисних копалин, залізні руди	загальнодержавна	поле шахти «Октябрьська»	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі	<u>Наказ №393</u> від 11.11.2022
20	2556	12.10.2001	АТ «Криворізький залізорудний комбінат» 00191307	видобування корисних копалин, залізні руди	загальнодержавна	поле шахти ім. Леніна (Тернівська)	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі	<u>Наказ №393</u> від 11.11.2022
21	1861	26.04.1999	ПАТ «Товкачівський Гірничо-Збагачувальний Комбінат» 01056244	видобування корисних копалин, кварцит	загальнодержавна	Товкачівське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі	<u>Наказ №471</u> від 26.12.2022
22	2962	18.04.2003	ПАТ «Дікергофф цемент Україна» 04880386	видобування корисних копалин, суглинки, крейда	загальнодержавна	Здолбунівське родовище (ділянка гідровідвалів)	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин, зменшення	<u>Наказ №62</u> від 08.02.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
									площі ділянки надр	
23	2963	18.04.2003	ПАТ «Дікергофф цемент Україна» 04880386	видобування корисних копалин, суглинки, крейда	загальнодержавна	Здолбунівське родовище ділянки № 1, 2	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №84</u> від 22.02.2023
24	2355	28.12.2000	АТ «Укргазвидобування» 30019775	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Єфремівське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №84</u> від 22.02.2023
25	6183	14.02.2017	ПП «КБ Метратекс» 33718850	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Дніпродзержинське родовище ділянка Дніпровська	-	-	зменшення площі ділянки надр, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин, виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №121</u> від 13.03.2023
26	6552	19.08.2021	ПАТ «Петриківський рибгосп» 30063871	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Петриківське родовище (блоки С1-IV, С1-V, С1-VI)	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення нових	<u>Наказ №121</u> від 13.03.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
									властивостей, якостей або кількостей корисних копалин, зменшення площі ділянки надр	
27	3976	26.07.2006	ТОВ «Рудокол» 32726017	видобування корисних копалин, граніт	загальнодержавна	Західно-Танське родовище	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	Наказ №235 від 22.07.2019
28	6611	09.02.2022	ТОВ «Альфа Газ» 44793846	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, нафта, газ, розчинений у нафті супутні корисні компоненти: етан, пропан, бутани	загальнодержавна	Євсугське родовище	-	-	виявлення опісок та помилок	Наказ №210 від 17.04.2023
29	6598	20.12.2021	ТОВ «Спіко» 30741101	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Мирнецьке родовище (свердловина №2606)	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі	Наказ №121 від 13.03.2023
30	5070	16.12.2009	Мале ПП «Ілона» 20415128	видобування корисних копалин, габро	загальнодержавна	родовище «Рудня-Шдляхова», ділянка Ілона	-	-	виявлення опісок та помилок	Наказ №471 від 26.12.2022

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
31	6203	18.05.2017	ТОВ «БК-Промбудресурс» 35694748	видобування корисних копалин, пісок	місцева	родовище «Кручі», ділянки № 1,2,3	-	-	виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №3</u> від 04.01.2022
32	6323	21.02.2019	ТОВ «Стрижавський граніт» 35778005	видобування корисних копалин, мігматит	загальнодержавна	Стрижавське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі	<u>Наказ №84</u> від 17.02.2022
33	1229	04.02.1998	ПАТ «Миколаївцемент» 00293025	видобування корисних копалин, гіпс	місцева	Пісківське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	Наказ №482 від 16.12.2019
34	5290	13.01.2011	КП «Ірпіньводоканал» 03362471	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Ірпінське родовище ділянки Ірпінська, Бучанська, Ворзельська, Гостомельська, Блиставицька, Шевелівська	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №84</u> від 22.02.2023
35	1074	23.09.1997	ПАТ «Укрнафта» 00135390	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ, розчинений у нафті, газ	загальнодержавна	Липоводолинське родовище	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №84</u> від 22.02.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надкористувача та ЄДРПОУ	Вид надкористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				природний, конденсат, супутні корисні компоненти						
36	1671	17.11.1998	ПАТ «Укрнафта» 00135390	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Гоголівське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №471</u> від 26.12.2022
37	1773	16.03.1999	ПАТ «Укрнафта» 00135390	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ, розчинений у нафті, газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Перекопівське родовище	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №62</u> від 08.02.2023
38	4161	22.12.2006	ТОВ «Валявське» 30485740	видобування корисних копалин, глина	загальнодержавна	Валявське родовище	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №201</u> від 21.06.2022
39	3740	09.12.2005	Дочірнє підприємство «Санаторій Шаян» ПАТ лікувально-оздоровчих закладів профспілок України	видобування корисних копалин, мінеральні підземні води	загальнодержавна	Шаянське родовище Шаянська ділянка	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення	<u>Наказ №393</u> від 11.11.2022

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надкористувача та ЄДРПОУ	Вид надкористування та корисна копалина	Загальнодержавна / місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
			«Укрпрофоздоровниця» 02647183			(свердловини № 4-к, 242-р)			нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	
40	6131	14.06.2016	ПАТ «Миколаїв-Львівський комбінат будівельних конструкцій» 01331041	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Розвадівське-1 родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі	<u>Наказ №210</u> від 17.04.2023
41	4326	06.08.2007	ТОВ «Розвадів будматеріали» 00291144	видобування корисних копалин, вапняк, пісок, пісковик	загальнодержавна	Розвадівське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин, виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №210</u> від 17.04.2023
42	4327	06.08.2007	ТОВ «Розвадів будматеріали» 00291144	видобування корисних копалин, вапняк	місцева	Розвадівське родовище	-	-	виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №210</u> від 17.04.2023
43	4544	17.12.2007	ДП «Івано-Франківськobl-автодор ВАТ ДАК автомобільні дороги України» 31790584	видобування корисних копалин, піщано-гравійна суміш	загальнодержавна	Кийданецьке родовище	-	-	виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №84</u> від 17.02.2022
44	4038	04.10.2006	ПАТ «Микитівський гранітний кар'єр» 01033255	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Олександрівське родовище	-	-	виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №471</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
						ділянка «Комінтерн-2»				від 26.12.2022
45	6154	18.11.2016	ТОВ «Одеська пересувна механізована колона» 38437055	видобування корисних копалин, вапняк	місцева	Білокриницьке родовище (ділянка Основна), Ділянка № 1, Ділянка № 2	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №3</u> від 04.01.2022
46	6088	10.07.2023	ТОВ «КОБ Будкамінь» 39594179	видобування корисних копалин, вапняк	місцева	Доброводське родовище	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №84</u> від 22.02.2023
47	2961	18.04.2003	ПАТ «Дікергофф цемент Україна» 04880386	видобування корисних копалин, вапняк	загальнодержавна	Кривинське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, зменшення площі ділянки надр, виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №210</u> від 17.04.2023
48	4602	18.12.2007	Мале ПП «Рос» 20430895	видобування корисних копалин, андезит	загальнодержавна	Гутинське родовище	-	-	виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №254</u> від 23.05.2023
49	6079	20.08.2015	ТОВ «Південний кар'єр» 35835450	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Вознесенське-1 родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення нових властивостей, якостей або	<u>Наказ №471</u> від 26.12.2022

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надкористувача та ЄДРПОУ	Вид надкористування та корисна копалина	Загальнодержавна / місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
									кількостей корисних копалин	
50	3669	01.12.2005	ТОВ «Цемент» 31519010	видобування корисних копалин, вапняк, глина	загальнодержавна	Єлизаветівське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виділ з юридичної особи надкористувача	<u>Наказ №84</u> від 22.02.2023
51	2540	21.09.2001	ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія Федорченко» 14005202	видобування корисних коаплин, суглинок	місцева	Піщанське родовище	-	-	виявлення описок та помилок	<u>Наказ №3</u> від 04.01.2022
52	4953	27.03.2009	ТОВ «Ажур-Д» 38250397	видобування корисних коаплин, пісок	місцева	родовище Садове	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення описок та помилок	-
53	5838	09.09.2013	КП водопровідно-каналізаційного господарства «Бориспільводоканал» 20578712	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Бориспільське родовище ділянка «Бориспільська-1» (свердловини № 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18)	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №84</u> від 22.02.2023
54	4296	11.08.2023	ТОВ «Кролевецький завод силікатної цегли»	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Подолівське родовище, північно-західна	-	-	виявлення описок та помилок	<u>Наказ №889</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надкористувача та ЄДРПОУ	Вид надкористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
			05520201			частина Подолівської ділянки				від 19.11.2021
55	6658	16.12.2022	АТ «Укргазвидобування» 30019775	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Горобцівсько-Відраденське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі	<u>Наказ №254</u> від 23.05.2023
56	2493	20.06.2001	АТ «Укргазвидобування» 30019775	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ, розчинений у нафті, газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Розумівське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №254</u> від 23.05.2023
57	2391	21.02.2001	АТ «Укргазвидобування» 30019775	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Вишневське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №236</u> від 04.05.2023
58	6444	13.11.2020	ПАТ «Укрнафта» 00135390	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ),	загальнодержавна	Східно-Рогинцівське родовище	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей	<u>Наказ №254</u> від 23.05.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				нафта, газ, розчинений у нафті, супутні корисні компоненти					корисних копалин , виявлення описок та помилок	
59	1038	12.08.1997	ПАТ «Укрнафта» 00135390	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ, розчинений у нафті, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Козіївське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі , виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №265</u> від 31.05.2023
60	1825	05.04.1999	ПАТ «Укрнафта» 00135390	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ, розчинений у нафті, газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Малосорочинське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі , виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №265</u> від 31.05.2023
61	2033	11.11.1999	ПАТ «Укрнафта» 00135390	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Талалаївське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі , виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №265</u> від 31.05.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
62	2090	24.12.1999	ПАТ «Укрнафта» 00135390	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ, розчинений у нафті, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Ярошівське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	Наказ №254 від 23.05.2023
63	6045	30.03.2015	ПП «Яроксар» 33916532	видобування корисних копалин, пісковик	загальнодержавна	Мишковицьке родовище	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	Наказ №471 від 26.12.2022
64	2164	22.03.2000	ПАТ «Курдюмівський завод кислотоупорних виробів» 00293545	видобування корисних копалин, вогнетривкі та тугоплавкі глини	загальнодержавна	Курдюмівське родовище ділянка Резервна	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	Наказ №88 від 13.03.2020
65	6260	06.03.2023	Львівське міське комунальне підприємство «Львівводоканал» 03348471	видобування корисних копалин, питних підземних вод	загальнодержавна	Наварійське родовище Наварійська Північна (свердловини № 1, 1а, 2а, 4, 5а, 6, 6а, 7, 7а, 8) та Наварійська Південна ділянки	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	Наказ №210 від 17.04.2023 Наказ №341 від 10.07.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна / місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
66	1085	30.09.1997	ПАТ «Микитівський гранітний кар'єр» 01033255	видобування корисних копалин, граніт	загальнодержавна	Микитівське родовище	-	-	виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №221</u> від 21.04.2023
67	4322	06.08.2007	ТОВ «Маркол» 32183603	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Карпівське родовище	-	-	зменшення площі ділянки надр	<u>Наказ №342</u> від 16.09.2019
68	2554	21.09.2001	ТОВ «Погарь» 31219586	видобування корисних копалин, туф	загальнодержавна	Зеленом'янське родовище	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №210</u> від 17.04.2023 <u>Наказ №418</u> від 17.08.2023
69	6207	17.07.2017	ТОВ «Грабівський Вапняк» 40442745	видобування корисних копалин, вапняк	загальнодержавна	Грабівське родовище ділянка Гребінників Яр, Нова	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №265</u> від 31.05.2023
70	5541	03.05.2012	АТ «Укргазвидобування» 30019775	видобування нафти і газу (промислово розробка родовищ), газ природний	загальнодержавна	Лугівське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №236</u> від 04.05.2023
71	610	13.08.1996	АТ «Марганецький гірничо-	видобування корисних копалин,	загальнодержавна	Східна частина Нікопольського родовища Грушевсько-	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у	<u>Наказ №138</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надкористувача та ЄДРПОУ	Вид надкористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
			збагачувальний комбінат» 00190911	марганцеві руди, вапняк		Басанська та Комінтерн-Мар'ївська ділянки			дозволі , виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	від 20.03.2023
72	4260	23.05.2007	ТОВ «Торф Ленд Україна» 32979319	видобування корисних копалин, торф	загальнодержавна	родовище «Морочно-1» ділянка ТОВ «Торф Ленд Україна»	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №168</u> від 27.03.2023
73	4261	23.05.2007	ТОВ «Торф Ленд Україна» 32979319	видобування корисних копалин, торф	загальнодержавна	родовище «Морочно-2» ділянка ТОВ «Торф Ленд Україна»	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №88</u> від 23.03.2020
74	4914	17.02.2009	Колективне Підприємство «Дніпровський кар'єр» 13462541	видобування корисних копалин, граніт	загальнодержавна	Бородаївське родовище	-	-	зменшення площі ділянки надр, виявлення описок та помилок	<u>Наказ №210</u> від 17.04.2023
75	597	06.08.1996	АТ «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат» 00190928	видобування корисних копалин, марганєві руди	загальнодержавна	Західна частина Нікопольського родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі	<u>Наказ №121</u> від 13.03.2023
76	5102	14.01.2010	ПП «Цеглабуд» 33430317	видобування корисних копалин, глина	загальнодержавна	Мліївське-II родовище	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №748</u> від 18.10.2021

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна / місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
77	5804	02.07.2013	Дружбівське мале ПП 30239376	видобування корисних копалин, суглинок	місцева	Дружбівське родовище	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №62</u> від 08.02.2023
78	4784	24.11.2008	ПрАТ «Шахтоуправління «Покровське» 13498562	видобування корисних копалин, кам'яне вугілля, газ (метан) вугільних шахт, германій	загальнодержавна	поле шахти «Красноармійська Західна № 1», з урахуванням прирізки запасів вугілля пласта d-4 ділянки Красноармійська Західна № 2-3	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №274</u> від 08.06.2023
79	5501	03.04.2012	ТОВ «Прайм-Газ» 34530351	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Сорочинське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі	<u>Наказ №254</u> від 23.05.2023
80	4246	12.04.2007	ТОВ «Керамейя» 34327895	видобування корисних копалин, суглинок, глина	загальнодержавна	Верхньосироватське родовище, Південно-Східна ділянка	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин, виявлення описок та помилок	<u>Наказ №254</u> від 23.05.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надкористувача та ЄДРПОУ	Вид надкористування та корисна копалина	Загальнодержавна / місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
81	4274	13.06.2007	ПП «ЛНВ» 32294549	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Куп`янське родовище, Північна частина Південної ділянки	-	-	виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №166</u> від 31.05.2022
82	6426	27.08.2020	ПАТ «Суми-Надра» 23818944	видобування корисних копалин, пісок	місцева	родовище «Озеро Соснове» ділянки Західна і Східна	-	-	виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №957</u> від 09.12.2021
83	2582	23.11.2001	ПАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат» 00190977	видобування корисних копалин, залізни руди (магнетитові кварцити)	загальнодержавна	поле шахти ім. Орджонікідзе (Перша ділянка)	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі	<u>Наказ №249</u> від 19.05.2023
84	2438	11.04.2001	ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат» 00190977	видобування корисних копалин, залізни руди (кварцити залізисті)	загальнодержавна	родовище «Велика Глеюватка»	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі	<u>Наказ №249</u> від 19.05.2023
85	2437	11.04.2001	ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат» 00190977	видобування корисних копалин, залізни руди	загальнодержавна	Артемівське родовище	-	-	виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №471</u> від 26.12.2022
86	903	30.05.1997	ТОВ «Торгово-видобувна компанія Львівський Мехсклозавод» 38472765	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Велико-Глібовицьке родовище	-	-	зменшення площі ділянки надр, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №236</u> від 04.05.2023
87	1716	22.12.1998	АТ «Подільський цемент» 00293091	видобування корисних копалин, суглинок, мергель, глина	загальнодержавна	Гуменецьке родовище ділянка «Колубаївська»	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі	<u>Наказ №121</u> від 13.03.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна / місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
88	1151	04.12.1997	ТОВ «Тисагаз» 22091121	видобування нафти і газу (промислово розробка родовищ), газ природний, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Русько-Комарівське родовище	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №88</u> від 13.03.2020
89	6343	29.05.2019	Дочірнє підприємство «Сундс Текстиль Україна» компанії «Сундс Текстиль А/С» (Данія) 31588791	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Північно-Сокальське родовище (свердловини № 1(2002), 2)	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин, виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №138</u> від 20.03.2023
90	5553	15.05.2012	Комунальне підприємство «Кам'янка-водоканал» 32585571	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Кам'янське родовище ділянка Кам'янська	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №249</u> від 19.05.2023
91	6510	25.05.2021	ТОВ «Зорі Дністра» 41952899	видобування корисних копалин, піщано-гравійна сировина	загальнодержавна	Непоротівське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі	<u>Наказ №210</u> від 17.04.2023
92	6429	31.08.2020	ТОВ «Іволжанське джерело» 43481263	видобування корисних копалин, мінеральні	загальнодержавна	Іволжанське родовище (свердловини № 1, 2)	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі,	<u>Наказ №254</u> від 23.05.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				природні столові підземні води					виявлення описок та помилок	
93	4708	30.09.2008	АТ «Українська залізниця» 40075815	видобування корисних копалин, граніт	загальнодержавна	Ерастівське родовище	-	-	зміни особливих умов та інших відомостей у дозволі, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин, виявлення описок та помилок	Наказ №265 від 31.05.2023
94	6220	06.09.2017	ПАТ «Фірма Полтавпиво» 05518768	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Розсошенське родовище (свердловини № 1391-В, 1163-В, 3729, 15)	-	-	виявлення описок та помилок	Наказ №254 від 23.05.2023
95	6105	12.03.2016	ТОВ «Тригірря» 36414995	видобування корисних копалин, мінеральні лікувальні підземні води	загальнодержавна	Лісарнянське родовище (свердловина № 11-Т)	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	Наказ №265 від 31.05.2023
На підставі Кодексу України про Надра від 28.03.2023										
1	2765	27.08.2002	ПАТ «Суми-Надра» 23818944	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Охтирське родовище	-	-	виявлення описок та помилок	Наказ №324 від 04.07.2023
2	5544	07.05.2012	АТ «Укргазвидобування» 30019775	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ	загальнодержавна	Безпалівське родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах,	Наказ №331 від 06.07.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надкористувача та ЄДРПОУ	Вид надкористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				природний, конденсат, супутні корисні компоненти					виявлення нової кількості корисної копалини	
3	5405	31.10.2011	АТ «Укргазвидобування» 30019775	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Західно-Старовірівське родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення нової кількості корисної копалини	<u>Наказ №312</u> від 29.06.2023
4	6230	18.10.2017	АТ «Укргазвидобування» 30019775	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний	загальнодержавна	Добрянське родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення нової кількості корисної копалини	<u>Наказ №312</u> від 29.06.2023
5	399	20.12.1995	ТОВ «Полонський щебеневий завод» 39162883	видобування корисних копалин, граніт, мігматит	загальнодержавна	Полонське родовище	-	-	виявлення описок та помилок	<u>Наказ №312</u> від 29.06.2023
6	6186	20.02.2017	ТДВ «Яготинський маслозавод» 00446003	видобування корисних копалин, питних підземних вод	загальнодержавна	Яготинське-2 родовище (свердловини № 3667(1), 3667(2), 9162(3), 9164(4))	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах	<u>Наказ №343</u> від 10.07.2023
7	4112	27.11.2006	ДП «Південна залізниця» 01072609	видобування корисних копалин, питних підземних вод	загальнодержавна	Гребінківське родовище ділянки Гребінківська 2 (свердловини №№ 6, 3) і Гребінківська 3	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення нової кількості корисної	<u>Наказ №384</u> від 25.07.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надкористувача та ЄДРПОУ	Вид надкористування та корисна копалина	Загальнодержавна / місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
						(свердловини № 1, 2, 4)			копалини, виявлення опісок та помилок	
8	6218	01.09.2023	АТ «Укргазвидобування» 30019775	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний	загальнодержавна	Дубаневицьке родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення нової кількості корисної копалини	<u>Наказ №336</u> від 07.07.2023
9	5464	20.01.2012	ФОП Очеретнюк Василь Володимирович 2393704374	видобування корисних копалин, мінеральні природні столові підземні води	загальнодержавна	Кинахівське родовище (свердловина № 1Д)	-	-	виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №356</u> від 14.07.2023
10	3367	28.07.2004	ПП «Графіт» 31877282	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Зарудечківське родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення нової кількості корисної копалини	<u>Наказ №388</u> від 28.07.2023
11	5640	18.09.2012	ТОВ «Енергія-95» 24186185	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Денисівське родовище	-	-	виявлення нової кількості корисної копалини	<u>Наказ №355</u> від 14.07.2023
12	2493	20.06.2001	АТ «Укргазвидобування» 30019775	видобування нафти і газу (промислова	загальнодержавна	Розумівське родовище	-	-	розширення меж ділянки	<u>Наказ №343</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				розробка родовищ), газ природний, конденсат, нафта, газ, розчинений у нафті, супутні корисні компоненти						від 10.07.2023
13	3341	13.07.2004	АТ «Укргазвидобування» 30019775	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, нафта, газ, розчинений у нафті, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Перещепинське родовище	-	-	розширення меж ділянки	Наказ №331 від 06.07.2023
14	4413	04.10.2007	ТОВ «Ружинська будівельна кераміка» 32265104	видобування корисних копалин, суглинок	місцева	Ружинське родовище	-	-	зменшення площі ділянки, виявлення опісок та помилок	Наказ №415 від 15.08.2023
15	4101	02.11.2006	Виробничо-комерційне підприємство «Явір - Інвест» 21319929	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Горинь-Крупецьке родовище	-	-	розширення меж ділянки	Наказ №401 від 09.08.2023
16	550	13.06.1996	ТДВ «Одеський завод мінеральної води Куяльник» 00375326	видобування корисних копалин, мінеральні лікувально-столові підземні води	загальнодержавна	родовище «Куяльник» (ділянка Куяльницька (завод) Куяльницького родовища), свердловини №	-	-	виявлення опісок та помилок	Наказ №403 від 10.08.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надкористувача та ЄДРПОУ	Вид надкористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
						8-біс (19), 6-(20), 17-(21)				
17	5009	03.09.2009	АТ «Укргазвидобування» 30019775	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, нафта, газ, розчинений у нафті, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Наріжниське родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення нової кількості корисної копалини, виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №356</u> від 14.07.2023
18	5989	20.10.2014	АТ «Укргазвидобування» 30019775	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, нафта, газ, розчинений у нафті	загальнодержавна	Вишнянське родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення нової кількості корисної копалини, виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №388</u> від 28.07.2023
19	5441	27.12.2011	ТОВ «Керамресурс» 34063990	видобування корисних копалин, глина, пісок	загальнодержавна	Русинівське родовище Русинівська, Північна ділянки та Ділянка-2	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення нової кількості корисної копалини, розширення меж ділянки, виявлення іншої корисної копалини	<u>Наказ №404</u> від 10.08.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надкористувача та ЄДРПОУ	Вид надкористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
20	3871	09.06.2006	ТОВ «Плисецький гранітний Кар'єр» 03577160	видобування корисних копалин, граніт	загальнодержавна	Плисецьке родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення нової кількості корисної копалини	<u>Наказ №415</u> від 15.08.2023
21	6406	12.06.2020	ТОВ «Волиньсервісбуд» 39734726	видобування корисних копалин, граніт	місцева	Мельницьке родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення описок та помилок	<u>Наказ №400</u> від 08.08.2023
22	4240	26.02.2007	ТОВ «Виробничо-торгівельна фірмаТростянецька цегла» 31601445	видобування корисних копалин, суглинок	місцева	Півненківське родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах	<u>Наказ №428</u> від 24.08.2023
23	4173	28.12.2006	Дочірнє Підприємство ПАТ «Оболонь Красилівське» 22985686	видобування корисних копалин, мінеральні природні столові підземні води	загальнодержавна	Красилівське родовище (свердловина № 71)	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах	<u>Наказ №404</u> від 10.08.2023
24	5063	03.12.2009	Дочірнє Підприємство ПАТ «Оболонь Красилівське» 22985686	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Красилівське родовище ділянка «Прозора» (свердловини № 157, 158, 159, 72-Д)	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення нової кількості корисної копалини	<u>Наказ №400</u> від 08.08.2023
25	2755	24.07.2002	ТОВ «Фірма Т.С.Б.» 22411703	видобування корисних копалин,	загальнодержавна	Помірецьке родовище ділянка	-	-	зміна кількості водозабірних споруд та	<u>Наказ №404</u>

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна / місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				мінеральні природні столові підземні води		«Західна» (свердловини № 24-Р(1), 24-РР(2), 24-РЕ(3), 2-с', 4-с)			обсягів відбору підземних вод	від 10.08.2023
26	4225	22.02.2007	Іноземне підприємство «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» 21651322	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Велико-Димерське родовище (св. № 1-П, 3с, 5с, 6с, 7с, 9с, 10с, 2ю, 4ю, 8ю)	-	-	зміна кількості водозабірних споруд та обсягів відбору підземних вод	<u>Наказ №400</u> від 08.08.2023
27	4625	18.12.2007	ТОВ «Лейківпісок» 38159340	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Лейківське родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №461</u> від 12.09.2023
28	2456	27.04.2001	АТ «Укргазвидобування» 30019775	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, нафта, газ, розчинений у нафті, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Борисівське родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення нової кількості корисної копалини	<u>Наказ №384</u> від 25.07.2023
29	1596	05.10.1998	ПАТ «Укрнафта» 00135390	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ, розчинений у нафті	загальнодержавна	Малодівицьке родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення нової кількості корисної копалини, виявлення	<u>Наказ №421</u> від 21.08.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надкористувача та ЄДРПОУ	Вид надкористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
									описок та помилок	
30	5310	13.01.2011	ТОВ «Собі» 16476986	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Деснянське-верхнє родовище	-	-	розширення меж ділянки, виявлення нової кількості корисної копалини	<u>Наказ №400</u> від 08.08.2023
31	4663	28.12.2007	АТ «Українська залізниця» 40075815	видобування корисних копалин, монзоніт, діорит	загальнодержавна	Хлистунівське родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення нової кількості корисної копалини, розширення меж ділянки,	<u>Наказ №365</u> від 19.07.2023
32	6382	25.10.2019	ТОВ «Бутсайд» 42612229	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Ново-Українське родовище, ділянка Східна	-	-	зменшення площі ділянки, виявлення нової кількості корисної копалини	<u>Наказ №428</u> від 24.08.2023
33	1539	31.08.1998	ТОВ «Мокрянський кам`яний кар`єр № 3» 25477298	видобування корисних копалин, граніт	загальнодержавна	Мокрянське родовище, ділянка Правобережна	-	-	розширення меж ділянки, виявлення нової кількості корисної копалини	<u>Наказ №436</u> від 29.08.2023
34	5374	13.01.2011	ПП «Сварцевицька цегла» 33660083	видобування корисних копалин, глина	загальнодержавна	Сварицевицьке родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення описок та помилок	<u>Наказ №436</u> від 29.08.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна / місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
35	6409	24.06.2020	ПАТ «Веско» 00282049	видобування корисних копалин, глина вогнетривка	загальнодержавна	Донське родовище Північно-східна та Західна ділянки	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення нової кількості корисної копалини, зменшення площі ділянки	<u>Наказ №443</u> від 04.09.2023
36	6619	16.05.2022	ПП «Агромеліорація» 39811941	видобування корисних копалин, вапняк	місцева	Дибщенське родовище частина № 1, частина № 2, частина № 3	-	-	розширення меж ділянки	<u>Наказ №351</u> від 12.07.2023
37	1597	05.10.1998	ПАТ «Укрнафта» 00135390	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ, розчинений у нафті, газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Мільківське родовище	-	-	виявлення нової кількості корисної копалини, виявлення описок та помилок	<u>Наказ №472</u> від 19.09.2023
38	6154	18.11.2016	ТОВ «Одеська пересувна механізована колона» 38437055	видобування корисних копалин, вапняк	місцева	Білокриницьке родовище (ділянка Основна): Ділянка № 1, Ділянка № 2	-	-	виявлення описок та помилок	<u>Наказ №517</u> від 10.10.2023
39	4155	19.12.2004	ТОВ «Тернопільбуд» 01268934	видобування корисних копалин, суглинок	місцева	Волочиське-IV родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення	<u>Наказ №517</u> від 10.10.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна / місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
									описок та помилок	
40	6095	22.12.2015	ТОВ «Сатанівське» 34891383	видобування корисних копалин, мінеральні лікувально-столові підземні води	загальнодержавна	Кам'янське родовище (свердловина № 31)	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах	<u>Наказ №490</u> від 25.09.2023
41	4375	19.09.2007	ТОВ «Долинівський щебеневий завод» 33819924	видобування корисних копалин, вапняк	загальнодержавна	Долинівське родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, зменшення площі ділянки, виявлення описок та помилок	<u>Наказ №528</u> від 17.10.2023
42	3595	29.12.2004	ТОВ «Декоративний камінь України» 19260494	видобування корисних копалин, лабрадорит	загальнодержавна	Добринське родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах	<u>Наказ №517</u> від 10.10.2023
43	1622	27.10.1998	ПАТ «Укрнафта» 00135390	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ, розчинений у нафті, газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Богданівське родовище	-	-	виявлення нової кількості корисної копалини, виявлення описок та помилок	<u>Наказ №537</u> від 19.10.2023
44	6261	06.03.2018	Львівське міське КП «Львівводоканал» 03348471	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Бобриківське родовище Будківсько-Підмонастирецьк	-	-	виявлення нової кількості корисної копалини	<u>Наказ №517</u> від 10.10.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надкористувача та ЄДРПОУ	Вид надкористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
						а (свердловини № 1, 1а, 2, 3, 3а, 4, 4а, 6, 6а, 7, 7а, 8, 8а) та Долишевсько-Вибранівська ділянки				
45	4202	23.02.2007	ПП «Надра» 30063929	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Луковищецьке родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення нової кількості корисної копалини, розширення меж ділянки	<u>Наказ №537</u> від 19.10.2023
46	3316	19.12.2003	ТОВ «Краснолиманське» 32281519	видобування корисних копалин, кам'яне вугілля, супутня корисна копалина - газ (метан) вугільних родовищ, супутній корисний компонент - германій	загальнодержавна	технічні межі шахтного поля ТОВ «Краснолиманське» на полі діючої шахти «Краснолиманська» пласти: m42, l3, k5+k5в	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення нової кількості корисної копалини	<u>Наказ №528</u> від 17.10.2023
47	1809	25.03.1999	АТ «Укргазвидобування» 30019775	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний	загальнодержавна	Опарське родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення нової кількості корисної копалини	<u>Наказ №559</u> від 30.10.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надкористувача та ЄДРПОУ	Вид надкористування та корисна копалина	Загальнодержавна / місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
48	5716	24.01.2013	ТОВ «Вузлівський спиртовий завод» 44462367	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Вузлівське родовище (свердловини № 1, 2)	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення опісок та помилок, приватизація державного підприємства	<u>Наказ №507</u> від 02.10.2023
49	4998	30.07.2009	КП «Прилукитепловодопостачання» Прилуцької міської ради Чернігівської області 32863684	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Прилуцьке родовище ділянки «Центральна» (свердловини № 1, 4, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18, 19, 20) та «Південна» (свердловини № 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 21)	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, зміна кількості водозабірних споруд та обсягів відбору підземних вод, виявлення опісок та помилок	Наказ №563 від 02.11.2023
50	2861	29.11.2002	ПП «Моноліт» 25304474	видобування корисних копалин, габро	загальнодержавна	Володимирське-1 родовище	-	-	розширення меж ділянки, виявлення нової кількості корисної копалини	<u>Наказ №559</u> від 30.10.2023
51	6025	29.01.2015	ТОВ «Сторонибаський спиртовий завод» 44440715	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Сторонибаське родовище (свердловини № 4, 5, 3)	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, приватизація державного підприємства	<u>Наказ №559</u> від 30.10.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надкористувача та ЄДРПОУ	Вид надкористування та корисна копалина	Загальнодержавна / місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
52	2120	31.01.2000	Мале ПП «Алес» 20940248	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Біляївське родовище (блоки №1,2,3,4,11,12, 10)	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №586</u> від 15.11.2023
53	1927	12.07.1999	ПАТ «Закарпатнерудпром» 00292540	видобування корисних копалин, цеоліти	загальнодержавна	Сокирницьке родовище (ділянка розташована між 8 та 11 розрізами)	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах	<u>Наказ №576</u> від 09.11.2023
54	1757	22.02.1999	ПАТ «Укрнафта» 00135390	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ розчинений у нафті, газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Бориславське родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення нової кількості корисної копалини, виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №576</u> від 09.11.2023
55	1415	29.05.1998	Сокальське міське КП водопровідно-каналізаційного господарства 20845840	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Сокальське родовище Південна (свердловини № 1, 2, 3) та Північна (свердловини № 4, 7, 5, 6, 8) ділянки	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, зміна кількості водозабірних споруд та обсягів відбору підземних вод	<u>Наказ №528</u> від 17.10.2023
56	2397	26.03.2001	ПАТ «Укрнафта» 00135390	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ),	загальнодержавна	Пнівське родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах,	<u>Наказ №600</u> від 20.11.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				нафта, газ розчинений у нафті, супутні корисні компоненти					виявлення нової кількості корисної копалини, виявлення опісок та помилок	
57	4934	30.11.2023	ДП Мурафський кар'єр 00371943	видобування корисних копалин, вапняк	місцева	Жданівське родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах	<u>Наказ №609</u> від 23.11.2023
58	3073	16.07.2003	Дочірнє Підприємство «Санаторій Любінський Великий» ПАТ лікувально-оздоровчих закладів профспілок України «Укрпрофоздоровниця» 02592022	видобування корисних копалин, мінеральні лікувальні підземні води	загальнодержавна	Великолюбінське родовище (свердловини № 1-К, 2-К)	-	-	виявлення нової кількості корисної копалини, виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №559</u> від 30.10.2023
59	1685	07.12.1998	ПАТ «Укрнафта» 00135390	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ розчинений у нафті, газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Новогригорівське родовище	-	-	розширення меж ділянки, виявлення нової кількості корисної копалини, виявлення іншої корисної копалини, виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №559</u> від 30.11.2023
60	5833	19.08.2013	ТОВ «Укрбудтрестсервіс» 34429737	видобування корисних копалин, пісок	місцева	Осещинське родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення нової кількості	<u>Наказ №600</u> від 20.11.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна /місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
									корисної копалини	
61	3021	02.07.2003	ТОВ «Скала-Подільський спеціалізований кар`єр» 03443850	видобування корисних копалин, вапняк	загальнодержавна	Скала-Подільське родовище	-	-	розширення меж ділянки, виявлення нової кількості корисної копалини, виявлення описок та помилок	<u>Наказ №528</u> від 17.10.2023
62	3665	31.12.2004	ТОВ «Полонський гранітний кар`єр» 39305478	видобування корисних копалин, граніт	загальнодержавна	Полонське-2 родовище	-	-	виявлення нової кількості корисної копалини, виявлення описок та помилок	<u>Наказ №609</u> від 23.11.2023
63	5903	30.01.2014	АТ «Укргазвидобування» 30019775	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний	загальнодержавна	Верещицьке родовище	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних дозволах, виявлення нової кількості корисної копалини, виявлення описок та помилок	<u>Наказ №618</u> від 30.11.2023
64	6217	01.09.2017	АТ «Укргазвидобування» 30019775	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний	загальнодержавна	Бережницьке родовище	-	-	виявлення нової кількості корисної копалини	<u>Наказ №618</u> від 30.11.2023
65	5709	18.01.2013	ТОВ «Лозівський ковальсько-механічний завод» 32565419	видобування корисних копалин, питні підземні води	загальнодержавна	Лозівське родовище (свердловини № 7, 602)	-	-	зміни відомостей, зазначених у спеціальних	<u>Наказ №586</u> від 15.11.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна / місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
									дозволах, виявлення нової кількості корисної копалини	
66	1643	12.11.1998	ПАТ «Укрнафта» 00135390	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, нафта, газ розчинений у нафті, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Харківцівське родовище (Середняківське, Західно-Харківцівське і Східно-Харківцівське склепіння)	-	-	розширення меж ділянки, виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №625</u> від 05.12.2023
67	1072	23.09.1997	ТОВ «ТД Комета» 38658854	видобування корисних копалин, гранодіорит	загальнодержавна	ділянка «Комета» Покостівського родовища	-	-	розширення меж ділянки, виявлення нової кількості корисної копалини	<u>Наказ №600</u> від 20.11.2023

Інформація щодо внесення змін до спеціальних дозволів на користування надрами для геологічного вивчення корисних копалин у 2023 році

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна / місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
На підставі Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами № 615										
1	4676	31.07.2015	АТ «Укргазвидобування» 30019775	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з	загальнодержавна	Західно-Новоукраїнська площа	-	-	зміна особливих умов та відомостей, зменшення площі ділянки надр	<u>Наказ №370</u> від 31.10.2022

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, нафта, конденсат						
2	4196	27.07.2012	ТОВ «Косул» 38453810	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, нафта, конденсат, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Ковалівсько-Сулімівська площа, у тому числі Ковалівське родовище	-	-	зміна особливих умов та відомостей, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №393</u> Від 11.11.2022
3	4963	29.12.2018	ТОВ «Газовидобувна група» 42069384	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ	загальнодержавна	Тисівська площа	-	-	зміна особливих умов та відомостей, зменшення площі ділянки надр	<u>Наказ № 471</u> Від 26.12.2022 <u>Наказ №138</u> Від 20.03.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				природний, конденсат						
4	4993	23.04.2019	АТ «Укргазвидобування» 30019775	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ природний, конденсат	загальнодержавна	Південно-Кобзівська площа	-	-	зміна особливих умов та відомостей	<u>Наказ №996</u> від 23.12.2021
5	5009	02.07.2019	АТ «Укргазвидобування» 30019775	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ природний, конденсат	загальнодержавна	Ополонівська-1 площа	-	-	зміна особливих умов та відомостей	<u>Наказ №932</u> від 02.12.2021
6	5010	02.07.2019	АТ «Укргазвидобування» 30019775	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-	загальнодержавна	Північно-Єфремівська площа	-	-	зміна особливих умов та відомостей	<u>Наказ №932</u> від 02.12.2021

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ природний, конденсат						
7	5011	02.07.2019	АТ «Укргазвидобування» 30019775	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ природний, конденсат	загальнодержавна	Добренська площа	-	-	зміна особливих умов та відомостей	<u>Наказ №957</u> від 09.12.2021
8	5012	02.07.2019	АТ «Укргазвидобування» 30019775	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова	загальнодержавна	Кадобнянська площа	-	-	зміна особливих умов та відомостей	<u>Наказ № 932</u> від 02.12.2021

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				розробка родовищ), нафта, газ природний, конденсат						
9	5013	02.07.2019	АТ «Укргазвидобування» 30019775	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислової розробки родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислової розробки родовищ), нафта, газ природний, конденсат	загальнодержавна	Калюжна-1 площа	-	-	зміна особливих умов та відомостей	<u>Наказ №932</u> від 02.12.2021
10	5025	19.08.2019	АТ «Укргазвидобування» 30019775	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислової розробки родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислової розробки родовищ), нафта, газ природний, конденсат	загальнодержавна	Болехівсько-Смолянська площа	-	-	зміна особливих умов та відомостей	<u>Наказ №957</u> від 09.12.2021

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
11	5026	19.08.2019	АТ «Укргазвидобування» 30019775	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ природний, конденсат	загальнодержавна	Гошівська площа	-	-	зміна особливих умов та відомостей	<u>Наказ №996</u> від 23.12.2021
12	5027	19.08.2019	АТ «Укргазвидобування» 30019775	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ природний, конденсат	загальнодержавна	Кохівська площа	-	-	зміна особливих умов та відомостей	<u>Наказ №932</u> від 02.12.2021
13	5028	19.08.2019	АТ «Укргазвидобування» 30019775	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка	загальнодержавна	Роздолівсько-Успенівська-1 площа	-	-	зміна особливих умов та відомостей	<u>Наказ №932</u> від 02.12.2021

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ природний, конденсат						
14	5029	19.08.2019	АТ «Укргазвидобування» 30019775	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ природний, конденсат	загальнодержавна	Роздолівсько-Успенівська-2 площа	-	-	зміна особливих умов та відомостей	<u>Наказ №932</u> від 02.12.2021
15	5030	19.08.2019	АТ «Укргазвидобування» 30019775	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ),	загальнодержавна	Орільсько-Брусівська площа	-	-	зміна особливих умов та відомостей	<u>Наказ №932</u> від 02.12.2021

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				нафта, газ природний, конденсат						
16	5045	15.11.2019	АТ «Укргазвидобування» 30019775	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ природний, конденсат	загальнодержавна	Таталівська площа	-	-	зміна особливих умов та відомостей	Наказ №932 від 02.12.2021
17	4442	19.09.2013	ТОВ «Водолій С.П.» 35980772	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, питні підземні води	загальнодержавна	водозабір підприємства (свердловина №2)	-	-	виявлення опісок та помилок	Наказ №121 від 13.03.2023
18	4390	05.07.2013	ПАТ «Компанія Ензим» 00383320	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавн	загальнодержавна	Личаківська ділянка (шахтні колодязі №1, 4, свердловини №№ 2, 3, 5, 9)	-	-	зміна особливих умов та відомостей	Наказ №121 від 13.03.2013

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				ого значення, питні підземні води						
19	5058	13.03.2020	ПАТ «Газінвест» 33700005	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний	загальнодержавна	Чеканська площа (Дружківська, Південно-Чорногузька структури), у тому числі Черешенське родовище	-	-	виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	<u>Наказ №62</u> від 08.02.2023
20	4949	11.07.2023	ТОВ «Віленда-Ресурс 2000» 41584484	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Юхнівська площа	-	-	зміна особливих умов та відомостей, виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №598</u> від 13.08.2021
21	5414	18.08.2022	ТОВ «Дженерал Дистрибушн» 41461219	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, пісок	місцева	ділянка «Жеревецька-2»	-	-	виявлення опісок та помилок	<u>Наказ №210</u> від 17.04.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
22	5456	11.08.2023	ПРАТ «НАК Надра України» 31169745	геологічне вивчення ділянок надр корисних копалин, руди золота	загальнодержавна	ділянки Білопотікська, Тукало-Ясенів, Банська	-	-	виявлення описок та помилок	Наказ №249 від 19.05.2023
23	4903	18.04.2018	ТОВ «Чиста Вода К.» 43622332	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислової розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, питні підземні води	загальнодержавна	водозабір ТОВ «Артпроект» (свердловини № 1(405), 2)	-	-	виявлення описок та помилок	Наказ №254 від 23.05.2023
24	5410	28.07.2022	ФОП Гавришків Святослав Любомирович 2709412299	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислової розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, мінеральні природні столові підземні води	загальнодержавна	ділянка надр у м. Березжани (свердловина № 1)	-	-	виявлення описок та помилок	Наказ №210 від 17.04.2023
25	4930	23.10.2018	ТОВ «Еліон Інвест» 41656621	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислової розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу	загальнодержавна	Зв'язівська площа	-	-	зміна особливих умов та відомостей, виявлення описок та помилок	Наказ №996 від 23.12.2021 Наказ №370 від 31.10.2022

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				(промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат						
26	5020	06.08.2019	ТОВ «Українська бурова компанія» 33750826	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	загальнодержавна	Рясківське родовище	-	-	зміна особливих умов та відомостей, виявлення нових властивостей, якостей або кількостей корисних копалин	Наказ №265 від 31.05.2023
27	4960	28.12.2018	ПП «Західбудімпекс» 34768661	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний	загальнодержавна	Грушівська площа	-	-	зміна особливих умов та відомостей, виявлення опісок та помилок	Наказ №598 від 13.08.2021
28	4953	22.12.2018	ТОВ «Трендс Систем» 41656773	геологічне вивчення нафтогазоносних	загальнодержавна	Федорівська площа	-	-	зміна особливих умов та	Наказ №210

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат					відомостей, виявлення описок та помилок	Від 17.04.2023
29	5148	25.03.2021	ФОП Брезіцький Леонід Миколайович 2395602510	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, питні підземні води	загальнодержавна	ділянка Песецька (свердловина № 1-пр)	-	-	виявлення описок та помилок	Наказ №84 від 17.02.2022
30	4986	26.03.2019	КП «Харківводоканал» 03361715	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, питні підземні води	загальнодержавна	водозабори водопровідних насосних станцій (ВНС) № 10 (свердловини № 124а, 124б, 127а, 127б, 129а, 129б), 15 (свердловини №№ 2, 5, 6, 7а, 8)	-	-	зменшення площі ділянки надр	Наказ №82 від 22.02.2023
На підставі Кодексу України про Надра від 23.08.2023										
1	5006	14.06.2019	ТОВ «Нафто-газова компанія»	геологічне вивчення	загальнодержавна	Перепростинецька площа	-	-	зміна відомостей,	Наказ №298

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
			42069426	нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ, розчинений у нафті					зазначених у спеціальному дозволі	Від 16.09.2023
2	5537	01.09.2023	ФОП Шевчук Василь Миколайович 2747416891	геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислова розробка корисних копалин з подальшим видобуванням (промислова розробка родовищ), пісок	місцева	ділянка Запусти	-	-	виявлення описок та помилок	<u>Наказ №498</u> Від 27.09.2023
3	4993	23.04.2019	АТ «Укргазвидобування» 30019775	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ),	загальнодержавна	Південно-Кобзівська площа	-	-	зміна відомостей, зазначених у спеціальному дозволі	<u>Наказ №466</u> Від 15.09.2023

№	№ спеціального дозволу	Дата видачі	Назва надрокористувача та ЄДРПОУ	Вид надрокористування та корисна копалина	Загальнодержавна/місцева	Назва ділянки надр та область	Технічні критерії	Фінансові критерії	Підстава	Наказ
				нафта, газ природний, конденсат						
4	4222	21.09.2012	ТОВ «Макком-Груп» 37182541	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, нафта	загальнодержавна	Кадобнянське родовище, Південна ділянка	-	-	зміна відомостей, зазначених у спеціальному дозволі, виявлення нової кількості корисної копалини	<p><u>Наказ №528</u> від 17.10.2023</p> <p><u>Наказ №600</u> від 20.11.2023</p>

Додаток 11. Інформація щодо змін до спеціальних дозволів внаслідок відчуження права на користування надрами у 2023 р.

№	№ спеціального дозволу	Вид користування надрами та корисна копалина	Код ЄДРПОУ попереднього власника	Найменування попереднього власника	Підстава внесення змін	ЄДРПОУ нового власника	Найменування нового власника	Технічні критерії видачі	Фінансові критерії видачі	Наказ
1	6378	видобування, титанові руди	30912734	ТОВ ВКФ «Велта»	Відчуження шляхом укладення договору купівлі-продажу права на користування надрами або внесення його як вкладу до статутного капіталу створеного за його участю суб'єкта господарювання.	40506028	ТОВ «Декарт Мінералс»	-	-	Наказ № 298 від 16.06.2023
2	6455	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	34522471	ТОВ «Альба Ресурс»	Відчуження шляхом укладення договору купівлі-продажу права на користування надрами або внесення його як вкладу до статутного капіталу створеного за його участю суб'єкта господарювання.	33225738	ТОВ «Компанія «Технокомсервіс»	-	-	Наказ № 356 від 14.07.2023
3	6479	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, супутні корисні компоненти	34970098	ТОВ «Миронівкабуд-монтаж»	Відчуження шляхом укладення договору купівлі-продажу права на користування надрами або внесення його як вкладу до статутного капіталу створеного за його участю суб'єкта господарювання.	33225738	ТОВ «Компанія «Технокомсервіс»	-	-	Наказ № 356 від 14.07.2023
4	4582	Видобування корисних копалин, руди марганцю	32128537	ТОВ «Ландшафт»	Відчуження шляхом укладення договору купівлі-продажу права на користування надрами або внесення його як вкладу до статутного капіталу створеного за його участю суб'єкта господарювання.	36759863	ТОВ «Мегапромекологія»	-	-	Наказ № 400 від 08.08.2023
5	6244	видобування корисних копалин, пісок	3115615218	ФОП Потапчук Володимир Антонович	Відчуження шляхом укладення договору купівлі-продажу права на користування надрами або внесення його як вкладу до	42714605	ТОВ «Рентленд Груп»	-	-	Наказ № 400 від 08.08.2023

					статутного капіталу створеного за його участю суб'єкта господарювання.					
6	5396	видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат, нафта, газ, розчинений у нафті; газ сланцевих товщ, газ центрально-басейнового типу, супутні корисні компоненти: етан, пропан, бутани, гелій	32110734	ДП «Алдеа Україна»	Відчуження шляхом укладення договору купівлі-продажу права на користування надрами або внесення його як вкладу до статутного капіталу створеного за його участю суб'єкта господарювання.	38203132	ТОВ «Системойл-інженерінг»	-	-	Наказ № 400 від 08.08.2023
7	4662	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, нафта, конденсат	39428224	ТОВ «Кубгаз-Борова»	Відчуження шляхом укладення договору купівлі-продажу права на користування надрами або внесення його як вкладу до статутного капіталу створеного за його участю суб'єкта господарювання.	38203132	ТОВ «Системойл-інженерінг»	-	-	Наказ № 400 від 08.08.2023
8	5054	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат	41595370	ТОВ «Гео Інвест Груп	Відчуження шляхом укладення договору купівлі-продажу права на користування надрами або внесення його як вкладу до статутного капіталу створеного за його участю суб'єкта господарювання.	38777533	ТОВ «Газойлінвест»	-	-	Наказ № 472 від 19.09.2023
9	4963	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), газ природний, конденсат	42069384	ТОВ «Газовидобувна Група»	Відчуження шляхом укладення договору купівлі-продажу права на користування надрами або внесення його як вкладу до статутного капіталу створеного за його участю суб'єкта господарювання.	42819254	ТОВ «О-Газ»	-	-	Наказ № 498 від 27.09.2023

10	5006	геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), нафта, газ, розчинений у нафті	42069426	ТОВ «Нафто-Газова Компанія»	Відчуження шляхом укладення договору купівлі-продажу права на користування надрами або внесення його як вкладу до статутного капіталу створеного за його участю суб'єкта господарювання.	42819254	ТОВ «О-Газ»			<u>Наказ № 498</u> від 27.09.2023
11	3848	видобування корисних копалин, дацит	31179046	ДП «Закарпатський облавтодор» ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України»	Відчуження шляхом укладення договору купівлі-продажу права на користування надрами або внесення його як вкладу до статутного капіталу створеного за його участю суб'єкта господарювання.	31803425	ДП «Львівський Дорсервіс» ВАТ «ДАК «Автомобільні Дороги України»	-	-	<u>Наказ № 498</u> від 27.09.2023
12	6627	видобування корисних копалин, пісок	25412361	ПрАТ «МХП»	Відчуження шляхом укладення договору купівлі-продажу права на користування надрами або внесення його як вкладу до статутного капіталу створеного за його участю суб'єкта господарювання.	43685099	ТОВ «Сілікад»	-	-	<u>Наказ № 507</u> від 02.10.2023
13	3578	видобування корисних копалин, габро	39915251	ТОВ «Наса Граніт»	Відчуження шляхом укладення договору купівлі-продажу права на користування надрами або внесення його як вкладу до статутного капіталу створеного за його участю суб'єкта господарювання.	45014453	ТОВ «Геоінвестпром»	-	-	<u>Наказ № 528</u> від 17.10.2023
14	6729	видобування корисних копалин, пісок	41817324	ТОВ «Надробудсервіс»	Відчуження шляхом укладення договору купівлі-продажу права на користування надрами або внесення його як вкладу до статутного капіталу створеного за його участю суб'єкта господарювання.	45192664	ТОВ «Тернопільпісок»	-	-	<u>Наказ № 576</u> від 09.11.2023

Додаток 12. Статус отримання інформації від суттєвих підзвітних компаній за результатами запитів

№	Державна/ Приватна	Назва компанії	Звіт про платежі на користь держави	Супровідний лист з боку компанії/ Завірення ЕЦП	Запит про роль держави	Оприлюднена фінансова звітність	Аудит фінансової звітності	Інші публічні джерела фінансової звітності
1	Державна	АТ «Укргазвидобування»	✓	✓	✓	Платформа: × Вебсайт компанії: https://ugv.com.ua/page/docs?count=1	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://ugv.com.ua/page/docs?count=1	https://clarity-project.info/edr/30019775/finances
2	Державна	ПАТ «Укрнафта»	✓	✓	✓	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/00135390/finances
3	Державна	ТОВ «Оператор ГТС України»	✓	✓	✓	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/42795490/finances
4	Приватна	ПрАТ «Нафтогазвидобування»	✓	✓	×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/32377038/finances
5	Державна	НАК «Нафтогаз України»	✓	✓	✓	Платформа: ✓ Вебсайт компанії (консолідована): https://www.naftogaz.com/short/90f3caf9	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://www.naftogaz.com/short/90f3caf9	https://clarity-project.info/edr/20077720/finances
6	Приватна	ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»	✓	✓	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/00178353/finances
7	Приватна	ПрАТ «Видобувна компанія «Укрнафтобуріння»	✓	✓	×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/33152471/finances
8	Приватна	ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»	✓	✓	✓	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://corporate.arcelormittal.com/media/upipeqnl/annual-report-2023.pdf	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: × https://corporate.arcelormittal.com/media/upipeqnl/annual-report-2023.pdf	https://clarity-project.info/edr/24432974/finances
9	Приватна	ТОВ «Енерго-сервісна компанія «Еско-Північ»	✓	✓	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/30732144/finances
10	Приватна	ТОВ «Надра-Геоінвест»	✓	✓	×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://nadrageo.com.ua/wp-content/uploads/2024/05/%D0%97%D0%92%D0%86%D0%A2-%D0%90%D0%A3%D0%94%D0%98%D0%A2%D0%9E%D0%A0%D0%90-2023.pdf	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://nadrageo.com.ua/wp-content/uploads/2024/05/%D0%97%D0%92%D0%86%D0%A2-%D0%90%D0%A3%D0%94%D0%98%D0%A2%D0%9E%D0%A0%D0%90-2023.pdf	https://clarity-project.info/edr/35602704/finances

№	Державна/ Приватна	Назва компанії	Звіт про платежі на користь держави	Супровідний лист з боку компанії/ Завірення ЕЦП	Запит про роль держави	Оприлюднена фінансова звітність	Аудит фінансової звітності	Інші публічні джерела фінансової звітності
11	Державна	АТ «Укртрансфанта»	✓	✓	×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/31570412/finances
12	Приватна	ПрАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат»	✓	✓	✓	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://metinvestholding.com/ar2023/pdf/en/Metinvest%20Annual%20Report%202023.pdf	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://metinvestholding.com/ar2023/pdf/en/Metinvest%20Annual%20Report%202023.pdf	https://clarity-project.info/edr/00191023/finances
13	Приватна	ПрАТ «Шахтоуправління «Покровське»	✓	✓	✓	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://metinvestholding.com/ar2023/pdf/en/Metinvest%20Annual%20Report%202023.pdf	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://metinvestholding.com/ar2023/pdf/en/Metinvest%20Annual%20Report%202023.pdf	https://clarity-project.info/edr/13498562/finances
14	Приватна	АТ «Криворізький залізорудний комбінат»	✓	✓	✓	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/00191307/finances
15	Приватна	ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»	✓	✓	×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://www.ferrexpo.ua/shareholders-and-investors/information-disclosure/information-about-results-of-financial-activity	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://www.ferrexpo.ua/shareholders-and-investors/information-disclosure/information-about-results-of-financial-activity	https://clarity-project.info/edr/00191282/finances
16	Приватна	АТ «Південний гірничо-збагачувальний комбінат»	✓	✓	✓	Платформа: × Вебсайт компанії: https://metinvestholding.com/ar2023/pdf/en/Metinvest%20Annual%20Report%202023.pdf	Платформа: × Вебсайт компанії: https://metinvestholding.com/ar2023/pdf/en/Metinvest%20Annual%20Report%202023.pdf	https://clarity-project.info/edr/00191000/finances
17	Приватна	ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»	✓	✓	✓	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://metinvestholding.com/ar2023/pdf/en/Metinvest%20Annual%20Report%202023.pdf	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://metinvestholding.com/ar2023/pdf/en/Metinvest%20Annual%20Report%202023.pdf	https://clarity-project.info/edr/00190977/finances
18	Приватна	ТОВ «Нафтогаздія»	✓	✓	×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/44508495/finances
19	Приватна	ПрАТ «Природні ресурси»	✓	✓	✓	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/33100376/finances
20	Приватна	СП «Полтавська газонафтова компанія»	×	×	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/20041662/finances
21	Приватна	ТОВ «Косул»	✓	✓	×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/38453810/finances

№	Державна/ Приватна	Назва компанії	Звіт про платежі на користь держави	Супровідний лист з боку компанії/ Завірення ЕЦП	Запит про роль держави	Оприлюднена фінансова звітність	Аудит фінансової звітності	Інші публічні джерела фінансової звітності
22	Приватна	ТДВ «Шахта «Білозерська»	✓	✓	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/36028628/finances
23	Приватна	ТОВ «Краснолиманське»	✓	✓	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/32281519/finances
24	Приватна	ПрАТ «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат»	✓	✓	✓	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://metinvestholding.com/ar2023/pdf/en/Metinvest%20Annual%20Report%202023.pdf	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://metinvestholding.com/ar2023/pdf/en/Metinvest%20Annual%20Report%202023.pdf	https://clarity-project.info/edr/00190905/finances
25	Державна	ТОВ «СП «Укркарпатоїл ЛТД»	✓	✓	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/23152126/finances
26	Приватна	ПрАТ «Укргазвидобуток»	✓	✓	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/25635581/finances
27	Державна	ДП «Львіввугілля»	✓	✓	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/32323256/finances
28	Приватна	Представництво «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед» (без права юридичної особи)	✓	✓	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/26333503/finances
29	Державна	АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»	✓	✓	×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/36716128/finances
30	Державна	ДП «Добропіллявугілля-Видобуток»	✓	✓	✓	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/43895975/finances
31	Приватна	ТОВ «Стрийнафтогаз»	✓	✓	×	Платформа: × Вебсайт компанії: https://struinaftogaz.com.ua/wp-content/uploads/2024/04/Finansova-zvitnist-za-2023r.pdf	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://struinaftogaz.com.ua/wp-content/uploads/2024/04/Audytorskyj-zvit-2023.pdf	https://clarity-project.info/edr/39454684/finances
32	Приватна	ТОВ «Системойлнженерінг»	✓	✓	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/38203132/finances
33	Приватна	АТ «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат»	✓	✓	✓	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/00190928/finances
34	Приватна	ТОВ «Горизонти»	✓	✓	×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://horizonty.net.ua/publicna-informaciya	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://horizonty.net.ua/publicna-informaciya	https://clarity-project.info/edr/36828617/finances

№	Державна/ Приватна	Назва компанії	Звіт про платежі на користь держави	Супровідний лист з боку компанії/ Завірення ЕЦП	Запит про роль держави	Оприлюднена фінансова звітність	Аудит фінансової звітності	Інші публічні джерела фінансової звітності
35	Приватна	ПрАТ «Суха Балка»	✓	✓	✓	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/00191329/finances
36	Приватна	ТОВ «Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат»	✓	✓	×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/35713283/finances
37	Приватна	ТОВ «Енергія-95»	✓	✓	✓	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/24186185/finances
38	Державна	ДП «Селидіввугілля»	×	×	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	-
39	Приватна	ТОВ «Перша українська газонафтова компанія»	✓	✓	✓	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/36050166/finances
40	Приватна	ТОВ «Шахта 1-3 «Новгородівська»	×	×	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/37909199/finances
41	Приватна	ПП «Проект-Буд»	✓	✓	✓	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://www.pbud.lviv.ua/upload/pbud/FS%2723_Project-Bud_signed.pdf	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://www.pbud.lviv.ua/upload/pbud/FS%2723_Project-Bud_signed.pdf	https://clarity-project.info/edr/35612749/finances
42	Приватна	ПП «Нордік»	✓	✓	×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://www.nordik.com.ua/upload/nord/FS%2723_Nordic_signed.pdf	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://www.nordik.com.ua/upload/nord/FS%2723_Nordic_signed.pdf	https://clarity-project.info/edr/33862865/finances
43	Приватна	АТ «Марганецький гірничо-збагачувальний комбінат»	✓	✓	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	-
44	Державна	ДП «Мирноградвугілля»	×	×	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/32087941/finances
45	Приватна	ТОВ «ВЕЛЛ КО»	✓	✓	×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://wellko.com.ua/upload/wellko/FS'23_Well%20Ko_signed.pdf	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://wellko.com.ua/upload/wellko/FS'23_Well%20Ko_signed.pdf	https://clarity-project.info/edr/43002645/finances
46	Приватна	ТОВ «Нафтогазрегiон»	✓	✓	×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/44594228/finances
47	Приватна	ТОВ «Рудомайн»	✓	✓	✓	Платформа: × Вебсайт компанії: https://rudomain.com.ua/wp-content/uploads/2024/05/zvitk_2023.pdf	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://rudomain.com.ua/wp-content/uploads/2024/05/zvitk_2023.pdf	https://clarity-project.info/edr/37064892/finances
48	Приватна	Угода про розподіл продукції від 31.12.2020 №7 -	✓	✓	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	-

№	Державна/ Приватна	Назва компанії	Звіт про платежі на користь держави	Супровідний лист з боку компанії/ Завірення ЕЦП	Запит про роль держави	Оприлюднена фінансова звітність	Аудит фінансової звітності	Інші публічні джерела фінансової звітності
		інвестор (оператор) ТОВ «ВЕЛЛ КО» 43002645						
49	Приватна	СП «Бориславська нафтова компанія» в формі ТОВ	✓	✓	×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://spbnc.com.ua/files/file/5.pdf	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://spbnc.com.ua/files/file/5.pdf	https://clarity-project.info/edr/22402928/finances
50	Державна	ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська»	✓	✓	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/31599557/finances
51	Приватна	ТОВ Виробничо-комерційна фірма «Велта»	×	×	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/30912734/finances
52	Державна	ДСД від 19.01.1999 № 35/4 - уповноважена особа ПрАТ «Галс-К» 31566427	✓	✓	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	-
53	Приватна	ТОВ «Альфа-Газ»	✓	✓	✓	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://drive.google.com/file/d/16inHENgE9hQssc-XIUTosZtU1_lxpCH7/view	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: https://drive.google.com/file/d/16inHENgE9hQssc-XIUTosZtU1_lxpCH7/view	https://clarity-project.info/edr/44793846/finances
54	Приватна	ТОВ «Парі»	✓	✓	✓	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/31037994/finances
55	Приватна	ТОВ «Східний геологічний союз»	✓	✓	✓	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	Платформа: ✓ Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/32426289/finances
56	Приватна	СП «Каштан Петролеум ЛТД»	✓	✓	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/23703371/finances
57	Приватна	Договір про спільну діяльність від 10.06.1997 № Б/Н - уповноважена особа ДП «Юсенко Україна» 30051913	×	×	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	-
58	Приватна	ТОВ «Українська бурова компанія»	✓	✓	✓	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/33750826/finances
59	Приватна	ТОВ «Пром-Енерго Продукт»	✓	✓	×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	Платформа: × Вебсайт компанії: ×	https://clarity-project.info/edr/31747429/finances

Додаток 13. Консолідована база даних щодо сплати податків та інших платежів суттєвими підзвітними компаніями видобувних галузей, що надали інформацію для Звіту ІПВГ, у 2023 році

13.1 Податок та збір на доходи фізичних осіб

Звірка надходжень від податку та збору на доходи фізичних осіб у 2023 році (видобування нафти та природного газу, в т.ч. транспортування)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
АТ «Укргазвидобування»						
ПАТ «Укрнафта»						
ТОВ «Оператор ГТС України»						
АТ «Укртранснафта»						
ТОВ «Надра-Геоінвест»						
НАК «Нафтогаз України»						
ТОВ «Енерго-сервісна компанія «Еско-Північ»						
ПрАТ «Видобувна компанія «Укрнафтобуріння»						
ПрАТ «Нафтогазвидобування»						
ТОВ «Стрийнафтогаз»						
Представництво «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед» -без права юридичної особи						
ПрАТ «Природні ресурси»						
ТОВ «Системойлінженерінг»						

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ТОВ «Українська бурова компанія»						
ПрАТ «Укргазвидобуток»						
ТОВ «Східний геологічний союз»						
ПП «Нордік»						
ТОВ «Альфа-Газ»						
ТОВ «Перша українська газонафтова компанія»						
ТОВ «Горизонти»						
ТОВ «Парі»						
СП «Бориславська нафтова компанія» в формі ТОВ						
ТОВ «Пром-Енерго Продукт»						
СП «Каштан Петролеум ЛТД»						
ПП «Проект-Буд»						
Угода про розподіл продукції від 31.12.2020 №7 - інвестор - оператор ТОВ «ВЕЛЛ КО» 43002645						
ТОВ «Енергія-95»						
ТОВ «СП «Укркарпатоїл ЛТД»						
ДСД від 19.01.1999 № 35/4 - уповноважена особа ПрАТ «Галс-К» 31566427						
ТОВ «Косул»						

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ТОВ «Нафтогаздія»						
ТОВ «ВЕЛЛ КО»						
ТОВ «Нафтогазрегіон»						
Всього	4 406 623,37	4 678 400,04	271 776,67	4 406 623,37	4 406 941,80	-318,43

Звірка надходжень від податку та збору на доходи фізичних осіб у 2023 році (видобування руд металів)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»						
АТ «Криворізький залізорудний комбінат»						
ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Південний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Суша Балка»						
АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»						
ТОВ «Єривський гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПАТ «Марганецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
ТОВ «Рудомайн»						
Всього	2 651 042,75	2 650 019,18	1 023,57	2 651 042,75	2 650 019,18	1 023,57

Звірка надходжень від податку та збору на доходи фізичних осіб у 2023 році (видобування кам'яного вугілля)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»						
ПрАТ «Шахтоуправління «Покровське»						
ДП «Львіввугілля»						
ТДВ «Шахта «Білозерська»						
ДП «Добропіллявугілля-Видобуток»						
ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська»						
ТОВ «Краснолиманське»						
Всього	2 114 959,34	2 115 011,54	-52,20	2 114 959,34	2 115 011,54	-52,20

13.2 Податок на прибуток підприємств

Звірка надходжень від податку на прибуток у 2023 році (видобування нафти та природного газу, в т.ч. транспортування)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
АТ «Укргазвидобування»						
ТОВ «Оператор ГТС України»						
ПАТ «Укрнафта»						
НАК «Нафтогаз України»						
ПрАТ «Нафтогазвидобування»						
АТ «Укртранснафта»						
ТОВ «Надра-Геоінвест»						
ПрАТ «Видобувна компанія «Укрнафтобуріння»						
ТОВ «Енерго-сервісна компанія «Еско-Північ»						
ТОВ «Косул»						
ПрАТ «Природні ресурси»						
Угода про розподіл продукції від 31.12.2020 №7 - інвестор - оператор ТОВ «ВЕЛЛ КО» 43002645						
ТОВ «Системойлінженерінг»						
ПрАТ «Укргазвидобуток»						
ТОВ «Стрийнафтогаз»						
ТОВ «Горизонти»						

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПП «Проект-Буд»						
ТОВ «СП «Укркарпатоїл ЛТД»						
ТОВ «Енергія-95»						
ПП «Нордік»						
ТОВ «Східний геологічний союз»						
ТОВ «Альфа-Газ»						
ТОВ «Перша українська газонафтова компанія»						
СП «Каштан Петролеум ЛТД»						
ТОВ «Українська бурова компанія»						
ТОВ «Пром-Енерго Продукт»						
ТОВ «Нафтогаздія»						
Представництво «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед» -без права юридичної особи						
ТОВ «ВЕЛЛ КО»						
ТОВ «Нафтогазрегіон»						
СП «Бориславська нафтова компанія» в формі ТОВ						
ДСД від 19.01.1999 № 35/4 - уповноважена особа ПрАТ «Галс-К» 31566427						
ТОВ «Парі»						
Всього	25 346 455.81	25 093 338.39	253 117.42	25 346 455.81	25 346 455.84	- 0.03

Звірка надходжень від податку на прибуток у 2023 році (видобування руд металів)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
АТ «Криворізький залізорудний комбінат»						
ПрАТ «Суха Балка»						
«Об'єднана гірничо-хімічна компанія»						
ТОВ «Рудомайн»						
АТ «Марганецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»						
АТ «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Південний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
ТОВ «Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат»						
Всього	274 298,37	709 194,42	-434 896,05	709 197,53	709 194,42	3,11

Звірка надходжень від податку на прибуток у 2023 році (видобування кам'яного вугілля)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»						
ТОВ «Краснолиманське»						
ДП «Добропіллявугілля-Видобуток»						
ДП «Львіввугілля»						
ПрАТ «Шахтоуправління «Покровське»						
ТДВ «Шахта «Білозерська»						
ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська»						
Всього	2 703 040,31	5 584 746,09	-2 881 705,78)	5 584 745,86	5 584 746,09	-0,23

13.3 Рентна плата за користування надрами

Звірка надходжень від рентної плати за користування надрами у 2023 році (видобування нафти та природного газу, в т.ч. транспортування)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
АТ «Укргазвидобування»						
ПАТ «Укрнафта»						
ПрАТ «Нафтогазвидобування»						
ТОВ «Енерго-сервісна компанія «Еско-Північ»						
ПрАТ «Видобувна компанія «Укрнафтобуріння»						
ТОВ «Надра-Геоінвест»						
ПрАТ «Природні ресурси»						
ТОВ «СП «Укркарпатоїл ЛТД»						
ПрАТ «Укргазвидобуток»						
ТОВ «Косул»						
ТОВ «Системойлінженерінг»						
Представництво «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед» -без права юридичної особи						
ТОВ «Стрийнафтогаз»						
ТОВ «Перша українська газонафтова компанія»						
ТОВ «Енергія-95»						
ТОВ «Горизонти»						

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПП «Нордік»						
СП «Бориславська нафтова компанія» в формі ТОВ						
ПП «Проект-Буд»						
СП «Каштан Петролеум ЛТД»						
ТОВ «Парі»						
ТОВ «Альфа-Газ»						
ТОВ «Пром-Енерго Продукт»						
ТОВ «Українська бурова компанія»						
ТОВ «Східний геологічний союз»						
Угода про розподіл продукції від 31.12.2020 №7 - інвестор - оператор ТОВ «ВЕЛЛ КО» 43002645						
ДСД від 19.01.1999 № 35/4 - уповноважена особа ПрАТ «Галс-К» 31566427						
ТОВ «Оператор ГТС України»						
АТ «Укртранснафта»						
НАК «Нафтогаз України»						
ТОВ «Нафтогаздія»						
ТОВ «ВЕЛЛ КО»						
ТОВ «Нафтогазрегіон»						
Всього	54 218 116.42	47 400 003.19	6 818 113.23	54 218 116.42	54 218 097.81	18.61

Звірка надходжень від рентної плати за користування надрами у 2023 році (видобування руд металів)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПрАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Південний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Криворізький залізорудний комбінат»						
ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»						
ТОВ «Рудомайн»						
ПАТ «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Суха Балка»						
АТ «Марганецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»						
ТОВ «Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат»						
Всього	3 198 705,10	3 198 669,65	35,45	3 198 705,10	3 198 669,65	35,45

Звірка надходжень від рентної плати за користування надрами у 2023 році (видобування кам'яного вугілля)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»						
ПрАТ «Шахтоуправління «Покровське»						
ТОВ «Краснолиманське»						
ТДВ «Шахта «Білозерська»						
ДП «Добропіллявугілля-Видобуток»						
ДП «Львіввугілля»						
ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська»						
Всього	573 555,80	573 421,20	134,60	573 555,80	573 421,20	134,60

13.4 Податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (без урахування бюджетного відшкодування ПДВ)

Звірка надходжень від податку на додану вартість з вироблених в Україні товарів у 2023 році (видобування нафти та природного газу, в т.ч. транспортування)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
АТ «Укргазвидобування»						
ТОВ «Оператор ГТС України»						
ПАТ «Укрнафта»						
ПрАТ «Нафтогазвидобування»						
НАК «Нафтогаз України»						
ПрАТ «Видобувна компанія «Укрнафтобуріння»						
ТОВ «Надра-Геоінвест»						
ТОВ «Енерго-сервісна компанія «Еско-Північ»						
ТОВ «Косул»						
Представництво «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед»						
ПрАТ «Природні ресурси»						
ТОВ «ВЕЛЛ КО»						
ПрАТ «Укргазвидобуток»						
ТОВ «Стрийнафтогаз»						

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ДСД від 19.01.1999 № 35/4 - ПрАТ «Галс-К» 31566427						
ПП «Проект-Буд»						
ТОВ «Горизонти»						
ПП «Нордік»						
ТОВ «Перша українська газонафтова компанія»						
ТОВ «Енергія-95»						
ТОВ «Системойлінженерінг»						
ТОВ «СП «Укркарпатоїл ЛТД»						
АТ «Укртранснафта»						
ТОВ «Українська бурова компанія»						
СП «Бориславська нафтова компанія» в формі ТОВ						
ТОВ «Парі»						
ТОВ «Східний геологічний союз»						
ТОВ «Пром-Енерго Продукт»						
СП «Каштан Петролеум ЛТД»						
ТОВ «Альфа-Газ»						
ТОВ «Нафтогаздія»						
ТОВ «Нафтогазрегіон»						
УРП від 31.12.2020 №7						
Всього	33 934 797,88	33 872 221,13	62 576,75	33 934 797,88	33 907 211,54	27 586,34

Звірка надходжень від податку на додану вартість з вироблених в Україні товарів у 2023 році (видобування руд металів)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»						
ТОВ «Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат»						
ТОВ «Рудомайн»						
АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»						
АТ «Криворізький залізорудний комбінат»						
ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»						
ПрАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Південний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Марганецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Суша Балка»						
Всього	921,04	714,89	206,15	921,04	921,03	0,01

Звірка надходжень від податку на додану вартість з вироблених в Україні товарів у 2023 році (видобування кам'яного вугілля)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»						
ТДВ «Шахта «Білозерська»						
ТОВ «Краснолиманське»						
ДП «Добропіллявугілля-Видобуток»						
ДП «Львіввугілля»						
ПрАТ «Шахтоуправління «Покровське»						
ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська»						
Всього	4 252 049,04	4 252 049,05	-0,01	4 252 049,04	4 252 049,05	-0,01

13.5 Бюджетне відшкодування ПДВ грошовими коштами

Звірка надходжень від бюджетного відшкодування ПДВ грошовими коштами у 2023 році (видобування нафти та природного газу, в т.ч. транспортування)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
Угода про розподіл продукції від 31.12.2020 №7 - інвестор - оператор ТОВ «ВЕЛЛ КО» 43002645						
АТ «Укргазвидобування»						
ПАТ «Укрнафта»						
ТОВ «Оператор ГТС України»						
ПрАТ «Нафтогазвидобування»						
НАК «Нафтогаз України»						
ПрАТ «Видобувна компанія «Укрнафтобуріння»						
ТОВ «Енерго-сервісна компанія «Еско-Північ»						
ТОВ «Надра-Геоінвест»						
АТ «Укртранснафта»						
ТОВ «Нафтогаздія»						
ПрАТ «Природні ресурси»						
ТОВ «Косул»						
ТОВ «СП «Укркарпатоїл ЛТД»						

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
Представництво «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед» -без права юридичної особи						
ТОВ «Стрийнафтогаз»						
ТОВ «Системойлінженерінг»						
ТОВ «Горизонти»						
ТОВ «Енергія-95»						
ТОВ «Перша українська газонафтова компанія»						
ПП «Проект-Буд»						
ПП «Нордік»						
ТОВ «ВЕЛЛ КО»						
ТОВ «Нафтогазрегіон»						
СП «Бориславська нафтова компанія» в формі ТОВ						
ДСД від 19.01.1999 № 35/4						
ТОВ «Альфа-Газ»						
ТОВ «Парі»						
ТОВ «Східний геологічний союз»						
СП «Каштан Петролеум ЛТД»						
ТОВ «Українська бурова компанія»						
Всього	-231 056,91	-231 056,94	0,03	-231 056,91	-231 056,94	0,03

Звірка надходжень від бюджетного відшкодування ПДВ грошовими коштами у 2023 році (видобування руд металів)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»						
ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ТОВ «Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Криворізький залізорудний комбінат»						
ПрАТ «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Суха Балка»						
АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»						
ТОВ «Рудомайн»						
АТ «Південний гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Марганецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
Всього	-14 417 754,92	-14 416 948,29	-806,63	-14 417 754,92	-14 416 948,29	-806,63

Звірка надходжень від бюджетного відшкодування ПДВ грошовими коштами у 2023 році (видобування кам'яного вугілля)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»						
ПрАТ «Шахтоуправління «Покровське»						
ТДВ «Шахта «Білозерська»						
ТОВ «Краснолиманське»						
ДП «Львіввугілля»						
ДП «Добропіллявугілля-Видобуток»						
ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська»						
Всього	-	-	-	-	-	-

13.6 Податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів

Звірка надходжень від податку на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів у 2023 році (видобування нафти та природного газу, в т.ч. транспортування)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
НАК «Нафтогаз України»						
АТ «Укргазвидобування»						
ПАТ «Укрнафта»						
АТ «Укртранснафта»						
ТОВ «Оператор ГТС України»						
ПрАТ «Нафтогазвидобування»						
ТОВ «Системойлінженерінг»						
ТОВ «Горизонти»						
ТОВ «Енерго-сервісна компанія «Еско-Північ»						
ПрАТ «Природні ресурси»						
ПрАТ «Видобувна компанія «Укрнафтобуріння»						
ТОВ «Надра-Геоінвест»						
ТОВ «Нафтогаздія»						
ТОВ «Косул»						
ТОВ «СП «Укркарпатоїл ЛТД»						
Представництво «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед»						

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ТОВ «Стрийнафтогаз»						
ТОВ «Енергія-95»						
ТОВ «Перша українська газонафтова компанія»						
ПП «Проект-Буд»						
ПП «Нордік»						
ТОВ «ВЕЛЛ КО»						
ТОВ «Нафтогазрегіон»						
Угода про розподіл продукції від 31.12.2020 №7 - інвестор - оператор ТОВ «ВЕЛЛ КО» 43002645						
СП «Бориславська нафтова компанія» в формі ТОВ						
ДСД від 19.01.1999 № 35/4 - уповноважена особа ПрАТ «Галс-К» 31566427						
ТОВ «Альфа-Газ»						
ТОВ «Парі»						
ТОВ «Східний геологічний союз»						
СП «Каштан Петролеум ЛТД»						
ТОВ «Українська бурова компанія»						
Всього	5 313 681,46	5 665 797,45	-352 115,99	5 313 681,46	5 665 867,15	-352 185,69

Звірка надходжень від податку на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів у 2023 році (видобування руд металів)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»						
ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ТОВ «Єривський гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Південний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПАТ «Криворізький залізорудний комбінат»						
АТ «Марганецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Суха Балка»						
ТОВ «Рудомайн»						
АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»						
Всього	1 273 205,26	1 280 304,26	-7 099,00	1 273 205,26	1 270 116,77	3 088,49

Звірка надходжень від податку на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів у 2023 році (видобування кам'яного вугілля)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПрАТ «Шахтоуправління «Покровське»						
ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»						
ДП «Львіввугілля»						
ТДВ «Шахта «Білозерська»						
ТОВ «Краснолиманське»						
ДП «Добропіллявугілля-Видобуток»						
ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська»						
Всього	467 089,12	467 088,87	0,25	467 089,12	467 088,87	0,25

13.7 Плата за землю з юридичних осіб

Звірка надходжень від плати за землю з юридичних осіб у 2023 році (видобування нафти та природного газу, в т.ч. транспортування)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПАТ «Укрнафта»						
АТ «Укргазвидобування»						
АТ «Укртранснафта»						
НАК «Нафтогаз України»						
ПрАТ «Нафтогазвидобування»						
ТОВ «Оператор ГТС України»						
ТОВ «Перша українська газонафтова компанія»						
ТОВ «Східний геологічний союз»						
ТОВ «Надра-Геоінвест»						
Представництво «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед» -без права юридичної особи						
СП «Бориславська нафтова компанія» в формі ТОВ						
ТОВ «Енергія-95»						
ТОВ «Стрийнафтогаз»						
ТОВ «Енерго-сервісна компанія «Еско-Північ»						
ПрАТ «Природні ресурси»						
ПП «Проект-Буд»						

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПрАТ «Видобувна компанія «Укрнафтобуріння»						
ТОВ «Горизонти»						
ТОВ «Альфа-Газ»						
СП «Каштан Петролеум ЛТД»						
ТОВ «Пром-Енерго Продукт»						
ТОВ «Парі»						
ТОВ «Українська бурова компанія»						
ТОВ «СП «Укркарпатоїл ЛТД»						
ПП «Нордік»						
ПрАТ «Укргазвидобуток»						
ТОВ «Нафтогаздія»						
ТОВ «Косул»						
ТОВ «Системойлінженерінг»						
ТОВ «ВЕЛЛ КО»						
ТОВ «Нафтогазрегіон»						
Угода про розподіл продукції від 31.12.2020 №7 - інвестор - оператор ТОВ «ВЕЛЛ КО» 43002645						
ДСД від 19.01.1999 № 35/4 - уповноважена особа ПрАТ «Галс-К» 31566427						
Всього	394 714.77	388 710.27	6 004.50	394 714.77	394 675.09	39.68

Звірка надходжень від плати за землю з юридичних осіб у 2023 році (видобування руд металів)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»						
ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Криворізький залізорудний комбінат»						
АТ «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Південний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»						
ТОВ «Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Марганецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Суша Балка»						
ТОВ «Рудомайн»						
Всього	2 482 202,03	2 458 817,58	23 384,45	2 482 202,03	2 458 817,58	23 384,45

Звірка надходжень від плати за землю з юридичних осіб у 2023 році (видобування кам'яного вугілля)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»						
ПрАТ «Шахтоуправління «Покровське»						
ДП «Добропіллявугілля-Видобуток»						
ТДВ «Шахта «Білозерська»						
ДП «Львіввугілля»						
ТОВ «Краснолиманське»						
ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська»						
Всього	55 632,36	55 535,37	96,99	55 632,36	55 535,37	96,99

13.8 Екологічний податок

Звірка надходжень від екологічного податку у 2023 році (видобування нафти та природного газу, в т.ч. транспортування)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
АТ «Укргазвидобування»						
ТОВ «Оператор ГТС України»						
ПАТ «Укрнафта»						
ПрАТ «Нафтогазвидобування»						
ТОВ «Енерго-сервісна компанія «Еско-Північ»						
АТ «Укртранснафта»						
ТОВ «Системойлінженерінг»						
Представництво «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед» -без права юридичної особи						
ПрАТ «Видобувна компанія «Укрнафтобуріння»						
ТОВ «Перша українська газонафтова компанія»						
ТОВ «Пром-Енерго Продукт»						
ТОВ «Східний геологічний союз»						
ПрАТ «Природні ресурси»						
ПрАТ «Укргазвидобуток»						
ТОВ «Альфа-Газ»						
ТОВ «Українська бурова компанія»						

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПП «Проект-Буд»						
ТОВ «Горизонти»						
СП «Бориславська нафтова компанія» в формі ТОВ						
ТОВ «Надра-Геоінвест»						
ТОВ «Стрийнафтогаз»						
СП «Каштан Петролеум ЛТД»						
НАК «Нафтогаз України»						
ТОВ «Нафтогаздія»						
ТОВ «Косул»						
ТОВ «СП «Укркарпатоїл ЛТД»						
ТОВ «Енергія-95»						
ПП «Нордік»						
ТОВ «ВЕЛЛ КО»						
ТОВ «Нафтогазрегіон»						
Угода про розподіл продукції від 31.12.2020 №7 - інвестор - оператор ТОВ «ВЕЛЛ КО» 43002645						
ДСД від 19.01.1999 № 35/4 - уповноважена особа ПрАТ «Галс-К» 31566427						
ТОВ «Парі»						
Всього	104 323.41	103 378.09	945.32	104 323.41	104 319.01	4.40

Звірка надходжень від екологічного податку у 2023 році (видобування руд металів)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»						
ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»						
ТОВ «Єривський гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Криворізький залізорудний комбінат»						
ПрАТ «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Суха Балка»						
АТ «Південний гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»						
АТ «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Марганецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
ТОВ «Рудомайн»						
Всього	429 609,60	409 537,41	20 072,19	429 609,60	409 537,41	20 072,19

Звірка надходжень від екологічного податку у 2023 році (видобування кам'яного вугілля)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»						
ПрАТ «Шахтоуправління «Покровське»						
ТДВ «Шахта «Білозерська»						
ДП «Львіввугілля»						
ДП «Добропіллявугілля-Видобуток»						
ТОВ «Краснолиманське»						
ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська»						
Всього	52 240,38	52 240,40	-0,02	52 240,38	52 240,40	-0,02

13.9 Дивіденди та сплата частки чистого прибутку

Звірка надходжень від дивідендів та сплати частки чистого прибутку у 2023 році (видобування нафти та природного газу, в т.ч. транспортування)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПАТ «Укрнафта»						
АТ «Укргазвидобування»						
ТОВ «Оператор ГТС України»						
ПрАТ «Нафтогазвидобування»						
НАК «Нафтогаз України»						
ПрАТ «Видобувна компанія «Укрнафтобуріння»						
ТОВ «Енерго-сервісна компанія «Еско-Північ»						
ТОВ «Надра-Геоінвест»						
АТ «Укртранснафта»						
ТОВ «Нафтогаздія»						
ПрАТ «Природні ресурси»						
ТОВ «Косул»						
ТОВ «СП «Укркарпатоїл ЛТД»						
Представництво «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед» -без права юридичної особи						
ТОВ «Стрийнафтогаз»						
ТОВ «Системойлінженерінг»						

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ТОВ «Горизонти»						
ТОВ «Енергія-95»						
ТОВ «Перша українська газонафтова компанія»						
ПП «Проект-Буд»						
ПП «Нордік»						
ТОВ «ВЕЛЛ КО»						
ТОВ «Нафтогазрегіон»						
Угода про розподіл продукції від 31.12.2020 №7 - інвестор - оператор ТОВ «ВЕЛЛ КО» 43002645						
СП «Бориславська нафтова компанія» в формі ТОВ						
ДСД від 19.01.1999 № 35/4 - уповноважена особа ПрАТ «Галс-К» 31566427						
ТОВ «Альфа-Газ»						
ТОВ «Парі»						
ТОВ «Східний геологічний союз»						
СП «Каштан Петролеум ЛТД»						
ТОВ «Українська бурова компанія»						
Всього	1 479 756,94	514 026,72	965 730,22	1 479 756,94	1 479 756,94	0,00

Звірка надходжень від дивідендів та сплати частки чистого прибутку у 2023 році (видобування руд металів)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»						
ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»						
ПрАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Криворізький залізорудний комбінат»						
ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Південний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Суха Балка»						
ТОВ «Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Марганецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
ТОВ «Рудомайн»						
Всього	10 691,92	10 691,90	0,02	10 691,92	10 691,90	0,02

Звірка надходжень від дивідендів та сплати частки чистого прибутку у 2023 році (видобування кам'яного вугілля)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ДП «Львіввугілля»						
ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»						
ПрАТ «Шахтоуправління «Покровське»						
ТДВ «Шахта «Білозерська»						
ТОВ «Краснолиманське»						
ДП «Добропіллявугілля-Видобуток»						
ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська»						
Всього	119,73	119,73	0,00	119,73	119,73	0,00

13.10 Єдиний внесок

Звірка надходжень від єдиного внеску у 2023 році (видобування нафти та природного газу, в т.ч. транспортування)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
АТ «Укргазвидобування»						
ПАТ «Укрнафта»						
ТОВ «Оператор ГТС України»						
АТ «Укртранснафта»						
НАК «Нафтогаз України»						
ПрАТ «Нафтогазвидобування»						
Представництво «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед» -без права юридичної особи						
ПрАТ «Видобувна компанія «Укрнафтобуріння»						
ТОВ «Енерго-сервісна компанія «Еско-Північ»						
ПрАТ «Природні ресурси»						
ТОВ «Системойнженерінг»						
ТОВ «Українська бурова компанія»						
ТОВ «Східний геологічний союз»						
ПрАТ «Укргазвидобуток»						
ТОВ «Перша українська газонафтова компанія»						
ТОВ «Альфа-Газ»						

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ТОВ «Горизонти»						
СП «Бориславська нафтова компанія» в формі ТОВ						
ТОВ «Надра-Геоінвест»						
ТОВ «Пром-Енерго Продукт»						
ТОВ «Парі»						
ТОВ «Стрийнафтогаз»						
ПП «Нордік»						
СП «Каштан Петролеум ЛТД»						
ПП «Проект-Буд»						
Угода про розподіл продукції від 31.12.2020 №7 - інвестор - оператор ТОВ «ВЕЛЛ КО» 43002645						
ТОВ «Енергія-95»						
ТОВ «СП «Укркарпатоїл ЛТД»						
ДСД від 19.01.1999 № 35/4 - уповноважена особа ПрАТ «Галс-К» 31566427						
ТОВ «ВЕЛЛ КО»						
ТОВ «Косул»						
ТОВ «Нафтогаздія»						
ТОВ «Нафтогазрегіон»						
Всього	3 961 342.88	3 971 918.77	- 10 575.89	3 961 342.88	3 961 320.77	22.11

Звірка надходжень від єдиного внеску у 2023 році (видобування руд металів)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»						
АТ «Криворізький залізорудний комбінат»						
ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Південний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»						
АТ «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат»						
ТОВ «Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Марганецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Суха Балка»						
ТОВ «Рудомайн»						
Всього	2 779 721,86	2 780 901,97	-1 180,11	2 779 721,86	2 779 901,97	-180,11

Звірка надходжень від єдиного внеску у 2023 році (видобування кам'яного вугілля)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»						
ПрАТ «Шахтоуправління «Покровське»						
ДП «Львіввугілля»						
ДП «Добропіллявугілля-Видобуток»						
ТДВ «Шахта «Білозерська»						
ТОВ «Краснолиманське»						
ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська»						
Всього	2 411 731,20	2 411 748,03	-16,83	2 411 731,20	2 411 748,03	-16,83

13.11 Збір за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів

Звірка надходжень від збору за надання та продовження строку дії спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів у 2023 році (видобування нафти та природного газу, в т.ч. транспортування)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ТОВ «Нафтогаздія»						
АТ «Укргазвидобування»						
ТОВ «Нафтогазрегіон»						
ТОВ «Надра-Геоінвест»						
ПАТ «Укрнафта»						
ТОВ «Стрийнафтогаз»						
ТОВ «Оператор ГТС України»						
ПрАТ «Нафтогазвидобування»						
НАК «Нафтогаз України»						
ПрАТ «Видобувна компанія «Укрнафтобуріння»						
ТОВ «Енерго-сервісна компанія «Еско-Північ»						
АТ «Укртранснафта»						
ПрАТ «Природні ресурси»						
ТОВ «Косул»						
ТОВ «СП «Укркарпатоїл ЛТД»						
Представництво «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед» -без права юридичної особи						

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ТОВ «Системойлінженерінг»						
ТОВ «Горизонти»						
ТОВ «Енергія-95»						
ТОВ «Перша українська газонафтова компанія»						
ПП «Проект-Буд»						
ПП «Нордік»						
ТОВ «ВЕЛЛ КО»						
Угода про розподіл продукції від 31.12.2020 №7						
СП «Бориславська нафтова компанія» в формі ТОВ						
ДСД від 19.01.1999 № 35/4 - уповноважена особа ПрАТ «Галс-К» 31566427						
ТОВ «Альфа-Газ»						
ТОВ «Парі»						
ТОВ «Східний геологічний союз»						
СП «Каштан Петролеум ЛТД»						
ТОВ «Українська бурова компанія»						
Всього	1 788 163,07	21 907,80	1 766 255,27	1 788 163,07	1 788 163,08	-0,01

Звірка надходжень від збору за надання та продовження строку дії спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів у 2023 році (видобування руд металів)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»						
ПрАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Криворізький залізорудний комбінат»						
ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Південний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»						
АТ «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат»						
ПрАТ «Суша Балка»						
ТОВ «Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат»						
АТ «Марганецький гірничо-збагачувальний комбінат»						
ТОВ «Рудомайн»						
Всього	-	-	-	-	-	-

Звірка надходжень від збору за надання та продовження строку дії спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів у 2023 році (видобування кам'яного вугілля)

Назва компанії	Початкові дані, тис. грн			Фінальні дані, тис. грн		
	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній	Дані державних органів	Дані видобувних компаній	Розходження між даними державних органів та даними видобувних компаній
ТОВ «Краснолиманське»						
ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»						
ПрАТ «Шахтоуправління «Покровське»						
ТДВ «Шахта «Білозерська»						
ДП «Львіввугілля»						
ДП «Добропіллявугілля-Видобуток»						
ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська»						
Всього	25 000,10	-	25 000,10	25 000,10	25 000,10	-

Додаток 14. Консолідована база даних щодо платежів на користь держави (рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин, плати за землю з юридичних осіб та екологічного податку) у розрізі проєктної діяльності підзвітних видобувних компаній у 2023 році

14.1 Результати звірки рентної плати за користування надрами щодо кожної окремої проєктної діяльності (в розрізі спецдозволів)

Таблиця 14.1.1 Результати звірки рентної плати за користування надрами щодо кожної окремої проєктної діяльності (спецдозволів) галузі видобування нафти та газу (в т. ч. транспортування) у 2023 році

Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис. грн	Початкові дані компаній, тис. грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань
[Redacted content]									

Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис. грн	Початкові дані компаній, тис. грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис. грн	Початкові дані компаній, тис. грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис. грн	Початкові дані компаній, тис. грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис. грн	Початкові дані компаній, тис. грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис. грн	Початкові дані компаній, тис. грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис. грн	Початкові дані компаній, тис. грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис. грн	Початкові дані компаній, тис. грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис. грн	Початкові дані компаній, тис. грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис. грн	Початкові дані компаній, тис. грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис. грн	Початкові дані компаній, тис. грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис. грн	Початкові дані компаній, тис. грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис. грн	Початкові дані компаній, тис. грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис. грн	Початкові дані компаній, тис. грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис. грн	Початкові дані компаній, тис. грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис. грн	Початкові дані компаній, тис. грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис. грн	Початкові дані компаній, тис. грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань

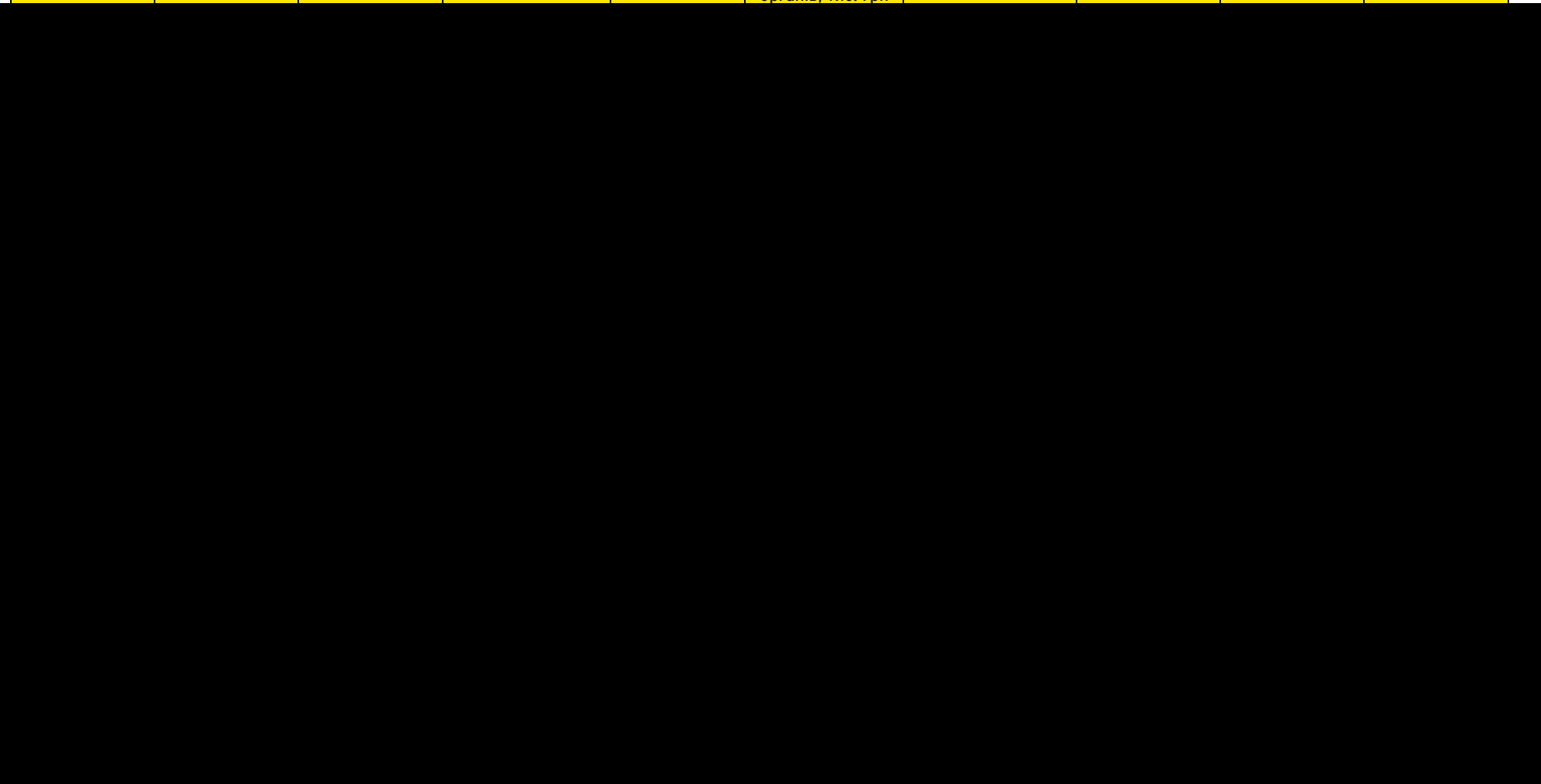
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис. грн	Початкові дані компаній, тис. грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 10.1.2: Результати звірки рентної плати за користування надрами щодо кожної окремої проектної діяльності (спецдозволів) галузі видобування руд металів у 2023 році

Номер спец-дозволу	Дата видачі спец-дозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис. грн	Початкові дані компаній, тис. грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань

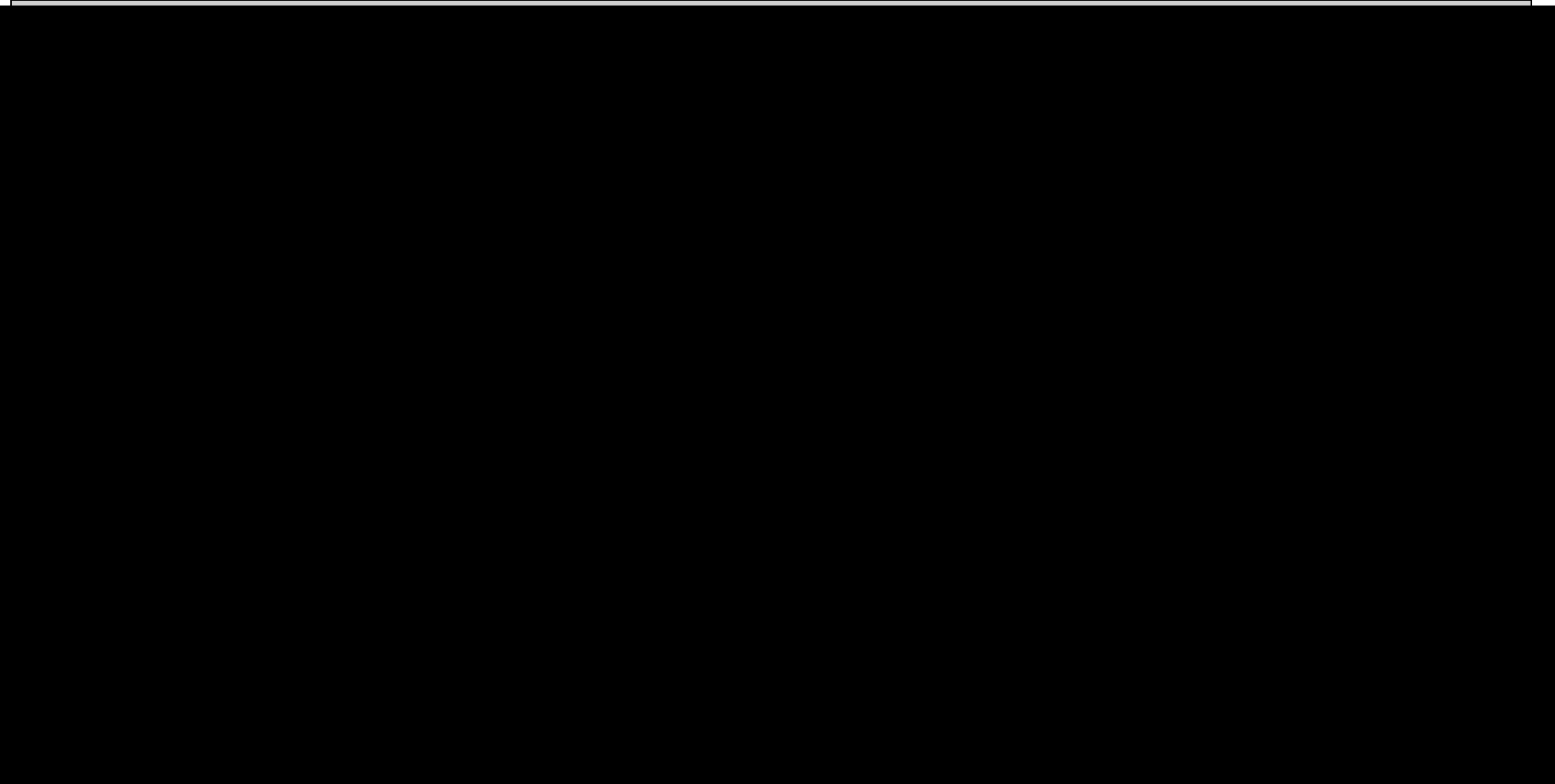

Номер спец-дозволу	Дата видачі спец-дозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис. грн	Початкові дані компаній, тис. грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань

[Redacted content]									
--------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 14.1.3: Результати звірки рентної плати за користування надрами щодо кожної окремої проєктної діяльності (спецдозволів) галузі видобування кам'яного вугілля у 2023 році

Номер спец-дозволу	Дата видачі спец-дозволу	Термін дії спецдозволу	Корисна копалина	Номер підплатежа	Нараховано за 2023 рік за даними державних органів, тис, грн	Початкові дані компаній, тис, грн		Фінальні дані компаній, тис. грн	
						Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань	Нараховано у 2023 році	Розходження щодо нарахувань

14.2 Дані підзвітних видобувних компаній з плати за землю

Таблиця 14.2.1: Нарахування та сплата плати на землю суттєвими підзвітними компаніями галузі видобування нафти та газу (в т. ч. транспортування), згідно з даними компаній

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис. грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
[Redacted content]							

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

--	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

--	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 14.2.2: Нарахування та сплата плати за землю з юридичних осіб суттєвими підзвітними компаніями галузі видобування руд металів у 2023 році, згідно з даними компаній

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис. грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	----------------------------------	--------------------------------

--	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 14.2.3: Нарахування та сплата плати за землю з юридичних осіб суттєвими підзвітними компаніями галузі видобування кам'яного вугілля у 2023 році, згідно з даними компаній

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, ТИС Б.Н.	Сплачено у 2023 році, ТИС Б.Н.

14.3 Дані підзвітних видобувних компаній з екологічного податку

Таблиця 14.3.1: Нарахування та сплата екологічного податку суттєвими підзвітними компаніями галузі видобування нафти та газу (в т. ч. транспортування) у 2023 році, згідно з даними компаній

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис. грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	----------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

--	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
[Redacted content]							

Таблиця 14.3.2: Нарахування та сплата екологічного податку суттєвими підзвітними компаніями галузі видобування руд металів у 2023 році, згідно з даними компаній

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис. грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

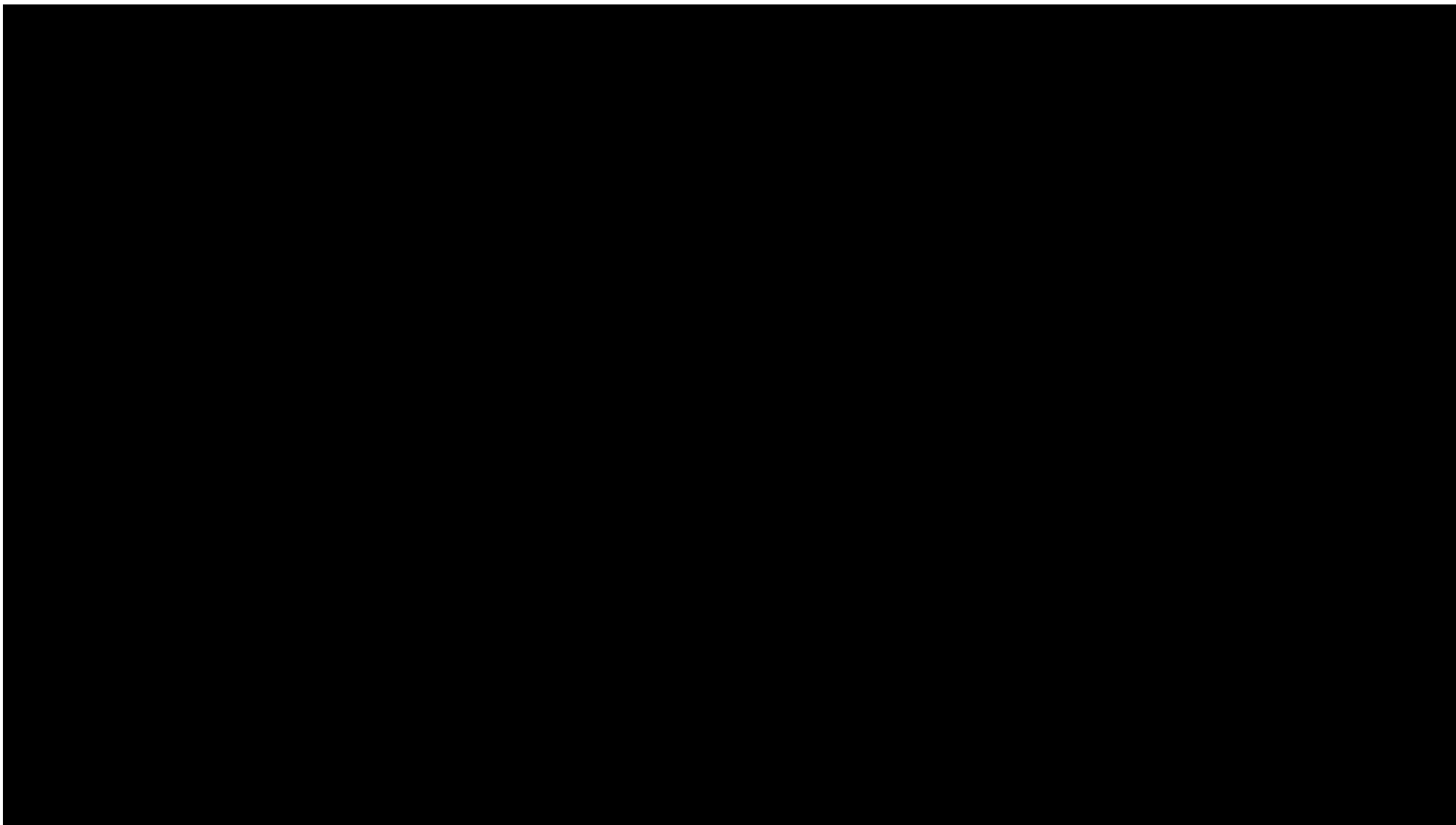
[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис. грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	----------------------------------	--------------------------------

--	--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 14.3.3: Нарахування та сплата екологічного податку суттєвими підзвітними компаніями галузі видобування кам'яного вугілля у 2023 році, згідно з даними компаній

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Назва підприємства	Номер спецдозволу	Дата видачі спецдозволу	Корисна копалина	Код платежу за бюджетною класифікацією	Вид платежу	Нараховано у 2023 році, тис грн	Сплачено у 2023 році, тис. грн
--------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--	-------------	---------------------------------	--------------------------------

[Redacted content]							
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Додаток 15. Консолідована база даних щодо сплати податків та інших платежів суттєвими підзвітними компаніями видобувних галузей які не надали інформацію для Звіту ІПВГ 2023

Назва компанії	Податок та збір на доходи фізичних осіб	Рентна плата за користування надрами	Податок на додану вартість (без урахування бюджетного відшкодування ПДВ)	Бюджетне відшкодування податку на додану вартість грошовими коштами	Податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів	Плата за землю з юридичних осіб	Екологічний податок	Єдиний внесок
СП «Полтавська газонафтова компанія»								
ДП «Селидіввугілля»								
ТОВ «Шахта 1-3 «Новгородівська»								
ДП «Мирноградвугілля»								
ТОВ Виробничо-комерційна фірма «Велта»								
Договір про спільну діяльність від 10.06.1997 № Б/Н - уповноважена особа ДП «Юсенко Україна» 30051913								
Всього	300 953,29	913 595,89	589 468,72	-162 254,51	437,97	7 096,61	1 999,20	314 290,32

Додаток 16 Дослідження розбіжностей та коригування інформації про платежі

16.1 Податок на прибуток підприємств

№	Назва підприємства	Дані державних органів, тис. грн	Дані компаній (первинні), тис.грн	Дані компаній (скореговані), тис.грн	Причина розбіжностей і/або коригувань
1		-	497 680,79	497 680,79	В звіті відображені сплати: податку на прибуток за кодом 11021000 - 463 799,02 тис грн., за кодом 11020500 - 33 881,77 тис. грн. Що становить разом по синтетичному коду 11020000 - 497 680,79 тис. грн.
2		-	95 368,17	95 368,17	перевірила і ще раз підтверджує надані дані з приводу сплати Податку на прибуток іноземних юридичних осіб за 2023 рік. Надані дані звірянні з ЕКП, звіт не коригує.
3		-	99 115,69	80 774,90	Щодо підтвердження сплати Податку на прибуток, уточнена сума сплати податку підтверджується платіжними дорученнями та становить 80 774 900,00грн.
4		-	137 102,49	137 102,49	Загальна сума сплаченого податку на прибуток ККДБ 11021000+11020500
5		-	434 896,15	434 896,15	Державними органами не враховано платежі: плат.інстр.№28 від 07.03.2023 74 396 043,00грн.; плат.інстр.№71 від 17.05.2023 53 213 267,00грн.; плат.інстр.№5230 від 09.06.2023 1 255 139,00грн.; плат.інстр.№7242 від 09.08.2023 1 317 571,00грн.; плат.інстр.№107 від 17.08.2023 91 978 803,00грн.; плат.інстр.№120 від 28.09.2023 18 235 000,00грн.; плат.інстр.№9862 від 31.10.2023 13 063 500,00грн.; плат.інстр.№2 від 03.02.2023 4 619 192,00грн.; плат.інстр.№3 від 09.02.2023 578 185,00грн.; плат.інстр.№4 від 09.02.2023 206 217,00грн.; плат.інстр.№5 від 09.02.2023 1 828 430,00грн.; плат.інстр.№17 від 16.02.2023 2 886 995,00грн.; плат.інстр.№19 від 22.02.2023 3 464 394,00грн.; плат.інстр.№20 від 23.02.2023 3 849 326,00грн.; плат.інстр.№27 від 28.02.2023 9 623 316,00грн.; плат.інстр.№29 від 07.03.2023 28 869 947,00грн.; плат.інстр.№30 від 14.03.2023 5 773 989,00грн.; плат.інстр.№31 від 15.03.2023 17 321 968,00грн.;

№	Назва підприємства	Дані державних органів, тис. грн	Дані компаній (первинні), тис.грн	Дані компаній (скореговані), тис.грн	Причина розбіжностей і/або коригувань
					плат.інстр.№34 від 20.03.2023 5 773 989,00грн.; плат.інстр.№41 від 21.03.2023 28 869 947,00грн.; плат.інстр.№42 від 30.03.2023 723 555,00грн.; плат.інстр.№43 від 30.03.2023 60 846,00грн.; плат.інстр.№48 від 18.04.2023 784 401,00грн.; плат.інстр.№62 від 12.05.2023 2 886 995,00грн.; плат.інстр.№121 від 17.10.2023 9 082 435,00грн.; плат.інстр.№122 від 18.10.2023 6 714 603,00грн.; плат.інстр.№123 від 24.10.2023 9 139 225,00грн.; плат.інстр.№124 від 14.11.2023 3 425 770,00грн.; плат.інстр.№138 від 05.12.2023 4 173 059,00грн.; плат.інстр.№139 від 12.12.2023 3 978 252,00грн.; плат.інстр.№140 від 19.12.2023 9 787 474,00грн.; плат.інстр.№150 від 22.12.2023 13 455 554,00грн.; плат.інстр.№151 від 22.12.2023 3 561 765,00грн.
6		-	15 073,66	15 073,66	В 2023 році [REDACTED] було сплачено 15 073,66 тис.грн. податку на прибуток (код 11021000)
7		-	2 636 447,81	2 636 447,81	За даними обліку та електронного кабінету платника сума сплаченого податку на прибуток у 2023 р. фактично склала 2 636 447,81 тис. грн.
8		-	2 786 337,38	2 786 337,38	Відображені дані відповідають сумам у особистому кабінеті платника податків
9		-	1 393,18	1 393,18	Дані щодо сплати податку на прибуток підприємств України в 2023 році заповнювались у відповідності до здійснених платежів.

16.2 Рентна плата за користування надрами

№	Назва підприємства	Дані державних органів, тис. грн	Дані компаній (первинні), тис.грн	Дані компаній (скореговані), тис.грн	Причина розбіжностей і/або коригувань
1		559 389,02	558 128,90	559 389,10	Було допущено технічну помилку (Зміна назви коду)
2		201 737,05	-	201 737,04	Всі показники були відображені в таблиці 5.2 в розрізі окремого спеціального дозволу
3		6 240 978,27	-	6 240 978,27	Додано інформацію у зв'язку із новими правилами заповнення Форми 5.1.
4		2,88	-	2,88	Помилково не були внесені дані

16.3 Податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (без урахування бюджетного відшкодування ПДВ)

№	Назва підприємства	Дані державних органів, тис. грн	Дані компаній (первинні), тис.грн	Дані компаній (скореговані), тис.грн	Причина розбіжностей і/або коригувань
1		206,14		206,14	Сплата штрафу з ПДВ
2		35 193,96		35 193,96	Помилково не були внесені дані
3		1,39		1,39	Сума була включена до платежу ККДБ 14060100 Податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг)

16.4 Бюджетне відшкодування ПДВ грошовими коштами

№	Назва підприємства	Дані державних органів, тис. грн	Дані компаній (первинні), тис.грн	Дані компаній (скореговані), тис.грн	Причина розбіжностей і/або коригувань
1		4 360,06	3 553,64	3 553,64	Органами податкової служби на особовому рахунку платника податків по бюджетному відшкодуванню податку на додану вартість грошовими коштами відображено відшкодування пені з ПДВ за рішенням суду (31.08.2023 р. на суму 197 250,74 грн та 609 166,44)

16.5 Податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів

№	Назва підприємства	Дані державних органів, тис. грн	Дані компаній (первинні), тис.грн	Дані компаній (скореговані), тис.грн	Причина розбіжностей і/або коригувань
1		691 827,62	1 042 950,29	1 042 950,29	Розбіжність по ПДВ з ввезених на митну територію України товарів (код 14070000). Дані, які було наведені в Звіті є коректними. Всі суми з ПДВ сплачені до бюджету згідно поданих Декларацій з податку на додану вартість підприємства.
2		68,31	-	68,31	Не було відображено в звіті
3		163 087,77	104 760,29	104 760,29	Дані підприємства підтверджуються митними деклараціями та даними електронного кабінету ДПС
4		502,30	569,00	569,00	Сума сплати була вказана вірно
5		27 728,93	74 149,42	74 149,42	Дані підприємства підтверджуються митними деклараціями та даними електронного кабінету ДПС (СЕА ПДВ)
6		10 848,02	2 261,77	2 261,77	підтверджує правильність інформації, наданої підприємством в розділі V Звіту про платежі на користь держави. Сплачений податок на додану вартість за 2023 р. згідно зареєстрованих митних декларацій складає 2 261 766,25 грн.
7		137 484,92	154 890,01	154 890,01	проводить щомісячні звіряння з Державною Митною службою в електронному кабінеті, розбіжності відсутні.

16.6 Плата за землю з юридичних осіб

№	Назва підприємства	Дані державних органів, тис. грн	Дані компаній (первинні), тис.грн	Дані компаній (скореговані), тис.грн	Причина розбіжностей і/або коригувань
1		242 405,75	240 652,49	242 405,75	Було допущено технічну помилку (зміна назви коду)
2		104 688,82	81 304,21	81 304,21	Державними органами вказана вся сума плати за землю, а Компанія відображає в цих графах тільки плату за земельні ділянки, які використовуються безпосередньо у гірничодобувній діяльності (виділені під кар'єр та розміщення відвалів). Решта суми плати за землю сплачена Компанією від іншої діяльності, ніж гірничодобувна.
3		13,85	-	13,85	Було допущено технічну помилку (Зміна назви коду)
4		820,90	-	820,90	Додано інформацію у зв'язку із новими правилами заповнення Форми 5.1
5		29,35	-	29,35	Помилково не були внесені дані

16.7 Екологічний податок

№	Назва підприємства	Дані державних органів, тис. грн	Дані компаній (первинні), тис.грн	Дані компаній (скореговані), тис. грн	Причина розбіжностей і/або коригувань
1		41 091,72	32 693,08	32 693,08	Державними органами вказана вся сума екологічного податку, а Компанія відображає в цій графі тільки екологічний податок, сплачений за «малонебезпечні нетоксичні відходи гірничодобувної промисловості» (код 246.2.005). Решта податку сплачена компанією від іншої діяльності, ніж гірничодобувна
2		22 311,18	10 637,54	10 637,54	Компанія відображає в цій графі тільки екологічний податок, сплачений за «малонебезпечні нетоксичні відходи гірничодобувної промисловості» (код 246.2.005). Решта податку сплачена компанією від іншої діяльності, ніж гірничодобувна
3		820,90	-	820,90	Додано інформацію у зв'язку із новими правилами заповнення Форми 5.1.
4		72,30	-	72,30	Сума була зазначена як ККДБ 19050100 Надходження коштів від енергопідприємств до Державного фонду охорони навколишнього природного середовища

16.8 Дивіденди та сплата частки чистого прибутку

№	Назва підприємства	Дані державних органів, тис. грн	Дані компаній (первинні), тис.грн	Дані компаній (скореговані), тис.грн	Причина розбіжностей і/або коригувань
1		1 479 756,94	514 026,72	1 479 756,94	Розбіжність, що стосується Частини чистого прибутку (код 21010100) виникла внаслідок некоректного відображення в Звіті сплати цього податку у 2023 році. Розбіжність усунена.

16.9 Єдиний внесок

№	Назва підприємства	Дані державних органів, тис. грн	Дані компаній (первинні), тис.грн	Дані компаній (скореговані), тис.грн	Причина розбіжностей і/або коригувань
1		1 100 046,21	1 110 644,21	1 100 046,21	Розбіжність, що стосується Єдиного внеску на загальнообов'язкове соціальне страхування виникла внаслідок некоректного відображення в Звіті сплати цих податків у 2023 році. Розбіжність усунена.

16.10 Збір за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів

№	Назва підприємства	Дані державних органів, тис. грн	Дані компаній (первинні), тис.грн	Дані компаній (скореговані), тис.грн	Причина розбіжностей і/або коригувань
1		225 408,91	-	225 408,91	Було допущено технічну помилку
2		87 573,11	-	87 573,11	Розбіжність щодо Збору за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів (код 22012100). [REDACTED] не виділяє цей Збір в обліку як окремий платіж до бюджету. Розбіжність усунена.
3		25 000,10	-	25 000,10	Було допущено технічну помилку
4		161 164,62	-	161 164,62	Розбіжності відбулися у зв'язку з тим, що платіж до державного бюджету за кодом 22012100 в розмірі 161 164,62 тис. грн не відображається в електронному кабінеті платника податків, що унеможлиблює процес відслідковування платежів до бюджету за даним кодом.
5		200 108,64	-	200 108,64	Збір за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів ККДБ 22012100 не адмініструється ДПС України
6		1 092 000,00	-	1 092 000,00	Збір за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів ККДБ 22012100 не адмініструється ДПС України

Додаток 17. Відповідність Звіту ІПВГ України вимогам Стандарту ІПВГ

Таблиця 17.1: Відповідність Звіту ІПВГ України новим вимогам Стандарту ІПВГ 2019 року

Вимога Стандарту ІПВГ	Розділ Звіту
2.1	<p>Опис нормативного та фіскального регулювання видобувних галузей, а також основні напрямки реформування представлені в Розділі 6 Звіту, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Огляд законодавства, що регулює питання видобування корисних копалин, у тому числі нормативні акти у сфері оподаткування видобувних галузей – Розділ 6.1 • Функції та повноваження органів державної влади у видобувних галузях – Розділ 6.2, Додаток 4 • Реформування регуляторного та фіскального режиму видобувної галузі у Розділ 6.3 • Доступ до інформації про бенефіціарних власників юридичних осіб – Розділ 6.4 • Фіскальний режим видобувної галузі: <ul style="list-style-type: none"> ○ Загальний опис – Розділ 6.5 ○ Інформація про податкові надходження до бюджетів різних рівнів (податкова децентралізація) – Розділ 8.1 • Регуляторний режим видобувної галузі – Розділ 6.6, у тому числі: <ul style="list-style-type: none"> ○ Інформація про реєстр спеціальних дозволів на користування надрами та процедуру їх надання – Розділ 6.6.1 та 6.6.2 ○ Огляд договорів у видобувних галузях та інших договорів, пов'язаних із видобуванням корисних копалин – Розділи 6.6.3 та 6.6.4 ○ Використання місцевої складової у видобувній галузі – Розділ 6.6.5
2.2	<p>У Розділі 6.6.2 описана процедура надання спеціальних дозволів на користування надрами (в тому числі щодо видів користування надрами, на які надаються дозволи, процедур та порядку одержання та передачі дозволів, критеріїв, за якими надаються дозволи тощо).</p> <p>Інформація щодо аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами, які відбулися у звітному році, та переможців цих аукціонів наведена у Додатку 7.</p> <p>Інформація щодо спеціальних дозволів на користування надрами, виданих без аукціону у звітному році, наведена у Додатку 8.</p> <p>Інформація щодо продовження строку дії спеціальних дозволів на користування надрами у звітному році наведена у Додатку 9.</p> <p>Інформація щодо внесення змін до спеціальних дозволів на користування надрами у звітному році наведена у Додатку 10.</p> <p>Інформація щодо змін до спеціальних дозволів внаслідок відчуження права на користування надрами (передачі) у звітному році наведена у Додатку 11.</p> <p>У Розділах 6.6.3-6.6.5 описана процедура укладення різних видів договорів у видобувній галузі (УРП, ДСД, концесійних договорів).</p> <p>Інформація щодо чинних та запланованих реформ з цих питань наведена в Розділі 6.3.</p>

Вимога Стандарту ІПВГ	Розділ Звіту
2.3	Інформація про реєстр спеціальних дозволів на користування надрами та відомостей, доступних у такому реєстрі, наведена у Розділі 6.6.1.
2.4	Інформація про договори у видобувних галузях та вимоги щодо їх оприлюднення, в тому числі відомості про укладені договори та конкурсів на укладення нових договорів (де застосовно), інформація щодо оподаткування діяльності за такими договорами наведена в Розділах 6.6.4 та 6.6.5. Інформація щодо реформ з питань оприлюднення договорів у видобувних галузях наведена в Розділі 6.3.
2.5	Інформація про державну політику розкриття інформації щодо кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) компаній видобувних галузей, політично значущих осіб, а також відомості про таких осіб, що містяться в Єдиному державному реєстрі, викладені в Розділі 6.4. Інформація про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), політично значущих осіб, зміни мажоритарних учасників підзвітних суттєвих компаній наведена в Додатку 3.
2.6	Інформація щодо участі держави у видобувних галузях міститься в Розділі 7 та Додатках до Звіту. Вимога 2.6 а) і): <ul style="list-style-type: none"> • Визначення «підприємств з державною участю» (SOE) - Розділ 7.1 • Пояснення ролі підприємств з державною участю у видобувних галузях - Розділ 7 • Правила та практика взаємовідносин між підприємствами з державною участю і державою: <ul style="list-style-type: none"> ○ правила щодо фінансування діяльності підприємств з державною участю - Розділ 7.3.1 ○ інформація про нерозподілений прибуток, реінвестиції і зовнішнє фінансування - Розділ 7.3.1, Розділ 7.3.2 ○ правила щодо розподілу дивідендів та сплати частини чистого прибутку підприємствами з державною участю - Розділ 7.3.1, 7.4.1 ○ інформація про дивіденди - Розділ 7.4.2, Додаток 13.9 ○ інформація про роль держави у допомозі забезпечення потреб енергетичного сектору - Розділ 7.8 ○ інформація про квазіфіскальні операції - Розділ 7.9 • Функції підприємств із державною участю та платежі суб'єктів господарювання на користь підприємств з державною участю - Розділ 7.6. Вимога 2.6 а) ii): <ul style="list-style-type: none"> • Частка держави в статутному капіталі видобувних підприємств - Розділ 7.2.1 • Правила щодо відповідальності держави за покриття витрат підприємств з державною участю - Розділ 7.2.2 • Обсяг відповідальності держави за зобов'язаннями видобувних компаній - Розділи 7.2.1, 7.2.2, Додаток 2 • Роль та відповідальність держави в рамках УРП та ДСД - Розділи 6.6.3, 6.6.4, 7.2 • Кредити і державні гарантії за позиками - Розділ 7.5.3 • Огляд видів платежів держави на користь підприємств із державною участю (в тому числі заходи державної підтримки та державної допомоги) - Розділ 7.5

Вимога Стандарту ІПВГ	Розділ Звіту
	<p>Вимога 2.6 b):</p> <ul style="list-style-type: none"> Відомості щодо аудиту та розкриття фінансової звітності підприємств з державною участю - Розділ 4.3 Фінансова звітність та висновки незалежного аудитора видобувних підприємств з державною участю (вимога 2.6 b) - Додаток 12 <p>Вимога 2.6 c):</p> <ul style="list-style-type: none"> Державна політика у сфері управління суб'єктами господарювання державного сектора економіки, в тому числі чинні та заплановані реформи у сфері державного управління - Розділ 7.7 <p>Якщо в тексті не зазначено інше, контекстна інформація, зокрема щодо участі держави у видобувних галузях, стосується лише компаній, які було визначено як суттєві та включено до сфери звірки платежів на користь держави (Додаток 2)</p>
3.1	Інформація щодо суттєвих розвідувальних робіт наведена в кожному розділі , присвяченому окремій галузі, а саме: 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2, 5.7.2, 5.8.2, 5.9.2, 5.10.2.
3.2	<ul style="list-style-type: none"> Інформація щодо запасів корисних копалин наведена в Розділі 5, а саме: 5.1.1, 5.2.1, 5.3.1, 5.4.1, 5.5.1, 5.6.1, 5.7.1, 5.8.1, 5.9.1, 5.10.1. Інформація щодо обсягів видобування (в натуральних одиницях) корисних копалин наведена в Розділі 5, а саме: 5.1.3.1, 5.2.3.1, 5.3.3.1, 5.4.3.1, 5.5.3.1, 5.6.3.1, 5.7.3.1, 5.8.3.1, 5.9.3.1., 5.10.3. Інформація щодо вартості видобутих корисних копалин наведена в Розділі 5, а саме: 5.1.3.2, 5.2.3.2, 5.3.3.2, 5.4.3.2, 5.5.3.2, 5.6.3.2, 5.7.3.2, 5.8.3.2, 5.9.3.2., 5.10.3.
3.3	Інформація щодо експорту та імпорту наведена в Розділі 5 , а саме: 5.1.4, 5.2.5, 5.3.4, 5.4.4, 5.5.4, 5.6.4, 5.7.4, 5.8.4, 5.9.4, 5.10.4. В офіційній статистиці відсутня дезагрегована інформація про експорт та імпорт корисних копалин, які охоплювались Звітом ІПВГ 2023, в розрізі областей України.
4.1	Інформація щодо податків та інших доходів держави від видобувних галузей представлена в Розділі 14 , а також в Додатках 13, 14, 15, 16. Інформація щодо податкових та інших доходів держави від всіх компаній видобувних галузей (тих, що підлягали звірці, і тих, надходження від яких були визначені як несуттєві) за всіма видами платежів доступна на сайті http://eiti.org.ua/ , https://mepr.gov.ua/ , https://data.gov.ua/
4.2	В 2023 році в Україні здійснювалося видобування газу за однією УРП, але державна частка прибуткової продукції не була прийнята державою та продаж такої продукції не відбувся. Детальніше інформація наведена в Розділі 6.6.3.
4.3	В Україні механізми бартерних та інфраструктурних угод з державою не використовуються. Це було закріплено в рішенні БГ ІПВГ від 24.05.2024 року. При цьому, в анкетах для видобувних компаній були включені відповідні запитання і за результатами анкетування не було виявлено фактів бартерних угод між видобувними компаніями і державою.
4.4	Інформація щодо транспортування нафти та газу, в т.ч. транзитної діяльності, наведена в Розділі 5.2.4. В Розділі 5.2.4 розкрита інформація про доходи оператора газотранспортної системи та оператора нафтотранспортної системи у розрізі компаній-платників, а також інформація видобувних підзвітних компаній про платежі на користь оператора газотранспортної системи та оператора нафтотранспортної системи. Дані про маршрути (вимога 4.4 І.) не можуть бути розкриті через технічні особливості функціонування газо- та нафтотранспортної системи в Україні.

Вимога Стандарту ІПВГ	Розділ Звіту
4.5	<ul style="list-style-type: none"> • Інформація про трансфертні платежі (дотації, субсидії, субвенції) від держави видобувним компаніям з державною участю - Розділи 7.5.1 та 7.5.2 • Інформація про дивіденди видобувних компаній з державною участю - Розділ 7.4.2.2 (дивіденди дочок АТ «НАК «Нафтогаз»), Розділ 14.2 (загальні результати звірки), Додаток 13 (розділ 13.9) (детальні результати звірки в розрізі кожної видобувної компанії, яка сплачувала дивіденди в 2023 році) • Взаємовідносини між державою і підприємствами з державною участю в рамках ДСД, концесійних договорів, УРП - Розділи 6.6.3, 6.6.4, 7.2 • За результатами опитування випадків надання підзвітними підприємствами з державною участю позик на користь інших підзвітних підприємств з державною участю виявлено не було. <p>Огляд видів платежів підприємств із державною участю на користь держави - Розділ 7.4.2</p>
4.6	<p>Податки сплачуються до рахунків, відкритих в державному казначействі, і надалі перерозподіляються між бюджетами різних рівнів. Водночас, згідно з результатами техніко-економічної оцінки та рішень БГ ІПВГ в сферу охоплення звіту увійшли наступні платежі, які розподіляються між бюджетами різних рівнів, інформація щодо яких наведена у відповідних розділах, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • податок на прибуток - Розділ 14.3.2, Додаток 13 (розділ 13.2) • податок та збір на доходи фізичних осіб - Розділ 14.3.1, Додаток 13 (розділ 13.1); • плата за землю з юридичних осіб - Розділ 14.3.7, а також Додаток 13 (розділ 13.7); • екологічний податок - Розділ 14.3.8, Додаток 13 (розділ 13.8); • рентна плата за видобування корисних копалин загальнодержавного значення (входить в загальну рентну плату за користування надрами) - Розділ 14.3.3, Додаток 13 (розділ 13.3). <p>Інформація щодо правил розподілу податкових надходжень між бюджетами різних рівнів у розрізі конкретного податку / збору наведена в Розділі 8.1</p>
4.7	<p>В Звіті представлено дезагреговану інформацію щодо доходів держави від видобувних галузей:</p> <ul style="list-style-type: none"> • за видами платежів та підзвітними компаніями - Розділ 14, Додатки 13, 15 • за окремими видами платежів та проектною діяльністю підзвітних компаній - Додаток 15
4.8	<p>Звіт ІПВГ за 2023 рік опублікований у 2024 році</p>
4.9	<p>Інформація щодо розкриття та наявності у відкритому доступі аудиту фінансової звітності за міжнародними стандартами наведена в Додатку 12. Детальніше про процедуру аудиту в видобувних компаніях та державних органах в Розділі 4.3.</p> <p>Згідно з рішенням БГ ІПВГ від 24.05.2024 року, повнота і достовірність даних підтверджується:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ З боку видобувних компаній (приватних та державних) - підписами вищих посадових осіб цих компаній, які гарантують коректність надання даних, та/або висновками зовнішнього аудитора щодо наданих даних (у випадку наявності зазначеного висновку), по кожній компанії. <p>У разі подання видобувними компаніями Звіту про платежі на користь держави в електронному вигляді через електронну систему ІПВГ, достовірність даних буде підтверджуватись кваліфікованим електронним підписом відповідних посадових осіб таких видобувних компаній.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Від центральних та регіональних органів влади - підписами вищих посадових осіб відповідного органу, а також принципами взаємодії різних органів влади.

Вимога Стандарту ІПВГ	Розділ Звіту
5.1	Інформація щодо розподілу податкових надходжень між бюджетами різних рівнів наведена в Розділі 8.1, Розділі 14.
5.2	Інформація щодо розподілу податкових надходжень між бюджетами різних рівнів та суттєвих платежів, які не зараховуються до бюджету, наведена в Розділі 8.1, Розділі 14.
5.3.	Опис бюджетного процесу в Україні, а також огляд вимог щодо аудиту та оцінки ефективності управління бюджетними коштами міститься в Розділі 8.2.2.
6.1	Інформація щодо фактичних витрат видобувних компаній на соціальні та екологічні цілі наведена в Розділі 5.12.
6.2	Інформація щодо квазіфіскальних операцій газовидобувних компаній наведена в Розділі 7.9.
6.3	Інформація щодо внеску видобувних галузей в економіку країни наведена в Розділі 5.11.
6.4	<p>Інформація щодо впливу видобувних галузей на навколишнє середовище наведена в Розділі 13, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> • регулювання правовідносин щодо охорони навколишнього середовища - Розділ 13.1.1 • суб'єкти владних повноважень, які забезпечують управління охороною навколишнього природного середовища, контроль за діяльністю суб'єктів господарювання - Розділ 13.1.2 • права природокористування та обов'язки щодо охорони і відновлення навколишнього середовища - Розділ 13.1.3 • інформація про екологічний контроль та моніторинг впливу видобувної галузі на навколишнє природне середовище - Розділ 13.1.4 • інформація про програми реабілітації, виведення з експлуатації та закриття видобувних підприємств - Розділ 13.1.5 • контроль за дотриманням природоохоронного законодавства та санкції, передбачені законодавством за порушення правил природокористування - Розділ 13.2

Таблиця 17.2. Відповідність Звіту ІПВГ України новим вимогам Стандарту ІПВГ 2023 року

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
Вимога 2.1(a) Країни, що впроваджують ІПВГ, повинні навести опис законодавчої бази та фіскального режиму, якими регулюються видобувні галузі. Ця інформація повинна включати загальний опис фіскального режиму, включаючи рівень фіскальної децентралізації, загальний огляд відповідних законів та нормативно-правових актів, включаючи закони стосовно запобігання корупції у видобувному секторі , опис різних типів договорів та спецдозволів, що регулюють розвідку та видобування нафти, газу та корисних копалин, а також інформацію про ролі та обов'язки відповідних державних органів та відомств.	Розділ 10.1 «Опис антикорупційного законодавства»	-	-
Вимога 2.1(b) Країни, що впроваджують ІПВГ, повинні розкривати інформацію про національні зобов'язання, програми та плани щодо енергетичного переходу, які мають відношення до видобувних галузей.	Розділ 12.1 «Зобов'язання, плани та реформи щодо енергетичного переходу в Україні»	-	-
Вимога 2.1 С Країнам, що впроваджують ІПВГ, рекомендується надавати стислий опис механізмів ціноутворення на викиди вуглецю або вуглецевих податків, які є суттєвими для видобувних галузей.	Розділ 6.5 «Фіскальний режим видобувних галузей»	-	-

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
<p>Вимога 2.1 D</p> <p>Країнам, що впроваджують ІПВГ, рекомендується розкривати інформацію про державні субсидії та інші форми державної підтримки, які є суттєвими для видобувних галузей, а також про будь-які пов'язані з ними поточні реформи. Це можуть бути субсидії виробникам, а також субсидії споживачам до та після сплати податків, відповідно до рекомендацій Глобальної ініціативи щодо субсидій.</p>	<p>Розділ 7.5 «Платежі держави на користь підприємств із державною участю»</p>	-	-
<p>Вимога 2.1 F</p> <p>Там, де це застосовно, країнам, що впроваджують ІПВГ, рекомендується розкривати політику, пов'язану з сектором кустарного і дрібномасштабного видобутку, а також інформацію про заплановані або поточні реформи</p>	<p>Розділ 5.14 «Кустарний і дрібномасштабний видобуток»</p>	-	-
<p>Вимога 2.2(а).ii</p> <p>II Використані технічні та фінансові критерії, включаючи будь-які вимоги, пов'язані з вільною, попередньо узгодженою та інформованою згодою. Якщо процес видачі або передачі ліцензії передбачає проведення консультацій з громадами, на території яких буде відбуватися видобувна діяльність, країни та компанії, що реалізують проект, повинні надати опис того, як проводився</p>	<p>Розділ 6.6.2 «Процедура надання спеціальних дозволів на користування надрами»</p> <p>Розділ 6.6.3 «Договори у видобувних галузях»</p> <p>Розділ 13 «Вплив видобувних</p>	<p>Надання та передача спеціальних дозволів не потребують згоди громад, на які вони впливають (вимога була скасована у 2019 році).</p> <p>Консультації з громадськістю проводяться в рамках екологічної оцінки, яка є обов'язковою для видобувної діяльності.</p> <p>Через дію воєнного стану звіти про громадські обговорення за 2023 рік не є публічно доступними.</p>	

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
<p>процес консультацій. Це може включати кількість проконсультованих осіб із ґендерною деталізацією, а також стислий опис того, як збиралися та розглядалися думки щодо впливу проєкту.</p>	<p>галузей на навколишнє природне середовище»</p>		
<p>Вимога 2.2(а).IV Будь-які суттєві відхилення від застосовної нормативно-правової бази, що регулює передачу ліцензій та їх надання, включаючи пояснення методології, прийнятої для оцінки.</p>	<p>Розділ 6.6.2 «Процедура надання спеціальних дозволів на користування надрами»</p>	-	-
<p>Вимога 2.2 С У разі видачі ліцензій через процедуру відкритого конкурсу, уряд повинен розкрити інформацію щодо переліку учасників конкурсу, включаючи їх бенефіціарних власників у відповідності до Вимоги 2.5, та критеріїв конкурсного відбору.</p>	<p>Розділ 6.4 «Доступ до інформації про бенефіціарних власників юридичних осіб» Розділ 6.6.2 «Процедура надання спеціальних дозволів на користування надрами»</p>		<p>Впровадження обміну інформації з Порталом ІПВГ через API.</p>
<p>Вимога 2.2 D Багатосторонній групі ІПВГ рекомендується включити до складу інформації, що розкривається згідно з вимогами ІПВГ, додаткову інформацію про розподіл</p>	<p>Розділ 6.6 «Регуляторний режим видобувної галузі» Додаток 3</p>	<p>Інформація щодо змін власників компаній наявна в ЄДР, але ЄДР не інтегровано з платформою ІПВГ.</p>	<p>1. Інтеграція даних з ЄДР у платформу ІПВГ 2. Забезпечення публікації даних про засновників у машинозчитуваному</p>

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
<p>ліцензій. Вона може включати коментарі щодо оперативності та ефективності процедур ліцензування, опис процедур, актуальних практик та підстав для подовження строку дії, призупинення або анулювання певного договору або ліцензії, а також інформацію щодо змін у мажоритарній власності компаній, які володіють ліцензіями.</p>			<p>форматі на порталі відкритих даних</p>
<p>Вимога 2.3 D Країнам, що впроваджують ІПВГ, рекомендується пов'язувати загальнодоступні реєстри ліцензій з іншими державними платформами, які розкривають або зберігають інформацію відповідно до Вимоги 2.5 про бенефіціарних власників нафтових, газових та видобувних компаній.</p>	<p>Розділ 6.6.2 «Процедура надання спеціальних дозволів на користування надрами»</p>	<p>Державний реєстр спецдозволів наразі не інтегрований з ЄДР, який містить дані про засновників та бенефіціарних власників нафтових, газових та гірничодобувних компаній. Для цього потрібно здійснювати окремий пошук. Публічний реєстр спецдозволів наразі закритий через воєнний стан, у форматі відкритих даних публікується лише перелік власників спеціальних дозволів</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Забезпечення доступу до реєстру спеціальних дозволів 2. Забезпечення інтеграції ЄДР та реєстру спецдозволів
<p>Вимога 2.5 (f) ii. Країнам, що впроваджують ІПВГ, рекомендується прийняти порогові значення частки власності на рівні 10% або нижче для звітування про бенефіціарних власників.</p>	<p>Розділ 6.4 «Доступ до інформації про бенефіціарних власників юридичних осіб»</p>	<p>Українське законодавство не вимагає розкриття інформації власників 10% корпоративних прав як бенефіціарних власників. В Україні поріг для розкриття КБВ становить 25%.</p>	<p>Для виконання вимоги щодо розкриття інформації про 10% КБВ потрібно буде внести зміни до нормативних актів. У разі зміни до законодавства можуть вимагатися зміни до форм звітності ІПВГ.</p>
<p>Вимога 2.5 (f) (...) Визначення має передбачати зобов'язання щодо інформування про</p>	<p>Розділ 6.4 «Доступ до інформації про бенефіціарних</p>	<p>Інформація не є повною, оскільки розкриття інформації про ПЗО ще не впроваджено у форми для звітування ІПВГ навіть для бенефіціарних власників з часткою 25%.</p>	<p>БГ ІПВГ має бути обговорено ініціювання зміни до законодавства щодо запровадження</p>

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
політично значущих осіб (ПЗО). Країни, що впроваджують ІПВГ повинні вимагати повного розкриття бенефіціарної власності ПЗО незалежно від рівня їхньої власності.	власників юридичних осіб Додаток 3		розкриття статусу ПЗО незалежно від частки володіння. Після зміни законодавства можуть вимагатися зміни до форм звітності ІПВГ
Вимога 2.5 (f) v. Державні підприємства (ДП) зобов'язані розкривати назву держави (держав), яка (які) володіє (володіють) або контролює (контролюють) ДП, рівень власності та детальну інформацію про те, як здійснюється власність або контроль. Якщо державне підприємство не повністю належить державі, інформація про бенефіціарних власників повинна бути розкрита відповідно до Вимоги 2.5(c).	Розділ 6.4 «Доступ до інформації про бенефіціарних власників юридичних осіб» Додаток 2	Інформація про засновників та органи управління ДП розкривається у ЄДР.	1. Інтеграція даних з ЄДР у платформу ІПВГ 2. Забезпечення публікації даних про засновників у машинозчитуваному форматі на порталі відкритих даних
Вимога 2.5 G Країни, що впроваджують ІПВГ, зобов'язані розкривати інформацію про законних власників та юридичних осіб, визначених у Вимозі 2.5(c), включаючи їхню частку власності. Компаніям рекомендується розкривати свою структуру власності, включаючи повний ланцюжок юридичних осіб, що ведуть до бенефіціарного власника.	Розділ 6.4 «Доступ до інформації про бенефіціарних власників юридичних осіб» Додаток 3	Інформація про наявність або відсутність структури власності є доступною в ЄДР, але чинні правила дозволяють не розкривати структуру власності під час дії воєнного стану.	1. Може вимагатися скасування звільнення від розкриття структури власності під час дії воєнного стану 2. Інтеграція даних з ЄДР у платформу ІПВГ.
Вимога 2.6 B	Розділ 7 «Регулювання»	За правилами воєнного стану компаніям дозволено відкладати публікацію перевіреної фінансової звітності та аудиторських звітів до	Може вимагатися скасування звільнення від відповідальності за

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
<p>ДП повинні публічно розкривати інформацію про свою перевірену фінансову звітність або основні фінансові статті (тобто, бухгалтерський баланс, звіт про прибутки та збитки, рух грошових коштів), якщо фінансові звіти є недоступними. Правові та регуляторні бар'єри, що перешкоджають своєчасному розкриттю перевіреної фінансової звітності, повинні бути чітко задокументовані суб'єктом господарювання, що звітує.</p>	<p>державної участі у видобувних галузях»</p>	<p>закінчення воєнного стану, і деякі суттєві компанії користуються цим правом.</p> <p>Фінансова звітність, опублікована на вебсайтах компаній, не у машинозчитуваній формі.</p> <p>Фінансова звітність компаній, доступна у відкритих джерелах, включає лише основні фінансові статті та не містить приміток чи аудиторських висновків.</p>	<p>непублікацію фінансової звітності під час воєнного стану</p>
<p>Вимога 2.6 С</p> <p>Країнам, що впроваджують ІПВГ, необхідно описувати правила та практики, що стосуються експлуатаційних та капітальних витрат підприємств з державною участю, закупівель, укладення субпідрядних договорів та корпоративного управління ДП, наприклад, склад та призначення членів Ради директорів, сфера повноважень Ради та кодекс поведінки.</p>	<p>Розділ 7 «Регулювання державної участі у видобувних галузях»</p>	<p>1. Первинні дані, отримані органами державної статистики під час статистичних спостережень, вважаються конфіденційною інформацією, що охороняється законом і використовується для статистичних цілей.</p> <p>Забороняється поширення та передача офіційної державної статистичної інформації та будь-якої іншої статистичної інформації, на підставі якої можна визначити конфіденційні дані щодо конкретного респондента (фінансова звітність не вважається конфіденційною інформацією для цілей статистики).</p> <p>2. Прогалина в законодавстві, пов'язана з воєнним станом: через правила воєнного стану компаніям дозволено відкладати подання статистичної звітності, а фінансова звітність державних підприємств публікується не в повному обсязі, включаючи примітки та аудиторські звіти.</p> <p>3. Рівень деталізації доступної інформації щодо експлуатаційних та капітальних витрат є</p>	<p>Зміни до законодавства, відповідно до яких виникне зобов'язання щодо публікації фінансової звітності та статистичних даних під час дії воєнного стану.</p>

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
		недостатнім. Фінансова звітність містить дані про операційні та капітальні витрати, але ці дані не деталізовані та не прив'язані до конкретних видобувних проектів.	
	Розділ 7 «Регулювання державної участі у видобувних галузях»	<p>1. Існує низка винятків, які не підпадають під дію закону про державні закупівлі.</p> <p>2. У зв'язку з воєнним станом застосовуються особливі правила здійснення публічних закупівель. Такі правила передбачають можливість не оприлюднювати в електронній системі закупівель звіт про договір, укладений без використання електронної системи закупівель, якщо вартість договору є меншою за 50 000 гривень</p> <p>3. Закони та нормативно-правові акти у сфері державних закупівель не застосовуються до закупівель товарів, робіт та послуг за УРП.</p> <p>4. Існує правова невизначеність щодо того, чи поширюється регулювання державних закупівель на компанії, чиї корпоративні права були арештовані та передані в управління іншому державному підприємству.</p> <p>До переліку суттєвих підзвітних компаній на 2023 рік включено одну компанію з арештованими корпоративними правами.</p>	<p>Зміни до законодавства, спрямовані на:</p> <p>Поширення правил публічних закупівель на компанії, чиї корпоративні права були арештовані та передані в управління іншому державному підприємству.</p>
	Розділ 7 «Регулювання державної участі у видобувних галузях»	1. Українське законодавство вимагає, щоб статuti ДП були опубліковані на їхніх вебсайтах. Однак лише деякі з суттєвих компаній з державною участю опублікували свої статuti.	Забезпечення публікації інформації про корпоративне управління у машиночитаному форматі

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
	Додаток 2	<p>2. Вимога публікувати біографічну інформацію про керівників та членів наглядової ради виконується не всіма підприємствами з державною участю.</p> <p>3. Рішення про призначення членів органів управління ДП не підлягають обов'язковому оприлюдненню, окрім випадків, коли рішення про призначення було прийнято/затверджено Кабінетом Міністрів України або іншими уповноваженими органами управління</p> <p>4. ДП - емітенти цінних паперів зобов'язані регулярно публікувати інформацію про керівний орган, його посадових осіб, а також звіт керівництва, який має містити інформацію про корпоративне управління. Однак на період воєнного стану емітенти цінних паперів звільняються від обов'язку розкривати цю інформацію.</p> <p>5. Опубліковані статuti не в машиночитаному форматі</p>	
<p>Для компаній, що підтримують ІПВГ, очікується, що ДП опублікують свою антикорупційну програму і заохочуються до участі в ретельних процесах комплексної перевірки.</p> <p>Вимога 1.2 b)</p> <p>Очікується, що компанії, які звітують, опублікують антикорупційну програму, яка визначає, як компанія управляє</p>	<p>Розділ 10.2.1 «Антикорупційні програми суттєвих підзвітних підприємств з державною участю»</p> <p>Розділ 10.2.2 «Антикорупційні програми суттєвих підзвітних підприємств»</p>	<p>1. Незважаючи на відсутність законодавчої вимоги публікувати антикорупційні програми (ДП зобов'язані лише мати їх), низка ДП та видобувних компаній опублікували антикорупційні програми.</p> <p>2. Компанії, що не належать до ДП, не зобов'язані приймати та публікувати антикорупційні програми, але на практиці низка видобувних компаній публікує їх.</p> <p>3. Компанії, що входять до складу БГ ІПВГ, проводять комплексну перевірку контрагентів відповідно до внутрішніх процедур. Не про всіх</p>	<p>Впровадження законодавчої вимоги щодо прийняття та публікації антикорупційних програм усіма видобувними компаніями.</p>

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
<p>корупційними ризиками, включаючи використання даних про бенефіціарних власників.</p> <p>Крім того, очікується, що компанії, які входять до багатосторонньої групи, будуть проводити ретельну комплексну перевірку. Інші компанії, що звітують, також заохочуються до проведення ретельної комплексної перевірки.</p>	<p>Розділ 10.2.3 «Комплексна перевірка контрагента»</p>	<p>компанії серед решти суттєвих є інформація про процедури проведення комплексної перевірки контрагентів.</p>	
<p>Вимога 2.6 D</p> <p>Там, де це можливо, державним підприємствам</p> <p>рекомендується розкривати інформацію про інвестиції у видобувні галузі (включаючи активи та зобов'язання).</p> <p>ДП також заохочуються до розкриття інформації про те, як їхні інвестиційні рішення узгоджуються з міркуваннями щодо енергетичного переходу та кліматичних ризиків.</p>	<p>Розділ 7 «Регулювання державної участі у видобувних галузях»</p>	<p>1. Інвестиції у видобувну галузь відображаються у фінансовій звітності, підготовленій відповідно до (МСФЗ), але, як правило, відсутня детальна інформація про інвестиції у видобувні проекти та міркування щодо енергетичного переходу.</p> <p>2. Відповідно до положень воєнного стану, компанії мають право не публікувати фінансову або іншу звітність.</p> <p>Відповідно, Звіти про управління істотних державних підприємств за 2023 рік не є загальнодоступними.</p> <p>3. Звіти про управління та звіти CDP могли б містити інформацію про екологічні заходи, спрямовані на зменшення кліматичних ризиків компаній, включаючи операційні витрати та капітальні інвестиції. Однак у більшості компаній, що звітують про істотну діяльність, інформація у звіті про управління або відсутня, або застаріла до 2022 року.</p>	<p>Закріплення законодавчих вимог щодо розкриття інвестицій у видобувні галузі</p>

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
<p>Вимога 2.6 Е</p> <p>Там де це застосовно, державним підприємствам рекомендується розкривати інформацію про особу та бенефіціарних власників своїх агентів або посередників, постачальників або підрядників у суттєвих транзакціях</p>	<p>Розділ 7.7.3 «Державна політика у сфері здійснення закупівель суб'єктами господарювання державного сектору економіки та розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників контрагентів»</p>	<p>Інформація щодо бенефіціарних власників постачальників ДП, які є нерезидентами, не буде публічно доступна</p> <p>Постачальники ДП, обрані через процедуру публічних закупівель, оприлюднюються в системі електронних торгів.</p> <p>Якщо постачальники є українськими компаніями, їх бенефіціарних власників можна знайти в загальнодоступному ЄДР</p>	<p>Розглянути питання щодо встановлення законодавчої вимоги розкривати відомості про бенефіціарів протягом дії воєнного стану.</p> <p>Для інтеграції даних з Порталом ІПВГ може знадобитися передача даних через API</p>
<p>Вимога 3.1 В</p> <p>Країнам, що впроваджують ІПВГ, та компаніям рекомендується розкривати дані про підтвержені економічно обґрунтовані запаси нафти, газу або мінеральних ресурсів, якщо такі є в наявності.</p>	<p>Розділ 5 «Загальна інформація про видобувні галузі»</p>	<p>Інформація про балансові запаси та обсяги видобутку окремих корисних копалин (урану та титану) віднесена до державної таємниці на підставі Зводу відомостей, що становлять державну таємницю затвердженого наказом СБУ</p>	<p>Розглянути можливість внесення змін до законодавства шляхом розкриття інформації про обсяги деяких корисних копалин, зокрема урану та титану</p>
	<p>Розділ 5 «Загальна інформація про видобувні галузі»</p>	<p>1. Дані державного балансу запасів корисних копалин збираються Держгеонадрами на основі звітів, які містять обсяг та вартість видобутку корисних копалин за кожною позицією, проте ці дані на не публікуються.</p> <p>До введення воєнного стану, дані про державний баланс запасів корисних копалин України збиралися також на порталі data.gov.ua, проте дані були лише щодо попередніх періодів та не в машинозчитуваному форматі.</p>	<p>1. Закріплення у законодавстві вимоги щодо розкриття інформації про баланси корисних копалин.</p> <p>2. Забезпечити публікацію огляду значних геологорозвідувальних робіт за 2022 - 2024 роки та подальше оновлення й оприлюднення даних.</p>

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
		<p>2. Огляд значних геологорозвідувальних робіт на критично важливих родовищах сировини не є публічно доступним з 2022 року.</p> <p>3. Дані щодо родовищ критичної сировини, що використовується у низьковуглецевих технологіях не є публічно доступною з 2022 року.</p>	<p>3. Забезпечити публікацію та регулярне оновлення даних щодо родовищ критичної сировини, що використовується у низьковуглецевих технологіях.</p>
<p>Вимога 3.2 А</p> <p>Країни, що впроваджують ІПВГ, зобов'язані своєчасно розкривати інформацію про видобування, в тому числі обсяги видобування та вартість за видами продукції. Дані повинні бути додатково деталізовані за проєктами, якщо це можливо. Оцінка виробництва, отриманого в результаті кустарної та дрібномасштабної діяльності, повинна бути розкрита там, де це застосовно та доступно.</p>	<p>Розділ 5 «Загальна інформація про видобувні галузі»</p>	<p>1. Інформація про стан мінерально-сировинної бази після введення воєнного стану перестала збиратися та видаватися через призупинення фінансування.</p> <p>Дані, опубліковані до початку війни, мали середній рівень дезагрегації, оскільки були розбиті лише за регіонами, а не за проєктами.</p> <p>2. Інформація про оцінку обсягів виробництва в результаті кустарної та дрібномасштабної діяльності відсутня.</p>	<p>1. Розглянути можливість відновлення збору та публікації інформації про стан мінерально-сировинної бази України.</p> <p>2. Закріпити вимогу щодо публікації даних про оцінку обсягів виробництва в результаті кустарної та дрібномасштабної діяльності.</p>
	<p>Розділ 5 «Загальна інформація про видобувні галузі»</p>	<p>1. Дані щодо державного балансу запасів корисних копалин не є публічно доступними.</p> <p>2. Інформація про видобуток та запаси корисних копалин, яку надкористувачі подають за формами звітності до Держгеонадр, не є публічно доступною, а проведення планових аудитів призупинено у зв'язку з воєнним станом.</p> <p>3. Державна служба статистики України збирає дані про обсяги виробленої та реалізованої продукції суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності. Через воєнний ці дані відсутні у вільному доступі. Незважаючи на це,</p>	<p>1. Закріпити в законодавстві вимогу щодо оприлюднення даних державного балансу запасів корисних копалин.</p> <p>2. Передбачити вимогу для Держгеонадр про публікацію даних про видобуток та запаси корисних копалин отриманих від надкористувачів.</p>

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
		вони продовжують збиратися і знаходяться в Державній службі статистики.	3. Закріпити в законодавстві вимогу публікувати деталізовану інформацію про обсяги виробництва та реалізацію продукції з розподілом за проектами та компаніями.
<p>Вимога 3.2 В</p> <p>Необхідно розкрити джерела та методи розрахунку обсягів і вартості продукції. Країни, що впроваджують ІПВГ, повинні розкрити існуючі механізми моніторингу та перевірки точності даних про виробництво та документувати результати, включаючи будь-які недоліки, пов'язані з повнотою та достовірністю загальнодоступних даних про виробництво.</p>	<p>Розділ 5 «Загальна інформація про видобувні галузі»</p>	<p>1. Інформація про вартість реалізованої продукції, яка для статистичних цілей збирається Державною службою статистики, надається у не дезагреговану вигляді, у форматі Excel та вимагає підготовки окремого запиту для отримання інформації.</p> <p>2. Деяка інформація не оновлювалася з 2023 року.</p>	<p>1. Ініціювати питання щодо можливості публікації інформації у дезагрегованому форматі.</p> <p>2. Забезпечити регулярне оновлення інформації</p>
<p>Вимога 3.2 С</p> <p>Очікується, що країни, котрі впроваджують ІПВГ, представлятимуть дані про видобування, використовуючи національні та міжнародні стандарти класифікації продукції.</p>	<p>Розділ 5 «Загальна інформація про видобувні галузі»</p>	-	-
<p>Вимога 3.3 А</p> <p>Країни, що впроваджують ІПВГ, зобов'язані своєчасно розкривати інформацію про експорт, в тому числі про обсяги експорту та вартість за видами продукції та компанією експортером Очікується, що країни, котрі</p>	<p>Розділ 5 «Загальна інформація про видобувні галузі»</p>	<p>1. Дані про експорт з розбивкою за операціями публікуються анонімно</p> <p>2. Дані не містять інформації про конкретний товар (матеріал), часто вони представлені групами (наприклад, 2505100000 Природні піски всіх видів, забарвлені або незабарвлені, за винятком</p>	<p>1. Розглянути можливість пом'якшити обмеження на публікацію даних щодо експорту у зв'язку з воєнним станом</p>

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
<p>впроваджують ІПВГ, розбиватимуть дані про експорт за операціями. Оцінка експорту, отриманого в результаті кустарної та дрібномасштабної діяльності, повинна бути розкрита там, де це застосовно та доступно.</p>		<p>металовмісних пісків глави 26: кварцові піски та піски кварцові).</p> <p>3 Оцінка обсягів виробництва в результаті кустарної та дрібнотоварної діяльності відсутня.</p>	<p>2. Збільшити рівень дезагрегації даних, в тому числі в розрізі компаній</p> <p>3. Визначити підходи до публікації даних про експорт від кустарної та дрібномасштабної діяльності</p>
<p>Вимога 3.3 В</p> <p>Необхідно надати джерела та методи розрахунку обсягів і вартості експорту. Країни, що впроваджують ІПВГ, повинні розкрити існуючі механізми моніторингу та перевірки точності даних про експорт та документувати результати, включаючи будь-які недоліки, пов'язані з повнотою та достовірністю загальнодоступних даних про експорт. Це може включати аналіз можливих відхилень між вартістю експорту та ринковими цінами та/або вартістю імпорту, про які повідомляє країна призначення.</p>	<p>Розділ 5 «Загальна інформація про видобувні галузі»</p>	<p>1. Відсутня вимога та інформація щодо аналізу можливих відхилень між вартістю експорту та ринковими цінами та/або вартістю імпорту, про які повідомляє країна призначення.</p> <p>2. Відсутній обов'язок аналізувати відхилення між заявленою експортною вартістю та ринковими цінами та/або імпортними цінами, заявленими компанією одержувачем, це право митного органу.</p>	<p>Закріпити відповідні обов'язки у законодавстві</p>
<p>Вимога 3.3 С</p> <p>Очікується, що країни, котрі впроваджують ІПВГ, представлятимуть дані про експорт, використовуючи національні та міжнародні стандарти класифікації продукції.</p>	<p>Розділ 5 «Загальна інформація про видобувні галузі»</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Вимога 3.3 D</p> <p>Компаніям-експортерам та покупцям продукції, включаючи сировинних</p>	<p>Розділ 5 «Загальна інформація про видобувні галузі»</p>	<p>Низький рівень дезагрегації: компанії переважно подають інформацію про свою</p>	<p>Підвищити рівень дезагрегації</p>

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
трейдерів, рекомендується розкривати обсяги та вартість реалізованих продажів у розрізі проектів.		зовнішньоекономічну діяльність в розрізі загального обсягу Відсутня законодавча вимога розкривати інформацію в розрізі проектів	
<p>Вимога 3.3 Е</p> <p>Країнам, що впроваджують ІПВГ, рекомендується надавати дані про експорт за регіонами, країнами призначення та покупцями. Компаніям експортерам та країнам, що впроваджують ІПВГ, рекомендується розкривати інформацію про те, чи є покупець пов'язаною стороною</p>	<p>Розділ 5</p> <p>«Загальна інформація про видобувні галузі»</p>	<p>Державна митна служба публікує знеособлену інформацію щодо конкретних операцій, яку декларанти вносять до митних декларацій: відомості про назви країн відправлення та призначення, включаючи код країни призначення або країни відправлення/експорту згідно з переліком кодів країн світу для статистичних цілей, затвердженим в установленому порядку; назву країни походження товару (за наявності)</p> <p>1. Відсутня законодавча вимога розкриття експортерами дезагрегованих даних про експорт за регіонами, країнами призначення та покупцями.</p> <p>2. Низький рівень дезагрегації - компанії не подають операції з пов'язаними сторонами з визначенням поняття «зовнішньоекономічна діяльність».</p>	<p>Розкриття інформації без знеособлення</p> <p>Покращення якості та збільшення обсягу даних, а також їх дезагрегації</p>

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
<p>Вимога 3.4</p> <p>Компаніям рекомендується розкривати інформацію про викиди парникових газів (ПГ) відповідно до існуючих провідних стандартів розкриття інформації. Там, де це застосовно, багатосторонній групі необхідно вимагати деталізоване розкриття інформації</p>	<p>Розділ 12 «Енергетичний перехід та викиди парникових газів»</p>	<p>1. Дані щодо сум нарахованих та сплачених податкових платежів за окремими видами платежів не розкривають натуральні показники (базу оподаткування).</p> <p>Єдині викиди, що підпадають під дію Податкового кодексу, обкладаються стандартними ставками, проте цей підхід не враховує інших видів викидів.</p> <p>3. Розкриття інформації компаніями щодо сталого розвитку здійснюється не на регулярній основі та часто є неструктурованою та неповною.</p> <p>4. Недостатня дезагрегація даних щодо летучих викидів від палива.</p> <p>Єдине доступне джерело на рівні країни про викиди метану від видобувних галузей - Національний центр обліку викидів парникових газів.</p>	<p>1. Розширити перелік парникових газів та установок щодо яких подаються звіти за формою 2-ТП.</p> <p>Передбачити перевірку первинних даних</p> <p>2. Передбачити розкриття натуральних даних з більш детальною дезагрегацією.</p> <p>Розширити перелік парникових газів, які підпадають під дію Податкового кодексу.</p> <p>3. Передбачити для компаній вимогу щодо розкриття деталізованих даних про викиди парникових газів, в тому числі щодо вуглецевого сліду видобувної галузі.</p> <p>4. Розширення вимог до дезагрегації даних за видобувними компаніями та до розкриття інших даних щодо викидів метану</p>
<p>Вимога 4.1 Е</p> <p>Компаніям рекомендується розкривати інформацію про податкові відрахування та пільги у звітному періоді.</p>	<p>Розділ 9 «Витрати на реалізацію видобувних проектів»</p>	<p>1. На порталі відкритих даних доступні лише не дезагредовані дані про податкові пільги, які не</p>	<p>1. Закріплення вимоги щодо розкриття деталізованої інформації про податкові пільги в розрізі компаній на</p>

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
		<p>дозволяють визначити розмір податкових пільг на рівні компаній</p> <p>3. Компанії подають звіт про податкові пільги до податкових органів, але ця інформація не є публічною і не розбита за проектами</p> <p>4. Податкове законодавство не містить концепції податкових витрат</p>	<p>порталі відкритих даних</p> <p>2. Можуть знадобитися зміни щодо змісту відкритих даних за умови дотримання правил конфіденційності</p>
<p>Вимога 4.2 В)</p> <p>Країнам, що впроваджують ІПВГ, включаючи ДП, рекомендується розкривати інформацію щодо процесу вибору компаній-покупців; технічних та фінансових критеріїв, що використовуються в цьому процесі; списку обраних компаній-покупців, включаючи інформацію про бенефіціарну власність (якщо така є); особи посередників або агентів (якщо такі є); та щодо будь-яких суттєвих відхилень від чинної нормативно-правової бази, котра регулює вибір компаній-покупців, а також відповідних договорів</p>	<p>Розділ 6.4 «Доступ до інформації про бенефіціарних власників юридичних осіб»</p>	<p>1. Інформація про покупців державної частки прибуткової продукції має бути доступна на біржі, але доступ до інформації може бути обмежений</p> <p>2. Для інтеграції даних з Порталом ІПВГ може знадобитися передача даних через API</p>	<p>Для інтеграції даних з Порталом ІПВГ може знадобитися передача даних через API</p>
<p>Вимога 4.2 С</p> <p>Країнам, що впроваджують ІПВГ, рекомендується розкривати відповідні договори купівлі-продажу з компаніями-покупцями.</p>	<p>Розділ 6.6.3 «Договори у видобувних галузях»</p>	<p>Уповноважена державна компанія (ДК «Газ України») зобов'язана продавати державну частку газу за УРП на відкритих аукціонах. Біржові угоди укладаються за стандартним шаблоном, але копії підписаних угод недоступні. Проте біржа розкриває інформацію про обсяги та ціни на товари.</p>	<p>Для інтеграції даних з Порталом ІПВГ може знадобитися передача даних через API</p>

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
		<p>1. Інформація з фондової біржі (Української енергетичної біржі) не інтегрована з Порталом ІПВГ.</p> <p>2. Інформація з фондової біржі не розкривається в машинозчитуваному форматі.</p>	
<p>Вимога 4.10 А</p> <p>Країни, що впроваджують ІПВГ, зобов'язані розкривати державну політику і практику моніторингу витрат на нафтові, газові та видобувні проєкти та управління ризиками втрати доходів. Це повинно включати розкриття відповідних законів нормативно-правових актів і політик, а також заходів, вжитих для моніторингу витрат.</p>	<p>Розділ 9.1 «Політики та практики щодо моніторингу витрат видобувних компаній та управління ризиками втрати доходів»</p>	<p>Законодавство не містить спеціальних правил моніторингу витрат для видобувних компаній, а також правил попроєктного моніторингу.</p> <p>Витрати ДП контролюються Державною аудиторською службою і в окремих випадках Рахунковою палатою, але ці перевірки не зосереджені на витратах видобувних галузей.</p> <p>Відповідно до Закону «Про угоди про розподіл продукції» уряд затверджує програми робіт та бюджетні витрати на виконання УРП. Але вони не є доступними у відкритому доступі.</p>	<p>Можуть вимагатися зміни до законодавства, відповідно до яких буде закріплений обов'язок розкривати попроєктний моніторинг витрат видобувних компаній.</p>
<p>Вимога 4.10 В</p> <p>Очікується, що країни, котрі впроваджують ІПВГ, розкриватимуть остаточні звіти про витрати та податковий аудит або резюме цих звітів, включаючи витрати, які не підлягають відшкодуванню, та витрати, які не підлягають вирахуванню, а також будь-які додаткові доходи, які будуть отримані в результаті цього.</p>	<p>Розділ 9.2 «Розкриття звітів податкових перевірок, перевірок витрат, що підлягають відшкодуванню, включаючи донарахування та витрати, визначені не податковими та такими, що не підлягають відшкодуванню»</p>	<p>1. Законодавство України не передбачає публічного розкриття актів податкових перевірок чи податкових повідомлень-рішень.</p> <p>2. Акти Держгеонадр, що приймаються за результатами перевірки правильності нарахування компенсаційних витрат за угодами про розподіл продукції, не публікуються.</p>	<p>Можуть вимагатися зміни до законодавства якими буде забезпечено розкриття актів, в яких відображені результати перевірок.</p>

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
<p>Вимога 4.10 С</p> <p>Компаніям та країнам, що впроваджують ІПВГ, рекомендується розкривати задекларовані витрати з розбивкою за проектами, а також за витратами, пов'язаними з операційними та капітальними витратами. Операційні витрати, задекларовані у звітному році, можуть включати амортизацію витрат, понесених у попередні роки. Компаніям та країнам, що впроваджують ІПВГ, рекомендується розкривати витрати, понесені з моменту початку проєкту.</p>	<p>Розділ 9.3 «Задекларовані витрати на реалізацію проєкту, включаючи операційні та капітальні витрати, зокрема витрати з початку реалізації проєкту»</p>	<p>1. Витрати за проектами відображаються у річній фінансовій звітності та аудиторських звітах, але вони не розбиваються за проектами, якщо компанія має кілька проєктів.</p> <p>2. МСФЗ не вимагає від компаній розкривати дезагреговані дані на рівні проєкту, а лише агреговані дані за найбільш значущими статтями витрат. Не існує законодавчої вимоги розкривати задекларовані витрати з розбивкою за проектами та за витратами, пов'язаними з операційними та капітальними витратами, або з початку реалізації проєкту.</p> <p>Крім того, фінансова звітність компанії готується за один рік, тому розкриття всіх витрат, понесених з початку проєкту, не є обов'язковим.</p>	<p>Можуть вимагатися зміни законодавства, якими буде передбачена вимога розкривати задекларовані витрати з розбивкою за проектами, а також за витратами, пов'язаними з операційними та капітальними витратами</p>

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
<p>Вимога 5.2 С Багатостороння група зацікавлених сторін заохочується до звітування про фактичні виплати і про те, як здійснюється управління доходами від видобувних галузей, призначеними для конкретних програм або інвестицій на субнаціональному рівні, а також про те, як ці програми враховують інтереси жінок та інших маргіналізованих груп населення.</p>	<p>Розділ 5.11 «Внесок видобувних галузей в економіку України»</p>	<p>Більшість надходжень від видобувних галузей (податкових і неподаткових) не призначені для конкретних програм і перераховуються до загальних фондів бюджетів (державного або місцевих), за винятком екологічного податку, який включається до складу спеціальних фондів, що призначені для здійснення природоохоронних заходів.</p> <p>Утім, інформація про використання таких коштів не може бути дезагрегована в розрізі інтересів жінок і маргіналізованих груп.</p> <p>Інформація про перелік природоохоронних заходів, які можуть фінансуватися з фонду охорони навколишнього природного середовища, оприлюднюється на сайтах відповідних органів місцевого самоврядування, але не в машиночитаному форматі.</p>	<p>Забезпечення публікації інформації у машиночитаному форматі</p>
<p>Вимога 5.3 А</p> <p>Опис доходів від видобування, що йдуть на конкретні програми, включаючи ті, що стосуються гендерних питань, або для конкретних географічних регіонів. Це повинно включати опис методів забезпечення підзвітності та ефективності їх використання.</p>	<p>Розділ 5.11 «Внесок видобувних галузей в економіку України»</p> <p>Розділ 11 «Гендерні аспекти видобувного сектору»</p>	<ol style="list-style-type: none"> Більшість надходжень від видобутку корисних копалин (податкових та неподаткових) не мають цільового призначення і зараховуються до загальних фондів бюджетів (державного та місцевих), за винятком окремих видів платежів (вони не пов'язані з гендерною ознакою чи географічними регіонами). Державна програма про здійснення природоохоронних заходів та звіт про її виконання, звіт про виконання паспорта бюджетної програми публікуються не в машиночитаному форматі. Звіт про виконання бюджетної програми Державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації, джерелом 	<ol style="list-style-type: none"> Розглянути можливість чіткого визначення напрямів використання податкових надходжень до загального фонду бюджетів, включаючи введення гендерного розподілу фінансування. Передбачити необхідність перегляду напрямів використання надходжень, що спрямовуються до спеціальних фондів місцевих бюджетів, на рівні місцевих органів для

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
		наповнення бюджету якого є в тому числі екологічний податок (з 2024 року), публікується не в машинозчитуваному форматі та не містить деталізації практичних заходів в рамках програми.	<p>кожного конкретного випадку.</p> <p>3. Уточнити правила розподілу коштів між фондами, зокрема для чіткого розмежування доходів від видобувних галузей та інших джерел.</p> <p>4. Передбачити створення єдиного централізованого набору даних зі звітів про всі місцеві бюджети.</p>
<p>Вимога 5.3 В</p> <p>Очікується, що країни, котрі впроваджують ІПВГ, розкриють будь-які прогнози, пов'язані з майбутніми доходами від видобувного сектора, включаючи основні припущення, пов'язані з прогнозованими рівнями видобутку, прогнозованими проектними витратами та прогнозованими цінами на продукцію, якщо вони існують.</p> <p>Уряду рекомендується пояснити, яким чином при прогнозуванні доходів були враховані міркування щодо енергетичного переходу та кліматичних ризиків</p>	<p>Розділ 8.2.1 «Доходи від видобувних галузей, призначені для конкретних цілей, включаючи гендерні та регіональні»</p> <p>Розділ 8.2.2 «Бюджетний процес і аудит державних доходів»</p>	<p>1. Бюджетна декларація розкриває прогнози державних доходів, але не містить інформації про видобувну галузь у розрізі її складових.</p> <p>Перелік фіскальних ризиків, які можуть вплинути на виконання показників державного бюджету у 2025-2027 роках, не є вичерпним і буде залежати від зміни ситуації на фронті, зовнішніх і внутрішніх умов економічного розвитку та появи нових викликів для країни.</p>	<p>1. Закріплення вимоги розкривати в Бюджетній декларації деталізовану інформацію з описом та прогнозом надходжень від видобувного сектора, міркуваннями щодо енергетичного переходу та кліматичних ризиків.</p> <p>2. Публікування даних пов'язаних з прогнозованими обсягами виробництва та цінами на сировинні товари.</p> <p>3. Публікація даних в машинозчитуваному форматі.</p>

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
<p>Вимога 5.3 С На запит багатосторонньої групи нафтовим, газовим і видобувним компаніям рекомендується розкривати прогнозовані рівні видобутку за проектами та орієнтовні терміни, пов'язані з відшкодуванням витрат</p>	<p>Розділ 8.2.3 «Прогнози доходів держави від видобувних галузей, включаючи прогнози рівня видобування, витрат, цін на продукцію»</p>	<p>1. Чинним законодавством не передбачена вимога розкривати прогнозовані обсяги виробництва за проектом або оціночні терміни, пов'язані з відшкодуванням витрат.</p>	<p>1. Закріплення вимоги розкривати прогнозовані рівні видобутку за проектами та орієнтовні терміни, пов'язані з відшкодуванням витрат.</p>
<p>Вимога 6.1 А Якщо бенефіціаром обов'язкового видатку на соціальні потреби є третя особа (тобто не урядове відомство), обов'язковому розкриттю підлягає ім'я/назва та функція такого бенефіціара. Країни, що впроваджують ІПВГ, зобов'язані розкривати деталізовані ґендерні дані про бенефіціарів, якщо вони доступні. Якщо звірвання провести неможливо, такі операції компаній та/або уряду повинні бути розкриті в односторонньому порядку. Очікується, що країни, котрі впроваджують ІПВГ, розкривають контракти та будь-які інші документи, передбачені законодавством, які описують рівень та розподіл матеріальних обов'язкових соціальних витрат.</p>	<p>Розділ 5.12 «Платежі видобувних компаній на соціальні та екологічні цілі» Розділ 11 «ґендерні аспекти видобувного сектору»</p>	<p>1. Закон про ІПВГ не передбачає розкриття інформації про екологічні платежі 2. У випадку, коли соціальні чи екологічні платежі передбачені договорами, на підставі яких здійснюється видобувна діяльність, законодавство не передбачає розкриття конкретних сум платежів та бенефіціарів.</p>	<p>1. Прийняття змін до Закону про ІПВГ, якими має бути передбачене розкриття інформації про екологічні платежі 2. Впровадження вимоги щодо публікації інформація про конкретні соціальні та екологічні витрати та дезагреговані дані про бенефіціарів.</p>
<p>Вимога 6.1 В Якщо екологічні платежі передбачені контрактами, очікується від країн, що впроваджують ІПВГ, розкриття цих контрактів.</p>	<p>Розділ 5.12 «Платежі видобувних компаній на соціальні та екологічні цілі»</p>	<p>Існує вимога публікувати УРП, укладені після січня 2022 року, а також розкривати істотні умови та витяги з УРП, укладених після 2018 року. На сайті Міненерго розміщено інформацію про істотні умови 9 УРП та витяги з УРП, підписаних наприкінці 2020 - 2021 років. Решта істотних умов та витягів з УРП не опубліковані. У тих</p>	<p>1. Публікація істотних умов УРП щодо усіх укладених угод та внесення відповідних змін до Закону про ІПВГ, якими буде забезпечене розкриття умов усіх УРП до 2018 року або</p>

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
		випадках, коли публікуються витяги та істотні умови, відсутня інформація про конкретні витрати на охорону навколишнього середовища.	альтернативно повних текстів усіх укладених УРП 2. Публікація інформації про УРП у машинозчитуваному форматі 3. Розглянути можливість розкриття усіх контрактів, де бенефіціарами є місцеві громади
<p>Вимога 6.1 С Багатостороння група повинна узгодити процедуру забезпечення якості даних та підтвердження достовірності інформації щодо витрат на соціальні потреби та охорону навколишнього середовища відповідно до Вимоги 4.9. Багатосторонній групі рекомендується включити в цю процедуру оцінку того, чи виконуються на практиці юридичні або договірні зобов'язання щодо соціальних та екологічних витрат або платежів.</p>	<p>Розділ 5.12 «Платежі видобувних компаній на соціальні та екологічні цілі»</p>	Інформація про виконання соціальних та екологічних зобов'язань не є публічно доступною, а її розкриття не передбачене законодавством. Така інформація може бути зазначена в УРП.	Закріплення в Законі про ІПВГ вимоги щодо розкриття інформації про соціальні та екологічні платежі
<p>Вимога 6.1 D Якщо багатостороння група погоджується з тим, що добровільні витрати на соціальні потреби, екологічні витрати та/або добровільні екологічні платежі є суттєвими, багатостороння група може розробити процедуру звітування з огляду на досягнення прозорості, співмірної з розкриттям інших платежів та доходів;</p>	<p>Розділ 5.12 «Платежі видобувних компаній на соціальні та екологічні цілі»</p>	Форми звітності ІПВГ не передбачають розбивки соціальних платежів на обов'язкові та добровільні. Дані з розбивкою за гендерною ознакою відсутні.	<p>1. БГ ІПВГ має розглянути можливість внесення до форм звітності ІПВГ даних про бенефіціарів добровільних соціальних виплат з розбивкою за гендерною ознакою. 2. БГ ІПВГ має надалі підтримувати внесення змін</p>

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
<p>надавати деталізовані ґендерні дані про бенефіціарів таких витрат та переказів, якщо вони доступні.</p>			<p>до закону про ІПВГ та форм звітності щодо витрат на охорону довкілля у звітність ІПВГ (наразі триває)</p>
<p>Вимога 6.3 А</p> <p>Країни, що впроваджують ІПВГ, повинні розкривати інформацію про внесок видобувних галузей в економіку протягом фінансового року, який входить до періоду впровадження ІПВГ. Це має включати, у разі наявності:</p> <p>iv. Забезпечення зайнятості у державному та приватному секторах видобувних галузей в абсолютних цифрах та відсоткова частка від загальної зайнятості.</p> <p>Інформація повинна бути деталізована за статтю та професійним рівнем, якщо це доступно, за компаніями та проєктами, а також між місцевими та іноземними громадянами</p>	<p>Розділ 11 «ґендерні аспекти видобувного сектору»</p>	<p>1. Дані не систематичні</p> <p>2. Аналітичні звіти Міністерства економіки України містять інформацію про стан і тенденції тіньової економіки в країні, але за період до 2021 року</p> <p>3. Дані не у машиночитаному форматі</p>	<p>1. Оновлення інформації про стан і тенденції тіньової економіки</p> <p>2. Підвищення якості та систематизація опублікованих даних</p> <p>3. Публікація даних у машиночитаному форматі</p>
	<p>Розділ 11 «ґендерні аспекти видобувного сектору»</p>	<p>1. Дані з розбивкою за статтю збираються щорічно і охоплюють загальну зайнятість жінок у видобувних галузях. Однак під час воєнного стану можлива затримка в оновленні статистики та неповна звітність компаній. Крім того, детальна розбивка за професійними рівнями може бути обмеженою, що ускладнює аналіз ґендерних відмінностей у конкретних ролях.</p> <p>2. Державна служба статистики України збирає дані про зайнятість населення з розбивкою за статтю, але під час воєнного стану ці дані можуть бути неповними або недоступними.</p> <p>3. Закон України «Про оплату праці» регулює питання оплати праці, але не містить положень про ґендерну рівність в оплаті праці. Це створює умови для потенційної дискримінації та ускладнює контроль за дотриманням принципу рівної оплати праці.</p>	<p>1. Розширення вимог до ґендерної дезагрегації опублікованих даних.</p> <p>2. Більша дезагрегація інформації про працю іноземців.</p> <p>3. Публікація даних у машиночитаному форматі.</p>

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
		<p>4. Річні звіти таких компаній, як ПАТ «Укрнафта» та група ДТЕК, містять інформацію про гендерний розрив в оплаті праці. Однак не всі компанії оприлюднюють звіти, а деякі дані можуть бути застарілими або обмеженими через війну.</p> <p>5. Інформації Державної служби зайнятості України щодо кількості виданих дозволів на працевлаштування іноземців за видами економічної діяльності включає категорію В - добувна промисловість і розроблення кар'єрів. Але дані недостатньо дезагреговані.</p> <p>6. Більшість компаній, що звітують про суттєву інформацію, такі як Метінвест та Нафтогаз, мають корпоративні етичні кодекси, які включають принципи рівності та недискримінації. Однак деякі компанії не публікують ці кодекси або мають лише обмежену інформацію у відкритому доступі.</p>	
<p>Вимога 6.4 В</p> <p>Країни, що впроваджують ІПВГ, та компанії, що звітують, зобов'язані забезпечити, щоб публічні оцінки впливу на навколишнє середовище, соціальні та гендерні питання, звіти про моніторинг, дозволи та ліцензії, які передбачені законодавством або контрактом, на практиці були загальнодоступними.</p>	<p>Розділ 11 «Гендерні аспекти видобувного сектору»</p>	<p>Не існує зобов'язання проводити окрему оцінку гендерного впливу.</p>	<p>Розглянути можливість закріпити в законодавстві обов'язок щодо проведення оцінки гендерного впливу</p>
	<p>Розділ 11 «Гендерні аспекти видобувного сектору»</p> <p>Розділ 6.6.2 «Процедура надання спеціальних дозволів на користування надрами»</p>	<p>1. Оцінка впливу на довкілля має бути доступною в публічному реєстрі, але до 2024 року в реєстрі міститься обмежена інформація та документи (документи можуть бути запитані окремо).</p> <p>Оцінка може включати соціальний вплив.</p> <p>2. Реєстр гірничих відводів не оновлюється з початку дії воєнного стану</p> <p>2. Відсутні процедура та вимоги щодо проведення верифікації загальних викидів парникових газів</p>	<p>1. Забезпечення публікації висновків ОВД у реєстрі</p> <p>2. Оновлення реєстру гірничих відводів</p> <p>3. Затвердження процедури та вимоги щодо проведення</p>

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
	<p>Розділ 12.3 «Практика розкриття даних про викиди парникових газів компаніями видобувних галузей»</p>	<p>(включаючи мобільне спалювання, витоки метану та спалювання на факелах, допоміжні послуги) компаній видобувного сектору.</p>	<p>верифікації загальних викидів парникових газів</p>
<p>Вимога 6.4 С</p> <p>Компанії заохочуються до розкриття додаткової інформації про управління соціальними, ґендерними, екологічними питаннями та про їхній вплив.</p>	<p>Розділ 13 «Вплив видобувних галузей на навколишнє природне середовище»</p> <p>Розділ 5.12 «Платежі видобувних компаній на соціальні та благодійні цілі»</p> <p>Розділ 11 «ґендерні аспекти видобувного сектору»</p>	<p>1. Незважаючи на наявність у відкритому доступі деяких звітів з постпроектного моніторингу, компанії не зобов'язані їх публікувати .</p> <p>2. Компанії можуть надавати узагальнену інформацію про процедури відновлення довкілля, які лише опосередковано впливають їх діяльність.</p> <p>3. Відсутність чітких критеріїв розкриття необхідної інформації</p>	<p>Встановлення чітких вимог до постпроектного моніторингу та забезпечення публікації даних</p>
<p>Вимога 6.4 D</p> <p>Країнам, що впроваджують ІПВГ, рекомендується розкривати інформацію про практику моніторингу та правозастосування, пов'язану з екологічним і соціальним впливом видобувної діяльності. Це може включати інформацію про заходи екологічного та соціального моніторингу, які були проведені стосовно води, землі,</p>	<p>Розділ 5.12 «Платежі видобувних компаній на соціальні та благодійні цілі»</p> <p>Розділ 13 «Вплив видобувних галузей на навколишнє середовище»</p>	<p>1. Дані відображають лише загальну (верхньорівневу) інформацію про проведені моніторингові заходи без поділу в розрізі видів економічної діяльності або компаній.</p> <p>2. Держгеонадра та Держекоінспекція проводять тільки планові перевірки під час дії воєнного стану. Позапланові - тільки в окремих випадках.</p> <p>3. Доступна інформація опублікована не у машиночитаному форматі.</p>	<p>1. Забезпечити більший рівень дезагрегації інформації про моніторингові заходи</p> <p>2. Забезпечити публікацію інформації у машиночитаному форматі.</p>

Вимога стандарту	Розділ звіту, в якому розкрита вимога стандарту	Коментар	Рекомендація щодо приведення у відповідність
<p>викидів та прав людини, а також про результати цих заходів.</p>	<p>Розділ 13 «Вплив видобувних галузей на навколишнє середовище»</p>	<p>Наразі не існує єдиного джерела даних (реєстру) про всі подані звіти з постпроектного моніторингу. Це, в свою чергу, унеможлиблює встановлення його якості та статусу.</p>	<p>Розглянути можливість публікації інформації звітів з постпроектного моніторингу.</p>
<p>Вимога 6.4 E Країнам, що впроваджують ІПВГ, рекомендується розкривати інформацію про процеси екологічних санкцій, у тому числі про будь-які застосовані санкції.</p>	<p>Розділ 13 «Вплив видобувних галузей на навколишнє середовище»</p>		

EY | Assurance | Tax | Transactions | Advisory

Інформація про компанію EY

EY є міжнародним лідером із аудиту, оподаткування, супроводу угод і консультування. Наші знання та якість послуг, які ми надаємо, сприяють зміцненню довіри і впевненості на ринках різних країн у всьому світі. Ми формуємо команду видатних лідерів, під чийм управлінням наш колектив виконує взяті на себе зобов'язання. Таким чином, ми робимо суттєвий внесок у поліпшення ділового середовища в інтересах співробітників, клієнтів і суспільства в цілому.

Назва EY відноситься до глобальної організації та може відноситися до однієї чи декількох компаній, що входять до складу Ernst & Young Global Limited, кожна з яких є окремою юридичною особою. Ernst & Young Global Limited - юридична особа, створена відповідно до законодавства Великої Британії, - є компанією, що обмежена відповідальністю її учасників і не надає послуг клієнтам.

Дізнайтеся більше на сайті: [ey.com](https://www.ey.com).

© 2024 ТОВ «Ернст енд Янг»

Усі права захищені

Даний документ підготовлений на підставі Стандарту ІПВГ і Технічного Завдання для Незалежного адміністратора, яке було затверджено Багатосторонньою групою з імплементації ІПВГ в Україні. Інформація, що міститься в цьому документі, заснована на даних, наданих надкористувачами та державними органами в рамках виконання проєкту. Незалежний адміністратор покладався на надані йому дані і не проводив процедур їх перевірки або оцінки на предмет повноти, точності і коректності. З усіх питань, пов'язаних з наведеними даними про платежі надкористувачів та відповідних надходжень державних органів України, необхідно звертатися до відповідних компанії та / або державних органів.

Інформація в документі призначена лише для загального ознайомлення, у зв'язку з чим вона не може бути підставою для винесення професійного судження та / або використовуватися в якості юридичних доказів.

Компанія EY не несе відповідальності за збитки або шкоду, заподіяну будь-яким особам в результаті використання відомостей, що містяться в даному документі. Особи, які тим чи іншим чином використовують інформацію, що міститься в цьому документі, роблять це на свій власний ризик.

Жодна частина цього звіту не має бути змінена в процесі її публікації та/або іншого її використання.

У разі публікації будь-яких даних з цього звіту обов'язково має вказуватися джерело.